

JAINA GURJARA POETS

SECOND PART.

[A Descriptive Catalogue of Jaina Poets of
Gujarati Language with their works of
Vikrama 18th Century].

Collected and Compiled by
Mohanlal Dalichand Desai,
B. A. LL. B.
Advocate High Court Bombay.

[Compiler of Jaina Rasamala-Supplement, Jaina Aitihasika Rasamala, Jina-Deva-Darshana, Jaina Kavya Pravesha, Jaina Gurjara Poets Part I, Annotator of Naya-Karnika, Translator of Epistles of Swami Vivekanand, Editor of the late 'Jaina S. Conference Herald and 'Jaina-Yuga'. Member of 'Sahitya Sansad' and of Committees of several Jaina Institutions.]

SAMVAT 1987

VEERAT 2457

A. D. 1931

Publishers: Shri Jaina S. Conference Office, BOMBAY.

Price Three Rupees.

**Printed by Parikh Devidas Chhaganlal
at The Diamond Jubilee Printing Press
Salapose Road, AHMEDABAD.**

FIRST EDITION 1000 COPIES.

**Published by
Mohanlal Bhagwandas Jhaveri, B.A.L.L.B.
Solicitor,
Ranchhodbhai Raichand Jhaveri
Joint General Secretaries,
Shri Jaina Shwetambara Conference
20, Pydhownie, BOMBAY.**

જૈન ગૂર્જર કવિઓ

બીજો ભાગ

[વિક્રમ અઢારમા શતકના ગૂજરાતી લાપાના જૈન કવિઓની તેમની કૃતિઓ સહિત વિસ્તૃત સૂચી.]

સંગ્રાહક અને સંપ્રયોજક

મોહનલાલ દલીચંદ દેશાઈ

બી. એ. એલ્. એલ્. બી.

લેક્ટર હાઇકોર્ટ મુંબઈ.

[જૈનરાસમાળા-પૂરવણી, જૈન ઐતિહાસિક રાસમાળા, જિનદેવદર્શન, સામાયિકસૂત્ર, જૈનકાવ્યપ્રવેશ, નયકર્ણિકા આદિના લેખક-વિવેચક, વિવેકાનંદના પત્રોના અનુવાદક, ગત 'જૈન શ્વેં કોન્ફરન્સ હેરલ્ડ' અને 'જૈનયુગ'ના તંત્રી, 'સાહિત્યસસદ્'ના તેમજ અનેક જૈનસંસ્થાની સમિતિઓના સભ્ય.]

વિ. સં. ૧૯૮૭

વીરાત્ ૨૪૫૭

ધ. સ. ૧૯૩૧

પ્રકાશક—શ્રી જૈન શ્વેં કોન્ફરન્સ ઓફિસ-મુંબઈ.

કિંમત ત્રણ રૂપીઆ.

શ્રી હાયમંડ ન્યુબિલિ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસમાં
ખરીખ દેવીદાસ છગનલાલે, છાપ્યું
સલાયોસ રોડ અમદાવાદ

આવૃત્તિ ૧લી પ્રત ૧૦૦૦

પ્રકાશક
શ્રી જૈન શ્વેતામ્બર હૉન્ડરન્સ ઑફિસ તરફથી
રણછોડભાઈ રાયચંદ અવેરી
મોહનલાલ ભગવાનદાસ અવેરી, સોલિસિટર
સ્થાનિક જનરલ સેક્રેટરીઓ
૨૦, પાયધુની, મુંબઈ.

ૐ નિવેદન

આ ગ્રંથનો પ્રથમ ભાગ શ્રીમતી જૈન શ્વેતામ્બર કૉન્ફરન્સ તરફથી વિ. સં. ૧૯૮૨માં બહાર પડી ગયો તે માટે તેના કાર્યવાહકોને ધન્યવાદ ધટે છે. તેમાં વિક્રમ તેરમાથી સત્તરમા સૈકા સુધીના કવિઓ અને તેમની કૃતિઓની મેં નોંધ કરી છે અને તેની પ્રસ્તાવના તરીકે ૩૨૦ પાનાંનો ‘જૂની ગૂજરાતીનો ઇતિહાસ’ એ નામનો મેં લખેલો નિબંધ પ્રકટ કરવામાં આવ્યો છે. તે સંબંધી જુદા જુદા વિદ્વાનો અને પત્રકારોના અભિપ્રાયો આ બીજા ભાગના પરિશિષ્ટ પાંચમામાં આપવામાં આવેલા છે, તે પરથી તેની આંતરિક કિંમત જનતાને જણાશે.

વિશેષમાં પ્રસિદ્ધ સાક્ષરવર્ચ શ્રી આનંદશંકર આપુભાઇ દ્યુવે નડીઆદની ગૂજરાતી સાહિત્ય પરિષદના પ્રમુખ તરીકેના ભાવજીમાં મારા સંબંધે નીચેના ઉદ્દગાર કાઢ્યા હતા:—

‘જૂની ગૂજરાતી અને અપભ્રંશના ગ્રંથોનો ઉદ્ધાર કરવામાં ચમનલાલ દલાલનો વિદ્વત્તાભર્યો પરિશ્રમ જગજાહેર છે. તે ઉપરાંત મોહનલાલ દલીચંદ શાહે (? દેશાઇએ) પણ આ દિશામાં બહુ ઉપયોગી સેવા કરી છે.

x x x x

‘મુનિ જિનવિજયજી મોહનલાલ દલીચંદ વગેરે જૈન ભાઇઓ જૂની ગૂજરાતી અને અપભ્રંશ યુગના પડ ઉકેલવા મથી રહ્યા છે.’

રા. હીરાલાલ ત્રિભોવનદાસ પારેખ B. A.એ હમણાં બહાર પડેલી ‘કવીશ્વર દલપતરામ હસ્તલિખિત પુસ્તકસંગ્રહની સૂચિ’ તૈયાર કરી તેના પ્રવેશકમાં જણાવ્યું છે કે:—

‘એમણે (દી. બા. કેશવલાલ ભાઇએ) તો ગુજરાતી ભાષાનું મૂળ છેક હિમચંદ્રના અપભ્રંશના સૂત્રોમાં લગભગ તેરમા સૈકા સુધી

ખોળ્યું છે; અને એ અભિપ્રાય વળુદવાળો છે, એમ સ્વ. દલાલે
 યૌદ્ધમા સૈકાના પ્રાચીન ગુર્જર કાવ્યોનો સંગ્રહ ગા. ઓ. ગ્રંથમા-
 ળામાં છપાવ્યો છે તેપરથી, તેમજ “ જૈન ગુર્જર કવિઓ ” ભા.
 ૧ મા રા. મોહનલાલ દલીચંદ દેસાઈએ સં. ૧૨૪૧ ની ‘ બાહુબળી
 (? ભરતેશ્વર બાહુબલિ) રાસ’ની હાથપત નોધી છે, તે આધારે-
 કહી શકાય.

x

x

x

x

‘ અદ્યાપિ અન્યત્ર વિશાળ સાહિત્ય જૈન ભંડારોમાં સુરક્ષિત
 પડેલું હશે. તે કેટલું સમૃદ્ધ, વિસ્તૃત, બહોળું ખેડાયેલું, અને એવું
 વિવિધ જાતનું છે, કે જેનો કંઈક ખ્યાલ આવવા અમે વાચકબંધુને
 શ્રીયુત મોહનલાલ દલીચંદ દેસાઈ સંપાદિત ‘ જૈન ગુર્જર કવિઓ-
 ભા. ૧ ’ એ નામની હાથપ્રતોની યાદી જોવાની ભલામણ કરીશું.

x

x

x

x

‘ આપણે જોઈ ગયા છીએ કે ગુજરાતી ભાષાનું મૂળ છેક
 વિક્રમના બારમા સૈકા સુધી ગયેલું છે, અને તેરમા સૈકાની કેટલીક
 જૈન કૃતિઓ મોજુદ છે, એમ રા. મોહનલાલ સંપાદિત જૈનગુર્જર
 કવિઓ-ભાગ ૧ માંની યાદી વાંચતાં જણાય છે. પ્રસ્તુત સંગ્રહમાંની
 હાથપ્રતોમા પણ નરસિંહ મહેતા પૂર્વેના જૈન ગ્રંથો નોધાયલા જણાશે.’

શ્રી અંબાલાલ યુલાખીરામ જાની B.A. એ પોતે સંપાદિત કરેલ
 ‘ વિષ્ણુ-ભીમકૃત હરિલીલા પોડશ કલા ’ના પોતાના વિક્રતાભર્યાં
 વિસ્તૃત ઉપોદ્ધાતમા આ સંગ્રહ ગ્રંથનો ઉદ્દેશ્ય એવી રીતે કર્યો છે
 કે-‘ જુઓ સાક્ષરશ્રી મોહનલાલ દલીચંદે સંયોજન તેમજ સંવિધાન-
 પુરઃસર રચી પ્રકટ કરેલો મહામૂલો-મહાભારત સૂચિગ્રંથ “ જૈન
 ગુર્જર કવિઓ ” ભાગ ૧ લો.’

ઉક્ત પ્રથમ ભાગ છપાવા દરમ્યાન અને છપાયા પછી અત્યાર સુધી આ સંગ્રહને બે તેટલો સંપૂર્ણ કરવા માટે જુદાં જુદાં સ્થળોએ રહેલા ભંડારો જોવા તપાસવાની સતત મહેનત મારા તરફથી ચાલુ રહી છે. તે ભંડારોનો અત્ર ઉલ્લેખ કરવામાં આવે છે. સં. ૧૯૮૨ની વિજયા દશમીએ ખંભાત જવા મુંબઈથી નીકળી ત્યાં દશેક દહાડા સ્થિતિ કરી ત્યાંના 'વિજયનેમિ સૂરીશ્વર જ્ઞાનમંદિર'માંનો ભંડાર અને ત્યાંની જૈનશાળામાંનો મુનિ શ્રી લાવણ્યવિજયનો ભંડાર—એ બેમાંના ભાષાના કાવ્યગ્રંથો—રાસ ચોપાઇ આદિ હસ્તલિખિત ગ્રંથો જોવાની તક મળી હતી અને કેટલુંક નવીન સાહિત્ય મળી આવ્યું હતું. આ માટે શેઠ મૂળચંદ પાનાચંદ, શેઠ કસ્તૂરચંદ અમરચંદ શેઠ નાનજી અમરચંદ વગેરેનો ઉપકાર માનું છું. આ ઉપરાંત ત્યાં રા. હીરાલાલે રા. કેશવલાલ ભોગીલાલ દ્વારા શ્રી શાંતિનાથના મંદિરમાં રહેલ તાડપત્રોના ભંડારનું દર્શન કરવાનો સુપ્રસંગ પ્રાપ્ત કરાવ્યો હતો તે માટે તેમનો ઉપકૃત છું.

સં. ૧૯૮૩ની મેની છૂટીમાં પાટણ શાં ભોગીલાલ હાલાભાઈને ત્યાં રહી ત્યાંના ફેફલીયા વાડાના, સંઘના તથા સાગર ઉપાશ્રયના ભંડારો ત્યાં પંદરેક દિન નિવાસ કરી જોયા તપાસ્યા. તે માટે શેઠ ભોગીલાલનો પરમ ઉપકાર સ્વીકારું છું. ત્યાંથી અનેક સામગ્રી ઉક્ત ગ્રંથમાં આવેલ કૃતિઓની ત્રુટિઓ પૂર્ણ કરવામાં મળી. આ સંગ્રહ-ગ્રંથમાં મૂકાયેલ કૃતિઓમાં મુખ્યપણે પ્રવર્તક શ્રીમન્ કાંતિવિજય જિનવિજય આદિની સહાયથી પાટણના ભંડારોમાંની કૃતિઓની અંતિમ પ્રશસ્તિઓ લગભગ આવી ગઈ હતી, ને તેના આદિનાં મંગલાચરણો વગેરે નહોતાં લખાયાં તે અત્ર લખી લેવામાં આવ્યાં અને એ રીતે તે સંગ્રહ તેટલો સંપૂર્ણ બની શક્યો. નવિન બહુ જૂજ હતું. વિશેષમાં ગૂજરાતનું એક વખતનું છસો સાતસો વર્ષ સુધીનું પાટનગર, જૈન મુસદ્દી અને મંત્રીઓનું કાર્યક્ષેત્ર અને એક મુખ્ય જૈન શહેર એવા આ પાટણ જોવાનું સહભાગ્ય પહેલ પ્રથમ પ્રાપ્ત થયું.

અકટોબરની છૂટીમાં સુરતમાં શેઠ જીવણચંદ સાકરચંદ ઝવેરીના મિત્ર શેઠ જુરાભાઈ નવલચંદ ઝવેરીને ત્યાં રહી ત્યાના જૈન ગ્રંથ-ભંડારો નામે શ્રી સીમંધર સ્વામીના મંદિરાંતર્ગત જૂનો ભંડાર, વડા ચૌડાના ઉપાશ્રયનો ભંડાર, વડા ચૌડાનો ખીજો-મારા મિત્ર રા. ડાહ્યાભાઈ મોતીચંદ વડીલ B. A. LL. B. હસ્તકનો ભંડાર, શ્રી મોહનલાલજી જૈન શ્રવેન્ જ્ઞાનભંડાર, જિનદત્તસૂરિ ભંડાર અને જૈનાનંદ પુસ્તકાલય ભંડાર લેયા. શ્રી ચિંતામણી પાર્શ્વનાથ મંદિર તથા સગરામપુરાના ઉપાશ્રયમાંની થોડી પ્રતો પણ લેઈ. આ જોવા કારવવામાં ઉક્ત શેઠ જુરાભાઈ, રા. ડાહ્યાભાઈ વડીલ, શેઠ ચુનીલાલ ગુલાબચંદ દાલીઆ, રા. મગનલાલ બદામી વડીલ, શેઠ ખાલુભાઈ ઉત્તમચંદ, રા. ડાકેર-ભાઈ, શેઠ પાનાભાઈ ભગુભાઈ, રા. પોપટલાલ પુંજભાઈ, શેઠ રતનચંદ ખીમચંદ આદિએ જે સહાય આપી છે તે માટે તે સર્વેનો આભાર માનું છું. (વિશેષ માટે જુઓ જૈનયુગ ભાદ્રપદ-આશ્વિન ૧૯૮૩ નો અંક 'પાટણ અને સુરતની જ્ઞાનયાત્રા' એ નામની મારી તંત્રી તરીકેની નોંધ પૃ. ૪-૫.)

સં. ૧૯૮૪ માં નાતાલની રજામાં અમદાવાદ જઈ શ્રી વીર-વિજયના અપાસરાનો ભંડાર રા. અમૃતલાલ ચુનીલાલ દ્વારા જોવાની સુપ્રસિદ્ધ આગેવાન રા. કેશવલાલ પ્રેમચંદ મોદી B. A. LL. B. વડીલે ગોઠવણ કરી આપી, ને તે ભંડારના સાચવનાર શેઠ મણિલાલ ગોકળદાસ જકાભાઈએ પૂરી સગવડતા કરી આપી તે માટે તે બધાને ઉપકાર. ત્યા ચાર દિવસ કાર્ય કર્યા પછી પાલણપુરમાં શ્રી જિનવિજય અને પં. સુખલાલ સાથે જઈ ત્યાંના સુપ્રસિદ્ધ શેઠ (હાલ સ્વૉ) ચંદુલાલ કોઠારીને ત્યાં ઉતરી ત્યાના ડાયરાના અપા-સરાનો ભંડાર મુનિ ધીરવિજયની સહાયથી જોવાનું સહભાગ્ય પ્રાપ્ત થયું ને પછી આરાસણના ભવ્ય અને ઉત્તમ શિલ્પકલાની મૂર્તિસમાં જૈનમંદિરોની તીર્થયાત્રા કરી ત્યાંના શિલાલેખો શ્રી જિનવિજયની મહત્ કૃપા અને વિક્રતાના યોગથી ઉતારી લીધા. (વિશેષ માટે

જુઓ જૈનયુગનો પોષ ૧૯૮૪ નો અંક-તેમાં 'અમારી જ્ઞાનયાત્રા તથા તીર્થયાત્રા' એ નામની મારી તંત્રી તરીકેની નોંધ પૃ. ૧૩૨-૧૩૪ તથા 'અમારો પ્રવાસ' એ નામનો પાંડિત સુખલાલજીનો લેખ પૃ. ૧૩૯ થી ૧૪૫) આ વર્ષની મેની છૂટીમા ખેડા જઈ શ્રીયુત રતિલાલ મોહનલાલ દલાલને ત્યા ઉતરી ત્યાના અગ્રેસર શેઠ બાલુભાઈ મોહનલાલના દ્વારા મોટા મંદિરમાં આવેલો પુસ્તક ભંડાર (નં. ૧), મુનિ ભાગ્યરત્ન પાસેનો ગ્રંથભંડાર (નં. ૨), રસુલપરામાં ભાવસાર શ્રાવકોથી વહીવટ કરાતા દેરાસરમાંનો ગ્રંથભંડાર (નં-૩) અને ત્યાંની સુમતિરત્ન જૈન લાયબ્રેરીમાના ત્રણ દાખડા તેના મંત્રી અને 'ખેડા વર્તમાન'ના તંત્રી રા. સોમચંદ પાનાચંદ શેઠની કૃપાથી તપાસ્યા. આ કાર્યમાં મુનિ ભાગ્યરત્નની સહાય ખાસ નોંધવા જેવી છે. તેમના હૃદયપૂર્વક આભાર માનું છું. (વિશેષ માટે જુઓ જૈનયુગના સં. ૧૯૮૪ ના જ્યેષ્ઠના તથા આષાઢ-શ્રાવણના અંકમાં 'અમારો ખેડાનો જ્ઞાનપ્રવાસ' પૃ. ૩૫૪-૩૫૬, ૪૦૧ અ-૪૦૯). નડીઆદમાં અક્ટોબર ૨૬-૨૮ તારીખે ભરાયેલી નવમી ગૂજરાતી સાહિત્ય પરિષદમાં ભાગ લઈ પછી રાજકોટમાં રા. ગોકુળદાસ નાનજી ગાધી પાસેનાં હસ્તલેખિત પુસ્તકો પૈકી થોડાની ઉપયોગી પ્રશસ્તિઓ ઉતારી. (જૈનયુગ કાર્તિક-માગશર સં. ૧૯૮૫ નો અંક 'અમારો પ્રવાસ' પૃ. ૧૬૩-૧૬૫).

સં. ૧૯૮૫ મા કલકત્તાના આગેવાન બાલુશ્રી પૂરણચંદ નાહર M. A. B. L. ની કૃપાથી પોતે મહામહેનત અને પુષ્કળ દ્રવ્યના વ્યયથી ત્યા સ્થાપેલ 'ગુલાબકુમારી લાયબ્રેરી (વિશેષ માટે જુઓ જૈનયુગનો સં. ૧૯૮૫ ના ભાદ્રપદથી ૧૯૮૬ ના કાર્તિક સુધીનો અંક પૃ. ૧૧૫-૧૧૬) માંથી વેબરનું કેટલોગ, પોતે કરેલ પ્રશસ્તિ-સંગ્રહ અને કેટલીક પ્રતો પ્રાપ્ત થઈ, તેમાંથી ઉપયોગી નોંધ કરી લીધી. અક્ટોબરની છૂટીમાં વઢવાણ કેપવાળા રા. રતિલાલ લખમી-ચંદ શાહ સાથે ઝીંજવાડા જઈ ત્યા શ્રી ઉમેદ-ખાંતિ જૈન જ્ઞાનમંદિર-

માંની હસ્તલિખિત ૪૨૭ પ્રતો પૈકી ભાષામાં લખાયેલ રાસ ચોપાઈ આદિ જોધ લીધાં તેમાંથી મારા સંગ્રહમાં આવેલ રાસ વગેરેથી કાંઈ નવીન ન સાંપડ્યું, છતાં તેમાં આપેલી લેખક (લહીયા)ની પ્રશસ્તિઓ વગેરે ઉતારી લીધું. (વિશેષ માટે જુઓ 'અમારો જ્ઞાનપ્રવાસ ૧ ઝીંજુવાડા'—એ નામનો લેખ જૈનયુગ ભાદ્રપદ ૮૫—કાર્તિક ૮૬ નો અંક પૃ. ૧૦૭-૧૧૧, અને આપાદ-આવણુ ૧૯૮૬ નો અંક પૃ. ૪૨૭-૪૩૦) ત્યાં છએક દિવસ રહી વીરભગામ સુપ્રસિદ્ધ આગેવાન વકીલ શ્રી છોટાલાલ ત્રિકમલાલને ત્યાં ત્રણ દિવસ વાસો કરી તેમની સહાયતાથી ત્યાંની લાયબ્રેરીની થોડી પ્રતો, તથા સંઘના ભંડારની પ્રતો જોધ લીધી.

સ્વ. મુનિશ્રી ભક્તિવિજયજીના શિષ્ય મુનિ જશવિજયે મારા પર છૂટક છૂટક અનેક નાની કૃતિઓ મોકલી અને તેમના આદેશથી ઈસ્ટરની છુટીમાં વડોદરા રાજ્ય પાચમી પુસ્તકાલય પરિપદ પાટણ તરફથી આમંત્રણ આવતા પુનઃ પાટણ જઈ તે પરિપદ તરફથી ભરાયેલા પ્રદર્શનનો (જૈનયુગ વૈશાખ-જેઠ ૧૯૮૬નો અંક પૃ. ૩૭૬-૩૮૨) અને ઉક્ત મુનિશ્રીની પાસેના ગ્રંથસંગ્રહનો અનેકવિધ લાભ લીધો. ઉક્ત મુનિ જશવિજય અનેક પુસ્તકોની શોધ ખોળ કરી સંગ્રહ કર્યે જાય છે અને તેના ખપીને આનંદપૂર્વક વિના સંકોચે સહાય આપતા રહે છે તે માટે તેમને ધન્યવાદ ઘટે છે. મારા પર તેમની ઘણી કૃપા છે તેથી તેમના સંગ્રહનો લાભ થઈ રહ્યો છું ને હજુ પણ ઠેઠ સુધી લઈ શકીશ. તેમનું ઝણુ બૂલી શકાય તેમ નથી.

પ્રથમ ભાગ બહાર પડ્યા પછી ચાર વર્ષે આ બીજો ભાગ પ્રકટ થાય છે. તેમાં અઢારમી સદીમાના લગભગ ૧૮૦ જૈન કવિઓ અને તેમની કૃતિઓ ચારસો ઉપરાંતની ૫૮૯ પૃષ્ઠ માં નોંધ લીધી છે. આ બંને ભાગ છપાતા હતા તે દરમિયાન ને તે છપાયા પછી જે કંઈ પ્રાપ્ત થતું ગયું તે સર્વે ત્રીજા ભાગમાં પ્રથમ ૧૯ માં અને ૨૦ માં સૈકાના કવિઓ અને કૃતિઓનો નિર્દેશ કર્યો.

પછી મૂકવામાં આવશે. પ્રથમ ભાગ પ્રમાણેજ આ ભાગની યોજના રાખવામાં આવી છે. ‘સાંકેતિક અક્ષરોની સમજ’ આ ભાગમાં પ્રથમ ભાગ અનુસાર ખીજના ઉમેરા સહિત જૂદી મૂકી છે.

અદારમી સદીના કવિઓની કૃતિઓ સુધીમા આ ખીજે ભાગ પૂરો થાય છે. તેમા આપેલા ક્રમ પ્રમાણે કવિઓની અનુક્રમણિકા પ્રથમ આપી છે અને અંતે વિક્રમ ૧૮મા શતકની ગદ્યકૃતિઓની નોંધ કરી ચાર અનુક્રમણિકાઓ આપવામાં આવી છે. (૧) કવિઓની (૨) મોટી કૃતિઓની (૩) નાની કૃતિઓની-એ ત્રણ અક્ષરાનુક્રમે, તથા (૪) સંવત્ત્વાર અનુક્રમણિકા જોડવામાં આવી છે કે જેથી કોઈપણ હકીકત મેળવતાં સરળતા થાય.

ત્યાર પછી પાંચ પરિશિષ્ટો આપવામા આવેલ છે. ૧ લામાં જૈન કથાનામકોષ છે કે જેમા દશેક કથાગ્રંથોમા સાપડતી જૈન કથાઓ તેના લખ્ધરથળ સહિત આપેલ છે. આજ પ્રમાણે હવે પછીના ભાગમાં ખીજ કથાગ્રંથોના ઉલ્લેખવાળા કથાઓના નામનો કોષ અપાશે. ૨ જામાં જૈન ગચ્છોની ગુરૂપદ્માવલીઓ કે જેમાં ખૂરતર, તથા તપા ગચ્છોના ગચ્છનાયકોની પરંપરા ક્રમાનુક્રમે તે તે દરેકની શાખા સાથે આપવામા આવી છે. ૩ જામાં વિધિપદ્ધ-ગચ્છ-અચ્છ ગચ્છની પદ્માવલી છે, ૪ થામા રાજવલી મૂકી છે કે જેમાં ગુજરાતના બહાદુરશાહ સુધીના રાજાઓનો ક્રમ સંવત્ત્વાર સં. ૧૫૮૭ સુધીનો આપ્યો છે. આ ચારે આપણને કોઈપણ કવિ થા તેની કૃતિમા સંવત્ત્વો નિર્દેશ ન હોય પણ અમુક ગચ્છ-નાયકના કે રાજાના રાજ્યમાં રચ્યાનો નિર્દેશ હોય તો તે પરથી તેના કાલનો નિર્ણય કરવામાં સહાયશ્રુત થાય છે. ૫ મામા અગાઉ કહ્યા પ્રમાણે પ્રથમ ભાગ સંબંધી અભિપ્રાયો છે.

આ ભાગમાં (પ્રસ્તાવના તરીકે) ‘જૈનો અને તેમનું સાહિત્ય’ એ સંબંધી મારો લખેલો એક વિસ્તૃત નિબંધ પ્રથમ ભાગના નિવેદનમા જણાવ્યા પ્રમાણે આપવાનો વિચાર હતો પરંતુ તેને સપ્રમાણ-

સંશોધિત વર્ધિત આકારમાં પુનઃ લેખાઈ કરી મૂકવાનો અને ખાસ કરી જૈન આગમ-સાહિત્યનો ઇતિહાસ ઉમેરવાનો મારા સહાય મિત્રો અને ખાસ કરી મારા સુહૃદ રા. મોહનલાલ ભગવાનદાસ ઝવેરીનો આગ્રહ થતાં તેમ કરવાનો અથાગ પરિશ્રમ આરંભ્યો. તેનું નામ 'જૈન સાહિત્યનો સંક્ષિપ્ત ઇતિહાસ' રાખી શ્રીમન્ મહાવીર પ્રભુના આગમ-સાહિત્યથી શરૂ કરી એક એક પ્રકરણ લખાતું ગયું, સાત સાત પ્રકરણોનો એક વિભાગ કરવામા આવ્યો, ને જેમ જેમ તૈયાર થાય તેમ તેમ ૫૦-૧૦૦ પૃષ્ઠ છાપવા મોકલાતાં ગયાં ને તેનું કદ વધી પડ્યું. મૂળ ધારેલાં ત્રણથી ચારસો પૃષ્ઠ, ને થઈ ગયા તેથી લગલગ ખમણાં, એટલે છ વિભાગમાં હી-વિન્ય મૂરિના સમય મુધીના ૫૬૦ પૃષ્ઠ છપાઈ ગયાં ત્યારે તે ઇતિહાસને જૂદાજુદ પુસ્તક રૂપે બહાર પાડવો યોગ્ય થશે એમ સમજતાં અઢારમી સદીના કવિઓનો આ બીજો ભાગ કે જે ક્યારનો (સને ૧૮૨૮ ના સપ્ટેમ્બર પહેલાં) છપાઈ ગયો હતો તે હાલ પુસ્તક રૂપે તુરત પ્રકટ કરી દેવામા આવે છે. તેની ઉક્ત પ્રસ્તાવના-જૈન સાહિત્યનો ઇતિહાસ હવે પછી થોડા માસમાં જુદા પુસ્તક રૂપે બહાર પડશે; અને ત્યારે શ્વેતામ્બર જૈનોએ આર્ય સંસ્કૃતિની લબ્ધ ઇમારતમા કેટલો સુંદર ફાળો આપ્યો છે તે જણાશે.

પ્રથમ અને બીજા ભાગમાં 'પ્રેસ'ના દોષ વગેરેથી ઘણી સખ-લનાઓ રહી ગઈ છે તેનું શુદ્ધિપત્રક સ્થાનાભાવને લીધે આમાં અપાયેલ નથી તે, તેમાં અત્યાર મુધીના શોધખોળને પરિણામે થયેલા સુધારા વધારા વગેરે, તેમજ ખાસ કરી જૈનોએ ગૂજરાતી સાહિત્યમા આપેલો ફાળો-શતકવાર કવિઓની કાવ્ય પ્રસાદી વગેરે ઘણી ઉપયુક્ત બાબતો ત્રીજા ભાગમાં આપવાનો મારો મનોરથ છે.

ગૂજરાતને ચરણે પ્રથમ ભાગ ધરતાં મેં જે આશા રાખી હતી તે ધણે અંશે ફલિત થઈ છે તેથી વીસ વર્ષના મારા પરિશ્રમના ફલરૂપે તૈયાર થયેલ આ બીજા ભાગની કદર પણ સમસ્ત ગૂજરાત

એટલે ગૂજરાત-મહાગૂજરાત અવશ્ય કરશે એવી ખાત્રી ભરી આશા છે. આ પ્રકટ કરવામાં આપણી મહાસંસ્થા નામે શ્રીમતી જૈન શ્વેતાંમ્બર-કોન્ડર-સને જૈન શ્વેં સમાજ અચૂક ધન્યવાદ આપશે અને તેનું ઋણી ગૂજરાતી સાહિત્ય પોતાના અસ્તિત્વ સુધી રહેશે.

પ્રથમ ભાગ અને આ બીજો ભાગ-બંને થઇને વિક્રમ તેરમીથી અઢારમી સદીના ગૂજરાતી ભાષાના જૈન કવિઓની જે નોંધ કરે છે તે પરથી અત્યાર સુધી ગૂજરાતી સાહિત્યના પદ્ધતિસર સંબંધી જે જે સિદ્ધાંતો (theories) યા અનુમાનો બંધાયેલા હતાં તેમાનાં ઘણાં સ્વતઃ ઉડી જાય છે-ને કેટલાકમા પરિવર્તન કે વૃદ્ધિ કરવામા પ્રામાણિકતા સિદ્ધ થાય છે. આ સર્વથી ક્રાંતિકારક સ્થિતિ ઉપસ્થિત થવાથી આશ્ચર્યચકિત થવાનું નથી. જેમ જેમ શોધખોળ થતી જાય, ને તેને પરિણામે જૂનું ઉપલબ્ધ થતું જાય તેમ તેમ પૂર્વકાલે વિદ્યમાન ઉપલબ્ધ સામગ્રી અને સાહિત્ય પરથી ઘડેલા અનુમાનોમાં શુદ્ધિ કે હાનિવૃદ્ધિ કરવીજ પડે એ કુદરતી છે. તેમ કરવામાં સાંપ્રદાયિક મોહ કે પ્રાતિક યા ક્રોધી અભિનિવેશ અંતરાયભૂત થવો ન ધટે. સાહિત્યની માલેકી સાર્વજનિક છે અને તેને તો ગમે તે સ્થળેથી પ્રાપ્ત થતાં વધાવવુંજ જોઇએ.

આ વક્તવ્યને સમર્થન કરતું રા. હીરાલાલ ત્રિં પારેખનું નીચેનું કથન સમસ્ત ગૂજરાતના સાહિત્યપ્રેમીઓ લક્ષમાં રાખશે:—

“જૈન સાહિત્ય અને બ્રાહ્મણ સાહિત્ય, એ સંજોગવશાત્ પડેલા કૃત્રિમ ભેદો છે. ભાષા અને સાહિત્યની દૃષ્ટિએ, એ બંને સાહિત્યોનો પદ્ધતિસર અને ઐતિહાસિક રીતે અભ્યાસ થવાની જરૂર છે; તે પરથી બંને સાહિત્યની વિવિધતા અને સમૃદ્ધિનો પરસ્પર સંબંધ, એક બીજા ઉપર થયેલી અસર, દરેકની વિશિષ્ટતા અને પ્રજ્ઞના ઉત્કર્ષમા દરેકે શો હિસ્સો આપેલો છે, તે બધાની સરખામણી અને તુલના કરવાનું અને તપાસવાનું, બની આવશે. તેથી એ કૃત્રિમ ભેદને હવે વિશેષ અવકાશ કે ઉત્તેજન ન આપતાં, સઘળું

-સાહિત્ય એકજ ભાષાસાહિત્યની દૃષ્ટિએ અવલોકાય અને તેનો
-ચોજનાપૂર્વક અભ્યાસ થાય, એ ઇચ્છવા યોગ્ય અને ઇષ્ટ છે. '

એમ થતાં ગૂજર્ સાહિત્યરૂપી મહાવૃક્ષ અનેક રીતે અને અનેક
દિશામાં ફૂલ્યું ફાલ્યું થઇ ભારતના-બહાર જગતના સાહિત્યમાં પોતાનું
-યથાસ્થિત મૂલ્ય અંકાવશે. જય હો ગૂજર્ સાહિત્યનો !

ત્રીજે માળે, તવાવાલા બિલ્ડિંગ,
લોહારચાલ-મુંબઈ.
તા. ૭-૧-૩૧ બુધવાર,
પોષ વદ ૩ સં. ૧૯૮૭.

મોહનલાલ દલિયંદ દેસાઈ.

સાંકેતિક અક્ષરોની સમજ.

+	આ ચિન્હ મુદ્રિત-છપાયેલ કૃતિ સૂચવે છે.
?	આ પ્રશ્નચિન્હ શંકા-સંદેહ સૂચવે છે.
૧. ૨, ૩	એ પહેલો બીજો ત્રીજો ભાગ થા નંબર સૂચવે છે.
અનંત.	અનંતનાથજીનું જન મંદિર, માંડવી મુંબઈમાંનો ભંડાર
અમૃ	અમદાવાદ
અમર.	અમરવિજય મુનિ-સીતોર કે ડભોઈમાંનો ભંડાર.
અં.	આંચલ ગચ્છીય
આ.	(૧) આગમિક ગચ્છીય (૨) આશરે, આસપાસ.
આ.	આંચલિક ગચ્છીય.
આ. ક.	શેઠ આણંદજી કલ્યાણજીની પાલીતાણામાંની પેઢીમાં જે સ્વં અંબાલાલ યુનીલાલનો જ્ઞાનભંડાર સોંપાયેલો તે ભંડાર.
ઉ.	(૧) ઉપાધ્યાય (૨) ઉપાશ્રય.
ઉદ્ય.	ઉદ્યપુર
ઋ	ઋષિ.
એપિ. ઇંડિ.	એપિગ્રાફિકા ઇંડિકા.
ઐ.	ઐતિહાસિક.
ઐ. રા. સં.	ઐતિહાસિક રાસ સંગ્રહ (પ્રં ચણોવિજય ગ્રંથમાલા ભાવનગર.)
કચ્છી દ. ઓ.	કચ્છી દશા ઓસવાલ પાઠશાલા, માંડવી મુંબઈ.
ક. વિ.	કલ્યાણવિજય મુનિ.
ખ.	ખરતર ગચ્છ.
ખં.	ખંભાતના ભંડાર.
ગ	(૧) ગચ્છ (૨) ગણી.

- ગા. ગારીયા ધરનો ભંડાર.
- ગુ. વિ. ગુલાબવિજયજી પંન્યાસ કે જે અમદાવાદમાં વીરવિજયના ઉપાશ્રયમાં રહે છે તેમની પાસેનો તેમનો ભંડાર. અમદાવાદ.
- ગા. ના. ગોકુળદાસ નાનજી ગાંધી રાજકોટ.
- ચૈત્ય. આ. સં. ચૈત્યવંદન સ્તુતિ સ્તવનાદિ સંગ્રહ. ભાગ ત્રણ પ્રબંધ શિવનાથ હુંબાજી જૈન પુસ્તકાલય ૪૯ વેતાલપેઠ, પૂના.
- ચં. ચંચલ બહેનનો ભંડાર, ફનાશાની પોળ, હરકોર શેઠાણીની હવેલી, અમદાવાદ.
- જે. રે. ડૉ. ગેરિનોની જૈન રેપર્ટરી (ફ્રેંચ ભાષામાં).
- ચિ. ડા. (સદ્ગત) ચિમનલાલ ડાહ્યાભાઈ દલાલ M. A.
- ચો. ચોપાઇ.
- જિ. શ્રીજનવિજય સંપાદિત પ્રાચીન જૈન લેખ સંગ્રહ.
- જેસ. જેસલમેરનો ભંડાર.
- જૈ. જૈન.
- જૈ. એ. ઈ. જૈન એસોશિયેશન ઓફ ઈડિયા મુંબઈ હસ્તકનો ભંડાર.
- જૈ. ગૂ. કે. જૈન ગૂર્જર કવિઓ.
- જૈ. પ્ર. જૈન પ્રબોધ પ્ર. ભીમશી માણેક.
- જૈ. શા. જૈનશાળા.
- ડે. ડેહલાના અપાસરાનો ભંડાર અમદાવાદ, તથા
- ઘ ડે. એટલે ખીજો ભંડાર (રત્નવિજયજીનો ભંડાર) કે જે હમણાં તેમાં સોપાયેલો છે તે વહીવટ કર્તા શેઠ મંગળદાસ તારાચંદ અવેરી-દોસીવાડાની પોળમાં અમદાવાદ.
- ડા. ત્રિ. ડૉ. ત્રિભુવનદાસ લહેરચંદ શાહ.
- તા. તપાગચ્છ.
- દા. દાબડો.
- દિ. દિગંબર

- દે. લા. શેઠ દેવચંદ લાલચંદ પુસ્તકોદ્ધાર ફંડ સુરત.
- દે. લા. પુ. લા. " " " લાયબ્રેરી "
- ધો. } ધોરાજી સ્વ. માણેકચંદજીએ સંગ્રહેલ સર્વશ્ર મહાવીર
- ધો. સ. ભં. } જૈન પુસ્તક ભંડાર.
- નં. નંબર
- ના. (૧) નાનચંદજી યતિનો શાતિનાથ મંદિર, પાયધુની મુંબઈમાંનો ભંડાર (૨) નાહર પૂરણચંદજીના જૈન લેખ સંગ્રહ.
- પા. ૧, પા. ૨ પા. ૩ પાટણના ભંડારો એક જે ને ત્રણ એમ જૂદા પાડવા માટે જણાવેલ છે; પણ તે દરેક કયો છે તે બરાબર જાણી શકાયુ નથી.
- પં. (૧) પંક્તિ (૨) પંચાસ-પંડિત.
- પૂ. અ. જુઓ રા. પૂ. અ. પિ. } પિંપલ ગચ્છીય
- પૌ. પૌર્ણમિક-પૂનમિયા ગચ્છના. } પિંપલ ગચ્છીય
- પ્ર. (૧) પ્રકાશિત, પ્રકાશક-પ્રકટકર્તા (૨) પ્રતિમા. પી. } પિંપલ ગચ્છીય
- પ્રા. તી. સં. પ્રાચીન તીર્થમાલા સંગ્રહ (પ્ર૦ યશોવિજય ગ્રંથમાલા, લાવનગર)
- પ્ર. કા. પ્રવર્તક શ્રી કાંતિવિજયજી પાસેનો ભંડાર નરસિંહજીની પોળમાં, વડોદરા
- " જાણી. જાણીમાં તેમનો ભંડાર.
- પ્રે. ર. શેઠ પ્રેમચંદ રતનજી લાવનગર પાસેનો સંગ્રહ.
- ખા. ખાળાવખોધ-ટખો. (ગૂજરાતી ભાષામાં અનુવાદ)
- ખાલ. યતિ ખાલચંદ, ખામગાંવ.
- ખી. ડી. ભાઉદાજી
- ખુ. ખુદ્દિસાગર સૂરિ પ્રયોજિત જૈન ધાતુપ્રતિમા લેખ સંગ્રહ.
- ભ. ભચ્ચમાનો ભંડાર.
- ભા. (૧) ભાગ (૨) ભાદ્રપદ માસ.
- ભં. ભંડાર.

- લા. } ભાવનગરનો ભંડાર. ડાસાભાઈ અભેચંદનો જૈન સંઘનો
ભાવ. } ભંડાર.
- ભી. મા. ભીમશી માણેક હાલ ખારીઆ બિલ્ડિંગ પાયધુની મુંબઈ.
- મ. કી. (સ્વ) મનસુખલાલ કિરતચંદ.
- મ. બ. (સ્વ) મણિભાઈ બકેરભાઈ વ્યાસ.
- માણેક. માણેકવિજય યતિ ઇંદોરનો ભંડાર.
- માં. માગરોલના સંઘ હસ્તકનો ઉપાશ્રયમાંનો ભંડાર.
- મિશ્ર. મિશ્ર બંધુઓ.
- મો. મોરબી સંઘનો ભંડાર.
- મો. સે. લા. શ્રી મોહનલાલજી સેંટ્રલ લાયબ્રેરી, પાંજરા પોળ ગલી
લાલબાગ મુંબઈ.
- ર. રચના, રચ્યા.
- રતન. રતનવિજયનો ભંડાર, અમદાવાદ કે જે હાલ ડેહલાના
અપાસરાના ભંડાર સાથે રાખવામા આવેલ છે ને તેનું
નામ વ ડે. પાણુ મૂકેલ છે. જુઓ ડે.
- રા. રાસ.
- રા. પૂ અ. રાજકોટ શ્રી પૂજ્યના અપાસરાનો ભંડાર સ્વ. યતિ
નાનચંદજીના શિષ્ય મોહનલાલ હસ્તકનો.
- રો. એ. સો. રાયલ એશિયાટિક સોસાયટી. ટાઉન હાલ મુંબઈ.
- લ. લખ્યા.
- લા. લાવણ્યવિજય મુનિનો જૈનશાળા ખંભાતનો ભંડાર.
- લિ. લિખિત, લિપિકૃત.
- લી. લીંઝડીનો ભંડાર (આ કાઠિયાવાડમાં મોટામાં મોટો
ભંડાર છે)
- લે. લેખક.
- લોં. લોંકાગચ્છીય.
- વ. રા. વર્ધમાન રામજી હેમરાજ શેડનો માળો માંડવી મુંબઈ, યા
કચ્છ-નવીયા.

વ. સેં.	વડોદરા સેંટ્રલ લાયબ્રેરી જુઓ સેં. લા.
વડો.	વડોદરા.
વા.	વાચક = ઉપાધ્યાય.
વિ.	વિક્રમ.
વિ. ધ.	(સ્વ.) વિજયધર્મસૂરિનો ભંડાર કે જે હાલ વિજયધર્મ-લક્ષ્મી લાયબ્રેરી, જેલનગંજ આગ્રામાં રાખવામાં આવ્યો છે.
વિ. ને.	વિજયનેમિ સૂરીશ્વર જ્ઞાનમંદિર-ખંભાત.
વિદ્યા.	વિદ્યાવિજય મુનિ તે સ્વ. વિજયધર્મ સૂરીના શિ.
વી. પા.	વીરપાર્ષ્વ પાઠશાળા પાલીતાણા.
વૉ.	વૉલ્યુમ-પુસ્તક.
શિ.	શિષ્ય.
શુ.	શુદ્ધિ, શુક્રપક્ષે.
શ્લો.	શ્લોક.
સ.	સગાય.
સ. માં. ભી.	સગાયમાળા ભીમશી માણેકની પ્રકટ કરેલ.
સં.	(૧) સંવત્ (૨) સંસ્કૃત ભાષા. (૩) સંગ્રહ.
સાગર ભં.	સાગરગચ્છનો ઉપાશ્રય મણિયાતી પાડો-પાટણમાંનો ભંડાર
સૂ.	સૂરિ.
સ્ત.	સ્તવન.
સ્વ.	સ્વર્ગવાસ, સ્વર્ગસ્થ.
સેં. લા.	સેંટ્રલ લાયબ્રેરી, વડોદરા. જુઓ વ. સેં.
હા. ભં.	શેઠ હાલાભાઈ મગનલાલ ન્યા રહેતા તે ફેફલીયાવાડા પાટણનો ભંડાર.
હં.	હંસવિજયજી પંન્યાસનો ભંડાર, નરસિંહજીની પોળમાં વડોદરા.
દ્વ.	દ્વિમાકંડ્યાણકૃત ખરતર ગચ્છની પટ્ટાવલી.

અનુક્રમણિકા.

૫૪

નિવેદન

(૫)

સાંકેતિક અક્ષરોની સમજ

(૧૫)

જૈન ગૂર્જર કવિઓ

[૫૪ ૧ થી ૫૮૯]

વિક્રમ અઢારમી સદી

(અથમ પચીસી સં. ૧૭૦૧-૨૫)

૨૮૮ આનંદઘન (પૃ. ૧ થી ૩) ૨૮૯ વિનયવિજય (૪-૨૦) ૨૯૦
યશોવિજય (૨૧-૫૬) ૨૯૧ મતિસાગર ૨૯૨ જ્ઞાનસાગર
(૫૭-૮૦) ૨૯૨ ક મતિસાર ૨૯૩ જિનહૃદય (૮૧-૧૧૯) ૨૯૪
લગ્નિધિવિજય ૨૯૫ આણંદ ૨૯૬ રાજહર્ષ ૨૯૭ જયસોમ ૨૯૮
માનવિજય (૧), ૨૯૯ તેજમુનિ ૩૦૦ લગ્નધોદય ૩૦૧ વીરવિજય (૧)
૩૦૨ પદ્મમુનિ ૩૦૩ સુમતિહંસ ૩૦૪ ઈન્દ્રસૌભાગ્ય ૩૦૫ અલયસોમ
૩૦૬ ઉત્તમસાગર ૩૦૭ આણંદવર્ધન ૩૦૮ વૃદ્ધિવિજય (૧), ૩૦૯
નયપ્રભોદ, ૩૧૦ અ અમીચંદ, ૩૧૦ ગજકુશલ ૩૧૧ પદ્મચંદ્ર
૩૧૨ પદ્મવિજય (૨), ૩૧૩ કેસરકુશલ ૩૧૪ વિદ્યાર્ચિ, ૩૧૫
જયરંગ (જેતસી), ૩૧૬ રાજસાર, ૩૧૭ મેરુલાલ (માહાવજી),
૩૧૮ કેસરકુશલ જુઓ નં. ૩૧૩, ૩૧૯ જ્ઞાનકુશલ, ૩૨૦ શુભવિજય
(૨), ૩૨૦ ક સૌભાગ્યવિજય (૧) ૩૨૧ કાનિવિજય ૩૨૨ તિલક-
સાગર, ૩૨૩ હરિતરૂચિ, ૩૨૪ ઉદયસૂરિ, ૩૨૫ જિનદાસ શ્રાવક,
૩૨૬ મેઘવિજય, ૩૨૭ મેરુવિજય, ૩૨૮ મહિમાઉદય, ૩૨૯ મહિમા-
સૂરિ, ૩૩૦ વીરવિમલ, ૩૩૧ સુમતિરંગ, ૩૩૨ સુમતિવલ્લભ, ૩૩૩
વિનીતકુશલ, ૩૩૪ સુરજી, ૩૩૫ માનવિજય (૨), ૩૩૬ લાલવર્ધન
(લાલચંદ્ર), ૩૩૭ પરમસાગર, ૩૩૮ માનસાગર, ૩૩૯ તત્ત્વવિજય
(૧), ૩૪૦ ગુણસાગર, ૩૪૧ સમયપ્રીતિ, ૩૪૧ ક મહેશ. પૃ. ૧-૨૩૦

(બીજી ધર્મશા સં. ૧૭૨૬-૫૦)

૩૪૨ યશોનંદ, ૩૪૩ માનવિજય (૩), ૩૪૪ ધર્મમંદિર (૨૬૪-૨૪૩),
 ૩૪૫ જિનદેવસૂરિ, ૩૪૬ જિનદત્તસૂરિ, ૩૪૭ લક્ષ્મીવલ્લભ, ૩૪૮
 હેમરાજ આવક, ૩૪૯ જીતવિજય, ૩૫૦ હીરાણુંદ (હીરમુનિ), ૩૫૧
 વિજયસૂરિ, ૩૫૨ લક્ષ્મીવિજય, ૩૫૩ માનવિજય (૪), ૩૫૪ વીરંજી,
 ૩૫૫ ઉદયવિજય, ૩૫૬ કુશલધીર, ૩૫૭ કનકનિધાન, ૩૫૮ મતિ-
 કુશલ, ૩૫૯ ઉદયસમુદ્ર, ૩૬૦ વૃદ્ધિવિજય (૨), ૩૬૧ અમૃતસાગર
 (૧), ૩૬૨ કર્મસિંહ (૨), ૩૬૩ જિનરંગસૂરિ, ૩૬૪ વિવેક-
 વિજય (૨), ૩૬૫ તત્ત્વહંસ, ૩૬૬ વિષ્ણુધવિજય, ૩૬૭ નિત્યસૌભાગ્ય,
 ૩૬૮ માન, ૩૬૯ ક્ષમાસાગર, ૩૭૦ આણુંદ, ૩૭૧ ખેતો,
 ૩૭૨ સુખસાગર, ૩૭૩ શાંતિદાસ આવક, ૩૭૪ જયસાગર, ૩૭૫
 વિનિતવિજય, ૩૭૬ માણિક્યસાગર (?), ૩૭૭ સુરવિજય, ૩૭૮
 પદ્મનિધાન, ૩૭૯ જિનવિજય (૧), ૩૮૦ નિત્યવિજય, ૩૮૧
 તેજસિંહ, ૩૮૨ ચંદ્રવિજય (૧), ૩૮૩ ચંદ્રવિજય (૨), ૩૮૪
 તેજપાલ, ૩૮૫ જ્ઞાનકીર્તિ, ૩૮૬ રામચંદ, ૩૮૭
 જ્ઞાનવિમલસૂરિ (૩૦૮-૩૩૮), ૩૮૮ હેમસૌભાગ્ય, ૩૮૯
 ધર્મવર્દન (ધર્મસિંહ), ૩૯૦ વિનયલાલ, ૩૯૧ દેવવિજય (૨),
 ૩૯૨ દયાતિલક, ૩૯૩ નયનશેખર, ૩૯૪ ચંચિરવિમલ, ૩૯૫
 કેશવદાસ, ૩૯૬ ખ આણુંદચંચિ, ૩૯૭ અજીતચંદ, ૩૯૮ ભાતુ
 (જી) વિજય, ૩૯૯ કનકવિદ્યાસ, ૪૦૦ આનંદસૂરિ, ૪૦૧ હરખચંદ
 સાધુ, ૪૦૨ લક્ષ્મીરત્ન, ૪૦૩ લક્ષ્મીરત્નસૂરિ, ૪૦૪ તિલકચંદ, ૪૦૫
 ક પ્રાગજી, ૪૦૬ અમરવિજય, ૪૦૭ જીવરાજ, ૪૦૮
 કીર્તિસાગરસૂરિ શિષ્ય, ૪૦૯ જ્ઞાનસાગર (૨), ૪૧૦ જ્ઞાનસાગર-
 શિષ્ય, ૪૧૧ કુશલસાગર (કેશવ), ૪૧૨ દીપસૌભાગ્ય, ૪૧૩ અમર-
 ચંદ, ૪૧૪ શીલવિજય, ૪૧૫ યશોવર્દન, ૪૧૬ ઋષભસાગર (૧),
 ૪૧૭ વિનિતવિમલ, ૪૧૮ સુમતિવિજય, ૪૧૯ કર્મસિંહ, ૪૨૦
 ઉદયરંજન (૩૮૬-૪૧૫), ૪૨૧ દીપ્તિ(પ)વિજય (૧), ૪૨૨ વિમલ-
 વિજય, ૪૨૩ સૌભાગ્યવિજય (૨), ૪૨૪ હિમ્મત. ૫૧. ૨૩૬-૪૨૦

(ત્રીજી પચીસી સં. ૧૭૫૧-૭૫)

૪૦૭ જિનવિજય (૨), ૪૦૮ ખાલ, ૪૦૯ વિનયચંદ્ર,
 ૪૧૦ પ્રીતિસાગર, ૪૧૧ ગોહીદાસ આવક, ૪૧૨ મોહન-
 વિજય (૪૨૮-૪૪૨), ૪૧૩ કેસરવિમલ, ૪૧૪ દાનવિજય,
 ૪૧૪ ક જસવંતસાગર, ૪૧૪ ખ કાહનજી, ૪૧૫ લક્ષ્મણ (૨),
 ૪૧૬ નેમવિજય (૪૪૯-૪૫૫), ૪૧૬ ક ખેમચંદ. ૪૧૭ લક્ષ્મી-
 વિનય, ૪૧૮ લખિંધવિજય (૨), ૪૧૯ ગંગમુનિ, ૪૨૦ જિનસુંદર-
 સૂરિ, ૪૨૧ ઝાંઝળુયનિ, ૪૨૧ ક કીર્તિવિજય, ૪૨૨ નેમિદાસ
 આવક, ૪૨૩ તેજસિંહ (૨), ૪૨૪ કાન્તિવિમલ, ૪૨૫ જીવસાગર,
 ૪૨૬ કીસન (કૃષ્ણદાસ), ૪૨૭ દેવચંદ્ર (૪૭૩-૪૯૬), ૪૨૮
 લાધાસાહ, ૪૨૯ દેવવિજય (૩), ૪૩૦ ભાવરતન (૨)-ભાવપ્રભસૂરિ
 (૫૦૩-૫૧૧) ૪૩૧ વેણીરામ, ૪૩૨ સુખસાગર, ૪૩૩ લખિંધસાગર
 (૨), ૪૩૪ ચતુર, ૪૩૫ જિનસુખસૂરિ ૪૩૬ ગંગાવિજય (૫૧૭-
 ૫૨૧), ૪૩૭ રામવિજય (૧), ૪૩૮ ઋદ્ધિવિજય, ૪૩૯ વલ્લભકુ-
 શન, ૪૪૦ કાર્તિવિજય (૨) પૃ. ૪૨૦-૫૩૩.

(ચોથી પચીસી સં. ૧૭૭૬-૧૮૦૦)

૪૪૧ કેસર, ૪૪૨ રંગવિજ્ઞાસ, ૪૪૨ ક પ્રેમચંદ, ૪૪૩
 પુણ્યવિજ્ઞાસ, ૪૪૪ જ્ઞાનવિજય, ૪૪૫ નિત્યલાભ (૫૩૭-
 ૫૪૨), ૪૪૬ ન્યાયસાગર, ૪૪૭ રામવિજય (૨), ૪૪૮ રંગવિજય,
 ૪૪૯ ગજવિજય, ૪૫૦ જિનેંદ્રસાગર, ૪૫૧ માણિકવિજય, ૪૫૨
 તિલકસૂરિ, ૪૫૩ ઉદયસમુદ્ર, ૪૫૩ ક કુશલસિંહ, ૪૫૪ હંસરતન,
 ૪૫૫ શાતસૌભાગ્ય, ૪૫૬ જિનવિજય (૩), ૪૫૭ માણિકવિજય,
 ૪૫૮ જિનવિજય (૪), ૪૫૮ ક રઘુનાથ, ૪૫૯ જ્ઞાનસાગર-ઉદ-
 યસાગરસૂરિ (૫૭૪-૫૮૧), ૪૬૦ ત્રિલોકસિંહ, ૪૬૧ અમર,
 ૪૬૨ રાયચંદ (૨), ૪૬૩ ગુણવિજ્ઞાસ, ૪૬૪ મુણ્યરતન (૨), ૪૬૫
 મહિમાવર્દન, ૪૬૫ ઉદયસાગરસૂરિ (૨), ૪૬૬ સત્યસાગર ૫૩૩-૫૮૯.

વિક્રમ ૧૮ મા શતકની ગદ્યકૃતિઓ	૫૯૦-૫૯૪
૧ કવિઓની અનુક્રમણિકા	૫૯૫-૫૯૯
૨ કૃતિઓની અનુક્રમણિકા	૫૯૯-૬૦૫
૩ નાની કૃતિઓની અનુક્રમણિકા	૬૦૫-૬૧૦
૪ સંવતવાર અનુક્રમણિકા	૬૧૧-૬૩૮
પરિશિષ્ટ ૧ જૈન કથા નામ કોષ	૬૩૯-૬૬૦
,, ૨ જૈન ગ્રંથોની ગુરૂપદ્માવલીઓ	
(૧) અરતરગ્રંથની પદ્માવલી	૬૬૪-૬૯૧
૧ ક ચોથી અરતર વેગડશાખાની પદ્મપરંપરા	૬૯૨-૬૯૩
૧ ખ પાચમી શાખા પિપ્પલક અરતરની પરંપરા	૬૯૩-૬૯૭
૧ ગ આઠમી શાખા જિનસાગરસૂરિની પદ્મપરંપરા	૬૯૭-૭૦૦
(૨) તપાગ્રંથની પદ્માવલી	૭૦૧-૭૩૧
૨ ક વૃદ્ધ (પૌશાલિકા) તપાગ્રંથની પદ્માવલી	૭૩૧-૭૪૨
૨ ખ લઘુપૌશાલિકા	૭૪૨-૭૪૮
૨ ગ વિજયાણુંદસૂરિ (આણુંદસૂર) ગ્રંથશાખા	૭૪૮-૭૫૩
૨ ધ તપાગ્રંથ વિમલશાખા પદ્માવલી	૭૫૩-૭૫૪
૨ ઙ ,, સાગરશાખા ,,	૭૫૫-૭૫૬
૨ ચ નાગપુરીય તપાગ્રંથની ,,	૭૫૭-૭૬૪
,, ૩-વિધિપદ્ધતિ ગ્રંથ-અન્યલગ્નગ્રંથની પદ્માવલી	૭૬૫-૭૭૯
,, ૪-રાજવલી	૭૮૦-૭૮૯
,, ૫-જૈનગૂર્જર કવિઓ પ્રથમ ભાગ સંબંધી અભિપ્રાયો	૭૮૯-૮૨૨

જૈન ગૂર્જર કવિઓ.

બીજો ભાગ.

વિક્રમ અઢારમી સદી.

૨૮૮ આનન્દધન (લાભાનંદજી)

(૫૪૨) ચોવીશી-૨૪ જિનનાં સ્તવન.

આનાપર મહોપાધ્યાય યશોવિજયજી, જ્ઞાનવિમલસૂરિ અને જ્ઞાનસાર-
મુનિ એ ત્રણેએ બાલાવબોધ-ટપ્પા રચ્યા છે. યશોવિજયજીએ ૨૨ સ્તવનપર
કર્ષો છે તેથી મૂલ તેમના ૨૨ સ્તવન છે એમ સિદ્ધ થાય છે; પાછ-
ળથી એ અન્યકૃત ઉમેરાયાં છે. જ્ઞાનવિમલ અને જ્ઞાનસાર એ બંનેના-
માંથી સારજૂત લઈ આવક બીમસી માણેકે ટપ્પાસહિત ૨૪ સ્તવન આ-
નન્દધન ચોવીસી એ નામથી પ્રકટ કરેલ છે.

—પત્ર ૧૧—૧૪ આ. ક.

ટપ્પાસહિત—લિ. સં. ૧૮૭૩ ભાદ્રપદ વદ ૬ રવૌ સૂર્યપૂર
વરબદરે સાગરગછિય પં. ન્યાયાસૌભાગ્ય ગણીભિઃ લિ. —પત્ર ૨૯ વી.
પા.; પત્ર ૨૬-૧૫ આ. ક. કે જેમાં ટપ્પાકાર આદિમાં કહે છે કે:—

ચિદાનંદમય જિનવર, સદા મુદ્ધ ધરિપ્રેમ,
પ્રણુમી પરમ પ્રમોદસુ, જગનાયક જગખેમ. ૧
જિનગુણ થુતિ કરતા થકાં, એ જન જિન હુયાય,
તે ભણી જિનગુણ કીર્તના, કરતા પાપ પુલાય. ૨

(૫૪૩) બહોતેરી—અધ્યાત્મપદ બહોતેરી.

યોડાં પદ રખાસહિત—લ. સં. ૧૯૦૭ જેઠાશુદ્ધ ૭ રવિ લિખિત
જેસો મનોરક્ષસ રતલાંમં (રત્નપુરિ) મધ્યે અખાલાલજી આત્માર્થે.

૧૭—૧૫ આ. ક.

આ પણ આનંદધન બહોતેરી તરીકે મૂળ શા ભીમસી માણેકે
પ્રસિદ્ધ કર્યા છે. બધાં મળી ૧૦૭ આનંદધનનાં પદો તરીકે હાલમા
ગણાયાં છે. તેમાંનાં કેટલાંક (૫૦ પદ) પર શ્રીયુત મોતીચંદ ગિરધરલાલ
કાપડીઆ સોલીસીટરે વિવેચન કરેલ છે તે આનંદધનપદરતનાવળી
પ્રથમ વિભાગ એ નામથી જૈન ધર્મપ્રસારક સભા ભાવનગરે છપાવેલ
છે તેમજ શ્રીયુદ્ધિસાગરજીએ બધાંપર વિવેચન કરેલું છે તે આનંદધન
પદસંગ્રહ—ભાવાર્થ એ નામથી અધ્યાત્મજ્ઞાન પ્રસારક મંડળે પ્રકટ કરેલ
છે. ખરતરગચ્છનીય કૃપાયદ્વજ મુનિશ્રીનું એમ કહેવું છે કે જ્ઞાનસારજીએ
આનંદધનજી બહોતેરીનાં આળીશ પદો ઉપર ટીપ્પો—ખાલાવમોઘ લખ્યો
છે અને તેની પ્રત મોટી મારવાડમાં જયતારણ ગામમાં છે.—૧૯૧૨ નો
વન્યુ. કેશુ. અક યુદ્ધિપ્રમા.

આનંદધન આ નામ પોતાનું રાખી ૨૪ નહિ પણ ખરી રીતે
પ્રથમનાં ૨૨ જિનસ્તવનો અને અધ્યાત્મપદ બહોતેરી—ખાલીશી અને
બહોતેરી જે અધ્યાત્મ કવિએ રચેલ છે તેનું નામ લાભાનદ્વજ હતું.
તે પ્રાયઃ તપાગચ્છના હતા, અને કોઈ કહે છે કે ખરતરગચ્છના
હતા. પણ ગચ્છ પ્રત્યે જગપણુ મોહ નહોતો અને ઉલટું ગચ્છના
ભેદોથી હાનિજ થાય છે તે પ્રત્યક્ષ સ્વીકારતા હતા જુઓ
‘ ગચ્છના ભેદ બહુ નયણુ નીહાલતાં, તત્તવની વાત કરતાં ન લાજે;
ઉદરભરણાદિ નિજ કાજ કરતાં થકા, મોહ નડીઆ કલિકાળ રાજે’—
અનંતનાથ સ્તો— તેમનાં સ્તવનો અને પદો એટલાં બધાં સરલ,
છતાં એટલાં બધાં ગૂઢ ગંભીર આશયવાળાં છે કે દરેક તેને સૂત્રમાફક
મોઢે કરી તેપર પોતપોતાનાં ભાખ્ય, ટીકા કે અર્થ કરી આનંદ અનુભવે
તેમ છે. તે દરેકની મીમાંસા કરતાં તે કવિના સંબંધમાં ઘણું મળી
આવે છે. તેઓ તે સમયમાં એક આદર્શ યોગી—મહાવીર પ્રભુ કે જેમને

દીર્ઘ તપસ્વી એ નામ આપેલું સાર્થક છે તેના યોગીપુત્ર હતા.—અનુભવી આગમજ્ઞાતા તત્ત્વજ્ઞાની હતા. કવિ તરીકે તેમની સ્પષ્ટ, સાથે ગૂઢાશયવાળી વાણી, તેનાં પદોની સુશ્લિષ્ટતા—પદલાલિત્ય મનને મુગ્ધ કરે તેમ છે. કબીર નાનકાદિનાં પદો કરતાં પણ તેમનાં પદો ચડી જાય તેમ છે. પ્રયુક્ત વિકસિત કમલ જેવું આત્મજ્ઞાન સ્થળે સ્થળે દેખાય છે. ખરા વૈરાગ્યની સુગંધ જ્યાં ત્યાં પ્રસરે છે; વિચારની વિશાલતા હૃદયની ઉદારતા મહા સુધારકને જાણે તેવી છે. જુઓ પદ ‘કોઈ રામ કહે રહેમાન કહે કોઈ...’ તેમના સંબંધી અનેક ચમત્કારિક વાતો સાંભળવામાં આવે છે. (આ સર્વ સંબંધી જાણવા માટે જુઓ રા. મોતીચંદ ગિરધરલાલ કાપડિયાએ તૈયાર કરેલ આનન્દધન પદ્ય રતનાવળી પ્રથમ વિભાગની પ્રસ્તાવના, સ્વ. શ્રી યુદ્ધિસાગરજી કૃત આનન્દધન પદ્યસંગ્રહની પ્રસ્તાવના, જૈન કાવ્યદોહનમાં સ્વ. શ્રી મનસુખલાલ રવજી મહેતાએ લખેલી પ્રસ્તાવના, મારો અંગ્રેજીમાં શ્રીમદ્ યશોવિજયજી પર નિબંધ. વગેરે.)

આમ છતાં પણ વિશ્વસનીય હકીકતો આ યોગી કવિ સંબંધી જળવાઈ નથી, કારણ કે તેઓ કોઈ આચાર્યની પદવી પામેલા નહોતા તેમજ કોઈ ગ્રંથ લખી તેમા ગેતાની લાંબી પ્રશસ્તિ પોતે આપવાની કાળજી રાખે તેવા તે નહોતા. તેની મસ્તીમાં નામ—કીર્તિને સ્થાન નહોતું. છતાં પણ યશોવિજયજીએ તેમનાપર બનાવેલી આઠ પદની સ્તુતિ—‘અષ્ટ-પદી’ પરથી જણાય છે કે યશોવિજયજીએ તેમનો પરિચય લીધો હતો અને ‘પારસ સગ લોહા જો ફરસત, કચન હોતહી તાકે કસ, આનન્દ-ધનકે સગ સુજસહી મિલે જખ, તખ આનન્દ સમ ભયો સુજસ’ એમ યશોવિજયજી મુક્તકહે સ્વીકારે છે. તેમનો ઉત્તરવયમાં મોટા ભાગે મેડ-તામાં વાસ હતો અને ત્યાંજ દેહત્યાગ થયો હોય. ત્યાં એક પડી ગયેલ ખડેરને આનન્દધનજીનો ઉપાશ્રય એમ કહેવામાં આવે છે. ત્યાંના લોકો કહે છે કે આ ઉપરાંત મેડતામાં આનન્દધનજીનો સ્તૂપ (મૃત્યુસ્તંભ) હતો પણ તેનો પત્તો મળતો નથી. તેઓ સત્તરમી સદીના મધ્યભાગ સુધી હતા એ હકીકત અનુમાનથી પુષ્ટ થાય તેમ છે.

જ્ઞાનસારજી જણાવે છે કે સં. ૧૮૨૫ થી આનંદધન ચોવીશી-
પર મેં વિચાર કરવા માંડ્યાં. સં. ૧૮૬૬ સુધી પણ વિચારતાં-વાંચતાં
અનુભવતાં એ 'ચોવીશી' યથાર્થ ન સમજાઈ શકી, છેવટનો હવે તો
દેહ પડશે, માટે જેટલું જેમ સમજાયુ છે તેમ તો લખું એમ કહી
સં. ૧૮૬૬ માં વર્તમાનમાં જે ભીમસી માણેકદ્વારા અર્થ પ્રસિદ્ધ થયા
છે તેવા લગભગ લખ્યા. ને તે બાદરવા શુદ્ધિ ૧૪ ના દિવસે પૂર્ણ કર્યા.
તેમાં પોતે જણાવે છે કે.—

આશય આનન્દધન તણો, અતિ ગંભીર ઉદાર,
બાલક બાંછા પસારીને, કહે ઉદ્ધિ વિસ્તાર.

૨૮૯ વિનયવિજયજી*.

(૫૪૪) +સૂર્યપુર ચૈત્યપરિપાટી સં. ૧૬૮૯ (સુરતનાં મંદિરોનું વર્ણન).
આદિ—

પૂજીએ પૂજીએ પ્રથમ તિથકરૂએ, ત્રિભુવન ત્રિભુવનદીપક દેવ તો
સેવ કરૂ મન રગરથુ એ, સૂરતિ સૂરતિ-પુર સિણુગાર કે
પૂજીએ પ્રથમ તીથકરૂએ.

*

*

*

*

* (વિનયવિજયજીના ગુંડ કીર્તિવિજય સબધમાં જણાવવાનું કે
વીરમગામમાં વીરજીમલિક નામનો એક વજીર રહેતો હતો તે જાતે પોર-
વાલ હતો અને પોતાની સાથે કાયમને માટે પાત્રસો ઘોડેસ્વારો રાખતો
હતો. વીરજીનો પુત્ર સહસકરણ મલિક થયો તે પણ પ્રસિદ્ધ હતો. અને
મહમ્મુદશાહ (રાજ્યકાલ ઈ. સ. ૧૫૩૬ થી ૧૫૫૪) બાદશાહનો મંત્રી
હતો. સહસકરણને ગોપાલજી, અને કલ્યાણજી નામના પુત્રો હતા. એક
પુત્રી પણ હતી. ગોપાલજીએ બ્રહ્મચર્ય સેવી સાધુસમાગમ રાખી દીક્ષા
સેવાની ઇચ્છા કરી. અમદાવાદ જઈ હીરવિજયસુરિ પાસે દીક્ષા લીધી અને
સાથે પોતાના ભાઈ કલ્યાણજી તથા બહેનને પણ દીક્ષાનો વિચાર કરાવે

અતે—

તપગમ્નિ હીર સમાન ગણધર વિજયસિંહ સૂરિંદ એ
તસ ગમ્નિભૂષણતિલક વાચક કીર્તિવિજય સુખકંદ એ,
તસ ચરણ સેવક વિનય ભગતંધ શુણ્યા શ્રી જિનરાજ એ,
સસિકલા સંવત વર્ષ વસુનિધિ કલ્યા વંછિત કાજ એ. ૧૪
—પ્રા. તી. સં. ૫. ૧૮૯-૧૯૪.

વરાવી દીક્ષા લેવડાવી. ગોપાલજીનું નામ સોમવિજય રાખ્યું કે જે પછીથી પ્રસિદ્ધ ઉપાધ્યાય થયા, કલ્યાણજીનું નામ કીર્તિવિજય રાખ્યું કે જે પછીથી ઉપાધ્યાય અને આપણા કવિના ગુરુ થયા. બહેનનું નામ વિમલશ્રી રાખ્યું. આ વખતે સાથે સાથે શાહ ગણજીનામના ગૃહસ્થે, ધનવિજયે અને તેની સાથે તેના બે ભાઈ કમલ અને વિમલ તથા તેમના માતપિતાએ, તથા તે ઉપરાંત સમ્યવચ્છ ભણુશાળી, પદ્મવિજય, દેવવિજય અને વિજયહર્ષ મળીને એકંદર અઢારે દીક્ષા લીધી. જીઓ સૂરીશ્વર અને સમ્રાટ ૫. ૨૧૭-૨૧૮. આ કીર્તિવિજયથી ખીજા કીર્તિવિજય કે જેણે વિજયસેનસૂરિ પાસે દીક્ષા લીધી તે જે વિજયસિંહસૂરિના સંસારપક્ષે ભાષ થાય તે જેને સં. ૧૬૭૦ માં પંડિતપદ મળ્યું હતું તે જીદા છે. આપણા કવિ વિનયવિજયના પિતાનું નામ તેજપાલ અને માતાનું રાજશ્રી હતું, તેમણે સંસ્કૃતમાં કલ્પસૂત્રપર સુખમોધિકા નામની દીક્ષા સં. ૧૬૯૬ જેઠ સુદ ૨ ગુરૂને દિને, લોકપ્રકાશ નામનો મહા ગ્રંથ સં. ૧૭૦૮ જેઠ શુદ્ધ ૫ જીનાગઢમાં, હૈમલધુપ્રક્રિયાનો વ્યાકરણ ગ્રંથ સં. ૧૭૧૦ માં સ્વોપજ્ઞ દીક્ષા સહિત રાધનપુરમાં, નયકર્ણિકા નામનો નયપર ૨૩ શ્લોકનો દુકો અલ્પગ્રંથ દીવમાં, અને શાંતિસુધારસ ભાવના નામનો જીદા જીદા રાગોમાં સંસ્કૃતમાં ૧૬ ભાવનાઓ પરનો ગ્રંથ રચેલા છે. સંસ્કૃતમાં એક વિરૂપિ નામે આનંદલેખ વિજયાનંદસૂરિ પર સં. ૧૬૯૪ માં લખેલી છે તે અપ્રસિદ્ધ છે તેની પ્રત મુનિશ્રી અમરવિજયજી પાસે છે; અને પછીથી વિજયપ્રભસૂરિ પર લખેલી બીજી વિરૂપિ નામે ઈદુદત જોધપુરથી પોતાના આચાર્ય પર સુરત મોકલી છે તેમાં આખું, સિદ્ધપુર,

(૫૪૪ ક) નેમિનાથ ભ્રમરગીતા સ્તવન સં. ૧૭૦૬ ભાદ્રપદઃ
(૨૭ કડી)

અદિ—

દ્વિહા.

સમુદ્રવિનય કુલિતિલહ, માતા શિવાદેવી નદ,

બાલપ્રહારિ સદા, નમીધ નેમિનિશુંદ.

૧

અમદાવાદ, વડોદરા, ભરૂચ અને પછી સુરતનુ સુંદર વર્ણન કર્યું છે. તે પ્રાચીન કાવ્યમાળામાં પ્રકટ થયું છે. તે માટે જુઓ વિજિમિત્રિવેણી-શ્રી જિનવિનયજીવત. તેમનો એક શિલાલેખ મળ્યો છે તે આ પ્રમાણે છે:— સં. ૧૭૧૦ ના જ્યેષ્ઠ શુદ્ધ ૬ ગુરને દિને શત્રુંજય ઉપર ઉચ્ચસેન (આચાર્યશહેર) વાસી ઓસવાલ જ્ઞાતીય વૃદ્ધશાખીય અને કુહાડગોત્રીય સાં વર્ધમાન (સ્ત્રી વાદહાદે)ના પુત્ર સાં માર્નાસિંહ, રાયસિંહ, કનકસેન, ઉચ્ચસેન અને ઋષભદાસ આદિએ સા. જગત્સિંહ અને જીવણદાસ પ્રમુખ પુત્રાદિ પરિવાર સહિત પોતાના પિતા (વર્ધમાન)ના વચનથી તેના પુત્ર્ય માટે આ સહજકૃત તીર્થ કરાવ્યું અને પોતાનીજ પ્રતિષ્ઠામાં પ્રતિષ્ઠિત કર્યું. તપગચ્છાચાર્ય શ્રી હીરવિનયસૂરિના પદ્ધર આચાર્ય વિનયસેનસૂરિના શિષ્ય વિનયદેવસૂરિ અને વિનયપ્રભસૂરિની આજ્ઞાથી, હીરવિનયસૂરિ શિષ્ય મહોપાધ્યાય શ્રી કીર્તિવિનયગણિના શિષ્ય ઉપાધ્યાય વિનય-વિનયજીએ એની પ્રતિષ્ઠા કરી. આ કાર્યમાં શત્રુંજય તીર્થ સંબંધી કાર્યોની દેખરેખ રાખનાર પંડિત શાંતિવિનય ગણિ, દેવવિનયગણિ અને મેઘવિનયગણિએ સહાયતા કરી છે. આ લેખ ખરતરવસહી ટુંકમાં આવેલા શેઠ નરમી કેશવજીના મંદિરના ગર્ભાગારની બહારના મંડપમાં, દક્ષિણ દિશા તરફની દિવાલ ઉપર એક શિલાપટમાં ૪૩ પદ્ધિમાં કોતરેલો છે. શત્રુંજયના શિલાલેખોમાં, આ સૌથી આધુનિક છે.” જુઓ લેખાંક ૩૨ પ્રાચીન જૈન લેખસંગ્રહ-શ્રી જિનવિનયજી સપાદિત.

આના સંબંધમાં કેટલીક દત્તકથાઓ છે તે માટે મે વિગ્તા-
રથી નયકર્ણિકાની મારી પ્રસ્તાવનામાં વિનયવિનયજીનું ચરિત્ર આપ્યું છે.

તીર્થકર બાવીસમો, યાદવ કુલિ શિશુગાર,
રાજમતી મનિ વાલહો, કરજુરસ ભુંગાર.
મુનિમનપંકજ ભમરલો, ભવભય ભેદજીહાર,
ભમરગીત ટોડર કરી, પૂજૂં બંધૂ મોરારિ.

૩

હાલ ફાગની.

પ્રણુમીઅ સરસતી વરસતી, વચન સુધારસ સાર.
નેમિ જિજ્ઞેસર ગાઈછ, પાઈછ હરખ અપાર.
જન લેઈ જવ આવીઆ, યાદવ તોરણુ બારિ,
ગોષિ ચઢી તવ નિરપઈ, હરખે રાજુલ નારિ.

૪

x

x

x

x

અ તે—

હૂહો.

નેમજી રાજુલ પ્રીતિ પાલી, વિરહની વેદના સવ ટાલી,
સુખ ધણાં મુગતિનાં વેગિ દીધાં, નેમના વિનયથી કાજ સીધાં. રખ
ફાગ.

શ્રી વિજયદેવ સૂરિધર તપગછનો શિશુગાર,
શ્રી વિજયસિંહ સૂરીશ્વર જયવંતા તસ પટોધાર.
શ્રી કીર્તિવિજય ઉવઝાયનો પામી ચરણ પસાય,
યદુપતિના ઇંમ વાચક વિનયવિજય ગુણુ ગાય.

૨૬

તેમા જુઓ.) તેમણે કેટલાક અથે જ્ઞાનકોશમાં પોતાની માતાના શ્રેય-
સર્થે મૂક્યા હતા એમ જણાય છે. આ પૈકી બે અથેની પ્રતિઓ પાઠ-
ણુના હાલાભાઈ ભડારમાં દાખડા ૬૨ અને ૧૨ માં હાલ મોજુદ છે.
તેમા પહેલી જૂદી જૂદી કથાઓની પાનાં ૩૯ ની પ્રતિ છે અને બીજી
જ્ઞાતાધર્મ કથાના મૂળની પ્રતિ પાનાં ૯૬ ની છે તે દરેકની અંતે સ્વહ-
સ્ત લિખિત કારિકાનો એ શ્લોક છે કે.—

શ્રી કીર્તિવિજય વાચક શિષ્યોપાધ્યાય વિનયવિજયેન ।
નિજજનનો શ્રેયોર્થ ચિત્કોશે પ્રતિરિયં મુક્તા ॥ ૧ ॥

ભેદ સંયમતણા ચિત્ત આણો માન સંવતતણું એહ જાણો,
વરસ છત્રીસતો વર્ગમૂલ, ભાદ્રવે પ્રભુ થુણ્યો સાનુકૂલ. ૨૭

—મે પત્રમાં બીજી કૃતિઓ સાથે ચર્ધ કુલ પત્ર ૭-૧૨. સે.

લા. વડો. નં. ૪૭૫૪. ના. ભ.

—આમાં નેમિરાજમતિનું વર્ણન છે. સા. ભં. પાટણ.

(૫૪૫) પટ્ટાવલિ સજ્જાય. સં. ૧૭૧૦ પછી.

આદિ—

અહ્લાણી વાણી દિઓ, આણી અધિક સનેહ,
હું સેવક છું તહમ તણો, મન અવધારો તેહ. ૧

ગુણુ બોલીસ ગણુધર તણા, જિહા કરિસિ પવિત્ર,
ગંગાજલ પરિ નિરમલા, જેહના સરસ ચરિત્ર. ૨

ગુણુ પરિ વાડી વેલિનું, મૂલ નમુ મહાવીર,
ફલદાયક તેહ જેહથી, પસરિ ગૂહિર ગંભીર. ૩

ઈંદ્રિભૂતિ આદિ નમુ, ગુરુ ગણુધર ધન્યાર,
સયલ સૂત્ર જેણિ રચ્યાં, જિન શાસન જયકાર. ૪

ગણુધરમાંહિ પાંચમો, નમો સુધર્મા સ્વામિ,
પાટપરંપર જેહની, વર્તિ ગુણુ અલિરામ. ૫

*

*

:-

*

સારપછી જંબૂથી તે હીરવિજયસુરિ સુધીની પરંપરા આવે છે
નેમાં પોતાના ગુરુ કીર્તિવિજય સંબંધી હકીકત નીચે પ્રમાણે આપે છે:—

વલી જુઓ ગુરુની પુણ્યાર્થ, ગોપાલ નર્થ કલ્યાણ,
મલિક સહસકરણના, કુચર ધર્મ મર્મના જાણુ,
બાર વરિસ કુચર ગોપાલધ, અધિકી કીધી વાત,
જંબૂપરિ લીધુ ચોથું વ્રત, દુઃખ આણુઈ મનિ તાત. ૬૧

અનુમતિ નવિ પામઇ, માય બાપની તેહ,

લૂખઇ મનિ વસિઆ, સિવ કુમાર પરિ ગેહ,

પણિ કેતે વરસે માય વ્યાપ અભાવઈ,
દિધ્યાનિં હેતિં રાજનગરમાંહિ આવઈ,

ત્રુટક.

રાજનગરિ આવ્યા ભગનીપતિ સહા હનુઆ આવાસિં.

વસતા પુરૂષ ધણાનિં કીધો સંયમનો ઉલ્હાસ,

છ મહિના કૂલેકે કૂરીઆ ધન છત્રીસ હજાર,

રૂપધઆ ત્યારઈ ખરયાણા, દીધ્યામહોત્સવસાર. ૬૨

જગગુરુનઈ હાથઈ, સાથઈ જણુ અઢાર,

દોષ બંધવ ભગનિ, ત્રિણિ ત્રિભુવન સાર,

સાધવી વિમલશ્રી, સોમવિજય ઉવઝાય,

શ્રી કીર્તિવિજય ગુરુ, હુયા વાચકરાય.

ત્રુટક.

હુઆ વાચક શિષ્ય જેહના, વલી અનેક યતેરા,

શ્રી કલ્યાણુવિજય વાચક યુધ, રામભાંણુ ગુરુ કેરા,

ઠણિપરિ શિષ્ય અનેક નીપાયા, તપ વલિ બહોલા કીધી,

ભાદ્રવા સુદિ ઇગ્યારસ દિવસઈ, ઊનામાંહિ સીધી. ૬૩

પછી વિજયસેનસૂરિ, વિજયદેવસૂરિ, અને વિજયપ્રભસૂરિની હકી-

કત આપી છે, પછી છેવટે.

કલસ.

એ વીર જિનવર ચટ્ટીપક, મોહજીપક ગણધરા,

કલ્યાણુકારણુ દુખનિવારણુ, વરણુવ્યા જગિ જયકરા,

હીરવિજયસૂરિ સીસ સુંદર, કીર્તિવિજય ઉવઝાય એ,

તસ સીસ ઇમિ નિસદીસ ભાવઇ, વિનય ગુરુગુણુ ગાય એ. ૭૨

—આમાં વિજયપ્રભસૂરિ પદ્મપર સ્થાપ્યા એ વાત છે અને તે

બીના સં. ૧૭૧૦ માં બની તેથી આ સઝાય તે સં. ૧૭૧૦ પછી

રચાયેલી સિદ્ધ થાય છે.

(૫૪૬) + ઉપધાન રતવન.

(ઉપ એટલે પાસે-ગુરૂ પાસે, અને ધાન એટલે ધારણ કરવું-
નવકાર આદિ સૂત્રોને શાસ્ત્રોક્ત વિધિ મુજબ ગુરૂને મુખેથી અહણ કરવાં-
એમ ઉપધાનનો અર્થ છે. ઉપધાન વહન કરવાથી જિનાન્નાતું આરાધન,
તપથી કર્મશોષણ, અસારભૂત શરીરમાથી સારઅહણ, ત્રુતભક્તિ, ઇન્દ્રિય-
નિરોધ, કપાયનો સંવર, ધર્મધ્યાન આદિ અનેક લાભ થાય છે એમ
જ્ઞાતવ્યુ છે.)

આદિ—

ઢાલ ૧ લી-દેશી તુટકની.

શ્રી વીર જિજ્ઞેશ્વર સુપરે દીર્ઘ ઉપદેશ,
મુણે બાર પરપદા, નહિ પ્રમાદ પ્રવેશ,
મુણુજેરે આવક જો વહિઈ ઉપધાન,
નવકાર ગણ્યા તો મુઝે મુણુ નિધાન.

*

*

*

૧

અતે—

કલસ.

*

શ્રી વીર જિજ્ઞેશ્વર ઉપધાન વિધિ ઉમ ભવિકલિત હેતે કહે,
મહાનિશિથ સિદ્ધાંતમાહે મુલભગોધિ સદ્વહે,
આરાધીએ ઉપધાન વહેતાં ચ્યારે ભેદે ધર્મ એ,
દાનશીલ તપભાવ સુભગ તે પામીએ શિવશર્મ એ.
અધટધાટ શરીર હોય તે ઘાટમાહે આવે ધણો,
ખમાસમણ મુહપત્તિ કિરિયા જાણે વિધિ આવકતણો.
ઉપધાનના ગુણ કહું કેતા કહેતાં નાવે પારએ,
હોય સફલ આવકતણી કિરીઆ ઉપધાને નિરધારએ.
તપગચ્છનાયક સુમતિદાયક શ્રી વિજયપ્રભ સૂરીશ એ,
પુન્ય પ્રતાપે અધિક દિનદિન જગત જાસ જગીશએ,
શ્રી કીર્તિવિજય ઉવઝાય સેવક વિનય ઇણિપરે વિનવે,
દેવાધિદેવા ધર્મહેવા દેજો મુઝ ભવોભવે.

૧

૨

—પ્ર૦ ઉપધાનવિધિમાં પ્ર. શા કુંવરજી આણુંદજી ભાવનગર.

૩

વિનયવિજયજી. અદ્વારમી સદી. ૧૧

(૫૪૭)+ ધર્મનાથ સ્તવન. લઘુ ઉપમિતિ ભવપ્રપંચ સ્તવન. સં.
૧૭૧૬ સૂરતમાં

આદિ— દ્વિહા.

ચિદાનંદ ચિત્ત ચિંતયું, તીર્થંકર ચોવીસ
જગઉપકારી જગતગુરુ, જ્યોતિરૂપ જગદીશ. ૧
આપે આપ વિચારતાં, લહીએ આપ સ્વરૂપ,
પ્રગટે મમતા નૃણુ છપે, સમતા અમૃતકુંપ. ૨

અંતે—

સત્તરિસો સોલોત્તરઈ, સૂરતિ રહી ચુમાસ,
તવન રચ્યુ મઈ અલ્પમતિ, આતમજ્ઞાન પ્રકાશ. ૧૩૭
શ્રી વિજયદેવસૂરિંદ પાટિ, શ્રી વિજયપ્રભસૂરિ,
શ્રી કીર્તિવિજય વાયકતણો, વિનયવિજય રસપૂરિ. ૧૩૮
(પ્ર. કા.)

૬-૧૨ આ. ક. લિં સં. ૧૭૨૯ માધ વદિ ૪ રવિ.
પાનાં. ૬. પ્રે. ૨.

(૫૪૭ક) નેમિનાથ બારમાસ સ્ત. (કુક ૨૭) સ. ૧૭૨૮ રાનેરમાં.
(ઓધવ માધવનઈ કહો-એ દેશી.)

આદિ—

પંથીઅડોરે સદેસડો, કહયો નેમને એમ
છટકી છેહ ન દીજીધ, નવ ભવનો પ્રેમ. પંથિઅડોરે
માગસિર માસઈ મોહિઉ, મોહનીએ મન,
ચિતમાહિં લાગી ચટપટી, ભાવઈ ઉદક ન અન્ન. પં. ૨.
x x x x

અંત—

નેમિ રાણુલ બેહુ મિલ્યાં પામ્યાં સુખ અનંત
વિનય સદા સુખ પાંમીઈ, ભજતાં ભગવંત, ૨૬

સંવત સત્તર અઠાવીસઠ, રહી રાતેર ચોમાસ,
રાજુલ નેમિ સંદેસડો, ગાયો હરખ ઉલ્લાસ.

૨૭

(તીર્થમાલા સાથે—પ્ર. કા.)

(૫૪૮)+ પુણ્યપ્રકાશ (આરાધના)નું સ્તવન. સં. ૧૭૨૯ રાતેર
ચોમાસું વિનયદશમી.

અઠાદિ—

હાલ.

સકલ સિદ્ધિદાયક સદા, ચોવીસે જિનરાય,
સહસ્રૃ સામિણિ સરસતિ, પ્રેમે પ્રણમું પાય.
ત્રિભુવનપતિ ત્રિશલાતણો, નંદન ગુણગંભીર,
શાસનનાયક જગિ જયો, વર્દમાન વડવીર.

૧

૨

*

*

*

*

અંતે—

કલશ.

ધમ તરણુતારણુ સુખકારણુ દુખનિવારણુ જગ જયો,
શ્રી વીરજિનવર ગુણતાં અધિક પુનિ ઉલટ થયો,
શ્રી વિનયદેવસૂરિંદ પટધર તીરથ જગમ ધણિ જગે
તપગણપતિ શ્રી વિનયપ્રભસૂરિ સૂરિ તેજે ઝગમગે.
શ્રી હીરવિનયસૂરિ શીપ વાચક શ્રી કીર્તિવિનય સુરતરૂ
તસુ શિષ્ય વાચક વિનયવિનયે ગુણો જિન ચોવીસમો.
સંવત સત્તરે ઉગણત્રીશમે રહિ રાતેર ચોમાસએ
વિનયદશમિ વિનયકારણુ ધીયો ગુણુ અભ્યાસએ.
નરભવઆરાધન સિદ્ધિસાધન સુકૃતલીલવિલાસએ
નિર્જરા હેતે તવન રચિહ નામે પુણ્યપ્રકાશએ.

—પ્ર૦ સજ્જન સન્મિત્ર પૃ. ૨૧૮ થી ૨૨૫

(૫૪૮ક) ૧૪ ગુણુસ્થાનક વીર સ્તવ.

અઠાદિ—

ચોપાઠ

વીર જિનેસર પ્રણમીય, શાસનનાયક સિદ્ધિઉપાય,
ગુણકાંણા અનુગતિ આચાર, કહિસ્યું શાસ્ત્રતણે અનુસાર.

૧

*

*

*

*

અતે—

શ્રી વિજયદેવ સૂરિપદ સોહાકરણ, શ્રી વિજયપ્રભસૂરિ તપગચ્છરાજ,
શ્રી વિજયરત્નસૂરી તાસ પદ પ્રગટીયા, લહી જસવાસ સોભાગ તાજ. ૬
જગતગુર હીરગુર શિષ્યગુણ રચણનિધિ, કીર્તિવરવિજય ઉવઆયરાયા,
સીસ તસ વિનય ઉવઆયધમ ભક્તિસં, ભણીય ગુણહાણુ શ્રીવીરગાયા. ૭૩
૩—૧૭ આ. ક.

—સુશ્રાવિકા ધનકુંઝર બાઇ પદનાથ સંવત ૧૮૦૭ ના વર્ષે
ભાદ્રવા વદિ ૮ ખુદે લખિત. (પાછળથી બીજાએ ઉમેર્યું છે. સાવક
વેલજી નાથા પદનાથે થરેવાસી શ્રી કૃષ્ણદેશનો ગામ સીદ્ધાણુ મધે સવતઃ
૧૯૧૬ નો વરષે.) ૪—૧૩ અનંત.

(પ૪૯)+ છ આવશ્યક સ્તવન.

આદિ—

દુહા.

ચૌવીસઈ જિન ચિતવી ચતુર ચેતના કાજ.

આવશ્યક જિણું ઉપદેશ્યા, તે થુણસ્યુ જિનરાજ.

અતે—

કલસ.

તપગચ્છનાયક મુગતિદાયક, શ્રી વિજયદેવ સૂરીશ્વરો,

તસ પદદીપક મોહજીપક, શ્રી વિજયપ્રભ સૂરિગણુધરો,

શ્રી કીર્તિવિજય ઉવઝ્ઞાય સેવક, વિનયવિજય વાચક કહે,

પડાવશ્યક જેહ આરાધે, તેહ સિવસંપદ લહે.

—પ્ર. સજ્જન સન્મિત્ર પૃ. ૨૧૫ થી ૨૧૮

(૫૫૦)+ પંચકારણ (પંચસમવાય) સ્તવ—સ્યાદ્વાદ સૂચક મહાવીર
સ્તવ સં. ૧૭૩૨.

આદિ—

દુહા.

સિદ્ધારથસુત વંદીઈ, જગદીપક જિનરાજ

વસ્તુતત્ત્વ સવિ જાણીઈ, જસ આગમથી આજ.

*

*

*

*

અતે—

કલશ.

ધ્ય ધર્મનાયક મુગતિદાયક વીર જિનવર સંયુષ્ઠો,
 સેં સતર સવત વહિલોચન વર્ષ હર્ષ ધરી ઘણો,
 શ્રી વિજયદેવ સૂરીદ પટધર શ્રી વિજયપ્રભસૂરિદ એ,
 શ્રી કીર્તિવિજય વાયક સીસ ઇણિપરે, વિનય કહે આણુંદએ. ૫૮

—પચ્ચમોલકારણુ સ્ત. સ. ૧૮૮૫ ભાદ્રવા શુ. ૧૦ ૨-૧૮

આ. ક. ૪-૧૨ આ. ક., પ્ર. કા. ન. ૭૯

પ્ર૦ રતનસમુચ્ચય પૃ. ૧૯૦, ચૈત્ય૦ આદિ સ. ભા. ૩ પૃ. ૬૫

સજ્જન સન્મિત્ર પૃ. ૩૨૪ થી ૩૨૯

“(૫૫૦ક)+ આદિનાથ વિનતિ.

આદિ—

પ્રણમી સદ્ગુરૂ પાએ, શેત્રુજ્ઞ ધણી, શ્રી રિસહેસર વીનવું એ.
 ત્રિભોવનનાયક દેવ, સેવક વિનતિ, આદેસર અવધારીએ.

x

x

x

x

અતે—

શ્રી કીર્તિવિજય ઉવઝાયરે સેવક ઇણિપરે, વિનય કરીને વિનવૂ એ. ૩૦

પ્ર. કા., ૩-૧૨ માં. પ્ર૦ સઝાપદ સં. પૃ. ૯૩

“(૫૫૦ખ)+ પચ્ચખાણુની સ. ૨ હાલની.

આદિ—

ધૂર સમરૂ સામિનિ સરસતી, સરસ વચન અમૃત વરસતી,
 પચ્ચખાણુનો ભણીશ વિચાર, જે સિદ્ધાંતે બોલ્યા સાર.

x

x

x

x

૧

અતે—

આહાર એહ વિચાર ભણી, પચ્ચખાણુ મુધા ધરે,
 શ્રી કીર્તિવિજય વાયક સીસ ઇણિપરે, વિનયસયલ સંપત્તિ વરો. ૧૭

—પ્ર૦ પંચ પ્રતિક્રમણુ સૂત્ર. જૈ. શ્રે. મંડળ પૃ. ૫૨૫-૫૨૭.

(૫૫૦૧)+ આંખિલ સ.

આદિ—

સમરી શ્રુતદેવી સારદા, સરસ વચન વર આપે સદા,
આંખિલ તપનો મહિમા ધણો, ભવિજન ભાવથક્રી તે સુણો. ૧

અંતે—

આંખિલ તપ ઉત્કૃષ્ટો ફલો, વિધનવિહારણુ કારણુ લલો,
વાચક કીર્તિવિજય સુપસાય, ભાષે વિનયવિજય ઉવઝાય. ૧૧

(૫૫૧)+ વિનયવિલાસ સુંદર ૩૭ પદોનો સંગ્રહ.

પ્ર૦ ભી. મા., સઝાયપદ સંગ્રહ.

(૫૫૧૬)+ ભગવતીસૂત્ર સઝાય. સં. ૧૭૩૮ રાનેર ચોમાસું.

આદિ— કપુર હોયે અતિ ઉજલોરે—એ દેશી.

વંદિ પ્રેમશ્યું રે, પૃછે ગૌતમ સ્વામ
વીર જિનવર હિન કરીરે, અરથ કહે અભિરામ રે ૧
ભવિક સુણજ્યો ભગવર્ધ અંગ, મનઆણી ઉછગરે ભ૦

અંતે—

સવન સતર અડત્રીસમે રહ્યા રાનેર ચોમાસ,
સધે સૂત્ર એ સાલધ્યુ રે, પામ્યો મન ઉલ્લાસ. ભ૦ ૧૭
વિધિ સધલી એ સાયવીરે, પૂજા ભક્તિ અપાર,
અંગપુંજણા સાયવ્યારે, શક્તિતણો અનુસારે. ભ૦ ૧૮
કીર્તિવિજય ઉવઝાયનોરે, સેવક કરેરે સઝાય,
એણીપરે ભગવતી સૂત્રનારે, વિનયવિજય ગુણગાયરે. ભ૦ ૧૯

—મારી પાસે છે. આ. ક. સઝાય પદ સં. પૃ. ૧૬૩.

પાઠાંતર—પૂજા ભક્તિ પ્રભાવનાજી, તપ કિરિયા સુવિચાર
વિધિ એમ સધલો સાયવ્યોરે, સમયતણે અનુસારે.

(૫૫૨) અધ્યાત્મગીતા (ગાથા સંખ્યા ૨૪૨ શ્લોક ૩૩૦)

(૫૫૩)+ ચોવિસી—૨૪ જિનપર ૨૪ સ્તવન.

આદિ—

જમીલે લાલન એ દેશી.

શત્રુંગ શિરશેઠર દુખહર આદિજિણુંદ, સોભાગી સુંદર
મરદેવીનો નદન, સુખસુરતરનો કદ, રમો મનમદિર.

*

*

*

*

અતે—

વીરજિનસ્ત૦

ભોલીડા હંસારે વિપય ન રાચીયે—એ દેશી.
સિદ્ધારથનારે નંદન વીનવું, વીનતડી અવધાર,
ભવમંડપમારે નાટક નાચિયો, હવે મુજ દાન દેવડાવ
હવે મુજ પાર ઉતાર.

*

*

*

*

સિ. ૧

વાચકશેખર કીર્તિવિજય ગુરૂ, પામી તાસ પસાય
ધર્મ તણેરસ જિનચોવીસમા વિનયવિજય ગુણુગાય.
—ચોવીશી વીશી સંગ્રહ.

સિ. ૫૫

(૫૫૪)+ વીશી—૨૦ વિહરમાન જિનપર ૨૦ સ્ત૦
આદિ—

કેદારો—નયરી વિનીતામાંહી તુમ છો રાચારે—એ દેશી.
પહેલા શ્રીમંધર સ્વામી સ્ત૦
સીમંધર સ્વામી સુણુજો વિનતિ કીજેરે, સ્વામી વિનતિ કીજે.
દરિસણુ દયા કરી અહને દીજેરે, સ્વામી.

x

x

x

x

અતે—

કલશ

રાગ ધન્યાશ્રી—નયરી અયોધ્યાથી સંચર્યોએ—એ દેશી.
વંછિત દાયક સુરતરએ, વિહરમાન જિન વીશ,
નમો ભવિ ભાવશુરે.
રિદ્ધિસિદ્ધ સવિ સંપન્નેએ, પૂજો મનહ જગીશ—નમો૦

*

*

*

*

શીખદેવ પંડિત રમ્યોએ, એકવીશ ઢાણું જોડ
 તે જોઈ અનુક્રમ કહ્યોએ, શ્રી જિનવરનો એહ. નમો ૯
 બીજે ગ્રંથે દેખીએ એ, નામ ક્રમપદ ફેર,
 તે પણ સાચા જિન વિનાએ, કુણુ દાણે શુદ્ધ શેર. નમો ૧૦
 શ્રી કીર્તિવિજય ઉવઝાયનોએ, વિનય વદે કરજોડ. ન.
 શ્રી જિનના ગુણુ ગાવતાં એ, લહિઈ મગલ કોડ. નમો ૧૧
 —૯-૧૧ આ. ક.

શાશ્વતજિન ભાષ. (ઉપરની વીશી સાથે આ એક પ્રતમાં મૂક્યું છે)
 અંતે

કીરતિવિજય ઉવઝાય ફેરો, લહીઈ પુણ્યપસાય,
 સાસતાજિન શુણુઈ ધણિપરિ, વિનયવિજય ઉવઝાય. મેરે. ૯
 —પં. શ્રી સંઘવિજયગણિ શિ. પં. ખેમાવિજય ગણિના લિં
 ગણિ રૂપવિજય વાચનાર્થ તે વીશીની પ્રત. ૧૫—૧૧. આ. ક.

૨૮૯-૨૯૦ વિનયવિજય અને યશોવિજય.

(૫૫૫)+ શ્રીપાલ રાસ. સ. ૧૭૩૮.

આદિ—

દોહા.

કલ્પવેલિ કવિયણુ તણી, સરસતિ કરી સુપસાય,
 સિદ્ધચક્ર ગુણુ ગાવતાં, પૂર મનોરથ માય. ૧
 અલિયવિધન સવિ ઉપશમે, જપતાં જિનચોવીશ,
 નમતાં નિજગુરૂ પયકમલ, જગમાં વધે જગીશ. ૨
 ગુરૂ ગૌતમ રાજગૃહી, આવ્યા પ્રભુ આદેશ,
 શ્રીમુખ શ્રેણિક પ્રમુખને, ધણિપરિ દે ઉપદેશ. ૩
 ઉપગારી અરિહંત પ્રભુ, સિદ્ધ ભજે ભગવત,
 આચાર્ય ઉવઝાય તિમ, સાધુ સકલ ગુણુવંત. ૪

દર્શન દુર્લભ જ્ઞાન ગુણુ, ચારિત્ર તપ સુવિચાર,
સિદ્ધચક્ર એ સેવતાં, પામીજે ભવપાર.

ઠહિભવ પરભવ એહથી, સુખ સંપદ સુવિશાલ,
રોગ શોગ રૌરવ ટલે, જિમ નરપતિ શ્રીપાલ.

પૂછે શ્રેણિકરાય પ્રભુ, તે કુણુ પુણ્યપવિત્ર,
દંડભૂતિ તવ ઉપદિશે, શ્રી શ્રીપાલચરિત્ર.

(સિદ્ધચક્ર એટલે અર્હત, સિદ્ધ, આચાર્ય, ઉપાધ્યાય, સાધુ, દર્શન,
જ્ઞાન, ચારિત્ર અને તપ એ નવ પદ:-આ નવપદના સેવનથી શ્રીપાલ
રાજા કેટલી બધી મહત્તા પામ્યો એનું ચારિત્ર આમાં છે.)

x

x

x

x

અતે—

તે તરીયારે ભાધ તે તરીયા એ દેશી.

તપગચ્છનદન સુરતર પ્રગટયા, હીરવિજય ગુરરાયાળ

અકખરસાહ જસ ઉપદેસે, પડહ અમારિ વળ્યાળ.

હેમસૂરિ જિનશાસન મુદ્રાઈ, હેમ સમાન કહાયાળ.

જસો હીરો જે પ્રભુ હોતાં, શાસનસોહ ચઢાયાળ.

તાસપદ પૂર્વાચલ ઉદયો, દિનકરતુલ્ય પ્રતાપળ.

ગગાજલ નિર્મલ જસ કીરતિ, સધલે જગમાંહે વ્યાપિળ.

સાહસભામાંહિં વાદે કરીને, જિનમત થિરતા થાપીળ.

બહુ આદર જસ સાહે દીધો, બીરદ સવાઈ આપીળ.

શ્રી વિજયદેવસૂરી પટધારી, ઉદયા બહુ ગુણવતાળ.

જસ નામ દસ દિશિ છે આવું, જે મહિમાઈ મહંતાળ.

શ્રી વિજયપ્રભ તસ પાટધારી, સૂરિ પ્રતાપે છાજેળ.

એહ રાસની રચના કિધી, સુંદર તેહને રાજેળ.

સૂરી હીરગુરની બહુ કિરતિ, કીર્તિવિજય ઉવગ્યાળ.

સીસ તાસ શ્રી વિનયવિજયવર, વાયક સુગુણ સુહાયાળ.

વિદ્યા વિનયવિવેક વિગ્રહાણુ, લક્ષણુ લક્ષિત દેહાણુ,
સોભાગી ગીતારથ સારથ, સંગત સખરસ નેહાણુ. ૮

સંવત્ સત્તર અડત્રીસા વરશે, રહી રાંનેર ચોમાસુંજી,
સંઘતણા આગ્રહથી માંડયો, રાસ અધિક ઉદ્વાસેજી. ૯

સ્વાધે સમશત ગાથા (૭૫૦) વિરચી, પૂહતા તે સુરલોકેજી,
તેહના ગુણુ ગાવે છે ગોરી, મલી મલી થોકે થોકેજી. ૧૦

તસ વિદ્યાસમાજન તસ પૂરણુ, પ્રેમ પવિત્ર કહાયાજી,
શ્રી નયવિનયવિમુઘ પદ્મસેવક, સુજસવિનય ઉવઝાયાજી. ૧૧

ભાગ થાકતો પૂરણુ કીધો, તાસ વચન સકેતેજી,
તિથેં વલી સમકીત દૃષ્ટિ ને નર, તેહ તણુઈ હિત હેનેજી. ૧૨

ને ભાવઈ એ ભણુરયે ગુણુરયે, તસ ધર મંગલમાલાજી
બંધુર સિંધુર સુંદર મંદિર, મણીમય ઝાકઝમાલજી. ૧૩

દેહ સખલ સસનેહ પરિ છે, રંગ અમંગ રસાલાજી
અનુક્રમે તેહ મહોદય પદવી, લહેસ્યઈ જ્ઞાન વિશાલાજી. ૧૪

(૭૫૦ ગાથા સુધી વિનયવિનયજીએ રાસ રાંનેરમાં રચ્યો, પછી
તેઓ સં. ૧૭૩૮ માં સ્વર્ગસ્થ થયા ને રાસ અપૂર્ણુ રહ્યો એટલે તેમના
પ્રીતિપાત્ર એવા યશોવિનયજી મહોપાધ્યાયે બાકીનો ભાગ પૂરો કર્યો.)

—ઇતિ શ્રી મહોપાધ્યાય વિનયવિનય ગણિ વિરચિતે પ્રાકૃતઅથ
મહોપાધ્યાય શ્રી યશોવિનયગણિ વિરચિતે શ્રીપાલ ચરિત્રે પ્રાકૃતઅથ
અતુર્થ અડ સંપૂર્ણુ મિતિ. ૪ સંવત્ ૧૮૧૫ વર્ષે કાર્તિક માસે શુકલ-
પક્ષે દ્વીતીયા તિથૌ ગુરૌ વારે અનુર્ભાસિક સ્થિતૌ. મહોપાધ્યાય શ્રી ૧૦૮
શ્રી શ્રી સુંદરસૌભાગ્ય ગણિ શિષ્ય સકલપંડિત પ્રવર પંડિત શ્રી ૫ શ્રી
ખૂશાલસૌભાગ્યગણિ તસ્ય શિષ્ય પયપંકસરોરહ સેવિત-રંગસૌભા-
ગ્યલીખીતાયં શ્રી શ્રીપાલરાસ સંપૂર્ણુ-શ્રીભવતુ પૃ. ૫૧ પ. ૧૪ આ. ક.

—અંથ ગાથા સર્વ અંથ ચોપદ ૧૯૦૦ સંવત્ ૧૮૮૩ રા શકે
૧૭૪૮ પ્રવર્તમાને કાર્તિકમાસે શુકલપક્ષે દશમ્યાં તિથૌ ગુરૌ લિખિતમ્
૨૪-૧૧ પોષ્ટલાલ પ્રાગજી કરાંચીવાળા પાસે.

—સંવત્ ૧૪૮૦ ના વર્ષે કાલ્યુનમાસે કૃષ્ણપક્ષે દ્વિતીયાતીથૈ ચંદ્રવાસરે લખીકૃતઃ—શ્રી ચલોડાનયરે. શ્રી છરાઉલા પાર્શ્વનાથજી પ્રાસાદાત્ શ્રી કલ્યાણમસ્તુ. આનો ચોથો ખડ પાનાં ૩૭-૧૫ મારી પાસે છે. પ્ર૦ ભીમશી માણેક.

(૨૯૯) યશોવિજય (જશવિજય)

[ત૦ કલ્યાણવિજય-લાભવિજય-શુભવિજય-નયવિજય શિષ્ય]. આ કવિ તાર્કિકશિરોમણિ, પ્રખર વિકાન અને ધુરંધર પ્રભાવક થયા છે. હેમચંદ્રચાર્ય પછી સર્વશાસ્ત્ર પારંગત, સૂક્ષ્મદષ્ટા અને બુદ્ધિ-નિધાન યશોવિજયજી જેવા જૈનશાસનમાં કોઈ થયેલ નથી. તેમના સખધમાં લખતાં પહેલાં તેમના પ્રગુરુ ગુરુ કલ્યાણવિજયજી માટે હકીકત મળી છે કે ગૂજરાતના પલખડી નામના ગામમાં પ્રાગ્વશી સંઘવી આજડના પૌત્ર નામે રાજસીના પુત્ર થિરપાલને ગૂજરાતના સુલતાન મહમૂદશાહે (૧ લો બેગડો) લાલપુર ગામ ભેટ આપ્યું. તે થિરપાલે સં. ૧૫૬૩ માં લાલપુરમાં જિનમંદિર બંધાવ્યું. તે થિરપાલના પૌત્ર હરખાશાને ભાર્યા નામે પુંજીથી કાકરશી નામે પુત્ર સં. ૧૬૦૧ આશો વદ ૫ સોમવારે જન્મ્યો. તે કાકરશીને સ. ૧૬૧૬ ના વૈશાખ વદ ૨ ને દિને ત. હીરવિજયસુરિએ મહેસાણામાં દીક્ષા આપી કલ્યાણવિજય નામ આપ્યું, અને સં. ૧૬૨૪ ના ફાગણ વદ ૭ ને દિવસે પાટણમાં વાયકપદ (ઉપાધ્યાયપદ) આપ્યું. વ્યાખ્યાનકળા ધણી સરસ હતી અને આરિત્ર ઉત્તમ પાળતા તેથી લોકોપર સારી છાપ પાડી શકતા. તેમણે રાજપીપળામાં રાજા વચ્છત્રિવાદીની સભામાં બ્રાહ્મણ-પંડિતોને જીતા હતા. તેમણે ગૂજરાત, માલવ વગેરે દેશોમાં બહુ વિહાર કરી અનેક તીર્થોની યાત્રા કરવા ઉપરાંત પ્રતિમાઓની પ્રતિષ્ઠા કરી હતી. (હાલ જયપુર રાજ્યના) વૈરાટ નગરમાં અકબરના અધિકારી ઈંદ્રરાજે કરાવેલા ઈંદ્રવિહાર નામે ભવ્ય પ્રાસાદોમાં પાર્શ્વનાથની બિંબ પ્રતિષ્ઠા કરી હતી સ. ૧૬૪૪. આ પ્રાસાદોમાંનું હાલ પાર્શ્વનાથ મંદિર કહેવાય છે તે

દિગંબરોના તાપ્તામાં છે. આ પ્રાસાદની પ્રશસ્તિ કલ્યાણવિજયના એક પ્રમુખ વિદ્વાન શિષ્ય અને આપણા આ સુપ્રસિદ્ધ જૈન તાંત્રિક અને મહાન્ લેખક યશોવિજય ઉપાધ્યાયના ગુરૂ પંડિત નયવિજયના ગુરૂ લાભવિજય ગણિએ રચી હતી. (જુઓ વૈરાટનો લેખ નં. ૩૭૯ પ્રાચીન જૈન લેખસંગ્રહ મુનિશ્રી જિનવિજયજી સંપાદિત.) ત્યાર પછી કલ્યાણ-વિજયજીએ ગુજરાતમાં વિદ્યાર ક્યો.

હીરવિજયસૂરિના સ્વર્ગવાસ થયા પછી તેજ સાલમાં એટલે સં. ૧૬૫૨ ના માગશર વદ ૨ ને સોમવારે તેમના ભક્ત ખંભાતના સંઘવી ઉદયકરજી વિજયસેનસૂરિના હાથે મહોપાધ્યાય કલ્યાણવિજય અને પંડિત ધનવિજયજીની વિધમાનતામાં હીરવિજયસૂરિનાં પગલાંની પ્રતિષ્ઠા સિદ્ધાયક ઉપર સ્થાપના કરી પ્રતિષ્ઠા કરાવી હતી. (વિશેષ માટે જુઓ સં. ૧૬૫૫ માં તેમના શિષ્ય જયવિજયજીએ (નં. ૧૯૨) રચેલો કલ્યાણવિજય રાસ-મારી જૈન ઐતિહાસિક રાસમાળા ભા. ૧ લામાં પ્રકટ થયેલ છે. અને સૂરીશ્વર અને સમ્રાટ પૃ ૯૬ અને ૨૪૨ થી ૨૪૫. આ કલ્યાણવિજયજીએ ધર્મસાગરજીના ઝઘડામાં પાટણમાં સારો ભાગ લીધો હતો. જુઓ ઐ. રા. સં. ભાગ ૪ થો હવે ઉપરોક્ત લાભવિજય વૈયાકરજી ચૂડામણિ હતા, અને તેઓ અકબર ખાદશાહને મળવા હીરવિજયસૂરિ પોતાના ૧૩ સાધુઓ સાથે ગયા તે પૈકી એક હતા. પૃ. ૧૦૯ સૂરીશ્વર અને સમ્રાટ.)

યશોવિજયજી મહાપુરૂષ-જ્ઞાનપુજ પ્રતાપી પ્રખર વિદ્વાન થઈ ગયા તે નિઃશંક વાત છે. શ્રીમદ્ હરિભદ્રસૂરિ જેવા વિદ્વાન જૈનશાસનમાં એકજ છે, અને તેમની પછી લગભગ એકહજાર વર્ષ પછી આ યશો-વિજયજી જૈનશાસનના સદ્ભાગ્યે અઢારમી સદીમાં થયા. તેમજી પોતાના પવિત્ર જન્મથી કઈ ભૂમિ, કઈ જાતિ અને કયા કુળને અલંકૃત કર્યું હતું એની કાંઈપણ સત્ય હકીકત હજી સુધી જાણવામાં આવી નથી, તેમજ ક્યારે દીક્ષા લીધી, ક્યારે ન્યાયાચાર્યાદિ પ્રદ પામ્યા અને કઈકઈ વખતે શી શી શાસન-સેવાઓ બજાવી, ઇલાદિ વૃત્તાંત પણ અનુપલ-

બધજ છે; અર્થાત્ જૈનશાસનના આ મહાન્ વિચારક, પ્રભાવક અને દ્વિસુદ્ધના પવિત્ર જીવનની વિસ્તૃત ચર્ચાથી ધણાભાગે આપણે અજાતજ છીએ. આવા એક અસાધારણ મહાત્માના મહાન્ અને જગત્મંગળકર જીવનથી અપરિચિત રહેવું પડે તે શોચનીય છે. જો તેઓશ્રી મૂળ પરંપરામાં પદ્ધતર આચાર્ય થયા હોત તો તો તેમના સંબંધમાં થોડાધણો ઉલ્લેખ-એટલે દેશ, જાતિ, માતાપિતાનાં નામો તથા દીક્ષા વગેરેની સાલો ઇસ્તિક્કિ પદ્ધતિમાંથી અવશ્ય મળી આવત, પરંતુ તેઓશ્રી ઉપાધ્યાય પદ્ધતિ વિભૂષિત થયેલા હોવાથી પદ્ધતિમાં તત્સંબંધે કોઈપણ ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો નથી.

છતાં પણ ‘સુજસવેલી-ભાસ’ એ નામની ટુંક કૃતિ તેમના સંબંધે પોતાની ભક્તિ દાખવવા કે ભાવિ પ્રજાના ઉપકાર માટે-ગમે તે કારણે પાટણના સંઘના આગ્રહથી કાંતિવિજય નામના મુનિવરે યશોવિજયજીના ગુણગણનો પરિચય આપવા રચી છે, પણ દુર્ભાગ્યે સંપૂર્ણ પ્રત હાથ ન લાગતાં પાટણના ભડારમાંના તૂટક પાનાંઓમાંથી એકજ પત્ર મળ્યો છે; તે પણ છેવટનો એક પત્ર મળ્યો છે; તે પરથી સત્ય અને વાસ્તવિક હકીકત જે મળી છે તે એટલીજ કે-તેઓ જયગાન ગાનારા એવા યાચક (ભોજક) અને ચારણભાટ આદિના ટોળાથી તથા સકલ-સંઘ સમુદાયથી વીંટાયેલા અમદાવાદ નાગપુરીય સરાહ (હાલ જેને નાગોરી સરાય કહે છે તે) પધાર્યા. ક્યાંથી અને શું કરીને પધાર્યા તે હકીકત આગલા અનુપલબ્ધ પત્રમાં હોવી ઘટે, પણ એમતો સમજાય છે કે કોઈ વિપક્ષી સાથે મહાન્ વિજય મેળવીને પધાર્યા હોય; તેમની કીર્તિ સાંભળી ત્યાંના સુખા મહાત્માન (ગુજ્જરપતિ) ને જોવાની હોંસ થઈ, અને તેના કથનથી યશોવિજયે અદાર અવધાન કરી બતાવ્યાં જેથી ખાતે ધણો ખુશી થઈ તેમની પ્રશંસા કરી આડંબરથી વાજતે ગાજતે સ્થાનકમાં પધરાવ્યા. જિનશાસનની ઉન્નતિ-ખાસ તપગચ્છના સાધુની શોભા વધી અને તેમની ‘અક્ષોભ પંડિત’ તરીકે ખ્યાતિ થઈ. ‘સકલસંઘે શ્રી વિજયદેવસુરિને વિનતિ કરી કે તેઓ અહુશ્રુત લાયક

અને અન્નય અનુપમ વિદ્વાન હોવાથી ત્યાં રહેવા દેવા, અને પદ આપવું. ગચ્છપતિ નાયકે પણ એમજ ધાર્યું. પડિતજી (યશોવિજયજી)એ સ્થાનક તપ-વીસ સ્થાનકની ઓળીનો તપ વિધિપૂર્વક આદર્યો. શુદ્ધ સવેગથી પાળી સંયમ શુદ્ધ કર્યો; તે વખતે જયસોમ (આગળ જુઓ નં.) આદિ પંડિત મંડળે તેમનાં ‘અદોષ ચરણ’ સેવ્યાં. ઓળીતપ પૂર્ણ થયા પછી વિજયપ્રભસૂરિએ સં. ૧૭૧૮ માં વાચક-ઉપાધ્યાયનું પદ તેમને આપ્યું. કાંતિવિજયજી તેમના ગુણનું વર્ણન કહે છે કે:—

ઢાલ—આજ અમારે આંગણીયે—એ દેશી.

શ્રી યશોવિજય વાચકતણા, હું તો ન લહું ગુણ વિસ્તારો રે,
ગંગાજલ કણિકા થકી, એહના અધિક અછે ઉપગારો રે. શ્રી. ૧

વચન રચન સ્યાદ્વાદનાં, નયનિગમ આગમ ગંભીરોરે,
ઉપનિષદા જિમ વેદના, જસ કવિ ન લહે કોઈ ધીરોરે. શ્રી. ૨

શીતલ પરમાનંદિની, શુચિ વિમલસ્વરૂપા સાચીરે,
જેહની રચના ચંદ્રિકા, રસિયા જણુ સેવે રાચીરે. શ્રી. ૩

લઘુખાંધવો હરિભદ્રનો, કલિયુગમાં એ થયો ખીજોરે,
છતા યથારથ ગુણ સુણી, કવિયણુ યુધ્ધ કો મત ખીજોરે. શ્રી. ૪

પછી યશોવિજયનો સ્વર્ગવાસ ડોહોઈ ચોમાસું સં. ૧૭૪૩ માં
રહ્યા હતા ત્યારે થયું હતું તે જણાવે છે:—

સત્તર ત્રયાત્રે ચોમાસું રહ્યા, પાઠક નગર ડભૈયોધરે,
તિહાં સુરપદવી અણસરી, અણસણ કરી પાતય ધોધરે. શ્રી. ૫

સીત તલાઈ પાખતી, તિહાં થૂમ અછૈ સસવરોરે,
તે માંહિંથી ધ્વનિ ન્યાયની, પ્રગટે નિજ દિવસિ પડુરોરે. શ્રી. ૬

વળી ગુણગાન કરે છે કે:—

સવેગી સિરસેહરો, ગુરૂ જ્ઞાનરથણનો દરિયોરે,
કુમતતિમિર ઉચ્છેદિવા, એતો બાલાણુ દિનકરિયોરે. શ્રી. ૭

પછી પોતે લખવાનું કારણ આપી સુજસવેલિ નામા ભાસ પૂરી
કરે છે કે:—

શ્રી પાટણના સંઘનો, લહી અતિ આગ્રહ સુવિશેષિરે,
સોભાવી ગુણુ ધુલડિ, ધમિ સુજસવેલી મહેં લેધિરે. શ્રી. ૮

ઉત્તમ ગુણુ ઉદભાવતા, મહેં પાવન કીધી જીહા રે,
કાંતિ કહે જસ વેલડી, સુણતા હુઈ ધન ધન દીહારે. શ્રી. ૯

ઉભોઈમાં તેઓ સ્વર્ગવાસ થયા પછી ત્યાં સમાધિસ્તૂપમાં તેમના
કોઈ શિષ્યે સ. ૧૭૪૫ માં કરેલી છે તેનો લેખ ધસાયેલો પણ હાલ
મોજૂદ છે:—

(૧) સંવત્ ૧૭૪૫ વર્ષે ॥ શા ॥ ૧૬૧૧

(૨) પ્રવર્તમાને માર્ગશીર્ષ માસે શુકલપક્ષે એકાદશી તિથૌ ॥ છ ॥

(૩) શ્રી શ્રી હીરવિજયસૂરીશ્વર શિષ્ય । પં । શ્રી કલ્યાણવિજયગ

(૪) શિષ્ય । પ । શ્રી લાભવિજય ગ । શિષ્ય પં । શ્રી જીતવિ-

જય ગ । સોદર

(૫) સતીર્થ । પં । શ્રી નયવિજય ગ । શિષ્ય । પં । શ્રી જસવિજય

(૬) ગણીનાં પાદુકા કારાપિતા । પ્રતિષ્ઠિતા ડયં ।

(૭) તત્ત્વરણુસેવક...વિજયગણિના શ્રી રાજનગરે ॥

આ લેખ અમદાવાદમાં સં. ૧૭૪૫ માં કોતરાવેલો ને ઉભોઈમાં
લઈ જઈ સ્થાપિત કરેલો. આ પરથી સં. ૧૭૪૫ ની સાલ તેમના
સ્વર્ગગમનની અત્યાર સુધીમાં ગણાતી, તે બ્રમણા હતી એમ સિદ્ધ થયું છે.

તેમના જીવનની કેટલીક ઘટનાઓ અત્તરંગ પ્રમાણથી મળી આવે
છે તેનો ઉલ્લેખ કરીશું. સંસ્કૃતમાંના પોતાના તર્કભાષામાં પ્રશસ્તિરૂપે
જણાવે છે કે “કાશીમાં પ્રથમતો પડિતોએ પોતાને ‘ન્યાયવિશારદ’
નામનું બિરૂદ આપ્યું હતું અને પાછળથી જ્યારે સો (૧૦૦) ગ્રંથો
રચ્યા ત્યારે ‘ન્યાયાચાર્ય’ નું મહાન પદ આપવામાં આવ્યું.” આ
ન્યાયાચાર્ય પદ અપાવનાર આ સો ગ્રંથો કયા તેનો તો હજી સુધી કાંઈ
પણ પત્તો મળતો નથી કારણકે જે ગ્રંથો હાલ મળે છે તે પ્રાયઃ કરીને
અધા કાશીથી આ દેશમાં આવ્યા પછીના કરેલા છે. કાશીમાં રચેલું
એકપણ પુસ્તક હજી સુધી હસ્તગત થયું નથી. આ ઉપરાંત ‘ભાષાર-

હસ્ય' નામના સ્વરચિત સં. ગ્રંથમાં પ્રારંભે કરેલા ઉલ્લેખથી જણાય છે કે તેઓશ્રીએ “ રહસ્ય ” પદવડે અંકિત એવા એકસો આઠ (૧૦૮) ગ્રંથ રચના ઇચ્છયા હતા. આમાંથી કેટલા રચ્યા તે સંબંધે કાંઈપણ હકીકત મળી નથી. માત્ર આમાંના ભાષારહસ્ય, ઉપદેશ રહસ્ય અને નયરહસ્ય નામના ત્રણજ ગ્રંથો મળ્યા છે.

પાટણના એક ભંડારમાં એક છુટક પાનાપર કોઇએ ‘ સંવત્ ૧૭૬૭ વર્ષે કાતી શુદ્ધિ ૨ દિને પત્તન મધ્યે ઉપાધ્યાય શ્રી યશોવિજય કૃત ગ્રંથા’ આવા મથાળાવાળી નોંધમાં અગ્યાર ગ્રંથોની ટીપ એ પ્રમાણે છે કે:-૧ વીરસ્તવટીકા શ્લોક સં. ૧૨૦૦૦, ૨ મિદ્ધાંતમંજરી ટીકા ૩ અલંકાર ચૂડામણિ ટીકા ૧૪૦૦૦, ૪ કાવ્યપ્રકાશ ટીકા, ૫ અનેકાંત વ્યવસ્થા ૮૦૦૦, ૬ તત્ત્વલોક વિવરણું, ૭ જ્ઞાનાર્ણવ, ૮ વેદાંતનિર્ણય, ૯ તત્ત્વાર્થટીકા, ૧૦ કૂપદષ્ટાંત વિશદકરણ, ૧૧ આનંદ-ધન બાવીસી બાલાવબોધ. આ સિવાય બીજા અલભ્ય ગ્રંથોનાં નામ ભંડારની ટીપોમાંથી જે જાણવામાં આવ્યા છે તે આ છે:

૧૨ અધ્યાત્મોપદેશ ૧૩ આત્મખ્યાતિ ૧૪ હૃદયચૂડામણિ ટીકા ૧૫ જ્ઞાનસારચૂલ્લિ ૧૬ તત્ત્વવિવેક ૧૭ ત્રિસૂત્ર્યાલોક વિધિ ૧૮ પ્રમા-રહસ્ય ૧૯ સ્યાદ્વાદ રહસ્ય ૨૦ માર્ગપરિશુદ્ધિ ૨૧ વિચારખિદુ ૨૨ વિધિવાદ ૨૩ શઠ પ્રકરણ ૨૪ મગલવાદ ૨૫ દ્રવ્યાલોક ૨૬ પતંજલ યોગસૂત્ર ચતુર્થપાદવૃત્તિ ૨૭ મિદ્ધાન્તતર્કપરિષ્કાર ૨૮ ચતુર્વિંશતિ જિન (ઐદ્ર) સ્તુતયઃ આ પૈકી સુભાગ્યે ન. ૯ નો અમુક ભાગ મળી આવ્યો છે ને હાલ તે છપાયો છે. નં. ૨૬ નો આખો ગ્રંથ મળી આવ્યો ને તે પંડિત સુખલાલજીની ગૂજરાતી ટીકા સહિત આત્માનંદ સભાએ છપાવ્યો છે.

હવે નં. ૧૧ સિવાયના સર્વ ગ્રંથો સંસ્કૃતમાં જણાય છે. નં. ૧૧ પરથી જણાય છે કે તેઓશ્રીએ આનંદધન યોગિરાજ (જીઓ નં. ૨૮૮)ના સુપ્રસિદ્ધ અને ગંભીરવિચારપૂર્ણ ૨૨ સ્તવનો પર પણ બાલાવબોધ કર્યો છે. તે અતિ મહત્વની કૃતિ હશે એ નિઃશંક છે. મહાન્ યોગીના ગંભીર ઉદ્ગારો ઉપર મહાન્ તત્ત્વવેતાનું વિવરણ, તે સુવર્ણમાં

સુગંધ મેળવા બરોબર છે. જો તે અંથ મળે તો આનંદધનજીના જીવન સંબંધમાં અને ઉપાધ્યાયજીની તેમના પ્રતિ પ્રીતિ-ભક્તિના વિષયે જાણુ-વાજેવી ચોક્કસ હકિકતો મળી શકે. આનંદધનજી પ્રત્યે પોતાની ભક્તિ તેમનાપર આક્રમકની અષ્ટપદી રચી બતાવી આપી છે. તેમાંનું નમુનારૂપ ‘આનંદધનકે સંગ સુજસહી મિલે જળ્ય તળ્ય આનંદસમ ભયો સુજસ, પારસ સંગ લોહા જો કરસત, કચન હોતહીં તાકે કસ.’ આ સિવાય લભ્ય ગૂર્જરાતી કૃતિઓનું સૂચિપત્ર આમાં આપ્યું છે, જ્યારે લભ્ય સસ્કૃતાદિ ગ્રંથો નીચે પ્રમાણે છે:-

જૈન તર્કપરિભાષા, નયપ્રદીપ, નયોપદેશ, નયરહસ્ય, જ્ઞાનબિંદુ, અધ્યાત્મસાર, અધ્યાત્મોપનિષદ, યતિલક્ષણ સમુચ્ચય, અધ્યાત્મમતખંડન યાને અધ્યાત્મમતપરીક્ષા, દેવધર્મપરીક્ષા, પ્રતિભાશતક, ભાષારહસ્ય, ગુર-તત્ત્વનિર્ણય, વૈરાગ્યકલ્પલતા, ઉપદેશરહસ્ય, જ્ઞાનસાર, ન્યાયખંડન ખાદ્ય, ન્યાયાલોક, અષ્ટસહસ્ત્રી ટીકા, દ્વાત્રિંશિકા, શાસ્ત્રવાર્તા સમુચ્ચય પર ટીકા નામે સ્યાદ્વાદ કલ્પલતા, આ સર્વ મુદ્રિત છે અને પરમાત્મ દર્શન પંચ-વિંશતિકા, પરમજ્યોતિઃ પંચવિંશતિકા, મુદ્રિત છે. અમુદ્રિત પણ લભ્ય એવા ગ્રંથો પોકશક વૃત્તિ, કર્મપ્રકૃતિ ટીકા, ધર્મપરીક્ષા સવૃત્તિ, પંચનિ-ર્ગ્રંથ પ્રકરણ, પ્રતિભાસ્થાપન ન્યાય, મુક્તાશુક્તિ, સામાચારી પ્રકરણ સવૃત્તિ, સ્તોત્રો.

ગણુ, ગચ્છ અને સંઘના રક્ષણાર્થે તેમની ઉત્પત્તિ માટે અને પર-સ્પરનો પ્રેમભાવ સાચવવા માટે શ્રી હીરવિજય, વિજયસેન, વિજયદેવ, વિજયપ્રભ આદિ સૂરિઓએ જુદી જુદી વખતે શાસનપત્રો અને મર્યાદા પ્રદોષકાઢ્યા હતા તેમ ઉપાધ્યાયજી મહારાજે પણ સુવિદિત પ્રવૃત્તિ પ્રગટ કરવા માટે અને જિનશાસનની શુદ્ધતા જાહેર કરવા માટે આત્માર્થી અને પરિણત સમવાયગોચર શાસનપત્રો પ્રકટ કર્યા હોય એમ જણાય છે. એ નિઃસંશય વાત છે કે ઉપાધ્યાયજી સ્વસમયમાં અદ્વિતીય કર્મ-ગ્રોગી-ગ્રમણ અને સુવિદિત જનના અતિ ઉચ્ચનેતા હતા. તેમના જેવા વિદ્વાન સહનશીલ, કર્તવ્યપરાયણ, શાસનરસિક, અને સત્યમાર્ગ પ્રકાશક

‘શ્રમણ’ સ્વસમયમાં શું પરંતુ સેંકડો વર્ષમાં કોઇ થયેલ નથી એવું સ્પષ્ટ દીસી આવે તેમ છે. આવી સ્થિતિમાં પોતે ગચ્છનાયક ન હોવા છતાં તેના જેવી આજ્ઞાઓ અને મર્યાદાઓ બાંધે તો તેમાં નવાઇ જેવું કશું નથી. આવું એક શાસનપત્ર સં. ૧૭૩૮ ના વૈશાખ સુદ ૭ ગુરૂનું બનતા સુધી ખુદ પોતાના હાથનું લખેલું મુનિશ્રી જિનવિજયજીને પ્રાપ્ત થયેલું તે પોતે પ્રકટ કર્યું છે. (જુઓ તેમનો લેખ, વીરાત્ ૨૪૪૨ પોષ પુ. ૧૩. અ. ૬ આત્માનંદ પ્રકાશમાં પ્રકટ થયેલો તે, કે જેનાપરથી ઉપરની હકીકત લીધી છે.) તેમની શિષ્ય પરંપરા ચાલી છે. તેમના શિષ્ય તત્ત્વવિજયે (જુઓ નં. આગળ) અમરદત્ત મિત્રાનંદનો રાસ સં. ૧૭૨૪ માં રચ્યો છે. વળી તેમના ગુણવિજય કે જેના સુમતિવિજય કે જેના ઉત્તમવિજય કે જેના પ્રતાપવિજય થયા કે જેણે યશોવિજયકૃત સીમધર સ્વામીનું સ્તવન લખ્યું છે. તેમણે પોતામાટે વિશેષ લખ્યું નથી છતાં જયુસ્વામીના રાસના મંગલાચરણમાં જણાવ્યું છે કે શારદાનો જાપ ગંગાપાસે ધરનાં તે તુકી હતી-તર્કકાવ્યનો વર, આપ્યો. હતો અને ભાષાપર પ્રભુત્વ આપ્યું હતું.

પપદ્+સમુદ્રવહાણ સંવાદ સં. ૧૭૦૦

આદિ—

શ્રી નવખંડ અખંડ ગુણ, નમી પાસ ભગવન્ત;	
કરશું કૌતુક કારણે, વાહણ સમુદ્ર વૃતાન્ત.	૧
એહમાં વાહણ સમુદ્રનાં, વાદ વચન વિસ્તાર;	
સાંભલતાં મન ઉલ્લસે, જિમ વસંત સહકાર.	૨
મોટાં નાનાં સાંભલો, મત કરો ગુમાન;	
ગર્વ કર્યો રચણાયરે, ટાળ્યો વાહણે નિદાન.	૩
વાદ હુઓ કિમ એહને, માહોમાંહે અપાર,	
સાવધાન થઇ સાંભલો, તે સવિ કહું વિચાર.	૪

અતે—

એ ઉપદેશ રચ્યો ભલો હો, ગર્વભાગ હિતકાજ;
તપગચ્છભૂષણ સોભતા, શ્રી વિજયપ્રભ સૂરિરાજ. ૬૦ ૧૭

શ્રી નયવિજય વિષુધતણો હો, સીસ ભણે ઉલ્લાસ.
એ ઉપદેસે જે રહે, તે પામે સુજસવિલાસ. ૬૦ ૧૮

સુનિ વિષુધ સવત જાણી એહો તે હર્ષ પ્રમાણ;
કવિ જસવિજએ એ રચ્યો, ઉપદેસ ચહો સુપ્રમાણ, ૬૦ ૧૯

—ઇતિ યાનપત્રયાદ્યપત્રોઃ પરસ્પરં પ્રશસ્ય સંવાદાલાપઃ સમાપ્તઃ
પ્ર૦ બુદ્ધિસાગરજી કૃત ભજન પદસંગ્રહ ભાગ ૪ થો પૃ. ૨૦૧ થી ૨૩૨
(પૃષ્ઠ) દ્રવ્યગુણ પર્વાયનો રાસ. સં. ૧૭૧૧

આદિ

શ્રી ગુરુ જીવિજય મનિધરી, શ્રી નયવિજય સુગુરુ આદરી,
આતમ અર્થાનંદી ઉપકાર, કહું દ્રવ્ય અનુયોગ વિચાર. ૧

વિના દ્રવ્યઅનુયોગ વિચાર, ચરણ કરણનો નહીં કો સાર,
સંમતિ અંધઈ ભાષિઈ ઇચ્છું, તેતો બુધજન મનમાં વચ્છું. ૨

* * * * *

પાલણપુર ભંડારની મૂલ ને તટાલીન પ્રતિમાં દેશી કર્તાએ કે
લેખકે પાછળથી મૂકેલી જોવામાં આવે છે—નામે તે બલીઆ ભાઈ તે
બલીઆ, લાલ રીષભનો વંસ રણાગર અને કોસંખીયાપૂ નંચરી સોહિ;
(બાકી માટે મારગ મૂક્યો છે; પણ પાછળથી મૂકેલી નથી.)

x x x x

અતે—

દાલ ૧૭ ધન્યાસરી.

તપગચ્છનંદન સુરતર પ્રગટ્યો, હીરવિજય સૂરીદો;
સકલ સૂરિમાં જે યોભાગી, જિમ તારામા ચદોરે. ૬૦ ૨૦

તાસ પાટિ વિજયસેન સુરીસર, જ્ઞાન રણુનો દરિદ્ર;
સોહિસભામાં જે જસ પાંચો, વિજયવંત ગુણ ભરિઓરે. ૬૦ ૨૧

તાસપાટ વિજયદેવ સૂરિસર, મહિમાવંત નિરીહો;	
તાસપાટ વિજયસિંહ સૂરિસર, સકલ સૂરિમાં લીહોજી.	૬૦ ૭૩
તે ગુરના ઉત્તમ ઉદમથી, ગીતારથ ગુણ વાધ્યો;	.
તસ હિતસીખ તણે અનુસારે, જ્ઞાનયોગ એ સાધ્યોરે.	૬૦ ૭૪
જસ ઉદમ ઉત્તમ મારગનો, ભલે ભાવથી લહીઈ;	
જસ મહિમા મહિમાઈ વદિતો, તસ ગુણ કેમ ન ગહીઈરે.	૬૦ ૭૫
કલ્યાણવિજય વડવાચક, હીરવિજય ગુરસીસો;	
ઉદ્યો જસ ગુણ સતતિ ગાવે, સુરકિન્નર નિસદીસોરે.	૬૦ ૭૬
ગુરશ્રી લાભવિજય વડ પંડિત, તાસ સીસ સોભાગી;	
શ્રુતવ્યાકરણાદિક બહુ ગ્રંથે, નિત્યે જસમતિ લાગીરે.	૬૦ ૭૭
શ્રીગુર જીતવિજય તસ સીસો, મહિમાવંત મહતો;	
શ્રી નયવિજય વિપ્રુધ ગુર બ્રાતા, તાસ મહા ગુણવતોરે.	૬૦ ૭૮
જે ગુર સ્વપર સમય અભ્યાસે, બહુ ઉપાય કરી કાસી,	
સમ્યગ્દર્શન સુરચિ સુરભિતા, મુઝમતિ શુભ ગુણવાસીરે.	૬૦ ૮૦
જસસેવા સુપસાયે સહજે, ચિંતામણિ મે લહિઓ;	
તસ ગુણ ગાઘ સકું કિમ સધલા, ગાવાને ગહગહિઓરે.	૬૦ ૮૧
તે ગુરનિ ભગતિ શુભશક્તિ, વાણી એહ પ્રકાશી;	
કવિ જશવિજય ભણે એ ભણજો, દિનદિન બહુ અભ્યાસીરે.	૬૦ ૮૨

કલશ.

ધમ દ્રવ્યગુણ પર્યાય કેરી, જેહ વાણી વિસ્તરી,
ગતપાર ગુર સસાર સાગર, તરણ તારણ તરવરી (વરતરી);
તે એહ લાખી સુજન મધુકર, રમણ સુરતરૂમંજરી,
શ્રી નયવિજય બુધ ચરણ સેવક, જશવિજય બુધ જય કરી. ૨૮૩

—ધતિશ્રી ઉપાધ્યાય શ્રી ૧૦૮ શ્રી જશોવિજયગણિ કૃતે દ્રવ્યગુણ

પર્યાય રાસ સંપૂર્ણમિદં.

ધર્મમુચિતપદાર્થોલ્લાપન આવ્ય શોભા,

બુધજન હિતહેતુ ભાવના પુષ્પ વાટી;

અનુદિનમિત એવ ધ્યાન ધુષ્કૈરદરૈ—

ભવતુ ચરણ પૂજા જૈન વાગ્દેવતાયા:—

સં. ૧૮૧૭ ભા. ૦ વ. ૯ ભોમે લિ. ગણિ અમૃતવિજયેન.
સુનિસુવ્રત પ્રસાદાત્-૫૬-૯.—સ્વોપન્ન બા. ૦ સહિત ભ.

(ટપો સ્વોપન્ન લાગે છે કારણ કે તેમાં પેદ્ર શ્રેણિનંત નત્વા-
એમ ઐદ્ર અક્ષરથી શરૂ થતો પ્રથમારંભે શ્લોક છે કે જે યશોવિજયનો
દરેક સસ્કૃતાદિ ગ્રંથમાં જોવામાં આવે છે.)

—સં. ૧૭૧૧ વર્ષે પડિત જસવિજયગણિના વિરચિત: સધવી
હાંસા કૃતે આસાઢ માસે, શ્રી સિદ્ધપુર નગરે, લિખિત શ્રાભદ્વારક
શ્રી વિજયદેવ સૂરિ રાજ્યે પં. નયવિજયેન. શ્રી સિદ્ધપુર નગરે પ્રથમાદર્શ: ।
સકલ વિશ્વધનનયેતશ્ચમલ્કારકારકો ય રાસ: સકલ સાધુજનૈ-રભ્યસ-
નીય-શ્રેયોસ્તુ સંધાય. ૧૧-૧૫, પાલણપુર ભડાર. [આ પ્રતિ
કવિના સમયનીજ હોવાથી પૂર્ણ વિશ્વસનીય છે. અને સં. ૧૭૧૧ માં
આ કૃતિ થઈ તે સિદ્ધ કરે છે. લેખક નયવિજય, કવિના ગુરૂજ સભવે છે.]

—સ. ૧૮૧૧ કા. કૃષ્ણ ૫ કર્મવાટયાં સોમે ટપા સહિત.
૫૮-૬ લી. ૦ પ્ર. ૨. ભા. ૧ લો.

(૫૫૮) સાધુવંદણા સં. ૧૭૨૧ વિજયાદશમી-ખંભાતમાં.

આદિ—

પ્રણમું શ્રી ઋષભાદિ જિજ્ઞેસર સુવણ દિજ્ઞેસર દેવ,
સુરવર કિન્નર વિદ્યાધર જેહની સારંઈ સેવ;
પુંડરીક પમુહાવલિ વંદુ ગણધર મહિમા ગેહ,
જેહનું નામ ગોત્ર પણિ સુણતાં લહિઈ સુખ અછેહ.

અંતે—

ખંભનયરમાં રહિય ચોમાસું, સાધુતણા ગુણ ગાયારે,
સંવત સતર ઇકવીસા વરસે, વિજય દશમી સુખ પાયારે.
શ્રી વિજયપ્રભસૂરિ વિરાજમ્, તપાગચ કેરા રાયારે;
તસ રાજેભવિજન હિતકાજર્ધ, કીધો એહ સઝાયરે.

શ્રી કલ્યાણવિજયવર વાચક, તપ ગઢ ગયણુદિણુંદારે;
તાસ સીસ શ્રી લાભવિજય ખુધ, આગળ કૈરવ ચંદારે.
તાસ સીસ શ્રી જીતવિજય ખુધ, શ્રી નયવિજય મુણિંદારે;
વાચક જસવિજયઈ તસ સીસઈ, ગણ્યા સાધુ ગુણવંદારે. ૯૯
જે ભાવે એ ભણસ્યેં ગુણસ્યઈ, તસ ધર મંગલમાલારે;
સુકુમાલા બાલા ગુણવિશાલા મોઢા મણિમય થાલારે.
ખેટા ખેટી બધુર સિધુર ધણુ કણુ કંચણુ કોડિરે;
અનુક્રમે શિવલચ્છી તે લહિસ્યે સુકૃત સપદા જોડીરે. ૧૦૦

કલશ.

ઇમ આઠ ઢાલ રસાલ મગલ હુઆ આઠ સુહામણા,
વરનાણુ દંસણુ ચરણુ શુચિ ગુણુ ક્રિયાં મુનિગુણુ ભામણા,
જે એહ ભણસ્યઈ તાસ ફલસ્યઈ, ત્રિદશતર ધર આંગણુ.
શ્રી નયવિજય ખુધ ચરણુસેવક, જસવિજય વાચક ભણુ. ૧૦૧

—સ. ૧૯૨૩ અસાડ સુ. ૪ શુક, લિ૦ વ્યાસ કામેશ્વર શીવ-
લાલ સ્થંભનપુર મધ્યે. ૫-૧૪ આ. ક.

(૫૫૯) પ્રતિક્રમણુ હેતુગર્ભિત સ્વાધ્યાય. સં. ૧૭૨૨ સુરતમા ચોમાસું,
આદિ— દોહા. (૧૯ ઢાલમાં)

શ્રી જિનવર પ્રણુમી કરી, પામી મુગુર પસાય;
હેતુ ગર્ભ પડિક્રમણુનો, કરશુ સરસ સજ્જાય. ૧
સહજ સિદ્ધ જિનવચન છે, હેતુરચિને હેતુ;
દેખાડે મન રીજવા, જે છે પ્રવચનકેતુ. ૨
જસ ગોઠેં હિત ઉલ્લસે, તિહાં કહીને હેતુ;
રીઝે નહી ખૂઝે નહી, તિહાં હુધ હેતુ અહેતુ. ૩
હેતુ યુક્તિ સમજવીયે, જે છોડી સવિ ધધ,
તેહિજ હિત તુમે જાણુજો, આ અપવર્ગ સખધ. ૪

લાલ ૧૯. ટાડરમલ જીયોરે-એ દેશી.

અંતે—

હેતુ ગર્ભ પૂરો હુઆરે, પહોતા મનના કોડ,

વૈરાગ બલ જીતીયુંરે;

દલિય ને દુર્જન દેખતાંરે, વિધ્નની કોડા કોડ.

વૈં ૧

ગઘ આપદ સપદારે, આવી હોડાહોડી;

વૈં

સજ્જન માહે મલપતારે, આલે મોડા મોડી.

વૈં ૨

નિમ નિમ વરસી દાનમારે, નર કર ઊડા ઊડી;

વૈં

તિમ સદ્ગુરુ હિગદેશમાંરે, વચન પિયારથું ઠોડી.

વૈં ૩

લીયો લિયો ઘેરમાં મોહરાયરે, હરખ્યો મુંઝ મરોડી;

વૈં

અશુભ પ્રકૃતિ સેના દલીરે, શુભની તો નહિ ઓડી.

વૈં ૪

કર્મ વિવર વર ગોલીયોરે, પોલી દીયે છે છોડી;

વૈં

તખત વખત હવે પામથુરે, હુઈ રહી દોડા દોડી.

વૈં ૫

સુરત ચોમાસુ રહીરે, વાચક જસ કરી જોડી;

વૈં

યુગયુગ મુનિ ત્રિધુ વત્સરેરે (૧૭૨૨), દેઓ મગલ કોડી.

વૈં ૬

(આ કાવ્ય અંતનું કવિની આત્મદક્ષા બતાવે છે.)

(૫૬૦) ૧૧ અંગની સજ્જાય. સ. ૧૭૨૨ સુરતમાં.

આદિ—

(દરેક અંગપર સઝાય છે. પછી કલશ છે.)

કોધલો પરવત ધૂધલો રે લો. એ દેશી.

આચારાંગ પહેલું કહુંરે લો, અગ ધંધાર મઝારે ચતુરનર;

અદારહજાર પદે જિહારે લો, દાખ્યો મુનિ આચાર રે.

ચં ૧

x

x

x

x

અંત—

કલશ. ટાડરમલ જીતિયોરે—એ દેશી.

અંગ અગીયારે સાંભલ્યારે, પુહતા મનના કોડ,

ટાડરમલ જીતિયોરે—

ગઘ આપદા સંપદા મિલ્લી એ, આવી હોડાહોડ.	ટા૦ ૧
દલિયેં તે દુર્જન દેખતાં રે, વિધનની કોડાકોડ,	ટા૦
સજ્જનમાહિ મલપત રે, ચાલે મોડામોડ.	ટા૦ ૨
જિમ જિમ વરસી દાનમાં રે, ન કરે ઉડાઉડ,	ટા૦
તિમ સદ્ગુરુ ઉપદેશમારે, વચન વિચારશું ઠોડ,	ટા૦ ૩
કર્મવિવર ચર પોલીયોરે, પોલે દીયે છે છોડ,	ટા૦
તખત વખત બલ પામશુરે, હુઈ રહ્યા દોડાદોડ.	ટા૦ ૪
માત બગોઈ મંગલ પિતારે, રૂપચદલાઈ ઉઢાર,	ટા૦
માણેકશાયેં કાંઈ સાબલ્યારે, વિવિશું અંગ અગ્યાર.	ટા૦ ૫
યુગ યુગ મુનિવિધુ સંવચ્છરે રે, શ્રી જસવિજય ઉવઝાય,	ટા૦
સુરત ચોમાસૂ રહીરે, કીધો એ સુપસાય.	ટા૦ ૬

૫૬૧ મૈાન એકાદશીના ૧૫૦ કલ્યાણકનું સ્તવન. સં. ૧૭૩૨
દિવાલી ચોમાસામાં ખંભાતમાં.

ઢાલ ૧. છઠી ભાવના મન ધરો—એ દેશી.

આદિ—

ધુર પ્રણમું જિન મહરસી, સમરૂ સરસતિ ઉલ્લસી,	
ધસમસી, મુજ મતિ જિન ગુણુ ગાયવાએ.	૧
હરિ પૂછે જિન ઉપદેશી, પરવ તે મૈાન એકાદશી;	
મન વસિ, અહનિસિ તે ભવિલોકને એ.	૨

x x x x

અંત—

ઢાલ ૧૨.

x x x x

શ્રી વિજયપ્રભ સુરીસ્વર રાજે, દિનદિન અધિક જગીસજી,
ખંભ નયર રહી ચોમાસો, સંવત સત્તર બ(છ)ત્રીસેંજી,
દોઢસો કલ્યાણકનું ગુણુણું, ઇમ મેં પૂરણુ કીધુંજી.
દુઃખ ચુરણુ દીવાલી દિવસેં, મનવાંછિત ફલ લીધુંજી.

શ્રી કલ્યાણવિજય વર વાચક, વાદીમતંગજસિંહોળ;
 તાસ શિષ્ય શ્રી લાભવિજય યુધ, પંડિત માંહિલિહોળ.
 તાસ શિષ્ય શ્રી જિતવિજય યુધ, શ્રી નયવિજય સોભાગીળ;
 વાચક જશવિજયે તસ શિષ્યે, થુણીઆ જિન વડભાગીળ, ૪
 ઐ ગણુણો જે કઠે કરશે તે શિવરમણિ વરશેળ,
 તરસે ભવ હરસે સવિ પાતિક નિજ આતમ ઉધરશેળ.
 બાર ઢાલ જે નિત સમરસે ઉચિત કાજ આચરશેળ;
 સુકૃત મહોદય સુજસ મહોદય, લીલા તે આદરશેળ. ૫

કલશ.

ઐ બાર ઢાલ રસાલ બારહ આવના તર મંજરી,
 વર બાર અગ વિવેક પદ્મવ બારત્રત સોભાકરી,
 ધમ બાર તપ વિધ સાર સાધન, ધ્યાન જિનગુણ અનુસરી,
 શ્રી નયવિજયયુધ ચરણસેવક, જસવિજય જયશ્રી વરી.

પ્ર૦ સઝાયપદ સ્તવનસંગ્રહ.

પ્ર૦ સજ્જનસન્મિત્ર પૃ. ૨૪૦ થી ૨૪૫

(૫૬૨)+ સમકિતના પટસ્થાન સ્વરૂપની ચોપધ, અર્થ (ટપ્પા)

સહિત. સં. ૧૭૩૩ ચોમાસું-ધદત્રપુરમાં.

આદિ—

ઇંદ્રચેણિનતં નત્વા પીરતત્ત્વાર્થદેશિનમ્,
 સમ્યક્ત્વસ્થાન પટકસ્ય, ભાષેયં ટિપ્પતે મયા. ૧
 વીતરાગ પ્રણુમી કરી, સમરી સરસતિ માત,
 કહિશું ભવિહિત કરણે, સમકિતના અવદાત. ૨
 દર્શન મોહ વિનાશથી, જે નિરમલ ગુણુઠાણુ,
 તે સમકિત તસ જાણિયે, સખેપે પટ ઠાણુ. ૩

અતે—

જિનશાસન રત્નાકરમાંથી, લઘુકપર્દિકા માનેજી,
ઉદ્ધરિઉ એહ ભાવ યથારથ, આપ સક્રિતિ અનુમાનેજી,
પણુ એહને ચિંતામણી સરિખા, રતન ન આવે તોલેંજી,
શ્રી નયવિજય વિષુધપયસેવક, વાચક જસ ઈમ ખોલેજી,

—ઘતિશ્રી સમ્યક્ત્વ ચતુષ્પદી સમાપ્તા. લોકગિરાસમર્થિત નય
પ્રસ્થાન પટ્સ્થાનક વ્યાખ્યા સંધ્યુદે યશોવિજય શ્રી વાચકાનાં કૃતિ:

અર્થ—(જિનશાસન કે૦) પ્રકરણુ પરિસમાપ્તે એટલે જિનશાસન-
રૂપ રત્નાકર તે માંહેથી એ પટ્સ્થાનક ભાવ ઉદ્ધરિઉ, એ ઉદ્ધાર અંથ
યથાર્થ છે. જિનશાસન રત્નાકરને લેખે એ અંથ લઘુકપર્દિકા માન છે,
અને રત્નાકરતો અનેક રત્ને ભર્યો છે. એ ઉપમા ગર્વ પરિહારને અર્થે
કરી છે. પણુ શુભ ભાવ એવા વિચારિયેં તો ચિંતામણી સરખા રત્ન
પણુ એને તોલે નાવે. અથકર્તા ગુરુ નામાંકિત યશ એવું પોતાનું નામ
કહે છે, એટલે શ્રી નયવિજય વિષુધના પદનો સેવક વાચક શ્રી યશો-
વિજય ઉપાધ્યાય એણિપરેં ખોલે છે. ૧૨૪.

ઘતિશ્રી સમ્યક્ત્વ ચોપઈ સમાપ્તા. શ્રી રાજનગર એટલે અહમદા-
વાદ નગરને વિષે તિહા પ્રસિદ્ધ જે હેમશ્રેષ્ઠિસુત શ્રી તારાચંદ નામના
તેની પ્રાર્થનાથકી લોકભાષાયેં કરી નયપ્રસ્થાન એટલે નયમાર્ગ તેણે કરી
પટ્સ્થાનકની વ્યાખ્યા શ્રી સંધ્યે હર્ષને કાળે શ્રી યશોવિજયજીની
કૃતિ જાણવી.

(પ્ર. જૈનકથા રત્નકોષ ભાવ પૃ. ૨૮૨ થી ૩૧૯).

ટખાવગરની પ્રત લ. ૧૯૨૫, ૯-૧૨ આ. કા,

ટખાવાળી પ્રત (અંથાઅથ. સૂત્ર ટીકા મિલિને ૧૦૦૦ શ્લોક છે)

પાનાં ૨૮-૧૩ આ. ક.

એક પ્રતમા નીચે પ્રમાણેનો શ્લોક કર્તાનો છે.

એથો રાજવિરાજિ રાજનગર પ્રખ્યાત હેમાંગભૂ,

તારાચંદ કૃતાર્થના પરિહૃત વ્યાસંગરંગસ્પૃશાં,

એવા લોક ગિરા સમથિત નય પ્રસ્થાન પદ્મસ્થાનકઃ

બ્યાખ્યા સંઘમુદેય યશોઽવિનય શ્રીવાયકાનાં કૃતિઃ

૧૨૫

સં. ૧૮૮૨ વર્ષે વૈશાખ વદિ ૭ ગુરૌ લિખિતા શ્રી શિવપુરી
મધ્યે ૧૬ પત્ર પ્ર. કા. નં. ૯૭૮.

(૫૬૩)+ મહાવીર સ્તવન. હુંડી સ્તં ૧૫૦ ગાથાનું (દુલ્લભતખંડન).

સં. ૧૭૩૩ વિજયાદશમી દિવસપુરમાં.

અર્પદિ—

પ્રણમી શ્રી ગુરના પયપંકજ યુણસ્યું વીરનિણુંદ,

દવણ નિખેપ પ્રમાણ પંચાંગી, પરખી લહું આણુંદરે.

નિનણ તુજ આણુ શિર વહીઈ.

*

*

*

*

અર્પતે—

કલશ.

વર્તમાન સાસનનો સ્વાંમી આમીકર સમ દેહોણ,

વીર નિણેસર મે ઇમ યુણીઓ, મન ધરિ ધર્મ સનેહોણ,

એહ તવન જે ભણુસ્યે ગુણુસ્યે, તસ ધરિ મંગલમાલાણ,

સમકિત ભાણુ હુસ્યે ઘટ તેહને, પરગટ ઝાકઝમાલાણ.

૧

અરથ એહના છે અતિસૂક્ષ્મ તે ધારો ગુર પાસેણ,

ગુરમેવા કરતાં લહીઈ, અનુભવ નિત અભ્યાસેણ,

જે બદ્ધુત ગુર ગીતારથ આગમના અનુસારણ,

તેહને પૂછી સંસય ટાલો, એ હિતસીખ છે સારીણ.

૨

દલપુરમાં રહિય ચોખાંસું, ધરમ ધ્યાન સુખ પાયાણ,

સંવત સત્તરે તેત્રીસા વરષે, વિનયદસમી મનભાયાણ,

શ્રી વિનયપ્રભ સૂરી સવાયા, વિનયરત્ન યુવરાયાણ,

તસ રાજે ભવિજનહિત કાજે, ઇમ મે નિનગુણ ગાયાણ.

૩

શ્રી કલ્યાણવિનય વર વાયક તપગઢ ગયણુ દીણુંદાણ,

તાસ સીસ શ્રી લાભવિનય મુખ ભવિર્નન કેરવયુંદાણ,

તાસ સીસ શ્રી જીતવિજય યુધ શ્રી નયવિજય મુણંદાજી,
વાંચક જસવિજય તસ સીસે, યુણિયા વીર જીણંદાજી. ૪

દોસી મૂલા સુત સુવિવેકી, દોસી મેધા હેતેજી,
એહ તવન મે કીધું સુંદર, શ્રુત અક્ષર સંકેતેજી,
એ જિન ગુણ સુરતરનો પરિમલ, અનુભવતો તે લહેસ્યેજી,
ભમર પરે જે અરથી હુધને, ગુરૂ આંણા સિર વહેસ્યેજી. ૫

—વીરજિન વિચારસ્તવન સં. ૧૮૪૯ પદ્મવિજયના ટપ્પા સહિત.

ટપ્પા સહિત પ્રત ૨૦. ૧૨ આ. ક. ૧૧-૧૧ માં.

—મૂલ પ્રકટ થયેલ છે. ચૈત્ય આદિ સગ્રહ ભાગ ૩ પૃ. ૩૩૧-

૪૪૫. સજ્જન સન્મિત્ર પૃ. ૨૮૮ થી ૨૯૯.

—ટપ્પા સાથે પ્રકટ થયેલ છે પ્રકરણ રતનાકર ભાગ ૩ જે કે

જેમાં યશોવિજયજીએ કાગળ ખંભાતમાંથી જેસલમેરના આવક પર
લખ્યો હતો તે પણ આપેલ છે-તેમાં કેવલીભુક્તિ સંબંધી તેમજ
બીજી ચર્ચા છે.

(પૃ૬૪)+ નિશ્ચય વ્યવહારવિવાદ શ્રી શાંતિ જિનસ્તં

સં. ૧૭૩૨ ૬ ઢાલમાં.

આદિ—

નદિ યમુનાકે તીર ઉડે દોય પખીયારે—એ દેશી,

શાંતિ જિનેસર કેસર, અરચિત જગધણીરે કે અ.

સેવા કીજે સાહિબ, નિત નિત તુમ તણીરે કે નિ.

અંતે—

કલશ.

ધમ સકલ સુખકર દૂરિત ભયહર શાંતિ જિનવર મેં સ્તવ્યો,

યુગલવન સંયમમાન વર્ષે ચિત્ત હર્ષે વીનવ્યો,

વિજયપ્રભસૂરિરાજરાજે સુકૃત કાજે નય કહી,

શ્રી નયવિજય યુધ શિષ્ય વાચક યશોવિજય જયસિરી લહી.

—૪-૧૩ જૈ. એ. નં. ૧૨૮૭.

—૪-૧૨ આ. ક,

+પ્ર. સગ્રાથપદ સ્તવન સગ્રહ.—ચૈત્ય ૦ આદિ સં. ભા. ૩ પૃ. ૪૪૫ થી ૪૪૯.

(૫૬૪ ક.) સયમશ્રેણિ વિચાર સં

આદિ—

પ્રણમી શ્રી ગુરના ચરણાંબુજ, સમરી સારદ માત,

સયમશ્રેણિ વિચાર કહેસ્થું, સુણયો યે અવદાત.

૧

અતે—

વીતરાગ આણા સિંહાસન, પુણ્યપ્રકૃતિનો પાયો,

વાચક જસવિજયઈએ અર્થહ ધર્મ ધ્યાનમાં ધ્યાયોરે.

૨૧

—સ્વોપજ ટપાસહિત ઉપરાંત સયમશ્રેણિ પ્રપણના નામે ગદ્યમાં.

૮—૧૦ આ. ક.

(૫૬૪ ક થી ૫૬૪ ચ.) ઉપરની સયમશ્રેણિ વિચાર સ, ઈંદ્રભૂતિલાસ,

અગ્નિભૂતિલાસ, વાયુભૂતિગીત, વ્યક્તગણધર સ., સુધર્મા સ.

એકત્રિત. ૪-૧૨ આ. ક,

(૫૬૫) + સીમંધર સ્વામી સ્તં ૦ (૧૨૫ ગાથાનું) ૧૧ હાલ

સકલ પંડિત શિરોવતંસ મુકુટાયમાન પંડિત શ્રી ૧૯ શ્રી ઉત્તમ-

વિજયગ. શ્રી પરમ ગુરવે નમઃ ।

આદિ—

હાલ-એકદિન દારી દોડતી-એ દેશી.

સ્વામી સીમંધર વીનતી, સાંભયો માહરી દેવરે,

તાહરી આંણ હું શિર ધરું, આદરું તાહરી સેવરે.

સ્વાં

કુચરની વાસના પાસમાં, હિરણ પરિં જે પડયા લોકરે,

તેહને શરણ તુઝ વિણ નહિ, ટલવલેં બાપડા ફોકરે.

સ્વાં

અતે— હાલ ૧૧ (શાંતિ સુધારસ કુંડમાં-એ દેશી)

કલશ

ધમ સયલ સુખકર દુરિત ભયકર, વિમલ લક્ષણ ગણધરો,

પ્રભુ અરજ અમર નરિદ વંદિત વીનવ્યા સીમંધરો,

નિજ નાદ તર્જિત મેઘગર્જિત ધૈર્ય નિર્જિત મંદરો,

શ્રી નયવિજયપ્રધ અરણુસેવક જસવિજય વાચક જયકરો.

૨૫

ટપાસહિત પ્રત. ૨૫. ૫૦ આ. ક., ૬-૧૫ માં.

સં. ૧૮૭૬ માગ. શુ. ૩ લિ. મોતીવિજય પાલણપુર મધ્યે ૬-૧૪ ધો., ૭-૧૨ મારી પાસે છે. પ્ર૦ પ્રકરણ રત્નાકર ભા. ૩ જો -સન્નન સન્મિત્ર પૃ. ૨૯૯ થી ૩૦૯.

—ધર્મિત્રી સકલ વાચક શિરોમણિ મહોપાધ્યાય શ્રી ૧૦૫ શ્રી યશોવિજયગણિ વિરચિતાયાં શ્રી સોમંધર સ્વામી વિરુદ્ધિ સંપૂર્ણ લિખિતા ચ મહોપાધ્યાય શ્રી યશોવિજય ગણિ શિષ્ય પડિત શીરોમણિ પડિત શ્રી ૧૯ શ્રી ગુણવિજય ગ. તત્ત્વિષ્ય પડિત શિરોવતંસ પડિત ૧૭ ઉપાધ્યાય શ્રી સુમતિવિજય ગણિતચરણપકરહેતુ ભૃગાય-માન પ. પ્રતાપવિજયેત શ્રી મીયાનગરે શા હરખચંદ પઠનાથે શ્રી. ૮-૧૨ જૈ. એ. નં. ૧૩૨૮.

(૫૬૬)+ આઠદષ્ટિ સ૦

આદિ—

શિવસુખકારણ ઉપદિશી, યોગતણી અડદિઠિરે,
તે ગુણ ગુણી જિન વીરના કરસ્યુ ધર્મની પુઠીરે
વીર જિમેસર દેસના

અતે—લોક પ્રયો નિજ નિજ ધમ્મા યોગભાવ ગુણ રચણેજી
શ્રી નયવિજય યુધ પયસેવક, વાચક જસનઈ વયણેજી. ૮

લિ૦ સં. ૧૮૦૭ શક ૧૬૭૩ ચૈત્ર વદી ૧૧ ગુરૌ પં. હરિત-સાગર ગણિ શિ. મુનિ અમૃતસાગરેણ. સા. અભયચંદ પઠનાથ ૪—૧૩ આ. ક.

આ પર જ્ઞાનવિમલસૂરિએ ટપો લખ્યો છે. તેઓ જણાવે છે કે શ્રી નયવિજય પડિતના વાચકોપાધ્યાય શ્રી યશવિજય ગ, કાશીમે ન્યાય વિશારદ એહવું બિરદ પામ્યા તેહના વચનથી ધર્મ જાણીવું એહવું લખ્યું છે, જૂઓ જ્ઞાનવિમલ. (આ સઝાયમા હરિભદ્ર સૂરિના યોગદષ્ટિ સમુચ્ચય પરથી સુંદર ભાવાનુવાદ કરેલો છે.)

(૫૬૬ ક.)+ અહમગીતા— ૩૦ કડી સં. ૧૭૩૮ ખંભાત
આદિ—

સમરીય સરસતી વિશ્વમાતા, હોયે કવિરાજ જસ ધ્યાન ધ્યાતા.

કરિય રંગ રસ ભરિ અહમગીતા, વરણુનું જંબુ ગુણ જગવદીતા. ૧

x

x

x

x

અંતે—

ખંભનગર શુષ્કા ચિત્ત હરખે, જંબુ વસુભુવન મુનિચંદ વરખે,
શ્રી નયવિજય યુધ સુગર સીસ, કહે અધિક પુરયો મનય જગીસ. ૩૦

—પૃ. ૨૬૦ થી ૨૬૫ પુ. ભજન૦ ભાગ ૪ થો.

(૫૬૭) જંબૂરાસ સં. ૧૭૩૯ ખંભાતમાં ચોમાસું.

આદિ—

શારદ સાર દયા કરો આપો વચન સુરંગ

તૂં તૂટી મુઝ ઉપરેં જાપ કરત ઉપગંગ ૧

તર્ક કાવ્યનો તેં તદા દોધો વર અભિરામ

ભાષા પશિ કરિ કલ્પતર, શાખા સમ પરિણામ ૨

હે માત ! નચાવે કુકવિ તુઝ ઉદર ભરણને કાજિ

ફંતો સદ્ગુણ પદિ ત્રવી પૂજું છું મત લાજિ ૩

તંબૂ ધર્મ સુસાધનો કંબૂ દક્ષિણા વત

અંબૂ ભવદવ ઉપશમે જંબૂ ચરિત પવિત ૪

પવિત્ર કરે જે સાંભળ્યું ત્રિભુવન જંબૂચરિત્ર

આખિલપશિ મુઝ વાણિ તે કરસ્યેં રસે પવિત્ર ૫

અમૃત પારણું કાંનનું ભવિજનનેં હિત હેત

કરતા મુઝ મંગલ હુયો એ ભારતિ સકેત ૬

શ્રી નયવિજય વિયુધતાણું નામ પરમ છે મંત

તેહની પશિ સાંનિધિ લહી કીજે એ વૃતાંત ૭

*

*

*

* *

અતે—

ઢાલ ધન્યાશ્રી

વરસ પંચાસે મનહ ઉલ્લાસેં વ્રત લેઈ દુરિત નિવારજી
સ્વામી સુધર્મા પચમ ગણધર સુખ જલધર જગતારેજી
ત્રીસ વરસ કરી વીરની સેવા પછે વીર નિર્વાણજી,
બાર વરસ છન્નસ્થજ વિચર્યા આઠ તે કેવલનાંજી.

૧

પૂર્ણે શત આયુ પ્રમાણે નાણિ નિજપદ થાપેજી
જંબૂ ગણધર તિહુયણ સુખકર કીરતિ દહદશ બ્યાપેજી
જિનશાસન સોહે મનમોહે ભવિપ્રાણિ પડિમોહેજી
શમરતિ કામ ગવિ સોદોહે ગુણપદવિ આરોહેજી

૨

વીર નિર્વાણથી ચોસઠ વરસેં પ્રભવસ્વામિ પદ સ્થાપેજી
અક્ષય પદ પામ્યા ગુરુ જંબૂ અષ્ટ કરમ તર કાપિજી
હોઈ સમાધિ ઉપાધિ ન બાધે આધિ આધિ સવી જાઈજી
ગુણ ગાતો એહવા મુનિવરના જ્યોતિસું જ્યોતિ મિલાઈજી
એહવા ગુરુના ગુણ કિમ વીસરે જે જગમાં છે તાજીજી
ગુરુ ગુણ ગાતાં સવિ સિદ્ધિ લહિઈ નિતનિત મંગલ દિવાજી
જંબૂ ગુણનો એ રાસ રસાલો યુગતાયુગતિ દેસોજી

૩

જિ ભણુચેં તે નિત પાતિક હણુચેં લહુચેં મંગલમાલાંજી .

૪

કમલ વદન સુખસદન વિચક્ષણ આતમ અરથી પ્રાણિજી .

પૂરણ જિનશાસન શ્રદ્ધા ગુણ નિર્મલ કોમલ વાંણિજી

રચ્યો રાસ એ ભણુ સુણુણથી તેહ તણેં હિત કાજેજી

શ્રી વિજયદેવ સૂરીસર પટધર વિજયપ્રભ સૂરિરાજેજી

૫

શ્રી કૃત્યાણુવિજયવર વાચક સુંદર હીરસીસ સિર હીરાજી

તાસ શિષ્ય શ્રી લાભવિજય યુધ સાયરપરિં ગંભીરાજી

તાસ શીસ શ્રી જીતવિજય યુધ શ્રી નયવિજય ગુરુ ભાયાજી

વાચક જસવિજયેં તસ સીસેં જંબૂ એ ગુણ એ ગાયાજી

૬

નંદ તત્વ મુનિ ઉડુપતિ સંખ્યા વરસતણી એ ધારોજી

ખંભ નયરમાંહિ રહિઅ ચોમાસું રાસ રચ્યો છે સારોજી

ભાવ એહના મનમાંહિ આણિ હિત જાણિ ભવિ પ્રાણીજી,
નિત્ય અભ્યાસેં સુજસ વિલાસેં આદરજ્યો જિનવાંણીજી. ૭

—સં. ૧૮૫૫ માહ વદ ૧૨ દિનેર્ક વારે. ૪૭-૧૩ લીં.

—ઘતિશ્રી જંબુ સ્વામી પ્રાકૃત પ્રબધેન મહોપાધ્યાય શ્રી યશો-
વિજય ગણિ વિરચિતાયાં પંચ ખડેન રાસ વિરચિતેન સમામાનિ.
શ્રી—સંવત ૧૮૫૧ વરષે માસોત્તમ માસે જેષ્ઠમાસે શુક્લપક્ષે શુદ્ધિ
૧૦ રવીવાસરે લખીતં ઋષ્ય રાઘવજી રામચંદ્રજી શ્રી ભાવનગર બિંદરે
લખ્યો છે. અથાગ્રંથ દ્વાલ દુહા સર્વે મીલીને સખ્યા શ્લોક ચૌદસે છે
તથા આંક સંખ્યાયે ૧૪૦૦ છે. ઘતિ અધિકાર સમામાનિ. શુભંભવતુ,
શ્રી:—૬૪-૧૦ ભાવ.

—કવિની હસ્તવિખિત પ્રતિ પ્ર. કાન્તિવિજયજી પાસે છે. જુઓ
તેનો ઉદ્દેશ્ય મુનિ કથ્યાણુવિજયજીએ અમદાવાદ ગુજરાતી સાહિત્ય
પરિપક્વતા રીપોર્ટમાં પ્રકટ થયેલા પોતાના લેખમાં કર્યો છે.

—૨૩-૧૯ આ. ૩૦

પ્ર. ભાવનગર જૈનધર્મ હિનેચ્છુ સભા.

(૫૬૮)+ દિક્ષપટ ૮૪ ખોલ.

[દિગંબર અને શ્વેતાંબર જૈનોની માન્યતા જે નાની નામી ૮૪
બાબતોમાં ભિન્ન પડે છે તે સંબંધી આ ભાષામાં કાવ્ય છે.]

આદિ—

છપય છંદ.

સુગુણુ જ્ઞાન શુભ ધ્યાન, દાન વિધિ ધર્મપ્રકાશક,
સુધટમાન પરમજ્ઞ આન જસ મુગતિ અભ્યાસક,
કુમત વૃંદ તમકદ અંદ પરિ દંદ નિકાસક,
રૂચિ અમંદ મકરંદ સંત આનદ વિકાસક,
જસ વચન રૂચિર ગંભીર નય, દિક્ષપટ કપટ દુહાર સમ,
જિન વર્દમાન સો વદિયે, વિમલ જ્યોતિ પ્રરન પરમ.

૧

✖

✖

✖

✖

૬

અતે—

હેમરાજ પાંડે ક્રિયે બોલ ચુરાશી ફેર,
 યા વિધિ હમ ભાષા વચન, તાકો મત ક્રિય જેર, ૧૫૮
 હૈ દિકપટકે વચનમેં, ઐાર દોષ શત સાખ,
 કેતે કાલે ડારિયે ભુજત દધિ ઉર માખ. ૧૫૯
 પંડિત સાચો સદ્વહૈ, મૂરખ મિથ્યા વગ,
 કહતે સો આચાર હૈ, જન ન ત્યજૈ નિજ ઢંગ. ૧૬૦
 સત્ય વચન જો સદ્વહૈ, ગહૈ સાધુકો સંગ,
 વાચક જસ કહ સો લહૈ, મંગલ રગ અભંગ. ૧૬૧

—પ્રકરણ રતનાકર ભા. ૧ લો.

—પત્ર ૪ શ્લો. ૧૬૧ ન ૬૪ દા. ૨૩ લીં.

(૫૬૯)+સમધિશતક.

[દિ. પ્રભાચંદ્ર સૂરિના સમાધિશતક-સમાધિતંત્ર નામનો સો શ્લોકના ઉત્તમ ગ્રંથનો ભાષામાં સો દૂહામાં કવિએ અનુવાદ કર્યો છે.]

આદિ—

સમરી ભગવતિ સારતી, પ્રણુમી જિનાં જગજંધુ;
 કેવલ આતમબોધકો, કરશું સરસ પ્રણંધ. ૧
 x x x x

અતે—

જ્ઞાન વિમાન ચારિત્ર પવિ, નંદન સહજ સમાધ;
 મુનિ સુરગતિ સમતા શયિ, રંગે રમે અગાધ, ૧૦૧
 કવિ જશવિજયેં એ રચ્યો, દોધિક શતક પ્રમાણ,
 એહ ભાવ જો મન ધરૈ, સો પાવૈ કલ્યાણ. ૧૦૨
 પ્ર૦ પ્રકરણ રતનાકર ભા. ૧.

(૫૭૦)+સમતાશતક.

આદિ— દોહા.

સમતા ગંગા મગનતા, ઉદારીનતા જાત,
 ચિદાનંદ જયવત હો, કેવલ ભાનુ પ્રભાત. ૧
 x x x x

અતે—

બહુત અંથ નય દેખિકે, મહાપુરૂષ કૃત સાર,
વિજયસિંહ સૂરી કિઓ, સમતા શતકો હાર. ૧૦૩

ભાવત બાકું તત્ત્વ મન, હો સમતા રસ લીન,
જયૂ પ્રગટે તુઝ સહજ સુખ, અનુભવ ગમ્ય અહીન ૧૦૪

કવિ યશવિજય શું શીખ્ય એ, આપ આપકું દેત,
સામ્યશતક ઉદ્ધાર કરિ, હેમવિજય મુનિ હેત. ૧૦૫

પ્ર. ૨. ભા. ૧

(આ અને ઉપરોક્ત સમાધિશતક દોહા અને માનવિજયજીનો સાતનય પર રાસ એ ત્રણે કૃતિ એક પ્રતમાં છે. તેમાં લખ્યા સંવત્ ૧૮૦૨ વર્ષે કાર્તિક માસે શુકલપક્ષે ૭ સપ્તમી દિવસે રવીવારે લિખિત સંધવી કૃતેચંદ્ર સૂરસંધ શ્રી પાટણ મધ્યં એમ છેવટે છે. પત્ર ૧૩-૧૩ પ્ર. કા. નં. ૬૭૭).

(૫૭૧)+સીમધર સ્વામી વિનતિ રૂપ ૩૫૦ ગાથાનું સ્તવન.
આદિ—

ઢાલ પહેલી, એ છંડિ કિહાં રાખી—એ દેશી.

શ્રી સીમધર સાહિબ આગે, વિનતડી એક કીજે,

મારગ શુદ્ધ મયા કરી મુઝને, મોહન મૂરતિ દીજેરે,

—જિનજી, વિનતડી અવધારો. ૧

ચાલે સૂત્ર વિરૂદ્ધ ચારે, ભાષે સૂત્ર વિરૂદ્ધ,

એક કહે અમે મારગ રાખૂં, તે કેમ માનૂં શુદ્ધરે. — જિનજી. ૨

x

x

x

x

અતે—

ઢાલ ૧૭ કડખાની દેશી.

આજ જિનરાજ મુજ કાજ સિદ્ધાં સવે, વીનતી માહરી ચિત્ત ધારી.

x

x

x

x

વડ તપાગચ્છનંદન વને સુરતર, હીરવિજયો જયો સુરિરાયા,

તાસ પાટે વિજયસેન સૂરીસર, નિત નમે નરપતિ જાસ પાયા.

આજ. ૯ (૩૪૯)

તાસ પાટે વિજયદેવ સ્ત્રીસર, પાટ તસ ગુર વિજયસિંહ ઘોરી,
જાસ હિત શીખથી માર્ગ એ અનુસર્યો, જેહથી સવિ ટલી કુમતિ-
ચોરી આજ. ૧૭ (૩૫૦)

હીર ગુર સીસ અવતંસ મોટા હુઓ, વાચકાં રાજ કલ્યાણવિજયો,
હેમગુર સમવડે શબ્દ અનુશાસને, સીસ તસ વિપ્રધવર
લાભવિજયો. આજ. ૧૧

શીસ તસ જીતવિજયો જયો વિપ્રધવર, નયવિજય વિપ્રધ તસ
સુગુર ભાયા.

રહિઅ કાશીમઠે જેહથી મેં ભલે, ન્યાય દર્શન વિપુલ ભાવ પાયા.
આજ. ૧૨

જેહથી શુદ્ધ લહિયેં સકલ નય નિપુણ, સિદ્ધસેનાદિ
કૃત શાસ્ત્રભાવા,

તેહ એ સુગુર કરણાપ્રભો તુઝ સુગુણ, વચણ
રચણાયરી મુઝ નાવા. આજ. ૧૩

કલસ.

ધમ સકલ સુખકર દુરિત ભયહર સ્વામી શ્રીમધર તણી,
એ વીનતિ જે સુણે ભાવેં તે લહે લીલા ધણી,
શ્રી નયવિજય પ્રુધચરણ સેવક જશવિજય પ્રુધ આપણી,
રચિ શક્તિ સારૂં પ્રગટ કીધી શાસ્ત્ર મર્યાદા ભણી.

[આ સ્તવન કવિના સમયની સ્થિતિ બતાવનાર તથા કવિની મનોદશા દર્શાવનાર છે. તેથી ઉપદેશકોને ધણો પાઠ લેવાનો છે. આ પર ઉત્તમવિજયના શિષ્ય પદ્મવિજયે સં. ૧૮૩૦ માં બાલાવબોધ-વાર્તિક (ટખો) લખ્યો છે].

[આ સ્તવન પર કવિના સમકાલીન જ્ઞાનવિમલ સ્તરિએ ટખો-ગૂજરાતી કાવ્યમાં બાલાવબોધ લખ્યો છે તેની બે પ્રતો પાલીતાણામાં આણંદજી કલ્યાણજી પેઢીમાંના ભંડારમાં ૮૯-૧૩, અને ૬૬-૧૫

છે. જુઓ જ્ઞાનવિમલ.]—ઉપરની છેલ્લી પ્રશસ્તિ પર આ પ્રમાણે તે ટપ્પામાં જણાવ્યું છે કે:—

“ વડતપાગચ્છ રૂપ નંદનવનને વિપદ સુરતર સરિખો કલ્પવૃક્ષ સમાન શ્રી હીરવિજયસુરિ જયવંતા પ્રવર્તો. આચાર્યમાંહઈ રાજ સમાન હઈ. તાસ પાટઈ વિજયસેન સૂરી આચાર્ય થયા. જેહના ચરણકમલ નરપાત ઠાકુર તે પ્રણમઈ હઈ—જિહાંગીર પાતિસાહે સવાઈ જગદ્ગુર ધતિ બિરદ દીધઉ. ૩૪૯. તસ પદ પ્રભાવક શ્રી વિજયદેવ સુરિ થયો. તેહનઈ પાટઈ શ્રી વિજયસિંહ સુરિ ગચ્છભાર ધુરિધર વા ઘોરી વૃષભ સમાન થયા જેહની હિત શિષ્યા થકી આજ્ઞા પામીનઈ એ સવેગમાર્ગ શુદ્ધ કથન યથા સમયઈ શક્તિનઈ અનુસારઈ સંયમ માર્ગ પાલવાનો ખપ તે સવેગ માર્ગ આદર્શઉ. જેહ સવેગ માર્ગ અંગીકરણુથી કુમત કુગુર કથન શ્રવણરૂપ ચોરી તીર્થકર અદ્વતાદિકની ટલી મીટી ગઈ ૩૫૦. તે શ્રી હીરવિજયસુરિ તેહના શિષ્ય માહિ અવતંસ શિરોમણિ સમાન મોટા પ્રધાન થયો, વાચક ઉપાધ્યાયનઈ વિપદ રાજ સમાન કલ્યાણવિજય નામા હેમાચાર્ય સરિખ શબ્દાનુશાસન હૈમ વ્યાકરણાદિકઈ કરી થયા. તેહના શિષ્ય પંડિત પ્રધાન લામવિજય વ્યાકરણી થયા. તેહના શિષ્ય જીત મર્યાદા જાણુ જીતવિજયનામા પંડિત પ્રધાન થયા. તેહના ગુર ભાઈ એક ગુરના શિષ્ય નૃપવિજય પંડિત થયા કાસીમાંહિ મઠનઈ વિપદ વિધાના આશ્રમઈ જેહથી ભલા મનોહર ન્યાયદર્શન નૈયાયિક દર્શન નામ મહા મોટા ભાવ પામ્યા પર સમય શાસ્ત્રના જાણુ થયા. વલી જે ગુરના પ્રતાપથકી પામ્યા સકલનય નિપુણુ સર્વ શાસ્ત્રના ડાહ્યાપણુના ભંડારરૂપ એહવા જે સિદ્ધિસેનાદિ કૃત નિષ્પાદિત જે ગ્રંથ સંમત્યાદિક તેહના ભાવ જાણીઈ તેહવા જે સુગુરની કૃપા તે કેહવી હઈ હે પ્રભો તુમહારા સુગુણુ જે વચનરૂપ રતનાકર સમુદ્ર તેહ પાર પામવાનઈ તે ગુરની કૃપા માહરઈ નાવા એડીસમાન હઈ. ૩૫૩ હાલ સાતમો પૂરો થયો ૧૭. હવે સ્તવનરૂપ પ્રસાદને વિષે કલશરૂપ હંદ કહે હઈ. ઇણુઈ પ્રકારે સકલ સુખનો કારક દુરતિ કુમતનો જે

ભયનો હરણહાર એહવો નાયક શ્રી સીમંધર સ્વામિ સાહિયની એ વીનતીનાં
વચનભાવ આણી જે સાંભલઇ તથા મનમાંહિ અનુભવ આણી ભણઇ તે
ધણી લીલા લક્ષ્મી માનપૂજાદિકની પામઈ શોભાઈ. સહિત એહવા જે
શ્રી નયવિનય પડિત તેહના જે ચરણ કમલ તેહનો સેવક શ્રી જસવિ-
નયનામા પંડિત તેણુઇ પોતાની રૂચિ આત્માનો ભાવ સંવિજ્ઞ માર્ગનો
અનુભવ પ્રકટ કીધો, પરના ઉપગારને કાજઈ એ સ્તવન સાંભલેં તેહનઈ
કુમતિ પરાભવ ન થાઈ પોતાની મતિ સાર શાસ્ત્રમર્યાદાની રીતિ સાંભલી
ધણા લોક લોકસંજ્ઞાના ગહિલા છે ને ડાહ્યા થાઈ. ૩૫૪ (૫છી માટે
જુઓ જ્ઞાનવિમલસૂરિના આ પર ટપ્પા સખધમાં)

પ્ર૦ પ્રકરણ રતનાકર ભાગ ૧ લો ટપ્પા સહિત.

પ્ર૦ સજ્જનસન્નિવૃત્ત પૃ. ૨૫૯ થી ૨૮૮. મૂળ

(૫૬૨-૫૭૪)+ ચોવીશી ત્રણ.

(૫૬૨) ચોવીશી પહેલી-આદિ-મહાવિદેહ ક્ષેત્ર સોહામણું-એ દેશી.

જગજીવન જગવાલ હો, મરદેવીનો નદ લાલરે,

મુખ દીઠે મુખ ઉપજે, દરિસણ અતિહિ આણુંદ લાલરે. જગ. ૧

*

*

*

*

અંતે— વર્ધમાન જિન સ્તવન. રાગ ધન્યાશ્રી.

તુ ગતિ તું મતિ આશરો, તું આલંબન મુજ પ્યારોરે,

વાચક યશ કહે માહરે, તુ જીવજીવન આધારોરે—

ગિરિઆરે ગુણ તુમ તણા.

(૫૭૩) બીજી ચોવીશી.

આદિ—

ઋષભ જિનદા ઋષભ જિનદા, તું સાહિય હું છું તુજ ખંદા,

તુજથું પ્રીતિ જની મુજ સાચી, મુજ મન તુજ ગુણથું રહું માચી. ૧

*

*

*

*

અતે— મહાવીર સ્તવન.

વયણુ અરજ સુણી પ્રભુ મનમંદિર આવિયારે,
આપે તૂઠા તૂઠા ત્રિભુવન ભાણુરે,
શ્રી નયવિજય વિષ્ણુધ પય સેવક ધમ ભણુરે,
તેણે પામ્યા પામ્યા કોડ કલ્યાણુરે—
દુખ ટલીયાં મુખ દીઠે મુજ સુખ ઉપન્યારે.

(૫૯૪) ત્રીજી ચોવીશી.

આદિ— આજ સખી શંખેસરો—એ દેશી.

ઋષભ દેવ નિતુ વંદીયે, શિવ સુખનો દાતા,
નાભિ નૃપતિ જેહનો પિતા, મરૂદેવી માતા.

x

x

x

x

અતે— વીરસ્તવન. રાગ ધન્યાસી.

ચરણુ તુઝ શરણુમેં ચરણુ ગુણુ નિધિ અલ્લા,

ભવ તરણુ કરણુ દમ સરમ દાખો,

હાથ જોડી કહે જસવિજય યુધ ધર્યુ,

દેવ નિજ ભુવનમાં દાસ રાખો—

—આજ જિનરાજ મુઝ કાજ સીધાં સવે.

૩૦ સઝાયપદ સ્તવન સંગ્રહ, તથા ચોવીશી વીશી સંગ્રહ.

(૫૯૫) વીશી.

આદિ— ઇડર આંખા આંખલિરે—એ દેશી.

પૂખલવધ વીજઈ જયોરે, નયરી પુંડરગણિ સાર,

શ્રી શ્રીમધર સાહીયારે, રાય શ્રેયાંસકુમાર

જિણુંદરાય ધરજ્યો ધરમ સનેહ.

૧

*

*

*

*

અતે—

શરણુ ત્રાણુ આલંબન જિનજી, કોઈ નહિં તસ તોલે,

શ્રી નયવિજય વિષ્ણુધવર સેવક, વાંચક જસ ધમિ બોલેરે.

૭

—સં. ૧૮૮૩ આસો સુદ ૧૩ બૃહસ્પતિવાર ગ્રામ બસુ મધ્યે
ચાતુર્માસ રહીને પત્ર લખ્યા છે. લિ. મુ. રાજવિજય ગ. પં, ચતુરસતકેન
બાઈ પ્રેમકુંવર સુઆવિકાર્યે ગામ જોડા વાસ્તવ્ય-૨૦૧. ૬-૧૫ ધો.

(૫૭૬)+ સમ્યક્ત્વના ૬૭ બોલની સઝાય.

આદિ— દોહા.

સુકૃતવલ્લિ કાદબિની, સમરી સરસતિ માત;

સમકિત સડસઠ બોલની, કહિશું મધુરી વાત.

x

x

x

x

અંત—

ધણિપરે સડસઠ બોલ વિચારી, જે સમકિત આરાહેરે,

રાગદ્વેષ ટાલી મન વાલી, તે સમસુખ અવગાહેરે

જેહનું મન સમકિતમાં નિશ્ચળ, કોઈ નહી તસ તોલેરે

શ્રી નયવિજય વિષ્ણુધ પયસેવક, વાચક જસ ધમ બોલેરે. ૬૮

૭-૧૨ મારી પાસે છે.

(૫૭૭)+ ૧૮ પાપસ્થાનકની સઝાય. (દરેક પર એક એમ
૧૮ સઝાય છે).

આદિ— કપૂર હોયે અતિ ઉજલોરે-દેશી.

પાપ સ્થાનક પહિલું કહ્યુરે, હિંસા નામ દુરંત

મારે જે જગ-જીવનેરે, તે લહે મરણ અનંતરે

પ્રાણી જિન વાણી ધરો ચિત્ત—

x

x

x

x

અંતે—

મહોટાઇ શી હોય ગુણ પાખે, ગુણ પ્રભુ સમકિત દાખેજ;

શ્રી નયવિજય વિષ્ણુધ પય સેવક, વાચક જસ ધમ ભાખેજ.

(૫૭૭ કં.)+ અમૃતવેલીની સઝાય (હિત શિક્ષા સઝાય)

આદિ—

ચેતનજ્ઞાન અન્તુઆલીયેં, ટાલીયેં મોહ સતાંપરે

ચિતકુંડ મોહોલતું-વાલીયેં, પાલીયેં સહજ ગુણ આપરે. ચે. ૧

x

x

x

x

અતે—

શ્રી નયવિજય ગુરુ શિષ્યની, શીખડી અમૃત વેલરે
એહ જે ચતુર નર આદરે, તે લહે સુયશ રંગરેલરે

૨૯

(૫૭૭ ખ.)+ ચાર આહારની સજ્જાય.

આદિ—

અરીહંત પદ ધ્યાનો થકે—એ દેશી.

સમરૂ ભગવતી ભારતી, પ્રણુમી ગુરુ ગુણવંતોરે.

સ્વાદીમ જેહ વિહારમાં, સુજે તે કહું કંતોરે;

—શ્રી જિનવચન વિચારીએ.

x

x

x

x

અતે—

શ્રી નયવિજય સુગુરુ તણા, લેહ પસાય ઉદારરે,
વાચક જસ સિઝાય રચી, એ સેવક સુવિચારરે.

શ્રી. ૨૦

(૫૭૭ ગ.)+ કુગુરુપર સ્વાધ્યાય.

આદિ—

છેડો ના જી—એ દેશી

શુદ્ધ સંવેગી કિરિયા ધારી, પણ કુટિલાઈ ન મૂકે;
બાહ્ય પ્રકારે કિરિયા પાલે, અભ્યંતરથી ચૂકે.

કપટી કહિયા એહ જિણુદે.

x

x

x

x

૧

અતે—

આપમંતીનો સગ તજીને, સાધુવચને રહિયે;

વાણી વાચક જસ એમ બોલે, જિનાસા શિર ગ્રહિયે.

(કવિના સમયની સ્થિતિ સાધુ માટેની જણાવેલી છે)

૨૮

—ચૈત્ય૦ આદિ સં. બા. ૩ પૃ. ૩૯૮

(૫૭૭ ધ)+ મુગુરૂપર સ્વાધ્યાય. (૪ લાલમાં)

આદિ—

રૂપમનો વંશ રચણાયરૂ—એ દેશી.
સદગુરૂ એહવા સેવિયે, જે સંયમ ગુણ રાતારે;
નિજસમ જગજન જાણતા, વીર વચનને ધ્યાતારે,
સદગુરૂ એહવા સેવિયે.

x

x

x

x

અંતે—

શુદ્ધ પ્રરૂપક સાધુ નમીજે, શરણુ તેહનું કીજેરે;
તાસ વચન અનુસારે રહી, ચિદાનંદ ફલ લીજેરે. તે૦ ૪૦.
સિરિ જયવિજય ગુરુણં પસાય માસજ્જ સયલ કમ્મકરં,
મળિયા ગુણા ગુરુણં સાહુણ જસસિણય ય. તે૦ ૪૧
(૫૭૮)+ જશવિલાસ— (પ્ર. સગાય પદ સ્તવન સચહ)

આમાં ૭૫ સુંદર ઉત્તમ ભાવમય પદો છે.

(૫૭૯)+ આનંદધનજીની સ્તુતિ રૂપ અષ્ટપદી.

[અધ્યાત્મી આનંદધનજી કવિના સમકાલીન હતા, તેમના સમા-
ગમથી પોતાને અધ્યાત્મ દશા જાગવા રૂપી ઉત્તમ લાભ મળ્યો હતો, તેના
આનંદમાં તે મહાત્માની સ્તુતિ રૂપે પદ કવિએ રચ્યાં છે. તે પૈકી પ્રથમ
પદની આદિ કડી આ છે:—]

આદિ—

રાગ કાનડો.

મારગ ચલત ચલત ગાત, આનંદધન પ્યારે,
રહત આનંદ ભરપૂર—મારગ.
તાકો સરૂપ ભૂપ ત્રિહું લોકધે ન્યારો,
બરષત મુખપર નર—મારગ.

અંત—

અંતનું આઠમું પદ. રાગ કાનડો તાલ.
આનંદ ધનકે સંગ સુજસહી મિલે જળ,

તખ આનંદ સમ ભયો સુજસ.

પારસ સંગ લોહા જો ફરસત,

કંચન હોતહી તાકે કસ—આનંદ. ૧

ખીર નીર જો મિલ રહે આનંદ,

જસ સુમતિ સખી કે સંગ.

ભયો હે એક રસ, ભવ અપાર્થ સુજસ બિલાસ;

ભયે સિદ્ધ સ્વરૂપ લીયે ધસ મસ—આનંદ. ૨

આ બધું સઝાય પદ સ્તવન સંગ્રહમાં છપાયું છે.

(૫૮૦)+ પંચ પરમેષ્ઠી ગીતા.

આદિ—

પ્રણુમીર્થ પ્રેમસ્થું વિશ્વત્રાતા, સમરીર્થ સારદા સુકવિમાતા,

પંચ પરમેષ્ઠી ગુણુ ગુણુ કીજે, પુણ્ય ભંડાર સુપરિ ભરીજે. ૧

x

x

x

x

અંતે—

પંચ પરમેષ્ઠિ ગુણુ ગણુ પ્રતીતા, જિન ચિદાનંદ મોજે ઉદીતા,

શ્રી યશોવિજય વાચક પ્રણીતા, તેહ એ સાર પરમેષ્ઠી ગીતા.

—પૃ. ૧૭૩ થી ૧૯૫ પુ. કૃત ભજન પદ સંગ્રહ ભાગ ૪ થો..

(૫૮૧)+ સીમંધર સ્વામીનું ૪૨ ગાથાનું સ્તં ૪ ઢાળનું (નિશ્ચય
વ્યવહારનય ગર્ભિત);

આદિ—

શ્રી સીમંધર સાહિય આગે વિનતિરે, મન ધરી નિર્મલ ભાવ,

કીજે કીજે લીજે લાહો ભવતણોરે.

x

x

x

x

૨

અંતે—

કલશ

ધમ વિમલ કેવલજ્ઞાન દિનકર, સકલ ગુણ રચણાયરો,

અકલકં અકલ નિરીહ નિર્મળ, વિનવ્યો સીમંધરો.

શ્રી વિજયપ્રભ સૂરિરાજ રાજે, વિકટ સંકટ ભય હરો;
શ્રી નયવિજય ખુદ શિષ્ય વાચક, જસવિજય જય જય કરો.

—ઉપદેશ માળામાં; સજ્જન સન્મિત્ર પૃ. ૩૧૪ થી ૩૧૭.

—ચૈત્ય આદિ સં. ભા. ૩ પૃ. ૪૪૫ થી ૪૪૯; ૨-૧૨ આ. ક.

(૫૮૨)+ કુગુરની સજાય (છ ઢાલમાં)

આદિ—

સેવો સદ્ગુર ગુણુ નિરધારી, ઇહભવ પરભવ જે ઉપગારી,
વર્ણે કુગુર સમય અનુસારે, પાસત્યાદિક પંચ પ્રકારે.

x

x

x

x

અંતે—

જ્ઞાની છે કેવલી કલ્પ, એ કલ્પ ભાખ્યનો જલ્પ;
જે શુદ્ધ કથક ગુણુધારી, તે સદ્ગુરની ખલિહારી.
પસો કુગુરુ સજ્જાપ જિનવચણાઓ ફુલે મળિયો
સિરિ જયવિજય મુળોળ સીસેળ જણાળ બોલ્લતા.

+ઋષભ જિનસ્ત ૦ (૩ ચૌવીસી ઉપરાંત) ૯ કડી.

ઢાલ કડખાની.

આદિ—ઋષભ જિનરાજ મુજ આજદિન અતિ ભલો,

ગુણુનિલો જેણું નયન દીઠો;

અંતે—ગંગા સમ રંગ તુઝ કીર્તિ કલ્લોલને,

રવિ ચર્ચા અધિક તપ તેજ તાજે.

નયવિખુદ સેવક હું આપરો જસ કહે,

અખ મોહિં બહુ નિવાજે. ઋષભ. ૯

—પૃ. ૧૯૭ ૨૮૮ ખુ. ભજન ભાગ ૪.

+શીતલ જિનસ્ત ૬ કડી.

રાંખે અડાણો.

આદિ—શીતલ જિન મોહે ધ્યારો, શીતલ જિન મોહે પ્યારો;

અંત—જસ કહે જન્મ મરણ ભય ભાગો, તુમ નામે ભવ પારા, શી. ૬
(ઉપર મુજબ પૃ. ૧૯૯)

નવપદ પૂજા—(આ શ્રીપાળ રાસમાંની ઢાળોમાંથી છે) વિવિધ પૂજા
સંગ્રહ. ભી. મા.

નિન સહસ્ર નામ વર્ણન છંદ—૨૧ કડી.

ભુજંગ પ્રયાત વ્રત.

આદિ—

જગન્નાથ જગદીશ જગબંધુ નેતા, ચિદાનંદ ચિત્કંદ ચિન્મૂર્તિ ચેતા,
મહામોહ ભેદી અમાયી અવેદી, તથાગત તથારૂપ ભવભય ઉચ્છેદી.

x

x

x

x

અંતે—

દશ્યાં સિદ્ધ જિનનાં કલાં સહસ્ર નામ,
રહો શબ્દ ઝગડો લહો શુદ્ધ ધામ,
ગુરુ શ્રી નયવિજય બુધ ચરણ સેવી,
કહે શુદ્ધ પદમાંહિ નિજ દષ્ટિ દેવી.

૨૩

—ચૈલ૦ આદિ સં. ભાગ. ૨. પૃ. ૨૦૨ થી ૨૦૫,

નચડતી પડતીની સઝાય. અથવા સંવિત્પક્ષીય વદન ચપેટા.

આદિ—ચડ્યા પડ્યાનો અંતર સમઝી, સમ પરિણામે રહીએરે;

થોડો પિણુ નિહાં ગુણુ દેખીને, તિહાં અતિ ગહગહીએરે.

લોકા ભોલવીયા મત ભૂલો. ૧

અંતે—

તે માટે જ્ઞાનાધિક વચને, રહી ક્રિયા જે કરસ્યે;

અધ્યાત્મ પરિણતિ પરિપાકે, તે ભવસાયર તરસ્યેરે. લો. ૪૦

વાચક જસવીજયે એ દાખી, સીખ સર્વનઈ સાચી,

પિણુ પરણુમસ્યે તેહતણે મનિ જેહની મતિ નવી કાચીરે. લો. ૪૧

—ઇતિ શ્રી સંવીત્ પક્ષીય વદન ચપેટા સ્વાધ્યાય સમાપ્ત.

+હરિયાળી.

આદિ— કહેજો પડિત કોણુ એ નારી.

+યતિધર્મ બત્રીશી—અથવા સંયમ બત્રીસી.

આદિ—ભાવ જતિ તેહને કહો, જહાં દર્શાવધ જતિ ધર્મ,
કપટ ક્રિયામાં મ્હાલતા, મહીયા બાંધે કર્મ. ૧

અતે—વાચક જસવિજયે કહી, એહ મુનિ હિત વાત,
એહ ભાવ જે મન ધરે, તે પામે શિવ સાથ.

પ્ર૦ જૈ. હિતોપદેશ ભાગ, ૨-૩;

તથા સજ્જન સન્મિત્ર પૃ. ૫૨૪ થી ૫૨૭.

+સ્થાપના કુલક. સ૦

આદિ—પૂરવ નવમાંથી ઉધ્ધરી, જિમ ભાષે શ્રી ભદ્રબાહુરે;
સ્થાપનાકલ્પ અમે કહું, તિમ સાંભળજો સહુ સાહુરે. ૧

x

x

x

x

અતે—જેહ વસ્તુમાં ચાપિયે, દક્ષિણ આવર્તે તેહરે;

તે અખૂટ સધળું હોયે, કહે વાચક યશ ગુણગૃહરે. ૧૫

+પચ પ્રતિકમણુ સૂ. જૈ. શ્રે. મં. પૃ. ૫૨૭.

+સંયમ શ્રેણીની સ૦

(૫૮૩) કુમતિખંડન-૧૦ મતસ્તવન. સં. ૧૭૩૨ પોશ શુદ્ધ.

આદિ—

હુહા.

સુખદાયક ધોવીશમો, પ્રણમી તેહનાં પાય;

ગુરુ પદ પંકજ ચિત્ત ધરી, શ્રુતદેવી શારદમાય. ૧

ત્રણુ તત્ત્વ સ્વરૂપ છે, આત્મ તત્ત્વ ધરેય;

દેવતત્ત્વ ગુરુતત્ત્વરે, ધર્મતત્ત્વ જ્યોં લેય. ૨

ભસ પરીક્ષા કારણે, શુદ્ધા શુદ્ધ સરૂપ;

કહીશું તે ભવી સાંભળો, ભાખ્યો ત્રિભુવન ભૂપ. ૩

x

x

x

x

આ પછી (૧) વીરાત્ ૯૦૯ માં દિગંબર મત, (૨) વિ. સં. ૧૧૬૯ માં પૂનમીઆ, (૩) સં. ૧૨૧૨ માં ખરતર (૪) (સં. ૧૫૦૮) લોંકામત, (૫) સં. ૧૫૬૪ કડવાનો મત, (૬) સં. ૧૫૭૦ માં વીજમત, (૭) (સં. ૧૫૭૨) પાસચદ મત, (૮) પછી શાંતિદાસથી સાગરગચ્છ પછી (૯) નયવિમલ (જ્ઞાનવિમલ સૂરિ), ૧૦ ભાણુચંદ જેવા આમ દશ મત પ્રત્યે વિરોધ બતાવી સૂત્ર પ્રમાણે સામાચારી કરવા ને તપગચ્છની સામાચારી સુંદર ગણવા કહે છે. છેવટે

અતે—

કલશ.

ત્રિશલા તે નંદન ત્રિજગવંદન વર્ધમાન જિનેશ્વરો,
મેં શુદ્ધ પામી અંતરજમી વીનવ્યો અલવેસરો.
સકલ સુખ કરતા દુકૃત હરતા જગતતારણ જગગુરૂ,
યુગભવન સંયમ પોસ માસે શુક્લ સપ્તમી સુખ કરૂ.
તપગચ્છ રાજા સુજસ તાજા શ્રી વિજયપ્રભ દિનકર સમો,
નયવિજય સુપસાય વાચક જસવિજય જય શિરિ નમો.

—દશમતાધિકારે વર્ધમાન સ્તવન સમાપ્ત. આની નકલ મારી પાસે છે. આ સ્તવન પ્રસિદ્ધ યશોવિજયજીને નામે કોઇએ ચડાવ્યું લાગે છે અને તેનું અંતરગ પ્રમાણ એ છે કે (૧) આ સ્તવનમાં ‘પુન્ય વિહૂણા પુનમીઆ’, ‘ખર સરીખા ખરતર’ વગેરે શબ્દો તેઓશ્રી ન કાઢે (૨) ‘જ્ઞાનવિમલ સૂરિ ધર્યુરે અવિનીતે એ નામ’ એમ આ સં. ૧૭૩૨ માં રચેલા ગણાતા સ્તવનમાં જણાવ્યું છે પણ તે સમયવિરોધવાળું કથન છે. જ્ઞાનવિમલ સૂરિએ એ નામ સં. ૧૭૪૮ માં એટલે યશોવિજયજીના સ્વર્ગગમન (સં. ૧૭૪૩) પછી પાંચ વર્ષે નયવિમલજીએ ધાર્યું હતું. છતાં પણ તેમના નામપર ચડેલું માટે તેમના નામ નીચે અત્ર મૂક્યું છે.)

૨૯૧ મતિસાગર.

(૫૮૪) અંશાત તીર્થમાળા. સં. ૧૭૦૧.

૨૯૨ જ્ઞાનસાગર. (અ. ગજસાગર સૂરિ-લલિતસાગર-
માણિક્યસાગરશિ૦)

(૫૮૫)+ શુકરાજ રાસ—સં. ૧૭૦૧ વદ ૧૩ સોમવાર.

આદિ—

હ્રદા.

- સકલ સિદ્ધિ દાતાવર, શ્રી યુગ આદિ જિણુંદ;
શેત્રુંજય સિરસેહરો, પ્રણમુ પરમાણુંદ. ૧
- બ્રહ્માણી વરદાયકા, ત્રિભોવન જગ વિખ્યાત,
પ્રણમું હુ શ્રુતદેવતા, કવિજન કેરી માત. ૨
- વધી પ્રણમું ગુરુ ગચ્છ ધણી, શ્રી ગજસાગર સૂરિ;
નામિં નવનિધિ સંપન્નઈ, સંકટ જાઈ દૂરિ. ૩
- તાસ સીસ પંડિત પ્રવર, દિનકર પરિ સોહંત;
લલિતસાગર લછીનીલો, પ્રણમ્યાં પાતિક જંત. ૪
- તસ સીસ દિન દિન દીપતા, શ્રુતનિધિ ગુણ ગંભીર;
માણિક્યસાગર સદ્ગુરુ, પ્રણમુ સાહસ ધીર. ૫
- ગુરુપ્રસાદ કવીજન કવૈં કાવ્ય છંદ પ્રસ્તાર;
સરસવનેં મેરુ કરૈં, એ મોટા ઉપગાર. ૬
- ગુરુપ્રણમી સરસતિ નમી, કહું શુકરાજ આખ્યાન;
તિણિ પુંડરગિરિનો કીઓ, શેત્રુંજય અભિધાન. ૭
- જસુ ચરિત સુણતાં થકાં, પાનિક દૂર પલાય,
સુર સાનિધિ કરઈ તેહની, ધરિ લચ્છી ચિર થાય. ૮
- તાસુ ચરિત સુણ્યો ભવિક, એક ચિત્ત અભિરામ;
કિમ શેત્રુંજય તિણું કીઉ, કવણું નાંમ કુંણુ ગામ. ૯

x

x

x

x

અતે—

રાગ ધન્યાસી પાસ જિણુંદ જીહારીઈ—એ દેશી.

શ્રી વિધિ પખિ ગછરાજ્યા, શ્રી ગજસાગર સૂરિસોરે;

તસ પાટિ શ્રી પૂન્યરત્ન સૂરીસર, દિનદિન અધિક જગીસોરે. ૧૦૫.

- વર્તમાન તસુ પાટિ પ્રભાવક શ્રી ગુણુરત્ન સૂરીદોરે;
 દિનપ્રતિ અધિક પ્રતાપ સવાઈ, પ્રતપો જિહાં ચંદ્રદિણુદોરે. ૧૧૫.
- શ્રી ગજસાગર સુરિવર કેરા, શિષ્ય પંડિત સુખકારીરે;
 લલિતસાગર બદ્ધ ગુણિં સોભિત, પંચ મહાવ્રત ધારીરે. ૧૨૫.
- તસુ સીસ માણિક્યસાગર ઉદ્યા, શ્રુત દિનકર તેજ પ્રકાશોરે;
 તે ગુર સુપસાઈ કહીઓ, મેં શુક્યરિત લવલેસોરે. ૧૩૫.
- અધીકુ ઓછું ને ભાપીઈ, તે મીચ્છા દુકક હોયોરે;
 હું જડમતિ શિરોમણિ અધું, પંડિત તુમે સોધી જોયોરે. ૧૪૫.
- શ્રી શુકરાજ ચરિતમૈં, નથી દીક્ષાનો અધિકારોરે;
 મેં શ્રાદ્ધવિધિથી આંણીઓ, દીક્ષ્યાનો વિસ્તારોરે. ૧૫૫.
- સંવત સત્તર એકોત્તરે શ્રી પાટણ નયર મઝારિરે;
 સૂચી કૃષ્ણપક્ષ તેરસ દિનિં, નક્ષત્ર પુષ્ય શશીવારે. ૧૬૫.
- ગોથો ખંડ પૂરો થયો, પૂગી મનચી આસોરે,
 જ્ઞાનસાગર કહિ સંધને, હોયો લીલ વિલાસોરે. ૧૭૫.
- શ્રી ગોડીપાસ પસાઉલૈ, પૂરણ થયો શુક રાસોરે;
 એકવીસમી ધન્યાસીઈ, ઢાલ ગાતાં અતિ ઉલ્લાસોરે. ૧૮૫.
- ગોગણુસઠિ નઈ ચૈદસિં એ ગ્રંથાકર પરમાણોરે;
 દ્વહા દેસી નેં ચોપઇ શુભાપિત સહીત સુખણોરે. ૧૯૫.

—સર્વગાથા ૪૨૫ સુભાપિત ૯ શ્લોક સંખ્યા ૬૭૫ ચતુર્થ ખંડે-
 ચારેખંડે સર્વગાથા ૯૦૫ ગ્રંથાગ્રંથ શ્લોક સંખ્યા ૧૪૫૯ સં. ૧૮૫૧
 આસાઢ વિદ એકાદશ્યાં રાનીવાસરે કૃષ્ણપક્ષે સકલ ભંદારકળ શ્રી શ્રી ૧૦૦૮
 શ્રી શ્રી વિજયધર્મ સૂરીશ્વરણ તત્ શિષ્ય પં. દેવવિનયંતું તત્ શિષ્ય પં.
 તીર્થવિનય ગણિ લિપીચક્રં. શ્રી મુઢીયાં મધ્યે. શ્રીરસ્તુ, કલ્યાણુમસ્તુ, શ્રી,
 ભદ્રંભૂયાત્, શુભંભવતુ શ્રી પાર્શ્વરાયણ પ્રસાદાત્, લેખક પાઠકયો: ૪૧-
 ૧૪ અનંત.

—સં. ૧૭૯૮ પત્ર ૩૨ શ્લો. ૧૪૫૯ દ્વ. ૪૨ નં. ૧૨ લી.

(૫૮૬) ધર્મિભલ રાસ—સં. ૧૭૧૫ કા. શુ. ૧૩ ગુરુ.

આદિ—

સ્વસ્તિ શ્રી સુખદાયકા, ત્રિભુવન માતા જેહ,	
પ્રણમું હૂં નિતિ પ્રેમશું, ધુરિ સરસતિ ધરી નેહ.	૧
સાનિધિ કરજો સારદા, દોલતિ દાર્ઢ દેવિ;	
કરતાં તપ ઉપરિ કથા, વદનઈ વસયો હેવિ.	૨
માણિક્યસાગર મુનિ નિપુણ, મુઝ ગુરુ મહિમાવંત;	
ચરણ નમું તસુ ચાહસું, વિધમાન જસવંત.	૩
કાવ્યકુંડલીયા કવિતવર, શ્લોક સવાયા ભેઉ;	
ગાહા ગૂઢા ગીત બહૂ, યમક રૂપક ભેય જેઉ.	૪
છંદ વસ્તુ તે છાપયા, દુઝધક દોષક ભાતિ;	
અડયલ મડયલ આરયા, ચૌટીઆ ચોપછ જાતિ.	૫
ધૂઆ દૂમેલા પદ્ધડી, અઉઠ પદ્ધાદિ અનેક;	
ભેદ ન લહું એહના ભલા, વલી માત્રાદિ વિવેક.	૬
હું જડમતિ ન લહું કિમ એ, સગવટ સખર સંવાદ;	
માંડુ જોડણ મનિં ધરી, સદ્ગુરુ દેખ્યો સાદ.	૭.
નિષ્ઠુર નવય નિદાન તજિ, વાંછા પંચ વિનિષ્ઠ;	
પરિહરિનઈ જે તપ તપઈ, સો લહે સુખ વિશિષ્ઠ.	૮

ચતઃ—

પત્ર્યખાણુસ ફલં, ઇહપરલોએ અહોષ દુવિહંતું;
ઇહલોએ ધર્મિભલાષ, દામવગ માર્ઢ પરલોઅં, ૧

—ઇતિ આવશ્યકે પ્રલાખ્યાનનિયુક્તૌ.

કામ ભોગ વાંછા કરી, આંખિલ તપ અભિરાંમ,
ભજ્યો ધર્મિભલ લહિઉ તદ્ભવિ, રાજઝહિરો ધામ. ૯

કવણુ ધર્મિભલ દેહવા, કવણુ માય કુંણુ તાય;
કિણિ કારણિં તપ કિઉ, તે સુણુજ્યો ચિત્ત લાય, ૧૦

અતે—

શ્રી આવશ્યક સૂત્રમાં પચ્ચખાણુ પરભાવિરે,
 બૃહદ્ વૃત્તિ વિસ્તર કહિઓ, ધમ્મિલ સંબંધ સુભાવેરે.
 તે મેં તિહાંથી આણીઓ, લઘુ ધમ્મિલ ચરિત્રથી લીધોરે;
 વૃદ્ધ ચરિત્રસાહે વલી, સંબંધ એમ છઈ સીધોરે.
 વલી વસુદેવની હિંડીમાં ધમ્મિલ હિંડી ધુરહીજ ભાસિરે,
 ગોતમ શ્રેણિક આગણિ તપથી ફલપત્તિ પરક્રાસીરે.
 ચિહ્નું અંથ ચોકસ કરી અધિકાર ધમ્મિલનો આણ્યોરે,
 કાંઈક અધિકું ઉછું કહિઉં મિચ્છા દુક્રુડ મેં દાખ્યોરે.
 ધમ્મિલ વિલાસિ માધુર થકી સગવાસે સધળી જોડીરે;
 કરજ્યો શુદ્ધ કવિયણુ તુમ્હે કહું છું હું એ કરજોડીરે.
 દેશી ચોપાઇ ને દૂહા સુભાષિત સહિત સુખણેરે;
 અંથાગર કીધો ગણી સોલસે પાંત્રીસ પરમાણેરે.
 ગચ્છિં અમંચલિ ગુરૂ રાજ્યા શ્રી સુમતિસાગર સૂરિ શિષ્યોરે;
 શ્રી ગજસાગર સૂરિવર તસુ પાટિ પુણ્યરત્ન સૂરિ દક્ષેરે.
 પાટ પ્રભાકર તેહના વિધમાન વિરાજેરે;
 ગુણુરત્ન સૂરિ ક્ષમા ગુણે વલી શીલ વિદ્યા ગુણિં ગાજિરે.
 ગજસાગર સૂરિ ગુરૂ તણાં પંડિત શિષ્ય પ્રનાપીરે,
 લલીતસાગર લીલાકર જગતીર્થ જસુ કીરતિ વ્યાપીરે;
 શિષ્ય પ્રથમ સુશોભતા આણિક્યસાગર સુનિરાજેરે.
 મુઝ ગુરૂ તે મહિમાનિલો સિધાંત સસાનિધિ કાજેરે;
 સંવત કુંથુ સંખ્યા દો એકે મહાવ્રત મહાવીરને જાણેરે.
 સુચિ કાર્તિક તેરસિ રેવતિ ગુરૂવાર સિદ્ધિ યોગ વખાણેરે;
 ત્રીજે ખંડે ત્રેવીસમી કહી દાલ થયાં કહ્યાણેરે.
 ધમ્મિલવિલાસ ધન્યાસીર્થ પૂરણ ચડ્યો પ્રમાણેરે.
 ન્યાનસાગર કહે નેહરયું શ્રી સંપને સુખ શ્રીકારેરે,
 દિનદિન દોલત દીપજ્યો ન્યુત સંપતિ સયલ પ્રકારેરે.

—ત્રિષુ ખંડેષુ મિલિત્વા સર્વ ગાથા ૧૦૦૬ સુભાષિત ૨૦
(ગ્રંથાગ્રં ૧૬૩૫) સંવત્ર ૧૭૩૨ વર્ષે ફાગુણ સુદિ ૭ દિને કેસર-
વિજયેન લિખિતં પ્ર. કા. વડોદરા નં. ૨૬૭.—ગ૦ શ્રી વિદ્યાસાગર
લીપી કૃત્વા ઉચ્છ્રેકેન સ્તંભતીર્થ મધ્યે સં. ૧૭૨૯ વર્ષે જેઠ શુદ્ધિ
ગણેસ તિથૌ ૪૯-૧૩ દા. ૪૨ ૩૦

(૫૮૭)+ ઈલાચીકુમાર ચોપાઠ સં. ૧૭૧૯ આસો શુદ્ધ ૨ બુધવાર.
શેષપુરમાં.

દ્વંદ્વા.

આદિ— સકલ-સિદ્ધિ દાઈકે સદા, પ્રણમિ જિનવર પાય
ઘણાપુત્ર ઋષિ ગાવતાં આપઈ વચન વિલાસ. ૧
વલી આદિની લીપિ ભલી, પંચમાગિ ધુરિ જેઠ,
ગણધર પ્રણમે જેઠનઈ હું પણિ પ્રણમુ તેઠ. ૨
માણિક્યસાગર મુઝ ગુર, જ્ઞાનદષ્ટિ દાતાર,
પ્રણમુ હું પય તેહના, વાણી હુઈ વિસ્તાર. ૩

*

*

*

*

આદિ—

ઢાલ ૧૬ રાગ ધન્યાસી.

શાંતિ જિન ભામડલે જાઉં-એ દેશી.

x

x

x

x

ગચ્છપતિ વિધિપક્ષ વિરાજઈ, ગુણુરતનસરિ કાજઈ, એ. ૮
લલિત સાગર બુધ લાવણ્ય ધારિ, તસ શીખ્ય પ્રથમ સુખકારિ, એ. ૯
માણિક્યસાગર મુનિ સુપ્રકારી, મુઝ ગુર જ્ઞાન દાતારી, એ. ૧૦
તેં ગુરતણા લહી સુપસાયા, મેં ઘણાપુત્ર ઋષિ ગાયા, એ. ૧૧
સૂત્ર આવશ્યકને નિરધારે, વૃંદાવતી આણસારે. એ. ૧૨
વળી ઋષિમંડલમાંથી લીધુ, એ અધિકાર મેં સીધું, એ. ૧૩
તિણુથી ન્યન અધિક જે ભાખ્યો, તે મિચ્છામિ દુકક મેં ભાખ્યો, એ. ૧૪

અંથાઅંથ અખર ગુણ આણ્યો, બેસેં છગુણસદિ જાણ્યો, બે. ૧૫
(વીસે સતસદિ જાણ્યો.)

સંવત સતર ઉગાણીસા વરષે, સેષપુરે મન હરષે, બે. ૧૬

આસોસુદિ દ્વિતીયા દિન સારેં, હસ્ત નક્ષત્ર બુધવારે, બે. ૧૭

જ્ઞાનસાગર ઘેં સંઘ આસીસા, દિનદિન દુર્ઘ સુજગીસા, બે. ૧૮

જસુ સાનિધિ સાધુ ચરિત પાલઠ, જ્ઞાનચારિત અનૂઆલેં બે. ૧૯

—ધતિશ્રી ભાવ વિષયે ધલાકુમાર ચોપાઈ લિખિતં ભુજન(ગ)રે
મુનિ મુમતિવિજય, શ્રી રસ્તુ, કલ્યાણ મસ્તુ સા ધનરાજ તનૂપુત્ર સા
સેજપાલની પઠન કૃતે. પ્ર. કા., માણેક.

—સકલપંડિત શિરોમણી પં. કૃષ્ણવિનય શિ. મુનિ મોહનવિજય
લિ. સં. ૧૮૫૧ મહાવદ ૨ પા-૧૫-૧૧ આ. ક., ૭-૧૭ આ. ક,
૧૦-૧૨ અને ૯-૧૩ વી. પા.

—સં. ૧૭૮૮ ચૈ. વ. ૩૦ શનૌ લ. શ્રી શિવજી લિ. સ્વ
અર્થેણ નૌતનપુરે. ૫-૧૭ ધો.

આ પ્રતમાં ૯ મી ૧૦ મી કડી નથી. તેને બદલે એક કડી એ
મઢી છે કે:—

સૂત્ર આવશ્યક એ નિર્ધારી, અહદત્રત આણુસારી.

—સં. ૧૯૨૪ વૈશાખ શુદ્ધ ૧૫ શનિવાસરે લી. ઋષજી
હીરાચંદ્રજી તસ્ય શીષ્ય સુરજમલ લખિતા ગ્રામ જવરા મધ્યે વાસી
મારવાડી સોઝતકા ૧૧-૧૨ ધો,

—સર્વ સંખ્યા શ્લો. ૨૮૮ લ. પં. તેજવિજય ૪-૨૧ ગારી-
આધર; પા. ૧૮ પ્રે. ૨.

—સર્વગાથા ૧૮૭ અંથાઅ ૨૬૭ સં. ૧૭૩૫ વર્ષે પોસ શુદ્ધ
૨ વાર શુક્રે લિ. ૧૦-૧૧ વિ. ધ.

—સં. ૧૮૦૮ વર્ષે શાકે ૧૬૭૩ પ્રવર્તમાને માહમાસે કૃષ્ણપક્ષે
૪ બુધવાસરે લ. ભુજનગર મધ્યે પૂ. ઋ. ગોવર્દનજી તત્ શિ.
રાયચંદ્રજી તત્ શિ. ઋષિ નાથા લિ. ભુજનગરે. ૮-૧૪ રાજકોટ. પૂ. અ.

(૫૮૮) શાંતિનાથરાસ સં. ૧૭૨૦ કાર્તિક વદ ૧૧ રવિ, પાટણમા.

આદિ—

દ્વહા.

સકલ સુખ સંપત્તિ કરણુ, ગડડી પાસજિણુંદ,
પ્રણમું પદ કમ્બોડીનઈ, સેવક નયણાંણુંદ. ૧
સરસ સખધ શ્રી શાંતિનો, ચક્રપર્થ કરતાં આહિ,
સાંનિધિ કર્યો સાહિબા, મહિર કરી મનમાંહિ- ૨
વાગ્ વાણી પ્રણમું વળી, વાહત જાસ મરાલ,
સિદ્ધિ બુદ્ધિ હોઈ સદા, નામઈ મંગલમાલ. ૩
માણિકસાગર મુઝગુર, અતિસયવંત અપાર,
પ્રણમું હું પાય નેહના, વાણી હુઈ વિસ્તાર. ૪
હિતરાધ્યયન અદ્વારમઈ ચક્રીનઈ અધિકાર,
બોલ્યા આણિ બુદ્ધિ કરી, વૃત્તિ થકી વિસ્તાર. ૫
બાર ભવતરનો ચરી, કહસ્યુ મનને કોડિ,
સદગુર સુપસાઈ કરી, જોષે હાર્યે જોડિ. ૭

×

×

×

×

અંતે—

રાગ ધન્યાસી દીઠોરે દીઠોરે વામાકો નદન દીઠો—એ દેશી.
હિતરાધ્યયન વૃત્તિથી એ મેં, સખધ સરસ દીપાયો,
હેમસુરી કૃત શાંતિચરીત્ર થે. વિધ વિધ ભાવ બળાયો. શાંતિ. ૩
ધવલધિંગ ગોડીને સાંનિધ સુખ સંપત્તિ બહુ પાયો,
પૂરણ શાંતિ પ્રભૂકો કીનો, સરસ સંખધ સવાયોરે- ૪
સંવત સતરવીસોત્તર વરસે કાર્તિક વદિ સુખકારે,
એકાદસી અમૃત સિદ્ધયોગે, હસ્ત નક્ષત્ર રવિવારે. ૫
અંચલ ગણી ગિર્યા ગણપતિ, શ્રી ગજસાગર સ્થરિરે,
શ્રી પુણ્યરત્નસૂરિ તિણકે પાટે, પ્રતપ્યા પુણ્યપદ્મરે. ૬
તાસ પાટ પ્રભાકર દિનકર, દિન દિન અધિક સવાધ,
શ્રી ગુણરત્નસૂરી ગણપતિ કે, સોહાસણિ ગુણે ગાંધરે. ૭

શ્રી ગજસાગર સૂરીતણા શિષ્ય, લલિતસાગર બુધ સોહર્ષ, ૧
 માણિક્યસાગર મુનિ તિનકે શિષ્ય, મુઝ ગુરુ ભવિ મનમોહરે. ૮
 તિણુ ગુરુકી સાંનિધસ્થુ સાહિય, શાંતિ જિનકે ગુણગાએ,
 પાટણુ નયરમઠ સંઘ સુશ્રાવક, દોલતિવંત દિપાર્ધરે. ૯
 અથમાન શ્રી શાંતિકે રાસકંઠા, શ્લોક બાવીસસેં ઉર પાંચ,
 અંથાગર અક્ષર ગુનિ કીનો, ધનમેં નહિ પલપચરે. ૧૦
 રાગ ધન્યાસીમેં ઢાલ બાસકિમી, ન્યાનસાગર કહી રંગેં,
 રાગતણેં ઉપયોગેં સુકંઠી, ગાવળ્યો સરમ સુરંગેરે. ૧૧

—શાંતિસર સ્વામી ગાયઉ.

સર્વશ્લોક બાવીસસેં ઉપર પાંચ અધિક છેં ઇતિશ્રી શાંતિનાથ
 રાસ સંપૂર્ણ સવત્ ૧૭૭૯ વર્ષે આસો સુદિ ૧૩ સોમે ગણિ રતનવિજય
 લિપીતં સહર્ષેણુ. છ. (ગુ. વિ.)

—મહોપાધ્યાય શ્રી યશોવિજય ગ. તત્સિષ્ય પડિત ૫ શ્રી ગુણ-
 વિજયગણિ તત્સિષ્ય ગ૦ કેસરવિજય ત્રિખિતં સંવત્ ૧૭૬૪ વર્ષે
 પોસ સુદિ ૩ દિને શ્રી અમ્મદપુર ચૈમાસ રહિના પ્ર. કા- વડો. ૫૪
 પત્ર, ૪૭-૧૬ મો.

(૫૮૯) ચિત્રસંભૂતિ ચોપાઇ સં. ૧૭૨૧ પોષ શુ. ૧૫ ગુરુ-
 શેખપુરે.

અંતે—

પ્રથમ નમુ પરમેસર, સકલ સિદ્ધિ દાતાર,
 ધવલ ધોંગ ગોડી ધણી, સેવક સાનિધિકાર. ૧
 ગણુધર શ્રી ગૌતમ પ્રમુષિ સૂત્રતણુધ ધુરિ જેહ,
 પ્રણુમીજઠ શ્રુતદેવતા, હું પણુ પ્રણુમું તેહ. ૨
 પાલિ જેણે પોઢો કીઉ, જ્ઞાન દીઉં મનલાય,
 માણિકસાગર મુઝ ગુરુ, પ્રણુમુ તેહના પાય. ૩
 ગુણુગાતાં અણુગારના મુઝમનિ અતિ ઉલ્લાસ,
 સાનિધિ કરુઓ શિષ્યની, થાઈ સફલ પ્રયાસ. ૪

ચિત્રસંભૂતિ તણું ચરિત, સરસ ધણું શ્રીકાર,	
શ્રી મુષિ વીર વષાણીઉ, ઉત્તરાધ્યયન મઝારિ.	૫
તે હું આણીસ તિહાયકી વૃત્તિયકી વિસ્તાર,	
ઉપદેશચિંતામણી પ્રમુષ, અથ ચરિત સવિ ધાર.	૬
ચારિત લેઈ ચિત્તમાં, ધરે દુગંછા સોઈ,	
ચિત્ર અને સંભૂતિ જીઉ, નીચ કુલે નર હોઈ.	૭

x

x

x

x

અ—	ઢાલ રાગ ધન્યાસી-પાસજી પાદ લુહારીધ-દેશી.	
ભવિયણ ચિત્રસંભૂતિનઉ સંબંધ હીઈઅડધ ધારીરે,		
તજી નીચાણું તુ મૈાન એ સયમ કરેા દુગંછા વામીરે.		
સેવ્યઉ મરત આદિધણા, વિધિચું શ્રીજિનધર્મરે,		
નવનિદાન નઈ એહનો કાંહેક, બાલાંના લહી મમ્મરે.		૨
વ્યતિકર ચિત્ર સંભૂતિનઉ, શ્રી ઉત્તરાધ્યયનની વૃત્તિરે;		
છઈ ઉપદેશચિંતામણિ માહઈ આણ્યો તસ અનુવૃત્તિરે.		૩
ઉપદેશમાલકર્ણિકા માંહિં, ઇમ અધિકાર છઈએહોરે;		
ત્રેસઈ શલાકા ચરિતમાં લક્ષો, હેમ સૂરિ ઇમ તેહોરે.		૪
ચઉકસ કરી ચિહું અંથથી, એ અધિકાર મેં આખ્યોરે;		
મિછા દુઃકડ મુઝ હુજ્યો, કાંઈ ન્યૂન અધિક જે ભાખ્યોરે.		૫
અંચલગચ્છઈ ગિર્યા ગચ્છનાયક, શ્રી ગુણરત્ન સૂરીદોરે;		
શ્રી ક્ષમારત્ન સૂરિ તસ પાટિ, દીપઈ જ્ઞાન દિણદોરે.		૬
બુધ શ્રી લલિતસાગર તણા, શિષ્ય પ્રથમ સુખકારીરે;		
માણિકસાગર મુનિવર મુઝ ગુર જ્ઞાન દાતારીરે.		૭
તે ગુરને સુપસાઉલે મેં ચિત્ર મુનીસર ગાયોરે,		
ધવલ ધિંગ ગોડીજી સાનિધિ સરસ સંબંધ સુહાયોરે.		૮
પોસ શુકલ પડવે ગુરવાસરે, સંવત સતર ઇકવીસેરે;		
પૂરવાપાઠિં રાસ કીઉ પૂરણુ, સિદ્ધિ યોગે સુજગીસેરે.		૯

સરવ મિલિ ઈષારસેં, ગ્રંથાગરં થયો માનોરે;
કીધી ચોંપઈ ચુંપસ્યું શેખપુરેં શુભ થાનોરે. ૧૦

હાલ ઉગણ્યાલીસમી ન્યાનસાગર યુધ વારે,
કહી ધન્યાસીમાં સુણો દીધ દોલનિ દીદારે. ૧૧

—૩૩-૧૩ (વિ.ધ.)

—લ. સં. ૧૭૩૪ શ્લો. ૧૧૦૦ દા. ૪૨ નં. ૧૩ લીં, પા. ૧, ચં.

—૩૩-૧૫ દા. ૪૩ નં. ૫૧ વ કે.

(૫૮૦) ધન્ના અણુગાર-સ્વાધ્યાય—સં. ૧૭૨૧ આવણ સુદ ૨
ખસગામમાં.

અતે—

રહી ચોમાસિ સતર એકવીસે, શ્રી ખસગામ મઝારિજ;
'આવણ સુદિ તિથિ બીજ તિણુધ દિનિ, ભૃગુનંદન ભલધ વારજ. ૫૮
મુજગુર મુનિશ્રી માણિકસાગર, પામી તાસ પસાયજ;
ઈમ અણુગાર ધન્નાના હરખઈ, ન્યાનસાગર ગુણ ગાયજ. ૫૯
પ્ર૦ કા.

(૫૮૧)+ સ્થૂલભદ્ર નવરસો—નવ હાલમાં.

[આમાં શૃંગાર આદિ નવેરસના વિષય સ્થૂલભદ્ર અને દેશ્યા એ વચ્ચેનો પ્રસંગ લઈ સુંદર રીતે પ્રતિપાદિત કર્યા છે. કાવ્ય રસિક છે.]

આદિ—

રાગ કેદારો—ઉધવ સાથેં સંદેસડો ગોકલના વાસીએ.
કરી શૃંગાર દેશ્યા કહે, નાગરનારે નંદન;
મોહન ! નયણ નિહાલરે, નાગરનારે નંદન.

x . x x x

પ્રથમ રાગ 'શૃંગારમાં, ના૦ કેદારો કર્યો રાગરે ના૦
ન્યાન કહે સહુ સાભળો, ના૦ લહે સીલ રતનમાં ભાગરે ના૦ ૭.

અતે—

રાગ મેવાડો ધન્યાસી વિનય કરીજેરે ભવિયણુ ભાવસું-દેશી.
કેાસ્યા બોલેરે સાધુજી સાંભળો, તુમને જેહ વિરહ;
વિષય વિકારનાં વચન કહ્યાં ઘણાં, ખામું ત્રિકરણુ શુદ્ધ. ૧કોશ્યા.

x x x x

રાગ મેવાડોરે મિશ્ર ધનાસરી, શાંતરસ નવમોરે સાર;
ન્યાનસાગર કહે શ્રી શુક્લભદ્રને હું જાઉં બલીહાર. ૧૦કોશ્યા.
—ચાર પત્રમાં બીજી કૃતિઓ સાથે સોલા. વડોદરા ન. ૪૭૫૪
—ના. ભં. એક ગુટકામાં.

(પટ્ટર) રામચંદ્ર લેખ પ દાળમાં. સં. ૧૭૨૩ આશો સુદ ૧૩.

આદિ—

ઢાલ બિંદલીની દેશી.

સ્વસ્તિ શ્રી લંકા જ્યાંહિ, આરામ પદમવન ત્યાંહિ હો, વાંચે સસિવયણી,
લખધ રામજી વિરહનુ લેખ, સીતા ઉપરિસુવિશેષ હો, માને નૃગનયણી. ૧
લખી લેખનિ મૂઢી એક, વાયુસુતનિં દીધી વિવેકિ હો, સ્ત્રીના શશિવયણી,
લેખમુદ્રિકા હનુમંત જામ, દીયાં સીતાનિં સુષદાઈ હો, સીતા ૦ ૨

x x x x

અતે—

વિરહી હોવિ વાહવારે, ઝોછું અધિકું જેહ;
વાંચી બિષીઈ વાલહીરે, રીસ ન ધરજ્યો તેહ. વાં ૭
સત્તર ત્રેવીસઈ સહીરે, ઉજ્જવલ આસો માસિ; વાં ૦
લખ્યો લેખ તેરસિ દિનધરે, ન્યાનસાગર ઉદ્ધાસ. વાં ૮
વક્તાનું મન રંજસિરે, શ્રોતાનઈ સુષદાય; વાં ૦
વિરહી દુખ ઝોલહીવિરે, હૃદય અમીરસ થાય. વાં ૯

—સુશ્રાવિકા મીઠિબાધ વડનાથ. ૯-૧૧ દા. ૭૦ નં. ૯ કે.

(આમાં સ્થુલભદ્ર નવરસો પણ છે.)

(૫૯૩) આપાઢભૂતિ રાસ સં. ૧૭૨૪ પોપ વદ ૨ ચક્રીપુરીમાં.

આદિ—

દ્વંદ્વા.

સકલ ઋદ્ધિ સમૃદ્ધિ કર, ત્રિભૂવન તિલક સમાન;	
પ્રણમું પાસ જિણેસર, નિરૂપમ જ્ઞાનનિધાન.	૧
ગોયમ આદર્ષ ગણધરમ, જે પ્રણમી નિતમેવ;	
સાનિધકારી સારદા, તે પ્રણમું શ્રુતદેવ.	૨
માણિકસાગર મુનિ તણુઈ, ચરણે નામું સીસ;	
મુઝ ગુરૂ તે મહિમાનિલો, પ્રણમુ વીસવાવીસ.	૩
સદગુરના સુપસાયથી, હોવઈ સરસ સંબંધ;	
વચન વિલાસ વિશેષથી, પ્રગટ થાઈ પ્રબંધ.	૪
માયા પિંડ ન હ્યે જિકે, તે કહિએ નિયંત્ર;	
મુનિ મારગ મૂઘો ધરી, સાધમ શિવપુર પંથ.	૫
લંપટ સરસ આહારના, જે થાઈ અણુગાર;	
ચારિત છોડીને તિકે, માડે ધર વિવહાર.	૬
આપાઢભૂત અતુલીબલી, વિદ્યાનો આવાસ;	
મુનિવર મોદિક લાલચઈ, પડિહ નારી પાસ.	૭
એ ગુરૂ વચન હીયે ધર્યો, તઉ પાંમઉ પ્રતિબોધ;	
માનીનઈ મુંકી વલી, તરીહ તે થઈ જ્ઞેધ.	૮

અંત—પિંડ વિશુદ્ધિની ટીકા માંહેથી એ અધિકાર મેં લીધોરે,
 વલી ઉપદેશચિંતામણિ માંહિ એમ એ સંબંધ છઈ સીધોરે. આ૦ ૪
 રસના રસમિં ઉછો અધિકઉ તિણથી જે કહીઈ જ્ઞેજ્યોરે;
 સદતણી સાખિ મુઝ મિછા દુકડ હોજોરે. આ૦ ૫
 અંચલિ ગણિ ગિર્યા ગણનાયક, શ્રી ગુણુરત્ન સૂરિદોરે;
 તાસ પાટિ આચાર્ય સૂરિવર, શ્રી ક્ષમારત્ન મુણિદોરે. ૭
 શ્રી ગજસાગર સૂરિ તણા શિષ્ય લલિતસાગર યુધ સોહધરે;
 તાસ સીસ મુનિ માણિકસાગર, મુઝ ગુરૂ ભવિ મમ મોહધરે. ૮

તે ગુરનઉ સુપસાય લહીનઈ, આપાઢભૂતિ ઋષિ ગાયઉરે;
ઋષભદેવની ઈ સંધની સાંનિધે, સરસ સંબંધ સવાયઉરે.

૯

શ્રી ચક્રાપુરી ગામમાં, સંવત સતર ચઉવીસધરે,
પોષ કૃષ્ણ દ્વિતીયા પુષ્પારકિ, સિદ્ધિ યોગિ સુજગીધરે.

૧૦

કીધઉ પ્રત્યક્ષર ગણી, ગ્રંથાગરનઉ માનોરે;
એકાવન નઈ ત્રણિસઈ, લખજ્યો ચિત રાખી થાનોરે.

૧૧

સોલમી ઢાલ ધન્યાસીઈ પૂરણ ચઢી પરમાણોરે;
ન્યાનસાગર કહિ સંધનઈ, નિતિ હોજ્યો પરવ કલ્યાણોરે.

૧૨

—સર્વગાથા ૨૧૮ કુલ ઢાલ ૧૬ ઇતિશ્રી પિંડ વિશુદ્ધિને વિષયે
આપાઢભૂતિ ચઉપઇ સમાપ્ત. ૬-૧૬ આ-ક., ૬-૨૧ લીં. ગ્રંથાગ્રથ
૩૫૧ પત્ર ૧૩. હા. ભં. પાટણુ ડા. ૮૩. ૮-૧૫, ખાલ૦

—લિપતમખિલ કૂંચાલ ભૂપાલ જન શિરોરત્ન પાતિશાહ શ્રીમત
દ્વરગજેષ્ય પ્રદત્ત૦ પૌષધશાલાભિધ સ્થાન સકલ પડિત શ્રી પશ્રી...
અમરજી શિષ્ય ગણિ પ્રેમદાસજી લિખ્યંતે આવિકા પુન્ય પ્રભાવિકા
શ્રીવીકા...જેગ્યં. ૧૪-૧૨. અનંત. (પ્ર૦ કા૦, લીં. ડે. રત્ન. ભાવ.)

—સં. ૧૮૭૯ દ્વિતીય ચૈત્ર વદિ ૭ મી શ્રી પાટણુનગરે ૧૩-૧૧
દા. ૭૦ નં. ૭૮ ડે.

—સકલ ભટ્ટારક શિરોમણી ભ૦ શ્રી ૧૦ રાજસાગર સ્ફરિ શિ૦
સકલ પં. શિરોવતંસ પં. શ્રી ધીરસાગર ગણિ શિ૦ ગ૦ અમરસાગર
શિ૦ મુનિ કુંગરસાગરેણુ લિપીકૃતા સં. ૧૭૪૯ વર્ષે દ્વિતીય ભાદ્રવા
વદિ ૮ દિને સૂંઢાલા ગ્રામે લી૦ ૧૩-૧૨ દા. ૭૦ નં. ૭૯. ડે૦

—શ્રી રાજધન્યપુરે લ૦ પંડિત શ્રી હર્ષસાગર ગણિ તત્ શિ૦
પં. શ્રી શિવસાગર ગણિ તત્ શિ૦ મુનિ સુંદરસાગર લિ૦ સં. ૧૭૨૭
વર્ષે આવણુ વદિ ૧૪ ગુરે મિતિ સંપૂર્ણ. ૮-૧૫ દા. ૭૦ નં. ૮૦ ડે.,
૭-૧૬ નં. ૮૧ ડે.

મલાવનગરની પ્રતમાં વધારે એવું છે કે,

અચલીકમાંહિ તિલકસૂરી કૃત, પિંડ વિસુદ્ધની વૃત્તિરે;

વિશિર કથા વિશેષે ઈહાં, આંણી તસુ અણુવૃત્તિરે. ૫

રસના રસમે ઉછુ અધિકુ, તિણુથી ને કહીઉ જાળ્યોરે;

સંઘતણી સાધિં કરી તે મુઝ, મિછા દુકડ હોળ્યો. ૬

અંચલિગણિ ગિર્યા ગણનાયક લલિત સાગર બુધ સોહેરે તાસ
સૌસ મુનિ માણિકસાગર...વગેરે પછી આપેલ છે કે ને મળતું આવે
છે. આમાં ગુણરત્નાદિનાં નામ નથી તે પ્રત ઉતારનાર (લિપિતં સદાશ્રિય
ગણિના છે તેથી) સદાશ્રિય ગણિએ ભૂલથી મૂકી દીધાં લાગે છે માટે
પરંપરા બરાબર જોવા માટે આ રાસકારની ખીણ પ્રશસ્તિઓ જોવી.

ભાવ. પ્રતમાં પત્ર ૧૧ પં. ૧૩.

(પટ્ટ) પરદેશી રાજનો રાસ—સં. ૧૭૨૪ જયેષ્ઠ શુદ્ધ રવિ
ચક્રાપુરીમાં.

રાગ ધન્યાસી પાસ જિણુંદ જાહારીધ એ દેશી.

અંતે—

છંડ હિંસા નેં કરો તુમે દયા ધરમ ભવિ પ્રાણીરે,

પરદેશી નૃપની પરે ફલ એહનાં મીઠાં જાણીરે. ૧

કરણા ધરમ આરાધન્યૌ, શ્રી વીરં સહિત એ વાંણીરે,

આંણુ સહીત એકણિમને હૈંડામાં ભવિઅણુ આંણીરે. ૨

રાયપસેણી સૂત્રથી મેં અધિકાર એ ભાપૌરે,

ન્યૂન અધિક તેહથી કહૌ તે મિથ્યા દુકડં દાપિરે. ૩

ગઠ અંચલ ગિર્યા ગણનાયક શ્રી ગુણરત્ન સૂરિદોરે

બ્રહ્મચારી ચૂડામણી ને અભીનવ જયુ મુણિદોરે. ૪

તેહને પાટે પ્રભાકર, શ્રી ક્ષમારત્ન સૂરી સોહેરે.

લલિતસાગર બુધ લાવણ્યધારી, ભવીઅણુનાં મન મોહેરે. ૫

પ્રથમ શિષ્ય તમુ પરગડા, મુઝ ગુર મહીમાવંતોરે.

માણિકસાગર મુનિવરં, તસું ચરણ પ્રસાદિં એકંતોરે. ૬

શ્રી ચક્રાપૂરી ગામમાં સંવત્ સત્તર ચૈાવી(ત્રી)સેરે,
જ્યેષ્ઠ શુકલ તેરસિરવી વાસરે, સિદ્ધિયોગિ સુજગીસેરે. ૭૬.
રાગ પરદેશી તણા મેં રાસ કર્યો રસ આણીરે;
શ્રીગુરના સુપસાયથી, એ જોડિ ચઢી પરમાંણીરે. ૮૬.
સર્વ મીલિ ધગ્યારસ્યેં એ ગ્રંથાગરનો માનોરે;
કીધો પ્રત્યક્ષર ગણી, લિખજો ચિત રાખી થાનોરે. ૯૬.
રાગ ધન્યાસરીઈ કહી એ તૈતરીસમી ઢાસોરે;
ન્યાનસાગર બૂધ ધરમથી કહેં લહીઈ મંગલમાસોરે. ૧૦૬.

—વૈજલપૂરે સં. ૧૭૯૬ વર્ષે પોશ શુદ્ધ ૮ બુધ વાસિરે. શ્રી પં:
પ્રેમચંદ લપિકૃત્યં વાચનાર્થ. પા. ૩૬ પ. ૧૪. આ. ક.

—લ. સં. ૧૭૬૬ પત્ર ૩૫ ગ્રંથ. ૭૨૧ દા. ૪૪ નં. ૩ લીં.

(પટપ) નંદિષેણરાસ. ૧૭૨૫ કા. વ. ૮ કુજવાર રાજનગરમાં.

આદિ—

હુહા.

સુત સિદ્ધારથ ભૂપનો, વરધમાન જિનચંદ;
પ્રણમું તેહ પરમેસર, ઉછક પરમાણુદ. ૧
નંદિષેણ મુનિવરતણા, ગાતા ગુણ ઉદ્ધાસિ;
સેવક સંભારી કરી, દેયો વચન વિલાસ. ૨
માણિકસાંગર મુનિવર, મહાંસત્વી માહંત;
પ્રણમું તેહના પદ યુગલ, મુઝ ગુર મહિમાવંત. ૩
મહાનિસીયંમાં વીરનિં, પૂછઈ ગોયમસ્વામિ;
છઠિ અધ્યયનિં ભલો, શ્રુત મહિમા હિત કામ. ૪
કહિઉ પ્રભૂ સૂત્ર લણુધ જિકે. ચિતિ કરઈ વષાણુ;
અનાચાર તે આચરિ, રહિ ચારિત ચિર ઠાણુ. ૫
અક્ષર એક સિદ્ધાંતનો, જોહ ભણ્યા મુનિ જાણુ;
અનાચાર તેહનાં ચરિ, સુણિ ગોયમ ગુણુષાણુ. ૬

દસ પૂરવધર દીપતો, નંદિષેણ મુનિરાજ;
 કીમ રહિઉ ગણિકાનધ ધરિં, મુકી શ્રુતની લાજ. ૭
 ભોગ નિકાચિત તેહનિં, ચરમ સરીરી તેહ;
 વિણ વેદ્ય કીમ નીપજધ, અસરીરી ગુણ ગેહ. ૮
 કિમ ચારિત્ર છંડી વલી, તેણુમ મંડ્યો ધરવાસ,
 તાસ ચરિત મુણ્યો ભવિકા, ધુરિથી લીલવિલાસ. ૯

x

x

x

x

અંતે—

રાગ ધન્યાસી—દીઠો દીઠોરે વામાકો નંદન દીઠો—એ દેશી.

અમંચલગચ્છિ ગિરઆ ગચ્છનાયક, જે તપ તેજ દિણુંદ;
 રાજહંસ કમલા સિરિ ઉચરિ, ગજસાગર સૂરિદોરે.
 પુષ્પરત્ન સૂરિ તેહનઈ, પાટધ વિઘમાન વિરાજધ;
 શ્રી ગુણુરત્ન સૂરિ ગચ્છનાયક, દોલતિવંત દિવાજધરે.
 અધિક પ્રતાપિ તેહનઈ પાટિ, આચારિજ ગુણુવંત;
 ક્ષમારત્ન સૂરિ શીલ ક્ષમા ગુણિ, સાધુ શિરોમણિ સંતરે.
 ગુરુ ગજસાગર સૂરિ તણા શિષ્ય, વચન સુધારસ ધારી;
 સ્લક્ષિતસાગર બુધ તેહ તણા શિષ્ય, મુઝગુરુ શુભ સુખકારીરે.
 માણિક્કસાગર મુનિનઉ એ મઈ, પાંખી ચરણ પસાય;
 ગિરઉ નંદિષેણ ઋષિ ગાયઉ, ઐણિક્ક સુત સુખદાયરે.
 મહાનસીયમાં છઠ્ઠ અધ્યયનિં, ધમ અધિકારધ ભાષ્યો;
 વલી ઉપદેસ માલા ઋષિમંડલ, વૃત્તિમાં વિસ્તર દાષ્યોરે.
 હેમસૂરિકૃત વીરચરિતમાં, ધમ સંબંધ કરિઉ એહ;
 તિણુથી ન્યૂન અધિક જે ભાષિઉં, મિચ્છામી દુકક તેહરે
 રહિઓ ગણિકા ધરિ તે દિન સંખ્યા, મહાનસીય છઠ્ઠમાંહિં;
 મઈ ઉપદેશમાલા ઋષિમંડલ, વૃત્તિથી આણી આંહિરે.

વીર ચરિત કહિઉ નંદિષેણ એ, દેવલોક થયો દેવ;
મહાનિસીથ કહિઉ કેવલ પાંમિઉ, બાણુષ તે જિનદેવરે.
ગુણી અક્ષર ગ્રંથાગર કીનો, આરસઈ નઈ એકવીસ;
ગુણુવતના ગુણુ લખી લખાવી, લહન્યો યશ સુજગીસરે.
ધન્યાસીઈ એ ઢાલ સોલમી, ન્યાનસાગર કહધ નેહધ;
એ રાસ ભણુતાં અવિચલ થાસિં, ઋદ્ધિ સિદ્ધિ નિતિ ગેહરે.
સવત સત્તરસઘ પંચવીસઘ, રાજનગર કુંજવારઈ,
કાતિવારિ આઠમિ ઉત્તરાઈ, સિદ્ધિ યોગ સુખકારિરે. ૭૦

સર્વગાથા ૨૮૩ ઇતિશ્રી નંદિષેણ ચોપઘ સંપૂર્ણ. સંવત ૧૭૨૮ વર્ષે એત્ર વદિ ૨ દિને શ્રી જીર્ણગઢ મધ્યે, ગણિ વિનીતકુશલ લિખિત—ભાવ૦,

ખીજી પ્રતમાં સંવત સત્તર પંચવીસા વરસઘ કારતિક વદિ કુંજ વારઈ અષ્ટમી દિન પૂર્વા સિદ્ધિ યોગઘ રાજનગર સુખકારઈ, ધન્યાસિરિ ઢાળ એ સોલમી ન્યાનસાગર કહીને હઈ, એ રાસ ભણુતાં અવિચળ થાસિ, સિદ્ધિ રિદ્ધિ નિતિ ગેહધરે. (૨૨ પત્ર પ્ર. કા.).

—૭૦ સં. ૧૮૪૭ આષાઢ વદ ૯ સોમ ૧૪-૧૧ આ. ક. રત્ન લી. વિદ્યા. ૧૫-૧૩ દા. ૭૦ નં. ૭૭ રે.

ખંભાતમાં આગમ ગચ્છીયમુનિ લક્ષ્મીરત્નેન—(ઉદયપુરભં.)

(પટ્ટ) શ્રીપાલ રાસ. (સિદ્ધચક્ર વિષય) સં. ૧૭૨૬ આસો વદ ૮ ગુરૂ અમદાવાદના શેખપુરમાં.

આદિ—

સકલ સુરાસુર જેહના પૂજઈ ભાવઈ પાય,
પુરિસાદાણી પાસજી તે પ્રણમું ચિત લાય. ૧
ચઢિદહ પૂરવમાં વલી સાર જિઠો નવકાર;
પ્રણમું તે પરમેષ્ટિ હું નવપદ નિતિ સુવિચાર. ૨
સંભારી શ્રી ગણુધરે સૂત્ર તણુઈ ધુરિ જેહ,
તે પ્રણમું શ્રુતિદેવતા નિજ મનિ આણી નેહ. ૩

ભાણિકસાગર મુઝ ગુર, જ્ઞાન દૃષ્ટિ દાતાર;
 પાલી જિણુ પોઢો કિયો પ્રણમું ગુણ ભંડાર. ૪
 સિદ્ધચક્ર મહિમા કહું જોહનાં નવ પદ સાર;
 આંખિલસું આરાધતાં આપૈ સુખ શ્રીકાર. ૫

x x x x

અંતે—

દાલ (દીઠો દીઠોરે વાંમાઠો નંદન એ.)

નવપદ મંત્રના ધ્યાનનો મહિમા, બારે પરપદ માંહિરે;
 જૈસીને તપ શ્રેણીક આગસિ, શ્રી છન કહો ઉછાંહિરે. ૧
 ભવિ સીદ્ધચક્ર આરાધો.

આંખિલ એકાસી કરિ એહનો, શીવ પદનાં સુખ સાધોરે. ભ૦ ૨

ભંભસાર દેસન સુણી ઉકયો, કીધો વીર વિહાર;

પર ઉપગારિ પ્રથવિ પાવન, કરવા જગદધારે. ભ૦ ૩

શ્રી રત્નસેખર સૂરીસર, કૃત શ્રીપાલ ચરીત્ર;

ગાથા બંધ થકી મેં આંણ્યો, એ અધિકાર પવિત્રરે, ભ૦ ૪

તેહ થકી કાંઈ અધિકું આણું; કહેવાંણું હોઈ જોહ;

એહ ચતુરવિધ સંધની સાપૈ, મીચ્છા દુઃકર તેહરે. ભ૦ ૫

અંચલ ગચ્છ ઉદય કરિ દિનમણી, શ્રી ગુણુરત્ન સુરિંદ;

તાસ પાટિ આચાર્ય સૂરીવર, શ્રી ક્ષમારત્ન મુણીંદરે. ભ૦ ૬

લાવન્યધારી લક્ષીતસાગર બુધ, તેહ તણા શીખ્ય સોહૈં;

શ્રુતનિકર મુનિ માંણીકસાગર, કવિ ગુર ભવિમન મોહૈરે. ભ૦ ૭

મેં શ્રીપાલ નરેસર ગાયો, તે ગુરનૈ સુપસાધ;

ગુણુવંતના ગુણ ભણુતાં સુણુતાં, ઋદ્ધિ સિદ્ધિ ધરિ થાઈરે. ભ૦ ૮

સત્તર છવ્વિસાનિં આસો, વદિ આઠિમ દિન સારરે;

સીદ્ધયોગે કીઉ રાસ સંપૂરણ, પૂજ્ય નક્ષત્ર ગુરવારે. ભ૦ ૯

અથાગર અક્ષર ગણી આણ્યો, ઇચ્છિયારશે એકતીસ;

લપિ લપાવિ સાધૂ શ્રાવક, લહેયો સુજસ જગીસરે. ભ૦ ૧૦

સૈખપૂરમાં સુરસ સંબંધ એ, ન્યાનસાગર કહ્યો રંગે;

ધન્યાશરિમાં ઢાલ ચાલિસમિ, સુણયો સદ્ગ ચીત ચંગેરે. લં ૧૧

—ધતિશ્રી સીદ્ધચક્ર તપ મહાત્મ્ય વિષયે શ્રી શ્રીપાલ નૃપ ચક્રપર્થિ સંપૂર્ણ. સં. ૧૭૭૦ વર્ષે ભાદ્રપદ સિત રાકાયા લખિતમસ્તી શ્રીવટપદ્ર નગરે. પત્ર. ૨૧ પં. ૧૮ ભાવ.

—અં. ૧૧૩૧ શ્લોક સખ્યા પંડિત શ્રી પશ્ચી ઋદ્ધિકુશલ ગણિ ચરણસેવી. ગં અમૃતકુશલેન લિપીકૃતં શ્રી નવાનગરે સંવત્ ૧૭૩૬ વર્ષે પો. શુ. ૧૧ પાનાં ૧૩ પંક્તિ ૨૦ બાલં]

ગ્રંથાથ ૧૧૩૧ સંવત ૧૭૫૦ કૃતિક શુ. ૨ દિને લિપીચક્રે. ૨૬-૧૩ લીં.

—પં. તત્ત્વવિનય-પં. પુણ્યવિનય ગણિ-તત્ શિં રત્નવિનય લિખિતં. સં. ૧૭૯૪ પોસ વદિ ૧૩ ચાવર વાસની વાસરે ગોત્રકા મધ્યે ૩૩-૧૩ લીં.

—લ. સં. ૧૮૪૯ પ્રથમ વૈશાખ સુદ. ૧૨. પાનાં ૩૯ પ્રે. ૨.

—સુરપત્તન મધ્યે લિખિતં પં. વૃદ્ધિકુશલ ગણિના સં. ૧૭૪૦ વર્ષે કાર્તિક વદિ ૧૩ દિને મુનિ સુંદરકુશલ વાચનાર્થ. ૨૦-૧૯ માં. બહુ સુંદર પ્રત છે. કવિના રચના સમયથી ૧૪ વર્ષે આ લખાઈ છે.]

—૨૫-૧૬ દા. ૭૦ નં. ૫ ડે, ૧૬-૧૯ નં. ૪; ૪૮-૧૧ નં. ૨.

—સં. ૧૬૫૨ વર્ષે કાતી શુદ્ધિ ૯ દિને ભૃગુવારે ડો. (ઝ) ટાણા મધ્યે મુનિકમલરાજ લં ૧૩-૧૪ દા. ૭૦ નં. ૧૩, ડે.

—૧૧-૧૩ દા. ૭૦ નં. ૧૨ ડે. ૧૯-૧૧ નં. ૧૦, ૧૮-૧૧ નં. ૯, ૨૩-૧૧ નં. ૭, ડે.

—લિખિતો ગણિ જસવંતસાગરેણ સુઆવક શ્રી જોસિગણ વાચનાર્થે શ્રી આગરા મહાનગરે. ૧૭-૧૧ નં. ૧૧ ડે.

—સં. ૧૭૩૦ વર્ષે પોષ શુદ્ધિ ૧૧ ગરુવારેણ લં મંગલં ૧૩-૧૩ નં. ૮ ડે.

—સં. ૧૭૩૦ વર્ષે વૈશાખ વદિ ૧૦ બુધે લં શ્રી રાજનગર મધ્યે લખિતં ગુરુ પ્રાસાદાત્ ૨૮-૧૫ નં. ૬ ડે.

—સકલ ભદ્રારક શ્રી ભ૦ શ્રી. વિજયપ્રભ સૂરીશ્વર તત્ શિ૦ પંડિત શ્રી ઋદ્ધિવિજય ગણિ તત્ શિ. પં. ગુણવિજય ગણિ તત્ લઘુ જ્ઞાતા મુનિ તિલકવિજય લખીતં સ્વયં પઠનાથે માહ વદ અષ્ટમ્યા સૌમ્ય-વારં. ધનિષ્ઠાયા દ્વિતીય નક્ષત્રં શ્રી વાડિ પાર્શ્વનાથ પ્રસાદેન. ૨૧-૧૮ દા. ૭૦ નં- ૩ ડે.

—સં. ૧૭૩૨ ભાદ્રપદ સિત પંચમ્યાં તિથૌ સોમવાસરે શ્રી સેના-પુરે. સારી શુદ્ધ અક્ષરની પ્રત ૧૮-૧૦ દા. ૪૧ નં. ૧૧ વ ડે.

—૩૦-૧૫ દા. ૪૧ નં. ૨૦ વ ડે.

—સં. ૧૭૭૩ વર્ષે કાર્તિક વદિ ૫ ખુધે લિ. રાજનગરે પ્રાગ્વાટિ જ્ઞાતિ શ્રાવિકા તેજકુંયરિ લિખાપિતા. પાઠનાથે. ૧૯-૧૧ દા. ૪૧ નં. ૨૨ વ ડે.

—૧૭-૧૧ દા. ૪૧ નં. ૧૧ વ ડે.

(૫૯૭)+ આર્દ્રકુમાર ચોપાઈ. સં. ૧૭૨૭ ચૈત્ર શુદ્ધિ ૧૩ સોમ લઘુ વટપદ્રમાં.

આદિ—

દોહા.

સકલ સુરાસુર જેહના, ભાવે પૂજે પાય;	
ઋષભાદિક ચઉવીસ હું, તે પ્રણમું જિનરાય.	૧
વલી પ્રણમું શ્રુતદેવતા, વાગીશ્વરી વિખ્યાત;	
આર્દ્રકુમાર ઋષિ ગાવતાં, મુજ મુખ વસજો માત.	૨
માણિકસાગર મુનિવર, મુજ ગુરૂ મનને કોડય;	
સાનિધ્ય કરજો શિષ્યની, કહું છું બે કરજોડ.	૩
શ્રી સોહમ સ્વામે કહો, જ'ખૂ આગલ સાર;	
આર્દ્રકુમાર ઋષિનો ભલો, સૂગડાંગે અધિકાર.	૪
તે હું આણીશ તિહાં ચકી, વૃત્તિ ચકી સુવિશેષ;	
ઉપદેશચિંતામણિ પ્રમુખ, ગ્રંથ ચરિત સવિદેખ.	૫

ચારિત્ર લેધને ચતુર, મનથી શલ્ય વિકાર;
મૂઢીને પાલો ભવિક, સંયમ નિરતિચાર.

૬

x x x x
દીઠો દીઠોરે વામાજનો નંદન દીઠો—એ દેશી.
x x x x

અતે—

ઢાલ ૧૯ રાગ ધન્યાશી.

અંચલ ગચ્છ ગિર્યા ગચ્છનાયક શ્રી ગુણુરત્ન સૂરિંદ;
બ્રહ્મચારીમાંહે ચૂડામણિ અભિનવ જંબૂ મુણિંદરે. ૮
શ્રી ક્ષમારતન સૂરિ (તસ) પાટે સોહે જિમિ દિણંદ;
નામ તિસો પરિણામે દીઠો નયણુ અમીરસચંદ. ૯
શ્રી ગજસાગર સૂરિ તણા શિષ્ય, *પડિત અધિક પ્રતાપિ;
લલિતસાગર બુધ લાવણ્યધારી, જગ જસુ કીરતિ વ્યાપિરે. ૧૦
પ્રથમ શિષ્ય મુનિ માણિકસાગર તેહ તણા મતિમત;
તે ગુરને સુપસાયે ગાયો, આર્દ્રક ઋષિ ગુણુવંત. ૧૧
સત્તર સત્તાવીસે ચૈત્રે મુદી તેરસ શસીવારે;
પૂર્વાફાલ્ગુની ધ્વજયોગે લઘુ વટપદ મઝારીરે. ૧૨
એમ ઓગણીસમી ઢાલ ધન્યાશ્રી, જ્ઞાનસાગર કહી નેહે;
ધવલધાગ ગોડીની સાનિધિં દિનપ્રતે દોલત ગેહરે. ૧૩

—શ્રી વિજયપ્રભસૂરીશ્વર શિષ્ય પં. પ્રેમવિજય ત. શિ. પં.
કાંતિવિજય ત. શિ. પં- રાજવિજય ત. શિ. પં. કૃષ્ણવિજય ત. શિ.
મુનિ રંગવિજય લિખિતં. (૧૫ પેત્ર ૫૦ કા.) હા. ભં. પાટણુ, લીં. ચં.
(પ્રકાશિત—શિલાછાપમાં. મુબંઈ જગદીશ્વર પ્રેમ સં. ૧૯૪૩
એલાચી કુમારનો ષટ્ઢાલીયોની સાથે.)

(૫૯૯) સનતચક્રી રાસ. સં. ૧૭૩૦ માગ૦ વ. ૧ મંગલ ચકા-
પુરી ગામમાં.

આદિ—

ફહો—સોરડી.

પ્રણમું પારસનાથ, વંછિતદાયક વલ્લહો;	
હરખેં જોડિ હાથ, ધવલ ધિંગ ગોડી ધણી.	૧
કહું છું કરી મનોહાર, ચોથો ચક્રી ગાવતાં;	
શરણાગત આધાર, સાનિધ કરજો સાહિબા.	૨
ગણધર પ્રણમી જોહ, સિદ્ધાંતે શ્રુતદેવતા;	
હું પણિ પ્રણમું તેહ, જિનમુખ પંકજ વાસિની.	૩
કહું છું મનરે કોડિં, માણિકસાગર મુઝગુર;	
જોપેં થાઈ જોડિ, સાનિધિ કરજો શિષ્યની.	૪
ચક્રીના અધિકાર, ઉત્તરાધ્યયન અદ્વારમે;	
વૃત્તિ થકી વિસ્તાર, તે હું આણિશ તિહાં થકી.	૫

x

x

x

x

અતે—અચલ ગચ્છ ગિર્યા ગચ્છનાયક, શ્રી ગુણરત્ન સૂરિદોરે;
 તાસ પાટે પ્રભાકર સૂરિવર, શ્રી ક્ષમારત્ન મુણિદોરે—શ્રીજિન.
 મુધ લલિતસાગર તણા શિષ્ય પ્રથમ મુખધારીરે;
 માણિકસાગર મુનિવર, મુજ ગુર જ્ઞાન દાતારરે.
 તે ગુરના સુપસાયથી, મેં ચઉચઓ ચક્રી ગાયોરે;
 ઋષભદેવને સંધની સાંનિધિ, સરસ સંબધ સોહાયોરે.
 શ્રી ચક્રાપુરી ગામમાં, સંવત સત્તરસા ત્રીસેરે;
 મુગશિર વંદિ પડવે ભુગુવાસરે, સિદ્ધયોગી મુજગીસોરે.
 એકવન ને સાતસે, અથાગરથ માનોરે;
 કીધો પ્રત્યક્ષર ગણી, લિખજ્યો ચિત્ત રાખી થાનોરે.
 ધન્યાસિરીઈ એ ભથી, કહી એકત્રીશમી હાલરે;
 જ્ઞાનસાગર કહિ સાધુના, ગુણ સુણતાં અમિય રસાલોરે.

—સં. ૧૭૫૯ માગશિર સુદિ ૧૦ દિને લિખિત પંડિત શ્રી દીપ્તિ-

વિનય શિષ્ય શ્રી ધીરવિનય ગણિ શિષ્ય ચતુરવિનય ગણિ શિષ્ય ચતુર-
વિનય શિષ્ય લાલવિનયેન લિપીકૃત. —૨૮-૧૬-ધોરાજી ભંડાર.

—સર્વ ગ્રંથાગ્રંથ ૭૫૧ લિખિતા સકલ વિદ્વજ્જન સભા શૃંગાર-
હાર સકલ પંડિત શ્રી ૧૦૮ શ્રી માનવિનય તત્ શિષ્ય ચરણ સેવક
સકલ પંડિત પ્રવર પંડિત શ્રી ૧૦૮ શ્રી વિમલવિનય ચરણ સેવક ૫.
વીરવિનય લખિત થાંવલા મધ્યે સંવત ૧૮૦૯ મા વર્ષે કાતિ વદિ ૧૧
એકાદશી દિને સંપૂર્ણ ભવેત્વાર શુક્રે. શ્રીરસ્તુ. શિષ્ય પં. અમીવિનય,
તત્ શિષ્ય મુ. રામવિનય મુનિ વિનોદવિનય ભાવ આરિત્રિયા કેશવદાસ
વાચનાર્થ લખિકૃત્યા:—૧૬-૧૭ અનંત. —લ. સં. ૧૮૯૬ પત્ર ૩૧
શ્લો. ૭૫૧ દા. ૪૪ ન. ૮ લીં.

(૫૯૯) નલાયણ સં. ૧૭૨૦ આસપાસ.

(૬૦૦) ધનાચારિત્ર સં. ૧૭૨૭.

(૬૦૧) શાંખપ્રચુરન કુમાર રાસ.

(૬૦૧ ક.) જ્ઞાન છત્રીશી, સં. ૧૭૦૩.

આદિ—

દૂહા.

જિનવર દેવ ન જાણીએ, સેવ્યા નહી સુસાધ,
ભગવંત ધરમ ન ભેદિઓ, ઇમ ભવ ભમિયઉ અગાધ.

અંતે—

સવત સતર તિહોત્તર સમૈં, શ્રી જીનહર્ષ સૂરીસોજ;
વાચક શ્રી ગુણરતન વખાણીઈ, ન્યાન સમુદ્ર નિજ સિસોજ. સં ૩૫
કીધી એહ છત્રીસી કારણે, આવક સમકિત ધારોજ;
સુવિહિત આગહ ચોથ સાહરે, દોસી વંશ ઉદારોજ. સં ૩૬

—આસાજ પઠનાર્થ. પત્ર ૨ અમરં.

(આમાંના ગુણરતનના શિષ્ય જ્ઞાનસમુદ્ર અને આપણા આ
જ્ઞાનસાગર બંને એક લાગે છે. જ્ઞાનસાગરજી પ્રશસ્તિમાં ગુણરતનજી
આવે છે. થોડો ફેરફાર હોવાનું, કારણ કે ઇ જીજ હોવું ધટે.)

(૬૦૧૫.) ઋષભ સ્ત૦ (અર્જુન તીર્થપ્રતિમા સખ્યામય ચૈત્ય પરિપાટીરૂપ.)

આદિ— દેશી હડીલા વયરાની.

અરબુદ ગઢ રળિયામણોરે, ખાર જોયણુ વિસ્તારરે એ હુંગર વાડ,

શિખરે ધણુ કરી શોભતો હો લાલ,

જહાં નંદનવન સારિખો હો લાલ, વનનો કોઇ ન પારરે એ હુંગર વાડ.

અંતે— કલશ.

ધ્રમ સંસ્તવ્યા અરબુદ અચલ મડન સયલ થલ જનહર જિનવરા,

ત્રિજગનાયક સિદ્ધિદાયક દુરિત દોહગ દુખહરા,

અંચલ ગચ્છ યુધ લલિતસાગર શીસ માણિકસાગર,

તસ સીસ વિનયો સેવક ન્યાનસાગર ભણે ભાવ ભગતિ હુર. —અમર.

મહાવીર સ્ત૦, પાર્શ્વનાથ સ્ત૦ (વિદ્યા), સ્થૂલભદ્ર સ. પા. ૩,
રાજમતિ ગીત, વૈરાગ્ય ગીત. (વિદ્યા).

૨૯૨૬. મતિસાર (ખ૦ જિનરત્ન સૂરિ-જિનવર્ધમાન-શિ.)

(૬૦૧૬) ધન્નાઋષિ ચરિત્ર—સં. ૧૭૧૦ આશો સુદ ૬ ખંભાતમાં

અંતે— ઢાલ ૩૧.

શ્રી જિનવર્દન સૂરિ સવાઇ, વડ ખરતર વરદાઇજી;

કીરતિ જસ માહિ મડલ છાઇ, સૂધી જસ કમાઇજી.

તાસ પરંપર શ્રી જિનચંદા, નવ લખ વંશ દિણંદાજી;

વંછિત પૂરણ સુરતર કંદા, સુવિહિત મુનિવર ઇંદાજી.

તસપટ શ્રી જિનરત્ન વિરાજે દિનદિન અધિક દિવાજેજી;

જસ દરસણુ મિથ્યામતિ ભાજે, ગુણગણુ કરિ ગુર ગાજેજી.

તસ શિષ્ય જિનં વ્રધમાન જગીસે આસો સુદિ છઠિ દિવસેજી;

સંવત સત્તર દાહોત્તર વરસે, ખંભાઇત મન હરસેજી.

એ સંબંધ રચ્યો મતિસારે, નવમ અંગ અણુંસારેજી;

ભવિષ્યણુ જણુનૈ વાંચણુ સારે, વિસતરજો જગિસારેજી.

(પત્ર ૨૭ પ્ર. કા.) ૧૬-૧૬ આ. ક.

—સંવત્ ૧૭૧૭ વર્ષે શકે ૧૫૮૨ પ્રવર્ત્તમાને પૌષ સુદિ સપ્તમ્યાં ભૃગુવાસરે શ્રી સ્તંભતીર્થે તીર્થે ભદ્રારકશ્રી જંગમ જુગપ્રધાન શ્રી જિન-વર્ધ્ધમાન સૂરિવિજય રાજ્યે શ્રી ખતરગચ્છે વાણારિસ શ્રી કલ્યાણસાગર ગણિભણીનાં શિષ્ય વાચનાચાર્ય શ્રી વિદ્યાવિજય ગણિ ગજેન્દ્રાણાં શિષ્ય પં. કીર્તિસમુદ્રેણાલેખિ. (ધર આધ્યોનો ભંડાર). —૨૩-૧૪ આગ્રાભંડાર.

(જુઓ મતિસાર—જિનસિંહ સૂરિ શિષ્ય કૃત શાલિભદ્ર રાસ સં. ૧૬૭૮ અગાઉ પૃ. ૫૦૧ પહેલો ભાગ અને મતિસાર એકજ લાગે છે ને રાસ ખણુ એકજ જણાય છે. પ્રત અનેની સરખાવવાથી વિશેષ ખખર પડે.

૨૯૩ જિનહર્ષ (ખં ગુણવર્ધન ઉં—સોમ ગણિ—શાંતિહર્ષશિ.

(૬૦૨) અંદન મલયાગિરિ ચોપધ—સ. ૧૭૦૪ વૈશાખ સુદ ૫ ગુરૂ.

આદિ—

સરસતિ મતિદાધક નમું, ત્રિકરણુ શુદ્ધિ ત્રિકાલ;	
રિદ્ધિ સિદ્ધિ દાતા સકલ સેવકજન પ્રતિપાલ.	૧
નિજગુરૂ ક્રમ પંકજ નમું સુમતિ વચન દાતાર;	
કુમતિ હરણુ તમદિન મણી અતિશયવંત ઉદાર.	૨
ચતુર વિચક્ષણુ રસિક નર, શીઘ્ર વરત પ્રતિપાલ;	
સુણિજ્યો એકમના થઇ કહિસુ કથા સુવિલાસ.	૩
સીલ વડઉ સસારમર્ધ સીયલર્ધ સુજસ કહાર્ધ,	
સીયલર્ધ દુખ દોહગ ટલર્ધ સીયલર્ધ સંપદ થાર્ધ.	૪
સીયલવંત નરનારિ જે તે પ્રતપર્ધ જાં ભાંણુ,	
સુર સાનિધિકારી હુવધ જસ ગાવધ રાધરિંણુ.	૫
અંદનટપ મલયાગિરી સાયર નીર કુમાર,	
સાંભલિજ્યો સહુ કો જણા તાસુ પ્રબધ વિચાર.	૭

x x x x

અંત—અનુક્રમે નૃપ સુખ લોગવી છેહડધ તજિ ભંડાર;
 નૃપનારિ ચંદણ દીપ લે સફલ કરધ અવતાર. ૧૯સ.
 વ્રત પાલિ નિરમલ ભાવસું કરિ ધરમ ધ્યાન અભંગ;
 દિવલોક સુર સુખ પામીયા અવિચલ લીલા રગ. ૨૦સ.
 સંવત સત્તર ચીડોતરધં સુભ જોગ નઈ ગુરવાર;
 વૈશાખ સુદિ પાંચિમ દિનઈ એ કીધઉ અધિકાર. ૨૧સ.
 ખરતર ગછ મહીયલ પ્રસિધ ચઉરાસીયાં ગણુદ્રિ;
 શ્રી જિનરતન સુરીસર સીલ સધર સુખકંદ. ૨૨સ.
 વાચનાચારિજ ગુણુ અધિક શ્રી શ્રી ગુણુવર્દન સાધુ;
 તસુ સીસ ગણિશ્રી સોમજી સુજસ ધરા જિણુ લાધ. ૨૩સ.
 સુવિનેય તસુ આખઈ ભવી પાલિજ્યો નિરમલ સીલ;
 જિનહરપ ધણુ ભવિ સપદા પરભવ સુખ લીલ. ૨૪સ.

—સર્વગાથા ૩૭૨ ઇતિ સીલ વિષયે ચદણુ મલિયાગરી ચઉપઈ
 સપૂર્ણ. ૧૨-૧૭ બાલ.

(૬૦૩) વિદ્યાવિલાસ (રાજાની) ચોપાઇ—સં. ૧૭૧૧ સુદિ ૯ ડે.
 વાચક ગુણુવર્દન સુખદાયા, શ્રી સોમગણી સુપસાયા, એમ જિનહર્ષ
 ગુણુ ગાયા.....

(૬૦૪) મંગલકલશ ચોપાઇ. સ. ૧૭૧૪. મહા વદ ૯ ગુર.
 અંત—સંવત સતરેસઈ ચવદોતરધં પ્રથમ અસીત નભ માસ,
 નવમી તિથી દિવસઈ ગુરવાસરે સુપ્રસાદઈ શ્રી પાસ. ૧૨સો.
 શ્રી ધરતર ગચ્છ ગયણુ દિણેસરે શ્રી જિનચક્ર સૂરોદ;
 પેમસી ચાવી ચીહું પંડમઈરે જાણે જસુ નરિદ. ૧૩સો.
 વાચક શ્રી ગુણુવર્દન ગણિ જસ નિરમલોરે તાસુ સીસ ગુણુવંત;
 ગણિશ્રી સોમ સુસીતલ સોમજ્યંરે સાધુ ગુણુ સોભંત. ૧૪સો.
 શાંતિહર્ષ તસુ સીસ વષાંણીયેરે ધમ જિનહરપ કહંત,
 હાલ એહ છકવીસમી રાગ ધન્યાસિરીરે આદરજ્યો ગુણુવંત. ૧૫સો.
 પં. જસવિજૈયેન આત્માર્થ.—વિવેકવિજય ભં. ઉદયપુર.

(૬૦૫) મત્સ્યોદર રાસ—સં. ૧૭૧૮ ભાદ્રં શુ. ૮ બાહ્યમેરમાં.

અંતે—શાંતિનાથ ચરિત્રથીએ એ કહ્યો અધિકાર,

મછોદરનો ભલોએ, સાંભળતાં જયકાર.

ધ૦ ૧૯

ગિરિ શશિ ભોજન વછરાએ, ભાદ્રવા મુદિ સુવીચાર;

સંપૂરણ ચોપદ કહીએ આઠમ તિથીવાર.

ધ૦ ૨૦

શ્રી જિનચંદ્ર સૂરિ ચિરંજીવોએ ખરતરગછ સિણુગાર,

સુગુર સુપસાઉલે એ, બાહ્યમેડ મઝાર.

ધ૦ ૨૧

શ્રી ગુણુવર્દન ગણિવરએ વાચક પદવીધાર;

વણારસ પરવડાએ, શ્રી સોમ સુષકાર.

ધ૦ ૨૨

તાસ સીસ રલીયામણાએ, શાંતિહર્ય ગુણુ જાન;

કહે જિનહર્યસું એ તેત્રીસમી ઢાલ વખાંન.

ધ૦ ૨૩

—ઇતિશ્રી ધરમ વિષયે મત્સ્યોદર રાસ સં. સ. ૧૮૪૭ શક
૧૭૧૨ આસો. શુ. ૧૦ દશરાદિને રવિવારે આગમમચ્છે લક્ષ્મીરત્ને લિં
ખભાત બિદરે અલંવસૈ માંડવીપોલ મધ્યે—ઋષભદેવ પ્રાસાદ—મુનિમુવ્રત
પ્રસાદેન ૨૩—૧૫. આ. ક.

(૬૦૬) ૯૦૦ કન્યાની ચોપદ—(વિક્રમસેન ચરિત્રે ખાપરા

ચોર ચોપદ) સ. ૧૭૨૩ માહ શુદ્ધ ૧૩ જુધ. થાવર નગરીમાં.

અંતે—દીપતો ગછ ખરતર તણો શ્રી પેમસાષ પરસીધ,

જિનદત વલિ જિનકુશલ ગુરુ સદા કરે સાનિધ.

ભ૦ ૮

તિણુ સાષ માહે પરવડી વાચક પદવી સાર,

શ્રી ગુણુવર્દન ગુણુવર સૂજસ ચિદ્વિસી સાર.

ભ૦ ૯

તસ સીસ વાચક પટ ધર શ્રી સોમ ધણી સુપ્રધાન,

નરનારિ પ્રતિ જેહની ગાવે જસુ ગુણુગાન.

ભ૦ ૧૦

મહિમા ધણો મહી મડલો તસ સીસ સુગુણુ વિચાર,

આણુરસ પદ સોલેહે સાંતિહર્ય સુષકારતો.

ભ૦ ૧૧

પરસાદ તિણુ સદગુરુ તણો એ કીધ ચોપદ સાર,

ઢાલ સતાવીસમી ભલી સુણુતાં હર્ષ અપાર.

ભ૦ ૧૨

સતરસે તેવીસમે નભભાસ સદિ પપ શુધિ,

તિહાં એ સંપુરણ થઈ તિથિ તેરસ વાર બુધ.

ભ૦ ૧૩

શ્રી જયતારણ સલહીયૈ નગરિ સુથિર સુષકાર,

નામજ થાવર જેહનો પંડિત કરો વિચાર.

ભ૦ ૧૪

જિહાં સાધુ વર્ગ સુખિ રહે શ્રીસધને સુપસાય,

બહુ શ્રાવક શ્રાવિકા કહે ધર્મ ચિત લાય,

ભ૦ ૧૫

શ્રી જિનચંદ સુરીસર ગણપતિ ગુણભંડાર,

તેહને રાજે કીધ એ સંપૂર્ણ અધિકાર.

ભ૦ ૧૬

—લ. સં. ૧૮૨૬.—વિવેકવિજય ભ—ઉદયપુર.

(૬૦૭)+ સીયલ નવવાડ સ. સં. ૧૭૨૯ ભા૦ ૫૦ ૨

અતે—ઢાલ ૧૧ મી. આપ સવારથી જગસહુરે—એદેસી

નિધિ નયણ સુર સસિ ભાદ્રપદ વદિ બિજ આલસ છડિ

જિન હરખ કહે વ્રતપાલજો, બ્રહ્મચારિ (વ્રતધારી) હો જુગતે (યુગતે)

નવવાડિ-સિલ સદાલમે સેવજોરે.

૬૭

ધતિ શીલની નવવાડ સંપૂર્ણ.

દ્વહા.

પદન પદાવન આતુરિ, તિતુ બાત સહલ

કામદહન મન વસકરન, ગગન ચરણ મુશ્કેલ.

૧

જ્ઞાન ગરિબિ ગુર વચન, નરમ વાત નરતોષ

એતા કબહુ ન છોડિયે, સરધા સિયલ સંતોષ

૨

જિભ્યા, કર, કછોટડિ, એ તિતુ વસ હોએ,

સજન ચાલે મલપતા, દુર્જન હસે ન કોય.

૩

—લી. ગુરુજી પ્રમોદ સાગરજી સં. ૧૯૨૦ ફાગણ સુદ ૧૪ સોમ

(કચ્છી દ. ઓ. પાઠ)

૯. નિધિ ૨ નયણ ૭ સુર ૧ શસિ ભાદ્રપદ એમ આ. ક. વ્રતમાં છે.
મત્ર ૫-૧૪ લ. સં. ૧૯૧૬ ફા. શુ. ૨ રૂપચંદ પુનમગચ્છ રતલામ નયરે.

(૬૦૮) જ્ઞાતાસૂત્ર સ્વાધ્યાય ૨૧ કુલ સં. ૧૭૩૬ કા. વ. ૭ પાટણુ
અતે—

x x x x

સતરઈ છત્રીસઈ સમઘ, ફાણુણ વદિ સાતિમનઘ દીસ,
ભાસ રચી ઉગણીસઈ, અણુહિલપુર પાટણુ સુજગીસ. ૬ સ.
શ્રી પરતરગઢ ગુણુનિલઉ, શ્રી જિનચદસૂરિ અવિચક્ષપાટ,
વાચક શાંતિહરષ તણુઉ, સિખ્ય પભણુઘ થાજ્યો ગહગાટ ૭ સ

—ધતિશ્રી જ્ઞાતા સૂત્રસ્ય એકાનવિંશતિ સ્વાધ્યાયા સમાપ્તઃ સ.
૧૭૩૬ ચૈત્ર સુદિ ૧૧ દિને શ્રી પત્તન મધ્યે શ્રીભવતુ. (પ્ર. કા.)

(૬૦૯)+ સમકિતસિત્તરી સ્તવન સં. ૧૭૩૬ ભાદરવા
સુદ. ૧૦ પાટણુમાં)

અતે— ઢાલ ૭

x x x x

સતરશેં છત્રીશ સમેજી, નભ શુદી દશમી દીશ, ભવિયણુ
સમકિત સિત્તરી એ રચીજી, પુર પાટણુ સુજગીશભ. શ્રી.
ભણુજો ગુણુજો ભાવશુજી, લેશે અવિચલ શ્રેય, ભ૦
શાંતિહર્ષ વાચક તણુજી, કહે જિનહર્ષ વિનેય. ભ૦
શ્રી જિનધર્મ આરાધિયેજી.

(પ્ર૦ પંચ પ્રતિક્રમણુ સૂત્ર જૈ. શ્રે૦મં. મહેસાણા પૃ. ૫૫૦)

(૬૧૦) શુકરાજ રાસ સં. ૧૭૩૭ ભાગ૦ શુ. ૪ પાટણુમાં

અતે—

x x x x

શ્રાદ્ધવિધિ પ્રકરણુ તપ ગચ્છ કૃત તેહથીરે શુક્રનૃપતિનો અધિકાર,
ભદ્રક સુંણુ સમકિત અક્ષય વિત્ત ઉપરેરે, રચ્યો રાસ શ્રીકાર મેં દીધ. ૧૧
સંવત સતરશેં સાત્રીસ સંવતસરેં હે, મૃગસિર શુદિ અઉથિ દીસ,
ઢાલ પંચોતર રાસ કીયો રલીયાંમણુરે, પાટણુ નયર જગીસ.—દીધ. ૧૨

ખરતરગચ્છ ગયણાંગણ ચંદ સમોવડિરે, શ્રી જીનચંદ સૂરીસ,
વાચક શાંતિહરખ ગણીવર સુપસાઉલેરે, કહે જીનહરખ મુણિદ-દીધ ૧૩
—સર્વગાથા ૧૩૭૬ ઇતિશ્રી ભદ્રકત્વાદિ ગુણ સમ્યક્ત્વોપરિ શ્રી
શુકરાજ રાસ સમાપ્ત. (પત્ર ૬૪ પ્ર. કા.)

(૬૧૧) શ્રીપાલરાજનો રાસ સં, ૧૭૪૦ ચૈત્ર શુ, ૭ સોમ પાટણમાં
આદિ—

ફૂલો.

શ્રી અરિહંત અનંત ગુણ. ધરિગે હીયડે ધ્યાન,	
કેવલ જ્ઞાન પ્રકાસકર, દૂરિહરણુ અગન્યાંન.	૧
ચઉદ રાજ ઉપરિ રહે, સિદ્ધ અનંત સમૃદ્ધિ	
મુગતિ યુવતિ સુખ ભોગવધ. દાયિક અવિચલ સિદ્ધિ.	૨
આચારિજ પય જુગ નમું, પાલે પંચાચાર	
ગુણ છત્રીશ વિરાજતાં, આગમ અરથ ભંડાર,	૩
કરજોડી નીતિપ્રતિ નમું, ચોથે પદ ઉવચાય	
દ્વાદશાંગ મુખ ઉપદિસે, ભવિયણુ જણુ સુખદાય.	૪
અઢીદ્વીપ માહે નમું, સાધુ સકલ ગુણુવંત	
સુમતિ ગુપ્તિ સૂધી ધરે, રાખે જગના જંત.	૫
પંચ પરમેષ્ઠિ નમી કરી, આણી ભાવ વિશાલ,	
શ્રી શ્રીપાલ નરિંદનો, રચિસું રાસ રસાલ.	૬
મંત્ર જંત્ર જડ આપધી, સાછે અવર અનેક	
પિણિ નવકાર સમો ન કો, જોવો આણિ વિવેક.	૭
સિદ્ધિચક્ર આરાધીયે, ગણીયે શ્રી નવકાર,	
ભવસાયર તરીયે સુગમ, જમ્યે મુગતિ મઝાર.	૮
નવ પદનો મહિમા કહું, સાંભલજ્યો નરનારિ,	
સાંભલતાં સુખ પામિસ્યો, સકલ હુસ્યે અવતાર.	૯

અતે—

ઢાલ ૪૯—ધમ ધન્નઉ ધણુનધ પરચાવધ—એહની
ધમ શ્રીપાલ ચરિત્ર મનરાગે, શ્રેણિક નરવર આગેરે

કહો ગોયમગણુહર વડભાગૈ, સાંભલતા મન જાગૈરે. ૮ ૪૦

ધમિ જાણી નવપદ સું રાતા, સિદ્ધચક્ર જે ધ્યાતારે
નૃપ શ્રીપાલતણી પરિ માતા, રહૈ સદા સુખમાતારે. ૯ ૪૦

સંવત સતરૈસેં ચાલીસૈ, ચૈત્રાદિક સુજગીસૈરે,
સાતિમ સોમવારિ શુભ દીસૈ, પાટણુ વિસવાવીસૈરે ૧૦

શ્રી પરતરગજ મહિમ ધારી, જિનચદસૂરિ પટધારીરે
શાંતિહરપ વાચક સુષકારિ, તાસુ સીસ સુનિચારીરે. ૧૧

કહે જિનહરપ ભાવિક નર સુણિજ્યો, નવપદ મહિમા સુણુજ્યોરે
ઉગણુ પંચાસે ઢાલૈ ગુણિજ્યો, નિજ પાતિકવન મુણિજ્યોરે ૧૨

—સર્વગાથા પર ઢાલ ૪૯ ઇતિશ્રી સિદ્ધચક્ર મહિમોપરિ શ્રીપાલ
મહારાજની ચઉપઈ સંપૂર્ણા. શ્રી. પત્ર ૪૨ પં. ૧૧ ગુ. વિ.

(ભાવ. પ્રતમાં સં. ૧૮૪૧ ના વર્ષે શાકે ૧૭૦૬ પ્રવર્તમાને
માધસિર વિદ ૧૦ દિને મંગલવાર શ્રી કચ્છદેશે શ્રી યુતુરા બિંદર મધ્યે
લિપતે શ્રી બૃહત્પરતર ગચ્છે શ્રી પેમ સાપાયાં સકલ ગુણુ સેષ સોભિત
ચારિત્ર પાત્ર ચૂડામણી ગુણુગેય પાઠકૌતમ ઉપાધ્યાય શ્રી ૧૮ સદાનંદજી
તત્ શિષ્ય વાગ્યનાચાર્ય વા. શ્રી ૧૦૭ સૌભાગ્યચંદ્રજી ગનિ તત્ શિષ્ય
ચરણુ કમલ સેવિત ચંદ ગણિણુ. શ્રી. મહાવીરજી પ્રસાદાત્ શ્રી. પોડિયા
પેત્રપાલજી પ્રસાદાત્ મેર મહીધર જા લગૈં જાલગ ઉગે સૂર તાં લગ એ
પોથી સદા રહેજો સુખ ભરપૂર ૧ વગેરે.)

—સર્વગાથા ૮૫ ઢાલ ૪૯ ઇતિ શ્રી સિદ્ધચક્ર મહિમોપરિ શ્રી
શ્રીપાલ મહારાય ચરિત્ર ચતુષ્પદિકા સમાપ્તા સંવત ૧૭૮૩ વર્ષે મિતી
ચૈત્ર માસે શુકલપક્ષે ૧૩ દિને ૨૬-૧૫ પોપટલાલ પ્રાગજી કાળા કરાંચી-
વાલા પાસે.

(૬૧૨) રત્નસિંહ રાજર્ષિ રાસ—સં. ૧૭૪૧ પોશ વ. ૧૧ પાટણુમાં

સુગુર વચનથી 'છણિ ભવ પર ભવ સુખ. લલાંરે,

શ્રી રણસિંધ મુંળિંદ.

તેહનારે (૨) સુણ્યાં ચરિત્ર તેહવાં કહ્યારે. ૧૦
રતનપ્રભ સૂરિ ઉપદેશમાલ તણી કરીરે;

રતનપ્રભી ઇણિ નામ,
ટોકારે (૨) તેહનાઇ ધુરિએ છઈ વરીરે. ૧૧

ઇણિ પરિ ભવિયણુ શ્રી પ્રવચન આરાધિસ્થધરે,
ધરિસ્થઈ ગુરની સીપ,
તે નરરે (૨) સુગતિ મુગતિ સુષ સાધિસ્થધરે. ૧૨

સંવત સતરઈ ઇકિતાલીસઘ વચ્છરધરે,
ઇચ્ચારસિ વદિ પોસ.

પાટણુરે (૨) રાસ રચ્યઉ ભાવઈ ધરધરે. ૧૩
શ્રી ધરતર ગછગયણુ દિવાંકર દીપતઉરે,
શ્રી જિનચંદ્ર સૂરીંદ્ર.

કુમતીરે (૨) પ્રખલ નિસાયર છપતઉરે. ૧૪
એક અધિક અડત્રીસે ઢાલે સ્વર ભલધરે;
ગાવઉ મિલિ જિનહર્ષ.

વાચકરે (૨) શાંતિહર્ષ સુપસાહિલધરે. ૧૫

—સર્વગાથા ૭૦૯ ઢાલ ૩૯—ધતિશ્રી ઉપદેશ—માલયા પ્રતિબોધિત શ્રી
રણસિંધ રાજર્ષિરાસ; સંપૂર્ણ: લિખિતો જિનહર્ષેણુ શ્રી પત્તન મધ્યે. શ્રી.
શ્રી. (પ્ર. કા.) કવિની હસ્તલિખિત,

(૬૧૩) શ્રીપાળ રાસ—(નાનો—સંક્ષિપ્ત) સં. ૧૭૪૨ ચૈત્ર વદ
૧૩ પાટણુમાં.

x

x

x

x

અંતે—

શ્રીપાલ ચરિત્ર નિહાલિનઈ, સિદ્ધચંક નવપદ ધાર;
ધ્યાધર્મ તઉ સુખ પાધર્મ, જગમઈ જસ વિસ્તાર. ૨૯૬શ્રી.

શ્રીગચ્છ ખરતર પતિ પ્રગટ, જિનચંદ્ર સૂરિ સુરીસ;
 ગણિ શાંતિહરષ વાચક તણુહ, કહઈ જિનહરષ સુસીસ. ૨૭૦શ્રી.
 સતરઘ ખયાલીસઈ સમઘ, વદિ ચૈત્ર તેરસિ જાણુ;
 એ રાસ પાટણમાં રચ્યહ, સુણતાં સદા કલ્યાણ. ૨૭૧શ્રી.

—સવત્ ૧૭૬૯ વર્ષે કાર્તિક વદિ ૧૩ શુક્રવારે—શ્રી રાજનગર મધ્યે
 લિખિતં. પં. જયકલશ મુનિના શ્રી નવપદ સિદ્ધચક્ર મહિમાયાં શ્રીપાત્ર
 તપ રાસ; સંપૂર્ણ:—(પત્ર ૧૨ પં. ૧૬ ભાવ)

—પં. સુમતિસાગર શિં મુનિ વિવેકસાગર લિપીચક્રે. શ્રી વ્યાસ-
 પુર મધ્યે. સુમતિ પ્રસાદાત્ સં. ૧૮૬૯ ચૈત્ર સુદિ ૮ તિથૌ બુધવાસરે
 પત્ર. ૮ પં-૧૭. આ. ક.

(૬૧૪) અવંતિ સુકુમાલ સ્વાધ્યાય ૧૦૨ કડી સં. ૧૭૪૧ વૈશાખ
 સુદ ૮ શનિ

આદિ—

ફહા.

પાસ જિણેસર સેવિધ, ત્રેવિસમો જિનરાય,
 વિધનવારણ સુખકરણ, નાંમે નવવિધ થાય. ૧
 ગુણ ગાસુ ખાતે કરી, એવંતિસુકુમાલ,
 કાન દેધને સાંભલો, જેમ હોય મંગલમાલ. ૨

x

x

x

x

અંત—

દાલ ૧૩ મી સુણુ જેનિ પીહડો પરદેસી. એ દેસી.
 બઢા ધરે આવી એમ બાખે, ગર્ભવતી ધરે રાખે રે,
 અન્ય વહુ પોતે ગુરૂ સાથે, તત અમૃત રસ આખેરે, બઢા.
 પાંચ મહાત્રત સુધા પાલે, દુપણુ સધળા ટાળેરે,
 દુકર તપ કરિ કાયા ગાળે, કલમલ પાપ પખાલેરે. ૨ બઢા.
 અંતકાલે સહુ અણુસણુ લેઈ, તજી ઉદારિદ દેહિરે.
 દેવલોકના મુખ લહેઈ, ચારિત્રના દસ એદિરે. ૩ બઢા.

કેડે ગર્ભવંતી સૂત જાયો, દેવલ તેણે કરાયોરે,
પિતા મરણુની ઠામ સુહાયો, એવંતિ પામ દેવ કહાયોરે. ૪ ભદ્રા
પાસ (નાથ) જિણેસર પ્રતિમા થાપી, કુમતિલતા જડ કાપીરે,
કિરતી જેહની સધલે ત્રિભુવન વ્યાપી, સરજ તેજ જેમ પ્રતાપીરે ૫ ભદ્રા
(ધો. પ્રત)

સંવત સત્તર એકતાલીસઘં, શુકલ વૈશાખ કહીસઘરે,
વાર સનીસર આઠમી દિવસે, કીધી સઝાય (ઢાલ) જગીશેરે ૬ ભદ્રા
(પાઠાંતર) સંવત સતરસૈ ઇકતાલીસેં શુકલ આસાઢ કહીસઘરે
રાજનગર તિથિ આઠમિ દિવસઘં કીધી સઝાય જગીસઘરે. ૧૦૨
અવંતી સુકુમાલ મદ્દાવી મધુર સ્વરે ગુણુ ગાવિરે,
તે જિનહરષ દીપિ વડદાવિં, શાંતિહરષ સુખ પાવીરે. ૭
પત્ર ૬ ૧૩ ઢાળ હાં ભં પાટણુ ડે, ૧૦-૧૧ ધોં.

—લ૦ ઋ. કરમસી., ૪-૧૭ (મારી પાસે છે)

(૬૧૫)+ ઉત્તમકુમાર ચરિત્ર રાસ સં. ૧૭૪૫ આશો શુદ્ધ ૫ પાટણુમાં
અતે—

ભુતવેદ સાયર શશી, આશો શુદ્ધ પંચમી દિવસેરે,
ઉત્તમ ચરિત્ર કુમારનો મેં રાસ રચ્યો સુજગીશેરે ૧૫, સુ.
શ્રી જિનવર સુપ્રસાદથી શ્રી પાટણુ નયર મઝારેરે,
ગાથા સત્યાશી પાંચશેં, ઓગણુત્રીશમી ઢાલ ઉદારેરે ૧૬ સુ.
શ્રી ખરતર ગણ ગુણુનિલો, શ્રી જિનચંદ સુરીદારે,
વારાક શાંતિહર્ષ ગણિ, જનહર્ષ સદા આણુદારે. ૧૭ સુ.

સર્વ મળી ૫૮૫—વસ્ત્રદાન ફલ માહાત્મ્યરૂપ.

× પં. જિનહર્ષે શ્રી સોમસુંદર સૂરિ શિષ્ય શ્રી જિનસુંદર સૂરિએ
કરેલા દીવાલી કદ્ધનું ગુજરાતી વાર્તિક રચ્યું છે સં. ૧૭૫૧ વર્ષે ચૈત્ર
સુદિ ૧૩ ના દિવસે લખાયેલી પ્રતિ પત્ર ૨૨ હા. ભં. પાટણુ ડા. ૬૮
(૬૧૬)+ કુમારપાળ રાસ—૧૭૪૨ આસો શુ. ૧૦ રવિ પાટણુમાં.
આદિ—

શ્રી સરસતિ ભગવતિ નમું, બુદ્ધિ તણી દાતાર;

- મૂર્ખને પંડિત કરે, કરતાં ન લાવે વાર. ૧
- આગળ જે પંડિત હૂઆ, વર્તમાન કહેવાય;
ત્વિ પંડિત જે હોધસે, તે સરસતિ સુપસાય. ૨
- મૂર્ખ છાલિ ચારતો, નહિ મુખ વયણુ વિલાસ;
તેહને તુડી કાલિકા, કિધો કવિ કાલિદાસ. ૩
- તિમ મુઝને સુપ્રસન્ન હૂવઉ સુમતિ દિયણુ સરસતિ;
મુઝ મન કમલ વિકાસ કરિ, હંસાસણુ દિયો મતિ. ૪
- મતિ દે માતા મુઝ ભણી, હું સેવું તુઝ પાય,
મુઝ વયણું રસ આપજે, સહુને જેમ સુહાય. ૫
- સજન માણસ ગોઠડી, મિઠા બોલી નારિ,
મિઠાં બોજન સરસ વયણુ, સહુને પ્યારાં ચાર. ૬
- સુલલિત સરસ સુભે વિયણુ, સરસતિ ધઉ તતકાલ;
તુઝ પસાયેં વણુવું, કુંભારપાલ ભૂપાલ. ૭
- ઋષભ ને વીર વિચેં હુઆ, ઉત્તમ નરનાં વૃન્દ;
પણુ ઈણુ સરિખો જોવતાં, ન હુઓ કોઈ નરદ. ૮
- દયા પલાવી જેણુ નૃપ, દેશ અદાર મઝાર;
ઉત્તમ કારજ આદર્યો, કિધા પર ઉપગાર. ૯
- જિનશાસન દિપાવિયો, કહિસ્યું તાસ ચરિત્ર;
સાવધાન થઇ સાંભળો, ચાસેં ત્રવણું પવિત્ર. ૧૦

* * * *

અંતિ—

હાલ ૧૨૯ મી.

બાર વરસાંરી સાહીલા ચાકરી, પધાર્યા;

તેરમે વરસ ધરિ આયાહે, સોહાગણી.

રાણી હાલ હાલ હોરેં હુલરાધ લેઇ—એ દેશી.

એહ ચરિત્રનિજ હિયડેં ધારી, લોભ તજે નર નારિ હો—

સોભાગી વયણુ ધર્મસ્યું હો ચિત લાધલે.

* * * *

- રિષભ કીયો મેં રાસ નીહાલી, વિસ્તરમાંહિથી લાલી હો;
 રાસ રચ્યો નિજ મતિ સંભાળી, રસના પવિત્ર પખાલી હો. ૧૨
- સંવત સતર જેંતાલીસેં આસો સુદિ જગીસેં હો;
 વિજયદશમી દિન તાપ ન દીસેં, નયર પાટણુ મન હીસેજી. ૧૩
- અધિકો ઓછો કેહવાણો હોઈ, મુઝનેં દોપ મ કોઈ હો;
 રાસ કીયો પૂર્વરાસ જોઈ, સાંભળજો મહુ કોઈ હો. ૧૪
- ખૂરતર ગઝમાંહિ બિરાજે, શ્રી જિનચંદ સૂરિ જાજે હો;
 વાચક શાંતિહર્ષ ગણી ગાજે, ખેમ શાખા માંહે રાજે હો. ૧૫
- તાસ ચરણ પંકજ રસ રાતો, ભમર તણી પરેં માતો હો;
 કહે જિનહરપ હરપભર ગાતો, રાસ સહુને મુહાતોજી. ૧૬
- અઠ્યાવીસ સેં ગાથાનો દાવો, ઉપરે છિહોત્તરિ ઠાવો હો;
 રાસ રૂડી પરે એહ મહાવો, એકશો ત્રીસ ઢાલે ગાવો હો. ૧૭

—સંવત અઢાર ચોરાણુંઓ, વસંતમાસ સુખકાર, એકાદશી ભોમવાસરે, જયસાગર લિખનાર ૧ ભદ્રારકશ્રી વિજયાણુંદ સૂરીગચ્છે દાનાવનુ સંઘાડે પંન્યાસ રાજેન્દ્રવિજયજી તનુ શિં પં માનવિજયજી, તત્ શિં પં પં. જયવિજયજી, તનુ શિં પં. ઋદ્ધિવિજયજી તત્પ્રાતા લઘુ પં. તિર્થવિજયજી મુનિ વિરવિજયજી, પં. તીર્થવિજયજી લખાવીતં લઘુ શિં એલા રત્નચંદ પદ્મનાથ શ્રી વીળપૂર નયરે શ્રી ચિંતામણુ પાર્શ્વનાથજી તથા શાંતિનાથજીપ્રસાદાત્ સં. ૧૮૯૪ ના વર્ષે વસંતમાસ શ્રાવણે શુક્લપક્ષે એકાદશી તિથિ ભોમવારેસઃ લિપિકૃતં અંચલગચ્છે પંન્યાસ શ્રી તત્ત્વસાગરજી તત્ શિં મુની જયાધિના લિપીકૃત શ્રી લીંબડી નયરના રેવાશી તે અત્ર આવ્યા હતા તેહની પાસેં લખાવી છે વાંચે તેને વંદના ૧૩૩-૧૧ ધો. ૧૪૫-૧૧ [પાલણુપુર ભં.]

—લ. સં. ૧૯૩૯ કાર્તિક વદ ૪ ભોમ પાનાં ૧૩૧ ગ્રે. ૨.
 —૨૮૭૬ ગાથા ૧૩૮ ઢાલ ગ્રંથાત્ર ૪૦૧૬૦ સકલ ભદ્રારક શીરો-
 મણી ભદ્રારક શ્રી શ્રી શ્રી શ્રી ૧૦૮ શ્રી હીરવિજય સૂરીશ્વર; તત્
 ચરણસેવી શિષ્ય શ્રી શ્રી શ્રી પંડિત શ્રી ૧૦૭ શ્રી આણુંદવિજય

ગણી તત્ શિષ્ય પંડીત શ્રી ૧૦૫ મેરવિજય ગણી તત્ શિષ્ય મહો-
પાધ્યાય શ્રી ૧૦૩ શ્રી શ્રી લાવણ્યવીજયગણી તત્ શિષ્ય ઉપાધ્યાય
શ્રી ૧૦૧ શ્રી શ્રી લક્ષ્મીવિજય ગણી તત્ બ્રાતૃ ૫ શ્રી પંડીત શ્રી
૯૯ શ્રી જ્ઞાનવિજય ગણી તત્ શિષ્ય પંડીત શ્રી ૨૧ શ્રી નયવિજય
ગણી તત્ શિષ્ય પંડિત શ્રી ૧૯ શ્રી પ્રવર કોટી શ્રી પં. શુભવિજય
ગણી તત્ શિષ્ય પંડિત, શ્રી ૧૭ શ્રી પં. પ્રેમવિજય ગણી તત્
શિષ્ય પંડિત શ્રી ૧૫ શ્રી પં. સુખદ્ધિવીજય ગણી તત્ શીષ્ય
પં. શ્રી ૫ પ. ૯ નીત્યવીજયગણી તત્ બ્રાતૃ પં. શ્રી ૫ પ. રૂપવીજય
ગણી તત્ શીષ્ય પં. વીધાવિજય ગણી તત્ લઘુ બ્રાત્રી ચરણસેવી
ખૂશાલવીજયગણી લપીકૃતં સવત્ ૧૮૫૨ ના આશો વદી ૬ દને વાર
સસાંકવારેઃ પ્રાતુર્સમયે અરણ્ય પ્રકાસ્યે દીવસ ઘટી ૬ ચઢે લપીકૃતં ૧
યાદશં પૂસ્તકં દૃષ્ટ તાદસં લખીતં મયા, મમ. સૂદ્ધમસૂદ્ધં વા મમ દોષો
ન દીયતે ૧ કનકાપૂરે પૂરે તસ્ય પૂણ્યશાલી જનાકુલે લખીતો જ્ઞાન વૃદ્ધયર્થે
શિષ્યાણું પાઠ હેતવે ૧ જલાત્ રક્ષેત્ તૈલાત્ રક્ષેત્ રક્ષેત્ નીવડ્યધનં,
મૂરખ હસ્તેન દાતવ્ય એવ વદન્તી પૂસ્તકા ૧ સવત ૧૮૫૨ ને રહી
કડોલી ચોમાસ, શાતી જિનંદ સૂપસાઉલે પૂગી મનની હુસ ૧ જિહાં
લગણુ મેરૂ થીર રહે, ધ્રુઅ સાયર સસી ભાણુ, તિહાં લગે એહીજ
પૂસ્તીકા, વાચો ચતુર સુખણુ ૧ જ્ઞાન સમો કોઈ ધન નહી, ગુરૂ સમો
નહી ગ્યાંન, ધર્મ સખાઈ જીવને આતમગ્યાંન પ્રમાણુ ૧ સ્થાને સિંહ
સમે રણે મૃગ સમે દેશાતરે જાંબુકે, આહારે ગજ ભીમ સેન્ય સદશા
શ્વાનોપમા મૈથુને રૂપ મરકટ પિશાચલપિકા કૂટાક્ષરા નિદયઃ કાર્યાર્થે
બંધીરા ભવંતી કુટિલા એતા ગુણા વાણિજ્ય ૧ ઇતી શ્રી સંપૂર્ણે. શ્રી
રસ્તુ, શ્રી કલ્યાણમસ્તુઃ શ્રી શુભ ભવતું:-૧૦૩-૧૩ અનતં

—સ. ૧૮૨૪ ચૈતર વદ ૫ ગુરૂ. પ્રે. ૨.

—સં. ૧૯૩૧ વર્ષે આ. શુ. ૧૧ રવિવાસરે પૂર્ણક્રતા ૧૨૨
પં. ૧૨. આ. ક.

—સ. ૧૮૩૫ ચૈત્ર શુ. ૧ ૧૨૦-૧૭ ભ૦

—સં. ૧૮૫૭ પત્ર ૧૬૯ શ્લો. ૨૮૭૬ નં. ૩ દા. ૨૫ લીં.

—સં. ૧૮૨૧ ના વર્ષે અશ્વીન માસ કૃષ્ણપક્ષે ૮ અષ્ટમી તીથૈ ગુરુવાસરે પ્રતિ સંપૂર્ણ:—સકલ પં. શ્રી ૧૦૦૮ શ્રી ચતુરસાગર ગણી તત્ શિં પં. શ્રી લાલસાગર ગણી તત્ શિં પં. વિશેષસાગરગણી તત્ શિં શ્રી ઉમેદસાગર ગણી તત્ આત્રી પં—જનસાગરેણ લપીકૃતં—શ્રી માંડવિ બિદરેલીબ્યતે શ્રીશીતલનાથ પ્રસાદત્ ૮૮. ૧૫. આં (ચારિત્રવિજયજીકૃષ્ણી)

—સં. ૧૮૫૭ માધ માસે શુકલપક્ષે નવમી તિથૈ ભુગુવાસરે. ૧૬૯-૧૧ લીં.

પ્રં શા. ડાહ્યાભાઈ લલુભાઈ, પ્રેમચંદ નગીનદાસ અને મોહનલાલ જયચંદ અમદાવાદ. સં. ૧૯૫૧.

(૬૧૭) અમરદત્ત મિત્રાનંદ રાસ. ૧૭૪૪ કા. વ. ૨ સોમ પાટણમાં. અતે—

×	×	×	×
ભાવચંદ સૂરીસકૃત શ્રી શાંતિનાથ ચરિત્ર;			
તે માંહિથી જોઈ લીધા, કીધઉ રાસ પવિત્ર.			૧૬
શ્લોક સાર્થ ઇચ્છારસઈ, ગણિતાં થયઉ છઈ એહ;			
ગાથા તઉ સાઢા આકસઈ, રાસ રચ્યઉ ગુણગેહ.			૧૭
નિધિ:વેદ રિષિ શિશિ વચ્ચરઈ, વહિ બીજ ફાગુણ માસ,			
શિશિવાર પાટણ નયરમઈ, એ મઈ કીધઉ રાસ.			૧૮
ગચ્છ પરતર ગુણ નિલય, શ્રી તીર્થંકર દ્વિજપતિ;			
વિદ્વાન ગઘનાયક જયઉ, પુહવી પ્રતપઉ નિતિ.			૧૯
શ્રી શાંતિહર્ષવાચક પ્રવર, તસુ સીસ ધરિય જગીસ;			
જિનહરપ કહઈ એ રાસની, ઢાલ ઉગુણ્યાલીસ.			૨૦

—ધતિ ક્રોધોપરિ અમરદત્ત મિત્રાણંદ રાસ સંપૂર્ણ:—શ્રી આદી-શ્વર પ્રસાદત્ લખતં પાટણ મધ્યે;

(૬૧૮) ચંદન મલયાગિરિ રાસ-૧૭૪૪ આવણ શુ. ૬ ગુરુ પાટણમાં. (પ્રં કાં)

અતે—

યુગ પ્રહ્લાદ મુખ જલનિધિ, ચંદ્ર સંવચ્છર જાણિ;
 નભસિત પખી વાસરદળ, સુરગુરવાર પિછાણિ. ૧૦ચં૦
 રાસ રચ્ચઉ રલીયામણુઉ, દાલ થઈ ત્રેવીસ;
 ગાથા એહની ચ્યારિસદળ, ઉપરિ સપ્ત જગીસ. ૧૧ચં૦
 શ્રી પરતર ગછ ગુણુનિલઉળ, શ્રી જિનચંદ સૂરિદં;
 વાચક શાંતિહરપ તણુઉળ, કહમ જિનહરપ મુણિંદ. ૧૨ચં૦
 સાંભલિજ્યો ભણિજ્યો તુમહેળ, ચતુર રસિક નરનારિ;
 પાંતઘ કીધઉ અછધળિ, પાટણુ નયર મઝારિ. ૧૩ચં૦

—ઇતિશ્રી સીલમહિમાયાં ચંદણુ મલયાગરી ચતુષ્પદી સમાપ્તા—
 સંવત્ ૧૭૪૫ વર્ષે આવણુ સુદિ ૬ દિને ગુરવારે લિખિતા જિનહરુણુ
 શ્રીપત્તને. કવિની રવહસ્ત લિખિત. (પ્ર. કા.)

(૬૧૯) હરિશ્ચંદ્ર રાસ. સં. ૧૭૪૪ આશો સુ. ૫ પાટણુમાં.

અતે—

×	×	×	×
રાસ રચ્ચઉ રલીયામણુઉ, સતરઘ ચરમાલીસ હો.	સાં		
આસૂ પાયિમ ઊજલી, પ્રગી સયલ જગીસ હો.	સાં	૧૫દે.	
શ્રી જિનચંદ સૂરીસર, પરતર ગછ સિણુગાર હો.	સાં		
રાસ કીયઉ તસ રાજમાં, સુણુતાં જયજયકાર હો.	સાં	૧૬દે.	
ષ્ટેમસાષ ક્ષતિ મડલધ, ચાવી ચ્યારે પંડ હો.	સાં		
વાચક શ્રી સોમ ગણિ તણુઉ, મહિમા વિશ્વ અપંડ હો.	સાં	૧૭દે.	
તાસસીસ વાચકવર, શાંતિહરપ ગુણુવંત હો.	સાં		
અતેવાસી તેહનઉ, કવિ જિનહરપ કહંત હો.	સાં	૧૮દે.	
ભાવદેવ સૂરિનઉ કીયઉ, પાર્શ્વનાથ ચરિત્ર હો.	સાં		
જાઈ અધિકાર તિહાંચકી, રાસ રચ્ચઉ સુવિચિત્ર હો.	સાં	૧૯દે.	
લિખિજ્યો ભણિજ્યો વાચિજ્યો, રૂડઉ રાસ રસાલ હો.	સાં		
ગાથા એહની સાતસધ, પરગટ પાંત્રીસ દાલ હો.	સાં	૨૦દે.	

સત્વવંત ગુણુ ગાવતાં, લહીયમ્ સત્વ શરીર હો. સાં
 ક્રાયા થાયમ્ નિરમલી, પ્રગટ હુવમ્ સુખ સીર હો. સાં ૨૧૬.
 અણુહિલપુર પાટણુ ભલઉ, સ્હી તિહાં ચઉમાસ હો. સાં
 રાસ રચ્યઉ હુરિચંદનઉ, સુપસાયઈ શ્રી પાસ હો. સાં ૨૨૬.

—સર્વગાથા ૭૦૧ ઢાલ ૩૫ ધૃતિશ્રી સત્વ વિષયે રાજા હરિચંદ્ર રાસ
 સમાપ્ત:—સવત્ ૧૭૪૪ વર્ષે આસૂ મુદિ ૫ દિને શ્રીપત્તન મધ્યે. શ્રી.
 (પ્ર૦ કાં)

(૬૨૦)+ હરિખળલાહીનો રાસ—સં. ૧૭૪૬ આશો સુદ ૧
 કવિની સ્વહસ્ત લિખિત. યુધ પાટણમાં.

આદિ—

શાંતિ કરણુશ્રી શાંતિજિન, અચિરારાણી નદ;
 વિશ્વસેન નૃપકુળ કમળ, સહસકિરણુ સુખકંદ. ૧
 માય ઉચર આવી કરી, દેશ નિવારિ મારિ;
 શાંતિ થમ્ સહુ લોકને, શાંતિ નામ દિયોસાર. ૨
 શ્રી શાંતિશ્વર સોલમો, જિનનાયક જિનચદ;
 ચક્રવર્તિ વળી પાચમો, આપે પદ મહાનંદ. ૩
 સોવનવરણુ સોહામણુ, લંછન જાસ કુરંગ;
 ભાવઠ ભાજે નામથી, દિનદિન રગ અમંગ. ૪
 ચરણકુમળ તેહના નમી, ધ્યાન હૃદય અવધારિ;
 રાસ કંઈ હરિખળતણુ, જીવ દયા અધિકાર. ૫
 માછીગર કુળ ઉપનો, પામ્યો રાજ્યભડાર;
 સુખ ભોગવી શિવપદ લહ્યો, દયા તણુ ઉપગાર. ૬
 ઊગાર્યો એક માછલો, પાળી અગડ અપાર;
 વિકથા જીંધ તણુ કરી, સાંભળજો નરનાર. ૭

x x x x

અંતે—

ઢાલ ૩૨ મી—કાગળીયો કરતાર ભણી શીપરે લયુરે.

x x x x

પરેના બન કિપર આરે કોરે, પામે ક્યા ક્યાગઃ
 ક્ય ક્યાગી સુખ સુખ પામમેરે, જિમ હરિનમ ૭૫૫૫. કમિ ૧૦
 અંબન સતર ઉતારીઅમેરે, આમે કદિ જુમવાઃ
 પડ્યા હિમેરે કન અંબરુ મંગેરે, પામુનમર મમરા. કમ ૧૧
 મી ખરનર મંડનાવક રેકમનારે, મી જિનમ ૭ મુદિંદઃ
 કાનિદરવકાસ ૫૬ પંકજ અંબરે, કરે જિતપૂર્ણ મુનિંદ. કમિ ૧૨
 પડ્યન કોમલસારી આપા મકરે, કાવ મકર પાસઃ
 વપમન રેમનાથી કરે અધિકારે, કાળમે પરી વગીયા. કમ ૧૩
 ૪૫૦ આનંદ કાવ મંગેરારે-આગ ૩.

(૬૦૩) વિદ્યાવિલાસ રાસ નં. ૧૫૧૧ ન. શ. ૪ પુષ (શુઓ
 ૫. (૮૨).

આદિ—

૬૬૧.

કરસનિ નિનિ આપા રસનિ મિનનિન પરિ પ્રયુમેવિ,
 જિત નિતથી મનિક અમર, કોમિન કદમિ દેવ. ૧
 કવિયનુ નર કાનિમિકમુ, રિદરવુ અજાન.
 મરન કિપન મરન કાપાવુ મુખજાન. ૨
 નાકુ તણે સુખમાદિ, કદિમુ પુણ્ય ગરિત
 પુણ્યમકી સુખ સંપદ, પામિને નિન નિત, ૩
 મુણ્યે સતમ લગીછમે, પુણ્ય પસામે બાગ
 મુણ્ય થકી આપદ દેસ, મિસે સપત્ર સંધોગ. ૪
 પુન્યવન વખાણનાં જનમ દુવે મુકપત્ય
 રસના પવિત્રપણે લીમે, મીઝે નિજ પરમત્ય. ૫
 અજાનના ગુણ મખવ્યા, છકા પવિત્ર ન હોઈ
 સારસનાઈ કસ લલીએ, છતા કહે ગુણ જોઈ, ૬
 ઉત્તમ નરગુણ આગસો, પોતે પુણ્ય પ્રકાશ
 વિદ્યાવિલાસ નરવઈ તણો, મુણ્યો ચરિત ઉલ્લાસ. ૭

x

x

x

x

અતે—

- સતરેંઘ્યારોત્તર વરસે શ્રાવણ સુદ મન હરસેછ,
 યુધવાર નવમી તિથિ અવસે કીધ ચક્રપર્ષ સરસેછ. ૧૨ જિ.
- શ્રી ખરતરગઢ ગયણુદિણંદ, શ્રી જિનરતન સૂરીદાછ
 તાસુ પસાઈ ચરિત્ર સુખકંદ, નિસુણુળ્યો નરવદાછ. ૧૩ જિ.
- વાચક ગુણુવર્દન સુખદાયા, શ્રી સોમગણિ સુપસાયછ
 ઈમ જિનહરપ પુણ્ય ગુણુ ગાયા, તીસઢાલ સુખપાયાછ. ૧૪ જિ.

લિખિતં અમરવિજય શ્રી ખીલાડા મધ્યે સકલ ભ૦ વિજયદેવ
 સૂરીસ્વર શિ૦ મહોપાધ્યાય શ્રી લાવણ્યવિજય ગણી સ્વ શિષ્ય સકલ
 પ૦ શ્રી માનવિજય ગણી સ્વ શિ૦ સકલ પં. લલ્લિધવિજય ગણી
 શિ. પં. શ્રી અમરવિજય ગણી લિપિકૃતં. મુનિશ્રી ધનવિજય ગણી
 વાચનાર્થે સં. ૧૭૫૪ વર્ષે માગસિર શુદ્ધિ દ્વિતીય દિને શુક્રવારે યેશ્રી
 નક્ષત્રે શુક્રમાસ યોગદિને સપ્તમ્યુ. ૨૭-૧૭ દા. ૪૩ નં. ૫૭ વ ૩.

(૬૨૧)+ વીશસ્થાનકનો રાસ સ. ૧૭૪૮ વૈ. શુ. ૩

આદિ—

દોહા

- સકલ સિદ્ધિ સંપતિ કરણુ, હરણુ તિમિર અજ્ઞાન,
 ત્રણે કાલના જિન નમું, આણી ભાવ પ્રધાન ૧
- મહાવિદેહે વિચરતા, વંદું જિનવર વીશ,
 સંઘચતુર્વિંધ આગલે, ધર્મ કહે જગદોશ. ૨
- નમતાં નવનિધિ પામિયેં, જપતાં પાતક જાય,
 પૂજતાં શિવપદ દિયે, ખામ તણી ખલ ન્યાય. ૩
- શ્રી જિનપદ પ્રાપ્તિ ભણી, હવું તપ ઉચ્છાદિ,
 વીશ સ્થાનક નામે કહું, શ્રી જિન આગમ માહિ. ૪
- ચાર ભેદ જિન ધર્મના, દાન શીલ તપ ભાવ,
 સુખારામ અમૃત જલદ, ભવદુઃખ સાયર નાવ. ૫

અતે—

કલશ રાગ ધન્યાત્રી

આરાહો, ભવિયણુ થાનક આરાહો,
અમિન પ્રમાવ વીશ સ્થાનક ભાખ્યા, એ સેત્રી લ્યો લાહેરે,
ભવિયણુ થાનક આરાહો. ૧

x

x

x

x

અંધ વિચારામૃત સંગ્રહી, એહ રચ્યો મન ભાવો,
અધિકો ઝોહો ને કોઈ ભાખ્યો, પડિત નેહ શોધાવોરે. ભ. ૯
શ્રી અંદ્રપ્રભ ચિનમાહે ધારો, અલિનંદન મન ભાવો,
કુંથુ જિનેધર સ્વામી કૃપાથી, અશુભ કર્મ સહુ જાવો. ભ. ૧૦
માધવ કૃષ્ણોત્તર જિન પહેલો, પારણુ દિવસ વધાવો,
ખરતરગચ્છ જિનચક્ર સૂરીધર, દિન દિન જડતો દાવોરે ભ. ૧૧
વાચક શાંતિહર્ષ ગણિ કેરો, શિષ્ય વચન ચિત લાવો,
પુણ્યવિશાલ રાસ રસરંગે, કહે જિનહર્ષ ભક્ષાવોરે. ભ. ૧૨

(પ્ર૦ ભીમશી માણેક.

—પાનાં ૩૦૬ કમલમુનિનો સગ્રહ હાલ ગૂજરાત વિદ્યાપીઠમાં.

—સંવત ૧૭૬૪ વર્ષે શાકે ૧૬૨૯ પ્રવર્તમાને કાર્તિક માસે કૃષ્ણ
પક્ષે ૧૩ દિને અકંવાસરે લિખિત શ્રી પત્તનનગરે પ. જયકલસ મુનિના
શુભં ભૂયાત્ પા. ૯૧—૧૬ આ. ક.

(૬૨૨) મૃગાંકલેખા રાસ સં. ૧૭૪૮ આપાઠ વદ ૯ પાટણુ

અતે—

x

x

x

x

સતર અડતાલીસમેં આસાઠ વદિ નુંભિ દોસ

એ રાસ પાટણુ મે રચ્યો, હાલે ઇકતાલીસ ૧૮ શા.

ગછરાજ ખરતર ગુર જયો, જિનચંદ્રસુરિ સૂરોદ

શાંતિહર્ષ વાચક તણા કહે જિનહર્ષ મુણોદ. ૧૯

—શીલ વિષયે મૃગાંકલેખા સતી રાસ સં. ૧૮૧૯ પો. સુ. ૮ ગુર

નંદાનગર મધ્યે ઋ. પીતાંબરેણુ લી.

—સ, ૧૮૮૩ શાકે ૧૭૪૬ માધશીર્ષ શુદ્ધ ૭ ભોમે શ્રીમાંદવી-
મધ્યે શ્રી બાઇ નાથીબાઇ પદનાથ લિં બાઇ માણેકચંદ જેન નાથીબા-
ઇને ભણવાને કાજે લખી છે. ૪૬—૯ પ્રે. ૨.

(૬૨૩) સુદર્શન શેઠ રાસ સ. ૧૭૪૯ ભાદરવા શુ. ૧૨ શુક્ર પાટણમાં
અતે—

યોગશાસ્ત્રની ટીકામોહિ છંદરે, એહ અવલ અધિકાર,
તે જોઈનિધ રાસ કીયઈ ભલઉરે, સાંભલિજ્યો નરનારી. ૧૬ કે
ગાથા રાસ તણી થઇ તીનસધરે, ઉપરિ ખ્યાસી જાણિ,
વાધાની ભાવન એ દેસી ગાઇજ્યોરે, એકવીસ ઢાલ વધાણિ ૧૭ કે.
સતર હિગણ પંચાસઈ વચ્છરધરે, ભાદ્રવ સુદિ સુષકાર;
બારસ તિથિએ રાસ પૂરઈ થયંઉરે, સુભ મહુરત શુક્રવાર ૧૮ કે.
શ્રી પરતર ગણનાયક ગુણનિલઉરે, શ્રી જિનચંદ સૂરિંદ,
વાચક શાંતિહરપ ગણિ સીસ કહઈ ઇસુરે, ઘઉં જિનહરપ

આણુંદ ૧૯ કે.

—છતિ શ્રી સુદરસન રાસ: સપૂર્ણ:—લિખિતોજિનહરપેણ શ્રી
ગ્રંથાગ્ર શ્લોક સંખ્યા પપર સર્વગાથા ૩૮૨ ઢાલ ૨૧ સંવત ૧૭૪૯
વર્ષે ભાદ્રપદ શુકલપક્ષે દ્વાદશી તિથૌ પત્તન મધ્યે કવિ સ્વહસ્ત લિખિત.

(પ્ર. કા.)

—સવત ૧૮૦૮ વર્ષે પોસમાસે કૃષ્ણક્ષેત્ર ત્રયોદસી દિને શુક્રવારે
પાલીતાણા મધ્યે લખીતં શ્રી શુભં ભવતુ ભાવ. પા. ૨૧—૧૧ આ. ક.
(૬૨૪) અજિતસેન કનકાવતિ રાસ સં. ૧૭૫૧ મહા વદિ ૪)

આદિ—

દહા

વીણા પુસ્તક ધારિણી, હંસાસણિ સરસતિ,

બ્રહ્માણી, બ્રહ્મા સુતા, આપો અવિચ(ર)લ મતિ.

૧

ત્યંજુકમલ તાહરા નમુ, પાંમું તુઝ સુપસાય,

સરસ વચન રચના રસે, સહુનૈ આપે દાય,

૨૦

નૃગ કન્યા કનકાવતી, સરસ કથા છે તાસ,
ચતુર નરાં મનરંજણી, સુણતાં ચિત ઉલાસ. ૩
જે રસિયા વેધક પુરૂષ, ગુંણીયલ કેરા ભાવ,
રસ લ્યે ભમર તણી પરૈ, જાણે સઘલા ભાવ. ૪
રસિયા જાણે રસ વિરસ, વેધે વેધક જેહ,
મૂરખ નર પશુ સારિખા, સ્યું જાણે રસ તેહ,
ભમરો જાણે રસ વિરસ, જે સેવે વનરાય,
ધણુ સ્યું જાણે બાપડો, જે સૂકાં લકડ ખાય, ૬
ભમર સારિખા જે ભમર, વેધક વચન રસાલ,
રાચે સરસ કથા સુણી, વિકથા તજે વિચાલ, ૭
કનકાવતી તે કિહાં થઇ, કિસો થયો અધિકાર,
સાવધાન થઇને સહુ, સાંભલજ્યો નરનારિ, ૮

અંતે—

(બાર વરસારી સાહિબ ચાકરી પધાર્યા, તેરમૈ વરસૈ ધર આવ્યા હો,
મનભોલા ઠાકુર હાલરો હુલરાયલે—એ દેશી)

ચારિત્ર પાલી મુનિવર સદગતિ બાંધી, પુન્ય પસાઈ તે તો બાંધી હો,

—ગુણવંતા રૂપિજ દેવના સુખ પાંખીયાં—

એ સાધવી પિણુ શુદ્ધ વ્રત પાલી, દુષણ સઘલા ટાલી હો; ગુ. ૧

કંરિ સલેખણ વ્રતની સુરપુર પોહતી, જિહાં સુખ લીલા બહુ લી હો.

એકિણુ થાનિક મિત્ર થયા તે, સુખ વિલસે દિનરાતિ હો. ગુ. ૨

આઉં પૂરી તિહાંથી તીનૈધ ચવિસે મહાવિદેહે ઉપજસ્યે હો; ગુ. ૩

સુકુલ ભોગવિ ભોગ તિહાં વ્રત ગ્રહસ્યે, પૂરવ પાતિક દહસ્યે હો. ગુ. ૩

મુગુતે જાસ્યેરે તેતો સંયમપાલી, ગતિ આગતિનાં દુખ ટાલી હો. ગુ. ૪

ચારિત્રના તો એહવા તુમહે ફલ જાણો, ભાવ હીયામૈ આણો હો. ગુ. ૪

આંખિલ તપથી વર્ધમાન જિણિ વાંચી, રૂપ સંપદમાં નહી કા

રૂપ જોઈને જેહનો સુરની પિણુ નારી, કનકવતીને આગે હારી હો. ગુ. ૫

તપનો તો મહિમા એહવો ઉત્તમ જાણી, તેહસું લય લાવો રૂઝ

ખાણી હો. ગુ. ૦

કરમ મહાવનપાવક તપ તિહાં કહિછી, ખિણેક માંહિ તે તો દ્વદ્ધયેહો ગુ. ૬

કનકવતી એ તો કથા વખાણિ, તપ કરિઈ હિત આંણિ હો, ગુ. ૭

કનકવતી અજિતસેનની વારતા, સાંભલતાં હોવે સાતા હો, ગુ. ૭

નિશિપતિ^૧ ખાંણ^૫ વારિધિ (વાર) શશિ^૭ વરસૈ, એથ અંધારી

માહની હરસૈ હો, ગુ. ૦

શ્રી ખરતરગછ અધિક વિરાજે, શ્રી જિનચંદ સૂરિ રાજે હો, ગુ. ૮

વાચક શાંતિહરપ ગણિના, જેહની જગમૈ મહિમા હો, ગુ. ૦

તે સદ્ગુરનો ઉપકારજ લીધો, તેહ સુપસાઈ કાધો હો. ગુ. ૮

સાતસૈ અઠાવન્ન ગાથા સતૂરી, ઢાલ ત્રેંતાલીસ પૂરી હો, ગુ. ૦

શ્લોકની સખ્યા એક સહસવખાણુ, ઉપરિ વલીદ ચૈદ જાણુ હો. ગુ. ૧૦

રાસ સરસ છે વાંચોરે ભાષ, કહે જિનહરપ^૧ સુણાઈ હો, ગુ. ૦

રીઝવળ્યો તુમ્હે^૧ લોક લુગાઈ, ચાચૈ લાભ સવાઈ હો. ગુ. ૧૧

ઇતિશ્રી અજિતસેન કનકાવતી રાસ સંપૂર્ણ લિખિત.

લિખિતં સકલપંડિત શિરોમણિ વિદ્વન્જન મુગુટ ચૂડામણિ પંડિતા-
ધિરાન્ય પંડિત કૃપાનિધાન પૂજ્યસ્થ વિરજ શ્રીકૃષ્ણ શ્રીકૃષ્ણ સુભાંજી
જીતકા નામતેવાસિના ઋષિ દ્યારાંમેણુ લિપીકૃતાઃ પઠનાથ ધર્મધુરંધર
આણુંદ કામદેવ સમાન સુઆવક પુન્યપ્રભાવક જિનાસાપ્રતિપાલક ભણુ-
સાલી અવટકે શેકશ્રી હીરાચંદ્ર વાચનાથ ચિરંજીવી શ્રી સૂરતિખિંદિરે
સવત ૧૮૩૦ ના મિતી ચૈત્ર શુદ્ધ દ્વિતીયાયાં રવિવાસરે, શ્રીલૂંકાંગરે શ્રી
—અથાચ ૧૦૨૪. (લી. રત્ન. કે. ભ.)

—સવત ૧૭૬૨ વર્ષે ફાલ્ગુન વદિ ૩ વાર ભોમે પંડિત શ્રીપત્રી
વિશેષચંદ્ર ગણિ શિષ્ય પં. શ્રી વીરચંદ્ર ગણિ શિષ્ય મુનિ વાંહછ
ચંદ્રેણુ લિખિતં, (પ્ર. કા.)

—સંવત્ ૧૭૬૩ વર્ષે માગશિર વદિ ૧૧ દિન પં. કનક રત્નક
રાસ દાતા થકી વિહર્યું છે. (પ્ર. કા.)

—સં. ૧૮૦૯ જ્યેષ્ઠવદિ ૪ બૃહસ્પતિવાસરે રાંનેરઆમે પં. કૃષ્ણ-
વિજય ગણિ શિ. પં. રંગવિજયગણિ શિ. પં. ભિમવિજય ગણિ લિં
હંસવિજય વાચનાર્થ ૨૪-૧૬ દા. ૪૩ નં. ૪૯ ચડે.

—પં. રામસાગર ગણિ શિં રૂપસાગરેણુ લિં દેગામ આમે.
સં. ૧૮ (૯ ?) ૧૫ જ્યેં વં ૭ ભોગ-પા. ૨૬-૧૬ આ. ક.

—સં. ૧૮૧૭ વર્ષે ભાદ્રવા સુદ ૭ દિને વાર ભોમે લક્ષીતં સકલ
પડિત શિરોમણિ પડિતશ્રી પં. કેસરવિજય ગં તત્ શિષ્ય પં. શ્રી
કમલવિજય ગં તત્ શિષ્ય પં. મોહન લિપિત વલાસણા મધ્યે. ૨૭-
૧૫ (પાલણુપુર ભં.)

(૬૨૫) ગુણુકરંડ ગુણાવળી રાસ. સં. ૧૭૫૧ આસો વદિ
૨ (શશી બાંણુ ભોજન વત્સ) પાટણુમાં ગ્રં. ૬૦૫ રત્ન ભા. ડે.
આદિ—

દૂહા.

શ્રી અરિહંત અનંત ગુણુ. સેવે સુરનર ઈદિ;	
પાયકમલ જસુ પ્રણુમતાં, લહીઈ પરમાણુંદ.	૧.
ચોવીસે જિન જગત ગુરૂ, જગન્નિવણુ જિનચંદ,	
જગનાયક દાયક સયલ, સેવકને સુષટ્ંદ.	૨.
કરણાનિધિ કાંમતિદિયણુ, સકલ જીવ પ્રતિપાલ,	
ચોવીસે જિનવર નમી, સરસ્વતિ નમે ત્રિકાલ.	૩
મનવચ કાયા થીર કરિ, સેવિજે મન શુદ્ધિ,	
તો માતા સુપ્રસન થઈ, આપે નિરમલ બુદ્ધિ.	૪
બુદ્ધે જગ જસ પાંમિઈ, બુદ્ધે સીઝે કાજ,	
બુદ્ધે પ્રણુતા પાંમિઈ, બુદ્ધે લહીઈ રાજિ.	૫
બુદ્ધે સુરનર રંજયે, બુદ્ધે જ વધન વિહાર,	
બુધવંત જગ જસ લિઈ, બુધિ વડિ સંસાર.	૬
બુદ્ધે નારી ગુણાવલી, ચઢ્યા બોલ પ્રમાણુ,	
ચાર પ્રીતમના કહ્યા, મુંકયો નહિં નિજ માંણુ.	૭

તાસ કથા કહેસું સરસ, ધરજ્યો રિદ્ય મઝાર,
વિકથા ઉંધ તણ કરી, સાંભળજ્યો નરનારિ.

x

x

x

x

અતે—

ઢાલ ૨૬ મી આપ સવારથ જગ સહુરે—એ દેશી.
સસિ ખાંણુ ભોજનસંવચ્છરે, વદિ બીજે હો આશ્વિનમાસકે,
ઢાલ હવિસે રહ્યો, પાટણ મે હો રૂડો એ રાસ કે. ગુ. ૧૬
શ્રીગચ્છ પરતર ગુણુનિલો, જિનચંદ્રહો સૂરીસૂરીસકે,
શ્રી શાંતીહરથ વાચકતણો, ઈમ પમણે હો જિનહરથ સૂરીસકે. ગુ. ૧૭

—ગુણુકરંડ ઈમ વિનવે.

—ધતિ શ્રી ગુણુકરંડ ગુણુવલી રાસ સંપૂર્ણ:—શ્રી શાંતિજિન
પ્રસાદાત્ સકલ પંડિત શિરશેષર સકલ—પંડિત શીર મુગટામણી પંડિત
શ્રી ૧૦૮ પંશ્રી જિન વિજયગણિ તત્ શીષ્ય પ્રવર પુંડરીક સર્વગુણ
પંડિત સર્વોત્તમ ઇહાવંત મેધાપ્રુધિ પંડિત શ્રી ૨૧ પં. શ્રી મુનિવિ-
જયગણી તત્ શીષ્ય ગુણુકેશ ભામિનીભાલસ્થળ તિલકાયમાંન સર્વ
પંડીતામરણ પંડિત શ્રી ૫ પંશ્રી રતનવિજયગણિ તત્ શીષ્ય પાદાબ્જ
જ્રમર સર્વકલા કૌશલ પંશ્રી હર્ષવિજય ગણિ તત્ ગુરુ બ્રાતા મું.
કાંતિવિજય ગ. લિપિં કુર્વે મું. ધર્મવિજય વાચનાથે સંવત્ ૧૮૫૦
વર્ષે ભાદ્રપદમાસે ધનમઘે ૭ છવ વાસરે શ્રી વામનસ્થલી નગરે. શ્રી
પાર્શ્વનાથ પ્ર. (ભાવ. પૃ. ૨૦ પ. ૧૫).

—સં. ૧૮૪૭ જયેષ્ઠ વદિ ૬ ભોમ પં. ભાનુસુંદર શિ. પં.
દુક્ષીચંદ્ર લિ. ખરતરગછે પાટણ મધ્યે ૧૫-૧૭ દા. ૪૩ નં. ૬૯ વડે
બીજી પ્રતમાં આ પ્રમાણે છે:—

શ્રી ગચ્છ ખરતર ગુણુનિલો ગચ્છરાજ જિણુચંદ્રસરિ
જસુ નામથી નવનિધિ મિલૈં, પ્રતપો ગુરુહો હુગસસિસૂર ગુ. ૧૮
જંગમ યુગપરધાન જગગુરુ નામથી નિસતાર
પ્રહ કિડી પ્રણમૂં ભાવસું કલિ જુગમે હો ગોતમ ગણુધાર. ૧૯

અધ્યેયસાધે' સ્થાપના વા. શાંતિદરપ મુખિંદ,

નલ સીમ્મ કદિં જિનદર્પે મુનિ સુ નામે' દોદિન દિન આગુદ ૨૦

૫૧ ૨૧-૧૪ આ. ક.

—અંવન ૧૮૬૦ વર્ષે વંશાખ અદિ ૯ દિને' બોમવારે શ્રી
બદારક પુ. દેર બદારક મી ૧૦૮ મી વિજયપ્રમમ્મરિશ્વરના ચરણાન
ચરણમલ્યાન પ્રં. ૫ શ્રી પ્રેનવિજય ગમ્મિ શિવ શ્રી પં શ્રી ૫ સદસ
પંડીન મિશેમણી દાનિવિજય ગમ્મી શીખ્ય પં. શ્રી ૫ મન્નવિજય ગમ્મી
શ્રી મિય પં શ્રી ૫ રત્નામગમ્મી પં. શ્રી ૫ મન્નવિજય ગમ્મી શીખ્ય ૫.
શ્રી ૫ પંડીનશ્રી ૫ મન્નવિજય ગમ્મી શીખ્ય શીખ્ય મેલા રૂપચદ ત્રિખિત
રાવનપરે મળે. ૨૨-૧૩ પ્ર. કા. નં. ૩૭૧.

—સ. મુ. શુદિરત્નેન ૧૭-૧૭ શ્રીકૃષ્ણ બંદારમાં,

(૬૨૬) મારાખલ મલયમુંદરી રાસ—સં. ૧૭૫૧ આશોમુદ
૧ દિનિ પાટણ.

અંત—

શ્રી જયતિલક અરિશ્વર, આગમિયા ગન્ધનો પટવાર,

મલ્લયમુંદરીનો મળે, એ અરિષ્વ જોદ' મુખકાર.

મ. ૧૭

સત્તરમે' એકાવને, આશો શુદિ પડવા શશિવાર,

રાસ છામે રણિયામળો, પાટણમે' મુખનાં મુખકાર.

૧૮

ચોથો પ્રસ્તાવ પૂરો થયો, દાસ એદની આઠાલીસ ખાસ,

તેરમે' આલીસ શ્લોકનિ મળ્યા પરિમાળે કદી જસ.

૧૯

શ્રી જિનચંદ્ર સુરીશ્વર, ખરતરગળ નાયક ગુણકાર,

વાચક શાંતિદર્પ નળે શિત બળે જિનદર્પ વિસ્તાર.

૨૦

—પ્રથમ પ્રસ્તાવ સર્વગાથા ૫૧૬ શ્લો. સં. ૬૩૩ દ્વિતીય

પ્રસ્તાવ સર્વગાથા ૮૯૧ શ્લો. સંખ્યા ૧૧૬૫, તૃતીય પ્રસ્તાવ સર્વગાથા

૫૭૩ અંથ સંખ્યા ૭૩૭ ચતુર્થ પ્રસ્તાવ ગાથા ૧૦૨૬ અંથ સંખ્યા

૧૩૪૦ પ્રથમ પંડની દાલ-૨૬, બીજાની ૪૨, ત્રીજાની ૨૬, ચોથે

૪૭, સર્વ દાલ ૧૪૨ સં. ૧૮૧૨ પ્રથમ જયેષ્ઠ શુદિ ૨ દિને ચક્ર

વાસરે પા. ૬૧-૨૩ રાજકોટ પુ. આ.

—ધતિશ્રી મલયાસુંદરી ચરિત્રે શીલોવદ્ધત પૂર્વભવ વર્ણનો નામ
ચતુર્થ પ્રસ્તાવ શ્લોક સંખ્યા ૬૦૦૦ સં. ૧૯૩૫ મીતિ ભાદ્રવા શુદ્ધ
૧૨ બીકમપુર મધ્યે. પૃ. ૧૨૮ પં. ૧૪ ગુ. વિ. ૦

(૬૨૭)+ શત્રુંજય મહાત્મ્ય રાસ ૧૭૫૫ આષાઢ વદિ ૫ પુધ પાટણમાં
આદિ—

વિશ્વનાથ ચરણે નમુ, વ્યક્ત ચરિહન્ત	
યુગાદીશ યોગીંદ્ર પ્રભુ વિશ્વ સ્થિતિ વિચરન્ત.	૧
જન ચક્રી લખમી ઘણી, આમીકર દ્યુતિ ભાંતિ,	
સ્તવના શિવ સંપત્તિ મિલે, શાન્તિકરણ શ્રી શાન્તિ.	૨
જરાસિંધ પ્રતાપહરિ, અન્દોલિત દેત્યારિ	
મથો દર્પ કંદર્પનો, નમુ નેમિ બ્રહ્મચારિ.	૩
બસ દષ્ટિ અમૃત ભરી, અહિ અહિ ઈશ્વર કીધ,	
મુક્ત તાપ સંતાપથી, પાર્શ્વનાથ પ્રસિદ્ધ.	૪
સશય સુરપતિ ટાલવા, મેરૂ કંપાગ્યો વીર	
ત્રિધા વીર નમિઈ ચરણુ, ગુણસાયર ગંભીર.	૫
મુક્તિ શ્રિય પુંડરીક શ્રમ, શ્રેય શ્રિય પુંડરીક,	
પુંડરીક સિર રત્ન સમ, નમું તેહ પુંડરીક.	૬
જિન મુનિ સર્વ નમી કરી, શ્રુતદેવી ધરિ ધ્યાન,	
શ્રી શત્રુંજય મહાત્મ્યનો રચિસું રાસ પ્રધાન.	૭
નિજ મન ધિર કરી સાંભલો, તીર્થતણા અવદ્ધત,	
સુણતાં શ્રવણ હુસ્યે પવિત્ર, વિચિ મત કરજો વાત.	૮

x

x

x

x

અતે—

શ્રી ચદ્રવંશ વિભૂષણ દિનમણિ, શિલાદિત્યગિરિ સ્વામિ,
સરિ ધનેશ્વર પ્રાસિ કરાવીયો, અંથ મહાતમ નામિ. શ્રી. ૧૮
સજ્જન વિદ્જ્જન મન રંજણો, કવિ કુલમાંહિ પ્રસિદ્ધ,
વિનયચંદ્ર નિર્મલ ગુણમાલિકા, હીયડે વાસો કીધ. શ્રી. ૧૯

મુજને ઉઘમ તિણે કરાવીયો, રાસ રચ્યો શ્રીકાર,
શ્રી શત્રુંજય મહાત્મ્ય ગ્રંથનો, લોક ભણી ઉપગાર. શ્રી૦ ૨૦

સંવત સત્તરેસે પંચાવને, પાંચમ વદિ આષાઠ,
રાસ સંપૂરણુ બુધવારે થયો, મેં કીધો કરિ ગાઠ શ્રી૦ ૨૧

શ્રી ખરતર ગાઠ ગયણુ સમો, શ્રી જીનચંદ સુરિંદ,
બસ પ્રતાપ જગતમાં વિસ્તર્યો, દરસણુ હોધ આણુંદ શ્રી૦ ૨૨

વાચક શ્રી સોમગણિ મણિ શોભતા જાણે સહુ સંસાર,
શાંતિહર્ષ ગણિ વાચક તેહના, શિષ્ય બહુ પરિવાર. શ્રી૦ ૨૩

તાસ શીસ જિનહર્ષ હર્ષધરી, કીધો પૂરણુ રાસ,
નવમે ખંડે ઢાલ ઇચારમી, એ થઈ પૂરણુ તાસ૦ શ્રી૦ ૨૪

નવખંડે એ રાસ સુહામણો, હોધએ સત્તર ઢાલ,
શ્રી પાટણુ માંહિ જીન સુપસાયથી, રચ્યો રાસ રસાલ. શ્રી૦ ૨૫

સર્વગાથા ૬૪૫૦ સં. ૧૭૫૫ વર્ષે આષાઠ વદિ પંચમી દિને

શ્રી પત્તન મધ્યે શ્રી જિનપ્રસાદાત્ સૌખ્યં ભવતુ.

—ઇતિશ્રી જિનહર્ષ વિરચિતે શત્રુંજય મહાતીર્થ મહાત્મ્ય ચતુષ્પદાં.

શ્રી પાર્શ્વનાથાદિ મહાપુરૂષ ચારિત્ર વરણુનો નામ નવમઃ ખંડઃ સમાપ્ત.....

.....લિખિતં શ્રીમદ્ ભાવનગરે સંપૂર્ણુ કૃતં પં. ન્યાનચંદ્રેણુ શીઘ્રતર

લિખિતમ્—પૃ. ૧૮૧ પં. ૧૫ આ. ક. આનંદ કાવ્ય મહોદધિ મૌ. ૫.

(૬૨૮)+સત્યવિજય નિર્વાણુ રાસ સં. ૧૭૫૬ મહાસુદિ ૧૦ પાટણુમાં

આદિ—

શ્રી જિનવરના ચરણુ જુગ, પ્રણમું ભાવ સહીત,

વંછીત પૂરણુ કલ્પતર, પૂજીત સુરાસુર પત ૧

સરસતી માત પસાઉલે, ગાઠશિ મુનિ મહિરાણુ,

સત્યવિજય પંચાસનું, સામિળજ્યો નિવાંણુ. ૨

x

x

x

x

અંતે—

સતર છપને સંવત્સરે મહા શુદ્ધિ દશમી પ્રમાણુ,

નિર્વાણુ પંચાસનો એ થયો, જિનહર્ષ સુભણુ. સુ. ૧૨

—વધુ માટે જુઓ મારે જૈં ઐં રાસમાળા ભાગ ૧ લો.
(૬૨૯) રતનચૂડ મુનિરાસ સં. ૧૭૫૭ આસો શુ. ૧૩ શુક્ર પાટણમાં
અતે—

x

x

x

x

રતનચૂડનઉ ચરિત્ર સુહાયઉ-દાન સુપાત્ર દીપાયઉરે,
દાન પ્રભાવઈ ધનસુષ પાયઉ, દાનઈ મુગતિ સિધાયઉરે. ૧૪ પૂ.

સતર સતાવન આસ્રમાસૈં સુદિ તેરસિ પ્રતિભાસઈરે,
શુક્રવાર કીધઉ અભ્યાસઈ, રાસ પાટણ ઉલાસઈરે. ૧૫ પૂ.

ઢાલ એકત્રીસમી એ થઈ ચંગી, સાંભલિજ્યો સહુ અગીરે,
બધસિ સભામાંહિ બે સંગી, ગાવઉ ઢાલ સુરંગીરે. ૧૬ પૂ.

શ્રી પરતર ગચ્છગયણ દિણ્દા, શ્રી જિનચંદ સૂરિંદારે,
વાચક શાંતિહરપ ગુણ વંદા, શિષ્ય જિનહરપ મુણિંદારે. ૧૭ પૂ.

—સર્વગાથા ૬૨૭ અંથાય શ્લોક, સંખ્યા ૮૯૭ ઇતિ શ્રી રતનચૂડ
મુનિ રાસ: સંપૂર્ણ: શ્રીસ્તુ. (૫૦ કા.)

(૬૩૦) શીલવતી રાસ સં. ૧૭૫૮ ભાદરવા શુ. ૮ પાટણમાં.

સંવત સતર અઠાવનઈ, ભાદ્રિવ સુદિ આઠિમનઈ દીસ, ધ.
પાટણમાંહિ પ્રેમસું, રાસ કીધઉ મન ધરી જગીશ. ૧૭ ધ.

શ્રી પરતરગણ દીપતો, શ્રી જિનચંદ સૂરીસર રાજ, ધ.
વાચક શાંતિહરપતણઉ, શિષ્ય પભણુજ જિનહરપ સુકાંજ, ૧૮ ધ.

—ઇતિશ્રી શીલવિષયે શીલવતી રાસ સંપૂર્ણમ્-સર્વ ગાથા ૪૮૦

(૫૦ કા.)

(૬૩૧) અભયકુંભાર રાસ સં. ૧૭૫૮ આવણ શુ. ૫ સોમવારે પાટણમાં
આદિ—

દેશી-અલબેલાની

મગધદેશ રણીઆંમણોરે લાલ, નવલખે સંખ્યા ગામ, સુખદાધરે,
રાજગ્રહી પૂરી રચીરે લાલ, સુરપુરીથી અભિરામ, સુ. ૧ મં.

રાજ કરે રાજ તીહારે શ્રેણીક ગુણની શ્રેણ સુ.

નિરમલ સમકીત જેહતોરે ચૂકવીઈ નહિ કેણ સુ.

૨ મં.

ભગતિ કરે ભગવંતનીરે, પૂજા કરે ત્રિકાલ સુ.

વીરવચન શ્રવણે સુણેરે, મિથ્યા મનથી ટાલ સુ.

૩ મ.

મંત્રીસર સેહરોરે નામે અભયકુમાર સુ.

પ્રથમ પૂત્ર રાજતણોરે યુધી તણો ભંડાર સુ.

૪ મ.

x

x

x

x

અંતે—

ઢાલ ૧૧ મી (આજ નીહેજેરે થઇ રહ્યો નાહલોરે ઓ દેશી.

ખીજી પિણુ તુઝ માની પ્રાર્થનારે ના કહું કિમ ઇણુ કામ,

અરે અકારજ જેહને કારણેરે, તૃપ સુત કરે સંગ્રામ.

૧ ખી૦

તેં એ રાજ દેતાં લીધો નહીરે, વાહ્યા તું ધનધન

વિધન ન હોજ્યો તાહરા ધર્મમારે, કહે શ્રેણીક રાજન

૨ ખી૦

‘વ્રતઉછવ સધ’ કરાવીઆરે, ધરતો ચિત્ત ઉઘાસ

ધીરાધર જિમ કચન વરસતો, આવ્યા જિનવર પાસ.

૩ ખી૦

વિધિસું દીક્ષા દીધી અભયનેરે, નંદા પિણુ વ્રત લીધ,

અગ ઇચ્છારસ ધર મુનિવર થયોરે, ઉત્તમ કર્ણિ કીધ.

૪ ખી૦

ખહુ દિન નિરવધ સંયમ પાલીયોરે, કરી સંલેખણા અંત,

ગયા સર્વાર્થસિદ્ધ અભયમુનિરે, ચવી શિવપુર પોહ્યત.

૫ ખી૦

સવત સત્તર અઠાવન સંવચ્છરેરે, ઉજ્જવલ આવણુ માસ,

પંચમી દિન સોમવાર સોહાંમણોરે, પાટણુનયર ઉલ્લાસ.

૬ ખી૦

ખરતરગચ્છ જિનચદ્ધસૂરીસરેરે, શાંતિહર્ષ સુપસાય,

ઢાલ ઇચ્છારે અભયકુમારનારે, કહે જિનહર્ષ સુખદાય.

૭ ખી૦

—સં. ૧૯૧૯ વૈ. શુ. ૧૩ દિને લ. પં. તેજવિજેજી ગારી-

યાધર આમે શ્રી શાંતિજિન પ્રસાદાત—૪-૧૫ ગારીયાધર ભં.

(ફર) રાત્રિભોજન પરિહારક (અમરસેન જયસેન) રાસ.

સં. ૧૭૫૯ આષાઢ વદિ ૧ પાટણુમાં.

આદિ—

શ્રી શંખેશ્વર પાસ પ્રભુ, મહિમા ત્રિજગવાસ,

યક્ષ જેહનો જાગતો, પૂરે વાંછિત આશ.

૧

જૂની મૂતિ જોહની, તુરત જણાવે દેહ,
 વારે ચંદ્ર પ્રભુ તણે, શિંખ ભરાવ્યું એહ.
 પૂજી કેતા કાલ લગે, ભુવનપતિ ધરણેન્દ્ર,
 અહમ કરી પદમાવતી, આરાધી ગોવિંદ.
 જરાસિંધુયે મૂકી જરા, યાદવ કર્યા અચેત,
 પ્રભુપદ નમણે સીંચીયા, દૂઆ તુરત સચેત.
 શંખ શબ્દ પૂર્યો તદા, હર્ષ ધરી ગોપાળ,
 ચાપ્યો નયર સંખેસરો, ચાપ્યો પાસ દયાલ.
 આવે જગ સહુ જાતરા, પરતા પૂરે તાસ,
 કલિયુગ માંહે કલા વધી, સેવે સુરનર જાસ.
 તાસ ચરણ પ્રણમી કરી, હૈયડે ધરી ઉલ્લાસ,
 કઈં સ્વામી સુપસાયથી, રાત્રિ ભોજન રાસ.
 સાંભલજે આલસ ત્યજી, થાશે લાભ અપાર,
 રાત્રિ ભોજન વારજે, સાંભલી દોષ વિચાર.

૨

૩

૪

૫

૬

૭

૮

અતે—

નિધિ પાંડવ ભક્ષ સવત્સરે એ, વદિ આપાઠ જગીશ,
 પૂરણ થઇ ચૌપાઠએ, પડવા કેરે દીસ—
 શ્રી ખડતરગચ્છ રાણ્યો એ, શ્રી જિનચંદ્રસૂરોદ
 રતનસૂરિ પાટવીએ, દીક્ષાં હોયે આણુંદ—સ.
 શાંતિહર્ષ વાયક તણોએ, કહે જિનહર્ષ મુર્ણીદ,
 વામેય પસાઉલે એ, કીર્તિ કમલા કંદ,
 પાંટણ માંહે મેં રહ્યા એ, રાત્રિભોજન રાસ
 પચ્ચીસ ઢાલે કરી એ, સુણતાં લીલ વિલાસ.

(૬૩૩) રતનસાર નૃપ રાસ—સં. ૧૭૫૬ પ્ર. ગ્રાં વ૦ ૧૧
 ગાથા ૪૭૭, ઢાલ ૨૫.
 સોમવાર પાટણમાં.

x

x

x

x

અતે—

ચયણકુમાર ચરિત્ર શ્રવણેં સુણીરે, પાલો નિરમલ સીલ,
 સદગુરની સેવા રૂડી પરિ આદરેરે, જિમ પામો સુપ લીલ. ૧૨ ચા.
 સતરાદિમ પંચાસ નવોત્તર વચ્છરેરે, પ્રથમ આવણુવદિ માસ,
 ધગ્યારસિ સિસિવાર સુહામણોરે, પૂરણ પૂરણ થયો એ રાસ. ૧૩ ચા.
 શ્રી ખરતરગચ્છ કુમુદવનાલિ પ્રભાકરે, શ્રી જિનચંદ્ર મુણિદ,
 શ્રી જિન રત્નસૂરિસર પાટ દીપાવિવારે, પ્રગટયેઃ જાણિ દિણુંદ. ૧૪ ચા.
 શ્રીશ્રી શાંતિહરુષ વાચક સુપસાઉલેરે, પાટણુનયર મઝારિ,
 રાસ રચ્યો જિનહરુષ સુહામણોરે, સાંભલિજ્યો નરનારિ. ૧૫ ચા.
 પ્રથમ જિણેસર આદીસર તણેરે, સુપસયેં થયો રાસ,
 ઢાલ તેનીસ રૂડીપરિ ગાઈજ્યોરે, ધરિ જિનહરુષ ઉલાસ. ૧૬ ચા.

—સર્વગાથા ૬૦૪ ઢાલ ૩૩ ઇતિ શીલવિષયે રત્નસાર નૃપ
 સારઃ સમાપ્ત સવત ૧૭૬૨ વર્ષે જયેષ્ઠ સુદિ ૯ દિને શ્રી પત્તનમંદ્યે
 લિખેં (પ્ર૦ કા૦)

(૬૩૪) વચર સ્વામી ઢાલખંધ સઝાય—સં. ૧૭૫૯ આસોશુ. ૧.

આદિ— જીરે જીરે સામી સમોસર્ચા—એ દેશી.

અરધ ભરતમાંહિ શોભતોરે, દેશ અવતી ઉદારોરે,

વસવા થાનિક લછિનો, સુખિયા લોક અપારોરે. ૧

ધન્યપુત્ર પુન્યાતમા, ધનગિરિ નામે સુહાવેરે,

કાયામન વચનેં કરી, ધર્મી ઉપમા પાવેરે. ૨

x

x

x

x

અતે—

સત્તરસઠ નવ, પંચાસધરે પડિવા શુદિ આસો માસેરે,

થઈ ઢાલ પન્નર ઉલ્લાસેરે, જાણતાં સુણતાં સુખ થાસેરે. ૫ વ૦

શ્રી જિનચંદ્રસૂરી ગુર ગાયારે, ખરતરગચ્છ જિણુ સોભાયારે,

વાચક શાંતિહરુષ પસાયારે, જિનહરુષ વચર ગુણુગાયારે. ૬ વ૦

—ઇતિ શ્રી વયર સ્વામી ઢાલ ૧૫ સંબંધ સંપૂર્ણ સંવત્ ૧૮૧૭ વર્ષે શાકે ૧૬૮૨ ચૈત્ર શુદ્ધિ ૩ બુધ પાટણનગરે. પ્ર. કા.

—પાટણ નયરે પંચાસરાળ પ્રસાદાત્ લિ. મોહનવિજયજી
પા. ૫-૧૪ આં ૩૦

—સં. ૧૭૮૩ વર્ષે જ્યેષ્ઠ શુદ્ધ ૧ દિને લં ૪-૧૮ માં.

—સકલ પડિતોત્તમ પં. શ્રી ગુલાલવિજયજી તત્ શિષ્ય ગણી શ્રી હિત વિજયજી લિખાવતં. પં. શ્રી ધનસોમજી સત્ક પં. જિનેદ્રસોમ લિપતં ઘોતાઆમે સીરોહી વાસી ૩-૧૭ (મારી પાસે છેલ્લું પાનું છે.)

(૬૩૫) જંબુસ્વામી રાસ—૧૭૬૦ જેઠ વદ ૧૦ બુધ પાટણમાં અંતે—

શિશિ ઉદ્ધિ કાય આકાશ વચ્છર દશમિ જ્યેષ્ઠવદિ જાણિ,
બુધવાર રાસ પૂરક થયકે, સુણિજ્યો ઉલટ આણિ. ૧૧ ધં

શ્રીગચ્છ પરતર પતિ પ્રગટ જાણી જતકે નવપંડ,
શ્રી જિનરતન સૂરીસનઇ, પાટઇ આણ અપંડ. ૧૨ ધં

શ્રી જિનચન્દ્ર સૂરીસક, ગુરૂ રાય પ્રતપકે એહ,
વાચક શ્રી શાંતિહરપચું, રહકે જિનહરપ સનેહ. ૧૩ ધં

અધિકાર ચઉથા તણી પૂરી, ઢાલ થઇ એ વીસ.
ગાથા સત્યાસી ત્રિણસઇ, ગાઅઉ જિનહરપ મુનિસ. ૧૪ ધં

સર્વગાથા ૬૮૭ ઢાલ ૨૦ ઇતિશ્રી જંબુસ્વામી ચતુષ્પદાં બુદ્ધિ સિદ્ધિ કથા જલ્યા સ્વકિશોર કથા આમકૃતસુતકથા સોલ્લક કથા માસાહસ શકુનિ કથા ત્રિસુહૃત્ કથા વિપ્ર પુત્રી નાગશ્રી કથા લલિતાંગ કથા સપરિવાર જંબુપ્રવ્રજ્યા પ્રભવ પ્રવ્રજ્યા જંબુ સ્વામિ નિર્વાણ વર્ણનો નામ ચતુર્થોધિકાર: ૪ ઇતિશ્રી જંબુસ્વામિ રાસ: સંપૂર્ણ પ્રથમાધિકારે ગાથા ૪૭૬, દ્વિતીયાધિકારે ગાથા ૪૩ તૃતીયાધિકારે ૩૫૮ ચતુર્થોધિકારે ગાથા ૩૯૧ સર્વ ગાથા ૧૬૫૭ શ્લોક સંખ્યા ૨૦૭૫ ઢાલ ૮૦ (પ્ર. કા.)
(૬૩૬) સ્થૂલભદ્ર સ્વાધ્યાય ૧૭૫૯ આસો શુદ્ધ ૫ કુંજવાર પાટણમાં અંતે—

નિધિખાણુ રિષિ શશિ વહરઈ, આસોજ ઉજ્જલ માસ,

કુંજવર પાચિમિ તિથિ ભલી, ગાયઉ મુનિજસ વાસ. ૫ મુ.

શ્રી ગચ્છ પરતરપતિ જયઉ, જિનચંદ્ર સૂરિ સૂરિદ,

શ્રી શાંતિહરપ વાચક તણુઉ, કહઈ જિનહરપ મુણિંદ, ૬ મુ.

હાલ સતરઘ ગાધયઉ, શ્રી થુલભદ્ર મુનીસ,

જિનહરપ પાટણુ નગરમધ, શ્રી સઘ અધિક જગીસ. ૭ મુ.

—ધતિશ્રી થૂલભદ્ર સ્વાધ્યાય:—સર્વગાથા ૧૫૧. (પ્ર૦ કા.)

(૬૩૭) વીસ વિહરમાન સ્તવનાનિ રચ્યા અને લખ્યા સ ૧૭૬૧

જ્યેષ્ઠ વદિ ૧ શનિવારે લિખિતા જિનહર્યેણુ શ્રી પત્તનમંધ્યે (પ્ર૦ કા.)

(૬૩૮) નર્મદાસુદરી મહાસતી સ્વાધ્યાય—સં. ૧૭૬૧

ચૈત્ર વદિ ૪ સોમ. પાટણુમાં

અંતે—

સંવત સતરઈ એકસઠઈ સમધરે, ચૈત્રકવદિ સોમવાર

ચઉથી દિવસ સઝાય સંપૂરણુ એ થયઉરે, ભણિજ્યો છઠ શ્રીકાર. ૭ ક.

શ્રી જિનચંદ્ર સૂરીસ્વર પરતર ગછ પતીરે, તાસ આણુ સુપ્રમાણુ,

વાચક શાંતિહરપ સુપસાઉલધરે, કહઈ જિનહરપ સુગ્માણુ. ૮ ક.

—હાલ ૨૯ ગાથા ૨૧૪ ગ્રથાય ૨૭૦ સવત્ ૧૭૬૧ વર્ષે ચૈત્ર

વદિ ૪ દિને લિખિતો જિનહર્યેણુ શ્રી પત્તન મંધ્યે (પ્ર. કા.

શ્રી પાર્શ્વનાથ પ્રસાદાત્ શ્રેયો ભવતુ સર્વદા.

(૬૩૯) આરામશોભા રાસ સં. ૧૭૬૧ જ્યેષ્ઠ શુ. ૩ પાટણુમાં

અંતે—

આરામ શોભાની પરઈ, તુમે કરઉ જિનવર ભક્તિ,

સુખ લહઉ રહઉ સસારમાં આગલિ પામઉ સુક્તિ. ૧૨ પ્રી૦

સત્તર એકસઠઈ સમધ, સુચિ જેઠિની તિથિ ત્રીજ,

એ રાસ સંપૂરણુ કીયઉ, થયઉ નિરમલ બોધિ બીજ. ૧૩ પ્રી૦

શ્રી ગચ્છ પરતર તાસ પતિ, શ્રીસુગર જિનચંદ્ર સૂરિ

શ્રી શાંતિહર્ય વાચક તણુઉ, કહઈ જિનહરપ સવર ૧૪ પ્રી૦

એ રાસની ગાથા ચ્યારિસઘ, ઉપરઈ ઉગુણત્રીસ,
જિનહરખ પાટણમાં રચ્યઉ, ઢાલ થઇ એકવીસ. ૧૫ પ્રી૦

—સર્વગાથા ૪૨૯ ઢાલ ૨૧ સંવત ૧૭૬૧ વર્ષે જ્યેષ્ઠ સુદિ ૩
દિને શ્રી પત્તન મધ્યે લિખિતો જિનહર્ષેણ આરામ સોભા રાસઃ સંપૂર્ણઃ—
ધતિશ્રી સમ્યક્ત્વ પૂજા વિષયે આરામ સોભા મહાસતી રાસઃ સમાપ્તઃ
ત્રયાગ્ર શ્લોક સંખ્યા ૫૭૪ (પ્ર૦ કા.)

(૬૪૦) વસુદેવ રાસ ૧૭૬૨ આશો શુ. ૨ રવિવાર પાટણમાં.

અંતે—

x	x	x	x
પક્ષરસ સ્વર અંદમા, આસ સુકલ તિથિ બીજ,			
રવિવાર સંપુરણ થયઉ, સુણતાં ઉપજઇ રીઝ			૫૯ યા૦
એ રાસ વસુદેવનઉ, ધચારસઘ ત્રેસઠિ,			
પચાસ ઢાલે ગાઠજ્યો, મિલિ બે જણુ એકઠ.			૬૦ યા૦
ગછરાજ પરતર ગછ તણઉ, શ્રી આદિ જિનચંદ સૂરિ,			
શ્રી જિનરતન પટોધર, જાસ પ્રતાપ પડૂર			૬૧ યા૦
વાંચના ચારજ તિલક શ્રી, શ્રી સોમ ગણિવર સીસ,			
શ્રી શાંતિહરખ વાચક તણઉ, લહધ જિનહરખ જગીસ.			૬૨ ય૦
શ્રી નેમિજિન સુપસાયથી રચ્યઉ રાસ પ્રમાણ,			
નગર પાટણ સંઘમાં, સદા કલ્યાણુ કલ્યાણુ.			૬૩ ય૦

—ધતિશ્રી વાસુદેવ રાસઃ સંપુર્ણઃ—(પ્ર૦ કા.) પા. ૩

(૬૪૧) સીતા મુદ્રડી.

આદિ—

સરસત માતા વીનવું, ગણપતિ લાગૂં પાય,	
બેકરજોડી વીનવું, અક્ષર દીજ્યો માય.	૧
ગાવતા ગુણુ રામકા, બોલૂ બે કરજોડિ	
સેવક મનમેં ચિંતવે, કીજ્યો પરમ કરોડી.	૨

સીતા ગુરખી સેવકરૂ, જપૂં તે લક્ષ્મણ રામ,

સીતા હણુવંત ગાવતાં, સદ્ગુણ સદા હોય કામ. ૩

પરજ્યાપાલક શ્રી રામહૈ, સખ પદ્મજકે નાથ,

સેવક હંદી વીનતિ, દાય સમાવો હાથ. ૪

x

x

x

x

અતે—

કહે જિણુહરખ સીતા તણોરે, નિત પ્રણમીજો પાયરે સુ.

સીતા નારી સુલખણીરે, તૌં સમ અવર ન કોયરે. સુ.

અગનકૂંડ પાણી કીયોરે રામ લક્ષ્મણ જોડરે. સુ. ધીં ૮

૪-૧૬ સચિત્ર ધીં,

(૬૪૨) જિનપ્રતિમા દૃઢકરણ હુંડી સં. ૧૭૨૫ માગશર.

આદિ—

હું બલિહારી યાદવા એ દેશી

સુઅદેવી હિયડે ધરી, મદ્યુર વયણ રયણ ચિત ધારકૈ

રાસ ભણું રલિયામણો સૂત્રે જિનપ્રતિમા અધિકાર કૈ ૧

કુમતિ કદાચહ પરિહરો, મન હઠ મ કરો મૂઢ ગિમારકૈ

હઠ મિથ્યાત વખાંણીયૈ મિથ્યા તે વાધે સંસાર કૈ. ૨ કું.

x

x

x

x

અતે—

મુજ મન જિન પ્રતિમા રમી, જિન પ્રતિમા માહરૈ આધારકૈ

સદ્વહણા મુઝ એહવી જિનવર જિન પ્રતિમા આકારકૈ. ૬૫ કું.

સતરૈ સૈ પચવીસૈ સમે હિમરિત સીતલ મૃગસિર માસકૈ,

રાસ કીયો રલિયામણો, જિનવર નમતાં લીલવિલાસકૈ. ૬૬ કું.

શ્રી ખસ્તર ગહ ગહગહૈ શ્રી જિનચંદ્રસૂરીસ મહતકૈ

વાચક શ્રી સોમગણિ તણૈ સુપસાયૈ જિનહર્ષ કહંતકૈ. ૬૭ કું.

—લિં પં. સૌભાગ્યવિજયેન સં. ૧૮૩૪ વૈ. સુ. ૧૨ આઊવા

નગરે. ૩-૧૪ પ્ર. કા. નં. ૩૫૩., પા. ૧.

(૬૪૩) જસરાજબાવની. સં. ૧૭૩૮ ફાગણ વદ ૭ ગુર.
આદિ—

ઞ્જકાર અપાર જગત આધાર સમેં નરનારી સંસાર જપેહે,
બાવની અક્ષર માહિં ધૂરાક્ષર જ્યોતિ પ્રદોતન કોટિ તપેહે,
સિદ્ધિ નિરંજન લેષ અલેષ સરપ નરપ જોગેંદ્ર જપેહે,
એસોં મહાતમ હે ઞ્જકાર કો પાપ જસા જાકેં નામિ ધપેહે. ૧
નંગ ચિતામણિ હારિકેં પથર જોઉ, ગહે નર મૂરખ સોઈ,
સુંદર પાટ પટંબર અંબર છોરિકેં આઢણુ લેતહે લોધ,
કામદૂધા ધરતેં જૂં બિહારકેં છોરિ ગહે મતિમદ જિ કોધ,
ધર્મદૂં છોર અધર્મ કરેં જસરાજ ઉણે નિજ ખૂદિ વિગોધ. ૨

x

x

x

x

અતે—

ઘૌર સૂસીસ મુઝાવત હે કેધ લખ જટા સિર કેઈ રહાવે,
લૂંચન હાથ સં કેધ કરે રહૈ મૂન દિગંબર કેધ કહાવેં,
રાષસૂં કેઈ લપેટ રહે કેધ અંગ પંચાંગાનિ માહે તપાવે,
કષ્ટ કરે જસરાજ બહુતપેં ગ્યાન વિના શિવ પથ ન પાવે. ૫૬
સંવત સત્તર અઠતીસેં માસ ફાગણુમે બહુલ સાતમ દિનવાર ગુર પાએહે,
વાચક શાંતહરખ તાહુકે પ્રથમ શિષ્ય ભલેં કે અક્ષરપર કવિત બનાએહે,
અવસરકે વિચાર બેઠિકે સભા મઝાર કહે નરનારિનકેં મનમે સુહાએહે,
કહે જિનહરખ પ્રતાપ પ્રભૂજીકે ભઈ પુરણુ બાવની ગૂણુ ચિતકું રેઝાએ. ૫૭

—છતિ ભલે ધુવાક્ષર બાવની કવિત બંધ જસરાજ કૃત સંપૂર્ણ.
પં. જીવવિજય શિ. જસવિજય લિ. ધો. ૫-૧૫

મહાવીર છંદ

આદિ—શ્રી સિદ્ધારથ કુલ કમલા દીપાવણુ દિણુરાવ.
અતે—

કલશ

ધણી સીસ ધારીયઉ એક તુંહીજ અલવેસર,
અવર નમણુ આખડી પ્રગટ કીધી પરમેસર,

દેવ તણઉ તું દેવ સેવ તોરી નિતિ સારું,
 મુગતિ આપી મહારાજ સદા આણા શિર ધારું,
 કરજોડી તજ આગલિ કહું, કમિત કમલા મુખકરણ,
 જિનહર્ય નામ તોરઉ જપમ, તારિ તારિ તારણ તરણ. ૩૬
 તું સુરવક્ષ સમાન તુંહીજ સુરકુલ સમોવડિ,
 કામધેનુ કલિજીગ્ગ તુંહીજ સુરમણી તડોવડિ,
 તું દીપતઉ દીવાણુ આણુ તોરી આરાધું,
 વડિમ ચઢાવણુ ધંસ સજસ તાહરઉ સરાહું.
 ધન ધન સિદ્ધારથ નૃપધરા, ધન ત્રિસલા ઉચરણ ધર્યઉ,
 જિનહર્ય જિનવર જયઉ જિણિ આતમપર ઉદ્યર્યઉ. ૩૭

(પ્ર૦ કા.)

વાડી પાર્શ્વનાથ (પાટણ) બૃહસ્પતિ ૨૬ કડી. (આદિ-સાંધ ધન
 કહે કરજોડી, હોવાલ્હા, દુકૃત દ્વરિ નિવારિવા મહારા લાલ) મારી પાસે છે.)
 સ્તવનપદ સ્વાધ્યાયાદિ સંશ્રુ.

સ્વલિખિત પ્રતનાં પત્ર ૮૦ (પ્ર૦ કા.)

(ચાર) મંગલ ગીત (અમ.)

પાર્શ્વનાથ ધધર નીસાંણી ૪૭ સવૈયામાં.

આદિ—

મુખસંપતિદાયક નરસુર નાયક પરતિક પાસ નિણુંદાહૈ,
 જાંકી છબિ કાંતિ અનોપમ ઉપમ દીપતિ જાણિ જિણુદાહૈ,
 મુખ જોતિ ઝિગામિ ઝગમગિ ઝગમગિ પુનિમ પૂરણ ચંદાહૈ.
 સખરૂપ સરૂપ વષાણિત ભૂપસો તુંહી ત્રય ભુવણુદાહૈ. ૧

x x x x

અતે—

તેરી બલજાઉ મોજા પાઉ વીનતી આ મુનંદાહૈ
 કહી કહી ધતોમું મુગતિ દે મોમું મેરા દિલ રીઝિંદાહૈ

x x x x

ધધર નીસાણી પાસ વખાણી ગુણી, જિનહરપ કહંદાહૈ. . . ૪૭

—સં. ૧૧૮૭ વર્ષે આવણુ વદિ ૧૦ ભોમદિને ૪-૧૦ ના. ભં.

ઝાઝાલી કથા કવિત્ત ફહા—કુલ ૨૧

સઝાયો.

૨૦ અસમાધિ સ્થાનક—વીસકારણુ અસમાધિના, જાણુઉ

૨૧ સખલા—કહઈ ચારિત્રનઈ કાળરઉ

૨૬ પાપસ્થાનક—ઝોગણુત્રીસ પાપ શ્રુત કેરા.

૩૧ મોહનીય સ્થાનક—થાનક ગુરુ આરે મહા મોહણીતણા

સિદ્ધના ૩૧ ગુણુ—સિદ્ધ વિરાજઈ ગુણુ એકત્રીસહુંરે

બત્રીશયોગ સંગ્રહ—બત્રીસ યોગ સંગ્રહ કરઉ,

(પ્ર૦ કા.)

મુદ્રિત સઝાયો.

પાંચમા આરા પૃ. ૩૬, પરસ્ત્રીવર્જન ૧૦૦, સુગુર પચીશી
૧૨૪, રાજમતિ (૩૯૩, સ. મા. ભીક); સિદ્ધાચલ સ્તુતિ ૨૪૮ (જૈ:
પ્ર.) ઢંઢણુકપિ ૬૦, આવકની કરણી ૬૫ (સ. મા. ભી.)

ઋષિ બત્રીશી.

આદિ—

અષ્ટાપદ શ્રી આદિ જિણુંદ, ચંપા વાસુપૂજ્ય જિણુંદ

પાવા મુગતિ ગયા મહાવીર, અરીક નેમિ ગિરનારસદવીર,

x

x

x

x

અતે—

રિષી બત્રીસી જે નર ગુણે ભણે ભાવસું અવણે સુણે,

રિદ્ધિ વૃદ્ધિ પાંચિ ગુણુગેહ, અજર અમર પદ લાધે તેહ. ૩૧

ઉત્તમ નમતાં લહીયે પાર, ગુણુ ગ્રહિતાં યાયે નિસ્તાર

જાયે દુરિ કરમની કોડિ, કહિ જિનહરપ નમું કરજોડિ. ૩૨

(૩-૧૧ ચા૦)

મેઘકુમાર ચોઢાલીઉં.

આદિ— શ્રી જિનવરનાં ચરણ નમી કરી, ગાઢસુ મેઘકુમારેરે.

x

x

x

x

અતે—

૪ થી ઢાલ.

એકણ ભવને આંતરે, લહિસ્યે ભવનો થાગ,

ધમિ જિનહરપૈ સીસનેરે, ચૂક્યૌ આંણ્યો માગ ૧૦ મે૦

—સં. ૧૮૧૯ વર્ષે મિતિ આસૂ સુદિ ૧૦ દિને લિષતં પં.

ગણેશ. ૨-૧૩ મારી પાસે છે.

૨૯૪ લખિવિજય (ત. વિજયસિંહ-વિજયદેવ-સંજમ-
હર્ષ-ગુણહર્ષ શિ.)

(૬૪૪) ઉત્તમકુમારનો રાસ—૧૭૦૧ કાર્તિક શુ. ૧૧ ગુરૂ

આદિ—

દૂહા.

શ્રી ગુણહરપ (ગુરૂ) તણો, પામી પુણ્યપ્રભાવ,

વિષમ વિધનજલ તારવા, જે વડ અવિહડ નાવ. ૧

જિનવર મુખકમલિ વસે, ષટ ભાષા મય ઉપદેહ,

બાવન અખર વિવિધ વર, રચણે ધડીયો એહ. ૨

જગજયની જગ જીવની, જગદંબા જગમુખ,

જગતારણ જગમોહની, તુઝ સમરિ સવિ સુખ. ૩

વીણા પુસ્તકધારણી, ભગવતી ભારતિ દેવ

કવિત કઈ સંખેપંથી, હિયડે તુઝ સમરેવ. ૪

x

x

x

x

અતે—

શ્રી ઉત્તમરાયતણી મેં કથા કહી લવલેશ

જરણ શાસ્ત્ર તણે અનુસારે ઢાલખંધ સુવિશેષ.

૮૭ ક૦

- સંવત સતરશત એક ઉપરિ ૧૭૦૧ વરસિ ક્રાતિમાસ
ઉજ્જવલ અય્યારમેં ગુરનાસરેં રચ્યો રાસ ઉલ્લાસ. ૮૮ કંઠ
- એણિ રાસે ઢાલ મનોહર ચ્યાર અધિક ચ્યાલીસ
ગાહા દ્વહાદિક સવે લેખેં પન્નરસે ચ્યાલીસ. ૮૯ કંઠ
- પચખંડ દ્વયો સંપૂરણ નિજ ગુર નામ પ્રભાવેં
ભગત તણા દાલીદ દ્વખ ટાલિ, સહગુર સહજ સમાવિ. ૯૦ કંઠ
- ઓછો અધિકો હોવે અણુઘટો, રાસિ વયણુ વિશેષ,
તે મિચ્છાદુક્રડ મુજ હજ્યો, સુણુજ્યો સયણુ અસેસ. ૯૧ કંઠ
- ઉત્તમ રાસ રસિક જન રતિકર સુધટિત સિત પદ્યખંધ
શીલે સુરભિત ચંપ કુસુમ જિમ સદલ સરપ સુગંધ. ૯૨ કંઠ
- શીયલવંત વિવિધપરિ વિલસ્યો, જે ઉત્તમ નરરાય,
દેવી પ્રારથીઓ નવી ચૂકો, જેહ વજદહ કાય. ૯૩ કંઠ
- અતિ સવી છંડીને દીક્ષા, લેઈ કરી તપ સાર
પામી સરગ મુગતિ સાધસેં, અનુક્રમે જે નિરધાર ૯૪ કંઠ
- તેહનો રાસ રસાલ એ રૂડો, જે સાંભલસે કંત
તે તેહના વિછડ્યા વાલાને મિલસે સહી નિશ્ચંત. ૯૫ કંઠ
- જિહાં મંગલ કારણુ હોવે ઝાઝો, જિહાં હોવે મનવિનોદ
ધર્મ ફલાફલ સુણુવા જો મનતો સુણો એસપ્રમોદ. ૯૬ કંઠ
- જિહાં પઢીયે ગુણીમેં તિહાં હોવે કુશલ કલ્યાણુ,
ભણો ગુણો તે આગલે રૂડી જે હોવે સુધડ સુખાણુ. ૯૭ કંઠ
- શ્રી તપગઢ ગયણુંગણિ દિનમણિ, શ્રી વિજયદેવ સૂરીદ
વિજયસિંહસૂરિ આચારજ પ્રતપો જ્યાં રવિચંદ. ૯૮ કંઠ
- તાસ પરંપર ગુર તપ ગઢપતિ વિજયદેવ સૂરિરાય,
તાસ સીસ સંજમહર્ષાભિધ, વરપંડિત કહવાય. ૯૯ કંઠ
- તાપ સીસ પંડિત મુગટમણિ, શ્રી ગુણુહર્ષ સુસીસ,
લખધિવિજય કવિ કહે કરજોડી, ધમ હર્ષે નિસદીસ.

જિહાં થીર થઇ રહે શ્રી જિનશાસન, જિહાં તપે સુ દિણ્દ
 ગ્રહ ગણમંડિત મેર મહીધર જાં દ્રુઅ તારાયંદ. ૩૦૦
 તિહાંતાઈ ઉત્તમરાયનો જાનો ઉત્તમ રાસ રસાલ,
 ભણે ગુણે નિસુણે જે ભાવે, તિહાં ધર મંગલ માલ, ૩૦૧
 તપગણ મંડણ સંજમહર્ષ સુશિષ્ય શ્રી ગુણહર્ષ સુસીસ
 લક્ષ્મિવિજય કહે રાસ રસાલો, પ્રતપો જાં નિસદીસ.

૩૦૨ કરો.

—મુનિશ્રી કસ્તુરિવિજય પન્યાસજીકી સવાઇ શ્રી પં. અમ-
 રવિજય પન્યાસજી વાચનાર્યે મુનિ પં. કેસરવિજયેન લિખિતા. ઉન્હા-
 નગરે. ૮૮-૧૫ માં૦

(૬૪૫) અજાપુત્રનો રાસ સં. ૧૭૦૩ આસો શુ. ૧૦
 આદિ—

ફહા.

વંદુ શ્રી જિનવર તણાં, ચરણ કમલ ઉલ્હાસ,
 જે પ્રણમંતે પાંખીઈ, શિવસુખ આરેમાસ. ૧
 સિદ્ધ સાધનિન ધર્મધુર, એ સવિ મંગલ મૂન.
 સંકટ હરજો સમરતાં, હોજ્યો મુઝ અતુકુલ. ૨
 જેહથી જીસ જસ પાખીએ સરે મનવંછિત કાંમ,
 શ્રીગુણહર્ષ ગુરુજી તણાં, જગ જયવંતું નાંમ. ૩
 શ્રી સરસતી તું સારદા, ગિરવાંણી ગુણ ગેલ,
 અહ્લાણી અહ્લાડવિ, મોહો મોહનવેલિ. ૪

(સરસ્વતિની સ્તુતિ છે.)

x

x

x

x

અતે—

ઝોણું અધિકુરે આગમથી કહિઉ ઘટતા ઘટતુરે જેનવિ સદ્વહિયું,
 નવિ સદ્વહીઈ મે અઘટ ઘટતું તે મિછા દુકડ દીઓ

મેં જીરણુ પુસ્તક જોધને એ રાસ હ જોડી લીઓ
વળી અઘટ વયણુ જિકો હોધ તે સુગણુ ખમજો માનવી
શ્રી અન્નપુત્ર રાસ કેવલી વાત છે અતિ નવ નવી.

૧૭

અંકે ગાહારે દુહા અઉપધ, સવિ સરવાલેરે ચઉદહે સત થધ,
સત થધ ચઉદહ ચોપધ તિમ ઢાલ ઉગણુત્રીસએ
શ્રવણે સુણતાં સુખ હોધ હીયડુ હરપે હીસે;
સંવત સતરત્રન આસુ સુદમાં દસમી શુકે સહી
શ્રી અન્નપુત્ર કથા સકોમલ રાસ બંધે એમ કહી.

૧૮

જા ધ્રુઅ તારારે જા રવિચંદ્રમા, જાં લવણોદધિ લોપે નવિ સિમા,
નવિ સિમા લોપે લક્ષણુ જલનિધિ મેર પ્રમુખ મહીધરા,
જાં જૈનશાસન માહિ લીજે જૈન નામ નિરંતરા,
તાં લગે પ્રતપો શ્રી અન્નસુત રાય રાસ સોહામણો
સાંભલે સવિ સુખ સંપજે ધર હોધ નિત વધામણાં.

૧૯

તપગચ્છ ગિરિઓરે ગુર ગુણુસાયર, જે તપ તેજેરે દેવ દિવાયર,
દિવાયર તપ તેજથી શ્રી વિજયદન (દેવ) સુરિસર
તસ સીસ સંજમહર્ષ પંડિત શ્રી ગુણુહરપ મુનિસર
તસ સીસ લીલા લખધિવિન્યાભિધ વિખુધભાવે ભણે
અન્નપુત્ર નરપતિ નિઘટ નિરૂપમ કીરતપટ હો રણુઝણે.

૨૦

—અન્નપુત્ર રાસસ્થ સપ્તખંડ સં. સર્વખંડ ૭ સર્વઢાલ ૨૯ છે.
સર્વગાથા ૧૪૨૦ છે, સર્વ સલોક સંખ્યા ૩૨૨૫ છઈ એ રાસનો
અધિકાર જીરણુ ગ્રંથ પ્રમુખ શાસ્ત્ર મધ્યે વર્ષાણ્યો છઈ તેહથી વિશેષ
ધારવઉ સહી સં. ૧૮૮૨ વૈશાખમાસે શુકલ પક્ષે ૧૫ તિથી શ્રી
રવિવાસરે લખિતં શ્રી પોરબંદિર મધ્યે સા. ખીમચંદ શિવરાજ લખિતં
સ્વ આત્માર્થે ૬૯-૧૫ માં.

(૬૪૬) મૈન એકાદશી સ્ત૦

આદિ—

વસ્તુ છંદ.

સરસતિ (૨) પદમ પણુમેવિ.

પછિનિ ગુરુનર્ધ નમે, તાર નાસ નિઅ મન્નિ આણિઅ,

કહસ્તું મુનિ એકાદસી જૈન આગમ વષાણિઅ,

આરાહત એકાદશી આણી મન આણુંદ,

સુષ સંપદ સહજિ હોઈ જાં ધ્રુઅ તારાચંદ. ૧

જિહાં તીરથ (૨) અઢિછ શેત્રુંજ

શ્રી ગિરનારિ અઢાર તિમ ચૌરવાડિ ચદાક જિણુવર,

ને સૌરઠમાંહિ સખલ અવર તીર્થ પ્રણુમતિ નરવર,

નગરી મોટી દ્વારકા તિહાં માધવ નરરાય,

રાજકરઈ સુરપતિ પરિ નરપતિ પ્રણુમઈ પાય. ૨

x

x

x

x

અંત—

શ્રી વિજયદેવ સુરિદેવ સહગુરુ લલો, શ્રી ગુણુહરપ કવીસીસ લેશિ,

મૈન એકાદસી દિવસ મહિમા કલો, ગહગહો લખધિ લીલાવિશેસિં. ૬૪

૧ સૌભાગ્ય પંચમી જ્ઞાન પંચમી સ્ત૦

આદિ જિણુવર (૨) સખલ જગજંત

વંછિઅ સુહંકર પયકમલ નમવિ દેવ સારદા સમરિઅ,

તિમ નિઅ સહગુરુ નામનઈ મુઝ મનિકજિ કરિઅ જમરીઅ,

કહિસ્તું સોહગપંચમી નાણુપંચમી તિમ્મ

આરાહતઈ દ્વરિ હોઈ નાણુવરણી કમ્મ. ૧

અંત—

જય (૨) શ્રી સીમંધર સામી, જય નિજ્જર ગજગામીરે,

શ્રી ગુણુહર સેવાક્ષ પામી, લખધિ કહિ સિરનામીરે.

૨ પંચકલ્યાણકાલિધ જિનસ્ત૦

આદિ—

દ્વહા.

ચોવીસઠ જિણુવર નમી, નિચ ગુર ચરણુ નમેવિ,
કલ્યાણક તિથિ જિનતણી, સુણિ ભવિઆણુ સપેવિ

x

x

x

x

અંત—

શ્રી વિજયદેવ સૂરોદ સહગુર સગુણ, શ્રી ગુણહર્ષ વરવિષ્ણુ સીસો,
પંચકલ્યાણકાલિધ તવન જિનતાણું, લખધિ પભણું પ્રખલ જગિ

જગીસો. ૩૬

—પં. શ્રી લખિધવિજય શિ ભાવિગણિ આણુંદવિજયેન લિ૦
સોહીઆમે ઉપરનાં ત્રણ એક સાથે ૮-૧૭ (વિ. ધ.)

૨૯૫ આણુંદ—(ખ૦ મહિમાસાગરશિ૦)
(૬૪૭) + અહર્નક રાસ—સં ૧૭૦૨ (૧૭૦૪)

આદિ—

ધર આંખા આંભલીરે દેશી.

સરસતિ સામિણિ વીનવું રે, પ્રણમી શ્રી ઋષિરાય,

સાધુ શિરોમણિ ગુણુનિયોરે, અમરહનક શિરતાજ,

મુનીસર ગાર્યું ગુણુ ગંભીર, મેરતણી પરિ ધીર. સુ. આંકણી.

અંત—

x

x

x

x

સંવત સતર ૧૭૦૨ બિડોત્તરધ, વડ પરતર ગઢૈ વાસ,
મણિ મહિમાસાગર હિત વીનવે, આણુંદપુરે કહીયો રાસ

મેટિઉરે ગુરરાજ, તિણિ સાધ્યોરે આપણુડાંકાજ. વિલાસકિ—

—સં: ૧૭૪૦ વર્ષે શકે ૧૬૯૫ પ્રવર્તમાને આસોત્તમમાસ
મેટ્યોરે ગુરરાજે. ૯

અશ્વની માસે શુકલપક્ષે દ્વિતીયાયાં સોમપુત્રે લિખિતં પંડિતશ્રી જ્યા-
નંદગણિ શિ. પંડિત શ્રી દેવાનંદ ગણિ તત્ શિષ્ય ગણિ વિનયાનંદેન
શ્રી ધારાનગર્યા સાધવી શ્રી રાજશ્રી વાચનાર્થે ૪-૧૩ (વિ. ધ.)
અન્યપ્રતમાં.

સંવત સત્તર ચાડોત્તરી વડ ખરતરે ગચ્છવાસ,
ગણિ મહિમાસાગર ગુરૂ હિતકર આબુદિરે કહીઓ

રાસ વિલાસ—

—સં ૧૭૫૧ વર્ષે ચૈત્રમાસે તપાગચ્છે રાજધિરાજ લદ્દારક શ્રી
લાવરત્નસૂરિ શિષ્ય માનરત્ન લિખિત સૂર્યપુર નગરે. પ્ર. કા, પાનાં
૬ પ્રે. ૨,

—અમ૦, ખં ૧, આ. ક. પ્રકાશિત પૃ. ૩૦૧ સ. મા. (ભી.)
૨૯૬ રાજહર્ષ (ખ. કીર્તિરત્નસૂરિ-હર્ષવિશાલ-હર્ષ
ધર્મ-સાધુમંદિર-વિમલરંગ-લખ્વિકલ્લોલ-લલિતકીર્તિ શિ૦)
જીઓ સુમતિરંગ.

(૬૪૮) થાવચ્યા શુકસેલગ ચોપાઈ સ૦ ૧૭૦૩ માગ૦ સુ.
૧૩ સોમ બીકાનેરમાં.

અંતે—

સંવત સતરધસૈ વરસૈ ત્રિડોત્તરધજી વીકાનેર મઝારિ,
મોટો સદ્ધ સદ્ધશ્રી બીકાનેરનોજી જીવદયા પ્રતિપાલ
હિત જાણી મધ તેહતણે કરી આગ્રહજી ચૌપધ કરીય રસાલ.
ગિરવાશ્રી ખરતરગજનાયક દીપતાજી શ્રી જિનરતન સૂરીસ
તેહનર્ધ વારધ આગમ અનુસારધ રચીજી ઢાલ કરે પચવીશ.
સંપવાલ મંડન આચરિજ ભલોજી કીરતિરતન સૂરીશ,
ચરણ કમલ સેવધ નિતુ તેહનાજી પૂરધ મનહ જગીસ.
જેહની સાધા જિમ પાલ્લવીજી, સીસ સકલ સુવિસાલ
સોહર્ધ તસુ પાટૈ મુનિવર ચઢતી કલાજી, વાચક હર્ષવિશાલ.

હુષધર્મ વાચક તસુ પાઠે બણીયધજી, સાધુમંદિર ગુણવંત,
 કિરિયા ઉત્કૃષ્ટિ જિણુ સૂધી આદરીજી વાચક અતિશયવંત.
 વિમલરંગતણી રહણી અતિ આકરીજી, તસુ પાઠે સુવિશેષ
 સાધુ શિરોમણિ વિનયકલા ગુણુ આગિલાજી, સદ્ સરાહૈ દેધિ.
 તેહનૈ પાઠધ વાચક લખધિકલ્લોલજીરે સેવકનધ સુપદાય,
 કરિ અણુસણુ આરાધન સુરપદવી લહીજી નામધ નવનિધિ થાય.
 તસુ પાઠે પાઠક મોટા સારા હીયધજી લલિતકીરતિ પરધાન
 આગમ અરથ વિચાર સકલ કલા જીણુ ભક્ષાજી, દિનદિન ચઢનેવાન
 તેહતણે સુપસાયૈ રાજહરષ કહધજી સુનિવરનાં ગુણુગાન,
 બણુતાં મુણુતાં માંભલતાં સુધ ઉપજૈજી પામીજૈ બહુમાન.
 જેહનો ભાઈ પુણ્યહરષ વિધાનિલોજી સહુમણે સંસાર
 તેહની સાંનિધિ લહિરિ કીધી ચૌપાધજી, રાજહરષ સુષકાર.

—સંવત્ ૧૭૪૩ પ્રમિતે વૈશાખ માસે ૧૨ તિથૌ પ. શ્રી. સમય
 માણિક્ય ગણિભિ વ્યંક્ષેખિ.

(ધડરની બાધઓનો ભંડાર).

૨૯૭ જયસોમ—(ત૦ જશસોમ શિ૦)

(૬૪૯) બારભાવનાની ૧૨ સ.-ભાવનાવેલી સ. સં. ૧૭૦૩
 શુદ્ધ ૧૩ કુજવાર. જેસલમેરમાં.

આદિ—

પ્રાસ જિનેસર પય નમી, સદ્ગુરુને આધાર,
 ભવિયણુ જનને હિત ભણી, બણુશું ભાવના બાર. ૧
 પ્રથમ અનિત્ય અશરણુપણું, એહ સંસાર વિચાર
 એકલપણું અન્યત્વ તિમ, અશુચિ આશ્રવ ભાર. ૨
 સંવર નિર્પર ભાવના, લોકસરપ સુખોધિ,
 દુલ્લહ ભાવનં જિનધરમ, એણીપરે કરજીવ સોધિ. ૩
 રસકૂપી રસ વેધિયો, લોહ થકી હોય હેમ,
 જીવ ધણુ ભાવન શુદ્ધ હુયે, પરમરૂપ લહે તેમ. ૪

ભાવવિના દાનાદિકાં, જાણે અલૂણું ધાન,
ભાવ રસાંગ મળ્યા થકી, તૂટે કરમ નિદાન.

૫

x x x x x

અતે—

દોહા.

તપગછપતિ વિજયદેવગુર, વિજયસિંહ મુનિરાય,
શુદ્ધધર્મદાયક સદા, પ્રણુમો એહના પાય.

૬

ઢાલ ૧૩ રાગ ધન્યાશ્રી.

તુમે ભાવોરે, ભવિ ઇણીપરે ભાવના ભાવો,
તન મન વયણુ ધર્મલય લાવો, જિમ સુખ સંપદ પાવોરે. ભ. ૧
લલના લોચન ચિત ન ડોલાવો, ધન કારણ કાંઈ ધાવો,
પ્રેણુ શું તારોતાર મિલાવો, જો હોય શિવપુર જાવોરે.
કાંઈ ગર્ભાવાસ ન આવોરે. ભ. ૨

જંમૂની પેરે જીવ જગાવો, વિષયથકી વિરમાવો
એ હિત શિખામણુ અમારી માની, જગ જસપડહ વજાવોરે. ભ. ૩
શ્રી જયસોમ વિષ્ણુ વૈરાગી, જસુ જસ ચિહ્ન ખંડ ચાવો,
તાંસ શિષ્ય કહે ભાવના ભણુતાં, ઘર ઘર હોયે વધાવોરે. ભ. ૪

દોહા.

ભોજનનભગુણુ વરસ શુચિ, સિત તેરસ કુંજવાર
ભગતહેતુ ભાવના ભણી, જેસલમેર મઝાર. ભ. ૫

—પ્ર. સઝાયપદસગ્રહ પૃ. ૯૭, થી ૧૧૪.

—સં. ૧૭૪૦ વર્ષે કાર્તિક માસે કૃષ્ણપક્ષે અષ્ટમી તિથી લખીતં.

૭-૧૨ પ્ર. કા. નં. ૪૪૯.

૧૪ ગુણુસ્થાનક સ્વાધ્યાય.

અતે—

તપગછપતિ વિજયદેવ મુનીસર કવિ જસસોમ ગુણુ વરિઆરે.
તારુ સીસ જયસોમ નમઇ તરુ જે સમરસ ગુણુ ભરિઆરે. . તિ૦

—લિ૦ પં. સદાસાગર ગણિ ભિ. સં. ૧૮૦૪ ચૈત્ર વદિ ૧૧ દિને શ્રી અજમેર મધ્યે. વિવેકવિજય ભં. ઉદયપુર. પ્ર. કા. પાસે યંત્રસહિત પ્રત છે.

(વિજયદેવસૂરિ-આચાર્યપદ ૧૬૫૮ પાટણ, ભટ્ટારક પદ ૧૬૭૧ અને સ્વ. ૧૭૧૩ ઉનામાં).

જયસોમ પંડિતે સં. ૧૭૧૬ માં છએ કર્મગ્રંથનો (ગદ્યમાં) બાલાવ-બોધ રચ્યો છે, જેની શ્લોકસંખ્યા ૧૭૦૦૦ સુમારે છે. બાલાવબોધ સ્વ. ભીમસી માણેકે પ્રકરણ રતનાકરના ૪થા ભાગમાં છપાવ્યો છે. તેમની ગુરૂ પર પરા તપગચ્છની પદ્મ મી પાટે થયેલા આનંદવિમલસૂરીથી છે અને આ પ્રમાણે કે:—આનંદવિમલસૂરિ-તેમના સોમનિર્મળ ઉપાધ્યાય-તેમના પાઠક હર્ષસોમ-તેમના યશઃસોમ અને તેમના આપણા કવિ જય-સોમ કે જેમના ઉક્ત બાલાવબોધની પ્રથમ પ્રતિ તેમના જ શિષ્ય કલ્યાણસોમે લખી હતી. આ જયસોમ આદિ પંડિત મંડલિ પ્રસિદ્ધ યશોવિજયજીના અદોષ ચરણ સેવતી હતી.

૨૯૮ માનવિજય (ત. વિજયસિંહસૂરિ-જયવિજય શિ.)
(૬૫૦) શ્રીપાલ રાસ ૧૭૦૨ (૪) આસો શુ. ૧૦ સોમ પીલવણમાં
આદિ—

શ્રી આદીસર જિન તણા, પ્રણમું પાર્યારવિંદ	
આદિ ધરમ જેણુઈ ભાષીઉ, ભવિજન કમલદિણુંદ.	૧
પંચમ ચક્રિ પદ ધરણુ, સોલમો જિનદેવ	
ત્રિભુવન શાંતિકરણુ વિભો, શાંતિ જપો નિતમેવ.	૨
ચાદવ કુલ ઉદ્યાયલધ, દિનમણિ પ્રગટયો જેહ	
રાણુલ વલ્લભ શીલધર, નેમિ નમું ગુણુગેહ.	૩
પ્રગટ પ્રભાવ પ્રભાધર, પાસ જિણુદ દ્યાલ	
નામ જપતાં જેહનું, લહિએ મંગલમાલ.	૪

વર્તમાન તીરથ ધણી, વર્ધમાન ધરે ધ્યાન,
વર્ધમાન સુખ સંપદા, વાંધછ મનિ ધર્યે માન. ૫
જિન વાણી પ્રણમી મુદા, ગુરુનર્ધ કરી પ્રણામ,
સિદ્ધચક્ર મહિમા થુણુ, ભાવ ધરી અમિરામ, ૬
કાલ અનાદિ સાસતો, નવપદ નવનિધિ કાર,
ગુણ અનંત જાની ભણ્યા, કહુ નિજમતિ વિસ્તારિ. ૭

x x x x x

અંતે—

દાલ.

આજ સખિ મુઝ આંગણુ, સુરતર ફલિયો સાર એ દેશી.
તીહાં ચવી નરમવ લહિ, ભવતુ મઘે સિવસુખસાર,
તે મુણિ વાંદિ વલ્યો, શ્રી સાધુછરે તિહાથી કરધ વિહાર.

જપિયે ભવિ શ્રી નવપદસાર
તે તુહોરે માનવિનય દાતાર.
તે થુણુતારે હુયો હરપ અપાર
મુઝ નિત્ય નિત્યરે હોજ્યો મંગલકાર. ૩

x x x x x

યુગ ગગન મુની શશી વરસની, આસો સુદિ દશમી શશિવાર,
રચ્યો રાસ શ્રી ચંદ્રપ્રભ પસાઉલધરે, પીલવણુ મઝારિ, જપો. ૮
તપગઢ નાયક જગગુરુ, શ્રી હીરવિનય સૂરીંદ
અમકખર જેણુધ પ્રતિભોધિયો, જિન સાસનરે જયકાર મુણિંદ. ૯
પટિ સવાઈ શ્રી વિનયસેનસૂરિ, વાદિવૃદ ગજમદસીંહ,
તસુ પટિ શ્રી વિનયદેવસૂરિ, સંપ્રતિ વિચરધરે પ્રભુ અકલ અખીહ.
જપો. ૧૦

આચારિજશ્રી વિનયસિંહસૂરિ, સકલસૂરિ સિરદાર
યુધ જયવિનય સિસઈ રચ્યો, માનવિનયઈ રે લહો સુજસ અપાર.
જપો. ૧૧

મેરૂ રવિ સસિ સાગરા, તિહા લગમ થિર એહ રાસ,
સહુ સંધ સદાએ વાંચ્યો, પહુચમ નિતુ નિતુરે માહરા મન તણી આસ.
જપો. ૧૨

—શ્રીમાલવદેસે સાહપુરે સં. ૧૭૮૫ વર્ષ વૈશાખ સુદિ ૭ ખુદે
સચિત્ર પ્રતિ પત્ર ૩૧-૧૬ સેં. લા. વડોં નં. ૧૧૭૧.

૨૬૬ તેજમુનિ—(લોં કર્મસિંહ-કેશવ-મહિરાજ-ટોડર
—ભીમજી શિં)

(૬૫૧) ચંદરાજનો રાસ—સં. ૧૭૦૭ કર્તિક દિવાલી શુદિ ૨
સોમવાર-રાણપુરમાં.

આદિ—

ફહા.

શ્રી જિન શાંતિ નમું સદા, સોલસમે જિનચંદ,
અમુખ વ્યથા આપદ હરે, આપેં પરમાણંદ. ૧
વીરતણો ગણધર વડો, શ્રી ગૌતમ ગુણધાર,
ચર્ણુ નમું હું તેહના, જિમ પાંમુ સુખ સાર. ૨
કારુમીર મુખ મડણી, રૂપેં ઝાક ઝમાલ,
સા સરસ્વતી પ્રણમુ મુદા, આપેં વચણુ રસાલ. ૩
ગુરૂ નમીયેં ગુરૂતા ભણી, ગુરૂ મોટા સસાર,
કીડીથી કુંજર કરે, ધન્ય ગુરૂના ઉપગાર. ૪
ચરણુ કમલ શ્રી ગુરૂતણા, જે સેવિં ચિત્ત લાય,
ઈહ ભવ પરભવિ સુખ-લહૈ, પાપતિમર સહું જાય. ૫
દ્ધન સીલ તપ ભાવના, ચ્યારિ મુગતિ સોપાંન,
શીલતણા ગુણુ વર્ણુવું, સુંણ્યો સહુ સાવધાન. ૬
સીલ પ્રભાવે સુખ લહો, ચંદ નરેસર રાય,
ધુર છેહાં લગિ સાંભલો, ચરિત કહું સુખદાય. ૭

ઉધ બગાઈ પરહરિ છાંડિ વિગથા વાત,
નરનારી તુમહે સાંભલો, ચંદતણો અવદાત.

x x x x x

અંતે—

(હાલ—દાંન કહિ જગ હુ વડો—એ દેસી.)

ચંદ મુનીવર વદીધ સહી, વંદતાં પાતિક જાયરે;	
સંજમ પાલે નિરમલો, એને દર્શને આનંદિ થાયરે.	ચંદ. ૧
એક ચોતધ ને ગુણાવલી પ્રેમલા લચ્છિ સુખાણો,	
સુમતિ પ્રધાન ચોથો વલી, કરે સંજમનો મડાણુરે.	ચંદ. ૨
શિવ કુમર જે નાંટકીયો, શિવ માલા ખેંટી તાસરે;	
એષ જીવે સંજમ લીધો, જિનવરજીને પાસેરે.	ચંદ. ૩
વાત ચઈ વિમલપુરે, ચંદરાજ સંજમ લીધોરે;	
વાત સૂણી સુસરેં તિહાં, નિજ મનિ વૈરાગે કીધોરે.	ચંદ. ૪
રાય રાણી મંત્રીસરેં તિહાં લીધો સંજમ ભારેં;	
ચંદ મુનીવર સિહ તણી પરે મહીયલ કરે વિહારોરે.	ચંદ. ૫

x x x x

એહવા સાધતણા ગુણુ ગાંતાં, લહીધ સુખજવાસોરે;	
ઉત્તમ સાધ સદા સુખકારી, દર્શન દીઠે ઉલ્હાસોરે.	ચંદ. ૧૩
શ્રી લૂંકા ગજ જાંણીઈ, જગમાંહે પ્રગટયો તેહરે;	
દયા ધર્મ તિહાંકણુ લહીઈ, સત્રેં ચાલેં જેહરે.	ચંદ. ૧૪
રૂપજીવ યુગ હરી કહીધ, તાસ પાટે જયવતોરે;	
રૂપસીંહ દામોદર દીપે, શ્રી કર્મસીંહ મહતોરે.	ચંદ. ૧૫
તાસ પાટે ગજનાયક સૂદર, શ્રી કેશવ ગણધારોરે;	
સીલ સીરોમણિ રૂપ પુરંદર, જિન સાસણુ સિણુગારીરે.	ચંદ. ૧૬
તાસ સાસણુ માહિ તામ જીઓ દયા વૈરાગી સંવેગીરે;	
મારૂવાડિ જેણે પ્રતિઓધી, સહુ જાણે વડલાગીરે.	ચંદ. ૧૭

- તાસ શિષ્ય મહિરાજ વખાણું, ગોત્ર લોટા જસ છાજેરે;
 તાસ સીસ તલ સૂધા ચારા, શ્રી ટોડર વિરાજેરે. ચંદ. ૧૮
- તસ સીસ સુંદર સાધ સોભાગી, તપસીને ગુણવતોરે;
 ઋપિ ભીમજી ઉત્તમ આચારે, દરશન જોહને સંતરે. ચંદ. ૧૯
- તાસ શિષ્ય તેજ મુની ઇમ બોલે, રાસ રચ્યો મેં ખાંતિરે;
 ભવિજન ભાવ ધરીનેં સૂણ્યો, દાલ આંણી બહુ ભાંતિરે. ચંદ. ૨૦
- ચરિત્ર થકી કથા જિમ ધારી, તિમ મધ કીધી જોડરે;
 અધિકા ઓચ્છાનો મિછા દુક્રુડ, દેતાં કાંઈ નહી ખોડરે. ચંદ. ૨૧
- સોરઠ દેષ દેસાં સિર સોહેં, સહુ દેસાંનો ટીકારે;
 નગર ભલો ગઢ કોટ સચુતો, નામેં રાણપુર નીકારે. ચંદ. ૨૨
- સંવત સતરેસઠ સાતે કાતિક, પર્વ દીવાલી વાડરે;
 શ્વેત પક્ષ દ્વિતીયાઈ સોહેં, સોમવાર છે વાડરે. ચંદ. ૨૩
- ચંદ્ર પ્રબધ સરસ મે કીધો, ચોઉથો ખંડ ઉદ્ધારેરે;
 બણસેં ગુણસેં ભાવસ્યું, તે લહમી જયજયકારેરે. ચંદ. ૨૪

—ઈતિ શ્રી સીલ વિષયે પ્રેમલા લઈ ચંદ રામરાસ ચતુર્થખંડ સંપૂર્ણ. સં. ૧૭૯૫ વર્ષે જ્યેષ્ઠ વદિ તિથિ ૯ મી વાર ભોમે: બાલા-પુર મિધ્યે લિખતં પુન્ય ઋપિ શ્રી પ. જસરાજજી તત્ સીષ્ય પુન્ય ઋપિ શ્રી પ દેવચંદજી તત્ શિષ્ય લિપીકૃતં ઋપિ નાનજી. આતમા અર્ચ્યે: શ્રી. (પ્ર૦ કા૦)

—સંવતિ દુમુની શુકાદિ ગુપ્તિ વર્ષે ચંદ...(વિ. ધ.)
 (૬પર) જિતારીરાજ રાસ સં. ૧૭૨૫ વૈ. વ. ૨ બુધ સીરોહીમાં.
 આદિ—

દ્વલો.

પ્રાત ઉડી પ્રણમું સદા, શ્રી જિન ખાસ જિણુંદ;
 તાસ ખસાઈ પામીઈ, સુખ શાંતિ આણુંદ.
 મનિ સમરૂં હું સરસ્વતી, આપઈ અમૃત વાંણિ;
 સીસ નમાવું નિજ ગુરૂ, ગુણમણિ કેરા ખાંણિ.

સાધતણા ગુણ ગાવતાં, કાયા નિર્મલ થાય;
 કુમતિ હરઈ મતિ સંપન્નઈ, કલમષ દુરિ પુલાય. ૩
 દાન સીયલ તપ ભાવના, શિવપુર મારગ ચ્યાગિ;
 સીલ તણા ગુણ વર્ણવું, જે જગમાંહિ સાર. ૪
 જીતારી નૃપતી કથા અતિ સુંદર સુખકાર;
 અતકર્ણ મન મેલવી, સાભલજ્યો નરનારિ. ૫
 કુણ દેસઈ કુંણ પુર હુઓ, કિમ ગ્રહો સંયમ ભાર;
 નારિ પાંચસે પરહરી, તે સુણ્યો અધિકાર. ૬

x

x

x

x

અતે—

શ્રી હુંકા ગજમંડળ કહીઈ શ્રી તેજસિધ મુણિંદ.
 શ્રી પૂજ્ય શ્રી કેશવ કથ પાદિઈ, પ્રતપો જિમ દિણંદ. ૧૦ ભ.
 પ્રબલ પુન્યાઈ દિન દિન ચઢતી, સહુ જાણુઈ સંસાર.
 ગુણનિધિ કરુણા રસસું ભરીયો, સંધ સકલ સુખકાર. ૧૧
 ઋષિ ભીમજી સિસ સાસણ કહીઈ, જેહનો જગ જસવાસ;
 તસ શિષ્ય તેજ મુનિ ઈમ ભાસઈ, રચીયો સરસ મઈ રાસ. ૧૨
 સંવત સતર રામવેદ સંખ્યા નિર્મલ વધસાખ માસ;
 વદિ દ્વિતીયા બુધવાર વદીતો, સીરોહી નયર ઉલ્હાસ. ૧૩
 ગુરુ સુખથી જિમ કથા સુણીથી તિમ મઈ કીધી જોડિ;
 અધિક ઓછાનો મિછામ દોકડો, દેતાં કાંઈ નહિ ખોડ. ૧૪
 સાધુ તણા ગુણ સહજઈ મીઠા, વધી ગુથા મનમેલ;
 દુધ પીતાં હોવઈ મીઠો, અર મિશ્રીનો મેલિ. ૧૫
 ઢાલ પનરલગિ મઈ તે આણી, કહ્યો કંઠ બનાય;
 ભાવઈ સાધતણા ગુણ સુણતાં, પાતિક દુરિ પુલાય. ૧૬
 નરનારી રસ નામઈ ગાયો, જિમ પામો સુખવૃંદ,
 તેજમુનિ કહિ સાધ નામથી, મુઝ સદાહી આણુંદ. ૧૭ ભ.

—સં. ૧૭૪૬ આવણ કૃષ્ણપદ્મે દ્વાદશીતિથૌ લિપતં ઝ. ઠાકુર,
આ. ફલાં આં નાંખાઈ તસ્ય શિષ્યણી આં કેશર પઠનાર્યે સૂરતિ
બિંદરે. ૯-૧૪ દા. ૭૧ નં. ૩૧ ૩.

૩૦૦ લખધોદય ગણિ—(ખં જિનમાણિક્ય સૂરિ-વિનય-

સમુદ્ર-હર્ષવિલાસ-જ્ઞાનસમુદ્ર-જ્ઞાનરાજ ગણિ શિં)

(૬૫૩) પદ્મિની ચરિત્ર. સં. ૧૭૦૭ ચૈત્ર સુ. ૧૫ શનિ.

આદિ—

શ્રી આદિસર પ્રથમ જિન, જગપતિ જ્યોતિ સરપ;	
નિરભય પદવાસી નમૂં, અક્ષલ અનંત અનૂપ.	૧
ચરણ કમલ ચિતરું નમું, ચોઉવીસમ જિનચંદ;	
સુખદાયક શેવક ભણી, સાચો સુરતર કંદ.	૨
સુપ્રસન્ન સારદ સામિણી હોજ્યો માત હનુર;	
બુધિ દેજ્યો મુજને બહુત, પ્રગટ વચન પંડૂર.	૩
જ્ઞાતા દાતા જ્ઞાનધન, જ્ઞાનરાજ ગુરરાજ;	
તાસ પ્રસાદચક્રી કહુ, સતી ચરિત સિરતાજ.	૪
ગોરાવાદલ અતિગુણિ, સૂરવીર સિરતાજ;	
ચિત્રકોટ કીધઉ ચરીત, સાંખી ધરમ સિરતાજ.	૫
સરસ કથા નવરસ સહિત, વીર શૃંગાર વિશેષ;	
કહિસ્યું કવિત કલ્પોલસું, પૂરવ કથા સંખેપ.	૬
પદ્મિનિ પાલ્યો સીલવ્રત, વાદલ ગોરો વીર;	
શિલવીર ગાવત સદા, પાંડમિલી ધૃત પીર.	૭

x

x

x

x

પ્રથમ ખંડની અંતે—

ગિરવો ગછ ખરતર તણોરે, જાણે સકલ જિહાંન;

ગછનાયક લાયક બડો જગમે જુગપરધાનરે.

મો. ૬

શ્રી જિનરંગ સૂરીસર, તસુ શ્રાવક સિરતાન્નેરે;	1
કુલમંડલુ કટારીયા, મંત્રીસર હંસરાન્નેરે.	મો. ૭
જેહનો જસ જગિ મહમહે, કરણી સુકૃત કુખેરોરે;	
પરમભગત ગુરુ દેવરા, બડદાતા મન મેરોરે.	મો. ૮
ભાષ કુંગરસી ભલો, લધુ બંધવ ગુણ વંદોરે;	
દુખીયાં દલિદેં ભંજણો, ભાગચંદ કુલચંદોરે.	મો. ૯
તાસુ તણે આદર કરી, સબધ રચ્યો તિ રસાથોરે;	
પાકક જ્ઞાનસમુદ્ર તણો, શિષ્ય મુખી જ્ઞાનરાન્નેરે.	મો. ૧૦
સુપસાયે શ્રી ગુરુતણે, લખ્ધોદય ગુણ ભાખેરે;	
પ્રથમ ખંડ પૂરો કીયો, ધરમ તણી અભિલાષેરે.	મો. ૧૧

—ધર્તિશ્રી પદ્મિની ચરિત્રે ઢાલ ભાષાબંધે શ્રી જ્ઞાનરાજ ગણિ રાજનાં શિષ્ય મુખી મણિ પડિત લખ્ધોદયગણિ વિરચિતે કટારીયા ગોત્રી શ્રી હંસરાજ મં. શ્રી ભાગચંદ્રાનુરાધેન રાણા રતનસિંહ પદ્મિની પરણુ-યત્ નામ પ્રથમ ખંડ સંપૂર્ણ.

અંતે—

(દ્વહા.)

સૂર કહાવૈ સુભટ સદ્ અપણૈ અપણૈ મન્ન,	
દાગિ પડૈ દૂષ ઉદ્ધરૈ, તેહ કહિઈ ધન ધન.	૧
સામિધરમ વાદલ સમો, દૂઝો ન કોઈ હોધ,	
જુધિ જીતો દીલ્લીવણી, કુલ અજુઆલ્યા દોય.	૨
રાણોજી છોડાવિયા, રાણી પદ્મભિલ રાણી,	
બીરદ વડા પાટયો વસુ, સુભટા રાણિ સાણિ.	૩
અધ(રય)ન રાજ ચિત્રોડકો (રો), કીધો વાદલ વીર,	
નવધંડે યસ વિસ્તર્યો, સ્વામી ધરમી રીણુધીર.	૪
નિરભય પામૈ રાજ નિજ રતનસીંહ મહારાજ;	
સેવક વાદલ સાનિધધ, પદ્મભિણિ સીલ પસાઉ.	૫

સર્વ ગાથા ૫૦૪

(ઢાલ ૨૪ રાગ ધન્યાસી-લોકસરૂપ વિચારઉ આતમહિત ભણીરે
એહની દેસી.)

સતિય સિરોમણિ પદ્મણિ સાચિ સીલ હીયૈરે, સુખ લહીયૈ શિરદાર
કુલ હીયધ સરદાર,

પાલ્યો કષ્ટ પંડયે જિણુ સીલ સુહામણોરે,

મન તન વચન ઉદાર. સં ૧

શ્રી રાણેજી દૂટા મોટા કષ્ટથીરે, સુખ દૂઉ ગઢ જેહ,

વડો પવાડયો પાટયો ગોરિવાદ્દેજી, સીલ પ્રભાવજ જેહ. (૭૪૬) સં ૨

સીલ પ્રભાવેં નાસેં અરિ કરિ કેસરીરે, વિષધર જલ જલંત,

રોગ સોગ ગ્રહચોર ચરણુ અલગા ટલેરે, પાતિંગ દૂર પુલંત. સં ૩

શ્રી યં સુધરમા સ્વામી પાટિ પરપરારે, સુવિહિત ગણ શિણુગાર;

શ્રી ખરતર ગચ્છી શ્રી જિનરાજસૂરિસરે, આગમ અરથ ભડાર. સં ૪

તાસ પાટિ ઉદ્યાયજ દીપધં દિનકરે, શ્રી જનરંગ વાપાણુ

રીઝવિયો જીણુ સાહિંજિહાંનં દિલ્લીસરે, કરિ દિધો પુરમાણુ. સં ૫

તાસ હુકમ સંવત સતરછીડીત્તરધરે ૧૭૦૬, શ્રી ઉદ્યપૂર સુવપાણુ.

હિંદુપતિ શ્રી જગતસિંહ રાણે જીહાં, રાજકરૈ જગભાણુ. સં ૬

તાસ તણી માતા શ્રી જાંબુવતી કહીરે, નિરમલ ગગા નીર;

પુણ્યવંત પટ દરસણુ સેવ કરેં સદા, ધરમ મુરતિ મતિ ધીર. સં ૭

તેહ તણા પરધાન જગતમે જાણીયેરે, અભિનવ અભયકુમાર;

કેસર મનિસર સુત અરિ કરી કેસરીરે, હંસરાજ હીતકાર. સં ૮

જિનવર પૂજા હેતે જાણી પુરંદરે, કામદેવ અવતાર;

શ્રેણિકરાય તણી પરિ ગુરૂ ભગતા સહુરે, સિંહ મુગટ સિણુગાર. સં ૯

પાટ સાત પછે જિણુ દેશ મેવાડમેરે, થાપ્યો ગણ થીરયોભ;

કટારીયા કુલદીપક જગિ જસ જેહનોરે, શ્રી પરતર ગણ સોભ. સં ૧૦

તસ બંધવ કુંગરસી પિણુ દીપતોરે, ભાગ્યંદ કુલભાણુ;

વિનયવંત ગુણુવંત સોભાગી સીરએહરોરે, વડદાતા ગુણુજાણુ. સં ૧૧

તસુ આગ્રહ કરિ સંવત સતરસતોતરૈરે, ચૈત્ર પૂનિમ શનિવાર;
નવરસ સહિત સરસ સખંધ નવૌ રચ્યોરે, નિજ બુધિનૈ અણુહાર
(અનુસાર) સં ૧૨

શ્રી જિનમાણિક સૂરિ પ્રથમ શિષ્ય પરગઢોરે વાચક વિનયસમુદ્ર;
તાસ સીસ વડ વપતિ જગતમે જાણિયૈહો, હર્ષસીલ (વિશાલ-વિલાસ).
અક્ષુદ્ર. સં ૧૩

તાસ વિનયચંદ (ચવદ) વિદ્યા ગુણુ આગરૈરે, વાણી સરસ વિલાસ;
જસનાંભિ પાઠક શ્રી જ્ઞાનસમુદ્રજીરે, પરગટ તેજ પ્રકાસ. સં ૧૪
સાધુ સીરોમણી સકલ વિદ્યાગુણુ સોભનોરે, વાચક શ્રી જ્ઞાનરાજ;
તાસ પ્રસાદઈ સીલતણા ગુણુ સથુણ્યારે, શ્રી લખ્મીદેવ હિતકાજ. સં ૧૫
સામિધર્મ નદ સીલતણા ગુણુ સાંભલ્યારે, પૂજૈ મનની આસ;
ઉછો અધિકો જેહ કહો કિવિચારુરીરે, મિષ્ટા દુકડ તાસ. સં ૧૬
નવનિધી નઈ વલી અષ્ટમહાનિધિ સપજધરે, દૂરિ મિટધ દૂષદદ,
લખ્મીદેવ કહઈ પુત્ર કલત્ર સુષ સંપદારે, સીલ સકલ સુરકદ. સં ૧૭

—ધતિશ્રી પદ્મની ચરિત્ર ઢાલ ભાષાખંધે શ્રી મહોપાધ્યાય શ્રી
જ્ઞાનરાજગણિ રાજનાં શિષ્ય શ્રી લખ્મીદેવ ગણિ વિરચિતે કટારિયા
ગોત્રિય મંત્રી-રાજશ્રી હસરાજ મં. શ્રી ભાગ્યદ્રાનુરોધેન શ્રી ગોરાવાદલ
રિણેજય પ્રાપણો નામ તૃતીય વડ ૩.

દ્વહા.

સોરઠા સોલ અધિકસય અઠ ૮૧૬,

કવિતદ્વહા ગાથા મિલ્યાં, સુણો સુગર મુખ પાઠ

ઢાલ સરસ ગુણુચાલ ૩૯ સુ. ૧

શ્લોક તણી સંખ્યાત એકાદશ શત વ્યધિકૈ,

પંચાસત નૈ સાત, અનુમાને લાલચદ કહઈ.

૨

—ધતિ પદ્મની ચોપી સંપૂર્ણ:—સકલ પડિત શિરોમણિ પડિત

શ્રી ૧૦૫ શ્રી. રાજકુશલ ગણિ શિષ્ય ગ૦ ઋષભકુશલ લિખિત આમેટ
નગરે સ. ૧૭૫૮ વર્ષે પત્ર ૨૯ પ્ર. કા., [વડોદરા સેં લાયબ્રેરી]

—સંવત્ ૧૭૭૩ વર્ષે વૈશાખ શુદ્ધિ ૭ દિને લિપિકૃતં ન્યાનવિજ-
યેન ભાદસોઢા નગેશ ભાવ.)

—ધતિ શ્રી પદમણીકા ચઉપધ સંપૂર્ણ સં. ૧૮૩૭ શ્રા. ૧૦
૧૪ રવિ ધુધડકા આમે દ્વિતીય પ્રહરે પં. ખુસ્થાલરચી શિ. શુદ્ધરચિ
શિ. કનકરચિના. ૩૧-૧૫ આ. ક.

—સકલ પડિતોત્તમ પ્રવર પધાન શિરોવતંસ પડિત શ્રી ૫ શ્રી
કલ્યાણસાગર ગણિ તચ્છિખ્ય પડિત શ્રી ૫ શ્રી હર્ષસાગર ગણિ તત્સિખ્ય
પડિતશ્રી સકલ સભાશૃગાર શિરોમણી રત્ન પડિત શ્રી ૧૯ શ્રી હીર-
સાગર ગ.....શ્રી ૫ શ્રી ગુણસાગરગણિ તચ્છિખ્ય પુન્યસાગરેણ લિપિ-
તેયં સં. ૧૭૬૧ વર્ષે આશુ વદિ ૧૦ ભોમે દરીઆ મધ્યે લિપિતં.
(વિ. ધ. ભંડાર).

—સં. ૧૭૭૧ વર્ષે મિતિ આસોજ શુદ્ધિ ૨ શુરવાસરે લિખતં
ઋષરાજ શ્રી આચાર્યજી શ્રી જસવંતજી તત્ શિ. ઋ. ગણેશજી તત્
શિ. ઋ. કેશવજી તત્ શિ. પટપ્રભાવક ઋ. જીવરાજજી તત્ શિ. ઋ.
મોહણજી પૂર્વ પાટપ્રભાવકાનાં સીરોરત્ન પાઠિક ઋ. મોમચદ્રજી તત્
શિ. ઋ. સાંવલજીભાઈ ગાંગજીભાઈ ઠાકુરસીજી બ્રાત્રીજ હીરજી રહડઆમે
લિપિકૃતં રીષ ગાંગજી લિપિકૃતં (ચતુરવિજયગણિ પાસેની પ્રતિ. મ. બ.)

૩૦૧ વીરવિજય - (તં કનકવિજય શિ.)

(૬૫૩ ક) બંભણવાડી મહાવીર સ્તવન સ. ૧૭૦૮

વસુ-અંબર-મુનિ-શશિ (૧૭૦૮) વર્ષે વિજયસિંહ વારે કનક-
વિજય શિખ્ય વીરવિજયે માટ બાંદિર (?) માં બંભણવાડી જિનમહાવીર
સ્તવન રચ્યું પત્ર ૪—હા. ભ. પાટણ.

(૬૫૩ બ) વિજયસિંહસૂરિ નિર્વાણ સ્વાધ્યાય સં. ૧૭૦૯
ભાદવા વદિ ૬ સોમ. અમદાવાદમાં.

આદિ—

ઢાલ—પ્રણમું તુમ શ્રીમધરૂ-એ દેશી.

સમરૂ સરસતિ સામિની, આપો અવિચલ વાંણી
શ્રી વિજયસિંહસૂરી તણોળ, બોલીસ હું નિરવાણી
માહરા ગુરૂળ તું મનમોહન વેલિ. ૧

x

x

x

x

અંતે—

સંવત સતર નવોતરધરે, અહમદપુર મઝારિ
સહુ ચોમાસું એકધારે, શ્રાવક સમકિત ધારોરે. ૫૧
ભાદ્રવા વદિ દીપતીરે, છડિ નઈ સોમજવાર
વાસુપૂજ્ય પસાઉલધરે, શુણિઓ એ ગણધારરે. ૫૨
ગુરૂપદ પંકજ ભમરલોરે, આણી મન ઉલ્લાસ
વીરવિજય મુનિ વીનવધરે, પૂરો સંધની આસોરે.
સુણિ સુણિ સાહિયા એક કરૂં અરદાસોરે
કાં છોડ્યા નિરાસોરે, સુણિ સુણિ સાહિયા સુણિ. ૫૩

—વિજયસિંહસૂરિ સ્વર્ગરથ સ. ૧૭૦૯ આસાઢ શુદ્ધિ ૯ ને
દિને અમદાવાદમાં થયા છે ને આ સઝાય ભાદ્રવામાં કરાયેલી છે.
પ્ર૦ જૈ. ગૂર્જરકાવ્ય સચચ.

૩૦૨ પદ્મમુનિ.

(૬૫૪) પુણ્યસાર—સં. ૧૭૦૯

—ખં. ૧ ચ.

૩૦૩ સુમતિહંસ.

(૬૫૫) ચંદનમલયાગિરિ ચોપધ સં. ૧૭૧૧ ચૈત્ર શુ. ૧૫.

આદિ—

સ્વસ્તિ શ્રી પૂરણુ સદા શ્રી ચિંતામણિ પામ	
પણુમિય પરમાનંદકર અવિચલ લીલ વિલાસ.	૧
વીણા પુસ્તક ધારિણી, સરસતિ શાસ્ત્ર સમૃદ્ધ,	
સરસ વચન રચના દિયો વરદાયિની બહુ બુદ્ધિ.	૨
કીડીયી કુંજર કરે સુખકારી શુભ મન	
પ્રણમું પય પંકજ પ્રગટ શ્રી સદ્ગુરુ સુપ્રસન્ન.	૩
ધરમ ધુરા દઢ ધારિયે ધરમ અનેક પ્રકાર	
સવિહું માહે સાર છે સત્વ શીલ સંસાર.	૪
શીલે સાનધિ સુર કરે, શીલે લાભે લીલ	
શીલ સત્વ સભાધએ દઢ મન હુધ વિણુ ઢીલ.	૫
ચંદન ને મલયાગરી સત્વ શીલ એ રાખિ,	
અવિચલ કીરતિ આદરી પાશ્વેચરિની સાખિ.	૬
સાંભલયો સંબધ એ આણી મન હર્ષ લોલ	
રાગ રંગ રચના વચન કવિયણુ તણા કિલોલ.	૭

x

x

x

x

અંતે—

સત્વ સુદઢ સંબાહિધ એ, સત્વે સહુ સિદ્ધિ હોધ	
રાજા ચંદન જોધને જોધને સત્વ ધરો સહુ કોધ.	૬૮
શ્રી ખરતર ગચ્છ સોભવે હે શ્રી જિનહર્ષ સૂરીસ	
એ સંબંધ રચ્યો ભલે એ સુમતિહંસ તસુ સીસ.	૬૦
રાજસીહ સધવી ભલોએ અમીપાલ વીરપાલ	
લોહા ગોત્ર દીપાવીઓ હે જયવંતરા ભૂપાલ.	૭૦
અમીપાલ નંદન જ્યોહે વીરધવલ કુલચંદ	
જગધવલ બંધવ સુનુએ, પાસદત્ત દિલિચંદ.	૭૧

આગળ વીરધવલ તણુએ ચઉપધ કીધી ઉછાહ	મં
પારસનાથ પસાઉલધએ શ્રી ખરહાનપુર માંહિ.	મં ૭૨
સંવત્ સતર ઇગ્યારા મહે ચૈત્ર પૂનિમ સુખદાય.	મં
સીલ તણા ગુણ ભાસિયાએ, શ્રી સુમતિહંસ ઉવઝાય.	મં ૭૩
સભલતાં સંભલાવતાંએ ગુરુઆરાં ગુણુગાન,	
કુશલખેમ આનદસ્યુએ, લિખમી વધે નિદાન,	મં ૭૪
—૮-૧૫ દા. ૪૩ ન. ૯૬ લ. ૩૦	

૩૦૪ ઈંદ્રસૌભાગ્ય (તં રાજસાગર સૂરિ-વૃદ્ધિસાગર સૂરિ-લક્ષ્મીસાગર સૂરિ-કલ્યાણસાગર સૂરિ-સત્યસૌભાગ્ય ઉ. શિ. (૬૫૬) જીવ વિચાર પ્રકરણ.

આદિ—

વીર જિતેસર પય નમી, કહિસ્યું જીવ વિચાર;

સિદ્ધ અનંદ સંસારનાં, એ ગિહુ જીવ પ્રકાર.

૧

અતે—

તપગચ્છ મંડન વાચક નાયક, સત્યસૌભાગ્ય ગુરુચર;

તાસ શિષ્ય ધણિપરે બોલે, ઈંદ્રસૌભાગ્ય ઉવઝારે.

૫૭

ખાલકને ભણવાને કારણે, વિરચ્યો જીવ વિચારરે;

ભણે ગણે જે ભવિયણુ ભવિ, તે પામે ભવપારરે. ભવિયણુ. ૫૮

ધતિ જીવ વિચાર પ્રકરણ સંપૂર્ણ; ધતિ સવત્ ૧૭૫૩ વર્ષે કાલ્યુન માસે. શુકલપક્ષે દશમી તિથી શનિવાસરે લિખિતમિદં સંપૂર્ણ.

૫-૩ ૫ ૧૫ આ. ક.

[નોટ—આ ઈંદ્રસૌભાગ્ય સં. ૧૭૪૭ સુધી અચૂક વિદ્યમાન હતાં અને તેના શિષ્ય વીરસૌભાગ્ય અને તેના ગ્રેમસૌભાગ્ય અને તેના શાંતસૌભાગ્ય શિષ્યે સં. ૧૭૮૭ માં પાટણમાં અગડદત ઋષિની ચોપાધ સં. ૧૭૮૭ માં બનાવી છે.]

૩૦૪ અ ઉત્તમચંદ (ત. વિજયદેવ સૂરિ-વિદ્યાચંદ શિ.)
(૬૫૬અ) ઉપધાનવિધિ રતવન. સં. ૧૭૧૧ આવણ સુ. ૧૦

અતે—

ગુરૂ વીજપુર.

ધીજપુર મંડણ શ્રી શ્રાવણ પાસ, મધ તાસ પસાઈ તવન રચ્યુ ઉદ્ધાસ,
ભણસઘ નઈ ગુણસઘ સાંભલસઘ નરનાર.
ઉપધાન આરાધ્યાનું ફલ ખેડાં ધર્યારિ.
સવન સત્તરવરસઘ એકારશ સાર;
આવણ સુદિ દશમી દિવસે ગુરૂ તે વાર,
પંડિત વિદ્યાચંદ સીસ કહછ કરજોડી;
એ તવન ભણસઘ તેહ ધર સંપતિ કોડ.

કલસ.

ધ્ય પાસ જિનવર ભવિક દખલર વીજપુર મંડણ ધણી,
મનિ આસ પૂરઘ પાપ ચૂરઘ જાસિ જગિ કીરત ધણી;
તપગણ નાયક મૂગતિદાયક શ્રી વિજયદેવ સૂરીસરો,
વર વિખુધ વિદ્યાચંદ સેવક ઉત્તમચંદ મંગલ કરો.

૧૦

—ઇતિ શ્રી ઉપધાન વિધિસ્તવન સંપૂર્ણ સંવત ૧૮૦૧ વર્ષે મતી
પોસ વદિ ૭ ને ૦)) (૫૦ કા.)

—

૩૦૫ અભયસોમ—(અ૦ સાતમા જિનચંદ્રસૂરિ-
સોમસુંદર શિ૦
(૬૫૭) વૈદર્ભી ઓપાઈ—સં. ૧૭૧૧ ચૈત્ર સુદ ૧૫.

આદિ—

પાસ જિણેસર પરગડો, દોલતિનો દતાર
ફલવધિ તો ઘઘ ફલવધિ, નામ જપઘ નિરધાર.

સદ્ગુરુ ચરણુ નમું સદા ત્રિકરણુ શુદ્ધ ત્રિકાલ
 પાથરથી પૂજણુ નિસે કીધો જિણુ તતકાલ. ૨
 ચાદવ કુલે મંડણુ જ્યો, કિસન પ્રજૂનન કુમાર
 તાસ ત્રિયા ગુણુ વરણુવું, વૈદરભી ત્રિસ્તાર, ૩
 જો મુઝ વચન રસન કથા સરસ કહિવાઇ
 નહી દેવાતન દેવ મધે, પીતલ મોલ ન જાય. ૪

x x x x

ધન્યાસી. દીધી ભગવંતએ દેશનારે દેશી.

x x x x

સંવત સત્તર અગ્યારોતરધંજીરે, ચૈત્રી પૂનિમ માંન
 ષરતર ગચ્છધં સોહગ સંપદાજી જિનચંદ ચઢતધં વાંન. ૮
 સોમસુંદર ગુરુ સુપસાવલધંજીરે, કહિય કથા ભરપૂર
 અભયસોમ શ્રી સંધનધંરે મંગલ કરૈ સત્તર. ૯

—ધતિ વૈદર્ભી ચતુષ્પાદિકા. ગ. મુક્તિવિજય-૬-૧૫ આગ્રા;

૯-૧૩ ગુ. વિ.

(૬૫૮).વિક્રમચરિત્ર ખાપરા ચોપધ—સ. ૧૭૨૩ જ્ઞે. સીરોહીમા.
 આદિ—

સરસત માતા સમરીયે, નિત પ્રતિ લીજૈ નાંમ;
 ચિતમાહે જે ચિતવૈ તે સવિ સીઝૈ કામ. ૧
 પયજીગ પ્રણમી તેહના, વિક્રમચરિત કહેસ;
 સાનિધિ કરજ્યો માયડી, હું તુઝ વિનય વહેસ. ૨
 તીર્થકર ને કેવલી સાધુ સતી રાજાંન;
 હૂઆ ધણા ચૌથે અરૈ, મહીયલ મોટૈ માંન. ૩
 આજ વિષમ પંચમ અરૈ, લાગતૈ કલિ કાલ;
 કોઈ ન વિક્રમ સારિખા, ભારી બલ ભૂપાલ. ૪
 આપણુ કાજ અનેક દુષ્ઠ, સહેસ કોઈ દાય;
 પર પીડા લ્યે-પિંડમાં, સોધજં વિક્રમરાય. ૫

પીઠ ગમાવે પારકી જસ આહક જગમાંહિ;
પરદુખકાતર જેહનો, જગ સહુ નામ કરાહિ.

અતે—

ઢાલ ૧૭ રાગ ધન્યાસિરી.

રાજ કરે ઉજોણી રાજ્યોજી, એહવો પૃથિવી એક;
જિણુ જગમઘં સાકે રાખીયોજી પદ્ દરસણુ સુવિવેક; રાજ. ૧
પૃથિવી જીરણુ કીધી વિક્રમેંજી દુખીયાં ભાંજે દુખ;
દુર્જન કંટક ભાંજે નાંખીયાંજી સયણાં કીધૌ સુખ. ૨
વીર પછે સત્તરિતેં ચ્યારિસેજી વધાયો વિક્રમવીર;
ખાવન્ન ઉપરિ ત્રેપન્ને સહીજી નાયક નિર્ભય ધીર. ૩
એહ ચરિત્ર શ્રી વિક્રમવીરનોજી, સુણતાં નવ નિધિ થાય;
ભણતાં બહુ બુધિ જીપજોજી, ભય ભાવઠિ સવિ જાય, ૪
ચોર તણો ભય ન હુવે કહિજી, સદ્ગુરુ એમ કહેધ;
ચરિત્ર એહ ગુરુ મુખથી લહીજી, વિક્રમચરિત્ર કહેધ. ૫
સત્તરહસૈ તેવીસે સમેજી, જેઠ માસ જગિ સાર
સીરોહી નગર સુહામણોજી, ચરિત્ર કીધૌ સુખકાર. ૬ રા.
ખરતર ગજશ્રી જિનચંદ રાજ્યોજી, સોમસુંદર ગુરુરાય.
અભયસોમ રચના એ કરીજી મતિમદિર સુખ થાઇ. ૭ રા.
—પડિત શાંતિવિજય લિખિતા પ્રતિરિયં. (૧૭૬૮).
સંવત્ ગ્રહરસ અબ્ધિ ઇંદુવર્ષે સુશ્રાવણુ શુકલતૃયોદશ્યાં ચર્કવારે
એષા પુસ્તિકા લિખિતા શ્રી વનગ્રોમે. પાનાં ૧૨ પં. ૧૫ આઆભંડાર.
(૬૫૬) વિક્રમચરિત્ર (લીલાવતી) ચોપઈ સ. ૧૭૨૪ પ્રથમ
આપાડ વદ ૧૦

આદિ—

શ્રી ગણેશાય નમઃ—

દૂહા.

વીણા પુસ્તક ધારણી, હંસાસન કવિમાય,
પ્રહ ઉગમતે નિત નમુ, સારદ તોરા પાય.

દૂધ પંચાસે બાંધીઓ, કોઈ નવો કોઠાર;	
બાંધાં ભરને કાઢતાં, કિણહીં ન લાધો પાર.	૨
તો હાંતી નવ નિહ્ન હુવેં, તો હાંતી સદ્ સિદ્ધ,	
આજ અને આગેં લગેં, મુરખ પંડિત કિદ્ધ.	૩
તિણુ તોનેં સમરી કરી, કહિસું વિક્રમ વાત;	
મે તો ઉઘમ માડીઓ, પૂરો કરસ્યેં માત.	૪
મોને કિણહીં ન છેતર્યો, મે જગ ઠગ્યા અનેક,	
મોકલિ જુગ મેં છેતર્યો, રાજા વિક્રમ એક.	૫
અભયોલેં રાણી ચતુર, શીલવતી સુષકાર;	
વિક્રમ પરણી જિણુ વિધેં, કથા કહિસ નિરધાર.	૬
x x x x	

અંતે—

ઢાલ ૧૭ મી સામી સુહાકર શ્રી સેરીસે—એ દેશી.

x x x x x	
અતિ ધણું હરખે વિમાન બેસી, ઉજળી કુસલ ગયા,	
દેધ વધાઇ ધવલ ગાઇ, સખલ સામેલા થયા,	
રાજા પ્રજા સવિ આઇ નમીઆ, થઈ હિઆમાં રંગરલી,	
લીલાવતિચું રાય વિક્રમ ચીતવી આસ્યા ફલી.	૩
કલિયુગમાંહિં વિક્રમરાયનો, સોહગ સુંદર મહિમા વાજનો	
જેહનઈ સાંનિધિ દેવ સદા કરે, આગલિ ઉભા આપદ અપહરે	
ત્રૂટક	
અપહરે આપદ ચરિત્ર સુણતાં નાંમદી નવનિહ્ન મિલે	
ખરતર ગછેં શ્રી જિનચદ સદગુરુ સેવતાં વહિલ ફલેં	
સતરૈ અઉવીસેં કિસન દશમી, આદિં આષાઢ સહી,	
વાયનાચારિજ અભયસોમેં મતિમંદિર કાજેં સહી.	૪

શેઠ પ્રેમચંદ રતનજી પાસેની સં. ૧૮૧૯ લિખિત પ્રતમાં
નીચેનું પાઠાંતર છે:—

સતરઐવીસે વર્ષ તે જાણ્યો, માસ આસાઠ મહિપતિ રાણ્યો;
કૃષ્ણદશમી સુગુર વિચાર્યો, સંક્ષેપે કહ્યો મેં આચાર યો. ૮

(ત્રૂટક)

આચારીજ શ્રીમનવિનોદે વાત કહી ચિતહાર્યો,
અભયસોમ ગુરૂપસાઈ કીયો તે જ્યજ્યકાર્યો.

—છતિશ્રી વિક્રમચરિત્ર સંપૂર્ણ. સંવત ૧૭૯૬ ના વર્ષે માસ
વૈશાખ સુદ ૫ દને ભૌમ્યવાસરે. શ્રીરસ્તુ કલ્યાણમસ્તુ ઉદેવિજ્ય
લખિત વાસા નગરે શ્રી. છ. પાનાં ૧૫ ગુ. વિ; પાના ૧૫, પ્ર. કા.

—છતિશ્રી આંખોલા વિક્રમ ચોપાઈ સંપૂર્ણ. લિખત વિવેક-
સાગર-લાવાચામૈ, ૧૦-૧૭ આ. ક.

—લિં પુણ્યભાગ રશી માણિક્યસાગરેણ. ૧૫-૧૨ આ. ક.

—સં. ૧૭૩૨ વર્ષ ફાગણ વદી પુનીમ દિને શનીવારે મુનિ
ફતેકુશલ લિં દેવપૂરનગરે ઉદયપુર ભં.

—સં. ૧૭૯૨ વૈશાખ વદ ૫ પાનાં ૮ પ્રે. ૨.

—સં. ૧૮૧૯ કાતિક વદ ૬ શનિવાસરે સકલ પંડિત શિરો-
મણી પંડિત શ્રી મોહનવિમલ ગણી તત્ શિષ્ય ભોજવિમલેન પ્રે. ૨.

—સં. ૧૮૨૦ ના વર્ષે શાકે ૧૬૮૫ પ્રવર્તમાને ભાદ્રપદમાસે
કૃષ્ણપક્ષે ત્રીતિય તિથૌ રવૌ વાસરે શ્રી ગોડલયામે લિપીકૃત. ઋષિ
ભૂદરજી તત્ શિષ્ય કર્મસી વાચનાર્થે. લખીત શ્રીરસ્તુ કલ્યાણમસ્તુ
શ્રીચોમીદં. શ્રીરસ્તુ. પા. ૯. પં. ૧૯ ભાવનગર.

—સં. ૧૮૪૪ દુતિય આવણ સુદિ ૧૩ સૂર્યવારે શ્રી મેડતાનગરે
લિ. પં. જિણુવિનૈ બ્રાતા પં. આણુદવિનૈ અર્થે પત્ર ૧૭. પ્ર. કા. વડોદરા.

—સં. ૧૮૮૨ વર્ષે મિતિ જ્યેષ્ઠ કૃષ્ણ તિથૌ ૧૦ ગુરૂવાસરે
લિખત ઋષિ: ચતુર્ભુજ સરવાડમધ્યે, ગુલાબવિજયભંડાર ઉદયપુર.

—સં. ૧૭૫૧ વૈશાખ સુદિ ૩ દિને લિ. પં. લાલચંદ્રમુનિના.
પ-૨૧ દા. ૧૩ જૈ. શા. અમદા.

(૬૬૦) માનતુંગ માનવતિ ચોપધ (ગા. ૩૦૦) સં. ૧૭૨૭

આપાઢ સુદિ ૨ ગુર.

સંવત સતરે સતવીસે, સુદિ આસાઢે ખીજ દિને ગુર,

ખરતર સહ ગુર જિણુ જયકર

લેહ રાજે સોહગસુંદર સુંદર.

સોમસુંદર પ્રસાદે અભયસોમ ધણુપરિ કહે

એ સરસ કેહિને કથા દાણિ,

લેદ મતિમંદિર લહેધં—

ગુ. વિ.

—સં. ૧૭૮૨ મિતિ કા. સુ. ૯ ખુઘૌ લિખીત પ. સંતોખ્ય-
વિજય રૂણિજા મંધે. (ઉદય.)—વિદ્યા. લીં.

૩૦૬ ઉત્તમસાગર—(ત૦ કુશલસાગર ઉ. શિ.)

(૬૬૧) ત્રિભુવનકુમાર રાસ—સં. ૧૭૧૨ વૈશાખ સુ. ૩.

ગુર. પોરખંદરમાં

આદિ—

દૂહા—સોરઠિઆ;

શ્રી શ્રુતદેવી સાર, સમરં સાસન નાચિકા

પ્રણમું જિન ચોવીસ, વલી સહગુર સુખદાયિકા. ૧

મહિયલિ કોડ ઉપાય, પિણુ કર્મવસિં સદલા હુવે,

સરસ એક સંખંધ, તેહ ભણી ભણસું હવિં. ૨

દૂહા રાગ આસાઉરી.

સરસ રાસ અનેક છે, હોરયેં વલી અનેક

ત્રિભુવનસિહ કુમારનો, સુણયો રાસ વિવેક. ૩

એહ રાસ સુણતાં થકાં, જે નર નવિ રીઝત

તો મુઝ વચનિ રસ નહી, કે શ્રોતા નહો ગુણવંત. ૪

એ સુણતાં ધન સપજે, હોવે નવે નિધાન,

નિદ્રા વિકથા પરિહરી, સુણયો દેઈ કાન. ૫

અતે—

ઢાલ ૪૪ રાગ પિયુડોરે ધર આવે. દેશી રાગ ધન્યાસી.

કર્મપસાયે સુખ લહેરે, ત્રિભુવનસિંહ કુમાર

એહતા ગુણુ સાધિના ગાયતાં, નવિ હોવેરે સખલો સંસારકે—

ધન ધનરે જગ હુઆ.

આજમેં ગાયોરે ત્રિભુવનસિંહ રાજકે—ધન૦

x

x

x

x

ભદ્રબાહુ ભાષિત વડોરે દેષી કુમર અરીત્ર,

સ્તવતાં ગુણુ ગુણુનધિતણા, મિહ રચનારે કીધી સુપવિત્ર કે ધ. ૬૪૪

સંવત સતરેં આરોતરેં આપાત્રીજ ગુરુવાર

રાસ રચો પુર બદિરે, જિહાં મોટારેં જિનત્રિણ્ય વિહાર કિ. ૬૪૫

જાણતાં અજાણતારે અધિકો ઉછો જોહ,

તે મુઝ મિછામિ દૂકડં ગુણુ લીજ્યોરેં ગિરઆ ગુણુગેંહ કિ. ૬૪૬

શ્રી વિજૈદેવ સૂરીસરેં તપગઢ ગયણું તાણુ,

શ્રી વિજયપ્રભ સૂરીસ્વરેં, એવતાં રે પર નવય નિધાંન કિ. ૬૪૭

તસ સ્વચ્છ ગઢ દિપતારેં, કુશલસાગર ઉવઝાય,

તસં સિસ ઉત્તમસાગરેં એહ ગાયોરેં ત્રિભુવનસિંહ રાય કિ. ૬૪૮

ભણુશાલિ વિરાતણોરે આગહ રચો એ રાસ,

આણુંદ અધિક સાંભલો, એહ સુંણતારે નિત લિલ વિલાસ કિ. ૬૪૯

ભાવેં આંણી સાંભલોરે એહ રાસ રસાલ,

ઉત્તમ મુનિ ભાવેં ભણેં એહ સુંણતાં ધર મંગલમાલ કિ. ૬૫૦

—ઇતિશ્રી ત્રિભુવનસિંહકુમાર રાસ સમાપ્ત. અંથાઅંથ ૬૫૦

પ ન્યાયકુશલગણિ શિ. વિદ્યાકુશલ શિ. અખયકુશલ ગણિના લિં

શ્રી વિજયદયા સૂરીશ્વર રાજ્યે સં. ૧૭૮૯ ચૈ. વ. ૯ સુરત બિંદરે

સુરતમંડણ પાર્શ્વપ્રસાદેન-૧૭-૧૯ આ. ક.,

—અંથાઅંથ સર્વ ગાથા ૬૫૦ સ. ૧૭૯૪ વર્ષે આવણુ વદ

૧૩ મંદવાસરે. પં. લાલસાગર ગણિ શિ. સુનિ રાજસાગર લિપિ-
કૃતમ્ સીણુવા-ગ્રામે શ્રી વાસપૂજ્ય પ્રસાદાત્ ૨૧-૨૦ (આ.)

—લિ. સં. ૧૭૩૬ આવણુ વદિ ૨ દેવપત્તનનગરે. ગ્રે. ૨.

—સોહીગ્રામ મધ્યે સંવત ૧૭૫૩ વર્ષે કાર્તિક વદિ ૧૨ દિને
લિપીકૃત ગણિ કેસરવિજયેન ૧૭-૧૬ લીં. સારી પ્રત છે.

૩૦૭ આણંદવર્દન (ખ૦)

(૬૬૨)+ઓવીશી સં. ૧૭૧૨.

આદિ—

ઋષભદેવ જિનગીત

આદિ જિણુંદ મયાકર, લાગ્યો તુમ્હશું નેહારે

દિન રયણી દિલમેં વસે, જ્યું આતક ચિત્ત મેહારે

બલિ જાઉ વાત સુણો મેરી. ૧

×

×

×

×

અંત—

વીરજિન ગીત-સીમધર કરો મયા-દેશી.

તું મન માન્યોરે વીરજી, ત્રિસલાનંદન દેવ

×

×

×

×

આદિત કુલગિર અંદ્રમા, સંવત ખરતર વાણુ,

અહવીશે જિન વીનવ્યા, આતમહિત મન આણુ. તું.

જિન વર્ધમાન મયા કરો, અહવીશમા જિનરાય,

મહિમાસાગર વીનતી, આણંદવર્દન ગુણુ ગાય. તું.

—સંવત ૧૭૫૯ વર્ષે ભાદ્રવા વદિ ૧૦ દિને સુરતિ બિહરે

સુનિ આણંદવિજય લખિત. જૈ. એ. ઇ. પાસેની તીર્થમાલામાં.

૩૦૭ અ લખ્ધિરચિ—(હર્ષરચિ શિ.)

(૬૬૨ ક) પાર્શ્વનાથનો છંદ ૩૨ કડી. સં. ૧૭૧૨

આદિ—

જય જય જગનાથક પાર્શ્વજિનં, પ્રણતાખિલ માનવદેવ ગતં,
જિન શાસન મંડન સ્વામિ જયો, તુમ દરિસન દેખી આનંદ ભયો. ૧

x x x x x

અંતે—

ગુર્જર જન પદમાંહે રાજે, ત્રિભુવન ઠકુરાઇ તુજ છાજે, ૨૯
ધમ ભાવ ભલે જિનવર ગાયો, વામાસુત દેખી બહુ સુખ પાયો,
રવિ મુનિ શશિ સંવચ્છર રંગે, જયદેવસૂરમાં સુખ સંગે. ૩૦
જય શંખપુરાભિધ પાર્શ્વ પ્રભો, સકલાર્થ સમીહિત દેહિ વિભો,
બુધ હર્ષરચિ વિજયાય મુદા, તપ લખ્ધિરચિ સુખદાય સદા. ૩૧

કલશ.

ધર્થે સ્તુતઃ સકલ કામિત સિદ્ધ દાતા,

યક્ષાધિરાજ નત શંખપુરાધિરાજઃ ।

સ્વસ્તિ શ્રી હર્ષરચિ પંકજ સુપ્રસાદાત્

શિષ્યેણ લખ્ધિરચિનેતિ મુદા પ્રસન્નઃ ॥ ૩૨ ॥

જૈ. પ્ર. ૨૩૯.

૩૦૮ વૃદ્ધિવિજય ૧ (ત૦ વિજયરાજસૂરિ-ધનહર્ષ-તેના બે

રત્નવિજય અને સત્યવિજય શિ.)

(૬૬૨ ખ) જીવવિચાર સ્તવન સં. ૧૭૧૨ આસો શુ. ૧૦

આદિ—

રવિ ગુણદેવીમાં

શ્રી સરસ્વતિરે વરશતિ વચન વિલાસરે.

યુંભુસ્યુ ત્રિભુવનરે તારણુ શ્રી જિનપાસરે સુણો સમરથરે સુંદર શ્રી જિનદેવ

અતે—

નયર ગુણુદેવી ગુણુ વેલ વાધઈ સદા, પુષ્કરાવર્ત મેઘ પાસદેવો,
શ્રી સંઘ મડપે વેલી તે વિસ્તરી, ઉપજે આણુંદ સુકૃત મેવો,
સંવત સસી (સા)યર ચંદ્રલોચન સ્તબ્ધો, આસો સુદી દશમીરવિવાર રાજધ,
સૂરી શિરતાજ ગુરરાજ આણુંદજી તસ પરિ સૂરિ વિનયરાજ રાજે.
ધન્ય ધન્યહર્ષગુર વિપ્રુધ ચુડામણિ, જસ દીક્ષિત જગી કીરતિ સારી,
રત્નવિનય પ્રુધ સત્યવિનય તણો, વૃદ્ધિવિનય ભણિ આણુંદકારી.
(૮૦ ગદ્ય પ્ર. કા.) ૪. ૧૫ ઘો.

—લ. સં. ૧૭૮૬ પત્ર ૬ દા. ૪૩ નં. ૨૨. લીં.

—લ. સં. ૧૯૦૦ પત્ર ૪ દા. ૪૦ લીં.

(ફફર ગ) નવતત્વ વિચાર સ્તવન સ. ૧૭૧૩ કાં શુ. ગુર ઘોધાખંદરમાં
આદિ—

રાગ સામેરી

સરસતી સરસતી સરસતી દેવી, સેવી શ્રી ગુર પાયરે,
વીરજિણુંદ શ્રુણુસ્ત્રૂં ગુણુ ખાણી, જાણી વાણી પસાયરે. ૧
સદગુર સાચો તુમ્હ ઉપદેશરે.

x

x

x

x

અતે—

રાગ ધન્યાસી.

સંવત સતરતેરેતારા કાર્તિક શુદ્ધ દ્વિતીયા ગુરવાર,
શ્રી ઘોધા ખંદિર જિન રતવીયો, નવખંડ પાસ આધાર રે. ૯૩
તપગચ્છ મંડળુ તરણુ તારણુ ગુર, વિનયાણુંદ સૂરી સોહઈ
તસ પદઈ શ્રી વિનયરાજસૂરીશ્વર, દેખી ભવિમન મોહધરે. ૯૪
ધન ધનહર્ષગુર ગુણુરાજધ, છાજઈ તસ દોય સીસરે
રત્નવિનય સત્યવિનય પ્રુધસેવક, વૃદ્ધિ સયલ જગીસરે. ૯૫

કલસ

ધ્ય વીરજિનવર ભુવન દિનકર દિવાજધ સવિ ભાવએ,
ધમ કહઈ ગૌતમ ગુણુ ગુણોત્તમ, તરણુ તારણુ નાવએ,

નવ તત્ત્વનિ સુણો ભણો ભવિકા ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ ધર આવઝે,
 યુધ રત્નવિનય સત્યવિનયકરે, વૃદ્ધિવિનય ગુણ ગાવઝે.

૯૫

૫-૧૩ આ. ક.

(૬૬૩) ચોવીશી

શ્રી નયવિનય ગણિશિ. ગણિ સત્યવિનય ગણિગુરુઓ નમઃ—
 આદિ—

ભોલૂડ રે હંસારે વિષય ન રાચિય ઓ દેશી
 પ્રેમઈ પ્રણમુરે પ્રથમ નિજોસર, આદિસર અરિહંત

x x x x

યુધ નયવિનય શિશ સત્ય સુહાવધ, વૃદ્ધિવિનય
 પ્રભુ દિલમાંહિ ભાવધ લાલણુ દિ. આજિ ૩

અંતે—

શ્યું કહું પ્રભુ તુજ આગલિં, તું દિલ નાણુધછિય દેવ,
 વૃદ્ધિવિનય કહઈ માહરધ, હોયો તુઝ પદ સેવ. ૩ વીર.

લિં ગણિ વૃદ્ધિવિનયેન શ્રાવિકા સહજ પાપ તસ્ય પુત્રી શ્રાવિકા
 ફલંપાપ પઠણાર્થ શ્રી સૂરત પંદિરે ૬-૧૨ આ. ક.

૩૦૯ નયપ્રમોદ (અં જિનચંદ સૂરિ-હીરોદય શિં)

(૬૬૪) અર્હનકમુનિ પ્રખંધ સં. ૧૭૧૩

૩૦૯ અ અમીચંદ.

(૬૬૪અ) સિમંધર જિનવિજ્ઞપ્તિ. સં. ૧૭૧૩

અંતે—

કલશ

વડલીનો વાસી વ્યવહારી શુભ ચિત, ગેલાકુલ દીવો અમિચંદ સુપવિત્ત,
 સંવેગી સુધો ત્યાગી સવ સચ્ચિત્ત, ઓ તવન રચ્યુ મેં ભણુવા તેહ

નિમિત્ત. ૫

સંવત સત્તરસે તેરોત્તર સુચિમાસ, શુદ્ધ સાતમ શુક્રે સ્વાતિ યોગે
 શુભ તાસ;
 સૂરિ વિનયપ્રભ રાજ્યે ચિત્ત તણે ઉલ્લાસ, નયરવાડામાહિ થુણીઓ
 રહી ચોમાસ. ૬

—સાગરભં-પાટણ.

૩૧૦ ગજકુશલ (ત૦ વિનયકુશલ-દર્શનકુશલ શિ.)
 (૬૬૫) ગુણાવલી ગુણકરંડ રાસ સં. ૧૭૧૪ કાર્તિક શુ. ૧૦ ગુર.
 આદિ— દ્વંડા.

સકલ મનોરથ પૂરવે શ્રી શંખેસર પાસ;
 પરતા પૂરણુ પ્રણુમીઈ, લહીઈ લીલ વિલાસ-સફલ મનોરથ આસ. ૧
 સરસતિ ભગવતી ભારતી, સુખદાતા શ્રુતદેવિ;
 કાશ્મીરી સુખ મંડણી, ચરણુ નમુ નિત મેવ. ૨
 વીણા પુસ્તક ધારણી, પ્રણુમું તેરા પાય;
 વચન સુધારસ આપળ્યો, જિમ મુઝ આનંદ થાય. ૩
 પુન્યે પરથલ સંપદા, પુન્યે પામે રાજ;
 પુન્યે જગ જસ વિસ્તરે, પુન્ય થકી સુખસાજ. ૪
 પુન્યે ધણુ કણુ સંપન્ને, પામે વહિત ભોગ;
 રાન વેલાઉલ પુન્યથી, પુન્યે સકલ સન્નગ. ૫
 પુન્યે સખાઈ જીવને, એહ ભવ પરભવ એહ;
 ગુણાવલીની પરિ સદા, પામે વંહિત તેહ. ૬

x x x x x

અતે—

હાલ રદ ધન્યાસી.

ગાયા ગાયારે મેં સાધુતણા ગુણુ ગાયા—

x x x x x

તપ ઉજવણો વિધિચું કીજે, દાન સુપાત્રે દીજેરે;
રાગદ્વેષ મનમાં નાંણીજે, માણ્ય જન્મફલ લીજે.

૩

x

x

x

x

સંવત સત્તર ચૌદોત્તર વરસે કાતી માસ વખાણેરે;
સુદિ દસમી શુભ દિન ગુરુવારે રાસ ચઢ્યો પરિમાણેરે.
શ્રી તપગચ્છે તેજ વિરાજે, દિન દિન અધિક દિવાજેરે;
વિનયપ્રભ સૂરીસર રાજે, રાસ કીયો હિત કાજેરે.

૫

૬

તસ ગચ્છ પંડિત માંહે પ્રગન, વિનયકુશલ બુધ જાણું;
વાદીગંજણ કેસરી સમવડ, સહુ કો કરે વખાણું.

૭

દર્શનકુશલ પંડિત મનમોહન, તાસ સીસ ગુણરાગી;
ઉપશમ દરીઓ સકલ ગુણ ભરીઓ, સાધુ ગુણે વૈરાગી.

૮

તાસ સીસ કહે એ ચોપાઇ, 'જ્યાં લગિ ધુની તારી;
રવિ શશિ ગગન મંડલ એ દીપે, પ્રતપો એ જયકારી.

૯

શ્રી શંખેસર ખાસ પસાયે, દિન દિન દોલતિ આવે;
ઢાલ ગુણત્રીસમી રાગ ધન્યાસી; ગજકુશલ ગુણ ભાવે.

૧૦

ચરિત અને વલિ જૂની ચોપઈ, કીધો રાસ મેં જોઈ;
અધિકો ઓછો જે મેં ભાખ્યો, મિછા દુકક સોઈ.

૧૧

જે નરનારી રંગે ભણુસે, તસ ધર જયજયકારા;
રિદ્ધિ વૃદ્ધિ સુખ સંપદ પામે, પુત્ર કલત્ર પરિવારા.

૧૨

મનવંછિત મે સંપદ પામે, સ્તવતાં એહ મુણીદા;
ગજકુશલ પંડિત કહે મુજને, નિત નિત સુખ આણુંદા.

૧૩

—લિ. ૧૮૨૬ વૈ. માસે નૌતનપુરે રાજકોટ પૂજ્ય અ.

—સં. ૧૮૧૪ વર્ષે જ્યેષ્ઠ માસે શુક્લ પક્ષે પંચમી તિથૌ રવિ-
વારે ૧૩-૧૭ લી. પ્ર. કા., વિદ્યા., માણેક.

—સરવ ગાથા પર ૬ ઢાલ ૨૯ દાન વિષયે. સં. "૧૮૨૫ ૫૨
માસે અપાઢ વિદિ અમાવસ વાર સૂકરવાર, લિખી આગરઈ મધ્યે. શ્રી
પૂજ્ય શ્રી. ફકીરચંદ્રકે શિષ્ય જસરામજી લિપીકૃત, ૨૭-૧૨ અનંત.

—પં. ગજકુશલ ગણિ પંકજમધુકર રસમાન ત્રિમારા સિ. પં.
 વૃદ્ધિકુશલ લિખિત મી સાતિપુર નગરે સંવત ૧૫(૧૭) ૧૬ વર્ષે મા-
 ગસર માસે કૃષ્ણપક્ષે અષ્ટમ્યાં તિથ્યા શુક્રવાસરે છે. સં. ૧૫(૧૭) ૬૬
 વર્ષે શ્રાવણ માસ દન ૨ બીજાનયરે ચંદ્રમાસે રહ્યા. સંવત ૧૮૪૪ વર્ષે
 શ્રાવણ સુદ દન ૧૧ લં પનાસ જગ. રૂપકુશલ એકા રાજકુશલ લપી-
 કૃતં આમે કાળ્યા મધ્યે લખી. ૩૬-૧૦ દા. ૪૩. નં. ૭૩ વ. ૩.

૩૧૧ પદ્મચંદ્ર (ખં જિનસિંહસૂરિ તેના જિનરાજસૂરિ
 અને પદ્મકીર્તિ-પદ્મરંગ શિં)

(૬૬૬) જંબુસ્વામી રાસ સં. ૧૭૧૪ કા. શુ. ૧૩ સરિસામાં.

આદિ—

સારદ પય પ્રણમું સદા, કવિજન કેરી માત;	
મૂરખ્યો પંડિત કરે, કાલિદાસ વિખ્યાત.	૧
શ્રી જિનકુશલ સૂરીંદ ગુર, સિમરો હૈ નિસદીસ;	
દુખદોહગ દૂરૈ હરે, પ્રણમતાં સુજગીસ.	૨
સિદ્ધારથ કુલ રવિ સમો, મહાવીર ભગવંત;	
ચરણ નમો નિત તેહના, પૂરિ મનની ખ્યાંતિ.	૩
ગૌતમાદિ ગણધર નમું, લખધિ તણો ભંડાર;	
નામૈ નવનિધિ સપજ, પરભવ સુખ અપાર.	૪
વલિ સદગુર હરણિ કરી, પ્રણમું ચરણ ચિતલાય;	
અનાણુ તિમિર દૂરધ કરે, નાન લોચનની દાય.	૫
ગાર્હિ વિષધરનિ અહિ. તે તો મંત્ર પ્રભાવ;	
ગુર યાતના ગુણુ ગાઘ્યે, સુગુર તણે સુપસાય.	૬
ધ્યાદિક પણુમી કરી, કહિસિ સીલ અધિકાર;	
ભાવ દાન તપ મેં વડો, સીલ રતન સિરદાર.	૭.

સહસ ચઠરાસી મુનિ ભણી, પડિલાભ્યાં ફલ થાય;
 સુકલ કિસન વેપતાં, સો ફલ કલો જિણુરાય. ૮
 કોડિ છન્દ વૈં કંચણુ તણી, આઠ સુંદરિ નારિ;
 જંબુ કુમર વે પરિહરી, સહો સીલ અધિકાર. ૯
 તેહ તણા ગુણુ ગાવતાં, લહીયૈ પરમાણુંદ;
 સાંભલતાં સુખ સંપજે, દિન દિન અધિક આણુંદ. ૧૦

x x x x

અતે—

ઢાલ.

સીલ કહૈ જગિ હું વડો એ જાતિ;
 જંબુ સ્વામિ તણા ગુણુ ગાયા, આણી હરખ અપારોરે;
 જંબુ નામ નવનિધિ મિલૈ, વલી લહીયે શિવ સુખસારોરે જંબુ. ૧

x x x x

પ્રરિશિષ્ટ પર્વથી ઉધરિઉ, એહ સહુ અધિકારોરે;
 કેવલજ્ઞાનીયર્થ ભાપીયો, ધહાં ફડ નહી લગારોરે. ૪
 સદ્વહિજે સૂધધ મને, મત કરિજ્યો કોઈ સંદેહોરે;
 સંદેહ કરસધ જે સહી, તે દુરગતિ લેહે નિસંદેહોરે. ૫
 સંવત સતરિસૈ ચોદાતરે, કાતી માસ ઉદારોરે,
 સુકલ પક્ષ તેરસિ દિને એ કાંયો ચરિત સુવિચારોરે. ૬
 સરસા પાટણુ પરગડાં, તિહાં શ્રી આદિ જિણુદોરે;
 તેહ તણૈ પરસાદથી, અંથ કાંયો આણુદોરે. ૭
 શ્રી ખરતર ગઢ રાજ્યો શ્રી જિણુસિંહ સુરદોરે;
 ગઢ ચોરાસી સેહરો દ્વયા, જાણિ દિણુદોરે. ૮
 પાતસાહિ અમકખર રાજિતધ, કાસમીર દેસ મઝારોરે;
 અમારી પલાવી તિહાં કણુધ, સર્વ જીવાં હિતકારોરે, ૯
 દેસ ચૌપડે રખી સમો, આંપસી સુત સિરદારોરે.
 આંપલ દે ધન જનમિયો, પુરપ રતન ગણુધારોરે. ૧૦

તસુ પાટે સુરતર સમો. શ્રી જિણુરાજ સુરીસોરે;	
સકલ પાટ પ્રભાકર દીપતો, જાણે વિસવાવીસીસોરે.	૧૧
તસ લધુ બંધવ દીપતો, પદ્મકીરતિ સુખકારોરે;	
તાસુ સીસ ગુણે નીલો, આગમના ભંડારોરે.	૧૨
ચવદ વિદ્યા કરી શામતા, મહિમા મેર સમાનોરે;	
પદ્મમરંગ ગુરૂ ચિરજ્યો, જાં લગિ ધૂ સસિભાનોરે.	૧૩
પદ્મચંદ્ર મુનિવર કહે, સંબધ રસાલોરે,	
જે નરનારી સાંભલે; તિહાં ધર ધરિ મંગલ માલોરે,	૧૪
વર્તમાન ગણ રાજ્યો, શ્રી જિણુચંદ્ર સૂરિદોરે;	
કીરતિ મહીયલ વિસ્તરી, પ્રણમે નરના વૃદોરે.	૧૫
તેહ તણે વારે કરી, ચોપઈ મોહનવેલોરે;	
ચતુર મનમોહણ ભણી, કીધી મનની કેલોરે.	૧૬
ભણતાં ગુણતાં એહને, લહીયે લીલ વિલાસોરે;	
સાંભલતાં સિદ્ધિ રિદ્ધિ હવઇ, સફલ હોવે મન આસોરે.	૧૭
નરનારી ભાવે કરી, જે પ્રણમે નિસદીસોરે,	
ધણિ ભવ જસ શોભા લહે, વલિ પ્રભવે સુખજગીસોરે.	૧૮
છૂડે સાહનધ આગ્રહ કરી, ચરિત કીયો સુખદાધરે;	
સુણતાં ને વલિ વાચતાં. રિદ્ધિ વૃદ્ધિ બહુ થાધરે.	૧૯
ચરમ કેવલી એ થયો, જાણે સહુ સંસારોરે;	
પદ્મચંદ્ર મુનિવર કહે, સયલ સંધ સુખકારોરે,	૨૦

—સર્વ ગ્રંથાગ્રંથ ૧૫૧૧ સં. ૧૮૧૭ વર્ષે ફાગણ વદી ચોદસી મંગલ વાસિરે. કસરસ થાનકે લિ૦ દાનીરાયજી અણુગાર શ્રી પૂજ્યજી રામરાયજી પ્રજ્ઞા અર્થ-૩૭-૧૮ નં.

—સં. ૧૮૭૯ મીતી ભાદરવા સુદ ૧૫ લિષતુ સેર નાગોર મધ્યે
૩૭-૧૬ નાનચંદ્રજી ભં. સુબંધ.

૩૧૨ પદ્મવિજય ૨ (ત૦ શુભવિજય શિ૦)

૨૪ જિનનું સ્તવન. ૨૫

શ્રી વિજયાણુંદ સૂરિ ગણધર શુભવિજય બુધરાય;
તસ પદ પદ્મ નિજ શિરેધરી, જિનપદ પદ્મ ગુણ ગાય.

—ધતિ ચોવીસ જિન સ્તવન૦

સં. ૧૭૪૯ વર્ષે શાકે ૧૬૧૪ પ્રવજમાને શ્રી રાજગર મધ્યે
લિખિતં. —પ્ર. કા.

(૬૬૭) શીલપ્રકાશ રાસ સં. ૧૭૧૫ ખં. ૧

૩૧૩ કેસરકુશલ.

(૬૬૮) જગદુ પ્રખંધ રાસ સં. ૧૭૧૬

૩૧૩ અ દેવવિજય (ત. વિજયપ્રભસૂરિ શિ.)

(૬૬૮અ) સત્તરસો જિનનામ સ્ત. સં. ૧૭૧૬ મહા શુદ્ધ ૧૦
આદિ—

ફહા

કાસમેરી સુખમંડણી, પ્રણમું તોરા પાય,
સગુર તણે પસાહલિં, ગાર્યુંજી જિનવર રાય.
સિત્તરસો જીનવર તણા, નામ કહું નીરધાર,
સંખેપિનઈ ગાયતાં, જિમ થાયઈ જયકાર.

x

x

x

x

અતે—

સંવત સત્તર સોલોતરે, માહ સુદિ દશમી સાર,
શ્રી વિજયપ્રભસૂરિ સેવતાં, મેં પાંખોરે શાંતિ સુખકાર
ઈમ બોલેરે દેવવિજય જયકારકે

પર

૩૫૩ આ. ક. ૩.

૩૧૪ વિદ્યારૂચિ (તં. વિજયપ્રભસૂરિ-સહજકુશલ-સકલચંદ્ર
અને લક્ષ્મીરૂચિ-વિજયકુશલ-ઉદયરૂચિશિ.
(૬૬૯) ચંદ્રરાજા રાસ સ. ૧૭૧૧ થી ૧૭૧૭ કા. શુ. ૧૩ ગુરુ
શિરોહીમાં પૂર્ણ કર્યો.

આદિ—

શ્રી જિનનાયક સમરીઈ ઋષભદેવ અરિહત
વંછિત પૂરણ સુરતર ભવભજન ભગવત ૧
શિવ સુખદાઈક સેવીધ શાંતિનાથ જિનચંદ્ર
ચાદવ વંશ નભોમણિ નમીઈ નેમી જિણચંદ્ર ૨
પૂરીસાદાંણિ પરગણે શ્રી વરકાણો પાસ,
નામ જપતાં જેહનો સકલ ફલે સવી આશ. ૩
શ્રી શંખેસર પાસજી મોટો મહિમા જાસ
ચિંતાગણિ ચિંતા હરિ આપઈ લીલ વિલાસ. ૪
વર્દમાન જિન વાંદિધ વંછીત સૂખ દાતાર;
જશ પદ પંકજ નિત નમીઈ ઈંદ્રચંદ્ર સૂવિચાર. ૫
તાસ શીશ મહુલખ્ધનિધિ ગણધર જોતમ સ્વામિ
સેવ્યો સુરતદુ સારિખો, ગુણ ગિર્યો અભિરામ. ૬
સરસતી પાય પસાઉલે વાધઈ બુદ્ધિપ્રકાશ
કવિત કવે કવિજન ભલા નવરસ વચન વિલાસ. ૭
જન ગણધર શ્રુતદેવતા સદગુર ચરણ પસાધ
રાસ રચ્યો નૃપ ચંદ્રના, સાંભળતાં સુખ થાધ ૮
શીલ શીલ સહુકો કહિ શીલવૈનાશ્યો શીલ
શીલવંત જે જગ હોવે, તે પામિ શિવલીલ. ૯
શીલ પ્રભાવિ ચંદ્ર નૃપ, જગ પામ્યો જયકાર
ધમ જાણીનધ ભવિક જન, પાલો શીલ ઉદાર. ૧૦
કવણ ચંદ્ર તે કેહાં થયો પ્રગટ તાંમ પ્રબંધ
સાંભલજો સજન સકલ સરસ એહ સંબંધ. ૧૧

સંવત સતર ઇચ્છારોતરો, લિન્નમાલ સહુ નગરાં શિરે
 તિહાં શ્રી સમક્ષણ મણિ પાસ મનમોહન પૂરે સવી આશ. ૨૬
 તે શ્રી પાસ પસાઈ કરી, રચ્યો ચંદ ભૂપનો ચરી,
 કાતિક શુદ્ધિ પાંચમ દિન સાર, મહિલે ખડે ઢાલ રસાલ. ૨૭
 પ્રથમ ખંડ પૂરો થયો, વસુધા ચંદ નરેશ પૂજ્યો
 વિદ્યારચિ કવિ રંગઈ કહે, શીલે ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ સુખ લહે. ૨૮

—ચંદ્યરિત્ર આભાપુરી વર્ણુન. વીરમતી ગુણાવલી મંત્રકરણ ચંદ
 શ્રવણ વિમલપૂર્ણા ગમનં કનકરથ મિલન તદ પ્રવૃત્તિ શ્રવણ વર્ણુનો પ્રથમ
 ખંડ સંપૂર્ણ અસ્મિન્ ખડે ઢાલ ૧૧ સર્વ મિલને ગાથા ૩૦૯ રૂપ ૧૧.

સંવત સતર ઇચ્છારોતરઈ લીનમાલ સહુ નગરાં શિરે
 તિહાં શ્રી પાસ તણઈ સુપસાઈ, ખીન્ને ખંડ રચ્યો સુખદાઈ
 શ્રાવણ શુદ્ધિ પાંચમ દિન સાર, રાગ ચંદ્રશીલ અધિકાર
 વિદ્યારચિ કવીયણુ ધમ કહિ, સાંભલતાં સુખ સંપતિ લહઈ
 તપ ગછ ગોવિદ કુલ શણુગાર, પ્રાણોદયે રચી બુધિ નિધાન
 તસ સેવક વિદ્યારચિ ભણે, શીલવંતનીઈ જાઉ ભામણુઈ.

—સર્વ ગાથા ૫૪૭ ચંદ્યરિત્રે કનકરથ કૃલદેવ્યા વર પ્રધાન સૂત્રે
 ત્પતિ સ્વરૂપકથન, તદ્દ્વાહ સ્થાપન, સકલ સામગ્રી કરણ ચંદ્રાગમન,
 પ્રેમલા લક્ષી પાણી ગ્રહણ કરણ શમશ્યાસાપન વ્યાધુટયાભાપુર્ણા ગમન,
 નિશિસ્વરૂપ પૃષ્ઠન, સ્વમાત્રા કુકુંટ વિષ્ણાદન, રાણી ગુણાવલી તત્ત્વાદનાદિ
 પૂર્વક વર્ણુનો નામ દ્વિતીયખંડ સંપૂર્ણ. અસ્મિન્ ખડે રૂપ ૧૫ ખંડ ૨

સંવત સતરે સિતરોતરે રીરોહી સહુ નગરાં શિરે
 તિહાં શ્રી ઋષભદેવ સુપસાઈ, ત્રીન્ને ખંડ રચ્યો સુખદાઈ
 તપગછનાઇક તેજદિણુંદ, જમકારી વિજઈપ્રભ સૂરિદ
 તસ ગછ કોવિદ કરિ કૃલસિંહ, શ્રી ઉદયે રચી વાદી શિરલીહ.
 તાસ શીશ સમતા રસપૂર વિચુધ હરપરચી પુન્યપંકૂર
 તાસ સેવક વિદ્યારચિ કહઈ, શીલઈ ઋદ્ધિવૃદ્ધિ સુખ લહઈ

—ચંદ ચરિત્રે પ્રેમલાલછી શીલાધિકારે સકલાત્મા સ્વરૂપ કથન,
નિજશીલરક્ષણુ, અભિગ્રહકરણુ. શાસનદેવી વરપ્રદાન પૂર્વક વર્ણુનો નામ
તૃતીય ખંડ. અસ્મિન્ ખડે ઢાલ ૭ ગ્રંથાગ્રંથ સર્વ મિલને ગાથા
૧૫૧ રૂપ ૭.

× × × ×

ચાવો એ અધિકાર મુનિસુવ્રતધંચરિતધં વસુધાનરંદ ચંદ જયોએ
શ્રી વિજયપ્રભ સૂરીશ ચરણુ પ્રસાદથી ચઉથો ખંડ પૂરો થયો એ.

ચઉપધ—ત્રીજા ખંડ માફક

—ચંદચરિત્રે મંત્રીપૃચ્છન, વીરમતિ સ્વરૂપસ્થાપન, રાત્રી ગુણાવલી
કુર્કુટ વ્યરતિકરકવન હેમરથાગ ૨ મન સુમતિ યુદ્ધકરણુ, ચરચવરણુ,
વીરમતિ સમગ્ર રાજપાલન, નટાગમન, નાટિક કરણુ, કુર્કુટદાન પ્રદાન,
ઉપમાના કોપ કરણુ, ગુણાવલી કુર્કુટાર્પણુ, મત્રી શિક્ષાપ્રદાન, સાર્થે
સામંત સૈન્ય મોચન, શિક્ષાદિ કરણુ પૂર્વક વર્ણુનો નામ ચતુર્થખંડ અસ્મિ-
ન્ખડે ઢાલ ૧૯ મી સર્વશઃ ગ્રંથાગ્રંથ ૪૧૨ રૂપભાવ ૧૭

× × × ×

ત્રીજા ખંડની લગભગ સમાપ્ત અત્ર કવિતા છે.

—ચંદચરિત્રે નિજપુરીતો નિર્ગમન, બગાલદેશ, સિંહલદ્વીપ, તતઃ
પોતન પુરાગમન, લીલાધર શુલક લીલાવતી સર્વધ કથન, સ્વક્રીય સ્વ-
રૂપ પ્રકટી કરણુ, અતુકમેણુ વિમલપુર્યાં ગમન તદ્વર્ણુન વર્ણુનો નામ
પંચમ ખંડ સંપૂર્ણ ૧૧ ઢાલ ગ્રંથાગ્રંથ ૨૬૫

× × × ×

અતે— ઢાલ ૩૧ ધન્યાસી

છણિપરિ ચંદતણા ગુણુ ગાયા, લાભ અનંતા પાચારે
ધનિધનિ જગ માંહિ એ ઋષિરાયા, પ્રણમૈ સુરનર પાચારે છણુ. ૨૩૩૪
ભવિજન ભાવ ધરી જે નિસુણૈ, ચંદચરિત્ર સુચંગરે
ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ સુષ સંપદ પામૈ, દિનદિન અતિ ઉછરંગરે.

૩૫

જુગપ્રધાન શ્રી હીરવિનૈ ગુરૂ, સોહમ સમ અવતારરે, પાતિસાહ અકપર પ્રતિબોધક, જિનસાસણુ સિણુગારરે.	૩૬
તાસ પટોધર.....સુરીસરે	
શુદ્ધ પ્રરૂપક એક પરમ ગુરૂ ગુણુનિધિ ગચ્છાધીસરે.	૩૭
પદપ્રભાવક ગચ્છ ધુરંધર, શ્રી વિજય (દિવ) ગણુધારરે, નામ જપંતાં નવનિધિ લહીએ, ઉપસમ રસ ભડારરે.	૩૮
તાસ પટોધર વંછિત સુહંકર, ઉદયો અવિચલ ભણુરે; શ્રી વિજયપ્રભ સૂરિ પુરંદર, સુંદર ગુણુ મણિ ખાણુરે.	૩૯
તસગણ પડિત વડવયરાગી, સવેગી ગુણુ ભરીયોરે; શ્રી ગુરૂ સહજકુશલ સુખદાયક, ઉપશમ રસનો દરિયોરે, સાષા પંચ તિહાંથી પ્રગટી, કુશલ રચિ ચંદ્રસારરે;	૪૦
વર્દન ધર્મ ધર્મના ધોરી, સહજ ગુણુ સિરદારરે.	૪૧
પ્રથમ શિષ્ય શ્રી સહજકુશલના, સકલચદ ઉવઝાયરે; બીજાં શ્રી લક્ષ્મી રચિ પડિત નામે નવનિધ ધાયરે,	૪૨
તાસ સીસ શુધ સંયમધારી, શ્રી વિજયકુશલ બુધધશરે, ક્રિયાવંત પડિત કુલદીપક, તસ સીસ લઘુ સીસરે.	૪૩
તસ પદ પકળ બ્રમર બિરાજે, શ્રી ઉદયરચિ કવિરાયરે. કુમતિ માતંગળ કુંભ નિવારણુ, કહીરવ કહેવાયરે.	૪૪
તારા સીસ સંવેગ મહોદધિ શ્રી હર્ષરચિ બુધ કહીયૈરે; ઉપગારીશ્રી ગુરૂ મુઝ મિલીયા, દરશણુથી સુષ લહીયૈરે.	૪૫
વિપ્રુધ શિરોમણિ મુગટ નગીનો, શ્રી વિદ્યારચિ તસુ સીસરે; ગુણુમણિ મડિત પૂરો પડિત, સુખદાયક સુજગીસરે.	૪૬
તસ લઘુ બંધવ વિપ્રુધ લખધિરચિ રચ્યો ચંદનપ રાસરે; ઝોછો અધિકો જે કહો હુધ, મિચ્છામિદુકડ તાસરે.	૪૭
મુનિસુવ્રત જિન ચારિત થકીએ, સહજ સંબંધ વખાણુયોરે; ચરિત પ્રભાવક માંહીએ પિણુ, પ્રગટપણુ મેં જાણુયોરે.	૪૮

દૂહા.

સંવત સતર સતરોતરૈ કાર્તિકે માસ ઉદાર
સુદિ તેરસ દિન નિરમલો, બલવત્તર ગુરુવાર. ૪૯
શ્રી જિણુ પાસ પસાઉલે, એહ રચ્યો મૈ રાસ,
સુકવિ લખિધરશ્મિ ઇમ ભણે, સફલ ફલી સવિ આસ. ૫૦

ઢાલ ૩૨ રાગ સોરઠ જતનીની દેશી.

સવિ આસ ફલી મન કેરી, જિન મૂરતિ દેખી કેરી
ઇમ ચંદ તણા ગુણુ ગાયા, લાભ અનંતા પાયા, ૫૧
ધન ધન શ્રી ચંદ મુણીચંદ, કેવલધર એહ દિણુદ
જશ જગમાં પ્રતાપ, કીરતિ કમલા બહુ વ્યાપ. ૫૨
જપતા જય થાઈ સદાઇ, એ મુનિ નમીયૈ સુષદાઈ,
કહે વિદ્યારશ્મિ કવિ મન રંગે, ઉલટ આણી બહુ રમૈ ૫૩
તપ ગછ નાયક ગછપતિ રાંજે, જેહની મહિમા જગ ગાંજે,
શ્રી વિજયપ્રભુ સુરીસ ધીર, બડ બપતાવર બડવીર. ૫૪
તે સદ્ગુરુને આદેસૈ, સીરોહી રહ્યા ચૌમાશે,
તહાં સબલી સાતા પામી, શ્રી સંધ સદા હિતકામી, ૫૫
તિહાં ચંદ તણા અધિકાર, રચ્યો મન ધર હર્ષ અપાર,
ભાવે નિસુણા ભવિ જેહ, વંછિત ફલ પાવૈ નેહ. ૫૬

x x x x

એ સુણતાં સુખની કોડિ, કહે વિદ્યારશ્મિ કરનેડી

x x x x

--ઇતિ શ્રી ચંદ ચરિત્રે શીલાધિકારે શ્રી શેત્રુજય ગમન તત્રે
સ્વકીય રૂપ પ્રકટી કરણુ ૨ અનુક્રમે વ્રતગ્રહણુ કેવલોત્પતિ પ્રાપ્તિનામ
પટ્ટપંડ સંપૂર્ણ પટ્ટપંડ મિલને સર્વસંખ્યા શાસ્ત્ર સંખ્યા ગ્રંથોગ્રંથ દોહ
હમર નૈ પાંચસે ઇતિ સં. ૧૮૩૫ કા. વદ ૨ બૃહસ્પતિ વાર.

પા. ૪, રત્ન. અમ. ગુ. વિ.

—અસ્મિન ખડે ઢાલ ડર સર્વ અંથાઅંથ પદ્મ પદ્મખંડ મિલને
 સર્વગાથા ૨૫૦૫ સર્વ ઢાલ ૧૦૩ સર્વ શ્લોક સંખ્યા ૩૦૫૫ છઠ્ઠ સં.
 ૧૭૯૯ વર્ષે જોટ શુદ્ધિ પૂર્ણિમા ચંદ્રવાસરે શ્રી ઉમયાપૂરે લિં સકલ
 પંડિત શ્રી હેમરત્નજી શિં તિલક રત્નજી શિં વિનયરત્નેન. શ્રી પદ્મા-
 વતિ સત્ય છઠ્ઠ, ૮૫-૧૩ ગારિયાધર.

ઉપરની ૫૪ મી કડી પછી ખીજી પ્રતમાં નીચે પ્રમાણે છે:—

સીરોહી નગરીહી નગરી સારી, જિહા ચતુર વસે નરનારી,

ધરમી જન ધનદ સમાન, દાતાર દીજૈ બાહુમાન.

૨૩૫૪

સખસો તપગચ્છ, પ્રતપૈ તપ તેજ સદાય,

નહી કુંડ કદાચલકારો, જાણે કરી ચોથો આરો.

૨૩૫૫

તપગચ્છ સામગ્રી સોહૈ, દેખી સુરનર મન મોહૈ,

સાંભલતાં જોહવી આગૈ, તે નયણે દીકાં માર્ગે.

૨૩૫૬

જિનંદર સંખ્યા ધખાર. સુંદર સોભા શ્રીકાર,

સીરોહી સુપનો વાસો, આદીસર પૂરૈ આસો.

૨૩૫૭

જીરાઉકો જિન જયકારી, ભલૈ ભાવ નમૈ નરનારી,

તે ખાસ તણૈ સુપસાધ, વલિ નિજ ગુરનૈ સુપસાધ.

૨૩૫૮

તપ ચંદ તણો અધિકાર, રચો મન હર્ષ ધરી અપાર,

ભાવૈ નિસુણો ભવિ જોહ, વહિત ફલ પામૈ તેહ.

૨૩૫૯

એ સુણતાં સુપની કોડી, કહે વિદ્યાર્થિ કરજોડી,

મોટો શ્રી ચંદ મુનિસ, તસ નામ જપું નિસદ્ધિ

૨૩૬૦

એ મુનિવર જગિ ધનિ ધનન, શ્રી સંધ પ્રતૈ સુપસન્ન.

૨૩૬૧

—સંવત્ ૧૭૮૫ વર્ષે શાકે ૧૬૫૦ પ્રવર્તમાને માસોત્તમમાસે

કાતી માસે કૃષ્ણપક્ષે તિથૈ ૧૧ વાર શુક્ર લિપીકૃત્વા શ્રી પૂજ્યજી શ્રી

૧૦૮ શ્રી રત્નસાગર સરોવરજી તત્ શિષ્યચરણ તુલ્ય ઋષ. કેસર ઋષ

શ્રી ભામાજી આત્મા અર્થે લિપીકૃત્વા કપાસણ નગર મધ્યે સંપૂર્ણ સમાપ્ત.

૩૧૫ જયરંગ (જેતસી)—ખ. જિનચંદ્રસૂરિ—નયરંગ—વિમલ
વિનય—ધર્મમંદિર—પુણ્યકલશશિ)

(૬૭૦) અમરસેન વયરસેન ચોપઈ સં. ૧૭૦૦ દીવાલી જેસલમેરમાં.

આદિ—

જિનમુખ કમલ વિલાસિની, સમરૂં સરસતિ માય;

અમર વયર ચરિત કહ્યું, દાન પૂજા દીપાય. ૧

અંતે—

સંવત સતરઘ દેવાલી દિનધરે, જેસલમીર મઝાર;

શ્રી જિનરત્ન સૂરિ વિજય રાજધરે, શ્રી સંધ જયકાર. ૭

ગુરૂ શ્રી પુણ્યકલશ સુપસાહિલધરે, સંબંધ રચ્યઉ એ સુચંગ;

અધિકઈ ઉચ્છઈ મિચ્છામિ દુક્કરે, જપઈ જયરંગ સુરંગ. ૮

આજ ઉચ્છવ રંગ વધામણારે, ટલીયા દુખ દોહાગ;

સુણુતાં ભણુતાં સરસ સંબંધ ભલધરે, અવિચલ સુખ સોહાગ. ૯

—છતિ શ્રી અમરસેન વયરસેન ચતુષદિકા સંપૂર્ણ:

૧૧-૧૫ બી. ડી. ૨૯૬ રો. એ. સો. મુખઈ નં. ૧૮૬૩.

(૬૭૧)+ ક્યવન્ના શાહનો રાસ—સં. ૧૭૨૧ વિકાનેરમાં.

આદિ—

દૂહા.

સ્વસ્તિ શ્રી સુખસંપદા, દાયક અરિહત દેવ,

સેવ કરૂં સુધે મને, નામ જપું નિતમેવ. ૧

સમરૂં સરસતિ સ્વામિની, પ્રણમું સદગુરૂ પાય.

કેવન્ના ચોપઈ કહુ, દાનો ધર્મ દીપાય. ૨

પ્રથમ વહી દૂર મંડીઈ, શ્રી ગૌતમ સ્વામિની લખિધ,

સુરગુરૂ અભેંકુમારજી, મંત્રીશ્વરની યુદ્ધિ. ૩

અખંડ અખુટ ભઝાર સવ, શાલિભદ્રની રિદ્ધ,

કેવન્ના સોભાગ તિમ, નામ લિયાં રિધ સિદ્ધ, ૪

વારેં શ્રી મહાવીરનેં, શ્રી ઐણિક કરેં રાજ,
ભોગી ભમર એ નર હુઆ, સાર્યા આતમકાજ.

૫

અતે—

સાધુ ગુણ ગાતાં હો હીયડો ઉલસ્યેં ત્રીસમી ઢાલ રસાલ
એ કર જોડી હો જયરંગ ઇમ કહે, કંડે વંદના ત્રિકાલ. ૧૧
ચારિત્ર પાલે હો સુધો સિદ્ધ કર્યું,

રાગ ધન્યામિરિ ઢાલ ૩૧

શાંતિ જિન ભામણે જાઉ—એ દેશી.

ધન ધન સાધુ નમું કરજોડી, જિણુ માયા મમતા છોડી.	એ. ૧ ધ.
તપ જપ કરી કાયા સોસી, હોંસી સિદ્ધ પામો.	એ. ૨ ધ.
મોટો મુનિવર શ્રી કયવન્નો, ધન ધન સોવનવન્નો.	એ. ૩ ધ.
ઘણા વરસ ઇમ સંજમ પાલી, દૂષણ સધલું ટાલી.	એ. ૪ ધ.
અતિચાર આલોવછ નંદી, વીર જિણેસર વંદી.	એ. ૫ ધ.
અલ્પ આહિખો જાણી નાણી, લીયે અણુસણુ ભાવ આણી.	એ. ૬ ધ.
ચોરાસી લખ જીવ અમાવી, ચિહું ચરણે ચિત્ત લાવી.	એ. ૭ ધ.
સુરગતિ સામા જોડયા હાથા, કુણું લેં નરકસૂં બાથા.	એ. ૮
પડિત મરણે કારજ કીધો, ચાલ્યો પરમહંસ સીધો.	એ. ૯
ભાગા બહુ ભવભવના ફેરા, દીધા સરવારથે ફેરા.	એ. ૧૦
તેત્રીસ સાગર આઉ ભોગવવસ્યે, સરવારથી ચવસ્યે.	એ. ૧૧
મહાવિદેહે નરભવ લહિસ્યેં, આઠ કરમ તીહાં દહસ્યે.	એ. ૧૨
કેવલ પામી પાર ઉતરસ્યેં, અવિચલ સિવ સુખ વરસ્યે.	એ. ૧૩
ધન ધન કયવન્ને કરી કરણી, સુણતાં હુને પુન્ય ભરણી.	એ. ૧૪
જોગી ભોગી દુઆ નર જાઝા, પિણુ એ સહુ સિરરાજ.	એ. ૧૫
ઉત્તમ સાધુતાણા ગુણ ગાયા, અનત લાભ સુખ પાયા.	એ. ૧૭
દાન તણા ફલ પરતખ દેખી, ઘો દાનં મુવિશેખી.	એ. ૧૭
ઉપરી સુધી ભાવના ભાવો, જ્યૂં મનવંછિત પાવો.	એ. ૧૮

કવિયણુ વચને રચના કીધી, સરસ ચોપઈ એ સીધી.	ખે. ૧૯
મિચ્છા દુષ્કર અધિકે ઉછઈ, મેં દીધો શુભ સોચે.	ખે. ૨૦
૧૯૨૧ સંવત સતરસેં એકવીસેં, વીકાનેર સુજગીસેં	ખે. ૨૧ ધ.
આદીસર મૂલ નાયક સોહે, નરનારી મન મોહેં.	ખે. ૨૨ ધ.
એ સંબંધી રચ્યો હિતકાળે, જિણુચંદસૂરિરાજેં.	ખે. ૨૩ ધ.
ભણુતાં ગુણુતાં બહુ સુખદાઈ, સુંણુચો ચિત્ત લગાઈ.	ખે. ૨૪ ધ.
જિણુચંદ (ભદ્ર) સૂરી સુખદાઈ, સુરતર સાખ મવાઈ.	ખે. ૨૫ ધ.
વાચક શ્રી જયરંગ વિખ્યાતા, વડવડા જસ અવદાતા.	ખ. ૨૬ ધ.
વિમલવિનય તસુ સીસ વિરાજેં, વાચક અધિક દિવાજે.	ખે. ૨૭ ધ.
વાચક શ્રી ધર્મમંદિર વયરાગી, તાસ સીસ વડભાગી.	ખે. ૨૮ ધ.
મહોપાધ્યાય પદવી સોહેં, સંઘતણા મનમોહે.	ખે. ૨૯ ધ.
સુગુર પુન્યકલસ સુભનામેં, જાણીતા કાંમકાંમે.	ખે. ૩૦ ધ.
તાસ સીસ ધમ જયરંગ ખોલે, નહિ કો દાનને તોલે.	ખે. ૩૧ ધ.
દાન તણા ફલ દીસેં આવા, દિન દિન અધિક દાવે.	ખે. ૩૨ ધ.
સરસ હાલ ન કાઈ પડતી, ત્રાસ ઉપર ઇક ચઢતી.	ખે. ૩૩ ધ.
પૂરણુ સુણુતાં હીયડો વિકસે, ધરમરો મન ઉલસિ.	ખે. ૩૪ ધ.

ઇતિ શ્રી દાનાધિકારે ક્યવન્ના શેઠ ચોપઈ સંપૂર્ણ સંવત્ ૧૮૩૦ વર્ષે ક્રાતિક સુદિ ૭ શુક્રે લિપિકૃત. (દે. લા.) ચં.

—પં. શ્રી રાજકુશલગણિ શિ. પં. પ્રધાન હીરકુશલ ગણિ ત. બ્રા. શ્રી મેરકુશલગણિ લિપિકૃત વેલાકૂલ બંદિરે સં. ૧૭૭૭ વર્ષે મહા સુદી ૫ શનૌ. પ્ર. કા.

—સ. ૧૮૭૯ ના વર્ષે શાકે ૧૭૪૪ પ્રવર્તમાને પ્રથમ આસો શુદ્ધ ૧૧ વાર ગુરૌ શ્રી આણંદપુર. ૨૨-૧૬ આ. ક.; ગાથા ૬૦૦ લી.; ૨૪-૧૪ ગાં.

—સ. ૧૮૨૫ (૨?) વર્ષ આસો માસે દસમ ઉતરાત આ સુકરવારા હાર સાણુમ (માં) જે લખતેના નગાજી કીસીખણી તાત, વખતાજી. ૨૩-૧૫ અનંત.

—સંવત ૧૮૩૦ મિતી જ્યેષ્ઠ વદી ૯ મી વાર શણિયર થાવર લિખતં આગરા મધ્યે. ૧૩-૧૮ અનંત.

—સંવત ૧૮૩૪ માધ વદ પ્રતિપદા ભોમ અમરવિજયેન લિ. (પ્ર. કા.)

પ્ર૦ સવાધયદ રાયચંદ અમદાવાદ.; ભીમશી માણેક મુંબઈ,

દશ આવ્લ ગીતો—

આદિ—

પ્રથમ આવક ગીત. દાલ ખંભાતી.

વાણિયગામિ ગાથાપતીરે, આણુંદ...સોહરે;

સિવનંદા તસ ભારજરે, સગુણ સતી મન મોહારે. ૧

ધન ધનશ્રી મહાવીરજી પૂજા પધારિયાજી.

ધન ધન આણુંદ આવક કાજ સુધારિયાજી,

x

x

x

x

અંતે—

ધન ધન આવક આવિકા, ઈમ પાલ હો પાલે વ્રતની આખડીજી,

ભાવન તેહની ભાવતાં, મન રીઝે હો રીઝે જીવ ધડી ધડીજી. ૬

વીર આવક ગુણ ગાધયા, લાલ માગુ હો માંગુ સમકિત ઉલસીજી;

પુણ્યકલસ સુપસાઉ લૈ, ઈમ ખોલૈ હો ખોલૈ રગ ભરિ જ્યતતંસીજી. ૭

—છતિશ્રી દસ આવક ગીતાનિ સમાપ્તાનિ. સંવત ૧૭૮૨ વર્ષે મિતી ભાદ્રવા વદિ ૬ દિને પં. લાષણુસી લિખતં આઘ કેસર વાચનાર્થે. શ્રીરસ્તુ. ૮-૧૧ આલચંદ્રયતિ ખાનગામ.

દશૈકાલિક સર્વ અધ્યયન ગીત.

આદિ—

દાલ દીવાલી દિન આવિયો ઝેહની.

ધરમ મંગલ મહિમાનિલો, ધરમ સમેાં નહિ કોય;

ધરમઈ સુધધ દેવતા, ધરમે શિવ સુખ હોય.

૧ ધ.

છવ દયા નિત પાલિયૈ, સંજમ સતર પ્રકાર;
 બારે ભેદે તપ તપૈ, ધરમ તણો એ સાર. ૨ ધ.
 જિમ તરવરને કૂલડે, ભમરો રસ લે જાય;
 તિમ સતોષે આતમા, જિમ કૂલ પીડ ન થાય. ૩ ધ.
 × × × ×

અતે—

શ્રી સિજ્જભવ ગણુધર એ રચ્યોછ, દશવીકાલડા સૂત્ર;
 સપર આચાર પ્રરૂપૌ સાધનઉછ, મનક તાર્યો નિજ પુત્ર. ૭ અ.
 સંવત સતર સતોતરમે સમૈછ, વીકાનેર મઝાર;
 પાઠક પુન્યકલસ સિખ્ય જૈતસીછ, ગીત રચ્યા સુખકાર. ૮ અ.
 —છતિ દશ વૈકાલિક દસમા અધ્યયન ગીત.

દશવૈકાલિક ચૂલિકા ગીત.

આદિ—

ઢાલ ધન્યાસિરી.

દશ વીકાલક સૂત્ર સુહામણોરે રચ્યો સજ્જભવિ સાંમિ,

અતે—

નવ નવ મંગલ પુન્યકલસ સદાછ, જયતસી જય જય રંગ. ૭૬
 ઉપરનાં બને સાથેની પ્રત. ૪-૧૩ બાલચંદ્ર યતિ ખાનગામ.

૩૧૬ રાજસાર (ખ૦ ધર્મનિધાન-ધર્મકીર્તિ-વિદ્યાસાર શિ૦)

(૬૭૨) કુલધ્વજ કુમાર રાસ. સં. ૧૭૦૪ આશો શુ. ૧૫ રવિ.

આદિ—

પારસનાથ પ્રગટ પ્રભુ, અલવેસર આધાર;
 ગોડીપુરમે ગાજતો, જપતાં હુવે જયકાર. ૧
 શારદ વલિ સમરી કરી, જોતિ રૂપ જાગિમાહિ;
 કવિવણુ કઈ મુખ સિદ્ધિ કરી, પણમિપ પરમ ઉચ્છાહ. ૨

સદ્ગુરને સમરૂં સદા, નિરમલ જ્ઞાન દાતાર;
 અક્ષર અક્ષર ઉપજે, તે તો તસુ ઉપગાર.
 શીલ વડો સંસારમાં, સીલે સહુ હુવે સુખ;
 સીએ નારદ સીલથી, અવિહડ આગે મુખ.
 સીલે લીલા સંપતિ, સીતા સુદરી ભેધ;
 સીલે સંકટ સવિ ટલે, પાવક પાણી હોધ.
 સીલે સંપતિ સંપજે, ભલા લહે સુખ ભોગ;
 કુમર કુંલધ્વજ જિમ લલા, સીલ તણે સંયોગ.
 તેહ તણે સખધ સહસ, સંભલિજ્યો સહુ કોષ;
 નિસતારો હુવે નામથી, લહીયે સંપતિ લોધ.

૩

૪

૫

૬

૭

x

x

x

x

અંતે—

ઢાલ ૧૭ મી રાગ ધન્યાસરી.

ધન ધન એહવા સાધુને ધ્યાધયેરે ધર્મતણા આધાર;
 ધર્મવંતના નામે ધન મિલે, વલિ ગહગટ ધરિયાર.
 સકલ શુભ મુઝ આજ એ સંપનીજી વાર વચન વિજ્ઞાન;
 ગર્યાના ગુણુગણુ એ ગાવતાંજી, જીવત જનમ પ્રમાણ.
 ગર્યાના ગુણુ કુણુ ગાવી સકે રે, પિણુ શાસ્ત્રતણે અનુસાર;
 મેં માહરી મતિ સાર કરીરે, વચન રચ્યા વિચાર.
 સંવત સાગર નલમુનિ શશિસમે, ૧૭૦૪ એહ કીયો અધિકાર;
 આસુ પૂનિમ આદિત વાસરે રે, સુણુતાં એ સુખકાર.
 હાજી ખાના ડરા હરખસું રે, ચઉપી કીધી વાહ;
 રાજસાર મુનિ રંગધ કરી રે, અધિકે મન ઉચ્છાહ.
 શ્રી ખરતર ગહ સોભાનિયોરે, ભટારક વડભાગ;
 શ્રી જિનચંદ સૂરિ સદા જ્યોજી, જુગવર જગિ સૌભાગ.
 શિષ્ય તાસુ સારાહીયેરે, ધર્મનિધાન ઉવજઝાય;
 ગુણુ વિદ્યા કરિ સહુ ગૌતમ કહે રે, પંડિત સેવે પાય.

૧ ધ.

૨ ધ.

૩ ધ.

૪

૫

૬

૭

તાસુ શિષ્ય વદિ તેહવારે, વાચક વિદ્યા બાણુ;
ધરમકીરતિ ધર્મે કરી રે, વિવિધ વિચાર પ્રધાન. ૮

તાસુ શિષ્ય તે ગુરૂ માહારે, વાચક વિદ્યાસાર;
ધર્મ સોમ બહુ શ્રુત ધરૂ રે, જયવંતા જયકાર. ૯

સાનિધિ ગુરૂ સરસતિ તણેજી, સંબંધ કીયો રસાલ;
રાજસાર રંગે કહેજી,.....માલ. ૧૦

વર્તમાન જિનરતન સૂરીસરૂ રે, રાજે ધરિ મન રગ;
ચઉપી કી એ મેલિ ચુપસુરે, સુણતાં હુવે શુભ સંગ. ૧૧

—સર્વગાથા ૨૫૩ ગ્રંથાગ્ર ૪૧૭. સર્વ ઢાલ ૧૭. ક્ષિપ્રિતા
હાજીખાનડે રાયં. ૧૦-૧૫ ગોના. આ પ્રત કવિના સમયનીજ જણાય છે.

૩૧૭ મેરૂલાલ=માહાવજી [આં. કલ્યાણસાગરસૂરિ-વિનય-
લાલ શિ૦]

(૬૭૩) અંદ્રલેખા સતી રાસ. સં. ૧૭૦૫ માગશર વદ ૮ ગુરૂ.
આદિ—

દૂહા પવનજાતિ.

મદકલ ગજ ઘટ મદ તરણુ, નભ સમ ગતિ નવ બોધ;
અનિશ ગિપાશય ક્રમ અમલ, સિંહ સુરૂપ સુયોધ. ૧

પદ તસુ નિતિ પ્રતિ પ્રેમસું, પ્રણમું તેજ પ્રકાશ;
નત સુર મુકુટ નિમિતાભરણુ, ભગત વદધ ધતિ ભાસ ૨

વર વિશિષ્ટ પામી વિરલ, શાસ્ત્ર જલધિ સંદર્ભ;
પાર્દઈ પોહ્યઈ તે નમુ, વાણી વિદ્યા ગર્ભ. ૩

મેટઉ જડતા મુઝ તણી, નવરસ ઘઉં નિતિ વાણિ;
પરમેસરિ પરસાદથી, પરખધ ચઢિ પ્રમાણિ. ૪

મહિમનિધિ મેરૂંગસૂરિ, વિષધર કીય વિષમોચ,
વિમલાચલિ વિગતિ વેલી, ગિલ્લવીઓ ઉલ્લોચ. ૫

સો સદ્ગુરુ સાનિધિ થકી, પ્રગટિત પ્રબલ પ્રમંધ;
ચતુરાં ચિતિ ચમત્કરઉ, શુક પરિ વાક્ય સંબંધ. ૬

સજ્જન જન સંસારમાં, પરગુણુ ગ્રહઈ પ્રત્યક્ષ;
દુર્જન દેષઈ દોસ જિમ, કરહા કંટક ભક્ષ. ૭

ચત:

કર્ણમૃતં સ્કતરસ વિમુચ્ય, દોષેષુ યતનઃ સુમહાન્ ખલસ્ય;
અવેશ્યતે કેલિવનં પ્રવિષ્ટઃ, ક્રમેલકઃ કંટક મેવ જલં. ૮
તથા સત્સંગોપરિ.

પ્રીતિઃ પુરા નયનયો મનસિ પ્રમોદઃ

સાંસારિક ભ્રમણુજઃ સફલ પ્રયાસઃ ।

દુઃખોપશાંતિરધિકો ગુણુસંક્રમથ.

કિં કિં ન સંભવતિ સજ્જનસંગમેન ॥ ૯

દુર્જનજનસંસર્ગે, સાધુજનસ્યાપિ દોષ માયાતિઃ
દશમુખકૃતાપરાધે, જલનિધિ ગંભીરબંધનં પ્રાપ. ૧૦

ધમ દેખી આદરિ અધિક કરૂં કથા કલ્હોલ;
અદિ સારિં બોલું કિમપિ, બહુ વિધિ બાલક બોલ. ૧૧

સુર નર મુખનઈ સુરમણી, કામકુંભ કહિવાઈ,
સુરગવિ સુરશાખી લહિ, ધરમહિં જે નર ધ્યાઈ. ૧૨

ધરમ ધરમ સહુકો ધરધ, ચ્યારજ ધરમઈ ચ્યાર,
દાન શીલ તપ ભાવ દિલિ, પુહુચાવઈ ભવપાર. ૧૩

ચ્યારમાંહિ ચિતિધ ધરઉ, અધિકો ભાવ ઉલ્હાસિ;
ભરતાદિક ભાવિઈ કરી, સમતારસિ શિવવાસ. ૧૪

નિરખી એ નવમઈ ત્રતિઈ, ભણુસ્યઈ ભાગ ભગતિ;
અંદ્રલેહિ ચઉપઈ મુણુઉ, ચતુર ધરી એક ચિત્ત. ૧૫

× × × ×
શાસનિ સોહ ચડાઈ સતીયેં; નિરપમ તારણુ નાવિ;
કરજોડી વંદું તિહુ કાલિં. મેરલાભ કહિ મન ભાવિ. ૨૮૮
× × × ×

અતે—

રાગ ધન્યાસિરી ઢાલ જયતશિરી.

અવસર યેરિ યેરિ નહિ આવઈ એ દેશીઈ.

દલિતં દલરાજ ઝપિ દેખો, અંદ્રલેદિ કેવલ ચાઓ;	
પૂરવ ભવ ફલ સમરસ પોતઈ, આવાગમનિ ન ચાઓ,	૨૯૬
ભવિકા જન મન સમરસિં ભલાઓ.	
નરગ નિગોદ દૂરભવ નિવારી, જ્યું શિવપદના સુખ પાઓ.	૨૯૭
સામાયક સમતાસોં સાધો, આગમિ એહ અભિપ્રાયો;	
મગલમાલ લહેઓ શ્રીમાનવ, સામાયક સુપસાઓ.	૨૯૮
વિધિપક્ષ ગચ્છિ વિદ્યા વયરાગર માનઈ જન મહારાઓ;	
વાદી ગજ ધટ સિંહ વદીતો, કલ્યાન સૂરીશ કહાઓ.	૨૯૯
વાચક જસ આજાઈ વિરાજઈ, વિનયલાભ વરરાઓ.	
વદતિ તાસ સીસ દો બધવ, મેરૂ પદમ મન ભાઓ.	૩૦૦
અંદ્રલ નામઈ એહ ચઉપદ, સગવટિ કીઓ સમુદાઓ;	
પદઈ ગુણુઈ સુણુઈ નર પ્રમદા, લીલા તાસુ લહાઓ.	૩૦૧
સંવત સતરસય ઊપરિ સારઈ, વેદ સંખ્યાખંદ વિધાઓ;	
મગશિર માસ વદિ અઠમિમાંઈ, સુરગુર દિનઈ સુહાઓ.	૩૦૨
શાંતિનાથ સાહિબ સુપ્રસાદઈ, સંધ સકલ સુખદાઓ;	
મુનિ મહાવજી કહિ મહીયલિમાંએ, રવિદ્રૂ તાંહિ રહાઓ.	૩૦૩

—પતિશ્રી અંદ્રલેખા સતી રાસ સગવટ બધે સંપૂર્ણતામગમત-
શ્રી ધલમપુરે લિખિતં વાચક મેરૂલાલ ગણિભિ લિખિતં કૃતં મિતિ-
ભદ્રં ૧૦-૧૮ વ૦ રા૦ મુબઈ. (આ કવિની સ્વહસ્ત લિખિત પ્રતિ છે.)

(કલ્યાણસાગર સૂરિ. જન્મ ૧૬૩૩, દીક્ષા ૧૬૪૨, આચાર્ય થદ
૧૬૪૯, ગચ્છેશપદ ૧૬૭૦, સ્વર્ગવાસ ૧૭૧૮ ભુજમાં)

૩૧૮ કેશરકુશલ [વીરકુશલ-સૌભાગ્યકુશલ શિ.]

(૬૭૪)+ જગહ પ્રખંધ ચોપધ રફ કદીની. સં. ૧૭૦૬ શ્રાવણ.

સાંતલપુરમાં.

આદિ—

પાસ જિણેસર પયનમી, પ્રણમી શ્રીગુર પાય;

જગદૂશા સુરલા તણા, ગુણ ગાતાં સુખ થાય. ૧

રાગ કરણ મરી કરી, પોહોતો અરગ મઝાર;

કંચનદાન પ્રભાવથી, પગપગ રહે મનોહાર. ૨

માનવભવ ને પામીએ, તો સહી દીજે અન્ન;

દેવલોકથી અવતર્યો, જગદૂશા ધન ધન્ન. ૩

x

x

x

x

અંતે—

ઈંદ્ર ચંદ્ર કે સુરતર સાર, માનવ નહીં એ સુર અવતાર;

ધન ધન ભતિ શ્રીમાલી તણી, જેહની કીરતિ ચિહ્ન દિશે જણી. ૨૪

સતર નભ પટુ શ્રાવણ માસ, એહ સંબંધ કર્યો ઉદ્દાસ.

શાંતલપુર ચોમાસું રહી, શ્રાવક જનને આદરે કહી. ૨૫

પંડિતમાંહે પ્રવર પ્રધાન, વીરકુશલ ગુર પરમ નિધાન;

સૌભાગ્યકુશલ સદ્ગુર સુપસાય, તાસ શિષ્ય કેશર ગુણ ગાય. ૨૬

—પ્ર૦ ભીમશી માણેક (લીલાવતી મહિયારીના રાસ સાથે પ્રકટ કરી છે.)

૩૧૯ જ્ઞાનકુશલ—(ત૦ વિનયકુશલ-કીર્તિકુશલ શિ૦)

(૬૭૫) પાર્થનાથ ચરિત્ર (શંખેશ્વર પાર્થ) પ્રખંધ સં. ૧૭૦૭

માગશર વદ ૪ મોહીગામમાં.

આદિ—

પં. શ્રીપત્રી વિનયકુશલ ગણિ શિષ્ય ગ૦ શ્રી ૩.

શ્રી કીર્તિકુશલ ગણિ ક્રમાબ્જ યુગલેભ્યો નમઃ

પ્રથમ મોટનક-છંદ.

પણુમિપય કમલ વરવિમલ નિચ્ચ ગુર તણા;
 થુણિસુ પહુ પાસના સુગુણ સોહામણા,
 સંખપુરાધીશ તુહ સખલ મહિમા સુણી,
 હેજ ધરી હું ધસ્યો કુમતિ ગતિ અવગણી.

૧

ભૂરિ તુંધ લંધતો ભત્તિ આંણી ધણી;
 આવિઓ સામિ તુહ ચરણ ભેટણ ભણી,
 દેખી દીક્ષર સિરિઠાર પહુ હું હસ્યો;
 તામ તુહ ગુણ થુણુણ કરણ મણુ ઉલ્લસ્યો.

૨

આદિ દસ ભવિ ભણિસુ હુ પદ્મ પાસના,
 બિંબ ઉતપત્તિ પુણુ તિત્યની થાપના;
 હુધ અતિમ બોલી નિચ્ચ ચિત્ત રમાડિધ,
 દુઠ કમ્મદૂરિઉ જોમ નમાડિધ.

૩

ચ્યારિ વર ખંડ અક્ષાંડ પરિ વિસ્તરે;
 ઢાલ સુવિસાલરથું રંગ રસ બહુ તરે,
 કરિસુ ધમ પાર્શ્વ પ્રબંધની વર્ણના;
 સુણુહ બો ભવિજના ઉંધ આલસ વિના.

૪

સયલ દીવો દહી મજ્જિઝ જંખૂ ભણું;
 લંબ પિહુલ પણુધ દીવ લખ જોઆણું.
 ભરહ પણુ સય છવીસ જોઆણુ છકલાતણું;
 તત્થપુર પોઆણું સગ્ગ સમહું ગણું.

૫

x

x

x

x

તેહનો ખંડ પચંડ પ્રથમ પૂરણુ કર્યોરે,
 નવ ભવને અધિકારિ,

વરસે રે વરસે રે સંવત સતર સતોતરે રે;
 આસાઢાદિ વિચાર.

૩

આસાઢી સિત તૃતીઆ સુરગુર વાસરે રે;

ભગવંત ભગતિનો ભાવ,

હૂઠરે હૂઠરે હુઠ શ્રી ગુરરાજનોરે;

તવ જાણી પ્રસ્તાવ.

૪

પાર્શ્વ પ્રખંધનો ખંડ પ્રથમ આરંભીઓ રે, અતુકમિ પૂરણ કીધ,

તપગચ્છરે તપગચ્છરે પતિ વિજયદેવ સૂરી રાજતે રે ચિંતિત

કારજ સીધ. ૫.

પ્રાજ પુરંદર પંડિત મડિત ગુણ મણીરે, શ્રી વિજયકુશલ કવિરાજ;

તેહનારે તેહનારે શિષ્ય શ્રી કીર્તિકુશલ કવીરે, સાધુ સકલ સિરતાજ. ૬

તસ શિષ્ય જ્ઞાનકુશલિં કહી પાર્શ્વ પ્રખંધનીરે, સતરમીએ ઢાલ;

પહિલેરે પહિલેરે ખંડે અધિકાર મેલવારે, હરખ્યા બાલ ગોપાલ. ૭

ત્રીજે ખંડ પૂરો કર્યો સં. ૧૭૦૭ આસો સુદિ આઠમે મોહી ગ્રામમાં.

અંતે—

સવત સતર સતોતરે ૧૭૦૭ મગસિર વદિ ચોથે ગાયોરે;

શાંતિનાથ સુપસાહસે પરમાનંદ પરિધલ પાયોરે.

શ્રી વીર પાટિ સૌધર્મ થકી પરપરા નિચંચ વાટિરે.

સુસ્થિત સુપ્રતિબદ્ધ થકી કહા કૌટિક નવમે પાટિરે. ૨૬

શ્રી ચંદ્રસૂરિ પટિ પનરમે ત્રીજે ચંદ્ર ગચ્છ તિહાં થઉરે;

શ્રી સામંતભદ્ર સૂરિ સોલમે પટિ વનવાસી નામ ચઉથોરે. ૨૭

શ્રી વીર થકી છત્રીસમે પટિ સંર્વદેવ સૂરોદરે;

નામ પંચમે વડગચ્છા સાનિધિ કરેં જાસ સુરીંદારે. ૨૮

શ્રી વીર જિજ્ઞુંસ પરંપરધં, ચઉમાલીસમે પટિ જ્ઞાતારે;

સંવત બાર પંચ્યાસીએ વિક્રમહુતી વિખ્યાતારે. ૨૯

શ્રી જગચંદ્ર સૂરીસરેં આહડિ પરવાદી જીતારે;

શકિતકુમાર રાણો દિઆ, તપા વિરદ જગત્ર વદીતારે. ૩૦

- અનુક્રમિ ચઉપનમે પાટિં, શ્રી સુમતિસાધુ સૂરિ આચારે;
તસ પટિ હેમવિમલ સૂરી, તસ પાટવી ગચ્છ દીપાચારે. ૩૧
- શ્રી આણંદવિમલ સૂરી આદ્યો, તપ જપ ક્રિયા ઉચ વિહારોરે;
મિથ્યાતમ નિર્ધારીને, અનુઆલ્યો ભૂતલ સારોરે. ૩૨
- ભિન્ન ભિન્ન મત મેહલીને, પરપર શુદ્ધ પિછાંણીરે;
શ્રાવક મારગિ આવીઆ, સુણી આણંદવિમલ સૂરિ વાણીરે. ૩૩
- તત્પદે વિજયદાન સૂરી, તત્પદે તિત્ર પ્રતાપીરે.
શ્રી હીરવિજય સૂરી હીરલો, જસ શોભા સધલે વ્યાપીરે. ૩૪
- અકબર સાહિ જિણિ ખૂઝ્યો, તસ ધરમ મરમ સમગ્રયોરે.
રીઝ્યે અકબરે હીરકું, 'જગતગુરુ' કહી બોલાયોરે. ૩૫
- ગૌવધ ડાખર જીજીઓ, જિણિ શત્રુંજકર મેહલાયોરે;
અખ અકાલિ ચ્યવનકાલે, કલ્યો પસર્યો જગિ જસવાયોરે. ૩૬
- તત્પદે વિજયસેન સૂરિ, જિણિ વાદજીતો દરખારિરે;
બદ્ધ અઢાર હરાવીઆ, હજરત વિચિ લાજ વધારીરે. ૩૭
- પતિસાહી નોખતિ ધુરી, ગીત ગાન મહોત્સવે સારેરે,
પૂજ્ય પૌસાલે પધારીઆ, ગરજ્યો ધણું તપગછ ત્યારેરે. ૩૮
- તત્પદે વિજયદેવ સૂરી, તે સલેમ સાહિ મનિ ભાયોરે;
મહા જહાંગિરી તપા ધણુ બિરદે, શ્રીજી સદ્મુખિ બોલાયોરે.
માંડિવગઢિ મોટિમ પાયોરે. ૩૯
- તત્પદે વિજયસિંહ સૂરિ, સપ્રતિ અનોપમ આચારીરે;
યુગપ્રધાન જગિ જગતો, ચિરજય શાસન જયકારીરે. ૪૦
- તે ગુરના તપતેજથી મનમોહન મોહી ગામેરે;
આરંબ્યો અધિકાર એ, પૂરણ પણિ કૃત તિણિ ઠામેરે. ૪૧
- મેદપાટિં ચિત્ર કોટિં કટો, હીદ પતિ સખલ દવાનેરે;
શ્રી જગતસિંધ રાણો તપે, એ ગુણ બાંધ્યો તસ રાનેરે. ૪૨
- શ્રી વીરાત્ ચઉપનમે પાટે, શ્રી સુમતિસાધુ સૂરિ જાણ્યારે;
કુશલમાણિક્ય શિષ્ય તેહના, છુધ વિચુધ વરે સુવખાણ્યારે. ૪૩

- તસ શિષ્ય સહજકુશલ સુધી, યુધ લક્ષ્મીરચિ શિષ્ય તાસરે;
શ્રી વિવેકકુશલ કવિ તસ છિષ્ય, જસ સરસ સુવચન વિલાસરે. ૪૪
- તાસ શિષ્ય પ્રજ્ઞાનિધિ, સૂત્રાર્થે સવિ શ્રુત જાણેરે;
તપ જપ ક્ષાંતિ ક્રિયા ગુણે, ગણપતિ જસ આપે વધાણેરે. ૪૫
- શ્રી વિજયકુશલ પડિત કવિ, તપ તેજે તરણિ અનુતારે રે;
રૂપ કલા મતિ ચાતુરી, પુણ્યાદ્ય પ્રચુર પરિવારે રે. ૪૬
- શ્રી કીર્તિકુશલ કવિ તેહના, શિષ્ય સુવિહિત સાધુ મઝારે રે;
સંત સોહાગ સુખ્યદ્ધિ નિધિ, પ્રજ્ઞાન્વિત અતિ અનિવારેરે. ૪૭
- જ્ઞાનકુશલ કવિ તેહના, શિષ્ય સદા સુગુણના રાગીરે;
પાર્શ્વપ્રબંધ પ્રકાશતાં, અતિ બહુત સુમતિ ચિતિ જાગીરે. ૪૮
- પાર્શ્વ પ્રબંધ પ્રગટ કરી, સંધ અતુર્વિધનાં સમજાયેરે;
ત્રિણિ અધિકાર વખાણતાં, સારે જગિ સુજસ ભણાયેરે. ૪૯
- એ સુરતર સુરધેતુ સમો, સુરધટ મણિ એ સુરવેલીરે;
અતિ આદરિ આરાહતાં, આલે ધમ્મિત ફલ મેલીરે. ૫૦
- નવવિધ પરિચલ નવનવા, નિતિ મેલે સજ્જન સયોગોરે;
પરિધલ પુત્ર પરંપરા, ભવિ ભવિ ભલા ભૂરિ સંભોગોરે. ૫૧
- ધૃતિ મતિ ગતિ વર કાતિકલા, લક્ષણ ગુણ પ્રભુતા રાજેરે;
વિજય વિધાજય ચાતુરી, વાધે ભાગ્યાદિ કલાજેરે. ૫૨
- ત્રેસઠિ શલાકા પુરૂષના, અવતાર અમરપતિ કેરારે;
પામી પ્રભુતા ભોગવી, પુહચે જિહાં નહી ભવ કેરારે. ૫૩
- એક મના સુણજ્યો સદ્, વાત તાતિ વિચિં મત કરજ્યોરે;
ઈમ કરતાં જસ નવિ રચે; તો તે નિજ ધરિ સંચરજ્યોરે. ૫૪
- જે વેધક નરનારિ હુસ્યે, તે અધવિચિ છેહ ન દેસ્યેરે;
બ્રમર કમલિનીની પરે, સારે રસિં રસિઆ હોસ્યેરે. ૫૫
- દેશ વિદેશે વિસ્તરે, એ અતિધણું પાર્શ્વપ્રબંધોરે,
શ્રી ગુરના સુપ્રસાદથી, જિમ સુરભિ કુસુમનો ગંધોરે. ૫૬

નં સુરગિરિં સાયર શશિ સુરા, ધ્રુવ ધ્રુવર અંધર તારારે;
 નં વલી ત્રિભુવન થિર તપઃ, તાં તપન્થો એ ન્યકારારે. ૫૭
 દોષ દગ્ધર અને હસેં કીપરિ પંચોત્તરિ આશ્ચરે;
 શ્લોક સંખ્યા એ ગ્રંથની, ગિહું ખડે ચક્રને નાંશ્ચરે. ૫૮
 એ પ્રખંધ વાંચે મુણે, તમ સેવેં જહુ મુક્તતાંણારે;
 ધરિ નવનિધિ ઝઘિ વદિ લહે, નિનિ ઉત્સવ દેહિ કલ્યાણારે ૫૯

—પાર્શ્વ પ્રખંધ મોહામણો.

—ઇતિ સર્વગાથા રહર. ઇતિ પંડિત શ્રી વિનયકૃશ્ણ ગણિ
 શિષ્ય ગણિ શ્રી કીર્તિકૃશ્ણ ગણિ શિષ્ય જ્ઞાનકૃશ્ણ ગણિબિ વિરચિત
 શ્રી પાર્શ્વ પ્રખંધે શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ સ્વાધિકાર ત્રય વિષયે તૃતીય
 તીર્થ સ્થાપના દધિકાર વર્ણનો નામ ચતુર્થ ખંડ સંપૂર્ણ પ્રથમ ખંડે
 ગાથા ૫૦૧, દાસ ૬૭ દ્વિતીય ખંડ ગાથા ૫૭૫ દાસ ૧૬ તૃતીય ખંડે
 ગાથા ૫૧૨ દાસ ૧૬ ચતુર્થ ખંડે ગાથા ૨૬૨ દાસ ૭; ખંડ ચતુષ્થ
 મીક્ષને સર્વ ગાથા ૧૮૮૫ દાસ ૫૬ ગ્રંથાગ્રં ૨૬૭૫ ઇતિ શ્રી પાર્શ્વ
 પ્રખંધ સંપૂર્ણ-સંવત ૧૭૨૧ વર્ષે ચેત્ર શુદ્ધિ ૧૦ શુક્ર દિને ગણિ જ્ઞાન-
 કૃશ્ણેન લિખિતા લાંબીઆં મધ્યે. પરતિ ચોત્થી ૪, સ્વવાચનાર્થ. ૮૭-
 ૧૩ ગો. ના, આ કવિની સ્વહસ્તલિખિત પ્રત છે.

૩૨૦ શુભવિજય (૨) (ત૦ પુણ્યવિજય-લક્ષ્મીવિજય

શિ૦)

(૬૭૬) ગજસિંહરાજનો રાસ સં. ૧૭૧૮ આસો સુ. ૫ બુધવાર
 સંખેરકપુરમાં.

અંતે—

સંવત સસિ સાયર મેરૂ વન્હિ એ સંવચ્છર નજોણ,
 આશ્વિન સિત પંચમી બુધવારઈ અનુરાધા રિપ વખાંજોણ.

- તપગણ પતિ શ્રી વિજયરાજ સૂરિ જોહની સખલ જગીસણ;
મહિમંડલ માંહિ વિચરંતા, મહિપતિ નાંમિં સીસણ. ૧
- પડિત સકલ શિરોમણિ ચુંદર, પુન્યવિજય ગુરરાયણ;
લક્ષ્મીવિજય પડિત વર કેરા, સકલ સંધ નમિં પાયણ. ૨
- સખેટકપુર રહી ચોમાસું, શ્રી ગજસિંધ ગુણુ ગાયાણ;
સીલવંત સોભાગી સુદર, નામર્ધ નવનિધિ પાયાણ. ૩
- સરસ સંબંધ એ રાસ જાણિનિં, રચીઓ મન ઉલ્લાસણ,
શુભવિજય કહિં સકલ સંધની, નિત નિત ફલજ્યો આસણ. ૪
- વિવેકવિજય યતિ ભં. ઉદયપુર.

૩૨૦ક સૌભાગ્યવિજય (૧) (ત૦ સાધુવિજય શિ૦)

(૬૭૬ક)+ વિજયદેવસૂરિ સજ્જાય. ૧૭૧૩ પછી. જૂતાગઢમાં.

આદિ—

રાગ—અસાહરી.

સરસ સુમતિ આપો મુઝ સરસતિ, વરસતી વચન વિલાસરે;

શ્રી વિજયદેવ સૂરીસર સાહિય, ગાયતાં અતિહિં ઉલ્લાસરે.

શ્રી ગુરૂ વંદો શ્રી ગુરૂ વંદો ગુરૂ મુખ પુનિમચદોરે—

x

x

x

x

અંતે—

ધમ ત્રિજગભૂપણુ દલિતદૂપણુ શ્રી વિજયદેવ સૂરીસરો

ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ કલ્યાણુ કારણુ વાંછિત પૂરણુ સુરતરો,

ધમ થુણ્યો છરણુગઢમાંહિ અતિ ઉચ્છાહિ એ ગુરો,

શ્રી સાધુવિજય કવિરાય સેવક સૌભાગ્યવિજય મંગલ કરો. ૫૭

૫૭ ટૂંક છે. પ્ર. જૈ. ઐ. ગૂર્જર કાવ્ય સંચય તથા ઐ. સર્ગ-
યમાલા ભાગ ૧.

(વિજયદેવસૂરિ સં. ૧૭૧૩ માં સ્વર્ગસ્થ થયા તેથી આ ત્યાર
પછી રચાયેલ છે)

૩૨૧ કાંતિવિજય (ત. કીર્તિવિજયના શિષ્ય-વિનયવિજય

ઉ. ના ગુરૂબ્રાતા.)

(૬૭૬ ખ) સવેગ રસાયન બાવની.

આદિ—

દ્વહા,

સકલ મનોરથ પૂરવઈ, શ્રી શંખેસર પાસ

કૃપા કરિં મુજ ઉપરી, આવો વચન વિલાસ.

૧

અંતે—

રગીલે આતમા.

શ્રી ગુરૂ હીર સૂરિંદના, શ્રી કીર્તિવિજય ઉવજાચ,

તેહ તણા સુપસાયથી, મેં કાધી એહ સજાચ.

રગીલે આતમા. ૫૧

ગુરૂ બ્રાતા ગુરૂ સારીખા, શ્રી વિનયવિજય ઉવજાચ,

અંથ ખે લાખ જેહણે કર્યો, વાદીમદ ભંજાણુ હાર. રં. ૫૨

સવેગ રસાયન બાવની, જે સુણે નર ને નાર,

કાંતિવિજય કહે તસ ધરે, નિત નિત મંગલમાલ. રં. ૫૩

પત્ર ૭. અમરવિજય.

(૬૭૭) સુજસવેલી (યશોવિજય ઉપાધ્યાયના ગુણુ પરિચયરૂપ) સં.

૧૭૪૫ આસપાસ પાટણમાં.

(આદિનું પત્ર મળ્યું નથી.)

યાચક ચારણુ ગણિ સલહીજતાણ, વીટયા સંધ સમય,

નાગપુરીય સરાહૈં પધારિયાણ, લેતા અરથ ઉદય.

૪ વાં

કીરતિ પસરી દિસિં દિસિં ઉજલીજી, વિમુઘ તણી અસમાન,

રાજસભામાં કરતાં વર્ણુનાજી, નિસુણૈ મહોત્તમાન.

૫ વા.

ગુજ્જરપતિને હુંસ હુઈ ખરીજી, જેવા વિધાવાન,

તાસ કથનથી જસ સાધેં વલીજી, અષ્ટાદશ અવધાન.

૬ વા.

પેખિ ગ્યાની ખાન ખુસી થયાજી, ખુદ્દિ વખાણેં નિયાપ,

આડંબરસ્યુ વાજિંત્ર વાજતેંજી, આવેં થાનિક આપ.

૭ વા.

શ્રી જિનશાસન ઉત્તતિ તીં ચઢજી, વાધી તપગચ્છયતિ શોભ,
 ગચ્છ ચોરાસીમાં સહુ ઇમિ કહેજી, એ પંડિત અક્ષોભ. ૮ વા.
 સધતિ સકલ મિલિં શ્રી વિજયદેવને, જી અરજી કહે કરજોડિ,
 બહુ શ્રુત એ લાયક ચઉથે પહેજી (?), કુણુ કરે એહની હોડિ. ૯ વા.
 ગચ્છપતિ નાયક એહવું જાણિનેજી; ધારે મનમાં આપ,
 પડિતજી થાનક તપ વિધિરચુ આદરેજી, છેદન ભવસંતાપ. ૧૦ વા.
 ભીના મારગ શુદ્ધ સંવેગનેજી, ચઢે સંયમ ચોપ,
 જયસોમાદિક પંડિત મંડલીજી, સેવેં ચરણુ અદોષ. ૧૧ વા.
 ઝોલી તપ આરાધ્યું વિધિ થકીજી, તસ ફલ કરતલિ કીધ,
 વાચક પદવી સતર અઢારમાંજી, વિજયપ્રભ દીધ. ૧૨ વા.
 વાચક જસ નામી જગમાં એ જયોજી, સુરશુરનો અવતાર,
 સુજસવેલિ ઇમિ સુણુતાં સંપન્નજી, કાંતિ સદા જયકાર. ૧૩ વા.
 અંતે—

—પછીની છેલ્લી ઢાલ માટે જીઓ યશોવિજય ઉપાધ્યાય કે જે
 ૧૭૪૩ માં સ્વર્ગસ્થ થયા (નં. ૨૯૦ પૃ. ૨૦) તેની નીચે આખી મૂકી છે
 છતાં છેલ્લી એ કડી અહીં મૂકવામાં આવે છે:—

શ્રી પાટણના સંધનો લહી, અતિ આગ્રહ સુવિશેષિરે,
 સોભાવી ગુણુ પુલડિં, ઇમ સુજસવેલી મ્હેં લેષિરે. શ્રી. ૮
 ઉત્તમ ગુણુ ઉદભાવતા, મ્હેં પાવન કીધી જીહારે,
 કાંતિ કહે જસવેલડી, સુણુતાં હુધ ધન ૨ દીહારે. શ્રી. ૯

—ઇતિ શ્રી મન્મહોપાધ્યાય શ્રીયશોવિજય ગણિ ગુણુ ગણુ-
 પરિચયે સુજસવેલિ નામા ભાસં । ઠાકોર મૂલચંદ પઠનાથ. મુનિશ્રી
 જિનવિજયજીનો લેખ નામે મહોપાધ્યાય શ્રીમદ્ યશોવિજયજી પૃ. ૧૨૬
 થી ૧૨૮, વીરાત્ ૨૪૪૨ ચોપ અંક આત્માનંદ પ્રકાશ.

(આ કવિ કાંતિવિજય માટે શ્રી વિનયવિજયોપાધ્યાયે (જી. ન.
 ૨૮૯ પૃ. ૪) ‘હૈમ લઘુપ્રક્રિયા’ વ્યાકરણ બનાવ્યું છે એ વાત પ્રશસ્તિમાં

સં. ૧૭૧૨ ની લખેલી પ્રત પાટણના ભંડારમાં છે તેમાં એક શ્લોક મુકેલો છે તે પરથી જણાય છે:—

ક્રાંતિવિજયાખ્ય ગણિનઃ પદ્મનકૃતે કૃતધીયઃ સતીર્થસ્ય ।

વિહિતોડયં યત્નઃ સફલઃ સ્તાત્સર્વપ્રકારેણ ॥

આ વ્યાકરણ જૈનધર્મ પ્ર. સ. એ પ્રકટ કરેલ છે પણ તેમાં આ શ્લોક પ્રકટ થયો નથી.

૩૨૨ તિલકસાગર (સાગરગચ્છ—રાજસાગર સૂરિ—વૃદ્ધિ-

સાગરસૂરિ—કૃપાસાગર શિ૦)

(૬૯૮) +રાજસાગરસૂરિ નિર્વાણ રાસ સં. ૧૭૧૫ પછી.

આદિ—

વર્દ્ધમાન જિનવર પ્રવર, વર્દ્ધમાન ગુણગેહ	
સકલ લોક વન સિંચવા અવલ આસાઢો મેહ.	૧
સિદ્ધારથ નૃપ કુલતિલો ત્રિશલા માત મલ્હાર	
ચરમ જિનેસર ચિત ધરી રચસ્યુ રાસ ઉદાર.	૨
શ્રી રાજસાગર સૂરીસર તપાગચ્છનું રાજ	
રૂડી પરિ પાલી સહી, કરી ધરમનાં કાજ.	૩
સુરવરનિં વંદાવવા, જિમ પહુતા ભગવન્ન	
તિમ સખેપિં હુ કહુ, સુણયો સહુ સજન્ન.	૪

x

x

x

x

અંતે—

વૃદ્ધિસાગર સૂરીસર રે પ્રતિપો કોડિ વરીસતો

શ્રી સંઘ ઇમ કહિ એ

શ્રી કૃપાસાગર કવિરાજનોએ, શિષ્ય દીર્ઘ આસીસ તો. જ. પ.

ઢાલ રર મંગલ ગાવિ યુગલીઆરે-એ દેશી.

શ્રી વૃદ્ધિસાગરસૂરિ સરે; વચરસ્વામિ અવતાર,

રૂપિં રતિપતિ છતીઓરે, ગુણમણિ તણોરે ભંડાર
સૂરીસર મેરે મનિ વસ્યોરે. ૧

* x x x

ધંદકુંદ દિલ બિજલૂરે, મનિ નહી મયલ લગાર
તિલકસાગર સૂરગિરિ લગિરે, જીવયો ગણધાર. સુ. ૭

—પ્ર. જૈ. ઐ. ગુર્જરકાવ્ય સંચય (ખં ૧)

૩૨૩ હસ્તિરૂચિ—(ત. લક્ષ્મિરૂચિ—વિજયકુશલ—ઉદયરૂચિ—
હિતરૂચિ શિ૦)

(૬૭૯) ચિત્રસેન પદ્માવતિ રાસ—સં. ૧૭૧૭ વિજયદશમી
અમદાવાદમાં

આદિ— શ્રીમદ્ ઉ૦ હિતરૂચિગણિ ગુરૂઓ.....

દ્વંદ્વા

શ્રી જિનપતિ પ્રણમું સદા, રંગે ઋષભ જિણુદ,	
પ્રણમે પદ્મજ જેહના, સહજે સકલ સુરેંદ.	૧
શાંતિ કરણુ વલી શાંતિ જિન, વાંછિત સુખદાતાર,	
તસ સદ પંકજ હું નમું, જિમ હુઈ હરષ અપાર.	૨
શ્રી સૂપેસર પાસ જિન, પ્રણત પુરંદર દેવ	
અલિય વિધન દૂરે હરે, કરે જાસ સુરસેવ	૩
તાસ ધ્યાન મનમાં ધરી, મહાવીર અરિહંત	
મહા વિદ્યા ગુણુ ગણુનિદો, મહાનંદ સુખકંત.	૪
મહા જ્ઞાન ગુણોદ્ધિ, મહા રજત સમ વાન	
મહાતિશય મનોહર, મતિ ધરી સો જિન ધ્યાન	૫
તસ ગણુધર ગિરૂઓ ગુણુ, ગૌયમ સુગુણુનિધાન,	
લબ્ધિ વિશેષે પરિવર્થો, પસર્થો જસ ગુણુવાન.	૬
તાસ ચલન પંકજ નમી, સરસતી સોવનવાન,	
સમરૂં અવિ સુખ કારણું, અગલા મુખી અભિધાન.	૭

વલી નિજગુરૂ પદ્મજ નમું, પાઠક સવિ પરધાન,	
શ્રી હિતરશ્મિ ગુરૂ ગુણુનિલો, સોવન સુંદરવાન.	૮
જિન ગણુહર બગલામુખી, સહગુરૂનેં સુપસાય;	
રાસ રચું ચિત્રસેનનો, સાંભલતાં સુખ થાય.	૯
સીલેં સહજેં મંપદા, સીલે લીલ વિલાસ,	
સીલે શિવ સુખ પામીછ, સીલેં પુહચિં આસ.	૧૦
ચિત્રસેન પદ્માવતી પામાં અવિચલરાજ;	
સીલ પસાયે તેહનાં સીધાં વાંછિતકાજ.	૧૧

x

x

x

x

અતે—

હાલ.

સિરિ તપગછ કજ દિનમણી, જયવંતારે;
 શ્રી હીરવિજય સૂરિરાજ, સાધુ ગુણુવંતારે.
 પ્રતિબોધો પાતર્યા જિણિં જ૦

કરિયા કોડિગમે ધર્મકાજ, સા૦ ૧

શ્રી વિજયસેન તસ પટધર જ૦ સકલ સૂરિ સિરતાજ,	સા૦
શમદમ વિદ્યાગુણુનિલો, જ૦ સકલ સૂરિ સિરતાજ,	સા૦
તસપટ દીપક જગિ જયો, જ૦ શ્રી વિજયદેવ સૂરીંદ,	સા૦
તપજપ કિરિયા ગુણુનિલો, જ૦ પ્રણમું પદ અરવિદ.	સા૦ ૩
તસ ગછ સવિ કવિતિલો જ૦ લક્ષ્મીરશ્મિ કવિરાય,	
વિજયકુશલ કવિ તેહનો, સીસ ઉદ્યરશ્મિ કહિવાય.	૪
શિષ્ય સત્તાવીસ તેહનેં, તપ જપ વિદ્યાવંત	
શ્રી હિતરશ્મિ ઉપજાયનો, સીસ કરનેડિ પભણુંત.	૫
અથાગર અક્ષર ગણ્યો, બારસયાં પંચાસ;	
શ્રી બગલામુખી સસિમુખી, ધ્યાન ધરી ભનિં તાસ.	૬
સા સામિની સુપસાહલે, સિદ્ધાંતસાર એ અથ,	
રસિક લોક વલ્લભ રચિઓ, કહે હસ્તિરશ્મિ નિઅથ.	૭ ૦

સંવત સતર સતરોત્તરિ વિજય દશમી શુભદિન;
 અમદાવાદ આલ્હાદર્યું, શ્રી સંઘ સહુ સુપ્રસન્ન,
 સુણતાં સુખ સંપતિ ધણી, આનંદ અધિકુ રંગ,
 દૂખ દોહગ દૂરિ ટલે, સકલ હુમ નિજઅંગ. ૮
 જાં લગિ ભુવિ રવિ ચંદ્રમા, ધ્રુ તારા આક્રાસ;
 તાં લગિ વટપરિ વિસ્તરો, એ અવનીતલ રાસ.
 ઢાલ ભણી એ વીસમી, શ્રી જિન ગુડી ખાસ;
 શંખેશ્વર સુપસાઉતિ, પુહતી વાંછિત આસ. ૯
 સાં ૧૧.
 કલહ.

જાં લગિ ભુવિ રવિ ગગન સુરપતિ રજનીપતિ રચણાયરો;
 તાં લગિ રસિક એ રાસ પ્રતપો જપો જિન ધર્મ જિનવરો.
 તપગચ્છિ દીપે કુમતિ જીપે ઉવઝાય હિતરચિ હિતકરો
 તસ સીસ હસ્તિરચિ એમ પભણું સકલ મંગલ જયકરો.

૪૨-૧૫ દા. ૪૩ નં. ૧૦ વ. ૩.

+ઝાંઝરીયા મુનિની સંઝાય—સં. ૧૭૧૭ વિજયાદશમી.

૩૨૪ ઉદયસૂરિ (ખં વેગડશાખા ગુણસમુદ્રસૂરિ-જિનસુંદર
 સૂરિ શિ.).

(૬૮૦) સુરસુંદરી અમરકુમાર રાસ સં. ૧૭૧૯ શ્રા.
 અતે—

સવત ઉગણોત્તર આવણુ માસે, એહ રચ્યો ઉલાસૈ. ૧૨
 વેગડ પરતર ગછ વિરાજે, ગુણસમુદ્રસૂરિ ગાજે. ૧૩
 વર્તમાન ગુરગચ્છ વડઈ, શ્રી જિનસુંદર સુરિંદા. ૧૪
 શ્રી ઉદૈસૂરિ કર ગાવે, સુખ સંપતિ સદા. ૧૫
 સંપંધ ભણસૈ વલિ સાંભલસ્યૈ, લીલા વંછિત લહસ્યૈ. ૧૬
 ધતિ સુરસુંદરી અમરકુમાર પ્રપંધ સંપૂર્ણ. લિખિત ૧૭૫૫.
 વર્ષે ચૈત્ર સુદ ૬ ને વાર રવિવારે.

(ખરતર ગચ્છમાં જિનોદયસૂરિના સમયમાં સ. ૧૪૨૨ ના વર્ષમાં ધર્મવિલાસ ઉપાધ્યાયે આચાર્યપદ લાઇ (૧) જિનેશ્વરસૂરિ નામ રાખી વેગડ શાખા કાઢી, તેની પાટે (૨) જિનશેખરસૂરિ તેની પાટે (૩) જિનધર્મસૂરિ તેની પાટે (૪) જિનચંદ્રસૂરિ તેની પાટે (૫) જિન-મેરસૂરિ તેની પાટે જિનગુણ તેની પાટે (૭) જિનેશ્વરસૂરિ તેની પાટે (૮) જિનચંદ્ર, તેની પાટે જિનસમુદ્રસૂરિ કે જેના સમયમાં તેજ શાખાના મહિમાહર્ષ મુનિએ આ સર્વ ગુરૂની પરંપરા ગર્ભિત ચોવીસ જિનસ્ત૦ સ. ૧૭૨૨ મા ખંભાતમાં રચ્યુ છે. (જુઓ જૈન શ્વે. કો. હેરહડનો ઐતિહાસિક ખાસ અંક જુલાઇથી અક્ટોબર ૧૯૧૫ નો પૃ. ૪૯૨ થી ૪૮૧ સુધીમાં ' ખરતરગચ્છના વેગડ શાખાની કંઈક માહિતી ' એ નામનો પ. હરગોવિન્દદાસનો લેખ.) આ છેલ્લા જિન-સમુદ્રસૂરિને જિનભદ્રસૂરિ કરીને શિષ્ય હતા. આ પરંપરામાં ઉપરની પ્રશસ્તિમાંના ગુણસમુદ્રસૂરિ, જિનસુંદરસૂરિ, કે ઉદયસૂરિ પૈકી કોઇ જણાતા નથી તો તેમાંથી પાટ પર નહિ પણ સાદા આચાર્યની આ શિષ્યપરપરા હશે.)

૩૨૫ જિનદાસ શ્રાવક. (અંચલગચ્છના કલ્યાણસાગરસૂરિનો).-

(૬૮૧)+ વ્યાપારી રાસ. ૧૭૧૯. માગશર ૬ મંગળવાર.

આદિ—

દોહા.

સ્વર્ગ તણું સુખ તે લહે, જે કરે જીવ યતન;

આપ સમોતડ લેખવે, તે પ્રાણી ધન્ય ધન્ય.

૧

યુગ વ્યાપારી જીવડો, બદર ચોરાશી લાખ;

પોઠીકાશું પરવર્યો, નવ નવ નવલિ લાખ.

૨

હાટ શ્રેણી હીરે ભર્યા, માહે માણેક લાભંત;

સાંચા લહેશો શાંધી કરી, કૂડા કાચ લહંત.

૩

કાચ કૂડાએ વોહોરિયે, સાચે સોવન સાર;

ત્રીજે માણેક મૂલ ધણું, ભરિયા તેણે લડાર.

૪

x

x

x

x

અતે—

ત્રિવિધિ સંસાર તેણી પરે, નિમ એ ત્રણે બ્યાપારીરે;
 દોશી વૈરાગર જીતીયા, હાર્યો તે જૂઠું જૂઝારીરે—પુણ્યે. ૧૨
 સંવત્ સતર મોહામણો, ઓગણીશમો અતિસારોરે;
 માગશિર છઠ્ઠ ભૂગુવાસરે, એહ રચ્યો અધિકારોરે. ૧૩
 શ્રી અચલ ગચ્છે રાજ્યો, કલ્યાણસાગર સ્થરિરાયારે;
 કરજોડી જિનદાસ કહે, અમે પ્રણમું તે ગુરૂ પાયારે—પુણ્યે. ૧૪

પ્ર. ભીમશી માણેક.

૩૨૬ મેઘવિજય (ત. હીરવિજયસૂરિ—કનકવિજય—શીલવિ-
 જય—કમલવિજય—કૃપાવિજય શિ.)

(૬૮૨)+ વિજયદેવ નિર્વાણ રાસ.

આદિ—

જિનવર નવરસ રંગવર, પ્રવચન વચન વસંત,
 સમરી અમરી સુરસતી, સર્જન જનની સંત. ૧
 શ્રી ગુરૂકૃપા પ્રસાદથી, વચન લહી સવિલાસ,
 શ્રી વિજયદેવ સૂરીશના, ગાઢએ ગુણગુણો રાસ. ૨

* * * *

અંતે—

(કલશ)

તપગચ્છ રાયા સહુ સુહાયા, શ્રી જિનશાસન દિનકરો,
 શ્રી વિજયદેવ સૂરીશ સાહિબ, શ્રી ગૌતમ સમ ગણધરો,
 જસ પદ દીપક વાદીજીપક, વિજયપ્રભ સ્થરિરાજએ,
 કવિ કૃપાવિજય મુશિષ્ય મેઘે, સેવિત હિત સુખદાજએ.

—જુઓ વધુ માટે મારો—જૈન ઐં રાસમાળા ભાગ ૧ લો
 તથા ઐં સજ્જાયમાળા ભા. ૧

(૬૮૨૬)+ શ્રી પાર્શ્વનાથનામમાલા, સં. ૧૭૨૧. દીવળદરે.

આદિ—

જનવાંણી આંણી હિઈ, પુરિસાદાણી પાસ,
જાણી પ્રાંણી મય કર, થુણુચું નિય મનિ વાસ. ૧
અમલ કમલ પરિમલ જિસો, મહિમા મહિમા જાસ,
બ્યાપઈ થાપઈ પરમપદ, અતિશય કરત જિજાસ. ૨
ઠવણા૩૫ જિણુંદતું, દીપઈ દેસઈ દેસ,
નામમાલ તેહની કહી, આતમ પવિત્ર કરેસ. ૩

*

*

*

*

અંતે—

તપગચ્છસુંદર મુનિપુરંદર વિજયપ્રભ સૂરિરાયએ,
તસ પુણ્યરાજઈ પંડિત છાજઈ કૃપાવિજય જસવાયએ,
તસ સીસ બંધુર દીવળદર, મેધવિજઈ જયકરી;
એ નામમાલા ગુણવિશાલા રચી ગુરૂપદ અતુસરી. ૩૫

—સંવત ૧૭૨૧ વર્ષે ભટ્ટારક શ્રી ૧૦૬ શ્રી વિજયપ્રભ સૂરીશ્વર
ચરણસેવાં કુર્વતા અતુર્માસ મધ્યે પં. મેધવિજયેન કૃતા લિખિતાય શ્રી
શત્રુજ્યાદિ તીર્થયાત્રા સંઘપતિ પદ્મભક્ત વ સાં શ્રી નેમીદાસ સામીદાસ
વીરદાસ પઠનાર્થ.

—પ્રં પ્રાં તી. સ. ૧૪૯ થી ૧૫૩,

[આ કવિની અન્ય કૃતિઓ ભાષામાં એ છે કે ચોવીશી, દશ-
મત સ્તવન તથા શાશનદીપક સત્રાય, જૈન ધર્મ દીપક સત્રાય, આહા-
રગવેષણા સત્રાય.

સસ્કૃતમાં અનેક ગ્રંથો રચ્યા છે તેનાં નામ—દેવાનંદાભ્યુદયકાવ્ય
સં. ૧૭૨૭ સાદડીમાં, માતૃકાપ્રાસાદ સ. ૧૭૪૭ ધર્મનગરમાં, ચદ્રપ્રભા
વ્યાકરણ સં. ૧૭૫૭ આગરા, સમસંધાન મહાકાવ્ય સ. ૧૭૬૦ ટિપ્પણ
સહિત, શાન્તિનાથ ચરિત્ર, તત્ત્વગીતા, ધર્મમંજૂષા, યુક્તિપ્રબોધ નાટક,

હૈમયંદિકા, મેધદૂત સમસ્યા લેખ, ભક્તામરસ્તોત્ર વૃત્તિ, વલ્લભો-
પાધ્યાય (ખં જ્ઞાનવિમલ શિષ્ય) કૃત વિજયદેવ માહાત્મ્ય ઉપર પ્રયો-
ગોનું પરિસ્ફોટન વગેરે, આ પરથી તે પ્રખર વિકાસ હતા એ સિદ્ધ
થાય છે.)

૩૨૭ મેરવિજય ૧ (તં વિજયદાનસૂરિ-પંકિત ગોપ-
જીગણિ-રંગવિજયગણિ શિ.)

(૬૮૩)+ વસ્તુપાલ તેજપાલનો રાસ. સં. ૧૭૨૧ ચૈત્ર શુ. ૨
કાનડી વીજાપુરમાં.

આદિ— દુહા-રામગિરિ.

સકલ જિનેશ્વર પય નમી, સમરી સરસ્વતી માય,
પંચતીર્થો જિનવર નમું, મનવંછિત સુખ થાય. ૧

આદે આદિ જિનવર નમું, યુગલ્યા ધર્મ નિવાર;
મરદેવિએ જનમીઓ, પ્રથમ જિન અધતાર. ૨

(પછી શાંતિ, નેમિ, પાસ, વીરજિન એ ચારની સ્તુતિ કરી સર-
સ્વતીની સ્તુતિ કર્યા પછી.)

બ્રહ્માણી બ્રહ્મવાદિની, કવિજન કેરી માય,
વાણી આપે નિર્મલી, વસ્તુપાલ ગુણુ ગાય. ૧૦

વલી તેજપાલ એ ક્યાં હુઆ, કિમ રાખ્યું જગનામ,
ધર્મકરણી શી શી કરી, કહું માય તાય તસ ઠામ. ૧૧

ગુજર દેશ સોહામણો, સકલદેશ શણુગાર,
અણુહિલપુર નગરી તિહાં, ધર્મ તણો આગાર. ૧૨

*

*

*

*

અંતે—

તસ પાટે દિનકર દીપતો, શ્રી હીરવિજયસૂરિ જગગુરુ જાણોરે;
સાહ અકખર પ્રતિસુઝવી, કીધા જગત્રય આક્ષાણોરે. -૧૨ વી.

- સરોવર જલ છોડાવિયાં, છોડાયાં જ્ઞાનજ લાખોરે;
છોડાવ્યો જગજીઓ, શાહ અકબર જગજી ભાખ્યોરે. ૧૩
- શા કુમરા કુલે જાણિયે નાથીઆપ કુખ મહારોરે;
શ્રી વિજયદાન સૂરિ શિષ્ય કહું, હીરવિજયસૂરિ જગત્રય આધારે. ૧૪
- તસ પટ મંદિર સુંદર, શ્રી વિજયસેનસૂરિ સવાધરે;
જહાંગીર પાતશા પ્રતિજીઓ, દૂજો હીરવિજય કહેવાયરે. ૧૫
- તસ પટ તિલકસમ દીપતો, શ્રી વિજયતિલકસૂરિ ગણુધારોરે;
વિજયસેનસૂરી શિષ્ય કહ્યા, તપગચ્છનો શણુગારોરે. ૧૬
- હીર જેસગવચન રાખવા, ઉદ્યો અભિનવ જાણોરે;
કુમતિ કદાચહ ટાલતો, શ્રી વિજયતિલકસૂરિ સુજાણોરે. ૧૭
- તસપટ સુંદર શોભતા, શ્રી વિજયઆનંદસૂરિ રાયોરે;
પ્રાગવંશ પ્રભુ પ્રગટિયો, જેહને નામે નવનિધ યાયોરે. ૧૮
- કુમતિ ગજમદ મદવા, આવ્યો કેશરી સુજાણોરે;
હીર સંતતિ સોહાકર, તપગચ્છનો એ રાણોરે. ૧૯
- વીર હીર વચન મન ધરી, બોલે અમૃત વાણીરે;
વિષુધ વાયક સહુ પાએ નમે, શીલ સમતા ગુરુ વખાણીરે. ૨૦
- ગિરઆ ગુરુ ગુણ અતિધણા, કવિ એક જીભ કેતા કહેવાયરે;
તસ પાટે ચિરજીવો ધણું, શ્રી વિજયરાજસૂરિ રાયરે. ૨૧
- શ્રી વિજયઆનંદ પટોધર, મુખ સોહે પુનિમ ચંદોરે;
શ્રી શ્રીમાલીવંશ શોભતો, શાહ દેમા કેરો ન દોરે. ૨૨
- પાટ પટાવલિ મેં કહી, અતુકમે ગુણુધારીરે;
હવે તપગચ્છ રાજીઓ, શ્રી વિજયરાજસૂરિ શિણુગારીરે. ૨૩
- સકલ પડિત શિરોમણિ, નામ જપો સહુ ગુણુમાલોરે,
નામે નવનિધિ પામિયે, પડિત ગોપજી ગણિ રસાલોરે. ૨૪
- તાસ શિષ્ય શોભા ધણી, સાધુ તણો શણુગારોરે;
વૈરાગી ગુણુ આગલો ગણિ, રંગવિજય નામે જયકારોરે. ૨૫

તસ પદ પકંજ મધુકર, સેવાનો સુખવાસીરે,
 રાસ રચ્યો રલિયામણો, પંડિત મેરવિજય ઉદાસીરે. ૨૬
 ૧૭૨૧ સંવત સત્તર એકવીસ કહુ, ચૈત્ર શુકલ બીજ સારોરે,
 કાનડી વીળપુર સુખ લહી, રાસ રચ્યો બુધવારોરે. ૨૭
 આવક જન સહુ આગ્રહે મે, ચરિત્ર રચ્યો રમાલોરે;
 લઘુપ્રબંધ વસ્તુપાલ તણો, જોઇ રાસ રચ્યો સુવિશાલોરે. ૨૮
 ભણે ગુણે જે સાંભલે, તસ ધર મંગલમાલોરે;
 શ્રી શાંતિજિનપસાઉલે, મેર પામ્યા લઘી વિશાલોરે. ૨૯
 વસ્તુપાલ તેજપાલ ગુણવર્ણવ્યા, તેતો દેવગુરનો આધારોરે;
 રંગે મેરવિજય પ્રભુ વિનવે જિન નામે જયજય કરોરે.

—લિ. ૧૮૨૧ આસો વ. ૧૦ ૪૪-૧૧ લીં.; ચં.; જસ.

(૬૮૪) નવપદ રાસ. (શ્રીપાલરાસ) સ. ૧૭૨૨ આસો સુ. ૧૦
 ગુરૂ પલિઅડમાં.

અતે—

સિંહ કુંઅર ઝડિરાજીઓ મેં ગાયો મનિ ઉલ્લાસરે,
 ભાવ સહિત વલી વાંદીઈ, મૂઝ દેયો તુમ્હ પાસરે. ૯૨ ધ.
 નવપદ મહીમા વર્ણવ્યો, હું કહિતો નમુ પરરે;
 એક જીભ કીમ કહી સકું, એતો અનત ગુણ ભંડારરે. ૯૩
 દુપિયાના દુપ તુ હરઈ, રોગ સોગ દુરિ જાયરે;
 વિપમ વિરોધ તે જાઈ બલી, નવપદ મંત્ર પસાયરે. ૯૪ ધ.
 અનેક જીવ તિં ઉધર્યા, નરનારિની કોડિરે;
 ચઉદ પૂરવધર જાણીઈ, સાશ્વતા નવપદ જોડિરે. ૯૫ ધ.
 શ્રીમતિ સ્ત્રીવક્રમરજ જાયો, જાણુદાસ આવક સારરે;
 દ્વંડીક પંગલ ચોર વલી, પુલંદો પુલંદી પામ્યા પારરે. ૯૬ ધ.
 જિન સાસનનો રાજીઓ, નવપદ સમો નહિ કોરરે;
 ભાવ સહિત ભાષિ ગુણિં, તેતો સિવપદ પામી સોયરે. ૯૭ ધ.

નવપદ મહીમા કહ્યો, કથા એક એક પિ સારોરે;

રાસ રચ્યો રલીઆમણો, હુ સુખ પાયો હુઉ જયકારે. ૯૮

પાટ પટાઉલી દીપતી તપગચ્છનો સણુગારે;

શ્રી વિજયદાનસૂરી હૂઆ, હીરનામિ જયજય કારે. ૯૯

શ્રી વિજયદાનસૂરી સીસ કહ્યા, પંડિત ગોપણ ગુણીરાયરે,

ગણિ રંગવિજય સેવક સદા, મેરવિજય કવિ ગુણુ ગાયરે. ૫૦૦

અધિકુ ઉછું મિ જે કદ્દ, તેતો જોયો પડિત રાયેરે,

તે સુઝ મિછામિ દુક્કું, હું તો પ્રણમુ દેવગુરૂ પાયરે. ૫૦૧

સવત સસી સાયર ચ પ્રમાણુ, નયણુ સંવચ્છર જાણોરે;

આસો સુદિ દસમી ભલી, ગુરૂવારિ રાસ રચાણોરે. ૫૦૨

પલિઅડપાસ મહીમા ધણો, સેચ્યો દીર્ઘ સીવપુરી વાસરે;

રાસ રચ્યો પલીઅઢ વલી, સેવકની પૂરો આસરે. ૫૦૩ ધ.

—ઇતિશ્રી નવપદરાસ સંપૂર્ણ સ. ૧૭૪૦ વર્ષે આવણુ સુદિ ૫ મંગલ વાસરે.

(પા. ૨૩ પં. ૧૪ ગુ. વિ.)

(૬૮૫)+નર્મદાસુંદરી રાસ.

૩૨૮ મહિમાઉદય(ખ. જિનમાણિક્ય સૂરિ—વિનયસમુદ્ર—

ગુણુરત્ન—રત્નવિશાલ—ત્રિભુવનસેન—મતિહંસ શિ૦)

(૬૮૬) શ્રીપાલ રાસ—સ. ૧૭૨૨ માગશર (શુ) ૧૩ ગુરૂ જહાં-
નાખાદમાં.

આદિ—

હૂહા.

પર ઉપગારી પરમ ગુરૂ, તારણુ તરણુ જિહાજ;

પદ પહિને પ્રણમું મુદા જગનાયક જિનરાજ.

૧

અકલ અમૂરતિ અલખગનિ શિવસુંદર લયલીલુ,
 સિદ્ધનમુ સાચે મને. પદ બીજે પરવીલુ. ૨
 ત્રીજે પદ તે સમરીયે, આચારિજ અતિમ્મલુ;
 જિનશાસનમેં જોહની કોઇ ન લોપે આંલુ. ૩

x

x

x

x

અંતે—આજ નિહોજેરે દીસે નાહલો એહની, દેશી.

ગર્યાનાં ગુણુ મનિ શુદ્ધ ગાઘયે, લહિયે લાભ અજોહ;
 ભવસાયર માહેં ભમીયે નહી, સુખ રમીયે શિવગોહ. ૧
 સતરે સઘ બાવીસે વચ્છરે મનોહર મગસિરમાસ;
 તિથિ તેરસ ગુરુવાર તણે દિને રચિયો એ મે રાસ. ૨
 આરંભો એ ગઢે ભેસેરોઝમેં પરિહરિને પ્રમાદ;
 નગર જહાનાંબાદમાહે થયો પૂરણુ મુગુર પ્રસાદ. ૩
 મુવિહિત ખરતર ગચ્છ સોહામણો મુલહીજે સંસાર,
 પંચમ ગણુધર તણીય પરપરા અનુક્રમે પાટ ઉદાર. ૪
 મોટા મુનિવર જિણુરે ગજમેં થયાશ્રી જિનદત્ત સૂરીદ,
 શ્રી જિનકુશલ સૂરીસર સારિખા જસુ સેવે જનવૃદ્ધ. ૫
 અનુક્રમે પાટે ઉદયો તેહને શ્રી જિનમાણિક્ય સૂરિ,
 પચ નદી સાધી પરગટ જિણે પ્રગટયો મુજસ પંડુર. ૬
 જિણુરે પાટે જિણુચંદ સૂરિજી શ્રી જિનસિંહ સૂરીસ,
 સૂરિ શિરોમણિ શ્રી જિનરાજજી વિષ્ણુધામેં વાગીસ. ૭
 નિણુરે પાટે દિનદિન દીપતો યુગવરશ્રી જિનરંગ;
 આચારિજ જિણુચંદ સૂરીસર જોહની આણુ અબંગ. ૮
 શિષ્ય પ્રથમ જિનમાણિક્ય સૂરિના વિનયસમુદ વખાંણિ;
 વડવખતા વાદી ગુણુરતનજી જેતહયા જગિ બાણિ. ૯
 અંતેવાસી અનુપમ જોહના વાયક રતનવિસાલ;
 સીસ સગુણુ જનુ ત્રિભુવનસેનજી દુનિયામાહિ વયાલ. ૧૦

લઘુ ગર ભાષ લાયક જેહના લખિધવિજય ઉવઝાય;	
કીડીથી મુજને કુંજર કીયો સૂત્ર અરથ સમઝાય.	૧૧
સીસ સકલ શ્રી ત્રિભુવનસેનના મુનિવરશ્રી મતિહંસ;	
અતેવાસી મહિમોદ્ધ કહે શ્રી સિદ્ધચક્ર પ્રશસ.	૧૨
અતુર વિચક્ષણુ એજે યોપધ મિજણાં ખેસી પાસ;	
વાંચે ને શ્રોતા વલિ સાંભળે પામે પરમ ઉલાસ.	૧૩

—૮૪. ૧૩ દા. ૪૧. ૩૦ જ.

૩૨૯ મહિમા સૂરિ (આગમગચ્છીય).

(૬૮૭)† ચૈત્ય પરિપાટી સં. ૧૭૨૨ આવણુ ૩ ગુર.

આદિ—ઢાલ-ગિરથી નદીઆં ઉતરિરે લો—એ દેશી.

શ્રી વાગેશ્વરી વીનવુ રે લો, કહિસું જિનગુણ્યામરે; સાહેલી.	
રથ મોટાં માનીધ રે લો, જોયાં ઠામેઠામિ રે,	સા૦ ૧
પ્રણમું હું પરમેસર રે લો, રાજનગરથી માંડિ રે,	સા૦
સખ્યા કહુ જિનખિખની રે લો, અંગથી આલસ છાંડિરે.	સા૦ ૨

x

x

x

x

અતે—

કાપ્રેડી ખેહુ મદિરિં રે લાલ, પંચોત્તરી જગદીસરે	૨-૭
સંવત એકવીસ ભેટીયા, ભયભંજન ભગવંત.	૫-૬
સાહ સૂરચદના સધમાં લોક ધણા દાતાર,	
સૂર ધીર ગ્યાની ભલા કરતા પર ઉપગાર.	૫-૭
ભવિજનના આદર થકી સદ્વહિણા દિલમાંહિ;	
આગમ ગચ્છપતિ ગુણનિલુ શ્રી મહિમા ગુણગાય.	૫-૮
ભણિ ગુણિ જે સાંભળિ સીઝિ વહિત કાજ;	
યાતર સફલી તેહની પ્રણુમિ શ્રી જિનરાજ.	૫-૯

વિજય શ્રી જિનરાજની કીરતિ દેસ મઝારિ;

સૂર ધીર ગ્યાંતી ભલા વાંણી અમૃતધાર. ૫-૧૦

ખાવીસિ શ્રાવણ પખિ ત્રીજ ભલી ગુરવાર;

ગોડીમંડણ ધ્યાનથી રિદ્ધિ વૃદ્ધિ ભંડાર-શ્રી સધનિ જયકાર. ૫-૧૧

—૫૦ પ્રા. તી. સં. પૃ. ૫૭ થી ૬૧

—તીર્થોત્તી યાત્રા અમદાવાદથી કરી ગુજરાત અતે મારવાડનાં
મંદિરોમાની બિખ સંખ્યા ગણાવી છે. એકંદર ૧૯૦૫૨ છે.

૩૩૦ વીરવિમલ (તં સિંહવિમલ કવિ-લાલવિમલ-માન-
વિજય શિં.),

(૬૮૮) ભાવીની કર્મરેખ રાસ. સં. ૧૭૨૨ શ્રા. વ. ૫ રવિ .

અંતે—

પુરહાનપુરમાં.

કાંઈક કવિજન કેલવણિ, કાંઈક શાસ્ત્ર વિચાર;

કાંઈક ગુરુ મુખ સાંભળી, બોલ્યા બોલ વિચાર. ૨૫

હાલ રાગ ધન્યાસી.

શ્રી મનમોહન મૂરતિ, દેવતહીં લય લાયક,

ખરહાનપુર મડન વામાનંદન, પામી તાસ પસાયોરે,

મેં આજ પરમ સુખ પાયો. ૨૬

વીર પરંપર હીરવિજય ગુરુ, સાસન સોય ચઢાયક,

હુમ સૂરિ જિમ રાય પ્રતિબોધી, જિનશાસન દીપાયોરે. મેં. ૨૭

તાસ પટોધર વિજયસેન સૂરિ, જગિ જસવાદ સવાયો;

વાદવિવાદ દિવીપતિ આગે, પંડિત સકલ સરાલકરે. ૨૮

દેવ તણી પરિ વિજયદેવ ગુરુ, મહિમંડલિ પૂજાયક;

મુઝ મન મોહન સૂરિ સિરોમણિ રૂપાર્ધ માતા જયોરે. ૨૯

કલિયુગિ કલ્પતરુ સમ પ્રગટયો, વિજયપ્રભ સૂરિરાયો;

જંગમ તીરથ સપ્રતિ ગૌતમ, મનમથ હારિ મનાયકરે, ૩૦

તાસ ગછિ ગિર્યા ગુણસાયર, સીંહવિમલ કવિરાજ,
 પંડિત લાભવિમલ ગુણમંડિત, ગુરુ ગુણરાજિ વિરાજધરે. ૩૧

ગુરુ નયન મુનિ ચંદ્ર અક વામ ગતિ જાણી,
 શ્રાવણુ વિદિ પંચમિ રવિવારધ, ઉલટ મનમાંહિ આણીરે. ૩૨

વિષુધાવતસક માનવિજય વર અમૃત વાણિ સુહાયા,
 તાસ પ્રસાદ લહી તસ સેવક, વીરવિમલ ગુણુ ગાયારે.

મઈ આજ પરમ સુખ પાયા. ૩૩

—છતિ શ્રી બાવિની કર્મરેષ રાસ સંપૂર્ણ: શ્રીરસ્તુ સં. ૧૭૨૨
 વર્ષે કાર્તિક વદિ ૧૩ શુક્રવાસરે સકલ પડિત પરંપરા પુરંદર પડિત
 શ્રી ૫ શ્રી માનવિજય ગણિ શિષ્ય ગ૦ ધીરવિમલેન લિખિત—સુશ્રા-
 વિકા કેસરદે પઠનાર્થ. શ્રીરસ્તુ. લેખક પાઠક્રો: શ્રી: (પૃ. ૩૬ પં.
 ૧૫ ગુ-વિ.)

(૬૮૯) જંબૂસ્વામી રાસ-રત્ન.

૩૩૧ સુમતિરંગ (ખ. કીર્તિરત્ન સૂરિ-લાવણ્યશીલ-પુણ્ય-
 ધીર-જ્ઞાનકીર્તિ-ગુણપ્રમોદ-સમયકીર્તિ-ચંદ્રકીર્તિ શિ૦)
 જુઓ રાજહર્ષ નં. ૨૯૬ પૃ. ૧૨૫.
 (૬૯૦) પ્રમોદ ચિંતામણી રાસ-જ્ઞાનકલા ચોપઈ-મોહવિવે-
 કની ચોપઈ. સં. ૧૭૨૨ વિજ્યાદશમી રવિ-મુલતાનમા.

આદિ—

પરમજ્યોતિ પ્રકાશકર, પરમ પુરુષ પરતક્ષ,
 પરમજ્ઞાન પરમાત્મા, અગમ રૂપ અલક્ષ. ૧

અવિનાશી અનંતગુણ, ચિદાનંદ ચિદ્રૂપ;
 વંદુ જે કર જોરિનધ, સુખદાયક શિવરૂપ. ૨

સમરસ ધર શ્રી શારદા, હંસાસણિ સુવિલાસ;
 મન સરવર તે નિત રહત, જોગગમ્ય જડ જાસ. ૩
 વિનયવાણુ ધારક વિમલ, પુસ્તક પાણુ વિચાર;
 અમૃતરસ અગમ અરથ, ભગવતી ગુણુ ભંડાર. ૪

વાણિ સરસતિ વર્ણન (છંદ વિભંગી)

સરસતિ ગુણુસારં અતિહિ ઉદારં અગમ અપારં સુખકારં
 ત્રિભુવન જનતારં મહિમાધારં વિમલવિચારં દાતાર
 ફરીકૃત ગારં વિનયવિકારં કુમતિવિદારં અધધારં
 અરચતિ ચિતચારં સેવા સારં ગુણુવિસ્તારં જયકારં. ૧

કવિત ષટપદ.

વસિ વાસ જિનવદનિં સાધ સરસતિ મુજ તૂઠી
 જાગ્રતિ ડીહ જરૂર પૂરી પ્રવચન બલ પૂઠી
 અવલ મગ્ગ કીય સુગમ ભરમ મિથ્યા ભય ભજૂંધ
 ધન ભીન કરી અલગ ગહન પરમાદ સગૂંજૂંધ,
 સુપ્રસાદ વાણિ સરસતી લહિ કહિસુ સંબંધ સુહામણો
 ભણિ સુમતિ સુમતિ સંજૂંન ભણિ ભેદ ભાવ લહી કરી ભણો.

દ્વહા.

નદી (નિંદી) સરસતીએ નહિ દેવી સરસતિ તાહિ,
 ભવિક લોક સુપ્રસાદના જિનવાણી જગમાંહિ. ૧
 અંતર શુદ્ધિ અજાણતાં રચઈ શાસ્ત્ર વિપરીત,
 મદિર પડતો મૂકીને ગિરિવરિ કરિવા પ્રીતિ. ૨
 નવરસ સખ જગ કહિતુ હે અનિષ્ટ અષ્ટ કરી અધ,
 શાંતિરસ સખ તે સરસ, તે સરસ ભાષો શ્રી ભગવંત. ૩
 ચોરરસ અલખામણા, કરી કુમતિ વિકાર;
 શાંતિરસ સેવે જિજ્ઞે, તિણકું સુખ શ્રીકાર. ૪

અંતે—

(કપૂર હોય અતિ ઉજલૂરે—એ દેશી.)

ચેતના રાણી વીનવેરે કાયા માયા ફૂડ,

વકં ચક્ર આહક ઘણારે ખેચર તમચર બૂડરે;

પ્રાણી ભૂલિ મ જૂઠ્ઠ

નર્મ ધર્મ તણો લહે મર્મરે.

પ્રાણી. ૧

સિંહ સરપ ને સાકિણી રોગ સોગ સંતાપતીરે,

તૂંબક તરવા સૂરે વિણસિ પાપને વ્યાપરે.

પ્રા. ૨

એ કાયામલ કોથલીરે એહનો સગ નિવારિ,

તૂ નિકલક નિરમલ સદારે અવિનાસી અવિકારરે.

પ્રા. ૩

પુદ્ગલસુ સી પ્રીતડીરે તું વિદ્રૂપ કહાય,

જડતાસુ જુગતો નહિરે અનંત વીરજ મહારાય.

પ્રા. ૪

તાહરા હુંતા પાહરૂરે રોકે રાખ્યો તૂં તેણ,

તે સા પ્રતિ દૂરધ ગયારે ચેતો ચેતન એણ.

પ્રા. ૫

પરમહસ કરી ચેતનારે રાણી વચને લાગી,

પરમહસ પરગટ ભધરે બંધન છૂટા ભાગીરે.

પ્ર. ૬

x

x

x

x

સમતા ખમતા મનિ ધરો એ કરી મમતા પરિહાર

ચતુર ચિત ચેતીએ.

ગહન ગરથ પૂરો થયો એ આત્માનો અધિકાર,

આણી વિવેક ઉદાર—ચતુરં

સંખવાલ કુલ સેહરો એ આચારિજ પદધારી.

ચ૦

શ્રી કીર્તિરતન સૂરીસરૂએ જિનશાસન જયકાર.

ચ૦

લાવણ્યશીલ પાઠક તણો એ ચ૦ પુણ્યધીર સુસીસ,

જ્ઞાનકીર્તિ વણારસીએ ગુણુપ્રભોદ મુજગીસ;

સમયકીર્તિ વાયક સદાએ હર્ષકલોલ પદધાર,

ચંદ્રકીર્તિ ગુણુ સાંનિધિએ, શાસ્ત્ર ભણીઉ શ્રીકાર.

૪

સુમતિનાથ પસાઉલિ એ શ્રી મુલતાણ મઝારી.	૨૦
ખરતર ગચ્છ નાયક ખરો એ શ્રી જિનચંદ્ર સૂરિ સુખકાર.	૨૦ ૫
તાસ રાજમે કિયો એ સરસ સખંધ શિવદાય,	
નયણુ નયણુ દ્વિપ શશિ ૧૭૨૨ સહીએ, અશ્વિનિ માસ મન ભાય.	૬
વિજય વિજયદશમી દિને એ આદિતવાર ઉદાર,	
સુમતિરંગ સદા લહિએ શિવ વધુ સુખ હેત.	૭
પ્રભોધ ચિતામણી ગ્રંથ એ ઉધરીયો ધર્મહેત.	૨૦ ૮
જ્ઞાનકલા શિવસાધના એ, એ ધણુ ચોપઈ નામ,	૨૦
આતમ ગુણુ આરાધના એ, પાત્રમે અવિચલ કામ.	૨૦ ૯
ગહન અરથ છે ગ્રંથનો, એ જ્ઞાની સમઝે ગુજ,	૨૦
આધો પાછો જે કહ્યો એ મિચ્છામિ દુકક મુઝ.	૨૦ ૧૦
સઘ સકલ મુલતાણુનો એ સમઝદાર સિરદાર,	૨૦
પારસનાથ પરસાદ્યી એ, દિન દિન જયજયકાર.	૨૦ ૧૧
આહડમલ ભલ્યાહસું એ, રાખેવા ધર્મરીત,	૨૦
આહક આહક નવલખો એ, વર્ધમાન વડચીત.	૨૦ ૧૨
ઉદમ કીધ ઉદીરણુ એ, આગ્રહ જાણિ અનૂપ.	૨૦
જ્ઞાનશૃંગાર એ ચોપઈ એ કીધી ધરિ ચિત ચૂંપ.	૨૦ ૧૩
સુણુતાં ભણુતાં ગાવતાં એ, પૂચે મનની આસ,	૨૦
સુમતિ સુગતિ પાંમે સહી એ, આણુંદલીલ વિલાસ.	૨૦ ૧૪

પટપદ.

રાખે આહડ રૂપ સદા તૂ છેલ જામીલો,
કરમચંદ તમહરણુ વાંન વરધમાન વસીલો;
સહસકરણુ સારિખો સુમતિ શ્રી કરણ સવાઇ,
જો ન ત્રિભુવનનાંહિ જેકમલ સખલ કહાઇ.
તારાયદ ત્રિજગ આણુદમય ઋષભદાસ હુધ કરિ રહો,
પૃથવીરાજ આજ શિવરાજ પિણુ લીલાપતિ પદવી લહો. ૧
—ઇતિશ્રી જ્ઞાનકલા ચોપઈ સમાપ્તા.

વેદ રામ મુનિ સસિસમે, મૂલ ચક્રવ મુલતાંણુ,
જ્યેષ્ઠ કસિણ પંચમિ સિતે, લિખ્યો ગ્રંથ સુખાંણુ. ૧
વાચક વાણી રત્ન જય, જગજીવન જગભાંણુ,
વધે લચ્છિ કીરતિ હુવે, તેજ જલધિ પરમાંણુ. ૨
ઉદય સુખશાતા હુવે, ભણતાં ગુણતાં ગ્રંથ;
ગયણે શશિ દિનકર સમો, વિસ્તરજ્યો શિવપથ. ૩

—સરવ સંખ્યા ગ્રંથાગ્ર ૧૩૫૩ સમાપ્ત—મોહવિવેકની ચક્રપદ
સમાપ્ત. ૨૩-૧૫ દા. મુ. નં. ૪૬ વ. ડે.

(૬૯૧) હરિકેસી સાધુસંઘી, સં. ૧૭૨૭ આવણ શુ. ૨ મગળ.

આદિ—

સાધ સકલ પ્રણમી કરી, સિવ સાધક પિણુ સાધ;
જસુ સેવા સમરણ થકી, રહ્ય ન કો અપરાધ. ૧
સોવાગ કુલ નઉ ઊપનઉ, મૂલોત્તર ગુણધાર;
હરિકેસી બલ નાંમ મુનિ, ભિખૂ ગુણ ભંડાર. ૨
જીતાઈદી પચ જિણુ, સુમતિ પંચ કરિ સચ;
સુધ સમાધિ વરતઈ સદા, રાગદ્વેષ નહી રંચ. ૩
મનવચ કાયા વસિકરી, સાધુતાણુધ સયોગ;
દુખમાહે દીક્ષા ગ્રહી, ભાગો સગલો સોગ. ૪
ટીકા મધ સંખ્ય બહુ, કહતાં વધસી ગ્રંથ;
તિણુ કારણે જિમ સૂત્રનઈ, ગુણ ગાઈસિ નિગ્રંથ. ૫
જાતિમદ કરિ તે હયઉ, હરિકેસી ચંડાલ;
અનુપમ ઉપસમ આદરી, પંચમહાવ્રત પાલ. ૬
છઠ અઠમ નઈ પારણુધ, ગયો ગોચરી ગાંમ;
આયઉ પાડઈ યસ કઈ, જિહાં છઈ આહાણુ દાંમ. ૭

અતે—

સિદ્ધિ નિધિ પાંખી સહી, મુઝ વંદના ત્રિકાલ;
ઉત્તરાધ્યયનઘ બારમઘ, અધ્યયનઘ સુવિસાલ;
હરિકેસી બલ મહારિસી, ગુણુનિધિ ગુણુ ભંડાર;
નામ થકી નવનિધિ હુવઘ, પહુચાવઘ ભવપાર. ૩

ઢાલ ૯ આયઉ આયઉ સમરંતા.

ગાવઉ ગાવઉરી હરિકેસી બલ ગુણુ ગાવઉ,
મહા તપોધન મનમુધ સેતી તે આતમગુણુ લાવઉરી. ૬. ૧
એ નિરમલ ગુણુ ધ્યાન વિમલ કહિ, મુઝ મતિમર્ધલ કહાવઉ,
ફૂલ મુગધ કરે તિલ તેલનઉ હોત મુગંધ મુહાવઉરી. ૬. ૨
શ્રી મુલતાંણુ મુમતિ જિન સાનિધિ, આવક સખલઉ દાવઉ;
સાર વિચાર અરથ સખ સમઝી, આતમગુણુ ઉપમ્મવઉરી. ૬. ૩
સંવત સતરઘસઘ સતાવીસઘ આવણુ માસ મુપાવઉ,
મુકલપક્ષ બીજ ભૂગવારઘ, ભણે ગુણિ ભાવન ભાવઉરી. ૬. ૪
સૂર્યઘ કીરતિ જગિ જૈસી વાચક વાણિ વતાવઉ;
મુમતિરંગ સાધકે સમરણિ, મુખલાભ નિત પાવઉરી. ૬. ૫
—છતિ હરિકેસી સાધુસંધિ સમાપ્તા. ૮-૧૦ સે. લા. વડો. નં. ૨૧૬૦

૩૩૨ મુમતિવલ્લભ (ખ. જિનધર્મસૂરિ શિ૦)

(ફહર) શ્રી નિર્વાણુ રાસ—(ઐ૦ જિનસાગર સૂરિ પર રાસ) સં.
૧૭૨૦ આ. શુ. ૧૫

આદિ—

સમરૂં સરસતિ સામિની, અવિરલ વાંણિ દે માત;
ગુણુ ગાર્હસ્થ ગુરરાજના, સાગર સૂરિ વિખ્યાત. ૧
સહર વીક્રાણો અતિ સરસ, લપિમી લાહો લેત,
ઉસવંસમઘ પરગડા, ઝોહિયરા યિરદેત. ૨

વછરાજ ઘરિ ભારિજ, મિરઘાદે સુત દોષ;	
વીકો ને સાંમલ સુખી અવિચલ જોડી જોષ.	૩
શ્રી જિનસંઘ સૂરીસની, સાંમલિ દેસણે સાર;	
માત સહિત ખાંધવ ગિદને સંજમ લઈ સુખસાર.	૪
માણિકમાલા માવડી વિનવકલ્યાણ વિશેષ;	
સિદ્ધસેન ધર્મ ત્રિહુ તણા. નામ દીક્ષાના દેપિ.	૫
વાદીરાયા ભણાવિયા, હુરપનદનકરિ ચિતે;	
અવદહ વિદ્યા સીખવી, સૂત્ર અરથ સદ્યુક્ત.	૬
સુધો સંજમ પાલતા વિધાનઉ અબ્યાસ;	
કરતાં ગીતારથ થયા, પુણ્યાઠ પરકાસ.	૭
સિદ્ધસેન અભિનવ થયો, સિદ્ધસેન અવતાર;	
ખીજ ચેલા આપડા, સાંમલિઉ સિરદાર.	૮
શ્રી જિનચંદ સુરીસનઉ, વચન વિચારી એમ;	
આચારિજ પદ થાપના, કીધી કહિરયું તેમ.	૯

x

x

x

x

અતે—

ઢાલ ૮ ધન્યાશરી. કચર ભલધ આવિઆએ—એહની ઢાલ.

શ્રી જિનસાગર સૂરિજીએ, પાટિ પ્રભાકર તેમ,

સગુર ભલિ ગાઈયઈ,

શ્રી જિનધર્મ સૂરીસરજી, જયવતા જગિ એમ.	૧ સ.
દેસ પ્રદેશે વિહરતા એ, ભવિક જીવ પ્રતિભોહ;	સ.
ઉદયવંત ગછ જેહનોએ મહિયલ મોટી સોહ.	૨ સ.
ગુણગાતાં સગુર તણાએ, પૂજધ મનની ખાંતિ;	સ.
મન વંછિત સહુના ફલિએ ભાજિ મનની બ્રાંતિ.	૩ સ.
સંવત સતરવીસોત્તરઈ એ, સુમતિવલ્લભ એ રાસ.	સ.
આવણુ સુદિ પુનિમ દિનિએ, કીધો મનહ ઉલ્લાસ.	૪ સ.
શ્રી જિનધર્મ સુરીસનોએ, માથિ છિ સુઝ હાથ;	સ.

સુમતિવલ્લભ મુનિ ધમ કહધ, સુમતિસમુદ્ર શિષ્ય સાથિ. ૫ સ.

—૩. ૧૫. દા. ૭૦ નં. ૧૧૭ ડે.

[જિનસાગર સૂરિ—મૂળ યોહિત્યરા ગોત્રના વીકાનેરના રહીશ શાહ વચ્છરાજ પિતા, મિરગાદે માતા સં. ૧૬૫૨ ના કાર્તિક સુદિ ૧૪ રવિ-વારે જન્મ. યોલા મૂલ નામ. સં. ૧૬૬૧ મહા સુદિ ૭ દિને અમર-સરમાં જિનસિંહ સૂરિ પાસે દીક્ષા. શ્રીમાલ ચુહરા અચૂકા આવકેએ નંદી મહોત્સવ ક્યો. વાદી હપેનંદન ગણિએ બાલપણથી માંડી સર્વ શાસ્ત્રોનો અભ્યાસ કરાવ્યો. સં. ૧૬૭૪ ના કાગણ સુદિ ૭ મેડતામાં સૂરિપદ અને નામ જિનસાગર સૂરિ રાખ્યું. તેજ વર્ષમાં વૈશાખ સુદિ ૧૩ શુક્રે રાજનગર (અમદાવાદ) વાસી પ્રાગ્વાટ જ્ઞાતિના સંઘપતિ સોમજી પુત્ર રૂપજીએ કરાવેલા શત્રુજય ઉપરના યોમુખ મદિરમાંની ઋષભાદિ જિનની ૫૦૧ પ્રતિમાની પ્રતિષ્ઠા આ સૂરિએ કરી. સં. ૧૭૨૦ ના જ્યેષ્ઠ વદ ૩ ને દિને અમદાવાદમાં સ્વર્ગસ્થ થયા. તેની પાટે જિનધર્મ સૂરિ આવ્યા. આનાજ ગુરમાઈ જિનરાજ સૂરિથી પદ પરંપરા થઈ તે જૂદી અને આ જિનસાગર સૂરિથી બૃહત્પરતર નામ ગચ્છની પરંપરા જૂદી થઈ.

જિનધર્મ સૂરિ—ભણુશાલી ગોત્રના વીકાનેર વાસી સા રિણુમલ ભાર્યા રતનાદેના પુત્ર સં. ૧૬૮૮ પોપ સુદિ ૨ જન્મ, ખરહથ મૂલ નામ સં. ૧૭૧૧ મા આચાર્ય પદ. ૧૭૨૦ માં ભટ્ટારક પદ. સં. ૧૭૪૬ થાં જિનચક્ર સૂરિને પાટ પર નીમી લણુકરણુસરમાં સ્વર્ગસ્થ.]

૩૩૩ વિનીતકુશલ (ત. સુમતિકુશલ—વિવેકકુશલ શિ.)

(૬૯૩)+ શત્રુજય તીર્થયાત્રા ૭ દાલ. સં. ૧૭૨૨

આદિ—

દૂહા.

સરસતિ માય મયા કરી, આપો વચન વિલાસ;

શ્રી શત્રુજય ગિરતાણું, તવન કંઈ ઉલ્લાસ.

શ્રી શત્રુંજય એહવું, જપતાં પાપ પુલાય;	
તે જાત્રા કરતાં થકાં, પુન્ય ભંડાર ભરાય.	૨
શ્રી શત્રુંજય સધપતી, થયા થાસઘ અનેક,	
પણિ પચમ આરઘ અધિક, રાખી સંઘવી ટેક.	૩
સાંભળતાં ગુણુ તેહના, હોઈ લાભ અપાર,	
શેત્રુંજ તીરથ સંકથા, કરતાં મુલમ સંસાર.	૪
x x x x	

અતે—

સવત સત્તર સાર ખાવીસમાં, જાત્ર જુગતિ કરી એ વરષઘ,
જંગમ તીરથ જૈન શાસનપતી, વદીયા વિજયપ્રભ સૂરી હરષઘ. ૬૮
કલસ.

ધમ સ્તબ્યો સ્વામી મુગતિગામી ઋષભ જિનવર સકરો,
શ્રી વિજયપ્રભ સૂરિદ સાહિબ સપ્રતિ ગોચમ ગણધરો;
તસ ગચ્છિ પડિત મુમતિકુશલ શિષ્ય વિવેકકુશલ વિમુધવરો,
વિનીતકુશલ કહધ સેત્રુંજમંડળુ આનદ મંગલ જયકરો.
સધચઉવિહ સુખકરો. ૬૯

—પ્ર૦ પ્રા. તી. સં. પૃ. ૧૫૮ થી ૧૬૫

+શત્રુંજય સ્ત૦ સં. ૧૭૨૨ માહ સુદ ૫ યાત્રા કરી.

આદિ— રાગ કારી.

સકલ તીરથમાં મૂલગોરે લાલ, સેત્રુંજ તીરથ સાર, મન મોહોરે.
સિદ્ધ અનંતા ઇહાં હુયારે લાલ, એહનો મહિમા અપાર, મનમોહોરે
સેત્રુંજ સેવો ભવિજનારે લાલ—૧

x x x
સંવત સત્તર ખાવીસનીરે લાલ માહ સુદિ પંચમી સાર મન,
સંઘસાથિં જાત્રા કરીરે લાલ, સફલ કર્યો જંવાર—મન. ૬

અતે—

મુમતિકુશલ પડિત તણોરે લાલ, વિનીતકુશલ કહધ સીસ, મન.
સેત્રુંજમંડળુ માહરી રે લાલ, પૂરો મનહજગીસ. મન. ૧૫.

[જૂનાગઢવાસી સંઘવી સહસકિરણના સાત પુત્રો પૈકી રાજસીએ સ. ૧૭૨૨ ના આસો સુદ ૧૦ ના દિને 'સંઘવી' તિલક કરાવી પૌષ વદિ ૧ ને ગુરૂના દિને સિદ્ધાચરનો સંઘ કાઢ્યો હતો. તે સમયે જૂનાગઢમાં નવાળ સરદારખાન રાજ્ય કરતો હતો. રાજસીના આ સંઘ સાથે દીવ, પ્રભાતપાટણ, વેરાવળ, તથા પોરખદરના સંઘો સાથે મળી ગયા હતા. આ સંઘ વડાલ થઈ રાણપુર આવ્યો ત્યારે ત્યાં ધોરાજી અને મઝેવડીના સંઘ પણ ભેગા થયા. પછી બધો સંઘ પાલીતાણે આવી પહોંચ્યો. તે વખતે સંઘવીએ બોલાવવાથી વિજયપ્રભસૂરિ ૧૫૫ સાધુ સાથે પાલીતાણે પધાર્યા હતા.]

૩૩૪ સુરજી મુનિ (આંચસિક)

(૬૯૪) લીલાધર રાસ-(ઐ.) સં. ૧૭૨૧ પછી અમદાવાદના સંઘવીએ સૌભાગ્યસાગરગણિના ઉપદેશથી શત્રુજયનો સંઘ કાઢ્યો હતો; આં. ગચ્છનાયક કલ્યાણસાગર સૂરિ રાધનપુર હતા. અમદાવાદમાં ખાંત કરીને સૂખો હતો, દિલ્લીમાં અકબર બાદશાહ હતો.

આદિ

રિપભદ્રેવ પ્રણમું સદા, મંગલદાયક દેવ,	
સુર અસુર નર વિવિહ પરિ, સાર્ધ અહનિસિ સેવ.	૧
સાચી દેવી શારદા, આરાધું નિસિદીસ,	
રિદ્ધિ વૃદ્ધિ સુખ સંપદા, દેજ્યો માત જગીસ.	૨
ચૈત્રર્ધ બોલર્ધ કોકિલા, સાનિધિ ને સહિકાર,	
વચન વિદ્યાસ જિકે કરૂં, ને મુઝ ગુરૂ ઉપગાર.	૩
કરણી જે ઉત્તમ કરર્ધ, કલિયુગઘ ધન ધનન,	
તેહ તણા ગુણ ગાયસું, મુણજો હરપિત મનન.	૪
લીલાધર લીલા લહિર, ત્રોધું જેહનું ચિત,	
ધરમ કૃત્ય નિત્યર્ધ કરર્ધ, વાવર્ધ પરિવલ વિત.	૫

કવણુ પિતા માતા કવણુ, કવણુ દેસ કુણુ ગામ,
કરણી તિણિ કીધી કવણુ, તે સુણુજો અભિરામ.

૬

ઢાલમાં.

x

x

x

x

મુનિ સુરજ ઈણી પરિ ભણુઈ, ચિરંજીવો એહ બાલ.

કાવ્ય નમૂનો.

દિન બાર તિહાંકણિ રહી, સઘ સજ્યો તતકાલ,
ઉદઃ અટવી આલીઉ, વોલાવા ધરી અસરાલ.
ઉંચા પર્વત સામટા, લાખા વલી અછેહ,
ગિરિ ગુહર ગુફા ઘણી, જાણુઈ કઈઉ દૂયો મેહ.
ઝરઝર ઝર નિર્ઝર કરઈ, પલપલ પલકઈ નીર,
કોક પિકટ હુટ હુકરઈ, પ્રોષિત મન ધન પીર.
હામિ હામિ નદી વહઈ, હામિ હામિ વનરાય,
હામિ હામિ ચોકી ધરઈ, હામિ હામિ વિત્રામ બનાય.
ગુજઘ સોંહ સાહુલ ઘણાં, ગુજઘ ભમર ધમકતિ,
મોર સોર કરઘ ઘણો, પીછ નૂતન ઝલકતિ.
શશલા સૂયર સામટા, સામટા મૃગનાં યૂથ,
પેષે નયણાં માંડિનઘ, સહઅનઘ મનઘ તિહાં સૂથ.
કાયર હીયાં કમકમઘ, કમકમઈ ચોર ચરટ,
અણુહાણુઈ પગિ કમકમઘ, ચમચમઈ પગમાં ભરટ.
સાતમઈ દિન આવીઆ, ઊના નદી મઝારિ,
દીધા ડેરા રંગસૌં, ઊલટ અગિ અપાર.

વગેરે.

શેત્રુંજથી ઉના, દેલવાડા, અજારા, વહાણુથી કોડીનાર, માંગરોલ,
પછી ગિરનાર-જૂનાગઢ (તે વખતે મીયાસાહે દેશઘણી હનો), સપે-
સર પાસ, માંડલ, વીરમગામ, ને તાંથી અમદાવાદ સંઘવી સંઘ લઈ

આવ્યા. પછી વૃદ્ધ લીલાધર સંઘવી વાચક સુખલાભ કને સંયમ દીક્ષા લે છે. સ્વર્ગવાસ.

સવત સતરપનરોતરઠ ભાડવા સુદિ સુવિચાર,
નિર્વાણ લખધિ લાભ નિઝંથનોં, છઠિ તિથિ શુભવાર.

—સવત ૧૭૧૫ ભાડવા શુદિ ૬ ને દિને થયો. ત્યારપછી લીલા-
ધરના પુત્રે સંઘ કાઢ્યો. સં. ૧૭૨૧ માગશર સુદ ૫.

સઘપતિ લીલાધર તણો પુત્ર પરિવાર સમૃદ્ધ,
દાન પુન્ય ઝાઝા કરઠ, લરચઈ અનર્ગલ ગિધિ.
સંઘ શ્રી ગોડી રાયનો, અર્ધુદાયલ પર્યંત,
તીરથ અનેક તિહાં ભેટીઆં ભક્ષા, તે સુણુજો એક ચીત.
સંવત સતર એકવીસે માગસિર સુદિ સુવિચાર,
તિથિ પંચમી સુભવાસરે, કીધો સંઘ ઉદાર.

—પહેલાં ગોડીપાસ, આ વખતે અમરસાગરસૂરિ વિધિપક્ષના ગચ્છનાયક રાધનપુર, રાણાને દાણ દીધું. પારકરદેશ જોઇ સોઈ ગામ, થગદ પછી અર્ધુદાયલ ચઢ્યા. પાટણ-ત્યાં પંચાસરપાસ ને નારંગપુરે પાસ, અમદાવાદ આવ્યા.

અતે—

પુન્ય પ્રતાપી સઘપતિ આવીઆરે, અનુક્રમિં અમદાવાદ,
હયવર રથ સૌ પરિવર્યા રે, સહુ કો મનિ ઉદાદ. ૧
પત્ર રાખદાં વાજઘ અતિ ધણાં રે, ગુણીજન ગાવઘ ગીત,
દાન અનર્ગલ તિહાં આપીઆં રે, રાખી પૂરવ રીતિ. ૨
સાહમાં માજન આવ્યા રંગસું રે, ઉચ્છવ કીધ અપાર,
ભાટ ભોજગ ઇમ ઊચરઠ રે, હુજો જય જયકાર. ૩
સઘ શ્રીગોડી પાર્યંતો રે અર્ધુદાયલ પર્યંત,
તે સકલ મનોરથ સદ્ દૃષ્ટ્યા રે, પરચ્યા, અનર્ગલ વિત્ત. ૪
ધર ધર રંગ વધામણાં રે, તલીયાં તોરણ આર,
કુંકુમના દાથા દીયા રે, સુહાસણ વધાવઘ નારિ. ૫

ધરિ આગ્યા સજ્જન મિશ્યાં રે, દિન દિન વધને પડૂર,

સત સ્યાપા મહુ વિસતરો રે. હુયો ચઢને નર. ૬

સંધપતિ લીલાધર તણાં રે, સદ્ પુન્યવંત,

દિન દિન દોગ્રત ચઢની હુજો રે, કવિતા કહઈ એક ચિત. ૭

—ધતિશ્રી લીલાધર રાસ સમાપ્ત. પૃ. ૨૫૫, પં. ૧૮ (દેવ લાં)

૩૩૫ માનવિજય (૧) — (ત. વિજયસિંહસૂરિ-દેવવિજય-
જ્ઞાનવિજય-રત્નવિજય શિ.).

અંજનાસુંદરી સ્વાધ્યાય. સં. ૧૭૧૬ માં.

કરમઈ અહુ દુખ પામીયાં રે, હરિ હર નલ નઈ રામ,

સીતા સુમત્રા કૂપદી રે, કલાવંતી સતી તામ રે. ક. ૩૪

અંજના તણા ગુણ ગાયતાં રે, મગલીક સપદ થાય,

શ્રીદેવવિજય ઉવઝાયનો રે, બુધ માનવિજય ગુણ ગાય રે. ક. ૩૫

કર્મ ન છૂટઈ.

—સવન ૧૭૧૬ વર્ષે પં. માનવિજય ગણિ લિખિતં.

(પ્રત ૨ પ્ર. કા.)

(૬૬૫) વિક્રમાદિત્ય ચરિત્ર. સં. ૧૭૨૨ ? પોપ સુ. ૮ બુધ

ખેમતા ગામમાં.

અંતે—(સર્વ ગ્રંથાગ્રંથ શ્લોક-૩૮૯૨ ઉલાસ ૬ હાલ ૯૨.

સંવત ૧૭૨૨ સજ્જર ગુણને, વર્ષ તણો પરીમાણો,

પોસ શુકલ તીથી અષ્ટમી દીવસે, બુધવાસર ગુંબાણો. ૨૨.

હાલ બાણુ સર્વ સંખ્યાઈ નાણો, મહદ્ધ મતના ધારી,

અઢાવીસ તને ઉપર પાંસઠ, ગાથા દુહાયુત સારી. ૨૩

શ્રી વિજયસધસૂરી તપગઢ દીકો, મહિમડણ મણિ ધારી,

તસ સીસ પાઠક પદ જયવતો, દેવવિજય સુખકારી. ૨૪

તસ શીસ જ્ઞાને ગૌતમ જેહવો, જ્ઞાનવિજય રથીરાયા,

મસ સીસ પંડિત રત્ન વણાણું, દશ વીધ ધર્મે સોહાયા. ૨૫

તસ સીસ માનવીજય કવી ભાળ્યો, વિક્રમ મહીપતિરાસોજી,
 જે ભવી ભાવે ભણ્યસે સુણસ્યે, તસ મંદીર લઈ વાસોજી. ૨૬
 શ્રી વિજયધર્મ (? પ્રભ) સૂરીસરરાજે, ગાંમ ખેમતે ગુણ ગાયોજી,
 શ્રી સઘ કેરાં વયણ સુંણીને, માલવપતિ દ્વલરાયોજી. ૨૭
 અધીકું ઓછું ભાળ્યું જે હોયે, વક્તા સધારી સુધ કરજ્યોજી,
 વિક્રમનૃપ જિમ મહીતલ મોટો, તિમ તમેં આતા સત ધરજ્યોજી. ૨૮
 પ્રજામ મહીતલ અવચલ રેહજ્યો, એહ સંમધ ગુણમાલોજી,
 મો મનવંછીત પૂરણ ઉદ્યો, ગાતાં એ રાસ રસાલોજી. ૨૯

—ધતિ શ્રી કલિયુગે કર્ણાવતારે માહાદાતાર શ્રી વિક્રમાદિત્યચરિત્રે
 પ્રકૃતજયે પચડંડ છત્રોત્પત્તી પ્રયધે પદ્મો ઉલાસ સંપૂર્ણ. સં. ૧૮૮૨
 ના શાકે ૧૭૪૭ પ્રવર્તમાને માસેા તથા માસે આવણમાસે કૃષ્ણપક્ષે
 ૩ તીથેા યુધવાસરે શ્રી પાલનપૂર નગરે શ્રી પાલવિહાર પાર્શ્વ પ્રસાદાત્
 ચતુર્માસ કૃતાલપીત.

૩૩૬ લાભવર્ધન=લાલચંદ. (ખ. સાધુરંગ-ધર્મસુંદર-
 કમલસોમ-દાનવિનય-ગુણવર્ધન-સોમગણિ-શાંતિહર્ષ
 શિ.) જુઓ જિનહર્ષ નં. ૨૯૩ પૃ. ૮૧.
 (૬૯૬) વિક્રમ ચોપાઈ. (૯૦૦ કન્યા ચો. ખાપરાચોર, પંચદંડ.)
 સં. ૧૭૨૩ માધ શુ. ૧૩ યુધ જયતારણ નગરીમાં.

આદિ—

દ્વલ.

પ્રણમીય પરતીખ ખાસજી, પૂરસાદાંણી જિણુંદ,
 સમરતાં સુખ સંપદા, દિન દિન અધિક આણુંદ. ૧
 કર વીણા પુસ્તક ધરે સરસતી સુમતિ નિવાસ,
 પ્રણમતાં નિત પાંમીયે, સરસ વચન સુવિલાસ. ૨
 નિજગુરુ ચરણ કમલ નમી, ભાવ ભગતિ મન આંણુ,
 મુન્ય તણી પ્રગટી કથા, કહિયું સુલલિત વાંણુ. ૩

સાહસિક સતવંતો સખલ, શૂરવીર સરદાર,	
પરદુખભંજણુ પરગડા, ધન્ય તિકે નરનાર.	૪
જે નર મન સાહસ કરી, પર ઉપગાર કરંત,	
ત્રિભુવનમેં જસ તેહનો રવિ પહિલા ઉગંત.	૫
પર ઉપગારી પરગડો વિક્રમનર રાજંન,	
શીલવત સિરસેહરો ન્યાઈ નિપુણુ પ્રધાંન.	૬
પર ઉપગારી જે થયો વિક્રમનો અધિકાર,	
સરસ કથા સંબંધ એ, સુણુજ્યૈ અતિ સુખકાર.	૭

x

x

x

x

ઢાલને અંતે કવિએ સ્વનામ લાભવર્દન તેમજ લાલચંદ આપેલું છે -

પહેલી થઈ એ પુરી ઢાલ, રાગ મદ્દારે વચન રસાલ,
કહે લાભવર્દન હવે આગલે, વાત કહું તે સુણુજ્યો ભલે.

ઢાલ ભણી એ પન્નરમી હો, રૂડો રાગ મદ્દાર,
લાલચંદ હવે આગલે હો, કહે તે સુણુજ્યો અધિકાર.

અંતે—

દીપતો ગહ શ્રી ધરતરતણિં, શ્રી ષેમસાષ પ્રસિદ્ધ,	
જિનદત્ત વલિ જિનકુશલ ગુદુ, સદા કરૈં સાનિદ્ધ.	ભ. ૮
તિણુ સાષામાંહિ પરગડા, વાયક પદવી ધાર,	
શ્રી ગુણુવર્દન ગણિવર, સુજસ ચિહું દિસૈ સાર.	૯
તસ સીસ વાયકપદ ધર, શ્રી સૈમ ગણિ સુપ્રધાંન,	
નરનારી નિત પ્રતિં જેહના, ગાવૈં જસ ગુણુ ગ્યાંન.	૧૦
મહિમા ધણી મહિમંડલૈં, તસ સીસ સુગુણુ પ્રધાંન (વિચાર),	
વાણુરસ પદ લહીયૈ, શાંતિહર્ષ સુખકાર.	૧૧
(પાં પામી વાણુરસની પદવી)	

પરસાદ તિણુ સદ્ગુરૂતણૌં, ઝેઠી ચોપઈ સાર,
ઢાલ સતાવીસમી ભલી, સુણુતાં હર્ષ અપાર.
સતરેં સૈં તેવીસમેં નભ (આસુ) માસ સુદ્ધ પપ,

૧૨

(પા૦ સતરેસે તેત્રીસે વરસે)

તિહાં ઝે સંપૂરણુ થઇ, તિથે તેરસ યુધવાર.

૧૩

(પા૦ પચમી તીથે ઝે પુરણુ કીધી વાર ભયો યુધવાર.)

ગ્રાંમ શ્રી જયતારણુ સરસ લહીઈ, નગરી સુથિર સુષકાર,
નામ યથારથ જેહનૌં, પડિત કહેં વિચાર.

૧૪

જિહાં સાધુવર્ગ સુધી રહે; શ્રી સંધનૈ સુપસાય,

બહુ ભાવ આવક આવિકા, કરૈં ધર્મ ચિતલાવ.

૧૫

ગુણુ ગ્રહેં અવગુણુ પરિહરૈં, સદ્ગુરૂ સુણે ઉપદેસ,

સ્થિતિ ધરમની સહુ સાચવૈ, પુણ્યે કરૈં સુવિસેસ.

૧૬

ષંભાતિ સંધને આગ્રહ કરી, ચોપઈ કીધ ઉદાર,

સંધતણો આગ્રહ કરીને ઝે રાસ રચ્યો ઉદાર.

નવનવી રીતિં ઢાલસું અતિ મીઠો અધિકાર.

ભ. ૧૭

(પઢ નવનવી ઢાલ ઝે નવનવ રીતસ્થુ)

શ્રી જિનચંદ સૂરીસર, ગઢપતિ ગુણભંડાર,

તેહને રાજે કીધ ઝે, સંપૂરણુ અધિકાર.

ભ. ૧૮

શ્રવણુ સુણેં બહુ ભાવસું, જે ચતુર સુધક સુગણુ,

કહે ભાભવર્દન તેહનેં સદા હોઈ કલ્યાણુ.

ભ. ૧૯

ઇતિ શ્રી વિક્રમાદિત્ય ચોપઈ સંપૂર્ણુ. ગુ. વિ. વિદ્યા.

—ઇતિ વિક્રમાદિત્ય અને નવસેં કન્યા ચઉપઇ સંપૂર્ણુ—સં.
૧૮૨૯ શક ૧૬૯૪ આ૦ વ૦ ૧૦ વાર ચાવર તૃતીય પ્રહરે લે. સંપૂર્ણુ.
પ. ચુત્રસાગર ચિરંજીવી નેમસાગર ચિં શિષ્ય, કૃતેસાગર શિ. વૃદ્ધિ.
સાગરેણુ ગ્રામ ધર્માવધે—રાવત સાલમસિંધ રાજ્યે ગ્ર. ૭૦૦, ૧૮-૧૭
આ. ક., ૨૧-૧૫ આ. ક.

—સકલ ભટ્ટારક વિજયરતનસૂરિ-શિ૦ પં. મેઘવિજય-શિ૦ કૃત્તે-
વિજય ગણી લિપિકૃતં. સં. ૧૮૫૩ શક-૧૭૧૮ માસોત્તમ માસે કૃષ્ણ
પક્ષે માગશીર માસે ૯ નવમી તિથી બુધવાસરે ચતુર્થ પ્રહરે-દક્ષણ દેશે
દક્ષણાત્ દિશાયુ-કીલા નય પ્રચંડા પુરાત્-પેઠ મંડઈ શ્રીમદ્વીનાથ પ્રસાદાત્
—જતી કૃતેવીજ્જેને દક્ષણ દેશાત્ કીલ્યા પરંજ્યાત્ રાહોની હે પુસ્તીક
લેહલી અસે-૨૮-૧૬ બાલ૦ કાર્તિક શુદ્ધ ૧૪.

બીજી પ્રતમાં ઉમેર્યું છે કે:—

શ્રવણે સુણે બહુ ભાવસુ, જે ચતુર સુધડ સુખાણ,
કહે લાભવર્ધન તેહને, સદા હૃઈ કલ્યાણ.

—ઇતિ શ્રી વિક્રમાદિત્ય નવસે કન્યા હરણુ આપરા ચોરનો રાસ
સપૂર્ણ. સંવત્ ૧૮૭૯ ના વર્ષે મિતિ આસાઢ વદિ ૭ દિને સપૂર્ણ
લખ્યો છે. શ્રીમદ્વલ ગચ્છાધિરાજ સકલ ભટ્ટારક પુરહર ભટ્ટારક શ્રી
શ્રી શ્રી ૧૦૦૮ શ્રી શ્રી શ્રી શ્રી પૂણ્યસાગરસૂરીશ્વરજી તત્ શિષ્ય લખીતં
મુનિ મુનિ મોતીસાગરેણ લખીકૃતા. શ્રી પાટણ નગર મધ્યે. શ્રી ફાક-
લિયાવાગ્ર મધ્યે. શ્રી રસ્તુ. ૧૯-૧૪ વ. રા. મુંબઈ.

(૬૯૭) ઉપપદી સ. ૧૭૧૧ મિશ્ર.

(૬૯૮) લીલાવતી રાસ સં. ૧૭૨૮ કાર્તિક શુદ્ધ ૧૪.

આદિ—

હૃહા.

તેવીસમો ત્રિભુવનતિલો, જગનાયક જિનરાય,	
દાયક સિવ સુખ સાસના, સેવે સુરનર પાય.	૧
પ્રણવિ ચરણયુગ તેહના, શ્રી સરસતિ સુપસાય,	
સીલ તણી મહિમા કર, સુણહો ભવિક ચિત લાય.	૨
શ્રી સદ્ગુરુ ઈમ ઉપદિસે, આગમ અરથ પેખિ,	
અવર સદ્ પ્રત દેષતાં, સીલ રતન સુવીસેષિ.	૩
પાલે સીલ ભલી પરે, તે પામે સિવ સર્મ,	
મનવંછિત ફલ સંપજઈ, એ જિન શાસન મમ,	૪

શીલે લીલા સંપન્ને, જું લીલાવતી નારી,
ચરિત્ર સુણો તેહનો તુમે, જું થાયે નિસ્તાર.

૫

ઢાલ પહેલી ચુનડીની.

x x x x
મેરી દેહુ લાલા ચુનડી, એ જાત કહી ઇંદિ ઢાલ રે,
જે ચતુર હુસી સો સમઝસી, લાભવરધન વચન રસાલરે. ૧૩

x x x x
દુલાવે હો ગજ સિંધરો છાવો મહિલમેં, એહ દેશીમેં એહ,
પૂરીય ખીજી હો ઢાલ કહી ઇંસીજી, લાલચંદ સસનેહ. ૧૬

x x x x
(આમ દરેક ઢાલની નીચે કોઈમાં લાભવર્ધન ને કોઈમાં લાલ-
ચંદ એમ આવે છે તેથી બંને નામ કવિનાં લાગે છે. કુલ ઢાલ ૨૮ છે)
અતે—

ઢાલ ૨૯ રાગ જોતસરી—નાતો નેહજો એ દેશી
મહિમા સીલની તુમહે સુણો ભવિક ચિતલાય.

x x x x
ખરતર ગહમાહે ગહરો શ્રી જિનચંદ સુરિંદ,
ચાતુર ચોપડા વંસમે રે, પ્રતપે જાણિક દિનઈંદિ. ૪ મં
... ... વાણારસી વરીયામ,
શ્રી ગુણવરધન ગણિવર, ભલો નાંમ તિસૂ પરણામ. ૫ મં
શિષ્ય તેહના સૂપકર, વાણારસ શ્રી સોમ,
સાધુ ગુણે કરી સોભતા, સુપ્રસન મુખ ક સોમ. ૬ મં
સાંતિદરપ શિષ્ય તેહના, વાચક પદવીના ધાર,
ઈણ કલિકાલે જોવતાં એ ગોતમને અવતાર. ૭ મં
સુંદર વરણ સોહામણારી, જણ જણ મુખ જસવાસ,
તે મદગુરુ મુપસાડિલે, એહ રચ્યો સંબધ ઉલ્હાસ. ૮ મં

- રાગંગી શિષ્ય તેહના, સુખવર્ધન સન સર સુગંધુ,
પિનયવંત વખાણીયે, એતો સકલા સુવિહાંણુ, ૯ મં
- પ્રથમ શિષ્ય તેહના ભલા, જિનહર્ષ જેહનું નામ,
કહિન ક્રિયા છણુ આદરી, ઇક તપ સંજમનું કામ. ૧૦ મં
- લીલાવતીની ચોપાઇ તજિ, આલસ કરહુ તયાર,
એહવું આગદ તિણુ ક્રિયો, તિણુ રચ્યો સરસ અધિકાર. ૧૧ મં
- નવ નવ નીરતી હાલસુ, જે એહ ચોપી હોય,
અમતકાર સુતરાં નરા, સુણો હરપ ધર સહુ કોય. ૧૨ મં
- સંવત સતરે સે ગયા, વલી ઉપ(ર) અઠાવીસ,
ક્રાંતિ સદ્ અવદશ દિને, સપૂર્ણ સજગીસ. ૧૩ મં
- આરે માસ સુખસું રહ્યા, શ્રી સઘતણે સુપસાય,
ધરમી શ્રાવક શ્રાવિકા દિન દિન અધિકો ભાવ. ૧૪ મં
- તિહાં એ કીધી ચોપઇ ગાથા છસે પરમાંણુ,
ગુણતીસ દાલે ભણી સુણતાં હરપ ભુજાંણુ. ૧૫ મં
- સૂણે ભવણે જે ભાવસું, એ સતીતણું અધિકાર,
કહે લાભવર્ધન તેહને, ઋદ્ધ વૃદ્ધિ સુપ્રકાર. ૧૬ મં

—સર્વગાથા ૬૧૯ ઇતી શ્રી શીલ ઉપર લીલાવતીરી ચોપઈ
સંપૂર્ણ, સકલ પડિત શિરોમણી મુગટાયમાન ચક્ર ચૂડામણિ પ. શ્રી શ્રી
૧૦૮ શ્રી શ્રી ૫ શ્રી કનકહંસજી ગણિ શિષ્ય યુદ્ધહંસ લિપત સ.
૧૮૭૩ રા વૈસાખ સુદ ૯ શનીવાસરે શ્રી અમૃતવેલાયં શ્રી વગડી નગરે
શ્રી ઋપભદ્રેવજી શાંતિનાથજી પ્રસાદાન્ યુદ્ધહંસ આત્માર્થે-શ્રી-શ્રી-રસ્તુ.
કથ્યાણુમસ્તુ. શ્રી શ્રી ૧૦૦૮ શ્રી સરસ્વતીજી સોનોણાં જન્મ । શ્રી-૨૦-
૧૫ બાલચંદ્ર યતિ ખાનગામા; વિદ્યા.

(૬૯૯) ધર્મયુદ્ધિ પાપ યુદ્ધિરાસ સ. ૧૭૪૨—૨૮

(૭૦૦) પાંડવ ચરિત્ર ચોપઈ સં. ૧૭૬૭ વિદ્યુવાસ ગામમાં.

આદિ—

દૂહા.

સ્વસ્તિ શ્રી સુખ સંપદા, પુરે પારસનાથ,
 નમતાં નવનિધિ સિધ મિલે, શિવપુર મેલે સાથ. ૧
 સમરૂં શ્રી શ્રુત દેવતા, વિનતિ કરૂં વિચાર,
 દયા કરી દીજે દરસ, વાણીનો વિસતાર. ૨
 પાત્રે પાંડવ પરગડા, સાધ સકલ ગુણધાર,
 તિમ બલ છડી દ્રુપદી, સતીયામેં સિરદાર. ૩
 ચરિત એહ મુણજ્યો ચતુર, સભાલોક મુવિચાર,
 હરપ હીયૈ હો સાધણુ, પાંમેસ્યો ભવપાર. ૪

x x x x

ઢાલ કહી કેદારે ગોડી, લાલચંદ એ પહિલી જોડી. ૧૩
 સવત સતરૈસ તસઠ મમૈજ વિલ્લુવાસ મઝાર,
 તિહાં સંપૂરણુ ચૌપાઈજી, શિષ્ય આગ્રહ મન ધાર. ૧૧
 તીન હજારને સાતસૈજી, શ્લોક પચાસી જાણુ,
 માજનૈસૈજી પંચનોજી, એહ કીયો પરમાણુ. ૧૨
 પં તીના તાઘ કહૌજી, પાંચમી પાંચમી ઢાલ,
 રાગ-કાલ હરૈ સોભતીજી, નવી નવી દસમૈ ચાલ. ૧૩
 પાછત્રે ખડે પાંચમીજી, ઢાલ રાગ મલ્હાર,
 પ્રાંત કહી ધન્યાસિરીજી, ચતુરનરાં ચમતકાલ. ૧૪. પા૦
 શ્રી પરતરગજ ગહગહૈજી, શ્રી જિનસૂખ્ય સુરિદ,
 પેમસાપા તિહા દીપતીજી, સુજસ જોલૈ નરવૃંદ. ૧૫ પા૦
 શ્રી સાધુરંગ પાઠક ભલાજી, ધરમસુંદર તસુ શિષ્ય,
 ગણિ કમલસોમ શિપ તેહનાજી, નર પ્રણુમૈ કેષ લખ્ય. ૧૬
 દ્વાનવિનય વાચક ભલાજી, અતેવાસી તાસ,
 ગુણવરધન ગણિ દીપતાજી, પ્રસિદ્ધપુર જસ વાસ. ૧૭
 શ્રી સોમશિષ્ય તસુ સુંદરજી, શાંતિહર્ષ તસુ શિષ્ય,
 સૌમ્યવદન સોમા ધણીજી, ધરમધોરી પરતક્ષ. ૧૮

તે સદગુરુ સુપસાહસેજી, કીધ મેં ચૌપાઈ એહ,
સૂત્ર વિશુદ્ધજિજ્ઞેષા કહૈજી, મિચ્છામિ દુકડ તેહ. ૧૯

સાધુનાં શુદ્ધ ગુણ ગાવનાં જી, સહીય હૌવે નિસ્તાર,
મમ જાણી મેં વરણ્યૌજી, પાંડવનો અધિકાર. ૨૦

કરણી નહીં તીસી માહરીજી, તેહવો નહિ તપ ધર્મ,
પિણુ ગુણ ગાવતા સાધુનાંજી, તૂટસી અશુભ મુઝ કર્મ. ૨૧

લિપે લિપાવૈ મ્રમ જાણિનેજી, મુણે મુણાવૈ જેહ,
લાભવરધન પાકક કહૈજી, આન નિર્મલ લહે તેહ. ૨૨ પા૦

—છતિ શ્રી પાડવચરિત્ર ચૌપાઈ સમાપ્તા. સર્વગાથા ૪૨૫ અથા-

અંથ ૪૦૦૦ સંવત્ ૧૮૨૬ માગ. સુ. ૧૫ પડિત શ્રી દેવવલ્લભજી
પ ગોરધનજી પ ચંદ્રભાણુ૦ પ કુશલાં જેસા તેજ ભગવાન લિખ્યત.
શ્રી વીક્રાનેર મધ્યે. શ્રી રસ્તુ કલ્યાણુમસ્તુ. (ગુ. વિ.)

—સંવત્ ૧૮૩૨ ૨૧ વર્ષે મિતિ ચૈત્ર વદ પંચમ્યાં રાજકુમાર
લિખ્યત. શ્રી: ૬૮-૧૭ દા. ૧૩ નં. ૩૬ જૈ. શા. અમદાવાદ.

(જીઓ જિનહર્ષ નીચે મૂકેલી આજ્ઞકૃતિ નં. ૬૦૬ પૃ ૮૩-૮૪

૩૩૭ પરમસાગર (ત૦ જયસાગર ઉ-લાવણ્યસાગર
પં. શિ.

(૭૦૧) વિક્રમાદિત્ય રાસ સ. ૧૭૨૪ પોશ શુદ્ધિ ૧૦ ગઢવાડામાં.
આદિ—

પરમ જ્યોતિ પ્રકાશ કર પૂરણુ પરમ ઉલ્લાસ,
પ્રણુમુ પરમાનંદ સુ, પરમ શખેસર પાસ,
ચરમ શરીરી ચરમ જિન, શાસ ન નાગ સુધીર,
પરમ પ્રેમ પદ પૂજસું. જગ વલ્લભ જિન વીર.

પૂજ્યે વિક્રમસેન નૃપ પામ્યો સુખ પડૂર	
તાસ ચરિત સુપરિ કહું, આણી આનંદ પૂર.	૮
સાવધાન સહુકો સુણો, વરણ વીકથા વાત,	
એ સુણતાં જે ઉદ્વશે, તે જાણો પશુ જાતિ.	૯
સખધ વિક્રમ ભૂપનો, મીઠો સાકર દ્રાખ	
કવિ ચતુરાઈ કેલવી, ભાખે કવિયણુ ભાખ.	૧૦
કિણુ વિધ પૂન્ય કિયો તિખે, ફલિઓ કિણુ પ્રકાર,	
એક મના કવિયણુ કહે, સામલયો નરનારિ.	૧૧

x

x

x

x

અતે—

રાગ ધન્યાસી. દેખો માર્છ સતર ભેદ જિન ભક્તિ—	
ગાયા ગાયારે મેં ઉત્તમના ગુણુ ગાય,	
પાસ સંખેસર પરસાદે મન વાંછિત ફળ પાચારે—	૧
મે ઉત્તમના ગુણુ ગાયા—	
વિક્રમાદિત્ય નરેસર વિક્રમસેન મહારાય,	
તાસ સખધ મેં રચીડ રંગે, સદગુરુ ચરણુ પસાયા—	૨
વિક્રમાદિત્ય પ્રખધસું જોઈ એ મે અથ નિપાયા,	
આદર કરીને ઉત્તમ માણસ, સુણયો સહુ ચિત્ત લાયા—	૩
કવિ કેલવણી કરીને કાંઈક, ઉચ્છા અધિકા બણાયા,	
મિછાદુક્કડ સો મુઝ હોઈ સહુની શાખે સુણાયા—	૪
નવ નવ રાગે નવનવી ભાતે એ અંથ મે નાગ વિસાયા,	
ચતુર તણે કર ચડસ્યે એ તય લહસ્યે મૂલ સવાયા—	૫
સવન સત્તર ચોવીસા વરસે, પોસ દસમે સુખદાયા,	
પાસ જન્મ કલ્યાણક દિવસે, પૂરણુ કરી સુખ પાયા—	૬
ગઢવાડે શ્રાવક ગુણુ રાગી, સહુકો સમક્તિ ધારી	
સદગુરુ સેવ કરે મન સુદ્ધે, ધર્મ તણો પ્રાંડારી—	૭

તિણુ પુરમે' કીધો ચોમાસો, ઉદયસાગર બુધ પાસે
 સંધ આગ્રહે એ ચોપૈ કીધી, આણુંદ ધણે ઉદ્ધાસે— ૮
 તપગણ અંબર તણો સરીખો વિનયદેવ ગણધારી
 તાસ પાટ સપ્રતિ ગુરૂ પ્રતપે, શ્રી વિનયપ્રભ સુખકારી— ૯
 તાસ ગણ ગુણ મણીના આગર (વિ) જયસાગર દિવ્યાયા,
 તસ પદ સેવે સુરગર સાહિય, નામે નવનાધ પાયા— ૧૦
 તાસ સીસ પડીત જન નાયક, શ્રી લાવણ્યસાગર ગુરૂયા,
 મહિયન મહિમા જોહનો પસર્યો, દિન દિન ચઢત સવાયેરે— ૧૧
 તસ પદ સેવક પરમસાગર કવિ રચીયો રાસ રસાલ,
 ભાવ ધરી યે સુણનાં ભવિયણુ, લહેસો મંગલમાલ— ૧૨
 તાં લગે એ ચોપઈ થિર થાયો, જાં લગિ સુરજ ચંદો,
 રાગ ધન્યાસી દાલ ચક્રસક્રમી પરમસાગર આણુંદો રે— ૧૩

અથાઅથ ૧૩૧૧ (રાજકોટ. શ્રી પૂજ્ય અપાસરો)

—લ. સ. ૧૭૭૧ પત્ર ૪૩-૧૫ ખી. ડી. ૮૧ રો. એ. સો.

મુખ્ય નં. ૧૯૬૧.

—સં. ૧૮૪૪ વર્ષે માગસીર શુદ્ધ ૬ લ. હર્ષવિનય ગ. ૪૨-૧૮. માં.

—પત્ર ૩૩ હા-ભ-પાટણ ૬૧-૧૯.

—અંથાઅંથ ૧૮૬૦ સંવત ૧૮૧૮ માહા વદ ૨ ને વાર ભોમ
 વાસરે શ્રીપાટણ મધે. પાનાં. ૫૯-૧૪ ક. મુ.

લિખિતાય—સં. ૧૭૮૬ ના વર્ષે ચૈતી સુદિ ૫ ને દિને. મહો-
 પાધ્યાય શ્રી ૫ શ્રી ભાવવિનય ગણિ શિષ્યોપાધ્યાય શ્રી ૫ શ્રી ભાણુ-
 વિનય ગણિ શિષ્યોપાધ્યાય શ્રી રત્નવિનય ગણિશિષ્ય પડિત શ્રીરવિ-
 વિનય ગણિશિષ્ય મુનિખુશાલવિનય મુનિ જીતવિનય પકનાથ, નકુલાઈ
 નગરે. પત્ર ૫૬ દા નં. ૭ સીનોરભ.

—છતી શ્રી વિક્રમસેન નરેશ્વર ચતુષ્પદીકાસંપૂર્ણા. પં. શ્રી નાદી-
 સાગરજી શિષ્ય પં. શ્રી કનકસાગર શ્રી શિષ્ય પં. શ્રી ગોતમસાગરજી

શિષ્ય શ્રી કૃપાસાગરજી પં. રત્નસાગર લીખ્યતે સં. ૧૮૨૫ જેષ્ઠ સુ. ૭
શનીવાસરે. આમ ગોધાવસ મધ્યેસ્તુ કલ્યાણમસ્તુઃ (ગું વિં)—
૪૮ પત્ર પ્ર. કા.

—સવત ૧૮૭૪ વર્ષે ભાદ્રવ સુદિ ૧૩ દિને. (ઉદયપુરભં.)

—અંથાઅંથ ૧૮૬૦ સં. ૧૮૧૮ રા માહા વદ ૨ દને વાર
ભોમવાસરે શ્રી પાટણ મધ્યે લપીકૃતં. પત્ર પદ. (મારી પાસેનું
છેલ્લું પાનું)

૩૩૮ માનસાગર (તં વિદ્યાસાગર—સહજસાગર—જિન-
સાગર—જીતસાગર શિં)

(૭૦૨) વિક્રમાદિત્ય સુત વિક્રમસેન ચો. સં. ૧૭૨૪ કાર્તિક
માસ. કુડે (કુવરનયર) માં.

આદિ—

દ્વહા.

સુખદાતા સંખેશ્વરો, પૂરમ પરમ ઉલ્લાસ	
સાનિધિ કરિજ્યો સાહિબા, અધિક ફલજ્યૂં આસ	૧
સારદ્યંદ સમોવડે વચન અનોપમ જસ,	
સા સારદ સુપ્રસન હુઉ, ઘો મુઝ વચન વિલાસ.	૨
ચરણ કમલ સદયુર તણા, હું સેવું હિત આંનિ,	
કીડીથી કુંજર કરૈ, તે સમવડ કો જાણિ.	૩
ગુરુ વિનુ આંન ન અંપજૈ, મૂરખ અધ સમાન,	
હૃદયકમલને હિતકરણુ, પ્રગટ્યે અભિનવ ભાંન.	૪
સરસ વચન સરસતિ દિયોં, જાહિ જાહિરે જાહિ,	
ગુણ વર્ણવા ગરવા તણા, હું તુંઝ પ્રરિસ પ્રદિ.	૫
દાન સીલ તપ ભાવનાં, ચારે જગમેં સાર,	
સરિષા છે તૌપણિ ધંહાં, દાન તણેા અધિકાર.	૬

અંતે—

દાલ ૫૧.

દાલ એકાવનમી ભણીએ, દાંન તણા અધિકાર,
માનસાગર કવી દાંનથી એ પામે પામે સુખ અપાર—૧૧ સુ.

દાલ પર મી રાગ ધન્યાસી-સાલિભદ્ર ધનૌ ઋષરાયા એહની.

દાન તણા ફલ અધિક દિપાયા, ભવિયને ચિત લાયાળ,
સભલિ સંધ સદ્ સુખ પાયા, દાન તણા દીલ આયાળ. ૧
વિક્રમસેન તણા ગુણ ગાયા, અધિક અધિક ફલ પાયાળ,
દાનકરણુ જગિ નામ કહાયા, પરિહરિ ક્રોધ કષાયાળ. ૨ વિ.
નાંમઈ પાતિક દૂર પલાયા, સુખ સપતિ ચિર પાયાળ,
માતપિતા ધન એ સુત જાયા, સેવઈ સુરનર રાયાળ. ૩ દિ.
સતરસઈ અઉવીસઈ જાંણુ, ક્રાંતિ (મૃગશિર) માસ વપાણુળ,
કુડઈ નગર રહ્યા ગુણુષાણુ ગ્રંથ ચઢ્યો પરિમાણુળ. ૪ દિ.
તપગચ્છપતિ વિજયદેવ સુરિંદા દીપઈ તેજ દિણંદાળ,
તસ પટ શ્રી વિજયપ્રભ મુણીદા, પ્રતપો જાં રવિચંદાળ. ૫ દિ.
તસ ગજપાઠકમાહિ પુરદર, શ્રી વિદ્યાસાગર ગુણસુદરળ,
તસ સીસ સહજસાગર ગુણમંદિર સેવઈ સુરનર ભૂધરળ. ૬ વિ.
તસ પટ વાચક વડ વયરાગી, સુંદર રૂપ સોભાગીળ,
શ્રી જિન(જય)સાગર જિનગુણરાગી, મહિયલ મહિમાજગીળ. ૭ વિ.
નામૈ લહીયૈ અધિક જગીસ ગુણ કરી વિસવાવીસળ,
તસ પાટે (સીસ) જીતસાગરગણિષ્ઠશ, જીવો કોડી વરીસળ. ૮
તસ સીસ માનસાગર મતિસારઈ, ભવિયણુનઈ હિતકારેળ,
રાસ રચ્યો મે પર ઉપગારે, ભણુતાં જયજયકારમળ. ૯
થીર રહજ્યો એ ગ્રંથ વિચારી, જ્યાં લગી ધૂરીતારીળ,
કંઠ કરી ગાસ્યૈ નરનારી, સાંભલતાં સુષકારિળ. ૧૦
વિક્રમચરિત જૈ અઉપમડીહી ગ્રંથ રચ્યો મઈ જોષળ,
અધિકો ઉછો ભાવ્યો સોષ, મિચ્છા દુકડ હોષળ. ૧૧

ભાવ કરીને જે નર ભણુસે, તે શિવ રમણી વરિસ્યેજી,
એ સખધ સદા સંભલસ્યે, તાસ મનોરથ ફલસ્યેજી. ૧૨

હાલ ખાવન (પચાવન)મી જે મૈં ગાઇ, માનસાગર સુખદાઇજી,
દિનદિન ચઢતે તેજ સવાઇ, દિનદિન દોલતિ પાઇજી. ૧૩

—ઇતિ શ્રી વિક્રમાદિત્ય સુત વિક્રમસેન નરેન્દ્રસ્ય ચતુઃપદી સંપૂર્ણા.

(ગુ. વિ. વિદ્યા.)

—ઇતિ દાનાધિકાર...સં. ૧૭૯૩ રા માહ વદિ ૩ દિને લિપીતં
પં. જિનેન્દ્રહર્ષ લપિકૃત્વા—આમ સાચસિ મધ્યે (૩૮-૧૫ આ. ક.)

—સ. ૧૮૪૭ વર્ષે માધ વદિ ૧૧ આદિત્યવારે પડિત સૌભા-
ગ્યવિજે તનૂ શિ. પં. હિતવિજયેન લિપિકૃતં મેદપાટદેશે મદારીયા
પરગને શ્રી તાલનગરે શ્રી ઋષમદેવજી પ્રાસાદાત્ ૩૮-૧૬ દા. ૧૩ ન.
૧૭ જૈ. શા. અમ૦

—ઇતિશ્રી વિક્રમાદિત્ય સુત વિક્રમસેન લીલાવંતીની ચોપઇ સંપૂર્ણ
સમાંપતાં—શ્રી મેદપાટ દેશે મહારાજાધિરાજ રાણાશ્રી સંગ્રામસિંધજી
રાજ્યે, સવતં ૧૭૭૩ વરષે વૈસાખ માસે શુકલપક્ષે ૨ તિથૌ ગુરવાસરે.
નાનાં પાનાં—ખડિત પા-૬૫ પં ૧૫ આ-ક.

—સં. ૧૮૫૧ માધ માસે કૃષ્ણપક્ષે ૧૧ તિથૌ ભૃગુવાસરે લિ.
પં. હેમરાજેન વિહારનગર મધ્યે. પા૦ ૬૪ પં. ૧૧ ધો.

—સં. ૧૮૩૬ આસો સુદ ૧૫ સર્વગાથા ૧૧૬૨ ૩૯-૧૭ ધો.

—સં. ૧૭૮૮ વરસે મતી વૈસાખ વદી ૩ પોટલાં નગરમૈ લિપી
કૃત્વા—(ઉદયપુર ભં.)

(૭૦૩)+ કાન્હડ કઠિયારાનો રાસ સ. ૧૭૪૬ મારવાડના પદમા-
વતિ ગામમાં.

આદિ—

દોહા.

પારસનાથ પ્રણમું સદા, ત્રેવીશમો જિનચંદ,
અલિય વિધન દૂર હરે, આપે પરમાનંદ.

વીણા પુસ્તક ધારિણી, શ્રુતદાતા શ્રુતદેવ, સાનિધ કર્જો સામિતી, સેવકને નિતમેવ.	૨
દાન શીલ તપ ભાવના, ધણમે અધિકુ શીલ, સેવે જે ભવિયણ સદા, ધણ ભવ પરભવ લીલ.	૩
શીલે સુર સાનિધ કરે, શીલે સિંહ શિયાલ, શીલે સવિ સંકટ ટલે, ફણિધર હુવે ફલમાલ.	૪
શીલે સુખ સંપદ મિલે, શીલે ભોગ રસાલ, કઠિયારા કાન્હડ પરે, ફલે મનોરથ માલ.	૫
કઠિયારો કાન્હડ હુવો, શીલવંત માંહે લીલ, તાસ તણા ગુણ ગાવતાં, પાવન થાયે જીલ.	૬
ગુણ ગાઈ ગુરૂઆ તણા, સાંભલજો સહુ સંત, શીલ કિસી પરે પાલીયું, તે દાખું દટ્ટંત.	૭

x

x

x

x

અતે—

લાલ ૯ મી વાડી પુલી અતિ ભલી મન ભમરારે—એ દેશી.

કાન્હડ સાધુ શિરોમણિ, મન ભમરારે,

લાધો સુર અવતાર, લાલ મન ભમરારે.

x

x

x

x

નગર ભલું પદમાવતી, મં મરધર દેશ મઝાર લા.

*ધર્મનાથ પરસાદથી મં પૂજ સત્તર પ્રકાર લા. ૬

*આનો પાઠાંતર નીચે પ્રમાણે કરી નાંખ્યો છે. (સવાઈલાલ રાયચંદે પ્રકટ કરેલ છે તેમાં) તેનું કારણ મૂર્તિપૂજ ઉડાવવા માટે હોય તેમ જણાય છે:—

ધર્મમહિમા પરસાદથી મૂળ ગુણ ઘણારે પ્રકાર લા. ૬ વળી કડી ૯-૧૦-૧૧-૧૨ ઉડાવી દીધી છે ને ૧૩ મી તે ૯ કરી નાંખી છે.

વડા વસે વ્યવહારીયા મં ધન કરી ધનદ સમાન	લા.
ખ્યાગી ત્યાગી બહુ ગુણી મં દે પદ્ધરિસથ દાન	લા. ૭
સત્તરસે સે(છે)તાલીસમેં મં તિહાં કીધો ચઉમાસ	લા.
સદ્ગુરો પરસાદથી મસ પૂગી મનની આશ	લા. ૮
શ્રી તપગણ ગુર રાજ્યો મં શ્રી વિજયપ્રભ સુરિદ	લા.
તસ ગણ ગગન દિવાકર મં શ્રી વિજયરતન મુણિંદ	લા. ૯
તસ ગણમેં મહિમાનિલો મં શ્રી જયસાગર ઉવજ્જાય	લા.
તાસ શિષ્ય શોભાકર મં જિતસાગર ગણિસય	લા. ૧૦
રાજસાગર સુખ મપદા મં રચીયો એ અધિકાર	લા.
ઓહો અધિકો ભાખીયો મં મિચ્છામિ દુકકાર	લા. ૧૧
માનસાગર સુખ સંપદા મં જિતસાગર મણિ શિષ્ય	લા.
સાધુ તણા ગુણ ગાવતાં મં પૂગી મનહ જગીસ.	લા. ૧૨
નવમી ઢાલ સોહામણી મં ગોડી રાગ સુરંગ,	લા.
માનસાગર કહે સાંભલો મં દિનદિન વધતે રંગ	લા. ૧૩

—પ્રં (૧) ભીમશી માણેક તથા (૨) સવાઈલાલ રાયચંદ.

—શીલ વિષયે—કડીયારા કાન્હડ ચતુ.પદી સંપૂર્ણ પ—૧૮ આ—ક.

—એક બીજી પ્રતમાં ઉપરની ૧૨ મી કડી પછી આ પ્રમાણે છે અને ઉપરની ૧૧ મી કડી નથી.

દિગપટ કથા કોસથી, રચીયો એ અધિકાર,

અધિકો ઉહો ભાખીયો, મિચ્છા દુકકાર.

—સ. ૧૭૮૩ વર્ષે મતિ આસાદ વદી ૧૨ ગુરવારે દિને લિપી-કૃત વીકાતેર મધ્યે. ૮-૧૩ ના. ભં.

૩૩૬ તત્ત્વવિજય ૧ (પ્રસિદ્ધ યશોવિજય ઉપાધ્યાયના

શિષ્ય)

(૯૭૪) અમરદત્ત મિત્રાનંદનો રાસ, સ. ૧૭૨૪ સંતપંચમી ગુર.

સ્થાણી શહેરમાં.

આદિ—

દ્વિ.

- પહિલું પ્રણમ શારદા, વરદાતા વિખ્યાત,
આણુંદ ધરી આદર કરી, મયા કરેયો માત. ૧
- તૂ તૂડી કવિ કોડીને, સુમતિ દિઈ સુપવિત્ત,
તુઝ સાનિધિથી શારદા, કરસ્યું સરસ કવિત્ત. ૨
- મંદમતિને મતિ દેઈ, કર તુ કોવિદ તાસ,
ખોખડ બહેરા બાપડા, તસ દિઈ વચન વિલાસ. ૩
- વિનય કરી વિધિસ્યું નમું, આદીસર અરિહત,
શાંતિકરણ શ્રી શાંતિજી, ભગતઈ ભજું ભગવંત. ૪
- નિત વદોશ્રી નેમિજી, રાણી રાગુલ કત,
બ્રહ્મચારી જગવલ્લહો, મોટો એ મહંત. ૫
- સાયો દેવ સંખેસરો, પુહવી માંહિં પ્રસદ્ધ,
પરતા પૂરઈ પાસજી, નામે લહેં નવનિધિ. ૬
- શાસનનાયક સમરીઈ, સમરથ સાહસ ધીર,
ત્રિશલાનંદન તું ધણી, વડું શ્રી જિન વીર. ૭
- જોતમ ગણુધર ગુણુનિયો, લખ્મિધવંત સીરલીહ,
અ'ગૂઠેં અમૃત વસે, સાધ શિરોમણિ સિહ. ૮
- સુગુર તણેં સુપસાઉવે, રસુ તે રાસ રસાલ,
સુણુતાં શાતા ઉપજે, વાયે ખુદ્ધિ વિશાલ. ૯
- દેવ અરિહંત દાખિઓ, ધર્મહ ચાર પ્રકાર,
દાન શીલ તપ ભાવના, સમજો ચિત્ત મઝાર. ૧૦
- દાને દોલત પામીઈ, બને સુખ શ્રીકાર,
ભાવે ભવિયણ સાચને, દેયો સરમ આહાર. ૧૧
- દાનતણા પરભાવથી અમરદત્ત મિત્રાણુંદ,
સુખ વિલસી સંસારનાં પામ્યા પરમાનંદ. ૧૨
- અમરદત્ત મિત્રાણુંદનો સરસ એહ સંબધ,
શાંતિનાથ ચરિતથી કરસ્યું એહ પ્રબધ. ૧૩

આલસ મૂકી અગથી અધિક ધરી ઉલ્લાસ,
સાંભલજો સજ્જનસદા. એહ અનોપમ રાસ.

૧૪

x

x

x

x

અતે—

ઢાલ ૩૪ રાગ ધન્યાસી.

દાન તણુઈ અધિકારે પમણું અમરદત્ત મિત્રાનંદ ચરિતોણ,
એકમનાં થઈ સુણુતાં પ્રાણી જન્મ થાઈ પવિત્રોણ.

શક્તિ સાર દાન દેયો ભાવે લેયો નરભવ લાહણ,

મત ખંડયો ભાવ દાનલ દેતાં ધરયો અધિક ઉચ્છાહણ.

૯૫

દાન દીધું નિઃકલ ન હુધ કોષને, વલિ વિશેષે સુપાત્રોણ,

આદર આણી દાનજ દેયો જિમ લહો તુમ્હે સુખ ગાત્રોણ.

દીધાની દે કુલ ચઢે જાણો મચ્છર મ ધરયો કોષણ,

બખીલતણું નામ કોષ ન લેવે ચતુર વિચારો જોષણ.

૯૬

વેદનયણુ ૨૪ ઋષિ વિદ્યુ ૧૭ સંખ્યાધ એ સંવત્સર સારણ,

માસ વસત પૂર્ણી તિથિ પચમી ઉત્તમ સુર ગુરવારણ.

રેવતી નક્ષત્રે વિજયમુહર્તે વલી ચોથો રવિ યોગણ,

નિર્મલ ઉજ્જવલ પક્ષ અનોપમ શુભ મલિયા સંયોગણ.

૯૭

અમ્બિનંદન શાંતિનિન પસાઈ રાસ રચ્યો રસાલણ,

ચતુર તે ચ્યારે ખંડ મલીનઈ ચુંદર ચોત્રીસ ઢાલણ;

ચોમાસું રહી રચાણી સઈરઈ અતિહિ થઈ ઊજમાલણ,

ભણુતાં ગુણુતાં સુણુતાં સંપદ લહીઈ મંગલમાલણ.

૯૮

પૂરવ ચરિત્રતણું મેં મેલેં સંબંધ કર્યો વિસ્તારેણ,

હારય મ કરયો વિબુધજન વાચી કર્યો મુઝ મતિ અનુસારેણ;

અધિકું ઓછું આણ્યું હોઈ તે કરયો તુમે માફણ,

કરજોડીનેં કરે છું કવિનેં વિનતડી હું આપણ.

૯૯

તપગઢ ગણુ ગયણાંગણુ નમોમણિ શ્રી વિજયદેવ સૂરીદાણ,

તસ પટધર કુમતિમદ્ભંજન રંજન સુરનર ઈદાણ;

શ્રી વિનયપ્રભ મૂરીશ્વર ધ્વિર રીસ રહિત ગણુધારણ,
 દરિસનથી નવ નિધિ પામીજે નામે લહિયે જ્યકારણ. ૮૦૦
 તપગચ્છમાંહિ મહિમાધારી કીરતિ વેલિ વિસ્તારીણ,
 શ્રી નયવિનય વિપ્રુધ વરરાજે મૂરતિ મોહની ગારીણ,
 તસ સીસ વાચક વૃદં વિભૂષણુ દુપણુ રહિત તે સોહેણ,
 શ્રી જસવિનય ઉવગ્રાય શિરોમણિ ભવિયણુનાં મન મોહેણ. ૧
 તસ પદ પદ્મમધુકર સરીખો સેવકમાં શિરતાજણ
 આદર આણી કહી એ વાણી તત્ત્વવિનય કવિરાજણ;
 ગાહા દૂહા અષ્ટશત સંખ્યાઈ ધક્કસકિ ઉપરિ વિશેષણ,
 થિર રહયો એ રાસ તિહાં લગે જિહાં લગે મેર ગિરીશણ;
 સાધુતણા ગુણુ રગે ગાતાં પુહયે મનહ જગીસણ. ૨

—સર્વ ગાથા ૮૦૨ પા૦ ૩૩-૧૮ લીં. રત્ન,

(૯૦૫) ચોવીશી (ચતુર્વિંશતિ જિનભાસ)

સકલ પડિત સભા ભામિની ભાલસ્થલ તિલકાયમાન પડિત શ્રી
 ૧૯ શ્રી તત્ત્વવિનય ગણિ તત્ત્વ બ્રાન સકલગણિ ગણુમુખ્ય ગણિશ્રી ૭ શ્રી
 લક્ષ્મીવિનય ગણિચરણુકમલેબ્યો નમઃ—

આદિ— (ધડર આંખા આંખલીરે એ દેશી.)

ઋષભ નિણુંદ મયા કરીરે, દરિસન દાખો દેવ,

અલજો છઈ મનમાં ધણોરે, કરવા તાહરી સેવ.

નિણેસર તુમ્હસ્યું અધિક સનેહ આંચલી.

x

x

x

x

શ્રી જસવિનય વાચક તણોરે સીસ તત્ત્વવિનય ગુણુ ગાય નિણેસર.

અપે—

શ્રી નયવિનય કવિરાજ વિરાજઈ, શ્રી જસવિનય વાચક છાજઈ,

એવક તત્ત્વવિનય ધમ જપઈ, નિતનિત નવલ દિવાજઈરે. ૫

પ્રભુ વીર નિણુંદ મઈ ગાયો.

—ધતિશ્રી મહાવીર જિનભાસ ૨૪ લિ. ગણિ પ્રેમવિજયેન
લિપીચક્રે સવત્ ૧૭૩૫ વર્ષે પોસ વદિ ૩ દિને શ્રી વિગ્નપુર સ્થાહપુરે.

૮-૧૪ આ. ક.

જ્ઞાનપંચમી સ્તુતિ.

આદિ—

પંચરૂપ કરી સુરપતિ પ્રભુનિં મેરશિખર લેખ જાવઈછી,

અંતે—

શ્રી જસવિજય પાઠક પદ્મસેવક તત્ત્વવિજય જયકારીછી.

૪

૩૪૦ ગુણુસાગર.

(૭૦૬) ચન્દનખાલા ચો. સં. ૧૭૨૪-માણેક.

૩૪૧ સમયકીર્તિ (ખ૦ જિનચંદ્રસૂરિ-ધર્મનિધાન-શિ૦)

(૭૦૭) ભુવનાનંદા ચોપઈ સ. ૧૭૨૫ માગશર વદ ૫ શુક્ર.

આસણિ કોટમાં.

આદિ—

દહા.

ચક્રવીસે જિનવર ચરણુ, રિદ્ધિ સિદ્ધિ કરતાર,
નમતા નવનિધિ સંપજે, નિરમલ ઘણ મતિસાર.

૧

ગુણુ ગિર્યા ગુરજણુ નમું, જ્ઞાનદષ્ટિ દાતાર,
મૂરખથી પંડિત કરઈ, આણિ મનિ ઉપગાર.

૨

દાન તપસ્યા ભાવના, મોટા છઈ જગમાંહિ,
સીલ સમો જગિ કો નહી, પાણી પાવકે આહિ.

૩

સીલઈ સુખ સંપત્તિ હુવઈ, સીલઈ જસ-અભિરામ,
સીલઈ જગમઈ જય હુવઈ, સીઝઈ વહિતકામ.

૪

ભુવનાનંદા સતી તણુડ, સાંભલજ્યો અધિકાર,
વંછિત કારિજ સહુ કૃત્યા, સુખ લાધા શ્રીકાર.

૫

*

-

*

*

અંતે—

ઠાલ ૧૩ ધન્યાસી.

ધસઉરે અધ્યત્તઉ મુનિવર વંદીયઇ એહની.
રિપુમરદન મુનિવર ભુવના સતી, નિસદ્દિન લીજઈ નામ.

x

x

x

x

સરિ શિરોમણિ વખતખલી વડા શ્રી જિનચદ સૂરીંદ,

૪ રિ.

રીહડવશ વિભૂષણ દીપતા, મુખ ઉપમ જસુ ચંદ.

શ્રી જિનચંદ્ર સૂરીસ તણા સહુ શિષ્યામાહે સિરદાર,

૫ રિ.

પાઠક ધરમનિધાન સકલકલા, જ્ઞાનતણા ભંડાર.

તાસુ સીસ સવેગી સુભમતી, સમૈકારતિગણિ સીસ,

૬ રિ.

શ્રી શ્રી સોમગુર સાંનિધિ થકી, ચરિત રચ્યઉ સુજગીસં.

સુમતિધરમ સુભમતિ સુણવા ભણી, એ કીધઉ અધિકાર,

૭ રિ.

શાસ્ત્ર દેખી શીલતરંગિણી, ભવિયણનઈ હિતકાર.

સત્તરઈ સઈ પચવીસ સંવત્સરઈ, આસણીકોટ મઝારિ,

૮ રિ.

મગસિર વદિ પાંચમિ શુક્રવાસરઈ, પુરઈ કીધઉ અધિકાર.

ઉછઈ અધિકઉ ઇહાંકણિ મધ, કલ્હઉ વિણુ ઉપયોગી ભાખિ,

૯ રિ.

ભાખી હોઇ તે મિછાદુકકં, શ્રી સંધકેરી સાખિ.

ભણતાં ગુણુતાં સુણુતાં ભાવસ્યૂં, જતીસતી અધિકાર,

૧૦ રિ.

તિહાં ધરિ દિનદિન રગ વધામણાં, વરતઈ જયજયકાર.

—ઇતિશ્રી શીલ વિષયે ભુવનાનંદા ચતુષ્પદી સંપૂર્ણા લિખિતા
પ. રગવિજયેન સંવત ૧૭૩૩ વર્ષે વૈશાખ વદિ ૩ દિને વિક્રમપુરે.
૮. ૧૭ પ્ર. કા. ન. ૬૬૭.

૩૪૧ ક મહેશ મુનિ.

(૭૦૭ ક) અક્ષરખત્રીશી સં. ૧૭૨૫ ઉદયપુરમાં.

આદિ—

કંકા તે કિરિયા કરી, કરમ કરઉ તે ચૂર,
 કિરિયા વિણુ રે જીવડા, શિવ નગરી હુઇ દૂર. ૧
 ખખા કરમજ ખય કરઉ, ખિમા કરઉ મનમાંહિ,
 ખંતિ કરી સેવઉ સદા, જિણુવર દેવ ઉછાંહિ. ૨

x x x x

અંતે—

અક્ષર ખત્રીસી એ કહી, સખોધન અધિકાર,
 દૂહા અરથ વિચારસે, પામઈ ભવનઉ પાર. ૩૩
 સતરથ સય ખચીસમઇ, સમત કીયઉ સા વખાણુ,
 ઉદયપુર ઉચમ કીયઉ, મુનિ મહેસ હિત જાણુ. ૩૪

૧-૧૫ મારી પાસે છે.

૩૪૨ યશોનંદ. (ત૦ ગુણાનંદ શિ૦)

(૭૦૮) રાજસિંહ કુમાર રાસ (-નવકાર રાસ) સ. ૧૭૨૬ આશો
 સુદ ૨ મંગળ.

આદી—

દૂહા.

પાસ જિણેસર પાય નમી, ત્રેવીસમો જિણુંદ,
 અલિખ વિધન દરિ હરઇ, આપે પરમાવંદ. ૧
 સા સારદ મનિ સમરીઈ, બુદ્ધિ તણો અથાગ,
 મૂરખ જન પંડિત હુવઈ, તે સદ્દુત્ત પસાય. ૨
 કનક કમલ દલ પાંખડી, નિરમલ ગંગા નીર,
 ભવોદધિ તારણુ તરણુ ગુર, સાગર પર ગંભીર. ૩
 એ નિજ ગુર પ્રણમી કરી, સમરૂં શ્રી નવકાર,
 અડસકિ અક્ષર જોહનાં, સંસાર માંહિ સાર. ૪

જિમ દધિ મથતાં નીસરાં, માંપણુ પિંડ સરૂપ, ૫
 તિમ ચઉદ્ધ પૂર માંહિથી, એહજ મંત્ર અનૂપ.
 પિંગલ ચોર શૂલી ચઢ્યો, ધરે એક અરિહંત ધ્યાન, ૬
 તતપિણુમાંહિ પામીઉ, અમરપુરી વિમાન.
 સાસુ શ્રીમતી મારિવા માંડ્યો એક જંગલ, ૭
 અહિ હુંતો જે આરણ્યો, તે હ્રદ કૂલમાલ.

x

x

x

x

અતે—

શ્રી ગુણાનંદ ગુરૂ સીસ, જસાનંદ મન પૂગી જગીસ. ૬૧૩

હાલ

મહિમા શ્રી નવકારનો, યથાશક્તિ જે જાણ્યો રે,
 દેવ ગુરૂ સુપસાયથી સભા સમક્ષ વખાણ્યો રે. ૬૧૪ મ૦
 સવત સત્તર છવીસમેં કરી બાદર ચઉમાસું રે,
 શ્રી જિન શાંતિ પસાઉશેં રચ્યો રાજસિંહ કુમારનો રાસ રે. ૬૧૫ મ૦
 અધિક આણુંદ આણી કરી, આસો શુદી ૨ બીજને દહાડે રે,
 ભૃગુવારે ગુરૂ સેવના મુઝ અંથ પ્રમાણુ પુહચાડે રે. ૬૧૬ મ૦
 તપગચ્છ ગગન દિવાકર શ્રી વિજરાજ ગણુ ધારી રે,
 નામ જપતાં જેહનું હોધ દિનદિન લક્ષ્મી સારી રે. ૬૧૭ મ૦
 સાસન તાસ શોભા કરે, શ્રીગુણાનંદ ગુરૂરાજ રે,
 તસ પદ પંકજ મધુવ્રત ધમ જસાનંદ કહધ આજ રે. ૬૧૮ મ૦
 પ્રમાદ મદ અજ્ઞાનથી કહ્યું ઓછું અધિકું જેહરે,
 સહ પંડિતની સાધિ સું દુકૃત મિથ્યા હોઉ તેહ રે. ૬૧૯ મ૦
 પ્રથમ અભ્યાસ એ માહરો, પિણુ મમ કર્યો ઉપહાસ રે,
 નૂતનચંદ્ર તણી પરિ, કવિ દેખ્યો મુઝ સ્થાપ્પાસ રે. ૬૨૦ મ૦
 રાસ રસિક રાજસિંહિનો વલી મોટો શ્રી નવકાર રે,
 ભણે ગણે જે સાભળે તસ ધરિ જય જયકાર રે. ૬૨૧ મ૦

૩૪૩ માનવિજય (૨) (ત૦ શાંતિવિજય શિ૦)

(૭૦૯)+ નયવિચાર (સાત નયનો) રાસ.

આદિ—

શ્રી ગુરૂ ચરણ કમલ અનુસરી, શ્રી શ્રુતદેવી રીદ્ય ધરી,
તત્તરૂચીનઈ બોધન કાજિ, કરૂં નયવિચરણ ગુરૂ સાહાજિ. ૧

સૂત્ર અર્થ સવિનય સંમતિ, સંદરભિત છઠ શ્રી જિનમતિ,
આવશ્યક નિર્યુક્તિ અશ્યું, દેખી કહિવા મન ઉલ્લસ્યું. ૨

નયેં કરીને સયલ પયત્ય, વિચારવા બોલ્યા છે તત્ય,
નય વિચાર કરવો તે માટિ, જિમ પામો સમકિતની વાટિ, ૩

જો એણે ન વિચારે અર્થ, તો તસ સૂત્ર ભણ્યાં સવિ વ્યર્થ,
યુગતા યુગતિ ભાસેં વિપરીત, મહાભાષ્યેમાંહીં કહિ રીતિ. ૪

x x x x

અંતે— ઢાલ ૧૪ કરણી કહણી તો વિણ કાચી.

x x x x

એહ અનોપમ ચિંતામણી સમ, શાસ્ત્ર પટકથા લેઈછિ,
પ્રાકૃત ભાષાદોરે ગૂંથ્યો,

ભવિરી એહમાં શાસ્ત્રે વિપરીત કહેવાયુ હોય,
સોધયો સંત ગીતાર્થ સોય. ૭૫ શ્રી.

ભણતાં મુણતાં હોઈ સમકિત નિરમલું,

એહ સુરમણિ સમો નયવિચાર,

સતત અભ્યાસતા હોઈ સમતા ગુણો,

એહ અનંત કલ્યાણકાર. ૮૦ શ્રી.

—પ્રતિશ્રી માનવિજય ગણિ કૃત નય વિચારનો રાસ સંપૂર્ણ.

અં. ૨૪૦ ભાવ.; પ્ર. જૈન શ્વે. કો. હેરદ્વ વૈશાખ ૧૯૭૩ નો અક

પૃ. ૧૫૧ થી ૧૬૧.

(૯૧૦)+ ચોવીસી

આદિ—

ઋપભસ્ત.

રૂપમ જિણુંન રૂપમ જિણુંદા, તુમ દરિશણુ હુયે પરમાણુંદા.

અદનિશિ ધ્યાઈ તુમ દીદારા, મહિર કરીને કરજ્યો ધ્યારા. ૧

* * * *

સુમતિજિનસ્ત.

* * * *

શાંતિવિજય યુધ સીસ, કહે ભવિકા જના હો લાલ.

પ્રભુનું પિંડસ્થ ધ્યાન, કરો ચર્ધ ધકમના હો લાલ.

* * * *

અંતે—

વીરસ્ત.

જીયો તિમ ભગતને જીતાવે, મૂકાયો મૂકાવે,

તરણુતારણુ સમસ્થ છે તુંહી, માનવિજય નિતુ ધ્યાવે.

—લ. સં. ૧૮૪૯ માહ વદ ૧૧ ૯-૯, ૧૦-૧૨, ૧૦-૧૩

આ. ક.

—પ્ર૦ ચોવીસીવીસી સંગ્રહ પૃ. ૧૭૨-૧૮૮.

+૮મદસઝાય પૃ ૧૩૮ સ. મા. ભી.

+શ્રાવકના ૨૧ ગુણુ સ. ૭ ૫ સ. મા. ભી.

+ ” ૧૨ પ્રત સ. ૨૬૭ ”

—સુમતિકુમતિ (જિનપ્રતિમા) રેત૦ સં. ૧૭૨૮ આસપાસ.

આદિ—

શ્રી જિન જિન પ્રતિમા વાંદણુના, દીસૈ અક્ષર પરગટ,

સમક્રીતને આલાવૈં જ્યાં જ્યાં, નહી કાંધ ધહાં કપટરે.

—કુમતિ જોવૌ રિદ્ધ વિચારી.

અંતે—

તે માટે આણા પ્રમાણા, નવિ કીજૈ કુયુક્તિ અજાણુ,

યુધ શાંતિવિજયનો સીસ, માંન નાંમે સુચરને સીસ.

—તપા ગચ્છના ભટ્ટારક શ્રી વિજયાણુદ સૂરિ શિષ્ય પંડિત શ્રી શાતિવિજયગણિ શિષ્ય મહોપાધ્યાય પંડિત સરોમણિ શ્રી માનવિજય ગણિધ્યે સંઝાય કીધો-તેહનો ટપ્પાર્થપણિ ધર્મર્થી જનની પ્રાર્થનાઈ અનેક સૂત્રની સાધ્ય લેઈનઈ ઉપાધ્યાય શ્રી માનવિજયગણિ લખ્યો સવત્ ૧૭૨૮ વર્ષે ચૈત્ર દિ ૫ રવૌ ભટ્ટારક શ્રી વિજયરાજસૂરિ રાજ્યે શુદ્ધ પ્રપંક ગીતાર્થધ સોધવો ધર્મર્થી લોકઈ વાંચવો...૧૮ પત્ર દા. ૭૧ નં. ૭૬. કે; પત્ર ૧૪ ની પ્રતનો નં. ૭૧ છે.

—સંઝાય સંઝાહની પોથી: વિનયવચનગ્રહણે રોહાપર સઃ જ્ઞાનપૂર્વક ક્રિયા કરણે કાલા સંવેસિક પુત્ર, ખધકમુનિ, ખહુશ્રુતપ્રશંસા, અનાગ્રહે અગ્નિભૂતિ વાયુભૂતિ, ચારિત્ર ફલે તિષ્ઠકુરુદત્ત, ગુરુકલવાસ, પરિણામશુદ્ધો અધમતા, પુદ્ગલ વિચારગભિંત નારદપુત્ર, પાર્શ્વસ્થવીર, લોભ પ્રતે વરણુના ગતત્રૂઆ, જ્ઞાનગવેષણાયાં કલોદાયી, પરીક્ષાયાં ગાંગેય, સ્નેહે દેવાનંદા, જિનારા, પ્રતારાધન, ઋણુભાવી શિવરાજ ઋષિ, મહાખલ મુષિ, શ્રુતાભ્યાસ, વર્ધમાન પરિણામે શંખ, શય્યાદાન, ઉદ્યનઋષિ, ગૌતમ, પ્રતદ્ઢતાયાં અખંડ, ગુણુપ્રશંસા, દ્ઢસમક્રિતે ગંગદત્ત, કાર્તિકશ્રેષ્ઠી, સરલસ્વભાવે મગધીપુત્ર, સોમિલ, દક્ષતા, ગૌતમ લઝ્યૌચારણા, ૩૩ સંઝાય-છતિ ભગવતિ ભાસ સમાપ્ત.

લિ. ૧૭૪૩ માગશર માસે શુકલપક્ષે પ્રતિપદા તિથૌ ભૂગવારે; સ્તભતીર્થવાસ્તવ્યં ચોકસી. સુમતિ તત્ સુતા ઉભયકુલ—વિશુદ્ધા બાઈ કપૂર પકનાર્થ લખાપિત. ૧૭-૧૩ આ. કં. (કર્તાના સમયની આ પ્રત છે તો કર્તાએજ લખી યા લખાવી હોય એમ જણાય છે.)

૩૪૪ ધર્મમંદિર (ખ૦ જિનચંદ્રસૂરિ-ભુવનમેરૂ-પુણ્યરત્ન
દયાકુશલશિ૦)
(૭૧૧) સુનિપતિ ચરિત્ર સં. ૧૭૨૫ પાટણમાં.

આદિ—

શ્રી જિનાયનમઃ

- શ્રી સંખેસર સુખકર, નમતાં નવે નિધાન
વિધન વિહારણ વીરવર વસુધા વાધ્યો વાંન. ૧
- સંપ્રતિ સાસન સુર મણિ, જગ જપે જસવાસ,
વરદાધ વર્ધમાન જિન, દિન દિન પૂરે આસ. ૨
- દૌલતિ દાતા કર દયા,—કુશલ ગુર ગુણ આંણિ,
સાંનિધિ કરી સુપસાંઈ ધરી, આપો અદભૂત વાણિ. ૩
- ચરિત રચ્યો મુનિપતિ તણો, હરખૈ હરિભદ્રસૂરિ
તિણુથી અરથ લહી કરી, રચતાં ખાતિક દૂરિ. ૪
- ચ્યાર કષાય જે ચૈગણા, દમતાં દોહિલા હોધ
લોભ અઠારઉ પિણુ અધિક, દશવૈકાલિક નોધ. ૫
- અપરંપર એ લોકમે, લોભ લહરિ દરિયાવ,
ધન તે નર જે ઊતરે, પામી જિન ધર્મનાવ. ૬
- લોભ થોભ લાભે નહી, જગ માંહે જન કોષ,
નિરલોભી નિરભીક મુનિ, મુનિપતિ ગાવું સોષ. ૭

x

x

x

x

અ તે—

ઢાલ ૧૯ મી રાગ ધન્યાસિરી. પાસજિણુંદ જુહારીયે—એ દેશી.

x

x

x

x

- ચૌપાધ કીધી ચૂપસું, મૈ મુનિપતિ ચરિત્રં તે નોધરે
ઉછું અધિકું જે કહું, તસુ મિચ્છામિ દુકક હોધરે.
ભણતાં ગુણતાં ભાવસું, વલિ સુણતા સંપતિ આવે,
દુખ દુરમતિ દૂરે ટલે, ધરિ ધરિ મંગલમાલા પાવે. ૬
- શ્રી જિનધરમ સૂરીસર, જસુ દરસણ હીયડો હીસેરે,
તસુ રાજે સંખંધ રચ્યો, સંવત સતરે પંચમીસેરે. ૭
- ખાટણુમાંહે પરગડો શ્રી વાડી પાસ વિરાજેરે,
તસુ સાંનિધિ ચૌપાઈ રચી, ચતુરાને કક છાજેરે. ૮

શ્રી ખરતર ગઠ પરગડા, યુગપ્રધાન શ્રી જિનચંદ્રે
 ભુવનમેર તસુ શિષ્ય ભલા, પંડિત જન મન આણુંદરે. ૯
 વાચનાચારિજ ગુણુનિલો શ્રી પુણ્યરતન કહીજેરે,
 તાસ શિષ્ય વાચકવર શ્રી દયાકુશલ સલહીજેરે. ૧૦
 તાસ સીસ પંડિતવર મુનિ ધરમમંદિર ઉલ્લાસોરે,
 કીધી ચોપાધ ચાહસું, વાચતાં લીલ વિલાસોરે. ૧૧
 ચારે ખંડે ચોપાધ પૈસદિ હાલે પરધાનોરે,
 જયસમુદ્રની હુંસસું, મુનિ શુણુતાં નવેય નિધાનોરે. ૧૨

—૪૪-૧૫ દા. ૪૫ નં. ૧૪ વડે. ૩૬-૧૭ મો. સે. લા;

૧૭-૧૯ અપૂર્ણ ગો. ના.

(૭૧૨) દયા દીપિકા ચોપાધ સં. ૧૭૪૦ મુલતાનમાં.

આદિ—

ચિદાનંદ ચિત્તમે ધરી પ્રણમું ખાસ નિણુંદ,
 જગ ઉપગારી જગગુરૂ, જ્યોતિ રૂપ સુખ કંદ. ૧

x

x

x

x

અંતે—

પારસનાથ પસાઉલે, શ્રી મુલતાણુ નગર મઝારો રે,
 આવક જિહાં સુખીયા વસે, અધ્યાતમ ગ્યાન વિચારો રે. શ્રી. ૧૯
 વર્દમાન વાર સુખી નવલણો ભાવ ભેદ જાણો રે,
 ભણુસાલી મીઠૂ ભલા, ધરમ ધોરી નિજકુલ ભાણો રે. શ્રી. ૨૦
 આદેશ તાસ લહી કરી, છવ જતનાને અધિકારો રે,
 ચોપધ કરી દયાદીપકા, શિવ ગ્રંથનો લેખ વિચારો રે. શ્રી. ૨૧
 સવેગ ગઢના રાજ્યા, ભદારક શ્રી જિનચંદ્રો રે,
 ભુવનમેર તસુ શિષ્ય ભલા, પુણ્યરતન વાચક આણુંદો રે, શ્રી. ૨૨
 તાસ સીસ વાચકવર, શ્રી દયાકુસલ કહીજે રે,
 ધરમમંદિર ગણિ ધર્મ કહે, જિન ધરમથી સુખ લહીજે રે. શ્રી. ૨૩

સતરેસેં ચાલીસે વરસેં રચીયો ધરમ ધ્યાન અંગ ઝોહો રે,
નિવૃત્તિપણો નિશ્ચય ધરેં, ગ્યાંતી નર ધન ધન તેહો રે. શ્રી. ૨૪

જીવ દયા જગમેં વડી, સહુ પ્રાણીનેં સુખદાઇ રે,
જીવ દયા ધરમ કીજતાં, દિનદિન ધર હોત વધાઇ રે. શ્રી. ૨૫

—ધતિશ્રી દયા દીપકા ચોપાઇ સમાપ્તાનિ—લિખતં પૂનમ્યા રૂપચદ
રતલામ નયરે—થાવર્યા બજાર મધ્યે સ્થાન—સંવત ૧૯૧૪ પોષ વદ ૧૪.

—૪-૧૮ આ-ક.—૬-૧૩ દા. ૭૦. નં ૧૧૮ ૩૦

(૭૧૩)+ પ્રબોધચિંતામણિ-મોહ વિવેકનો રાસ. સં. ૧૭૪૧
માગશર શુ ૧૦ મુલતાનમાં.

આદિ—

દૂહા.

ચિદાનંદ ચિત્ત ચાહશુ, પ્રણમ પ્રથમોલ્લાસ,
તેજ તમસ જીત્યાં જિણે, લોકલોક પ્રકાશ. ૧

ગુણ અનંત ગુરૂજન તણા, દયાકુશલ ભડાર,
જ્ઞાન દાન દીયે જિકે, તે પ્રણમું સુખકાર. ૨

જ્ઞાન વડું સંસારમાં, જ્ઞાનજ્યોતિ જગમાંય,
જ્ઞાનદેવ દિલમાં ધરેં, જ્ઞાન કલ્પતર છાય. ૩

અનંત સિદ્ધમાં જ્યોતિએ, સાધારણ મહાધામ,
મુનિ મનપકજમાં ધરે, સારે વંછિત કામ. ૪

જ્ઞાની પણ વચનેં કરી, કહી ન શકે જસુ પાર,
આતમ અતુલવશું લહે, ચિદાનંદ વિસ્તાર. ૫

કર્મજાતિ બહુ વર્ગણા, દિર રહી છે જસુ પાસ.
પણ તેહને લાગે નહિં, જ્યું રવિ વાદલરાસ. ૬

પુણ્ય પાપથી એ નહિં, અતુપમ જ્યોતિ અભગ,
જન્મ કલો જોગીસરે, ઉદાસીનતા સંગ. ૭

અંદ્ર દીપમણિ ભાનુની, જ્યોતિ દેશથી હોય,
જડતા દાહકતા તિહાં, ધહાં કલંક ન કોય. ૮

લોગમાંહિ વસતાં થકાં, પહોંચાડયા ઇણપાર,	
કોડ વર્ષ કબ્દે કરી, ન તર્થા બહુ સંસાર.	૯
કામક્રોધ ન રહે તિહાં, જિહાં જાગી એ જ્યોત,	
આજમુદ્ધિ જાણે નહિં, ભવજલતારણ પોત.	૧૦
નાદવાદ તપ મૌનધર, આસન આશ નિરોધ,	
ઇણશું નર લાભે નહિ, સ્વાભાવિક એ યોધ.	૧૧
નમો નમો સરસ્વતિ ભણી, કર્મ અલુપ્તતા દૂર,	
નાભિપુત્ર બ્રહ્માચર્યી, ઉપની અનુપમ વૂર.	૧૨
નિર્મલ માનસ સર વસે, અવર મૂઢી પરિવાર,	
હંસ કેલિ ત્યાં નિત કરે, સરસ્વતિ વાહન સાર.	૧૩
તે સરસ્વતિ આતમનિકટ, વહે રહે નિશદીશ,	
અવર ક્રોધ જાણે નહિ, ઇક જાણે યોગીશ.	૧૪
નીચ ગમન પાપાણુ બહુ, જડતા જલ પ્રકાર,	
અવર નદી દૂષણુ ધણાં, એ નિર્મલ નિરધાર.	૧૫
છન વાણી સરસ્વતિ કહી, બીજી સરસ્વતિ નાંહિ,	
ભવ્ય લોક હિતકારિણી, જયવંતી જગમાંહિ.	૧૬

ઢાલ ૧ લી.

નમણી ખમણી ને મન ગમણી. એ દેશી.

શ્રી જયશેખર* આખે સુરિન્દા, મુણુજો રોચક ભવિજનવૃદ્ધ,	
અધ્યાતમનો એ અધિકાર, મીઠો માતું અમૃતધાર.	૧
મૂરખ મોહ દશામાં રાચે, લૌકિક ચતુર કથા કરિ માચે,	
કહી પરને જ્ઞાન દિખાવે, આપ પ્રબોધમાં કબહુ નાવે.	૨

*આ જયશેખરસૂરિ માટે જુઓ નં. ૨૨. પૃ. તેમણે પ્રબોધચિંતામણિ ગ્રંથ સંસ્કૃતમાં રચ્યો છે કે જેનું ગૂર્જર લાપામાં અવતરણ પોતેજ ત્રિભુવન દીપક પ્રબંધ નામથી કર્યો છે. નં. ૩૦. આ પૈકી સંસ્કૃત ગ્રંથના વિસ્તાર રૂપે સુંદર લાપામાં ધર્મમંદિરે પ્રસ્તુત રાસ રચ્યો છે.

પદિ ગુણુ ગ્રંથ વડાઇ પાઈ, શાન્તિ દશા મનમેં કધુ નાંઈ,
જ્યું ભદ્રક ગજ મોતી ધારે, પણ તેહના ગુણુક્લ ન વિચારે. ૩

x

x

x

x

અતે—

પ્રબોધ ચિંતામણિ ગ્રંથ પ્રસિદ્ધો, શ્રી જયશેખર કીધોજી,
મોહ-વિવેક નણા અધિકારા, ગિર્વાણુ વાણી સારાજી, ધન. ૧૦
મંદમતિ જે મનમેં આણે, આલસ પણ અંગ આણેજી,
તિણે એ ઢાલા ભાપા પ્રબંધે, ભવિજનને સુખ સધેજી. ધન. ૧૧

શ્રી જિનધર્મ સૂરીશ્વર રાજે, દિન દિન અધિક દિવાજેજી,
આદેશ તાલ લહી ચોમાસા, કીધી ધર્મ ઉલ્લાસાજી. ધન. ૧૨
શ્રી મુલતાન નગરમેં સોહે, પાર્શ્વનાથ મન મોહેજી,
તાસ પસાયેં ચોપાઇ કીધી, મંગલ માલા પ્રસીધીજી. ધન. ૧૩

નવલપા વર્ધમાન વિખ્યાતા નેમિ ધરમ સાંત જ્ઞાતાજી,
ભણુસાલી મિઠ ધર્મધારી, સૂરિજ સુત સુષકારીજી. ધન. ૧૪
અધ્યાતમ શૈલી મન લાઈ, સુખાનંદ સુખદાઈજી,
ધર્મ ધુરંધર શ્રાવક સંગે, વાધે જ્ઞાન સુરગેજી. ધન. ૧૫.

ઉદમ આદર એહયો જાણી, એ રચના મન આણીજી,
લાભ થયો મુઝને ધર્મ ધ્યાના, ભવિજનને વધ્યો જ્ઞાનજી. ધન. ૧૬
સત્તરસેં એકતાલે વર્ષે, ઉજ્જવલ પક્ષ શુભ દિવસેજી
માગશિર દશમી સ્થિર શુભ યોગા, ચૌપાઇ થઇ સુપ્રયોગાજી. ધન. ૧૭

વડવખતી ખડતર ગણુ દંદિ, યુગવરં શ્રી જિનચંદાજી,
ભુવનમેર ગણિ સુમતિ સુરંગા, પુજ્યતણા શીષ અંગાજી. ધન. ૧૮
પુણ્યરતન વાચક પરધાના, તાસુ તિષ્ય બહુ નામાજી,
દયાકુશલ પાઠક પદ ધારી, સુવિહિત સાધુ વિહારીજી. ધન. ૧૯

તસુ શિષ્ય ધર્મમંદિર ગુણુ ગાવે, ચઢતી દોલત પાવેજી,

૩૫ રતન સુખ સંપતિ વાધે; જે જિન ધર્મ આરાધેજી. ધન. ૨૦

સુણુતાં ભણુતાં પાપ પલાવે, જ્ઞાન કલાદિક પાવેજી,
જે નર હોશે જાણુ પ્રવીણા, તે ઇણુ અધિકારે લીણાજી. ધન. ૨૧

x x x x

છ ખડે કરી ચોપાઇ દીપે, મિથ્યા ભાવને જીપેજી,
આત્મદર્શી અર્થ કરેશી, આનંદ અંગ મહેસીજી. ધન. ૨૫

ભાવ ભક્તિ કરી ભવીજન ભણુસે, જે કોઇ આવી સુણુસેજી.

ધર્મમંદિર કહે એ પરધાના, આપે નવેઈ નિધાનાજી. ધન. ૨૬

—ઈતિશ્રી પ્રમોદચિંતામણી દાલ ભાષા બધે પંડિત ધર્મસાગર
(? ધર્મમંદિર) ગણિ વિરિચિતે મોહ વિવેક સંગ્રામ મોહ પરાજય
વર્ણનો નામ પૃષ્ઠ ખંડ:સમાપ્તે ચતુ:પદિકા. સર્વ ખંડ સંખ્યા ૬ સર્વ
દાલ સંખ્યા ૭૬ ગ્રંથાય ૩૦૦૧. માનમિદં-શ્રી. સં-૧૮૨૮ મિતિ
પોપ વદિ ચતુર્દશી દિવસે લિખિતોય પુસ્તક: શ્રી સૂરત મંદ્યે શ્રી ૧૦૮
શ્રી જિનકુશલસૂરિ સદ્ગુર પ્રસાદાત્. પૃ. ૭૦ પં. ૧૪ આ૦ ક.; પ્ર૦
જન કાવ્ય દોહન પૃ. ૨૨૮ થી ૩૬૪.

(૭૧૪) પરમાત્મ પ્રકાશ ચોપઈ. સં. ૧૭૪૨ કા. શુ. ૪ ગુરૂ
મુલતાનમાં

આદિ—

પરમ જ્યોતિ પ્રણમું સદા પરમાત્મ પરકાશ,
ચિદાનંદ લહરી જલધિ અનુપમ સુખ નિવાસ. ૧

પારસનાથ પ્રસાદ કરિ, પૂરક મુઝ મન આસ,
વિધન વિહારણુ વેગલા, જગ જેપઈ જસ વાસ. ૨

વંદું વીરજિણિંદ વર, જસુ સાસન જયવંત,
અધ્યાત્મ અધિકાર ફલ જિહાં લાભ ધમિ તિમંતિ. ૩

જિન વાણી સરસની નમું, ઉજ્જલ રૂપ નિધાન,
હરપ કરો હંસ ગામિની, વાઝ વાધઈ વાન. ૪

જ્ઞાન લોચન દાયક સુગુર, પ્રણમું પરમ પ્રતીત,
કીડીથી કુંજર કરઈ, સીખાવઈ ધર્મ નીતિ. ૫

પરમાતમ પ્રકાસ ગ્રંથ, પરમાગમ પરસિદ્ધ,
યોગેન્દ્રદેવ કીધઉ સુપરિ, સુણુતા ભવિમન સિદ્ધ.

૬

સાત દોધક કરિ વર્ણવઈ, પહિલું મંગળ કાજ,
પરમ પંચ પરમેષ્ટિ પદ, આપઈ ઉત્તમરાજ.

૭

+ + + +

આનંદ રંગ વધામણા, મૈ પરમાતમ ગુણુ ગાયા રે. ટેક.,

શ્રી સુલતાન નગર ભલો, જહાં શ્રાવક ચતુરસુખણો રે,

દેવ ધરમ ગુરૂ રાગિયા, આદર દધ રાય નધ રાણો રે.

અધ્યાતમ-શૈલી વર્ચા નવલકખા શાહ પ્રધમાનો રે,

ભણુસાલી ભલા ભાવિયા, મિઠૂમલ વધતધ વાનો રે.

સાહ કણોડી પરગડા, સુખાનંદ સુલહીજે રે,

સુખિયા દાની શુભમતી લખમી દડ લાહ લીજે રે.

નેમીદાસ ધર્મદાસજી શાંતિદાસ બધવ હોધ રે,

મિઠૂ પુત્ર સૂરિજ ભલઉ શ્રાવક શુભ ભાવુવા જોધ રે.

યે શ્રાવક આદર કરી, જોડાવી ચઉપઈ સારી રે.

અધ્યાતમ પડિત સુધી, તે થાસ્યે યહાં અધિકારી રે.

ગચ્છ બડા ખરતર બડા, થી યુગ પ્રધાન જિનચંદા રે,

ભુવનમેરૂ તસુ શિષ્ય ભલા, પડિત જન મન આનંદા રે.

તાસુ શિષ્ય વાચક વર, શ્રી પુણ્યરતન પરધાનો રે,

તાસુ શિષ્ય પાઠક વર, શ્રી દયાકુશલ બહુ માનો રે.

તાસુ શિષ્ય વાચક કહઉ, ધરમમંદિરગણિ સારો રે,

ચઉપઈ કીની ચાહસ્યું, અધ્યાતમનધ અધિકારો રે.

નયનવેદ સુનિ ચંદ્રમા (૧૭૪૨) એ સંવત વિક્રમ જાણો રે,

કાતી સુદી પંચમ દિનધ, ગુરૂવારઈ સુભ જનો રે.

—પ્ર. કા.

—ઢાલ ૧૯ દ્વિતીયખંડે, પ્રથમખંડે ઢાલ ૧૩ સર્વ ઢાલ ૩૨ ગ્રંથ-

અથ ૧૧૨૫ અનુમાનેન સં. ૧૭૮૭ વર્ષે મિતિ મોહ વદિ ૧૪ મૂલોકે
શ્રી વીકાનેર મધ્યે પં. લાણિણસી લિપીકૃત સાધવી જીવાં વાંચનાર્થ.

૩૯-૧૧. દા. ૧૩ નં., ૧૬. જૈનશા. અમ.

(૭૧૫) આત્મમદ પ્રકાશ, —ખં. ૧.

(૭૧૬) નવકાર રાસ. ૪ હાલ.

આદિ—

હાલ.

ચોવીસે જિનવર નમી, પૈય પરમેષ્ઠી સાર,

પરમમત્ર નવકારની, મહિમા ભાણું ઉદાર.

x

x

x

x

અતે—

હાલ ૪ ભરતનૃપ ભાવશું—એ દેશી.

x

x

x

x

દિન દિન અધિક્રી, સંપદા એ. મનવહિત સુખ થાય, ન.

દયાકુસલ વાયક, વરુએ, ધર્મમંદિર ગુણ થાય,

નમું નવકારને એ.

પ્ર. રતનસમુચ્ચય પૃ. ૪૦૯ થી ૪૧૧.

શંખેશ્વર પાર્વનાથ બૃહત્સ્તવન—સં. ૧૭૨૮(રામ કર તુરગભૂમિ)

અતે—

સાચો સાહિબ પાસજીરે મત મૂકોરે મનથી ઉતાર,

મયા કરી મહિમાનિશોરે એ વિનતિ અમ વારવાર.

સા૦

સંવત રાંમ વપાણીયે કર તુરગ ભૂમિ સુખાંજી,

ચૈત્રની પૂનિમ શુભ દિને, મૈ ભેટયારે જોહની બહુ આંજી.

સા૦

વાચનાચારિજ જાણીયે, વર દયાકુસલ ઉલ્લાસ,

મુનિ ધર્મમંદિર ધમ કહે, આપેજ્યો હો સિવસુખ વરવાસ.

સા૦

—સંવત ૧૮૧૮ વર્ષે મિતી કાર્તિક વદિ ૩ લિપત સિદ્ધરંગેન.

(છેલ્લું પાનુંજ મળ્યું છે. ક. મુ.)

શત્રુંજય ગીત—૫ કડી.

આદિ—સદીયાં સેતુંજ ગિરિવર ભેટીયમ રે.

અંતે—ધરમમંદિર કહમ ઇણવિધિ કીજતાં રે, પ્રાણી

પામઈ પરમાણુંદ રે. ૫-સ.

શત્રુંજય ગીત—૫ કડી.

આદિ—શ્રી વિમલાચલ વંદીયઈ હું વારી લાલ,

અંતે—ધરમમંદિર જિન ગાવતો હું, દિન દિન અધિક ઉલાસ હું. ૫

(ઉપરનાં બંને ગીત મારી પાસે છે.)

૩૪૫. જિનદેવ સૂરિ.

(૭૧૭) નંદિષેણુ મુનિ ૧૯૨૫ ચં. લી.જસ.

૩૪૬ જિનદત્ત સૂરિ.

(૭૧૮) ધત્તા ચોપાઈ ૧૭૨૫.

૩૪૭ લક્ષ્મીવલ્લભ. (ખ. લક્ષ્મીકીર્તિ—ક્ષેત્રકીર્તિ—સોમ-

હર્ષ શિ.)

(૭૧૯) રતનહાસ ચોપાઈ ૧૭૨૫ વિદ્યા.

(૭૨૦) અમરકુમાર ચરિત્ર રાસ. વિદ્યા.

(૭૨૧) વિક્રમાદિત્ય પંચદંડ રાસ—સં. ૧૭૨૭ ફા. શુ. ૫.

આદિ—

પ્રણમુ પાસ જિણુંદ પાય કલિયુગિ સુરતર કંદ,

સેવ કરઈ નિત જોહની પદમાવતિ ધરણિંદ. ૧

મનિ ધ્યાઈ શ્રી સારદા કવિજન કેરી માય,

જસુ પ્રસાદે પામીયે સુવચન અમિય સહાય. ૨

પ્રણમું વલિ સદગુર સદા જ્ઞાન નયન દાતાર,

મૂરખથી પડિત કરે એ મોટા ઉપગાર. ૩

કહિસુ વિક્રમરાયનો ચારિત મહાગુણ ચંગ,

સુણુતાં શ્રુત સુખ ઉપજે નિહાં નવરસ ખહુ રંગ.

૪

x

x

x

x

અંતે—

હોઈ સંઘ સહુ સાથ સમેલા, તથા આલસ ધરમ સુણિવા વેલા,

કીધોં સઘ શ્રવણ સુખ કાજ, વિક્રમ લુપ ચરિત્ર કવિરાજ. ૧૧

સિદ્ધિ નેત્ર મુનિ શશ હર વરપૈ, ફાગુણ શુદ્ધિ પંચમિ મન હરપૈ.

શ્રી ખરતર ગછ હવિ અતિ છાજે, શ્રી જિનચંદ સુરીસર રાજે. ૧૨

શ્રી લપમિકીર્તિ ગણિ ઉવઝાવ્યા, શ્રી પેમ કીર્તિ શાધિ સુહાયા,

દરસણુ સોમહરપ પરકસૈ, જસુ પ્રતાપ રવિ જગત વિભાસૈ. ૧૩

તાસ સીસ અતિ મન ઉછરંગે, લપમિ વલ્લભ ગણી સુખ સંગે,

છઠૈ પંડે ચૌવદમિ ઢાલ, પભણી વિક્રમ જસ જયમાલ. ૧૪

ઢાલ ભણી જન સઈજે કહેસી, ગુરના મુખથી દેસી ફાહેસી,

ચતુર નણો તો ચિતરંજેસી, સુઘડ તણી તોં સોભા લેસી ૧૫

શ્રી વિક્રમનોં જસ સાંભલેસી, તસુ મન વધીત સગલા ફલસી,

કદે ન હોવૈ ચિતા કાંઈ, અહનિસિ ઉત્સવ રંગ વધાર્મ. ૧૬

(૧) ઇતિ શ્રી વિક્રમાદિત્ય ભૂપાલ પંચદંડવૃષ્ટ સંપૂર્ણુ સર્વ ઢાલ
૭ પ સર્વ ગ્રંથાગ્રંથ ચોપાઈ દુહા ૩૧-૬૮ શ્લોક છે. (૨) ઇતિ શ્રી
વિક્રમાદિત્ય ભૂપાલ ચરિત્રે પંચદંડચતુષ્પદાં ષષ્ઠઃ ષંડ સમાપ્તઃ સંવત્
૧૭૯૩ વર્ષે ચૈત્ર વદિ ૨ તિથૌ સોમવાસરે રાજપુર મધ્યે. ગુ. વિ.—
સં. ૧૮૦૧ વર્ષે માહ વદિ ૬ શનિ-પત્ર-૯૪-૧૩ નં. ૪૬ ૧૮૭૭-૭૮
કે.કે.—યતિ વિવેકવિજય-ધુમટાવાળો ઉપાશ્રય-ઉદયપુરમં. માણેક.-૪૧-
૨૧ દા. ૪૧ નં. ૮૦ કે૦;—સ. ૧૭૫૨ કારતક વદ ૩ ગ્રે. ૨.

—ઇતિશ્રી વિક્રમાદિત્ય ભૂપાલ પચછત્ર ચરિત્રે ચતુષ્પદાંષષ્ઠમ
અડ સપૂર્ણુ. સર્વ ઢાલ ૭૫ સર્વ ગ્રંથ ૩૧૬૮ સકલપંડિત શીરોમણી
પંડિત મુકટાયમાન પંડિતશ્રી ૧૦૮ શ્રી સુન્નાણુવિજયજી ગ૦ તત્ શિષ્ય
પં. શ્રી ૧૦૮ શ્રી હિંમતવિજયજી ગ૦ તત્ શિષ્ય હેતવિજયગણિ લિપી-

કૃતં. સંવતિ ગગનનેત્ર પર્વતચંદ્રો ૧૮૭૦ વર્ષે ક્ષાત્રુન માસે શુકલપક્ષે તિથૌ ષષ્ઠિ ભૃગુવાસરે શ્રી મોહિનિગર મધ્યે શ્રી તપાગણે, મેવાડદેશે મહારાજાધિરાજ મહારાણાજી શ્રી અરિસિંધજી વિજયજીત્રે, શ્રી અખાવ માતાજી કૃત્તે કીર્ત્યોજી. તૃતીય પ્રહરે સંપૂર્ણમ્. ૬૯-૧૬ બાલચન્દ્ર-યતિ ખાનગામ.

(૭૨૨) રાત્રી ભોજન ચઉપાઘ સં. ૧૭૩૮ વૈ. શુ. ૭ વીકાણામાં
(વીકાનેરમાં)

અતે—

ઢાલ ૨૬ મી સુણો સુણો વિનતડી પ્રિય મોરા હો લલણા—એહની.

x

x

x

જિનકુશલ સ્મરિ ગુર રાજી, વાજે જસુ જસવાસા હો,
તાસુ પરપર અતેવાસી, પુહવી સુજસં પ્રકાસી હો. ૭ ભ.
વાચક ખેમકીરત બડભાગી હો, ધહાં શ્રી લક્ષ્મીકીરતિ ઉવઝાયા,
શ્રી ખેમ સાષ સુહાયા હો. ૮

પાઠક શ્રી લલિતલભ પભણુધ, ઉદ્ગટ સેતી અપણુધ હો,
વડે નગર પરસિદ્ધ વીકાણૈ, ટેવ વ ચઉમાસારે ટાણૈ હો. ૯
સંવત સતરસેં અડતીસે, સાતમદિન સુજગીસે હો,
માસ તાઘ વૈસિત પાષ માહે, આગમ ધુરિ અવગાહે હો. ૧૦
રાત્રી ભોજન ચઉપી મન રંગમ, ચતુર જ કે ચિત રંગ હો.
સખરી ઢાલ કયાક જે સુણસી, ગુણિઅણુ જણુ જિ ગુણસીહો. ૧૧
લહિસી તે જે વૈભવલીલા, હુસી નહી અવહેલાજી,
શ્રી લક્ષ્મીવલ્લભ જિનસંગો ચિત અચિત યત સુચંગો હો. ૧૨

—છતિ શ્રી રાત્રિભોજન ચઉપાઘ સંપૂર્ણ સંવત ૧૮ સા. ૩૩
આરજા શ્રી ૧૦૮ શ્રી કેસરજીરી, તત સિષણી લખતં ગ્યાંનકૃવરી
વીકાનેર મધ્ય: (પૃ. ૧૪ પં ૧૪-ગુ-વિ.)

૩૪૮ હેમરાજી પંડિત. (દિગંબર) હિંદીભાષા.

(૭૨૩) નયચક્ર રાસ. સં. ૧૭૨૬.

(૭૨૪)+ભક્તામર સ્તોત્ર ભાષા-(પ્ર૦ ભી-મા.)

૩૪૯ જીતવિજય (ત. હીરવિજયસૂરિ-વરસિંઘ ઋ- જીત-
વિજય શિ૦)

(૭૨૫) હરિખલરાસ. સં. ૧૭૨૬ પોશ શુ. ૨ શનિવાર.

આદિ—શ્રી સરસ્વત્યૈ નમઃ— સકલ પડિત શિરોમણિ પડિત શ્રી
પ શ્રી જીતવિજયગણિ ગુરુભ્યૈ નમઃ—

દૂહા.

સુપદ્મઈ સમરૂં સદા, પુરિસાદાણિ પાસ,	
જગવલ્લભ જિનવર નમું, અહનિસિ પૂરઈ આસ.	૧
આદિકરણુ આદિસરૂં, મહિમા મેરુ સમાન,	
શ્રી શેત્રુંજય ભેટતાં, વાધછ અધિકો વાન.	૨
શાંતિ જિણેસર સમરતાં, પાતિક દૂર પલાય,	
સુપ સંપતિ સવિહું મિલઈ, અલિપ વિધન સવિ જય.	૩
યાદવકુલ રયણાયરૂં, નમિછ નેમકુમાર,	
બ્રહ્મચારી સિરસેહરો, જપતાં જય ૨ કાર.	૪
આજ લગઈ જેહનો અછઈ, પટ્ટ પરંપર ધર્મ,	
તે નિત વીરનઈ વાંદતાં, દૂર ટલઈ સવિ કર્મ.	૫
સરસ વચન ઘો સરસતિ, માત મયા કરિ મુઝ,	
તુદિ કવિયણુ કોડિનઈ, તિણઈ સમરી મઈ તુઝ.	૬
બ્રહ્મસુતા જગિ જાણીઈ, સખ ભય ભંજણુહાર,	
તુઝ ગુણુ કોડિગમે અછછે, કહતાં નાવઈ પાર.	૭
મુરપ નર પંડિત હુઆ, તુઝનઈ સમરત પેવ,	
હું તુઝ પય પ્રણમી કરી, કથા સરસ કહું હેવ.	૮

—લિ० રવી વિજય શ્રી રાણા વસનબ્રાત્ર પં. મોહનવિજય સ્વ-
હિતાય લિપિકૃતા શુભં ભવતુ. ગુ. વિ; માણેક.

—શ્રીમદ્રસભુજગજેન્દુ (૧૮૨૬) સવત્સરેઽશ્વયુજે માસે ધવલ-
પક્ષેઽષ્ટમ્યાં કર્મવાટયાં સૌરિવાસરે શ્રીમન્નવીનપુરે સકલ વિકૃત્ શિરોવંત
ઋઃ કર્મસિહજી તદંતેવાસી ઋઃ માનસિંહજી તદ્વલધીયબ્રાતૃણા ઋઃ
પીતાંબરેણ ધ્યં ચતુઃપદી સમનુલિલેખ. શ્રીમદ્ વીરપદાંબુજ પ્રભાવનો.
૩૨. ૧૩ રાજકોટ. પૂ. અ.

—ધદલપુર મધ્યે લખિતં પંડિત શ્રીપ શ્રી ગુણવિજયગણિ તત્
શિષ્ય કેસરવિજય લખિતં. ૩૩-૧૮. પ્ર. કા. નં. ૯૫૫

૩૫૦ હીરાણુંદ-હીરમુનિ. (લો० ગુજરાતી ગચ્છ-વીર-
સિંહ-જેમલજી-ઝંઝણુ-તેજસીશિ.)

(૬૨૬) ઉપદેશ રત્નકોશ-કથાનકે અમૃતમુખી ચતુષ્પદી-સ.
૧૭૨૭ આસો શુદ્ધ ૨ મેદિનીપુરમાં (મેડતા).
આદિ—

શ્રી આદિસરિ આદિ ધુરિ, અતિશયવંત અધીશ;	
ચક્રવીસે જિન ચોપસ્યું, વંદું વિસવા વીસ.	૧
શ્રી સીમંધર સિર ધણી, જયવંતા જિનરાજ,	
વિનય ભક્તિ વંદુ વલી, તારણુ તરણુ જિહાજ.	૨
ગૌતમ ગણુધર ગુણુ સરિસ, ભર્યા લગ્નધિ ભંડાર,	
પ્રહ સમ જપતાં પામીયછ, ઇછત વસ્ત અપાર.	૩
સમરથ સંજમ ગુણુ સરિસ, સહજઈ સુષ દાતાર,	
નામ જપૂં સદ્ગુરૂ તણો, આંણી હરપ અપાર.	૪
સરસ વચન ઘો સરસ્વતી, નિરમલ આપો નાં,	
કથા કહું કૌલિક ભણી, સુણો સહુ સાવધાં.	૫
કવિ કલોલ કથા અછઈ, ચતુર સુણો ચિત લાય,	
આલસ ઉંધ અલગ તજો, વિકથા તજિ વિગતાય.	૬

ઓના મનિ આદર સરસ, વક્તા મનિ વિસ્તાર,
ખિટું મનિ આણુંદ ઉપજઈ, નો સરસ દ્યારસ આર.

૧૭

x

x

x

x

અતે— સર્વગાથા ૧૫, દાસ દર મી, મંદુરની.

સંવન સતર સતાવીસમિ, આનિ બસો આગ્ર માગ્ર લક્ષનાં,	
દિતીયા તિથિ અઢી દસા, મંગલિક દિન ઉલ્લાસ લક્ષનાં.	૬
મેદનીપુરવર મધિ બણો, રૂંડો એ અવિશાર,	લ૦
અનુરપણિ સુણો અકુખઈ, અનુર દુવઈ નરનાર.	લ૦ ૭
લોકિ શુભરાતી ગઢઈ, સ્થિવરગુણે ચોગ્રાંસ,	લ૦
વીરસીદ જૈમલજી સાધુ, મલ્હા સુવિગ્રાસ.	લ૦ ૮
ગુર ઝંઝણુ શ્રુતકેવલી સમરથ ગણિ શિણુગાર,	૫૦
તમ્ય શિખ્ય બાવ ધરી બળિ, દાસ બતીશે ઉદાર,	લ૦ ૯
શ્રી ગણનાયક તેજમી, જીવો દોડિ વરીસ,	લ૦
તામ પસાયમ બણીસ દા, મુનિ હીરાણુંદ જગીસ,	લ૦ ૧૦
બળિ મુણિ જે સંબલિ, આવક સાધ ઉદાર,	લ૦
દસિ મનોરથ નેદના, મનવંજિત મુપ આર.	લ૦ ૧૧
ગાથા વ્યારસમ ગિપરિ, અટાવીસ ઉદાર,	લ૦
અમૃતખુખીની ચોખમ, સુંદર એ અવિશાર,	લ૦ ૧૨
ગુણુ ગાવો સુધ સાધના, જિમ લલો મુપ અપાર,	લ૦
ઝલ્લિ વલ્લિ આણુંદ સદા, હીર મુનિ શાગુવાર	લ૦ ૧૩

—સર્વ દાસ દર સર્વ શ્લોક સંખ્યા ૭૦૦ સંપૂર્ણ સિ. પૂજ્ય પ્રવર પં. સ્થિવર ઝલ્લિ શ્રી ૫ જસવંતજી તમ્ય શિખ્ય પૂજ્ય ઝલ્લિ શ્રી ૫ દેદાજી તનુ શિં ૫૦ ઝલ્લિ શ્રી ૫ રામાજી તનુ પ્રસાદન સિં ૫૦ મનોહરાખ્યેન. સં. ૧૭૨૯ વર્ષે દાક્ષિણ વલ્લિ ૭ દિને શુંદરથ ગ્રામે સિં ૯. ૧૭. (વિ. ધ.)

(૭૨૭) સાગરદત્તરામ ૧૭૨ (૪) ૫. વિજયાદશમી નવોદયાં.

આદિ—

આસારાગે દુહા.

શ્રી આદીસર આદિ દેવ) અતુલ્લીયલ અરિહંત,	
ચોત્રીસે વાંદુ ચતુર, ભયભંજણુ ભગવંત.	૧
આદ્ય સ્ત્રીમંધર અધિક, વિહરમાન જાણુ વીસ,	
વિનય ભક્તિ કરી વંદીછ, અતિશયવંત અંધીસ.	૨
વલી ધ્યાઉ વાગેશ્વરી, વર વિદ્યા દત્તાર,	
ભાત મયા કરિ મન મુદ્ધર્, તુડી તારણુહાર.	૩
મદ્ગુરુ નામ જપું સદા, જાસ પસાય જાણુ,	
જ્ઞાન મુખિ લહીછ ધણું, કીર્ત્તિ કોડિ કથાણુ.	૪
જયવંતા મુદ્ધા યતી, અદી દ્વીપમાં આજ,	
વસિ વસિ તેહનછ વંદીછ, ઋધિવંત ઋષિરાજ.	૫
ગાઉ તાસ પસાય ગુણુ, ઉગતિ અનૂપ ઉપાય,	
દાન દીઉ જિમ દેવદત્ત, ચરિત રચું ચિત્તધાય.	૬
ચતુર તણા ચિતરંજયણુ, કહિસુ કથા કલ્પલોક,	
કવિ રસ કૌતિક કાન દધ, એ સંભલો ધલોક.	૭

x x x x

અતે—

સવ ગાથા ૭૦૪ દાસ પચતાલીસમી મુખખડાની.

x x x x

સંવત વેદયુગ જાણીછ મુનિ શશિ વર્ષ ઉદ્ધર,	
મેદપાટમાંહે સિખ્યો, વિજય દશમ દિનસાર,	સુ. ૫
ગદ જાણેરછ યુગતમું, લેખીઉ એ અધિકાર	સુ.
અમૃત સિદ્ધ યોગઈ સદી, ત્રયોદશી દિન સાર એ,	સુ. ૬
ભવિક નર સાંભલો.	
ભાડવ માસ મહિમા ઘણી, પૂરણુ કર્યો વિચાર,	ભ.
પંચનાલીસ દાસે સદી, ગાથા સાત સર્ઈ સાર.	ભ. ૭
લુંકછ ગજ લાયક યતી, વીરસીહ જેમાલ,	ભ.
ગુરુ ઝાંઝણુ શ્રુતકેવલી, ધિવર ગુણે ચોસાલ.	ભ., ૮

સમરથ થિવર મહા મુની, સુંદર રૂપ ઉદાર,	ભ. ૧
તસ સિષ ભાવ ધરી ભણુધ, મુગુર તણુધ આધાર,	ભ. ૯
ઉછો અધિકો જે કહો, કવિ ચાતુરીધ કિલોલ,	ભ.
મિથ્યા દુઃકૃત તે દૂયો, જિન સામર્થ ચોસાલ.	ભ. ૧૦
શ્રી ગઘ સજનજન નરનાર જે, સંભલી લહધ ઉલ્હાસ,	ભ.
નરનારી ધર્માતમા, પંડિત મ કરો કો હાસ.	ભ. ૧૧
દરજનનધ ન મુહાવહી, નહી આવધ કોઇ દાય,	ભ.
માયા ચંદનના દરધ અમુચિ તિહા ચલિ જાય.	ભ. ૧૨
પ્યારો લાગધ સંતનધ, પામર્ધ ચિત્ત સંતોષ,	ભ.
ઢાલ ભલી ભલી સાંભલો, ચિત્તથી ટાલઉ રોષ.	ભ. ૧૩
શ્રી ગઘનાયક તેજસી, જળ લગ પ્રતપો ભાણુ,	ભ.
હીર મુનિ આસીસ દર્ધ, હોજો કોડિ કલ્યાણુ.	ભ. ૧૪
સરસ ઢાલ સરસી કયા, સરસો સહુ અધિકાર,	ભ.
હીરમુની ગુર નામથી, આણુંદ હર્ષ ઉદાર.	ભ. ૧૫

—૩૩-૧૫ પ્ર૦ કા.

—૧૭-૧૭' દા. ૪૩ નં. ૫૬ બ ડે.

૩૫૧ વિજયસૂરિ.

(૭૨૮) રોહિણી ચોઢાલીઉં સ. ૧૭૨૭—માણેક.

૩૫૨ લક્ષ્મીવિજય. (ત૦ વિમલહર્ષઉ—પ્રીતિવિજય—પુન્ય-
વિજય શિ૦)

(૭૨૯) શ્રીપાલ મયણામુન્દરી રાસ. સં. ૧૭૨૭ ભાદ્ર. શુ. ૯,
ખંભાતમાં.

અંતે—

તપગચ્છ ગયણે દિનકર સરિષો, શ્રી વિજયદાંન સૂરીદાળ,
તાસ પાટ સોભાકર સુંદર, હીરવિજય મુણીદાળ.

૯૭.

હીરવિજયની વાણી સુણીનઇ, અકપ્પર આણુંદ પામ્યોછ;
 સકલ દેશમાં દયા પલાવઇ, ધર્મ ઉપરિ મન થામ્યોછ. ૯૮

પાટ પ્રભાકર ગુરૂ સોભાગી, શ્રી વિજયસેન સવાઇછ,
 ડહ્લીપતિ સાપિં વાદ કરતાં, કીરતિ જગમાં ગવાઇછ. ૯૯

દેવમૂરતિ વિજયતિલક સૂરીસર, જસ મુખ પુન્યમ ચઢોછ,
 લખધિનિધાન ગુરૂ ગૌતમ સરીષો, નેહ ધરીનઇ નીરખોછ. ૭૦૦

પાટ સોભાકર વિજયાણુંદ સૂરિ, સોભાગી સિરદારછ,
 રાય પુન્યાઢ પરિ પુન્યઈ પુરો, તપક્રીયાઈ સૂરોછ. ૭૦૧

પાટું ઉદયો જાંણે ભાંણો, વિજયરાજ મુર્ણીદોછ,
 સાક્ષિભદ્ર ધના સમોવડિ, મહિમા જસ દીણુંદોછ. ૨

પાઠક પુરંદર મૂરતિ સુંદર, નાગર પ્રણમઈ પાપછ,
 વિમલહર્ષ ગુરૂજનઈ નામઈ, ઉત્સવ અધિકા થાયછ. ૩

તાસ શિવ પ્રીતિવિજય મુનિસર, જેહની સખલ જગીસછ,
 ગુરૂશ્રી પુન્યવિજયનિં પ્રેમિં, હું પ્રણમું જિસિદીસછ. ૪

સકલ મનોરથ સહિજઈ ફલીયા, સોભાગી ગુરૂ મલીઆછ,
 ભવભય ફેરા દૂરિં કરિયા, ગુરૂચિ સોભા વરિયાછ. ૫

ધન નયરમાં રહી ચોમાસું, રાસ સંપૂરણ કીધોછ,
 નવપદનો મહીમા ખોલંતઈ, મુખ પવિત્ર તે કીટોછ, ૬

સંયમલેદ લોચનનઇ જલધિ, એ સંવત્સર જાંણોછ,
 ભાદ્રપદ સિત નવમિ મૂલ રિપહ, રાશિ ધનરાસિ વખાણોછ, ૭

શ્રી શ્રીપાલ મયણાંસુંદરિનો, રાસ રચ્યો ગુણ જાંણીછ,
 ઉત્તમજનના ગુણ ખોલંતઈ, જગ સોભા વિરચાંણીછ. ૮

રંગ ભરિ એ રાસ ભણીનઈ, જિજ્ઞાસા પવિત્ર કહેયોછ,
 લક્ષ્મીવિજય કહિં ભવિકાજન, શિવ રમણી વરેયોછ. ૯

—સ. ૧૭૩૧ વરસે આસો સુદિ ૧૩ શુક્રવાર દિને, પંડિત પુન્ય
 વિજય ગણિ તત્ શિષ્ય ગ૦ લક્ષ્મીવિજય શિષ્ય ગ. શુભવિજય લિખીત.
 (ઇડર બાઇઓનો ભંડાર)

૩૫૩ માનવિજય (૩) (ખ૦ જિનરાજસૂરિ શિ.)

(૭૩૦) પાંડવચરિત્ર રાસ. સં. ૧૭૨૮ આસો વદ ૨ રવિ. મેડતામાં.
અતે—

- શ્રી પરતર ગચ્છ દીપના નયવંતા શ્રી જિજ્ઞુષદોરે,
સકલગુણે સોદામણા, દરસગુથી જાવે દંદોરે. ૧૦ પાં.
વપનાંવર વિદ્યાનિકા વલી ગુણુ છત્રીસ નિધાનોરે,
અંદ જિર્યો અઠની કલા પૂરે યશ યુગપરધાનોરે. ૧૧ પાં.
પરગટ પાટ પરંપરા ગચ્છનાથક શ્રી જિનરાજોરે,
તામ્ર સીસ વાચકવર સિરિ માનવિજય શિરતાજોરે. ૧૨ પાં.
તામ્ર સીસ વાચક કોટે ગણિ કમલહર્ય દિત કાજોરે,
અઢપી પાંડવ ચરિતની ને મુણુનાં બાવક બાજોરે. ૧૩ પાં.
પાંડવના ગુણુ ગાવનાં લક્ષીએ વિદ્યા મુવિલાસોરે,
દરપ અધિક વધતાં હુવે જગમે વાધે યશ વાંસોરે. ૧૪ પાં.
મુનિ જે જીવદયા ક્ષમા પાસે ઇણિ પંચમઆરેરે,
ત્રિકરાણુ મુઁધે વંદિને જાક તેહને અલિદારોરે. ૧૫ પાં.
સંવત સતરેસે ભસે વરસે વલિ અઠાવીસેરે,
આગ્રવદ દિનિયા નિર્થ રવિવારે અધિક જગીસેરે. ૧૬ પાં.
મોટે નગરે મેહને શ્રી શાંતિનાથ સુપસાથેરે,
પૂરિ કીધી અઢપઈ મુણુતાં ધિર દોલત થાયેરે. ૧૭ પાં.

—એનસાગર ભં. ઉદયપુર, માણેક.

૩૫૪ વીરજી (પાર્શ્વચંદ્ર—સમરચંદ્રસૂરિ—રાજચંદ્રસૂરિ—દેવ-
ચંદ્રસૂરિ શિ.)

(૭૩૧)+ કર્મવિપાક અથવા જંબૂપૃષ્ઠા રાસ. સં. ૧૭૨૮ પાટણ.
આદિ—

સકલ પદારથ સર્વદા, પ્રણમું શ્યામલ પાસ,
નમિયે તેહને બિઠિ નિત્ય, પરમાનંદ પ્રકાશ.

ગાયત્રી ગણુહર પય નમી, કર્મવિષાક વિધિ જોય,	
ફલ ભાખું કૃત કર્મનાં, સાંભલજો સહુ કોય.	૨
સોહમ સ્વામી સમોસર્થા, અંપા નગરી માંહે,	
જાંખૂ પ્રભુ પ્રણમી કરી, પૂછે પ્રશ્ન ઉચ્છાંહે.	૩
કહો ભગવન્ ધનવંત સુખી, શે કર્મે જીવ થાય,	
દારિદ્રી નિર્ધન દુઃખી, કુણુ કર્મે કહેવાય.	૪
વલતું બોલે કેવલી, સુણુ જાંખૂ સુવિચાર,	
ભલા પ્રશ્ન તે પૂછિયા, ભવિક જીવ હિતકાર.	૫

x

x

x

x

અતે—

ઢાલ ૧૩ મી.

શ્રી પાસચંદ સૂરીસર પાટે, સમચંદ ગુણધારી,	
તેહને પાટે રાજચંદસરિ, સરત સોહે સારી.	૪
શિષ્ય શિરોમણિ તેહના કહીએ, પંચમ કાલ આચારી,	
દેવચંદ વણારસિ દીપે, પ્રાગવંશ શિણુગારી.	૫
જાંખુપૃચ્છા ભણુચ્ચે ગુણુચ્ચે, સુણુશે નરને નારી,	
માનવભવને સફલ કરીને, થાશે સૂર અવતારી.	૬
સવત સત્તર અઠાવીસે, પાટણુનગર મોઝારી,	
જાંખુપૃચ્છા રચી મેં રગે, વીરજી મુનિ સુખકારી.	૭

(પત્ર ૧૭ પ્ર. કા.)

(પ્ર. ભીમશી માણેક.)

x

x

x

x

એક બીજી પ્રતમાં અતે આમ છે—

અતે—

આદરચું ઢાલ આઠમી, સું સુણુતાં હોઈ આણુંદ હો.	કં
દેવચંદ વાચક તણો સું શિષ્ય કહિં વીરચંદ હો.	કં ૯

દૂહા.

દુષિં આંખ ઝરિં સદા તેહનો કહો કુણુ પાપ,
પરગુણુ દેષી નવિ સકિં તેહથી આપ અદાપ.

૧

x

x

x

x

નારી મરી નેં નિપજિં સુકૃત કહીઈ તાસ,
સત્યશીલ સંતોષ દઢ વિનય પુરૂષ વિલાસ.

૮

—(જૂનિ પ્રત-૫૦ નેમવિજય લખીત-પત્ર ૮-૧૪ પાલણુપુર ભં.)

—સં. ૧૯૨૪ ના કાર્તિક વદી ૧૩ રવીવાસરે લીખીત્વા ગોર
ભાઇચંદ શ્રી પાલવીયા પ્રસાદાત્ પઠનાથ વૃદ્ધસાધાયાં દોસી શ્રી જીન
ભક્તિધારક ગોકલજી સુષમલજી મીઠં પુસ્તકં. ૧૦-૧૨ પાલણુપુર ભ.

૩૫૫ ઉદયવિજય (ત. વિજયસિંહસૂરિ શિ૦)

(૭૩૨) શ્રીપાલ રાસ. સ. ૧૭૨૮ દીવાળી કીસનગઢમા.

પં. મેઘવિજય ગણિત્યાં નમઃ

આદિ—

દૂહા.

ઉદય કરે શ્રુત દેવતા સુપ્રસન્ન થઇ જોણુ,
અરિહંતાદિક હું જપું નવપદ અહનિશિ તેણુ.

૧

ઉદય સદા સંપતિ સવે આવે ઉચ્છવ પૂર,
સિદ્ધચક્ર આરાધનાં નિત નિત ચઢતો નર.

૨

ઉદય અનોપમ નાણુ ગુણુ દસણુ ચરણુ રસાલ,
અરિહંતાદિક સંપદા પ્રકટે પરમ વિશાલ.

૩

નવપદ જાપ જિકે જપે તિકે તપે મહિલોધ,
અરિહંતાદિક પદ જપો, તિણિં કારણુ સહુ કોષ.

૪

સિદ્ધચક્ર મહિમા તણો, સુણો સદ્ અધિકાર,
સાંભલિતાં સુખ પાંખીઈ લહીઈ જય જયકાર.

૫

નવપદ આરાધી કરી, સુખ પાંગ્રો શ્રીપાલ,
તિમ સાધકને સુખ હુઈ, કલે મનોગ્ધ માલ.

૬

x

x

x

x

અતે—

નવપદ મહિમા કારનેરે, કહું શ્રીપાલ ચરિત્ર,
ભણતાં સુણતાં ભવિયણારે, હોવે પુણ્ય પવિત્ર.

૪

તપગચ્છ ગયણુ દિણેસરે, વિજયદેવ સૂરીદ્ર,
પદ પ્રભાવક તેહનોરે, શ્રી વિજયસિંહ મુર્ણીદ.

૫

જિન અનેક પુહવિપતિરે, પ્રતિબોધ્યા નિજ વાણુ,
ધર્મ પમાડયા ભાવથી તે હુઆ ગુણુમણિ ખાણુ.

૬

દેશ મેવાડ તણા ધણીરે, જગતસિંહ મહારાણુ,
રૂપભદેવ પૂજ કરેરે તે નિસુણીઅ સવખાણુ.

૭

આખેટકની આખડીરે, ચોદસ સરીખે દીહ,
ધર્મરાગે ધરે જેહનેરે, તે દેખી નિરપૃહ લીક.

૮

સાયર રેલે મીનનારે, ઝીઝવાડા ગામ,

વધ હોતા તે વારીયારે. જિણુ વિજયસિંહ ગણુસામિ.

૯

અન્ય વણુ પણુ સી મળીરે, જૈન તણા વ્યવહાર,
વિજયસિંહ ગુર તે હુઆ, જાણુ હેમસૂરિ અવતાર.

૧૦

વિજયદેવ સૂરીદનારે, ખીજ પાટવિ જેહ,
શ્રી વિજયપ્રભ ગણુધર, જે ગુણુ માણિક ગેહ.

૧૧

વખત વિરાજે જેહનુરે, જગ જાણીતૂં આજ,

વડ ગુરભાઈ જેહનારે, વિજયસિંહ ગુરરાજ,

૧૨

તસ સીસે ચોપાઈ લખીરે, ઉદયવિજય ઉવઝાય,

સાભળતાં ભવિલોકને નિત આણુંદ ઉલટ થાય.

૧૩

શ્રી વિજયસિંહ સૂરીદના વૃદ્ધ સહોદર ધીર,

વાચક કીતિવિજય ગણિ હુઆ ગિર્યા ગુણુ ગંભીર.

૧૪

જિનવિજય પંડિત તેહનારે તેહને ક્યતે એહ,
 શ્રી શ્રીપાલ નરિંદની, મેં કીધી ચોપાઈ નેહ. ૧૫
 સત્તર અડવીસે કરીરે, ચોપાઈ એહ ઉદાર,
 દીવાલી દીવસે સુખે શ્રી, કિસનગઢે જયકાર. ૧૬
 દશમી છઠા ખંડનીયે ધન્યાસીમેં ઢાલ,
 એ કહી એતરેં નીપતારે, છઠા ખંડ વિશાલ. ૧૭
 ભાણતાં સુણતાં ભાવતાં હોવે મંગલમાલ
 જય લગ્ગી સુખ સંપદા વસી ઉચ્છવ રાજ્ય રસાલ. ૧૮

—ધૃતિ શ્રી તપગચ્છાધિપતિ શ્રી વિજયદેવસૂરિ પદ્માલકાર મં
 શ્રી વિજયસિંહ સૂરીશ્વર શિષ્યોપાધ્યાય શ્રી ઉદયવિજય ગણી વિરચિત
 શ્રીપાલનૃપ ચારત્ર સમાપ્ત: —હા. ભં. પાટણુ ડા. ૭૯.

—૭૫-૧૩ દા. ૪૧ નં. ૧૭ બ. ૩.

—ઢાલ ૭૭ સર્વગાથા ૨૦૫૫ સં. ૧૮૩૬ રા કાણુણ વદિ ૭
 દિને લિપતં. પં. વિદ્યાહેમ રાજનગર મધ્યે—૯૧-૧૨ દા. ૪૧ નં,
 ૧૬ બ. ૩;

(૭૩૩) રોહિણી રાસ—વિજયદેવસૂરિ રાજ્ય.

—ઉદયવિજય ઉપાધ્યાય શિષ્ય પં. જયવિજયગણિ શિ. પં.
 ભાણવિજય ગણિ શિ. કલ્યાણવિજયે લિખી સં. ૧૭૮૩ વષે. પત્ર ૫
 હા, ભં. પાટણુ ડા. ૮૧.

(૭૩૪) મંગલકશ રાસ—રત્ન; ૩.

સંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ જિનસ્તવન.

પ્રશસ્તિ પ્રાકૃતમાં છે.

પાવિય પરમ પસાયં તેસિં સિરિ વિજયસીહસૂરી,
 હું ભાવેણું સથુણિ ઉવાંચગવર ઉદયવિજયેણું. ૧૩૪
 પયડ પયાવ દિણિદો, ભવિચપિપાણું દવિદ માકદો;
 સંખેસર જિણુચદો, સુહકદો દેહ મેં ભદં. ૧૩૫

—છતિ શ્રી મહોપાધ્યાય શ્રી ૫ શ્રી ઉદયવિજય ગણિકૃત સંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ જિનસ્તવનં સંપૂર્ણ. સંવત્ ૧૭૬૫ વર્ષે પ્રથમ વૈશાખ સુદ ૧૫ દિને લખિતં. (પ્ર. કા.)

રાજગીતા—શખેશ્વર પાર્શ્વજિનગીત.

અતે—

શ્રી વિજયદેવ તપગણ રાગ, શ્રી વિજયાસહ સુગુર વડ દિવાળ, વાયક ઉદયવિજય પ્રણીતા, પાસ જિનવરતણી રાજગીતા. ૩૬

—છતિ રાજગીતા-પાર્શ્વજિન સ્તવન સંપૂર્ણ. (—પ્ર. કા.)

(૭૩૫) ઉત્તરાધ્યયનના ૩૬ અં ૦ ની ૩૬ સઝાય.

આદિ— પ્રવચણ દેવી ચિત્ત ધરીજી.

પ્રમ સઝાયમાળા ભી. મા.

—સં. ૧૭૩૬ વર્ષે ચૈત્ર સુદિ ૧૧ દિને મંગલવાસરે લિખિત ઇહમદપુરે પત્ર ૧૬ અમરવિજય સીનોર.

—સવત્ ૧૮૭૯ વર્ષે પોસ સુદિ ૫ ભોમવાસરે પં. અમીવિજય ગં. પં. સુખ સ. લિપિકૃતં ૫. રણજિતસાગરજીને અર્થે શ્રી ભીન્નમાલ નગરે. ૧૧-૧૬ જૈ. એ. ઇ. નં. ૧૦૪૫.

અનાથિમુનિ સં ૦ આદિ-મગધદેશ રાજગ્રહિ નગરી રામશ્રેણિક દીપેરે.

અતે—

શ્રી વિજયદેવસૂરિ સર પાટં વિજયસિંહ મુનિ રાયરે,

ઉદયવિજય વાયક તસ બાલક સાધુતણા ગુણ ગાયરે. ધન. ૧૩

૧-૧૧ આ. ક.

—લિં નેમવિજય ઉદયપુરમધ્યે સં. ૧૮૨૮ મહા સુદ ૪ શુક.

આવિઞ્ઞ પુન્યપ્રભાવિકા બાઈ લાડૂ પકનાર્થ ૨-૧૨ આ. ક.

૨૪ જિનસ્તવ ૦ હા. ભ. પાટણ. દાખડો ૮૩.

૩૫૬ કુશલધીર. (ખ૦ જિનમાણિકસૂરિ—કલ્યાણુધીર—
કલ્યાણુલાલ શિ૦)

(૭૩૬) લીલાવતીરાસ. સં. ૧૭૨૮ સોઝિત (સોજત)માં.

આદિ—

દ્વંદ્વા.

આદીસર સમરિનૈ પ્રણમી સદ્યુર પાય,	
સતિચરિત કહિસું સુપરિ, સુણુજ્યો સહુ ચિત્ત લાય.	૧
સીલ વડો સંસારમૈં, સીલૈ લહીયૈ લીલ,	
ત્રિકરણુ સુધ તે પાલનાં, કરો રપૈ કાં ઢીલ,	૨
લધુ વેસતી લીલાવતી, રાખ્યૌ સીલ રતન,	
આપદ ફેડી આપણી, ધરમી કહૈ ધન ધનન.	૩
આગૈ આગૈ ઐ હુઈ, સતી વડી સંસારૈ,	
લધુ વૈધણુ લીલાવતી, નિરમલ કી સહુ નારિ.	૪
તિણિ કારણિ હું તેહનૌ કહુ પરખંધ કર જોડિ,	
ઝાતા કચપચ સહુ તણ, સુણિજ્યો આલસ છોડિ.	૫

અંતે— દ્વંદ્વા ૨૫ મી રિષમજિન પૂજ્યેએ—એહની.

ધક જીહઈ કેતા કહુંએ, સતીયતણા ગુણુચામ,	સ
સપેપઈ ધમિ સંથુણી એ, મઈ પૂરી મનહામ.	સ. ૯
ધી પરતર ગછ રાજ્યાએ, શ્રી જિનમાણિક સૂરિ,	સ.
શિષ્ય તાસ વાચકવરએ, શ્રી કલ્યાણુધીર પડૂર.	સ. ૧૦
પાટ પ્રમાકર તેહના એ, વાચક કલ્યાણુલાલ	સ.
જસ પ્રતાપ જગિ જેહનો એ, વિસ્તરીજી જિમ આમ	સ. ૧૧
તસુ પદ પંકજ મધુકર એ, શ્રી કુશલધીર ઉવચાય,	સ.
જોડી નિણુ એ ચઉપછએ, સજ્જન જન સુપદાય.	સ. ૧૨
શ્રી સોઝિતપુરમંડણ એ, શ્રી ક્રમનાથ નિણુદ	સ.
તાસ પસાઇ એ રચી એ. પાંમી પરમ આણુંદ.	સ. ૧૩
સંવત વસુ ભુજ ભોચણુ એ (૧૭૨૮) સોઝિત નગર	

રાસ રચ્યો રગઈ કરીએ, શ્રી સંધનઈ સુષકાર.	સ. ૧૪
શિષ્ય દ્રમસાગર આગ્રહઈ એ, રચ્યો સંબધ રસાલ,	સ.
પ્રસિદ્ધ અપ્રસિદ્ધ ઇહાં અછૈંએ, સગલી પિણુવીસ ઢાલ.	સ. ૧૫
ચતુર રસિક ચિત ધારિજ્યોએ, નવલા જિહાં વિનોદ.	સ.
ભણતાં સુણતાં વાંચતાં એ, પામર્યો પરંમ પ્રમોદ	સ. ૧૬

—સર્વ ગાથા ૬૦૩ ક્રિતિ શ્રી સીલ પાલણુ વિપચે સતી લીલા-
વતી રાસ સંપૂર્ણમ. પં. શ્રી ૫ રંગકુશલગણિ વાચનાર્થ. સં. ૧૭૫૨
પ્રભુકુશલ-પૃ. ૧૪ પં ૧૮. ભાવ).

(૭૩૭) ભોજચરિત્ર ચોપઈ (ભોજરાજની ચોપઈ) સં. ૧૭૨૯
મહાવદ ૧૩ સોજત્રા દાનવિપચ.

આદિ—

દૂહા.

શ્રી સપેસર પાસના પાયકમલ પણમેવ,	
સદ્ગુર ચરણે ચિત ધરી, વલિ સરસત સમરેવ.	૧
સાનિધીકારી વલિ સદ્ગુર, પ્રણમું પરમાનંદ.	
યુગપ્રધાન જિણુદત ગુર, શ્રી જિનકુશલ સુરિંદ.	૨
એ સહુ મન મુધ સમરિ, દાન ધરમ દીપાય,	
કહિસુ કુતૂહલની કથા, સહુ સુણિજ્યૌ ચિત લાય.	૩
ભોજ નૃપતિ પૂરવમવે, દીધો મુનિને દાન,	
તસુ દ્વંદ્વ કહિસું સોહામણા, સુંણિજ્યો હોય સાવધાન.	૪
આગે અગેરૈ હુંવા, દાનાવલી દયાલ,	
પિણુ નણક અરૈ પંચમે, કહિજૈ ભોજકૃપાલ.	૫
દુરભક્ષ વેલા દોહિલી, લહિ અવસર મન રંગ	
તજિ ભોજન મુનિને દીધો, ઊલટ ધરિ બહુ અગ.	૬
રાજ ઋદ્ધિ લાવણ્યતા, મણિ માંણુક ભંડાર,	
પરધણ સહુ પામ્યાં જિકે, વલિ વનિતા સું વિચાર.	૭

પ્રથમ ખંડને અંતે— ૧૩ હાલ.

ગછ પૂરતર ગરૂઆ ગુણે, જિનમાણિક્યસૂરિ,
સિદ્ધ સાધક સિરસેહરૈ, જસનેજ પહૂર. ૧૦

તાસુ સીખ્ય સુવિહિત થયા, ભુવિ અધિક ગંભીર,
વડભાગી વાચક વંદું શ્રી કલ્યાણધીર, ૧૧

પાટે તસુ તેં પરગડા, વાચક પદ ધાર,
કલ્યાણલાભ કીર્તે કરે, જાણે સકલ સંસાર. ૧૨

તસુ પદ પંકજ મધુકરેં શ્રી ભોજ ચરીત્ર,
કુશલધીર પાઠક લિખ્યૌ. જિહાં કથા પવિત્ર. ૧૩

પ્રથમખંડ ઇણવિધ લિખ્યૌ, સોજિત પુરમાંહિ
સીખ્ય દ્રમસગર આગ્રહેં, મન ધરીય ઉચ્છાહ. ૧૪

પ્રથમ ખંડ પૂરો કીયોં, કરેં ગ્રંથ એકઠ,
નિધિ ભુજ સંવચ્છરેં કાર્તિક વદિ છઠ. ૧૫

—ધતિ શ્રી ભોજચરિત્રેં ચતુઃપદી મુંજ ભોજોત્પત્તિ વિપ્ર શ્રી
ધનપાલ સોભન ભોજરાજપ્રતિભોધકઃ ધનપાલ સ્વર્ગ ગમનો નામ
પ્રથમ પ્રસ્તાવઃ

દ્વહા.

જુગવર શ્રી જિનદત્ત ગુરૂ, જ્ઞાદિ સિદ્ધિ દાતાર,
તેહ સુગુરૂના પાય નર્મી, રચું દ્વિતિય ખંડ હિતકાર. ૧

x x x x x

બીજા ખંડ ૪ હાલ અંતે.

એ પંડ પૂરણ થયો દૂજોં ચિહ્ન હાલ કરી સો રસાલ,
શ્રી કુશલધીર પાઠક કહેં, સુપરિ સુંણો બાલગોપાલ. ૧૬

—ધતિ ચક્રવર્તિ કૃત્તલિ (?) ભારતી વિરદ પ્રાયણો નામ દ્વિતીયો
પ્રસ્તાવ. ત્રીજા ખંડની ૮ મી હાલ અંતે

ત્રીજો પંડ થયો સંપૂરણ નેટ ફલિસ્યૈ ધ્રમ એકંતરે,
કુશલધીર પાઠક કહૈ સુંણિજ્યૌ, જિમ કહુ સુકનૌ વિરતંતરે.

૧૭ કૃ૦

—પૂર્વ ભવકથનં પરકાયપ્રવેશવિદ્યા સિદ્ધિ નામો તૃતીયો પ્રસ્તાવઃ
ચોથા ખડની ૨૯ મી ઢાલ અંતે

×	×	×	×
ભોજ ચરિત રચના વિધિ ચૌપાઈ રે, ચૌથૈ પંડ સુવિશાલ,			
પરકાયા પરવેશ વિદ્યા તણોરેં, થયો પૂરણ અતહિ રસાલ. ૭ ભો.			
ગછ ખરતર ગુણવંતા ગછપતીરે, શ્રી જિનમાણિક્યસૂરિ,			
પચ નદી પંચ પીર સાધિયાંરે, જિણુ હાજરાહજૂરે. ૮ ભો.			
પારિપત સંત સુપરગડારે, વાચક કલ્યાણુધીર,			
પગમ સવેગી પરમ શ્રુત સાગરે, ગરઆ પરમ ગંભીર. ૯ ભો.			
તાસુ પાટોધર પરગડારે, ભણુસાલી કુલભાણુ,			
વાચક કલ્યાણુલાભ કલાનિલૌરે, જિન પ્રતિજ્ઞોધ્યા રાહિરાંણુ. ૧૦ ભો.			
જસુ પદપંકજ કહીયૈ મધૂકરે, શ્રી કુશલધીર ઉવઝાય,			
ચતુર જસનાં મનરંજન ચૌપદરે રચી એહ લવલાય. ૧૧ ભો.			

—સર્વગાથા ૮૦૫. પરકાય પ્રવેશની વિદ્યાગ્રહણુ સત્યવતી
પ્રતિજ્ઞા કથન.—દેવરાજ પુત્રજન્મસૂચક ચતુર્થ પ્રસ્તાવઃ ચત્વારોપિ પંડ
મીલને સર્વ ગાથા ૧૬૭૦ ઇતિ ચતુર્થ ખંડઃ—

અંતે—

વરશચિ ઇમ ચિત ચિંતવૈ, નૃપ મુઝ દિસા નિરાસ,	
થઇ જૈકો નિજ થાંનિકેં, વિણુ પુત્રાદિ સાતે ઉદાસ. ૧	
ભોજ પ્રખંધ પ્રસિદ્ધ ભુવી ભારી, સદ્ જાંણેં સંસારી જે.	
તિણુ કારણમેં આ મુખકારી, ચૌપદ રચિ સુવિચારી જે. ૨	
કહીય કયા કાકા ચિન ધારી, ભોજ ચરિત્ર નિહારી, જે. ૩	
• શ્રી ખરતરગછ જાણિ દિણુંદા, શ્રી જિનમાણિક્ય સૂરિંદા.	
તાસ સીસ વાચક વરદાઈ, કલ્યાણુધીર કહાધ. ૪	

વિનેય તાસ વાચક પદધારી, કલ્યાણલાભ હિતકારી,
 તે સદ્ગુરના પ્રણમી પાયા, રચે કુશલધીર ઉવઝાયા. ૫
 સંવત સતરૈસૈ ગુણત્રીસૈ, માહ વદ તેરસ દીસેં,
 પચમ પંડ થયો છહાં પૂરો, સોઝિત નગર સનૂરોરે. ૬
 —પત્ર ૮૩ પં. ૧૩ ધો, સ. બં.
 —ગ્રંથાગ્ર ૩૦૦૦ અમ.

૩૫૬ કનકનિધાન. (ખ. હંસપ્રભોદ—આરૂદત્ત શિ.)
 (૭૩૮)+ રતનચૂડ વ્યવહારી રાસ, સં. ૧૭૨૮ આવણુ વદ ૧૦ શુક.
 આદિ—

સ્વસ્તિ શ્રી સોભા સુમતિ, લીલા લખધિ ભડાર.
 પરતા પૂરણુ પ્રણમીધં, અડવડિયાં આધાર. ૧
 પુરિસાદાણી પાસ જિણુ, ત્રેવીસમા જિનરાજ,
 વામાનંદન સુગુણનિધિ, સારધં વંછિત કાજ. ૨
 દાનેં જગ માંને સદ્, દાને દોલતિ હોય,
 ઇહ ભવિ અવિહડ સુખ હુવેં, સારાહેં સહુ લોય. ૩
 જેહ તર્યા તરસેં જિકેં, સાંપ્રતિ જેહ તરંત,
 તે સદ્ દાન પ્રભાવથી, ઇમ જિનરાજ કહત. ૪
 રતનચૂડ વ્યવહારીઓ, પુણ્યવંત પરસીદ્ધ,
 તેહ તણા ગુણુ વરણવું, નામ થકી નવનિધિ. ૫

x x x x

અતે—

ઢાલ ૨૪—પાસ જિણુંદ જુહારીધં—એ દેશી.

સવત ગયવર આંખડી મુનીવર શશી ઉદારોરે (૧૭૨૮)
 આવણુ વદી દશમીને દિને, ચોપઈ જોડી સુકવારોરે,
 શ્રી ખરતર ગચ્છના ધણી, ભદ્રારક શ્રી જિનરાજોરે,

શ્રી જિનરતન સૂરીસર, ગચ્છનાયક વડ દિવાળેરે,
 યુગપ્રધાન જગિ પરગડા વિજયમાન ગચ્છરાજેરે,
 શ્રી જિનચંદ સૂરીસર, ગચ્છનાયક સિરતાજેરે,
 શ્રી જિનકુશલ પરંપરા, જિહાં કણિ મ્હોટો મુનિરાયેરે,
 વિદ્યાગુણગુણસાગર શ્રી હંસપ્રમોદ ઉવઝાયેરે,
 તાસ સીસ પાઠક જયો ચારદત્ત ગણીરાજેરે,
 તેહની સાનિધ્યે ચઉપાઠ એતો પૂરી થમ શુભકાજેરે,
 કનકનિધાન વાયક રચી એ' ચોપઈ ચોવીસ ઢાળેરે,
 સખર સંખંધ સોહામણો સખરી ચોપઈ ચોસાસોરે. ૭૨૦
 ભણુતાં ગુણુતાં વાંચતાં એતાં સુગુણ માણુસ હરખેરે,
 રાગરતન ઝવહર ભલા પણુ જવહર માણુસ પરખેરે,
 શ્રી જિનકુશલ પસાઉલે મુજ વંછિત ચઢયા પરિમાણુરે,
 કનકનિધાન કહે હુજે, સુખ સંપત્તિ લીલ કલ્યાણુરે.

(૨૩ પત્ર પ્ર. કાં.) ઉદયપુર ભં.

—સં. ૧૭૮૮ આષાઢ સુદ ૧૪ શ્રી સમીનગરે પાનાં ૧૪ પ્રે. ૨.

—ભ૦ વિજયસિંહસૂરિ શિ. પં. શ્રી ગજવિજયગણિ શિ૦ પં.
 ગુણવિજયગણિ પં. હિતવિજયગણિ શિ. ભાણુવિજય ગ. તદ્દનુજ પં.
 શ્રી જિનવિજય ગ૦ શિ. પં. કસ્તૂરવિજય મુ૦ મતિવિજયેન લિપીકૃતા
 શ્રી રવનગરે સુમતિનાથ પ્રસાદાત્-૧૮-૧૫.

—સંવત ૧૮૫૨ ના વર્ષે ચૈત્રાદિ દ્વિતિયા ૨ દિવસે સતિ શુક્ર-
 વાસરૌ યઃ ગ્રંથ સંપૂર્ણમ્ કૃતં શ્રી શ્રીપ શ્રીપ પં. ગુલાલવિજયગણિ
 તત્ શિષ્ય મુનિ માણિઅવિજય લિપિકૃતં શ્રી ગણુપતિ મધ્યે, વૃદ્ધ
 ગણુપતિ શ્રી શ્રીશ્રીશ્રી શ્રી શ્રી ૧૦૮ શ્રી શ્રી વિજયનિજેન્દ્ર સૂરીસ્વર
 વિહારે લિપિકૃતં. શ્રી શ્રી રાધણુપુરેયુ ચિંતામણ્યાદિ ત્રયોદશ ચૈત્યવંદનાત્
 મીદં તત્ પુનઃ પ્રમાદાત્ મીદં ગ્રંથ સંપૂર્ણમ્-વીહારમધ્યે, ૧૮-૧૭
 જૈ. એ. ઇ.
 (પ્ર૦ ભીમશી માણેક.)

૩૫૭ મતિકુશલ (ખ૦ ગુણકીર્તિગણિ-મતિવલ્લભ શિ૦)

(૭૩૯) ચંદ્રલેખા ચોપદ્ય સં. ૧૭૨૮ આસો વદિ ૧૦ રવિ
પચીઆખમાં.

આદિ—

સરસતિ ભગતિં નમી કરી, પ્રણમું સદ્ગુર પાય,	
વિધનવિહારણુ સૂખકરણુ, પરસિદ્ધ એહ ઉપાય.	૧
સમરૂં ગોડી પાસજી, પરતા પુરણહાર,	
સામાયક ઉપરી સરસ, કહિંસ કથા સૂખકાર.	૨
સામાયક સૂધે કરો, ત્રિકરણુ સુદ્ધ ત્રિકાલ,	
સત્રૂભિત્ર સમવડિ ગણો, જિમ તૂટે જન્મલ.	૩
મરદેવી ભરતાદિમુનિ, કરિ સામાયક સાર,	
કેવલ કમલ તિણિવરી, પામ્યા ભવનો પાર.	૪
સામાયક મન સુધે કરો, પામી ઠામ પવિત્ર,	
તિણુ ઉપરી તુમ્હે સાંભલો, ચંદ્રલેહા ચરિત્ર.	૫
વચનકલા તેહવી ન છે, સરસ બંધ રસાલ,	
તિણુ જાણુ સહુ એ હુસો, સાંભલતાં ખુસીયાલ.	૬
x x x x	

અંતે—

(મોરીયાની)

ઢાલ રદ્દ મી-વીર વખાણી રાણી ચેલણાજી એ દેશી.

x x x x

તિમ તુમે ભવિયણુ હિત ધરીજી, સામાયક કરો શુદ્ધ.	
નિર્મલ થઇ જિમ નિસ્તરોજી, ધમ કહિ જિન સંખુદ્ધ.	૧૦
છ દેવ થમિં એઅછિજી, સરસ સંબંધ રસાલ,	
ગુરુમુખ સુણિ મે ગાધયૌજી, બિચિબિચિ કવિયણુ ખ્યાલ.	૧૧
સંવત સિદ્ધિ કર મુનિશશિ વદિ આસો દસમિ રવિવાર,	
શ્રી પચીયાખમે પ્રેમશું જી, એહ રચ્યો અધિકાર.	૧૨

ખરતર ગણીપતિ સુખકરણ, શ્રી જિનચંદ્રસૂરિંદ,
 વડ જિમ વધતી શાખા ખેમનીણ, જાં ધુ રજનીશ દિણંદ. ૧૩
 સુગુણ શ્રી ગુણકીરતિ ગણીણ, વાયકપદવી ધરંત;
 તસ અતેવાસીય ચિરણ્યઉણ, મતિવલ્લભ મહંત.
 પ્રથમ તસ શિષ્ય અતિ પ્રેમશુંણ, મતિકુશલ કહે એમ,
 સામાયક મન શુદ્ધે કરોણ, જય વરો ચંદ્રલેહા જિમ. ૧૫
 રતનવલ્લભ ગુણ સાંનિધેણ, એ કીઓ પ્રથમ અભ્યાસ.
 છમેં ચોવીસ ગાહા અઠેણ, ઓગણતીસ ઢાલ ઉઘાસ. ૧૬
 ભણિ ગુણિ સુણિ ભાવશુંણ, ગિરઆતણા ગુણ જેહ;
 મન શુદ્ધે જિન મર્મ જે કરૈણ, ત્રિભોવનપતિ હુવૈ તેહ. ૧૭

—ધર્મશ્રી સામાયક વિષયે ચંદ્રલેહા ચતુષ્પદી સંપૂર્ણા. સવત્
 ૧૭૬૦ વર્ષે ફાલ્ગુણિ માસે શુક્લપક્ષે ત્રયોદશી તિથૌ રવિવાસરે શ્રી
 પાટણપુરાંતરે શ્રી ખરતરગચ્છે શ્રી જિનસુખસૂરિ વિજયરાજ્યે આચાર્ય
 શ્રી કીર્તિરત્નસૂરિ સાપાયાં વાં હીરરાજગણિ શિષ્ય મુખ્ય શ્રી ઉદયહર્ષ-
 ગણિ તત્ત્વિષ્ય વાં ક્ષેમવિમલેન લિપીકૃતં. શિષ્ય પં. ત્રૈલોક્યસુંદર
 મુનિ સારંગ વાચનાર્થે શ્રી.

—૧૭-૧૮ બી. ડી. ૨૯૧ રો. એ. સો મુખ્ય નં. ૧૮૯૮

—સંવત ૧૭૯૧ વરષે પોસ સુદ પૂનિમ સનીવાસરે શ્રી અંચલ-
 ગચ્છે, વાં શ્રી ૫ શ્રી માહાવલ્લગણિ શિષ્ય પં. શ્રી ૫ શ્રી માણિકલાભ-
 ગણિ. શિષ્ય મુ. શ્રી સત્યલાભ લિખિતં. માડવી બિદર મધ્યે. ૧૪-૧૯
 વ. રા. મુખ્યર્ધ.

—સર્વગા. ૬૨૪ શ્રી ચંદ્રલેહારાસ સંપૂર્ણ. લાં ૧૭૭૩ આસો
 વદ ૩. (શુ. વિ.) લીં. રત્ન. લાં.

—સર્વગા. ૬૨૪ ધર્મિ ચંદ્રલેહા ચક્રપર્ધ લિખિતાશ્રી નવીન
 નગરે શુદ્ધપ્રત ૧૬-૧૮ આાં કાં

—સં. ૧૭૬૬ કાં શુ ૧૦ કર્મવાટયાં નીલવાસરે. - પં.
 સકલકુશલ શિં ગણિ હીરકુશલ લિપિચક્રે નિકુપનગરે. ૨૩-૧૫ આાં કાં

—સં. ૧૮૧૯ ક્રાં શુ. ૧૨ શુક્રવારે લિં બખત વિજયેન મકસુદાબાદ નગરે મહિમાપુર મધે ૨૬-૧૩ ધોં

—(ગુલાબવિજય ભં. ઉદયપુર.)

. —સર્વગાથા ૬૨૧-સવત ૧૮૨૨ ના વર્ષે આસો સુદિ ૧૦ દિને વાર ભોમે લખ્યો. સકલ પડિત શિરોમણિ પડિતશ્રી ૧૦૮ શ્રી પ્રેમવિજયગણિ તત્ શિષ્ય પડિતશ્રી ૧૦૩ શ્રી સુખુદ્ધિ વિજયગણિ તત્ શિષ્ય પ. રૂપવિજયગણિ લપીકૃત આત્મા અર્થે ૨૫-૧૫. પાલણુપુર ભં.)

—૨૪-૧૫ પં. જગરૂપ સ્વ. વાચનાર્થે પાલણુપુર ભં.)

—૨૮-૧૭ આગ્રા ભંડાર. ૩૨-૧૦ બાલચંદ્ર યતિ ખાનગામ.

—સં. ૧૭૮૫ આસો વદ ૧૧ શુક્ર. સકલપડિત શ્રી વિદ્યારચિ-ગણિ તત્ શિષ્ય પં. શ્રી વિજયરચિ તત્ શિં પં. પ્રેમરચિગણિ તત્ શિં...લીપીકૃત. તૃતીયપ્રહરે. ૨૧-૧૭ બાલં

—સર્વગાથા. ૬૨૪ સં. ૧૭૬૫ વર્ષે વૈશાખ માસે શુકલપક્ષે દ્વાદશી વાર રવૌ દિને ચતુઃપદી સંપૂર્ણકૃત-લિ. મુનિ પેતસીંહ સ્વવા-ચનાય ૧૬-૧૯ લીં.

—લિખતં ચતુરસાગરગણિ-શ્રી સાદડી નગરે શ્રી. ચિંતામણિ. પાર્શ્વનાથ પ્રસાદાત્ અંવત્ ૧૮૩૦ રા માહ વદિ ૯ દિને શ્રી રાણુપુર પ્રસાદાત્ પરોપકારાય લિખે ને વાંચી શ્રી રસ્તુકથ્યાણુ મસ્તુ. શ્રી. ૧-પાનાં ૨૩-૧૪ પોપટ પ્રાગણ કલાગલા કરાંચીવાળા પાસે.

—સં. ૧૮૫૫ વના વર્ષે આવણુ પ્રથમ શુકલપક્ષે તીથી ૧ વાર સનૌ ઇદ્રી કપૂર આમે લખીત પં. મયારત્નેન. ૨૭-૧૩ ઝીંઝુવાડા ભંડારમાં.

—છતિશ્રી ચદ્રલેહારાસ સંપૂર્ણ. સર્વ ઢાલ સંખ્યા ઓગણત્રીસ ઢાલો છે. સર્વ ઢાલ ૩૯ સર્વગાથા છસે ચોવીસ છે. સવત અઢારસે નવના વર્ષે શાકે સોલ પંચોતેર પ્રવર્તમાને દક્ષણાયનગતે શ્રી સૂર્યે

સરદૈતૌ મહાભાંગલ્યપ્રદે માસોત્તમમાસે કાર્તિકમાસે કૃષ્ણપક્ષે દશમીદિન
ગુરુવારે-પં. શ્રી. ૫ પુલ્હિવિજય તચ્છિષ્ય પં. માણીવિજય લિપીકૃતં
શ્રી. ૫ ૧૦૮ શ્રી સૌભાગ્યસૂરિ રાજ્યે શ્રી પાર્શ્વનાથને પ્રસાદે લખિતં
આત્માર્થે કુંકણદેશે કીલે પારડી મધ્યે ચોમાસું રહિને-મહારાજ શ્રી રાજ
દુર્જનસિધ રાજ્યે પત્ર ૩૪ અમરવિજય-સીનોર.

૩૫૮ ઉદયસમુદ્ર [ખ૦ કમલ હર્ષ શિ૦]

(૭૪૦) કુલધ્વજકુમાર રાસ. સં. ૧૭૨૮ (જણાય છે)

આદિ—

દૂહા.

- શ્રુતદેવિ સમરં સદા, પ્રણમું સદગુરૂ પાય,
મીઠી વાણી મુખ થકિ, પ્રગટે જસ પસાય. ૧
- દાન શિયલ તપ ભાવના, ચઢવિહ ધરમ પ્રધાન,
શિયલ સરિખો કો નહિ, ઈમ ભાષે વર્ધમાન. ૨
- શિયલે સોલેસતિ તણાં, નામ રલાં અધાપિ,
શિયલે નારદ વરણીયે, અંગિ ન લાગે પાપ. ૩
- કુલધ્વજકુમાર તણાં વલી, શિયલે કષ્ટ પુલાય,
તાસ ચરિત કહેતાં થકી, ઉલટ અંગ ન માય. ૪
- સુણજ્યો ભવિયણ ચિત ધરી, કુમર તણો સંબંધ,
પુન્યકથા કૈતિક કથા, અક સેનું ને સુગંધ. ૫

x

x

x

x.

અતે— દાલ ૨૮ કમરે સોમન ચીંતવેરે-ધન્યાશ્રી.

- સંબંધ કુલધ્વજ મુનિતણો એ સીલને અધિકાર,
ગાધ્યે અધિક પ્રમોદ્યું, જિમ તરણેરે લહુ હિવ સંસાર. ૧
- સક્લ કરો ભવ આપણોરે વડભાગીરે શિવ ભાગી જોધ,
સાધુ ચરિત્ર ત્રવણે મુણેરે, મનવંછિનરે સવિ સક્લ હોઈ. સ. ૨

શ્રી સોદગપાટ અનુક્રમે વિખ્યાત ચેરી શાખ,
 ગણનામ ક્રોટિક ગુણિનિયો, ગચ્છ ખરતરરે જાણુષ મડપ દ્રાખ. સ. ૩
 શ્રી જિનરતનચૂરીસર, વર પાટ પ્રગટયો બાણ,
 જિનવર્ધમાન ચૂરીસર, મુખ નિવસેરે જસુ અવિચલ વાણિ. સ. ૪
 આદેસ તસ રવા આદરે, ચોમાસું અગદવાદ,
 મદાખાંન મુદખ્યને રાજવી, તિહાં રાધરે ગાજે જસવાદ. સ. ૫
 જસુ દાંન કણું સમોવડે, વાયા જે હુરિચંદ જોષ,
 જે યંબ દિલ્સીરાજનો, શુભ ન્યાયેરે સીતાપતિ હોઈ. સ. ૬
 તસુ માનનીક મહામતિ, વિવહારિયાં શિરતાજ,
 રાગી જે દેવને ગુર તણા, નિત સારે હો મન શુદ્ધિ ધર્મકાજ. સ. ૭
 શ્રી શાંતિ જિનહર વિરચીતે, જિણુ કાષ ધન અવતાર,
 રાંકાં કુલ સિરસેદરો, વડબાગીરે દ્વાદશવ્રત ધાર. સ. ૮
 રતનસી સુત મૂલજી, પારિખ ધર્મરતન,
 તાસ કથન એ ચોપધ, મનરંગેરે કીધી ધન ધન. સ. ૯
 જિનચંદ્રસૂરિ સંતાની, કમલહરખ ગુરરાય,
 વાચનાચારિજ પદ ધરે, જસુ ભેટયાંરે ભાવદિ દૂર જાય. સ. ૧૦
 તાસ પસાયે ધર્મ કહે, ઉદયસમુદ્ર ઉવગાય,
 અધિકું ઉછો ઇલાં કલાઉ, મિછાદુકડરે હોજો શુભ ભાય. સ. ૧૧
 સીલ ને સમકિત ધારતાં, નર જનમ હોધ પ્રમાણુ,
 તિણુ હેત ચતુર એ ચોપધ, મિલિ ગાવોરે મુખ મધુરી વાણિ. સ. ૧૨
 ગુણવંતના ગુણુ ગાવતાં, નિત હોધ મંગલ ચાર,
 વલિ સદ્ગ હોઈ મનકામના, પામે ચઢતીરે પદવી શ્રીકાર. ૧૩
 સદ્ગ કરો ભવ આપણોરે.

—ઇતિશ્રીમદ્ધવશ્યક વૃત્તો શીલાધિકારે ઉપાધ્યાય શ્રી ઉદયસમુ-
 દ્રગણિ વિરચિતં દાલ ૨૯ ભાષાત્મકં રસલહરી નામક કુલધ્વજ કેવલી
 ચરિતં સમાપ્તિમગત્. સં. ૧૭૨૮ વર્ષે કાશુભાસે શુક્લપક્ષે પ્રતિપદા
 સોમવાસરે ઉદિયપુર મધ્યે. અમૃતવિજય. ૨૩-૧૩ દા. ૪૩ નં. ૩૯ બંડે.

—સં. ૧૮૮૫ વર્ષે મૃગશિર માસે કૃષ્ણપક્ષે સપ્તમિ તિથૌ સૂર્ય-
વાસરે મુનિ દેવવિમલેણ લિપિકૃતા પં. તેજવિજયગણિ પં. ૩૫સત્ક
વાંચનાર્થ. ૩૫-૧૦ દા. ૪૩ નં. ૩૮ વડે

૩૫૯ વૃદ્ધિવિજય (૨) (તં લાભવિજય શિ૦)

(૭૪૧)+ દશ વૈકાલિકના દશે અધ્યયનની સજાયો.
આદિ—

પ્રથમ દુમપુષ્કિા અધ્યયન.

સુગ્રીવ નયર સોહામણું—એ દેશી.

શ્રી ગુરુપદ્મકંજ નમીજી, વળી ધરી ધર્મની ખુદ્ધિ,

સાધુક્રિયા ગુણ ભાખશુંજી, કરવા સમક્તિ શુદ્ધિ,

મુનીશ્વર ધર્મ સકલ સુખકાર

તુમે પાળો નિરતિચાર—મુનીશ્વર૦

જીવદયા સંયમ તપોજી, ધર્મ એ મંગલરૂપ,

જેહનાં મનમાં નિત્ય વસેજી, તસ નમે સુરનરભૂપ. મુ. ૨

ન કરે કુસુમ કિલામણુજી, વિચરતો જિમ તરવંદ,

સંતોષે વળી આતમાજી, મંચુકર ગ્રહી મકરંદ. મુ. ૩

તેણિપરે મુનિ ધરધર ભમીજી. લેતો શુદ્ધ આહાર,

ન કરે બાધા ક્રોધનેજી, દિયે પિંડને આધાર. મુ. ૪

પહિલે દશવૈકાલિકેજી, અધ્યયને અધિકાર,

ભાખ્યો તે આરાધતાંજી, વૃદ્ધિવિજય જયકાર. મુ. ૫

આ પછી દરેક અધ્યયન પર એક એક હાલ એમ દશ પર દશ
હાલ આપી નીચે કલશ આપી જણાવે છે કે:—

અતે—

શ્રી વિજયપ્રભ સૂરિતે રાજધ યુધ લાભવિજયનહ સીસરે,

વૃદ્ધિવિજય વિપ્રુધઈ આચારૈ એ, ગાયો સદ્ગલ જગીસધરે. ૭

—(હા. ભં. પાટણુ.) સ. મા; ભી, ૨૭૨

કર્મસિંહ.

અઢારમી સદી.

૨૭૧

શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ સ્તવન સં. ૧૭૩૦.

પં. વીરવિજય શિષ્ય પં. લાભવિજય શિ. વૃદ્ધિવિજયે બનાવ્યો
ગાથા ૩૮.

—હા. ભં. પાટણ ડા. ૮૨

જ્ઞાનગીતા સં. ૧૭૦૬ સાંધપુરમાં.

સપ્રતિ સોહમ સમવક શ્રી વિજયદેવ પદ્ધાર,
શ્રી વિજયપ્રભ સૂરીશ્વર તપાગચ્છના સિંહુગાર;
ધીરવિજય કવિ સેવક લાભવિજય બુધ સીસ,
વૃદ્ધિવિજય કહે પાસજી ! પુરો સયલ જગીસ.

૩૪

દર્શન મુની સસી માન વર્ષે સાંધપૂર નયરમાં ચિત્ત હર્ષ,
જ્ઞાનગીતા કરી પ્રેમપૂર, પાસ પ્રભુ સંયુષ્યો ચઢત નૂર.

૩૫

(૩૫ પદ્ય પ્ર. કાં)

૩૬૦ અમૃતસાગર (૧) (આં૦)

(૭૪૨) રાત્રિભોજન પરિહાર રાસ. સં. ૧૭૩૦—પત્ર ૩૫ દા. ૪૦
નં. ૫૮ લીં.

૩૬૧ કર્મસિંહ (૨). (પાર્શ્વચંદ્રગચ્છીય—જયચંદ્રસૂરિ—

(૭૪૩) રોહિણીચંદ્રપદ સં. ૧૭૩૦ કા. શુ. રવિ ઝાલોરમા.
આદિ—

હા.

શ્રી જિનપય યુગ પ્રણમિયઈ, વાસપૂજ્ય અભિધાંન,
સોવનગિરિ શ્રી પાસજિણુ, મહિમા મેર સમાન.
વર્દમાન સ્વામી સધર, સાસણનાયક સાર,
તસ ગણધર ગૌતમ નમું, લખધિ તણુહ, બહાર.

૧

૨

શ્રી સદ્ગુરુ સાનિધ લહી, પાંખી મગલા થોક,	
તાસ ચરણ પરસાદથી, કથા કહિસ ભવિ લોક.	૩
દાન શીલ તપ ભાવના, ચિહ્ન કરિ શિવપુર જાય,	
વલી વિશેષઈ તપ કરૈ, તે દુક્કર કહિવાય.	૪
ચવદ સહસ અણુગારમેં, તપ ધનનો અણુગાર,	
વીરજિણુદ વધાણીયો, ઢંઢણુ નેમકુમાર.	૫
દધતાં સોહિયો જમ હુવઈ, શીલ સુદઢ મન શાષ,	
તપ કાયા કસવટિ લહઈ, ત્રિકરણુ ભાવ સુભાષિ.	૬
તપ કરિ કાયા નિર્મમ્લી, તપથી રૂપ પ્રધાન,	
જગમાં તપના ફલ સમે, તપ લહિયૈ શિવ લાણુ.	૭
તપ કરનઈ સુખ પાંખીયાં, તે સુણુજ્યો સાવધાન,	
રોહિણી રોહિણુ તપચકી, વલી અશોક રાજન,	૮
જૈાતમપ્રધાનાં અથથી, પાંખી એ અધિકાર,	
પુણ્યપાપ ફલ પૂછીયા, જિન પાસે અણુધાર.	૯
અઢ ઉપરી આલીસ વલી, વીર જિણુસર પાસ.	
તિણુમેં એ ઉગુણુતીસમી, કહિયઈ મન ઉલ્હાસ.	૧૦

x

x

x

x

અતે—

ઢાલ ૨૯ ધન્યાસિરી.

સાધુ શિરોમણુના ગુણુ ગાયા, ધ્યાન ધરી મન ભાયાણુ,
અચલ અનોપમ નાંમ કહાયા, નિત નિત પ્રણુમું પાયાણુ. ૧

એહવા સાધુતાણુ ગુણુ ગાયાણુ,
પુન્ય જોગતે પાયાણુ.

દિન દિન ધરમાં અધિકારી માયા, હોવૈ સુજસ સવાયાણુ. ૨ એ.

દુખ દાલિદ્ર દૂરૈ સવિ જાયૈ, નામૈ શિવમુખ થાયૈણુ,
અશોકરાજ ઝપી મનભાયૈ, રોહિણુના ગુણુ ગાયૈણુ. ૩ એ.

- સંવચ્છર સતરૈસેં તીસૈ, કાતી માસ જગીસૈંજી.
 સ્ફદિ દશમી સૂરજનૈં દિવસઈ, કીધી ચઉપધ હરસૌજી. ૪ એ.
- શ્રી પાસચંદસૂરિ ગચ્છ પ્રતાપી, જગમાં કીરતી વ્યાપીજી,
 પંચમકાલ સુમારગ થાપી, ભવિયજીનઈ કિત આપીજી. ૫ એ.
- અતુક્રમેં પાટ પટોધર જાણો, શ્રી જયચંદસૂરિ વર્ષાણીજી,
 પાટ પદમચંદ સૂરિ સુહામણો, જીગપ્રધાન જીગ ટાંણીજી. ૬ એ.
- આચારિજી મુનિચંદ સૂરિંદા, પ્રતપઈ નેજા દહણુદાજી,
 સેવ કરૈ સુરનર આણુદા, નિતનિત ભાવ ધરદાજી. ૭ એ.
- શ્રી જયચંદસૂરિ સીસ વિરાજૈ, ચઢતા મુજસ દિવાજૈજી,
 શ્રી પ્રમોદચંદ ચાચક વરગાજૈ, સાધુ શિરોમણિ તાજૈજી. ૮ એ.
- તસુ શિષ્ય કરમસીહ ધમિભાસઈ, પુર આયોર પ્રકામઈજી,
 પાસ જિજ્ઞેશરનેં વેસાસઈ, કીધી જોડિ ઉદ્ધાસઈજી. ૯ એ.
- એ અધિકાર જગ ભણૈ ભણાવૈ તે ધર મંગલ આવૈજી,
 સંધ ચતુરવિધિ સદા સુહાવૈ, કરમસીહ ગુણુ ગાવૈજી. ૧૦ એ.

—સં. ૧૮૧૪ શાકે ૧૬૭૮ દ્વિતીય આસો શુ. ૧૧ સોમ.
 લિ. ૨૯-૧૨ ધો.

૩૬૧ કં. જિનરંગ. (ખ૦)

(૭૪૩ કં) અધ્યાત્મખાવની સં. ૧૭૩૧.

—પત્ર ૭ શ્લો. પર દાખડો ૨૩ લીં.

સૌભાગ્યપંચમી સ૦

૩૬૨ વિવેકવિજય (૨) (ત૦ વીરવિજય શિ.)

(૭૪૪) મૃગાંકલેખા રાસ. સં. ૧૭૩૦ આસો શુ. ૧૦ ગુરુ.

માલવાના સાહપુરમાં.

આદિ—

દુહા.

- ઉદય આદિસર નાંમથી, શાંત મદા સુખકાર,
નેમનાથ નવનિદ્ધ દીયે, પાર્શ્વ પ્રેમ દાતાર. ૧
- સાહેબ વીર સાસણુંધણી, હું નિત્ય કરું પ્રણામ,
ઉદય અધિક દિનદિન હુવે, જપતાં જેહતું નામ. ૨
- સરસ્વતી સરસ વચન ઘો, વરણું નવરસ રૂપ,
તે તુમચો આધાર મુઝ, સેવે સુરનર ભુપ. ૩
- કવિ ત્યા મહિમા તુઝ કરી, મુઝ વાણી મીકાસ,
વક્ત્રી વિસેષે વિનવુ, પુરે પરમેસરી આસ. ૪
- શ્રી ગુરુપાય પ્રસાદથી ચરિત્ર કરું સુપ્રસિદ્ધ,
મૃગાંકલેષા નિર્મલ સદા, એ મેં ઉદયમ કીદ્ધ. ૫
- મહિમા કવિકી વિસ્તરે, વગતા વાંછિત સુખ,
શ્રવણ પવિત્ર શ્રોતાતણાં, ભવભય ભંજે દુષ્ઠ. ૬
- સીલ સદા સુપદાય છે, સીલ સમો નહિ એકાંચ,
સીલે સુખ મૃગાંક લેલો, સુણુજે સહુ વિવેક. ૭

અતે—

દાદા ૩૫ રાગ ધનાસી.

- સુધર્મ પાઠથી અનુક્રમે વંદુ સવિ ગણધારોરે,
એહ નાંમે નવનિદ્ધ સંપન્ને, જપતા હોએ જયકારોરે. સુ. ૮
- શ્રી વિરવિજય ગુરુ સુપસાયો, મૃગાંકલેષા રાસ ગાયોરે,
શ્રી ઋષભદેવ મંત્ર સાનિદ્ધે, સરસ સંયંધ સવાયોરે. સુ. ૯
- સુધીયાને સુણુતાં સુખ વાદ્ધે, વિરહ ટલે વિજેગોરે,
વિવેકવિજય સતી ગુણ સુણ્યાં, પાંમે વાંછિત લોગોરે. સુ. ૧૦
- સંવત સતરેત્રીયા વરણે, વિજયાદશમી ગુરુવારે,
સાહુપુર સોમીત માલવે, રાસ રચ્યો જયકારે. સુ. ૧૧
- ચોથો પંડ વર ચઉપદ્ધિ, પુરણ વધને પ્રેમોરે,
દાદા ચોત્રીસમી ધનાશ્રીઈ, ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ વરો નેમોરે. સુ. ૧૨

સતી ગુણ સરિસો નાંમ લેવાયે, પુનતણાં ક્વ જોહોરે,
 શુણી પ્રણમી ભાવસુ, અનુમોદન્યો સહુ તેહોરે, સુ. ૧૩
 ભણે ગુણે શ્રવણે સુણે, તિહાં ધરે આણંદ પૂરોરે,
 વિવેકવિજય પ્રણુ સ્નેહસ્થું, સિવ સુષ પુન્ય અંકુરોરે. સુ. ૧૫

ઉથલો

એમ સંપત્તી સ્વપ કર નમતાં સુરનર સીલવંત નર સુંદરં,
 જશ જગતિ રાજે અધિક ગાજે, છાજે છયલ મનોહરં,
 મૃગાંકલેષા ગુણ મલેષ્યો દેખ્યાં મુઝ મંન સુષકરં.
 તપગણ રાજેવી સાહિબસું, વિવેક સંધ મંગલકરં. ૧૫

—ઇતિ મૃગાંકલેષા સાગરચંદ સંખંદૈ વર્ણુતો ચરિત્ર ખંડ ૪
 સંપૂર્ણ. લ૦ સં. ૧૮૭૧ ધો. સ. ભં.

૩૬૩ તત્ત્વહંસ [ત૦ વિજયહંસ-મેઘાઋષિ-વિજય-તેજ-
 હંસ-તિલકહંસ શિ૦]

(૭૪૫) ઉત્તમકૃમાર ચોપઈ સં. ૧૭૩૧ કાર્તિક શુ. ૧૩ ગુર.
 મહાહડમાં.

આદિ—

હૃહા.

સરસતિ સાંમણિ પાય નમી, પાંમી વચનવિલાસ,
 મન વચન કાયા કરી, હું છું તાહરો દાસ. ૧
 ચોવીસે જિણુવર નમુ, ચિહરમાન જિન વીસ,
 શ્રી શાસનપતિ ગાધયે, મહાવીર જગદીસ. ૨
 અતીત અનાગત વર્તમાન, જિણુવર જગ આધાર,
 ચાર તીર્થકર સોસતા, નામે જય જય કાર. ૩
 ગોયમ ગણુધર પાય નમું, ગણુધર ઇંચારે સાર,
 મોટા મુનિવર વાંદતાં, ઉપજે હરથ અપાર. ૪

એ સહુને પ્રણુમી કરી, ઉત્તમ ચરિત કહેસ,	
કવિજન જીભ નવિ રહે, માનવફલ લહેસ.	૫
દાન સીયલ તપ ભાવના, ચારે ધર્મ પ્રકાર,	
પરણીજે તે ગાઘરે, તિહાં દાનતણા અધિકાર.	૬
દાન સુપાત્રે દીજીયે, પામી જે ભવપાર,	
સાધુને દીજો સુઝતો, લાભો લગ્નિ અપાર.	૭
શાલિભદ્ર સુખસંપદા, કથવન્નો સુખભાવ,	
એહવા સુખ જે પામીયા, તે સહુ દાન પસાય.	૮
દાને રૂડા દીસીયે, દાન વડો સંસાર,	
દાન થકી સુખ સાસતા, લાભા ઉત્તમકુમાર.	૯
શ્રી ઉત્તમકુમારનો માંડીયો, મોટો એહ પ્રબંધ,	
સાંભલતા સુખ સંપન્ને, સરસ એહ પ્રબંધ.	૧૦

અતે—

ઢાલ ૫૧ દીડો દીઠોરે વામાકો નદન એ દેશી.

રાગ ધન્યાસી.

સુપાત્રદાન તણો એ મહિમા, પ્યારે પરષદામાંહિ,
ખેસીને શ્રેણિક આગલે, વીર કલો ઉચ્છાહોરે;

ભવિ દાન દીજ્યો મનરંગે.

સુપાત્રદાન વિશેષે દીજો, પામે સદગતિ સંગરે.	ભવિ ૨
દાનતણા ફલ એહવા જાણીને, દેજ્યો દાન અપાર,	
સુપાત્રદાન થકી સુખ પામ્યો, જિમ શ્રી ઉત્તમકુમારે.	ભ૦ ૩
શ્રી ચાર્યદ્ર સૂરીસર કૃત ઉત્તમકુમાર ચરિત્ર,	
પદબંધ થકી મે આણ્યો, એ અધિકાર પવિત્રે.	ભ૦ ૪
તેહ થકી કાઈ ઝોઝો અધિકો, કહિવાતો હાવે જેહ,	
હોજો ચતુર્વિધ (સંધ)ની સાખે, મિચ્છામિ દુક્કડં તેહરે.	ભ૦ ૫
તપગચ્છ ઉદયકારિ દિનમણિ સરિખો, શ્રી વિજયદેવસૂરીદ,	
મોહનવેલસમ એ ગુરુ કહિયે, પ્રણમે સુગુણ નરવંદ.	ભ૦ ૬

- તાસ પદ પ્રભાકરિ સરિખો, શ્રી વિજયપ્રભુ સૂરીસ,
શિવગણસાહ ભાણુતો (નો) નંદન, પ્રતપો કોડિ વરીસરે. ૭
- તપગચ્છમાંહિ વિષ્ણુધવર સોહિ, શ્રી વિજયહંસ મુર્ણીદિ,
સમીસમ મેધાઋષિ મુનિવર, પ્રણમે તસ ભૂમીદરે. ૮
- સકલ પંડિતમાંહિ પુરંદર, શ્રી વિજય તસુ સીસ,
તેજહંસ ગુરુ તેહને પાટે, સકલ વિષ્ણુધમાંહિ દિનેસરે. ૯
- મેં ઉત્તમ ઋષીસર ગાયો, તેહ ગુરુને સુપસાય.
ગુણવંતના ગુણુ ભણુતાં સુણુનાં, ઋદ્ધિ સિદ્ધિ ધર થાયરે. ૧૦
- પ્રવર પંડિતમાંહિ પ્રગટિયો, કદ્દપદ્રુમ અવતાર,
તિલકહસ ગુરુ વડો વૈરાગી, નામ જય જય કારરે. ૧૧
- મેં ઉત્તમ ઋષી સર ગાયો..... ૧૨
- શાંતિનાથ સ્વામી સુપ્રસાદ, મનોરથ ચઢ્યા પ્રમાણુ,
સમરતાં શિવસુખ પામીજે, દિન દિન કોડિ કલ્યાણુરે. ૧૩
- હિવે સમકિતનો ફલ માંગી, જે શ્રી ઉત્તમકુમાર ઋષિ પાસો,
જે તુમે પામ્યો, તે મુઝ ન દીજ્યો આસોરે. ૧૪
- સંકર્મણુ શેઠતણુ સુત કહિયે, મોહણુ હરપ સુભંણુ,
તેહ તણુ મેં આગ્રહ કરિને, અથ ચઢ્યો પરમાંણુરે. ૧૫
- અથાઅથ અક્ષર ગિણુ આણ્યો, સોલેસે છત્તીસ,
લિખિ લિખાવી સાધુ સુઆવક, લહિજ્યો મનહ જગીસરે. ૧૬
- સંવત સતરૈં ઇકતીસાનો કાતી શુદિ તેરસિ દિનસાર,
સિદ્ધયોગ કીયોરાસ સપૂર્ણુ શુભ નક્ષત્ર ગુરુવાર. ૧૭
- મઢાહડ નગરમાં સરસ સંબંધ એ તત્ત્વહંસ કહ્યો મનરગે,
ધન્યાસિરિમાંહિ ઢાલ ઇકાવનમી, સુણુજે સહુ મનચગેરે. ૧૮

—સ. ૧૯૧૬ કાર્તિક સુદિ ૧૫ લિષતં અરતર ગચ્છે વાં
સ્તનચંદ્રગણિ ઉપર દીડી તિસી લિખી. ૬૧-૧૧ ગો. ના.

(૩૬૪) વિષ્ણુધવિજય.

(૭૪૬) મંગલકલશ રાસ સં. ૧૭૭૨.

આદિ—

હૃહા.

- શ્રી જિનપય પ્રણમું સદા, ઋષભાદિક જિન જોહ;
ચઉવીસે એ જિનવર નમુ વાધે અધિકો નેહ. ૧
- પુંડરીક ગોતમ પ્રમુખ, ચઉદસેં જ્વાવન;
ગુણદરિઆ ગણુધર નમું, હરપિત હોય જગ મન. ૨
- હંસગમની હંસાસની, ભગવતી ભારતી માય;
મૂરખને પંડિત કરે, પ્રણમું તેહના પાય. ૩
- જ્ઞાનવંત ગુરૂ માહરો, જ્ઞાનનયણુ દાર્તાર;
તે ગુરૂને પ્રણમું સદા, આણી હરપ અપાર. ૪
- દાન શિયળ તપ ભાવના, ધરમ એ ચાર પ્રકાર;
પ્રથમ દાન ગુણુ વરણુવું, મંગલકલશ અધિકાર. ૫

x

x

x

x

અંતે—

- શ્રી સુમતિનાથ ચરિત્ર, એ સબધ જોઇ ભલેં ચિત્ત
સુજ ખુદિ સાર એ રાસ, કીધો છે પ્રથમ અભ્યાસ. ૯
- શ્રી વિજયદેવસૂરીદ, તસ પાટિ દોઈ મુણિંદ
શ્રી વિજયસિંહ સૂરીસ, જયો શ્રી વિજયપ્રભસૂરીસ. ૧૦
- જિન શાસન જોણિ દીપાયો, પ્રતિબોધો મેવાડો રાણો
શ્રી વિજયસિંહસૂરી જાણો, જગતસધજી રીઝાયો. ૧૧
- સકલ પંડિત પરધાન, પંડિત સિર મુગટ સમાન;
શ્રી વીરવિજય કવિરાય, સીસ વિષ્ણુધ લહે સુપસાય. ૧૨

હૃહા.

શ્રી વિજયપ્રભ સૂરીદને, આદેશે ઉદ્ધાસ;
સત્તરત્રીસેં વડનગરે, ચતુર રહિયા ચોમાસ.

આણદપુર એ નગરથી જોડવા માડયો રાસ,
સપૂરણ કીધો સિદ્ધપુરે, આણી મન ઉઘાસ.

૨

રાગ ધવલ ધન્યાસી ઢાલ.

ગાયો ગાયોરે મેં પુણ્યવિલાસ જ ગાયો;

દાંન સીધ તપ ભાવ પસાઈ, મંગલકલસ સુખ પાયોરે.

૧

ઢાલ ચઉઆલીસ વચન રસાલ, દાન ધરમ દીપાયો,

ભણે ગુણે ને મુણે નરનારી, તસ ધરિ ઋદ્ધિ ભરાયે.

૨

શશિ સાગર ને દંત સવચ્છરિ માધવ માસ કહેવાયો,

દ્વિતીયા પુધ દિન સિદ્ધ સયોગે અનોપમ રાસ નિપાયોરે.

૩

શ્રી વિજયદેવ સૂરીશ્વર પાટે કીરતિ સખ જગ છાયો,

શ્રી વિજયસિદ્ધ સૂરીશ્વર સાહ્ય, દિન દિન દોલત દાયોરે.

૪

તાસ સીસ સુંદર સોભાગી વીરવિજય કવિરાયો,

તાસ સીસ વૃદ્ધિવિજય બંધવ વિપુલવિજય સુખ પાયોરે.

૫

છસે અડસઠિ ગાથા કહિએ સરવ સંખ્યા કહિવાયો,

જિહાં લગિ ધ્રુ સશિ સાયર દિનકર તિહાં લગિં એ ચિર થાયોરે. ૬

—ભદ્રારક વિજયદેવસૂરીશ્વર સકલ ભ૦ વિજયપ્રભસૂરિસર
ગુરુઓ નમઃ તત્ શિષ્ય ઉં. શ્રી વિમલવિજય ગણિ તત્ શિ. શુભવિ-
જયગણિ તત્ શિ. ગંગવિજયગણિ તત્ શિ. નયવિજયગણિ તત્ શિ.
પં. મોહનવિજયગણિ તત્ શિ. રાજવિજયગણિ-સં. ૧૮૮૯ ચૈત્ર શુક્લ
પક્ષે તિથિ ૧ પડવે ભોમવાસરે શ્રી રાધિકાપુરે શ્રી શાંતિનાથપ્રસાદે શ્રી
તપાગચ્છે લખાનીતાં સાધુજી તેજવિજયગણી પં. રૂપસત્કેન લ૦ શ્રી
નેમવિજયગણિ તત્ શિ. લખિતં મુનિ વિદ્યાવિજય ૩૫-૧૫ દા. નં.
૪૩ બ ૩.

(૩૬૫) નિત્યસૌભાગ્ય [ત૦ વૃદ્ધિસૌભાગ્ય શિ૦]

(૭૪૭) નંદખત્રીશી. સં. ૧૭૩૧

શ્રી અઢારી પરમેશ્વરી નમો નમઃ—

આદિ—

દૃહા.

શ્રી આદીસર આદિકર, ચૌવીસે જિણુવંદ,
 પ્રણુમુ નિત નિત પુહસમે, આપે પરમાણુદ. ૧
 કાસમીર મુષમંડણી, કલિમે ઈધિક પ્રતાપ,
 વડગિરિવરા વડગિરવો, અવતરિ યછડી આપ. ૨
 અંબાઇ તુ અરણુદા, અઢારી અભિધાન,
 વરવન વાડી સરપવરા ગિરવર વિવર પ્રધાન. ૩
 (સરસતી વર્ણુન)

x

x

x

x

ચૌપધ.

નંદરાઇ વધરાયન તણૌ, પરસિધ મહિયલિ પરઅંધ ધણુ,
 વધરાયન મુંહનો ગુણુવંત, તેહની વાત સુણુ ધરિ પંત. ૧
 પુર પાડલીનયર પરસિદ્ધ, ધણુ કણુ કચણુ રિદ્ધ સમૃધ,
 મોટા દેસ ધણા જિહાં ગામ, જન દુરભિષ્ય ન જાણુધ નામ. ૨
 પુર પટ્ટણુ પુહવી મર્ધ ધણા, મનમોહન ને રલિયાંમણા,
 પાડલીપુર સમ નહી પૃથમાદિ, અછે હૂં નૌ આદિ અનાદિ. ૩

*

*

*

*

અતે—

ઢાલ દાન સુપાત્રઈ શ્રાવક દીજિધ—એ ઢાલ—ધવલ ધન્યાસી.
 નવરંગી ચઉપઈ નવરસ ધણીરે, સાંભલિયો સહુ ક્રોય,
 બાણુતાં ગુણુતા સદ્દ ઈ ભાવસૂરે, સંપતિ લલિત્યઈ સોય. ૧
 મોહણુવેલી ચઉપઈ મન વસી, સુણુતાં થાંસ્યઈ સદ્દધજન પુસીરે,
 મૂલ પ્રઅંધ અછઈ મહિમંડલઈરે, નંદ્યત્રીસી નામા ચઉપઈ એ
 વિરચી ચુંપસૂરે પરમેશ્વર પરણામ. ૨ મો૦
 શ્રી તપગચ્છપતિ ગુરુણુ ગાજતઉરે, વચન સુધારસ જલધર
 વરસતૌરે, પ્રતપઈ આણુદંપૂર—૩ મો૦

પ્રવરપ્રધાન સુપંડિત પણુમૌરે, ગીતારથ ગુણુધામ,
 વૃદ્ધિસૌભાગ્ય ક્રિયાગુણુ આગલૌરે, મહીયલિ પ્રગટ નામ. ૪ મો૦
 નિતસૌભાગ્ય પયંપછ ધણુપરધરે, શ્રી સારદ સુપસાય,
 ધલિ અઝારી આધ પરગડી, પ્રણુમું પ્રહસમ પાય. ૫ મો૦
 અંખાઈ વડી તું અરણુદા, કાસ્મીરી કહિવાય,
 વાણી તું વિદ્યા વાગેસ્વરીરે, માતા તૂ મહિમાય. ૬ મો૦
 તૂ માતા હું સેવક તાહરઉરે, પ્રણુમુ તાહરા પાય,
 નિતસૌભાગ્ય સદા આનંદ કરે, ગુણુગણુ ગુરૂઆ ગાય. ૭ મો૦

—ઇતિ શ્રી નંદરાજ મંત્રવી વૈરોચન ચક્રપદ સપુરણુમ. નંદ-
 બ્રત્રીસી નામ. ઢાલ ૧૬ શ્લોક સખ્યા ૪૦૦ અથવા સર્વ ગાથા.....
આહ્યા નગરે લિખિત નિતસૌભાગ્યેન—સવત ૧૭૩૧ વર્ષે
 માધસિતપક્ષે (કવિ હસ્ત લિખિત છે) ૯-૨૧ આ. ક.
 (૭૪૮) પંચાખ્યાન ચોપધ, (કર્મરેખા ભાવિની ચરિત્ર)
 સંવત ૧૭૩૧ આશો શુ. ૧૩

આદિ—

ચોપધ.

સરસતીમાત સદા મન ધરી, કથા કહું અતિ આણુંદ ધરી,
 કથા સુણ્યે ક્યપત્ય પરિહરો, હૃદય કમલમિ આણુંદ ધરો ૧

x

x

x

x

અંતે—

પાર્શ્વનાથ સુપસાયિ કરી, સરસતી મનશુદ્ધિ સમરિ કરી,
 રચ્યો તાસુ એહ ચરિત સાંભલ્યો એકાગર ચિત. ૪
 સંવત સતર એકત્રીસે જાણુ, (૧૭૩૧) શુદ્ધિ આશો તેરસી વખાણુ,
 સારદમાત તણિું સુપસાય, નિત્યસૌભાગ્ય અહોનિશિ ગુણુ ગાય. ૫

હૃદા.

ચોપધની ગાથા ચારસેં તિણિ ઉપરિ તેપન્ની
 નિત્યસૌભાગ્ય કવિયણુ કહે, સુણ્યો સહુ એક મન્ન. ૬

ઢાલ રપ મી દીઠો દીઠો કે વામાકો નંદ દીઠો એ દેશી,
 ગુણિયણુ એ ગુણુ ગાયો એ, સરસ પચવીસે ઢાલ.
 ચતુર સુણુજ્યો ચોપધએ, સકલસમા મનરંજસીએ, સુણુતાં અતિ
 હિરસાલ. ચ. ૧
 ચોપધ એ મનમોહનીએ, નવ નવ ઢાલ રસાળ,
 ચ.
 કંઠે સુકંઠે ગાયતાંઓ લાગે અધિક રસાલ. ચ. ૨
 ચોપધ એ ચંગી અઝઝએ, સગવડનું કસનામ. ચ.
 નવરસ ભાવ નવનવાએ, તેણિ કરી અભિરામ. ચ. ૩
 પડિત વૃદ્ધિસૌભાગ્ય, નિત્યસૌભાગ્ય સુખણુ. ચ.
 સરસતીનિં સુપસાઉચેએ, ધરી કવિત સુ ધ્યાન. ચ. ૪
 ગુણિયણુ મિલિ ગાયજ્યો એ, અરથ સહિન અધિકાર. ચ.
 મનરંજસી મોહેલો, સુણુતાં ચતુર સુણિ ચાર. ચ. ૫

—છતિ પંચામ્યાન વિપચે કર્મરેખા ભાવિની ચરિત્રં સંપૂર્ણ.

સં. ૧૭૭૦ વર્ષે આશો સુદિ ૨ દિને ગુરવાસરે સંપૂર્ણ લિખિ-
 તોડયં રાસ સકલ મહોપાધ્યાય ૧૦૮ શ્રી જિનચંદ્રગણિ શિષ્ય સકલ-
 કોવિદ કોટી કોટીર પંડિતશ્રી ૫ શ્રી જીતચંદ્રગણી શિષ્ય ગણિ યશશ્રદેશુ
 લિખિતોડયં આત્માર્થે. પત્ર ૧૩ અમર.

૩૬૫૬ માનમુનિ.

(૭૪૮૬) સંયોગ બત્તીસી. સં. ૧૭૩૧

અંતે—

સવત અંદ સમુદ્ધ સિવાક્ષ શશી યુત વર્ષ વિચારધ તિસી
 ચૈત સિતા તસુ છઠ્ઠિ ગિરાપતિ માંન રચિયું સંયોગ બત્તીસી. ૩૨
 અમરચંદ મુની આગ્રહૈ સમર દૂધ સરસતિ
 સંયમ બત્તીસી રચી આઘીઆંનિ ઉક્તિ. ૪૨

—છતિ શ્રીમન્ માંનમુનિના વિરચિતાયા ચતુર્થોન્મોદ સંવત્ ૧૭૬૩
 વર્ષે મતિ દ્વિતીય આસાઢ સુદિ ૨ દિને વારે શનિસ્વરો (વિ. ધ.)

૩૬૫૫ ક્ષમાસાગર.

(૭૪૮૫) શત્રુંજય બૃહત્સત. સં. ૧૭૩૧ ચૈત્ર શુ. ૫

આદિ— ઢાલ હડીલા વયરીની.

ધણા દીહી મનમર્ધ હુંતીરે, જાત કરેવા ખાંતરે, ડુંગર ભલો,

દેસ સોરઠમધ સોભતઉરે લાલ

સોરઠદેસ સોહામણુઉરે, તીરથ જિહા બહુ ભાંતરે. ડુંગર ભલો. ૧

x

x

x

x

અંતે— બીજી ઢાલ.

સંવત સતરઘકત્રીસમૈ વલિ ચૈત્રીહો સુદિ પચમી જાણુ, સે.

શ્રી જિનધર્મ સૂરીસર, જિણુ ભેટયાહો સમ્બલધ મડાણુ. સે. ૧૩

અહમ્મદવાદ ખંભાધતી, વિમલાદેહો આસખાધ ખાસ,

સધ સાયર્ધ ધમ પ્રેમસું, વવરાવ્યા હો હઠમનધ ઉલાસ. સે. ૧૪

મનની આસ્યા સદ્ ફલી, રંગધ ગાયા હો સેત્રુંજ ગિરરાય, સે.

ક્ષમાસાગર મુનિવર ભણુધ, વલિ હોજ્યો સેવતા તુમ પાય. સે. ૧૫

—મારી પાસે છે.

૩૬૬ આણંદમુનિ (લોં૦ ત્રિલોકસિંહ શિ૦)

(૭૪૮૯) ગણિતસાર. સં. ૧૭૩૧ શ્રાવણ. દિલ્લીના લાલપુરમાં.

અંતે—

દલ્લી જહાનાબાદ વખાંણુ, અવરંગસાહ છત્રપતિ જાંણુ,

લોક વસે નિજ સુખિયા સહુ, પર ઉપગાર કરે તે બહુ. ૪૦

કાજ તિહાં છે અબદલબાદ, કોટવાલ સિદ્ધી પોલાદ,

અદાલત સેખ સલ્લેમાંન, મીર દુસેની ને બહુમાન. ૪૧

જે જે નર આવે ફરિયાદ, સુણે સહુકો વાદવિવાદ,

તુરતિ લેખ લખી આપે ધણા, ન્યાય કરે કુલ મૂલકહ તણા. ૪૨

સખર હજારીકો બાજરં, આવક નાગોરી સિરદાર,

રામચંદકે નદન ચ્યારં, માનસંધ હરિકૃષ્ણ ઉદાર. ૪૩

ભાગીરથ રૂપચંદ્ર વિચારં, ધર્મકાન્ધ થાનક દે સારં,
 ગણિ ત્રિલોકસી ગુણભંડારં, તત્ર ચોમાસુ કરિ શ્રીકારં. ૪૪
 કંક કલા કોકિલ ઉચ્ચારં, મહીમંડલ મહિમા વિસ્તારં.
 જાણુ વિચક્ષણુ ચતુર ઉદારં, સંઘ ચતુર્વિધકુ સુખકારં. ૪૫
 શ્રી શિવજીકે પાટિ વિરાજે, ગણિ ત્રિલોકસી ગજપતિ રાજે,
 સહેર લાલપુર હે અતિ ભલા, નિજ ભગતિ આવક ગુણનિલા. ૪૬
 સંવત સતર સચે એકતીસ, આવણુ માસ સદા સુજગીસ,
 ગણિતસાર મુનિ આનંદ કહે, ભણે ગણે સિખે સુખલહે. ૪૭

—ધતિશ્રી ગણિતસાર ગ્રંથે વિક્રદિચાર આતુરી ચમત્કારાલંકારે
 ગુણક મુખમંડને વિચુધ જન મનોરંજન ગણિ ત્રિલોકસી નામાલંકૃતે
 મુન્યાનંદ વિરચિતે ચતુર. [મ. બ. નો સંગ્રહ.]

(૭૫૦) હરિવંશ ચરિત્ર સં. ૧૭૩૮ કાર્તિક શુદ્ધિ ૧૫ સોમ. રાધનપુર.
 આદિ—

શ્રી સપ્તદાયક નેમજી, જાદવ ફૂલ શણુગાર,
 શ્રી હરિવંસ તિલક પ્રભુ, વંછીત વર દાતાર. ૧
 સમુદ્રધિનય સુતગુણનીલો, કરુણાવંત કૃપાલ,
 સતિય સીવાદે નંદજી, જિવદયા પ્રતિપાલ. ૨
 મુનિસુવ્રત જિન વિસમા, બાવીસમા નેમનાથ,
 શ્રી હરિવંસ વપાંણુસ, હરખે જોડી હાથ. ૩
 ગુજરાતિ લોકા ગુણી, ગિર્યા ગુણભંડાર,
 શ્રી ત્રિલોકસી ગજપતિ, આચારિજ અધિકાર. ૪
 શ્રીગુરને પસાઉલે, આણી મન આણુંદ,
 રાસ ભણુ રવિઆમણો, ભણુતાં પરમાણુંદ. ૫

અતે—

હાલ રાગ ધન્યાસી.

(આજ અહારે આંગણુડે—એ દેશી.)

શ્રી મુનિસુવ્રત વીસમા, બાવીસમા નેમનાથોજી,

- શ્રી હરીવંસમે ઊપના, ભવિજન કીયા સનાથોજી. ૧
- શ્રી સુખદાયક નેમજી, બાલપણે બ્રહ્મચારીજી, ૨
- જાદવવંસ સીરોમણી, ધન ધન રાજુલ નારીજી. શ્રી સુખ. ૨
- ધન બંધવ રહનેમજી, સંબ પ્રજુન ગુણવાંણીજી, ૩
- ગજસુકુમાલ ધીરજ ધર્યો, લાંમા રૂકમણી રાંણીજી. શ્રી. ૩
- કૃષ્ણ તણો મહિમા તણો, બલભદ્ર બહુ અધિકારજી, ૪
- ગુણ ગાયા યદુવંસના, સાંભલતાં સુપકારીજી. શ્રી. ૪
- ગુજરાતી લુકા ગચ્છનાયક, રૂપ ઋષી જીવરાજોજી, ૫
- કુંયરજી શ્રીમદ્ધજી, રતનાગર ઋષિરાજોજી. શ્રી. ૫
- કેશવજી શિવજીગણી, ત્રિલોકસીહ મુણિંદોજી, ૬
- ઉંસવંસ અધિકી કલા. છાજહડ વસ દિણદોજી. શ્રી. ૬
- સાહ નેતસી કુલતીલો, નવરગદે અંગજનોજી, ૭
- મરૂધર મહેવા દેસના, યુધિવંત લોખ્યાતોજી. શ્રી. ૭
- વાંણી લહેર તરંગણી, સરદ મેધસમ ગાજોજી, ૮
- જીવરાજ બંધવ વડા, ગીતારથ ગુણ છાજોજી. શ્રી. ૮
- શ્રી રાયધનપુર રંગસ્થું, સત્તરસેં અડત્રીસજી, ૯
- કાર્તિક શુદ્ધિ પુન્યમદિને, સોમવાર સુજગીસજી. શ્રી. ૯
- શ્રી લાણુસાલી સુરજી, તસ સુત લીમજી રગોજી, ૧૦
- નવનવ ઢાલ કહી તિણું, મોજી મન ઉચ્છરગોજી. શ્રી. ૧૦
- આગ્રહ કીધો અતીધણો, વીનતી કરીય અપારોજી, ૧૧
- જોડાજો મન રંગસ્થું, હરીવંસ ચરીત્ર ઉદારોજી. શ્રી. ૧૧
- પાછ ઉત્તરાધ્યયનની, દીકા અંતર વાંચીજી, ૧૨
- સંપ્રદાય પ્રકરણથી કેતલો સુત્રેં સાચજી. શ્રી. ૧૨
- જ્ઞાતા સમવાયંગથી અંતગડ અંગ મઝારોજી, ૧૩
- ઝોહ શાસ્ત્ર અનુસારથી, રાસ કર્યો સુવિચારોજી. શ્રી. ૧૩
- અધિકો ઝોછો સુત્રથી, આપ મતે જે બાણોજી, ૧૪
- તે મુઝ મિચ્છામી દુકડં, ગીતારથની સાણોજી. શ્રી. ૧૪

રાંમ રાધવ ધ્રમરાગસ્થું, હરીવંચ કુલશિલ્પગારોળ,
મુનીસુવત જિન નેમળ, તીર્થેકર સુપકારોળ. શ્રી. ૧૫

ચોથા ખડતણી સહી, ઢાલ કહી એકત્રીસળ,
ભણેં ગુણેં વાંચે સુણે, સુંખ સંપતિ જગીસળ. શ્રી. ૧૬

આચારિજ ત્રિલોકસી, ગચ્છમંડન સિલ્પગારોળ,
અપારુદ્ધ મુની ઉચરે, સધ સહુ જયકારોળ. શ્રી ૧૭

કલસ.

હરીવંસ ઉતપતી સાસ્ત્ર બદ્ધ શ્રુતિ નેમિ જિનપતિ જગગુરૂ,
શ્રીકૃષ્ણ યદુપતિ ત્રિખંડ નરપતિ બંધવ બલમદ્ર સુષકર. ૧

ભામાદિ રૂકમણિ આઠ ભામણી મુંગતિગામણી ગામએ,
સંખ પરશુન આદિ બહુ ગુણ ભણત સહુ સુખ પામએ. ૨

—ધનિશ્રી મુન્યાનદ વિરચિતે શ્રી હરીવંસ ચરીત્રે ચતુર્થ ખંડ
સપૂર્ણ: સં ૧૮૭૧ માધ વદ ૧૧ ચદ્રવાસરે શ્રી ચાનગઢમાં લ૦
ઋષિ વેલળ રૂપાળ ૫૯-૧૯ માં.

૩૬૭ ખેતો (લોં. દામોદર પૂજ્ય શિ.)

(૬૫૧) ધન્નાનો રાસ સં. ૧૭૩૨ વૈ૦ વેરાટ (મેવાડ)માં

આદિ—

પ્રથમ નમું પ્રભૂ પાસજિણુ પોહવિ માહિ પ્રસિદ્ધ,
છંદ પદમાવતિ પુરવે નામે કરે નવનિધિ. ૧

સાર વચન દેં સરસનિ, તું મોટી છે માય,
તે પ્રસન હોયે થકે, કવિરાયાં કહિવાય. ૨

ગુરૂ ગિરવા ગુણ આગલા, ગુરૂ વિણુ ધોર અધાર,
કાકનાવ જિમ જાણિએ સુગુરૂ ઉતારે પાર. ૩

ધનો ધણિ ધરણિ હુઓ, પુન્યવંત પુરુષ પ્રધાન,
પુરવ પુન્યથી પામિયે પગ પગ પ્રગટનિધાન. ૪

કવિજન ગુણુ એહના કહો સાંભલતાં સુખદાય,

શાલિભદ્રની સાંભલો પ્રગટ પોહવિમાંહિ.

૫

x

x

x

x

અતે—

રાગ ધન્યાસરિ.

ધન ધનો રધિરાયા, નિજુ આઠ કર્મ ખપાયા,

x

x

x

x

શ્રી પુજ દામોદર દીપતારે, પોહવિમાંહિ પ્રસિદ્ધ,

લાયક હુકે ગછ સહિરે ગછનાયકરે જસ જગમાંહિ.

ધ૦ ૧૭

તાસ સેવક સુપ્રસાદસુરે, ધના તથા ગુણુ ગાય,

ખેત કવિ ખાંતે કહેરે સુણો આવકરે તુમે ચિત્તલાય.

ધ૦ ૮

મેહપાટમેં જાણીયેરે વાકો ગઢ વેરાટ,

વિપમા હુંગર વાંકડારે વિપમા છોરે સહિ ઉઘટધાટ.

ધ૦ ૯

સંવત ૧૭ ખતીસમે કિધા વેસાખ માસ,

ચતુરતથા મન રિઝીયે, સાંભલતારે સહિ પોહયેં આસ.

ધ૦ ૧૦

એ ચોપઈ ચોપસુંરે સાંભલતાં સુખદાય,

ધન લખમી હોવે ધણીરે ધણી લછીરે આવે ધરમાંહે.

ધ૦ ૧૧

જાણુ જાણી આણુસીરે, રાગા સુટલ કરિ ટાલ,

પુન્યવંત આવક સાંભલેરે, કહે સાવજીરે દયા પ્રતિપાલ.

ધ૦ ૧૨

મોહણુવેલી ચોપઈ, ચઢી ચંતુરાને હાય,

મિઠી મિશ્રી સારખીરે મિલે ખીરખાડનો સાય.

ધ૦ ૧૩

—સં. ૧૮૨૦ ભાદરવા સુદ ૧૧ વા. શુકર લિ. રધિ દિપા.

રામપરા મધે ૧૨-૧૫ આગા સ૦)

૩૬૮ સુખસાગર (ત૦ કલ્યાણસાગર-સુંદરસાગર શિ.)

(૭૫૨) ઇંદ્રભાનુપ્રિયા રત્નસુંદરી સતી ચોપઈ સં. ૧૭૩૨

ભાદ્રપદ સુદ ૮ જુધવારે રેઆં ગામે (રૂપનગર ગામે.)

આદિ—

શ્રી સંપેશ્વર પાસજિન, પણ્ણમો પય અરવિંદ;	
આસસેન નૃપ કલતિલો વામાદેવી નદ.	
ઈદ્રિ ઈદ્રિ નાગેદ્ર નર, સેવા સારૈ સાર;	૧
પાસ સંપેસર પ્રણમતાં, સફલ હુવૈ અવતાર.	
ઈહ ભવિ પરભવિ સુપ હુવૈ, પામઈ લીલ વિલાસ,	૨
સંપતિ સંતનિ વિસ્તરધ, પૂજ્યાં શ્રી જિન પાસ.	
સુભ મતિ ઘો મુઝ સરસતી, હંસવાહિની માત,	૩
કુમતિ કાઢિ દૂરૈ કરો, સુમતિ સમાપો માત.	
જગદંબા જગદીશ્વરી, ત્રિણુ જગ કેરી માય,	૪
વાંકેરાય વિશ્વેશ્વરી, સેવ્યાં બહુ સુપ થાય.	
વચન વિલાસ ઘો સરસ મુઝ, સેવકનઈ સિરદાર,	૫
સુગમ સાસ્ત્ર ભાપા સહિત, વરણું ચોપધ સાર.	
સદગુરુ ચરણ પ્રસાદથી, ગાવું સતી ગુણુગાન,	૬
સરસકથા રતનસુંદરી, સુણો થધ સાવધાન.	
x	૭
x	
x	
x	

અંતે—

સોરઠા.

ટાળ્યો વિક્રમભાંન, રાખ્યો નિજ મદ માનિની,
 સીલવતી સાવધાંન, રતનસુંદરી ભામિની.
 નામ લિખ્યાં નિસતાર, ભણુતાં સુણુતાં ભાવચ્યું,
 સફલ હુવૈ અવતાર, સુણુતાં ચોપધ હરપસું.

ઢાલ ૩૧ સાલિભદ્રધન્નો રિપરાયા એ ઢાલ.

વીર પટોધર પાટ વિરાજૈ, તપગઢપતિ ગુર જાજૈજી.
 શ્રી વિનૈપ્રભ સૂરીસરરાયા, તાસ તણા નમું પાયાજી.
 તસુ ગઢ માંહિ પંડિતરાયા, કંલ્યાણસાગર ગુરરાયાજી,
 પડિખોલી કીઆ શ્રાવક રાયા, તાસ તણા નમું પાયાજી.

તસુ સીસ રવિ જિમ સહગુર સોહૈ, ભવઅણના મન મોહૈજી,
 યુધ સુંદરસાગર ગુરરાયા, તાસ તણા નમુ પાયાજી. ૩
 યુધ સુંદરસાગર ગુરરાયા, સતીતણા ગુણ ગાયાજી,
 દિન દિન વધતૈ નૂર સવાયા, તાસ તણાં
 તસુ સીસ અપણી મતિ અતુસારે, ચરિત રચ્યો સુવિચારેંજી,
 પડિત સુખસાગર ગુણગાયા, દિન દિન સુખ સવાયાજી. ૫
 સંવત સંજયમ ગુણ લેખજી, નરલખ્યાણુ દેખજી,
 ભાદવ સુદિ આઠમી યુધવારેં, ગ્રથ રચ્યો સુખકારેંજી. ૬

ઢાલ ૩૨ ચૌપઠ.

ચૌપઠ જોડી હર્ષ ધરી, વાંકેરાય મયા બહુ કરી,
 સેવક નૈ સુખ સંપતિ બહુ, પૂરૈ દેવી વાળા સહુ. ૧
 ઇક ચિત ધ્યાસી વાંકેરાય, તાસ ધરૈ નવનિધિ જ્યુ થાય,
 પુત્ર કલત્ર ધન ધાન્યે સદા, તૂડી આપૈ અતિ સુખ સુદા. ૨
 રેચ્યા નગરી રલિયામણી, સગલાં સહરાંરી સિરમણી,
 ચૌસદિ દેવી મુખ્ય સમુખ્ય, ધ્યાયાંથી હોવૈ પરતખ્ય. ૩
 વાંકેરાય ભવાંની સહી, સેવા સારૈ સગલી મહી,
 જમ્મ જ્યોતિ જિગામગિ ધણી, આપૈ દિનપતિ જિમ દિમમણી. ૪
 સુખસાગર સેવક કવિ આસ, દિન દિન દોલતિ દેવૈ ઉદાસ,
 મનરી વાંછા પૂરી કરૈ, લિખમી બહુ ભંડારેં ભરેં. ૫
 દિન દિન વધતૈ પુન્ય અંકૂર, દિન દિન વધતૈ નૂર સનૂર,
 દિન દિન વધતૈ સુખ્ય સુનાંણુ, દિન દિન વરતૈ કોડિકલ્યાણુ. ૬
 દિન દિન પાવૈ શ્રીકી વેલિ, દિન દિન વરતેં રૂપારેલિ.
 દિન દિન સુખસાગર કવિસાર, દિન વાધે જયજયકાર. ૭

—સં. ૧૭૩૫ વ વૈશાખ વ. ૧૪ દિને ૫. સુખસાગરગણિ લિખિતં
 શ્રી રૂપનગર મધ્યે ૧૩-૧૭ નાનચદણ ભં. કવિની સ્વહસ્ત લિખિત.
 (૭૫૩) ચૌવીસી.

સકલ પંડિત શિરોમણિ પં. શ્રીપ શ્રી દીપસાગરગં પરમગુરુચો નમઃ

આદિ—

આદિસ્ત૦

રાગ સામેરી મુનિસ્થું મન માન્યો એ દેશી.
 પ્રથમ જિજ્ઞેસર પ્રણમીઈ મરદેવીછો નંદરે,
 જિનસ્થું મન માન્યો,
 નાભિ નૃપતિ કુલ મંડણો, વૃષભ લંછન જિનચંદ્રે જિન. ૧
 × × × ×
 દીપસાગર કવિરાયનો મુખસાગર કહે' સોસરે. ૫ જિ.

અતે—

માધવન સુપનતું ધન છત્રી એ દેશી.
 ચોવીસ જિજ્ઞેસર કેસર ચરચિત કાય,
 જોહના પદ સેવે ચોવિધ દેવનિકાય.

* * * *
 સંવેગી ગજપતિ જ્ઞાનવિમલ સૂરિરાય
 જ્ઞાનાદિક ગુણનો પામી તાસ પસાય,
 તપગજ સોભાકર દીપસા(ગ)ર કવિરાય,
 તેહનો લઘુ બાલક મુખસાગર ગુણુ ગાય. ૫

૮-૧૩ દા. ૭૧ નં. ૯૩ કે.

(૩૬૮) શાંતિદાસ (શ્રાવક)

(૭૫૪) જૈાતમસ્વામી રાસ ૬૫ કડીનો સં. ૧૭૩૨ આશો સુદ ૧૦.

આદિ—

સરસ વચનદાયક સરસતી, અમૃત વચન મુખથી વરસતી,
 સહગુરુ કેડે કીજે ધ્યાન, અલવે આલે બુદ્ધિ નિધાન. ૧
 તીર્થંકર ચોવીસે તણા, એકમનાં ગુણુ ગાઉં ઘણા,
 વિહરમાન વંડું જિન વીસ, સિદ્ધ અનંતા નામું સીસ. ૨

સુમતિ ગુપતિ પાલે મન સુદ્ધ, નમું સાધ જસ નિર્મલ યુદ્ધિ,
મુઝ મતિ સાર કંઈ અભ્યાસ; કહસ્યું ગૌતમ સ્વામીનો રાસ. ૩

*

**

*

*

અંતે—

સંવત સતર બત્રીસે લહું, આસો સુદિન દસમી કહું
કરજોડી કહે સાંતિદાસ, ગૌતમ રીપી આપો સુખવાસ. ૬

—પ્રત સં. ૧૭૩૨ લીં.

—સંવત ૧૮૫૨ વર્ષે દ્વિતીય ભાદ્રવ સુદિ ૮ દિને લિખિત
જતિ માણકવિજે સૂરતખિંદર મધ્યે સુદ્ધ દૃષ્ટે ભ. શ્રી હિરવિજય
સૂરિસ્વરજ પ્રસાદાત્ જોનમ સાહજ દેવીચદજ વાચનાર્થ ૪-૧૨ જૈ.
એ. ન. ૧૧૩૩.

—સંવત ૧૮૩૬ ના ફાગુણ સુદિ ૮ દને શ્રી વડાવલી નયરે
શ્રી મહાવીર સ્વામી પ્રસાદાત્ લખીતં. મુની પેમવીજે ભક્તિવિજયજ
પદનાર્થ મુનીરાજ ગૌતમસાગરજ—૪-૧૪ પ્ર. કા. ન. ૯૪૭.

૩૬૯ જયસાગર. (દિવ મૂલ સંઘ સરસ્વતી ગચ્છ વાહી—

અંદ્ર—મહીઅંદ્ર શિખ્ય)

(૭૫૫) અનિરૂદ્ધજી-સં. ૧૭૩૨ માગસર શુ. ૧૩ ભૃગુવાર—
હાંસોટ—સુરત.

આદિ—

રાગદેશાખ.

સમરવિ સારદા સ્વામીની, પ્રણમવિ નેમિ જિણુંદ,

કથા કહું અનિરૂદ્ધની, મને ધરી આનંદ. ૧

બાવિસમો જિનવર હવો, તેહને વરિ સાર,

નારાયણ સુત જાણીયે, કામ કામ અવતાર. ૨

તેહ તણો સુત અનિરૂદ્ધ હવો, રૂપવત ગુણવંત,

તેહ તણા ગુણ વરણવું, સાંભલજો સહુ સંત,

x

x

x

x

અતે—

આલિ-કોડિ પૂરવનું આયુજ પાંમી,

સાધ્યાં રાયાં કોડિજી-એ ભાસ.

- અનિરુદ્ધ સ્વામી મુગતિ જ પાંમી, કીધું તેહ વખાણજી,
ભવિયણુ જણુ જે સુણુસે ભણુસે, તે પાંમે સુષ ખાંણીજી. ૧
- શાસ્ત્ર સિદ્ધાંત કાંઈ નહી જાણું; નથી કરતો અભિમાનજી,
પૂર્વ સૂરિતણે અનુક્રમે કીધું, અનિરુદ્ધહરણુ આપ્યાનજી. ૨
- કવિજન દોષ માં મુઝને દેજો, કહું છું મુકી માંનજી,
હીન અધિક જે એહમાંહે હોવે, સોધજો તહમે સાવધાનજી. ૩
- મૂલસધે સવસ્વતીવરગચ્છે, વિદ્યાનંદ મુનિંદજી,
તસ પાટે ગોર મદલી સુભૂષણુ, દીઠે હોંચે આનંદજી. ૪
- લક્ષ્મીચંદ્ર મુનિ જન મોહન, વીરચંદ્ર તસ પાટજી.
જ્ઞાનભૂષણુ ગુરુ ગૌતમ સરિષો, સોહે વંશ લેલાટજી. ૫
- પ્રભાચંદ્ર તસ પાટે પ્રગટયો, હૃંખડ વડિલ વિખ્યાતજી,
વાદીચંદ્ર તસ અનુક્રમિં સોહે, તેહની વાદી વૃંદમાં વાતજી. ૬
- તેહ પાટે મહીચંદ્ર ભટારક, દીઠે જનમન મોહેજી,
મેરચંદ્ર તસ પાટે જાણો, વાંણી અમીરસ સોહેજી. ૭
- ગોર મહીચંદ્ર શિષ્ય એમ બોલે, જયસાગર બ્રહ્મચારજી,
અનિરુદ્ધ નામે જે નિત્યે જપે, તેહ ધરિ જ જયકારજી. ૮
- હાંસોટે સિંધપરા શુભ જ્ઞાતે, લિખયું પત્રવિશાલજી,
જીવંધર છીતા તણે વચને, રચ્યું જૂજૂયે દાલેજી. ૯
- સંવત સતરખત્રીસમાહે, માગસિર માસ ભૃગુવારજી,
મુદિ તેરસિ રચના રચિયે, પૂર્ણાંચ થયો સારજી. ૧૦
- સૂરતનયરમાંહિ તહો જાણો, આદિ જિનગેહે સારજી,
પદ્માવતી મુઝ પ્રસન્ન થઇને, નિત્યે કર્યો જયજયકારજી. ૧૧

દૂહા.

જયજયકારજી તેહ ધરે, જેહને નિજ વિશ્વાસ,

પુન્ય કરોરે માંનવી, પોહોચે મનની આસ. ૧

અનિરૂદ્ધરણુ જે મેં કર્યું, દુઃખહરણુ એ સાર,
સાંભવતાં સુખ ઉપજે, કહે જયસાગર બ્રહ્મચાર. ૨

—પ્રતિ ભદ્રારક શ્રી મહીયદ્ર શિષ્ય બ્રહ્મશ્રી જયસાગર વિરચિતે
અનિરૂદ્ધરણુખ્યાતે અનિરૂદ્ધગમન વર્ણનો નામ ચતુર્થોધિકાર; સમાપ્ત:—
૨૮-૧૫ સરસ્વતી ભવન મુંબઈ.

—સંવત ૧૭૮૧ માગસર વદિ ૫ સોમે પ્રથિરાજે સ્વહસ્તે
લિપિંત માનરાજ પઠનાર્યે—શુભં ભવતું. ૩૫-૧૫ સ. ભ. મુંબઈ.

૩૬૯ વિનિતવિજય (ત૦ મુનિવિજય-દર્શનવિજય—
પ્રીતિવિજય શિ૦)

(૭૫૫) ૧૨૪ અતિચારમય શ્રી મહાવીરસ્ત૦ સં. ૧૭૩૨
આસો સુદ ૧૩.

અંતે—તપગચ્છ ગયણુ-દિવાકર એ, શ્રી હીરવિજય સૂરિચ, શ્રી.
તેહના રાજિમાં દીપતા એ શ્રી મુનિવિજય ઉવચાય. ૧૨૧ શ્રી.
તસ ચરણાંબુજ સેવતાએ કાવિદમાંહિં પ્રધાન, શ્રી.
શ્રી દર્શનવિજય પ્રભુ સુમરતાં એ પામીઈ નવહિ નિધાન. ૧૨૨ શ્રી.
તાસ સીસ બહુ ગુણુનિલોએ જ્ઞાન તણો ભંડાર, શ્રી
વિષુધ શ્રી પ્રીતિવિજય ગુરુએ સેવકનિં સુષકાર. ૧૨૩ શ્રી.
ભેદ સંયમ તણા ચિત ધરોએ દંત મિત સંવત સાર શ્રી
આસો સુદિ દિન તેરસિંએ તવન કર્યું જયકાર. ૧૨૪ શ્રી.
(કલસ) શ્રી વીરેન્દ્રનવર ભવિકસુખકર કામિતપૂરણુ સુરતર,
તપગચ્છનાયક સુમતિદાયક શ્રી વિજયાણુદ સૂરીસર,
તસ પાટિ સોહઈ ત્રિજગ મોહઈ શ્રી વિજયરાજ સૂરિગણુધર,
પડિત શ્રી પ્રીતિવિજય વિનયી વિનીતવિજય મંગલકર. ૧૨૫
—ચેનસાગરજી ભં. ઉદયપુર.

૩૬૯ ક માણિક્યસાગર. (?)

(૭૫૫ ક) શ્રીપાળ રાસ, લખ્યા પ્રત સં. ૧૭૩૨. લીં. ભ.

(આ રાસના કર્તા જ્ઞાનસાગર કે જે માણિક્યસાગરના શિષ્ય હતા તે લાગે છે તે ટીપમાં ગુરુતું નામ આપ્યું લાગે છે. ખાત્રી માટે મૂળ રાસ જોવાની જરૂર છે. જ્ઞાનસાગર માટે જુઓ નં. ૨૯૨ પૃ. ૫૭.)

૩૭૧ સુરવિજય. (તં સિદ્ધિવિજય શિ.)

(૭૫૬) રતનપાળ રાસ, સ. ૧૭૩૨ પુરાનપુરમાં,

આદિ—

દ્વહા.

શ્રી રૂપભાદિક જન નમું, વર્તમાન ચોવીસ,	
શ્રીમંધર પરમુખ નમું, વિહરમાંન વહી વીસ.	૧
પુંડરીક ગૌતમ પ્રમુખ, ગણધર હુવા ગુણવંત,	
ચંદ્રસે બાવન નમું, મોટા મહીમાવંત.	૨
સમર હું શ્રી શારદા, ત્રણ જગમાંહી વિખ્યાત,	
વીણા પુસ્તક ધારણી, શુભ મતી આપધ માત.	૩
નિજ ગુરનામ જપું સદા, સિદ્ધિ ઋદ્ધિ દાતાર,	
મુંડરીપને પંડિત કરે, એ મોટા ઉપગાર.	૪
તાસ તેણે સુપસાઉચે, રચ્યું રાસ રસાલ,	
રતનપાસ ગુણ ગાઈવા, મુઝ મન થયો ઉજ્યાલ.	૫
દાન સીયલ તપ ભાવના, મુગતી મારગ એ ચાર,	
રતનપાલ તણો ચરીત્ર, દાન તણો અંધીકાર.	૬
કવણ પેત્ર કીણી પુરી થયો, કીમ ઈણે દીધું દાન,	
ત્રિલા લહિ દિણ પરિવતી, તે સુણજ્યો સાવંધ્યાન.	૭

અતે— ઢાલ ૩૪ સાહ્ય મે નવિપલવ નર્યું.

દાનપ્રબંધ ગ્રંથ મેં દીડો, સખરો એ અધિકાર,

મેં માહરી મતિને અનુસારે, રચિયો રાસ ઉદારરે;

ભવિયણ સુણજ્યો શ્રી જિન વાણી—

જેહથી લહિયે શિવપટરાણીરે—

દાનથી દોલત અધિકી લહિયે, દાનથી કીરત બોલે
દાનથી સદ્ કો હોએ રાગી, નહિ કોઈ દાનને તોલે—
દાનથી દૂરિજન હોઈ ભાઈ, દાનથી સહુ સગાઈ
દાનથી લહિયે પુદ્ધિ સવાઈ, દાનથી પામિયે ઠકુરાઈ—
દાન દેઇને અતુમોદો, મકરો પશ્ચાતાપ

ઉત્કટ આણી દાન જો દેસ્યો, તો ટક્કસ્યે પાપ સંતાપરે— ૪

તપગણનાયક બહુ સુખદાયક, શ્રી વિજયાણુંદ સરંદરે,
શ્રી વિજયરાજસૂરી તસ પાટૈં, સંપ્રતિ સોહે મુણીંદરે. ભ. ૫

તસ રાજે પંડીત ગુણવંતા, સીધીવિજય બુધરાયારે,
સવેગીને શુદ્ધ વયરાગી, નામથી દુરીત પલાયારે. ભ. ૬

તેહતણે સુપસાય લહીનેં, રાસ પૂરો ઈમ કીધોરે,
રતનપાલ તણા ગુણગાતાં, મનનેા મનોરથ સીધોરે ભ. ૭
શ્રી ખરાનપૂર નગર મઝારેં પીઠમાં રહ્યા ચોમાસરે,
શ્રી મનમોહન વીરપ્રસાદેં રચ્યો એ મેં રાસરે. ભ. ૮

ઉછું અધિકું જે મેં ભાખ્યું, મીચ્છા દુકક સુઝતાસરે,
ત્રીજા ખંડની ઢાલ આઠમી, મેં કહી મન ઉલાસેરે. ભ. ૯

સંવત સત્તરે બત્રીસા વર્ષે, શુભ મહુત શુભવારે,
સૂરવિજય કહે સંપૂર્ણ કીધો, રાસ ત્રીજો ખંડ ઉદ્ધારે. ભ. ૧૦

વિનતિ કરે હું તુંમ કરજોડિ, કોવિદ ન ચિત ધરજો,
અશુદ્ધ હોએ તે તમે શોધજ્યો, પિણુ હાંસી મત કરજો. ભ. ૧૧

ભણતાં ગુણતાં ને સાંભણતાં, થુણુતાં હરખ અપાર,
ગુણગાતાં વધી ગુણવંત કેરાં, વરત્યો જયજયકાર. ભ. ૧૨

—સંવત્ ૧૭૮૬ વર્ષે શુક્લપક્ષે ચૈત્ર શુદ્ધ ૧૫ દિને વાર સોમે
લિખિત, ગભાલદેસે ગગપૂરે ગ્રામે લખીનં મહોપાધ્યાય શ્રી ૧૦૮ શ્રી
શ્રી શ્રી શ્રી સીધચંદ્રગણિ તત્ સીધ્ય પડિત શ્રી ૧૯ શ્રી સભાચંદ્ર
ગણી તત્ સિધ્ય સકલ પંડિતોત્તમ પંડિત શ્રી ૫ ભાગાચંદ્રગણી તત્

સીસુપુ સ્વાયંદેણુ લપીકૃતં બ્રાતા લખમીયદંણ વાંચનાર્થે શ્રી ભાવદેશે
પ. ૪૦ પં. ૧૨ ધો.; પત્ર ૨૮ પ. ૧૬ ધો-લિ. સં. ૧૯૫૩ કા.
શુ. ૧ ભોમ. ખત્રી વશરામ આખાભાઈ. ધો. પ્ર. કા. રત્ન, ભા. લીં. કે.
—સં. ૧૭૩૮ વર્ષે શ્રાવણમાસે કૃષ્ણપક્ષે ૨ ગુરવાસરે લપીકૃતં.

...સકલ પંડિત લખ્યપ્રતિષ્ઠોત્કૃષ્ટ યશોરાશ્વરાજિત ગાત્ર પંડિત શ્રીપશ્વી
ધનસોમગણિ તત્ શિષ્ય ગ૦ કનકસોમન લપીકૃત...સુઆવિકા રાજકું-
યરિ વાંચનાર્થે ઉદેપુર ગોડીજીનો ભંડાર.

—સં. ૧૮૭૯ કર્તિક શુ. ૫ બુધવાસરે ધોરાજી મધ્યે લિ૦
ભાવચારિત્રીયા ૪૦ અવેરચંદ જીવર્દ શિવજી માલજી આત્માર્થ જાહેન
શ્રી ચંદ્રસિંધજીના રાજ્યમાં તથા પ્રધાન ભાષ જુઠા ગોપાલજી તે વારે
લિખ્યું છે. ૨૬-૧૬. શ્રી પૂજ્ય અપાસરો, રાજકોટ.

૩૭૨ પદ્મનિધાન (વિજયકીર્તિ શિ.)

(૭૫૭) આરવ્રતવિચાર સં. ૧૭૩૮.

અંતે—

સંવત સતરૈ ચોતીસૈ સમધરે સુભમદ્વરત સુભવાર,

સદ્ગુરને વચને કરિ આદર્યારે ધરમઈ જયજયકાર.

હિ વશિ૦

(કલસ)

ધમ ભાવસેંતી સુણીય સુણીય ગુરુ મુખિ આણિ સુધી આસતા,

જે ટાલિ દૂપણુ ઝેહ ભૂપણુ ધરૈ તસુ સુપ સાસતા;

વાચનાચારિજ વિજયકીરતિ સીસ પદ્મનિધાનઝે,

તસુ પાસિ પૂરિ શ્રાવિકાયઈ ધરયા વ્રત પરધાનઝે.

સં. ૧૭૩૪ વર્ષે મિગસિર સુદિ ૩.

—વિવેકવિજયજી ભ. ઉદયપુર.

૩૭૩ જિનવિજય (૧) (તબ દહ્યાણુવિજય-ધનવિજય
અને વિમલવિજય-કીર્તિવિજય શિ.)

(૭૫૮) જયવિજય કુંવર પ્રમંથ, સં. ૧૭૨૪ દશાઘ.

આદિ—

દ્વિ.

આદિ આદિકિર્ણેમર, ખય પ્રમુખી સુવિભાવ,	
યુગલાં ધર્મ નિવારિને, કીર્તિ ધર્મ પ્રકાશ.	૧
સુખકર આદિય સાંનિય, પ્રમુખી પુણ્યભંદર,	
નામ જાપનાં જોડનું, બય નાસઈ અવિ દર.	૨
નમીય મેમ જિણેસક, યજ્ઞચારી શિરદાર,	
સમુદ્રવિજય નૃપકુલલિસો, રાજિગતી બરતાર.	૩
પુરીસાંદાણી પાસણ, અદિભાવંત મુણિંદ,	
ધરણરાય પદ્માવતી, સેવક ખય અરવિંદ.	૪
તીરથનાયક મેવીઈ, વર્દમાન જિનરાય,	
ઓ પાંચે પરમેશ્વર, હું પ્રણમું સુખદાય.	૫
શશિવયળી સરમતી નમું, વિલાવર દાતાર,	
મયા કરી મુઝને દીયો, વાણીનો વિસ્તાર.	૬
નિજસુદ્ધ અરણ્ય નમી કરી, નાંણ રચણુભંદાર,	
મરખને પંદિત કરે, નાણુ નયણુ દાતાર.	૭
સમકિત યન બવિ આદરો, છઈ સમકિત સુખદાય,	
અમકિત વિણુ નર જો કરે, તે અવિ નિપુલ આય.	૮
સમકિત સખાંદ્યાં વંદા, સમકિત મોટા ધર્મ,	
સમકિતથી સુર અંપદા, સમકિતથી અવિ સર્મ,	૯

✓

✓

×

×

અતે—

શ્રી પદીકમાયા સુતની વૃત્તિમાં, ઓ અધિકાર વખાણ્યોરે,
તિલાંથી જોઈને મેં અથવા, કહી સંબંધ ઓ આણ્યોરે— ૪ મં.

જીભતણે વશિ ઓધું અધિકું, જે મેં ધેહિં ભણ્યુંરે,
 તે મેં શ્રી સંઘ સાખિં તેહતણો હું મિચ્છાંમી દુક્રહું ભાખ્યુંરે— ૫ સં.
 ગ્રંથાગર અતુમાને કીનો સાતસયાં પયવીસોરે,
 લખી લખાવી સાધુ સુઆવક સુણતાં અધિક જગીસોરે— ૬ સં.
 સંવત સતરચોતરીસા વરસે નયર દશાઢામાંહિરે,
 રાસ રચ્યો મેં સમકિત ઉપરિં, શ્રી શાંતિનાથ સુપસામરે— ૭ સં.
 તપગજનાયક સૂરિ શિરોમણી, શ્રી વિજયપ્રભ સૂરિરાયોરે,
 પુણ્ય પ્રતાપી જસ જગિ વ્યાપી, સકલસૂરિ સવાયોરે— ૮ સં.
 શ્રી કૃત્યાણુવિજય વાચકના સેવક, શ્રી ધનવિજય ઉવઝાયોરે,
 તસ યાંધવ શ્રી વિમલવિજય યુધ, નામે નવનિધિ પાયોરે— ૯ સં.
 તસ સીસ પંડિતમાંહિં સોહે, કીર્તિવિજય યુધરાયોરે,
 તસ સેવક ધણીપરિં બોલે, એ સુણતાં સંપદ થાયોરે— ૧૦ સં.
 ભણે ગણે જેહ સાંભલો, નવનિધિ હોઈ તસ ગેહિરે,
 જિનવિજય કહે સાંભલો, એ અધિકાર સનેહિરે— ૧૧ સં.

—છતિ શ્રી સમ્યક્તાધિકારે જયવિજય કુચરપ્રગ્ધે ઉપસહન-
 સિદ્ધિગમનો નામ ચતુર્થાધિકારઃ સંપૂર્ણેમ-સં. ૧૭૬૮ કાર્તિક શુદ્ધિ ૩
 દિને વાર શુક્રે.

૧ સમ્યક્તાધિકારે જયવિજય કુચરપ્રગ્ધે નિજગૃહાન્નિ મિનવિજય-
 રાજ્યાસિ વર્ણનો પ્રથમોધિકારઃ

૨ „ જયવિજય કુચર પ્રગ્ધે ગત વસ્તુ દ્વયપ્રાપ્તિ વર્ણનો
 દ્વિતીયાધિકારઃ

[તપગચ્છપતી નિતુસેવીઓરે; શ્રી વિજયપ્રભસૂરિ,
 તસ રાજ્યે પંડિતવરે, નામે સુખ ભરપૂરે—
 કીર્તિવિજય યુધરાયનોરે, સીસ કહે સુખકાર,
 જિનવિજય કહે સાંભલોરે, એ ખીજો અધિકારરે.]

૩ સમ્યક્તાધિકારે જયવિજયકુચર પ્રગ્ધે યાંધવદ્વય મિલન નિજ-
 ગૃહાગમન ખંડત્રય સાધનો નામ તૃતીયોધિકારઃ

—સંવત ૧૭૬૮ નામા સકાર્તિક શુદ્ધિ ૩ દિને વાર શુક્રે.
૧૯-૧૭ પ્ર. કા.

૩૭૩ ક નિત્યવિજય. (ત૦ લાવણ્યવિજય શિ૦)

(૭૫૮ ક) એકાદશાંગ સ્થિરિકરણ સત્તાય. સ. ૧૭૩૪.

આદિ— એહવો હુરે અનાથી-એ દેશી.

સરસ્વતિ માત નમીનઈ સદ્ગુર, ચરણે નામિ શીશ,

આચારાંગ અનોપમ ભાષણ, શ્રી વર્દમાન જગદીશરે.

ગાયમ ! સુણિ સૂઝો આચાર, જિમ પામો ભવજલ પારરે. ગો સુ-

અંતે— જૈન ધર્મમાં નિજ ચિત રાખો.

તપગચ્છપતિ સોહમ સમ જે ગુર, તપ જપ સંયમ ગાજરે,

શ્રી વિજયસેન સૂરીશ પટાધર, શ્રીવિજયદેવસૂરિરાજધરે. જૈન. ૭

તાસપાઠ સોહાકર સંપ્રતિ, શ્રી વિજયપ્રભસૂરિરાયારે,

શ્રી વિજયરત્ન સૂરીસર જગગુર, દીપધ તેજ સવાયારે. જૈન. ૮

સકલવાયકવાદી ગજ કેશરી, શ્રી લાવણ્યવિજય ઉત્તરાયારે,

નામ જપંતાં જેહનું ભવિજના પૂર્વિક દૂર પુલાયારે. જૈન. ૯

સંવત સતરચોત્રીસા વરખઈ, હરખઈ જોડી હાથરે,

નિત્યવિજયયુધ પમણુઈ મણિપરિ, પ્રણમી શ્રી શાંતિનાથરે. જૈન. ૧૦

—ધતિ એકાદશાંગ સ્થિરીકરણ ચૂલિકાપ્રસ્વાધ્યાય-૧૨

—લિખિતશ્ચ મહોપાધ્યાય શ્રી લાવણ્યવિજય ગણિશિષ્ય સકલ-
પડિત પ્રધાનપડિત શ્રી ૫ શ્રી નિત્યવિજય ગણિ શિષ્ય ગણિ દેવવિજ-
યેન. સવત્ ૧૭૬૦ વર્ષે આષાઠ સુદિ ૧૧ સોમવાસરે શ્રી સૂર્યપુરવા-
સ્તવ્ય સુશ્રાવિકા પુણ્યપ્રભાવિકા દેવ ગુરમકિતકારિકા શ્રીજનાનાપ્રતિ-
પાલિકા શ્રીસમકિતમૂળ દ્વાદશ વ્રતધારિકા-આવિકાઆઈ મોટીકી પઠ-
નાથ પત્ર ૭ અમરવિજય સીનોર.

૩૭૪ તેજસિંહ—(લુંકાગચ્છ રૂપ ઋષિ-જીવાજી-જશવંત
—રૂપસિંહ—દામોદર—કર્મસિંહ—કેશવજી શિ૦)

(૭૫૮ ખ) આંતરાનું સ્તવન. સં. ૧૭૩૫.

આદિ—આદિ અનાદિ અધુના છે, અરિહત ધર્મ અલિધાન.

અંતે—(કલશ) ચોવીસ જિનતર ત્રીવીસ અંતર, પાટિ સતાવ જે થયા,
કલ્પસૂત્ર આદિ નામકામ જાણી રચી સ્તવન સેવે મેં કલ્યા.
શ્રી પૂજ્ય કેસવ શિષ્ય તેજસિંધ, જિનસાસન ધર્મ ચિતધર્મ,
એકવીસ મહસ વર્ષે સંધ ચતુરવિધ, રહે તે કહું જિનવર્મ. ૪૪
સવન સતરપેતીસા સંવચ્છર નાંદસમે ચોમાસએ,
કોઠારી ઠાકુરસીની વીનતી કીધી સુત ઉલ્લાસ એ.

(૭૫૮ ગ) નેમનાથસ્ત. સં. ૧૭૧૨ ? (૩૬ અશ્વ શશિ)

આદિ—સદગુરને ચર્ણુ નમી સમર ગોતમ સ્વામિ,

શ્રી ગુરની સેવા કરું, કેશવજી શુભ નામ. ૧

તાસ પસાયે (સાધ) સું, બાવીસમો જિનરાય,

સામલવરણે સોમતો, નેમપ્રભુ સુખદાય. ૨

x

x

x

x

અંતે—(કલસલો) લુંકાગચ્છ નાયક સૂખદાયક રૂપઋષિરતનકર,
તસ પાટિ પટોધર સોહે પુરંદર જીવજી જતનાકર.
તસ પાટિ પ્રધાન સંધ જાણુ વડલદૂ વખાણીએ.
જસવત જીતો જસ ધણો, ત્રિભુવન જાણીયે—
તસ પાટિ મુનીવર રૂપસુંદર રૂપસિંધ ઋષિ પાલએ,
તસ પાટિ પટોધર સોહે દામોદર ધર્મ તણો ગોવાલએ.
તસ પાટ કર્મસીહ પાપમય બીહ સકલ ગુણે કરી જાણુએ,
તસ પાટ પટોધર સોહે શ્રી ગુર, કેસવજી વખાણીએ.
શ્રી રૂપ સુંદર ધરમ ધુરંધર શ્રી પતિજી ગણપ્રારએ,
તસ શિપ તેજસિંહ સ્તવન રચ્યો, વડોદરા મઝારએ. ૫

સંવત રૂઢ્રઅસ્વ(સ)સી સહી દીવો સો પ્રલસારએ,
શ્રી નેમ પ્રભૂજીની સ્તુતિ કીધી, સંધ સહુ જયજયકારએ. ૬

શાંતિજિનસ્તવન. સં. ૧૭૩૩ પુહરાનપુરમાં.

આદિ—સાંતિ નમી કહું સાંતિનો, સંજેપી સુસંધ,
જપ્પૂભરત માહિ ભલો હસ્તનાગપુર બદ્ધ. ૧

× × × ×

અંતે—કલસલો—રૂપજીવવર હરી યુગજસ રૂપસિહ દામોદર,
કર્મસિંધ કેસવશિષ્ય તેજસિંધ શાંતિજિન નામ ચિતધરો.
સંવત સતરતેત્રીસા સર્વંછર પુરાહાનપુર ચોભાસએ,
સોની વજેરાજ સુત વૃધમાન કીધી વીનતિ બુધ પ્રકાશએ.

ઋષભજિનસ્ત. સં. ૧૭૨૭ ચૈત્ર સુ. ૧૫ જલોરમાં,

આદિ—

સકલ ગુણે સિદ્ધ પ્રણુમીને હો ધ્યાઈ ઋષભજિનુંદ.

× × ×

અંતે—

સંવત સતર સતાવીસે ચૈત્ર માસે હો તિથ પૂનમ જાંણુ,
શ્રી પૂજ્ય કેસવ નામથી ગણિ તેજસિંધ હો સદા કોડિકધ્યાણુ. ૪
મંનતસિંહની વિનતિ સ્તવન કીધો હો વર હીરાવેધ,
ગઢ જલોર સુહામણો ભણુતા હો થાગે નવનિધ. ૫

૨૪ જિનસ્ત. સં. ૧૭૩૪ રતનપુરીમાં.

આ. સુવિધિજિણેસર સુદરે સુવધતણો કરતારરે, જિણુંદરાય,

અ. સંવત સતર ચોત્રીસા વર્ષે રતનપરી માહે હરખેરે.

સુહતા કોઠારીને સાહ સવાઇ સધ સકલ સુખદાઇરે,

ગણિ તેજસિંહજી જિનગુણુ ગાયા, સહસમલજી કરાયારે—

વીરસ્ત સં. ૧૭૩૩.

આ. ચોવીસમો જિનસાસનકો પતિ.

સીમંધર સ્વામી સ્ત. સં. ૧૭૪૮ વીરમગામ.

આ. શ્રી સીમંધર સાહિબા સન્મુખ.

અને બીજાં સ્તવન-ત્રી પ્રત પાનાં, ૮ પં. ૧૩ ધો.

આ તેજસિંહ મુનિએ દૃષ્ટાંતશતક નામનો સંસ્કૃત પદ્યગ્રંથ રચેલ છે તેમાં પ્રશસ્તિ આ પ્રમાણે છે.

શ્રી લુંકાખ્યગણે ગણીશ્વરગુરુ શ્રી કૈશવાંતસ્થિત
શિષ્યેણાશુકૃતં વરં નિજધિયા દૃષ્ટાંતકાન્તંશતં । છંદોલંકૃતિ
શબ્દ શાસ્ત્રરહિતં કાવ્યં યદા નિર્મિતં તત્સર્વં મુનિં તેજ-
સિંહગણિના ધોરૈર્વિશોદ્યં વરં ॥ ૧૦૧ ॥

આત્રી પ્રત ધોરાજી ભંડારમાં ટપાસહિત ૨૫-૧૫ છે; અને પ્રકરણ રતનાકરમાં પ્રકટ થયેલ છે.

૩૭૫ ચંદ્રવિજય (૧) (ત૦ હીરવિજયસૂરિ-કલ્યાણવિજય-
સાધુવિજય-જીવવિજય શિ૦)

(૭૬૦) ધન્ના શાલિસદ્ર ચૌપાઈ.

અંતે—

મહાવિદિહિ અવતરી શ્રી હીરવિજયસૂરિ ગુણુનિલો,

તપગચ્છ ગગનનો ભાણુ;

શ્રી વિજયસેનસૂરીસર તપ પાટિરે અતિ ચતુર સુખાણુ કિ. ૯૮ દોષ૦

તપ પાટિ પ્રતપર્થ સુખકર શ્રી વિજયદેવ સૂરોદ,

શ્રી વિજયપ્રભ સૂરીસર આચારિજ રે તપ તેજિ દિણુદ,

કિ. ૯૯ દોષ૦

શ્રી હીરવિજય સૂરોદનો શિષ્ય ભગધિનો ભંડાર,

શ્રી કલ્યાણવિજયગણિ વાયક વરે કવિજન સિરદાર, કિ. ૫૦૦ દોષ૦

પંડિત સાધુવિજય નામિં તેહનો શિષ્ય પ્રધાન,

તેહના સીસ બિ ગુણુનિલા, દોષ જોડિલીરે શશિ સૂર સમાન,

કિ. ૧ દોષ૦

પંડિત જીવવિજય પ્રથમ સીસુ તે વૃદ્ધમાંહિં લીલ,
 લાવણ્યવિજય પંડિત નાભિં ખીજી શિખરે વાદી મૃગસિંહ,
 પંડિત જીવવિજયતણો સીસ ચંદ્ર નિજ કરજોડિ,
 કહધ મુનિવર ગુણ ગાવતાં સહી પુહતાંરે માહરાં મનકોડ,
 કિ. ૨ દોધ૦
 કિ. ૫૦૩ દોધ૦
 (ઇડર ખાધઓનેા ભંડાર).
 (વિજયપ્રભસૂરિ-આચાર્યપદ સં. ૧૭૧૦ સ્વ૦ ૧૭૪૯.)

૩૭૬ ચંદ્રવિજય (૨) (ત૦ ઋદ્ધિવિજય-રત્નવિજય શિ૦)

(૭૬૦) જંબુકુમાર રાસ સં. ૧૭૩૪ પોષ શુદ્ધ ૫ મંગલ કોરડાદેમાં.

આદિ— સકલગણિ શ્રી ૫ શ્રી રત્નવિજયગણિ ગુરુઓ નમઃ

દહા.

વામાનંદન પાસજી, ત્રિભૂવનનો આધાર,	
ચરણકમલ નમતા થકાં, લહીધ સુખ અપાર.	૧
સાતફણે કરી સોમતા, મુખ પૂનિમનો ચંદ,	
નવકર કાયા પ્રભુતણી, લંછન જસ ફણીદ.	૨
મન સુધે પ્રણમ સદા, આણી અધિક ઉલ્લાસ,	
અશ્વસેન સુત ભેટતાં, પુહચધ મનની આસ.	૩
વલી પ્રણમ સુધધ મનઈ, માહાવીર ભગવંત,	
જસ ચરણાંબુજ સેવથી, લહીધ સુખ અનંત.	૪
સિંહલછન સિંહની પરઈ, પાલ્યો જેણુ ચારિત્ર,	
ભવિ જિનતારણ ભણી, ભાખ્યા સૂત્ર સિદ્ધાંત.	૫
પ્રથમ ગણધર વીરનો, પૃથિવીનદન જાણુ,	
ગૌતમ ગૌત્ર-ગૌતમ નમુ, જસ નામધ કોડિ કલ્યાણુ.	૬
હંસવાહન હસતી વદન, કવિજનની આધાર,	
સારદ મુઝ મયા કરી, દેજો બુદ્ધિ અપાર.	૭

સરસવત્યન દિહ સરસતિ, કહુંધું બે કરજોડિ,
જંબુકુમર ગુણુ ગાયસું, માત પૂરિ મઝ કોડિ. ૮
નિજગુર પદપંકજ નમી, કરસું જંબુ વખાણુ,
સાધુ ગુણુ ગાતાં થકાં, વાધે બુદ્ધિ વિજ્ઞાન. ૯
નવાણું કોડિ સોવન તજી, ધન તે જંબુકુમાર,
આઠ કન્યા પ્રભવા સહિત, લીધો સયમમાર. ૧૦
માતપિતા કન્યાતણા, પ્રતિ બૂઝવ્યા વલી તેહ,
પંચસય સત્તાવીસસું, લિધિ ચારિત્ર ગુણુગેહ. ૧૧
બાલપણું બુદ્ધિ આગલો, ધન તે જંબુ સ્વામિ,
તાસ ગુણુ ગાતા થકાં, વાધમ મહીયલ મામ. ૧૨

*

*

*

*

અંતે—

ઢાલ વધાવાનો એ દેશી.

આજ મુઝ જન્મ સફલો થયો, આજ મુઝ પૂગી આસ,
દુખ દોહગ સવિ દુરધ ગયા, જવ ગાયો રે મે જંબૂનો રાસ કે
ભવિરે ભવિ વદો;

જંબુકુમર આણુંદધ જસ સેવઈ મુનિવૃદ્ધો. ૧
નિજ પિતામાતા સહીત, સાસુ સસરો એહ,
આઠ કન્યા પ્રભવા સહિત, જેણું લીધોરે ચારિત્ર સસનેહ. ૨ ભ.
પાંચસઘ સત્તાવીસસું જેણુધ, પાલ્યો સુદ્ધ ચારિત્ર,
તપ જપ ક્રિયા બહુ કરી, જેણુધ કીધો નિજજન્મ પવિત્રકિ. ૩ ભ.
શ્રી વીરપટોધર પ્રથમ જયો, શ્રી સુધર્મા ગણુધાર,
તસ પટ પ્રભાવક ગુણુનિલો, મે ગાયોરે શ્રી જંબૂગણુધારકે. ૪ ભ.
નધડ દેસમાંહિ ભલો, કોરડાદે નયર સૂખવાસ,
વસઈ શ્રાવક પુન્યવંત જિહાં, જે પુજધરે જિનવરશ્રી પાસકિ. ૫ ભ.
પાસજિણુંદ પસાહલે, આણી અધિક ઉલાસ,
વામાનંદન સાંનિધે મેં ગાયોરે, જંબૂસ્વામિનો રાસ કિ. ૬ ભ.

સંવત સત્તર ચૌત્રીસમઠ, પોસ માસ સુખકાર,
સુદિ પાંચમ મંગલ દિનઠ, મન પાયોરે અતિહર્ષ અપાર કિ. ૭ ભ.
તપગણ રાજ નગજયો, શ્રી વિજયપ્રભસૂરિંદ,
તસ પાટે ગુર દીપતો, આચાર્ય રે શ્રી વિજયરાત મુણિદકે. ૮ ભ.
પડિત પ્રવર પડિતવરો, શ્રી ઋદ્ધિવિજય ગુરરાસ,
શ્રી રત્નવિજય શિષ્ય તસ તણો, નગ નગતરે અતિ નસ
સર્વ કિ. ૯ ભ.

તસ સેવક એણિપરિ, ચંદ્રવિજય ગુણગાય,
વીર પટાધર જાંબૂતણા, ગુણગાતાં રે ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ થીર થાય
કિ. ૧૦ ભ.

એ રાસ ચિર થાયજો, જિહાં લગે દુ રવિચંદ,
જેણુઠ ભણુઠ ભાવિ સુણુઠ એક ચિત્ત તેહનઠ ધરિ રે નિત
હોઈ આણુંદ કિ. ૧૧ ભ.

અંથાઅંથ એ રાસનો, આઠસઠ આવન,
સાધુ ગુણુ એક ચિત્ત જે ભણુઠ, તે પામધરે અવિચલ સુખધન
કિ. ૧૨ ભ.

—સં. ૧૭૩૪ વર્ષે ફાગુણ સુદિ ૯ દિન આત્માઅર્થ, ૨૯-૧૫
અનંત; ૩૦ અં.

૩૭૭ તેજપાલ. (લોં. ગુજરાતી તેજસિંહ-ઈંદ્રિણ શિ.)
(૭૬૧) રત્નપંચવીસી રત્નચૂડ ચૌપદ, ૧૭૩૫. નભ (માહ) ૧૩
રવિ. અહમદપુરમાં.

આદિ—

આસા રાગે દૂહા.

પ્રેમ ધરી પ્રણમું પ્રભૂ, આદીશ્વર અરિહંત,
શ્રી સારદ મુઝનઠ સદા, આપો યુદ્ધિ એકંત.
દાન શીલ તપ દાખીયા, ભાવ સહીત ભલભાય,
સરીખા છઠ તઠ પણિ સુણો, દાન સદા સુખદાય.

અન્ન દાને જગિ અધિકતર, કીરતિ કરધ કલ્યોલ,
તંબા તુરી વસુ સ્ત્રીય થકી અન્ન સુદાન અમોલ.

x

x

x

x

અતે—

ગુજરાતિ લોંકાગછિ ગાજનો, પ્રભુ તેજસિંધ હો ગણિ અધિક પ્રતાપ.
દિન દિન શ્રી ગુરુ દિલ સૂઝધ સહી સમરધ હો તસ નાસધ સતાપ—

૪૭૨

ગુણુનિધિ ગિર્યા શ્રી ગુરુ પૂજ્ય દીપ્રજ હો સદા પૂજ્ય પત્રીત,
અતુચર તેજ કહધ ધમે ચતુર સુણો હો એહ રતનચરિત્ર—દાં ૪૭૩
સવત બાંણુગુણુ સુંદર, મકરાકર હો શસિ વધ વદીત,
તેરસિ નમ માસધ તિહાં, અહિમદપુરિ હો રચ્યો વોર આત્રીત. દાં ૪૭૪
પભણી ઢાલ પંચવીસમી રસિક જન હો ગાજ્યો કઠિ રસાલ,
સગવટ કવિયો સાંકલી, તુક સરસધ હોં ધમ સ્તવધ તેજપાલ દા ૪૭૫
—સં. ૧૭૪૨ વર્ષે વૈશાખ વદિ ૦)) શનીવાસરે. ૧૬૧૬ દા.

૧૩ નં. ૪૦ જૈ. શા. અમ.

થાવચ્ચા મુનિ સ૦—ધો૦

૩૭૭ જ્ઞાનકીર્તિ. (વિનયદેવસૂરિ—વિનયકીર્તિસૂ.—વિજય-
કીર્તિસૂ. શિ.)

(૭૬૨) ગુરુસ. (અં.) સં. ૧૭૩૭ માઘ શુદ્ધ ૬ ખલાતમા).
આદિ—

આદિનાથ આદિં નમું આર્પે અવિચલ શર્મ.

નીતિપંથ પ્રગટાઇકે, વારિછિ યુગલા ધર્મ.

x

x

x

x

૧

અતે—

ઢાલ ૧૯ રાગ ધન્યાસીરિ.

વિજયકીરતિ સૂરિ વાંદધ ગુણુગિરિહ ગુરુજરે.

નામે જેહને નવનિધિ થાઈ, સીજે સધલાં કાજરે.

વિ. ૧

બ્રહ્મા રૂપિથી ગચ્છ બ્રહ્મામતી, વિનયદેવ તસ નામરે.
 સૂરિ શિરોમણિ સમતા દરિઓ, સવિગુણુનુ વિશ્રામરે. વિ. ૨
 તેહને પાટિ દીપક મદ્દપક, વિનયકીરતિ સૂરિ જાણુરે.
 ગુર ગુણ સંકલવિધાનું આગરં, તે હુઓ આગમ જાણુરે. વિ. ૩
 તસ પટ સોહે જન મન મોહે, મોટા મહિમાવંતરે,
 સાધુ ક્રિયા તપ જપનુ દરિયુ, શ્રી વિજયકીરતિ સૂરિસંતરે. વિ. ૪
 તસ સીસ જ્ઞાનકીરતિ ભાષે, ગાયુ ગુર ગુણુરાસરે.
 ગુર નામે સુખસંપદ લહીઈ, પુંહચે સધલી આસરે. વિ. ૫
 સાયર ગુણુ ઋષિ ચંદ્ર સંવચ્છરિ, માધ માસિ સુદિ જાણુરે.
 થાંભણુનયરે સંપ્ર આદેશે, છઠ્ઠિ દિન ચક્રયો પ્રમાણુરે. વિ. ૬
 ભણુતાં ગુણુતાં સંપતિ થાઈ દુઃખ દાહિદ્ર સમિ જાઈરે.
 નવનિધિ સિદ્ધિ ધણુરી આઈ, હ્રદઈ હર્ષ નમાધરે. વિ. ૭

છતિશ્રી ગુરુરાસ સમાપ્ત—શ્રી તપાગચ્છે મહોપાધ્યાય શ્રી હિતરૂચિ
 ગણિ તચ્છિષ્ય કવિ હસ્તરૂચિભિર્લિપીકૃત, ભદ્રારક શ્રી જ્ઞાનકીર્તિ સૂરીણાં
 સ્વવાચનકૃતે (શ્લોક-સં. ૩૫૧) પત્ર ૧૨. અમરં. એ હસ્તરૂચિ વૈદ્ય
 વલ્લભ ગ્રંથના રચયિતા સમજવા. તેને માટે જુઓ નં. ૩૨૩. વળી
 વિનયદેવસૂરિ માટે જુઓ નં. ૧૧૧ પૃ. ૧૫૨ જૈન ગૂં ૬૦
 ભાગ ૧ લો.

૩૭૭૬ રામચંદ (પદ્મરંગવાચક શિ.)

(૭૬૨ ક) ૧૦ પચખાણુસ્ત. ૩૩ કડીનું સં. ૧૭૩૮ પોશ શુ ૧૦

આદિ—

શ્રી સિદ્ધારથ નંદન નમું, મહાવીર ભગવત,
 ત્રિગઢઈ ખઠા જિનવર, પરપદ ખાર મિલંત. ૧

અતે—

કલસ.

પચ્ચખાણુ દસવિધ ફલ પરૂપ્યા મહાવીર જિનદેવ એ,
જે કરમ ભવિયણુ તપ અખંડિત તાસ સુર પય સેવએ,
સવત વિધિગુણુ અધ્ધશસિ, વલિ પોસ સુદિ દશમી દિનધ,
પદમરંગ વાચક સીસ ગણિવર રામચંદ તપવિધિ ભણુધ. ૩૩

—શ્રાવિકા મનમાં પઠનાર્ય. ૨-૧૩ મારી પાસે છે.

૩૭૮ જ્ઞાનવિમલ સૂરિ. (નયવિમલ) (ત૦ વિનયવિમલ—
ધીરવિમલ શિ૦)

—આ ગૃહસ્થાવસ્થામાં ભિન્નમાંલ શહેરના વતની અને વીશા
ઓસવાલ વંશના વાસવગોત્રી વાસવ શેઠ પિતાના અને કનકાવતી
માતાના પુત્ર હતા. જન્મ સં. ૧૨૯૪ માં થયો, ને નામ નાથુમલ્લ
આપ્યું. સં. ૧૭૦૨માં તપગચ્છના પંડિત વિનયવિમલગણીના શિષ્ય
પ. ધીરવિમલગણિ પાસે દીક્ષા લીધી ને દીક્ષાનામ નયવિમલ રાખ્યું.
અમૃતવિમલગણિ તથા મેરવિમલગણિ પાસે વિદ્યાભ્યાસ કર્યો. તેમને
સં. ૧૭૨૭ મહા શુદ્ધિ ૧૦ ને દિવસે મારવાડના સાદડી પાસેના ઘાણે-
રાવ ગામમાં તપગચ્છના આચાર્ય વિજયપ્રભસૂરિએ ઉત્સવપૂર્વક પંડિત
(પન્યાસ) પદ આપ્યું. સારપછી તેમના ગુરૂ ધીરવિમલગણિ સં. ૧૭૩૯
માં સ્વર્ગવાસ થયા. પોતે ધણુઓને દિક્ષા અપાવી. સં. ૧૭૪૭માં
અણહિલપુર પાટણુ આવ્યા. સ. ૧૭૪૮ (ફેટલાકમાં ૧૭૪૯ છે)
ના ફાગણ સુદી પાંચમ ગુંફવારે વિજયપ્રભસૂરિની આજ્ઞાથી મહિમાસા-
ગરસૂરિએ પાટણુ પાસે સડેસર (સડેર)માં ઋષભદેવના મંદિરમાં આ-
ચાર્ય પદવી આપી નામ જ્ઞાનવિમલસૂરિ સ્થાપ્યું. આચાર્ય મહોત્સવ
શ્રેષ્ઠી નાગજી પારેખે ખુબ દ્રવ્ય ખર્ચી કર્યો. તેના ઉપદેશથી સં.
૧૭૭૭ માં સુરતના શેઠ પ્રેમજી પારેખે સિદ્ધાચલ (શત્રુંજય)નો સંઘ
કાઢ્યો હતો કે જેનું વર્ણન કવિ દીપસાગરગણિના શિષ્ય સુખસાગર

કવિએ પોતાના પ્રેમવિલાસ નામના રાસમાં કરેલું છે કે જે રાસ નર-ભવદષ્ટાંત ઉપનયમાલામાં પ્રસ્તાવનામાં પ્રગટ થયો છે. તેમનો વિહાર બહુધા સુરત, ખંભાત, રાજનગર (અમદાવાદ), પાટણ, રાધનપુર, સાદડી, ધાણેરાવ, શિરોહી, પાલીતાણા, જુનાગઢ વગેરે સ્થળે ગૂજરાત-મારવાડ-સૌરાષ્ટ્ર દેશમાં થયો હતો. સિદ્ધાચલ તીર્થની અનેક વખત યાત્રા કરી. જિનપ્રતિમાની ૧૭ પ્રતિષ્ઠાઓ કરી.

અનુક્રમે સ. ૧૭૮૨ માં ખંભાત ચોમાસું કર્યું તે વખતે સિદ્ધાચલની યાત્રા કરવાની અતિ ઉત્કંઠા ને તૈયારી કરી, પણ પરચક્રને લીધે બની નહિ તેથી ખંભાતમાંજ રહ્યા. ને ત્યાંજ તે વર્ષમાં આશો વદ શુક્રવારે ૮૯ વર્ષની વયે સ્વર્ગસ્થ થયા. શ્રાવકોએ ખંભાત-સફરપરામાં સ્તૂપ (પગલાં યુક્ત દેરી) કરાવી !

તેમનો જ્ઞાન ભંડાર ખંભાતમાં ખારવાડમાં વિમલના ઉપાશ્રયમાં વિદ્યમાન છે. તેમના રચેલા ધણા ગ્રંથોની પ્રથમાદર્શ (પ્રથમ પ્રત) ઉપરોક્ત સુખસાગર કવિએ લખેલ છે. તેમણે સંસ્કૃતમાં શ્રી પ્રશ્ન વ્યાકરણ સૂત્ર પર વૃત્તિ, શ્રીપાલયરિત્ર સંસ્કૃત ગદ્યમાં (સં. ૧૭૪૫) સંસાર દાવાનલ સ્તુતિ પર વૃત્તિ, પ્રશ્ન દ્વાત્રિશિકા સ્તોત્ર રચેલ છે. ગૂર્જર ભાષામાં ગદ્ય રૂપે નવતત્ત્વ પર સં. ૧૭૩૯માં, શ્રમણસૂત્ર પર સં. ૧૭૪૩ માં, પોતાના પ્રશ્ન દ્વાત્રિશિકા સ્તોત્ર પર સ્વોપજ્ઞ, યશોવિજયજીના ૩૫૦ ગાથાના ગૂર્જર ભાષાના સ્તવન પર, દીવાલી કલ્પપર સં. ૧૭૬૩માં, આનંદધન ચોવીશી પર સં. ૧૭૬૯માં, ત્રણ ભાષ્ય પર, અધ્યાત્મકલ્પદ્રુમ પર સં. ૧૭૭૦માં, પાક્ષિકસૂત્ર પર સં. ૧૭૭૩ માં અને યશોવિજયજીની યોગદૃષ્ટિની સઝાય પર-આલાવખોધો રચ્યા છે. ગૂર્જર ભાષામાં પદ્ય ગ્રંથો જે રચ્યા છે તે આમા જણાવ્યા છે. તે ઉપરાંત સ્તવનો, સ્તુતિઓ, સઝાયો, પદો આદિ ધણાં રચ્યા છે તેમાનો મોટો ભાગ પ્રાચીન સ્તવન રત્નમંચલ ભાગ. ૧ લા માં (પ્ર. ૦ શેઠ જમનાભાઈ ભગુભાઈ-અમદાવાદ) પન્થાસ મુક્તિ વિમલગણિએ સગૃ-

હીત કર્યો છે; અને આ હુંક ચરિત્ર પણ તેની પ્રસ્તાવનામાંથી સાર-રૂપે લીધું છે.)

(૭૬૩) સાધુવંદના ૧૭૨૮ કા. વ. ૧૦ ગુર.

અતે—

ઢાલ—શાંતિજિન ભામણુકર્ધ જાઉ-એ દેશી.

પાટ પરપર જે વલી આયો, તપાખિરદ ઉપાયોજી,
જગતચંદ્ર સૂરીસર ગાયો, લલિતા દેનો જયોજી.

૪

ધન ધન સાધુ મહાંત એ મોટા.

ઉપશમ રસના ભોરાજી.

જિનમુનિવંદન પુણ્ય એ મોટા, નવિ માને તે ખોટાજી.

૫ ધન.

શ્રી આણુંદવિમલ સૂરીસર, થયા છપનમધ પાટધંજી,
ક્રિયા ઉદ્ધાર કરીનઈ કીધી, બિજલી પ્રવચન વાટધંજી.

૬ ધ.

શુધ પરપક જિનમત થાપક, વાદ્રીક કુંડકલકોજી,
જગિ જસ વાદ ધણો દેખીનઈ, નાઠા કુમતી રકોજી.

૭ ધ.

શ્રી વિજયદાન સૂરીસર સુંદર મંદિર ગુણમણિ કેરોજી,
જ્ઞાનક્રિયાદિક ગુણની ગણુના કરવાનઈ કુંજી સૂરોજી.

૮ ધ.

હીરો હીરવીજય સૂરીસર, જેહના ધણા અવદાતધંજી,
જીવ અમારિ તીર્થકર મોચન, પ્રમુખ ધણી કરી વાતધંજી.

૯ ધ.

સાહિ અકબરનઈ પ્રતિષ્ઠાધો, જસ જસ બહુતો વાધ્યોજી,
મેઘજીઈ ગુર હીરનઈ ચરણઈ, આવી વંછિત સાધ્યોજી.

૧૦ ધ.

વિજયસેન તસ પાટિ સદાપ, તસપટ્ટિ ભાતુ સમાનજી,
વિજયદેવ સૂરીસર પ્રગટયો, દિનદિન ચડતઈ વાનઈજી.

૧૧ ધ.

આચારિજ વિજયસંઘ સૂરીસર, પ્રગટયો સુવરાજ ધણું રાજજી,
અનુકમઈ તે સુરલોક પધાર્યા, સારી આત્મકાજી.

૧૨ ધ.

વિજયદેવ સૂરિ નિજપદ થાપધ, શ્રીવિજયપ્રભ ગણુધારજી,
સપ્રતિ સૂર પરિઈ દીપતો, મુનિજનનો આધારજી.

૧૩ ધ.

- કુલિયુગર્ધ એ ગુરુ ગુણુનો આગર, કેતાં કીજઈ વખાણુજી,
તેહ તણી આણુસિરિ વહતાં, દિનદિન કોડિ કહ્યાણુજી. ૧૪ ધ.
- શ્રી આણુદ્ધવિમલસૂરીસર, હસ્તલિખિત ગુણુ ધામજી,
હર્ષવિમલ પડિત વૈરાંગી, ધર્મસિંહ ગૃહધરિનામજી, ૧૫ ધ.
- તાસ સીસ જયવિમલ અનોપમ, ગણિવર ગુણુમણિ દરિઉજી,
કીર્તિવિમલ કવિ તેહનો જાણો, જ્ઞાનચરિત્ર જલ ભરઉજી. ૧૬ ધ.
- તપ જપ સંયમ પુણ્યે પૂરો, સીસ સનાહઈ સૂરોજી,
દિનદિન ચઢતઈ તેજ સવરો, મુનિ ગુણુમ નહિ અધૂરોજી. ૧૭ ધ.
- સવેગી સુધ પંથનો થાપક, શ્રી વિનયવિમલ કવિ ધસજી,
સપ્રતિ સુવિહિત મારગ પાલઈ, નહિ જસ સજનઈ રીસજી. ૧૮ ધ.
- તાસ સિષ્ય સંયમ ધુરધોરી, કીરતિ અછઈ જસ ગોરીજી,
ધીરવિમલ પડિત તતિ ધોરી, મુનિમારગ મત જોડીજી. ૧૯ ધ.
- વર્ધમાન તપકારક તેહનો, લખધિવિમલ વૃદ્ધ સીષજી,
લઘુ સેવક નયવિમલ વિષ્ણુધવર, માંનઈ ગુરુની સીષજી. ૨૦ ધ.
- સાધુવદન તેણુઈ કીધી, ઢાલ આણી છઈ સીધીજી,
જિણુઈ મુનિનઈ વંદણુ નવિ કીધી, તેણિ પ્રમાદ મદિરા પીધી. ૨૧ ધ.
- સિદ્ધાંતમાંહિ જે મઈ જાણ્યા, વહિલા તે ઇહાં આણ્યાજી,
કેતાએક પ્રકરણુથી જાણ્યા, નાંમ થકી તે વખાણ્યાજી. ૨૨ ધ.
- નામ ઇસ કહકેતા એક મુનિવર, આણ્યા મઈ નિરધારજી,
પાય સય સાત અધિક છઈ ગાથા, એહની ચઉદશ ઢાલ ઉદારજી. ૨૩ ધ.
- પાર નહી મુનિવર મુનિગણુનો, કહી કિમ સકીઈ સર્વજી.
મતિ સાર મઈ એણિમાં ગૂંથ્યા, ભક્તિ ભાવનો ગર્વજી. ૨૪ ધ.
- સવત સંયમ ભેદ વખાણો વસુ ભુજ વરિસ વખાણોજી,
કાતિકિ વદિ દસમીતિથિ જાણે, ગુરુવારે સુપ્રમાણોજી. ૨૫ ધ.
- લિખઈ લિખાવઈ નઈ વધી નિસુંણુઈ તેહનઈ લાભ અનંતજી,
સાધુ વાધાનું દૂત તે લક્ષ્યમ, કરિસઈ દુખનો અતોજી. ૨૬ ધ.

હત્તમ તે એહને આદરસ્પર્ધ, મુનિવંદનને હેતિંછ,

અવગુણ ક્રોધક મધ્યમ કહસ્યર્થ, હાલસળધ સંકેતર્થછ. ૨૭ ધ

ભાવિક કાન્નિ આદરસું કીધી, શ્રી સાચોર મઝારિછ,

નયવિમલ કહધ મુનિ ગુણુ ગાતાં, નિતુ નિતુ મંગલ આરિછ. ૨૮ ધ

—ધન ધન સાધું મહંત એ મોટા.

વસ્તુ ૧ શ્લોક ૬૦૫ સર્વગાથા ૫-૨ હાલ ૧૪ દ્વહા ૪૭સમાપ્ત:

—ધતિ શ્રી સાધુવંદના સંપૂર્ણ સંપૂર્ણો લિપીકૃતઃ કૃત શ્વ પં. શ્રી
ધીરવિમલગણિચરણુ સહસ્ત્ર પત્ર પરાગ પર ભાગ રસિકમત્તમધુ કરાય-
માએ પંડિત નયવિમલગણિના ધતિ મંગલ માલિકા આલિકાવદ્ધલિંગ
તુસદાસ હૃદય રસિક હૃદયેષ્વિતિ શ્રેયઃ ॥

(આ કર્તાની સ્વલિખિત પ્રત શ્રીમદ્ પ્રવર્તક કાન્તિવિનયછ
મહારાજશ્રી પાસે છે.)

(૭૬૪) નરભવઃશ દષ્ટાંત સ્વાધ્યાય. ૧૭૩૪ પહેલાં.

આદિ—

વિપ્રાક્ષિધાન્યાનિ દુરોદરં ચ, રત્નેન્દુપાનં કિમુ ચક્રવેધઃ

કૃર્મ્મે યુગં સ્યાત્પરમાણુરૂપં, દષ્ટાંતમેતન્મનુજત્વ લાભે.

એતે દશપિ દષ્ટાંતાઃ સોયનયાઃ પ્રાકૃત ભાષાયાં લિખ્યતે.

દ્વહા—પ્રેમે પાસ જિણુંદના, પદપંકજપ્રણમેવિ,

સાનિધકારી સારદા શ્રી સદ્ગુરુ સમરેવિ.

દસ દષ્ટાંતે દોહિલો, માનવનો ભવ એહ,

પામી ધર્મનધ આદરર્ધ; અહલ ગમાવધ તેહ.

વાર અનંતી કરસીઈ, એ સઘલો સંસાર,

છાલી વાટક ન્યાય પરિ, વિણુ સમકિત આધાર.

કંચનગિરી ગિરીમા વડો, નદીયાં માં જિમ ગંગ,

જિમ ગજમાં એરાવણો, જિમ તનુમાહિ વરાંગ.

તરમાંહિ જિમ કંપતર, તેજવંતમા ભાણુ,

પખીમાં જેમ ગરૂડખગ, જિમ ચક્રી નરરાણુ.

જૈન ધર્મ જિમ ધર્મમાં, ઓષધમાં જિમ અન્ન,
 દાતામાં જિમ જલધર, જિમ પંડિતમાં મન. ૭
 ગ્રહગણમાં જિમ ચંદ્રમા, મંત્રમાંહિ નવકાર,
 સગલા ભવ માંહે ભલો, તિમ નરભવ અવતાર. ૮
 બોધિ લામ નીમી સમો, દાખ્યો નરભવ એહ,
 તે હાર્યો નવ પામીઈ, જિમ નિધિ દુર્ગત ગેહ. ૯
 વિપ્ર જિમણુ તિમ પાશંકા, ધાનરાશિ નૈ જૂય,
 રયણુ સુમિણુ ને ચક્ર હરિ, જૂસર પમાણુય. ૯
 વિપ્ર જિમણુનો દાખીઉ, પહિલો એ દુષાંત,
 સુણુજ્યો તેહ કહું હિવધ, આલસ મુકી સંત. ૧૦

x

x

x

*

પહિલાં સિદ્ધ ઋષધ કરી, નરભવ ઉપનય સત્તરિ,
 તે ખરી પ્રાકૃત ગાથા બંધ છધ એ. ૯
 તસ અનુસારિએ કહ્યા, ઉપનય સધલાં તે તિહાં લહ્યા,
 ધમિ કહ્યા ભવિજનને ભણુવા ભણીધ;
 ઉત્તરાધ્યયનિં દાષીયા અન્ય ગ્રંથઈ છે બહુ સાખિયા,
 ભાષિયા નયવિમલેં જીવટી ધરીએ. ૧૧

ફહા—ધણિ પરિભાવ કરી ભણી એ ભવિજન સજ્જાય,
 અંતર્ગત ઉપનય લહો, જિમ સમાધિ સુખ થાય. ૧
 શ્રી ઉપદેશપદેં અછે, એહનો બહુ અધિકાર,
 તિમ આવશ્યક ચૂણિમાં, ઉપનયનો વિસ્તાર. ૨
 બીજઈ પિણુ ગ્રંથઈ અછે, નરભવ દસ સબધ,
 ભાવિક કાજિ ભણુવા ભણિ, કીધો પ્રાકૃત બંધ. ૩
 વચનકલા તેહવી નહી, પણ ઉપનય એહમાંહિ,
 સજ્જન સગલા એહનધ, આદરસ્યઈ ઉચ્છાહિ. ૪

એકવીસે ઢાલે કરી, એહનો આંધ્રો બંધ,
વિસય બહોતરી એહની, ગાથા પ્રાકૃત બંધ.

૫

અંતે— ઢાલ રાગ ધન્યાસી.

(યુણીઈ યુણીઈ રે મઈ રામ મુનીસર યુણીઈ એ દેશી.)

ભવિ ધરઈ રે ભવિ ઉપનય ચિત્ત ધરઈ,

x

x

x

x

(ધોરાજી પ્રત)

તપગચ્છ અબરિ તરણિ સમોવડિ શ્રી વિજયપ્રભ સૂરિ કરીછ,

જેહની આણુ કુસુમચી માળા, શેખા પરિ સિરિ ધરીછ રે.

૧૦

જસ અભિધાન મૃગાધિપ નિસુણી પ્રતિવાદી ગજ ડરીછ,

અહનિસિ કીર્તિકની ગચ્છપતિ ત્રિભુવન મંડપિ ફિરીછ રે.

૧૧

વિદ્યા ગુરૂ વલી અમૃતવિમલ કવિ, એરૂવિમલ મનિ ધરીછ,

જસ હિત સીખ સુણીનઈ સાચી, ભવિજન હિયડઈ ઠ(વ)રીછ.

૧૨

વિનયવિમલ કવિરાજ શીરોમણિ, સુવિહિત મુનિ ધુરધુરીછ,

ધીરવિમલ પ્રડિત તસ સેવક જસ યશ ત્રિભુવન ભરીછ.

૧૩

શ્રી નયવિમલ વિપ્રુધ તસ સેવક, તિણુ એ ઉઘમ કરીછ,

એ, ઉપનય ભણુતાં વલી સુણુતાં મંગલ કમલા વરીછરે.

૧૪ ભાવિ.

(૧૫ પત્ર પ્ર૦ ક૦)

—સં. ૧૮૦૭ કા. વ. ૧૧ રવિવારે. ૨૪-૧૦ ધો.

—૩૦-૯ ગો. ના.

(૬૬૪૬) નિશાંતિ જિનસ્તવન. સ. ૧૭૩૬ અસાડ વ. ૯ શુક્રવાર
દહિઓહરપુર.

આદિ— દહા.

ચંદ્રકિરણુ પરિ ઉજલી, શ્રી જિનવરની વાણી,

તે સમરી મનિ સારદા, લહીછ અવિરલ વાંણિ.

૭

આર ભવભેદઈ કરી, સ્તવશું શાંતિ જાણુદ,

પરિવ્રલ ધન કણુ સંપજઈ, પામઈ પરમાણુદ.

૨

અંતે—

દહિઉદરપુર મંડણોએ, જયજય અચિરાનંદ,
 શ્રી શાંતિ નિજોસરો. ૭૭
 તપગચ્છ તરણિ સમોવડોએ, શ્રી વિજયપ્રભસરી,
 રાજઈ જિન ગાઇઓએ. ૭૮
 સંવત સંયમ ભેદસ્યુએ, મુનિગુણ વરસનુ માન,
 લહો ધણિ ભેદસ્યુ એ. ૭૯
 માસ આપાઠ તણી કહીએ, મદી નવમી ભૃગુપુત્ર,
 વારઈ જિન સંથુણ્યોએ. ૮૦

કલશ—

જગજંતુ કારણ કામદારણ મોહવારણ જિનવરો,
 દુઃખ કોડિ ટાલણ સુખ કારણ વછિત પૂરણ સુરતરો;
 શ્રી વિનયવિમલ કવિરાજ સેવક ધીરવિમલ પંડિતવરો,
 તસ સીસ પ્રણમઈ શાંતિ નિજુવર નયવિમલ જયજયકરો. ૮૧

—છતિ શ્રી શાંતિ જિનસ્તવનં સંપૂર્ણ.

સંવત સત્તરસઈ સહી સત્તાવન અધિકાંતે લહી,
 ચૈત્ર ઊજલી ચઉદશ ધનં સ્તવન દિખ્યું અતિશે પઃવન. ૧
 પાટણ માહા પવિત્ર ગાંમ, અંબાદત્ત આહાણુનું નામ,
 તેણે સ્તવન દિખ્યું અતિ ઉલ્લાસ, ભણે સુણે તેહની
 પેહેંચે આસ. ૨

પ્ર૦ પ્રાચીન સ્તવન રત્નસંગ્રહ ભા. ૧ પૃ. ૯૩ અ. ૧૩૫. (પ્ર૦ કા૦)
 (૭૬૫)+ જંબુરાસ સ. ૧૭૩૮ ભાગશર શુદ્ધ ૧૩ બુધ થિરપુરમાં
 (થરાદમા)

આદિ—

હૃહા.

પ્રણમી પાસ નિજુદના, ચરણ કમલ સુષકાર,
 જંબુસ્વામી તણો કહું, સરસ કથા અધિકાર. ૧

શીલવ્રત પહિલાં ધરી, કરપીડણુ જિણિં કીધ,
 રાગ દામિ વયરાગીજી, અકહ કહાંણી કીધ. ૨
 જખૂ છેહલો કેવલી, જે આ સ્મરત મઝારિ,
 સોભાગી મહિમાનિલો, સીલવંત સિરદાર. ૩
 પ્રભવો પણિ પ્રતિખૂઝગ્યો, પંચ સયાં પરિવાર,
 શ્રી સોહમ ગણધારતણો, પુણ્યવંત પટધાર. ૪
 ભવિ જનનિં બણવાલણી, તાસ સખંધ કહેસિ,
 આઠે કન્યાની કથા, શાસ્ત્ર થકી લવલેશ. ૫

અંતે— દાહ. (શાંતિજિનેસર ભામણુઈ જાઉં—એદેશ)

ધન ધન જખૂ મુનિવર રાય, હું પ્રણમું તસપાયા એ
 કંચન કોડી કામિની છોડી, સયમસું મન લાયા એ. ધ૦ ૧૧
 શીલવંત સિર મુગટ વિરાજિત, જગિ જસ વાદ ગવાયા એ,
 સોભાગી ગુણવંત મહામતિ, નામિં નવનિધ પાયા એ. ધ૦ ૧૨
 તપગઢ નાયક સવિ સુખદાયક, શ્રી વિજયપ્રભસૂરિ રાયા એ,
 જમ્મ આણા મનવંછિત પૂરણુ, કદ્દપતરની છાયા એ. ધ૦ ૧૩
 આચારય (અ. પ્ર) વિજયરત્ન સૂરીસર, મુનિજન તે સુખદાયા એ,
 જસ પ્રતિભા સિંહનાદ સૂણીનિં, વારિ હારિ મનાયા એ. ધ૦ ૧૪
 તપ(તસ)ગઢ શોભાકારક જાણો શ્રી નયવિમલ કવિરાયા એ,
 કલિયુગમાં પૂરવ મુનિ ઉપમ, સમરસપૂરિત કાયા એ. ધ૦ ૧૫
 સંપ્રતિ વિજયમાન તસ સેવક ધીરવિમલ કવિરાયા એ,
 તસ શેવક નયવિમલિં મતિસું, જખૂ ગણધર ગાયા એ. ધ૦ ૧૬
 પાંત્રીસે (પાંચસે) દાહિ કરી રચીઉં, રાસ-સરસ અધિકારી એ,
 શ્રોતા જનને અતિ સુખદાયક, ચિરપુર નયર મઝારિં એ. ધ૦ ૧૭
 વસુ, કૃશાનુ, જલનિધિ, સસી વર્ષઈ એહ રચ્યો સુપ્રમાણું એ,
 માર્ગશીર્ષ સિત તેરસ દિવસે, શશી સુતવાર વખાણિ એ. ધ૦ ૧૮
 કૃશલવિજય પંડિત સવંગી, તાસ કહણુથી કીધો એ,
 જખૂસ્વામિ તણો ત્રિવલેશ, એહ સંખધ મિ સીધો એ. ધ૦ ૧૯

એહ નીસુણા દ્રઢસીલ જે થાવે, તાસ જનમ સુપ્રમાણા બે,
મણુતાં સૂણુતાં મંગલમાલા, નિતુનિતુ કોડિ કલ્યાણ. બે. ધ૦ ૨૦

ધન ધન જંબૂમનિવર રામા.

ધતિ શ્રી જંબૂકુમાર રાસ સંપૂર્ણા:

સર્વગાથા ॥ ૬૦ ૮ ॥ અંથાઅંથ શ્લોકમાન સંખ્યા ૧૨૩૫ ॥

સકલ ભટારક પુરંદરભટારક: બાલસ્થલ કાયમાં નાન ભટારક
શ્રી ૧૦૮ શ્રી વિજયરત્નસૂરીશ્વર શિષ્ય પંડિત શ્રિ પ પ્રવરપ્રધાન
શ્રી ગંગવિજયગણિ તત્ શિષ્ય પં. રૂપવિજય. પં કુંઅરવિજ
લિપિકૃતં શ્રી. ॥

—ખાલાપુર મધ્યે. સુઆવક પુન્ય પ્રભાવક સંધવિગોડીદાસ, તસ્ય લઘુ
બ્રાતા વિમલદાસજી તસ્ય પુત્ર ગુલાબદાસજી પઠનાર્થ. સંવત ૧૭૮૯
વર્ષે કાર્તિક વદિ ૧૨ દિને શુક્રે લિપીકૃતં (દે. લાલ કમલવિજય મુનિ
પાસેની) ખં ૧, લીં. ડે. રત્ન. ભા. રત્ન ડે. પા૦

—સં. ૧૭૯૮ આશ્વીન શુ. ૫ ગુરૂ લિ૦ સૂરતિ બંદરે ૨૯-૧૫ વી.પા.

—સં. ૧૭૮૪ વર્ષે દ્વિતીય વૈશાખ શુદ્ધ ૪ ને દિને ગુરૂવારે. લિપિકૃતં
શ્રી મહાવીર પ્રાસાદાત્ શ્રી કટારીયાનગરે મો૦

—સર્વગાથા ૬૦૮ અંથાઅંથ શ્લો. ૧૦૩૫ સં. ૧૮૦૮ ચૈત્ર વદિ ૧૩
સકલ પંડિત શિરોમણિ. પં શ્રી પુણ્યવિજયગણિ તત શિ૦ રત્નેન
લીપીકૃતં ૨૩-૧૭ ગારીયાધર.

—લિ૦ પં ખતિવિજય બાંતા મધ્યે સં. ૧૮૫૮ રાયેષ્ટ સુદ ૮ ભોમસીંગ

—લિ૦ સં. ૧૮૫૬ પત્ર ૩૫ શ્લો. ૬૪૮ અં. ૧૦૭૫ નં. ૬ દા. ૨૫ લીં.

—લિ૦ ૧૮૨૧ કાર્તિક વદ ૧૦ પાનાં ૧૦ પ્રે. ૨૦.

પ્ર. કેશવલાલ પ્રેમચંદ મોદી. અમદાવાદ સંશોધિતા. દયાવિમલજી
અંથમાલા અંક ૧૧

—સં. ૧૭૭૫ વર્ષે જ્યેષ્ઠ શુદ્ધ ૧૫ શુક્રે શ્રી પત્તનનગરે લિ. ૩૬
-૧૧ દા. ૭૦ નં. ૨૯ ડે.

—સવત્ર ૧૭૮૬ વર્ષે શાકે ૧૬૫૨ પ્રવર્તમાને દક્ષણાધન ગતે શ્રી સૂર્યે શરદતૌ મહામાંગલ્ય-માસોત્તમમાસે શુક્લ પક્ષે કાર્તિકયા રત્નેત્સવે પંચમીદિને બુધવાસરે-શુભભૂયાત્. સકલ નિષ્ણાત જાત પારિજાત કાલિ પુરંદર ભદ્રારકશ્રી શ્રીપાતિસાહ બિરહદત્ત નગદગુરુ શ્રી હીરવિજય સૂરી શ્વર તચ્છિષ્ય પંડિતોત્તમ પંડિત શ્રી પ વ(ર)સિધ ઋષિ ગણિ તત્ શિ રામવિજય ગણિ શિષ્ય મહોપાધ્યાય શ્રી પ દેવવિજય ગણિ શિષ્ય શ્રી જશવિજય ગણિ શિષ્ય પં. શ્રી જિનવિજય ગણિ શિષ્ય પં. રા વિજયેન વાચનાર્થે લિખાપિતા, શ્રીરસ્તુ. કલ્યાણમસ્તુ. રણીપુર નગરે લિખિત ઋષિ હીરહદયેન.

(૭૬૬)+ ખારવત ગ્રહણ (ટીપ) રાસ સ. ૧૭૫૦ ચોમાસામાં
અમદાવાદમાં

આદિ—

દ્વહા

પ્રણમી પ્રેમે પાસના, પદપંકજ અભિરામ,
નવનિધિ ઋદ્ધિ સિદ્ધિ સંપન્ને, જોહતુ સમરે નામ. ૧
સમકિત મૂલ જે વ્રત ધરે, તાસ જન્મ સુપ્રમાણ,
ધર્મ દુ તિ ચઉ પણુ અણુવતી, યાવત દોઈ દશમાન. ૨
જિમ ગુરુમુખથી કીજાએ, ખારવત ઉચ્ચાર,
સક્ષેપેં તિણિ વિધિ કહું, રાસગંધ સુખકાર. ૩

x

x

x

x

અંતે—

દાલ. ૮-નમો ભવિ ભાવશું એ દેશી

એ ખારવત કેરડા એ સંખ્યાતું પરિમાણુ, કર્યું ગુરુ મુંખ ચક્રી એ,
ધન્ય દિવસ હું તે ગણું એ, જિહાં પાચું બોધિથીજ, અનોપમ રત્નથી
એ ૨૦૦

રાજનગરવાસી બસોએ, વચ્છરાજ સુત લાલચદ, સદા આવક ગુણેંએ
તેહતણે કાળે કરી એ, પ્રાકૃતગધે ટીપ, ભાવિક ભાવે ભણે એ-૨૦૧
સંવત નક્ષ બાણુ મુનિ વિદ્યુએ (૧૭૫૦), વરસેં રહ્યા ચોમાસ,
પુરે, નવાવાસમાં એ,

સંવેગી મુનિ પરિવર્યાએ, શ્રી જ્ઞાનવિમલ સૂરીંદ, રહ્યા ઉલ્લાસમાં એ ૨૦૨
તિણિ ઉપકાર ભણી કર્યોએ, સહુને જાણુતા કામિં, વધે વ્રતવાસનાએ,
એ પરિભાણે આદ્યોએ, ખીજે પણ ઉચ્ચાર, ધરી બહુ ભાવનાએ. ૨૦૩
રાયસિંહ દીપચંદ દેવચંદ એ, લાધો ને ધનરાજ, પ્રમુખ વ્યવહારીયાએ.
તિણિ -પણ એ અમિચહ કર્યાએ, એહ લિખ્યા પરમાણુ, આણુવ્રત
ધારીયાં એ ૨૦૪

વધી જે ભાવથકી ગ્રહે એ, સમકિતને અનુયાય, આણુવ્રત ગુણુવ્રતે એ.
તસ ધરે નવનિધિ સપદાએ, પ્રસરે પૂરણુ પ્રેમ, મનોરથ. સત્ય ફલે એ ૨૦૫
શ્રી જ્ઞાનવિમલ સૂરીંદનાએ, મુખથી એ વ્રત લીધ, ધરી, સમકિત ભલુએ
એહ ભણુતાં સુણુતાં થકાંએ, વાઘે ધર્મનો ઢાલ, વહે ગુણુ નિર્મલાએ. ૨૦૬

—આ અને જ'બૂસ્વામિરાસ. બંને વકીલ કેશવલાલ પ્રેમચંદ
મોદીથી સંશોધિત થઈ અમદાવાદમાં દયાવિમલજી જૈન અથમાલા અક
૧૧ મા સં. ૧૯૭૪ માં પ્રસિદ્ધ થયેલ છે. તે ત્યાંના વિમલના
અપાસરાર્થા મળી શકશે.)

(૭૬૭)+ તીર્થમાલા. ઢાલ ૮ સં. ૧૭૫૫ જેઠ શુ. ૧૦.

આદિ— ઢાલ ૧ શાસના દેવીય એ દેશી
શ્રી જિનવર તણા લીજીઈ ભામણાં, ચરણુપંકજ નમી ભાવસ્થું એ,
ચૈત્ય પરવાડીય, પુન્યની વાડીય, પભણીય પ્રેમ બહુ ચાવસ્થું એ. ૧
મનમાં આનંદિયા જિનવર વદિયા, સતર પંચાવન વરિસમાંહિ,
ઢાલ બધિ કહુ વદિય ગહગહું, સયલ સુખ જિમ લહુ ધરી'ઉચ્છાહિ. ૨
x x x

અંતે—

સવત સતર પંચાવને સુ૦ સફલ મનોરથ સિદ્ધ, સા૦
જેષ્ટ શુક્લ દશમી દિને, સુ. એ તીરથ રચના કીધ, સા. ૮૦

કલશ

ધર્મ તીર્થમાલાં ગુણુવિશાલા, કરી સર્વે અતિ ભલી,
કલ્યાણુમાલા ભવિક બાલા, લહો જિમ મનની રૂલી,

પરભાતિ ઉઠી એહ જિનવર, નામગુણ કંઠિ ધરધ,
'જ્ઞાનવિમલ' ગુણૌધ સમકિત, સહજ લીલા તે વરધ. ૮૧

—પ્રા० તી. સંગ્રહ. પૃ. ૧૩૨ થી ૧૪૦.

(કવિએ આ યાત્રા સૂરતથી શરૂ કરી રાતેર, ભરૂચ, ગંધાર, કાતી વગેરે તીર્થોનું વર્ણન કરી ગુજરાતનાં કેટલાંક ગામોનાં તીર્થો બતાવી પછી મારવાડનાં તીર્થોનું વર્ણન કરી ત્યાંથી સિદ્ધપુર, મહેસાણા અને અમદાવાદ થઇ પાછા છ માસે સૂરત આવ્યા છે.

(૯૬૮)+ શ્રી ચંદ્રકેવલી રાસ (આનંદ મંદિર રાસ) સં. ૧૭૭૦

માહ શુદ્ધ ૧૩ રાધનપુરમાં.

આદિ—

દોહા,

સુખકર સાહેબ સેવીયે, શ્રી સંખેસર પાસ,
જાસ સુજસ જગ વિસ્તર્યો, મહિમા નિધિ આવાસ. ૧

વાસવ પૂજિત ચરણ કંજ, રજ પાવિત ભૂપિઠ,
પરતા પૂરણ પરગડો, એહવો અવર ન દીઠ. ૨

સંપ્રતિ કાલે તીર્થ છે, જે મહિમા ભંડાર,
પણ એ અતીત ઓવીશમે, કહી ઉત્પત્તિ વિસ્તાર. ૩

x

x

x

x

જિનગુરૂ સરસતીને નમી, તેમ પ્રણમી ઓંકાર,
શ્રી શ્રીચન્દ્ર કેવલી તણો, કહું કથા અધિકાર. ૩૦

જેમ જાણ્યો છે શાસ્ત્રમાં, ગુરૂ ઉપદેશે રસાલ,
નામકામ તસ દાખવું, સુણજો થઇ ઉજમાલ. ૩૧

x

x

x

x

અંતે—

ઠાણ પપ મી રાગ ધન્યાસી. તપગચ્છકો સ્વલતાંન સુહાવે. એ દેશી.
તપગચ્છ નીર્મલ જિમ ગગા જલ લાયક નાયક તેહનાજી,
શ્રી આનંદવિમલ સૂરીસર, સંપ્રતિ સવેગ ગુણ જેહનાજી. ૧

સુષ્કયો ભવીયત સાધ તણા ગુણ.

ભણ્યો ભાવ ધરીતેછ.

જિન દર્શત સુતી વંદન એ એહુ, મોટાં કરણી ભવિનૈછ. ૨ સ.

કીયા ઉધાર કરીને જેણે સાસન સોભ અદાછ,

કુમત જલ, ધીમા પડતાં જનને બોધ દીઓ સુખદાછછ. ૩

શ્રી વિજયદાન સુરીસર સુંદર, તસ પાટિ દિનકર સરીવાછ,

અદાર (અઢી) લાખ જિન બિંબ પ્રતિષ્ઠી, જામતે (જિનમતે) શુદ્ધ પરિષ્કાછ. ૪

હારો હીરવિજય જયો સુરી, કીર્તિ સછ જિણે ગોરીછ,

સાહિ અકબરનિં નીજવયણે, જિનમતસ્યું મતિ જોરીછ. ૫

સાહિબ સલેમ આગલિં જય વરીઓ, શ્રી વિજયસેન સુરી ગુંણ દરીઓછ,

ખિરદ સવાઇ જગતગુર ધરીઓ, મતિ સુરગુર અધીકરીઓ. ૬

શ્રી વિજયદેવસૂરીશ્વર તસ પાટે, ઉદ્યો અવિચલ(અભિનવ)ભાંણુછ,

આચારીજ શ્રી વિજયસિંહ સૂરીસર, ચાંન ક્રિયા ગુણ જાંણુછ. ૭

અનુક્રમે તે આચારિજ સુરપતી, પ્રતિબોધનને પોહતાછ,

શ્રી વિજયદેવ સૂરી નીજ પટે થાપે, શ્રી વિજયપ્રભસૂરી વિનીતાછ. ૮

સંપ્રતિ તે જયવંતા દૂતા, તસ પટે (ગછ) સોભા કરીછ,

શ્રી આણુંદવિમલ સૂરી દીક્ષિત, કવિ ધર્મસિંહ મતિ સારીછ. ૯

તસ શિષ્ય શ્રી(વિ)જયવિમલ વિષ્ણુધવર, કીર્તિવિમલ કવિસીસ તેહનાછ,

શુદ્ધાચારી શુદ્ધાહારી, ખિરદ કહીજે તેહનાછ. ૧૦

શ્રી વિનયવિમલ પડિત વૈરાગી, શીક્ષા તેહની લહીછછ,

શ્રી વિજયપ્રભસૂરીની આણા, સીસ ધરી નિરવહીછછ. ૧૧

હીરવિમલ પડિત તસ સેવક, સમયમાને શુધિ વાણીછ,

શક્તિ પ્રમાણે ક્રિયા અનુસરતા, સીધવતા ભવી પ્રાણીછ. ૧૨

વર્દમાન તપ કારક તેહના, લબ્ધિવિમલ તસ સીસાછ,

લઘુ સેવક નયવિમલ વિષ્ણુધજ, ખુદિમાં સખલ જગીસાછ. ૧૩

૨૧

મયણ સહાયે ચિત્ત નીરમાઇ, ઉપસંપદ કરી લીધુંજ,
 આચારીજ પદ જ્ઞાનવિમલ ધતિ, નામ થયું સુપ્રસિદ્ધજ. ૧૩
 નિધિ યુગ મુનિ શશી સંવતમાને (૧૭૪૯) કાગણ સુદિ પંચમી દિવસેજ,
 પત્તન નયરતણે તસ પાસે, પદ પામ્યા સુભ દેસેજ. ૧૪
 શ્રી વિજયપ્રભસૂરીને પાટે, પદ્મ સવેગી સુહાયાજ,
 જ્ઞાનવિમલસૂરી સપ્રતિદીપે, તેજે તરણી સવાયાજ. ૧૫
 તિણે એ આનંદમંદિરનામે, રાસ કર્યો સુષ હેતેજ,
 સાગર વિજય બીજ સમવાઈ, સુણવાને સકેતેજ. ૧૬
 રાધનપૂર સહેરે પ્રારબ્ધે, સંપૂર્ણ થયો તિહાંઈજ,
 નભ મુનિ મુની સિંધુ સંવત માને ૧૭૭૦, અધિક અધિક
 ઉછાંહિજ. ૧૭

માહ સુદિ અણુઆલી તેરસ, પુષ્પારકને યોગેજ,
 સ્નાત્રૌચ્છવદિનેચઢયો પ્રમાણે, એહથી સુખીઓ સવિ લોગજ. ૧૮
 અરિહંત સિદ્ધ સુસાધુ સુધર્મના, મગજ એહિ ચારજ,
 એ આનંદમંદિરમાં તેહથી, સુખીઓ બહુ સસારજ. ૧૯
 એકશત એકાદશે છે ઢાઢાં, નવનવ બંધ રસાલાજ.
 સાર્દસહસ્ર ષટમાન ગ્રથે, ભણતાં મંગલમાલાજ. ૨૦
 શત ધીહોત્તરિ ગુણયાલ ગ્રથધ.

—સર્વ ગાથા ૩૩૮૫ ગ્રંથાગ્રંથ શ્લોક સખ્યા ૭૯૩૯ દતિ શ્રી
 ચદ્ર પ્રબંધે પ્રવાસચર્યાયાં.....અનેકવિચારસારમય આનંદ
 મંદિરનાગ્નિ રાસકે ચતુર્થોધિકારઃ સંપૂર્ણઃ—

—શ્રી શ્રી વિદ્યાપુરે ગ્રામે લિપિતરયય વાચયા, શ્રીમદ્દેવસુરિય
 ગણે શ્રી ચિંતામણી પ્રસાદયેત્. સકલ ભટ્ટારક પુરંદર ભ. શ્રી શ્રી વિ-
 જયપ્રભસૂરી તત્ શિષ્ય પં. શ્રી હેમવિજય ગ. તત્ શિષ્ય પં. ગંગ-
 વિજય ગ. તત્ સુશિષ્ય પં. શ્રી ગજવિજય ગ. તત્ શિષ્ય પં. શ્રી
 હંસવિજય ગ. તત્ શિષ્ય પં. મુક્તિવિજય ગ. લિપિકૃત્યઃ શિષ્યાદિહેતવે.

સંવત અદારઓગણોત્તરે રહ્યા વિદ્યાપુરે ચોમાસ,
હેત કરી ચિત્ત ચોપશ્યું, લખીઓ શ્રી શ્રી ચંદ્રજરાસં.

—સં. ૧૮૬૯ સાકે ૧૭૩૪ પ્રવર્તમાવે ફા. વહિ.ર. ગુરા.

—સર્વગાથા ૨૩૯૪-અથાગ્રથ ૬૮૩૯. ધર્તિ શ્રી ચંદ્રપ્રબધે પ્ર-
વાય ચર્યાયાં. ધત્યાધનેક વિચારસારમય આનંદમદિરનામિ રાસકે ચતુ-
ર્થોધિકાર સમાપ્તઃ ૪ ધર્તિ શ્રી ચંદ્ર કેવલી રાસ. આનંદમદિરનામા
સંપૂર્ણો લિખિતઃ-પડિત સુખસાગર ગણિના શ્રી રાજનગરે સંવત્ ૧૭૭૧
વર્ષે કાર્તિક વદિ ૪ દિને સોમવાસરે. પૃ. ૧૭૨ પં. ૧૫ આ. ૬.

—૨૩૪ મો.

—સર્વગાથા ૨૩૯૪-અથાગ્રથમાન ૭૬૪૯ સકલ ભદ્રારક પુરદર
ભાંમણિ ભાલસ્થલ તિલકાયમાત ભદ્રારક શ્રી ૧૦૮ શ્રી વિજયમાન સૂરી-
શ્વર શિષ્યપડિત શ્રી ૫ મહિર્માવિજય સ્વરશિષ્ય પડિત શ્રી રૂપવિજય
ગણિ શિષ્ય પં શ્રી જીતવિજય લખિકૃત. સં. ૧૭૮૩ વર્ષે ફાગુ સુદિ
૭ દિને વાર શુકરે લખિતોય શ્રી ખમાત બદરે સકલ ભદ્રારક શ્રી
શ્રી વિજયત્રકદિરી વિજયે રાજ્યે સુભં ભવતુ. ૨૬૦-૧૪ ભ.

—સ. ૧૮૩૬ શાકે ૧૭૦૧ ભાદ્રપદ માસે શુકલપક્ષે ૫ ભોમ-
વાસરે લિ. શ્રી લીંબડી મધ્યે. ૨૭૦-૧૪ લીં.

—સં. ૧૮૫૬ ચૈત્ર કૃષ્ણપક્ષે ત્રયોદશી તિથૌ ચદ્રવાસરે લિ.
લીંબપૂરી મધ્યે. શ્રી શાંતિનાથ પ્રસાદાત્. વોહરા જયરાજ જ્યેષ્ઠ લખા-
વીત આત્માર્થે વાંચનાર્થે. ૩૫-૧૩ લીં.

—પત્ર ૩૮૪ ગ્રં. ૬૯૩૯ લ. સ. ૧૮૫૭ ન. ૧ દા. ૨૫ લીં.

—સંવત્ ૧૮૮૪ વર્ષે જ્યેષ્ઠ વદિ દ્વાદશ્યાં તિથૌ ભોમવાસરદિને
લિખીકૃત શ્રી ફલવદી (ફલોધી) મધ્યે. ૧૪૪-૧૫ અનંત.

(પ્ર૦ લીમશી માણુક)

(૭૬૯) રણસિંહ રાજર્ષિ રાસ.

આદિ—

સકલ સમિહિત સુરલતા, સીચન નવજલધાર,
 શ્રી શંખેશ્વર પાસજી, પ્રણમી પ્રાણુ આધાર, ૧
 જિમ ઉપદેસમાલા થઈ, જિણુ હેતઈ જિણુઈ કીધ,
 જે પ્રકરણ છે રચડો, આજલગેં સુપ્રસિદ્ધ (સુપ્રતિ સમે પ્રસિદ્ધ), ૨
 તે, રણસિંહ નરિંદની, કહું કથા અભિરામ,
 સાંભલતા સવિ સુખ હુધ, સીજે વંછિત કામ. ૩

x x x x

અંતે.—

એ રણસિંહ નરિંદને, હિત હેતે હો કરી ઉપદેશમાલ,
 તેહ સંબંધ પ્રકાસીઉં, સુણી સમજો હો ભવિષ્યાલગોપાલ સાધુ.
 દુર્ધટી નામે વૃત્તિ છે, તેહ માહઈ હો કહું એહ ચરિત,
 તિહાંથી એ સંબંધ આણી છે, તે સુણતાં હો હોધ જન્મ પવિત- ૨૮

x x x

ઢાલ ૩૮ મી સાંભરીયા ગુણ ગાવા મુઝમનિ હીરનાજી—એ દેશી.
 ભણ્યો ભવિ ઉપદેશમાલા હિત ધરીરે, જિમ હોઈ કોડિ કલ્યાણ,
 ઈહ લોકે તસ સુમતિ સુરચિ શુભ વાસનારે, આયતિ લહેં નિર્વાણ.
 ભણ્યો. ૧

x x x x

શ્રી વિનયપ્રભસરિ પુરંદર જાણીયેરે, શ્રી તપગચ્છ શિણુગાર,
 વિમલ શાપાઈ તસ ગચ્છ શોભાકારકુરે, વાર યસ વ્યવહાર. ભણ્યો. ૪
 સુવિહિત મુનિ મર્યાદાગુણનીલોરે, શ્રી વિનયવિમલ કવિરાય,
 તાસ વિનેય અમેય અન્ય ગુણાકરે, ધીરવિમલ કવિરાય. ભણ્યો. ૫
 તાસ સીસ નયવિમલ મતિ જેહનીરે, દેખીતે ગુણગેહ,
 પુન્ય પસાઈ સુવિહિત આચરણ થકીરે, સરિ ખિરદ લહેં (એહ). ભણ્યો ૬

જ્ઞાનવિમલ સૂરિ નામે સંપ્રતિ જ્યેષ્ઠે, સજ્જન જન સુખકાર,
રચના કીધી ભવિજન ભણવા બાણવારે, અનોખમ એ અધિકાર. ભણ્યો. ૭
અડત્રીસે ઢાલે કરી સુલલિત પદ બંધસુરે, સંપૂરણ થયો એહ,
એ ઉપદેશમાલા અર્થ હૃદયમાં ભાવતારે, વાધર્થી ધર્મસનેહ. ભણ્યો. ૮
ભણું ભણાવું લિખે લિખાવું સાંભલે, તસ ધરિ મંગલમાલ,
ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ નવ નિદ્ધિ સિદ્ધિ સંપદારે, લીલા લહે વિશાલ. ભણ્યો. ૯

—ધતિ શ્રી રણસિંહ રાજઋષિ રાસ સંપૂર્ણ—

—સંવત ૧૮૦૨ વર્ષે કાર્તિક માસે શુક્લપક્ષે ત્રયોદશી રવિવાસરે
શુભંભવતુ-લિખતં સૂરતિબિંદરે લેખકપાઠકયોઃ કલ્યાણ ભવતુ. પા. ૫૫
પં. ૧૩ આ-ક.

—સર્વ ગાથા નંબર ૨ ધતિ શ્રી રણસિંહ રાજઋષિ રાસ સંપૂર્ણમ્—સં. ૧૮૧૩ પોસ વદ + શુરૌ લિં મહોપાધ્યાય શ્રી સુંદર-
સૌભાગ્ય ગણિ શિં મુશાલસૌભાગ્ય ગણિ શિં મુનિ રંગસૌભાગ્યેન
લિપિકૃતં સૂર્યપુર મધ્યે. ૪૫-૧૫ વીરખાઇ પાઠ.

—૬૩-૧૬ દા. ૪૨ નં. ૮-બ-૩.

(૧૭૭૦)+ અશોકચંદ્ર તથા રોહિણી રાસ, સં. ૧૭૭૪ માગશર
શુ. ૫ સુરત માસે સૈદ્યપુરે.

આદિ—

દૂહા.

સુંખકર શ્રી સંજેશર, પાસ જિણુંદ દયાલ,	
પ્રણમી પદ્યુંગ તેહના, મનવર્જિત સુંખ રસાલ.	૧
પંરતા પૂરણ પેરંગેડો, મહિમા મહિમ નિવાસ,	
ધરણરાય પદમાવતી, પૂરો વંછિત આશ.	૨
પાસ જાખ્ય જસ શાંસને, સાંનિધ કરે કરંગેડ,	
અલિય વિધન દૂરે કરે, દુઃખ દોહગ સંવિ છોડ.	૩
કીડિને કુંજર-કરે, તે શ્રી સુગુંડ પ્રસાદ,	
અંહનિશ જે સંભારતાં, ઉપજે અધિક આદહાદ.	૪

નિર્મ અન્નન નિર્મલ થકી, નાથે નયણે નેજ,
 નિર્મ મતિ દીપે દેખીછ, સકલ વસ્તુ ગુર હેજ. ૫
 ગુણમણિ રોહિણી રોહણા, ચલ ભુમિકા સમાન,
 રોહિણી નામે જે થઈ, તાસ પ્રબધ કહું આન. ૬
 સુણતા શ્રવણે સુખ હોઈ, ભણનાં નામે શોક,
 આયત હિતને કારણે, સદાકાલ ત્રિહું લોક. ૭
 ધર્મ ધર્મ ભાષે સહુ, પણ પરમાર્થ ધર્મ,
 આત્મભાવિ આચરણ કરે, દૂર કરઈ સવિ કર્મ. ૮

x

x

x

x

અતે—

હાલ ૩૧-મી સોબલિયા ગુણુ ગાવા મુઝ મંત્રિ હીરના-એ દેશી.
 ધન ધન સુવિહિત નપગઢ સાધુ પરપરારે, આણુંદવિમલ સૂરીરાયરે,
 ક્રિયા ઉદ્ધાર કરી કર્યું સાસન ઉજલુંરે, નિરમોહી ને નિરમાયરે. ધન. ૧
 શ્રી વિજયજ્ઞાન સૂરીસ તસ પાટે થયારે, તે પણ તસ પ્રતિરૂપરે,
 શ્રી હીરવિજય સૂરી તસ પાટે સોહરે, પ્રતિષોધ્યા-અમ્કર ભૂપરે.
 ધન. ૨

શ્રોકે શ્રોકે લોકાં તસ ગુણુ ગાવતારે, આજલગે વલી વિખ્યાતરે,
 શ્રી વિજયસેન સૂરીસ્વર સુગુર સારિખોરે, યુદ્ધિસરસ્વતી સાક્ષાતરે.
 ધન. ૩

શ્રી વિજયદેવ સૂરીસર તસ પટધારકૂરે, આચારજ વજયસિહરે,
 અભિનવ બાણે સૂરપતિ સુરગુરને નિરયોરે, સુવિહિત મુનિ મનમાંહિ
 લીહરે. ધન ૪

તસ પાટ ઉદ્યાયલ ઉદયપ્રભા નિરયારે, શ્રી વિજયપ્રભસૂરી ભૂરરે,

* સરખાવો આનંદધનનો ધર્મનાથ સ્તવનમાંની હતી.

“ ધરમ ધરમ કરતો જગ સહુ ફિરે, ધર્મનો બાણે ન મર્મ, નિનેસર,
 ધર્મ નિણેસર ચરણુ ગ્રહો પછી, કોઈ ન બાધે હો કર્મ, નિનેસર. ”

સપ્રતિ સમયે જોતાં તેહના ગુણ ધણારે, કહેતાં વાધે વલી નરે.

ધન. ૫

હવે શ્રી આણંદવિમલ સૂરિતણા વડરીસજેરે, ધરમરીહ આણુગારે,
વયરાગી ગીતારથ ગુરુ ગુણ રાગીયારે, સંવેગી રીણુગારે.

ધન. ૬

તસ શિષ્ય ગણિ જયવિમલ નામે ભલારે, કીર્તિવિમલ કવિ રીસરે.

... .. — ગારી ગાયે જસ જગીસરે. ધન. ૭

સીસ તેહનો નયવિમલ નામે કવિરે, વિનથી વહે ગુરુ આણરે.

ઉપસંપદથી તિણે આચારિજપદ લલુંરે, લહી શ્રી વિજયપ્રભસૂરી

આણરે. ધન. ૮

નામ લલું તિણે જ્ઞાનવિમલસૂરિ ધર્યુંરે, તેણે એ રચીઓ રાસરે,

ઢાલ બંધ એ ભવિજનને ભણવા ભણીરે, જેહયા હોઈ બુદ્ધિ પ્રકાસરે.

ધન. ૯

સંવત યુગ મુનિ મુનિ વિદ્યુ વર્ષ નામથીરે સૂરિતિ બિંદર પાસરે,

સૈદ્ધપૂર બંદર તિલકને સારિખરે, તિહાં રહી ચોમાસરે. ધન. ૧૦

વિમલ શાંતિ જિન ચરણ સેવા સુપસાયથીરે, સંપૂરણ એ કીધરે,

માગસિર મુદિ જ્ઞાન પંચમી દિવસ સોહમણરે, મનહ મનોરથ સીધરે.

ધન. ૧૧

સંતોષી સહુ સંધનણાં મન મન રીઝીયારે, સાંભલી એહ સંબંધરે,

ધમ જાણીને તપજો અનિ દાંનથીરે, ઉપસમનો અનુબંધરે.

ધન. ૧૨

ઢાલ એકત્રીસ એમનું એકત્રીસ સીધાનારે, એક એકથી અધિકાયરે,

મુણતાં ભણતાં પાતિકડાં સર્વ પૂલાઈરે, મંગલમાલા થાયરે. ધન. ૧૩

શ્રી સુખસાગર ઉવઝાયે એ લખિઓ હર્ષથીરે, પ્રથમાદર્શે એ રાસરે,

સોવનકૂલે વધાવો ભાવિ ભવિજનરે, જિમ પોહયે મનિ આસરે.

ધન. ૧૪

—ધતિ શ્રી તપોવિષયે શ્રી અશોકચંદ્રનૃપતિ રોહીણી રાણીચરિત્ર સંપૂર્ણ:—સંવત્ ૧૮૪૧ વર્ષે પ્રથમ ચૈત્ર સુદિ ૧૫ દિને શુક્રવાસરે શ્રી સૂરત મિંદરે અતુર્ભાસકૃત્ય સેકલપંડિત સીરોમણી પંડિતશ્રી ૫ શ્રી દીપ-વિજય ગણી શીષ્ય સકલપંડિતોત્તમ પંડિત શ્રી ૫ શ્રી જયવિજયજી ગણી, શીષ્ય વીનયાત્ શીષ્ય નાયકવિજય ગણી લખીકૃત્ય સ્વઆત્માર્થે શ્રીગોડીમંડળ પાર્શ્વ જિન પ્રસાદાત્ (દે. લા.)

—સંવત્ ૧૭૭૫ વર્ષે પૌષ વદિ ૪ દિને લિખતોયં. ૫૯. પં. ૧૩ આ. ક.

—સંવત્ ૧૮૫૨ વર્ષે શ્રી ચંદ્રાવતી નગરે માર્ગશીર્ષ સુદિ ૫ બુધે લિખિતં પં. દેવવિજય ગણી શ્રી બદેવા પાર્શ્વ પ્રસાદાત્ મંગલં. ૩૪-૧૭ (પાલણપુર ભં.)

—સંવત ૧૮૦૨ વર્ષે આશો શુદિ દ્વાદશી દિને શ્રી રવિવાસરે શ્રી સૂરતિ બદિરે શ્રી સૂર્યમંડળ પાર્શ્વપ્રસાદાત્ ધતિ શ્રેયઃ શ્રેણ્ય શ્રી:—આદ્યં પુસ્તકં દક્ષી તાદ્યશં લિખિતં મયા, યદિ શુદ્ધમશુદ્ધં વાં મમ દોષો ન દીયંતે. ૧ યાવંલલવંશુ સંમુદ્ધો યાવન્નક્ષત્ર મંડિતો મેરુ, યાવંચંદ્રાદિયૌ તાવંદિં પુસ્તકં જયંતુ. ૨. પાનાં ૪૭-૧૫ અનંતં.

—સં. ૧૮૨૭ કાર્તિક પ્રતિપત્તિયૌ કૃષ્ણાયાં પંદ્રપુરે પં. વલ્લભ-વિજયગણિના લિ. ૫૨-૧૩ વિ. ને. નં. ૩૩૪૬.

(પ્રકાશિત આનંદકાવ્ય મહોદધિ મૌકર્તિક ૧ લાભાં.)

(૭૭૧) કલ્પવૃક્ષાખ્યાન.

આંદિ— આજ અધિક આણંદ એ દેશી.

શ્રી સરસતી ધ્યાઈ, મનવંછિત પાઈ, શ્રી પર્વતે ગાઈ હો રાણ. ૧
એ મુઝે મનરૂલી કરો ધર્મસન્નધ, આવી એહ આઠાઈ, સુણી સેહ
ચિત્ત લાધ હો રાણ ૨

x

x

x

x

જ્ઞાનવિમલ વષાંણિ, સુણે ભવિજન જાંણ, હોઈ કોડી કલ્યાણ હો રાણ. ૩

—ધતિ અઠાધદિન ભાસ.

શાસનદેવીય એ દેશી.

પુણ્યની પોપણા પર્વપન્નપણા, આવીયા ધણિપરેં જાણીઈએ,
હીઅડલા હર્ષધરી, છઠ અઠમકરી, ઉછવેં કલ્પ ધરિ આંણિછએ. ૧

x x x x

ટૂટક.

ભાપીઓ પ્રભુને રહિ સનમુખ સિંહાસનથી ઉતરી,
નમુથુણું કહેં ભાવ આંણી, સાન આઠ પગ ઉસરી.
ધર્મસારથી પદેં સુણીઈ, કયા મેઘકુમારની,
જ્ઞાનવિમલ પ્રભૂ ગુણની વાખ્યા, પ્રથમ એ અધિકારની. ૮

—પ્રતિ કલ્પવ્યાખ્યાનાધિકારે પ્રથમ વ્યાખ્યાનભાસ.

+ * * *

અંતે—

ફૂલ.

હવિ સુવિહિત પદાવલી, જિનસાસન સિલુગાર,
આચારજ અનુક્રમેં થયા, નામ ચંકિ કહું સાર. ૧
એકેકાના ગુણુ ધણા, કહેતાં નાવે પાર,
પરંપરાગમે આવીયા, ધર્મતણા દતાર. ૨

હાલ-તુમ સાથે નહિ બોલું માહરાં વાલા તેં મુઝને વિસારીછું—એ દેશી.
વીરતણેં પાટિં જે પહિલા, સોહંભગણિ ગુણુ ખીલુછું,
બીજા જાંચુસંધામી કહિઈ, છોહલા કેવલ માંણીછું.
ત્રીજા પ્રભવ ગણી ધણી ચોથા, કાથાભવ ગણુધારીછું,
મનકપુત્રને કાળે કીધું, ફરંવૈકલિક સારછું.
ચુશોભદ્ર ગણિ પંચમ જાણો, છઠ સંસ્કૃતવિજ્યાછું,
ભદ્રગાહુ એ ચૌદ પૂરવો, કલ્પસૂત્ર જેણે રચીયાછું.
દશ નિર્યુક્તિ અને ઉપસંગહર, સ્તોત્ર કર્યું સંઘહેતેછું,
ચૂલભદ્ર ગણી સાતમી પાટેં, જેહ થયા શુભવેતછું.
નાગરકુલિ આગર સધિ ગુણુનો, કેસ્યા મિંછું પ્રતિભોધાછું,

શીલવંત શિરદાર ભુવનમાં, વિજયપતાકા લીધાજી.
 આર્યમહાગિરિ આર્યસુહસ્તી, તસપદ અઠમ કહિઈજી,
 દ્રુમક દેખી સંપ્રતી નૃપ કીધો, જિનકલ્પ તુલના લહીએજી.
 નવ માસ સ્થિતિ સુપ્રતિગદ્ધા, દોઈ આચારજી જાણોજી,
 કોડીવાર સૂરિમંત્ર જાપ્યાથી, કોડીક ગિરદ ધરાણોજી.
 આઠ પાટ લગિ ગિરદ નિઃશંકનું, હવે દશમા ઇંદ્રદિનજી,
 એકાદશમા દશ પૂરવધર, સૂરશ્રી વલી દિનજી.
 બારસમા શ્રી સિંહગિરિ સર, તેરસમા વયરસ્વામીજી,
 અંતિમ દશ પુરવધરરી, લખિ અનૈક જિણિ પામીજી.
 ઉ તો ગંભીની વૈકિયર, વીરાશ્રવ સાસનકારોજી,
 પ્રવચન રચન! જેણી સમારી, અતિશય ગુણુના ભારોજી.
 વજ્રસેન તસ પાટ ચૌદમા, જેણે સોપારાપુર નયરેજી,
 ક્રી સુભીક્ષ ચક્રસુતયુત એવી, વિપ ભક્ષણથી વારેજી.
 દિક્ષા દેઈ ભવજાલથી તોચી, આરી આચારજી આપ્યાજી,
 એકેકે એક વિસ એકે-વિસા, ઇમ ચુરાસી ગઠ વ્યાપાજી.
 અંદ્રસૂરિ પન્નરમે પાટે, અંદ્રગઠ ગિરદ થયું બીજુંજી,
 સામંતભદ્ર સોલમાં વનવાસિ, ગિરદ થયું એ ત્રીજુંજી.
 વૃદ્ધદેવસૂરી સતરેમા, અઢારમા પ્રધોતન સૂરીજી,
 માનદેવ ઉગણીસમા જાણો, શાંતિ કરી જેણે ભૂરોજી.
 માનતુગ સૂરી વલી વીસમા, ભક્તામર જિણે કીધુંજી,
 વીરસેન ઇકવિસમા જાણો, નિવૃત્તિ અભિચહ લીધોજી.
 જ્યાનદસૂરિ બાવીસમા, દેવાણુદત્રેવીસમાજી,
 એવીસમા શ્રી વિક્રમેસૂરિ, શ્રી નરસિંહ પચવીસાજી,
 સમુદ્રસૂરિ છવીસમા જાણો, માનદેવ વલી સગવીસાજી,
 વિભુધપ્રભસૂરિ અડવીસા, જ્યાનંદ ગુણુ-ત્રીસાજી,
 રવિપ્રભસૂરિ ચયા વલી ત્રીસા, ઇગતીસા જયદેવજી,
 શ્રી ઉદ્યોતનસૂરિ બત્રીસા, તિતીસા માનદેવજી.

વિમલચંદ્રસૂરિ ચોત્રીસા, ઉદ્યોતન પણતીસાળ,
 સર્વદેવસૂરિ છત્તીસા, દેવસૂરિ સગતીસાળ.
 વલી સર્વદેવસૂરિ અડતીસા, વડગછ બિરૂદ કહાવ્યુંછ,
 ગુણયાલીસ યશોભદ્રસૂરિ, રેવતતીર્થ સોહાવ્યુંછ.
 નેભિચંદ્ર મુનિચંદ્ર સૂરીસર, ત્ર્યાલીસ પટ દોય ભાયાળ,
 અનિતદેવસૂરિ ધગત્ર્યાલીસા, જિનવર ચરિત્ર રચાયાળ.
 વિજયસિંહ બેતાલીસ પાટે, સોમપ્રભ મણિરચણાળ,
 દોઈ આચારજ ત્રેતાલીસમા, રચિઉ સિંદૂર પ્રકરણાળ.
 જગતચંદ્ર સૂરિ ચોમાલીસ પાટે, મહાતપા બિરૂદ ઉપાવ્યુંછ,
 જવળવ આંખિલ તપ સાધી, જિનમત સખ સોહાવ્યુંછ.
 કુર્મચથ ભાષ્યાદિક કીધા, દેવેંદ્રસૂરિ પણ્યાલછ,
 ધર્મચોખ સૂરિ હગત્ર્યાલીસા, કોરટ તીરથને વાલેછ.
 આશાધના પ્રકરણમે કર્તો, સોમપ્રભ સગયાલછ,
 સોમતિલક અઝયાલ શ્રી સુંદરી, સૂરિ ગુણ વન્નમયાલછ.
 ઉપદેશરતાકર અધ્યાનમકલ્પદ્રુમ પ્રમુખ બહુ ગ્રંથાળ,
 કીધા તે અંચસંના જાણો, સોમસુદર નિગ્રંથાળ.
 કર્તો શાંતિકરાના જાણો, મુનિસુંદર ધગવન્નાંછ,
 કીધા શ્રાદ્ધવિધ્યાદિક ગ્રંથા, રચણશેષર આવન્નાંછ.
 શ્રી લક્ષ્મીસાગર ધતિગવન્ના, સુમતિ સાધુ ચૌપન્નાંછ,
 હેમવિમલસૂરિ તિમ જાણો, ભદ્રકમતિ પણવન્નોછ.
 શ્રી આણંદવિમલ સૂરીસર, થયા છપન્નમે પાટેંછ,
 ક્રિયા ઉદ્ધાર કરીને કીધી, બીજલી પ્રવચન વાટીંછ.
 વિજયદાનસૂરિ સત્તાવન્ન, પાટિ જે ગુણ પૂરાંછ,
 અઠાવનમાં હીરવિજયસૂરિ, જસ ગુણ નહી અધૂરાંછ.
 સાહી અકપ્પરે જે બહુ માન્યા, સાસન સોહ ચડાવીંછ,
 વિજયસેનસૂરિ ગુણસહમે પાટે, નિજમતિ પ્રાણી હરાવીંછ.
 પિઠી સાહેમે પુણ્યે પ્રગટયા, વિજયદેવ ગણધારંછ.

આચારિજ વિજયસિંહને દાખ્યે, એનીપુર સિણગારણ.
 સુર પ્રતિબોધન કાળે પુહતા, જાણી નિજ પટિ થાપેણ,
 શ્રી વિજયપ્રભ સૂરિ ધગસઠિમા, વિજયદેવ સૂરિ આપેણ.
 વિજયરત્ન સૂરિ દુગસઠિ પાટે, ઉદ્યા તપગઢ નાથણ,
 સંપ્રતિ કાલે જે ગુણ આગર, બહુ વિદ્યાથે સનાથણ.
 સંવેગી શુધ પંચ પ્રરૂપક, વિમલશાપા સિણગારણ,
 જ્ઞાનવિમલ બાસઠિમે પાટિ, જયવંતા સુખકારણ.
 પૂર્વાચાર્ય થયા ગુણવંતા, જ્ઞાનક્રિયા ગુણ ભરીયાણ,
 શ્રદ્ધા જ્ઞાન કથકને કરણી, એ ચૈવિધરથણના દરિયાણ.
 તે સુવિહિત સુનિવંદન કરતાં, નિરમલ સ્મરકિત થાવેણ,
 અહનિસ આતમ ભાવ અનોપમ, જ્ઞાન અનંત આવેણ—

—ધતિ કલ્પ વ્યાખ્યાનાધિકારે ગુરૂ પદાવલી કથનભાસ સંજઝાય.

૧૭. ધતિ કલ્પસૂત્રન વ્યાખ્યાન કરણી વસરે સતર ઢાલીઓ નામ શ્રી
 કલ્પસૂત્ર ભાસ:-એમાંહિ તિર્થંકરની ઢાંધળે તવન કહીઈ. સર્વવંત લલકર
 ત્રીસના શ્રાવણ વદિ ૧૨ ગુરૂવાસરે. ૧૯-૧૩ (ભારી ખાસે છે.)

—આ ૧૦ અધિકારમાં છે. તે દરેકમાં અલ્પક્રમે ૧૦, ૧૬, ૨૭,
 ૧૭, ૯, ૫૫, ૪૯, ૪૦, ૨૩, અને ૫૮ હુલા છે. છેલ્લે પદાવલી-
 ભાસ-ગુરૂ પરંપરા છે. ૨૨-૯ જી. ડી. ૧૪૮ નો. એ. એ. સુખધ.
 નં. ૧૮૭૭; પત્ર ૨૦ ૩,

(૭૭૨) + ચૌવીસી. ૫૦ મ. ૧૨૫૪-૩૦૩ જૈન કાવ્યસાર. ચૌવી-
 સીવીસી સંગ્રહ.

(૭૭૩)ક દિવાળી દેવવંદન.

અતે—ધણિપરે પર્વ દીનાસિકારેલાવ, કરતા કોડિ કલ્યાણ,

જ્ઞાનવિમલ પ્રભુ સંગતિરેલાવ, પ્રગટે સકલગુણ ખાણ. જ્ઞ. ૯

જૈ. એ. ઈ. નીચેની શ્રુતમાં—

ખ-ગણધરેસ્તવ રૂપ દેવવંદન.

પત્ર ૪ થી ૫ જે. એ. ઈ.

ગ-+ મૌનએકાદશીના દેવવંદન. પ્ર૦ દેવવંદનમાલા.

(૭૬૪) કલ્યાણુમંદિર સ્તોત્ર ગીતો.

આદિ—

રાગ-જયજયવંતી.

કુશલસદન જિન, ભાવિ ભવભયહરન,	
અશરનશરન જિન, સુજન બરનત્ હૈ.	કુ. ૧
ભવજલરાશિભરન, પતિત જનતાતતરન,	
પ્રવહન અનુકરન, ચરન સરોજ હૈ.	કુ. ૨
ક્રમક અસુર માન, ધૂમકેતુને સમાન,	
મહિમકો નિધાન જ્ઞાન, પાસ જિનરાજ હૈ.	કુ. ૩
સકલતીરથ પ્રધાન, જસ ગુન ગત પ્રમાન,	
કરત ન સુરગુર માન, માતું વડ જિહાજ હૈ.	કુ. ૪
પ્રભુ મેરો જીવ પ્રાન, જ્ઞાનવિમલ ગુનખાન,	
તારક તુંહિ નિધાન, એહિ મુજ કાજ હૈ.	કુ. ૫
x	x
x	x

અંતે—

ઢાલ-ધન્યાશ્રી.

એહ કલ્યાણુમંદિર તણાં, ગીત રચ્યાં સુખકારીરે,	
મંગલમાલા તસ ધરે, જેહ બણે નરનારીરે.	૧
પાસ જિનેસર નામથી, દુરિત ઉપદ્રવ નાસે રે,	
સુમતિ સુયોગ સુસપદા, સમકિત આતમવાસેરે.	૨ પાસ.
તપગચ્છ અંબર રવિ સમો, શ્રી વિજયપ્રભ ગચ્છધોરીરે,	
વિનયકમલ કવિ દિનમણી, જગે જસ કીરતિ ગોરીરે.	૩ પાસ.
ધીરવિમલ કવિ તેહનો, નયવિમલ તસ સીસરે,	
ધરધરે મંગલ થઇયા, શ્રી જ્ઞાનવિમલ સૂરીશરે.	૪ પાસ.

(૭૬૫)+ સ્તવન સંગ્રહ—અનેક સ્તવનો પ્રકટ થયાં છે. જુઓ પ્રાચીન સ્તવન રત્ન સંગ્રહ. ભાગ ૧ લો. પ્ર૦ શેઠ જમનાભાઈ ભગુભાઈ અમદાવાદ. સં. ૧૯૭૩.

(૭૭૬) +દશવિધ યતિધર્મ સ્વાધ્યાય-મોટી.

(તીર્થમાલાની ચોપડી સાથે છે. જૈ. એ. ઓક્ષ. ઇડિયા.)
કલસ.

ધર્મ ધર્મ મુનિવર તણાં, દશવિધ કહો શ્રુત અનુસારે,

ભાવે આરાધો સુખ સાધો, નિમ લંહો ભવ પાર એ. ૧

શ્રી જ્ઞાનવિમલ સૂરોદ્ર ભણે, રહી મુરતિ ચક્રમાસએ,

કવિ સુખસાગર કહેણથી, એ કયો ધર્મ અભ્યાસએ. ૨

આદર કરીને એહ અંગે, ગુણ આણેવા પંપ કરેઇ,

ભવ પરંપર પ્રબલસાગર, સહજ ભાવે તે તરઈ. ૩

એમ ગુણ વિશાલા કુમુદમાલા જેહ જન કંઠે ઠવે,

તે સકલ મંગલ કુશલ કમલા સુજસ લીલા અનુભવે. ૪

—ઇતિ દશવિધ યતિ ધર્મ સંજ્ઞાય સંપૂર્ણ સર્વગાથા ૧૩૬.

સંવત્ ૧૮૦૯ વર્ષે પોપ માસે શુક્લપક્ષે ત્રયોદશ્યાં તિથિા પુષ-
વાસરે લિખિત ઋં લાધાછ. (પ્ર. કા. પા. ૩)

—શ્લોક સં. ૧૮૪૯ ફાગણ શુદ્ધ ૧૦ પુષ. નવાનગરે. માણિક્ય-
સાગરેણુ. ધો. ૬-૧૩ (આ. ક.)

આઠ ગુણ પર સં—સ્વોપન ટપા સહિત. (આમાં સમકિત
પામ્યા પહેલાં ૮ મોપ હ્રુતા, લોભ, રતિ, દીનતા, મત્સર, ભય, શઠતા,
અનુતા, ભવાલેનદિતા નિવારવાના અને ગંભીરતા, ધૃતિ, સૌમ્યતા, ભદ્ર-
કતા, ગુણરાગીપણું, દક્ષતા, ધીરતા, ભવોદ્વિગ્નતા એ ગુણ ધારવાના,
જણાવેલ છે)

આદિ—

પ્રણમી સરસતી ભગવતી એ કહું વાત, અનુભવતણી જે-છતીએ.
અ. ઉગે સમકિત સર, જ્ઞાનવિમલતણું નર,

બંધ તત્ત્વના વૃદ્ધિ, સહિજ સભાવની સિદ્ધિ. ૧૫.

૫-૧૪ આ ક.

નવકારના પંચપદપર, અગોપાંગ અને ચરણ સિત્તરી કરણ

સિત્તરી પર સંઝાયો લ. ૧૯૧૯ પ્ર. શ્રા. શુ. ૧૫. ૫-૧૦ આ. ક.
પંદરતીથિ-અમાવાસ્યાની ૧૬ સ્તુતિ. દિ. વિનયંગણિભિ. શ્રી

જવદ મધ્યે: પ્રાચીન ૩-૧૮ આ. ક. નવી ૫-૧૫ આ. ક.
સજ્જયોની પોથી—મયણુરેહા, દમયંતી, સીતા, નંદા, ચૈદપૂર્વ, ગુરૂની
૩૩ આશાતના, આત્મ, શિક્ષા, ૨૦ અસમાધિસ્થાન, ૨૧ સખલ, પાપ-
શ્રુતિ, ૩૦ મહા મોહનીય, ૮ ગુણ, સમક્રિત, ૩૨ યોગસંગ્રહ, પૂર્વસેવા
લક્ષણ. મુક્તિ અદ્વેષ પ્રાધાન્ય, સચિતાચિત વિચાર, ૩૨ દોષ સામાયિક,
આત્મશિક્ષા, નવકાર, ૮ દષ્ટિવિચાર, અષ્ટમંગી, ૧૫ નિધિ, વિગયની વિ-
ગય, મુહુપતિ પડિલેહણ, આવકગુણ, કાઉસગ ૧૯ દોષ, દેવસિય પડિકમણુ
વિધિ, રાઈપ્રતિકમણુવિધિ, આલિસુંદરી, ૭ વ્યસનપરિહાર, સુમતિશીખ,
કાયાકામની, સીમંધર, કુંજરરાજર્ષિ, મહસેનમુનિ, જયભૂપણુમુનિ, પદ્મ-
નાભનૃપ, સીમંધર જિન ૩૨ શિષ્યકેવલી, અતુર્વિધ આહાર પરિજ્ઞાન,
ઘરિયાવહિકુલક. પાનાં ૩૨-૧૩. આ. ક.

ખસિદ્ધ થયેલી સંઝાયો.

મનોરમા સતી	મોહનગારી મનોરમા.	પૃ. ૬૧ સ. મા. (ભી)
સચિત અચિત વિચાર	પ્રવચન અમરી સમરી	૭૮
વણુઝારા.	નરભવ નયર સોહામણુ.	
આત્મા ઉપર	સુમતિ સદા મુકુલિણી.	૧૫૬
૧૬ સુપન	શ્રી ગુરૂપદ પ્રણુમી કરી.	૨૨૩
નવકાર ફલ	એ નવકાર તણુ ફલ સા.	૨૪૫
અષ્ટ ભંગી	સુગુરુ સુદેવ સુધર્મનું	”
ચેતન બોધ	ચેતન અગ્ય કહું ચેતીયે.	૨૪૬
આત્માને શિક્ષા	મહારા આતમ.	”
તે સુખીયા	તે સુખીયા ભાષ.	૨૫૦
પૂર્વસેવા લક્ષણુ	ભવ્ય ને કર્મના યોગથી.	૨૫૧
સત્તાસતી	સુપ્રભાત નિત્ય વહિયે	૨૬૨
રાત્રી ભોજન	શ્રી ગુરૂપદ પ્રણુમી.	૨૬૩

હિત શિક્ષા	આપેં આપ સદા સમજાવે. ૩૬૫
કાચારપ કામિની	સુગુણ સોહાગી હો. ૨૬૬
શ્રી સુંદરી	રૂડે રૂપે રે શીલ સોહાગણુ. ૩૬૨
નંદા સતી.	જેતાતર નયરે વસે. ૩૬૩.
કૌશલ્યાણ.	દશરથ. તપ કૌશલ્યાને કહે. ૩૬૫
૭ વ્યસન.	વાર તું વાર તું વ્યસન. ૪૦૮

સીતા. જનક સુતા સીતા સતીરે. ૨-૨ અહાયર્થ.
છૂટક પ્રભાતીયાં. જળ્ય જિનરાજ કૃપા કરે નળ શિખ સુખ પાવે—
૧૭ જૈ. પ્ર.

+રતવન. મહારૂં મન મોહું રે શ્રી સિધાયલેરે—૬૯ „
સિદ્ધિગિરિ ધ્યાવો ભવિકા સિદ્ધિગિરિ ધ્યાવો—૮૩ „
ગિરિરાજકું સદા મેરી વદતા જિનજીકું—૩૫૦ „
પ્રહસમે ભાવ ધરી ધણો— ૪૩ „

ગદ્ય અંથો.

૧ +દષ્ટિ વિચાર સઝાયતો બાલાવખોધ.

અંતે—મહોપાધ્યાય શ્રી યશોવિજય ગણિ કૃત દષ્ટિ વિચાર સઝાય હતી તેહનો લેશથી સુખે અર્થ જણાવવાને કાજેં શ્રીમત્પાગમ્બીય સંવિત્ જન પક્ષીય ભ૦ શ્રી જ્ઞાનવિમલ સુરિએ કરીને લખ્યો છે શ્રી. પ્રભાત બંદિરે દોઁ મેઘજી ઉદયકરણ તથા વડનગરીય સા. આમૂલકના અતુ-અહ હેતે (પ્રથમાદર્શિ) લખ્યો છે.

—સંવત ૧૭૯૭ વર્ષે અપાઢ વદિ ૩૦ દિને રાત્રી પ્રથમ પ્રહરે લિખીતં સકલ તાર્કિક ચક્ર ચૂડામણિ મહોપાધ્યાય શ્રી ૧૬ યશોવિજયગણી તત્ શિષ્ય સકલ પડિતોત્તમ પંડિત શ્રી ૭ ગુણવિજયગણિ તત્ શિષ્ય પં. શ્રી ૫ કેસરવિજયગણિ તત્ શિષ્ય શ્રી ૫ વિનીતવિજય ગણી શિષ્ય દેવવિજય લિપીકૃતં શ્રી યોધા બંદિરે શ્રી નવપંડા પાર્શ્વતાથ પ્રસાદન. (૧૬ પત્ર પ્ર.કા.)

આદિ—

ઐંદ્ર શ્રેણિ નતં પાર્શ્વ શ્રી શખેશ્વર નામકં
લિખામિ યોગદૃષ્ટિશ્ચ સ્વાધ્યાયા લોકભાષયા.

અંતે—

શ્રીમદ્ યશોવિજય વાયકવર્યરાજવિનિર્મિતો દૃષ્ટિવિચારરૂપઃ,
સ્વાધ્યાય એષઃ પ્રથમં તતોયં, ભાષામયો લેશતયા ટપાર્થ. ૧ શ્રી
સ્તંભ-તીર્થેન્દ્ર તપાગણીય, નામનાય જ્ઞાનાદ્વિમલાભિધેન, શ્રી સૂરિણાભૂરી
(પ્રભુસૂરી રાજ્યે) સુખાવબોધાબોધાર્થમેષો લિખિતોહિ ભદ્રં. ૨

—મહોપાધ્યાય શ્રી યશોવિજય ગ૦ કૃત દૃષ્ટિ વિચાર સજ્જાયહી
તેહના લેશથી સુખે અર્થ જણાવવાને કાળે શ્રીમત્તપાગચ્છીય સંવિજ્ઞ
જન પક્ષીય શ્રી નયવિમલર્ધ કરીનર્ધ લિખ્યૌ છર્ધ શ્રી ખંભાયત ખંદિરે.
લિ. સંવત ૧૮૬૨ વર્ષે વૈશાખ શુદ્ધ ષષ્ઠી દિને શનિવાસરે શ્રી પાડલી-
પૂર નયરે. ૨૨-૧૪ આ. ક.

—સં. ૧૭૯૧ વર્ષે શાકે ૧૬૫૬ શ્રી પત્તને ચ વાસ્તવ્યો મોઢ
જ્ઞાતિ ઇતિ દ્વિજ અસ્ય અથ ત્રયિકેન લિપિકૃતા ચ હસ્તયો. ૨૩
આ. ક. (ટપાકારના સમયમાંજ આ પ્રત લખાયેલી છે.)

—ઇતિ કહેતાં એણે પ્રકારે યોગદૃષ્ટિની સઝાય ટપાર્થ સંપૂર્ણ.
લિ. ૫૦ જ્ઞાનવિજય લિં; ગો. ના. રાજકોટ.

૨ અપાનંદધન ચોવીસી બાળાવબોધ. ગો. ના રાજકોટ.

૩ સીમંધરજિન સ્તંભ (યશોવિજયકૃત) ના પર બાલાવબોધ.

આદિ—

પ્રણમ્ય પાર્શ્વદેવસ્ય, પાદપદ્મમભીષ્ટ

સીમંધર જિન સ્તોત્ર ટપાર્થોયં લિખામ્યહં.

અંતે—

શ્રી ઉપાધ્યાય શ્રી યશોવિજય ગણિ કીધી તેહનો ટપો લવલેશ
માત્ર બાલ શુદ્ધિ નર્ધ જાણવા નર્ધ સકલ સવિજ્ઞ જન શિરોવતંસ પં.

શ્રી વિનયવિમલગણી પંકજ બ્રમરસમ પં. શ્રી ધીરવિમલગણિ પદાં
 યુજ સેવા રસિક સેવક પ. શ્રી ધીરવિમલગણિઈ કીધો, અંથાઅંથ સૂત્ર
 ૩૫૪ ગાથા શ્લોક ૫૩થ. ટપાર્થ અંથાઅંથ ૧૨૦૧ સવ ૧૭૩૬ તેહ
 ટપામધ્યે કેતલી એક ગાથા ધર્મરત્ન પ્રકરણની છઈ. કેટીલી એક ગાથા
 ઉપદેશ માલાની છઈ. કોઈ પંચકલ્પ સમિતિ યોગવીસી હિતોપદેશમાલા
 પ્રશમરતિ યોગશાસ્ત્ર યોગનિર્ણય સંબોધપ્રકરણ પશ્ચિમનક સંબોધ—
 સત્તરી, પંચવસ્તુ પ્રમુખ અંથની ગાથા શ્લોક મિત્રી ૧૫૭ છઈ. બીજાઈ
 આગમશાસ્ત્રની સાખિ છઈ, મચ્છર વિના પડિત હોઈ તે સોધયો કૃપા
 કર્યો, જિમ ભવિકને ઉપગાર થાઈ. તે પુણ્ય થકી સર્વલોક સુખી
 થાઉ, એ આસીસ વચન મગલીક જાણવું. શ્રીસ્તુ. સ. ૧૮૧૯ શાકે
 ૧૬૮૪ પ્રવર્તમાને શ્રી ભાદ્રવા સુદિ ૧૦ રવિવાસરે લિખિતં શ્રી સૂરતિ
 બંદિરે શ્રી અંચલ ગચ્છેશ પૂજ્ય ભટ્ટારક શ્રી ૧૦૮ શ્રી ઉદયસાગર સૂરી-
 શ્વર વિજયિરાજ્યે લિ. મુનિ તેજસાગર ગણિના સુઆવક મં. શ્રી જીવ-
 નદાસ તત્પુત્ર મ. શ્રી હર્ષચંદ નત્પુત્ર મ. શ્રી વિજયચંદ્રકર્ય પઠનાર્થ.
 ૮૯-૧૪ આ. ક.

(૩૭૯) હેમસૌભાગ્ય (તં સાગરશાખા સત્યસૌભાગ્ય--ઈંદ્ર-
 સૌભાગ્ય શિ૦)

(૭૭૭) રાજસાગરસૂરિ નિર્વાણ રાસ. સં. ૧૭૨૧ પહેલાં.

આદિ—

સકલ મનોરથ પૂરણો, મંડલ કેલિ નિવાસ	
વામાનંદન વદિઈ, શ્રી શંખેસર પાસ.	૧
સિદ્ધારથ કુલમંડણો, ત્રિસલા દેવિ મહદાર	
વર્દમાન જિનવર જયો, મનવંછિત દાતાર.	૨
વીરપાટિ ગણધર હુઆ, સોહમ પદ મુણિંદ	
સવસ મુગતામણી, તપગચ્છ કુવલય આંદ.	૩

શ્રી રાજસાગરસૂરીસર, સુવિદિત મુનિ સિણુગાર

તેહ તણા નિર્વાણનો, ભણસું રાસ ઉદારે.

૪

x

x

x

x

અતે—

રાગ ધન્યાસી.

શ્રી વિજયસેનસૂરિ પદ પ્રભાકર, રાજસાગર સૂરીદ્દળ,

સકલ ભટ્ટારક સિર ચૂડામણિ, જગદ્દાનંદન ચંદ્દળ.

૬૮

વિજયમાન તસ પદ ધુરંધર, અદ્ભુત લખિધ નિધાનજ,

નાણુ રચણુ રચણાયર ગણુહર, ગોયમ સામિ સમાનજ.

૬૯

ઉદયવંત જસવંત વિશારદ, સુવિદિત સૂરિ લલામજ,

ભટ્ટારાજ શ્રી યુદ્ધિસાગર ગુર, સોહઈ પાવન નામજ.

૭૦

તસ ગચ્છ મંડન વાયક નાયક, સત્યસૌભાગ્ય ગુર સીસજ,

દંદ્રિસૌભાગ્ય વાયક વર રાજઈ, દિનદિન અધિક જગીસજ.

૭૧

હેમસૌભાગ્ય તસ સીસ ધમ કહઈ, તિહાં લગિં એ ગુર રાસજ,

પ્રતિપો જિહાં લગિં મહિ મંડલિ, દિનકર કરિ પ્રકાશજ.

૭૨

૩-૧૫ વિ. ને. ભં. ન. ૩૨૨૮.

—સંવત્ ૧૭૨૧ વર્ષે કાર્તિક સુદિ ૧૩ રવૌ શ્રી ઉસવંશ ગ્રાતીય

આવિકા પકનાર્ય. ૨૧-૯ લા૦ ન. ૩૮૪.

૩૮૦ ધર્મવર્દન (ધર્મસિંહ) ૫૦ જિનભદ્ર સૂરિની શાખા—

સાધુકીર્તિ—સાધુસુંદર—વિમલકીર્તિ—વિજયહર્ષ (શિ.)

આ કવિ સંસ્કૃત ભાષામા પણ કવિ હતા. તેમણે શ્રી ભક્તામર સ્તોત્ર સમસ્થા ૩૫ શ્રી વીરજિન સ્તવન ૪૪ વસતતિલકામાં રચેલ છે ને તે પર સ્વોપચ્ચ સંસ્કૃત વૃત્તિ રચી છે, અને તેમાં એવી રચના કરી છે કે ભક્તામર સ્તોત્રના દરેક વસતતિલકાનું ચોથું ચરણ એજ આ વીર સ્તવનના દરેક વસતતિલકાનું પણ ચોથું ચરણ મૂક્યું છે. છેવટે ૪૫ મો માલિની છંદ મૂકી પોતાનો પરિચય અને તેની રચ્યા સાક્ષ સં. ૧૭૩૬ આપેલ છે:—

રસગુણ મુનિ ભૂમેષ્ઠે (૧૬૩૬) ડગ ભક્તામરસ્થે:

ચરમ ચરમપાદૈઃ પૂરયન્ સત્સમસ્યા:

સુગુર 'વિજયહર્ષા' વાચકા સ્તદ્ વિનેય—

શ્વરમન્નિન નુતિં જ્ઞો 'ધર્મસિંહો' વ્યધતઃ

—ધૃતિપાધ્યાય શ્રી ધર્મવર્ધનગણિ કૃત શ્રી ભક્તામર સ્તોત્ર સમ-
સ્યારૂપ શ્રી વીરન્નિનસ્તવનં તદ્વૃત્તિશ્ચ. આથી એ પાણુ સિદ્ધ થાય
છે કે કવિના નામે ધર્મવર્દન અથવા ધર્મસિંહ એ બંને હતાં. આ
સ્તવન આગમોદય સમિતિ તરફથી સ. ૧૯૮૨ માં સંવેપણ વૃત્તિ અને
ગુજરાતી ભાષાંતર સહિત મુદ્રિત થયેલ છે.

(૭૭૮) અમરસેન વૈરસેન ચોપધ.

આદિ—

અક્ષર રાજા જિમ અધિક, અક્ષર રાજા એહ

એહ એક અનેક વિધિ, જગતિ સગતિ જેહ.

૨

સિદ્ધાં ધુરિ પદ જે સદા, ત્રિકરણુ શુદ્ધે તેહ

કરતા કોડિ કલ્યાણ હોઇ, આશા ફલે અછેહ.

૩

અમરસેન અખીયાત જગિ, વૈરસેન તસુ વીર

આન એહ મુનિ ગાધયે, ગુરુઆ ગુણહિ ગંભીર.

૪

x

x

x

x

અંતે—

ગરુઓ શ્રી ખરતર ગછ ગાજે, શ્રી જિનંચંદ્રસૂરિરાજેજી

શાખા જિનભદ્રસૂરિ સહાજે, દોલતિ ચઢિ દિવાજેજી

પાકક પ્રવર પ્રગટ પુન્યાઈ, સાધુકીરતિ સવાધજી

સાધુસુંદર ઉવઝાય સદાઈ, વિદ્યા જસ વસાઈજી

વાચક વિમલકીરતિ મતિવંતા, વિમલચદ દુતિવંતાજી

વિજયહરપ જસુ નાન વધતા, વિજયહરપ ગુણઆપીજી

સદ્ગુર વચન તણે અનુસારી, ધરમસીખ મુનિધારીજી

કહે ધરમવરધન સુખકારી, ચઉપઈ એ સુવિચારીજી

ગુણવંતા જે એ ગુણ ગાવે, ભાવના સુધ મન ભાવેજી
પૂરે પુન્ય તણો પરભાવે પરમાણુંદ સુખ પાવેજી.

—સં. ૧૮૨૫ આસો કૃષ્ણ પક્ષે ૧૧ તિથૌ વસંતવારે પૂજ્ય
ઉદયદળ પ્રસાદાત્ ૧૩-૧૫ વિ. ને. નં. ૪૫૦૪.

(૭૭૯) શનિશ્ચર વિક્રમ ચો. રાધનાપુરમાં

આદિ—

સરસતિ સુમતિ દો મૂહનિ, વાણી અપૂરવ સાર;
ગુણુ ભણુવા ઉલટ ધણો, વિક્રમ ભૂપ ઉદાર. ૧
કિ કિવા મનોરથ ઉપતુ, વિક્રમરાય ચરિત;
અનેક ગુણુ અંગે ભર, ભણુતાં જીભ પવિત. ૨
મોટૂ કરણી તેહ તાણું, શેત્રુંજય ઉદ્ધાર;
સસી વમાન સમોવડિ કીયા, જિનધર અતિ વિસ્તાર. ૩
તાન ગુણુ તેમાહિ હુઆ, સુણુજ્યો તસ અવદાત;
પરનારી સહોદરપણું, દાનિ બહુત વખ્યાત. ૪

x x x x x

અંતે—

રાય સિદ્ધસેન દિવાકર ગુરૂવયણે કરીરે, પ્રીછુ શ્રી જિન ધર્મ
માહાકાલ વર તીરથ જિણિ ઉદ્ધરે રે, પ્રતિબોધ્યો વિક્રમ. ૧૪૬
રાધનપૂર નયર વષાંણીધરે, જીહાં શ્રાવક બહુ વાસ;
જિનપૂજાદિક ધર્મ કાર્યજ હોષ ધણારે,

તાંહા મિં રચીઉ રાસ. ૧૪૭ રાય.

જે મુખિ પભણિ શ્રવણે મુણિરે શનીની પીડા તાસ,
જન સજ પ્રમુખ ધર્મસી ભણિ, શનિ પુહ્યાડિ આસ. ૧૪૮ રાય.

—૯-૧૩ દા. નં. ૭૧ ડે.

(૭૮૦) (અમરકુમાર-) સુરસુંદરીના રાસ. સ. ૧૭૩૬ શ્રા.
સુ. ૧૫ બેનાતટપુરમાં.

આદિ—

દ્વંદ્વા.

સાસણ જેહનો સવિ હિયે, આજ પ્રતિક્ષ પ્રમાંણુ,	
જગગુર વીર જિણુંદને, પ્રણમું બલટ આંણુ.	૧.
જેહને સાધ સવેગધર, દ્વા અવદ હજાર,	
સહસ્સ છત્રીસે સાધવી, જ્ઞાન ક્રિયા ગુણધાર.	૨
એક લાખ ગુણસકિ સહસ, આવક સદ્ સુપકાર,	
સહસ અઠારે લાખ ત્રિક, આવકણી સુવિચાર.	૩
પાઠે વીરતણે પ્રકટ, શ્રી મુધરમ ગણધાર,	
આજ ચતુરવિધ સંધ પિણુ, તેહ તણો પરિવાર.	૪
વરતે છે તેહના વચન, આગમ અરથ વેપાર,	
તિણમાહે જિણુ ઉપદિસ્યો, મંત્ર મહા નવકાર.	૫
અવદે પૂરવ સાર એ, ભાષ્યો શ્રી ભગવંત,	
મૂલ મંત્ર નવકાર-છે એહનો આદ ન અંત.	૬.
એક મના આરાધતા, કષ્ટ રહે નહી કોય;	
રિદ્ધ સિદ્ધ વાઘે અધિક, વિજયહરણ સુષ હોય.	૭.
આગમમાંહિ અનેક છે, એહના ગુણ અધિકાર,	
સુરસુંદરીયે સુષ લલા, સુણુજ્યો તે સુવિચાર.	૮
અંતે—	

લાલ ૧૨ ધન્યાસી. ધણુ પરભાવ ભગતિ મન આંણી-એ દેશી.
 ધરમ સીલ જિણુ સાચો ધાર્યો, વલિ નવકાર સંભાર્યોજી;
 સુરસુંદરીયે સર્વ સમાર્યો નિજ આતમ ઉધાર્યોજી,
 એક સદા જિન ધર્મ આરાધો.
 સીલતરંગણી ગ્રંથની સાખે એ રાસ અતિ લાખેજી,
 ધન જે શીલ રતને રાખે ભગવંત ધણુ પરભાખેજી.
 સંવત સતરે વરસ છત્રીસે આંવણુ પૂનિમ દીસેજી,
 એહ સખધ કલો સુજગીસે સુણુતાં સદ્ મન હીસેજી.

૬

૭.

૮

ગણધર ગૌત્રે ગણપતિ ગાનૈ, જિનચંદ સૂર વિરાજેજી;
શ્રી યેનાતટ પુર સુખ સાજે, ચોપી કરી હિત કાજેજી. ૯

સાખા જિનભદ્ર સૂરિ સવાઈ, ખરતર ગણ વરદાઈજી;
પાઠ સાધુકીરતિ પુન્યાઈ, સાધુસુંદર ઉવઝાઈજી. ૧૦

વિમલકીરત વાચક વડનામી, વિમલચંદ યશ કામીજી;
વાચક વિજયહર્ષ અનુગામી, ધર્મવર્દન ધર્મ ધ્યાનીજી. ૧૧

ઉપદેશ હૈયા મૈં આણી, પુન્ય કરૈ જે પ્રાણીજી.
આવી લછિ મિલે આદ્યાણી, સાચી સદગુર વાંણીજી. ૧૨

ખારમી ઢાલ કહી બહુ રજે, ચૈથે ખંડ સુચગોજી;
જિનધર્મ શીલ તણે સુખ (શ્રુત) સંગે, આનંદ લીલ ઉમંગેજી. ૧૩

ઇતિ શ્રી અમરકુમર સિરસુંદરીનો રાસ પ્રાકૃતગદ્યે સંપૂર્ણમ્ ॥
સંવત્ ૧૮૪૮ આસો જ વદિ ૮ દિનૈ પં-ધનવિજય લપિકૃતં—શ્રી
સાદરાપૂરેન ચતુર્માસક કૃત પ્રથમ ખંડે ઢાલ ૮ દિતિયૈ ખંડે ૧૧
તૃતિય ખંડે ૮ ચતુર્થ ખંડે ૧૨ સર્વગાથા ૬૩૨ સર્વસંલોક સમ્યા ૯૦૦
શ્રીરસ્તુ ॥ પં ॥ હીરવિજય ગ૦ નિજ આત્માર્થે । શુભંભવતુ ॥ કલ્યા-
ણમસ્તુ । શ્રી રસ્તુ ॥ શ્રી. (દે૦ લા-પં. કમળવિજયપાસેની પ્રત)

—સં. ૧૮૩૪ રા કાતી સુદ ૪-૨૨-૧૫ પ્ર. કા. નં. ૧૮૪

—સંવત ૧૮૦૬ વર્ષે કાગુંણ વદ ૧૨ દનૈ, પં. શ્રી ગુલાલ-
કુશલજી લપીકૃતં. ૩૦-૧૪ જૈ. સે. ઇ. નં. ૧૦૫૮.

—સર્વગાથા ૬૧૯ શ્લોકૈ ૯૦૭ માત્યાદિ લખિતં અમ્હદનગરે
પડિત શ્રી પ શ્રી સકલ પડિતશિરોમણી પં. રૂપવિજયગણી. તત્
શિષ્ય મુનિ ગુલાલવિજયેન લખિત સવત્ ૧૭૮૧ વર્ષે પોષ સુદ ૩
દિન વાર સોમે પન્યાસ ભાણુવિજય ગણિ પાર્શ્વે લખિત. ૧૭ પાને.
૨૩-૧૭ ગુ. વિ; વિદ્યા.

લિ૦ શ્રી નગર રાડહા મધ્યે વાચક શ્રી હસરાજ શિ૦ પં.
ભીમરાજ શિષ્ય. સુ. કાનજી લિ. સંવત્ ૧૮૧૧ વર્ષે જ્યેષ્ઠ વદ ૨ સોમ-
વાસરે. ૨૨-૧૬ વિ. ને. નં. ૪૫૫૪.

(૭૮૦૬) દશાર્ણભદ્ર (ચો.) ૧૭૫૭ મેડતામાં.
 સંવત સત્તરે વરસ સતાવનૈ મેડતધ નગર મઝાર,
 ચૌમાસે ગણધર જિનચંદ્રજી સુજસ લહૈ સસાર.
 ભદારકીયા ખરતર ગચ્છ ભલા શાખા જિનભદ્રસૂરિ
 વાયક વિજયહરષ વખતાવર પ્રસિદ્ધ પૂણ્યપટ્ટર.
 તેહનૈ શિષ્યૈ એ મુનિવર સ્તવ્યો શ્રી પાઠક ધર્મસીહ;
 શ્રી જિન ધર્મ તિક્કે શ્રી સંધને ચહ સુખ દૌલતિ દીહ.

(૫ પત્ર પ્ર. કા) વિધા.

(૭૮૦૭) ૨૮ લખિંધ સ્તવન. સં. ૧૭૨૨ મેરતેરસ. હુણકરણસરમાં—
 સવત સતરે સે ખાવીસ (છવીસૈ) મેર તેરસ દિન ભલે,
 શ્રીનગર સુખકર હુણકરનસર આદિ જિણ સુપસાહલે,
 વાચનાચાર્ય સમરૂં (સુગરૂં) સાંનિધ વિજયહર્ષ વિલાસ એ,
 કહે ધરમવર્ધન તવન ભણતાં પ્રગટ જ્ઞાન પ્રકાશ એ.

(સ્તવનાવલિ. જૈ. એ. ઇડિયા—મુંખઈ.)

—સં. ૧૯૦૬ શક ૧૭૭૧ ચૈ. શુ. ૧૩ ગુરૂ લિ. વંસીધર
 રતલામ મધ્યે. ૨-૧૪ આ. ક.

(૭૮૦૮, + ૧૪ ગુણસ્થાન સ્તવન સં. ૧૭૨૯ શ્રાવણ વદ ૧૧
 આદિ— ખાહડમેરમાં—

ઢાલ ૧. થંભણપુર શ્રી પાસ જિણુદો એહની—
 સુમતિ જિણુદ સુમતિ દાતાર, મનસુધ બહુ ખારોખાર.

x

x

x

x

અ—

કલશ—

ધમ નગર ખાહડમેર મંડણ સુમતિજિન સુપસાહલે,
 ગુણ ઠાણ ચૌદ વિચાર વણ્યો, ભેદ આગમને ભલે,
 સંવત સતર ઓગણત્રીસે શ્રાવણ વદિ એકાદશી,
 વાયક વિજયહર્ષ સાંનિધ કહે એમ મુની ધરમસી.

પ્ર. રત્ન સમુચ્ચય પૃ. (સ્તવનાવલી-જ. એ. ઇંડિયા-મુંબઇ.
—લિ. ૧૯૦૬ એ. શુ. ૧૩ ગુર, બંસીધર રતલામ મધ્યે ૩-૧૪. આ. ક.
(૭૮૦૪)+ ૨૪ હંડક વિચાર ગણિત રતવન. ૪ ઢાળમાં સં.
૧૭૨૯ દીવાલી જેસલમેરમાં.

આદિ—પૂર મનૌરથ પાસ જિણેસર એહ કંઝ અરદાસજી—
અં.

(કલશ)

ધમ સકલ સુખકરં નગર જેસલમીર મહિમા દિનદિને,
સંવત સત્તરે ઉગુણત્રીસે દિવસ દીવાલી તણે,
મણિ વિમલચંદ સમાન વાચક વિજયહર્ષ સુસીસ એ,
શ્રી પાસના ગુણુ ધમ ગાવે ધરમસી સુજગીસ એ. ૩૪
(સ્તવનાવલિ. જૈ. એ. ઇંડિયા. મુંબઇ. ૨-૧૪ આ. ક.

પ્ર. રત્ન સમુચ્ચય પૃ. ૧૮૫ થી ૧૧૮
(૭૮૦૪)+અઢી દ્વીપ વીસ વિહરમાનસ્ત૦ ૩ ઢાળ. સં. ૧૭૨૯
જેસલમેરમાં.

આદિ—વંદ્ મન સુધ વહિરમાન જિનેસર વીસ.

દીપ અઢીમેં દીપૈ, જયવંતા જગદીસ—

અંતે—ધમ અઢી દીપે પનરે કરમાંભૂમિ ક્ષેત્ર પ્રમાંણુ રે,
શ્રી સિદ્ધાંત પ્રકરણુ ભાષ્યા, વીસ વિહરમાન એ,
શ્રી નગર જેસલમેર સંવત સતરે ગુણુત્રીસે સમે,
સુખ વિજયહર્ષ જિણુંદ સાનિધ નેહ ધરી ધ્રમસી નમે. ૨૬
૨-૧૨ આ. ક.

પ્ર. રત્ન સમુચ્ચય પૃ. ૨૨૩ થી ૨૨૭.

(૭૮૦૪)+ સમવસરણુ વિચાર ગણિત રત૦

આદિ—

હ્રહા.

શ્રી જિનસાસનસેહરો, જગગુર પાસ જિણુંદ
પ્રણુમિ જેહના પાય કમલ, આવી ચોસઠ ઈદ. ૧

x

x

x

x

અંતે—

કલશ.

ધમ સમવસરણૈ ઋદ્ધિ વરણૈ સહ જિનવર સારખી,
સદ્વહે તે લહે શુદ્ધ સમકિત પરમ જિનધર્મ પારખી,
પ્રકરણુ સિદ્ધાંત ગુરૂ પરંપર સુણી સહુ અધિકાર,
સસ્તવ્યો પાસ જિનંદ પાઠક ધર્મવર્દન ધાર એ.

૨૭

પ્ર૦ રત્ન સમુચ્ચય પૃ. ૨૧૦ થી ૨૧૨.

(૭૮૦૭)+ આલોચણુસ્ત. ૪ ઢાળનું: સં. ૧૭૫૪ ફલોધીમાં.

આદિ— ૧ લી ઢાળ સફલ સસારની એ દેશી.

એ ધન શાસન વીર જિનવર તણો, જાસ પરસાદ ઉપગાર થાયે ધણો,
સૂત્ર સિદ્ધાંત ગુરૂ મુખ થકી સાંભલી, લહિય સમકિત અને વિરતિ
લહિયે વલી. ૧

ધર્મનો ધ્યાન ધર તપ જપ ખપ કરે, જિણુ થકી જીવ સંસારસાગર તરે;
દોષ લાગા જિકે ગુરૂ મુખ આલોચયે, જીવ નિર્મલ હુવે વસ્ત્ર જિમ
ધોધયે. ૨

x

x

x

x

અંતે

કલશ.

ધમ જેહ ધરમી ચિત્ત વિરમી, પાપ સર્વ આલોચને',
એકાંત પૂછે ગુરૂ બતાવે, શક્તિ વય તસુ જોયને',
વિધિ એહ ફરસી તેહ તરસે, ધરમવતતણે ધુરે.
એ તવન શ્રી ધર્મસિંહ કીધો, ચૌપને ફલવધીપુરે.

૩૦

પ્ર. રત્નસમુચ્ચય પૃ. ૨૧૯ થી ૨૨૨.

૩૮૧ વિનયલાલ (ખ૦ સુમતિસાગર-સાધુરંગ-વિનય

પ્રમોદ શિ૦)

(૭૮૧) વછરાજ દેવરાજ ચૌપદ. સ. ૧૭૩૦ પોસ વદ ૨ સોમવાર
મુલતાનવા.

આદિ—

- પરમ નિરંજન પરમ પ્રભુ, પરમેશ્વર શ્રી પાસ,
સો સાહિબ શ્રી નિત સમરતાં, અવિહત પૂરે આસ. ૧
- જસુ ચરણુ સેવા કરે, રાત દિવસ કર જોડિ,
ધરણુ રાજા પદમાવતી, મદ મચ્છર સહુ મોડિ. ૨
- સમરતા સેવક ભણી, સાનિધકારી હોઈ,
તસુ સ્મરણુ તિહુ ભુવણમેં, સુણ્યો ન ખીજો કોઈ. ૩
- અતુલબલી અરિહંત તો, સમરણુ કરતાં સિદ્ધિ,
મગલ દિન દિન પ્રતિ હુવે, અષ્ટ સિદ્ધિ નવનિધિ. ૪
- વહરાજ રાજા કુંવર, પુણુ તણે પરબંધ,
કહિસ યથામતિ જોડને, સગલો તસુ સંબંધ. ૫
- પુણ્ય કરો સંસારમેં, પુણ્યે સંકટ દૂર,
સુર માનવ સુખ પામીયે, પુણ્ય હુવે જો પૂર. ૬

x

x

x

x

અંતે— ઢાલ ૧૪ સુધર્મ સામિ પરંપરા એ દેશી.

ધણુ પરિ મુનિ વર્ણના, કરતાં જો હુવો ધર્મ
ચોથ સુ લાભ મુઝને હુજ્યો, હલુવા દુઃકૃત કર્મ
સહુ કર્મ દુકૃત હુઘજ્યો.

x

x

x

x

ચોથો ખંડ પૂરો થયો, સદ્ગુરુ સાનિધિ જાણી,
ખરતર ગહ મેરુ અડિનલો, મહિમા સકલ વખાણુ,
ગુરુરાજ જીગપ્રધાન જિજ્ઞાસુરિ વડલાગી થયા,
તિસ અકપ્પર સાહ રીઝિ, જગત વરતાવી દયા,
વલી બિરદિ લાધા વડવડા તે કહ્યા, પાર ન પામિએ,
મન સુધ અવિચલ ભાવ આણી, ગુરુ ચરણે સિર નામીયે. ૪

તાસુ સીસ જસ પરગડા, પાઠક પુણ્ય પ્રધાન,
 જુગવર ગુરુ નિજગણ તણી, પદવી દીધ પ્રધાન,
 પરધાન પદવી જસુ દીધી, સુજસ સહુ ભૂમંડલે,
 તસુ સીસ પાઠક સુમતિસાગર વાદિ દંભી નિરદલે,
 પંડિત સિરોમણ ખિરદ ધરતાં દાન ચિલ્યા દાયિકા,
 સહુ શાસ્ત્ર પાર ગામી ભણીયૈ, સરસ્વતી વર લાયકા.

૫

સાધૂરંગ વાચક ભલા, તાસુ સીસ સુપ્રસિદ્ધ,
 જાણે પૂરવ અભ્યાસી ચઢિદહ વિદ્યા સિદ્ધ,
 અતિ સૂખમ મતિ કર અલ્પ વયમે સકલ વિદ્યા અભ્યસી,
 તિદેવ રૂપી મતુષ્ય ભવમૈ, પ્રણુમીયે મન ઉલસી,
 તાસુ સીસ વિનયપ્રભોદ પાઠક વિદ્યમાન વિરાજે,
 જસુ નામ સુણ કુમતિ વાદિ જાઈ દહ ભાજે.
 તેમ ગુરુને પસાઉલે, નિજ મતિ સારૈ જોડ,
 કીધી શ્રી વજરાજની, ધર્મલા મન કોડિ,
 મન કોડિ આંણી નિજ ચ આંણી પૂર્વી રેખની વારતા,
 જસુ શ્રવણ સુણતાં હુવે મંગલ, દુરત સંકટ વારતા.
 જોડ કરતાં પુણ્ય હોધને, બોધ મુઝનૈ ભવ ભવે,
 નિત ધર્મ પ્રસાદૈ સદ્ગત વંછિત વિનય ધમ વીનવે.

૬

૭

શ્રી ખરતરગણના ઘણી, ભટારક જિનચંદ,
 શ્રી જિનરતન પટોધર, પ્રતપો તેજ દિનંદ.
 ઈદિ ને રવિચંદ જાણિ મેરૂ ધૂ અહ ગણુચરા,
 તાં લગિ વિરાજે પૂજ અવિચલ આણુ ચરતો સહુ ધરા,
 તસુ રાજ સહુ સુખ સાજ સેતી દિન દિને ચઢતી કલા,
 આસીસ વાચનૈ વિવિધ પ્રરિ, વિનયલાભ કહે ભલા.

૮

સંવત સમૈસૈતીસે પોસ માસિ વદિ ખીજ,
 તિણુ દિન કીધી ચોપઘ સોમવાર તિમ હીજ,
 શુભ ચાર સરસતિ તણિ (સાં)નિધ નગર સુલતાણે સુદ,

શ્રી સુમતિનાથજિણુંદ સાનિધિ પાર્શ્વનાથ ધરું હ્રદા,
 શ્રી સિંધ ખરતર ગછ કરો જેથ પ્રયલ પંડૂરે,
 જિનદત્ત શ્રી જિનકુશલ સાનિધિ સુખમર દૂરધ.
 શ્રી વહરાજ કુમર તણો ચિહું ખડે સંબંધ,
 કીધો શ્રી મુલતાણમે પ્રસિદ્ધ ઘણે પ્રબંધ,
 પરબંધ વિરચ્યો વિનયલાભે, ઢાલ બંધઉ અતિ ભયો,
 તસુ શ્રવણ સુણતાં અલિય દુહિદસ ગર્ધ, મનવહિત ફલો,
 પસયલ કીધી ચોપર્ધ, શિષ્ય સુમતિવિમલને આગ્રહે,
 જે સુણે ભવિયણ ભાવ આણી, તેહ સુખ સંગતિ લહે,
 ચિહું ખડે મિલને થઈ, બા(છા)સકિ ઢાલ રસાલ,
 ભાવ સહિત જે સાંભલે, ફલે મનોરથ માલ,
 મન આસ સફલી હુવે,
 સુણતાં વહરાજ તણી પરે નવનવી સંપદ લહે.
 દિન પ્રતિ રિદ્ધિ સિદ્ધ વસે ધર,' આણુંદ ઉછવ હુવે,
 અધિક જાઈ સહુ જગલ હૈ, ધમિ વિનયલાભે કહે,
 ભવિક નર ફલે મંગલ માલ હે.

૧૦

—ધતિશ્રી વહરાજ કુમર પ્રબંધે ચતુર્થ ખંડ સમાપ્ત. સં. ૧૮૭૨ મિ
 કનિષ્ઠ વહિણુ નવમ્યાં તિથૌ ગુરવાસરે લિ૦ વિક્રમપુર મધ્યે. ૪૬-૧૮
 વિ. ને. નં. ૪૪૭૬. (જિનરત્નસૂરિ-આચાર્યપદ સ. ૧૬૯૯ સ્વ. ૧૭૧૧.)

૩૮૨ દેવવિજય (ત૦ વિજયસિંહસૂરિ-ઉદયવિજય શિ૦)

(૭૮૨) અંપક રાસ સં. ૧૭૦૪ આવણ શુદ્ધ ૧૩ ધાણેરાવમાં.
 આદિ— પૃષ્ઠ નથી.

અંતે—

રાગ ધન્યાસી.

શાલિભદ્ર ધન્નો રિષિરાયા, તાસ નમું નિત પાયાળ એ દેશી.

શ્રી વિજયદેવ સૂરીસર રાજર્ધ, બીજો પટધર છાજધળ,

શ્રી વિજયપ્રભસૂરીશ વિરાજધ, દિનદિન અધિકે દિવાજધળ.

૧

શ્રી ગુરુ નામ જપો જયકારી, ક્રિયા ગુણભંડારીજી,
 તસ પટધારી જગ હિતકારી, વિજયરત્ન ગણુ ધારીજી. શ્રી. ૨
 જ્યતારણુ ચોમાસ પધારઈ, એક મેડતા નયર મઝારઈજી,
 એહ ગુરુની આણા સિર ધારઈ, તેહનંધ પાર ઉતારઈજી. ૩
 શ્રી વિજયસિંહ સૂરીશ્વર રાય, તેહના શિષ્ય કહાયાજી,
 જ્ઞાન ક્રિયાદિક ગુણે સવાયા, ઉદ્યવિજય ઉવઝાયાજી. ૪
 એ ગુરુનંધ સુપસાંઈ કીધી, ચંપક ચોપાધ સીધીજી,
 શ્રી મહાવીરઈ મુઝ મતિ દીધી, સુખ સંપત્તિ વ સિદ્ધિજી. ૫
 સાધુવિજય પુણ્યવિજય સખાધ, સૂઝી સાધ ગુરુ ભાધજી,
 રાજશ્રી સાધવી મુઝ માંઈ, શ્રી જિનધર્મ સગાધજી. ૬
 જ્ઞાનવિજયનંધ વાંચણુ સારઈ, શ્રોતાનંધ ઉપગારઈજી,
 દેવવિજય કવિ વચણુ વિચારઈ, ધાણુરાનયર મઝારઈજી. ૭
 સવત સતર ચોત્રીસા વરપઈ, આવણુ શુદ્ધિ મન હરપઈજી,
 નેરસ દિન જલધર જલ વરસઈ, જયજય લઈ વરસ્યઈજી. ૮

ફહા.

એ ચંપકની ચોપાઈ, હાલ અડતાલીસ,

ગાથા ફંહા બધસઈ વ્યાલીસ.

૧૨-૨૩ વિ. ને.

૩૮૩ દયાતિલક (ખ૦ જિનચંદ્રસૂરિ શિ૦ રત્નવિજય શિ૦)

(૭૯૩) ધનાનો રાસ. સં. ૧૭૩૬ કાર્તિક શુદ્ધ ૯.

આદિ—

વીર જિનેસર પાય નમી, પ્રણમી નિજ ગુરુપાય;
 હંસગમણી ચિત્તે ધરી, કહિસિં કથા ચિત લાધ. ૧
 દાન સીલ તપ ભાવના, ધરમના મારગ એહ,
 ઇહાં તઉ દાન બખાણિસ્યુ, દધણુહાર સિવગેહ. ૨
 ભલઈ પાત્ર જે દાન દે, નિજ શક્તઈ શુભ ભાવ;
 તે નર થાયે સુખ ભવનૈ, જિમ ધનૌ વડદાવ. ૩

દાન દેઢ મુનિવર ભણી, પછઢ કરઢ પછતાઢ;
તે દુખ ભજે ન જગિ હુવે જિમ ધન્નાના ભાઢ.

x x x x x

અતે—

દાલ ૧૭ ધન્યાસિરી.

દાનઢં સુપરિ દીજીયે... ..

x x x x x

સંવત મુનિ ગુણુ રિષિ સસી, કાનીનૌ ચૌમાસ;

તિણુ દિન પૂરી મઢં કરી, એ ચૌપઢ ઉદ્ધાસ—દાં ૫

શ્રી અરતર ગઢ રાજ્યઢ, શ્રી જિનચંદ સુરિંદ;

પ્રતિપઢ અવિચલ યુજીજી, જાં લગિ રવિ પ્રભુ ચંદ. ૬

સકલ વિદ્યા કરિ સોમતા, વાયક પદવીધાર;

શ્રી રતનજય મુઝ ગુરૂ ભલા, ભાવિક કમલ દિનકાર. ૭

તસ પરસાદે મે કરી, એહ કથા પરસિધ;

દયાતિલક કહે જૈ સુણે, નિયા ધરિ અવિચલ સિદ્ધિ. ૮

સાલિભદ્ર ધના પરઢ, દીજઢ ધણુપરિ દાન;

પરભવ જતા તે લહઈ. અવિચલ કોડિ કલ્યાણુ. ૯

—લિં જીયો કીસનગઢ મધ્યે આત્મા અર્થી શ્રી પુજ જાં શ્રી

નાથુરામજીરૈ પ્રસ્યાદ લિં સ. ૧૮૩૧. ૯-૧૬ ધો.

૩૮૪ નયનશેખર (આં. પાલીતાણુ શાખાના જ્ઞાનશેખર શિં)

(૭૮૪) ચોગરનાકર ચૌપઈ સં. ૧૭૩૬ આ. શુ. ૩ ખુધ.

અતે—

સંવત સતર છત્રીસઈ જાંણિ, ઉત્તમ આવણુ માસ વષાંણિ,

સુકલપક્ષ તિથિ ત્રીતિયા વલી, ખુધ્ધવારઈ શુભવેલા ભલી. ૯૧

શ્રી અંચલગચ્છિ ગિરૂઆ ગચ્છપતી, મહા મુનીસર મોટા ચતી,

શ્રી અમરસાગર સૂરીસર જાંણુ, તપ તેજઈ કરિ જીપઈ ભાણુ. ૯૨

સુવિહિત ગચ્છતણા સિણુગાર, જીણુઈ જીયું કામ વિકાર;
 મોહરાય મનાવ્યો હારિ, કપાય દૂરઈ કીધા ચ્યાર. ૯૩
 આચાર્યના ગુણુ છત્રીસ, તિણિ કરિ સોહધ વિસવાવીસ,
 યુગપ્રધાન બિરદ જોહનઈ, રાય રાણા માનઈ તેહનઈ. ૯૪
 તાસ તણુધ પથિ શાખા ધણી, એક એક માંહિ અધિકી ભણી,
 પંચ મહાવ્રત પાલધ સાર, ઇસા અછઈ જોહના અણુગાર. ૯૫
 તે શાખામાંહિ અતિ ભલી, પાલીતાણી શાખા ગુણુ નિલી,
 પાલિતાચાર્ય કહીમ જોહ, દૂઆ ગછપતિ જે ગુણુગેહ. ૯૬

આગળ આલતાં આ પાલીતાણીય શાખાના શ્રી પુણ્ય-તિલકસ્ત્ર-
 રિથી લખને પોતા મુધીની પરંપરા બતાવી છે.

—ભાવનગરના શ્રી કસ્તુરસાગરજી બહાર.

—લ. સં. ૧૮૩૬ પત્ર ૧૪૧ શ્લોક. ૯૦૦૦ દા. ૪૩. નં. ૧
 લીં. વૈદ્યકનો ચોપાઈબિદ્ધ સારો ગ્રંથ છે.

૩૮૫ રચિરવિમલ. (૧૦ માનવિમલ-કેશરવિમલ-લોજ-
 વિમલ શિ.)

(૭૮૫) મત્સ્યોદર રાસ, સં ૧૭૩૬.

આદિ—

શાંતિકરણુ જિન શાંતિજી, સુખદાયક સસાર,
 નામ થકી નિત પામીએ, સુખ સંપત્તિ ભંડાર. ૧
 સરસ વયણુ રસ વરસતી, સમરી શારદમાય,
 વયણુ અનોપમ આપજ્યે, જિમ જગમાં જસ થાય. ૨
 કાલિદાસ કવિતા લહે, તે તાહરો ઉપગાર,
 માતા તિમ મુઝ ઉપરે, ધરજ્યો હેજ અપાર. ૩
 ગુરુ ગિરુઓ સસારમાં, આપે વિદ્યાદાન,
 લોજવિમલ કવિરાજનો પામી અવિહડ માંન. ૪

પુણ્ય ઉપર સંબંધ એ, સુણ્યો સહુ નરનાર,	
સુણતાં અચિરિજ ઉપજે, વાધે બુદ્ધિ અપાર.	૫
પુણ્યે ધણ કચણ લહે, પુણ્યે ઇષ્ટ સયોગ,	
પુણ્યે સુરસેવા કરે, પુણ્યે પુરણ ભોગ.	૬
મચ્છોદર પુણ્યે કરી, પામ્યો સુખ ભરપૂર,	
તે સબધ સુણતાં સદા, વાધે અધિકો નુર.	૭
x	x
x	x
x	x
x	x

અતે—

ચવી સહુએ તિહાં થકી, જસ્યે મોક્ષદાર,	
શાંતિચરિતે ધનદનો, સંબધ અપાર.	સા. ૧૭
મેં ભાળ્યો સંબેપશ્યું, ભવિજન કૌતિકકાજ,	
અધિકું ઓછું ને કહ્યો, તે પમયો કવિરાજ.	૧૮
સંવત સત્તર છત્તીસમેં, એ ભાળ્યો સંબધ,	
સુણતાં અચરિજ ઉપજે, વાધે અતિ આણુંદ.	૧૯
તપગછનાયક ગુણુનીલો, શ્રી વિજયપ્રભસૂર,	
નામ જપતાં તેહનું, સુખ સપત્તિ ભરપૂર.	૨૦
શ્રી આચારિજ જંગળયો, શ્રી વિજયરત્ન ગણુધાર,	
નામ પ્રભાવે પામીઈ, દુસ્તર ભવનો પાર.	૨૧
પંડિત માંહિ સિરોમણી, માનવિમલ મુનીરાય,	
શિષ્ય પંડિત કરી કેસરી, કેસરવિમલ કહેવાય.	૨૨
વિદ્યાગુરુ ગુરુનો ગુરુ, સમરતાં સુખ થાય,	
તાસ પટોધર દીપતો, ભોજવિમલ બુધિરાય.	૨૩
ઢાલ તેત્તીસમી એ કહી, રૂચિરવિમલ સુપરાંણ,	
ભણે ગુણે ને સાંભલે, તસ ધરિ કેડિ કલ્યાણ.	૨૪

—લિ० શ્રી પાટણનગરે પં. ગગનિજયેન. સં. ૧૭૭૯ માર્ગ
સદિ ૩ દિને વાર શુક્રે. ૨૩-૧૭ લી.

—લિ૦ મુનિ કૃષ્ણવિમલેન શ્રી રતલામનગરે અર્જ્જુન શ્રી રત્ન-
નાથ અર્જ્જુન શ્રી હીરાદેવી વાચનાર્થ સંવત્ ૧૭૪૭ વર્ષે શાકે સોલેખારા
પ્રવર્તમાને દ્વિતીય વૈશાખ વદિ અષ્ટમ્યાં રવિવાસરે તિથૌ. ૨૫-૧૭ વિ.
ને. નં ૪૪૯૦.

૩૮૫ ક કેશવદાસ (લાવણ્યરત્ન શિ.)

(૭૮૫ક) કેશવદાસ બાવની. સં. ૧૭૩૬ આવણ સુ. ૫ મંગળવાર.
અંતે—

ક્ષાલ વિનોદ વિદ્યા જળ કો કરે, જ્યું લોક આયજી રે પેત પાકો,
મુંસીયમાર ગરીબસો દીશત, કોઝી ન પુછત નાંઈ જી તાકો,
હીગીય માર દેપી સખ ડરપતિ દેઉત હીકસ આદ્દ જાકો,
કેશવદાસ તો સાચૂ કહે ભયા, ખાંડેકી પૃથવી ને દાન વિદ્યાકો. ૫૯
આઉન અક્ષર જેર કરી ભયા, ગાઉ પચ્યાસહીમે મન ભાવે;
સતરસોંત છત્રીસકો સાઉન સુદિ પાંચુ ભૂગુવાર કહાવે.
સુખ સોભાગની કો તિતકો હુવે આઉન અછર જે ગુન ગાવે;
લાવનરત્ન ગુરુ સુપસાઉસો કેશવદાસ સદા સુખ પાવે. ૬૦

—શ્રી કેશવદાસ કૃત બાવની સંપૂર્ણ. શ્રી ૬ શ્રી પૂજ્યજી ઋષિ
શ્રી (પછી ભુસીને ઉપર લખ્યું છે) ૬ કેશવ તત્ શિ. ઋ. ભૂપતજી
લખીકૃતં. (એકજ છેલ્લા પત્રની પ્રત મારી પાસે છે.)

આ કવિ અને ન. ૩૮૬ વાળા કુશલસાગર (કેશવ) બંને એક
જણાય છે. જુઓ પૃ. ૩૬૦.

૩૮૫ ખ આણંદરચિ. (ત૦ ઉદયરચિ—પુણ્યરચિ શિ૦)

(૭૮૫ખ) ૫૨ આર પુદ્ગલપરાવર્ત સ્વરૂપ સ્તવનઃ સં. ૧૭૩૬
દ્વિ.

શ્રી સિદ્ધાયત્ર નિત નમી, ઋપમ જિનેસર દેવ,
ભવમયવારણ જિનવર, સેવ કરી નિતમેવ.

વીનત કંઈ મિ માહરી, રહીઉ ભવ અનત,
સંસાર સાગર માંહિચિટ્ટઉ, અવ્યક્ત મિથ્યાતી હુંત.

૨

જનમ મરણુ ક્યાં ઘણા, કહત ન લાભે પાર,
પુદ્ગલપરાવરત અનંત જે, સૂક્ષ્મ તેહ વિચાર.

૩

x

x

x

x

અંતે—

તાપગચ્છ ગગનંગણુ ઉદયઉ રવિ અનુકાર,
શ્રી વિજયપ્રભસૂરિ સાસન જિન સિણુગાર,
આચારિજ શ્રી વિજયરત્નસૂરિ યતીશ,
જોહનઈ ગછવાસી ગાયઈ શત્રુંજ ઇશ.

કલશ.

સંસારતારણુ દુખવારણુ કલ્યાણુકારણુ જિનવરો,
શત્રુંજનાયક મુક્તિદાયક પાપ તાપ દૂરી કરો,
જે વાદિ ગજદલસીહ સાદુલ ઉદયરૂચિ પંડિત જયવરો,
તસ સીસ સુહારક જ્ઞાનસાગર પુણ્યરૂચિ પંડિત ગુરો,
તસ સીસલેસિ સ્તવીઉ ઉલસી આણુંદરૂચિ આદીસરો,
ઈંદુ મુનિ ગુણુ રસ સખ્યા એહ સંવત્સર ચિત ધરો,
ત્રિણુ જગમાંહિ તીરથ એહવઉ અવર ન કોઈ જાણીઉ,
જેન શૈવ જવન શાસ્ત્રિ, મહિમા તાસ વખાણીઉ.

—મુનિ હમીરરૂચિ પઠનાર્થ.—૮૫૫ સહિત ૨૮ પાનાં વિ. ને.

૩૮૬ અણ્તર્યંદ્ર. (તપ-ઉપકેશ ગચ્છ-અમીચંદ્ર શિ.)

(૭૮૬) ચંદન મલયાગિરિ રાસ સં. ૧૭૭૬ આશ્વિન શુદ્ધ ૧૦ (રેવા
તટે હોડીઓ નગરમાં-ધર્મપુરના શ્રાવક અભેચદના કહેવાથી રચ્યો.)

૩૮૬૬ ભાનુ(ણ)વિજય. (તં લખિધવિજય શિ.)

(૭૮૬૬) મૈનએકાદશી સ્તં ૧૭૩૭ વૈ. શુ. ૩ ખંભાતમાં.

આદિ—

દ્વહા.

સરસતી ભગવતી મનિં ધરી, પ્રણમી નિજ ગુરુપાય,

કલ્યાણક જિનજી તણાં, ચુંણતાં મન ધિર થાય. ૧

દોહશો કલ્યાણક હુઆ, નેઉ જિનનાં જેહ,

માગસિર સુદિ ધગ્યારસિં, દસ ખેત્રેં સુણો તેહ. ૨

x

x

x

x

અંતે—

એકાદશી મહિમા ધણો, કહેતાં ન લાભે પાર,

લ૦

અર્થાંતરથી જાણ્યો, વિધિનો વિશેષ વિચાર.

લ૦ ૬૯

ખંભનયર વાસી ભક્ષો, સાહા શ્રી રામજી દાર,

લ૦

તસ સુત વાછડા કહેણથી, રચિઉં તવન ઉદાર.

લ૦ ૭૦

સંવત મુનિ જગ મુનિ શશિ, વૈશાખ સુદિ વિધુ ત્રીજ,

લ૦

ભાણવિજય વિજયીકર, સકલ કુશલનું ખીજ,

લલના. ૭૧

કલશ,

ધઉ નેઉ જિનવર નમિત સુરવર, કલ્યાણક મે ગાધયાં,

પ્રથમ જ્ઞાન નેં જનમ દીક્ષા, જ્ઞાન દીક્ષાએ ધ્યાધયા,

તપગજનાયક કુશલદાયક, શ્રી વિજયરાજ સૂરીસર,

ગુધરાજ લખિધવિજય સેવક, ભાનુવિજય મંગલ કરૂં.

૭૨

—૪. ૧૩ માં

(૭૮૬૭) શાસ્ત્રતા અશાસ્ત્રતા જિનતીર્થમાળા. સ. ૧૭૪૯

ખંભાતમાં.

આદિ—

સરસતી ભગવતી મનિ ધરી, સુમતિજ્યોતિ દાતાર,

ચાર તિખેપઈ જીન તણી, ભાવપૂજા કરૂં સાર. ૧

x

x

x

x

અંતે—

ભાવ ધરીનઈ જીનવર નંમિઈ.

ત્રંબાવતીમાં રહી ચોમાસું, તવન કીધું અંતિ ખાસરે.

ભવિજનને ભાવ ધરીને, આપઈ શિવપુર વાંસરે.

ભા. ૭૨

ત્રંબાવતી નગરીની વાંસી, શ્રાવિકા સંધ્યાખ નામેરે,

તેહને ભણુવા કારણે ભવિયાં, તવન રચ્યું સુખકાઝરે.

ભા. ૭૩

એહ તવન જે ભાવિં ભણુસ્યેષ, તસ સમકિત શુદ્ધ થાસઝરે,

લીલાઈ મન સુખ વલિ લહઇશય, દુરમતિ દૂરઈ જસધરે.

ભા. ૭૪

કલશ.

કમિ ભાવ આણી ભગતિ જાણી, સંયુગ્યા મેં જીમવરા,

સંવત સતર ઇગુણુ પેંચાસો, ખંભાતિ સંધ સુખકરા.

શ્રી વિજયમાન સૂરીસ રાજ્યે વિજયપક્ષ સોહાકર,

પ્રધરાજ લખિધવિજયસેવક ભાણુવિજય પ્રુધ જયકર.

૭૫

—ઇતિ શાશ્વતા અશાશ્વતા જિનતીરથંભાળા સંપૂર્ણ. સંધ્યાખ
પદનાર્થ, કવિના સમયની જણાય છે. પત્ર પં અમર.

૩૮૭ કનકવિલાસ. [ખેં ક્ષેમશાંખા શુણુવિનયઉં—મતિ-
કીર્તિ—સુમતિસાગર—કનકકુમાર શિં]

(૭૮૭) દેવરાજ વચ્છરાજ ચતુષ્પદિ. સ. ૧૭૩૮ માધવ માસે.
જેસલમેરમાં.

આદિ—

પ્રહસમિ પ્રણમું પ્રેમ ધરિ, ખાસ જિણેસર પાય,

ગોડીમંડળુ ગુણુભણી, તારણ ત્રિભુવન તાય.

જસુ પ્રસાદ પામી કરી, માનવ મહિમાવંત,

પારસ પામી લોહ જિમ, ધરે સુકચન કંત.

વાગ વાણિ વર દાયિની, મહિર કરો મુઝ માય,

ઇણુ અવસરિ આરાધતાં, સહસ વચન ઘો સાંય.

શ્રી જિનદત્ત સૂરોદ ગુર, ગુણુનિધિ વલિ ગણુધસ,
કુશલકરણુ તિમ કુશલ ગુર, નિત નામું હું શીશ.

અંતે— ઢાલ શાંતિ જિન ભામણે જાઉં—એ દેશી.
ધરમ તણા ફલ ધણુપરિ ધારી, ધરમ કરો હિતકારી એ. ૧

સિદ્ધિ ઇસિરદગ ભૂધર પૃથ્વી, સંવત સંખ્યા કહવી એ.
માધવ માસની ઉજવલ તીથે, લાયક મેં યશ લીજે એ,
જેસલમેર નગર જયદાધ, ખરતર સધ સદાધ, એ.
યુગપ્રધાને શ્રી જિનચદ યતીસર, શ્રી જિનસિંહ સૂરીસર. એ. ૧૨
શ્રી જિનરાજસૂરિ રાજેસર, શ્રી જિનરતન મુનિસર એ. ૧૩
વરતમાન વરતે તસુ પાટે, શ્રી જિનચદ યશ ખાટે એ. ૧૪
ચોપડા વંશ સરહંસ સરીખો, પુણ્યે એહ પરીખો. એ.
શ્રી દ્વેષસાખે મહા ઉવઝાયા, શ્રી ગુણુવિનય સુહાયા એ. ૧૬
વ્રતન ગ્રંથ ધણા જિએ કીધા, કવિયણુમેં યશ લીધા એ,
તસુ સીસ પાઠક શ્રી મતિકીર્તિ, પસરી જેહની કીરતી એ,
સીસ તીયાંરા પાઠક અંધુર, ગણિ શ્રી સુમતિસિંધુર એ,
વોચક વર શ્રી કનકકુમારા, વિનય તીયાંરા ઉદારા એ. ૨૦
પસરી સોભા એહની પૂરી, દુરમતિ દિલથી દૂરી એ,
ચામી સહાય ધ્યાનૌ પૂરૌ, સંબંધ કીયો મેં સત્કરો એ.
રૂડી ઢાલાં વાત પિણુ રસરી, મીડી દૂધ જ્યું મિસરી એ,
કનકવિલાસ ગણી ધમ આખે, સુંદર શાસ્ત્રને શાખે એ. ૨૪
છયાલીસ ઢાલેં ચોપી ચાવી, ભવિયણુને મનભાવી એ,
ઝોઝો અધિકો ઇહાં જે આખ્યો, દુકક મિથ્યા દાખ્યો એ. ૨૬
એ સંબંધ સુણુતાં ભાવે, ચિર કમલા ધરિ થાવે એ. ૨૭

—લિ. સં. ૧૮૨૧ વૈશાખ માસે. રાજકોટ પૂ. અ.
—માણેક.

૩૮૭ ક મેઘવિજય (લાલવિજય-ગંગવિજય શિ.)

(૭૮૭ ક) ચોવીસી જિનસ્ત૦ સં. ૧૭૩૯ ચોમાસું. વજરપુરમાં.

આદિ—

ગિંદ્દાની દેશી.

અલખેલો આદિલ સેવીઈ રે, હાંજ, પેલી સુનંદા સુમંગલાકો કંત, એ રડો.
મરદેવારો નદ, એ રડો, દીક્ષઈ પરમાણુદ, એ રડો

ઉંચપણે રે તન દીપતું રે, હાંજ પંચસયા ધનુપરો તત્. એ. મ. દી. ૧

x

x

x

x

અંતે— રાગ ધન્યાસી મિત્ર-સુડા તે રડા સદેશડા-એ દેશી.

અઢવીસઈ જિણુવર તણાં લાલા, સ્તવન કીધા પ્રત્યેકઈ રે,

જીતી જનમ પાવન થયાં લાલા, ગાયતાં જિન સુવિવેકઈ રે, શાસન૦ ૧૩

પારેપ આસકરણુ જિનરાગી લાલ, વજરપુર નગરનો વાસી રે.

તસ આગ્રહઈ કરી જિન સ્તવ્યા લાલા પાતિક ગયાં અતિ નાસી રે. શા૦ ૧૪

સવત સતર ઉગણુઆલીસઈ લાલા, વજરપુર રહ્યા ચોઢમાસી રે,

સકલ સંધનઈ સુખકર લાલા, યુણિઆ જિણુ ઉલ્લાસી રે. શા૦ ૧૫

સકલ પંડિત શિરએહરો લાલા, લાભવિજય ગણિ ગિરઆરે,

તસ સીસ પંડિત રાજ તો લાલા, ગંગવિજય ગુણુ ભરીયારે રે. શા૦ ૧૬

તસ પદ પંકજમધુકર લાલા, મેઘવિજય કહિ કોડી રે,

એ અઢવીસ તીર્થકરા લાલા, ઘો સુપ મગલીક કોડી રે. શા૦ ૧૭

(કવિ સ્વલિખિત)—૮-૧૫(વિ. ધ)

૩૮૮ આનંદસૂરિ.

(૭૮૮) સુરસુંદરી રાસ. સં. ૧૭૪૦ (પંડિત લાલચંદની નોંધમાંથી).

૩૮૯ હરખચંદ્ર સાધુ.

(૭૮૯) શ્રીપાલ ચરિત્ર સં ૧૭૪૦ મિત્ર.

૩૯૦ લક્ષ્મીરત્ન (હીરરત્ન શિઠ)

(૭૯૦)+ ખેમા હંડાલિયાનો રાસ (ઐ.) સં: ૧૭૪૫ માગશર શુદ્ધ

આદિ—

૧૫ ગુર: ઉનામાં.

આઘ જિનેસર આઘ નૃપ, આઘ પુરૂષ અવતાર,
ભવભય ભાવદૃ ભગવંત નર, કરુણાનિધી કીરતાર.

૧

પ્રણમું તાસ પ્રથમ ચરણુ, ઘો મુઝ વચન વિલાસ,
સાંભલજ્યો ભવીક જન્ન, હું રચું પેમ રાસ.

૨

કવણુ પેમો ક્યાં હુવો, પ્રગટ્યો કવણુ પ્રકાર,
સાંનિધ કરજ્યો ગુર સદા, કહુ કથા તસ સાર.

૩

ગુર માતા ગુર પીત્યા, કીજે ગર પાંચે સેવ,
જાંત દીવાકર ગુર કહ્યા, નમો નમો ગુરદેવ.

કુભે બાંધ્યું જલ રહે, જલ વિના કુભ ન હોઈ,
જાને બાંધ્યું મન રહે, ગુર વિના જાંત ન હોઈ.

૫

x

x

x

x

અંતે—

રાગ ધન્યાસિરી.

ધન્ય ધન્ય પેમો દેદરાંણિ, જેની કીરત જગમાં જાંણિણ,
દિધાં દાન તે ચઢતે પાંણિણ, કવિજને વાત વષાંણિણ. ધન્ય. ૧૨૯

પાતસાઈ ધણું માંનજ દીઈ, સાહ બરદ જેણે લીધું.
જતાં બરદ જેણે રાખ્યાં સવલાં, દેઈ દાંન મમ પ્રવલાણ, ધન્ય. ૧૩૦

વલી સેત્રુંજીરી જત્રા કીધી, રડો લાહો લીધોણ,
અંત સમે ચારીત્ર પદ લીધું, સરગક્ષોક કરજ સીધ્યું. ધન્ય. ૧૩૧

ગર્યા સાંધુ તણા ગુણુ ગાયા, અને વલિ રીપિરાયાણ,
કવીજન મત કોઈ દોપણુ મ દેજ્યો, ગુણુ હુવા તે ગાયાણ. ધન્ય. ૧૩૨

સંવત સતર એકતાલિસા વરષે રાસ રચ્યો મન હરષેણ,
માગસર સુદ પુન્યમ ગુરવારે ગામ ઉનાઈ મોઝારણ. ધન્ય. ૧૩૩

પંડીત હીરરત્ન પરસીધ્યા તસ પસાય રાસ કાધોજી,

છફ્ફી ઢાલ ધનાઝીમાં ગાવે સાંભલતાં સુષ પાવેજી,

ધન્ય. ૧૩૪

... ..

કીજે ધર્મ ભવક જન વૃદ્ધ, લખમીરત્ન કહદાજી.

ધન્ય. ૧૩૫

—સ. ૧૮૯૮ ના કાર્તિ વદ ૧૪ દને લખ્યું છે—પ્ર૦ ઐ. રાસ

સંગ્રહ ભા. ૧.

૩૯૧ લક્ષ્મીરત્નસૂરિ (જયકલ્યાણ—વિમલસોમ શિ૦)

(૭૯૧) સુરપ્રિયકુમારરાસ. સં. ૧૭૪૧ આશરે (પડિત લાલચંદની
નોંધમાથી.)

—

૩૯૨ તિલકચંદ (ખ૦ નયરંગ=વિમલવિનય=ધર્મમંદિર—
પુણ્યકલશ—જયરંગ શિ૦)

(૭૯૨) પરદેશી સખંધ સં. ૧૭૪૧ જલોરમાં.

અંતે—

રાયપસેણી સૂત્ર થકી રચ્યો એ સંખંધ સુવિશાલ,

સંવન સતર એકતાલે સમે નગર જલોર મઝાર. ૩ વીર૦

ખરતર ગચ્છ જિનચંદ્રસૂરિ રાજ્યે શ્રી જિનમદ્રસૂરિ સાધ,

વાચક શ્રી નયરંગ શિષ્ય સુંદર વિમલવિનય મૃદુ ભાષે. ૪ વીર૦

વાચનાચારિજ શ્રી ધર્મમંદિર વૈરાગી વ્રતધાર,

મહોપાધ્યાય પદવીયે પરગણા પુન્યકલસ સિરહાર. ૫ વીર૦

તસ પાટે પાદક જયરંગ ભલા તસ ચરણે ચંચરીક,

તિલકચંદ કહે એ આપને શ્રી સધને મંગલીક, ૬ વીર૦

—ચેતવિજયજી ભં—ઉદયપુર.

૩૯૨ ક પ્રાગજી (લીમ શિ૦)

(૭૯૨ ક) બાહુબલ સંગ્રામ. સવત્ ૧૭૪૧ વિજયાદશમી પાટણમાં
આદિ—

‘બાંધવજી વૈરાગે’ વ્રત આદરી હો લાલ, બાહુબલ બલવત. બાં
અંતે—

મહિમંડલ મહિમાધરા હો લાલ, ગુરુશ્રી લીમ મુણિદ, બાં
તસ સેવક પ્રાગજી હો લાલ, પામઈ પરમ આનંદ. બાં વી. ૧૪
ઈમ જિન મુનિ ગુણ ગામ્યા હો લાલ, પાટણ નગર મઝાર,
સતર ઇંકતાલીસને હો લાલ, વિજયદશમી દિનસાર. બાં વી. ૧૫

૩૯૨ ખ અમરવિજય (ત૦ વિજયરાજસૂરિ શિ.)

(૭૯૨ખ) પાર્શ્વનાથ સ્તુતિ.

અંતે—

બંદારકશ્રી વિજયરાજસૂરિ તપગચ્છ કેરો રાયજી,
તસ પદ પકજ મધુકર સરિખો, અમરવિજય ગુણ ગાયજી.
(વિજયરાજસૂરિ સ્વ. ૧૭૪૨)

૩૯૨ ગ જીવરાજ (શ્રીપૂજ્ય ગોવિંદ શિષ્ય.)

(૭૯૨ગ) ચિત્રસંભૂતિ સંગ્રામ. સં. ૧૭૪૨ કુમાર માસ એકમ
સોમ. વિક્રમનગર (વિકાનેર)માં.

આદિ—

પ્રણમું સરસતિ સામણી, માંચું વચન વિલાસ,
સાધુ તણા ગુણ વર્ણવું, કરજ્યો બુદ્ધિ પ્રકાસ.
સદગુર સેવો પ્રાણી તુમ્હે, ચિત્તસંભૂતિ પરિ જોય,
ગાવ ચરાવઈ ગુવાલિયા, બહા ભિખુ સુત દોય.

અતે—

કલંસ.

એ ચિનિ અંગઈ હરખ અંગઈ આણિ અધિક વિખ્યાત એ,
ચિત્ત નામ મુનિવરતણા ગુણુ ભણુછ થાયે નિરમલ ગાતએ. ૪૮
સવત સતર ધિયાલ વરષે કુમાર માસ ઉલ્હાસએ,
એકમ સોમૈ એહ તવીયા, રાગ ઢાલ વિલાસએ. ૪૯
પૂજ શ્રી ગોવિંદ પ્રસાદૈ વિક્રમનયર મઝાર એ,
જીવરાજ આષર્ધ સંઘકેરી વીનતી અવધાર એ. ૫૦

—સં. ૧૭૯૪ વર્ષે મિતી જેઠ વદિ ૭ વાર શનિ દિને લિપીકૃતમ.

૨-૧૨ ક. મુ.

૩૯૩ ક્રીત્તિસાગરસરિ શિષ્ય.

(૭૯૩)+ ભીમજી આપછ સં. ૧૭૪૨ ચૈત્ર શુદ્ધ ૧૫ પુજપુરમાં-
આદિ—

સરસ વચન ઘો સરસતિ, પ્રણમી વીનવું માય,
અવિરલ મુઝ મતિ આપજો, કરજો એ સુપસીય. ૧
સરસન સોહગ સાદરી શ્રી વિદ્યા સુભ રૂપ,
તે મન સમરૂં જેહને સેવિ સૂર નર ભૂપ. ૨
મિઠાઈ મુઝ વાણીમાં તિં દીધી સિચ્છંગ,
વલી અવસે' કિં વીનવું દિસિં દિસિં રંગ અભંગ. ૩
ચતુર છયલ પડિત પુરસ, તસ મન અધિક સુહાય,
પ્રુધિ અકલિ આવિઅ કલિ, સાંભલતાં સુખ થાય. ૪
જાણુ હોસે' તે જાણુસે, અવર ન જાણુ ભોય,
કાવ્ય ગીત ગુણુ ઉરે, મૂઢ ન આણુ હેજ. ૫
દુઃખ દોહગ દૂરે હરે', આવિ સુખ ભરપૂર,
ધણુ વીધી ચાલ જે નર, તે નર સદા સવર. ૬
દાની માંની મહાગુણી, ચતુર સદા સનેહ,
તેહ નર સુખ પામે' સદા, દિનદિન દીપે દેહ. ૭

લિમસાહ લોગી ભર જે, અછે ઈણુ સંસાર,
તેહ તણાં શુણુ વરણુવું, સાંભલજો નરનાર.

x

x

x

x

.અતે—

ભીમ પુરંદર મોટા સાહજી રે આસપુર નગર સુવાસ,
ચતુર જોડાવિ રૂડી ચોપઈ રે કાધો ઉત્તમ કામ. દાન. ૧૭૬
સકલ ભટ્ટારક પુરંદર સિરોમણી શ્રી કીર્તિસાગર સ્તરંદ,
તત્ શિષ્યે જોડિ ચોપઈ રે પુજપુર નગર મઝાર,
સંવત સતર અચતાલીસમે રે ચૈત્રી પુન્યમ સુખકાર,
જે નર ભણે ગુણે ને સાંભલે રે તસ ધર જયજયકાર. દાન. ૧૭૮

—સં. ૧૭૪૯ વર્ષે આસો માસે શુક્લ પંક્ષે ૧૮ દિસિ તિથુ
શુક્રવાસરે સકલ પં. શ્રી કપૂરસાગરજી તત્ શિષ્ય ગણિ મોહનસાગર
લિખિત ગણનગરે ચતુરમાસ ક્રિત સાહ ભીમજીસાહ શ્રી સિંધજી
સુત ઋષભદાસ બલમજી રતનજીકસ્ય સુખં કુરે કર્યાણુમસ્તુ પર-
ઉપગારાય. ૫૦ ઐ. રાસ સંગ્રહ ભાગ. ૬

૩૯૪ જ્ઞાનસાગર. (૨)

(૧૭૯૪) ચોવીસી. સં. ૧૭૪૦ પહેલાં.

લઁસં. ૧૭૬૦ પત્ર ૧૨ અંથમાન ૨૨૧ દાં ૨૩ લીં. જુઓ
જ્ઞાનસાગર શિષ્ય-હવે પછી નં. ૩૯૫.

૩૯૫ જ્ઞાનસાગર શિષ્ય. (જ્ઞાનઉદ્યોત?).

(૭૯૫)+ ૨૧ પ્રકારી પૂજા-સં. ૧૭૪૩.

આદિ—

સ્વસ્તિ શ્રી સુખ પૂરવા, કલ્પવેલી અનુહાર
પૂજા ભક્તિ જિનની કરો, એકવીસ ભેય વિસ્તાર.

સ્નાન વિશેષન ભૂષણું, પુષ્પ વાસ ધૂપ દીવ,	
ફલ અક્ષત તેમ પત્રની, પૂગ નૈવેદ્ય અતીવ.	૨
ઉદક વસ્ત્ર આમર તથા, છત્ર વાદ્ય ગીત જાણુ,	
નૃત્ય સ્તુતિ જિનકોશની, વૃદ્ધિ એ એકવિંશ ઠાણુ.	૬
શુચિ તનુ તૈલ જલાદિકે, પહેરી ચીવર સાર,	
પીઠત્રિકોપરિ જિન ઠવી, જિન આણા શિર ધાર.	૪
ગંગા માગધ ક્ષીર નિધિ, ઔષધિ મિશ્રિત સાર,	
કુસુમે વાસિત શુચિજલે, કરો જિનસ્નાત્ર ઉદાર.	૫

x

x

x

x

૨૧ મી કોશ પૂજા.

અગણિત ગુણુમણિ આગર, નાગર વંદિત પાય,	
શ્રુતધારી ઉપગારી, જ્ઞાનસાગર ઉવગ્રાય,	
તાસુ ચરણુકજ સેવક, મધુકર પરે લયલીન,	
શ્રી જિનપૂજા ગાઈ, જિનવાણી રસપીન.	૬૯

ચાલ—

સંવત ગુણુ શુભ અચલ ઇંદુ, હર્ષ ભરિ ગાધયો શ્રી જિનેદુ,
તાસે ફલ સંકૃતથી સંકલ પ્રાણી, લહે જ્ઞાનઉદ્યોત ધન શિવ નિશાની. ૭૦

દોહા.

એકવીંશ શ્રાવકગુણુ વને પૂજા પુષ્કર મેહ,	
સુરનર સુખ ફૂલે ફૂલે, શિવસુખ લહે અછેહ.	૭૧
પ્ર. શ્રીમદ્ દેવચંદ્ર ભાગ ૨ જો પૃ. ૮૭૩ થી ૮૮૩.	

(૭૯૬)+ અષ્ટ પ્રકારી પૂજા. સ. ૧૭૪૩.

આદિ—

દોહા.

ગંગા માગધ ક્ષીર નિધિ, ઔષધ મથિત સાર,	
કુસુમે વાસિત શુચિજલે, કરો જિન સ્નાત્ર ઉદાર.	૧

x

x

x

x

અતે—

ધર્મ અડવિધ જિન પૂજના, વિરચે જે ચિર ચિત્ત,
માનવ ભવ સફલો કરે, વાધે સમકિત વિત્ત.

૧

હાલ.

અગણિત ગુણુમણિ આગર, નાગર વદિત પાય,
શ્રુતધારી ઉપગારી, જ્ઞાનસાગર ઉવઝાય.
તાસુ ચરણુકજ સેવક, મધુકર પરેં લયલીન,
શ્રી જિન પૂજ ગાઇ, જિનવાણી રસપીન.

ચાલ.

સંવત ગુણુ યુગ અચલ ઈંદ્રિ, હર્ષ ભરિ ગાઇયો શ્રી જિનેંદુ,
તાસુ ફલ સુકૃતથી સકલ પ્રાણી, લહે જ્ઞાનઉદ્યોત ધન શિવ નિશાની. ૩
પછી વલ્લ પૂજ, લૂણુ ઉતારણુ, આરતિ ને મંગલ દીપક પર
કાવ્ય છે તેમાં છેવટે ઇણિપરેં અષ્ટ પ્રકારી કીજે, પૂજ સનાત મહોત્સવ
ભણીજે. પ્ર૦ શ્રીમદ્ દેવચંદ્ર ભાગ ૨ જે પૃ. ૮૮૪-૮૮૧.

૩૬૬ કુશલસાગર (કેશવ) (ખ. જિનભદ્રશાખા-સાધુકીર્તિ-
મહિમસુંદર-નયમેરૂ-લાવણ્યરત્ન શિ.)

આ અને નં. ૩૮૫ ક વાળા કેશવદાસ બને એક જણાય છે.

(૭૮૭) વીરભાણુ ઉદયભાણુ રાસ. સં. ૧૭૪૫ વિજયદશમી
સોમવાર નવાનગરમાં.

આદિ—

સદ્ગુણ સાનિધ કરો, શ્રી જિનકુશલ સૂરીંદ
પરતા પૂરણુ તું પ્રભુ, પરતિખ સુરતરૂ કંદ.
જસ મહિમા જગ તાહરિ, સયલે મહકી વાસ,
સમર્થ આસ્થા પૂરવે, સેવક મન ઉલ્લાસ.

૧

૨

ખિરદ ઘણા છે તાહરા, મેં કહો કિમ કહિવાય,	
ખીર સમુદ્ર જલસુ ભર્યો, કહો કિમ ખિંદુ ગણાય.	૩
અરજ સુણેજ્યો સાહિબા, પ્રણમું જે કરજોડી,	
સાધુ તણા ગુણ ગાધવા, મુજ મનમેં છે કોડિ.	૪
એ આસ્યા મુઝ પૂરવો, સાંભલિ મોરા સ્વામિ,	
જોડિ સરસ વાંણિ સરસ, સફલ હોસે તુઝ નામ.	૫
મંદ્યુદ્ધિ છે માહિરિ, જોડી કરણ પણુ દ્વસ,	
ચાંસું કયું છાંતો નહિ, જૂઠું કહું તો સુંસ.	૬
વીરભાણુ ઉદ્દેભાણુનો, અરિત્ર સુણો ચિત લાય,	
જિમ ઉતપતિ આગલ થમ, કહિસે સંબંધ બનાય.	૭
વીરભાણુતો દાનથી, લાંબી લીલા ઋદ્ધિ,	
ઉદ્દેભાણુ સેવા કરી, સાધૂ તણી મન સુદ્ધિ.	૮
સેવા દાન પ્રભાવથી, ફલીયાં વંછિત કાજ,	
ઉત્તમ કુલ તે અવતર્યા, પાયા દોતો રાજ.	૯
મહા મુનિસર ગાવતાં આરતિ ચિતા નાય,	
દુખ દોહગ દૂરે ટલે, નવ નિધ લક્ષ્મી થાય.	૧૦
સરસ કથા સુણુજો ચતુર, વિકથા છોડી વાત,	
સાંભલતાં સુખ ઊપજે, નિર્મળ થાસે ગાત.	૧૧
કિણુ દેશે કિણુ નગર એ, કુણુ રાજ કુંણુ નામ,	
તે ભયિયણુ તુમે સાંભલો, મન રાખીને ઠામ.	૧૨

અતે—

ઢાલ ૬૫ ધનાસી. ધનધન આર્દ્ર કુમરવર સજતી. એ દેશી.

ધનધન વીરભાણુ ઉદ્દેભાણુ મુનીવર, નામ થકી નિસ્તાર,
માહા મુનીસરનાં ગુણ ગાવતાં, પામીજે ભવપાર. ૧ ધન.

વિક્રમચરિત થકી એ ઉધર્યો, સરસ કથા રસ જોય,
ઓછો અધિકો જે મેં ઇહાં કહ્યો, મિછા દુકડ સોય. ૨ ધન.

- મેં ચતુરાઈ કરીને માહરી, કીધો એહ પ્રખધ,
ઓછો અધિકો જિહાં તુમે દેખો, કહિજયો મેલ સંખંધ. ૩ ધન.
- એ અરજ છે રે કવિયણુ માહરી, થેં છો ચતુર સુખણુ,
માહરી શોભા વધસ્યે તુમ થકી, વાચ્યાં સરસ વખાણુ. ૪ ધન.
- સતર પસતાલે સંવસરે, વિજયાદશમી સોમવાર,
પુરણ રાસ કર્યો મેં તિણુ દિને, વર્થાં જયજયકાર. ૫ ધન.
- નવનગર માહે એ મેં કરી, ચોપાઈ મન આણુંદ,
મૂલનાયક શ્રી સધનેં સુખકર, ધર્મનાથ સુખકંદ. ૬ ધન.
- શ્રી ખરતર ગછ દિન દિન દીપતો, દાદને સુપસાય,
જેહને નામે નવનિધિ સપજે, આરતિ ચિંતા જાય. ૭ ધન.
- જિનભદ્રસૂરીની શાખા પરગડી, જેહના શિષ્ય વિનીત.
સુધો સંયમ પાલે દિન પ્રતે રૂડી જેહની રીત. ૮ ધન.
- શ્રી સાધુકીર્તિ પાઠક સુખકર, જેહનો જશ વિખ્યાત,
ચોપરવી પોસો જિણુ થાપીયો, જગ સહુ જાણુરે વાત. ૯ ધન.
- મહિમસુંદર વાણુારસ તેહના, શિષ્ય મહા પ્રવીણુ,
અધિક પડિત ચતુરાઈ અતી ધણી, સીલ ગુણે લયલીણુ. ૧૦ ધન.
- તેહના શિષ્ય વાચક નયમેરજી, જેહની અમૃત વાણુ,
૩૫ કલા ગુણુ સોહે અતિ ભલા, દેખી રીઝે રાયરાણુ. ૧૧ ધન.
- તેહના શિષ્ય વાણુારસ દીપતા, લાવણ્યરતન સુખાણુ,
તે ગુરૂ માહરા ત્યાં લગે પ્રતપજે, જાં લગે કુભાણુ. ૧૨ ધન.
- તેહનો શિષ્ય સુવિનીત છે, કુશલસાગર ગણી જાણુ,
સાધુ તણા ગુણુ ગાયા સુદ મને, અધકી આસતા આણુ. ૧૩ ધન.
- ભણે ગુણે જે ભવિયણુ સાંભલે, તેહની ફલસે આસ,
આરત વિધન ચિંતા દૂરે ટલે, એ સાંભલતાં રાસ. ૧૪ ધન.
- ગુરૂ લઘાજના પરસાદથી, રાસ રચ્યો શ્રીકાર,
કેસવને સુખસાતા છે ધણી, દિન દિન હરખ અપાર. ૧૫ ધન.
- લિ. ૧૮૭૮ શક ૧૭૪૪ વૈ. શુદ્ધ ૧૩ ગુરૂ. રાજકોટ પૂ. અ.

—સંવત્ ૧૮૮૩ ના વર્ષે આસાઢ વદિ ૧૩ સોમે. શ્રી જખઉ મધ્યે.....શ્રી અજિતનાથ પ્રસાદાત્. ૪૪-૧૭ શેઠ વર્ધમાન રામજી પાસે-મુંબઈ.-લ. સં ૧૮૭૧ ધો. સ. ભં.

૩૯૭ દીપસૌભાગ્ય [તપગચ્છ રાજસાગરસૂરી સંતાનીય માણિક્ય સૌભાગ્ય-ચતુરસૌભાગ્ય શિ.]

(૯૯૮) ચિત્રસેન પદ્માવતી ચોપાઈ સં. ૧૭૩૯ ભાદ્ર. વદ ૯ મંગળ. નગીના નગરમાં.

આદિ—

દુહા.

પ્રણમુ પ્રેમે પાસ જિન, શ્રી શંખેશ્વર દેવ,	
સુરનર વર કિંનર સદા; જોહની સારે સેવ.	૧
તસ ગણુધર ગીર્યા સવિ, આગમ વિરચત હાર,	
લખિધ નિધાન નિલુ પ્રણુમીધ, ગુણુ ગણુ રચણુ ભંડાર.	૨
આગેં અનેક કવિજન હુયા, તેણેં સખરી તુંહી માય,	
સુરખ ઠેડી પંડીત કીયા, પામ્યા તુઝ પસાય.	૩
તેણેં સમર શારદા, માતા પુરો આસ્ય,	
મુઝ મતિનેં આપજ્યો, અવિરલ બુદ્ધિ પ્રકાશ.	૪
પદ પંકજ નિજ ગુર તણા, પ્રણમું હું સુખકાર,	
અજ્ઞાન તિમિર દીપક સમ, જ્ઞાનદષ્ટિ દાતાર.	૫
શ્રી ભગવતે ભાષીઉ, ચઉ ભેદે જિન ધર્મ,	
દાન શીલ તપ ભાવના, એહથી લહીઈ શીવ શર્મ.	૬
દાનાદિક સહુ સારિખા, પિણુ ઉત્તમ શીલ વિશેષ,	
પરણીજેં તે ગાઈઈ, ઉખાણો દેખ.	૭
રોગ સોગ વિયોગી નહિં, સકટ શ્વાપદ દુષ્ટ,	
ઠવેં ઉપદ્રવ શીલથી, જઈ અદારે કુષ્ટ.	૮

પાલો શીલ અખંડ નીલ, જો પાઉ શિવ લીલ,
ચિત્રસેન પદ્માવતી, તિમ પાલો શુભ શીલ.

૯

x

x

x

x

અતે—

ઢાલ ૩૧ રાગ ધન્યાસરી.

દીઠો દીઠોરે વામાઠો નંદન દીઠો ઓ દેશી.

- ગાયો ગાયોરે મેં શીલ તણો જસ ગાયો,
ચિત્રસેન પદ્માવતી દોઢ, તિનઠો સંબંધ અનાયોરે. ૧
- તપગછ ગગન દિનેસર સરીખો, સહુ સહુ જનકે મન ભાયો,
શ્રી વિજયસેનસૂરીશ્વર સુંદર, સૂરી સંરદાર કહાયોરે. ૨
- તસ પાટિં પ્રભુ પુન્ય પ્રતાપી, પ્રબલ પુન્યે પાયો,
દિન દિન અધિકો જગ જશ જે હતો, સાગર વસ દીપાયોરે. ૩
- વડ વયરાગી મુનિ ગુણુ રાગી, પ્રતિભોધેં નરનારી,
શુદ્ધ સરપક શુદ્ધ આચારી, પચ મહા વ્રત ધારીરે ૪
- સુવિહિત સાધુ શૃંગાર સોહાવે, તપગછ ઠાકુર રાજે,
શ્રી રાજસાગરસૂરીસર મોટો, જોડિ ગાયમની છાજે. ૫
- પદ્મ પ્રભાવક ઉદયો તેહનેં, મુનીગણુ હિયડેં ધ્યાયો,
શ્રી વૃદ્ધિસાગર સૂરીશ્વર જયવંતા, સકલ સૂરી સવાયોરે. ૬
- તસ ગણુ માહિ પોદા પડિત, માણુક સોભાગ્ય યુધ સંત,
અહુ શ્રુતધારી જન મનોહારી, મહિયલ માહિ મહંતરે. ૭
- તસ સીસ અતુરસોભાગ્ય યુધ, મુઝ ગુરૂ જ્ઞાન દાતારે,
દીપસોભાગ્ય મુનિ કહે, તસ સિસ ઓ ગુરૂ પરમ હિતકારીરે. ૮
- સવત નિધિ ગુણુ મુની સીસ વરષે ૧૭૩૯, રૂઢે ભાદ્રપદ માસરે,
અસિત પક્ષ નવમી ભૃગુવારે, વિજય મુહુર્ત ઉદ્ઘાસરે. ૯
- અહુ જન દેરો આગ્રહ જાણી, નગિના નયર મગારે,
રાસ રચ્યો મેં ગુરૂ સુપસાધ, શ્રી સરસ્વતી દેવી આધારે રે. ૧૦
- પ્રત્યક્ષીર ગુણા અંથાગર કીતો શ્લોક પ્રમાણુ,
ત્રીસેં અધિકા નવસત ઉપરે, જાણે જાણુ સુખાણુ રે. ૧૧

ચિત્રસેન કી ચોપાધ કીની, ચુપેં ચરિત્ર મેં જોઇ,
 અવર ગ્રંગે જો હોઈ સુવિશેષો, તો રીસ મ કરજ્યો કોઇ રે. ૧૨
 સોધી સહુ કરજ્યો સુધી, ચતુર વિચારી જોજ્યો,
 શીલવંત નરના ગુણુ ગાવી, પાતક પરહો ખોજ્યો રે. ૧૩
 આણિ હિયડેં હુર્ય ધણેરી, સહુ જન કે મન ભાઇ,
 દોય મલી જણુ ગાયજ્યો, નવનવી એકત્રીસ ઢાલ બનાઈ રે. ૧૪
 મૂઠ પણે મેં અલિક જે ભાખ્યું, જોણું અધિકું જાણિ,
 મિછા દુકક સંધનિ સાખેં, દેઉ તે હિત આણી રે. ૧૫
 સરસ સંબંધ સદા સુખદાઇ, સાંભલજ્યો નરનારી,
 ભણતાં ગુણતાં સુણતાં જનને, હોસે જયજયકારી રે. ૧૬
 રંગે રાસ રચ્યો રસદાઈ, કહેં મુની દીપ ઉદ્ધાસેં,
 કવિતા વકતા ઓતા જનની, ફલજ્યો દિન દિન આસેં રે. ૧૭ મેં.

—સર્વગાથા ૬૦૦૭ ત્રયાત્રય શ્લોક ૯૦૩૦ મુની દીપ સોભા-
 ઝ્યેન કૃતા પટ્ટીપદ્રનગરે સત્ ૧૭૩૯ વર્ષે ભાદ્રપદ માસે અસિત પક્ષે
 ૯ દીને ચોષ્ટકૃતં. ત્રિસોડા મધ્યે ૫. મોહન વિજયેન લપીકૃતં. ૨૬-૧૫
 લા. ન. ૪૯૩.

(૭૯૯)+ વૃદ્ધિસાગર સૂરિરાસ (ઐ.) સ. ૧૭૪૭ આસપાસ.

આદિ—

સકલ સમિહિત પૂરાણો, સિદ્ધારથ કુલ સૂર,
 ત્રિસલાનંદન નામથી, ઋદ્ધિવૃદ્ધિ ભરપૂર. ૧
 જય જયદાયક જિનવર, શાસનનાયક વીર,
 પ્રણમ પદપંકજ સદા, મેરગિરિ પરિ ધીર. ૨
 શ્રી રાજસાગર સૂરીશ્વર, સુવિહિત મુનિ શિલુગાર,
 પ્રણમું પ્રેમેં તેહના, ચરણકમલ સુખકાર. ૩
 તાસ પાટઈ ઉદ્યાચલિં, પ્રગટ્યો અભિનવ સૂર,
 તપતેજિ કરી દીપતો, જેહનો અધિક પડૂર. ૪

વંછિત પૂરણ સુરતર, શ્રી ગુરુજનું નામ,
 પાપનિવારણ દુખહરણ, મહીમંડલિ અભિહામ.
 તે ગુરુતણા ગુણ ગાવનાં, મુઝ મનિ ઘણો ઉલ્લાસ,
 સાંભલતાં જે સંપન્નઈ, સુખસંપતિ સુવિલાસ.
 સંજમ નિરમલ પાલીનઈ, તપ જપ કરી શુભ કાળ,
 શ્રી વૃદ્ધિસાગર સૂરીશ્વર, પામ્યા સુરપુર રાજ.

x

.x

x

x

દાલ ૧૦ રાગ ધનાસી.

અંતે—ભવિયાં ભાવિં સાંભલો—

x

x

x

x

સકલ પડિત માહિ વિરાજઈ, ગુરુગુણ રચણ સુધામરે,
 માણિયસૌભાગ્ય બુધરાજજી, કહીઈ જસ પુહવી પ્રસીધું નામરે—ભ. ૩
 તાસ સીસ મનમોહન પડિત, અતુરસૌભાગ્ય બુધઈદરે,
 તસ પદપંકજ સેવક મધુકર, દીપ કહે સુખકંદરે. ભ. ૪
 શ્રી વૃદ્ધિસાગર સૂરિ પુરંદર, જે પામ્યા સરગાવાસરે,
 ગુણ ગુંથીનઈ ભગતિં કીધો, તેહ તણો એ રાસરે. ભ. ૫
 ભણુસ્યે ગુણુસ્યે નઈ સાંભલસ્યઈ, તે ધરિ ઋદ્ધિ સુવિશાલારે,
 દીપ સૌભાગ્ય કહે ગુણ રઢીયાલા, ગાતાં મંગલમાલારે. ભ. ૬

—સ. ૧૭૫૫ કાર્તિક શુદ્ધિ ૧૧ ભૃગુવાસરે નવિનપુર મધ્યે પ.
 સત્યવિજયગણિ તત્ શિષ્ય પં. શ્રી વૃદ્ધિવિજયગણિ શિ. પં. રૂપવિજ-
 જેન ત્રિપીઠનઃ સર્વગાથા ૧૭૧ શ્લોક સંખ્યા ૨૦૫૧ ૧૬-૯ વી. પા.
 નં. ૧૮૧૦.

નોટ—અમદાવાદના પ્રસિદ્ધ નગરશેઠ શાંતિદાસના ગુરુ રાજ-
 સાગરસૂરિના શિષ્ય આ વૃદ્ધિસાગર સં. ૧૭૪૯ના આસો સુદ ૩ ને
 દિને અમદાવાદમાં સ્વર્ગસ્થ થયા તે અરસામાં આ રાસ રચાયો છે.
 વંદુ માટે જુઓ જૈ. રા. સં. ભાગ ૩)

—મુનિ અમરવિજયેન નટીપદે સંવત્ ૧૭૭૨ વર્ષે આસો
શુકલ ૧૫ રવિ. ૬-૧૫. વિ. ને. નં. ૩૨૨૯.

૩૯૮ અમરચંદ (વિધિપક્ષ-આં. અમરસાગરસૂરિ-ગુણસા-
ગરપક્ષે રચણચંદ-મુનિચંદ શિં.)

(૮૦૦) વિદ્યાવિલાસ ચરિત્ર (પવાડા) રાસ. ૩ ખંડમાં સં.
૧૭૪૫ ભાદ્રપદ ૧૫, ૮ જુલુવાર રાધનપુરમો,

આદિ—

(પહેલાં ત્રણ પાનાં નથી આઠે મળી નથી)

અંતે—

વિધિપક્ષનો રાજાશ્રી, અમરસાગરસૂરિ જાણેજાણ,
તપ તેજ દિવાકર તે તપે, મુખ જપે અમૃત વાંજેજાણ, પું ૭
ધીંગડમલ્લ ધર્મ દુરંધર, પાટોધર પુન્યવંતોજા,
સૂર કલ્યાણનો શિષ્ય સવાઈ, ગુણસાગર મતિવંતોજા, પું ૮
તસ પધિમે મહા વ્રતધારી, વાચક શ્રી હિતકારીજા,
રચણચંદ સુનામ અનોપમ, બહુલા તપ બ્રહ્મધારીજા, પું ૯
શિષ્ય તસુ નામે સુવિનીતા, શ્રી મુનિચંદ મતિવંતાજા,
નામ લેયતે પાતિગ નાસે, ભાગે મનની ચિંતાજા, પું ૧૦
એ અધિકાર મેં એહવો ગાયો, શ્રી સંઘતણે મનિ ભાયોજા,
અમરચંદ દે સંઘ આસીસા, હોજે સુજસ જગીસાજા, પું ૧૧
સંવત ૧૭૪૫ વરષે, ભાદ્રપદ માસ સુહરણેજા,
શુદ્ધિ અષ્ટમી સોહિ જુલુવારે, રાસ રચ્યો હિતકારેજા, પું ૧૨
રાયધણપુરે રગિસું ગાયો, શ્રી સંઘ થયો સવાયોજા,
પાંચસે સવા ચોપાઈ અનુમાને, રાસ મેં તે કંહાયોજા, પું ૧૩

રસનાઈ જે અધિકુ ઓછું, ભાષ્યું વયણ વિલાસોજ,
મિછા દુક્કડ સંઘની સાથે, ઘું આનંદ ધરી ઉઠાસોજ. ૭૦૨

—ધતિશ્રી વિદ્યાવિલાસ ચરિત્ર તૃતીય ખંડ સંપૂર્ણ. સંવત્ ૧૭૮૩
વર્ષે ભાદ્રવા વિદિ ૧૨ રવૌ. શ્રી અચન્નગચ્છે પં. શ્રી દીપસાગરજી તત્
શિષ્ય મુનિ વિજેસાગર મુ. મેઘસાગરેણ લિખતં. શ્રી કુકારા મધ્યે
અંધાત્ર. ૯૬૦. પાનાં ૩ થી ૨૪—પંક્તિ ૧૩ વ. રા. મુખર્ષ.

૩૯૯ શીલવિજય, (ત૦ શિવવિજય શિ૦)

(૮૦૧)+ તીર્થમાળા સં. ૧૭૪૬ આસો.

આદિ—

દૂહા.

અરિહંતદેવ નમું સદા, જસ સેવિ ગુરરાય,
તીર્થમાલા થુણુચું મુદા, સદ્ગુરતણિ પસાય. ૧
અરિહંતમુખંજ વાસિની, વાણી વર્ણુવિલાસ,
કવિજનમાતા વિનવું, પૂરો મુઝ મન આસ. ૨
જગમાં તીરથ સુદર, જ્યોતિવંત ઝમાલ,
પમણીસ દીકાં સાબળ્યાં, સુણતાં અમી—રસાલ. ૩

x

x

x

x

અંતે—

ઋષભદેવ ચોમુખિ ચોસાઘ, દીપેં દરિસણુ અમીઅરસાલ,
પ્રગટમદ્ધ પોરવાડમાંહિ, સઘવી સીપા સુ કહિવાય. ૫૮
મહાપુરુષ મેહાજલ નામ, તીરથ થાપ્યું અવિચલ કામ,
સંવત નેઉઈ સોલિ વલી, શેત્રુજ યાત્રા કરી મનિ રલી. ૫૯

x

x

x

x

સયણપુરિ રૂડો ચઉમુખ, નચિનીગુહ્ય વિમાન પ્રતપ્પ,
પ્રાગવંશ પુન્ય બહુ ભર્યો, કામલદે કુખિ અવતર્યો;
ધનધન ધરણો સંઘવી નામ, જેણિ કીધાં ઉત્તમ કામ. ૬૬

સંવન ચૌદ છિતાલિ જાણિ, સોમસુંદર સૂરિ ગુણખાણિ,
 તસ ઉપદેશ સુણી ગહગહો, જિનસાસન સોભાવક થયો. ૬૭
 ચોમુખિ થાપ્યા નાભિ મહાર, સૂરિપદ મહોછવ સુખકાર,
 સંધતિલક વિમલાચલિ ધર્યુ, ઈંદ્રમાલ લેધ વ્રત ઉચર્યુ. ૬૮
 વરસ ખત્રીસે ભરયૌવને, નારીસંગ તખ્યો સુખ મનિં,
 ખાવન સંધ મલ્યા તિણિ વારિ, ધરણિસાહ વરીઓ જયકાર. ૬૯
 કુંભારાણાતુ પરધાન, સકલ શુદ્ધિ સદા સાવધાન,
 ધન યૌવન ઠકુરાઈ લહી, ઉત્તમ કરણી કીધી સહી. ૭૦

*

*

*

*

કલશ.

ધમ અનેક તીરથ અછિ સમરથ પછિમ દિસિ સોહામણાં,
 જય જય કારક શિવસુખકારક ત્રિભુવનનાયક જિનતાણાં;
 સંવત સસી મુનિ વેદરસ (૧૭૪૬) આસોમાસિ અભિનવી,
 બુધ શિવવિજય શિષ શીલ, સેવી વદિ આણુંદ વિનવી. ૮૫

(આ કૃતિનો આ છેલો કલશ લાગે છે, અને તેથી તે પછીનાં
 વર્ણનો તેની પહેલાં આવવાં જોઈએ, છતાં પછી છે, તો જેમ અતુકમ
 છપાયો છે તે પ્રમાણે તેમને પુરવણી તરીકે લખને અત્ર મુકાય છે)

(ખીજો ખંડ) દ્વહા. (પૂર્વ દિશાનાં તીર્થોનું વર્ણન)

પૂરણ પુનિં પામીઉ, માનવસવ અવતાર,
 સદ્ગુર સાનિધિથી લહો, જ્ઞાનદષ્ટિ આધાર. ૧
 યુગતિ સંધાતિ જોધયાં, તીરથ દેશ અનેક,
 કલ્યાણકારી કહું, પૂરવદિશિ વિવેક. ૨

*

*

*

*

કલસ.

તપગચ્છનાયક બહુ સુખદાયક વિજયપક્ષ ધુરધર,
 શ્રી વિજયરાજ સુરિદ સોહિ સુરિગુણે કરી સુદર,

તસ તણિ રાજિ અતિહિ છાજિ, સંવેગગુણ મણિસાયર,
 યુધ શિવવિજય સીસ શીઘ્ર વીરનિ, સદા આણુંદ જયકર. પદ
 (ત્રીજો ખંડ.) દ્વહા (દક્ષિણ દેશનાં તીર્થોનું વર્ણન)

પરમપુરુષ પ્રણમુ વધી, વાગેસરી વરદાય,
 શ્રી ગુરૂચરણ પસાઉલિં, સંકટ દૂરિ જાય.

૧

દુષ્પણ દેસિ દીપતા, દોલિતદાઇ દેવ,
 ગુણ ગાઉ તીરથતણા, ગામ કામ સુણો હેવ.

૨

*

*

*

*

સારંગધર સંધવી પોરવાડ, યાત્રા કીધી ચૈત્ર પ્રવાહિ,
 સતર ખત્રીસિ (૧૭૩૨) બહુલી ઋદ્ધિ, લપમીતણો લાહો તે લીધ. ૮
 તિહાં ગચ્છનાયક દીગંબરા, છત્ર સુખાસન ચામરધરા.

વધેરવાલવશિં સિણગાર, નામિ સંધવી ભોજ ઉદાર. ૨૩
 સંવત સાતિ સતરિ (૧૭૦૭) સહી, ગઢ ગિરિનારિ ખત્રા કહી.
 બાહુબલીનું ખીજું નામ, લોકપ્રસિદ્ધ છિ ગોમટસ્વામિ. ૬૯

અંદ્રકીરતિ નામિ ગચ્છધણી, ધનવંત આવક તિહાં બહુ ગુણિ.
 કલિયુગમાહિ ઉ પિ આજ, દુષ્પણમાહિ તીરથરાજ. ૭૪

ઘાટ ઉતરી આવ્યા મેલખારિ, કલિકોટ બંદિર અતિહિ ઉદ્ધર,
 જિનમંદિર સ્વેતાંબરતણું, વ્યાપારી ગુજ્જર તિહાં ભણું. ૭૭

ચારવર્ણના આવક ભદ્ર, ધ્રમ ખ્યત્રી વૈસ્ય નિ સુદ્ર,
 નાતિતણો એહજ વિવહાર, મિથ્યા દેવતણો પરિહાર. ૮૩

રાજનગર આવક ચોસાલ, જગપ્રસીદ્ધ માનિં ભૂપાલ,
 જિનસાસન સોભાવિ સદા, આશ્રિતવચ્છલ બહુ સંપદા. ૧૪૨

ઉસવંશ ભૂષણ શિરદાર, સૂરા રતન બે ખંધુ ઉદાર,
 સત્યાસીધી (૧૬૮૭) દીઉ સત્રુકાર, વિમલાચલના સંધ અઢાર. ૧૪૩

શ્રી શ્રી વંશિ ચક્રતિં વાનિં, દોસી મનીઓ પુન્નપ્રધાન. ૧૪૫

સંવત યોગિં (૧૭૦૪) શત્રુકાર, વરસ એ લગિ દીધો સાર,
 દુરિ દુકાલ ગયો તિણિ વારિ, માણસ મિલિયાં સહિસ ધખ્યાર. ૧૪૬

આસ વંશે શાંતિદાસ, શ્રી ચિંતામણિ પૂજ્યા પાસ. ૧૫૧
 વસ્તુપાલ મંત્રીસર વંશ, શિવા સોમજી કુલ અવતંસ,
 શેત્રુંજ ઉપરિ ચોમુખ કીઓ, માનવલલ લાહો તિણિ-લીઓ. ૧૫૩
 સેરીસિં લોહાણુ જિન પાસ, સંકટ ચૂરિ પૂરિ આસ,
 જૈનકાંચીથી આણી દેવ, મંત્રબલિ સેલાની સેવ. ૧૫૮
 સતર ઇચારિ બારિ (૧૭૧૧-૧૭૧૨) ફિરી, પુરવદ્દિસિની યાત્રા કરી,
 એકવીસિં અડત્રીસિં (૧૭૨૧-૧૭૩૮) સહી, દમ્યણુ દેવની
 સેવા લહી. ૧૬૯

અઉદ પૂરવનો જે છિ સાર, તે પહિલાં પમણી નવકાર,
 પૂરવાચાર્યને વચને ધરી, દેવ દિગંબર વાંધા ફિરી. ૧૭૦
 કલશ.

એ તીરથમાલા ગુણુવિસાલા જે ભવિકજન કંઠિ ધરિ,
 સકલલક્ષ્મી ધેનુ સુવચ્છી નિશ્ચલ આવિ તસ ધરિ,
 શુદ્ધ સવેગી સુગુણસંગી, બુધ શિવલિજ્ય સાંનિધ કરી,
 કોવિદ શ્રીલલિત્ય સોસ પમણિ, વીનવિ આણુદ ધરી. ૧૭૩
 (ચોથો ખંડ) દ્વલ (ઉત્તર દિશાનાં તીર્થોતું વર્ણન)

ઉત્તરદિસિ ઉપિ સદા, જૈનરાજ અજેષ,
 મહાનગર રૂડાં ધણું, સુણુયો તેહ વિશેષ. ૧
 દુરગમ પંથ ઉલ્લંઘતાં, નદી-નગર પાપાણુ,
 મલેચ્છ રાજ્ય અછિ મોટાં, કહિચું તાસ વખાણુ. ૨

* * * *

ગંગા તીરિ છિ કેદાર, કુરુક્ષેત્ર નિ વલી હુરદાર,
 એ તીરથ શિવનાં છે સહી..... ૧૧
 સહિસમુખી ગંગાનિ પારિ, સોહિ જનરાજ્ય ઉદાર,
 સાતસય કોસે જમઈ જમ, ચાલીસ કોસ વિસ્તારિ ગામ. ૨૭
 લાટદેસ તારાતબોલ, જિનધરમી જન કરિ કલોલ,
 મુરચંદ્ર રાજ જિનમતી, ત્રણુલાખ સેના તસ દીપતી, ૨૮

સોલ છિતાલિં (૧૬૪૬) શેત્રુંજભણી, કલ્યાણસેન રાજ તે ગુણી,
 સંધ સખલ લેધ મહામંડાણુ, ત્રિણુ વરસે કરી પંથ પ્રમાણુ. ૩૯
 સમેતાચલ આબ્યા મનરંગ, જિનના થૂલ નમ્યા તે અંગ,
 અંપાપુરિ પહોતા નરરાજ, વાસુપૂજ્ય પૂજ્યા જિનરાજ. ૪૦
 ભાતુચંદ વાચક તિહાં મિથ્યા, તેહના સંસય મનના ટલ્યા.
 લાહુરવાસી ખ્યત્રી સહી, એ વાત વિલાપી કહી. ૪૧
 સોલ ખ્યાસીઈં સુપરિ જોહ, જોધ આબ્યો ઉદ્ધાસિ તેહ,
 નિજગુરુ મુખથી મિહં સાંભલી, અતિ આણુંદિ ખોલી વલી. ૪૮

*

*

*

*

કલસ.

દંહ ચ્યાર દિગવધૂ કંઠિ રાજિ તીરથ મણીમય માલ એ,
 જસ દરિસ પરિમલ લહિં નિરમલ ભવિકભૂંગ રસાલ એ;
 બુધ શિવવિજય શિષ શીલવિનઈ અખય આણુંદ અતિધણું,
 કર વિમલ જોડી કુમતિ, છોડી કર્યું તવન સોહામણું. ૫૫

—સંવત્ ૧૭૪૮ વરષે માગસર માસે શુકલપક્ષે ત્રયોદશીતિથિ
 સોમવાસરે લિખિતં. પ્ર. પ્રાચીન તીર્થમાલાસંગ્રહ પૃ. ૧૦૧ થી ૧૩૧.

૪૦૦ યશોવર્ધન. (ખ૦ ખેમશાખા સુગુણકીર્તિ-રત્ન
 વલ્લભ શિ૦)

(૮૦૨) ચંદનમલયાગિરિ રાસ. સં ૧૬૪૭.

આદિ—

પુરિસાદાણી પદ નમી, પ્રણમી સદ્ગુરુ પાય,
 સાસણનાયક સરસતી, સાનિધિ નૈ સુપસાય. ૧

નૃપ ચંદન મલયાગીરી, કહિસ્યોં કથા કિથોલ,
 સાંભલતાં સુગણા નરાં, ઊપજસી હલ્દેલ. ૨

કલિમાં હે આ કરમગતિ, નિરપૌ નાના ભાંતિ,

તિણુ કારણુ પ્રાણી તુમ્હે, ધરૌ પરી ધરમ પાંતિ. ૩

પુન્ય થકી પાતિક ટલૈ, મિલૈ મનોરથ સિદ્ધ,

સુષ દુષ સિરજિત સપજૈ, જિણુ જીવ જેહવા કિદ્ધ. ૪

ચંદન ચતુર મહ્યાગરી, સુત દો સાયર નીર,

જ્યાં જ્યાં પડૈ અવધડી, સો સા સહે સરીર. ૫

x

x

x

x

અંતે—

હાલ ૩૨ ધન્યાસરી રાગે.

ભાવ ભગતિ ઇણુવિધ મન આણી, કર્મ તણી એ કહાંણીરે,

વાર સાંભલિનૈ એ વાણી, પ્રતિજ્ઞા યેં પ્રાણીરે, ભાવ. ૧

જિણુ જિણુ જેહવા કર્મ કમાયા, તિણુ તેહવા ફલ પાયા રે,

પાછૈં સમકી જૈ પછતાયા, પારંગત તિણુ પાયા રે. ભાવ. ૨

કવિ કલ્પોદ્ધ ક્રિયા મૈં કેતા, સહુ સાચા છે જેતા રે,

ચોષા કરિ કરિ અપણા ચેતા, આલપિ લેજ્યો એતા બેતાંરે. ભાવ. ૩

સંવત સતરસૈતાલૈં વરસૈ, શ્રાવણુ સુદિ છઠિ દિવસૈંજી,

એ સંબંધ રમ્યો અતિ સરસૈં, સુણુતાં સહુ મન હરસૈંજી. ભાવ. ૪

શ્રી રતલાંમ સહર સુષકારી, અલકાપુર અવતારીજી,

સા વૈસાવી સમકિત ધારી, ગુરૂ ભગતા ગુણુધારીજી. ભાવ. ૫

શ્રી પરતર ગણુ નભસ ઐહાહ, શ્રી જિનચંદ સૂરિ ચંદ સમ સોહૈજી,

ગહગણુ સમ પાઠક સખ સોહૈ, મુનિગણુ તારા સમ મોહૈજી. ભાવ. ૬

ષેમ સાષ ગુરૂ તર સુખદાહ, ગરયા ગુરૂ વરદાહજી,

વાચક સુગુણુકીરતિ સવાહ, 'વિસ્વકર્મા' ગિરદ બોલાહજી. ભાવ. ૭

તાસુ સીસ પંડિત બડ જ્ઞાતા, શ્રુતકેવલિ વિખ્યાતાજી,

રતનવલ્લભ ગણિ ગુણુ સુષ દાતા, મુઝ ધર્માચાર્ય કહાતાજી. ભાવ. ૮

તાસુ સીસ એ ચરિત રચાયો, સુગુણુ નરાંનૈ સુહાયોજી,

ગુણીયણુ યશોવરધન ગુણુ ગાયો, નવરસભાંહિ બનાયોજી. ભાવ. ૯

બત્રીસ ઢાલ બણાઇ સારી, ચતુર નરાં ચમકારીજી,
 નવ નવ રાગેં એ મનહારી, આગમ ગુરુ મુખ અનુસારીજી. ભાવ. ૧૦
 જાણીનેં અંતરાય ન કીજે, પર ઉપગાર ધરીજેજી,
 અશોવરધન હીયે જિન ધ્યાઇજે, જ્યોં અંતર સંસાર તરીજેજી. ભાવ. ૧૧
 ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ સમૃદ્ધિ મિલે મુણતાં, ભાગ જાગે ઇણુ ભણતાંજી,
 મોટા મુખ પાવે મનગમતાં, અરિહંત આસા સિર ધરતાંજી. ભાવ. ૧૨

—ઋષિ શ્રી ૫ રાજસિહજી તત્ અંતેવાસી મુનિ બ્રાહ્મણ લિપી-
 કૃત. ઇંદ્રપ્રસ્થ પુરાત્. સંવત સસિ અબ્ધિ બાણુ નિધિ (૧૭૫૯) પૌષ
 માસેતમપક્ષે તૃતીયા ગુરુ ધસ્ટ્રે સપૂર્ણીકૃત: ૧૭-૧૪ ના. ભં.

૪૦૧ નૈડપભસાગર. (૧) (ત૦ ચારિત્ર સાગર-કલ્યાણુ-
 સાગર--ઋદ્ધિસાગર શિ૦)

(૮૦૩) વિદ્યાવિલાસ રાસ.

(૮૦૪) ગુણમંજરી વરદત્ત ચોપદ ૧૭૪૮ (૧) કા. શુ. ૫ સોમ.

આદિ—

હ્રદા.

આઆમાં.

પ્રણમું જગદ્દાનંદકર, જગનાયક જિનરાજ,
 સંભારતાં સંપન્ન, સકલ મુખ સિરતાજ.

ગુણધર ગણધર લખધિકર, શ્રુત પુરવધર સાર,

કંચન કંજસન સરસ, ધ્યાન ધરઈ ધીધાર.

દેવી મુપ્રસન હુવેં જદી, સેવેં ગુરુના પાય,

મનુષ્ય હુવેં મૂરિખને, કૃપા થકી કવિ થાય.

ગીર્વાણા નહિં ગુરુ વિના, વલિ વિદ્યા સંસાર,

યથ પ્રણમું જિનગુરુ તણા, ગુરુ મોટા દાતાર.

વલિ પ્રણમું વિદ્યાગુરુ, પંડિત શ્રી જસરાય,

મહવાન હુધ મુચુનઈ, પંડિત કીયો પદાધ.

૧

૨

૩

૪

૫

ભવિક જીવ ઉપકાર ભણિ, જ્યૂં કલો પૂરવ સૂરિ,	
કાતિ સૂદિ પંચમિ તણો, કહિસ્યું મહિમા પૂર.	૬
પરમ ગ્યાન જગમૈં કલો, ગ્યાન સાધક સહુ અરથ,	
ગ્યાનઈ અનિષ્ટ નિશ્ચય નહીં, સહુમૈં ગ્યાન સમરથ.	૭
ગ્યાન થકી પાવૈં સુગતિ, ગ્યાનઈ પરમાનંદ,	
ગ્યાન કલપતર સમ કલો, સૂણો ભવિકજન વૃંદ.	૮
સુજસ સુલક્ષી સંપજૈ, જો હુવૈં ધટમૈં ગ્યાન,	
ગ્યાનઈ સુર સુખ સેવઈ, ગ્યાન વિના સ્યો ધ્યાન.	૯
તિકો ધ્યાન તો પાંમિજઈ, જો તપ પંચમિ હોય,	
પરિહરિનઈ પરમાદનઈ, તપ વિધ કરજ્યો જોઇ.	૧૦
વરદત્ત ગુણમંજરી, પંચમિ આરાધિ જિણુ ભાંતિ,	
તે દૃષ્ટાંત કહિસ્યું ઇહાં, ખરી ધરી મનિ ખાંતિ.	૧૧
તિથિ પનરે જગમઈ જિકે, સહુ અછે સિરદાર,	
પિણિ કાતિ સુદ પંચમિ તણો, મહિમા અગમ અપાર.	૧૨
ગુણમંજરી વરદત્તનો, સગલો હિ સંબંધ,	
કહિસ્યું હું તિણિ વિધિ ઇહા, નવ નવ ઢાલૈ બંધિ.	૧૩
સજ્જનનઈ સુખ ઊપજઈ, દુર્જનન હુવઈ મલીન,	
છઇ જેહવી તેહવી કહી, રૂપકી વાત રખીન.	૧૪
સરસ એહ સંબંધ છઈ, સુણત દુરિત સહુ જાય.	
પચ પ્રમાદ છોડી પરા, તિણુ સુણિજ્યો ચિત્ત લાઇ.	૧૫
x x x x	

અંતે—

દાસ ૧૧ મી રાગ ધન્યાસી.

ઇણપરિ ભાવ ભગતિ અતિ આંણી, ગુણવંતના ગુણુ જાણીરે,	
અમૃત થકી મીઠી અધિકાંણી, કથા યથાર્થ કહાણી રે.	૧
ઇણુ પરિ સુદ પચમિ ગુણુ ગાયા, અધિક અધિક સુખ પાયાજી,	
જે જન જગમૈં નામ ગવાયા, ધન્ય ધન્ય જનની આયાજી.	૨ ઇણુ.
ઇહાં ગુણમંજરિ વરદત્ત અધિકારા, નામ સુણત વિસ્તારાજી,	
આચરીયા જિણુ ધર્મ અપારા, સુખ પાંખ્યા શ્રીકારાજી.	૩ ઇણુ.

- તપ તણા ફલ પરતખિ દેખો, ઠામ ઠામ છે લેખોળ, ૪ ધણ.
- સુકૃત થકી તુમે સુંખીયા દેખો, મત કોઈ કરો અદેખોળ.
- પંચમિ પંચ ગ્યાનનૈં આપછ, પંચ પંચ સુમનિ સમ્મપછળ, ૫ ધણ.
- પંચ મહાવ્રત પંચમિથી હુવૈં, પંચમ અનુતર અપૈળ.
- ગુણમંજરી વરદત ગુણ ગાવૈં, ભાવઈ જૈ નરનારીળ, ૬ ધણ.
- પરથક્ક સુખ તે તેહ પાવૈં, દાવૈ કરો વિચારીળ.
- એહથી અધિક અસાતા આંણી, પુણ્ય કરો સૌ પ્રાંણીળ, ૭ ધણ.
- જ્યું પરણો શિવની પટરાંણી, એ છે આગમ વાંણીળ.
- ગુણનિધિ ગીરજો તપગછ ગાજૈં, સકલ ખિરદ તસ છાજૈંળ, ૮ ધણ.
- વીર પરંપર વિજૈપ્રભસૂરીસર, પરગટ તસ પટ રાજૈંળ.
- તાસ પટોધર વિજૈરત્ન સૂરીસર, ક્ષમા પંડિત મૈં ખ્યાતાળ, ૯ ધણ.
- વડે વખત વડવખત વિરાજ્યા, દેખત હોવૈં સાતાળ.
- તપગછમાહિં વિશુદ્ધ શિરોમણિ, ચારિત્રસાગર ચાવાળ. ૧૦ ધ.
- કલ્યાણસાગર તસ સીસ સિરોમણિ, વિદ્યાવિશારદ વાવાળ. ૧૧ ધ.
- તાસ પરંપર પાટ પરગડા, ઋદ્ધિસાગર ગુરરાયાળ,
- પંચમહાવ્રત પરતખિ પાલૈ, પડિત પદવી પાયાળ. ૧૨ ધ.
- તસ પદ પંકજનૈ પરસાદૈ, સુણી સંબધ સવાદૈળ,
- ઋષભસાગર કહૈં મનનૈ રાગૈં ભલમિલિયા મુઝ ભાગૈળ ૧૩ ધ.
- નગર આગરઈ સરસ સુકામઈ, સંધ વસૈ સુખ નામૈંળ,
- ઉસવંસ નિજનિજ ગોત્રા, પરતખિ પુણ્ય પવિત્રાળ. ૧૪ ધ.
- આણુંદ કામદેવ સા દ્વજ, કરૈ દેવ ગુર પૂજાળ,
- સુલસા રેવઈ સરસી કાંતા, સહુ આવિકા સાંતા દાંતાળ. ૧૫ ધ.
- તિણ કલો વિનતી અમ માનીજૈ, પંચમિ ચોપઈ કરિ દિજૈંળ,
- તસ વચત મનિ આણી ફલ ગહુ જાણી, એ ચક્રપથ અર્યાંણીળ. ૧૬ ધ.
- મિત્રભાવ જુગ ભાવ મદરપતિ, સસિતઈ સંવચ્છર મારજૈંળ,
- ઋષભ આગરૈ ચરિત રચ્યૌ એ, કાતિ સિત સર તિથિ સસિવારૈંળ. ૧૭ ધ.

અરમી પાવેં ધરમ પ્રતિં બહુ, અરથી પાવેં અરથૈજી,
 અભિલાષુક પાવેં અભિલાષૈ, સુણસી જેહ સમરથઈજી. ૧૮ ધ.
 રોગી તણા રોગ સૌ જાવે, છુટૈં બધનથી બંધોજી,
 જીર પુરુષ તે ભયથી છુટૈં, સુખ ઈણસું જિણ સધોજી. ૧૯ ધ.
 ઋષભસાગર નિજમતિ અનુસારૈં, એ કહી ધણ પ્રકારૈં,
 ભણૈં ગુણૈં એ ચરિત પવિતઠ, આનંદ હુવેં તસ ચિતઈજી.
 —ધનિ શ્રી પંચમી તપ વિષયે ગુણમંજરી વરદત ચૌપાઈ સંપૂર્ણ.
 ૨૦-૧૨ ધો૦

૪૦૧ક વિનિતવિમલ. (ત૦ શાંતિવિમલ શિ૦)
 ૧૭૪૬ પહેલાં.

(૮૦૪ક)+ આદિનાથનો શલોકો.

આદિ—સરસતિ માતા ઘો મુજ વાણી.

અંતે—ધમિ વિધિ જત્રા કરી ધર આવો, ચઢી મનમાં આનંદ પાવો.
 પાલીની પાખની પોરવાડ ચાવો, નામ નગો ને ગામ હિમાવો.
 પંડિત શાંતિવિમલો ચારિત્ર દીધો, પછી શ્રી પૂજ્યે પન્યાસ કીધો.
 ધર્મના ઉદય બહુલા ત્યાં થાય, પાપ કર્મ તે દૂર પલાય.
 તપગચ્છ નાયક શ્રીવિજયપ્રભસૂરિ, ગિરજો ગચ્છનાયક પુણ્યાધ પૂરી,
 કહે વિનીતવિમલ કર જોડી, એ ભણુતાં આવે સપત્તિ કોડી.

૪૦૨ સુમતિવિજય. (વડ ત૦ ભુવનકીર્તિસૂરિ-રત્નકી-
 ત્તિસૂરિ શિ૦)

(૮૦૫)+ રત્નકીર્તિસૂરિ ચૌપઈ. (ઐ૦) સ. ૧૭૩૯ આપાદ શુદ્ધ

આદિ—

૭ બુધ.

સંભવ જિનવર વિનવું, માગું એકજ માન,
 દુરગતિ દુષ્ટ દૂરિ કરી, આપજો નિરમલ જ્ઞાન-

શ્રી શ્રુતદેવી સાંનિધ કરે, દેજે વચન વિલાસ,
કવિકલા તું કેલવિ, જો ભગવતી પુરિ આસ. ૨

માતપિતાથી અધીક વલી, ગુરુ જે જ્ઞાનદાતાર,
ગુણ ગાઈ હું તેહના, સારદનિં આધાર. ૩

શ્રી વૃદ્ધ તપાગચ્છ ગણુધર, શ્રી રત્નકીર્તિ સૂરીરાય,
ચરીય ભણું મન હેતસું, આણુંદ અગિ ન માય. ૪

x x x x

અંતે— ઢાલ નવમી, મન ભમરા રે-એહની જાતિ.

પંચ મહાવ્રત પાલીનિં સુણુ પ્રાણી રે,

સાધી આતમ કાજ, સેવું જિન વાંણી રે.

x x x x

સંવત સંચમ ભેદ તે સું વર્ષ લુવનનિધિ સાર,
આપાઢ શુકલ સમમી સું હસ્ત નક્ષત્ર બુધવાર. સે. ૧૭

શ્રી રત્નકીર્તિસૂરી સ્તવ્યા સું ઢાલ નવે મનોહર, સે.

સીસ સુમતિવિજય સંદા સું પય પ્રણુમિ વારંવાર, સે. ૧૮

નૃનાધિક જે ભાષીઉ સું જીવ્હા તણિ રસિ લીધ, સે.

સકલ સભા સાખિ કરી સું મિચ્છામિ દુકક દીધ. સે. ૧૯

ગુણુ ગાયા ભગતિં કરી સું સૂરીતણા સુજાણુ, સે.

ભણિ મુંણિ નરનારિ જે સું તેહ ધરિ કુસલ કલ્યાણુ. સે. ૨૦

કલસ.

તપગચ્છ નાયક સુખદાયક શ્રી લુવનકીર્તિ સૂરીધર,

તસુ વસભૂપણુ વિગત દૂપણુ શ્રી રત્નકીર્તિ સૂરી પટધર;

દિન દિન ગાજ અધિક દિવાજ તાસ શિષ્ય સોહામણુ,

ઈમિ વદિ વાંણી સુમતિ આંણી ધરિ ધરિ રંગ વધામણુ. ૨૧

સર્વગાથા ૧૪૬ ઢાલે ૯ શ્લોક ૧૭૦.—પ્ર. જૈન ઐ. ગૂ.

જાળ્ય સચય.

૪૦૩ ક્રમલહર્ય (ખ૦ જિનચંદ્રસૂરિના પ્રશિષ્ય)

(૮૦૬) રાત્રિભોજન ચોપાઈ સં. ૧૭૫૦ માગશર લૂણકરણસરમાં

આદિ—

શ્રી વરધમાન જિણુ વદિયે, અતુલખલિ અરિહંત,
મદ પ્રમાદ ભય અદાર દૂષણુ, વરજિત અતિશયવત. ૧

મન સુદ સારદ માતનો, ધરતાં નિશદિન ધ્યાન,
કાલિદાસ પરિ કવિ હવો, આઉ જાણો ઉપમાન. ૨

પંચ મહાવ્રત પરગડા, લાખ્યા શ્રી લગવંત,
શિવ સુખના દાયક સહુ, અતુક્રમે એકંત. ૩

ધમ છડો પિણુ વ્રત છે, રાત્રિભોજન રૂપ,
વીર જિણુદ વખાણીયો, દાખુ તાસ સરૂપ. ૪

x x x x

અંતે—

રાત્રે ભોજન ટાલો ભવિયણુરે, શ્રાવકનો આચાર,
વ્રત ક ફલ દીસે ઇણુ વ્રતનારે, સા સોનીહી લગાર. ૯

શ્રી ખરતરગજ નાયક દીપતોરે, શ્રી જિનચંદ્ર સુ વરતમાન,
દિન દિન વધતી કલારે, શિશિ જિમ વિસવાનીસ. ૧૦

શ્રી વાચન મવિ જે (?) નામે વડારે, તાસુ શીષ સુખદાય,
વાચક ક્રમલહર્યે કલારે, એ સંબંધ ઉદાર. ૧૧

અધકો ઓછો ઇલાં આણીયોરે, મિછામિ દુકક તાસ,
ભણુતાં સુણુતાં ભાવે ધરિ ભલેરે, વાધે વિદા વિલાસ. ૧૨

સતરેસે પચાસે વચ્છરેરે મનરગ મગસર માસ,
લૂણકરણસરમે કીધી ચોપાઈરે, મન ધર અધકો ઉલાસ. ૧૩

જાં લગ વસુધાસાગર તાં લગેરે, અવિચલ રહેજો એમ,
રાત્રિભોજન વ્રત પાલ્યાં થકાં રે, દિન દિન લહીયે એમ. ૧૪

—૬—૨૭ વિ. ને. નં. ()

૪૦૪ ઉદયરત્ન. [ત૦ - વિજયરાજસૂરિ-વિજયરત્નસૂરિ-
હીરરત્નસૂરિ-લઘિધરત્ન-સિદ્ધરત્ન-મેઘરત્ન-અમરરત્ન-શિવ-
રત્ન શિ૦)

(૮૦૭) જંબુસ્વામી રાસ. સં. ૧૭૪૯ ખીખ ભાદ્ર. શુ. ૧૩

ખેડા હરિયાલા ગામમાં.

આદિ—

દૂહા.

પરમ જ્યોતિ પરકાસકર, પરમ પુરુષ પરબ્રહ્મ,	
ચિદ્ રૂપી ચિત્તમાંહિ ધરૂં, અકલ સ્વરૂપ અગમ્ય.	૧
સકલ સિદ્ધિ સાંનિધ કર, ત્રિભુવન તિલક સમાન,	
સિદ્ધારથ કુલિં કેશરી, વંદુ શ્રી વર્દમાન.	૨
નીરજ અગજ નદિની, નિન મુખિ જેહનો વાસ,	
હસાસણિ હરપિં કરી, ત્રિવિધિં પ્રણમું તાસ.	૩
જગ ઉપગારી જગગુરૂ, શ્રી હીરરત્ન સૂરીરાય,	
સરસ કથી રસ ફેલવું, પામી તાસ પસાય.	૪
સંબધ જંબુ સ્વામીનો, કથા બંધ કલ્પોલ,	
ચિત્તશું અવણે આખતાં, અમિનવ અમૃતઘોલ.	૫
ભરયૌવન માહે ભામિની, આઠ તણ મદ મોડિ,	
જિણિં સોનઘ્યા સામઠા, તજ્યા નવાણું દોડિ.	૬
સોહમ સામિ સમીપ જિણે, સંયમ લીધ સુખાંણ,	
ચોખું ચારિત્ર પાલીનિં, પામ્યો પંચમ નાંણ.	૭
કર્મ આઠે ક્ષય કરી, પામ્યા પદ નિર્વાણ,	
તાસ ચરીત્ર સુણુતાં સદા, ભાજિં ભવ બાંધાણ.	૮
કિણી વિધિ સંયમ આદર્યો, માતપિતા કુણુ ગામ,	
કવી ચતુરાધ ફેલવી, રાસ રચું અભિરામ.	૯

અતે—શલ ૬૬. રાગ ધન્યામી. શાલિભદ્રધનોઁ ઋષિરાયા. એ દેશી.

જંથુ સ્વામીનઘા શુભ ગાયા, સઘતણિં સુપસાયાછ,
તપ જપ યપ કરી કરિ જેણિં કાયા, કેવલ નાંણુ ઉપાયાછ. ૧

ધર્મ આરાધિ કર્મ પપાયા. મનશુ મૂકી માયાછ,
કરનેડી પ્રણમું મુરરાયા, શાશ્વત શિવ સુખ પાયાછ. ૨

જંથુસ્વામીનું ચરિત્ર નિહાલી, દુષણ દુરિં ટાલીછ,
ઘટતા ઘટતો અર્થ સંભાલી, વાર વાત રસાલીછ. ૩

ચરિત્ર તણો સંબંધ મિં ભાલી, રચના કરી રહ્યાલીછ,
એ આપામ રચી ચોસાલી, દુર્ભતિ દુરિં ટાલીછ. ૪

કવિ કેલવણી કરી ગેલવણી, અધિકું આણું આખુંછ,
રચનાનિં રસિ નધ પરવસિં, ડિગલ ડોલી નાંખુંછ. ૫

ચતુરવિધ સંધ તણી તે સાપિં, મિછામિ દુકડ દાખુંછ,
લગ્ય કવ્યની વાત ન જાણું, મતિ અતુસારિં બાખુંછ. ૬

શુદ્ધ શુદ્ધ સંબંધ વિચારી, સુધા જન શોધિ લેયોછ,
મદ કવિ હું કાંઈ ન જાણું, મુઝ દુષણ ન દેયોછ. ૭

મદ મોડી કહું છું કરનેડી, અપરાધ માહરો પમયોછ,
શ્રોતા જન એ મુણી ચોપઈ, ઉપશમ રસમાં રમયોછ. ૮

નવરસ સરસ સંબંધ મનોહર, એ મે રાસ બનાયાછ,
ચતુર તણિં કરિં ચડસ્યે એ તવ, લહિસ્યે મૂલ સવાયાછ, ૯

મસકતિતુ ફલ માગી લીજિં, જંથુ પ્રતિ કરનેડીછ,
તુમે પામ્યા તે મૂઝનિં દેખ્યો, ભવના બંધન છોડીછ. ૧૦

સંવત સત્તર ઉગુણપંચાસિ, દ્વિતીય ભાદ્રપદ માસિંછ,
સિત તેરસિં સદા સુભ દિવસે, રાસ રચ્યો ઉદ્ધાસિંછ. ૧૧

વામાનદન ત્રિભોવન જન વદન, લીડમંજન સાંનિધિછ,
પૂરણ રાસ રચ્યો ચડ્યો પરમાંણિ, સુણતા ધન સુખ વાધિંછ. ૧૨

વાત્રક નદીય તણે ઉપકઠિં, પેહું હરીયાહું મિં ગામછ,
; સુંદર કાંમ મનોહર મંદીર, ધનદ તણો વિશ્રામછ. ૧૩

- શ્રાવક સર્વ વસિં તિહાં સુખીયા, વીતશોકા વડભાગીજી, :
 ત્યાંગી ભોગી નિગુણુ રાગી, સમકીતવંત સોભાગીજી. ૧૪
 જિનની ભગતિ કરિ મન શુદ્ધિં, સદ્ગુરૂની કરે સેવાજી,
 આઠે પુહરેં ધર્મ આરાધિં, દાન દીર્ઘ નીતમેવજી. ૧૫
 આરિતક સૂત્ર સિદ્ધાંતના શ્રોતા, સાંભલવા રસીયાજી,
 છવાદિક નવ તત્ત્વને જાણે, ધર્મ કરે ધસમસિયાજી. ૧૬
 સંઘ તણો આગ્રહ પામીનિં, રાસ રચ્યો મન રંગેજી,
 સૂઝા સાધૂ તણા ગુણુ ગાયા, ઉદ્ધત આણી અંગેજી ૧૭
 તપગચ્છ ગયણાંગણુ દીપાવણુ, દીણુયરનિ પરિ દીપેજી,
 શ્રી રાજવિજયસૂરીશ્વર સદ્ગુરૂ, સકલ સૂરીનિં જીપેજી ૧૮
 તાસ પાટિ શ્રી રત્નવિજયસૂરિ, તેજનો અંધારજી,
 શ્રી હીરરત્નસૂરીશ્વર જગગુરૂ, સોંહિં તસ પટોધારજી. ૧૯
 તસ પાટિ તરણી તણી પરિં, પ્રતપિં શ્રી જયરત્નસૂરિદોજી.
 જયવંતા શ્રી ભાવરત્નસૂરી, ભવીયણુ ભાવેં વંદોજી. ૨૦
 શ્રી હીરરત્નસૂરીશ્વર કેરા, ગિર્યા પ્રથમ ગણુધારજી,
 પંડીત લખ્ધીરત્ન મહા મુનિવર, ભવજલ તારણુહારજી. ૨૧
 તસ અન્વય વાચક પદ ધારી, શ્રી સિદ્ધરત્ન ઉવઝાયાજી,
 તસ ગણુધર વદુ ગુણુવંતા, શ્રી મેઘરત્ન મુનિરાયાજી. ૨૨
 તાસ શિષ્ય શિરોમણિ સુંદર, શ્રી અમરરત્ન સુપસાઈજી,
 જંબુકુમર તણા ગુણુ ગાયા, ઉદ્ધર ધરી મનમાંહિજી. ૨૩
 જિહાં લગેં દૂ મંડલ રહિં અતીચલ, જિહાં લગેં મેરૂ ગિરીદોજી,
 રૂનિહાં લગેં ઈંદ્રાસણુ ગયણાંગણુ, જિહાં લગેં સાત સમુદોજી. ૨૪
 જિહાં લગેં અવેની ગ્રહગણુ તારા, નાગ લોક નાગિદોજી,
 તિહાં લગેં એ ચોપાછ થીર થાયો, જિહાં લગેં સુર ને અંદોજી. ૨૫
 દાસ ઇસકિમી રાગ ધન્યાસી, પૂરણુ પૂગી આસોજી,
 ઉદ્ધરત્ન કહેં શ્રવણેં સુણુતાં, કમલા કરે ધરિ વાસોજી. ૨૬

એ સંબંધ જે ભાવે ભણસિં, એક મનાં સાંભલસિંજી,

રોગ શોગ દુખ દોહગ ટલસિં, મનના મનોરથ ફલસિંજી. ૨૭

—તપગચ્છાધિરાજ ભટ્ટાર્કે શ્રી દાનરત્ન સૂરીશ્વર તત્ શિ૦ પં.
કલ્યાણુરત્નજી તત્ શિ૦ પં. કુશલરત્નજી તત્ શિ૦ પં. રંગરત્ન લિપી-
કૃતં. શ્રી હોતેલીયાઆમે શ્રી ચંદ્રપ્રભુ પ્રાસાદાત્—શ્રી લિંબડીનગરે સંધ-
મુખ્ય વોહરા જેરાજ જેઠા વાંચનાર્યે. સંવત્ ૧૮૬૩ના કા૦ વ૦ ૧૩.
ગ્રંથમાન ૨૫૦૦ પત્ર ૮૪-૧૫ નં. ૫ દા. ૨૫ લી૦

(૮૦૮) અષ્ટ પ્રકારી પૂજા રાસ સ. ૧૭૫૫ પોશ શુદ્ધ ૧૦

અણહિલપુર પાટણમાં.

આદિ—

હૃદા.

અજર અમર અકલંક જે, અગમ્ય રૂપ અનંત,

અલ્પ અગોચર નિત નમુ, જે પરમ પ્રભુતાવંત. ૧

સુષ સંપતિ આવી મિલિ, જગમાં જેહનિં નામ,

પ્રણમું તે પ્રભુ પાસનિં, કરજોડિ શ્રુતકામિ. ૨

કમલનયના કમલાનના, કમલસું કોમલ કાય,

તનયા કલજૂ તસ નમું, ચરણુ કમલ ચિત લાય. ૩

અમર સરોવર જે વસે, તે છંદ વાહન જસ,

સા સરસતિ સુપસાય કરિ, મુઝ મુષિં પૂરયો વાસ. ૪

ગુરુ દિણ્યર ગુરુ દીવડો, દુષભંજન ગુરુ દેવ,

પશુ ટાલિ પંડિત કરેં, નમીઈ તિણે નિતમેવ. ૫

જગ સધલિ જેતાં વલી, મુઝ ગુરુ મહિમાવંત,

શ્રી હીરરત્નસૂરી સેવતાં, ભાંજિ ભવભય તંત. ૬

જ્યોતિ રૂપ શ્રી પાસજિન, સરસતિ સદગુરુ સાર,

તાસ પમાઈ હું કહું, અર્ચાનુ અધિકાર. ૭

અર્ચા અરીહત દેવની, અષ્ટ પ્રકારી જેહ,

ભાવ ભેદ યુગતિ કરી, વિધિયું વષાણું તેહ. ૮

પૂજા અષ્ટપ્રકારની, વિવિધિ વાત વિનોદ,
 સુશ્રાવક તે સાંભલી, મનમાં લહસ્યે' મોદ. ૯
 ભક્તિ ભાવ વધસ્યે વધી, સાંભલી કથા સંબંધ,
 એક પૂજા અનિ શ્રવણ રસ, સોતું અને સુગધિ. ૧૦
 કવિ કેલવણ કેલવી, વાંણિ' વિવિધ વિલાસ,
 ભવિયણુનિ' હિત કારણિ, રચસું પૂજા રાસ. ૧૧

અતે—

રાગ ધન્યાસી.

દીઠો દીઠો રે વામાનો નંદન દીઠો એ દેશી.

ગાથા ગાથા રે જિન પુજા ગુણુ એમ ગાથા,
 વિવિધ કથા સુ મે કરી મૈં, શ્રી જિનરાજ વધાયારે. ૧ એમ.
 અષ્ટપ્રકારી ચરીત્રમાં નીર્મત્ર, વિનિયત્રં મુતીરાયા,
 હુરિચદ નૃપના હેતનઈ કાજઈ, એ સંબંધ જ્ઞતાયારે. ૨ એમ.
 ગાથા બંધ મેં ચરીત્રથી જોઈ, ભેદ સવે દિલમાં લાયા,
 જિનપૂજા ફલ દઢ થવા હેતઈ, દ્રષ્ટાંત એહ દેખાયારે. ૩ એમ.
 મુક્ત ચરિત્ર રચના દેખી, વિધિ વિધિ ભાવ લેલાયા,
 પ્રેમ જિનપુજા ગુણુ ગાતાં, દુકીત દુરે ગમાયારે. ૪ એમ.
 સકલ મનોરથ સકલ કલ્યા, અખ પુન્યે ભંડાર ભરાયા,
 કુસલ લતાશ શાખા પ્રસરી, મંગલ કોડિ ઉપાયારે. ૫ એમ.
 આદિ ચરિત્રથી ન્યુન અધિક જે, સંબંધ એહ રચાયા,
 મિછા દુકડ હોજો મુઝનેં, સધની સાખિં સુણાયારે. ૬ એમ.
 જિન ગુણુ ગાવાને યુદ્ધિ જાગી, તેણિ મે સત દોડાયા,
 મંદિ મતિ હું કાઈ ન જાણું, સોધી લેયો કવિરાયારે. ૭ એમ.
 સંવત સતર પંચાવના વરષે, પોસ માસઈ મનૂ ભાયા,
 રચ(વિ)વાંસરે વિ દિશમી દિવસઈ, પુરણુ કલસ ચક્ષયારે. ૮ એમ.
 શ્રી તપગણુ ગયણુગણુ ભુપણુ, દિન દિન તેજ સવાયા,
 સકલ સૂરીસર ગ્રહગણુ દિનકર, શ્રી રાજવિજય-સૂરિરાયારે. ૯ એમ.

તસ પાટે શ્રી રતનવિજયસૂરી, નરપતિ જેણે નમાયા,
 શ્રી હીરરત્નસૂરિ તસુ પાટે, મનવહિત સુખદાયા. ૧૦ એમ.
 શ્રી જયરત્નસૂરી તસુ પાટિ, શ્રી તપાગછ જેણુઈ દીપાયા,
 સંપ્રતિ ભાવરત્નસૂરી વદો, ભવિ જન ભાવ સખાચારે. ૧૧ એમ.
 શ્રી હીરરત્નસૂરિશ્વર કેરા, સીખ્ય પ્રથમ સોહાયા,
 પંડીત લખિધરત્ન સુનીવર સુધા, શિરતાજ કહાયાંરે. ૧૨ એમ.
 તસ અતદ્ય અવતસ અનોપમ, શ્રી સિદ્ધરત્ન ઉવઝાયા,
 તસ શિષ્ય એધરત્ન ગણિ ગિર પાયા, જીત્યા જેણે કષાચારે. ૧૩ એમ.
 તાસ વિનય ગુણાકર ગણિવર, અમરરત્ન અભીધાચારે,
 ગણિ શિવરત્ન તસુ સીખ્ય પ્રસીધા, પંડિત જેણે હરાચારે. ૧૪ એમ.
 પૂરણ રાસ ચડયો પરમાણુ તે, મુઝ ગુર સુપસાયા,
 બોધબીજ મઈ નીર્મલ કીધ્યું, જીત નિસાણુ બખાચારે. ૧૫
 અણહલપુર પાટણમાં એ મેં, સરસ સખધ બણાચારે,
 પંચાસર પ્રભુ પાસની સાનિધિ, અગણિત સુખ ધરિ આચારે. ૧૬ એમ.
 ઉદયરત્ન કહિ આઠોતિરમી, ઢાંચે ધન્યાસી ગવાયા,
 સધ ચતુર્વિધ ચઢત દિવાજ, સુખ સંપતિ બહુ પાચારે. ૧૭ એમ.

—છતિશ્રી અષ્ટપ્રકારી પૂજા રાસ સંપૂર્ણ સકલષ. પાનાં ૭૫ પં.

૧૪ આ. ક.

—સં. ૧૮૧૨ માગસર સુદ ૧ લિ. ૮૨-૧૭ દા. ૪૧ વ ડે.

—સં. ૧૮૫૧ વષે પૌષ સુદ ૨ વાર બુધે લ. શ્રી રાજનગર
 મધ્યે શ્રી ચિતામણુ પ્રસાદાત્-પં-ભાણુવિજય ગણિ દાખિત-૮૧-૧૩ લી.

—સર્વ ત્રયાગ્રથ શ્લો. ૩૦૦૦ લખ્યા સં. ૧૮૫૫ ફાગણ વદ
 ૧૦ પ્રે. ૨.

—સં. ૧૮૯૦ ચૈત્ર સુદ પ્રતિપદા: વાદ ગુરૌ શ્રી સુર્યપર મધ્યે
 લ. મુ. તેજરત્નેન આત્મા અર્થે ૮૨-૧૩ ઝીઝુવાડા ભંડારમાં.

(૮૦૮૬) સ્થૂલિભદ્ર રાસ સં. ૧૭૫૯ માગસર સુદ ૧૧ ઉના ગામમાં.

આદિ—

દૂહા.

- સુખ સંપત દાયક સદા, પાયક જસ સુરિંદ,
સાસણનાયક સીવ ગતી, વાંદું વીર જિણુંદ. ૧
- જંબૂદ્વિપના ભરતમાં, પાડલીપૂર નૃપનંદ,
સિકંકાલ મહેતો તસ પ્રીયા, લાછલદે સુષકંદ. ૨
- ન્યાગર ન્યાતિ સીરોમણિ, નવ તેહને સંતાન,
સાત સૂતા સુત દોય સું, વંશ વધારણ વાંન. ૩
- શ્રી મથૂલભદ્ર ભોગી ભ્રમર, મૂનીવરમાં પીણુ સિંહ,
વેશ્યાવિલૂધો તે સહી, ન લહે રાત નિં દીહ. ૪

x

x

x

x

અંતે—

ઢાલ એહી.

આબ્યા ગુરૂ પાસ દુકરેરે, દુકરકાર ગૂરૂ ઉચરેરે.

x

x

x

x

ઉદ્યરતન કહે એમ મનનારે મનના મનોરથ વેગે ફલ્યારે.

—ધતિશ્રી થૂલભદ્ર મુંની અણુગારનો ગ્રંથ-પંચ મહાવ્રત બાર વ્રત-
ધારક કોસ્યા-કોસ્યા બારે વ્રત ધારક સીલગુણ સંપૂર્ણ-સંવત્ ૧૮૫૪
ના વર્ષે મતિ વૈશાખ સદી ૪ દીવસે લખીત ભગવાન-આત્મા અર્થ-
ધાધૂ નગરે-૧ આ. ૬. લીં.

ઢાલ ૯ રાગ મેવાડો ધન્યાસી.

ખામી તે પ્રતિબોધ યોથુરે (૨) વ્રત યોથુ વલી ઉચરેરે

x

x

x

x

સત્તરમેં ઉગણુસાઠ માગશિરરે, (૨) શુદ્ધ મૌન એકાદશીરે

(પાઠ પૂનિમ વાર શરીરે,

શીલ તણા ગુણુ ગાયારે (૨) ઉનાઉઆ નિ (યરમારે.

(પાઠ ગુણુ એહ ગાયારે ગાયારે ઉનાઉયામાં ઉલસીરે)

થૂલભદ્ર રિષિરાય ગાતાંરે (૨) મુંહ માંગ્યા પાસા ઢલારે

ઉદ્યરતન કહેં એમ મનમાંરે (૨) મનોરથ સધલા ફલારે.

૯

—૬-૧૦ ધો. ૩-૧૭. મારી પાસે છે.

ઝોક પીછ પ્રત ઉક્ત ધીરાજી બંદારમાંથી મળી છે તેમાં દીપવિજય કવિએ ઉદયરત્નની નવ ઢાલમાં પોતાના તરફથી ફલાઓ લિખ્યાં છે અને છેવટે જાણાવેલ છે કે:—

ફલા.

શુભિભદ્ર કૌર્યા ગાવતાં, પોલ્યેં વંછિત આસ,
ધર ધર ઝોઝવ આતિ ઘણા, નિતિ પ્રતિ લીલ વિલામ. ૧

બધું શુભે ને સાંભલે, લિખે લિખાવે નેલ,
દુખ સમલ સવિ દૂરેં હરે, અજરામર લહેં તેલ. ૨

ઝોક કરી થૂલીભદ્ર તણી, ઉદયરત્ન નવ ઢાલ,
ફલા દીપવિજયે કળા, ગણતાં મંગલ માલ. ૩

—સંવત ૧૮૪૯ શાકે ૧૭૧૩ પ્રવર્તમાને દ્વાગણ્ય સુદિ ૧૧ રવિ-
વારે લિખિત પં. ખુમાણવિજયેન પરતાપગઢ મધ્યે પ્રત. ૨-૧૦ ધો. ૦
આજ પ્રમાણે મારી પાસેની જે પ્રતમાં છે. (૧) લ. સં. ૧૮૮૬ ચૈત્ર
વદ ૬ ત્ર. સુદરજી સંધજી. જીર્ણગઢમાં. (૨) લિ. ધમડકા નગરે
ત્ર. રાજરસી ત્ર. આંપસિ. ત્ર. સુદરજી વૈરાગી પ્રેમજી પત્ર ૮ અમર-
વિજય રીનોર. લખી કૃત.

(૮૦૮ખ) +શ્રી શંખેશ્વર પાર્થનાથનો શલોકો. સં. ૧૭૫૯ વે. વ. ૬

આદિ— માત જુવનેશ્વરી જુવનમાં સાચી.

અંતે—

ઝોગણસાઠ ને ઉપર શતર વરસે, વઢશાખ વદી છઠીને દિવસે,
ઝલ શલોકો હરણે મેં ગાયો, સુખ પાયો ને દુરગતિ પલાયો.

નિત્ય નિત્ય નવલી મંગલ લાલા, દિનદિન દીને દોલત રસાલા,
ઉદયરત્ન કહે પાસ પસાયે, કાડિ કલ્યાણા સન્મુખ થાય. ૨૩

—પ્ર. શલોકા સંધલ. (બી. ગા.)

(૮૦૯) સુણિ (સુનિ) પતિ રાસ સં. ૧૭૬૧ શા. વ. ૧૧ શુદ્ધ.
પાટણમાં.

આદિ—

દૂહા.

સકલ સુખ મંગલકરણુ, તરણુ બુદ્ધિ ભંડાર;	૧
સર્વ વસ્તુ વાદે સદા, આદિ પુરૂષ અવતાર.	
સ્વર્ગ અને શિવ પથનો, પ્રગટ પ્રરૂપક જેહ;	
પુરૂષોત્તમ ત્રિભુવણુપતિ, ત્રિવિધે પ્રણમું તેહ.	૨
સુર લલનાને લોચને, ન ચલિં જેમ ગરિંદ;	
શાસનનાયક તે નમૂં, શ્રી વર્ધમાન જિણુંદ.	૩
જડ પશ્ચિ જનસ પસાયથી, મૂખર હુઈ તતખેવ;	
દુરમતિ દુર નિવારણી, સમરૂં સરસતિ દેવી.	૪
આગમ પંથ પરંપરા, પામઈ ગુરુ-સુપસાય;	
જ્ઞાન ઉપાયક ગુણુનિધિ, પ્રણમું તેહના પાય.	૫
વિધનહરણુ સપતિ કરણુ, નમસ્કાર એ આર;	
મંગલરૂપ મનોહર, સકલ સમા સુખકાર.	૬
શ્રી હિરરત્નસૂરિંદના, પ્રણમિ પદ અરવિંદ;	
રચસું મણિપતિ રાયનો, રાસ રસિક સુખકંદ.	૭

x

x

x

x

x

અંતે—

દ્વાગુણુ વંદિ એકાદસી દિવસે, સતરસે એકસદ્ધા વરસે,	
શુક્રવાસરને શ્રવણુ નક્ષત્રે, સર્વ યોગે મન હર્ષધરિ.	તે મુનિ. ૧૫
પંચાસર પ્રણુ પાસ પ્રસાદે, શ્રી મણિપતિ મુનિ ગાયો,	
અણુહિલપુર પાટણુમાં એ મે, પૂર્ણ કલસ ચક્રાયોરે.	તે મુનિ. ૧૬
કુશલ લતા શત શાખા પ્રસરી, જીત નિસાંણુ વજ્રથી,	
જયકમલા ગેલે મુઝ ગેહે, આજ ચાલીને આવિરે.	તે મુનિ. ૧૭
તપગઢ કમલ વિકાસન દિનકર, શ્રી રાજવિજયસૂરિ રાજે,	
તસ પાટે શ્રી રત્નવિજયસૂરિ, ગુણુરત્નાકર છાજેરે.	તે મુનિ. ૧૮
જવહર જાતિમાં હઈ જિમ હીરો, તિમ સૂરિવરમાં સાચ્યો,	
શ્રી હીરરત્નસૂરી તસ પાટઈ, જાણો હીરો જયઓરે.	તે મુનિ. ૧૯

તસ પાટધ ઉપધ જયકારી, શ્રી જયરતન સુરિંદ્રઓ,
 શ્રી લાવરતનસૂરી તસ પાટધ, ભવિ જન સંપ્રતિ વદ્ધઁઓરે તે મુનિ. ૨૦
 શ્રી હીરરતનસૂરિસર કેરા, શિષ્ય પ્રથમ સોહંદા,
 વિષ્ણુધ સિરોમણી સમતાસાગર, શ્રી લગ્નધિરતન મુણિદોરે. તે મુનિ. ૨૧
 તસ અનુચર વાયક પદ ધારી, શ્રી સિદ્ધરતન સોહાયારે,
 તસ અન્વય અભિનવ ગુણુ મંદિર, શ્રી મેધરતન સવાયારે. તે મુનિ. ૨૨
 સેવક તાસ દીપે વ્રત જોહનાં, દૂષણુ રહિત સદાધ,
 અમરરતનગણિ તસ વિનયથી, શિવરતન સવાધરે. તે મુનિ. ૨૩
 એ મુઝ રાસ ચડો પરમાણુધ, તે શ્રી ગુરુ સુપસાધ,
 ઢાલ ત્રાણુમી રાગ ધન્યાશ્રી, સુણુતાં સુખ થિર થાધરે તે મુનિ. ૨૪
 ઉદ્યરતન કહધ આજ અનોપમ, મનવહિત સુખ મિલિયા,
 શ્રી જિનધર્મ તણુધ પ્રસાદધ, સ્વય મનોરથ ફલિયારે. તે મુનિ ૨૫

—સર્વ ગાથા ૨૮૨૧ ઢાલ ૯૩ અંથાઅંથ શ્લોક સંખ્યાં ૪૦૦૫.

સં. ૧૮૨૧ શ્રાવણ કૃષ્ણ પક્ષ ૯ દિને ભૂમિવાસરે લિખિતં કૃત્તેયદ સુર-
 સંધ શ્રી પાલણુપુર મધ્યે. પત્ર ૮૧ (પ્ર. કા.)

—સં. ૧૮૨૨ માગશર વદ ૧૨ વાર ચદ્રે બલોલ આમે-પં.
 લક્ષ્મિવિજયગણિ તત્ શિષ્ય પં ૭ વણુવિજય લખિતં. ૬૯-૧૭-
 લા ૦ ખંભાત. નં. ૪૦૫.

(૮૧૦) રાજસિંહ રાસ-નવકાર રાસ. સં. ૧૭૬૨ માગશર શુદ્ધ
 ૭ સોમ-અમદાવાદમાં.

આદિ—

અરિહત આદિ દેધને, પરમેષી જે પય

પહિલે પ્રણુમુ તેહને, જિમ લહીધ સુખસંચ. ૧

શાસનપતિ ચોવીસમે, જિનવર ત્રિશલા જાત,

વિધનવિહારણુ વંદીએ, વર્ધમાન વિખ્યાત. ૨

વલી વદુ વાગેશ્વરી, કવીજન કેરી માય

શ્રુતસાગર તરતાં સદા, તરી સમ જોહ સખાય. ૩

સુમતિ ઉપાયક કુમતિહર, ફેડણુ દુરગતિ ફેડળ
 તિણુ નમીઈ ત્રિવિધિ કરી, શ્રી ગુરૂચરણુ સરોજ. ૪
 શ્રી હીરરત્ન સૂરીદના, પ્રણમુ પદ અરવિંદ,
 આશા પૂરિ આશા રૂઈ, સદ્ગુરુ જે સુખકંદ. ૫
 ભવસાગર તરવા ભણી, ભરવા સુકૃત ભંડાર
 નવ રસમય નવકારનો, રાસ રચ્યું સુખકાર. ૬
 શ્રોતા જન સુણુજ્યો તુમે, આદર કરી અપાર
 જિમ ઉધમ એ માહરો, સફલ હુધ નિરધાર. ૭

x

x

x

x

સર્વ ગાથા ૮૬૧ ઢાલ ૪૧.

અંતે— શાંતિ જિન જાઉ ભામણું—એ દેશી.

શ્રી નવકાર તણા ગુણુ ગાયા, મનવંછિત સુખ પાયા, એ. ૧ શ્રી.
 ભીલ તણા દૃષ્ટાંત બતાયા, પ્રગટ ફલ દેખાયા, એ. ૨ શ્રી.
 નવનિધિ જ્યોત રત્ન ધરિ આયા, અષ્ટ મહા સિદ્ધ ઉપાયા, એ. ૩ શ્રી.
 દુર્ગતિનાં દુઃખ દૂર ગમાયા, પુણ્ય ભંડાર ભરાયા, એ. ૪ શ્રી.
 પંચ કથા ગર્ભિત ગુણુ ધારી, અ ભીલ ચરિત મનોહારી, એ. ૫ શ્રી.
 સુણી નવકાર જપો નરનારી, સુર નર શિવ સુખકારી, ૬ શ્રી.
 ભવમય ભેદક ભાવે ભવિયાં, દાયક સુખ અણુમનિયાં, એ. ૭ શ્રી.
 પંચ મંગલ મહા મંત્ર પસાયે, ધ્યાવો દૃઢ ચિત્ત થાઇ. એ. ૮ શ્રી.
 પૃથ્વી વૃત્તિ તણિ અનુસારે, જિન આગમ આધારે, એ. ૯ શ્રી.
 એ મેં રાસ રચ્યો વિસ્તારે, ચિર ચિન રાખી ઠારે, એ. ૧૦ શ્રી.
 અધિકી ઓછી રચના રચાઇ, મૂલ ચરિત્રથી કાંઇ, એ. ૧૧ શ્રી.
 પંડિત તે પરખીને લેજો, તે મિચ્છા દુક્કડ મુઝ હોયે. એ. ૧૨ શ્રી.
 શ્રી ગુણુસાગર નવકાર કહાવે, કોઇ પાર ન પાવે, એ. ૧૩ શ્રી.
 મિંડા હરી મલીની માનીએ, રાસ રચ્યો ઉચ્છાદે. એ. ૧૪ શ્રી.
 સંવત્ સત્તરખાસક વર્ષે, માગશિર શુદ્ધિ સાતમે હરખે એ, ૧૫ શ્રી.
 સોમવાર નક્ષત્ર ધનીસ્થા, હર્ષણુ યોગ ગરિષ્ઠા એ. ૧૬ શ્રી.

ગુર્જર મંડલ માહિં ગાજે, ગઢ ચોદેર ખિરાજે, બે,
 અહમદાવાદ નગીનો જે, ભૂષણ સાખરમતિનો બે. ૯ શ્રી.
 શ્રાવક લોક વસે સોભાગી, જિહાં જિન ધર્મના રાગી, બે.
 સંધ મુખ્ય સાહા વર્દમાન વાર, દોલતવત દિદાર બે. ૧૦ શ્રી.
 તેહનો સુત સાહા જગસી જાણો, સમકિતવંત શાણો બે.
 તેહ આગ્રહે મે એહ, રાસ રચ્યો ગુણુ ગેહ બે, ૧૧ શ્રી.
 શોતિનાથ તણે સુપસાયા, પુરણ કલશ ચઢાયા બે,
 સકલ લીલા સુખ સંપતિ લાધી, વલી શુભ વાસના વાધી બે. ૧૨ શ્રી.
 જ્યાં લગિ અવનિ ગ્રહગણુ તારા, જ્યાં લગે શ્રી નવકારા બે,
 નિહાં લગે એ ચૌપાઈ, ધિર થાયો ભવિયણુ ભાવે. ૧૩ શ્રી.
 શ્રી તપગચ્છ ગયણુ વિષણુ ભાણુ, શ્રી રાજવિજયસૂરિ જાણુ બે,
 શ્રી રત્નવિજય સૂરિ તસ પાટે, સોહે સુંદર ધાટે બે. ૧૪ શ્રી.
 તાસ પટે ઉપાવણુ વીરો, શ્રી હીરરત્ન સૂરિ હીરો, બે
 તસ પાટે જયરત્ન સૂરીદા, દીપે જેમ દીણુદા. બે. ૧૫ શ્રી.
 સંપ્રતિ ભાવરત્ન સૂરિ વંદો, તસ પાટે સોહે ચંદો બે,
 શ્રી હીરરત્ન સૂરીશ્વર કેરા, વાર શિષ્ય વડેરા બે. ૧૬ શ્રી.
 પંડિત લખિંધરત્ન ગુરૂ રાયા, સિદ્ધિરત્ન ઉવઝાયા, બે,
 તસ અન્વયગણિ વર સોહેદા, શ્રી એધરત્ન મુણીદા બે. ૧૭ શ્રી.
 તસ અનુચર અમરરત્ન ગણીશ, શિવરત્ન તસુ સીસ બે,
 મુજ ગુરૂની સાનિધ્યે એ મે, કહી કથા મન પ્રેમે, બે. ૧૮ શ્રી.
 એકત્રીસમી ઢાલે ભાયા, રાગ ધન્યાસી ગાયા,
 ઉદયરત્ન કહે મંગલ માલા, વાધે જય સુવિશાલા, બે. ૧૯ શ્રી.

—ધતિ પંચપરમેષ્ઠીનો રાસ સંપૂર્ણ. સર્વ ગાથા ૮૮૦.
 શ્લોક સંખ્યા ૧૧૫૧ સંવત્ ૧૮૫૭ ના વર્ષે ભાદ્રવા વદિ ૧ દને
 બૃહસ્પતિ વાસરે પૂર્વા ભદ્રપદ નક્ષત્રે લખિત પં. શ્રી ૧૦૮ પં.
 શ્રી શાંતિવિજયગણિ તત્ત્વશિષ્ય પં. શ્રી ૫ પં. ખુશાલવિજયગણિ તત્ત્વશિષ્ય

સુ. ધનવિજયેન લપીચક્રે મીઠું પરોપકારાય શ્રી અણુવદ પૂરા નગરે
શ્રી અજિતનાથ પ્રાસાદાત્. ૩૪-૧૫ મો. સે. લા.

—સ. ૧૮૦૭ ચૈત્ર શુ. ૧૩ ગુરવાસરે વાયનાથ મુનિ પદ્મ-
વિજય ૪૫-૧૪ દાં ૪૨ નં. ૨૯ લ દે.

આ રાસનાં ખીજ નામ રાજસિંહ રાજર્ષિરાસ યા પંચપરમેષ્ઠિ
રાસ છે.

(૮૧૧)+ અદ્વાયર્થની નવવાડ સઝાય. ૧૦ દાલ. -સં. ૧૭૬૩
આવણુ વદ ૧૦. ખભાત ચોમાસું.

આદિ—

શ્રી ગુરુને ચરણે નમી, સમરી સારદ માત,
નવવિધ સીયલની વાડીનો, ઉત્તમ કહું અવદાત.

×

×

×

×

અંતે—

ધમ જાણી નરનારિ સીયલની સદ્વહણા શુદ્ધ દિલમાં ધારજો,
એહ દુરગતિનું મૂલ અપ્રહ્મ સેવામાં હો, જાતાં દિલને વારજો.
તપગણ ગયણુ દિણુદ વંછિત ફલદાતા હોરે હીરરત્ન સૂરીસર
પાની તાસ પસાય વાડ ભલી ભાંખી હો સીયલની એહ મનોહર
ખંભાતિ રહી ચોમાસ સત્તર ત્રેસડે હો આવણુ વદિ (ખીજ)

દશમી યુધે જાણી,

ઉદયરત્ન કરજોડિ સીયલવત નરનારી હો તેને જાઉં ભાંખણુ.

—૩. ૧૭ મારી પાસે છે. પ્ર૦ સ. મા. (ભી. મા.)

(૮૧૨) ખારગ્રત રાસ. સં. ૧૭૬૫

આદિ—

દ્વહા

વહું અરિહંત સિદ્ધને, આચારય ઉવઝાય,

સાધુ સવેનિં નિત નમું, શિવ પથિ જેહ સખાય.

ઋષભાદિક જિનરાજના, પદ પ્રણમું મદ મોડિ,

સરસતિ સદ્ગુરુ યોધકર, વહું બિ કરજોડિ.

ગુણુનિધિ ગાજે ગછપતિ, ભાજે ભવભય ભૂરિ,
 શ્રી હીરરતન સૂરિવર નમું, ઉલ્લટ આણી ઉરિ. ૩
 દેશવિરતિનો ધર્મ જે, સમકિત મૂલ વ્રત પ્યાર,
 રાસ રચું હું તેહનો, આલોવા અતિચાર. ૪
 શ્રોતા સાંભલજ્યો સહુ, વરણ વિકથા વાત,
 મૂલ થકી માંડી કહું, શ્રાવક વ્રત અવદાત. ૫

x x x x

છેલ્લા પાનાં નથી. ૩૯. ૧૩ દા. ૪૩ નં. ૨૮ બ. ઢે.

—ગાથા ૨૫૦૦ પાના ૫૫ અમ૦

(૮૧૩) મલયસુંદરી મહાબલ રાસ. અથવા વિનોદવિલાસ રાસ.
 મં. ૧૭૬૬ ભાગ. શુ. ૮ સોમ. ખેડા હરીયાલા ગામમાં.

આદિ—

સકલ સમીહિત શ્રેયકર, જસુ કર પદ નખકંતિ,
 દુરિત તિમિર આકર દલિં. સો સાહિબ નમું શાંતિ. ૧
 અમેય ગુણુ વામેય જિન, પારસનાથ પ્રસિધ,
 વંદુ વિપદ વિહારણો, સંપતિદાયક સિધ. ૨
 ચોવિસે જિનરાજના, સુવિધિં ચરણુ સરોજ,
 નીત નમીઈ મગલ નિધી, મગલદાયક મોજ. ૩
 ગૌતમ આદિ ગણુધર, વિહરમાન જિન વીસે,
 સરસતિ સદયુર સંતના, પદ પ્રણમું નિશદીસ. ૪
 ક્રોડયં ગમે વર કામના, સફલ ફલેં જસ નામ,
 શ્રી હીરરતન સૂરિષો નમું, કરજોડિ શુભ કામ. ૫
 ભવિક જીવના હિત ભણી, રતનત્રય આખ્યાન,
 જ્ઞાન દર્શન ચારિત્રના, આખું ગુણુ અસમાન. ૬
 મલયસુંદરીનો મોદસ્યું, નામિં વિનોદવિલાસ,
 અંથ આગમ ગુણુ લેઈને, રમ્ય રચું હું રાસ.

x x x x

અતે—

લાલ ૧૩૩ મી સુણ કરણારે નિધિ હેમલો—એ દેશી.

- ગુણ ગાયારે ગુણવંતના, જિણે નિજકાજ સમાયારે,
રાજ તણ વ્રતનેં લજી, જિણે જનમ મરણ દૂખ વાયારે. ૧ ગુ.
- શ્રી પાર્શ્વનાથ નિર્વાણથી, વરસ એકસો જાતેરે,
મલયસુંદરી થઇ તે સમે, તરીઈ તેહના ગુણ ગાતિરે. ૨ ગુ.
- સંપદ એહ છે સોહામણો, જે સુણતાં સુકૃત જામેરે,
જિમ કેશી ગણધારેં કહો, શ્રી શંખ શ્રાવકનેં આગેરે. ૩ ગુ.
- શ્રી જયતિલક સૂરીસર, આગમિક ગજનો ટીકેરે,
તિણેં એ ચરિત રચ્યું ચોખ્ખું, નિર્મલ જોઈ તે નીકેરે. ૪ ગુ.
- કહેવાણુ હુઈ જે કાઈ, ઉછું અધિકું અજાનેરે,
મિછામિ દુકડ તે હજ્યો, મુઝનેં જે કહું હુઈ માંતેરે. ૫ ગુ.
- મલયસુંદરી મહામલ તણા, મેં માહરી મતિ અનુંસારેરે,
ગુણુ નિર્મલ ગંગાજલ ગાયા, આગમ આધારેરે. ૬ ગુ.
- જિનાગમ જલનિધિ જસ્યો, અપરંપાર અનંત અગાધેરે,
પાર પામે કુંણુ તેહનો, સુરગુર પામેં જિહાં બાધેરે. ૭ ગુ.
- પણિ જેહનું જેહવું ગળૂં, તેહવો તે કરઈ પ્રયાસેરે,
મુઝને પણુ તિમ જાણજ્યો, જિમ પંખી કરેં પ્રકાસેરે. ૮ ગુ.
- મુધા જનનેં સિર નામીને, માગુ છું એ તો માતેરે,
મેં અશુદ્ધ કહો હોઈ જે કાંઈ, તે સોધજ્યો પૂરપ પ્રધાતેરે. ૯ ગુ.
- આજ અધિક ઉછાહ થયો, આજ પામી મગધમાલેરે,
સુખ લીલા સંપતિ બાધી ફલી, કલ્પલતા સુવિશાલારે. ૧૦ ગુ.
- ધર ફણિ ધર મંદિર સિંધુ, શશિધર ધૂ દિનકર તારારે,
દિગપતિ સુરપતિ જિહાં લગેં, જિહાં લગે કૂર્મ કરારેરે. ૧૧ ગુ.
- સૂર ખેચર વિદ્યાધરા, વહી નક્ષત્ર માલા ગયણેરે,
વિચરેં તિહા લગેં વિસ્તરજ્યો, એ વિષુધ જનનેં વચણેરે. ૧૨ ગુ.

તપગચ્છ ગણુ દિવાકર, શ્રી રાજવિજય સૂરીરાજરે,
 શ્રી રત્નવિજય સૂરી તસ પાટિં, દીપ જસુ પડત દિવાજરે. ગુ. ૧૪
 શ્રી હીરરત્ન સૂરીશ્વર, તસુ પાટિ પ્રબલ પ્રતાપીરે,
 જગ ઉપગારી જગગુરૂ જેહની, કીરતિ જગમાં વ્યાપીરે. ૧૫
 શ્રી જયરત્ન સૂરી જયો, તસુ પાટિં સપ્રતિ વાંદોરે,
 લાવિ ભાવરત્ન સૂરીશ્વર, જે સૌમ્ય વદન જિમ અદોરે. ૧૬
 શ્રી હીરરત્ન સુરિદનો યુધ, લખિધરત્ન અતિ સોહિરે,
 વાયક સિદ્ધિરત્ન તેહનો, ગણિ મેધરત્ન મનમોહિરે. ૧૭
 અન્વય અમરરત્નવાર, શ્રી શિવરત્ન તસુ સીસોરે.
 તે મુઝ ગુરૂનિં પસાહલી, આજ પાંચૈ સકલ જગીસોરે. ૧૮
 સંવત સતરૈસૈ છા(બા)સકિ, માગસિર સુદિ આઠમિ દિવસૈરે,
 પૂર્વાભદ્ર પદ નક્ષત્રે સિદ્ધિ, યોગ સોમવારનિ રૂરિસેરે. ૧૯
 ખેડા હરીયાલા ગામમાં, જિહાં પ્રતિપિં પાસ જિણુદોરે,
 લીડિભંજણુ નામિ પ્રભુ, પ્રતપિં જગ જેમ દિણુદોરે. ૨૦
 તે પ્રભુ પાસ તણિં પ્રસાદિ, મૈ પૂરણુ કલસ અઢાયારે,
 આજ મનોરથ સહુ ફલ્યા, મિ તો જીત નિસાંણુ વખાયારે. ૨૧
 ઢાલ એકસો તેત્રીસમી, ધન્યાસી રાગૈ ગાયારે,
 ઉદયરત્ન કહિં આજથી, વાઘો દોલતિ સવાઈરે. ૨૨

—ગુણુ ગાયારે ગુણુવંતના

—ઈતિ શ્રી જ્ઞાનરત્નોપાખ્યાન વિષયે શ્રી મલયાસુંદરી મહા-
 બલ ચરિત્ર સખંધ વિનોદવિલાસાખ્ય રાસ સપૂર્ણમ્ સવત્ ૧૮૭૮
 વર્ષે મિતી આશ્વિન્માસે કૃષ્ણ પક્ષે ત્રયોદશ્યાં તિથૌ સોમવાસરે શ્રી કલ-
 કતા બિંદરે. શ્રી શાંતિજિન, પ્રત ૫. ૧૫૧ ૫. ૧૪. ગુ. વિ.

—સર્વ ગાથા ૨૯૭૫ શ્લોક જાણુવા સંવત્ ૧૮૪૬ ફાગુણુ
 શુદ્ધિ ૨ દિને પોર સવા. ૧૪૩-૧૩ ધો.

(૮૧૪) યશોધર રાસ સં. ૧૭૬૭ પોષ શુદ્ધ ૫ ગુરુવાર. પાટણુ
 ના ઉર્ણકપુરામાં.

આદિ—

દૂહા

કર આમલ પરિ જે કલિ, સકલ વિશ્વ સમકાલ,	
ત્રિકાલવેદી ત્રિવિધિં નમું, તે જિન સુવિધિ ત્રિકાલ.	૧
અચિંત્ય મહિમા કેવલનિધિ, રામા સુત અભિરામ,	
સેવક જાણી સાહિબા, આપો બોધધ નામ.	૨
સ્વર વ્યંજન સર્વે મિલી, બોલ્યા જે બાવન્ન,	
પ્રણુવ આદિ તે પ્રણુમીઈ, વણું જે વિશ્વપાવન્ન.	૩
જિનવર ગણુધર જયકર, સરસ્વતી સદગુર સાધ,	
સુધી જન આદિ તે સવિ, વંદુ જેહ અખાધ.	૪
શ્રી હીરરત્ન સૂરી સાનિધિં, શાસનદેવ પસાય,	
રંગે ચુશોધર રાયનું, ચરિત કહું ચિત લાય.	૫
દયા દુગ્ધ મહોદધિ, જગપાવન જગસાર,	
જિનભાપિત સહું જીવને, કેવલ જે હિતકાર.	૬
અષ્ટ ભવાંતર અતિ ગહન, કર્મ વિપાક વિચિત્ર,	
સાંભલતાં સૂધિં મનિં, ચાર એહ ચરિત્ર.	૭
પરમ વૈરાગ્યને પામીઈ, જનમનાં પાતક જય,	
એહના સુણુતાં આઠ ભવ, આઠે કર્મ કપાય.	૮
હત્યા હરિભદ્ર સરિને, શિર ચઢી સે સાત,	
સુરગતિ પામ્યા તે સહિ, એ કહિતાં અવદાત.	૯

x

x

x

x

અતે—

દાલ ૮૧ રાગ ધન્યાસી થોવન પાહુનાં એ દેશી.

સુનિગુણુ ગાવનાં અહો ભવિ એકમનાં—સુનિ.

x

x

x

x

માણિક્યસૂરી કૃત ચરિતકીરે જોધનિ રચનાં,
ચુશોધરના ભવ અષ્ટ એ ગાયા અતિ ગહનાં.

૪

ન્યૂન અધિક જે ચરિતથીરે કહ્યાં મેં કથનાં,	
મિચ્છામિ દુષ્કૃત તે હોયોરે સંઘ સાષિં સુમનાં.	૫
શ્રી રાજવિજય સૂરી રવિ સમોરે, તપિ તપગણુગમનાં,	
શ્રી રત્નવિજય સૂરીશ્વરે, તસુ પાટિં સુજનાં.	૬
સૂરિવર માંહિં હિતમ ભજિરે હીરો જિમ રતનાં,	
ગુરુ શ્રી હીરરત્ન સૂરીરે, પ્રતપે તેજ ધનાં.	૭
તસુ પટ્ટોધર ગુણુનિલો, સૂરી શ્રી જયરતનાં,	
શ્રી ભાવરત્ન સૂરીવરે, સંપ્રતિ ચિરંજીવનાં.	૮
શ્રી હીરરત્ન સૂરીદતોરે, શિષ્ય પ્રથમ સુગુનાં,	
લખધિરત્ન પંડિત જયોરે, જે ધરિ ધર્મધનાં.	૯
વાચક શ્રી સિદ્ધિરત્નનોરે, અતુચર અધહરનાં,	
શ્રી એધરત્ન ગણીશનારે, નિત નમીએ ચરનાં.	૧૦
તસુ શિષ્ય અમરરત્ન નમોરે, શિવરત્ન અધુનાં,	
મુઝ ગુરુ સુયશે મહમહેરે, કુસુમ જ્યોં રતુ મધુનાં.	૧૧
સતરસેં સતસઠા સમિરે, શુદ્ધિ પાંચમિ સુદ્ધિનાં,	
પોસ માસિં ગુરુવાસરિરે, સિદ્ધિયોગ શુભ લગનાં.	૧૨
પાટણ પુરને પરિસરિરે, ઉર્ણાકપુર સધનાં;	
લીડિમંડન પ્રતપે પ્રભુ રે જિહાં શ્રી પાસ જિનાં.	૧૩
તે પ્રભુ પાસ પસાઉલિરે રસ આંણી રસનાં,	
રાસ એ રચના હવિરે વાજ્યાં વાળાં યશનાં.	૧૪
સંબંધ એહ સોહામણો રે મનશું થઇ મગનાં,	
જે નરનારી સાંભલિરે સુષ મહિ તે સધનાં.	૧૫
એકાસીમી એ ઢાલ છિરે, સુણો ચહુ ભવિકજનાં,	
ઉદ્યરતન કહિ સંધને રે સુષ સંપતિ સદ્ધનાં,	૧૬
સુનિ ગુન ગાવનાં...	

—ઇતિ દયા ધર્મ વિષયે અષ્ટમવ વર્ણુન શ્રી યશોધર રાસ સંપૂર્ણ મિતિ. સર્વ ગાથા ૧૫૦૩ શ્લોક સંખ્યા અંચાગ્ર ૨૦૦૦ જાંણવા. સુ. રંગવિમલેન લેખિત ઇદં પુસ્તક. ૫૮-૧૩. દા. ૪૨ નં. ૯ જ હે.

(૮૧૫)+ લીલાવતી સુમતિવિલાસ રાસ સ. ૧૭૬૭ આસો
વદિ ૬ સોમ. પાટણના ઉનાઉમાં.

આદિ—

દ્વહા.

પરમ પુરુષ પ્રભુ પ્રાસન્નિન, સરસતી સદ્ગુરુ પાપ,

વંદી ગુણ લીલાવતી, બોલીસ બુદ્ધિ બનાય.

૧

લીલા લહેર લીલાવતી, સુમતિવિલાસ સમુદ્ર,

દિવ્ય ગાસું એ દંપતિ, જે ઉત્તમ ગુણે અક્ષુદ્ર.

૨

કુંભુ તે દંપતિ કિહાં હવા, આદિ થકી આચરણ;

કહું તેણું જે જે કર્યા, સાંભલજો ધરી કર્ણ.

૩

ગુણ ગાતાં ગુણવંતના, નિર્ગુણ પિણુ ગુણવંત;

થાએ થોડા કાલમાં, લીલા મુગતિ લહંત.

૪

x

x

x

x

અંતે—

ઢાલ ૨૧ શાલિભદ્ર ધનો ઋષિરાયા—એ દેશી.

લીલાવતી ને સુમતિવિલાસે, સંયમ સૂધું આરાધીજી,

નરક તિર્યંચ એ ગતિ છેદી, સુરની લીલા સાધીજી.

૧

એક અવતારી થયા નરનારી, વંદણા તેહને માહારીજી;

મન શુદ્ધે જે સયમ પાલે, તેહની જાઉં બલીહારીજી.

૨

તપ ગણ રાજધાની કેરા શ્રી રાજવિજય સૂરીરાજીજી;

તસ પાટે શ્રી રત્નવિજય સૂરીવર, મેરૂ સમી જસ માજીજી.

૩

ગુરમાહિ શ્રી હીરરત્નસૂરિ ગિરિઓ, ઝવેરમાં જિમ હીરોજી;

તસ પાટે જયરત્ન સૂરીદા, મંદિર ગિરિપર ધારોજી.

૪

સંપ્રતિ ભાવરત્ન સૂરિ પ્રતપે, શ્રી હીરરત્ન સૂરિ કેરાજી;

પંડિત લખિધરત્ન મહા મુનિવર, વાર શિષ વડેરાજી.

૫

તસ અતુચર વાયકપદ ધારી, શ્રી સિદ્ધિરત્ન સુખકારીજી;

શ્રી મેધરત્ન ગણિવર તસ વિનયી, અમરરત્ન આચારી.

૬

શિવરતન તસ શિશ સવાયા, પામી તાસ પસાયાળ;
એ મે વાર રાસ બનાયા, આજ અધિક સુખ પાયાળ. ૭

વરસ સત્તરસે સત્તસઠે આસો, વદ છઠિ સોમવારીળ;
મૃગશિર નક્ષત્રે ને શિવયોગે, ગામ ઉનાઉમઝારળ. ૮

લીડમંજણ પ્રભુ પાસ પ્રસાદે લીલાવતીની લીલાળ;
સુમતિવિલાસ સયોગે બાધ, સુણતાં આપે શિવ લીલાળ. ૯

એહ કથા ભાવે જે ભણસ્યે, એક મના સાંભલસ્યેળ,
દુષ્પ તેહનાં સર્વ દુર ટલસ્યે મનના મનોરથ ફલસ્યેળ. ૧૦

ધન્યાસીરી રાગે સોહાવે, એકવીસમી ઢાલળ;
ઉદ્યરતન કહે આજ મેં પામી, સુખ સંપતિ સુરસાલળ. ૧૧

—લિ. ૧૮૭૬ શક ૧૭૪૧ ફાલ્ગુન શુ. ૧૩ શનિ. જ્યૈઝિયા
ખિંદરે રાજકોટ યતિ અપાસરો.

—સં. ૧૮૫૮ પોસ માસે શુકલપક્ષે ૮ વાર રવિ. લિ. ધો. ૨૮.
ચોપડી—૮-૧૬ દા. ૭૦ નં. ૭૧ ડે.

—૧૭-૧૩ માં; ૨૨-૧૧ શુ. વિ.

—પત્ર ૨૯-૯ અં. ૫૦૦ સં. ૧૮૫૬ નં. ૧૦ દા. ૨૫ લીં.

—સં. ૧૮૯૩ વર્ષે જેઠ વદ ૧૧ બુધવાસરે લપીકૃતં. કાકોર
શીવરામ પાનાચંદ પોતાનેઅર્થે—શુભંભવતુ ૧૪-૧૬ પ્ર. કા. નં. ૩૨૨.

—૧૮૮૬ ના વરષે કાતી સુદ ૧૧ વાર શનૌ લં ખીમચંદ વિધ-
માન જયચંદ્રજી સ્થિપ્રસાદાત્ લખ્યો છે શ્રી સુરત મધ્યે સ્વઅર્થે વા
સુરોપગારાય શ્રી લૂંકાગ છે ગોપીપરા મધ્યે આઠમે ચોમાસે લખ્યો છે.
એ રાસની પરન રીષ ખીમચંદની છે ॥ સહી ॥ ૧૮-૧૩ વિ. ને. નં. ૩૩૨૭.

—સંવત્ ૧૮૧૩ ના વર્ષે માગસીર સુદિ (૧) અમાવાસ્યે સોમવારે
જેતપુર મધ્યે લખીતં રતનકુશલ શ્રી પાર્શ્વનાથ પ્રસાદાન્ શ્રી સુભંભવતુ.
પૃ. ૧૦ પં. ૧૮. ભાવ.

—સર્વ સંખ્યા ૩૪૮ સં. ૧૮૬૧ ફાલ્ગુણ કૃષ્ણપક્ષે ૧૧ ભોમ.
લિ. પં. સુખસાગરજી તત્ શિષ્ય કૃત્તેસાગર ઋદ્ધિસાગર તત્ શિં

રાજેન્દ્રસાગરેણુ. નૌતનપૂરા મધ્યે'વ્યાતુર્માસે સ્થિતઃ પૃ. ૧૭-૧૫-ભ.

+પ્રકાશિત ભીમશી માણેક

(૮૧૬)+ ધર્મયુદ્ધિ મંત્રી અને પાપયુદ્ધિ રાજાનો રાસ સં.

૧૭૬૮ માગશર શુદ્ધ ૧૦ રવિ. પાટણમાં.

આદિ—

દોહા.

શ્રી જિન સરસ્વતિ સંતને, પ્રણમું તજ પ્રભાદ,	
પાપયુદ્ધિ ધર્મયુદ્ધિનો, સુવિધે કહું સંવાદ.	૧
હીરરત્ન સૂરિ સાંનિધે, સદ્ગુરને સુપસાય,	
રાસ રચું રળિયામણો. જેહથી પાતક જાય.	૨
શ્રોતાજન સુણજો સહુ, વિકથા વળ વાત;	
તન મન વાચા નયણને, ઘિર કરી તજ વ્યાધાત.	૩
વસ્તા વચનામૃત જરિ, શ્રોતા ઉખર ખેત,	
ખીજ વાળું જાએ બળી, તિહાં કિમ ઉપજે હેત.	૪
શ્રોતા જિહાં રસ વેલડી, વક્તા વાણી નીર;	
સુમતિ-નીકે કરી સિચતાં, થાયે ગહર ગંભીર.	૫
રસિયા સહુકો રાસના, રસની ન લહે રીત,	
નવરસના જે અતિ નિપુણ, પામે તે સુણી પ્રીત.	૬
શ્રોતા વક્તા જે જિહાં, સરખા હોય સુગ્મણ;	
કવિ ચતુરાધ તો લહે, પ્રગટે રસની ખાણ.	૭
ધર્મ થકી જસ વિસ્તરે, ધર્મે લહે શિવશ્રેણિ;	
ધર્મે હોય સુખ સંપદા, ધર્મ કરો સહુ તેણ.	૮
સુરતર સુરમણિ સુરલતા, જે સુરધેનુ સમાન;	
સાધો તે સુધે મને, ધર્મે સદા ધીમાન.	૯

x

x

x

x

અંતે—

સક્ષેપે એ ચરિત્ર પ્રમાણે, રહસ્ય કથાતું દાખ્યું;
મિલ્લમી દુકડ તે મુને હોજો, અધિકુ ઓછું જે ભાખ્યું રે. ભવિં ૩

તપ ગઠ મંડળ તિલક સમોવડ, શ્રી રાજવિજય સુરી રાજે,
 તસુ પાટે શ્રી રત્નવિજય સુરી, રત્ન સરિણો છાજે રે. ભવિં ૪
 શ્રી હીરરત્ન સુરી તસુ પાટે, શ્રી જયરત્ન સુરિંદ;
 સાપ્રત લાવરત્ન સુરિ ભેટો, અધિક ધરી આણુ દો રે. ભવિં ૫
 શ્રી હીરરત્ન સુરિશ્વર કેરા, વાર શિષ્ય સોહાયા;
 પંડિત લખિધરત્ન તસ વિનયી, સિદ્ધિરત્ન ઉવઝાયા રે. ભવિં ૬
 ગણિવર મેધરત્ન ગુણુ દરીયો,
 અમરરત્ન તસુ શિષ્ય શોહાવે, મુજ ગુર બહુલ જગીશ રે. ભવિં ૭
 સિદ્ધિ રસ મુનિ ઈંદુ સમયે (૧૭૬૮) એકાદસી અનુઆલી,
 માગશિરસી રવિ દિન શિવયોગે, નક્ષત્ર અશ્વિની ભાલીરે. ભવિં ૮
 એ મેં રાસ રચ્યો અતિ રૂડો, મનોહર પાટણુ માંહે;
 પંચાસર પ્રભુ પાસ પસાયે, દુખ સવિ દુરે પલાયે રે. ભવિં ૯
 મંગલ વેલિ ફલી આજ માહારે, રાસ એ જે સુણે રંગે;
 તસ ધર જયકમલા કરે વાસો, ઉત્તમ ગુણુ વસે અંગે રે. ભવિં ૧૦
 સત્તાવીસમી એહ શોહાવી, ઉદયરતન કહી દાલ,
 ધન્યાશ્રી રાગે શ્રી સંધને, નિત્ય હુઓ મંગલમાહરે. ભવિં ૧૧
 સર્વ ગાથા ૩૯૬. પ્ર. સવાધ્યંદ રાધ્યંદ, અમદાવાદ.

(૮૧૭) શત્રુજય તીર્થમાળા ઉદ્ધાર રાસ—સં ૧૭૬૯.

(૮૧૮)+ ભુવનભાતુ કેવલીનો રાસ—સં. ૧૭૬૯ પો. વ. ૧૩

મંગળ-પાટણના ઉનાઉમાં.

આદિ—

દોહા.

સકલ સિદ્ધિ દાયક સદા, અકલ અરૂપ અનંત,
 સિદ્ધ નમું હું તે સદા, આપે જે ભવ અંત. ૧
 વલિ વંદું વાર વિધે, ઋષભાદિક જિનરાય;
 ભેટું દુર્મતિ ભંજણા, ભાવી ભારતિ પાય. ૨
 ગુણુ ગણુધર ગુણુ આગલા, જે જે નર જગમાંહિ;
 શાસનદેવાદિક સહુ, પ્રણયું પરમ ઉત્સાહિ. ૩

જનકશાહ ચશવીર જસ, જનનિ ખિમાદે જસ,	
શ્રી હીરરતન સૂરી નમું, અસાર પૂરે આસ.	૪
જે જગ રમણિક જાણિયે, તે તે વસ્તુ અનિત્ય,	
ખલિરાજ પરે યુઝિને, ધર્મ કરો દઢ ચિત્ત.	૫
ભુવનભાનુ જે ભૂતલે, કેવલિ કરણાધામ,	
પ્રગટ થયા છે પૂરવે, ગાહિ તસ ગુણગ્રામ.	૬
ખલિરાજ પહેલો હતો, નામ જેનું અભિરામ;	
ભુવનભાનુ વલતો થયો, ગુણનિષ્પન્ન સુનામ.	૭
ત્રિવિધેસુ હું તેહનો, રાસ રચું રસ રપ,	
શ્રોતા જન સુણુજો તમે, આણી ભાવ અનૂપ.	૮
ચરિત્ર એ ચોખે ચિત્તે, સુણુસે જેહ સુજાણુ;	
મારી મોહ નરેંદ્રને, લેશે પરમ કલ્યાણુ.	૯

x

x

x

x

અંતે—

ઢાલ ૯૭ મી.

મલધારી ગછ મંડણો, શ્રી હેમચંદ્ર રે સૂરિના ઈંદિ;	
એ ચરિત્રની રચના તિણે, રચી છે રે રંમણિક સુખકદ.	ધ૦ ૬
તે ચરિત્રની લેઈ ચાતુરી, ભલ ભલા રે લેઈ તેહના ભાવ;	
રાસ રચ્યો મેં અભિનવો, એતો ભવજલ રે જાણે તારણુ નાવ.	ધ૦ ૭
અધિકુ ઓછું કહું હવે, મૂલ ચરિત્રથી રે જે એહમાં તેહ;	
મિચ્છા દુઝ્ઝ મુઝ હતો, સહુ સંધની રે સાખે કરી તેહ.	ધ૦ ૮
અશુદ્ધ જે કાંઈ ધહાં, મેં કહ્યો જે હોય જળ્યાપ;	
સૂધા જન તે શોધજો, મુઝ ગુનહોરે વણી કરજો માફ.	ધ૦ ૯
તપગચ્છ મંડણુ તિલકસો, શ્રી રાજવિજય સૂરિરાજ;	
તરણિ નિરચો તસ પાટવી, રત્નવિજય રે સૂરિ શિરતાજ.	ધ૦ ૧૦
ગુરરાજ રાજ સમાજનો, દીવો સેવ્યો સદીવ;	
હીરરતન સૂરિ હેજશું, પૂરે આશ્વારે પ્રતાપે અતીવ.	ધ૦ ૧૧

જયરત્ન સૂરિ જયકર, સંપ્રતિ તેહને પાટે;

લાવરત્ન સૂરિ ભેટતાં, દુઃખ મેટેરે નમીયે તે માટે. ધ૦ ૧૨

શ્રી હીરરત્ન સૂરિદત્તો, સોહે વડેરો સીસ;

લખિંધરત્ન પંડિત તે હતો, નમું વાયક રે જેની જગીસ. ધ૦ ૧૩

શ્રી મેઘરત્ન મુણિદત્તો, અમરરત્ન અનુચર તાસ;

શિવરત્ન ગુરુ સુપસાહસે, મે ગાયો રે ભૂલિ ઋષિ ગુણ ખાસ. ધ૦ ૧૪

સત્તરસે ઓગણ્યોત્તર (૧૭૬૯) સમે, વદિ તેરસ મંગળવાર;

પોષ માસ પૂર્વાષાઢ મેં, હર્ષણુ યોગે રે થયો હર્ષ અપાર. ધ૦ ૧૫

ગુણનિધિ ઉનાઢવા ગામમાં, લીડમંજન શ્રી જિન પાસ,

તાસ પ્રસાદે પૂરો થયો, રસલહરીરે નામે એ રાસ. ધ૦ ૧૬

x

x

x

x

સુખત્રેણી મંગલમાલિકા, દીપાલિકા દિન જેમ,

ભુવનભાનુ કેવલી તણા, ગુણ ગાતાંરે લીલા લહિયે તેમ. ધ૦ ૨૦

ધમ છન્તુમી ઢાલમાં, ઉદયરત્ન છે આશીષ,

સુખસપદ વાધો સદા, સહુ સંધનીરે પહોચો સુજગીશ. ધ૦ ૨૧

પતિશ્રી ઉદયરત્નજી મહારાજ કૃત ભુવનભાનુ કેવલીનો રાસ સંપૂર્ણ.

ગાથા ૨૪૨૪-૫૦ ભીમશી માણીક જૈન કથારત્ન કોષ,

—અધૂરી પ્રત ૨૪-૧૩-૪૩ ને ૫૦ લેડે ૫. ૧૬૯ થી ૨૮૧

(૮૧૯)+ શ્રી નેમનાથનો શલોકો.

આદિ—

સિદ્ધિ બુદ્ધિ દાતા બ્રહ્મની બેટી,

અતે—

ઉદયરત્ન કવિ ઇણીપરે બોલે, કાઈ ન આવે શ્રી નેમનાથને તોલે. ૫૭

(૮૨૦)+ શ્રી શાલિભદ્રનો શલોકો. સં. ૧૭૭૦ માગસર શુદ્ધ

૧૩—આદ્રજમાં.

આદિ—

સરસતિ માતા કરીને પસાહ પાસજી કરા પ્રણમું હું પાઉ,

અતે—

સંવત સત્તરશે સિત્તેરા વરશે, માગશિર શુદ્ધિ તેરશે હરશે;
ઉદયરત્ન કહે આદ્રજમાંહે, એહ શલોકો ગયો ઉચ્ચારે.

(૮૨૧) + શ્રી ભરત બાહુબલનો શલોકો.

૬૬

આદિ—

પ્રથમ પ્રણમું માતા પ્રહ્લાણી,

અતે—

ઉદયરત્ન કહે વચનવિલાસ, બાહુબલ નામે લીલવિલાસ.
(૮૨૨) + શ્રી વિમલમેતાનો શલોકો. સં. ૧૯૯૫ જેઠ શુદ્ધ ૮
ખેડા હરિયાલે.

આદિ—

સરસતિ સમરૂં ખે કરજોડિ.

અતે—

ભૂતનંદને મુનિગણુ ઈંદિ, જેષ્ટ શુદ્ધિ આઠમ વાર દિણુંદ.
રૂડો શલોકો એહ રચાયો, ખેડે હરિયાલે કલશ ચઢાયો
હીરરત્નસૂરિ વંદી ગણુધાર, ઉત્તમ એ મેં કીધો ગુણુધાર;
એકવાર તો આપ્યુગઢ જોજો, હિમ્મત રાખીને સમકેતિ હોજો.
ભાવ ધરીને એહ જે ભણુશે, લખશે ગણુશે ને સભામાં ગોશે,
વાચક ઉદયની એહવી વાણી, શુદ્ધિ સદ્વહજો શુભ ફલ જોણી. ૧૧૭૬
—પ્ર. શ્લોકાસંગ્રહ (ભી. મા.)

(૮૨૩) હરિવંશ રાસ—રસ રત્નાકર રાસ સં. ૧૭૯૯ ચૈત્ર શુદ્ધ
૯ ગુર ઉમરેઠમાં.

અતે—

ગુજરદેસમાં પાટણુવારે, ઉનાઢિયા છે ગાંમજી,
તિહાંનો વાસી મેહતા કેશવ, સુત ગોવિંદજી અભીરાંમજી.
ભવાનીદાસ સુત થોભણુ, મેહતો તેહતણો આગ્રહેજી,
એ રાસ રચ્યો મે રૂડો, સકલ શ્રોતા અનુગ્રહેજી.

૩

૪

- સંવત સત્તર નવાંછૂયા વર્ષે, ચૈત્ર શુદ્ધ નવમી ગુરુવારજી,
પુષ્ય નક્ષત્રે સુક્રમાં શુભયોગે, વત્સો જય જય કારજી. ૫
- ત્રીકોતરમાં ઉંબરઠ ગામે, શ્રી શાંતિનાથ પસાયજી,
પૂરણ રાસ ચડયો પરમાણે, સંપદ વાધી સવાયજી. ૬
- એ કથા તિહાં લગે થીર યાજ્યો, જિહાં લગે સુરય ચંદજી,
વિષુધ જિનવચને વીરતર્યો, જિહાં લગે મેરૂ ગીરંદજી. ૭
- શ્રી શૈત્રંજય મહાત્મમાંથી, એ અધિકાર મેં લીધોજી,
સકલ સંધને સાનધ કાજે, સૂત્ર અનુસારે સીધોજી. ૮
- મુલ ત્રયથી અધીકું ઉછુ, જે કાંઈ મેં ભાખ્યુજી,
અનુવિંધ સંધ તણુઈ સાખે, મિચ્છા દુકડ મિં દાખ્યુંજી. ૯
- ‘ રસરત્નાકર ’ નામ છે એહનું, ગુરુમુખે દેસી લેધજી,
વક્તાજન વાંચ્યો સભામાંઈ, શ્રોતા સુંણ્યો કાન દેધજી. ૧૦
- તપગઢ ગયણ વિભૂષણ ભાતું, શ્રી રાજવિજય સુરિંદજી,
શ્રી રત્નવિજય સુરિ તસુ પાટે, દીપે જેમ દીણુંદજી. ૧૧
- શ્રી હીરરત્નસુરી ગુરુહીરો, શ્રી જયરત્ન તસુ પાટિજી,
શ્રી ભાવરત્ન સુરીસર વંદો, કાનરત્ન સુભ ધાટિજી. ૧૨
- શ્રી હીરરત્ન સુરીશ્વર કેરા, શિષ વડેરા સોહેજી,
પંડિત લખિધરત્ન શિષ્યવાચક, સિદ્ધિરત્ન મન મોહેજી. ૧૩
- એધરત્ન તસુ અનુચર, રીવરત્ન સોભાગીજી,
તે મધ ગુરૂ તિણે સુપસાધ, એ કથા કહી થઇ રાગીજી. ૧૪
- આજ મનોરથ વંછીત ફલીયા, પામી મંગલ માલાજી,
દુખ દાલીદ્ર સર્વ દુરે નાઠા, લીલા લાધી રસાલજી. ૧૫
- ઉદયરત્ન વાચક ધમ ખોલે, વાળે જીતના વાળજી,
ઉત્તમ પુરૂષ તણાં ગુણ ગાતાં, ભવ દુખ દુરિં ભાજીજી. ૧૬

—શ્રી ઇતિશ્રીવ હરીવંશ વિષયે રસ રત્નાકર નામા હરીવંસ
વર્ણન પાંચ પાંડવ અધીકારે શ્રી હરીવંશ રાસ સંપૂર્ણ. સંવત ૧૮૫૮
ના વર્ષે શાકે ૧૭૨૩ પ્રવર્તમાને આસોત્તમ માસે શુભકારી આશ્વિન.

માસે શુકલપક્ષે અષ્ટમી તિથૌ ૮ શ્રી દેવાચાર્ય વાસરેત-ઉતરાષાઢ નક્ષત્રે
 શુક્રમા યોગ્યે લપીચક્રે મિદં સકલ ભદ્રારક પુરંદર ભદ્રાર્ક શ્રી શ્રી શ્રી
 ૧૦૦૮ શ્રી વિનયદેવ સુરીશ્વરજી તત્ શિષ્ય મહોપાધ્યાય ઓ શ્રી શ્રી
 શ્રી ૧૦૦૮ શ્રી વિનયદેવ સુરીશ્વરજી તત્ શિષ્ય મહોપાધ્યાય ઓ શ્રી શ્રી
 શ્રી ૧૦૮ શ્રી નયવિનયગણિ તત્ શિષ્ય પં. શ્રી પં. રાજવિનય ગ૦
 તત્ શિષ્ય પં. શ્રી ૧૦૮ પં. દેવવિનયગણિ ધનવિનયેન લપીકૃતં.
 શ્રી અણુવરપુર નગરેશ્રી પાર્શ્વનાથ પ્રસાદત્. પત્ર ૮૮ પ્ર. કા.
 (૮૨૪) મહિપતિ રાજા અને મતિસાગર પ્રધાન રાસ.

(પુનામાં છપાયેલ સન ૧૮૮૦)

(૮૨૫) સૂર્યયશાનો રાસ. ભાવ.

ભાભા પારસનાથનું સ્તવન સં. ૧૭૬૯ ભા. શુ. ૧૫
 ત્રિભુવનનાયક ત્રિવિધિસું ત્રિણકાલ, રાજ

ભાવે ને ભેટારે ભાભા પાસનેરે

સમહીતપુરણ સુરતર સમ સારે, રાજ

સેવ્યોરે આપેરે શિવપુર વાસનેરે.

સોવન કલસાને રૂપાનાં કચોલાં, રાજ

નહાધને પહેરોરે નિરમલ ઘોતીયારે;

સૂકડ ક્રેસર ફૂલડે રંગરોલ, રાજ

પ્રેમેને પૂજેરે પ્રભુના પનોતીયારે.

નરનારિ નેહસું નિત્યમેવ, રાજ

એકરસુ વિપયરસ વિસારીનેરે,

તાહરી આણુ વહે તતકાલ, રાજ

તુમ પદ આપેરે ભવજલ તારણે.

કોડગમે સેવકના સાર્યાં કાંમ, રાજ

ગુણુનિધિ ગુણુવંત ને ગાણ્યો,

અણુહલપૂર પાટણુ માહે અભિરામ, રાજ

ભાભાને પાડે ભાભો રાણ્યારે.

૧

૨

૩

૪

સતર ઝોગણુયારીઈ ઉદયરતન ઉવઝાય રાજ

ભાવવા સુદ પુન્યમ ભાવે ભણો

પુજળ્યો પુજળ્યો પારસનાથના પાય, રાજ

અમરની લીલારે જીમ વસે આંગણે.

૫

માંગરોળ પ્રત.

છૂટાં સ્તવનો ઘણાં રચ્યાં છે.

મહાવીરગીત (સાહિબની સેવામેં રહિસ્યુ, કરિસ્યું સુખદુખ વાત.

ટળાસહિત મારી પાસે છે.)

પાર્શ્વસ્ત. (ગોઠીડા આર ઉઘાડ, વણુ (=વત) છે પૂજનોરે)

„ (પ્યારો પારસનાથ પૂજવો રસીયા)

+સિદ્ધાચલ સ્તવન (શેત્રુંજો જોવાનું હો જોર છે જ.)

પરથી સમજાય છે કે સં. ૧૭૮૯ ચૈત્ર શુદ્ધ ૧૨ શત્રુંજય યાત્રા કરી હતી.

સતર નેવ્યાશીયા સમેજી રાજ, જોર બની ઉતંગ, મહારાજ

પ્રતિધાનપુરે (?) પુજ્યા તણીજી રાજ, અધિક આંગીતો ઉમંગ. મં ૫

ચૈતર શુદ્ધ બારસ દિનેજી રાજ, ઉદયરતન ઉવજળય,

પરીકરશું પ્રભુ પેખીતેજી રાજ, ગેલેશું ચણુ ગાય.

મં ૬

+શત્રુંજયપદ. ૧ (દાદા મોરા સાસરીયે વલાવ્ય)

દેશમાંહે છે સોરઠ દેશ, તીરથમાંહે રે શેત્રુંજો તેમ લહો,

હાર માંહે હો હારમાં નગીનો જમ, ઉદયરતન કહે સાચું સદ્વહો. ૧૧

+શત્રુંજય સ્તવન નાભિરાયા વંશે વાર)

નાચી કુદી પાય વંદી ભવિજન ભાવે, ભગતિશું ભગવંતને શીશ નમાવે,

મુગતિની મોજ આપો માણુ જો કરજોડ, ઉદયરતન કહે ભવદુઃખ છોડ. મં ૫

દંડસ્તવન તથા અષ્ટભંગી સ. પા. ૩ પા. નં. ૩:

+સઝાયો—ભાંગવારક સઝાય ૧૭૯૫ ફા. શુ. ૨ પૃ. ૩૩૮ સ. મા. બી.

બલભદ્ર મુનિ, પૃ. ૧૭, ઝોકાદશી ૩૮, વૈરાગ્ય ૩૯, સીતાજી ૫૦,

જોબન અસ્થિર ૫૬, નારીને શિખામણુ ૫૭, ક્રોધ, માન, માયા, લોભ. !

૬૪-૬૫, પ્રભાતે વહાણુલાં ૭૨, ચૈતન્ય શિક્ષાભાસ ૮૦, નિદ્રા ૮૧, અભવ્યને ઉપદેશ ન લાગવા વિષે ૮૧, વૈરાગ્યકારક ૯૧, અહાન દોષ ૯૬, પરસ્ત્રીભાગ ૯૯, શિયલ ૧૨૬, સુમતિવિલાપ, ૧૨૮, આત્મહિત-શિક્ષા ૧૫૬, સ્ત્રી શિખામણુ ૧૮૩, શિખામણુ કોને આપવી ૨૦૦, તપ ૩૯૨, શિષ્ય વિષે શિખામણુ ૧૫૭, (સ૦ મા૦ ભી૦). શિયલ ૧૫૮ ને તે પર ખીજી બે (અહ્યર્થ) તે દિન ક્યારે આવશું સિદ્ધા-ચલ જાશું ૪૮, આખડીએ-રે મેં આજ શંત્રુંજય દીકો ૮૨ (જૈ. પ્ર.)

‘ઉદયરત્નજી ખેડાના રહીશ હતા એમ કહેવાય છે કે તેમનું મરણુ-મીઠ્યાંગામમાં થયું. સ્થૂલિભદ્રના નવરસો લખ્યા તેથી તેમના આચાર્યે સંધાડા બહાર કર્યા, તેનું કારણુ એકે આ રસો એટલા બધા શૃંગારથી રસ-ભરિત હતા કે દરેક નરનારીના કંઠે રહેતા. - તેથી પછી નવવાડ અલ-ચર્યની રચી ત્યારે તેમને સંધાડામાં પ્રવેશ કરાવ્યો.

એવી દંતકથા છે કે તેમને ઈદ્રિગ્જળની શક્તિ એટલી બધી હતી કે શ્રીનીર્થકરનું સમોવસરણુ કરી શકતા હતા અને ખીજી તેને જોઈ શકતા હતા.

ખેડામાં ત્રણ નદીની વચમાં કાઉસગ્ગ ચાર માસ સુધી અખંડ કર્યો તેથી ત્યાં ખેટકું થઈ ગયું. તેનાથી ૫૦૦ ભાવસાર-વૈષ્ણવ આદિ જૈન થઈ ગયા. તેમણે સોજીત્રામાં પટેલનાં ઘરોં છે તેને જૈન બનાવ્યો હતા.

ખેડાનો રત્નો નામનો ભાવસાર કવિ ઉદયરત્ન પાસે શીખેલા છે. જુઓ કાવ્યદોહનમાં.

કે જે રત્નાએ સં. ૧૭૬૫ માં વિરહના ખાર આસ, શૃંગારના પદ રચ્યા છે.

‘હાલ ખેડામાં શાંતિનાથના દેરા પાસે બંડાર છે. તેમની પરંપ-રાના હાલ સુમતિરત્ન ગોરજીજેવા, ખેડામાં હમણાજ સ્વર્ગસ્થ થયા છે.’ (આટલું બુદ્ધિસાગર મહારાજ મુંબઈમાં હતા ત્યારે તેમની પાસેથી સાંભળી લખ્યું છે.)

તેમણે ૧૭૮૯ ચૈત્ર સુદ ૧૨ શંત્રુંજયની યાત્રા કરી હતી.

ઉદયરત્ને પોતાની શુરપરંપરામાં થયેલા આચાર્યો માટે ટૂંકી ભાસ

રચી છે તે મુનિ માણિકના એક ચોપડામાંથી શેઠ જીવણચંદ સાંકરચંદ દ્વારા મળી છે તેમાંથી સારભૂત હકિકત નીચે પ્રમાણે છે:—

હીર રત્નસૂરિ-સીયામાં જન્મ, ઓસવાલનાતમાં પિતા જસવીર-
માતા ખીમાદે; તેમની સ્થાપના શ્રીપુરની વાડીમાં છે.

જયરત્નસૂરિ-શ્રીમાલી માતા હીરાદે, પિતા હીરજી જન્મ કંબોધમાં;

ભાવરત્નસૂરિ-પોરવાડ જાતીમાં પિતા સાહ દેવરાજ તે માતા નવરંગદે ગઢ
ગામમાં જન્મ તપગચ્છના નાયક, હીર રત્નસૂરિ છે-ભાસ સં. ૧૭૬૫;
ખીજો વૈશાખ વદ ૧૦ તે દિને ઉદયરત્ને બનાવી.

દાનરત્નસૂરિ ઓસવાલ દુગડગોત્ર દુગેલીમાં મહેતા કમોસિંધ એ પિતા,
અને આણદ્યાધ માતા. નાગોરમાં જન્મ, ભાવરત્ન સૂરિને પાટે.
ભાસ સં. ૧૭૮૨ પોસ નવમિ દિને બનાવી.

૪૦૫ દીપ્તિ(૫) વિજય(૧) (ત૦ વિજયદાનસૂરિ-રાજ
વિમલ-મુનિવિજય-દેવવિજય-માનવિજય શિ૦)
(૮૨૬)+ મંગલકલશ રાસ. સં. ૧૭૪૯ આસો. સુદ ૧૫.

આદિ—

પ્રણમું સરસતિ સ્વામિની, કવિજન કેરી માય,	
વીણા પુસ્તક ધારિણી, કવિયણને વરદાય.	૧
કાશ્મીરે જગ જાણીયે, માતાનું અહિંસાણુ,	
ખીજું મરધર દેશમાં, અઝારીયે મંડાણુ.	૨
મનશુધ્ધે પ્રણમી કરી, માયું વયણુ વિલાસ,	
જેમ મુજને સુખ-છિપજે, પૂગે મનની આશ.	૩
મંગલકલશ કુમારનો, રાસ રચું મનરંગ,	
દેખ્યો વયણુ સોહામણું, મુઝ મન બહુ ઉછરંગ.	૪

વલી પ્રણમું નિજ ગુરુ સદા, જેહનો બહુ ઉપકાર,
 તે ગુરુ ઉપકારી સદા, જેમ જગમાં જલધાર. ૫
 ઉત્તમના ગુણુ વરણુવે, આખંડલ મહારાજ,
 દેવ સભામાંહે એસિને, એમ ભાષે જિનરાજ. ૬
 ઉત્તમના ગુણુ બોલીયે, કીજે તીરથ યાત્ર,
 દાન સુપાત્રે દીછયે, નિર્ભય હોવે ગાત્ર. ૭

x x x x

ખીન ખંડે અંતે સંવત સાથે મિતિ આપેલી છે:—

સંવત સત્તરે જાણુજો, સાં વરસ તે ઉગણુપચ્ચાસ તો,
 આસો શુદ્ધ પૂનમ દિને, સાં એ મેં કીધો રાસ તો.

x x x x

અંતે— ખંડ ૩ ઢાલ. ૭ કાયા માયા કારમી એ દેશી.

પુણ્ય કરો તુમે પ્રાણીયા, પુન્યે નવે નિધાન.

x x x x

વિજયમાન સૂરીસર, તપગછનો સિણુગાર રે.
 તેહને રાજ્યે રંગધ કરી, રાસ રચ્યો સુવિચાર રે.
 શ્રી વિજયદાન સૂરીસર, ઉત્તમ જેહનું નામ રે.
 મુનિવરમાંહિ વખાણીઈ, ભાગ્યવંત ગુણધાંમ રે.
 તેહના શિષ્ય સોહાંકર, શ્રી રાજવિમલ ઉવઝાય રે.
 તેહના સીસ વખાણીઈ, શ્રી મુનિવિજય ઉવઝાયો રે.
 તેહના શિષ્ય વખાણીઈ, સંવેગી સિરદાર રે.
 શ્રી દેવવિજય વાચક વડા, હિસ વંસ સિણુગાર રે. ૫
 ભાગવંસ કુલ ઊપના નિજ ગુરુને સુપદાયિ રે,
 શ્રી માનવિજય પંડિતવર, દોલતિ અધિકી સવાધ રે. ૬
 ગુરુ નામિ સુપ ઉપજે, મતિ યુદ્ધિ સધલી આવે રે,
 દીપ્તિવિજય સુપ કારણિ, રાસ રચ્યો સુખ ભાવિ રે. ૭

નિજ સીસ ધીરવિજય તણું, વાંચવાનું મન જાણી રે,
રાસ રચ્યો રલીયામણો, મન માંહિં ઊઘટ આણી રે. ૮
સંવત સત્તરઠ્ઠ જાણુજ્યો, વરસ તે ઉગણુપઆસો રે,
ભણું ગણું જે સાંભલઈ, કવિ દીપ્તિની ફળજ્યે આસ.

—ધતિ શ્રી મંગલકવસ રાસે તૃતીય ખંડ સમાપ્ત: સંવત
૧૮૧૩ વર્ષે મિતી પોસ માસ સુદિ ૧ બુધવાર સંપૂર્ણ. ?

—સં. ૧૭૮૮સીયા વર્ષે ભાદ્ર. શુદ્ધિ ૫ દિને પં. હર્ષવિજય
ગણિ શિ. પં. શ્રી પ્રેમવિજયગણિ શિ. પં. રાજવિજય લિ. રાનેર
બદિરે. ૩૧-૧૪ ધો.

—સંવત્ ૧૮૫૬ રા મૃગશિર વિદ ૧૧ રવિં શ્રી ભાડૂદા મધ્યે
શ્રી લિ. ધીરવિજય ગણી.—ઉદયપુર ચેનસાગરજી ભં.

(પ્રં ભીમશી માણેક.)

(૮૨૭) શ્રી શંખેશ્વરજીનો શલોકો. ૧૭૮૪ મહા શુદ્ધ ૫ શુક.

આદિ—

દેવી સરસતિ પ્રણમુ વરદાથી.

અંતે—

સંવત્ સત્તર ચોરાશી વરષે, મહા શુદ્ધ પાંચમ શુક્રવારે.

દીપવિજય ગુરૂચરણ પસાયે, કીધો શલોકો મન ઉમાયે.

ભગવંતના જે ગુણ ગાય, દીપવિજય કહે મંગલ થાય.

૪૦૫ક વિમલવિજય. (તં વિજયપ્રભસૂરિશિં)

(૮૨૭ક)+વિજયપ્રભસૂરિ નિર્વાણ સ્વાધ્યાય. (ઝૈ.) ૧૭૪૯ પછી.

આદિ— લાળ-સરસ વચન દીઓ સરસતીરે-એ દેશી.

પ્રણમી પાસ જાણેસર એ, સમરી સરસતિ માય,

નિજગુરૂના આધારથી રે, ગાયસ્થું તપગછરાયો રે.

૧

ગુરુ ગુણ ગાઘર્ધ, શ્રી વિજયપ્રભસૂરિ રાગો રે.

જિનશાસન ધણી, નાંમે નવનિધિ થાયો રે.

ગુરુ. ૧

* x x x

અતે—

કલશ.

શ્રી વીરસાસન ગગન ભાસન, સુધ પરંપર પટધરો,
ગુરુ નાંમે જપીઈ કર્મ ખપીઈ, વિમલસાર સંયમ ધરો,
તપગચ્છ દીપક કુમતિછપક, વિજયપ્રભ ગુરુ ગણુધરો.
તસ ચરણુ સેવક વિમલવિજયે, ગાયો જય મંગલ કરો. ૩૮

—૩૮ ટૂંકે કુલ છે. વિજયપ્રભ સૂરિ સં. ૧૭૪૯માં ઉનામાં
સ્વર્ગસ્થ થયા તેથી ત્યાર પછી આ રચાયેલ છે. પ્ર. જ. ઐ. ગૂર્જર
કાવ્ય સંયમ.

૪૦૬ સૌભાગ્યવિજય (ત. હીરવિજયસૂરિ-સોમવિજય—
ચારિત્રવિજય-સત્યવિજય-લાલવિજય શિ૦)
(૮૨૮)+ તીર્થમાલા સ્તવન. સં. ૧૭૫૦

આદિ—

આણુંદલાઈ આગરે, પ્રણમું ખાસ જિણુંદ,
ચિંતામણિ ચિંતાહરણુ, કેવલજ્ઞાન દિણુંદ.

x

x

x

x

૧

અતે—

લાલ ૧૩ આદર જીવ ક્ષમા-એ દેશી.

અનડ અકબ્બર યવન પાતિસાહ પ્રતિભોધ્યો ગુરુ હીરજી,
સંવન સોલેગતાલા ય વરસે, કૃત્તેપુરમાં સંધીરજી.

૧૭

તાસ સીસ વાયકપદ ધારક, સોમવિજય સુખકારજી,
ચારિત્ર આદિ વિજય ઉવઝાયા, સત્યવિજય સુવિચારજી.

૧૮

તાસ સીસ પડિત પદ ધારી, લાલવિજય ગણિરાયજી,
 દિધીપતિ અવરંગજેવસ્યું, મિલ્યા આગરે આયજી. ૧૯
 તપગછનિ પોસાલ વિશાલા, દેઢ દિધીપતિ જસજી,
 નિજ પુરમાં દેઢ પુરમાં મે, રહિયે મદા સુખવાસજી. ૨૦
 તે કવિ લાલવિજય સુખ પાયા, પાયા તીર્થ ઉદારજી,
 માંનવ જન્મ સફલ ભયો માહરો, સો તો ગુરુ ઉપગારજી. ૨૧
 એ તીરથની માલા કઠે, જે ધારે નરનારિજી,
 ધર ખેઠાં તીરથ ફલ પાંખી, સફલ કરો અવનારજી. ૨૨

કલશ.

એ તીર્થમાલા અતિ રસાલા, પચ કલ્યાણક તણી,
 સંવત સતરસૈ પચાશ વર્ષે, લાભ જાણિ મે ભણી,
 શ્રી વિજયરત્નસૂરીસ ગછપતિ, સદા સંધ સુહકરો,
 ગુરુ લાલવિજય પ્રસાદ પમણે સૌભાગ્યવિજય જય કરો. ૧

—સં. ૧૮૧૭ વૈશાખ વદિ ૧ બુધવાસરે. લિં અમૃતવિજયેન
 સૂર્યપુરે સૂર્યમંડનપાર્શ્વ પ્રસાદાત-૧૧-૧૨. મારી પાસે છે. પ્રા.
 તી. સં. પૃ. ૭૩ થી ૧૦૦.

(આમાં કવિએ પૂર્વ દેશનાં તીર્થો વર્ણવ્યા ઉપરાંત ગૂજરાત,
 કાઠિયાવાડ અને મારવાડનાં તીર્થોનું વર્ણન કર્યું છે, તેમાં જણાવવા પ્રમાણે
 યાત્રાનો આરભ આગ્રાથી સં. ૧૭૪૬ ના ચતુર્માસ પૂરે કર્યા પછી
 વિજયપ્રભસૂરિની આગ્રાથી કર્યો છે તેમાં સંમેતશિખરની યાત્રા કરી
 પાછા ફરી પટણામા તેજસૂરિની આગ્રાથી કવિ ચોમાસું કરી, ઉત્તરે
 પટણાની આગ્રુઆગ્રુનાં બધાં તીર્થોની યાત્રા કરી. પછી સોરઠ અને
 ખીજાં તીર્થોનું વર્ણન છે.)

૪૦૬ ક હિમ્મત.

(૮૨૮ ક)+ અક્ષરબત્રીશી (આત્મહિત શિક્ષારૂપ) સ. ૧૭૫૦
 ઉદેપુરમાં.

આદિ—

કક્કા તે કિરિયા કરો, કર્મ કરો ચક્રચુર
કિરિયા વિણુરે જીવડા, શિવનગર છે દૂર.

અતે—

અક્ષર યત્રીશી એ કહી, સંબોધન અધિકાર,
દોહા અર્થ વિચારશી, પામે ભવ તણો પાર.

સવત સત્તર પચ્ચાસમાં, સમકિત કિયો વખાણુ.

ઉદ્યાપુરે ઉદ્ધમ કિયો, તે મુનિ હિમ્મત જાણુ.

પ્ર૦ સજ્જન સન્મિત્ર પૃ-પર૭ થી પર૯.

૪૦૭ જિનવિજય (૨) (ત૦ દેવવિજય-જશવિજય શિ૦)
(૮૨૯) ગુણાવલિ રાસ સં. ૧૭૫૧ આસો શુદ્ધ ૧૦ સુરતમાં.

આદિ—

સકલ સુખદાયક સદા, ત્રેવીસમો જિનચંદ,

પ્રણમું પાસ સંખેસર, નામે પરમાણુંદ

વધી સમર શ્રુતદેવતા, ભગવનિ આદિ જોહ,

ગોયમાદિક ગણધર નમે, હું પણિ પ્રણમું તેહ,

શ્રી જસવિજય દોવિદવર, પ્રણમું મન ઉદ્દાસ,

જોહના નામ થકી સરસ, જિમ લહુ વચન વિલાસ.

પુણ્ય પ્રભાવે સુખ ધણું, પુણ્યે ઈષ્ટ સંયોગ,

પુણ્યે જગ જસ વિસ્તરે, પુણ્યે વચ્છિત યોગ.

x

x

x

x

અતે—

તપ ગણ ગિર્યા ગણનાયક શ્રી વિજયાણુંદ સૂરીંદ,

શ્રી વિજયરાજમૂરી તસ પાટ સવાઈ જે તપતેજે દિણુંદ.

અધિક પ્રતાપે તેહને પાટે વિધમાન વિરાજે,

શ્રી વિજયમાનસૂરિ ગણનાયક દોલતવંત દિવાજે.

તસ ગઠ ભૂપણ કવિસિર સોભાગી નાણુ ચરણુ ભંડાર,
 શ્રી દેવવિજય વાચક વચરાગી પાસે પંચ આચારે. ૮

સતર ભેદ સંયમના પાલક તેહ તણા સિધ્ધ સોહે,
 શ્રી જસવિજય વિશુધ ચુડામણિ મુઝ ગુર જનમન મોહે. ૯

મુઝ મત સાર સતી ગુણુ ગાયા તેહ ગુરને સુપસાય,
 ગુણુવંતના ગુણુ ભણુતાં સુણુતાં ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ પરિં થાયરે. ૧૦

વચત રસે કાંઈ અધિકું ઓછું કહિવાણું હુઈ જોહ,
 હોયો ચતુર્વિધિ સધની સાખે મિછામિ દુકડ તેહરે. ૧૧

સંવત સતર એકાવના વરસે વિજયદશમી બહુ નેહિં,
 મૂરતિ બદિરમાં રાસ રચો એ, સાહ વિજસિંધ માણેકજી ગેહેરે. ૧૨

કહે જિનવિજય મુનિ ધન્યાસીઈ સત્તાવીસમી ઢાલ,
 ઉગર વાડી પાસ પસાઈ ધરિ ધરિ મગલમાલરે. ૧૩

—સર્વ ગાથા ૪૮૭ જ્ઞાનપંચમી તપવિષયે ગુણુવાલિ રામ-૧૯-
 ૧૫ દા. ૪૩ નં. ૭૪ વ દે. ૨૩-૧૪ દા. ૭૦ નં. ૧૦૨ કે.-મ૦

—સંવત્ ૧૮૧૨ વર્ષે ૧૮-૧૫ ખી. ડી. ૧૪૯, ૧૭-૨૦ ખી.
 ડી. ૧૫૪ રો-એ-સો. મુબઈ નં. ૧૮૮૭; ને નં. ૧૮૮૮.

(૮૩૦) ધનના શાળીલદ્ર રાસ સં. ૧૭૨૭ ભા. ૦ કે.

(૮૩૧) હરિખળની ચોપાઈ—ભાવ૦

પંચ મહાપ્રત સ. પત્ર ૫ કે.

૪૦૮ ખાસ.

(૮૩૨) પાંચ ઈન્દ્રિય ચોપાઈ સં. ૧૭૫૧ ભાદ્ર. શુ. ૨ આગ્રામાં.

આદિ— દોહા.

પ્રથમ પ્રણમ જિનદેવકોં, બહુરિ પ્રણમી શિવરાય,
 સાધ સકલકે ચરણકોં, પ્રણમી શીશ નમાય.

નમૌ જિનેશ્વર વીરકોં, જગત જીવ સુખકાર;
 જસુ પ્રસાદ ઘટપટ ખુલૈ, લહિયૈ ખુદ્ધિ અપાર. ૨
 ઈક દિન ઈક ઉધાનમૌં, ખૈકૈ શ્રી મુનિરાજ
 ધર્મ દેશના દેત હૈ, ભવ્ય જીવકૈ કાજ. ૩
 સમદષ્ટિ શ્રાવક તહાં, ઔર મિત્રે યહુ લોક;
 વિદ્યાધરિ કીડા કરત, આપ ગયે ખહુ ખોક. ૪
 ચક્ષી બાત વ્યાખ્યાનમેં, પંચૈ ઈંદ્રી દુખ,
 ત્યાં ત્યાં એ દુખ દેત હૈ, જ્યૌં જ્યૌં કીજે પુષ્ટ.

x x x x

સીસ નમત જગદીસકૌ, પ્રથમ નમત હૈ નાક;
 તૌહી તિલક વિરાજતો, સત્યારથ જગવાક. ૧૬
 (આમ હિંદીમાં મંગલાચરણ શરૂ કરી પક્ષી ગૂજરાતીમાં ઢાલ
 આવે છે.)

ચોપઇની ઢાલ ગુજરાતી બાપા.

નાક કહૈ જગહું વડો, મુઝ વાત સુણોં સખ કોઇરે,
 નાક રહૈ પત લોકમાં, નાક ગયે પત ખોઇરે. નાં ૧૭

x x x x

અંતે—

સવત સતરહુ એકાવન્તે ૧૭૫૧, નગર આગરે માંહિ;
 ભાદો સુદિ શુભ દુજકોં, બાલ ખ્યાલ પ્રગટાંહિ. ૧૫૨
 સુરસમાંહિ સખ સુખ વસૈ, કુરસમાંહિ કછુ નાહિ,
 કુરસ વાતધ ના વહૈ, પુરસ પ્રગટ સમુ કાહિ. ૧૫૩
 ગુણુ લીજો ગુણવંત નર, દોષ ન લીજો કોય;
 જિનવાંણી હિરદૈ વસૈ, સખકોં મગલ હોય. ૧૫૪

—૩-૨૧ અનંતં, ૩-૨૧ આગ્રા ભં

(૮૩૩) સીતા રાસ પ્રત-સં. ૧૭૯૦ લીં.

૪૦૯ વિનયચંદ્ર (ખ૦ હપનિધાન-જ્ઞાનતિલકના શિ૦)

(૮૩૧) ઉત્તમકુમાર ચરિત્ર રાસ ઢાલ ૪૨ ગા. ૮૪૮ પાટણમાં
સં. ૧૭૫૨ ક્રા. શુ. ૫-અમ. રત્ન, ૩.

(૮૩૫) ધ્યાનામૃત રાસ.

(૮૩૬) મયણુરેહા રાસ.

(૮૩૭) ૧૧ અંગની સ્વાધ્યાય. દરેક અગપર એમ ૧૧ સઝાય
૧૭૫૫ શ્રાવણ માસ વદ ૧૦ અમદાવાદમાં.

અંતે—

હરખ અપાર ધરી હીયે સ૦ અહમદાવાદ મઝાર કિ,
ભાસ કરિ એ અગની, સ૦ વરત્યા જ્યજ્ઞયકાર કિ. ૪સ૦
સંવત સત્તર પંચાવનૈ, સ૦ વર્ષાઝડતુ નમઃ માસકિ,
દશમી દિન વદિ પક્ષમાં સ૦, પુરણ થઈ મન આસ. ૫સ૦
શ્રી જિનધર્મ સૂરિ પાટવી સ૦ શ્રી જિનચંદ્ર સૂરીસ.
ખરતર ગચ્છના રાજ્યા સ૦, તસુ રાજે સુજગીસ. ૬સ૦
પાઠક હર્ષનિધાનજી સ૦ જ્ઞાનતિલક સુપસાયકિ
વિનયચંદ્ર કહે મેં કરી સ૦ અંગ ધ્યાયારે સિઝાય. ૭સ૦

—પોથી ૬૪. પંચાયતી જૈ૦ શ્વે. ભં. જયપુર શહેર

(૮૩૭ક) શત્રુંજય તીર્થ બૃહત્સ્ત૦ ૨૦ કડી સં. ૧૭૫૫ પોશ ૧૦.

આદિ—

ધણીરી બીંદલી લાગો એ દેશી.

હારે મોરાલાલ, સિદ્ધાચલ સોહામણુડ,

ઉચો અતિહિ ઉત્તગ મોરાલાલ.

સિદ્ધવધૂ વરવા ભણી, માતુ ઉન્નત કરિ ચગ—૧ મોરાલાલ.

x

x

x

x

અંતે—

કલશ.

ધર્મ ભક્તિ પૂર્વક્યુક્તિ સૈંતિ થૂણુઉ શેત્રુજ તીર્થને;

સંવત સતર પંચાવનઘ વર પોસ દશિમી દિને;
 શ્રી પૂજ્ય જિણુચંદ સૂરિ પાકક હર્પનિધાન હર્ષધ ઘણુધ,
 પરિવારિસું જિણુ યાત્ર કીધી, વિનયચંદ્ર મસ્તું બણુધ. ૨૦
 —મારી પાસે છે.

૪૧૦ પ્રીતિસાગર.

(૮૩૮) ઋષિદત્તા ચોપદ સં. ૧૭૫૨ —વિ. ધ.

૪૧૧ ગોડીદાસ (ત. શ્રાવક.)

(૮૩૯) નવકાર રાસ—અથવા રાજસિંહ રાજવતી રાસ સં.
 ૧૭૫૫ આસો શુદ્ધ ૧૦ ભોમ. વટપદ્ર (વડોદરા)માં.

આદિ—

દ્વલ.

સારદ શુભ મતિદાયિણિ, સારદ ચંદ વદનન;
 સારદ સોભાકારણિ, સારદ સદા પ્રસન્ન. ૧
 શશીકર નિં કર સમોવડિં, શ્વેત કર્ણો સિણુગાર;
 સરસ વચન મુખ સરસતિ, વીણા પુસ્તકધાર. ૨
 બ્રહ્મવાદિની સરસતી, શાસ્ત્ર ધુરિ સમરેવિ;
 ઝંકાર ધુરિ આદિ લિપિ, તે પ્રણમું નિતિમેવ. ૩
 સારદ માત મયા કરો, કર્વિજન પૂરો આસ;
 સેવક જન હિત ચિત કરી, મુઝ મુખ વસથો વાસ. ૪
 કવિજન તે સાચું વદે, જો (નો) કવિ જૂઠા હોઈ;
 સાચ જૂઠું પારિધું, વચન પ્રમાણે જોય. ૫
 ઊપગારિ અરિહંતજી, ચોવિસૈ જિનચંદ;
 સેવક જન સિવ સુપ દિધી, પ્રણમું પદ અરવિંદ. ૬
 ચિદાનંદ આણુંદમય, અપય અપડિત વાસ;
 સિદ્ધ સદા ચિત સમરીધી, જિમ હોઈ લિલ વિલાસ. ૭

વર્તમાન કાલેં જિકે, સુવિહિત ગુરુ ગુણધાર;	
પ્રણમું તેહના વય જુગલ, જ્ઞાન દૃષ્ટિં દાતાર.	૮
સદ્ગુરુ શિલાવટ પરિં, અઘટિત આણ્યો ધાટ;	
મુરખને પંડિત કરે, સુદ્ધ દિષાડેં વાટ.	૯
શ્રી ગુરુના સુપસાયથિ, નિર્મલ યુદ્ધિ રસાલ;	
રાસ રચૂં નવકારનો, જિમ હોવેં મંગલ માલ.	૧૦
પંચમગતિ આરાધવા, પંચ પરમેષ્ટી નવકાર;	
ગુણ અનંત ગ્યાની ભણ્યાં, કેહતાં નાવે પાર.	૧૧
એક જીભ હુ કિમ કહું, એહના ગુણ વિસ્તાર;	
એક ચિતેં આરાધિઈ, ચૌદ પૂરવતુ સાર.	૧૨
અષ્ટ મહાભય આકરા, અષ્ટ કરમ દલ પૂર;	
એહ જપથિ ઉપશમે, વાધે આતમ તૂર.	૧૩
જિમ વિષધર વિષ ઉતરેં, ગણુતાં મત્ર વિશેષ;	
તિમ નવપદના ધ્યાનથિ, પાપ ન રહે વિશેષ.	૧૪
રાજસિંહ રતનવતી, પામ્યા સુષ અપાંગ;	
તાસ ચરિત સુણુજ્યો સહુ, પહિલા ભવાથિ સાર.	૧૫
અંથ સાપ વૃંદારવૃત્તિ, પચકથા સુવિચાર;	
ત્રણ્ય કથા ઈહભવતણિ, દો પરભવ સુપકાર.	૧૬

x x x x

હાલ ત્રેવીસમી મેવાડે કહી રાસ રચ્યો નવકાર હો. મા.
ગોડી ગિરિઆરે પાસ પસાઉલેરે સંઘ સયલ જયકાર મા. ૧૩

અંતે—

હાલ—રાગ ધન્યાસી.

(ગિરિઆરે સદા મારી નિરમલ થાઈ દેહારે, ગિરિઆરે ગુણ તુમ તણા
જો દેશી.)

રાસ રચ્યો (ચ્યો) નવકાર રે, જે અંથ તણે અનુસાર રે;
રાજસિંહ રતનવતી, લહિરયે શિવરમણી મુખકાર રે. ગિ૦ ૬

- રસના રસ મેં ભાપીઓ, વલિ ઓછું અધિકુ જોહરે;
સંધ તણી સાથે કરી મુઝ, મિછામિં દુકડ તોહરે. ગિ૦ ૭
- ઢાલ ચોપીસી (સમી) પૂરી થઇ, શ્રી ગોડી ગિરવો ગાજરે.
સકલ સંધ મંગલ કરો, દિન દિન અધિક દિવાજેરે. ગિ૦ ૮
- વર્તમાન શાસનપતી, શ્રી વર્ધમાન જિનરાયા રે;
સોહમ સામી પટ પરંપરા, પ્રેમે પ્રણમું પાચારે. ગિ૦ ૯
- સુવિહિંત ગચ્છ રચણાયડું, શ્રી વિજયપ્રભ ગુર ધશરે;
તાસ પાટોધર જગ જયવંતાં, શ્રી વિજયરતન સૂરીશરે. ગિ૦ ૧૦
- તેહ તણે રાજે એ રચિઓં, નવ પદ રાસ રસાલરે;
ધંહ ભવ પર ભવ સુષયો દાતા, નિત નિત મંગલ માલરે. ગિ૦ ૧૧
- સાત (ખટ)સેં ઉપરિ ચચ મનોહર, ગાથા (સુ)ગુણી નૈ બોલીરે;
ભવિજન માનસ કંઠ સુહાવો, દીસે ઝાક ઝમાલોરે. ગિ૦ ૧૨
- અખખર ગુણુણા ગ્રંથિ કીધો, લોક સહને સુષદાચારે;
આઠ સહસ (સાતસે) ઉપરિ પચાસી, લિષતાં સોહીતોં થાસેરે. ગિ૦ ૧૩
- સંવત સત્તર પંચાવને આસો સુદિ દશમી કુંજવારે,
વટપદ પાસ પસાઉતે, રાસ રચો નવકાર રેં. ગિ૦ ૧૪

કલશ.

એ રાસ નવપદ ભણેં નિસુણેં મંગલમાલા તસ ધરે,
નવનિધિ રિદ્ધિ સમૃદ્ધિ લીલા, કેવલ કમલા તસ વરેં;
શ્રી વિજયદશમી વિજય મહરત, રાસ રચો નવકારનો,
પ્રભુ પાસ ગોડીદાસ પમણે, સકલ સંધ મંગલકરેં. ૧૬

—ધતિશ્રી નવકાર રાસ સપૂરણુ શ્રી ૫ શ્રી મેધજી તત ઋષિં
કલ્યાણજી તત્ર સેવક ઋષિ જોધતા ઋષી લખિતં ચેલા રામચંદ પકના-
રથ શુભં ભવતું આથી અશુદ્ધ છે. પત્ર ૩૬ પં. ૧૩ ભાવ. લી.

—સંવત્ ૧૮૩૬ વૈ. શુ. ૯ લિ૦ રતનપ્રભ મુનિના મુંદરા
જિંદર મધ્યે. ૨૦-૧૭ આ. ક.

—સંવત ૧૭૯૩ વર્ષે કાર્તિક શુદ્ધ ૫ દિને ૫૦ શ્રી ન્યાનવિજય ગણિ શિ. પં. શ્રી જીવવિજય ગણિ શિ. ૫૦. મોહનવિજયગણિ લિપિ કૃતં શ્રી આદિજિન પ્રસાદાત્ શ્રી ભુજનગર મધ્યે ઇતિ મંગલ માલિકા, ૧૯-૧૫ મો.

—લ૦ સંવત્ હેકી નાખેલ છે. ૨૦-૧૫ ગા૦

—સકલ ભટ્ટારક પુરંદર શ્રી શ્રી ૧૦૮ શ્રી વિજયમાન સૂરિસ્વર શિષ્ય શ્રી ૫ શ્રી ૫ આણુદવિજય ગણિ શિષ્ય પ્રસાદવિજય વાચનાર્થ, લખીતં આમોદ નગર મધ્યે લિપીકૃતમ્ (વિ. ધ. ભંડાર)

—પત્ર ૨૨ આઘત્રુટક, અમરવિજય-સીનોર.

—ઇતિશ્રી નવકાર વિષયે રાજસિંહ રતનવતી પત્રમકથા સપૂર્ણાઃ લિપિકૃતં ચૈતત્ સકલ ભટ્ટારક પુરંદર ભટ્ટારક શ્રી ૧૦૧૮ શ્રી હીરવિજય સૂરીશ્વરતચ્ચરણશેવી શિષ્ય પં. આણુદવિજય શિષ્ય ૫. મેઙ્ગલવિજય ગણિ તત્ શિષ્યોપાધ્યાયશ્રી ૧૦૮ શ્રી લાવણ્યવિજય ગણિ । તત્ શિષ્યોપાધ્યાય શ્રી ૫. શ્રી લક્ષ્મિવિજય ગણિ તત્ બ્રાતા પં. હંસવિજય ગણિ તત્ શિષ્ય પં. તિલકવિજય ગણિ તત્ બ્રાતા લઘુ પડિત શ્રી ૩ શ્રી હસ્તિવિજય ગણિ પડિત શ્રી ૫. શ્રી નેમિવિજય ગણિ તચ્ચરણશેવી શિષ્ય મેઘવિજય તત્ લઘુમધવ લક્ષિતવિજયે- ન લિપીકૃત્ । શ્રેતિ. (દે૦ લા૦) કમળવિજય મુનિ પાસેની.

—સં. ૧૭૮૭ ના વર્ષે આવણ માસે શુકલપક્ષે ૫ યુધવારે લિખિત શ્રી પાટણ મધ્યે—ગુ. વિ. —ભ. લીં.

(એ કવિએ ગોડીપાસની અઠક પોતાની કવિતા દર્શાવનાર ચિન્હ તરીકે રાખેલ હોય અથવા ગોડીદાસ એવું નામ દર્શાવ્યું હોય એ બે વિકલ્પ પૈકી ગોડીદાસ એ કવિનું નામ-આવક કવિનું નામ હતું એ યોગ્ય લાગે છે.)

૪૧૨ મોહનવિજય (ત૦ વિજયસેનસૂરિ-કીર્તિવિજય-

માનવિજય-રૂપવિજય શિ૦)

(૮૪૦)+ નર્મદાસુંદરીના રાસ સં. ૧૭૫૪ પોશ વદિ ૧૩ રવિ.
સમીનગરે.

આદિ—

હૂહા.

પ્રભુ ચરણાંબુજ રજતણી, વજ્રને (વજીને) હોઈ ઢોક

માયો વલી જગ જેહનો, ખીદ્રં અક્ષરનેં શ્લોક. ૧

ધારક અતિશય એહવા, જિન સુરિગિરી પરિ (પરે) ધીર,

હૂં પ્રણમૂ તે વીરનેં, જોતમ જાસ વજ્ર. ૨

કવિ સુરતર સોભાવવા, પરભૂત તનયા પૂત,

જ્ઞાન ચંદ્ર ને ચંદ્રિકા, કૃપા કરિ અની નૂત. ૩

જડતા લય મુદ્રા ભણી, જનૂ રૂપા સ્વયમેવ,

શબ્દોદ્ધિ તારણુ તરી, સા ભારતિ પ્રણમેવ. ૪

ગુરૂ ગૂણિમણી હારાવલિ, ધરિઈ હૃદય તટેણુ,

કીધો તજી પીપિલિકા, મત મતંગ જલેણુ. ૫

જિન ગણહર ભારિતિ સુગુરૂ, પ્રણમી ચરણુ રસેણુ;

ધર્મોદય કાંજે સદા, સવી સુષ લહિઈ જેણુ. ૬

આર ભેદ તે ધર્મના, દાન શીલ તપ ભાવ

તેમેં શીયલ વિશેષ છે, કષ રત્નાગર નામ. ૭

અક્ષુ શ્રવણુ શીલેં કરી, થયો કુસુમની માલ,

પાવક પણુ પાણિ થયો, શીલેં સીહ સીયાલ. ૮

સીલ રૂપ સન્નાહથી, મનમથ નૃપનાં આંણુ,

વેધી ન સકે વૃક્ષને, રે મન મૃષા મ જાંણુ. ૯

શીલ તણે અધિકાર અથ, નમયાસુંદરી ચરિત્ર

રચિસ શાસ્ત્ર અનુસારથી, વર્ણવ કરી વિચિત્ર ૧૦

સાંભલયો શ્રોતા નર, મિત્ર પુત્ર ધિર લાય

પિણુ પીતાં કરતાં રથે, મહીપી કિન્નર ન્યાય. ૧૧

x

x

x

x

અંતે—

ઢાલ. રાગ ધન્યાસી—દેસાવગાસિક વ્રત છે દશમું એ દેશી,
નમયાંસુંદરી ગુણ મહાસે સૂધો સંજમ પાવેંછ
ધ્યાનાનલ સંયોગે સુપરે, કર્મ સમિધિ પ્રજાવેછ.

૧૧૦

x x x x

એહ સંબંધ છે શીલકુલકમે, જોયો સુગુણ જગીસેંછ
ભરહેંસરઆદ્યલી વૃત્તિ, પ્રગટ સંબંધ એ દીસેંછ.

૧૨૧૦

એ સંબંધ છે સાચો પણ કોઈ, કલ્પિત કરી મત નજોછ,
આનીભૂત સંબંધ અપર જે, કવિ રચના તે પ્રમાણેછ.

૧૩૧૦

ધન ધન નમયા મહાસતી કેરી, સરસ કથા મેં ગાઈછ
કીધી પાવન સુંદર રચના, સરસ સુસ્વાદ ઉપાઈછ.

૧૪૧૦

એહ મહાસતીની પરિં કોઈ, પાલસૈ શીલ અમંગલ
તે પિણુ વહિત સુખ અનુભવસેં, લહસ્યે ગ્યાન તરગલ.

૧૫૧૦

ચોથું વ્રત નિવૃત્તિનું કારણ, તિમ સૌભાગ્યપ્રદતાછ
યતિ ઉપદેસ્યૈ ધમિ મુખ હુતિ, સીલે મહોદય સાતાછ.

૧૬૧૦

નમયાસુંદરી કેરૂં રચ્યું છે, ચરીત્ર અનોપમ એહછ
કવિકુલ કોઈ હાંસુ ન કરસ્યો, કરજો શુચિ સસનેહછ.

૧૭૧૦

મે તો સુકવિ ભરસો આણી, રાસ રચ્યો છે સાચેછ
નહી તો સી મતિ માહરી જે હું, હોડિ કર કરી વાચેછ

૧૮૧૦

તેહ કારણ એ રાસ રસીલો, નમયાસુંદરી કેરોછ
કંઠાભરણ પણેં સદ્ કરેજો, પિણુ દુષણુ મત હેરોછ.

૧૯૧૦

વિધિમુષ શેંવમુ (શિવમુખ) ઋષિ ઈંદુ સવત સદા એહીછ.
માસ પોસ વહિ તેરસ દિવસૈ, ઉસના વાર ગુણુ ગેહેછ.

૨૦૧૦

તુંગીયા નગરી ઉપમ પાંમૈ, સમીનયર સુવિસેસછ
ચતુરપણેં ચોમાસું કીધું, સદગુરુને આદેશેછ.

૨૧૧૦

તપગણ ગગન વિકાસ દિનમણિ, વિજયરત્ન સ્પરિરાજેંછ,
રચના રાસતણી એ કીધી, આગહ સધને પ્રાજેંછ.

૨૨૧૦

શ્રી વિજયસેન સૂરીશ્વર સેવક, કીર્તિવિજય ઉવઝાયાળ
 તસપદપંકજ પટપદ ઉપમા, માંનવિજય કીરીટઆળ. ૨૩૦૦
 તાસ સીસ કવિકુલ વક્ષસ્થન, મંડણ ભૂપણ દીગ્યળ
 રૂપવિજય પંડિત સુપસાઈ, કીર્તિ સુધા સમ સત્યળ. ૨૪૦૦
 કૃપા પ્રસાદ લહીનેં તેહનો, મોહનવિજયે ઉત્ત્રાસળ
 ત્રેસહમી હાથે કરી ગાયો, નર્મદા કેરો રાસળ. ૨૫૦૦
 જે કોઈ અણુસેં ગુણુસ્યે સુણુસ્યે, તે લહેં પરમાણુંદળ
 મંગલ પ્રાપતિ સદા ધરિ અંગણૈ, સોમસ્યે સોભાવૃદળ. ૨૬૦૦
 ધર ધર મંગલ લિલા લછે, ધર પ્રગટેં પુન્ય પ્રકાસળ.
 શ્રોતાજન શ્રુતિ ધરજૈા સદૃકૈ, મોહન વચન વિલાસળ. ૨૭૦૦
 —સર્વગાથા ૧૪૫૪ મંવત ૧૭૯૬ના માહ શુદ્ધિ ૧ દિનેં વાર શુક
 લિખિતા પં. અમીવિજયેન. ૪૦-૧૭. (પાત્રણપુર ભં.)

પ્ર. ભીમશી માણેક.

(છપાયેલી પ્રતમાં ૨૨૫૫ સાલ સં. ૧૭૫૪ મૂકી છે પણ, શેંવસુ
 એ પદ્યમુખ-કાન્તિકેય લાગે છે તો તેનો અંક છ ગણવો ઘટે એમ લાગે
 છે. એમ ગણતાં સાલ સં. ૧૭૬૪ થાય.)

(૮૪૧) હરિવાહન રાજાનો રાસ—સં. ૧૭૧૫ કાર્તિક વદ ૯
 કવિવાર મહેસાણામાં.

આદિ—

દ્વિહા.

પરમાનંદગર્ભ પ્રભુ, ત્રિરૂપી વિજ્ઞાન,
 જગહીત ધર્તા જ્યોતિમય, તેહનો ધરિઈ ધ્યાન. ૧
 અધ્યાનમ અભ્યાસથી, અનુભવ ઉદ્યીક હોય,
 તેહથી શમ અમૃત પીયો, જેહથી દુષ્પ ન કોય. ૨
 એહ દીશા નો ઉપજે, ને ગુરુ દરણા હોય,
 જ્ઞાન દશા પ્રગટે-તદા, મુક્ત સદાગમ જોય. ૩
 આગમમેં જિનેં ઉપદિશ્યો, દર્શન લક્ષ સમૂલ,
 અતિ વિશુદ્ધ ગતેં આદર્યા, આતમ દર્શ-અનુકુલ. ૪

લક્ષણુતા સમ્યક્ત છઈ, નીર્દુષણુ તસ સૂદ્ધિ:-	
લક્ષણુ પચ પ્રકાસ કૃત, બોધ ધરે હિત બૂદ્ધિ.	૫
ઉપસમાખ્ય આદિમ કલો, સવેગાખ્ય અધીક્ય:	
નીર્વેદાનુકપાખ્ય વલી, અતિમાખ્ય આસ્તીક્ય.	૬
દર્શનનો શબ્દાર્થ-એ, જોવો સાસન અન્ય;	
કર્મમોદનો ક્ષય કરે, સમકિત વિના ન અન્ય;	૭
સકલ ક્રીયા પરિશીલના, કર્યે નહી સિધ્ધર્થ;	
જો નહોં સમકિત સૂદ્ધતા, સર્વો તો સૂકલા વ્યર્થ.	૮
આરાધે મન સૂદ્ધથી, દર્શન સમકિત સાથ,	
તો નિશ્ચે શીવપુર તણી, પ્રભૂતા તેહને હાથ.	૯

x	x	x	x
નીરવેદ જો અનુભવ્યો નૃપ હરી વાહને પવિત્ર;			
સૂષ પામ્યો તિણે સાસ્વતો સાંભલજ્યો એ ચન્નિ.			૧૩
x	x	x	x

અતે—

ઢાલ ૩૧ જકડિની ચાલિ.

મેં અભ્યાખ્યોરે, હરીવાહન તણો;	
ચરિત્ર અપૂરવ અનઅ સુહાંમણો,	
(ચાલી) સોહાંમણો મે ચરિત્ર ભાખ્યો, સમકત્વ તરી માંહેથી;	
આહરી મેં બુદ્ધિ સાર, વર્ણુ લેઈ જિહાં તિહાંથી.	
કવિકલા નથી મુઝ તેહવી, કોઇ હાસી મત કરો.	
કરી મેં એ બાલકીડા, રીસ કોઈ મત કરો.	૫
કર્ણુ નિસુણ્યા છે વ્યાકર્ણુને ઓલપતો નથી હું કાંઈ વર્ણુને;	
(ચાલી) વર્ણુને કાંઈ ઓલખૂં નહોં મંદમતિ હું માંનવી,	
તેહ માટે સુકવી કોપેં નવિ હો હાસી માંનવી,	
વર્ણુ પોષરો હોઈ તેહજ સુગણુ તેહ સુધારયો;	
સુકવિપદ રજ સમો કહું છું પોટ દૂઈ તે વારયો.	૬

સંવત ૧૭ સંયમ ગીરી પાંડવ મીતે, વર્ષે વર્ષા ધૂરી માસાકિતે,
 (આલી) માસ પહિલો સરદ ઋતુનો અસીતપક્ષ પ્રલક્ષ્યે,
 કર્મ વાટી નવમી વાર વાર કવિ મિત્યુક્ત એ;
 તૂર્થ માંસુ રયા સુપરે દ્રગ મહિસાંણુક મહિં,
 એહ ચરીત્રની કરી રચના, ગુણી નિસુણી ગહગહે.
 નૃપ હરીવાહન કેરૂં ચરિત્ર એ, વર્ણવી રચના માંહે વિચિત્ર એ,
 (આલી) વિચિત્ર રચના ચરિત્ર કેરી, નિસુણી પ્રાણી હરપીઈ,
 અન્ય વિકથા છાંડો પરીહી, રાંન આગમ પરપીઈ,
 કીર્તિવિજય ઉવઝાય જીતેંદ્રીયી, જસ પદ સેવા સુગુણ આશ્રધ,
 (આલી) આશ્રધ તસ ચરણ સેવા, માંનવિજય પડિતવર,
 તસ સીસ પડિત રૂપ પ્રગટીત સ્વકૂલ દીહ દીવાકરે,
 હરીનૃપના ચરિત્ર કેરી, એકત્રીસમી ઢાલ એ,
 કરી રૂઝે મોહનવિજયે હોઈ મંગલ માલ એ.

—ઇતિશ્રી હરિવાહન નૃપ ચરીત્ર રાસ સંપૂર્ણ. લિષનોયં કટારિ
 આમ મધ્યે સંવત્ ૧૭૮૮ વા-પોસ વદિ ૧ દિને પત્ર ૧૯-૫ ૧૭ ભાવ.

—પ્રત લ. સં. ૧૭૫૮ વિદ્યુતપુરે જા.

—ધમડકા ગામ મધ્યે સકલ પ. શ્રી હિતવિજય ગણિ શિં ૫.
 ભાણુવિજય ગુરૂ બ્રાત્ ગં જિનવિજયેન લિં સં. ૧૭૭૩ વર્ષે શાકે
 ૧૬૩૮ કાતિક વદિ ૬ ગુરૂ પુષ્યે શ્રી મહાવીર પ્રસાદાત્ ૨૧-૧૪ માં.
 (૮૪૨)+ રત્નપાલનો રાસ—સં. ૧૭૬૦ માગશર શુ. ૫ ગુરૂ અ-
 આદિ—

ણહિલપુર પાટણમાં.

સકલ શ્રેણિ મેદુર (મેદુલીલા) તણી, દાયક અનુદિન જેહ,
 તે જે કોઇ રૂપ છે, તેહથી ધરીઈ નેહ.
 અવિનાસી અવ્યય અરૂંજ, અક્ષય વલી અલક્ષ,
 નિરાકાર નિરૂપાધિ ગુણ, નવિ તસ કાંઈ પક્ષ.

આદિ અનાદિ નીરૂપ તન, ન્યારો વલી નિર્વેદ;	
રૂપારૂપી રૂપનો, કુણુ દાખી સકે ભેદ.	૩
નિત્ય અરૂપી પિણુ નથી, છે રૂપી ભગવાન;	
નિકટ ઘણી કો નવિ લખે, યથા નયન યુગ કાંન.	૪
રાગ્યો હું રૂપસ્થંથી, માગ્યો જ્ઞાનથી નિલ,	
આતમ પદ હવે ઓલખ્યો, ગ્રહી હવે સમકિત વૃત્તિ.	૫
ભાવાતીતા ભક્તને, છે એ તસ અનુકૂલ,	
મિથ્યામતી ગ્રાહક મનુજ, તેહથી તો પ્રતિકૂલ.	૬
અધ્યાતમ આવાસમે, અનુભવ ગોખ પ્રલક્ષ;	
જ્ઞાન નયનથી ઊપજે, તિહાં તસ રૂપ પ્રલક્ષ.	૭
સ્તું પ્રાણી જૂલા ભમો, નમો નાથ જિનરૂપ;	
ગમો દુખ ભવ સંબંધીયા, રમો અનુભવથી અનૂપ.	૮
દયા સુકિત સુકિતક મનુજ, પ્રોયો ગુણુ સમ્યક્તા;	
ઉકિત સુકિત પ્રતિયુક્તિથી, લહીઈ થઈ અવ્યક્ત.	૯
શ્રી જિન ચ્યાર પ્રકારનો, ભાખ્યો દાખ્યો ધર્મ;	
દાન શીલ તપ ભાવના, એહ ધર્મનો મર્મ.	૧૦
દાન થકી કેઈ નર તર્યા, દાનથી લહીઈ સૂખ,	
દાને સવિ સંકટ ટલે, દાને ન હોઈ દુખ.	૧૧
દેતાં દાન સુપાત્રને, નવિ કરીઈ કાંઈ વાંછિ;	
ચિત્ત વિત્ત ને પાત્ર યુત, લહીઈ પદ નિરવાણિ.	૧૨
દાન ઉપર સંબંધ અથ, કહિશ પ્રમાદ નિવાર;	
રત્નપાલ કેં રચિત, સુણો સહુ કરિ મન ઠાર.	૧૩

x

x

x

x

અંતે—

ઢાલ ૧૮ રાગ ધન્યાસી-આદરિજીવ ખિમા ગુણુ આદર્શ-એ દેશી.
સંવત ખાંડ સંયમ કરી જાણો, માગસિર માસ સુહાગેજી;

તિથિ પંચમી ગુરુવાર તણે દિન, વિજય મહુત્તે મન લાગેછ.
 તપગચ્છ મંડણ કુમતિ ખંડણ વિજયરતન ગુરુ રાજેછ;
 જાસ દિવાજે પીસુણ તણા મદ, સહસાદૂરે ભાજેછ.
 વાચક કીર્તિવિજય પયસેવક, માનવિજય કવિરાયાછ;
 તાસ સીસ યુધ રૂપવિજય ગુરુ, તેહના પ્રણુમી પાયાછ.
 મોહનવિજયે રાસ એ ગાયો, પુરવર પતનમાંહિછ;
 રતનપાલ મુનિરાય તણા ગુણ, ચ્યારે ખડે બાયાછ.
 ચોથે ખંડ અઢારે ઢાલે, પૂરો થયો સુવિશાલ;
 ચ્યારે ખંડે સુપરે મેલી, નૌતન છાસડિ (અડસડિ) ઢાલછ.
 વર્ણવીને જો કહિસ્યે વક્તા, હિત ધરી શ્રોતા સુણુસ્યેછ;
 તો ઉપજસ્યે રસ સહીજનને, દુખ દોહગ અવગણુસ્યેછ.
 હોસ્યે ધરિ ધરિ મંગલમાલા, સાંભળતાં એ રાસછ;
 ધણ કણ કંચણ લીલા લચ્છી, મોહનવિજય વિલાસછ;

૨૫

—સર્વ ઢાલ ૬૬ સર્વગાથા ૧૩૭૨ ૪૦-૧૭ મો.

—સંવત્ ૧૭૮૬ વર્ષે શુક્લપક્ષે ચૈત્ર શુદ્ધ ૧૫ દિને વાર સોમે
 લખીતંગ ભાલદેસે ગંગપૂરે ગ્રામે લખીત મહોપાધ્યાયશ્રી ૧૦૮ શ્રી શ્રી
 શ્રી શ્રી સિદ્ધચંદ્ર ગણી તન્ શિષ્ય પડિન શ્રી ૧૯ શ્રી સભાચંદ્રગણી
 તત્ શિષ્ય સકલ પડિતોત્તમ શ્રી ૫ શ્રી ભાગ્યચંદ્ર ગણી તત્ સીસુ
 ખુસ્યાલચંદ્રેણ લખીકૃતં બ્રાતા લખમીચંદ્રેણ વાચનાર્થ પત્ર ૩૧ પ્ર. કા.
 વડો. નં. ૬૫૫.

—સંવત ૧૭૯૬ વર્ષે પોસ સુદી ૧૧ શનૌ શ્રી પાર્શ્વચંદ્ર સૂરિ
 ગચ્છાધિરાજ ભટ્ટારક પૂજ્ય શ્રી અખયચંદ્ર સૂરીણાં શિષ્યર્ષિ પ્રતાપચંદ્રેણ
 લિખિતં સ્વવાચનાર્થે ખંભાયત બંદિરે. પત્ર ૫૬ નં. ૯૫૧ પ્ર૦ કા.)

—સર્વગાથા ૧૩૮૭ શ્લોક સંખ્યા ૨૦૦૦ સં. ૧૮૨૨ આસાદ
 શુદ્ધ ૧ ભોમે શ્રી પાર્શ્વનાથ પ્રસાદત્ ૫૧-૧૫ ધે.

—૪૮-૧૭ પાલણુપુરમં.

—સર્વગાથા ૧૩૮૯ સવત ૧૮૧૭ વર્ષે પોસ માસે શુકલપક્ષે પાંચમિ દિન રવિવારે, પં. શ્રી ૫ શ્રી પંન્યાસ દિપતિવિજય પં. શ્રી હર્ષવિજય ગણિ અમરવિજયજી સેવક રૂપવિજય લખીતં શ્રી માણિક્યપુર માહા આમે આપ સ્વાર્થેનઃ શ્રી શુભંભવતુ, શ્રી રસ્તુ-૭૦-૧૨ અનંત.

—સંવત્ ૧૮૫૬ ના વર્ષે સાકે ૧૭૨૨ ના પ્રવતમાન જ્યેષ્ઠ માસે શુકલપક્ષે સપ્તમી તિથિ ભૃગુવાસરે તપાગછે ભટ્ટારક શ્રી હીરરત્ન સૂરીશ્વર તત્ શિષ્ય ગણી શ્રીપ ધનરત્નજી તત્ શિષ્ય શ્રીપ તેજરત્નજી તત્ શિષ્ય શ્રીપ જ્ઞેધરત્નજી તત્ શિષ્ય પં. શ્રી ૫ લાવન્યરત્નજી તત્ શિષ્ય મુનિ ગોવિંદરત્નજી ભાવચારીત્રીયા મનછારામ લિપીકૃત આત્માર્થે સાયલા આમે ચોમાસું રહિને લખ્યું છે. શ્રી અજિતનાથ પ્રસાદાત્ ૩૫-૧૭ મો. સે. લાં.

—સં. ૧૮૮૬ આસુ શુકલ માસ તીથ વાર ૩ શુક્ર. શ્રી ગોવિંદવિજયજી શિં મોહનવિજય તત્ શિષ્ય મુનિ હુકમવિજયેન રાયપુર સેર મધ્યે લિં શ્રી શાંતિનાથજી પ્રસાદાત્ શ્રી માણુભદ્રજી પ્રસાદાત્ ૫૯-૧૩ વિંનેનં-૩૨૯૭.

—લ. સ. ૧૯૨૫ ૩૪-૧૮ બી. ડી. નં. ૧૫૬ રો. એ. સો મુંબઈ નં. ૧૯૫૪ અને પત્ર ૧૧થી ૩૬ પંક્તિ ૧૮ બી. ડી. નં-૧૫૪ રો. એ. સો. નં. ૧૯૫૫.

—રત્ન; કેં; ચં; લી. માણુક. પ્રં સવાધયંદ રાધયદ અમદાવાદ.

(૮૪૨)+ માનતુંગ માનવતીનો રાસ. સ. ૧૭૬૦ અધિક માસ શુ. ૮ સોમ પાટણમાં.

(વિષય-મૃણાવાદ પરિહાર.)

આદિ—

દ્વિહા.

ઋષભ જિણુંદ પદાંબુજે, મન મધુકર કરિ લીન,
આગમ ગુણુ સૌરભ્ય વર, અતિ આદરથી કીન.
યાનપાત્ર સમ જિનવર, તારણુ ભવનિધિ તોય,
આપ તર્યા તારે અવર, તેહને પ્રણિપતિ-હોય.

(પછી સરસ્વતી, ગુરૂની સ્તુતિ છે.)

દ્વિપ્રભેદ તે ધર્મ છે, આગારી અણુગાર,

વ્રત પણ દ્વાદશ પંચ તિહાં, તેહનાં વિવિધ પ્રકાર. ૮

મૃષાવાદ વ્રત દ્વિતીય એ, મૃષા તણાં પરિહાર,

સત્ય વચન આરાધિયે, તો વરિયે શિવનાર. ૯

ફૂટ મૃષા તજતાં થકા, ધરિયે ઇમ પ્રતિબંધ,

સત્ય વચન ઉપર સુણો, માનવતી સંબંધ. ૧૦

અતિહિ કૌતુકની કથા, સાંભલજે ચિત લાય,

મત કરજો ઐતા સકલ, બધીર ગીતનો ન્યાય. ૧૧

x

x

x

x

અંતે—

ઢાલ ૪૭ મી. વાથાના ભાવનની દેશી.

રામ દમ અતિતણા ગુણ પૂરા, સયમ રગે રંગાણા હે,

—સસનેહા ભવિજન, બીજું વ્રત ચિત લાધયે-આંકણી.

x

x

x

x

સત્ય વચનનાં એહવાં ફલ છે, મન માનો તે ચાખો હે, સં

મૃષાવાદ પરહરવા કેરી, પ્રજા સહુકો રાખો હે, સં ૯ સસનેહાં

માનતુંગ ને માનવતીનો, રાસ રચ્યો મેં રૂડો હો, સં

લેજો કવિજન એહ સુધારી, હોયે ને અક્ષર કુડો હે. સં ૧૦

મે તો કરી છે બાલકીડા, હું શું બાણું જોડી હે, સં

હાસી કોઇ મ કરજો કોવિદ, મત કો નાખો વખોડી હે. સં ૧૧

ચઉવિહ સંધના આગ્રહ થકી મેં, કીયો (ધો) રાસ રસીલો હે, સં

ને કોઇ ભણુશે સુણુશે પ્રાણી, તે લહેશે શિવચીલો હે, સં ૧૨

પુરણ કાંચ મુનિ ચંદ્ર સુવર્ણ (૧૭૬૦), વૃદ્ધિમાસ શુદ્ધ પક્ષેહે.

અષ્ટમી કર્મવાટી ઉદયિક, સૌમ્યવાર સુપ્રત્યક્ષે હે, સં ૧૩

શ્રી વિજયસેનસુરિ પયસેવક, કીર્તિવિજય ઉવબ્ધયા હે, સં

તાસ શીસ સંયમ ગુણ લીના, માનવિજય યુદ્ધ રાયા હે, સં ૧૪

તાસ શિષ્ય પંડિત મુકુટમણિ, રૂપવિજય કવિરાયા હે. સં
 તાસ ચરણ કશ્ણાથી કરિને, અક્ષર ગુણ મેં ગાયા હે. સં ૧૫
 અણહિલપુર પાટણમાં રહીને, માનવતી ગુણ ગાયા હે. સં
 દુર્ગાદાસ રઠોડને રાજ્યે આણુંદ અધિક ઉપાયા હે. સં ૧૬
 સડતાલીશેં ઢાલે કરિને, કીધો રાસ રસાલા હે. સં
 મોહનવિજય કહે નિત હોજો, ધર ધર મંગલમાત્ર હે. સં ૧૭ સસનેહાં
 (પત્ર ૩૧ પ્ર. કા.)

—સંવત્ ૧૭૮૩ વર્ષે માસોત્તમ પોપ માસે શુક્લપક્ષે પ્રતિપદા
 ૧ તિથૌ કુંજવાસરે લિપીકૃતં શ્રીમદ્ અનહલપુર પત્તને સુભંભવતુ—
 ૪૮-૫. ૧૪ આ. ક.

—સ. ૧૮૩૫ કા. શુ. ૨ સોમ પ. વિવેકવિજયેન લિ. આવક
 દેવગુરુભક્તિકારક હરખચંદ-પઠનાથે, પાદરા નગરે શ્રી શાંતિનાથ પ્રસા-
 દાત્-૫૮-૧૨ ભ.

—સર્વગાથા ૧૦૧૫ સં. ૧૮૦૭ માધ વદિ ૬ ભોમ પ. પુણ્ય
 વિજય ગં શિ. રત્નેન લિં સલપુરે મરધરે ૩૪-૧૫ ગારીયાધર ભ.

—પં. શ્રી શ્રી માણિક્યવિજયજીના તન્ સીષ્ય મુ. જ્ઞાનવિજે
 લક્ષીતંગ શ્રી વડાવલી નગરે શ્રી માહાતીર સ્વામી પ્રસાદાન્ રવીવારે
 પાછીલે દીવસ પોહરે સંવત્ ૧૮૪૨ આવણ સુ. ૯; ૪૫-૧૩
 પાલણપુરમાં.

—૩૪-૧૭ છેલ્લું પાતું નથી. પ્રત જૂની છે, પાલણપુર ભ.

—પત્ર ૪૨ અમરવિજય સીનોર.

—સં. ૧૮૫૬ માગશીર માસે સુક્લપક્ષે ૧૩ તિથૌ સોમવાસરે
 લિંબડી ગ્રામે વાહેરા ડોસા તત્સૂત વોહેરા ચેહા તત્સૂત વોહેરા જ્યરા-
 જનિ કાજિ રાસ લખાવ્યો છિ. ૬૫-૧૦ લીં.

—ળી. ડી. ૧૫૭ રો. એ. સો. મુઅઈ નં. ૧૯૪૭ ૩૫-૧૫.

—સં. ૧૮૬૯ ભાદ્રવા વદિ લિ. સુતી રગસાગરેણુ વિસલાપુર
 અધ્યે ૩૩-૧૫ વિ. ને. ત્રં. ૪૫૨૩ તેમજ નં. ૪૫૨૨.

—સં. ૧૭૮૬ વર્ષે 'મહા' શુદ્ધિ ૫ દિને લિં. શ્રી પૂજ્ય શ્રી ઋષિ શ્રી ૬ કેશવજી તત્ શિષ્ય પૂજ્યજી ઋષિશ્રી રાજસીહજી તત્ શિષ્ય શ્રી પંડિત પુજ્યજી ઋષિ શ્રી ૫ વસ્તાજી તત્ શિષ્ય શ્રી ૫ કર્મચદ્ધજી ઋં ધનજી ઋં વાઘજી ઋં હીરજી ઋં સીવજી વૈ, કલ્યાણજી વૈ બાથાલિ, મુનિ ધનજી. ૨૮-૧૫ કોટ ઉ. પો-નં. ૧૪૫.

(પ્ર. ભીમશી માણેક, તેમજ સવાધયંદ રાધયંદ.)

(૮૪૪) પુન્યપાલ ગુણસુંદરી રાસ સં. ૧૭૬૩ શુ. ૧૧ ગુરૂપત્તનમાં.

અંતે—

શ્રી વર્ધમાન જિનપદ પ્રભાકર યસ ધન દિસોદિસિ ગાજેજી,
શ્રી વિજયરત્નસૂરીસર કેરા અતિ રમણિક રાજેજી.

કીધી રાસ તણી પરિ રચના ગુણ રસ સંજમ વર્ષેજી,
શુદ્ધિ એકાદશી સુરગુરૂ દિવસે દિવસે પત્તન માહે હર્ષેજી.

શ્રી વિજયસેન સૂરીસર સેવક કીર્તિવિજય ઉવઝાયંજી,
પંડિત માનવિજય તસ સેવક સાધુ તણા ગુણ ગાયાજી,

તાસ સીસ પંડિત મુગટમણિ રૂપવિજય ગુરૂ રાયાજી,
મોહનવિજયે રાસ રચ્યો એ પામી ચરણ પસાયાજી,

પંડિત લઘ્વિવિજય તણો સેવક માણિકવિજય ઉપદેશે,
કીધો રાસ સંબંધ સલુણો આણી હેન વિશેષેજી.

(૨૫ પત્ર. પ્ર-કાં.) બ.

(૮૪૫) અંદ રાજનનો રાસ સં. ૧૭૮૩ પોષ શુદ્ધ ૫ શનિવાર.
રાજનગરમાં.

આદિ—

દહા.

પ્રથમ ધરાધવ તીમ પ્રથમ, તિર્થકર આદ્ય,

પ્રથમ જિણુંદ દિણુંદ સમ, નમો નમો નાભેય.

૧

અમીત કાંતિ અદ્ભુત સિખા, સિર ભુષીત સોઝાહ,

પ્રગટયા પદમ દ્વહ થકી, સિધુ સલિલ પ્રવાહ.

૨

ક્ષુધા સહિ કેવલ લહી, દીધૂ પ્રથમજ માત,	
જનનીવછલ એમ જે, તે જગ જાત સુખત.	૩
જાસ વંશ અવતંસ સમ, પ્રભુ તીયુક્તિ સુભૂક્તિ,	
વિલસી મુકુર નિવાસની, વરી વધૂ જે મુક્તિ.	૪
લઘુવયે ઇચ્છા ઇક્ષુની, પારણ દિન પણ તેહ,	
મિષ્ટ ઇષ્ટ પ્રભુને સદા, મીઠું મંગલ એહ.	૫
ગણધર દાદસ અંગીકા, ધારક સૂત્ર કહેવ,	
જંગમ નાંણુ તણા જલધિ, પુંડરીક પ્રણમેવ.	૬
તું વરદાતા શારદા, સચરાચર આભાસ.	
કહેતાં શીયલ સંબધનો, વસિ મુઝ મુખ આવાસ.	૭
ગુરુ દરીયો ભરીયો ગુણે, તરીયો કિણુવિધ જય,	
જાસ અકથ ઉપગાર ભર, પ્રણમુ તેહના પાય.	૮
અંદ નરિંદ તણો રચું, સીયલ ગુણે સુચરિત,	
શ્રોતા શ્રુતિ ભૂષણુ નિપુણ, પરમ ધરમ મુપવિત.	૯
એહ કથા રસ આગલે, મુધા મુધા આયાસ,	
તે સાંભલિયો રસ રસિક, કવિજન વચન વિલાસ,	૧૦
મધુર કથા રચના મધુર, વક્તા મધુર તિમ હોય,	
મધુર એતો ઘેં મધુરતા, હુધ જે શ્રોતા કોય.	૧૧

x

x

x

x

અંતે—

ઢાલ ૩૩.

તપગઢ નાયક ગુણગણિ લાયક, વિજયસેન સુરિદાજ,	
પ્રતિબોધો જિણે દિલ્લીનો પતિ અકબરસાહ ભૂમિદાજ.	૧૬
તાસ ચરણુ શતપત્ર મુમધુકર, કીર્તિવિજય ઉવઝાયાજ,	
તાસ શીષ કવિકુળ મુખમડન, માનવિજય કવિરાયાજ.	૧૭
તસપદ સેવક મતિશ્રુતસાગર, લબ્ધિપ્રતિષ્ઠ કહાયાજ,	
પંડિત રૂપવિજય ગુણુ ગિર્યા, દિનદિન સુચશ સવાયાજ.	૧૮

- તેહને બાળકે મોહનવિજયે, અઠોત્તરસો ઢાળેજી,
 ગાયો અંદ અરિત્ર સુરંગો, અરિત્ર વચન પરનાલેજી. ૧૯
- કીધો ચોથો ઉલ્લાસ સંપૂર્ણ, ગુણ વસુ સંયમ વર્ષેજી,
 પોષ માસ સિત પંચમી દિવસે, તરણિજ વારે હર્ષેજી. ૨૦
- રાજનગર ચોમાસું કરીને, ગાયો અંદ અરિત્રજી,
 શ્રવણ દેઈ શ્રોતા સાંભળશે, થાશે તેહ પવિત્રજી. ૨૧
- જે કોઈ ભણશે ગણશે સુણશે, તસ ધર મગલમાલાજી,
 દિન દિન વધતી વધતી થાશે, નિર્મળ કીર્તિ વિશાલાજી. ૨૨
- અધિકું ઓધું જે કહેવાણું, મિચ્છા દુકક તેહજી,
 ધ્રુવ જગ અચલ હોજો ધરણીતલ, અંદતણા ગુણ એહજી. ૨૩

કળશ.

એ અરિત્રસાગરહુતી નિરખી યત્ન સુરગિરિ આદ્યો,
 અંદ નૃપ સંબધ રાશિ જિમ અતિહી પ્રભાકર ઉદ્યો;
 શ્રી વિજયક્ષેમ સુરિંદ રાજ્યે, કરી પરમ ગુરવદના,
 કવિ રૂપમેવક મોહનવિજયે, વર્ણવ્યા ગુણ અંકના. ૧

—સકલ પંડિત શિરોમણિ પ્રવર પ્રધાન પંડિત શ્રી ૧૦૮ પંન્યાસ
 શ્રી રાજસાગરજી-તત્ શિ૦ પં. શ્રી યોગ્યસાગરગણી-તત્ શિ૦ શિવ-
 સાગરેણ લિપિકૃત. સં. ૧૮૫૦ વર્ષે મતિ આશ્વિન્ય સુદિ ૧૦ દિને
 શ્રી ધ્રાણપુર નગરે શ્રી આદીશ્વર જિન પ્રસાદ-શ્રી મહાવીર જિનપ્રસા-
 દાત્. શિવસાગરસ્ય વાચનાર્થ. શ્રી જીરાવલી પાર્શ્વજિન પ્રસાદાત્-
 ૧૨૬-૧૩ ધો૦

—સકલ પંડિત શિરોમણી પંડિત શ્રી ૧૯ પં. શ્રી માણિક્ય-
 વિજયગણિ, તત્ શિષ્ય પંડિતશ્રીપ વિનયવિજયગણિ, શિષ્ય પં. ત્રેમ-
 વિજય લિખિત. સવત્ ૧૮૪૧ વર્ષે આશુશુ વિદ પ દિને રવિવાસરે
 સપૂણે શ્રી બેલા નગરે. શ્રી પદ્મપ્રભુ જિન પ્રસાદાત્. મંગલ વાચક-
 સ્થાપિ લેખકસ્થાપિ મંગલ, મંગલ સર્વલોકાનાં ભૂર્ભુવિપતિ મંગલ. ૧

૧ ધતિ શ્રેયં. શુભભવતુ કલ્યાણુઃ (આ પછી પાછળથી એવું ઉમેર્યું છે કે સં. ૧૮૭૫ આવણુ વદ ૨ અંદતો રાસ ૧ માત્રા રાધવજીને આપ્યો છે સાટે રમાલ ૧ લીધો છે તેનો દોષ દરદાવો કરે તો જીવણુ જવાખ કરે લી. જીવણુ.) ૯૭-૧૫. અનંત-ખીજ પ્રત પાનાં ૯૭-૧૫ પણ છેલ્લું ૯૭ મું પાનું નથી. અનત.

—ખંડિત ૨૧ પાનાં, ૧૯ પંક્તિ મો. સેં. લા.

—ધતિશ્રી મોહન વિરચિતે અંદ્યરિત્રે પ્રાકૃત પ્રખધે અંદ પ્રગટન ૧-વીરમતી વધ આભાગમન ૨ સંયમગ્રહણુ ૩ શિવપદપ્રાપ્તિ ૪ રૂપાભિશ્ચતુર્ભિ કલાભિઃ સમર્થોયં ચતુર્થોલ્લાસ ૪ ધતિ શ્રી અંદરાસ સંપૂર્ણુ સવત ૧૮૮૧ ના વર્ષે મૃગશિર માસે શુક્લપક્ષે ચૌદસ તિથૌ રવીવાસરે લિપીતં. સકલ પડિત સભા શ્રગાર હારવિરાજમાન પંડિતોત્તમ પંડિત શ્રી શ્રી શ્રી ૧૦૮ પં. મેઘવિજય ગ૦ તત્ શિષ્ય પં. શ્રી ૧૯ પં. હંસવિજય ગ૦ તત્ શિષ્ય પં. વિવેકી તેજસ્વી સભારંજનીક પ. શ્રી રત્નવિજય ગ. તત્ શિષ્ય પં. શ્રી ૫ પ. તત્ શિષ્યપાયરજરેણુ સમાન કલ્યાણુવિજય લિપનીયા ઇદં પુસ્તિકા શ્લોક સંખ્યા ૫૦૦૦ પત્ર ૯૦ પં. ૧૬ આ. ક.;-૧૭૮-૧૨ ધો.

—સં. ૧૯૦૨ ફાગણ માસે શુક્લપક્ષે તીથૌ ૧૩ વાર ભોમવારે ૯૦-૧૬ ગો. ના.

—સકલ ભદ્રારક પુરંદર ભદ્રારક શ્રી શ્રી શ્રી ૧૦૦૮ શ્રી વિજયદેવ સૂરીશ્વર ચરણુસેવી મહોપાધ્યાય શ્રી શ્રી શ્રી ૧૦૮ શ્રી વિનીતવિજય ગણિ તત્ચિષ્ય વિપ્રધમુખમંડન પંડિત શ્રી. પં. તેજવિજયગણિ તત્ચિષ્ય પડિત શ્રી ૫ શ્રી માનવિજયગણિ તત્ચિષ્ય પં. શુભ વિજયગણી તત્ચિષ્ય કનકવિજય લિખિતં. સંવત્ વસુ અહ સયમ (૧૭૯૮) વર્ષે વૈશાખ માસે શુક્લપક્ષે રિક્તા તિથૌ ચતુર્દશીદિને ભૃગુવાસરે મધ્યાહ્ન સમયે વિજય મૂર્ત્તે રાજનગરે લખ્યો છે. અથાથ ૩૦૦૦ સીનેર અમરવિજયજી.

(૮૪૬)+ ચોરાશી.

આદિ—

ઋપમસ્ત.

પ્રભુજી ઓલભડે મત ખીજો.

બાલપણે આપણુ સસનેહિ, રમતા નવ નવ વેષે

આજ તુમો પામ્યા પ્રભુતાર્થ. અમે તો સંસારની વેષે હો. પ્રભુ

x

x

x

x

અતે—

મહાવીરસ્ત. પછેડાની દેશી.

દુર્લભ ભવ લહી દોહલોરે, કહો તરીયે કેણુ ઉપાયરે, પ્રભુજીને વીનવુંરે.

x

x

x

x

વર્ધમાન મુજ વીનતીરે, કાંઈ માનજો નિશદીશરે;

મોહન કહો મનમંદિરે, કાંઈ વસિયો તું વિસવાવીશરે. પ્ર. ૮

—પ્ર. ચોવીશી વીશી સંગ્રહ પૃ. ૮૪ થી ૧૧૦.

૪૧૩ કેસરવિમલ [ત૦ શાંતિવિમલના શિષ્ય]

(૮૪૭)+ સૂક્તિમાલા. સં. ૧૭૫૪

આદિ—

સકલ સુકૃતવલ્લી વૃંદ જો મૂર્તિમલા,

નિજ મનસિ નિધાય શ્રી જિનેન્દ્રસ્ય મૂર્તિ.

લલિત વચન લીલા લોકભાષા નિપદૈ,

રિહ કતિપય પદ્યે સુક્તમાલા તનોમિ ॥

૧

તત્વજ્ઞાન મનુષ્ય સજ્જન ગુણુ ન્યાય પ્રતિજ્ઞા ક્ષમા,

ચિંતાધ ચ કુલે વિવેક વિનયો ત્રિલોપકારોદયમા,

દાનકોધ દયાદિ તોપ વિપયા સાક્ષ પ્રમાદસ્તથા,

સાધુ શ્રાવક ધર્મર્મવર્ગ વિપયા જ્ઞેયા પ્રસંગા અમી ॥

૨

આમ જો શ્લોક આદિમાં સંસ્કૃત આપી પછી આપાના ૩૭ છંદો

છે તેમાં આદિનો

સંકલ કરમ વારી, મોક્ષ કર્મોધિકારી,
ત્રિભુવન ઉપગારી, કેવલજ્ઞાન ધારી;
ભવિજન નિત સેવો, દેવ તે ભક્તિ ભાવે,
ઇહજ જિન ભજતાં, સર્વ સંપત્તિ આવે.

૧

*

*

*

*

અંતે—

ભવવિષય તણા જે અંચલા સૌખ્ય જાણી,
પ્રિયતમ પ્રિયયોગા ભંગુરા ચિત્ત આણી,
કરમદલ ખપેછ કેવલ જ્ઞાન લેછ,
ધન ધન નર તેછ મોક્ષ સાધે' જિ કેછ.

૩૭

ઇત્યેવ મુક્તા કિલ સૂક્તમાલા, વિભૂષિતા વર્ગશ્ચતુષ્ટયેન
તનોતુ શોભામધિકં જનાનાં, કંકે સ્થિતા મૌક્તિકમાલકેવ.

૩૮

આસીત્ સદ્ગુણસિધુપાર્વણશશી શ્રીમત્પાગચ્છેશ,
સૂરિ શ્રી વિજયપ્રભાભિધ ગુરુ જાયા જગદ્વંદન;
તત્પટ્ટોદય ભૂધરે વિજયતે ભાસ્વાનિવોયત્રભઃ

સૂરિ શ્રી વિજયાદિરત્ન સુગુરુ વિદ્વજજનાનંદભૂ.

૩૯

વિખ્યાતાસ્તદ્રાજ્યે, પ્રાણા શ્રી શાંતિવિમલ નામાનિ,

તત્સોદરા બભૂવું, પ્રજો શ્રી કનકવિમલાલા.

૪૦

તેષામુભૌ વિનેયૌ, વિદ્વત્કલ્યાણવિમલ ઇલાધ,

તત્સોદરો દ્વિતીયઃ, કેશરવિમલાભિધો વરજઃ

૪૧

તેન ચતુર્ભિવર્ગૌ, નિરચિતા ભાષાનિપદ્ધ રચિરેયં,

સૂક્તાનામિહમાલા, મનોવિનોદાય ખાલાનાં.

૪૨

વેદેદ્વિયર્ષિચંદ્રે (સવત્ ૧૭૫૪) પ્રમિતે શ્રી વિક્રમાદ્યગતે વર્ષે,

અગ્રંથી સૂક્તમાલા, કેશરવિમલેન વિચ્છેન.

૪૩

—સંવત ૧૮૧૧ વર્ષે વૈશાખ વદિ ૧૨ રવૌ પ. શ્રી રત્નેન
વારાહી નગરે લિ. ૮-૧૬ પ્ર. કા. નં. ૨૪૦.)

—સંવત્ ૧૯૧૧ ના વર્ષે આસાઢ વદ ૫ દને લખ્યો છે. ૯-૧૨ પ્ર. કા.

—સંવત ૧૮૬૮ વર્ષે પોસ વદ ૬ ભૃગૌ સકલપંડિત પ્રવર પંડિત પં. શ્રી શ્રી ૧૦૮ પં. શ્રી ભોજવિજયજી તત્ શિષ્ય પં. ઉત્તમવિજયજી તત્ શિષ્ય પં. શ્રી વનિતવિજયજી તત્ શિષ્ય એલા લખમીચંદ પઠનાર્થ. સુ. અમરવિજય પં. મેઘસંત લખીતં-રોહિડા મધ્યે શ્રી શાંતિનાથજી પ્રાસાદાન્ શુભંભવતુ. ૧૬-૧૩ ના. ભં.

—સકલ પંડિતચક્રચક્રચૂડામણિ પંડિતોત્તમ પંડિત શ્રી ૧૦૮ શ્રી શ્રી જસવંતવિજયજી શિષ્ય ચરણસેવી પ. ધનવિજયજી લિપિકૃત્વા. ભાવચારિત્રીયા મોતિચંદ વાંચનાર્થ આત્માર્થ, સં. ૧૮૬૦ રા મિતિ માહા પદ સમ્પત્તિ તિથો બુધવાસરે લીખીત્વા ગ્રામ દેવરિયા નગરે ઉદાવત રાજશ્રી ભૂપાલસિંધજી રાજ્યાન્. ૧૧-૧૪ ગો. ના.

(૮૪૮) વંકચૂલ રાસ સ. ૧૭૫૬

(દ્વહા)

આદિ—ત્રિભુવનનાયક ગુણુતિસો, પ્રણમું આદિ જિણુંદ; ૧
જગજન તિમિર નિવારવા, ઉદ્યો પુંનિમ ચંદ.
નીલમણિ પરિ નીલ સુતિ, પ્રણમું પ્રાસ જિણુંદ; ૨
ભવિયણુ વાંછિન પૂરવા, પરતિપ સુરતર કંદ.
સિદ્ધારથ નૃપ કુલતિસો, ત્રિસક્ષાનંદન વીર, ૩
પ્રણમું જિન ચોવીસમો, સુરગિરિ જેમ સુધીર.
સારદ શશિ જિમ નિરમલી, પ્રણમું સારદ માય ૪
ભાવે નમુ વક્ત્રી નિજ ગુર, જે મનવાંછિત દાય.
વંકચૂલ નરરાયનો, નિયમ તણે પરસગિ.
તસ સંખંધી કહુ હવે, સુણુયો જન મનિ રંગ. ૫

હાલ. આજ અમારે આંગણુકે હું જાણું સુરતર ફલિઓરે—એ દેશી.

અતે—

- ભવિયણુ નિયમતણું ફલ દેષો, નિયમ થકી સુષ હોવે રે;
 નિયમ તણું વ્રત સાધ જે જે, શિવ રામા તસ જેવેરે ? ૧ ભ.
 ભોગ અને ઉપભોગ તણું જે, નિયમ વ્રત આરાધેરે.
 શ્રી વંકચૂલ તણું પરિ તે નર, સરગ તણું સુષ સાધેરે. ૨ ભ.
 વિનય કરી ગુર પાય નમીજે, રાજ ઝઘડ સુષ લીજેરે;
 સંગત સરસા ફલ પામીને, સદગુર સંગત કીજેરે. ૩ ભ.
 શ્રી વંકચૂલ ચરિત્ર વષાંણ્યો, નિયમતણે પરસંગેરે,
 મનવહિત ફલ હોય નિરંતર, સાંભળતાં મન રંગેરે. ૪ ભ.
 સંવત સતરે છરખને ગાયો, શ્રી વંકચૂલ નરેસોરે;
 સુંદર મંદિર મતિ ખંદિર, શ્રી સધ તણે આદેશોરે. ૫ ભ.
 તપગઢ ગયણુ દિવાકર સરિસો, શ્રી વિજયપ્રભ સૂરીસોરે,
 સંપ્રતિ ગોયમ ગણુહર સરિસો, શ્રી વિજયરત્ન મુનીશોરે. ૬ ભ.
 તેહ તણે રાજે જયવંતા, શ્રી શાંતિવિમલ કવિરાયા રે;
 તાસ સહોદર ધણુ પરસગે, કેસરવિમલ ગુણુ ગાયા. ૭ ભ.
 ગુણુ ગાતાં ગુણુવતા કેરાં, ફલય મનોરથમાલારે,
 ધમિ વ્રતધરના ગુણુ ગાતાં, નિવસે ધરે ધરે લહિ વિશાલારે. ૮ ભ.

—લિપિકૃત મુનિ વિવેકસાગરેણુ. જાવાલપુર નગરે સંવત ૧૭૬૩ વર્ષે શ્રાવણુ વદિ ૧૫ દિને ૬-૧૨ પાલણુપુર ભં.

[આ કવિના શિષ્ય કાંતિવિમલ થયા છે તે માટે હવે પછી જુઓ]

૪૧૪ દાનવિજય. (ત૦ તેજવિજય શિ૦)

(૮૪૯) લલિતાંગ રાસ. ૧૭૬૧ વિધા.

૧ અષ્ટાપદ સ્ત. ૧૭૫૬ ખારેજ ચોગાસું.

અતે—

સંવત સતરને વરસ છપને, રહી આરેજ ચોમાસ;
 ઋષભ શાંતિ જિનરાજ પદે, સ્તવન રચ્યું ઉલાસ. ૧૪
 તપગણપતિ શ્રી વિજયરાજ સૂરિ તસ પદ સેવા કરી;
 દાનવિજય કહે સંધને હોજો, એ તીરથ જયકારીરે. ૧૫

૨ સપ્તભંગીગર્ભિત વીર જિનરત. સં. ૧૭૭૨ વૈશાખ માસ
 આદિ—

સકલવાચક ચક્રવર્તી મહોપાધ્યાય શ્રી ૭ શ્રી યુદ્ધિસાગર ગણિ ગુરુઓનમઃ
 ફહા.

સિદ્ધ સવે પ્રણુમી કરી પરમાનંદ સ્વરૂપ,
 પરમેષ્ઠી પાંચે સદા, નિહચ્ચેસું અવિરૂપ. ૧
 ઋષભ આદિ જિનવર નમું, શ્રુતદેવી આધાર,
 વલી સંભાર નિજગુરુ, તેજ નભિં જયકાર.

x

x

x

x

અતે—

શ્રી વિજયરાજ સૂરીસર રાજિં, યુષ્ણિહ શ્રી જિનરાજરે,
 પંડિત માહિં પ્રધાન વિરાજે, શ્રી તેજવિજય યુધરાજરે. ૬૦ ભ૦
 નેહ ગુરુ પંકજ સેવી, યુધ દાનવિજય મન હરખેરે,
 ચોવીસમા જિનરાજનિ દૃષ્ટિ આણુંદ ઉપજે નિરખઈરે ૬૧ ભ૦

કવશ.

ઈમ વીર જિનવર વિશ્વ હિતકર ગાઘઉ જન શંકરે,
 વૈશાખ માસિં અચલ લોચન સંયમ ભેદ સંવસરે,
 શ્રી તપગચ્છ રાજ બહુ દિવાળ શ્રી વિજયરાજ સૂરીસરે,
 તસ રાજે યુષ્ણિહ વીરસામી દાનવિજય કવિ સુખકરે. ૬૨ ભા.

૩ ચોવિસ જિન સ્તુતિ.

આદિ—

શ્રી ઋષભ જિજ્ઞેસર કેસર ચરચિત કાય,

ત્રિભુવન પ્રતિપાલે બાલકને જિમ માય.

અંતે— શ્રી વિજયરાજસુરિ ચરણ કમલ સુપસાય,

કહે દાનવિજય ધ્રમ મંગલ કરયો માય.

—લિ. મોહનવિજય. ગુરુવારે રાત્રે અંદરે. ૩-૧૩ આ. ક.

૫-૧૧ વિ. ધ.

૪૧૪ ક જસવંતસાગર (કલ્યાણસાગર—જશસાગર શિ૦)

(૮૪૯ ક) કર્મસ્તવન રતન પૂર્વાર્ધ—સં. ૧૭૫૮ પહેલાં.

અંતે—

(કલસ)

ધય સમલ વેદી દુઃખ છેદી સીમધરજિન દિનમણી,

વિનબો ભગતિ બલીય જીગતિ ભાવના મનમૈ ઘણી,

કલ્યાણસાગર સુગુર સેવક જસસાગર ગુર ગુણનિલા,

કવિ કહે જસવંત સુણો ભગવંત તારિ તારિ ત્રિભુવનતિલા. ૪૭

—સં. ૧૭૫૮ વર્ષે મીતિ વૈશાખ વદિ ૩ અક્ષય તૃતીયા દિને

સકલ પંડિત શ્રી ૫ શ્રી અજિતસાગરજી શિ૦ ૫ શ્રી મહિલાસાગરજી

શિ૦ ૫ શ્રી અનોપસાગરજી શિ૦ ગણિ અજગસાગરેણ વિષિતા—શ્રી

રૂપનગર મધ્યે શુકલ પક્ષેતિ મંગલમાલિકા.

(વિ. ધ.)

૪૧૪ ખ કાહાનજી. (લોં. તેજસિંહ શિ૦)

(૮૪૯ ખ) સામાયિક દાપ સદાય સ. ૧૭૫૮ સુરતમાં.

અંતે—

પૂજ્ય શ્રી તેજસધજી, સુરત નગર ચોમાસે,

વરસ સત્તર અઠાવને, ગણી કાંહાનજી ધ્રમ ભાસે.

(૧૬ ગાથા પ્ર. કા.)

૪૧૫ લક્ષ્મણ (૨) (મલધારગચ્છ-વાચક લંગવંતવિલાસશિ.)
(૮૫૦) છ આરાની ચોપાઈ-સં. ૧૭૫૮ કા. શુ. ૧૩ ખુધ પટનામાં.
આદિ—

શ્રી જિનદેવ આરાધીયે રે લાલ, વંદી શ્રી ગુરુપાથ સુખકારીરે.
માતા સરસતિ વીનમી રે લાલ, શ્રી ગણધર ગુરુપાથ, સુખકારીરે
ભાવે જિનવર વંદીયે રે લાલ.

x

x

x

x

અંતે—

સંવત સતરહસૈ સમયે અઠાવનઈ રે, કાશ્યુન ને સિત પાષિરે
ત્રિતાયા ખુધવારે રાસ રચ્યૌ, સુભ ભાવસૌં રે,
દેવશાસ્ત્ર ગુરુ સાધી રે. ૩૮ નમો.
પ્રાચી દિશિ મંડળ પટ્ટણૌ પુર પુરગટૌ રે,
ગંગા તટિ શુભ થાંનરે,
તિહાં નિવસૈ સંઘ ચતુવિધ પુણે પરભાવસૌ રે,
ધરે ધર્મનો ધ્યાંનરે. ૩૯ નમો.
વંશાં શશિ રઈ ઠસ વંશજ રે, ગોત્ર ગહમડાં નાંમરે,
કરમચંદ પુત્ર હીરાનંદ ન્યાતમાંરે, તેહના દયા વિષે પરિણામ રે. ૪૦ નમો.
તસ સુત દીપચંદ ગુન નાયક જાણીયેરે, આગ્રહ તેહને એહરે.
કરી ચૌપહી ચિત ચોખે ભલ ભાવસૌંરે, હુવે ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ ગુણ ગેહરે. ૪૧ નમો.

કલસ.

શ્રી આદિ જિનવર સકલ સુખકર યુગલ ધરમ નિવારણો
સમક્રિત દાતા શુભ વિખ્યાતા ભવસમુદ્રહ તારણો,
ગચ શ્રી મલધાર મંડળ દુહવિહંડળ વાચક શ્રી લંગવંતવિલાસજી
તસ શિષ્ય મુનિશ્રી કહધ લક્ષ્મણ શ્રી સંઘ પૂરૈ આસજી.

૪૧૬ નેમવિજય [તં હીરવિજયસૂરિ-આણુંદવિજય-
મેરૂવિજય-લાવણ્યવિજય-લક્ષ્મિવિજય-તિલકવિજય શિ૦)
(૮૫૧)+ શીલવતી રાસ. (શીલરક્ષાપ્રકાશ રાસ) સં. ૧૭૫૦

આદિ—

દૂડા.

ઝંકાર અક્ષર અધિક, જપતાં પાતિક જંત	
એહવી અધિકો કો નહિ, શિવપુર આપેં સંત	૧
અધ્યાપક આકે પુહર, આખેં આલસ છંડિ	
ચોતિરૂપ જગદીસ જે, માલે સમતા મડિ.	૨
મચ્છા રાષેં અતિ ધણી, લય આણું ગુણુ લીણુ,	
અંતર ધરિઅ ગુર ગુર, હયલે કીધા છીણુ.	૩

x

x

x

x

અંતે—

ગચ્છ ચોરાશી શિરોમણુ છાજે, તપગચ્છ અધિક દિવાજે હે,
ગચ્છપતિ શ્રી વિજયરત્ન સુરંદા, રાજ્યેં રચ્યો સુખકંદા હે સસનેહી. ૧૪
સતિય શિરોમણિ શીલવતીનો, સાચો વ્રત છે નગીનો હો,
રાસ સંપૂર્ણ સત્તરપંચાસે અખાત્રીજ રસ ધારસે પો. સં ૧૫
કૂડ વચ્ચન મિથ્યાનાં દૂષણુ, ભાખ્યો રસના પોષણુ હે,
ત્રિવિધ કરી નેહે ખમાવું, મિચ્છા દુકડ દિયો ઠાવું રે. સં ૧૬
રસના દોષે અધિક કહાયે, પરભવ તે ન સુહાયે હે,
સતી ચરિત્રનુ નામ સંભારી, હોજો મુજ સુખકારી હે. સં ૧૭
પંડિત વાંચી સહી શુદ્ધ કરજો, એની કૃપાદષ્ટિ ધરજો હે,
ખંડ છઠ્ઠીની ઢાળ અઢારે, પૂરી સમી ગુણુ લાંરે હે. સં ૧૮
ભણે ગણે જે રાસ રસાલા, તે ધર મંગલમાલા હે,
નેમવિજય સતિ ગુણુ ગાજો, વૃદ્ધિ વૃદ્ધિ પદ થાજો હે. સં ૧૯

—સર્વ ગાથા ૪૩૭ સર્વ ખડે ઢાલ ૮૪ અંથાઅંથ ૨૫૬૭ સીલ-
વતિ મહાચરિત્રે મોક્ષગમનો નામ જળો ખંડ સમાપ્ત. ભદ્રારક વિજ-

યપ્રભસૂરી ચરણસેવી પં. સુમતિવિજયગણી શિ. પં. ગજવિજયગણી શિ. ચરણસેવિત રામવિજયેન લિ. સં. ૧૭૮૧ ભાદ્રવા વદ ૧૧ ગુરવાસરે કૃષ્ણપક્ષે. ૬૦-૧૭. પ્ર. કા.

—સં. ૧૮૪૭ વર્ષે વૈશાખ માસે શુક્લપક્ષે વાર ગૂરૌવાસરે ભદ્રારક શ્રી ૫ ઉદયસાગર સૂરીશ્વરાન્ સુપરીકરાન્ પંડિત શ્રી ૫ ચારિત્ર-સાગરજી સત્કેન લ૦ મૂં. હેમસાગર. ૪૫-૨૦ પ્ર. કા. નં. ૯૮૧.

—પ્ર૦ પ્રાચીન કાવ્યમાલામાં. વડોદરા.

(૮૫૨)+ નેમિ બારમાસ. સં. ૧૭૫૪ માધ શુ. ૮ રવિ. દીવ બંદરમાં.

આદિ—

સમરીઈ શારદ નામ સાચું, એહ વિના જાણીએ સર્વ કાચું,
જ્ઞાન વિજ્ઞાન ને ધ્યાન આપે, મહિરની લહિર અજ્ઞાન કાપે. ૧
ચરણ નમી ગુરૂતણો માસ ગાઉં, નેમ રાણુલને ચિત્ત ધ્યાઉં,
જે પ્રભુ સત્ય સંપત્તિદાતા, એ જિનભૂષણ સુહી જીતનાતા. ૨
નેનના હેતસ્યું નેહ જણાવે, માસ બારે કહી પ્રીઉ મનાવે,
માસ એ માગસિર મન્ન લાવે, રાજલ વચણુસ્યું નેમ સુણાવે. ૩

x

x

x

x

અંતે—

નેમ રાણુલ મેરે ગાધ્યાં, પાધ્યાં આનંદ આપ,
પરમેસર પદ ગાયતાં, જાધજે વિર્યાં પાપ,
તપગણ વિષ્ણુધશિરોમણિ, તિલકવિજય ગુરૂ જાસ,
દીવ બહિર માંહિ વિરચીઆ, નેમીના રે બારે માસ. ૫૭
વેદ પાંડવોને મત્ર આણો, નય અંદ સંવત એ વખાણો,
ઉદ્યોન અષ્ટમિ માસ માહ, માર્તઙવારે પૂરણુ ઉમાહ. ૫૮

—ધૃતિશ્રી રાજમતી () કૃત નેમીશ્વર દ્વાદશ માસ સંવત ૧૮૦૬ ના ચત્ર સુદ ૧૦ દીને પં. પ્રમોદકુશલ લખીતંગ મંગલપૂર

મધે ઉમેકુશલ વંસી બાધ સોના અમુલક તલસીની શ્રી પઠનારથે શ્રી.
એક ચોપડી પૃ. ૩૭ પં. ૧૮ તા. બ.

પ્ર. જૈનયુગ પુસ્તક ૧ અં. ૪ પૃ. ૧૮૬.

(૮૫૩) વછરાજ ચરિત્ર રાસ સં. ૧૭૫૮ માગશર શુ. ૧૨ બુધ.
વેલાકુલ (વેરાવળ) બંદરે.

આદિ—

અકલ ગતિ અંતરીક જિન, પ્રણમું પ્રેમે થાસ,	
વિધન હરી સેવક તણું, પૂરો પૂરણ આસ.	૧
કરણાવંત કૃપાલ તું, મોહનવલ્લી મયાલ,	
ચરમ જિન ચિત ચુંપસ્યું, ભેટયો રંગ રસાલ.	૨
સુગુણ સુલ્લણી સુંદરી, વાધેસરી વિખ્યાત,	
તુલજ તું હિ ત્રિલોચની, મુઝ મુષ વસજો માત.	૩
સરસ વચન ઘો સરસતી, વાંણી તું પ્રમાણિ,	
કપટ તજો હિવેં કાલિકા, ભારતી ગુણની પાંણિ.	૪
તું તુઠે નીરમલ હુવે, રસના કરણ સુચીત,	
વિમલ મતિ વછરાજમાં, વાચા રિયો પવિત્ર.	૫
તિલકવિજયના ચરણ જુગ, પ્રણમ હુ બહુ પ્રેમ,	
મહિમાવંત ગુરૂ માહરે, કરજ હેમ ને પેમ.	૬
સરસ કથા કૈાતક તણી, રાજ શ્રી વછરાજ,	
મન ધરજો મધુરી કથા, એ ભવજલ ધી જિહાજ.	૭

x

x

x

x

અંતે—

- દાલ ૨૬ રાગ ધન્યાસી.

મે ગાયો રે ગીરુદિ અણુગાર,	
જનમ મરણ જસ નામિ નાસઈ, બાસ્યે જસ્ય ઉપગાર.	૧ મેં.
કમલ કોમલ સુરાધિપ સુર, ભોગવી દેસ સુષસાર,	
સાસ્વતિ સિધીસિલામેં સીધારે, ટાલિ ભાવકિ ભાર.	૨ મેં.

- ઋષિગુણ રાસ ઝો શ્રવણ સુણતા, આપણને સુખકાર,
વિષય તણા દલ દુર છંડાઈ, મંડાઈ ઋધિ સંસાર. ૩ મેં.
- એહ કથા સવી સાંભલી મનથી, મુકો વિષય વિકાર,
ધર્મ કરો તુમે દઢતા પામી, પામો જિમ ભવ પાર. ૪ મેં.
- એહ ચરિત્ર શ્રી સાંતિચરિત્રથી, આંણ્યો અછે અધિકાર,
અધિક વચન અરિહત આણા વિણુ, મિચ્છા દુકક ભાર. ૫ મેં.
- નયવિનય બુધનેહે ઉદ્ધી, આગ્રહ કર્યો છકતાર,
પંડિત વાંચી સુધિ કર્યો, જાણો કુટ લિગાર. ૬ મેં.
- ગછ ચઉરાસીમાં મુગટની ઉપમ, તપગણુ તપત ઉદાર,
સુરી સદા ગુણુરેણુ ચુડામણી, શ્રી વિજેન્દ્રભ ગણુધાર. ૭ મેં.
- પાટિ પટોધર સુરિ સવાઇ, અનંગતણે અનુહાર,
લખધિ ગુણુ ગોયમ સરિપા, વિદ્યા વચર કુમાર. ૮ મેં.
- શ્રી વીજયરત્ન સુરિ સદા સુમતી, તપગણનો સિણુગાર,
સયલ ગચ્છમાંહિ સોઈ સોભાકર, વદીત પદ અણુગાર. ૯ મેં.
- તસ ગચ્છમાંહિં તેજ તપનપરિ, લખમીવીજય સિરદાર,
સુરી સોભાનીધી વાચક પદવી, વિદ્યા તણા જે ભંડાર. ૧૦ મેં.
- કોવિદ કોટિ રસ ભામિની, ભાલ તિલક ઉરહાર,
તેહ સમોવડિ છે ગુરૂ માહરા, તિલકવિનય સુષકાર. ૧૧ મેં.
- તેહ તણા પદ અણુસરીને, રચે કર્યો અધિકાર,
શ્રી વેલાકુલ બંદિર માંહિ, નેમિવિનય જયકાર. ૧૨ મેં.
- સંવત સતર અઠાવન માંહિં, સ્વેતપક્ષ અવધાર,
માસ મગસિર કવિતા નનસુખ, પારસિ ને બુધવાર. ૧૩ મેં.
- ભરણી નક્ષત્ર ભલા સિદ્ધિ યોગા, ભાનોદયથી ઉદાર,
સતોપ વચે બહુ મિત્ર મિત્રાઈ, નવ નિદ્ધિ સિદ્ધિ ભંડાર. ૧૪ મેં.
- ભૂ પીઠ દ્રૂલગેં એ ચિર યાત્રો, જગ્ગ લગેં શશિ દિણુકાર,
વાચક વક્તા પાંખો ભદ્રક, લહિયો ઋદ્ધિ અપાર. ૧૫ મેં.

ચોથો પંડ મેં પુરણ કીધો, હાલ છવીસમી ધારિ,
લછી પાંખી શ્રવણે સુણતાં, નેમિવિજય ધરઆરિ.

૧૬ મેં.

—પહેલોખંડ હાલ ૧૪ ખીજની ૧૨ ત્રીજની ૧૧ ચોથીની ૨૬
સર્વે હાલ ૬૩ શ્લો. ૨૦ (૦) ૨૧-સં. ૧૮૪૦ આસો સુદ ૮ દિને
પંભાલીયા નગરે શાંતિનાથ પ્રસાદાત્ સકલ પં. શિરોમણી પ્રવર પં.
ન્યાનવિજયગણિ ચ સકલ પં. શિરોમણી પં. જીવવિજય ગ. પં.
જસવિજયગણિ તથા પં. શ્રી બ્રાતા મણીવિજય ગ૦ તથા પ. દયા-
વિજયગણિ ચરણાંત કમલાંત શ્રી તપાગછૈ લખિતં મુની અમૃતવિજય-
૮૭-૧૫ મો૦

(૮૫૪) ધર્મબુદ્ધિ પાપબુદ્ધિ મંત્રી નૃપ રાસ—કામઘટ રાસ.

સં. ૧૭૬૮ અષાઢ વદ ૭.

આદિ—

પરમ જ્યોતિ પ્રકાસકર, પરમેશ્વર શ્રી ખાસ,
પરતા પ્રભુતા પૂરવે, સકલ મનોરથ ખાસ.

૧

x

x

x

x

અંતે—

સોહમ સ્વામીની સુદ પરંપર, સોહ તપગજ રાજરે,

હીરવિજયસૂરી સૂરિપુરંદર, છાજે અધીક દિવાજેરે.

મ. ૬

સાહ અકમર બોધક 'જગગુર', જોહનો બિરદ સવાધરે,

જુગપરધાન જે ગજ ચોરાસી, અવતંસ ઓપમ પાધરે.

મ. ૭

આણુંદવિજય બુધ સીસ વડેરા, મેરવિજય બુધરાયારે,

તસ સીસ વાચકમાંહિ સીરોમણિ, લાવન્યવિજય ઉવઆયારે.

મ. ૮

તાસ સીસ વાચિક અવતંસક, લક્ષ્મીવિજય પદ પાચારે,

તાસ સીસ વિધાના દરીયા, કવિકુલકોવિદ બાચારે.

મ. ૯

ભાલિ તિલક ભૂ ભાભિનિ કંઠે, હાર ઓપમ જસ છાજેરે,

તિલકવિજય બુધ ગુરવર ગીરયા, તપગજમાંહિ જે રાજેરે. મ. ૧૦

તસ ચરણુ રજરેણું સેવાકર, નેમવિજય સીસ ભાસિરે,
ભંણિં ગણિં જેણુ હિજ રાસો, તંસ ધરિ લખેમી વાસેરે. મ. ૧૧

આનંદસુંદર ગ્રંથ જે ગીરઝો, એ અધિકાર તિણ માંહિરે,
અધિકો ઉછો જેહ મેં ભાણું, મિચ્છા દુકક પ્રાંહિરે. મ. ૧૨

સંવત સતર અડસદ્દા વરષે, સાતીમ કૃષ્ણ આસાઢિરે,
નેમિવિજે બહુ લલો સંપદ, પરમાનંદ પદ ગાઢિરે. મ. ૧૩

શ્રી વિજયરત્ન સૂરીસર રાજિયં, રાસ રચો સુખકારિરે,
જિહાં લગિં મશિ સૂરજથિર એ, વક્તા શ્રોતા સુખકારીરે. મ. ૧૪

—ઇતિ શ્રી ધર્મબુદ્ધિ પાપબુદ્ધિ મંત્રી નૃપરાસ કથા સંપૂર્ણા. સં.
૧૮૨૭ વર્ષે જેઠ વદિ ૨ દિને લિ. પં. શ્રીકૃષ્ણવિજય ગ. શ્રી રંગેન
લીખીતં સ્વવાચનાર્થ પ્ર. કા.,—પત્ર ૧૯ અમરવિજય સીતાર.

(૮૫૫) તેજસાર રાજર્ષિરાસ સં. ૧૭૮૭ કાર્તિક વ. ૧૩ ગુર.
અંતે—

ગણ ચોરાસી મુકુટ નગીનો, તપ ગચ્છનો સિણુગાર,
પરધલ પુણ્ય મહોદય મહિમા, વધતો સુજસ સકાર. મેં. ૮

હીરવિજયસૂરિ સૂરિશિરોમણિ, તપગણ તખત ઉદાર,
ભવિક કુમુદવન વહિન જગતી, જાણે ઉગ્યો દિનકાર. મેં. ૯

જગતગુરુ જસ બહુત વડાંઈ, તાર્યા કઈ નરનારિ,
મહાવયરાગી ગુરુ ગુણુરાજિત, સૌભિત પર ઉપગાર. મેં. ૧૦

રૂપ પુરંદર સુંદર કાયા, અનંગ તણો અવતાર,
મોહ્યા મુનિજન ગુણિજન સેવે, સૂરતિરી બલિહાર. મેં. ૧૧

વડ વધતી વિદ્યાનો આગર, ભાગ્યતણો અંબાર,
મહાતુભાવ સૂરીજન રંજન, જેર કીયો જેણિં માર. મેં. ૧૨

સાહ અકબરકે પ્રતિબોધક, કીયા સુગતા વિહાર,
તસ શિષ્ય આણુંદવિજય બુધ, ગિર્યા મેરવિજય બુધસાર. મેં. ૧૩

શ્રી લાવણ્યવિજય સુગુર ઉવઝાયા, વાચક લખિમી સાધાર,
કવિ કુલ કોટીરધીર મહાકવિ, જિનાગમ સહચાર. મેં. ૧૪

તિલકવિજય ખુધ ખુધજનસેવિત, ભૂરમણી ઉરહોર,
તાસ ચરણ રજરેણુ સેવાકર, નમિવિજય જયકાર. મેં. ૧૫
સંપ્રતિકાલે ભાગ્ય વિશાલ, પ્રતિષ્ઠાદિ ગુણુધાર,
શ્રી વિજયદયાસૂરિ નૂર અનોપમ, મૂરતિ કામણુગાર. મેં. ૧૬
સૂરિ સવાઈ અધિક પુણ્યાઈ, શ્રી વિજયક્ષમા ગણુધાર,
તસ પદ પાટિ પ્રભાકર પ્રતપો, જૈન તણા સિરદાર. મેં. ૧૭
તેહને રાજ્યે રાસ એ કીધો, સરસ કથા અધિકાર,
મિચ્છાદુક્કઝ અલિક જે ભાખ્યું, સાખી કરી સંઘ ચ્યાર મે. ૧૮
સંવત સંચમ માતાપ્રવચન સુનય ચિત અંધારી,
કાર્તી માસ સુવાસ કૃષ્ણયોગે, તેરસિ નેં ગુરવાર. મે. ૧૯
એ દ્વાનચંદ્ર શિષ્ય દોલતિચદને, કથને કીધો અધિકાર,
પંડિત વાંચીને સુદ્ધ કર્યો, ભવિક જીવ હિતકાર. મે. ૨૦
જિહાં લગેં ભૂપીઠ સસિ રવિ પ્રતપોં, ગ્રહ નક્ષત્ર યોગતાર,
તિહાં લગેં એ રાસ ધિર થાયો, નેમિ સેદા સુખકાર. મેં. ૨૧

—સવત્ ૧૮૭૭ ૮૭ વર્ષે કંબોઈ નગરે ફાગુણ શુદ્ધિ ૨ શનિ-
વારે લિખિતં. મહોપાધ્યાય ચૂકામણિ ચક્ર-ચતુર્થોપાધ્યાય શ્રી લક્ષ્મી-
વિજયગણિ શિષ્ય સકલ પંડિત સભા ભામિની ભાલસ્થલ તિલકાયમાન
પંડિત શ્રી ૧૫ શ્રી તિલકવિજયગણિ શિષ્ય ચરણુરજરસિક ષટ્પદાયમાન
પં. નેમિવિજયેન લિખિતં. શ્રી દોલતચંદળ વાંચનાર્થ. પરોપકારાય પુણ્યાર્થ
કવિની સ્વહસ્તલિખિત પ્રત છે. પત્ર ૧૯ પ્ર. કા. વડો.

૪૧૬ ક ખેમચંદ (ત. મુકિતચંદ્ર શિ.)

(૮૫૫ક) ૨૪ જિનસ્તં સં. ૧૭૬૧.

અંતે—

શ્રી વિજયપ્રભસૂરિરાય, સૂરિ શિરોમણીરે સું

શ્રી વિજયરત્ન સૂરીંદ, મુનિવરનો ધણીરે સું

મુગતિચંદ ગુરૂ સીસ, ષેમચંદ ધમ ભણુધરે પેઠ

ગાયા જિન ચોવીસ, ઉલટ અતિ ધણુધરે રે ઉઠ

—પંડિતશ્રી મુક્તિચંદ્ર ગણિ શિ. પં. ષેમચંદ્રગણિ શિ. મુનિ
વીરચંદ્ર લિપતં. સં. ૧૭૬૧ ખ્રિ. મધ્યે.

—ગુલાબવિનયભંડાર ઉદયપુર.

૪૧૭ લક્ષ્મીવિનય (ખં. જિનચંદ્ર સૂરિ નં. ૪૭, ના
ગચ્છમાં લઘુ ખરતર શાખા -સાગરચંદ્ર સૂરિ-જ્ઞાનપ્રમોદ-વિ-
શાલકીર્તિ-હેમહર્ષ-અમર અને રામચંદ્ર-અભયમાણિક્ય શિ.)
(૮૫૬)+અભયકુમાર મહામંત્રીશ્વર રાસ સં. ૧૭૬૧ ક્રિ. શુ. ૫
મરોટ નગરમાં.

આદિ—

દોહા.

પરતપ સુરતર સારિણો, પ્રણમું પાસ જિણુંદ;

સુરનર કિન્નર સાસતા, પ્રણમે પય અરવિંદ. ૧

વિધનવિદારણુ સુખકરણુ, પૂરણુ વંછિત કોડ;

ધરણિંદ ને પદમાવતી, સેવે બે કરજોડ. ૨

ચરમશરીરી ચરમ જિન, સંપ્રતિ શાસન જસ;

સમરીજે મન તે સદા, આણી મન ઉલ્લાસ. ૩

આ પછી સરસ્વતિ, ગુરૂની સ્તુતિ કરી કહે છે કે:—

અભયકુમાર ગુણ વર્ણવું, બહુ બુધ બુદ્ધિ વિલાસ,

સુણતાં અચરિજ ઊપજે, જગ જગે જસ વાસ. ૪

x

x

x

x

અંતે—

ચાર ખંડ છે. તેમાં છેલ્લા ખંડની.

ઠાલ ૨૧ મી લોકસરૂપ વિચારો આતમહિત ભણીરે—એ દેશી.

બુદ્ધિ અને સમક્તિ અધિકારે ગાધ્યેરે, મુનિવર અભયકુમાર,

સાધુતણા ગુણ કહેતાં ભાવશું રે, સફલ હુવે અવતાર. ૫૦૧

- ગણધર સોહમ સ્વામિ પરંપરા, વૈરી નામા શાખ;
શ્રી કૌટિક ગણ ચંદ્રલાનિલોરે, ખરતર બિરદ જસુ ભાખ. યુ૦૨
- શ્રી જિનચંદ સૂરીસરે, જયવંતા જગ ભાણુ.
ગુણ છત્રીશે શોભતારે, આગમ અર્થ સુખાણુ. યુ૦૩
- તસુ ગચ્છમાંહે હુવા દીપતા રે, ગચ્છ જુગ રાખણુ ભાર,
છે આચારજ પદવી જેહને રે, સહુ જાણે સંસાર. યુ૦૪
- શ્રી સાગરચંદ સૂરીસરે, જસુ વર વીર મહંત;
તિણે પદ દીધું ભદ્ર સૂરીંદને રે, ગચ્છ ગુણ જસુ મહંત. યુ૦૫
- શ્રી સાગરચંદ સૂરીશનીરે, શાખા સખલ સત્તર;
તસુ પ્રસાદે દીસે દીપતીરે, દિન દિન તેજ પહૂર. યુ૦૬
- ફલ શિક્ષાદિક અનુક્રમેરે, વાચક જ્ઞાનપ્રભોદ;
પંડિત પૂરા પરગડારે, દાયક સકલ પ્રભોદ. યુ૦૭
- અંતેવાસી તેહનારે, 'સરસ્વતિ' બિરદ સુખાણુ;
ઈડરગઢ ભૂપતિ સભારે, અતિ પંડિત બલમાણુ. યુ૦૮
- સરસ વચન જ્યું શાસ્ત્રે સરસ્વતીરે, શ્રી વિશાલકીર્તિ ઉવઝાય;
તાસુ શિષ્ય વાચક પદ ધરે, હેમહર્ષ કહેવાય. યુ૦૯
- તાસ શિષ્ય જે નિર્મલા રે, અમર અને રામચંદ;
સાધુ ધર્મ ધારક સદા રે, દીપે જ્યું રવિચંદ. યુ૦૧૦
- અભયમાણિક્ય જયવત જાણિયેરે, સવિ ગુણ સૂત્ર ભંડાર;
પ્રત્યક્ષ પદ વાચક ધરે રે, દિન દિન જસુ જયકાર. યુ૦૧૧
- તસુ પય પંકજ મધુકર સમોરે, લીણો રહે નિશ દીસ;
તિણે એ ચારિત્ર પ્રકાશિયું રે, લક્ષ્મીવિનય સુજગીશ યુ૦૧૨
- સંવત નભરસ મુનિ શશી (૧૭૬૧) રે, મરોટ નગર મઝાર;
ફાલ્ગુન શુદ્ધી પંચમીરે, તુગીપતિ દિનવાર. યુ૦૧૩
- એ આવશ્યક સૂત્રથીરે, કાધો ચરિત્ર ઉલ્લાસ;
ઓછો અધિકો જે કહોરે, મિચ્છા દુકડ તાસ. યુ૦૧૪

ભણે સુણે એ ચરિત્ર જે ભાવસુરે, તસ ધર નવનિધ થાય,
અલિય વિધન દૂરે ટલેરે, મનવંછિત ફલ થાય. બુ૦૧૫

વીછડિયા સાજન મિલેરે, પૂજે મનની આસ;
ચાર બુદ્ધિ ઉપજે અંગમેરે, પામે વલી જસવાસ. બુ૦૧૬

(પ્ર૦ ભીમશી માણેક)

(૮૫૭) હુંઠક મતોત્પત્તિ રાસ. (ઐ૦)

૪૧૮ લખિયવિજય(૨) પૌ૦ લક્ષ્મીચંદ્રસૂરિ-વીરવિમલ શિ.)

(૮૫૮) સુમંગલાચાર્ય ચોપદ્ય સં. ૧૭૬૧ ભાંગવા નગરમાં.

આદિ—

સકલ સુરાસુર સામી ભલઉ, સમરથ સાહિય પાસ;	
દેવ દયાપર દાલિપ્રહર, નીલવરણ તનુ જાસ.	૧
અશ્વસેન કુલિ મંડણુક, વામા બયરિ મહાર;	
કમલ મહાજન કેસરી, પ્રભાવતી બરિહાર.	૨
ત્રિગૂઢ લંછન દીપતુ, વાણુરસિ જિન અવતાર;	
સો પાસ પ્રણમું મુદા, જસ દીર્ઘજયકાર.	૩
સરસતિ ભંગવતી પય નમી, માંગી વચન વિલાસ;	
કરજોડિ સહિગુરતણા, પ્રણમું ચરણ ઉર્લહાસ.	૪
સિદ્ધ સાધુ પ્રણમી કરી, પ્રણમી આદિ લિપિ પાંચ;	
સુમંગલ સૂરિવર તણુઉ, બોલિસુ ચરિત સવાય.	૫

x

x

x

x

અંતે— રાગ ધન્યાસી, રિખમ પ્રણુ પૂજીએ-એ દેશી.

કૂર્માપુત્રના ચરિત્રથી એ, ઉધરીઓ એ અધિકાર,

ધરમ હીએ ધરોએ, ટાલી સયલ પરમાદ-ભવિયણુ સાંભલો એ

ધરમ૦ છડો કુડઉ વિવાદ, ધરમ૦ આંકણી.

ધુરિ સંબંધ પ્રકરણુઈ કહિઉએ, હેહલુ સિદ્ધાંત મઝારી. ૬૬ ધ૦

અધિકું ઉછડે જે કહિલે એ, બોલી અલીકજ ભાખ,
 તેહનું મિચ્છા દુકડ એ, શ્રીય સંધ કેરઈ સાખિ. ૬૭ ધ૦
 પૂનિમ ગછપતિ રાજ્યા એ, પાલઈ પંચાચાર,
 શ્રી લક્ષ્મીચંદ સૂરીસરો, જસુ દરસન' છઈ સુખકાર. ૬૮ ધ૦
 પ્રથમ શિષ્ય મુખ્ય તેહના એ, વીરવિમલ મુનિંદ,
 વિનય વિવેકઈ આગલા એ, પ્રવર્તીવક માંહિ દીપઈ જિમ અંદ. ૬૯ ધ૦
 તેહ ગુરની અનુમતિઈ, રચિલ રાસ રસાલ, ધરમ૦
 શિવ દરિસનોદધિ ભૂ વત્સરઈએ, ભાગવા નયર મઝારિ. ૭૦ ધ૦
 એ રાસ સગસ જિકો ભણુઈએ, આણી હરખજ જાણુ,
 લખિધવિજય વાયક ભણુઈએ, તેહનઈ કુશલ કલ્યાણુ. ૭૧ ધ૦

—શ્રીમદ્રાકા ગણાધિરાજપાદ, શ્રી લક્ષ્મીચંદ્રસૂરીદ્રાણાં, શિષ્ય
 લખિધવિજય મુનિ વિરચિને શ્રી સુમંગલાચાર્ય ચતુઃપદી સંપૂર્ણા. સંવત્
 શિવ રસો દધિ પૃથ્વી (૧૭૬૧) વતૈકો માસે કૌમુદી પક્ષે પ્રાંતિહાર્ય
 સન્ના કર્મવાટયૌ દ્વાદશામિ વાસરે શ્રીમદ્ ભાગવા ગામ મધ્યે લિખિતમ.
 ગ્રંથાગ્રં. ૪૨૫-મયા કિચિત્ પ્રચાતુસારેણ સુમંગલાચાર્યાખ્યાનં રચિત
 વિષુદ્ધૈરેતદ્ શોધનીયં પરોપકારાય સ્વ પુન્યાય-પત્ર ૯ પ્ર. કા. વડો.
 નં. ૪૧૪. કવિની સ્વહસ્તલિખિત પ્રત લાગે છે. રચ્યા સંવત્માન
 રચનાસ્થલેજ લખાયેલી છે.

૪૧૯ ગંગા મુનિ-ગંગાજી. (લોં. રૂપક્રષિ-જીવ-વરસિંહ-
 જસવંત-રૂપસિંહ-દામોદર અને કર્મસિંહ-કેશવ-તેજસિંહ-
 કાન્હ-નાકર-દેવજી-નરસિંહ-લખમીચંદ શિ૦)
 (૮૫૯) રત્નસાર તેજસાર રાસ સં. ૧૭૬૧ જેઠ સુ ૬ ગુર.
 હાલાર દેશમા.

આદિ—

દૂહા.

શ્રી શાંતિ જિનેસર જયકર, પ્રણમું તેહના પાય,
 નાંમ જપંતા જેહનો, પાતિક દૂર પલાયં.

પુરસાદાંણી પાસ જિન, સમર્થા સંપતિ કોડિ,	
ધરણેંદર પદમાવતી, સેવે દો કર જોડિ,	૨
વરધમાન તીરથધણી, સાસનપતિ જિનદેવ,	
સુરતર સદ્ સેવા કરેં, નામે સંપતિ હેવ.	૩
તસ ગણુધર ગૌતમ નમું, લગ્નધિ તણો ભંડાર,	
સમઝાવી ભવ્ય જીવનેં, ઉતારે ભવપાર.	૪
હંસવાહની સમર સદા, મયા કરે મુઝ માય,	
હું સેવક છું થાહરો, કરજો વચન પસાય.	૫
ચુર ગિરવો ચિત્તમાં ધરું, જ્ઞાન તણો દાતાર,	
સેવકને સાંનિધ કરી, બ્યાપે સંપતિ સાર.	૬
દાંન શીયલ તપ ભાવના, શિવપુર મારગ ચ્યાર,	
સરપા છે તો પણિ ધહાં, દાન તણો અધિકાર.	૭
દાંને સંપતિ પાંમીયેં, કીરતી કરે કલ્લોલ,	
અલીય વિધન દૂરે કરે, પગ પગ છાકાં છોલ.	૮
તીર્થંકર પદ પામીયાં, દાંન તણે સુપસાય	
ઈંદ્રિ અંદ નાગેંદ્ર જેં, પામ્યા પૂન્ય પસાય.	૯
દાનોંપર સુણુયો કથા, સાંભલિતાં સુખ હોય,	
આલસ નિંદ્રા પરહરી, સાંભલિજો સદ્ કોય.	૧૦
દાને સંપતિ પામીઓ, રાજઝડદે બહુ માંન,	
રેતસાર તેજસાર વૃષ, દિન દિન ચડને વાંન.	૧૧
કવણુ દેશ નગરી કવણુ, માંત પિતાનો નાંમ,	
કવણુ વંશ તે જાણીધ, સાંભલિતાં સુખ તાંમ.	૧૨
દેસાં સિર અતિ દીપતો, કાસી દેસ વિસાલ,	
નગરી બલી વાણુરસી, જિતશત્રુ ભૂપાલ.	૧૩
શ્રી હરિવંશ વિરાજતો, ન્યાયે નિપુણ રાજાંન,	
પ્રજા પ્રમોદિત જેહની, દિન દિન ચડતો વાંન.	૧૪

પ્રથમ ખંડ ઢાલ ૧૦ ખીજો ખંડ ઢાલ ૯ ત્રીજો ખંડ ઢાલ ૧૧.

અતે—

ખંડ ૪ ઢાલ ૮ ધન્યાસી રાગ.

ધનિ ધનિ રે મુઝ આજૂનો દિન.....

x

x

x

x

ધન ધન લોકાગછપતિ ગિરવો, શ્રી રૂપઋષિ સૂજાંણિ રે, ૫ ધ૦
તાસ પાટ અવિચલ પદ ઉદયો, જીવઋષિ અમૃત વાંણિ રે,
વરસિંહ પાટ વરસિંહ બિરાજે, ગોતમ ઉપમ તે જાજેરે;
દુષ દોહગ તે નામિ બાજે, તમ સુષ સંપતિ વિરાજેરે. ૬ ધ૦
જસ ધણો જસવંત મુનીરાયા, તાસ પાટ રૂપસિંહ સવાયારે;
દામોદર કૃમસિંહ બેઠા બાયા, એતો પ્રતપે સવાયારે. ૭ ધ૦
કરુણાસાગર કેશવ પાટે, શ્રી તેજસિંહ જસ પાટેરે;
કાન્હ મુની ગિરિઉ ગછના એકલા એક જસનેા થાટેરે. ૮ ધ૦
નાકર ઋષિના શિષ્ય સિરોમણિ, દેવજી ગુણુનિધાનરે;
નરસિંહ તપસ્વી ગુણુ ગિરિઉ, લિપમીચદ બહુ માનરે. ૯ ધ૦
તાસ મુનીદોઝે શિષ્ય બિરાજે, વિદ્યાગુણુ કરી ગાજેરે;
પડિત ગુણુ પ્રગટ પ્રતાપી, ગંગામુની વિરાજેરે. ૧૦ ધ૦
સવત સતર એકસઠા વરસે, જેઠ માસે મનિ હરખેરે,
શુકલ છઠિ ગુરવારે પરખે, ચરિત રચ્યો એ વર્ષેરે. ૧૧ ધ૦
દેસ હૃદ્યારમાં એહ વિરાજે, કલ્પવટ ગુણુ ગાજેરે,
સિધ સિરોમણિ સદા પૂરણુ, ધર્મ કરે શિવકાજેરે. ૧૨ ધ૦
કથા સબધ સુણી મે પૂરણુ, ચરીત રચ્યો મિમ જાંણિરે;
નરનારી સુષ સપતિ લહેસે, જે શુણુસે એહ વાણિરે. ૧૩ ધ૦
ચોથે પડે આઠમી ઢાલે, એહ દાંન તણાં ગુણુ જાણિરે;
ગંગામુની કહે જે ધર્મ કરસે, તે લહેસે કોડિ કલ્યાણરે. ૧૪ ધ૦

—સર્વગાથા ગ્રંથ ઢાલ દ્વહા ચોપાધનો ૮૦૯ સર્વ ઢાલ ૩૮

ખંડ ૪ સ. ૧૭૬૭ કા. શુ. ૧૨ રવિ વાસરે લિ. પૂ. ઋષિ લખમરી
તત શિષ્ય પૂજ્યજી સ્વયંકૃત ઋષિ શ્રીપ ગંગાજી તત ગુરુ બ્રાતા ઋષિ

શ્રી ૫ જેતસીજી તરય શિ. લિ. મુની વિજયકર્ણેન સ્વયં પકનાર્થ, પત્ર
૧૧ પં. ૨૧ ધો. સ. ભં.

(૮૬૦) ધનાનો રાસ.

અતે—

સહી સત્તરમીરે ઢાલમાં, દુખ દારિદ્ર દૂર ગમાયારે,
લિખમીચંદ પસાઉલે, એમ ગંગમુની ગુણ ગાયારે. ૮૯.

હૃહા.

વહુ... ગઇ, આવિ નહી એણીવાર;
ચિંતા તુરત મન ચિંતવે, ધરમી તે ધનસાર.

૪૨૦ જિનમુંદરસૂરિ (ખ. જિનસમુદ્રસૂરિ પટ્ટધર.)

(૮૬૧) પ્રત્નોત્તર ચોપઈ સં. ૧૭૬૨ આસો વદ ૧ આગ્રામાં.

આદિ—

પહેલાં ગાથા છે, નમિગિણુ તિત્થનાહં...

હૃહા.

શ્રી શ્રુતદેવ નમી કરી, પ્રણમી પ્રવચન માત,	
ગુણુ ગાતાં માતા તણા, અલીય વિધન સહુ જાત,	૧
તીને ચોવિસી તણા, પ્રણમીજે જિણુદેવ,	
હંઆ હોસે જે વલી, વર્તમાન કરે સેવ.	૨
ઋષભાદિક વર્તમાન જે, પ્રણમું જિન ચક્રવીસ,	
મહાવીર પ્રણમું સદા, વર્ધમાન જગદીસ.	૩
પ્રણમું વલિ સદગુર તણા, પાયપંકજ નિતમેવ,	
કીડીથી કુજર કરે, તિણુ કરે સાચિ સેવ.	૪
પ્રણમું વલિ માતા પિતા, જિણુ દીધો અવતાર,	
પાલિ પોસિ મોટા કર્યો, એ તિણુનો ઉપગાર.	૫

એ સહુને પ્રણામી કરી, ધરી ધ્યાન મન સુદ્ધ,	
પ્રશ્નોત્તરની યોષર્ધ, સાંભલજ્યો બહુ યુધ.	૬
ગાનકયા ગાની સુણે, મુરખને ન સુહાય,	
ગાનકયા જે અજખરસ, સાંભલજ્યો ચિત્ત લાય.	૭
આલસ ઉધ નિવારજ્યો, નિંદા કરજ્યો દૂર,	
સાંભલજ્યો સુધ ભાવસું, જિમ લહો આણુંદપૂર.	૮
હલુકર્મો જે જાણીધ, સાંભલસે એક ચિત્ત,	
ગાનકયાકો અનુપરસ સાંભલજ્યો ધર પ્રીત.	૯
બહુલકર્મો તે ઉધર્યે, આલસ કરસ્યે અંગ,	
કે વિકયા વિચમે કરે, તે મુરખ મતિમંગ.	૧૦
ધમ સૂણતે જે હિંસીયા, કહો કયા મુનિરાય,	
મનવચન કાયા કરી, સાંભલસ્યૂં ચિત્તલાય.	૧૧
કિણુવિધ શ્રી મહાવીરજી, કિણુવિધ ગૌતમ સ્વામ,	
કિણુવિધ પ્રશ્નોત્તર કહ્યા, તે સૂણજ્યો અભિરામ.	૧૨

x

x

x

x

સત્તર ખાસઠે આવણુ વદે, બારસને શુક્રવાર હે,
શ્રી જિનસમુદ્ર સૂરીદનો, સુંદરસૂરિ સૂપકાર હે.

—અષ્ટ પ્રશ્નોત્તરાધિકાર વર્ણનો નામ પ્રથમ ખંડ. સર્વ ગાથા ૬૩૪.

સવત સત્તર ખાસઠસમે, આવણુ સુદી સોમવારેરે,
તેરસ દિને પૂરો થયો બીજે ખડ સુવિચારેરે,
શીશ ગઠ ખરતર ગુણુનિલો, બિરદ વેગડ શ્રીકારોરે,
ગઠપતિ જીગવર જગજ્યો, શ્રી જિનસમુદ્ર સિરદારોરે,
તાસ પટોધર ગુણુ ભણ્યા, શ્રી ગાજપુર મઝારોરે,
મુનિ સુંદર સંધને આગ્રહે, મેં એહ કહ્યો અધિકારોરે,
મહાજન લોક સખીયા વસે, ધરમ કરે શ્રીકારોરે,
સુંદર સૂરિ ગુણુ સ્તવ્યા, ગૌતમ પૃથ્વી અધિકારોરે.

—સર્વ ગાથા પરદ સોલમી પૃચ્છા અધિકાર વર્ણનો નામ
દ્વિતીય ખંડ.

સંવત સતરખાસઠા વરસે, શ્રાવણ વદિ મન તરસ્યેળ,
છ દિવસ એ પૂરો કીધો, સોમવારે સુપ્રસિધોળ,
વડ ગછ ને ભલિ ચંદ્રની સાખા, ગિરદ વેગડ ભાષાળ,
ગછપતિ યુગવર ચંદ વિરાજે, તેહને પાટે ઢાળેળ,
સિંધુ દેશ સવાલાખ કહિયે, નયરપુર તિહાં લહિયેળ,
ચંદ પાટે જિનસમુદ્ર સૂરીસા, સુજસ દીયો જગદીસાળ. ૨૮
તાસ પટોધર ગુણ ગાયા, સહુ જનને મન ભાયાળ,
સુંદર સૂરી સદા ગુણ ગાવે, તો મનવંછિત ફલ પાવે.

—ચતુવીસમી પૃચ્છાધિકારે ધન્નાસાલિભદ્ર કથાનક વર્ણનો નામ
તૃતીય ખંડ સંપૂર્ણ.

સંવત સતરે ખાસઠા વરસે, ભાદ્રવ માસ સુહાવંદાહે,
શુકલ પક્ષ અને શનિવારે દશમી દિન ચિત ભાવંદાહે,
સિસ ગછ પરતર ગિરદ વેગડા, મહિમદપાતસાહ દિનાહે,
રાજનગરમે બહુ ધન ખરચી, ઉત્તમ કારજ કીના હે,
અનુક્રમ પાટ વિરાજે ઢાળે, યુગવર સમુદ્ર કહાવંદારે;
ગભીર સમુદ્ર તણી પરે રાચ્યો સખ ગછપતિ દિલ ભાવંદાહે.
સિંધ સવાલાખ દેશ વડા હે, મુનિ દિલ વિચ ભાવંદાહે;
સુંદર નગર ગાણપુર નીકે, ગ્રહણે ગાઠે કરી સોભદાહે. ૧૨
શ્રાવક ધરમ કરદા રાગી, સુખી સૌભાગી કહાવંદાહે.
ચોથા ખંડ તિહાં પુરણ કિના, સુંદર સૂરિ ગુણ ગાવંદાહે;

—છતિત્રી જિનસમુદ્ર સૂરિ શિષ્ય શ્રી જિનસુંદર સૂરિ વિરચિતે
પ્રશ્નોત્તર ચોપઈ ગ્રંથે દ્વાત્રિશનિપૃચ્છા વર્ણનો નામ ચતુર્થ ખંડ.

સિંધ સવાલાખ દેશ પ્રસિધ્ધો, મુને ગાણપુર સુહાયો;
સુંદર નગર વિરાજિત નીકે, આગ્રહ ચોમાસ કિયોહી.

- સંવત સત્તર આસઠા વરસે, આસો માસ સુહાયો;
વદિ એકમ દિન પૂરણ કીધો. પંચમ ખંડ સવાયોહી. ૧૧
- સિસ ગછ ખરતર ખિરદ વેગડ, મહમદ સાહ કહાયો;
રાજનગરમેં ખિરદ દીતો, જિનેસર સૂરી સુહાયોરી. ૧૨
- ચઉદસેં આવિસેં ઘરસે, વેગડ ખિરદ ઉપાયો;
મહમદ પાતસા જિનેસર સૂરીને, મહત દીઉ સવાયોરી. ૧૩
- અનુક્રમ પાટે હુઆ યુગવર, શ્રી આદિણા કુલે જાયો;
શ્રી જિનચંદ પટ્ટોધર દીખ્યો, તે શ્રી શ્રીમાલ કહાયોરી. ૧૪
- યુગવર શ્રી જિનસમુદ્ર કહાણો, તાસં તણે પાટ આયો;
સુંદર સૂરી સદા સુખ સ્વાતા, પ્રશ્નોત્તર ગુણુ ગાયો.

—આલિસમી પૃચ્છા વર્ણુન નામ પંચમ ખંડ.

અંતે—

સંવત સતરેસેં આસઠે, આગરા નગર મઝાર,
આસોજ વદ એકમ દિનેં, એહ કહો અધિકાર.
સીસ ગછ ખરતર ગુણુનિલો, મિરદ વેગડ શ્રીકાર,
શ્રી શ્રીમાલ કુલસહેરો, સાહ હરરાજ સિરદાર.
તેહ તણો સુત જાણીયે, મહિમાસમુદ્ર વખાણુ,
શ્રી જિનચંદ પાટે જાયો, ચૈદ વિધા ગુણુ જાણુ.
સવાલાખ સિંધજ દેસમે, ગાઝપૂર સિરદાર,
મહાજન લોક સુખીયા વસે, અતિ દાતાર ઉદાર.
ચતુરપણે ચોમાસમેં, સુંદર આગહ કીધ,
મન સુધે એ ગુણુ કહ્યા, ગુણુ કહિતાં જસ લીધ.
છઠા ખંડ ચોવીસમી, ઢાલ કહી રસાલ,
એકસો એકાસી દૂહા સહી, છઠો ખંડ દ્યાલ.
શ્રી જિનસમુદ્ર સૂરીદને, પાટે સુંદર સૂરીદ,
પ્રશ્નોત્તર કીધી ચૌપધ, મન ધરી અણિક આણુંદ.

—પ્રથમ ખંડે ઢાલ ૨૪ ગાથા ૬૩૪, દ્વિતીય ખંડે ઢાલ ૨૧ ગાથા ૫૩૬, તૃતીય ખંડે ઢાલ ૨૨ ગાથા ૬૩૧ ચતુર્થ ખંડે ઢાલ ૨૫ ગાથા ૬૭૦, પંચમ ખંડે ઢાલ ૨૦ ગાથા ૫૫૯. ષષ્ઠ ખંડે ઢાલ ૨૪ ગાથા ૬૫૬ સર્વ મલીને ઢાલ ૧૩૬ ગાથા દુહા શ્લોક કવીત સવૈયા ગ્રંથાગ્રંથ ૩૬૮૬.

સંવત્સર ઉગાણીસમેં, વરસ સાતો સિરદાર,

જ્યેષ્ઠ વદી સપ્તમી દિને, રવિવારં મનોહાર. ૧

કીલા ધાર સહરમેં શ્રાવક સમકિતવંત,

દાન પુણ્ય ગુણ આગલા, ગુણ ગીર્યા જસવંત. ૨

શ્રી વિજયહીર ગુરૂ પરગડા, તાસ પરંપરા જાણુ,

સુકીર્તિજય અનુસીખ્ય તે, લિપીકૃત દાન પ્રમાણુ. ૩

—૧૫૧-૧૫ હં. વડોદરા.

૪૨૧ ઝાંઝણુયતિ.

(૮૬૨) હરિવાહન ચોપઈ (પ્રત સ. ૧૭૬૫).

૪૨૧ક કીર્તિવિજય.

(૮૬૨ક) ગોડીપ્રભુગીત. ૧૧ કડી. સં. ૧૭૬૬ વૈશાખ.

આદિ—

આજ દિવસ સુઝ સફલ જી ફલીયો સુપને પ્રભુજી મીલીયા. ૧
અતે—

સતરઈ સઈ છાસેઠે સાખઈ, તવન રચ્યઉ વૈશાખઈ. ૧૦ સ્ત.

ગોડી પાસ તણા ગુણ ગાયા, સફલ થઈ સુઝ કાયા. ૧૧ સ્ત.

કીરતિવિજય ધણુપરિ ખોલઈ, પ્રભુજીનૈ કોઈ ન તોલઈ. ૧૨ સ્ત.

—સં. ૧૮૧૮ વર્ષે દ્રાહ્મન માસે કૃષ્ણપક્ષે નવમી તિથી સુવાસરે

પ્રત્યુષ સમયે શ્રી વિક્રમપુર મધ્યે શ્રી જિનધર્મ સૂરિ સાધાયાં મ. ઉ. સિદ્ધવર્ધનજી તત્ શિષ્ય મુખ્ય મ. ઉ. સિદ્ધવિલાસજી તત્શિષ્ય મુખ્ય પં. પ્ર૦ સિદ્ધતિલક ગણિ તત્શિષ્ય મુખ્ય પં. પ્ર. સિદ્ધરંગમુનિના લિપિ-કૃત. સાધ્વી મનાં પઠનાર્થ હેતવે. મારી પાસે છે.

૪૨૨ નેમિદાસ શ્રાવક (પિતાનું નામ રામજી, દશાશ્રીમા-લી વણિક.)

(૮૬૩)+ અધ્યાત્મસારમાલા સં. ૧૭૬ પ. વૈશાખ શુ. ૩

અંતે—

છાપા.

સવિ ભવિજન એ ધ્યાન, પામિને તૃમવ સુધારો,
જ્ઞાનવિમલ ગુરુ વયલુ, ચિત્તમાંહે અવધારો,
શ્રી શ્રીમાલી વંશ રત્ન, સમ-રામજી નંદન,
નેમિદાસ કહે વાણિ લલિત, શિતલ જિમ ચંદન,
સર રસ મુનિ વિદ્યુ વરસ તો, માસ માધવ તૃતિયા દિને,
એ અધ્યાત્મસાર મેં ભણ્યો, ભાવ કરી શુભ મને.

૩

ગાહા પદ્ધતી.

દર્શન જ્ઞાન ચરિત્ર તવ ચહગુણ, જિન સિદ્ધ સૂરી વાયગ મુનિ ગુણી પણ,
નવપદ એકી ભાવે માલા, ત્રિપદી સૂત્ર થકી સુવિશાલા.

કલશ.

ધમ જિનમત આરાધો કાજ સાધો ભવિક નિસુણી ભાવના,
ગુણ કાણિ વાધો સુણો સાધો નિજ મતિ પાવના;
અધ્યાત્મ ગુણની એહ માલા ભવિક જન કંઠિ કવો,
જિમ લહો મંગલ લીલ માલા અચલ અનુભવ અનુભવો.

—ઇતિ શ્રી અધ્યાત્મસાર માલા સંપૂર્ણા. અંથાઅંથ ૨૩૫ (પ્ર. બુદ્ધિપ્રભા માસિક સં. ૧૯૭૨ ના એક અંકમાં.)

(૮૬૪)+ ધ્યાનમાલા (પંચપરમેષ્ઠી) સં. ૧૭૬૬.

અંતે—

કલશ.

ધમ ધ્યાનમાલા ગુણુવિશાલા ભવિક્ષ્ણન કઠે ઠવો,
જિમ સહજ સમતા સરલતાનો સુખ અનુપમ ભોગવો.
સંવત રસ ઝંટુ મુનિ શશિ મિત માસ ઉજ્જવલપખે,
પચમી ક્વિમે ચિતં લહો લીલા જેમ સુખે,
શ્રી જ્ઞાનવિમલ ગુરૂ કૃપા સહી. તસ વચન આધાર.
ધ્યાનમાલા ધમ રચી, નેમિદાસે વ્રતધારી.

—સુરતમાં સં. ૧૭૯૩ માં લખી પત્ર ૨૭ આ. ક.—પ્રબ
લી. મા. જ્ઞાનવિમલ માટે જુઓ નં. ૩૭૮ પૃ. ૩૦૮.

(૮૬૫) ચૌવિશી ચૌદાલિયું સં. ૧૭૭૩ કાર્તિક.

કલશ.

ચૌવીસ જિણુવર સહિત ગણુધર સમરતાં જિણુ વંદીએ,
ભવજલત્રિ તારણુ દુખ નિવારણુ ગુણુ જીધારણુ વંદીએ,
સવત સતરાસય તિહુત્તર માસ કાતક સુભકરી,
શ્રી નેમચંદ ગુન ઋષભેવારે થુને પાપ નાખે પુરી.

—લ. ૧૮૯૯ (પ્ર. કા.)

૪૨૩ તેજસિંહ (આગમિક. જ્ઞાનમેરૂ-સુમતિમેરૂ શિ.)

(૮૬૬)+ નેમ રાજિમતિનો પ્યારમાસો સં. ૧૭૬૬ પોષ શુદ્ધિ
૧૨ રવિવાર-કચ્છદેશ પ્રાગરાય રાજના રાજ્યમાં.

૪૨૪ કાન્તિવિમલ (ત૦ શાંતિવિમલ અને ગુરૂભાઈ કનક
વિમલ તેના બે કલ્યાણુવિમલ અને કેસરવિમલ તેના શિ.)
(૮૬૭) વિક્રમ કનકાવતિ રાસ સં. ૧૭૬૭ માગશર શુ. ૧૦ રવિ,
રાધનપુરમાં.

આદિ—

દ્વંદ્વા.

સંકલ સમીહિત પૂરવેં, પરંતિખ પાસ જિણુંદ,	
અલિય વિધન દૂરે હરેં, સેવેં સુર નર વંદ.	૧
નીલ મણિ તનું દીપતો, અતિશય જાસ ચોત્રીસ,	
લોકાલોક પ્રકાશતો, પ્રણમું તે જગદીસ.	૨
નયણુ સુધા રસ સરસતી, કરતી નવ નવ ખેલ,	
રંગે રમે ત્રિદ્વં લોકમેં, ભૂષિત સુરતર વેલ.	૩
પ્રણુમીજે તે સરસ્વતી, કવિયણુ જન આધાર,	
સરસ કથા રસ દીણ્યેં, કીજે મુઝ ઉપગાર.	૪
પ્રવચન સરવર ઝીલતાં, નિરમત્ત જાસ શરીર,	
જિણુ આંણા સૂધી ધરે, સુરગિરિ જેમ સુધીર.	૫
શ્રુતદીપક કરી પરગડો, ભાસેં લોક સ્વભાવ,	
તે સદ્ગુરુ નિત પ્રણુમીઈ, ભવજલ તારણુ નાવ.	૬
ધર્મ વડો સંસારમાં, કરમ કરે સો હોય,	
સુરનર વિદ્યાધર અવર, સયલ પટંતર જોય.	૭
ભોગ ભલાં કરમેં લહેં, અવર ન કોઈ ઉપાય,	
આપદ ટલેં સંપદ હોવેં, જે હોવેં શીલ સહાય.	૮
શીલેં શિવસુખ પામીઈ, શીલેં વાંછિત હોય,	
સુખ પામ્યા કનકાવતી, તે સુણુજ્યો સદ્ કોષ.	૯
વિક્રમરાયચરિત્રમાં, સરસ સુણો અધિકાર,	
રાસ રસું રલીયામણી, શ્રોતાજન સુખકાર.	૧૦

x

x

x

x

અતે—

સાયર રસ મુનિ ચંદ્રમા એહવો સંવત્સર મનિ જાણિ હોરે હો રાજ,
 માગશિર શુદ્ધ દશમી દિને રવિવારે કીધ પ્રમાણુ હો રાજ. ૧૫
 તપ ગમ્ધ ગયણુ દિવાકર, શ્રી વિજયરત્ન સૂર્યેંદ હો રાજ
 ગુણુનિધિ ગિરિઓ સાહિબો, ગુરુ પ્રતપો જિહાં રવિચંદ હો રાજ,

તેહને રાજ્ય વિરાજતાં શ્રી શાંતિવિમલ કવિરાય હો રાજ,
 કનકવિમલ કવિરાજની રૂડી બાંધવ જોડિ સુહાય હો રાજ,
 તસ પય કમલ મધુકરા, ખુધ કલ્યાણવિમલ સુખદાય હો રાજ,
 તસ બંધવ કોવિદ વલી, શ્રી કેસરવિમલ ગુરરાય હો રાજ,
 તાસ ચરણ સેવા લહી મેતો ગાયો અક્ષર એહ હો રાજ,
 આજ મનોરથ સફલ્યો એતો રહજ્યો દુર્ધર તેહ હો રાજ.
 ક્ષિતિ તલ મડલ જાણિયે, રૂડો રાધનપુર શુભાગ હો રાજ,
 સંધ તણે આગ્રહે કરી કીધા ઉત્તમના ગુણગામ હો રાજ,
 એકતાલીસ દાલે કરી, મેતો રચિયો રાસ રસાલ હો રાજ,
 કાંતિવિમલ કહે એહવું, હોજ્યો ધરિ ધરિ મંગલમાલ હો રાજ.

—સ. ૧૮૨૭ ભાદ્રં વદ શીલીશાતેમ ૭ સોમવાર નૌતનપૂર
 બંદરે પ્રભાત સમયે ભટારક શ્રી ૧૦૮ શ્રી વિજયધર્મસૂરિ ચતુર્માસ સમે-
 તસેવાયાં સકલ પં. શિરોમણી શ્રી આગમસાગરજી શિ. વલ્લભસાગર-
 ગણિ લિપિકૃત. ધોરાજી તપસી માણેકચંદ્રજીનો ભડાર.

—ઈતિ શીલ વિષયે વિક્રમસેન કનકાવતી રાસ. સર્વ ગ્રંથા ગ્રંથ
 શ્લોક સંખ્યા ૧૧૮૬ ગાથા ૮૬૦ લિ. પં. વિનૈવિર્જ ગ. સ. ૧૮૨૩
 કાગણુ સુદિ ૫, પં. રવિસાગર ગ. પઠનાર્થ. શ્રી નાંદુલ નગરે. ધો. ૨૯-૧૪

—સર્વ ગાથા સંખ્યા ૮૩૦ પોસ વદિ ૧૦ દિને મંગલવાસરે
 ભાવનગર બંદરે સમાપ્ત: ૨૭-૧૫ બાલવિજયજી.]

—સ. ૧૮૭૮ મધૂ માસે શુક્લ પક્ષે અષ્ટમી તિથૌ ભોમવાસરે
 લપીત પં. જ્ઞાનવિજય લાલવિજયે સત્કે દધીઆમે વાસ્તવ્ય ઈદ પુસ્તક
 લપીકૃત. ૧૯-૨૦. દા-૧૩ ન. ૮ પદ્મસાગર ભં-જૈનશાલા. અમદાવાદ.

—સંવત ૧૮૬૭ સાકે ૧૭૩૨ પ્રવર્તમાને શુભ પૌષ માસે શુ-
 કલપક્ષે સપ્તમી તિથૌ ભોમવાસરે શ્રી રાધન્યપુર નગરે શુભ ચાતુર્માસ
 કૃત લિ. ૫. શ્રી રગવિજય ગણી સીધ્ય ઋષભેન સ્વવાંચનાર્થ. ઉત્તમ
 પ્રતિ પત્ર ૩૪ ગાથા ૮૬૦ પ્ર. કા. વડો. નં. ૩૦૮.

૪૨૫ જીવસાગર (ત. કુશલસાગર—હીરસાગર—ગંગસાગર
(શિ.)

(૮૬૮) અમરસેન વયરસેન ચરિત્ર સં. ૧૭૬૮ શ્રા. વ. ૪ મંગળ.

અંતે—

- ‘પાતસાહ પ્રતિબોધક સુંદર સોહમગુરુ અવતારરે,
હીરવિજય સૂરિ હીરો સાચો જૈન તણો શિણુગારરે. ૩
- પટધારિ તેહનો સુષકારક કુમતિમતંગજ સીહરે,
શુદ્ધાચાર ગુરુ શુદ્ધ પ્રરૂપક શ્રી વિજયસેન નીરીહરે. ૪
- તાસ પટોધર પ્રવર પ્રભાકર જ્ઞાનતણો ભંડારરે,
વિજયદેવ સૂરિ ગચ્છ ધૂરંધર સકલ લોક હિતકારરે. ૫
- ગુણુનિધિ ગચ્છાધિપતિ મતિસાગર ભવિક મનોકજ ભાણુરે,
તાસ પટોધર મહિમા પડિત શ્રી વિજયપ્રભ જાણુરે. ૭
- તાસે પટું ઉદ્યાયક ભાસ્કર સન્નિભ જ્ઞાનનિવાસરે,
પરવાદ માતંગ વિદ્યારણુ કંઠરવ જસ વાસ રે. ૮
- સકલ ગચ્છ સિરદાર તપગચ્છ તપતે બપત દિણુંદરે,
રતન સમોવડ ચડત દિવાજરે શ્રી વિજયરતન સૂરીશરે ૯
- વાચકચક ચક્રધર ઓપમ તપગચ્છ સોભાકારરે,
સર્વશાસ્ત્ર મહારથ ભાષક ઉપસમ રસ ભુંગારરે, ૧૦
- ગુણુ રચણાયર વિદ્યાસાયર કુશલસાગર ગુરુરાજરે,
વડવપતી સોભાગીસુદર સાચો ધરમ જહાજરે ૧૧
- તાસ સીસ પડિત ગુણુમંડિત પાપરહિત શુભ ગાતરે,
હીરસાગર ગુરુ હીરા સરિષો જસ પસરી જગ બ્યાતરે. ૧૨
- તાસ સીસ તસ તપદક્ષ જમ્બુકર પડિતમે શિરતાજરે,
શ્રી ગંગસાગર શુભમતિ આગર માને જસ નરરાજરે. ૧૩
- પરતપ તેહ તણો સુપસાંધ મનવંછિત ફલ થાયરે,
શાંતિનાથ જગનાથ પસાયે કથા સંરસ કહવાયરે. ૧૪

ભવત્યષ્ટિ તીરથવરસ જાણો માસ શ્રાવણ ચંગરે,
 વદિ ગોથિ ભૃગુવાર જાણો કલ્હો પ્રખંધ અભંગરે. ૧૫
 જે કાંઈ મિથ્યા મેં પ્રકાસ્યું આપ મતિ અનુસારે,
 તે સર્વે મિથ્યા દુકર્કેસું હું પામું નિરધારે. ઇ. ૧૬
 એહ પંડ ત્રીજે દાસ આરેં સકલ પૂગી આસરે,
 કવિ જીવસાગર ઇમ જંપે ધરમથી જયવાસરે. ઇ. ૧૭

—સંવત્ ૧૭૮૯ વર્ષે મતિ ફાગણ સુદિ ૧૫ દિને અતુર્થ પ્રહરે
 ભદ્રારક શ્રી શ્રી ૧૦૮ શ્રી શ્રી વિજયરત્ન સુરિસર તત્ શિષ્ય સકલ
 વાચિક સભા ભામિની ભાલચલ તિલકાયમાન મહોપાધ્યાય શ્રી શ્રી ૨૧
 શ્રી હિતવિજય તત્ શિષ્ય શિશુઃ પં. ગુણવિજયેન લિપિકૃતં. શ્રી
 સોમિત નગરમધ્યે. ઉદયપુર ભં. ગોડીજીનો.

૪૨૬ કીસન (કૃષ્ણદાસ મુનિ) (લોં. સિંધરાજ. શિ.)
 (૮૩૯) કીસન (ઉપદેશ) બાવની. સં. ૧૭૬૮ આશો સુદ ૧૦
 શ્રી સીંધરાજ લોકંગલ સિરતાજ આજ તિનકિં,
 કૃપાજ્યૂં કવિતાધ પાધ પાવનિ,
 સવત સતર સત્તસઠે વિજે દસઈ કી,
 ગ્રંથકિ સમાપતિ ભઈ હે મનભાવનિ,
 સાધવિ સૂવિગ્યાન માકી જાઇ શ્રી રતન્નબાઇ,
 તજ દેહ તાપર રચી હે વિગતાવનિ,
 મત કિનમતિ લીની તતહીપે રચિ દિની,
 વાચક કિસન કીનિ ઉપદેશબાવનિ. ૬૧

—લ. સ. ૧૮૪૬ ચૈ. શુ. ૧૩ ધો. સ. ભં.

—લ. સ. ૧૮૩૩ દા. ૨૩. પત્ર ૧૪ લોં.

૪૨૭ દેવચંદ્ર.

[આ અધ્યાત્મરસિક કવિની સર્વ કૃતિઓ ‘શ્રીમદ્ દેવચંદ્રજી ભાગ ૧ લો અને ૨ જો’ એ નામના પુસ્તકમાં પ્રકટ થયેલ છે. તેમાંની દેશી ભાષામાં રચાયેલી કૃતિઓ અત્ર નોંધવામાં આવેલી છે કે જે કૃતિઓ, ઉક્ત પુસ્તક પ્રકટ થયા પહેલાં જૂદે જૂદે સ્થલે અને આકારમાં મોટે ભાગે પ્રસિદ્ધ થઈ ગયેલ છે. ઉક્ત પુસ્તક બુદ્ધિસાગર ગ્રંથમાલામાં ૪૯ અને પ૩ મા મણુકા રૂપે અધ્યાત્મ જ્ઞાનપ્રસારક મંડલ તરફથી પ્રસિદ્ધ થયેલ છે. આમાં ૨૧ પ્રકારી પૂજા સં. ૧૭૪૭ ની કે જેમાં આવકના ૨૧ ગુણોનું આલેખન કર્યું છે તે તથા અષ્ટપ્રકારી પૂજા દેવચંદ્રજીની કૃતિઓ તરીકે ગણાવેલી છે તે બરાબર નથી, તે અન્ય કૃત હોવાનું જણાય છે. આના સંબંધમાં વિસ્તારથી ‘અધ્યાત્મરસિક પંડિત દેવચંદ્રજી’ પર મેં એક નિબંધ લખ્યો છે તે જોવો.

આ નિબંધ ઉક્ત બુદ્ધિસાગર સૂરિ ગ્રંથમાલા ગ્રંથાંક ૧૦૩-૧૦૪ માં પ્રકટ થયેલ ‘શ્રીમદ્ દેવચંદ્રજી વિસ્તૃત જીવનચરિત્ર’ એ નામના પુસ્તકમાં વક્તવ્ય તરીકે પ્રસ્તાવનામાં પ્રસિદ્ધ થયેલ છે.

આ આધ્યાત્મિક અને તત્ત્વજ્ઞાની કવિના સંબંધમાં એક ‘કવિચણુ’ દેવવિલાસ નામનો રાસ કવિના મરણ પછી તેર વર્ષ (સં. ૧૮૨૫ આશો શુદ્ધ ૮ રવિવારે) રચેલો સુભાગ્યે હમણાંજ પ્રાપ્ત થતાં ઉક્ત ‘શ્રીમદ્ દેવચંદ્રજી જીવન ચરિત્ર’માં પ્રકટ થયો છે તે પરથી નીચેની હકીકત ટુંકમાં જણાવી છે.

મરૂસ્થલના વીકાનેર પાસેના એક ગામમાં ઓશવંશીય લુણીયા ગોત્રના સાહુ તુલસીદાસજી હતા; તેમની સ્ત્રીનું નામ ધન્યાઈ હતું. લાં રાજસાગર મુનિ પધારતાં ધન્યાઈએ ગુરૂને જણાવ્યું કે પોતાને જે પુત્ર આશે તેગુરૂને ભાવપૂર્વક બેઠારાવશે. ધન્યાઈને ગર્ભ રહ્યો અને શુભ સ્વપ્નો આવવા લાગ્યાં. લાં (ખરતર ગચ્છના) આચાર્ય શ્રી જિનચંદ્રસૂરિ વિહાર કરતાં કરતાં તે ગામે આવી ચડ્યા ને તેમને આ દંપતિએ સ્વપ્નો જણાવ્યા તે પરથી તેમણે સ્વપ્નશાસ્ત્રાધારે જણાવ્યું કે પુત્ર એક મહાન

થશે-કાંતો તે છત્રપતિ થશે ને કાંતો પત્રપતિ થશે એટલે દીક્ષા લેશે. સૂરિ ગયા પછી સં. ૧૭૪૬ માં પુત્ર જન્મ્યો ને નામ દેવચંદ્ર આપ્યું. તે આઠ વર્ષનો થયો ત્યારે અનુક્રમે વિહાર કરતાં કરતાં ઉપરોક્ત રાજ-સાગર વાચક પધાર્યા. દેવચંદ્રને માતપિતાએ વહેારાંઓ ને શુભ મુહુર્તે ગુરૂએ તેને સં. ૧૭૫૬ માં લઘુદીક્ષા આપી. જિનચંદ્રસૂરિએ પછી વડીદીક્ષા આપી, ને નામ રાજવિમલ આપ્યું. પછી રાજસાગરજીએ તેમને સરસ્વતી મત્ર આપ્યો-તેનું ધ્યાન શિષ્ય દેવચંદ્રે બેલાડુ ગામમાં રમ્ય વેણાતટે ભૂમિગૃહમાં યથાર્થ કરતાં સરસ્વતીએ પ્રસન્ન થઈ રસ-નામા વાસ કર્યો. શાસ્ત્રાભ્યાસ શરૂ કર્યો. પઞ્ચવશ્યક સૂત્ર, અન્ય દર્શનનાં શાસ્ત્ર, પંચકાવ્ય-નૈષધકાવ્યાદિ, નાટક, જ્યોતિષ, ૧૮ કોષ, કૌમુદી મહા-ભાષ્યાદિ, વ્યાકરણ, પિંગળ, સ્વરોદય, તત્ત્વાર્થસૂત્ર, આવશ્યક બૃહ-દ્વૃત્તિ, વિશેષાવશ્યક, હરિભદ્રસૂરિ, હેમાચાર્ય અને યશોવિજયજીના રચેલાં ગ્રંથો, છ કર્મગ્રંથ, કર્મ પ્રકૃતિ આદિ અનેક શાસ્ત્રોની જૈન આમ્નાયથી સુગઢ લઘ મતિજ્ઞાન અને શ્રુતજ્ઞાન મેળ-વ્યું. સ. ૧૭૭૪ માં રાજસાગર વાચક દેવલોકે ગયા; સં. ૧૭૭૫ માં જ્ઞાનધર્મ પાઠક સ્વર્ગસ્થ થયા. દેવચંદ્રે વિમલદાસની બે પુત્રી નામે માધજી અને અમાધજી માર્દે આગમસાર નામનો ગદ્યમાં ગ્રંથ રચ્યો; તેઓ સં. ૧૭૭૭માં ગૂજરાત આવી પાટણમાં પધાર્યા. ત્યાં પૂર્ણિમ ગચ્છના શ્રાવક નગરશેઠ શ્રીમાલી વંશીય તેજસી દોસીએ પૂર્ણિમ ગચ્છના ભાવપ્રભસૂરિના ઉપદેશથી સહસક્રૂટ જિનબિંબ ભરાવ્યાં. દેવચંદ્ર તેમને ત્યાં જતાં શેઠને પૂછ્યું કે સહસક્રૂટના જિનબિંબ ભરાવ્યાં તો તે સહ-સક્રૂટના ૧૦૨૪ જિનનાં નામ ગુરુમુખે કદિ ધાર્યા છે ? શેઠ અબ્બણપણું બતાવ્યું. એ અવસરે ઝંવેગી જ્ઞાનવિમલસૂરિ (જીજી નં. ૩૭૮ પૃ. ૩૦૮) હતા તેની પાસે જઈ શેઠે સહસ્રક્રૂટના નામ પૂછ્યાં ત્યારે અવસરે જણાવ્યું એમ તેમણે કહ્યું. એક વખત પાટણમાં શાહની પોળમાં ચોમુખ વાડી પાર્શ્વનાથના મંદિરમાં સત્તરભેદી પૂજા ને સ્તવના થતી હતી ત્યાં જ્ઞાનવિમલસૂરિ આવ્યા. સહસ્ર નામ જ્ઞાનવિમલસૂરિને પૂછતાં તેમણે

જણાવ્યું કે પ્રાયઃ શાસ્ત્રમાં સહસ્રકૃતનાં નામો નથી. કોઈ શાસ્ત્રે કદાચિત હોય. ત્યાં દેવચંદ્રજીએ પ્રતિરોધ કર્યો અને છેવટે પોતે સહસ્ત્ર નામો બતાવી આપ્યાં. આથી બંને મુનિઓ વચ્ચે પ્રીતિ જાગી. રાજસાગરના શિષ્યની ખ્યાતિ થઈ અને તે દેવચંદ્રે પછી ભવ્ય પ્રતિષ્ઠા અને નવા નવા ઓચ્છવ કર્યા અને ક્રિયોદ્ધાર કર્યો. તેમાં અપરિચિત પર બહુ ભાર મૂક્યો. સત્ત્વ પ્રભુ માર્ગમાં મૂર્ચ્છા તજી. સં. ૧૭૮૭ (?) માં અમદાવાદ આવી નાગોરી સરાહમાં ઉતર્યા ને ભગવતી સુત્રની વાચના કરી. ત્યાં દુઢક માણેકલાલને મૂર્તિપૂજક કર્યો. નવું ચૈત્ય કરાવી તેમાં પ્રતિમા સ્થાપી. ત્યાં શાંતિનાથની પોળમાં સહસ્રકૃણા યિંબ સ્થાપ્યું. સહસ્રકૃટ જિનચિંબની પ્રતિષ્ઠા કરી. સં. ૧૭૭૯ માં ખંભાત આતુર્માસ કર્યું. પછી શત્રુજય પર નવાં ચૈત્ય કરાવી જીર્ણોદ્ધાર કર્યો. મહાજને તે સિદ્ધાચલ પર કારખાનું મંડાવ્યું. ૧૭૮૧, ૧૭૮૨, અને ૧૭૮૩ માં કારીગરો પાસે કામ કરાવી શત્રુજયનો મહિમા વધાર્યો. પછી ગુરૂ રાજનગર (અમદાવાદ) આવ્યા, ત્યાંથી સુરત આવ્યા ને સ. ૧૭૮૫, ૧૭૮૬, અને ૧૮૮૭ માં પાલીતાણામાં પ્રતિષ્ઠા કરી; પછી ફરી રાજનગર આવી આતુર્માસ રહ્યા. સં. ૧૭૮૮ માં આષાઢ શુદ્ધિ ૨ ને દિને દીપચંદ્રજી પાઠક સ્વર્ગે પધાર્યા. દેવચંદ્રજી (પરતર ગચ્છના) પાસે તપગચ્છના વિવેકવિજય મુનિ ભણ્યા.

અમદાવાદમાં રત્નભંડારી સ્ત્રીઓ હતો તેનો ઇષ્ટ પ્રિય શેઠ આ-ણુંદરામ દેવચંદ્રજી પાસે આવી ધર્મચર્યા કરતો હતો. તેને ગુરૂએ ચર્યામાં જીત્યો. આણુંદરામે ગુરૂની પ્રશંસા કરતાં રત્નસિંહ ભંડારીએ ગુરૂ પાસે વંદના કરી ત્યારપછી ત્યાં મૃગી ઉપદ્રવ-રોગચાળો ચાલ્યો, તે ભંડારીની અને મહાજનની વિનતિથી ગુરૂએ શમાવ્યો. ત્યારપછી રણકુંજીએ સૈન્ય લાવી ભંડારી સાથે યુદ્ધનો પડકાર કર્યો. ગુરૂએ બેદ્રિકર રહેવા ભંડારીજીને કહ્યું. યુદ્ધમાં ભંડારી જીત્યો. ધોલકાવાસી જયચંદ શેઠે એક વિષ્ણુયોગીને ગુરૂ પાસે આણ્યો તેને ગુરૂએ જૈન બનાવ્યો. સ. ૧૭૯૫ માં પાલીતાણા અને સં. ૧૭૯૬ માં નવાનગર ગુરૂ રહ્યા ને ત્યાં દુઢકને જીત્યા. નવાનગરમાં ચૈત્યો દુઢકે લોખ્યાં હતાં ને પૂજા બધ થઈ હતી

તેનું નિવારણ કરી ફરી સ્થાપ્યાં. ત્યાંથી પડધરીમાં ત્યાંના ઠાકુરને પ્રતિ-
 બોધ્યો. ત્યાંથી ફરી પાલીતાણે અને ફરી નવાનગરમાં ગયા. પછી સં.
 ૧૮૦૨ માં-૧૮૦૩ માં રાણારાવ રહ્યા. ત્યાંના અધીશ (રાણુ)ને ભગંદર
 રોગ હતો તે ગુરૂએ ટાળ્યો. સં. ૧૮૦૪ માં ભાવનગર આવી હુંદક
 મેતા ઠાકુરસીને મૂર્તિપૂજક કર્યો અને ત્યાંના રાજાને જૈન ધર્મ પ્રત્યે
 પ્રીતિવાન બનાવ્યો. ત્યાંથી તેજ વર્ષમાં પાલીતાણા જઈ ત્યાંના મૃગી
 નામનો રોગચાળો દૂર કર્યો. સં. ૧૮૦૫ અને ૧૮૦૬ માં લીમડી રહી
 ત્યાંના આગેવાન શેઠોને શાસ્ત્રાભ્યાસ કરાવ્યો. લીમડી, ધાંગધ્રા, અને
 ચૂડા એમ ત્રણ સ્થળે બિંબપ્રતિષ્ઠા કરાવી. ધાંગધ્રામાં સુખાનંદજી મળ્યા
 હતા. સ. ૧૮૦૮ માં ગૂજરાતથી શત્રુંજય સંઘ કઢાવ્યો અને શત્રુંજયમાં
 બહુ દ્રવ્ય ખર્ચાવી પૂજનઅર્ચા કરાવી. સં. ૧૮૦૯ અને ૧૮૧૦ માં
 ગૂજરાતમાં ચોમાસાં ગાળ્યાં. સ. ૧૮૧૧ માં કચરાશાહે શત્રુંજયનો
 સંઘ કાઢ્યો તે સાથે દેવચંદ્રજી પધાર્યા અને શત્રુંજય પર સાઠહજાર
 દ્રવ્ય ખર્ચા જિનબિંબની પ્રતિષ્ઠા કરી. સં. ૧૮૧૧ માં લોંબડીમાં
 પ્રતિષ્ઠા કરી, અને વઢવાણમાં હુંદક શ્રાવકને ખુઝ્યા. દેવચંદ્રજીના શિષ્ય
 મનરૂપજી અને તર્કશાસ્ત્રના અભ્યાસી વિજયચંદ હતા. મનરૂપજીના શિષ્ય
 વડંતુજી અને રાયચંદ્રજી હતા. સં. ૧૮૧૨ માં ગુરૂ રાજનગર આવ્યા.
 ગચ્છનાયકને તેડાવી મહોછવ કર્યા. દેવચંદ્રજીને ગચ્છપતિએ વાયકપદ
 આપ્યું. દેવચંદ્રજી ઉત્તમ વ્યાખ્યાન તત્ત્વજ્ઞાનમય આપતા હતા. તેમણે
 શ્વેતાશ્રીય હરિભદ્રસૂરિ તથા યશોવિજય વાયક કૃત ગ્રંથોનો અભ્યાસ
 કરવા ઉપરાંત દ્વિગંધરીય શાસ્ત્ર-ગોમટસારાદિ વાંચ્યાં હતાં અને ગૂજ-
 રાત ઉપરાંત મુલતાન અને વીઝનેરમાં પણ ચોમાસાં કર્યા હતાં. તેમણે
 નવા ગ્રંથ ટીકા સહિત કર્યા તેનાં નામ દેશનાસાર (અપ્રકટ), નયચક્ર,
 જ્ઞાનસાર અષ્ટકની (સં. માં) ટીકા, કર્મચંદ્ર પર ટીકા વગેરે. આ દેવ-
 ચંદ્ર રાજનગરમાં દોશીવાડામાં બિરાજતા હતા ત્યાં એકદિન વાયુ પ્રકોપથી
 વમનાદિક વ્યાધિ થતાં નિજ શિષ્યોને બોલાવી રૂડી શિક્ષા આપી. શિષ્યોમાં
 મુખ્ય મનરૂપજી ને તેના શિષ્ય રામચંદ્રજી, વળી બીજા શિષ્ય વિજયચંદ્રજી

ને તેના શિષ્ય રૂપચંદ્રજી, તેમજ સભાચંદ્રજી વગેરે હાજર હતા. ‘સૂરિજીની આજ્ઞા વહેજે, સમયાનુસારે વિચરજે, પગ પ્રમાણે સોડ તાણી સંધની આજ્ઞા ધારજે’—આમ ઉપદેશ શિષ્યોને આપી દર્શર્વકાલિક ઉત્તરાધ્યયનનાં અધ્યયન સાંભળતાં અરિહંતનું ધ્યાન ધરતાં સં. ૧૮૧૨ ભાદ્રપદ અમા-વાર્યાને દિને રાત એક પ્રહર જતાં દેવચંદ્રજી દેવગતિ પામ્યા. પાછળ ઉત્સવથી માંડવી કરી ધણું દ્રવ્ય દાનાયે ખર્ચાં સર્વ શ્રાવકોએ મળી શખને દાહ દીધો. કર્તા કહે છે કે તેઓ આસનસિદ્ધ હતા ને અનુમાને સાત આઠ ભવ કરી મોક્ષે જશે; તથા તેમના મસ્તકમાં મણિ હતી, પણ હાથ આવી નહિ. મહાજને દાહસ્થળે સ્તૂપ કરાવી પાદુકા પ્રતિષ્ઠિત કરી ત્યારપછી થોડા દિવસે મનરૂપજી સ્વર્ગસ્થ થયા. તેમના શિષ્ય રાચચંદ્રજી રહ્યા કે જે ગુરુ પ્રમાણે વર્તન રાખી ગુરુનું ધ્યાન ધરતા હતા. તેમણે કર્તાને ગુરુની સ્તવના કરવા કહ્યું તેથી આ સં. ૧૮૨૫ આસો શુદ્ધ ૮ રવિવારે દેવવિલાસ રાસ રચી પૂર્ણ કર્યો.

દેવચંદ્રજીમાં ૨૨ ગુણ હતા તે કર્તાએ આરંભમાં જણાવ્યા છે તે નોંધવા લાયક છે:—૧. સત્યવક્તા ૨ શુદ્ધિમાન ૩ જ્ઞાનવંત ૪ શાસ્ત્ર ધ્યાની ૫ નિષ્કપટી ૬ અકોપી ૭ નિરહંકારી ૮ સૂત્રનિપુણ (આગમ, કર્મગ્રંથ, કર્મપ્રકૃતિ આદિમાં નિષ્ણાત), ૯ અન્ય સકલ શાસ્ત્રના પાર-ગામી (અહંકાર, કૌમુદિ, ભાષ્ય, ૧૮ કોશ, સકળ ભાષા, પિંગલ, નૈપધાદિ કાવ્યો, સ્વરોદય, જ્યોતિષ, સિદ્ધાંત, ન્યાયશાસ્ત્ર, સાહિત્યશાસ્ત્રાદિ સ્વ પર શાસ્ત્રમાં પ્રવીણ), ૧૦ દાનેશ્વરી (દીનપર ઉપકાર કરનારા), ૧૧ વિદ્યાના દાનની શાળા પર પ્રેમી—(અનેક ગચ્છના મુનિઓને વિદ્યા-ધન દેનાર તેમજ અન્ય ધર્મોને વિદ્યા શિખવનાર), ૧૨ પુસ્તક સંગ્રાહક ૧૩ વાચકપદ પ્રાપ્ત ૧૪ વાદીજીવક, ૧૫ વૃત્તન ચૈત્યકારક, ૧૬ વચનાતિ-શયવાળા (તેથી ધર્મસ્થાને દ્રવ્ય ખર્ચાવનાર), ૧૭ રાજેન્દ્ર પ્રધાનપૂજિત, ૧૮ મારિ ઉપદ્રવ ટાળક, ૧૯ સુવિખ્યાત, ૨૦ ક્રિયોદ્ધારક, ૨૧ મસ્તકમાં મણિધારક, ૨૨ પ્રભાવક. આ ચરિત્ર વસ્તુની મીમાંસા માટે મારો ઉક્ત નિબંધ જુઓ.]

(૮૭૦)+ ધ્યાનદીપિકા ચતુષ્પદી સં. ૧૭૬૬ વૈશાખ વદ ૧૩ રવિ.
મુલતાનમાં.

આદિ—

પરમ જ્યોતિ પ્રણમું પ્રગટ, સહજનદ સરપ,	
વસતૌ નિજ પરિવારસૂં, પ્રણમું ચેતન ભૂપ.	૧
શ્રી જિનવાણી મન ધરિ, પાય નમી ગુરરાજ,	
સાર બુદ્ધિદાતા સકલ, તારણ ભવીયણ જહાજ.	૨
પરમાતમ સમઝાવિવા, ભવિક જીવ હિત કાજ,	
જ્ઞાનસમુદ્ર અગાધ ગુણ, દેષાડયો જિનરાજ.	૩
સંસ્કૃત વાણી વાચણી, કેધક જાણે જાણ,	
જ્ઞાતા જનને હિતમણી, ભાષા કંઈ વધાણ.	૪
ગુણતાં ભણતાં ગાવતાં, ટાલી મન વિષવાદ,	
વિકથા જાણી વરજ્યો, મત કો કરો પ્રમાદ.	૫

x

x

x

x

અતે— રાગ ધન્યાશ્રી. દેશી-છણ પરિ ભાવ ભગત મન આણી.	
ધ્યાન કથા મેં એહ વખાણી, આતમ રૂપ પિછાણીજી,	ધ્યાન. ૧
પૂરવ સૂત્ર તણી સહીનાણી, જિમ દીઠિ તિમ આણીજી.	
પડિત જન મન સાગર ઠાણી, પૂરણ ચંદ્ર સમાનજી,	ધ્યાન. ૨
શુભચંદ્રાચારિજની વાણી, જ્ઞાની જન મન ભાણીજી.	
ભવિક જીવ હિત કરણી ધરણી, પૂર્વાચારિજ વરણીજી,	ધ્યાન. ૩
અંથ જ્ઞાનાણુવ મોહક તરણી, ભવસમુદ્ર જલતરણીજી.	
સંસ્કૃત વાણી પડિત જાણે, સરલ જીવ સુખદાણીજી,	ધ્યાન. ૪
જ્ઞાતા જનને હિતકર જાણી, ભાષારૂપ વખાણીજી.	
દાલ અઠાવન પડ અધિકાર, શુદ્ધાતમ ગુણ ધારજી,	ધ્યાન. ૫
આખે અનુપમ શિવસુખ વાર, પડિત જન ઉરહારજી	
સંવત લેશ્યા રસ ને વારો ૧૭૬૬, રોય પદાર્થ વિચારોજી.	ધ્યાન. ૬
અનુપમ પરમાતમ પદ ધારો, માધવ માસ ઉદારોજી.	

- કૃષ્ણપક્ષ તેરમ રવિવાસર, એ અધિકાર પ્રકાશ્યોજી,
ભણતાં ગુણતાં સુણતાં સુખકર, જ્ઞાનગેહમે આર્યોજી. ધ્યાન. ૭
- ખરતર આચારિજ ગચ્છ ધારી, જિજ્ઞાસુચંદ સરિ જયકારીજી,
તસુ આદેશ લહી સુખકારી, શ્રી સુલતાન મઝારજી. ધ્યાન. ૮
- અધ્યાતમ શ્રદ્ધાના ધારી, તિહાં વસે નરનારજી;
પર મિથ્યા મતના પરિહારી, સ્વપર વિવેચય કારીજી. ધ્યાન. ૯
- નિજગુણ ચરચા તિહાથી કરતાં, મન અનુભવમે વરતાંજી;
સ્યાદવાદ નિજગુણ અનુસરતાં, નિત અધિકે સુખ ધરતાંજી. ધ્યાન. ૧૦
- ભણુસાલી મિદૂમલ જ્ઞાતા, આતમ સૂરજ ધ્યાતાજી;
તસુ આગ્રહ કરી ચક્રપદ જોડી, સુણતાં સુખની કોડીજી. ધ્યાન. ૧૧
- નિજ શુદ્ધાતમ ધ્યાનને ધ્યાવો, યુગપ્રધાન ગુણ ગાવોજી;
શ્રી જિનચંદ સૂરનો દાવો, મહરતમાહે પાવોજી. ધ્યાન. ૧૨
- નિજગુણ પાઠક પુણ્યપ્રધાના, સુમતિસાગર ગુણ થાના;
આતમ સાધુરંગ વખાના, વાચક શુભ ગ્રંથાના. ધ્યાન. ૧૩
- જયવંતા પાઠક ગુણધારી, રાજસાર સુવિચારીજી;
નિર્મલ જ્ઞાન ધરમ સંભારી, વાચક સહુ હિતકારીજી. ધ્યાન. ૧૪
- રાજહંસ સહુ ગરુ સુપસાવે, મુઝ મન સુખ નિત પાવેજી;
એહ સુગ્રંથ રચ્યો શુભ ભાવે, ભણુતાં અતિ સુખ થાવેજી. ધ્યાન. ૧૫
- અક્ષરત્રય ગુણ ચાહ સુસંગે, નિજ મન તણે ઉમગેજી;
મિત્ર કુંભકરણને સંગે, દેવચંદ્ર મન રગેજી. ધ્યાન. ૧૬
- ઢાલ બંધ એ ગ્રંથસુ કીધો, માનવ ભવફલ લીધોજી;
આશીર્વાદ એહ મે દીધો, જ્ઞાન લહો સહુ સિદ્ધોજી. ધ્યાન. ૧૭
- ધ્યાનદીપિકા એહવો નામો, અરથ અછે અભિરામોજી;
રવિ શશિ લગિ ચિરતા એ પામો, દેવચંદ્ર કહે આમોજી. ધ્યાન. ૧૮

—ઇતિશ્રી જ્ઞાનાર્ણવે ઢાલ ભાષા બધે પડિત દેવચંદ્ર સુનિ વિર-
ચિતે શુક્લધ્યાને સ્યાદાદાધિકાર વર્ણુનો નામ ષષ્ઠમો ખડઃ સંપૂર્ણઃ

(૮૭૧)÷ દ્રવ્યપ્રકાશ ભાષા સં. ૧૭૫૭ ઋષભ નિર્વાણ દિને
(પોશ વદ ૧૩-મેર તોરસ) વીકાનેરમાં.

આદિ—

દોહા.

અજ અનાદિ અક્ષય ગુણી, નિત્ય ચેતના વાન;

પ્રણમું પરમાનંદમય, શિવસરૂપ ભગવાન

૧

સ્યાદ્વાદ નમસ્કાર સવૈયા ધક્તીસા

જાકે નિરખત સતે ચિરતાપ્ત ભાવ ધરે,

વરે નિજ મોક્ષપદ હરે ભવતાવકો;

કરમકો બંધ વારે મોહકો વિહાર ડારે,

સારે નિજ શક્તિ વધારે જ્ઞાન દાવકો;

એકાનેક રૂપ જાનૈ નિત્યાનિત્ય ભાવ ઠાનૈ,

આપા પર ભેદ કરી ગ્રહે સ્વ સુભાવકો;

અક્ષર ત્રિગુણુ ઈદિ કર્મ જાલસો અફંદ,

નમતહે દેવચંદ સ્યાદ્વાદ ભાવકો.

૨

x

x

x

x

અંતે—

હિંદુ ધર્મ વીકાનયર, કીની સુખ ચૌમાસ,

તિહાં એ નિજ જ્ઞાનમે', કીનો ગ્રંથ અભ્યાસ.

૧૫૩

વર્તમાન કાલ થીત આગમ સક્કલ વીત,

જગમે' જ્ઞાનવાન સમ કહૈ હૈ.

જિનવર ધર્મ પરિ જાકી પરતીતિ ચિર,

ઔર મત વાતચિતમાંહિ નાહિં કહૈ હૈ.

જિનદત્ત સરિવર કહી જો ક્રિયા પ્રવર,

ખરતર ખરતર શુદ્ધ રીતિ વહૈ હૈ.

પુણ્ય કે પ્રધાન ધ્યાન સાગર સુમતિહિકે,

સાધુરંગ સાધુરંગ રાજસાર લહૈ હૈ.

૧૫૪

સખ પાઠક સિરસેહરો, રાજસાર ગુનવાન,
વિચરે આરીજ દેશમે, ભવિજન છત્ર સમાન. ૧૫૫

તાકે શીશ હૈ વિનીત પરભીત સૌ વિતીત,
સાધુ રીત નીત ધારી ગુન અભિરામ હૈ,

આત્મજ્ઞાન ધર્મધર વાચક સિદ્ધાંત વર,
અતિ ઉપશાંત ચિત્ત જ્ઞાનધર્મ નામ હૈ,

તાકે શિષ્ય રાજહંસ રાજહંસ માનસર,
સુપ્રધાન ઉદ્યમાદિ ગુન ગન ધામ હૈ,

અંતેવાસી દેવચંદ કીનો એ ગ્રંથવર,
અપનો એતન રામ ખેલિવૈકું ઠામ હૈ. ૧૫૬

કીનો યહાં સહાય અતિ. દુર્ગદાસ શુભચિત્ત;
સમગ્રવન નિજ ભિત્તકૌ, કીનો ગ્રંથ પવિત્ત. ૧૫૭

આતમ સભાવ મિહુમલ્લ કૌ પહારી દીઠો,
ભેરદાસ ભેઉદાસ મૂલચંદ જન હૈ.

જ્ઞાન લેખ રાજવર પારસ સ્વભાવ ધર,
સોમજીવ તત્ત્વપરિ જાકિ સરધાન હૈ,

જ્ઞાનાદિ ત્રિગુન મંત અધ્યાતમ ધ્યાન મંત;
સુલતાંન થાંન વાસી શ્રાવક સુજન હૈ.

તાકી ધર્મ પ્રીતિ મન આનિકૈ ગરથ કીનો,
ગુન પરભય ધર જામે દ્રવ્યજ્ઞાન હૈ. ૧૫૮

x x x x

વિક્રમ સંવત માન યહ, ભય લેશ્યાકે ભેદ;
શુદ્ધ સંચમ અતુમોદિકૈ, કરિ આશ્રવકો છેદ (૧૭૬૭).
તાદિન યા પોથી રચી, વધ્યોં અધિક સંતોષ
શુભ વાસર પૂરન ચર્ધ, પ્રથમ જિનેસર મોક્ષ. ૧૬૩

x x x x

જ્ઞાન ધ્યાન સુખ થાન યહ, યહ મુગતિકા પંથ,
શુવદાર નવ યહ હૈ, પૂરન ભયો ગરંથ.

૧૬૭

નમ્માગમસાર-ગદ્યગ્રંથ છે (સંવત્ર ૧૭૭૬ ફાગણ શુદ્ધ ૩ ભોમવાર
મોઢા કોટ મરોટમાં.

આ ગૂજરાતી ગદ્યમાં કરેલ ગ્રંથ છે તેમાં છેવટે પોતાના પરિ-
ચયરૂપે તેમજ ગ્રંથના હેતુ રૂપે નીચે પ્રમાણે પ્રશસ્તિ આપી છે:-

- અષ્ટ કર્મવન દાહકે, ભયે સિદ્ધ જિનચંદ;
તાસમ ને અપ્પા ગણે, વદે તાકો ઇંદ. ૧
- કર્મરોગ ઔપધ સમી, જ્ઞાન સુધારસ પુષ્ટિ;
શિવ સુખામૃત સરોવરી, જય જય સમ્યક્ દષ્ટિ. ૨
- એહિજ સદગુર શીખ છે, એહિજ શિવપુર માગ,
લેજો નિજ જ્ઞાનાદિ ગુણ, કરજો પરગુણ ત્યાગ. ૩
- જ્ઞાન વૃક્ષ સેવો ભવિક, આરિત્ર સમક્રીતમૂલ;
અમર અગમ પદ ફલ લહો, જિનવર પદવી ફૂલ. ૪
- સંવત સત્તર છિહુતરે, મન શુદ્ધ ફાગણ માસ;
મોટ કોટ મરોટમાં, વસતાં સુખ યોમાસ. ૫
- સુવિહિત ખરતર ગજી સુથિર, યુગવર જિનચંદ સૂર,
પુણ્યપ્રધાન પ્રધાન ગુણ, પાઠક ગુણે પહૂર. ૬
- તાસ શિષ્ય પાઠક પ્રવર, મુમતિસાર ગુણવંત;
સકલ શાસ્ત્રજ્ઞાયક ગુણી, સાધુરંગ જસવંત. ૭
- તાસ શિષ્ય પાઠક વિશુધ, જિનમત પરમત જાણ,
ભવિક કમલ પ્રતિબોધવા, રાજસા(ગ)ર ગુર બાણ. ૮
- જ્ઞાનધર્મ પાઠક પ્રવર, શમદમ ગુણે અગાહ;
રાજદંસ ગુર ગુર શક્તિ, સપ્ત જગ કરે સરાહ. ૯
- તાસ શિષ્ય આગમરૂચિ, જૈન ધર્મકો દાસ;
દેવચંદ આનંદમે, કીનો ગ્રંથ પ્રકાશ. ૧૦

આગમસારોદ્ધાર એહ, પ્રાકૃત સંસ્કૃત રૂપ;	
અંથ ક્રિયો દેવચંદ મુનિ, જ્ઞાનામૃત રસકૂપ;	૧૧
કર્મો ધર્મો સદાય અતિ, દુર્ગદાસ શુભ ચિત્ત;	
સમન્નવન નિજ મિત્રકું, કીનો અંથ પવિત્ર.	૧૨
ધર્મ મિત્ર જિન ધર્મ રતન, ભવિજન સમકિતવત;	
શુદ્ધ અમર પદ ઝોળખણુ, અંથ ક્રિયો શુભવત.	૧૩
તત્ત્વજ્ઞાનમય અંથ યહ, જોવે બાલાબોધ,	
નિજપર સત્તા સખ લિખે, શ્રોતા લહે પ્રબોધ.	૧૪
તા કારણુ દેવચંદ મુનિ, કીનો આગમ અંથ;	
ભણુશે શુભુશે જે ભવિક, લહેશે તે શિવપંથ.	૧૫
કથક શુદ્ધ શ્રોતાશ્રિ, મિલજો એહ સયોગ;	
તત્ત્વજ્ઞાન શ્રદ્ધા સહિત, વધી કાય નિરોગ.	૧૬
પરમાગમશું રાચજો, લહેશે પરમાનંદ;	
ધર્મ રાગ ગુરુ ધર્મ સૌં, ધરજો એ સુખકંદ.	૧૭
અંથ ક્રિયો મન રંગ સૌં, સિતપખ ફાણુ માસ;	
ભોમવાર અરુ તીજ તિથિ, સફલ ફલી મન આસ.	૧૮
આગમસારની પ્રશસ્તિ પછી નીચે પ્રમાણુ લેખકે જણાવ્યું છે:—	
સંવત સત્તર ત્રયાસીએ, વદિ તેરસ ગુરુ માસ;	
શ્રી જાલોલ સુન્નકે, લિખિત મુનિ દુર્ગદાસ.	૧
શ્રી ચિરાદવાસી સુધક, આવક ચતુર સુન્નણુ;	
અભયચંદકે આગ્રહે, પુસ્તક લિખ્યો પ્રમાણુ.	૨
મુલચંદ ટોકર પ્રમુખ, શુદ્ધ પરણતિ ધારી;	
આગમ અધ્યાતમ અરથ, વાંચો વીસ્તારી.	
રક્ત વસ્ત્ર બાલપુરી, ધરજો આતમ ધર્મ;	૩
ઔર ધર્મ સખ ભર્મ હે, જસૌ બધે કર્મ.	
ક્ષેત્ર સ્પર્શનાકે ઉદે, તુમ હમ દર્શન હોય;	૪
મનો વર્ગણા કો મિલન, આહત હે નિત સોય;	૫

તુમ્હ જેસે જાયક ગુણી, સંમઝો સુત સતોષ;
 મિથ્યા જ્ઞાન બિમલો વધે, લહે જ્ઞાન રસ પોષ. ૬
 યા ચિતસ્યે નિત વાંચજો, શ્રી જિનાય નમ શુદ્ધ;
 સ્વામી તુમ્હ બાલપુરી, અહનિશિ જ્ઞાન વિશુદ્ધ. ૭
 ઇતિ મંગલં.

રાધા વર કે કર વસે, પાંચો અક્ષર એહ;
 આદ્ધક્ષરો દ્વરિ કરિ, વચે સો હમકો દેહ. ૧
 સજન હમ તુમ જાનિયો, યહે પ્રીત વ્યવહાર;
 નવ કૌ અંકુ જા ના મિટે, નવ કે અંક પહાર. ૨
 દોતુકિ દ્વહા સમ કૈ, ધરજ્યો જ્ઞાન સનેહ;
 પ્રત્યુત્તર પાછો દેયણ, વૈશેષિક મુતી દેહ. ૩

—ઇતિ આગમસાર ગ્રંથ સમાપ્ત.

નન્યચક્રસાર (ગદ્ય ગ્રંથ છે).

આ પણ ગૂર્જરાલીમાં-લોક ભાષામાં ગદ્ય રૂપે છે તેમાં મંગલા-
 ચરણ સંસ્કૃતમાં ત્રણ શ્લોકમાં કર્યું છે કે.

પ્રણમ્ય પરમબ્રહ્મ-શુદ્ધાનન્દ રસાસ્પદમ્ ।
 વીરં સિદ્ધાર્થ રાજેન્દ્ર-નન્દનં લોકનન્દનમ્ ॥
 નત્વા સુધર્મસ્વામ્યાદિ, સંઘંસદ્વાચકાન્વયં ।
 સ્વગુરૂન્ દીપચન્દ્રાણ્ય પાઠકાન્ શ્રુતપાઠકાન્ ॥
 નયચક્રસ્ય શબ્દાર્થ કથનં લોકભાષયા ।
 ક્રિયતે વાલ્લભીધાર્થ સમ્યગ્માર્ગવિશુદ્ધયે ॥

અંતે પ્રશસ્તિ પદ્યમાં આપી છે કે:—

સૂક્ષ્મબોધ વિણુ ભવિકને, ન હોયે તત્ત્વ પ્રતીત,
 તત્ત્વાલંબન જ્ઞાન વિણુ, ન ટલે ભવં ભ્રમ ભીત. ૧
 તત્ત્વ તે આત્મ સ્વરૂપ છે, શુદ્ધ ધર્મ પણ તેહ,
 પરમાવાતુગ ચેતના, કર્મગેહ છે એહ. ૨

- તણ પરપરિણુતિ રમણુતા, બજ નિજભાવ વિશુદ્ધ;
આત્મભાવથી એકતા, પરમાનંદ પ્રસિદ્ધ. ૩
- સ્વાદ્વાદ ગુણ પરિણુમન, રમતા સમતા સંગ;
સાધે શુદ્ધાનંદતા, નિર્વિકલ્પ રસ રંગ. ૪
- મોક્ષસાધન તણ મૂલ તે, સમ્યગ્દર્શન જ્ઞાન;
વસ્તુધર્મ અવગોષ વિણ, તુષ્ણપંડન સમાન. ૫
- આત્મગોષ વિણ જે ક્રિયા, તે તો બાલકચાલ;
તત્ત્વાર્થની વૃત્તિમે, લેજો વચન સંભાલ. ૬
- રતનત્રયી વિણ સાધના, નિષ્કલ કહી સદીવ;
લોકવિજય આધ્યયનમે, ધરે ઉત્તમ જીવ. ૭
- ઈદ્રિય વિપય આસંસના, કરતા જે મુનિ લિંગ;
ખૂતા તે બવપંકમે, બાળે આચારાંગ. ૮
- ઈમિ જાણી નાણી ગુણી, ન કરે પ્રદગલ આસ;
શુદ્ધાત્મ ગુણમે રમે, તે પામે સિદ્ધિ વિલાસ. ૯
- સત્યાર્થ નયજ્ઞાન વિનુ, ન હોવે સમ્યગ્જ્ઞાન;
સત્યજ્ઞાન વિણ દેશના, ન દહે શ્રી જિન બાણ. ૧૦
- સ્વાદ્વાદવાદી ગુર, તરુ રસ રસિયા શીસ;
યોગ મિલે તો નીપજે; પૂરણ સિદ્ધ જગીસ. ૧૧
- વક્તા શ્રોતા યોગથી, શ્રુત અનુભવ રસ પીન;
ધ્યાન ધ્યેયની એકતા, કરતા શિવ સુખ લીન. ૧૨
- ઈમિ જાણી શાસનરઘિ, કરજો શ્રુત અભ્યાસ;
પામી ચારિત્ર સંપદા, લહેશે લીલ વિલાસ. ૧૩
- દીપચંદ્ર ગુરરાજને, સુપસાયે ઉલ્લાસ;
દેવચંદ્ર બવિહિત બાણી. કાવો ગ્રંથ પ્રકાશ. ૧૪
- સુણુસે બાણુસે જે બવિક, એહ ગ્રંથ મન રંગ;
જ્ઞાન ક્રિયા અભ્યાસતાં, લહેશે તત્ત્વતરંગ. ૧૫

દ્વાદશાર નયચક્ર છે, મલ્લવાદિ કૃત વૃદ્ધ;	
સમશતિ નય વાચના, કીધી તિહાં પ્રસિદ્ધ.	૧૬
અલ્પમતિના ચિત્તમે, નાવે તે વિસ્તાર;	
મુખ્ય સ્થૂલ નય ભેદનો, આખ્યો અલ્પ વિચાર.	૧૭
ખરતર મુનિ પતિ ગચ્છપતિ, શ્રી જિનચંદ્ર સૂરીશ	
તાસ શીસ પાઠક પ્રવર, પુણ્યપ્રધાન મુનીશ.	૧૮
તસુ વિનયી પાઠક પ્રવર, સુમતિ સાર સસહાય;	
આધુરંગ ગુણ સંનિધિ, રાજસાર ઉવજ્જય.	૧૯
પાઠક જ્ઞાનધર્મ ગુણી, પાઠક શ્રી દીપચંદ;	
તાસ સીસ દેવચંદ કૃત, ભણુતાં પરમાનંદ.	૨૦

(૮૭૨)+ દેનાત્ર પૂજા (વિધિ સહિત કે જે ગદ્ય પદ્યમાં છે)

આદિ—

ઢાલ ૧

ચરિત્તિસે અતિસય જુઓ, વચનાતિસય જુત,
સો પરમેસર દેખિ ભવિ, મિંહાસણ સંપત. ૧

x x x x

અંતે—

ઢાલ ૮

પૂરણ કલશ શુચિ ઉદ્ધની ધારા, જિનવર અંગે નામે;
આતમ નિર્મલ ભાવ કરંતા, વધતે શુભ પરિણામે.

x x x x

ખરતર ગચ્છ જિન આણા રંગી, રાજસાગર ઉવચાય;
જ્ઞાનધર્મ દીપચંદ સુપાઠક, સુગુરતણે સુપસાય.
દેવચંદ જિનભકતે ગાયો, જન્મ મહોત્સવ છંદ;
બોધખીજ અંકુરો ઉલ્લસ્યો, સંધ સકલ આનંદ. ૭

કલશ.

x x x x

દેવચંદ જિન પૂજના, કરતાં ભવપાર;
જિનપડિમા જિન સારખી, કહી સૂત્ર મઝાર. ૪

(૮૭૩)+ નવપદપૂજા.

(હાલમાં યશોવિજયજીની શ્રીપાલ રાસાંતર્ગત નવપદપરનાં કાવ્યો, દેવચંદ્રજીનાં કાવ્યો અને જ્ઞાનવિમલસૂરિનાં કાવ્યો એમ ત્રણેનાં મળીને કહેવામાં આવે છે તે પૈકી આ દેવચંદ્રજીનાં જૂદાં લઘુ શકાય. નવપદ એટલે અરિહંત, સિદ્ધ, આચાર્ય, ઉપાધ્યાય, મુનિ, એ પાંચમાં દર્શન, જ્ઞાન, ચારિત્ર અને તપ એ ચાર મેળવતા થતાં નવ પદ.)

આદિ—

૧ અરિહંત પદપૂજા. ઉલાલાની દેશી.

તીર્થપતિ અરિહા નમું, ધર્મધુરંધર ધીરોજી,
દેશના અમૃત વરસતા, નિજ વીરજ વડ વીરોજી.

ઉલાલો

વર અખય નિર્મલ જ્ઞાનભાસન, સર્વ ભાવ પ્રકાશતા,
નિજ શુદ્ધ શ્રદ્ધા આત્મભાવે, ચરણચિરતા વાસતા.

x

x

x

x

અંતે—

કલશ.

ધૃય સયલ સુખકર ગુણપુરંદર, સિદ્ધચક્ર પદ્મવલી,
સવિ લબ્ધિવિદ્યા સિદ્ધિ મંદિર, ભવિક પૂજે મન રૂલી.
ઉવડ્ડાંય વર શ્રી રાજસાગર, જ્ઞાનધર્મ સુરાજતા,
ગુરુ દીપચંદ સુચરણ સેવક, દેવચંદ સુશોભતા.

૨૧

(૮૭૪)+ અતીતજિન ચોવીશી.

આદિ—

પ્રથમ કેવલજ્ઞાની સ્તો

નામે ગાજે પરમ આલ્હાદ, પ્રગટે અનુભવ રસ આસ્વાદ,
તેથી થાયે મતિ સુપ્રસાદ, સુણતાં બાજેરે કાંઈ વિષય વિષાદરે
જિણુદા તાહરા નામથી મન ભીનો.

x

x

x

x

અંતે—

૨૧ મા શુદ્ધમતિ જિનસ્તૃ.

x

x

x

x

જે નિજ પાસે હો તે શું માગીએ ? દેવચંદ્ર જિનરાય,

તોપણ મુજને હો શિવપૂર સાધતાં, હોજો સદા સુસહાય—

શ્રી શુદ્ધ મતિ હો જિનવર પૂરવો.

(આ પછી ૨૨ મા, ૨૩ મા અને ૨૪ મા અતીત જિનપરનાં
સ્તવનો પ્રકટ નથી થયાં, કારણ કે મળી નહી શક્યાં હોય.)

(૮૭૫)+ અધ્યાત્મગીતા. [લીંગડીમાં].

આદિ—

રાગ-ઢાલ ભમર ગીતાની.

પ્રભુમિએ વિશ્વ હિત જૈન વાણિ, મહાનંદ તરે સિંચવા અમૃત પાણી,

મહા મોહપુર ભેદવા વજ્રપાણિ, ગહન ભવદંદ છેદન કૃપાણી. ૧

અંત—

વસ્તુ તત્ત્વે રમ્યા તે નિચંચ, તત્ત્વ અભ્યાસ તિહાં સાધુ પંચ,

તિણે ગીતાર્થ ચરણે રહિજે, શુદ્ધ સિદ્ધાંત રસ તો લહિજે. ૪૭

શ્રુત અભ્યાસી ચોમાસિ, વાસી લિંબડી, હામ,

શાસન રાગી સોભાગી શ્રાવકનાં બહુ ધામ.

ખરતરગચ્છ પાઠક શ્રી દીપચંદ્ર સુપસાય,

દેવચંદ્ર નિજ હરખે ગાયો આતમરાય. ૪૮

(૮૭૬)+ વીર જિનવર નિર્વાણ, દ્વિલીદિને ભાવનગરમાં.

આદિ— મંગલાચરણ ખે સંસ્કૃત શ્લોકમાં છે.

ઢાલ ૧.

બાર વરસ તપસાધન કીનો, ત્રીસ વરસ શ્રુત વરસ્યો,

અનુપમ જ્ઞાન પ્રકાશી જિનવર, મુનિવર તુંજ રસ ફરસ્યો હો પ્રભુજી. ૧

x

x

x

x

અંતે—

ઢાલ ૧૨.

ગાવો ગાવોરે જિનરાજતણા ગુણુ ગાવો,

સમ્યક્દર્શન જ્ઞાન ચરણની નિર્મલ ચિરતા પાવોરે.

જિ.

x

x

x

x

સુવિહિત ખરતરગઢ પરંપર, રાજસાર ઉવઝાયો,
તાસ શિષ્ય પાઠક શમદમધર, જ્ઞાન ધર્મ સુખદાયોરે. જિ. ૪
દીપચંદ પાઠક ઉપગારી, શાસનરાગ સવાયો,
તાસ શિષ્ય શુચિ ભકિત પ્રસંગે, દેવચંદ્ર જિન ગાયોરે. જિ. ૫
ભાવનગર શ્રી ઋષભપ્રસાદે, દીવાલિ દિન ધ્યાયો.
સંઘ સકલ શ્રુતશાસનરાગી, પરમ પ્રભોદ ઉપાયોરે. જિ. ૬
શાસન નાયક વીર જિનેસર, ગુણ ગાતાં જયમાલો,
દેવચંદ્ર પ્રભુસેવન કરતાં, મંગલમાલ વિશાલોરે. જિ. ૭
—પોથી ૬૪-પં. જૈ. શ્વે. ભં. જયપુર શહેર.

ગજસુકુમાલ સંઝાય.

આદિ—

હારિકા નગરી ઋદ્ધિ સમૃદ્ધિ, કૃષ્ણ નરેસર ભુવનપ્રસિદ્ધ.

* * * *

અંતે—

ખરતરગઢ પાઠિક દીપચંદનો, દેવચંદ્ર વંદે મુનીરાયરે,
સંકલ સિદ્ધિસુષકરણુ સાધુજીરે, ભવોભવ હોજ્યો સુગુર સહાયરે.

ધન્ય. ૩૮

—સંપુર્ણ લખ્યું છે બાઈ પુરી પઠનાયે શ્રી ગજસુકુમાલ સંઝાય
સમાર્પ લખીતં મુની મોહનરતનજી શ્રી ધ્રાંગપુર નયરે મહારાણા શ્રી
રણમણસિંહજી રાજ્યે શ્રી શુભં ભવત્. પૃ. ૨ પં. ૧૨ ગુ. વિ.
૩૬ પદ્ય પ્ર. કા. —લિ. ૧૯૧૪ માગ. શુ. પ. ૩-૧૨ આ. ક.

દ્વાદશાંગી સંઝાય.

આદિ—

હાલ. એ ગુણ વીરતણો ન વીસાઈ એ દેશી.

વીર જિજ્ઞેસર જગ ઉપગારી, ભાષા ત્રિપદી સારરે,

ગણધર બોધ વધ્યો અતિ નિરમલ, પસર્યો શ્રુતવિસ્તારરે. વીર. ૧

અંતે—

શ્રુત સિદ્ધિયૈ જિનપદ લહીયૈ, થાયે તત્ત્વનીસોધિરે,
દેવચંદ્ર આણુયૈ સેવો, જિમ લહો શુદ્ધ પ્રબોધરે.

વીર. ૧૪

—શુ. વિ.

આત્મહિત શિક્ષા.

અંતે—

પરમ અધ્યાતમ જે લખે, સદ્ગુરુ કેરેં સંગ,
તિણકું ભવ સફલો હવે, અવિહડ પ્રગટે' રંગ.

૧

ધર્મધ્યાન કો હેત ચહ, શિવ સાધનકો ખેત,
ઐસો અવસર કળ મિલી, ચેત સકે તો ચેત.

૨

વક્તા શ્રોતા સખ મિલેં, પ્રગટે' નિજગુણ રૂપ,
અખય ખણનો જ્ઞાનકો, તીન ભુવનકો ભૂપ.

૩

એહ પત્ર અનૂપ છે, સમજે જે ચિત લાય,

દેવચંદ્ર કવિ ઇમ કહે, નિજ આતમ ચિર થાય.

૪

(૮૭૭)+ ઓવીશી. (૨૪ તીર્થંકરનાં સ્તવનો) સ્વોપસ આલાવખોધ
અંતે— સહિત.

(કલશ.)

ઓવીશે જિનગુણ ગાધયેં, ધ્યાધયેં તત્ત્વસ્વરૂપોળ,

પરમાર્નદપદ પાધયેં, અક્ષય જ્ઞાન અનૂપોળ.

ઓ. ૧

ચવદહસેં બાવન ભલા, ગણધર ગુણભંડારોળ,

સમતામયી સાહુ સાહુણી, સાવય સાવયી સારોળ.

ઓ. ૨

x

x

x

x

શ્રી જિનચંદ્રની સેવના, પ્રગટે પુણ્ય પ્રધાનોળ,

સુમતિસાગર અતિ ઉદ્ધાસે, સાધુગંગ પ્રભુ ધ્યાનોળ.

ઓ. ૭

સુવિહિત ખરતર ગચ્છવર, રાજસાર ઉવઝાયોળ,

જ્ઞાનધર્મ પાઠક તણો, શિષ્ય સુરસ સુખદાયોળ.

ઓ. ૮

દીપચંદ્ર પાઠક તણો, શિષ્ય સ્તવે જિનરાજોજી,

દેવચંદ્ર પદ સેવતાં, પૂર્ણાનંદ સમાજોજી.

ચો. ૯

૧ રાજસાર-મરસ્થલમાં અનેક ચૈત્ય પ્રતિષ્ઠાકારક આવશ્યકોક્ષાર પ્રમુખ ગ્રંથોના કર્તા. ૨ જ્ઞાનધર્મ-જે ન્યાયાદિક ગ્રંથાધ્યાપક હતા. અને જોણે ૬૦ વર્ષ લગી જીભના રસ તજી શાકભાજી તજી સંવેગેવૃત્તિ ધારણ કરી. ૩ દીપચંદ્ર-શત્રુજય શિવાસોમજી કૃત ચોમુખ અનેક બિંબ પ્રતિષ્ઠા તથા પાંચ પાંડવના બિંબની સમોસરણ ચૈત્ય તથા કુંથુનાથ ચૈત્ય પ્રતિષ્ઠા કરી. રાજનગરમાં સહસ્ત્રકણા પાર્શ્વપ્રભુની પ્રતિષ્ઠા કરી.

—મૂળ સ્તવનોની પ્રત ૧૬-૧૨. સં. ૧૭૯૮ ના વર્ષે પોસ સુદિ ૧૪ વાર શુક્રે, રાજનગરે. ગો. ના.-મો. સેં. લા.

—સં. ૧૮૧૫ વર્ષે ફાલ્ગુન માસે ચતુર્દશ્યાં અર્જુને પક્ષે લિખિતા ધ્યં સ્તુતિ જિનાનાં. બાલાવબોધ સહિત. પત્ર. ૧૧૭ પં. ૧૨ આ. કા.

(૮૭૮)+ વીશી (૨૦ વિહરમાન જિનની સ્તુતિઓ).

(કલશ)

વંદો વંદોરે જિનવર વિચરંતા વંદો;

કીર્તન સ્તવન નમન અતુસરતાં, પૂર્વ પાપ નિકંદોરે. જિં ૧

×

×

×

×

સિકાયલ ચૌમાસ રહીને, ગાયો નિજગુણ હંદો;

જિનપતિ ભક્તિ મુગતિનો મારગ, અનુપમ શિવસુખ કંદોરે. જિં ૨

ખરતર ગમ્મ જિનચંદ સરિવર, પુણ્ય પ્રધાન મુણિંદો;

સુમતિસાગર સાધુરંગ સુવાચક, પીધો શ્રુતમકંદોરે. જિં ૩

રાજસાર પાઠક ઉપગારી, જ્ઞાનધર્મ દિણંદો;

દીપચંદ સદગુરુ ગુણવંતા, પાઠક ધીર ગયંદોરે. જિં ૪

દેવચંદ્ર ગણિ આતમહેતે, ગાયા વીશ જિણંદો;

ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ સુખ સંપત્તિ પ્રગટે, સુજસ મહોદય વંદોરે. જિં ૫

—ધતિ વિંશતિ વિરહમાન જિન સ્તવનાનિ સંપૂર્ણ.

—સંવત્ ૧૮૫૨ શાકે ૧૭૧૭ વર્તમાને પં. ઇશ્રમાણુ મુનિ એષા
પ્રતિ લિપીકૃતા શ્રીમજ્જેસલમેરે વાસ્તવ્ય બ્રહ્મસર આમે રાવલશ્રી મૂલ-
રાજજી વિજયરાજ્યે વાચ્યમાનો ચિરંજીવાત્ ૩-૧૪ ગો. ના.

પ્રલંબના સ૦—લીંબડીમાં.

આદિ— ગિરિ વૈતાલ્યને ઉપરે, ચક્રકા નયરી લો અહો ચ.

x

x

x

x

અતે—

રાજસાર પાઠક ઉપગારી, જ્ઞાનધર્મ દાતારી;
દીપચંદ પાઠક ખરતર વરે, દેવચંદ સુખકારીરે.
નયર લિંબડી માંહે રહીને, વાચ્યમ સ્તુતિ ગાઈ;
આતમ રસિક શ્રોતાજન મનને, સાધનરૂચિ ઉપજાઈરે.
ઈમ ઉત્તમ ગુણ માલા ગાવો, પાવો હર્ષ બધાઈરે;
જૈન ધરમ મારગ રૂચિ કરતાં, મંગલ લીલ સદાઈરે.
(૨. પત્ર પ્ર. કા. ૪-૧૦ આ. ક.; રત્ન.)

ખાંચ ભાવના સ.

આદિ—સ્વરિત સીમંદર પરમ, ધરમ ધ્યાન સુખ કામ;
સ્વાદ્વાદ પરિણામ ધર, પ્રણમું ચેતન રામ.

અતે—

જયવંતા પાઠક ગુણધારી, રાજસાર સુવિચારીજી;
નિર્મલ જ્ઞાનધર્મ સંભાલી, પાઠક સુવિહિત કારીજી.
રાજહંસ સુગુર સુપસાયે, દેવચંદ ઈમ ગાવેજી;
ભવિક જીવ જે ભાવના ભાવે, તેહ અમિત સુખ પાવેજી. ૫
જેસલમેરી સાહ સોભાગી, વરધમાન વડ ભાગીજી;
પુત્ર કલત્ર સકલ સોભાગી, સાધુ ગુણના રાગીજી. ૬
તસુ આગ્રહે ભાવના ભાષ, દાલ બંધ મૈં ગાઈજી;
ભણસ્યૈ ગુણસ્યૈ જે એ ગ્યાતા, લહસ્યૈ તે સુખ સાતાજી. ૭

મન શુદ્ધ પાંગે ભાવના ભાવો, પાવન નિજ ગુણ પાવેળ;

મન મુનિવર ગુણ સંગ વસાવો, સુખ સંપતિ ગૃહ થાવેળ. ૮

—૫-૧૪ આ. ક. મો. સે. લા.

+ઢંઢણુમુનિ સ. (વનિતા વિહસીને વીનવે. દેશી).

આદિ—ધન ધન ઢંઢણુ મુનિવર, કૃષ્ણ નરેસર પુત્રોરે;

અતે—દેવચંદ્ર પદ પામીયે, લહીયે પરમાનંદોરે. ધ૦ ૨૭

૨-૧૪ આ. ક.

ગિરનાર સ્તુતિ, સિદ્ધાચલ સ્તુતિ, પાર્થજિન નમસ્કાર—

૧. ૧૫. આ. ક.

+અષ્ટપ્રવચન માત સઝાય.

આદિ—

સુકૃત કલ્પંતર શ્રેણિનિ, વર ઉત્તર કુર ભૂમિ;

અધ્યાતમ રસ સસિકલા, શ્રી જિનવાણિ નૌમિ. ૧

દીપચંદ પાઠક મુગુર, પય વંદી અવદાત;

સાર શ્રમણ ગુણ ભાવના, ગાઈસુ પ્રવચનમાત. ૨

અતે—

x

x

x

x

રાગ ધન્યાશ્રી.

તે તરીયા ભાઈ તે તરીયા, જે જિનશાસન અતુસરિયારે;

જેહ કરે સુવિહિત મુનિ કિરિયા, યાનામૃત રસ દરિયારે. ૧

x

x

x

x

અરતર મુનિ આચરણ ચરિયા, રાજસાગર ગુણ ગિરિયાળ;

જ્ઞાનધર્મ તપ ધ્યાને વસિયા, શ્રુત રહસ્યના રસિયાળ. ૪

તે દીપચંદ પાઠક પદ ધરિયા, વિનયરયણ સાગરિયાળ;

દેવચંદ મુનિ ગુણ ઉચરિયા, કર્મ અરિ નિર્જરિયાળ. ૫

સુરગિરિ સુંદર જિનવર મંદિર, શોભિત નગર સવાઇળ;

નવાનગર ચોમાસું કરિને, મુનિવર ગુણથુતિ ગાઇળ. ૬

મુનિ ગુણ માલા ગુણહ વિશાલા, ગાવો હાલ રસાલાળ;
ચૌવિહ સંધ સમણ ગુણ થુણતાં, થાસ્યે લીલ વિલાસળ. ૭

કલશ.

ધમ ધ્વ્ય ભાવે સમિતિસમિતા, ગુપ્તિગુપ્તા મુનિવરા;
નિર્મોહ નિર્મલ શુદ્ધ ચિદ્ધન, તત્ત્વ સાધન તત્પરા,
દેવચંદ્ર અરિહા આણુ વિચરે, વિસ્તરે જસ સંપદા;
નિર્ગ્રંથ વંદન સ્તવન કરતાં, પરમ મંગલ મુખ સદા.

—લિ. ૧૯૧૮ આશો શુ. ૭ ભોમે. ૫-૧૪ આ. કા.

આઠરૂચિ સજાય.

આદિ— (ઉલાલાની દેશી),

સુરપતિ નતઃ દેવ અમિતગુણી, સવિભાવ પ્રકાશક દિનમણી.

અંતે—દેવચંદ્ર આણુ રૂચિ હોજે, બાલગોપાલરે,

આતમ તત્ત્વ સંભાલરે, કરજ્યે જિનપતિ બાલરે;

થાસ્યો પરમ નિહાલરે. આ૦ ૧૨

(સ્થાનાંગમાં અષ્ટમબોલમાં આઠ રૂચિ કહે છે).

નિજગુણ ચિંતવન મુનિ સજાય.

આદિ—

ધનધન જે મુનિવર સંયમવર્યાળ;

×

×

×

×

અંતે—સદ્ગુરૂ પાકક દીપચંદ્રોળ, શિવ ગણી ભાષે દેવચંદ્રે. ધ. ૧૧

૨. આ. ક.

અગુરૂગુણ છત્તીસી બાલાવબોધ—ગદલોક ભાષામાં. મૂળગ્રંથ—પ્રાકૃત

વ્રજસેન શિષ્ય કૃત.

આદિ—

પ્રણમ્ય પરમાત્માન, શુદ્ધ સ્યાદવાદદેશકં;

શ્રી વીરં શાસનાધીશં, વિશ્વેશં પ્રણમામ્યહં.

શ્રીમદાચાર્યવર્યાણાં, ગુણાનાં ષટ્ત્રિંશકા;
ટપાર્થ શિષ્યબોધાય, દેવચંદ્રેણ પ્રોચ્યતે.

૨

x

x

x

x

અતે—

શ્રીમત્ ખરતર ગણે, પાઠકા રાજસાર સત્સંજા;

તત્ શિષ્ય પાઠકોત્તમ ધીરા, શ્રી જ્ઞાનધર્મોદ્ધા:

૧

તેષાં શિષ્યપ્રવરા પાઠકા દીપચંદ્રાભા:

તેષાં શિષ્યેણાયં બાલબોધો વિનિર્મિત:

૨

મુણિગુણ સ્મરણાલકૃતો, વિશુદ્ધચિત્તેન દેવચંદ્રેણ,

ભવ્યજનાનુગૃહકૃતે, કૃતસ્સદ્ભ્યાસરસિકેન.

૩

—ઇતિશ્રી ગુરુ ગુણ બાલબોધાર્થ સમાપ્તમ્. ૧૨ પં. ૧૬ ગુણાબિજયજી)

નવિચારસાર ગ્રંથ. પ્રાકૃત ગા. ૩૦૫ સ્વોપજ સંસ્કૃત નવાનગરમાં
દીકા તથા ટપાસહીત સં. ૧૭૯૬ કાર્તિક શુદ્ધ ૧.

અતે—

ગાથા. ૨૯૭ નો અર્થ—એ વિચારસાર પ્રકરણુ તેહના અધિકાર
છે. તિહાં પહેલો અધિકાર ગુણ કાણાનો, બીજો અધિકાર માર્ગણનો છે.
એ ગ્રંથ રાધનપુરવાસી શ્રધ્ધાવંત શાંતિદાસ નામે ગૃહસ્થ તેણે
ઉધ્ધાર સર્વ ગુણકાણે, તથા માર્ગણાઈ ભાવ સર્વ સંગ્રહા ધારી વિચારી
ચોખ્ખા કર્યા.

ગાથા ૨૯૮ તેહને અનુગ્રહને અર્થઈ ગાથા ૨મી વિચારસારની.
આગમની રીતે તે શુદ્ધ તે. શું ગ્યાનિ વાણી પ્રમાણુ છે.

ગાથા ૨૯૯ સુવિહિત યથાર્થા જગ આગમના અનુસારી સાજ
સમાચારી. તેહવો—એહવો ખર(તર) ગણ છે. તિહાં યુગપ્રધાન સદ્ગુરુ શ્રી
જિનચંદ્ર સૂરિ થયા. તેહની સાષા પરંપરા મધ્યે શ્રી જિનચંદ્ર સૂરિ
શિષ્ય મહોપાધ્યાય શ્રી પુન્યપ્રધાનજી, તેહના શિષ્યોપાધ્યાય મુકુતિ
સાંગરજી, તેહના શિષ્ય વાયક મુખ્ય શ્રી સાધુસારજી, તેહના શિષ્ય
જિનવર વચનનોજે તત્ત્વસાર તેહમે પ્રવીણ ઉપાધ્યાય શ્રી રાજસારજી થયા.

ગાથા ૩૦૦ તેહના શિષ્ય જ્ઞાન તથા ધર્મ, જે ચારિત્ર તેહના ધરણુહાર ઉપાધ્યાય જ્ઞાનધર્મજી એહવે નામે થયા.

ગાથા ૩૦૧ તેહનો શિષ્ય અધ્યાત્મ તત્ત્વતો રસીક જિન આગમ પ્રમાણુ તત્ત્વ સ્વરૂપનો કથક આગમસાર જ્ઞાનસાર તત્ત્વાવબોધ પ્રમુખ અંથનો રચવેક આત્માને હીત કરવો, જીન જ્ઞાન રચિ, દેવચંદ્ર ગણી એહવે નામે એ તેણે સૂત્ર રચ્યો. ગાથા બંધ ભવ્ય જીવને ઉપગાર કાળે.

૩૦૨ રસ ૬ નિધિ ૯ સંજમ ૧૭ એટલે સત્તરસૈ જન્મ વરસે શ્રી જૌતમ સ્વામી કેવલ જ્ઞાન પામ્યા તે દિવસે એતલે કાર્તિક સુદ ૧ જૂહાર ભદ્રારક પર્વ દિવસે આત્માનો બોધ કરવાને ઉધર્યો છે. સમય કહેનાં સિદ્ધાંત તે સમુદ્ર તેહથી સિદ્ધાંતસમુદ્રને પાર પામવાને દુર્લભપર એ અભ્યાસ કલ્યાણ છે.

૩૦૪ કમ્ભવયડી જે ગ્રાહણી પૂર્વનો ઉદ્ધાર છે. તથા શિવસર્વસૂરિ કૃત ભાષ્ય છર્ધ તથા જિન વલ્લભસૂરિ કૃત કર્મઅંથ છે તેહની ટીકા પણ મલયગિરિ સૂરી કૃત છે તથા દેવેન્દ્રસૂરી કૃત છે ઇત્યાદિક પૂર્વ સૂરીના જે વચન તે સર્વ જોધને અનુસારે એ વિચારસાર અંથ રચ્યો છે.

૩૦૫ જા જિણુ વાણિ વિજયધર્મ, ભાવથી રચિછધ ધર્મ વચણું,

નૂતણુપુરંમિ રધયં, દેવચંદ્રેણ નાણું,

૩૦૫

જસીમ જિનવાણી જયવંતી વરતે તાંસીમ ચિર રહો એ અંથના વચનની રચના, એ અંથના વચનની રચના, એ અંથની પૂરણુતા નૂતનપુર નવાનગર મધ્યે પંડિત દેવચંદ્ર ગણિ પોતાને તથા પરને પણ જ્ઞાન વિશેષ વૃદ્ધિને અરથે કરી ૩૦૫

—પત્ર, ૧૩૪ પં. ૧૦ ગુ. વિ.

૪૨૮ સાધાસાહ (કડુઆગચ્છે-કડુવો-ખીમ-વીરો-જીવરાજ-
તેજપાલ-રતનપાલ-જિનદાસ-તેજ-કલ્યાણ-લધુજી-ચાલણુ શિ.

(૮૭૯) જંખૂ કુમાર રાસ. સં. ૧૭૬૪ કા. સુ. ૨ ગુર.સોહીગામમાં
અંતે—

- કંટુક ગછે સાહા કંટુયો^૧, નામક, ખીમ^૨ વિર^૩ મન્ન ભાયા,
જીવજરાજ તેજ^૪પાલ તણે^૫ પદ, રતનપાલ ગછરાયારે. ૯
- સાતમે^૬ પાટે ધંરમગુણુ ગાયક, સાહા જિણુદાસ થપાયા;
તેજ^૭ કલ્યાણુ^૮ મહા બુદ્ધિધારક, કંટુક ગચ્છ દીપાયારે. ૧૦
- સાહા લધુજી ગુણુવત વિરાજિત, દશમે^૯ પાટે કહાયા;
એકદશમે^{૧૦} સાર શ્રી થોભણુ, સીતવત સોહાયારે. ૧૧
- તાસ શિષ્ય લાધો^{૧૧}મન મોહે, મુનીવર જંખૂમલાયા;
સોહી ગાંમ રહી મન પાંતે, સરસ સખધ રચાયારે. ૧૨
- અંથાઅંથ સકલ થયો ગુણુ ભુદાવસે^(૧) બત્રીસ અધિકાયારે;
ઢાલ બત્રીશઅ છે અતિ સુંદર, ગાવયો ગુણુજીન રાયરે. ૧૩
- સંવત સતર ચૈાસઠા^{૧૨} વરસે, કાર્તિક સુદ સુષદાયારે;
ખીજ ગુર દિન પૂરણુ કીધો, સારદ સુગુર પસાયારે. ૧૪
- જે નરનારી બણુરયે^{૧૩} સુણુરયે^{૧૪}, તસ ભવ પીડ મિટાયારે;
સાહા લાધો કહે સંધને હોય, દિન દિન સુજસ સવાયારે. ૧૫

(છોટાલાલ વાડીલાલ અમદાવાદ.)

(૮૭૯ક)+ સૂરત ચૈત્ય પરિપાટી સં. ૧૭૯૩ માગશર વદ ૧૦
ગુર સૂરતમાં.

આદિ—

- પ્રણુમી પાસ જિણુદના, ચરણુ કમલ ચિત લાય;
રચના ચૈત્ય પ્રવાડની, રચસુ સુગુર પસાય. ૧
- સૂરત બંદીરમે અછે, જિહાં જિહાં જિનવિહાર,
નામદામ કહી દાખવું, તે સુણુજ્યો નરનારિ. ૨

*

x

x

x

અંતે—

કંટુકગણે કલ્યાણ વિરાજે, સાહા લાહુણ ગુણચંદ્રણ,
 થોભણુસી તસ પાટ પ્રભાવિક, પંડિતમાંહે દિણંદ્રણ. ૭
 સંવત સતર ત્રાણુયા વરસે, રહી સૂરત ચોમાસેણ,
 માગસિર વદિ દશમી ગુરુવારે, રચીઉ સ્તવન ઉદ્દાસેણ. ૮
 તપગછનાયક સુજન સુલાયક, વિનયદયાસૂરિ રાજેણ,
 સાહા લાલચંદ્રણા આગ્રહથી, રચના અધિક વિરાજેણ ૯
 અધિકું ઉદ્ધ જે હોય એહમાં, શુદ્ધ કરજ્યો કવિરાયાણ;
 સાહાણ લાધો કહે સૂરતમાંહે, હરપસું જિનગુણ ગાયાણ. ૧૦

—સર્વગાથા ૮૧ શ્રી સૂરતમધે દહેરા ૧૦ છે દેરાસર ૨૩૫ ભૂયરા
 ૩ પ્રતિમા એકેકી ગણતા ૩૯૭૮ પંચ તીરથીની ૫ ચોવીસવટાની ૨૪
 એકલમલ ૫૮ પાટલી સિદ્ધચક્ર કમલચૌમુખ સર્વે થઇને ૧૦૦૪૧ છઠ્ઠી.
 —પ્ર. પ્રા. તી. સ. પૃ. ૬૨ થી ૬૯.

૮૮૦) શિવચંદ્રણનો રાસ. (ઐ.) સં. ૧૭૯૫ આસો શુ. ૫
 રાજનગર.

અંતે—

અતિ આગ્રહ કીધો હીરસાગરે હિત આણી,
 કરી રાસની રચના સાને ઢાલ પ્રમાણ;
 કંટુયા મતિ ગચ્છપતિ સાહણ લાધો કવિરાય,
 તિણિ રાસ રચ્યો એ સુણત ભણી સુખ થાય. ૧૧
 (કલશ).

ધમ રાસ કીધો સુજસ લીધો આદિ અંત યથા સુણી,
 શિવચંદ્રણ ગચ્છપતિ કેરો ભાવ જો ભવિ ગુણમણિ,
 સંવત સતરસે પંચાણુ આસો માસ સોહામણો,
 સુદિ પાંચમી સુરગુરૌ વારે એ રચ્યો રાસ રલિયામણો,
 નિરવાણુ ભાવ ઉદાસા સાથે રાજનગર માંહે કીઉ,
 કહે સાહણ લાધો હીર આગ્રહેથી રાસ એહ કરી દીઉ. ૧૨
 —(ધડરની બાઈઓનો ભંડાર).

આ લાધાશાહે સં. ૧૮૦૭ ના માગશર માસની શુદ્ધ પંચમી ને રવિવારે રાધનપુરમાં ચોમાસું રહી પૃથ્વીચંદ ગુણસાગર ચરિત્ર પર આળાવબોધ રચ્યો છે તેની અંતે નીચે પ્રમાણે પોતાની પ્રશસ્તિ આપી છે:—

શ્રીમદ્ વીરજિનેશ્વરસ્ય સુગતાદીશસ્ય તીર્થેવરે
ગચ્છે શ્રી કટુકાભિધે પ્રથમતો વિદ્વત્કલાલંકર: ।

સાહેબ્ય: કટુકાદિમ: શુભમતિર્ધર્મૈકતાનોઽભવત્
તત્પટ્ટે બહુશાસ્ત્રાનીશ્ચિતમતિ: શ્રી સ્ત્રીમસાહાલ્ય: ॥૧॥

વીરશાહ્ इति तत्पदेऽभवत्, जीवराज इति वा चतुर्थके ।

तेजपाल इति पंचमे पट्टे, रत्नपाल अभवच्च षष्ठके ॥२॥

तत्पट्टधारी जिनदास नामा तेजादिपालोऽष्टमके बभूव ।

कल्याण नामा नवमे पदेच, दिक् संहयके भुल्लहुजीतिनामा ॥३॥

तदनुगे च पदे सुकुलोद्भवे कविकुलाप्रगतो भणनामक: ।

तदनुलब्धक नामकसाहजी शुचिनयादियुतो हि राजते ॥४॥

प्रशस्तबोधशालिन: परोपकारकारिणो

गुरो: पदाम्बुजं मया प्रणम्य भक्तिपूर्वकम् ।

सुशिष्ययाचनेन मे जगज्जनोपकारनो

विशिष्टसच्चरित्रके कृत. सुबालबोधक: ॥६॥

અષ્ટશતતમે (?) વર્ષે પ્રમિતે સપ્તમોત્તરે

માર્ગશીષે સિતે પક્ષે પંચમ્યાં માતુવાસરે ॥૬॥

रचितोऽयं मया प्रथो विक्षेपराहित: क्षितौ ।

शोधनीय: सतां धुर्यै र्यदुत्सूत्र भवोदिह ॥७॥

प्रमादाद् वीतरागाज्ञाविरुद्धं यन्मयोदितं

परोपकारेण पुण्य-वर्त्तिन: शोध्यतां बुधा: ॥८॥

રાધકેતિ પૂર્વદ્રંગે ચાતુર્માસ સ્થિતેન ચ ।

કટુગચ્છેશ લબ્ધેન કૃતોઽયં બાલબોધક: ॥૯॥

૪૨૯ દેવવિજય (ત. હીરવિજય સૂરિ-કલ્યાણવિજય ઉ.-
ધનવિજય અને કુંચરવિજય-દીપવિજય શિ.)

((૮૮૦ક)+ ૧ નેમરાણુલ બાર માસ,

આદિ— મધુકર માધવને કહેજો-એ દેશી.

બ્રહ્માણી વર હું માગું, કર જોડી-તુમ પાય લાગું;

તારિ દુઃખ હવે મુજ ભાંગુ રે, નેમ જિનેસરને કહેજો. ૧

x

x

x

x

અતે—

શ્રી વિજયરત્ન સૂરિ રાયા, વાચક દેવે ગુણ ગાયા;

તુમ નામે સંપત્તિ પાચારે, નેમ જિનેસરને કહેજો. ૧૭

(૧૭કડીનું પદ છે. પ્ર. શીલાછાપ જગદીશ્વર છાપખાતું. સં. ૧૯૪૦.

((૮૮૦ખ)+ ૨ નેમરાણુલ બાર માસ સં. ૧૭૬૦.

આદિ—

સરસતીને પાય લાગું, હું તો વચન સુધારસ માગું રે; સામલીયા.

નેમ રાણુલના ગુણ ગાળી, હું તો કેતાં બહુ સુખ પાઠિરે. સામલીયા.

x

x

x

x

અતે—

એતો સંવત સત્તર સાહે, ગાયો મેં વિરહી માટે રે, સાં

શ્રી વિજયરત્ન સૂરિરાયા, એતો દેવવિજય ગુણ ગાચારે. સાં ૧૭

—(પ્ર. ઉપર પ્રમાણે)-જૈ. એ. તીર્થમાલા સાથે.

((૮૮૦ગ) શીતલનાથ સ્તવ સં. ૧૭૬૯ માંડવીમાં.

આદિ—

છોડી તે આવી થારાં દેસમેં માણજી, ખીરણી દેષ પાછી વાલ હો;

મૃગાનેણીરા ભમરા, થાંસુ નહિ બોલાં માણજી. એ દેશી.

શ્રી સરસતી ચરણે નમી, સાહેબજી પ્રણમી સદગુર પાય હો

ઝીણા માણજીસૂં માહરે મન વસ્યો;

સીનલ જિનવર ગાયસ્ત્રૂં સાં નામેં નવનિધ થાય હો, ઝીણાં ૧

અતે—

સંવત સતર ઊગણોતરે સાર હી સા, માંડવિમાં ચોમાસ હો, ઝી.
સીતલ જિનવર મેં સાવ્યા, સાં પૂરો સંધની આસ હો. ઝી. ૧૦
શ્રી તપગછમાંહે સોભતા સાં શ્રી વિજયરત્ન સૂરિરાય હો. ઝી.
દેવવિજય સૂખ દીજિઈ સાં તુમ નામેં સુખ થાય હો. ઝી. ૧૧

પંડિત દેવ ઇમિ વિનવે સાં

—મુનિ ઋધવિજય લખિત મંડવિ નગરે. ૧-૧૪ મારી પાસે છે.

(૮૮૧) રૂપસેન કુમાર રાસ (દાનવિષયે-સં. ૧૭૭૮ મહા શુદ્ધ ૭
કવિવાર કડી નગરમાં)

આદિ—

દ્વંડા.

વિશ્વ વિધાતા વીરજી, વર્ધ્ધમાન વૃદ્ધિ નામ;
ભાવ ભગતિ ધુરથી કર્ષે, તસુ પદ જુગ પરિણામ. ૧
વાંદું ગૌતમ વીરના, લખ્ધીવંત ગણધાર;
હોળો અતુદિન સંધને, દાયક સુખ શ્રીકાર. ૨
પય પ્રણુમુ પરમેશ્વરી, સરસતી સરસ વચન;
આદિ શક્તિ મુઝ આપજો, થાયો માતા પ્રસન્ન. ૩
ધર્મ મૂલ તે જ્ઞાન છે, જ્ઞાને શુદ્ધ સમ્યક્ત્વ;
ચારિત્ર તપ તેહથી લહી, ગુરુ સરસતિ વક્ત. ૪
પ્રણુતા અધિકી જગી હુવે, જન માને કરી દેવ;
નિત નમીષ પદ તેહના, કરીઈ ગુરુની સેવ. ૫
ગુરુ સરસતિ જિન ગણધર, પયકજ પ્રણુમી ચ્યાર,
ભવિંજન ભણસું તે સુણો, ધર્મતણો અધિકાર. ૬
ચ્યાર ભેદ તે ધર્મના, દાન સીલ તપ આવ;
પુન્ય વસેં મણુ ભવ લલો, તો ઉલખજો દાવ. ૭
વીરે દાન વપાણીડ, ધર્મ ધુરેં સિરદાર;
જિન પણિ સંયમ અવસરિ, સાચવેં દાનાચાર. ૮

સુર આધીન હોઈ દાનથી, વેરી પણિ વસ થાય;
પરજન બંધવ થઈ મિલેં, જો કરેં દાન દેવાય.

૯

રૂપસેન કુંચર તણી, દાન કથા સહુ કોઈ;
સુણુજો સકલ શ્રોતાર જન, જિણુ રૂચિં દાનની હોઈ.

૧૦

x

x

x

x

અતિ—

રાગ ધન્યાસી.

ધમિ સુખ પામસો દાનથીરે, દેતાં દિલ ઉલ્લસંત;

રૂપકુમર પરિ ઉમગ ધરીને, ઓલખી મુનિસર મહંત;

—ઘોરે ભવિ ઘોને દાન સુપાત્રેં, જિમ નિરમલ કરો ગાત્ર-ઘોરે ભવિ.

x

x

x

x

ઓપછ જીણું તે જોધને રે સુણુયો સકલ કવીસ,
દાન આરત્ર રસાલ રચંતાં, પોહતી સકલ જગીસ.

૯ ઘો૦

સાંભલસેં ભણુસે જો કોરે, એકમના થઈ એહ;

તે નરનારી સંપદ મીલસેં, નિરમલ કરસ્યેં દેહ.

૧૦ ઘો૦

શ્રી વિજેપેમ સૂરીસરે, રૂઠું નેહનું રાજ;

દિપેં જિમ સોહમ ગુર સાચા, આરે પાંચમે આજ.

૧૧ ઘો૦

શ્રી વિજયહીર સૂરીસનારે, શ્રી કલ્યાણવિજય ઉવઝાય;

તસ્યાતુકમ વાચક દોય વાર, શ્રી ધન કુંચર કહાય.

૧૨ ઘો૦

પ્રગટ સેવક તસુ પયતણા રે, દીપવિજય ગુરોરાય;

રાસ એ તાસ કૃપાથી ગાયો, દેવવિજય સુષદાય.

૧૩ ઘો૦

સંવત સતર અઠોતરે રે શુદ્ધ સાતમ મહા માસ;

કડી નગરે કવીવાર અનોપમ, રચીઓ એ રાસ ઉલ્લાસ.

૧૪ ઘો૦

છત્રીસે ઢાલેં દુઓરે, રાસ એ રસીક પ્રમાંણ;

ને સુણુતાં નીત્યે હોજ્યે સદ્ગને, ઘર ઘર કોડિ કલ્યાણ.

૧૫ ઘો૦

—લિ. સં. ૧૯૧૨ મહા વદ ૧૪ બુધ. શ્રી દુધધ નગરે લિ.

ચેલા રતનસીમાઈ નંદરામને વાંચવાસાર ૨૭-૧૫ (આ૦)-શ્રીસ

ગુજરાતી સભા.

(૮૮૧૬)+ ૩ નેમરાજુલ બાર માસ. સં. ૧૭૯૫ પોરબંદર.
આદિ—

ચૈત્રે તે ચતુરા નાર, ચિત્તથી વિમાસે રે;
કંત વિહુણી રાત, કિમ કરી જશે રે.

x

x

x

x

૧

અતે—

આ ફાગુણ આવ્યો માસ, નાહ ન આવ્યો રે;

અખીલ ગુલાલ જ તેહ, સહુ મેં છંટાયો રે.

૧

આ પીયુ આવ્યો ગિરનાર, મુજને છોડીરે;

આ શિવ રમણીશું રંગ, પ્રીત એણે બોડીરે.

૨

આ ખોટી જગમાંહે પ્રીતિ, જે નર કરશેરે;

થિર નહીં જગમાંહે કાય, સુકૃત હરશેરે.

૩

પામી તે મન વૈરાગ્ય, સંયમ લીધુરે;

આ રાજુલ સતી ગુણ બાણ, કારજ કીધુરે.

૪

આ સંવત સત્તર પંચાણુ, રહી ચોમાસેરે;

આ પોરબંદર શુભ દામ, મનને ઉઘાસેરે.

૫

શ્રી વિજયરત્ન સૂરિંદ, વાચક દેવ બોલેરે;

વારી હું નેમ જિણુંદ, નહીં તુમ તોલેરે.

૬

(પ્ર૦ જગદીશ્વર છાપખાનું. સં. ૧૯૮૦). દરેક માસ ઉપર એક
એક નાનું પદ એમ બાર પદ છે. કાવ્યમાં રસ છે.

આ કાવ્ય સાથે ગોડી તથા દાદા સ્તવનની પ્રત દા. ૨૩ લીંબડીના
ભંડારમાં છે.

૪૩૦ ભાવરત્ન ૨ (ભાવપ્રભસૂરિ) પા૦ ચંદ્રપ્રભસૂરિ
પરંપરામાં લલિતપ્રભસૂરિ-વિદ્યાપ્રભસૂરિ-લલિતપ્રભ-વિનય-
પ્રભસૂરિ-મહિમાપ્રભસૂરિ શિ૦)

(૮૮૨) હરિખલ મચ્છીનો રાસ. સં. ૧૭૬૯ કાર્તિક વદ ૩ ભોમ
૩૫પુરમાં.

અતે—

શ્રી વર્ધમાન પરંપર પાટે શ્રી ચંદ્રપ્રભસૂરિ રાયારે,
પ્રધાન શાખા પુનિમ ગચ્છ સોહે, ચરણ પવિત્ર જસ કાયારે. ૧૫
તસ પાટિ પરંપર સુષકાર, શ્રી વિદ્યાપ્રભ સૂરીસરે,
તસ પાટે ચૂડામણિ સરીષા, શ્રી લલિતપ્રભ યતીસરે. ૧૬
તસ પાટે ફૂલાચલ સૂરજ, શ્રી વિનયપ્રભ સૂરિંદારે,
ચારિત્ર ગુણ રચણાયર ભરીયા, તપકીય તેજ અમદારે. ૧૭
તતપદ કમલ કમલપ્રભ પાંધવ સમ શ્રી મહિમાપ્રભ સૂરીરે,
ગુણ રચણે રોહણાચલ જાણું, સંયમ સોભા પૂરીરે. ૧૮
સેવીસિં વિદ્યાએ સોહે, મોહિં ભવી ઉપદેશેરે,
જ્ઞાન તણા અવષ્ટભ હેતે, પરઉપગાર વિસેસેરે. ૧૯
પુસ્તકના ભંડાર ભરાબ્યા, વિવિધ શાસ્ત્ર લિખાવિરે,
શૂભ તરનો અવષ્ટભ જિનશાસન કિરતિ શોભાવી,

જ્ઞાન દિશા સમજવીરે. ૨૦

તે સદગુરની ચરણ સિવાઈ, મુઝમતિ જ્ઞાને વિલગીરે,
શૂભ તરનો અવષ્ટભ લહીને, વેલ હુધ કિમ અલગીરે. ૨૧
અંડ અંગ અધ્યઅંદ્ર ૧૭૬૯ કહિજઈ, એ સંવચ્છર જાણોરે,
કાર્તિક શુદ્ધ ત્રીજ મંગલવારે, રાસ પ્રારંભ વખાણોરે. ૨૨
કાર્તિક વદિ તૃતીયા ભોમવારે, થયો સંપૂરણ રાસોરે,
મંગલ પણ મંગલ થયો એ, એ ગુર મહિમા પ્રસાદેરે. ૨૩
૩૫પુર ગામ સદા રલીયાંમણો, લોક સહુ ઋદ્ધિવંતારે,
ઋદ્ધિ સમૃદ્ધિ મુદાતા ભોગતા, વ્યવહારીયા ગુણવંતારે. ૨૪
પુનિમ ગચ્છ દીપાવત રૂડા, અમ્મા પીય સમાનારે,
સાધુના પાત્ર પેષિ ઉલટાયો, શ્રાવક ગુણે પ્રધાનારે. ૨૫
શ્રી મહિમાપ્રભસૂરિને શિષ્યે, ભાવરત્નઈ ધમ બાળ્યોરે. ૨૬

રતનસેષરગણિ કૃત પડિક્કમણા, વૃત્તિનો સંબંધ એ જોધરે,
અધિકો ઝોછો મિચ્છા દુક્કડ, તેત્રીસમી ઢાલ હોધરે. ૨૭

ભણતાં ગણતાં સાંભળતાં વલી, મનવહિત સુખ લહોઝરે,
શ્રી રાયતણી પરે ભવિયાં, અવિલચની (૧) કહોઝરે. ૨૮

—સર્વ ગાથા ૮૪૬ ઇતિશ્રી હરીબલ રાસ સંપૂર્ણમ. ગુ. વિ.

(૮૮૩) સુભદ્રા સતી રાસ સં ૧૭૬૭ મહા શુ. ૩ શુક પાઠણુ.

આદિ— દૂહા.

સકલ અતિશયે શોભતા, શ્રી શંખેસર પાસ,
સેવકને સુરતર સમા, પરતક્ષ પૂરે આસ. ૧

આરાહુ અતિ આદરે, ગુર પય યુગલ પ્રધાન,
જસ પસાયે પામીઈ, મહાજનમાં બહુ માન. ૨

ગુર અપૂરવ દીવલો, હરે અંર અધાર,
જસ દયાયે શિષ્ય કરે, શાસ્ત્ર સમુદ્રનો પાર. ૩

અંદ્ર કિરણુ જિમ ઉજલી, જેહની દેહની કાંતિ,
તે સરસતિ નિત સમરીએ, ભાજે ભાવકિ બ્રાતિ. ૪

x x x x

સત્તરમો (શિણુગાર) જગિ જાંણીઈ, શીલ સદ્ધર સણુગાર,
એક વિના સોલે વૃથા, દીસે જેહવા ધાર. ૧૧

જેહ સુભદ્રા મહાસતી, નિરમલ જસ અરિત્ર,
સરસ સંબંધ સુણતાં થકાં, થાસ્યે દેહ પવિત્ર. ૧૨

આલસ ઉંધ સદા તજી, ધરે શ્રોતા ગુણુ જેહ,
ચેતના સન્મુખી સુખી, કલો સચેતન તેહ. ૧૩

x x x x

અંતે— ઢાલ ૨૦ ધન્યાસી.

દશવૈકલિક હારિભદ્રિ વૃત્તિ, કલો સુભદ્રા તાતો
અંપાનયરે જિનદત્ત નામે, મિત્ર સંબંધ વિખ્યાતોરે. ૪

- ભિન્ન ભિન્ન સંબંધ છે કાંઈક, વધી અન્ય શાસ્ત્રમે ધારી,
શીલ કુલાદિક શાસ્ત્રને જોઈ, રાસ રચ્યો મેં વિચારીરે. ૫
- મુઝને કોઈ દૂષણ મત દેજ્યો, તે તે શાસ્ત્રને જોજો,
અધિકું ઓછું જે મેં ભાખ્યું, મિચ્છા દુક્કડ હોજોરે. ૬
- શ્રી પુનિમગઢ પ્રધાન શાખા શ્રી વિદ્યાપ્રભસૂરરાયા,
ભટ્ટાચાર્ય જીતો જેણિં, વાદી નામ ધરાયારે. ૭
- તસ પદ કમલ દિવાકર સરિખા, શ્રી લલિતપ્રભ મુણિંદો,
જેહની લલિત વાણી નિસુણીને, ભવિજન પામે આણંદારે. ૮
- તસ પદ કુમુદ કલાધર કહીએ, શ્રી વિનયપ્રભ સૂરીશા,
વિનય કરીને નૃપજન સેવે, પામે પરમ જગીશારે. ૯
- તસ પદ ઉદ્યાચલ વર દિનકર, શ્રી મહિમાપ્રભસૂરિ રાજ
જેહનો મહિમા પડહો જગમેં, વાળે અધિક દિવાગરે. ૧૦
- તે ગુર ચરણ સરોજ કૃપાએ, મુઝ મતિ જ્ઞાને વાસી,
શ્રી ભાવપ્રભ સૂરીશ સતીનો, સંબંધ કહે ઉદ્ધાસીરે. ૧૧
- શ્રી પત્તનપુર ઢઢેરવાડે, પોલિ પ્રાસાદ ઉત્તંગા,
શ્રી વીર શામલો પાસ જિજ્ઞેશર, કલિકુડ પાસ સુચંગારે ૧૨
- તુરંગ અંકે તુરંગમ ભૂમી, ૧૭૬૭ માન સંવત્સર ધારો,
માહ શુદ્ધિ ત્રીજ જયા તિથિ જણો, દિનવાર શુક્રે સભારો. ૧૩
- શીલ સુવર્ણનાં ભૂષણ ભૂષિત, ગુણુરયણું જેં સુહાગ્યો,
સતી સુભદ્રા નામ સુમંગલ, મનવંછિત સુખ પાચોરે. ૧૪
- ભણતાં ગુણતાં વલીય સાંભલતાં, સતી ચરિત્ર રસાલા,
શ્રી ભાવપ્રભસૂરિ વીસમી ઢાલે, ફલી મનોરથમાલારે
સતી સંબંધ સરસ ભાખ્યો. ૧૫

—શ્રી મહાવીર શામલા કલિકુડ પાર્શ્વનાથાય નમઃ સંવત્ ૧૮૦૩
વર્ષે શાકે ૧૬૬૮ પ્રવર્તમાને માહ વદિ ૪ વાર સોમે લિખિત પૂજ્યશ્રી
ઋષિ શ્રી ૫ મુકુન્દજી તત્ શિષ્ય ઋષિ માણિક્યચંદ્રેન ૧૪-૧૮ દા.
૪૩ નં. ૮૩ વ. ૩; ખં.

(૮૮૪) બુદ્ધિવિમલા સતી રાસ, સં. ૧૭૯૯ માગશર શુદ્ધ ગુરુવાર
અણહિલપુર પાટણમાં.

આદિ—

સકલ સુરવર મુગટ કુસુમ, અર્ચિત પય અરવિંદ,
કેવલનાંણુ દિણેસર, જયજય પાસ જિણુંદ. ૧
નીલકમલદલ લોયણાં, નીલમણિ સમ કાંતિ,
નવહાથ ઉન્નત તનુ, દાંત મુગતાફલ પાંતિ. ૨
નિરૂપમ વ્યાખ્યાગેહમૈ, સિંહાસન સોહંત,
ભામંડલ નીલાસિમૈ, અશોક નીલ મિલંત. ૩
શ્રી વામારાણી વિમલ, કુક્ષિ કમલ કલહંસ,
અશ્વસેન રાજેસર, કુલ ઉદયાચલ હંસ. ૪
અતિશય ચઉ સહજન્મના, ધનધાતીઈ અગ્યાર,
ઉગણીસ સુરકૃત જાંણીઈ, અન્ય સુરમૈ ન લગાર. ૫
પાડિહેર આઠે ભલા, ગલિત અષ્ટદસ દોષ,
પાંત્રીસ ગુણુ વાણી વદે, સ્યાદ્વાદ શુદ્ધ ધોષ. ૬
એહવા પાસ જિણેસર, નમતાં પાતિક જય,
વિધન હરૈ સુખનૈ કરૈ, પાર્શ્વયક્ષ સદાય. ૭
વાણી વાણીમય તનુ, ધરીઈ હૃદય મઝાર,
વચિત અર્થ દીઈ સદા, જસ અભિનવ ભંડાર. ૮

ચતઃ—

“અપૂર્વઃ કોપિ ભંડારે, દૃશ્યતે તવ ભાહે રતિ,
અવ્યયે વ્યયતાં યાતિ, વ્યયે યાતિ સુત્રિસ્તરા.” ૧
નરભવ ઉત્તમ કુલ લહી, ધરે ઉજ્જવલ વ્યવહાર,
નિર્મલ શીલ ભૂષણુ ધરે, તે પાંમે સુખસાર. ૮
કોષક શીલ ઉઘૈ ધરૈ, કુલ આદીષ ધરે કોષ,
આપ આપપણું ધરૈ, તે જગ વિરલા કોષ.

યદાહ આગમે—

અપ્પા એવ દમેઅવ્વો, અપ્પા દુખલુ દુદ્દમો,	
અપ્પા દ'તો સુહી હોઇ, અસિં લોએ પરત્થય.	૧૧
શીલ ધરે' લજ્જાદિકૈ, તે વ્યવહારે' જાંણિ,	
આતમસાખે જે ધરૈ, નિશ્ચયનય પ્રમાંણ.	૧૨
પ્રાણાંતે પિણુ નવિ ડગે, શીલ લક્ષણના જાંણુ,	
નર સુરનર સુખ અનુભવી, લહે પરમપદ ઠાંણુ.	૧૩
ત્રેષ્ટિ સુત યુદ્ધિલ નિપુણ, જિમ તસ ધરણી સાર,	
વિમલા નાંમ મહાસતી, જસ સફલ અવતાર.	૧૪
કથાકોશ થકી લલો, મેં એહનો અધિકાર,	
ભાખું ભવિયણ સાંભલો, એકચિતે' સુખકાર.	૧૫

× × × ×

અતે—

ઢાલ-વીર સુણો મોરી વીનતિ-એ દેશી.

રાગ ધન્યાસી.

દાન શીલ તપમાવના ધર્મભાળ્યો હો અનંશાસનમાંહિ,
શિલધર્મ ઇહાં વર્ણુઓ, ભવિ સુચુળ્યો હો ધરી મનમાં ઉછાંહિ.
શીલ પ્રભાવ મોટા જગેં.

× × × ×

પ્રધાન શાખા જિહાં શોભતી, પુનિમ ગણ હો જગમાંહિ પ્રસિદ્ધ,	
શ્રી વિદ્યાપ્રભસૂરીસરા ભટ્ટ જીતી હો વાદિ પદ લીધ.	શી. ૮
તસ્સ પદ ઉદ્યાયલ રવિ ભટ્ટારક હો લલિતપ્રભ સૂરોદ,	
લલિતવાણી જેહના સુણિ ભવિ ભાજે હો ભવભવનાં ફંદ.	શી. ૯
તસ્સ પદ કુવલયચંદ્રમા ભટ્ટારક હો વિનયપ્રભ નાંમ,	
જનને દેઈ દેસના શીખવી હો કરે વિનયજું ધામ.	શી. ૧૦
તસ પદ પદ્મપ્રભાકર હો મહિમાપ્રભસુર,	
મહિમા મહીયલ જેહનો ઉતર્યા હો જિણે' વાદી નર.	શી. ૧૧

- ગછ ચોરાસીઈ જેહની કીર્તિ વિસ્તરી હો નિરમલ ગોખીર,
સકલ આગમ વેતાવર ગીતારથ હો બહુ ગુણે ગંભીર. શી. ૧૨
- ચિત્કોશ બહુલ લિખાવિયા, જેણે બાવિયા હો સૂક્ષ્મનયભંગ,
તે ગુરના સુપ્રસાદથિ વિદ્યા વાનિત હો મુઝ ગનિ સુરંગ. શી. ૧૩
- શ્રી મહિમાપ્રભ સૂરિના પટ્ટધારી હો ભાવપ્રભ સૂરિસ,
રાસ રચ્યો રવીયામણો, સાંભલિતાં હો લહીઈ સુજગીસ. શી. ૧૪
- સંવત નવ નવ ઘોડલો અંદ્ર સમિત હો જાણો નરહ સૂઝાણુ,
મગસીર સૂઝ દિન બીજડી ગુરવારે હો સૂઝર સૂખખાણુ. શી. ૧૫
- અણુહલપૂર પાટણું ઢંઢેરવાડેં હો વસતિ સૂવિશાલ,
દીપે મનોહર દેહરાં પેખના હો જર્ઘ પાપની ઝાલ. શી. ૧૬
- તિહાં એ રાસ રચ્યો બલો મતિ સાર હો આણિ વૃતન ઢાલ,
બુદ્ધિલ સતિ વિમલાતણો, મિઠો રૂડો હો સંબંધ રસાલ. શી. ૧૭
- બીજે ખડે સોલમી પૂરણુ થઈરે, એ સુદર ડાલ,
ભાવપ્રભસૂરિ કહેં સાંભલતાં હો હોઈ મંગલમાલ. શી. ૧૮

—ઇતિશ્રી પૂનિમાગછે પ્રધાનસાખીય ઢંઢેરસંસિક બઢારક શ્રી ભાવપ્રભસૂરિવર વિરચિતે શ્રી બુદ્ધિલવિમલા સતી ચરિત્રે રાસ સંબંધે દ્વિતીય ખંડ છે સમાપ્ત. પાટનનગરે, પ્રસાદાત્ શ્રી વિજયજિનેંદ્ર સૂરીશ્વર પાર્શ્વે ઉતાવત્ લીપીકૃત પંચાસર પ્રસાદાત્. ૩૮-૧૫ પ્ર. કા. નં.

(૮૮૫) અંખડ રાસ. સ. ૧૮૦૦ પા. ૩

+ નવવાડ સ. પૃ. ૧૪૪ બ્રહ્મચર્યની ચોપડીમાં.

નવવાડ રૂડી પરે સાચવે, ધન સીલતણું જન જેહોરે,

શ્રી મહિમાપ્રભ સૂરીસના ભાવ જે સાધુસ્થું નેહોરે.

૧૩ કાઠીયા સ.

+ અધ્યાત્મ શુદ્ધિ.

આદિ—ઉઠ સવારે સામાયિક કિંધૂ પણુ બારણુ નવિ દીધું.

અંતે—ભાવ પ્રભસૂરિ કહે નહિ કયલો અધ્યાત્મ ઉપજવોજ.

આપાઠભૂતિ સં

+ ઝાંઝરીઆ મુનિની સઝાય. સં. ૧૭૫૬ આપાડ (આસો?) વદ
૨ સોમ.

આદિ—

અનંતકાયની ચાલ.

સરસતી ચરણુ સીસ નમાવી, પ્રણમું સહશુર પાયરે,
ઝાંઝરીઆ રૂપિના ગુણુ ગાતાં, ઉલટ અંગ સવાયરે;
ભવીજન વાંદો મુનિ ઝાંઝરીઆ, સંસાર સમુદ્રજ તરીયારે—
સખલ સહી પરિસહ મન શુદ્ધૈ, શીલ રચણુ કરી ભરીયારે. ભની.

x

x

x

x

અંતે—

ઢાલ ૪.

સંવત ૧૭૫૬ ના ફેરી, આસોજ (આપાડ) વદ ખીજ,
સોમવારે સઝાય એ કીધી, સાંભલતાં મન મોહ કે; મુ
શ્રી પુનમગછ ગુરારે વિરાજે, મહિમાપ્રભ સૂરીદ,
ભાવરત્ન શિષ્ય ભણે ઈમ, સાંભલતાં આણુંદ કે; મુ

—પા. ૬-૧૧ ક. મુ., પ્ર૦ સ. મા. ભી૦ ૨૮૪

(આજ ભાવરત્ન પછીથી ભાવપ્રભસૂરિ થયા છે. તેમણે
યશોવિજયજી કૃત સંસ્કૃતમાંના પ્રતિમાશતક પર સંસ્કૃત ટીકા સં.
૧૭૯૩ માધ શુક્લ અષ્ટમી ગુરવારે પૂર્ણુ કરી છે અને તે ભાવનગરની
આત્માનંદ સભા તરફથી આત્માનંદ ગ્રંથ રત્નમાલાના ૪૩ મા રત્ન
તરીકે પ્રકટ થયેલ છે. તેમાંની પ્રશસ્તિ પણ હરિયલ રાસમાં આપી
છે તેજ પ્રમાણે છે. વિશેષમાં શ્રીમાલી વીર વંશે રામાકુક્ષિથી થયેલ
જયતસીના પુત્ર તેજસી શ્રેષ્ઠીએ ઘણુ દ્રવ્ય ખર્ચા પદ (સૂરિપદ)
જેને અપાવ્યું છે એવા ભાવપ્રભસૂરિએ આ વૃત્તિ પૂર્ણુ કરી.

આમનું સૂરિપદ પહેલાં ભાવરત્ન નામ હતું અને તેમના પિતાનું
નામ માંડણુ ને માતાનું નામ બાદલા (?) હતું. તે વાત તેમની કાલિદાસ
કૃત જ્યોતિર્વિદ્યાભરણુપરની સુખમોધિકા નામની સંસ્કૃત ટીકાની નીચેની
પ્રશસ્તિ પરથી જણાય છે:—

જ્યોતિર્વિદાભરણ નામ વરાગમસ્ય ।

સંતપ્યતે ગુરુ કૃપા સુખબોધિકેયં ॥

શ્રી પત્તને પ્રવર પૌર્ણમિકાદ્વગચ્છે

દેહેર પાઠક શુભાશ્રય સંશ્રિતાનાં

શ્રીયુક્ત પૂજ્ય મહિમપ્રભ સૂરિરાજ—

શિષ્યેણ ભાવમુનિના મયકા યથાશ્રિત્ ॥

—ઈતિ શ્રી કવિકુલચૂડામણિ શ્રી કવિ કાલિદાસી-
દિતે શ્રી જ્યોતિર્વિદાભરણે ગ્રંથાધ્યાયનિરૂપણક્રમ નૃપ શ્રી
વિક્રમાર્કવર્ણનં નામ દ્વાવિંશતિતમોઽધ્યાયઃ ॥

ગચ્છે શ્રી મહિમપ્રભાશ્રય સુગુરોઃ શ્રીપૌર્ણિમીયામિધે.

શિષ્યઃ સુરિવરસ્ય માંડળ સુતો યો ભાવરત્નામિધઃ ।

વાદૂલા કુક્ષિ સમુદ્ભવઃ સ કૃતવાન્ શ્રી પત્તને પત્તને

છન્દો વ્યાકરણામિધા સ્મરણતોઽલંકારયુક્તામિમાં ॥

વક્તુવાલધિમારૂઢો વરઢાહો મહાવલી ।

સુખાય ક્ષેત્રપાલોઽસ્તુ રાકાપક્ષકધારિણાં ॥

પછી પ્રશસ્તિ ગુરુ પરંપરાની છે.

શ્રી વિક્રમાર્કા દહિષઢ્ યોર્વીમિતે

ગતેઽન્દે ખલુ રાધમાસે

શુકલે તૃતીયેઽથ તિથૌ, ગમસ્તિ,

વારે સમાપ્તા સુખબોધિકેયં ॥૧૬॥

(પીટર્સન અલવાર રાખની લાયબ્રેરી ગુઓ કેટલોગ)

આમના શિષ્ય પુણ્યરત્ને ન્યાયસાગર સૂરિ નિર્વાણ રાસ સં. ૧૭૯૭
માં રચ્યો છે તે માટે ગુઓ હવે પછી તે.)

૪૩૧ વેણીરામ (અં દયારામ શિ. રાઠોડ માધોસિંહ પીપાડ

(બેધપુર)ના જાગીરદારના આશ્રિત.

(૮૮૬) ગુણજિનરસ સં. ૧૭૬૯ માહ શુદ્ધ ૧૧ પીંપાડમાં.

આદિ—

ફહા.

ગણિપતિ સારદ પાય નમી, આખું જિનરસ એહ;
વિધનવિહારણ સુખકરણ, અવિરલ વાણી. દેહ. ૧
નમણ કરીને હું નમુ, પ્રથમજ સદગુર પાયઃ
સાસ્ત્ર કેરા સુભ અરથ, દીના મોહી બનાય ૨
પૂરવ પુન્ય જ પાછછે, વિદારૌ વરદાન,
પુન્ય કીયાં પાતિક પુલૈ, સુખ વિલસંત સુગ્ગનં. ૩

x

x

x

x

અંતે—

સંવત નિવંખડ સમુદ્ર અંદ, જિનરસ કીય રચના;
માધ સુકલ સુત મહી તિથ જી એકાદસી નિરજા,
ગછ કોટિક ગુરુગજ, પ્રસિદ્ધ શ્રી પુજ્ય પંચાષ્ટણ;
જિનહરપ જિનલખધ, પાટ હમ્મીર પરાયણ.
વિનય હરી લખરાજ હુવ, દયારામ દિલ સુદ્ધ લહી;
શિય એમ પય પૈ ગુંડ ભગતિ, કરજોડે વૈણીરાંમ કહી. ૧૯૦

ફહા.

નયરી પીંપાડ જ નવલ, કમધજ માધૌસિંધ,
કામેતી સોભૌ અભૌ, ધરમ ધ્વજ ધધધીગ. ૧૯૧

—સર્વગાથા ૧૯૧ ઇતિ શ્રી કવિ વૈણીરાંમ કૃત ગુણ જિનરસ સંપૂર્ણ. સંવત્ ૧૮૮૧ રા વર્ષે માસોત્તમ માસે દ્વાદશી માસે શુકલપક્ષે એકાદસી તિથૌ ભોમવાસરે સુમ વેલાયાં લિપતં ભીમવિજૈ પાદર મધ્યે. શ્રી. પં. નિરંસોમજીરૈ પાડ વાસ્તૈ લખ્યૌ છ. જખલગ મેર અડિગહૈ જખલગ શશીહર સ્ત્ર, તખલગ આ પોથી સદા, રહજૌ ગુણ ભરપુર. શ્રીરસ્તુ કલ્યાણ મસ્તુ-સુભં ભવતુ-શ્રી પારસનાથ પ્રસાદાત્-શ્રી. શ્રી. પા. ૯-૧૩ ક. સુ.

—લ. સં. ૧૮૦૨. હિંદી સાહિત્યનાં સર્વ ૧૮૦૧ ની ખોજના રીપોર્ટમાં નં. ૧૦૯.

૪૩૨ સુખસાગર (તં સત્યવિજય ગણિ સંતાનીય)

(૮૮૭)+ વૃદ્ધિવિજય ગણિરાસ (ઐ). સં. ૧૭૬૯.

આદિ—

રાગ ગોડી જંખૂડીપ મઝારિ—એ દેશી.
 પ્રેમે પ્રણમી પાય એવિસ જિનતણા,
 જગનાયક જગહિતકર એ,
 સિર ધરે જેહની આણુ સકલ સુરાસુરા,
 આદર આણી અતિધણા એ.
 વલી વલી સરસતિ માય પાયકમલ નમી,
 જેહથી મતિ અતિ પામીછ એ,
 ગાઉ ગુરુગુણરાસ આસ ઉમાહલો,
 એ માહરો પૂરણ કરો એ.

x x x x

અંતે—

ઢાલ-મનોહર હીરણ એ—

હવિ પ્રભાતિ વિધિ વષાણુ ભવિ સાયવીરે.

x x x x

સત્યવિજય કેવિ ગુરુની જિહાં છછ પાંદુકારે, તસ પાસે વલી કીધ,
 પગલાં વૃદ્ધિવિજય પંડિત તણારે, સંધ મિલિ જસ લીલ. સં. ૮૦૦
 વયરાગી રસત્યાગી ભદ્રકે ગુણે ભર્યારે, ધર્મરચિ મંદકષાય;
 ધર્મવચન સુણી મનમાંહિ હરખે ધણુરે, પ્રાયે નહી બહુ માય. સં. ૧૦
 રાની ગુરનાં વયણુ સુણી ચિત્તમાં ઠરેરે, ન કરે ગુણુ ઉતકર્ષ;
 સંધાડામાંહિ તિલક સમોવડિ જાણીછરે, દેખી જન લહે હર્ષ
 ન ધરે કાંઈ અમર્ષ. સં. ૧૧

ધર્મમિત્ર સુખસાગર કવિ ઇણિપરિ ભણેરે, હંસવિજયને હેતિ;
તાસ કહણુથી ચરિત્ર કહ્યાં એ તેહનોરે, પ્રીતિ તણે સંકેત. સં. ૧૨
કલશ.

શ્રી સત્યવિજય કવિરાજ કેરા શ્રી સીસ સુંદર ગુણનિભા;
શ્રી વૃદ્ધિવિજય પંચાસ પદવી સોહતા ગુણ અતિભલા,
ગુણ તાસ ગાવે સુખ પાવે હંસવિજય સેવક સદા;
એ ભવિક ભાવે ધરી તે ભણ્યા નિમ લહો સુખ સંપદા.

—આ રાસમાં પ્રખ્યાત ક્રિયોદ્ધારક સત્યવિજય પંચાસના શિષ્ય
વૃદ્ધિવિજયજીનો વૃત્તાંત છે. તે સં. ૧૭૬૯ ના કાર્તિક વદિ અમાવાસ્યાને
દિને સ્વર્ગસ્થ થયા—તે વખતે આ રાસ રચાયો છે. વધુ માટે જુઓ
ઐ. રા. સં. ભાગ ૩.

સર્વ ગાથા ૮૪ શ્લોક ૧૦૧ પ્ર. જૈ. ઐ. ગૂર્જરકાવ્ય સંચય.
ઝોક ખીન્ન સુખસાગર તે દીપસાગરના શિષ્ય થયા છે કે જેણે સં. ૧૭૬૩
માં જિનસુંદરે સં. ૧૪૮૩ માં રચેલા દિવાળી કલ્પ-કલ્પસૂત્ર પર બાળા-
વખોધ નામે કલ્પપ્રકાશ રચ્યો છે. રચના ઠીક છે. તેની સં. ૧૮૨૪
ની, ૧૮૬૯ ની અને ૧૮૮૮ ની લિખિત પ્રતો લોમડી ભંડારમાં દાખલ
૨૮ અને ૩૪ માં મળી આવે છે. આ સુખસાગરે જ્ઞાનવિમલ સૂરિની
પ્રતો પ્રથમાદર્શે લખી છે એમ જણાય છે.

૪૩૩ લલિતસાગર (૨) (ખં. જિનચંદ સૂરિના માણિક
શાખામાં કમલકીર્તિ—સુમતિમંદિર—જયનંદન શિ.
(૮૮૮) ધ્વજસુજંગ કુમાર ચોપદ્ય સં. ૧૭૭૦ આસો વદ ૫. શનિ
અંતે—

શ્રી જિનરંગ સૂરિ પાટવીરે શ્રી જિનચંદ સૂરિદે;
ગિરવો ગચ્છનાયક પરતર તણોરે, દીપે તેજ દિણ્દ. ૭ રાં
તસુ ગચ્છ માહે માણિક સાપમૈરે, કમલ કીરતિ ગુરરાજ;
સુમતિલાલ વાચિક તસુ પાટવીરે, સુમતિ મંદિર સુપદાય. ૮ રાં

તસુ પાટૈ જયનંદન ચિર જયોરે, લખધસાગર શિષ્ય તાસ;
સંવત સતરૈસૈ સિત્યરે સમૈરે, ઉત્તમ આસુ માસ.

૯ રા૦

પષિ અધારૈ પાંચિમ થાવરૈ રે, ચૂડા ગામ મઝાર;

ચોપી કાધી પૂરી ચૂંપસરે, આંણી હરપ અપાર.

૧૦ રા૦

—વિજયધર્મસૂરિ ભં.

૪૩૪ ચતુર (ગુજરાતી લોકાગણ પૂજ્ય જસરાજ-રૂપરાજ—
સોભા-મોહાણ-પીથા-વીરજી-ધર્મદાસ-ભાઉજી શિ.)
(૮૮૯) ચંદન મલયાગિરિ ચોપઈ સં, ૧૭૭૧ રાખી નગરમાં.
આદિ—

શ્રી સદ્ગુરુઓ નમઃ ॥

ગોયમ ગણુધર પય નમી, લખધિ તણો ભંડાર;
જસુ પ્રણુમઈ સર્વિ પાછયઈ, સ્વર્ગ મોક્ષ પદ સાર.

૧

ગુર નમીયઈ ગુરતા ભણી, જે વિદ્યા દાતાર;
કીડીથી કુંજર કરઈ, એ મોટો ઉપગાર.

૨

પ્રણુમું નિજ સદ્ગુર સદા, મમ ઉપગારી દેવ;
સદ્ગુર તૂસઈ પાછયઈ, ધર્મ કરમનાં ભેદ.

૩

વલી પ્રણુમું અલિ આડસા, મૂલ મત્ર નમોકાર;
ધરણેંદ્ર અનઈ પદમાવતી, સુરપદ પામ્યા સાર.

૪

હિવ બોલસિ ગુણુ સીલના, સીલ વડો સંસારિ;
નિમ મલિયાગરી રાષિયો, તે કહિસું સુવિચાર.

૫

કહાં ચંદન કહાં મલયાગરી, કહાં સાયર કહાં નીર;
નિહં નિહં પડઈ અવચ્છડી, તિહં તિહં સહઈ શરીર.

૬

અંતે—

દાલ એહવા સાધુ નમું.

કઠિન માંહિ મત રાપહી, મત રાપહી, સોધ ચતુર સુખાણુ,

ગુણવંત સાધુ નમું.

અનુક્રમઈ સુષ પામીયાણ, પામ્યો અમર વિમાણુ;

ગુ૦ ૫

દાનસીલ તપ ભાવના, આરે ધર્મ પ્રધાન;	ગુ. ૦
સુધધ ચિત જે પાલસ્યેજી, આર્યે સુષ કલ્યાણ.	ગુ. ૦ ૨
સતીયાંના ગુણ ગાવતાંજી, જાવધ પાતિગ દ્વર;	ગુ. ૦
ભક્તી ભાવના ભાવીયજી, રહીયધ ઉપસમ પૂરિ.	ગુ. ૦ ૩
સંવત સત્રસઘ ઇકોતરજી, કીધો પ્રથમ અભ્યાસ;	ગુ. ૦
જે નરનારી સાંભલજી, તસ મન હોધ ઉલ્લાસ,	ગુ. ૦ ૪
દાષી નયર સુહાવણેજી, વસધ તિહાં શ્રાવક લોલ;	ગુ. ૦
દેવગુરનાં રાગીયાજી, લાભધ સધલાં ચોક.	ગુ. ૦ ૫
ગુજરાતી ગઢ જાણીયજી, શ્રી પૂજ્ય શ્રી જસરાજ;	ગુ. ૦
આચારધ કરી સોભતાજી, આચારિજ રૂપરાજ.	ગુ. ૦ ૬
તસ ગઢ માંહે સોભતાજી, સોભા ચિવર સુજાણ;	ગુ. ૦
શ્રોલ્હાજનાં જસ ધણાજી, ખીયા બુદ્ધિનિધાન.	ગુ. ૦ ૭
વીર વચન કહધ વીરજી હો, તસ પાટે ધર્મદાસ;	ગુ. ૦
ભાઉ ચિવર વખાણીયજી, પંડિત ગુણેહિ નિવાસ;	ગુ. ૦ ૮
તસ સેવક ધમ વીનવજી, ચતુર કહધ ચિત લાય;	ગુ. ૦
ભણસ્યે ગુણસ્યે ભાવસુંજી, તસ મનવંછિત થાય.	

ગુણવંત સાધુ નમું. ૯

—લિખત સ્થિવર ઋષિ શ્રી ૫ ભાઉજી શિષ્યેણુ-વિદ્યાધ્યેના-
દેવિ હિંસારવિરોજે લિપીકૃત. આર્યા ગૌરજ આર્યા ભાગુ તી પદનાથ.
શ્રીરસ્તુ લેપકસ્ય. ૧૨-૧૫ અનત.

૪૩૫ જિનસુખ સૂરિ (ખ૦)

(૧૯૦)+ જેસલમેર ચૈત્યપાટી. ૪ હાલ સં. ૧૭૭૧.

આદિ— હાલ ૧ રસીયાની.

જિનવર જેસલ જુહારીયે લીજે લિખમીનો લાહ; વિવેકી.
ગાજે બાજે બહુ ગડગાડસુ ચૈત્રપ્રવાડે રે આહ. વિવેકી. જિ. ૧
x x x

અતે—

સંવત ખારેસે ખારેતરે આ જેસલગઢ જાણુ;
થાપો સેઠે કીરતથાંબ, જ્યુ મોટા ચૈલ મંડાણુ.

જિં ૨૨

કલશ.

ઈમ મહા આઠ પ્રાસાદમાંહે ખિંખિ પેંતાલીસ સૈં,
ચૌદાશી ઊપર સરવ જિનવર વંદતાં ચિત ઉલસૈ,
દુખ જલ દરૈ સુખ પૂરૈ સંધને સંપત્તિ કરધ,
સંથુણ્યા શ્રી 'જિનસુખસૂરૈ' સતરે સૈ ઇકુંહોત્તરધ. ૨૮

(આમાં જેસલમેર સં. ૧૨૧૨માં સ્થપાયું એમ જણાવ્યું છે. તેની સ્થાપક જેસલ કરીને હતો તે પરથી તેનું નામ પડ્યું છે એમ ઇતિહાસ જણાવે છે. જિનસુખ સૂરિનો જન્મ સં. ૧૭૩૪ માગશર શુ. ૧૫, પિતા અને માતાનાં નામ રૂપસી અને સુરૂપા, દીક્ષા સં. ૧૭૫૧ માઠ શુ. ૫ પુણ્યપાલસરમાં, દીક્ષાનામ સુખકીર્તિ, સૂરિપદ સં. ૧૭૬૩ અને સ્વર્ગવાસ સં. ૧૭૮૦ જેઠ વદિ ૧૦ રીણીનગરમાં—રત્નસાગર ભાગ ૨ પૃ. ૧૩૦).

૪૩૬ ગંગાવિજય (ત. વિજયદેવસૂરિ—લાવણ્યવિજય—નિત્ય વિજય શિં.).

(૮૯૧) ગજસિંહ દુમાર રાસ સં. ૧૭૭૨ કાર્તિક વદ ૧૦ શુર.

આદિ—

દ્વલ

આસ પંચાસરો સેવીઈ, પ્રહિ ઊગમતે ભાંણુ,
વામાનંદન પૂજઈ, દિનદિન ચઢતે મંડાણુ. ૧
આદિ જિણુંદ-શ્રી આદિ દેં, ચૌવીસે જીણુંદ,
ચૌદરથે ખાવન ચતુર, જિણુ ગણધર સુખકંદ. ૨
ભાવે પ્રણમુ ભારતી, આણિ હેઠેં ભક્તિ,
સુરખને મંડિત કરે, એહની મોટી શક્તિ. ૩

મયા કરીને માતજી, આપો વચનવિલાસ,	
સમયાં સેવક જનતણી, પુરેં મનની આસ.	૪
જિન ચૌવીસ તણા યતી, ભાખ્યા અઠાવીસ લાખ,	
અડતાલિશ સહસ અધિક, સૂત્રેં સિદ્ધાંતે સાખ.	૫
તે માંહિ મુખ્ય જાણીઈ, શ્રી લાવણ્યવિજય ઉવઝાય,	
તસ સીસ પંડિત જગજયો, શ્રી નિલયવિજય કવિરાય.	૬
એહ ગુરના સાહજજેથી, રચીસ્યું રાસ ઉદાર,	
દાન ઉપર સંખધ છે, સરસ મીઠો અધિકાર.	૭
ગજસિંહ કુમર તણો, કરીસ્યું ભાવેં ચરીત્ર,	
એક ચિત્તે સવિ સાંભલો, જિન હુઈ કાન પવિત્ર.	૮
ગજસિંહ પુન્યવંતનાં, નામ ચક્રી નિસ્તાર,	
અવર પ્રાણી એ બાપડાં, કાં સરજ્યાં કિરતાર.	૯
આઉલ કેરે ફૂલડેં, પગેં ન પૂજા હોઈ,	
ચપક ફૂલ અમૂલિ ગુણુ, શિર આઢેં સહુ કોઇ.	૧૦
તેહ ભણી પુન્યવંતનો, કરીસ્યું ગુણુનો પંધ,	
ભવિષ્યુ ભાવેં સાંભલો, સરસ મીઠો સંખધ.	૧૧

✽

✽

✽

✽

અંતે— દાલ ૨૨ મી દેશી ધન્યાસીરી.

ધન ધન શ્રી ગજસિંહ મહામુનિ, પાલે શુદ્ધ આચારોજી,
 નિર્મલ ધ્યાને શુદ્ધ પ્રભાવે, પાલે પંચાચારોજી—૧ ધન.
 નિગ્રંથ પંથ તે શુદ્ધ અણુવાલેં, નવિહુ લગાડે દોષજી,
 ઊપસર્ગોદ્ધિ દોષ જે ઉપજે, રાખે ચિત્ત સંતોષજી.—૨ ધન.

✽

✽

✽

✽

દાનપ્રખધે ગજસિંહ મુનીનો, છે એહનો સંખધજી,
 તિહાં ચક્રી મેં જોધ કીધો, સરસ મીઠો એ અંધજી—૧૧ ધન.
 બાવીસ દાલેં અનૂપમ સ્વાદેં, રચીયો રાસ રસીલોજી.
 હું તો મુરખ બાલ અજાણુ, હું રચું જાણું જોડીજી,

વિદ્વજ્જન તુમ્હેં સોધી લેજો, મતિ નાખો વિષોડીજી-૧૩ ધન.
 શ્રી ગજસિંધ મુનિનો ભાવ પ્રભાવે, દાન ઊપરિં ગુણુ ગાયાજી,
 વૃદ્ધિ બંધવ પં. શ્રી દેવની સાહૈ, અક્ષર અંસ મેં પાયાજી-૧૪ ધન.
 સંવત સંચમ નગ યુગ્મનેં વર્ષે, કાતિ માસ વદિ પક્ષેજી,
 ગુરુવારિં તિથિ દશમી દિવસે, પૂર્ણ કીધો સુપ્રત્યક્ષેજી-૧૫ ધન.
 તપગચ્છમંડળુ ભાનુ સમાનં, શ્રી વિજયદેવ સૂરીરાયાજી,
 ભવિયણુ ભાવેં ગુરુ ગુણુ ગાવે, નવનિધિ રિદ્ધ સિદ્ધિ પાયાજી-૧૬.
 તસ સીસ વાચક સકલ ચુડામણી, શ્રી લાવણ્યવિજય ઉવઝાયજી.
 તસ શીમ પંકજ મધુપરિ મનોહર, શ્રી નિત્યવિજયજી કવિરાયા-૧૭.
 શ્રી વિજયક્ષમા સૂરીશ્વર રાજ્યે, જયવંતા ગણુધારજી,
 પુણ્ય ઊપર શ્રી ગજસિંહ મુનીનો, ગાયો રાસ ઉદારજી-૧૮-ધન.
 સકલ પંડિત શિરમુગટ ચુડામણિ, શ્રી નિત્યવિજય કવિરાયજી.
 ત્રીજા ખંડની ઢાલ બાવીસમી, ગંગવિજયેં ગુણુ ગાયાજી-૧૯ ધન.
 —શ્રી આરેજ નગર મધ્યે લિં ૬૫૬૫૦૦ મધ્યે ૬૦—૧૪ દા.

૨૬ લીં.

(૮૯૨)+ કુસુમશ્રી રાસ. સં. ૧૭૭૭ કાર્તિક શુ. ૧૩ શનિ માતરમાં.

આદિ—

શ્રી વરદાયૈનમઃ દ્વિહા.

પુરુષાદ્વાણી પાસજી, તેવીસમો જિનચંદ;

સૂષ સંપતિ જિન નામથી, પાંચે પરમ આણુંદ. ૧

વલી ગણુધર આદે નમું, ચોદસે બાવન;

સમરંતા પાતિક મિટૈ, જ પીઈ સાચેં મન્ન. ૨

વીણા પૂસ્તક ધારણી, હંસવાહણી સુવિલાસ;

પ્રણમું ભાવેં સારદા, આપેં વચનવીલાસ. ૩

તીર્થકર ગણુધર શારદા, વલી પ્રણમું ગૂરુરાય;

શ્રી લાવણ્યવિજય ઉવઝાય, નિત નમતાં પાતિક જાય. ૪

તસ શીસ ચરણ સરોરહ, મધુકર પરિં મનોહાર;

શ્રી નિત્યવિજય કવિરાયનો, જયિયેં નામ ઉદાર. ૫

તેહ તણા સુપસાયથી, રચિયું રાસ ઉદાર;
 શીયલ સખલ ગુણ વર્ણવું, સાંભલો થઈ ઉજ્જમાલ. ૬
 સીયલે શીવ સુષ પાંખીઈ, સીયલે નવહ નિધાન;
 સીયલે સૂર સેવા કરે, શીયલે લહીયે માન. ૭
 સીયલ તણા મહિમા ધણા, કરતાં નાવે પાર;
 કુસમશ્રી રાણી તણા, કહિયું ચરિત્ર ઉદાર. ૮
 એહ ચરિત્ર સુણતાં થકાં, મટે પાપ અધાર;
 એ સુણતાં જે ઉધર્યે, તે માણસ રૂપે ઢોર. ૯

અતે—

રાગ ધન્યાસીરી.

રાજમંહોત્સવ કરી દેપતી, આલ્યા ગુરને પાસેળ;
 પરહરી રાજ્ય મણિ માણ્યક બહુ, સંયમ લઈ ઉલ્લાસેળ. ધન ધન૦

+ x x x

વીરસેનને કુસમશ્રીનો, રાસ રચ્યો રસીલોળ;
 એ સાંભલતાં શીયલ સાંભરે, તે લહે મુક્તિનો ચીલોળ. ૧૨૫૦
 હું તો બાલક મૂઢ અજાણુ, હું સૂં જાણુ જોડીળ;
 વિખુદજન સોધી સદ્ધ કરજ્યો, નવિ નાપજો વીષોડીળ. ૧૩૫૦
 સંવત સંયમ નગ સાયર વર્ષે, કાર્તિક માસ સદ્ધ પક્ષેળ;
 તેંરસને દિવસે સ્થભયોગે, વાર +થાવર સુ પ્રત્યક્ષેળ. ૧૪૫૦
 તપગછમંડળુ ભાનુ સમાંણુ, શ્રી વીજ્યદેવ શ્રી રાયાળ;
 તસ પાટે શ્રી વિજ્યપ્રભ સૂરીસર, તેજવંત સવાયાળ. ૧૫૫૦
 તસ પાટે પ્રગટ્યો જગવંદીત, શ્રી વિજ્યરતન સૂરીરાયાળ;
 શ્રી વિજ્યક્ષિમા સૂરીસર રાજ્યે, મેં સીલ તણાં ગુણ ગાયાળ. ૧૬૫૦
 માતર નયરે ચૈમાસ રહીને કુસમશ્રી ગુણ સવાયાળ;
 વૃદ્ધિ બંધવ પં. શ્રી દેવની સાહજ્યે, અક્ષર અંસ મેં પાયાળ. ૧૭૫૦

+શનિવારને થાવરવાર એ મારવાડની લોકિક-દેશી લાપામાં ખાસ જોવાય છે.

દાંનપ્રખંધ અંથથી જોઇ, ખીજો ધર્મ ગુરોજી;
 નવ નવ ઢાલેં એ મેં કીધો, નવલ રાસ સનૂજી. ૧૮૫૦
 પંચાવનમી ઢાલેં નવ નવ સ્વાદેં, કીધો રાસ રસાલજી;
 ભણુસ્યેં ગણુસ્યેં જે સાંભલસ્યેં, તે લલસ્યે મંગલીક-માલાજી. ૧૮૫૦
 એ શીયલ ગુણુ અમૃલિક જગમાં, જાંણું શીવરમણી એ માલાજી;
 એહવું જાંણી શીલવ્રત રણોપું, કરજો થઈ ઉજમાલાજી. ૨૦૫૦
 શ્રી વિજયદેવ સૂરીસર સેવક, શ્રી લાવણ્યવિજય ઉવઝાયાજી;
 શ્રી નિત્યવિજય કવિગજ પાસાઈ, જાંગવિજય ગુણુ ગાયાજી. ૨૧૫૦
 —છતિશ્રી ગંગવિજય વિરચિતે કુસુમશ્રી રાસ સંપૂર્ણ. (દે. લા.

પં. કમલવિજયજી પ્રાસેના) ૬૧. પં. ૧૩.

(૫૦ આનંદકાવ્ય મહોદધિ મૌકિક ૧લામાં છપાયુ).

૪૩૭ રામવિજય (૧) (ત. વિમલવિજય શિં)

(૮૯૨૬) બાહુબલ સ્વાધ્યાય, સં. ૧૭૭૧ ભાદરવા શુદ્ધ ૧.

આદિ—

સ્વસ્તિ શ્રી વરવા ભણિ, પણુલા રીપલ જિણુંદ;
 ગાયસ્યુ તસ સુત અતિબલિ, બાહુબલિ મુનિચંદ. ૧
 ભરતે સાદિ સહસ વરંસ, સાધ્યાં પટ ખંડ દેશ;
 અતિ ઉછવ આણુંદસ્યુ, વનિતા કિંધ પરવેશ. ૨

x x x x

કલશ.

અતે—

મુષ્ણભજન પસાય ધણુપરે, સંવત સતર એકાતરે,
 ભાદર સુદ પડવા દિને રવિવાર ઉલટ ભરે.

વિમલવિજય ઉવઝાય સદગુર શિષ્ય તસ શુભવરે;
 બાહુબલ મુનિરાય ગાતાં, રામવિજય જય જય વરે.

—અન્ય કૃતિ સાથે પાનાં ૧૩ ની પ્રત મો. સે. સા.

પરેર

અઢારમી સદી. જૈન ગૂર્જર કવિઓ.

(૮૯૨ખ) ગોડીપાસ સ્તવન. સં. ૧૭૭૨ વિજયાદશમી.

સોરઠા.

નયણાં મુનિ મુનિ ચંદ વરસે વિનેશ્શમિ દિને;

રંચિઓ રંગે હંદ કમલા કીર્તિ સંનિધિ.

વિમલવિજય ઉવઝાય, શુભ સીસે રામે મુદ્ધ;

પાયા પરમ પસાય ગાયા ગોડિપાસ ગુણ.

૬૩

રોહિણી સં

અતે— વિમલવિજય ઉવઝાયતો સીસ,

રામવિજય લહે સકલ જગીસ.

તીર્થમાલા. જૈ. એ. ઈ.

(૮૯૨ગ) વીર જિનપંચ કલ્યાણુક. ૧૭૬૩ આષાઢ શુ. ૫ સુરતમાં.

અતે—

એમ ચરમ જિણુવર સયલ મુખકર શુણ્યો અતિ ઉલટ ભરે,

આષાઢ ઉજ્જવલ પંચમી દિન સંવત સત્તર તિહોતરે.

વિમલવિજય ઉવજઝાય પયકજ ભમર સમ સીસએ;

રામવિજય જિન વીર નામે, લહે અધિક જગીસએ.

દુહા.

પંચ કલ્યાણુક એમ વખાણ્યા, પ્રભુજના ઉલ્લાસે;

સંધતણે આગ્રહે હસ્પભરિ, સૂરત રહિ ચોમાસે.

(સ્તવનાવલિ નં. ૧૦૬૫ જૈ. એ. ઈડિયા.)

(૮૯૩)+ ચોવીશી.

આદિ—

ઋપભદ્રેવ જિનસ્તં

હારે મારે જોખનીયાતો લટકો દહાડા ચ્યારજો—એ દેશી.

હારે આજ મલિઓ મુજને તીન ભુવનનો નાથજ;

અતે—

મહાવીર જિનસ્તં.

ભરતવૃષ ભાવશું એ—એ દેશી.

આજ સફલ દિન માહરોએ, ભેટયો વીરજિણુંદ કે. ત્રિભોવનનો ધણીએ.

x

x

x

x

વિમલવિજય ઉવંચાયતો એ, રામ લહે સુખ પૂરકે: ત્રિ० ૫

પ્ર० ચોવીસી વીસી સંગ્રહ પૃ. ૪૫૨-૪૬૯

(૮૯૪)+ વિજયરત્ન સૂરિ રાસ.(ઐ)સં. ૧૭૭૩ ભાદરવા વદ ૨ પંક્તી.

આદિ—

સુપ્રસન્ન આલ્હાદ્ધર, સદા જાસ મુખચંદ;
વંછિતપૂરણ કલ્પતર, સેવક શ્રી જિનચંદ.
શ્રી વામારાણી તણો, નંદન નિરૂપમ રૂપ;
સૂરતિમંડળ પાસણ, ત્રિભુવન તણા ભૂપ.
દોલતિદાઈ તેહના, પ્રણમી પય અરવિંદ;
ગારયું ગિર્યા ગછપતિ, શ્રી રત્નવિજય સૂરીંદ.

x

x

x

x

અતે—

કલશ.

વિજયરત્ન સૂરિંદ સુંદર ગચ્છ ગયણ દિવાયરો;
જગ ચિત્તરંજન કુમતિભંજન કુલ પયોજ કલાધરો.
સંપત્તિદાતા સુખવિધાતા કુસલવલ્લિ પયોહરો;
તસ ચરણ સેવક રામવિજયે ગાયો ગુર ગુર જય કરો.

પ્ર. જૈ. ઐ. ગૂર્જરકાવ્ય સંગ્રહ.

૪૩૮ ઋદ્ધિવિજય (ત. વિજયપ્રભસૂરિ શિ.

(૮૯૫) રોહિણીરાસ. સં. ૧૭૭૨ (સંવત શશિ રૂપક હંકલાઈ, ચં.)

(૮૯૫ ક) જિનપંચકલ્યાણક રત્ન સં. ૧૭૫૪ ઔરંગાબાદમાં.

આદિ—

સારદ માત નમી કરી, પ્રણમી સદ્ગુર પાય,
પંચકલ્યાણક જિનતણા, લણુનાં સિવ સુખ થાય.
ચવન જનમ દિક્ષા દિવસ, નાંણ સિદ્ધિ ગતિ નાંમ,
પંચકલ્યાણક જાણુયો, એ જિનના અભિરામ.

૧

૨

માસ પૂનિમીઆ સૂત્રમે, તે તિથિનો અધિકાર,
જાણિને યુગને કરો, ભવિયણુ તપ વિસ્તાર.

અતે—

(ઢાલ ૧૦ ગિરિસું નદીયાં ઉત્તરે રેલાલ એ દેશી)

સતર ચોપને પ્રેમસુંરે લાલ, કર્યો ચોમાસો રંગરે,	ચ.
શ્રી અવરંગાખ્યાદમાં રે લા. જિહાં જિનધર ઉતંગરે,	ચ. ૬૬
સંધતણી સુ વીનતીરે લા. તવન રચ્યો અતિસારરે;	ચ.
સંધે પણ સુંણી આદ્યોરે લા. તપ જપ ધરમ પ્રકારરે,	ચ. ૬૭
જે કલ્યાણુક તપ કરેરે લાલ; તે પાંમે કલ્યાણુરે,	ચ.
દિન દિન સુખ લીલા લહેરે લાલ, એહવી જિનની વાંણિરે.	ચ. ૬૮
શ્રી વિજયપ્રભ સૂરીજરેલાલ, શ્રી જિનશાસન જયકારરે,	ચ.
વાચક ઋદ્ધિવિજય નમેરે લાલ, શ્રી જિનગુરુ સુષકારરે,	
ચતુરનર, ગણુણો કલ્યાણુકનો ગણોરે.	ચ. ૬૯
લિ. કલ્યાણુવિજય, ૨-૧૯ આ. ક.	

૪૩૯ વલ્લભકુશલ (ત૦ ધીરકુશલ-ગજકુશલ-પ્રીતિકુશલ
અને વૃદ્ધિકુશલ-સુંદરકુશલ શિ.)

(૮૯૬) શ્રેણિકરાસ સં. ૧૭૭૫ કા. વ. ૧૩ રવિ. જૂનાગઢમાં

અતે—

જીરણુગઢ વર ઉત્તમ નામે, શ્રી ગિરનાર સુકામે એ.	૧૧
જીરણુગઢનો સંધ સુધરમી, વ્યવહારી સુલ કરમી. એ.	૧૨
સધવી જેકરણુ ઉપદેસે, રાસ રચ્યો શુભ વેસે, એ.	૧૩
તપગણ પતિ સુલતાન સત્રો શ્રી વિજયરત્ન સૂરિસૂરો, એ.	૧૪
તસ પાટે વડ અધિક દિવાજે, શ્રી વિજયક્ષમાસૂરિ ગાજે. એ.	૧૫
પંડિત ધીરકુશલ ગુરૂ તસ ગણ સોભ કહાયા, એ.	૧૬
શ્રી ગજકુશલ યુધ સુગુર સુહાયા, તેહના પ્રણમું પાયા. એ.	૧૭

વલ્લભકુશલ.

અઢારમી સદી.

પૃથ્થ

તસ શિષ્ય પ્રીતિકુશલ ગણિ કહીઈ, નામે શિવ સુષ લહીઈ. એ. ૧૯
 ગુરભાઈ પંડિતપદ ધારી, શ્રી વૃદ્ધિકુશલ સુપકારી. એ. ૧૯
 તસ શિષ્ય સુદરકુશલ સુહાયા, ધમ વલ્લભકુશલ સુખપાયા. એ. ૨૦
 સંવત્ ૧૭ મન્ચોત્તરા વરષે, કાંતી વદિ મનહરષે. એ. ૨૧
 વાર રવી તેરસિ દિન કહીઈ ધમ જગ.....(અપૂર્ણ) ૨૧

(પૃ. ૪૧ પં ૧૬: ગુ. વિ.)

(૮૯૭)+ હેમચંદ્ર ગણી રાસ (એ) સં. ૧૭૯૩ માગશર શુ. ૨ ભોમ
 આદિ— દુહા.

સકલ સદા સુખદાયક, અરિહંત આદિ નિષુદ્ધ
 પ્રણમું પ્રભુ પરમેસર, પરતપિ પરમાણુદ. ૧
 સમર શ્રુતદેવી સધર, આણી ઉલટિ અંગ,
 વચનવિલાસ વિચિત્ર બહુ, દાયક એહ અભંગ. ૨
 સહગુરને પ્રણમું સદા, જ્ઞાનદષ્ટિ દાતાર,
 કીડીથી કુંજર કર્યો, એ મુજ ગુર ઉપગાર. ૩
 વલિ વંદુ સુધ સાધુને, નિણિ સમર્થા સુખ હોય,
 જૈન ધરમ સમર સદા, દોષ ન લાગે કોય. ૪
 એ પચે પ્રણમી કરી, ધરી ધરમનું ધ્યાન,
 સાધુ તણા ગુણ ગાયસ્તું, મુંજ કવિ દેજ્યો માન. ૫
 હેમચંદ્ર મુનીશના, ગુણ કહિસ્તું અભિરામ,
 રાસ રચિય રલિઆંમણો, જિમ સીજે સવિ કાંમ. ૬
 કુણુ હેમચંદ્ર કિહાં હવા, કવણુ દેશ વિખ્યાત,
 ધરમતણી કરણી કરી, તે સુણીયો અવદાત. ૭

અંતે—

ઢાલ દશમી.

ધન ધન હેમચંદ્ર રૂપિરાંયા, જસ મન ધરમ સવાયારે,
 મહિયલમાંહિ સુચશ ગવાયા, ધરમીને મનિ ભાયારે.

રાસ રચ્યો ભાવે સવિસેસે, જવહરસાહ ઉપદેસે
હિમચંદ્ર મુનિ દુષ્ખણુ દેસે, હું પ્રણમું સુવિસેસે. ૭

અલ્પમતિ ને કરણા કીજે, મુનિવર ધ્યાન રહીજે
અધિકું ઓછું ને કલું ખીજે, તે મિહામિદુક્કડ દીજે. ૮

તપગઢ પતિ વિજેક્ષેમ સુરિંદા, દીપે જાંણિ દિણંદારે,
તસ પટધર વિજેદ્યા મુણિંદા, પ્રતપે સાંપ્રતિ ગણીંદારે. ૯

તસ ગઢ પંડિત શિરોમણી સોહે, વૃદ્ધિકુશલ યુધ્ધ સોહેરે,
ગ્યાતા ગુરૂ સેવક પડિઓહે, જ્ઞાન ગયવર આરોહેરે. ૧૦

તસ પદપંકજ સીસ કહાયા, વૃક્ષભકુશલ ગુણુ ગાયારે,
સતર તાણુઆ વરસ સુહાયા, સિત મૃગશિર સુખ પાચારે. ૧૧

દ્વિતીયા તિથિ ચંદ્રોદય દિવસે, લોભવાર સુધિ સરસેરે,
હિમચંદ્ર મુનિના ગુણુ હરસે, સકલ સંધ સુખ કરસેરે. ૧૨

—પ્ર. જૈન ઐ. ગૂ. રાસસંચય પૃ. ૨૬૫-૨૮૪

૪૪૦ કાંતિવિજય (ત. વિજયપ્રલસૂરિ-પ્રેમવિજય શિ.)

(૮૯૮)+ મહાખલ મલયમુંદરીનો રાસ. સં. ૧૭૭૫ વૈશાખ
સુદ ૩ પાટણ.

આદિ—

સ્વસ્તિ શ્રી સુખસંપદા, પુરણુ પરમઉદાર
આદીશ્વર આનંદનિધિ, પ્રણમું પ્રેમ અપાર. ૧

ફણી મણી મંડિત નીલતન, કરણારસ ભરપૂર
પારસ જલધર પલ્લવો, જોષખીજ અંકૂર. ૨

શાસનનાયક સાહિબો, ગિરઝો ગુણુ વિલસંત,
હરીલંઘન હીયડે ધરે, મહાવીર અકુવંત. ૩

અતે—

દાલ ૩૯ મી. દીઠો દીઠો વામાણકો નંદન દીઠો એ દેશી.

ભાવે ભાવેરે, ભવિ કરજો જ્ઞાન અભ્યાસ,

જ્ઞાને સંકટ કોડિ પલાયે, જ્ઞાને કુમતિ ન વાધે,

જ્ઞાને સુજસ લહે જગમાંહિ, જ્ઞાને શિવપદ સાધે. ભવિ. ૧

યદપિ નાણાદિક સમુદ્ધિ ધણાં, મુગતિહેતુ જિન ભાંખ્યું,

તોપણ યોગક્ષેમનું હેતુ, પહેલું જ્ઞાનજ દાખ્યું રે. ભ. ૨

પાસતાણા નિવોણુ દિવસથી, વરિસ ગયાં શત એક,

તેહવે હુધ સત્યશીલ સલૂણી, મલયામુંદરી સુવિવેકરે. ભ. ૩

શ્લોક એકનો ભાવ વિચારી, તેહ લહી ભવપાર,

તે કારણુ શિવસાધન સાચું, જ્ઞાનજ એક ઉદાર રે. ભ. ૪

અતે—

શંખનરેશ્વર આગે પહિલું, શ્રી કિશીગણધારે,

મલયચરિત ભાખ્યું વિસ્તરથી, જ્ઞાનતણે અધિકારે. ૫

તેહતણા રસ સવસ્વ લેઇ, શ્રી જગતે સુરિદિ,

વ્રતન મલયચરિત સંખેપે, ભાળ્યો અનિ આ જાહેરે. ૬

જ્ઞાનરતન વ્યાખ્યા ધતિ નામે, ત્રિણુ અધિકારધ પ્રસીધો,

તેહમાંહે ધમ સંબંધ સીધો, ધૂરિ અધિકારે લીધો રે. ૭

શ્રી તપગણુ ગણુનાયક ગિર્યા, શ્રી વિજયપ્રભ સુરિ,

ગુણવંતા ગૌતમ ગુરુ તોલે, મહિમા મહિમા સન્નરે. ૮

તાસ શિષ્ય કોવિદ કુલમંડન, પ્રેમવિજય ખૂંધરાયા,

ક્રાંતિવિજય તસ શિષ્યે ધણિપરે, વિધવિધ ભાવ બણાયા:

સંવત શરમુનિ મુનિ વિદ્યુવર્ષે, રહી પાટણુ ચોમાસ, ૧૦

શ્રી વિજેક્ષમા સુરીશ્વર રાજ્યે, ગાંધ મલયા ઉલ્હાસેરે.

આપાત્રીજતણે શુભદિવસે, રાસ દુઓ સુપ્રમાણુ,

બાલકીડા નિરપી માહરી, હાસી ન કરસ્યો જાણુરે. ૧૧

શ્રી જયતિલક વચનથી જે મેં, ન્યૂનાધિક કાંઇ ભાખ્યું,
સંઘ સકલની શાખેં તેહતું, મિછા દુક્કડ દાખ્યુંરે. ૧૨

ઉત્તમના ગુણુ પરિચય કરતાં, હુંઈ સમકીતનો શોધ,
ઉત્તમ લાભ વલિ પામેં શ્રોતા જે પ્રતિબોધરે. ૧૩

ખાટણુ નગરનો સંઘ વિવેક તસે આગ્રહથી સીધી
ચિહ્ન ખડિ થઇ સર્વ સંખ્યાઇ, ઢાલ એકાણું કીધીરે. ભ. ૧૪

જે ભવિ ભાવેં ભણુચે ગુણુચે, લહિચે તે જયમાલ,
ઓગણુઆલીસમી કહી કાંતિ, ચોથા ખંડની ઢાલરે. ભ. ૧૫

—સર્વ શ્લોક સંખ્યાત ૩૪૮૮ પ્ર. ભીમશી મારુક.

—સર્વ ગાથા ૧૦૩૬ ઇતિશ્રી જ્ઞાનરત્નોપાખ્યાનાપર નામનિ
શ્રી મલયસુંદરી ચરિત્રે પં. કાંતિવિજય દેવસૂરીશ્વર તત્ શિષ્ય પં. શ્રી
૫ શ્રી જ્ઞાનવિજય ગણિ શિષ્ય લલિતવિજય ગણિ લિખિતમ્ કાત્તિ-
શુદ્ધિ ૬ (પત્ર ૯૨ પ્ર. કા.) — (ગુ. વિ. ભાવ.)

—ઇતિશ્રી જ્ઞાનરત્નોપાખ્યાના પર નામની મલયસુંદરી ચરિત્રે
પં. કાંતિવિજયગણિ વિરચિતે પ્રાકૃત પ્રશ્નમે ગીત્યલ્લલત ગર્દભમ વર્ણુનાં
નામ ચતુર્થ પંડ પદ્ધિસમાપ્તો. સંવત ૧૮૬૦ ના વર્ષે કાત્તિક માસે
શુક્લપક્ષે અષ્ટમી તિથૈ રવિવાસરે શ્રી ભુજનગર મધ્યે શ્રી આદિનાથ
જિનપ્રાસાદાત્ કિાપીકૃતમ્ સકલ પડિત શિરોમણી પં. શ્રી ૧૯ મેધવિ-
જયગણી તત્ શિષ્ય વિક્રાન્ વિનયી પં. શ્રી હસવિજયગણી તત્ શિષ્ય
પં. રત્નવિજય લિપીતં. આત્માયે વાંચે તેને ત્રિકાલ વંદના છઈ. શ્રી.
શ્લોકસંખ્યા ૫૦૦૦ છૈ. પૃ. ૮૨ પં. ૧૫ આ. ક.

—સં. ૧૮૮૧ પોષ શુ. ૫ ભૃગુવાસરે પોરબંદિર મધ્યે શાંતિ-
નાથ પ્રસાદાત્ ૧૨૦-૧૪ માં.

—લિ. ૧૮૧૮ આશો શુ. ૮ ભોમે પ્રદહાદનપુરે. ઋ.....
રાજકોટ પુ. અ.

—પત્ર ૯૫ અમરવિજય સીતાર.

—સં. ૧૮૨૨ ચૈત્ર પ્રથમ શુ. ૧૩ દિને લ૦ સંઘવી કૃતોહયંદ સૂરસંઘ ૭૦-૧૪ દા. ૪૨ નં. ૩૨ વડે.

—સં. ૧૮૨૨ વર્ષે પોસ વદિ ૭ ને દિને લખિતં સંઘવી કૃતે-ચંદ સૂરસંઘ શ્રી પાલણપુર મધે શ્રી પદ્મવીહાર પ્રાસાદે અંથાઅંથ શ્લોક ૪૦૦૦ ૭૬-૧૩ દા. ૪૧ નં. ૩૩ વડે

—૧૨૭-૧૧ મો. સેં. લા.

—લિ. સં. ૧૮૫૪ માગશર વ. ૧૪ ભ્રમામતિ ગછે ઋષી લા-ધારણ તત્ સીક્ષ લક્ષ્મીકીતિ લિ. ૮૮-૧૬ વિ. ને. નં. ૪૫૮૦.

(૮૯૯) ચોવીશી (ચોવીશ જિનસ્ત૦) ૧૭૭૮ માગશર શુ. ૧ પહેલાં

આદિ—

(અરજ અરજ સુણોનેં રૂડા રાજિયા હોજીએ દેશી)

સુગુણ સુગુણ સોભાગી સાચો સાહિબો હોજી;

મીઠડો આદિ જિણુંદ.

મોહન મોહન મૂરતિ રૂડો દેખતાં હોજી.

વાધર્ધ પરમ આણુંદ.

૧ સુ૦

અતે—

હાલ સાલૂડાની દેશી.

વીરજી ઉભો મદ મોડી નેડી અરજ કર રે લો.

x

+

x

x

ત્રેમે જે ધ્યાવેં ગાવેં જિન ગુણુ આદરેરે લો, વીરજી.

કાંતિવિજય જયમાલા બાલાનેં વરેરે લો.

—વર્તમાન ચતુર્વિંશતિ જિન સ્તવનાનિ સમાપ્તા સં. ૧૭૭૮ માગશર શુ. ૧ ગુરવારે શ્રી અણુહિલમુર પતન મધ્યે ખરા કોટડીયે લિખતા પ્રતિ. ૬-૧૪ આ. ક.

(૮૯૯૬) એકાદશી સ્તંભ દાલખદ સં. ૧૭૬૯ માગશર શુ. ૧૧
આદિ— ડભોધ ચોમાસું.

પ્રથમ દાલ ચંદ્રાલિલાની.

દ્વારિકા નયરી સમો સર્યારે, બાવીસમો જિનચંદ;
જે કરજોડી ભાવચુંદરે, પૂછે કૃષ્ણ નરિંદ;
પૂછે કૃષ્ણ નરિંદ વિવૈકિ, સ્વાંમી ઇગ્યારસ મૌન અનેકે,
એહ તણો કીરણ મુખ ભાષો, મહિમા તિથનો થિર કરી દષોણ.
જિણુંદળ જીરે. ૧

x

x

x

x

અતે—

કલશ.

ધ્રુવ સયલ સુપકર દુરિત દુષહર ભવિકતર નવજલધર,
ભવતાપવારણુ જગતતારક જયો જનપતિ જગગર;
સતરસય ઊગણોતર સમે રહી ડભોધ ચક્રમાસ એ,
મુદિ માશ મૃગશિર તિથ ઇગ્યારસ રચ્યા ગુણ સુવિસાલ એ. ૧
થય થુધ મંગલકોડિ ભવના પાપ રજ દૂરે હરે,
જયવાદ આપે કીર્તિ થાપે મુજશ દિશ દિશ વિસ્તરે;
તપગણનાયક વિજયપ્રભ ગુર શીસ પ્રેમવિજય તણો,
કહે કીર્તિ ભણતાં ભવિક સુણતાં લહે મંગલ અતિ ધણો. ૨
—૨-૧૬ (મારી પાસે છે)

(૮૯૯૭) હીરાવેધ બત્રીશી.

આદિ—

રાજનગર સમ એહ નારિ કાં આદિ રિયાણો,
સાચો રહિ જસ વાચિં રાણુ મંડલ મહિસાંણો;
જૂનો ગઠ મતિ ખોય સિધ રાવિ અકલેસિર,
રામ પરાંણુ પાજિં બાંધિ લેસ્યે કૃત્તેપુર વાસણું એ.

x

x

x

x

અતે—

લિયે ચાલ ભરિં લાગ્ગ પાલે સુપ્રજન પાલણુ,

પ્રિ સુણુ રહી વાત નહિષે ધરી;

ખત્રીસી ક્રાંતિ કહી વિખૂધ વાંચો હીરાવેધરી.

૩૨

(ગામનાં નામ આપી તે પરથી રાવણુને મદોદરી શીખામણુ આપે છે એવા પ્રકારની આ કૃતિ છે.) આ

(૮૯૯૬) સૌભાગ્યપંચમી માહાત્મ્ય ગર્ભિત શ્રી નેમિજિન-

સ્ત૦ સં. ૧૭૯૯ આવણુ શુદ્ધ ૫ રવિ. પાટણુપુરમાં.

આદિ—

સૂરનિના મહિનાની.

પ્રણમૂં પવયણુ દેવીરે સૂર બહુ સેવીત પાસ,

પંચમીતપ મહીમા કહું, દેખ્યો વચનપ્રકાશ.

૧

જે સુણુતાં દુખ નિકસેરે વિકસે સંપદ હેજ,

આતમ સાખિ આરાધતાં સાધતાં વાધે તેજ.

૨

*

..

*

*

અતે—

દાલ ૯ મી ધન્યાશ્રી વધાવાની.

સતર નવાણુઆં રહીએ, પાદ્મણુપુર ચોમાસ,

આવણુ સુદિ તિથિ પંચમીએ હસ્તારક દિન ખાસ.

જ. ૬

સંધતણા આગ્રહ થકી એ કીધી તે દિનજોડિ,

જ.

ક્રાંતિ કહે જે સાંભલેં એ તે ધરિ સંપદ કોડિ.

જ. ૭

કલશ.

ધમ ભુવનભૂષણુ દલિનભૂષણુ દૂરિતશોષણુ જિનપતિ,

શિરતાજ જગચક્રુરાય ગાતાં પામ્યો સુખસંપત્તિ;

શ્રી વિજયપ્રભ ગુરૂચરણુસેવક સીસ ઐમવિજય તણો,

કહિ ક્રાંતિ સુણુતાં ભવિક ભણુતાં પામીઈ મંગલ ધણો.

—સં. ૧૮૫૮ પોસ શુ ૯ લ. પાટણુનગરે ૫. પ્રતાપવિજય વાંચનાર્થ. શ્રી પંચાસરા પ્રસાદત્ પ્ર. કા. નં. ૫૨૯-૪-૧૭ આ. ક.

(૮૯૯૬)+ અષ્ટમી સ્ત.

આદિ—

હારે મારે ચોવનીયાનો લટકો દાઢા ચ્યારજો એ દેશી.

હારે માહરે હાંમ ધરમના સાઢા પચવીસ દેસજો,
દીપેરે તિહાં દેશ મગધ સદ્ગમાં સિરેરે.

હારે.

અંતે—

કલશ.

ધમ ત્રિજગભાસણ અચલસાસણ વર્ધમાન જિણેસરો,
બુધ પ્રેમ ગુરુ સુપસાય પાંખી સંયુષ્ઠો અલવેસરો;
જિનગુણ પ્રસંગે ભણ્યું રગે તવન એ આકિમતણું,
જે ભવિક ભાવે સુણે ગાવે કાંતિ સુખ પામે ધણું.—(પ્ર૦ કા. નં. ૫૨૯, વી. પા., જૈ. એ. ઇ. ની તીર્થ
માલાની પ્રતમાં.

—પ્રકાશિત—ચૈલ વંદનાદિ સગ્રહોમાં પ્રસિદ્ધ છે.

+ ઋષભ જિન સ્ત૦ પૃ. ૬૧૪ જૈ. કા. સાર.

(૮૯૯૬) ગોડી પાર્શ્વનાથ છંદ.

આદિ—

દૂહા.

સુવચન મુજ સારદા, સામિણુ તું સમરતથ,
ગોડીરા ગુણુ ગાવતાં, ઉપજે સરસ અરતથ.

અંતે—

પારકરો પરતા પ્રબલ, રોગભોગ સંકટ હરણુ,

પ્રેમવિનય પ્રભુતા દિયણુ, કાંતિવિનય જયજય કરણુ.

—૩-૧૩ બી. ડી. ૨૦૯ રો. એ. સો. મું. નં. ૧૮૯૧.

(આ કવિની શિષ્યપરંપરા હતી. ભાવદેવ સૂરિના પાર્શ્વનાથ ચરિત્ર પર ગૂર્જરાતી બાલાવમોષ સં. ૧૮૦૦ માં ભાતુવિનયે રચ્યો તેની પ્રત લખનાર આ કવિની શિષ્યપરંપરામાંના એકે લખી છે તે નીચે પ્રમાણે—

સં. ૧૮૬૨ ના વર્ષે શાકે ૧૭૩૪ પ્રવત્તમાનં ક્ષાગુણુ વદિ ૧૪
 દિને યુધવાસદે સકલ ભદ્રારક શ્રી વિજયપ્રભ સ્મરિસ્વર ચરણુસેવી સિષ્ય
 પં. પ્રેમવિજય તત્સિષ્ય પં. શ્રી ક્રાંતિવિજય તત્ શિષ્ય રાજવિજય
 તત્સિષ્ય કૃષ્ણવિજય. તત્સિષ્ય પં. શ્રી પ રંગવિજય ગ૦ તત્ મિષ્ય
 સેવક ઋપભવિજય લિખિતં આત્માર્થે શ્રી અણહિલ્લપુર પાટણુ મન્થે.
 પત્ર ૫૬૨ નં. ૭૪૨ (પ્ર. કા.)

૪૪૧ કેસર.

(૯૦૦) અંદનમલયાગિરિ ચોપાઈ સં. ૧૭૭૬ લાસમાં.

આદિ—

સાનિધકારી સારદા, સમર હું સુપ્રભાત,	
જોડિ કલા ઘો જુગતિસું, મયા કરેજ્યો માત.	૧
વિધનવિહારણુ સુખકરણુ, આનંદ અંગ ઉલ્લાસ,	
ગવરીસુત પ્રણમું ગહર, પરતક્ષ પુરો આસ.	૨
કવિયણુ કરજોડી કહે, આઠ અરજ સુંણેહ,	
મનસા પુરો માહરી, કથા કહુ ગુણુગેહ.	૩
કહાં અંદણુ મલયાગરી, કહાં સાયર કહાં નીર,	
કહિસું તિણુકી વારતા, સુણુસી સહુ વડવીર.	૪
એહ કથા સુણુતાં અવસ, પરતક્ષ પાપ પુલંત,	
જગ જસ બહુલો વિસ્તરે, વંછિત ફલ વરસત.	૫

*

*

*

*

અંતે—

મુનિવર આરગ સચર્યોણ, તપ જપ કીધા અપાર,	
અતસમે અણુસણુ ગ્રહીણ, એક વલિ અવતાર.	૫૭
સ્વર્ગ બારમે દેવતાણ, રાખરાંણી થાઈ,	
સુખ ભુગતૈ દિન દિન પ્રતિણ, એહ કથા સુખદાઈ.	૫૮

અંદનરા ગુણુ ગાવતાંજી, પામીજૈ ભવપાર,	
દુખ દોહગ દુરૈ ટલૈજી, તીરથનો ફલસાર.	૫૯
સવત ૧૭૭૬ તરેજી, લાહે નગર ચોમાસ,	
મહાજન સહુ સુખીયા વસેજી, દિન દિન લીલવિલાસ.	૬૦
ઠાકુર ગુણુ કરી ગાજતોજી, કેસોજી ખુધનિધાંત,	
પ્યાગ ત્યાગ અધિકા કહાજી, વંસ વધારણુવાન.	૬૧
લુ'રોજી નગરી વિષેજી, મુખદાઘ સંસાર,	
આસો સાંભ, ધરમ સરદાર.	૬૨
ચાર પેટે ચીહું બાબતીજી, ઓર ખોટ,	
રાજકાજ બહુ સાચવેજી, સોભે સોભ અપાર,	
નગરી બાધ રાનીજી, દેસ મવાડ મઝાર. નં.	૬૩
તીણુ દીન ચૌપી રચીજી, અંદન નૃપની ઓહ,	
જખ્દ પંચમ દિનેજી, સંપુર્ણ ગુણુ ગેહ નં.	૬૪
ઢાલ ભણી ઇગ્યારમીજી, કવિ કેસર કરજોડ,	
જે સુણુસ્યૈ ભલ ભાવસુંજી, તે ધર સંપતિ કોડિ.	૬૫
—લિ. પં. અનોપવિજયેન સં. ૧૮૮૦ વર્ષે મિતિ જ્યેષ્ઠ વદ	
૬ મધ્યાન્હે ૧૬-૧૩ વિ. ને. નં.	

૪૪૨ રંગવિલાસ ગણિ.

(૯૦૧)+ અધ્યાત્મકદ્વપદ્મ ચોપઈ સં. ૧૭૭૭.

આદિ—

પરમ પુરૂષ પરમેસર રૂપ, આદિ પુરૂષનઉ અકલ સરૂપ;	
સામી અસરણુ સરણુ કહાય, સકલ સુરાસુર સેવે પાય.	૧
પ્રણમી તાસ ચરણુ અરવિંદ, ખરતર ગચ્છપતિ શ્રી જિણુચંદ;	
સંભારી શ્રી મદ્દગુરૂ નામ, ભાપા લિખું સંસ્કૃત ઠામ.	૨
અધ્યાત્મકદ્વપદ્મ લલિઉ, શ્રી મુનિસુદર અરે કલિઉ;	
પરમારથ ઉપદેશન કરી, નવમ શાંત રસ પતિ અણુસરી.	૩
x x x x	

અતે—

લિખ્યો શાસ્ત્ર ભાષાપણે, સમજે સગલા લોગ;
ધમ નરવિજયતણે વચન, ધરમારથ ઉપયોગ. ૧૦

દેખી દેખી વચન તે, લિખ્યા મતિ અનુસાર;
પડિત દેખી સોધજ્યો, દેઈ દષ્ટિ ઉપકાર. ૧૧

સંવત સતર સતોતરે, માસ શુક્લ વૈશાખ;
રવિવારે પાંચમિ દિને, પૂર્ણ થયો અભિલાષ. ૧૨

ખરતર ગછ માંહે સરસ, આચારજ ગણધાર;
શ્રી જિણ્યંદ સૂરીસવર, સૌમ્ય ગુણે સિરદાર. ૧૩

તાસ સીસ ગુર ચરણુજ-સમ તે રંગવિલાસ;
નિજપર આતમહિત ભણી, કીનો આદરિ ગસ. ૧૪

ભણિજ્યો ગુણુજ્યો વાંચજ્યો, એ અધ્યાતમ રાસ;
જિમ જિમ મનમાં ભાવર્યો, તિમ તિમ થર્યે પ્રકાસ. ૧૫

લિ. ગણિ નરવિજયાય ૧૬-૧૪ દા. ૪૩ નં. ૪૮ બ ડે.

પ્ર૦ રા. મોતીચંદ ગિ. કાપડિયા વિવેચિત અધ્યાત્મકલ્પદ્રુમમાં
છેવટે પૃ. ૪૯૬ થી ૫૧૮.

(આમાં જણાવેલા ખરતર ગછપતિ જિનચંદ્રસૂરિ અકબર પાસેથી
યુગ પ્રધાનપદ મેળવનાર પ્રસિદ્ધ ૬૧ મા પદ્ધર જિનચંદ્રસૂરિ નથી પણ
ખરતર ગચ્છની પદ્માવલિમાંના ૬૫ મા પદ્ધર જિનચંદ્રસૂરિ જણાય છે
કે જેના પિતાનું નામ ગણુવર ચોપડા ગોત્રીય શાહ સહસકરણુ અને
માતાનું નામ સુપિયાદેવી અને પોતાનું મૂળ નામ હેમરાજ તથા દીક્ષાનું
નામ હર્ષલાભ હતાં. સં. ૧૭૧૧ ભાદ્રવા શુદ્ધ ૧૦ ને દિને શ્રી રાજન-
ગરમાં નાહદાગોત્રીય શાહ જયમલ્લ તેજસીની માતા બાઈ કસ્તુરબાઇએ
આચાર્ય પદવીનો મહોત્સવ કર્યો, ત્યાર બાદ સૂરિજીએ જોધપુર વાસી
શાહ મનોહરદાસે કાઢેલા સંઘની સાથે શ્રી શત્રુજય મહાતીર્થની યાત્રા
કરી તથા મનોહરદાસે બધાવેલા ચૈલશૃંગાર શ્રી ઋષભાદિ ૨૪ તીર્થંકરનાં
બિંબોની પ્રતિષ્ઠા કરી. ત્યારબાદ શ્રી જિનચંદ્ર સૂરિજી સં. ૧૭૮૩ માં
શ્રી સૂરત બંદરમાં સ્વર્ગસ્થ થયા.)

૪૪૨ ક પ્રેમચંદ (કનકચંદ્ર ઉ. શિ.)

(૯૦૧ક) આયુરાજ સ્તવન. આદિકુમાર સ્તવન. સં. ૧૭૭૯
જેઠ શુ. ૨

અંતે—

સંવત સતરે ઉગલાસીધ, બીજને બુધવારે વાસ,
જેઠ મહિને જુગતસું, ગાયો શ્રી આદિકુમારે. લાલ. ૩૩
કનકચંદ ઉવઝાયનો, વાયક કહે પ્રેમચંદરે, લાલ.
વંદે પૂજે ભાવસું, પાલે પરમાણુદરે લાલ. ૩૪
લખ્યા સં. ૧૮૭૦ જેઠ શુદી ૧૧ શનિ પ્ર. કા.

૪૪૩ પુણ્યવિલાસ (ઉં પુણ્યચંદન શિ.)

(૯૦૨) માનવુંગ માનવતી રાસ સં. ૧૭૮૦ શરદના બીજ
માસમાં શુ ૩ રવિ, લૂણકરણસરમાં.

આદિ—

દૂહા સોરઠા.

નમું સદા નિતમેવ, આદીસર અરિહંત પય,
દરસણુ શ્રીજિનદેવ, લૂણકરણસરમે લલો. ૧
કવિયણુ કેરી માય, વલિ પ્રણમું વાગેશ્વરી,
અરણુ નમું ચિત લાય, વિધિ...વિદ્યાગુર તણા. ૨
જિનવર ધરમ જિ કોષ, દોષ પ્રકારૈ દાખીયો;
માયવતાં સુખ હોષ, આવકને વલિ સાધુનૈ. ૩
દ્રાદશ વ્રત અગાર, પચ મહાવ્રત સાધુના,
મુણે સદ્ અધિકાર, તિણમાં બીજ વ્રત તણા. ૪
માનવતી પરબંધ, મૃષાવાદ બીપર કહું;
મુણે તાસ સંબંધ, કુણ માનવતી કિહાં થઇ. ૫
જીવ્યૈ તાસ પ્રમાણુ, વચન બોલિ પાલૈ જિકે;
જીવત ધિગ્ તસુ જાણુ, વચન બોલિ બદલૈ જિકે. ૬

રાખ્યો સીલરતન, પ્રગટ બોલિ જિણુ પાલીયો;
મનમાં હુસ્તૈ મગન, સુણતાં તાસ સંબંધ સહુ.

૭

x

x

x

x

અતે—

સાત વચન ફલ તુમે જોઈજ્યો, પ્રિઉનૈ લગાયો પાય;
ઈહ લોકનઘ પરલોકના, સુખ પામ્યારે જિણુ વ્રતનઘ પસાય. ૧૬
એ રાસ મઈ રચીયો ભલો, દેખી ચરિત્ર અધિકાર,
ખીજી વ્રતનૈ ઊપરઘ, મનમાંહરે આણી હરષ અપાર. ૧૭
સવત સતરૈ અરસીયે, રહ્યા લૂણસર ચૌમાસ,
વાચક શ્રી પુન્યચંદનઈ, સુપસાઈરે કીધો એ રાસ. ૧૮
રવિવાર સુદિ દ્વિતીયા દિનઘ, રિતિ સરદ ખીજો માસ,
શિષ્ય પુણ્યશીલનઘ આગ્રહઘ, ધમ જંપઘરે કવિ પુન્યવિલાસ. ૧૯

કૃતં ચ લિખિતં ચ

—સં. ૧૭૮૨ વર્ષે શ્રાવણ માસે કૃષ્ણપક્ષે તિથૌ નવમ્યાં ૯
ગુરુવારે લિખિતં વીકાનેર મધ્યે. આ કવિની પોતાની હસ્તલિખિત વ્રત
છે. ૩૯-૧૫ સેં. લા. વડોદરા નં. ૧૭૭૬.

૪૪૪ જ્ઞાનવિજય.

(૯૦૩) મલયચરિત્ર. સં. ૧૭૮૧ મિશ્ર.

૪૪૫ નિત્યલાલ (આં.* વિદ્યાસાગરસૂરિ-મેરૂલાલ-સહજ-
સુંદર શિ.)

* પિતાનું નામ કર્મસિંહ અને માતાનું નામ કમલા હતું.

શા કર્મસિંહ કુલે ત્રિદશપતિ સારિજો. માત કમલાતણું સુજસ દીપે,
વિશુધવર છત્રધર નમતિ નકે સદા, અનડ ભડ કઠિન કંદર્પ ઝીપે—

+ નિત્યલાલ કૃત વિદ્યાસાગરસૂરિ સ્તવન.

જુઓ વિધિપક્ષ પ્રતિકમણ પૃ. ૪૫૧.

+ મૂર્ખની સજાય ૧૯૨ સ. મા. ભી.

+ મહાવીરના ૫ કલ્યાણકનું ચોઢાળીઉં સં. ૧૭૮૧ સુરત.

પૃ. ૫૦ જૈ. પ્ર.

+ ચંદનખાળા સ. સં. ૧૭૮૨ આ. વ. ૬, રવિ સુરતમાં. પૃ. ૨૮૭

સ. મા. ભી.

(૯૦૪)+ ચોવીશી સં. ૧૭૮૧ સુરતમાં.

અંતે—

સંવત સતર એકયાસીએજી, સૂરતિ રહી ચોમાસ,

ગુણ ગાતાં જિનજીતણાંજી, પહુતી મનની આસ. ક્રિ. ૫ વી.

વિદ્યાસાગર સૂરીસરજી, અંચલગચ્છ સિણગાર,

વાચક સહજસુંદર તણોજી, નિત્યલાભ જયજયકાર. ક્રિ. ૬ વી.

—સં. ૧૭૮૨ વર્ષે શ્રી સૂરતિ મધ્યે પં. શ્રી નિત્યલાભ.

લિખિતં. ૯-૧૨ આ. ક. પ્ર૦ ચોવીશી વીશી સંગ્રહ.

+ વાસુપૂજ્ય સ્તવ સં. ૧૭૭૬ માં વાસુપૂજ્યની કચ્છ અંજરમાં.

સ્થાપના કીધી:

કચ્છ દેશે ગુણુમલિ નીલોરે, રૂકું ગામ અંજર,

તિહાં જિનવર પ્રાસાદ છેત્રે, મહિમાવંત ઉદાર. ૧૦૨

×

×

×

×

પૂજતા જિનવર ભાવશુંરે, લલિયેં શિવસુખ સાર,

સત્તર છહોંતેર થાપનારે, વદિ તેરસ ગુરવાર. ૧૩

અંચલ ગચ્છપતિ જાણિયેરે, વિદ્યાસાગર સૂરિરાય,

વાચક સહજસુંદર તણોરે, નિત્યલાભ ગુણુગાય. ૧૪

(૯૦૫) સદેવંત સાવલિંગા રાસ. સં. ૧૭૮૨ મહા શુદ્ધ ૭ બુધ,

સુરતમાં.

આદિ—

દ્વહા.

સકલ સુખસંપતિકરણ, ગુણુનિધિ ગોડિપાસ,

પદ્મજ પ્રણમું તેહના, પ્રેમ ધરિ સુવિલાસ. ૧

ત્રિન ભુવન રંગે રમે, સરસતિ સાચું રૂપ,	
ધ્યાન ધરૂં મન તેહનું, આપે વચન અનૂપ.	૨
વલિ પ્રણમું ગુરુદેવતા, જ્ઞાનતણા દાતાર,	
મુરખથિ પડિત કરે, એ મોટા ઉપગાર.	૩
રસિયા વિણુ શૃંગાર રસ, નવરસ વિના વખાણુ,	
લવણુ વિના નિમ રસવતી, તિમ ગુરુ વિના પુરૂષ અજાણુ.	૪
સાર વસ્ત સંસારમાં, સિદ્ધિ બુદ્ધિ ગુણધામ,	
તે પ્રસાદ સુગુરુ તણો, ભગતેં કરૂં પ્રણામ.	૫
આર પદાર્થ ધર્મના, દાન શિયલ તપ ભાવ,	
વીર નિણુંદ વખાણિયા, ભવજલ તારણુ નાવ.	૬
એ આરે સરિખાઅ છે, પણ શિયલ સમો નહિ કોય,	
લોકોત્તર લોકિક સુખ, જસ પરસાદેં હોય.	૭
સદેવઅનિ વારતા, સરસ ધણી શ્રીકાર,	
કવિ અતુરાઈ કેલવે, રસના રસ સુવિચાર.	૮
રસિક વિણુ શિણુગાર રસ, શોભ ન પાવેં શુદ્ધ,	
કાંભિણિ વિણુ કામિ પુરૂષ, દિસે શુદ્ધ વિસુદ્ધ.	૯
તિણુ રસ કો કામિણિ ત્રિયા, વલિ નાયક સુપ્રધાન,	
કવિયણુ તિણુ કારણુ કહેં, રસિક હેત ધરિ ગ્યાંન.	૧૦
મધુકર સમ જે નર કહ્યા, તે જાણે રસભાવ,	
ચૂં જાણે મૂરખ બાપડા, ગોલ ખોલ એક દાવ.	૧૧

ઢાલ પેહલિ. ૧

(વૃદ્ધવનમાં કાંઠન કુઅરનિ રાધાને મન ભાવેરે. એ દેશી.)	
ઘણિંહિં જાંબુદ્વિપ મઝારેં, ભરતક્ષેત્ર ગુણુ ધારોરે,	
સહસ બત્રિસ દેશ તેહમાંહિ, રૂડા આગમમાં અધિકારિરે.	૧
× × × ×	
પૂર્વદિસેં સોભતિ, પ્રથવિતિલક ઉપમાનોરે,	
કુકણવિનય નામે નયરિ, ઉત્તમ પૂરૂષ પ્રધાનોરે.	૩
× × × ×	

તે નગરિમાંહિ રાજ્ય કરે છે, દિન દિન અધિક પ્રતાપિરે,
સાલિવાહન સુગુણ સોભાગિ, કિરત જગમાં વ્યાપિરે. ૧૧

ગુણમાલા પટરાંણિ તેહનિ, શિલવતિ જગમાંણિરે,
મંદિત ગતિ ગોરિ ગુણવતિ, રૂપે રત્ના સમાંણિરે. ૧૨

* * * *

તસ સુત ચંદ્રકલા દિદાર શદેવચ્છ ધણું નામેરે,
ભોગિ ભમર જિમ ગુણનો રસિઓ, રતિપતિ ઉપમ પાંમિરે. ૧૫

x x x x

પદ્મો મેહતો તેહ ભૂપતિનો, મત્રિ યુધિનિધાનોરે,
જનપદના સહ કાંમ ચલાવે, રાજનો પણ માનોરે.
પદ્મભાવતિ નામે તસ ધરણિ, પ્રિતમનું ચિતહરણિરે,

x x x x

સાવલંગા તનયા તસ રૂડી, અપછરનૈ અવતારિરે.

અંતે—

અવ્યક્તગચ્છપતિ અધિક પ્રતાપિ, વિદ્યાસાગર સૂરીરાયારે,
જગવલ્લભ ગુરુ જ્ઞાનસવાયા, હિતવચ્છ સુખદાયારે. ૧૦

આણુ વહિં શિરે નિશ્ચિન તેહનિ, પાટ ભક્તિ વર દાધરે,
મેરૂલાલ વાયકપદ ધારી, જગ જસ કિરતિ સોહાધરે. ૧૧ ભ.

શિષ્ય તેહના સુખકારિ, વાયક સહેજસુદર ગુરુરાયારે,
તાસ કૃપાધિ રાસ એ ગાયો, નિત્યલાલ પડિત સુખ પાયોરે. ૧૨

નગરમાંહે સુરતિ રંગીલો, શ્રાવક વસે નગિનારે,
દેવગુરુના રાગિ દૃઢ ધરમિ, જિનવર ભગતેં બિનારે. ૧૩

તે સંધના આગ્રહધિ મે રાસ રચ્યો ઉલ્લાસેરે,
દેશિનિ ચતુરાધ આંણિ, અતુભવને અસાસેરે. ૧૪

સંવત સત્તરસેં ખ્યાસીઈ (નવાસીથે) સુંદર માધવ માસેરે,
સુદ સાતમ યુધવાર અનોપમ, પૂરણ થયો સુવિસાલરે. ૧૫

ચોવીસેં ઢાલે કરિને, રામ એ રસિક પ્રમાણેરે,
તે સુણતાં નિત હોજ્યો સહુને, ધરધર કોડી કલ્યાણેરે. ૧૬

—શીલવિષયે ઇતિશ્રી પા. ૧૨-૧૬.

લા. ૧૮૪૭ મૃગશિર મુદ્દ ૧ (પ્ર. કા.) ૧૯-૧૬ વી. પા. ૧૬-૧૪ માં.

—શીલવિષયે સદેવજી સાવલંગા રાસ સંપૂર્ણ. શ્રી અચલગચ્છે
શ્રી પુણ્યસાગર સૂરીશ્વર વિજય રાજ્યે તસ આજ્ઞાકારી મુનિ શ્રી ૭
સત્યલાભજી ગણિ તત્ શિષ્ય મુન્ન્યાનવર્ધનજી ગણિ લિખિતં શિષ્ય
મુ. રતનસુંદર પઠનાથ પં. શ્રી અમૃતવિજયજી ગણિના રાસ લિખ્યો છે
શ્રી જળજી બિંદર મધ્યે. સવત ૧૮૫૪ ના ચૈત્ર વિદ્ ૫ દીને શ્રી
ઋષભદેવ પ્રાસાદાત્ ૧૯-૧૫ વ. રા. મુગ્ધ.

(૯૦૬)+ વિદ્યાસાગર સૂરિરાસ સં. ૧૭૯૮ પોષ ૧૦ સોમ.
અબરમાં.

આદિ—

પ્રણમી શ્રી શ્રુતદેવતા, નિજગુરુ સમરી નામ,
ગણપતિના ગુણુ વરણુવું, સુખસંપતિ હિત કામ. ૧
પચમ આરે પરગડા, સાચા સોહમ સ્વામિ,
શ્રી ઉદયસાગર સૂરીસર, ભવિ આસ્થા વિસરામ ૨
ગુણુ બહુ ગણનાયકતણું, કહિતાં નાવેં પાર,
અદ્વય બુદ્ધિથી વરણુવું, સાંભલજો નરનારિ. ૩

×

×

+

×

અંતે—

ઢાલ ૧૦ રાગ ધન્યાસી.

ગાયા ગાયારે મેં પરમ પટોધર ગાયા.
શ્રી ઉદયસાગર સૂરીસર સાહિબ, પૂરવ પુન્યે પાચારે. ગા. ૧
શ્રી અચલગણપતિ તેજે દિનમણિ, જગ ચસપડહ વખયા,
એ ગુરના ગુણુગ્રામ કરંતા, પુન્ય ભડાર ભરાયારે. ગા. ૨
શ્રી વિદ્યાસાગર સૂરીસ પટોધર, શ્રી ઉદયસાગર સૂરીરાયા,
સપ્રતિ કાલે સુરતર સરખા, દિન દિન તેજ સવાયારે. ગા. ૩

સંવત ૧૭૯૮ ના વરષે, પોષ દશમ સોમવારે,
 ગણપતિના ગુણ વર્ણન કીધા, યોમાસ રહી અંજરેરે. ગા. ૪
 મેરલાભ વાચકપદ ધારક, શુદ્ધ સિદ્ધાંતી કહાયા,
 જ્ઞાનક્રિયા ગુણપૂરણ ભરીયા, પૂજ્યના માન સવાયારે. ગા. ૫
 શિષ્ય તેહજના સહજસુંદર વાચક, સીતલ પ્રકૃતિ સુહાયા,
 રાગદ્વેષ ન મલે કોઇ સાથે, સદ્ગુણે મન ભાધારે. ગા. ૬
 તસ પદ સેવક વાચક નિત્યલાભે, ગણપતિના ગુણ ગાયા,
 ગુરુસેવા કરતાં નિત્ય લહીઈ, નવ નિદ્ધિ રિદ્ધિ સવાયારે. ગા. ૭

પ્ર૦—અ. રા. સં. ભા. ૩

૪૪૬ ન્યાયસાગર. [ત૦ ધર્મસાગર ઉ.—વિમલસાગર—
 પદ્મસાગર—ઉત્તમસાગર શિ.]

[બિન્નમાલ (મરધર—મારવાડના)માં ઓસવાલ જ્ઞાતિના મોટા
 સાહ અને રૂપાં ને ત્યાં જન્મ સં. ૧૭૨૮ આવળુ શુદ્ધ ૮. નામ
 નેમિદાસ. ઉત્તમસાગર મુનિ પાસે દીક્ષા. ગુરુનો સ્વર્ગવાસ સં. ૧૭૫૮
 માં. કૅશરીઆજીના તીર્થમાં દિગંબર નરેન્દ્રકીર્તિ સાથે વાદવિવાદ કરી
 તેનો પરાલવ. દેહત્યાગ સં. ૧૭૯૭ ભાદ્રપદ વદ ૮ અમદાવાદમાં
 હુહારની પોલમાં. તેમનો સ્તૂપ ત્યાં હદમપુરાની વાડીમાં કરવામાં આવ્યો—
 જન ઐનિહાસિક ગૂર્જર કાવ્ય સંગ્રહ.]

(૯૦૭) સમ્યક્ત્વ વિચાર ગર્ભિત મહાવીર સ્તવન.—સમકિત
 સ્તવ૦ હાલમંધ સં. ૧૭૬૬ ભા૦ શુ. ૫

આદિ—

પ્રણમી પદ જિનવરતણા, જે જગને અનુકૂલ,
 જસ પસાઈ મિહં લહિઈ, સમકિત રચણ અમૂલ;
 તે જિમ વીરે ઉપદિસ્યું, પરપદ મજા અનૂપ,
 તિમ હું વર્ણવસ્યું હવે, સમકિત શુદ્ધ સ્વરૂપ.

x

x

x

x

અતે— ઢાલ ૬. માધ ધન્ન સુપનનું—એ દેશી.

સંવત ૧૭૬૬ મુનિ ચંદ્ર ૧૭૬૬ સંવતસર બાણી,
બાણી માસે સિત પંચમી ગુણુ ખાણી.

૫

શ્રી તપગણનાયક શ્રી વિજયરત્ન સૂરિંદ,

સુરગુરુ જસ આગલિ કરજોડી મતિમંદ;

તસ રાજે પંડિત ઉત્તમસાગર સીસ,

કહૈ ન્યાયસાગર પ્રભુ પૂરો સધ જગીસ.

૬

—મહોપાધ્યાય શ્રી ૧૦૮ શ્રી બાણવિજય ગ. શિષ્ય પં. શ્રી
મોહનવિજય ગ૦ લખિતં. ગ્રેમાપુરં. સં. ૧૭૮૨ વર્ષે માગશિર વદિ.
૧૪ બુધે—એક પોથી ૪૬ પાનાની તેમાં પાના ૩૯ થી ૪૬ સુધીમાં
છે દા. ૭૨ નં. ૯૪ માં. આ મૂળ સ્તવન તેનાપર સ્વોપચ આળાવ-
બોધ સહિત આ. ક. ના બંડારમાં છે.

તેના પર સ્વોપચ આલાવબોધ સં. ૧૭૭૪ રાજનગરમાં.

વેદ હયાદ્રીદુ ૧૭૭૪ મિતે, વર્ષે રાજાદિનગરસ્થેન,

વિષ્ણુધોત્તમા ચુશિશુના, ન્યાયાદિજલધિના નામ્ના ॥ ૧ ॥

સમ્યક્ત્વ સ્તવનસ્યાસ્ય લોકભાષા નિબદ્ધે અધસ્ય

સ્વપરેષાં સ્મૃતિ હેતોરકારિ આલાવબોધાય ॥ ૨ ॥

લ૦ ૧૯૩૧ કા. શુ. ૩ ગુર. મુંબઇ. ચિતામણિ પાર્શ્વનાથ

પ્રસાદાત્—પત્ર. ૪૩ પં. ૬૨. આ. ક.

૯૭ પિંડદોષ વિચાર સજઝાય. સં. ૧૭૮૧ ભરચમા.

આદિ—

પ્રણુમી જિનવર પદકમલ, સિદ્ધ નમી કરજોડિ,

પિંડ દોષ કહું લેશથી, પહોચઇ વંછિત કોડિ.

અતે—

સંવત સતર એકાશીઈ વર્ષે ભરચમ રહી ચોમાસોજ,

એ સઝાય કર્યો જગહેતે, બણીઈ મનિ ઉલ્લાસોજ.

૧૨

તપગણમાં પડિત ગીતારથ, ઉત્તમસાગર સીસોળ,
 ન્યાયસાગર કહૈ સંજમ પાસો, દિન દિન અધિક જગીસોળ. ૧૩
 —માં૦

(૯૦૭ ક) નિગોદવિચાર ગર્ભિત મહાવીર સ્તવ.

અંતે—

હવે પ્રભું તુ મુઝને મિલ્યો, સિદ્ધાં સવિકાળ,
 ન્યાયસાગર પ્રભૂતે કહે, ધન દિન મુઝ આજ. સુધ.

—પં. રાજેન્દ્રવિજય—પં. જગમાલજી અર્થે સ્થંભતીર્થે સં. ૧૮૬૫.
 ભાષ્યપદસિત પ્રતિપદે લિ. ટપ્પા સહિત. (૭-૧૧; ૩-૧૨ આ. ક.)

(૯૦૮) મહાવીર રાગમાલા સં. ૧૭૮૪ ધનતેરસ રાતેરમાં.

(જૂદા જૂદા રાગમા જેવા કે માલવકોશ વગેરે.)

અંતે—

રાગ ધન્યાસી.

ધર ધર મગલમાલ આજ મારે ધર ધર મગલમાલ,	
વીર નિર્વાણને કેવલ ઉત્સવ, ધ્રુ કરઈ તતકાલ.	આજ. ૧
ધરિ ધરિ રંગવધાર્ધ મડન, શોભા ઝકઝમાલ.	આજ. ૨
રહિ રાતેર નયર ચોમાસું, જિહાં જિનભુવન વિશાલ.	આજ. ૩
વેદ વમુસુનિ વિદ્યુ મિત, હર્ષે એ રંગમાલ.	આજ. ૪
ધનતેરસિ દિનિ પૂરણ કિંધી, છત્રીસ રાગ રસાલ.	આજ. ૫
મોમચંદસાહ જયચંદ હેતઈ, એ ઉત્તમ ગુણભાવિ.	આજ. ૬
પડિત ઉત્તમસાગર સેવક, ન્યાયસાગર સુરસાલ.	આજ. ૭
મહાવીર સ્તવ્યા મેં પૂજી થુધ ગુણમણિ ભરી થાલ.	આજ. ૮

કલશ.

જય જગત લોચન તમવિરોચન મહાવીર જિતેસરો,
 મહેં થુંછો આગધ ભક્તિરાગઈ જગતઈ જગઅધહરો;
 તપગણમડન દુરિતખંડન ઉત્તમસાગર બુધવરો,
 તસ સીસ ભાસઈ પુણ્ય આસય ન્યાયસાગર જય કરો. ૧

—સં. ૧૭૮૪ માર્ગ ૦ વ. ૭ ભૃગૌ લેખ:-૬-૧૦ આ. ક.

(૯૦૯)+ ચોવીસી (૧)

આદિ— આદિનાથ જિનસ્ત.

પ્રભુ તાહરી સૂરતિ મેં ધરી ધ્યાનમા,

x x x x

ન્યાયસાગર પ્રભુ સેવટ માએ, વાણી અમૃત પાનમાં. પ્રભુ. ૭

અ તે— મહાવીરસ્ત.

નિરખી સાહિબકી સૂરતિ, લોચન કેરે લટકે હો રાજ,
ધ્યારા લાગો.

x x x x

ઉત્તમ શીશે ન્યાય જગીશે, ગુણ ગાયા રગ રટકે હો રાજ
ધ્યારા લાગો. ૭

+ચોવીસી (૨)

આદિ— આદિનાથસ્ત.

માહરૂં મન મોહુરે શ્રી વિમલાચલે રે-એ દેશી.

જગ ઉપગારીરે સાહિબ માહરોરે, અતિશય ગુણમણિ ધામ.

x x x x

ન્યાયસાગર ગુણઆગર સાહિબારે લળિ લળિ નમે નિતુ પાય. મો.

અ તે— મહાવીરસ્ત.

રાગ ધન્યાશ્રી.

વંદુ વીર જીનેસર રાયા, વર્ધમાન સુખદાયાળ

x x x x

ન્યાયસાગર પ્રભુના ગુણ ગાયા, સુજશ સુખોધ સવાયાળ. ૫
કલશ.

ચોવીશ જિનકર ભવિક હિતકર, સકળ મંગળ સુરતરૂ

વિવિધ દેશી બધી ગયા, ભક્તિવશથી સુંદર,

તપગચ્છ શોભા કરણ કવિવર ઉત્તમ સાગર પદકલ્પે,

રસિક મધુકર ન્યાયસાગર શીષ જિન ગુણને ભળે.

—અને પ્ર૦ ચોવીસીવીસી સંગ્રહ પૃ. ૧૪૪-૧૭૧.

+વીશી

આદિ—

૧ શ્રી સીમંધરજિનસ્ત.

રાગ ખિહાગડો.

કહેજો વંદન જય, દધિસુત કહેજો વંદન જય.

x x x x

ન્યાયસાગર દાસકોં પ્રભુ, કીજીયે સુપસાય. દધિં

૭

અંતે—

૨૦ શ્રી અજિતવીર્ય જિનસ્ત.

અરજ સુણો દુક મોરીરે યાદવકે ધોટા-એ દેશી.

અરજ કંઈ દિલ ગ્યાનીરે, સુણ સાહિય મેરા,

x x x x

ન્યાયસાગર પ્રભુ વાંછિત પદવી, દાને કરો મહેરયાની. સુ. ૬

૬-૧૮ આ. ૬; પ્ર૦ ચોનીશીનીશી સંગ્રહ પૃ. ૭૩૮-૭૪૮

૪૪૭ રામવિજય (૨) (ત૦ હીરવિજયસૂરિ-કલ્યાણવિજય-
ધર્મવિજય—જયવિજય—શુભવિજય—સુમતિવિજય શિષ્ય).

(૯૧૧) તેજપાળ રાસ—સં. ૧૭૬૦.

(૯૧૨) ધર્મદત્તઋષિ રાસ—સં. ૧૭૬૬ પાનાં ૨૪. અમ૦

(૯૧૩) શાંતિજિન રાસ—૧૭૮૫ વૈ. શુ. ૭ ગુરૂ રાજનગરમાં.

આદિ—

સકલ શ્રેયવર દાયિની, મુનિવર વંદિત જોહ;

જિનપદ લક્ષ્મી નિત નમું, આણિ અધિક ર્નેહ.

અંતે—

તપગચ્છનાયક સુગુર મુણિંદા શ્રી હીરવિજય સૂરિંદારે,

બુઝ્યો અકપ્પરશાહ નરિંદા, મોહનવેલ્લિકંદારે.

૧૩

પડહ અમારિ તણા વજડાયા, જીજ્યા કર છોડાયારે

ડાપ્પર સરવર પુણ્ય અંકૂરા, ધર્મકરણ થયા શૂરા.

૧૪

- અકબરશાહ કર્યો જેણે સીધા, બિરદ ' જગત્ગુરુ ' દીધોરે;
મહીયલમાં સખલો જસ લીધો, ચિંતિત કારત કીધોરે. ૧૫
- શ્રી વિજયદાન ગુરુ પાટ પટોધર, ઉદ્યો અધિક સવાધરે,
પંચ વિષય પરિહાર કર્યો જિણે. તપ તપિયા સુખદાધરે. ૧૬
- દોય સહસ અંગિલ જસ કીધાં, ધમ નિવિ તિમ જાણોરે;
ત્રિણ્ય સહસ પટ શત વલી ઉપર, તપ ઉપવાસ વખાણોરે. ૧૭
- ચાર કોડિ સખ્યાએ કીધો, શ્રી સહગુરુ શિષ્ય ભાગોરે,
અષ્ટોતર શત મુનિ જેણે દીખ્યા, એ ગુરુ પુન્યે પાયોરે. ૧૮
- પંચશત સખ્યાએ જસ ઉપદેશે, દેહરાસર પ્રાસાદોરે,
ભવિજન ભાવ ધરીને માંડયા, દીઠે હોવો આણુંદોરે. ૧૯
- બિંબપ્રતિષ્ઠા કીધી ગુરુજીએ, પંચાસવાર ઉદારરે,
પાટણુ પ્રમુખ નયર બહુ ઉત્સવ, વરતો જય જયકારરે. ૨૦
- યાત્રા દોય સિદ્ધાચલ કરી, દોય ગિરિનારે કીધીરે,
લાખ બિંબ જુહાર્યા જિનના, મહિયલે ધનત લીધીરે. ૨૧
- માન તથા ઋષિ મેધજી નામે, લુકમતનો સ્વામીરે,
જિન પ્રતિમા આરાધક હુઓ, હીરગુરુને પામીરે. ૨૨
- માગશિર સુદિ નવમી દિન સુદર, શાહ કુંયરા કુલિ આયોરે,
પન્નર આસીએ પાલણુપુરમાં, નાથીએ કુંઅર જાયોરે. ૨૩
- પન્નર છન્તુએ કાર્તિક વદમાં, ખીજે દીક્ષા લીધીરે,
સત્તર સોલસાતે નાગોરે, પંડિત પદવી દીધીરે. ૨૪
- સત્તર સોલ આઠે વાચકપદ, મહાશુદ્ધિ પંચમીએ દીધૂરે,
વિજયદાન સૂરીશ્વર ઉત્તમ, ચિંતિત કારજ કીધુરે. ૨૫
- સોલ દાહોતરે સીરોહિમાં, આચારિજ પદ પાયુરે,
સોભાગી મહિમાનિધિ મોટા, જિનજ્ઞાસન દીપાયુરે. ૨૬
- શ્રી હિરવિજયગુરુ પાટે પટોધર, શાહ કર્મકુલ ચંદોરે,
મોત કોઇ ડાઈ કુખિ ઉપન્યા, શ્રીવિજયસેનસૂરિ વંદોરે. ૨૭

- 'સુમતિ ગુપતિ સુધી ગુરૂ ધારે, સમતા રસ ભંડારોરે,
 જિણે એ ગુરૂને નયણે નિરખ્યાં, ધન તેહનો અવતારોરે. ૨૮
 શાહિ સભામાંહિ વાદ કરિને, જિનમતિ ચિરતા થાપીરે,
 બિરૂદ ' સવાઈ જગતગુરૂ ' પાથો, કીર્તિજ્ઞતા આરોપીરે. ૨૯
 તાસ પાટે ઉદયાચલ ઉદયો, શુદ્ધ પ્રરૂપણાકારીરે,
 શ્રી રાજસાગર સૂરી જયવંતા, ભવિયણુને ઉપકારીરે. ૩૦
 દેવીદાસ કુલ અંબર દિનમણિ, માત ક્રોડમદે જાચારે,
 મનમોહન સોભાગી સદ્ગુરૂ, મહિમાનિધિ મુનિરાચારે, ૩૧
 સંવત સોલ પચાસીયા વર્ષે, આચારજપદ થાપીરે,
 શ્રી રાજસાગરસૂરિ નામ જયંકર, સાગરગચ્છ દીપાચારે. ૩૨
 સાહ શિરોમણિ સહસકરિણ સુત, શાંતિદાસ સુગંધુરે,
 જસ ઉપદેશે બહુ ધન ખરચ્યું, લખ ઇચ્છાર પ્રમાણુરે. ૩૩
 કીરતિકમલા શ્રી ગુરૂજની, જગમાંહે ધણું પસરીરે,
 ભવિયણુ મહીમાંહે અતિ હરખે, જસ ગુણમાલા સમરીરે. ૩૪
 તેહ ગુરૂ પાટ પટોધર પ્રગટયા, શ્રી વૃદ્ધિસાગર સૂરીદારે,
 પંચાચાર વિચારે ચતુરા, મોહનવલ્લીકંદારે. ૩૫
 રૂપ અનોપમ સંગ બિરાજે, શુભ લક્ષણુ અતિ રૂડારે.
 બહુ નરનારી જિણે પ્રતિબોધ્યા, વચણુ ન ભાગે કૂડારે. ૩૬
 ગુણનિધિ તેહને પાટે વિરાજે, શ્રી લક્ષ્મિસાગરસૂરિ છાજેરે,
 કીરતિ જેહની જગમાંહે ગાજે, ભવિમન સંશય ભાંજેરે. ૩૭
 સંપ્રતિ માનવિજય તે ગુરૂજ સોભાગી સિરદારોરે,
 વૈરાગી વાહલા ભવિજનને, સમતારસભંડારોરે. ૩૮
 તેહ તણે રાજ્યે એ રચિયો, શાંતિ પ્રભુનો રાસોરે,
 ભવિયણુ ભાવ ધરિને નિસુણો, લહિએ સુખવિલાસોરે. ૩૯

ઢાલ—ધન્યાશ્રી.

શ્રી ગુરૂ હીરસૂરિસર શીખ્ય કલ્યાણવિજય ઉવચાય પુરંદર
 દિન દિન ચઢતિ જગીસા. ૧ શ્રી.

શા રખાનંદન સોભાગી સાચો વડ વૈરાગી	
સંમતિ અરથ વિચાર સદ્ગુરૂ, સાચો શુભમતિ રાગી.	૨ શ્રી.
માત પૂંછ બાઇ કુખે જાયો, નામે નવનિધિ થાએ,	
વાચક ધર્મવિજયવર તેહના, દીપે અધિક સવાઈ.	૩ શ્રી.
તસ અંતેવાસી ગુણ એ ભરિયા, બોલ ન બોલે વિર્યા,	
શ્રી જયવિજય વિશ્વ શ્રુત દરિયા, પાલે સૂધી કિરિયા.	૪ શ્રી.
તસ પદપંકજ ભમર સરિખા, શ્રી શુભવિજય કવીશા,	
ગુણ ગંભીરમ મેર ગિરીશા, શ્રુતજલ સિધુ મુનીશા.	૫ શ્રી.
તસ ચરણાંબુજ સેવક સુંદર, શુભ કિરિયા ગુણ શૂરા,	
સાધે યોગ અભ્યાસ અખંડિત, નહિ ગુણુરથણ અધૂરા.	૬ શ્રી.
મહિમાવંત મહંત મુનીસર, ચરણ નમે અવનીશા,	
શ્રી ગુરૂ સુમતિવિજય ઉપગારી, પ્રતપો કોડિ વરીશા.	૭ શ્રી.
તેથી ગુરૂ મહિમાનિધિ સાંનિધિ, રાસ રસીક મે નિપાયા,	
શાંતિ પ્રભુ ગુણુરાશિ લણતાં, નવનિધિ આણુદ પાયા.	૮ શ્રી.
પૂરવ ચરિત તણે અનુસારે, એ સખંધ બનાયા,	
લાભ અનત લલો એ રચતાં, દિન દિન સુજશ સવાયા.	૯ શ્રી.
સકલ સધને મંગલકારી, શાંતિ જિણુંદ સુખદાયા,	
રામવિજય કહે એ જિનવરને, હરખ ધરી ગુણુ ગાયા.	૧૦ શ્રી.
સંવત સત્તર પંચાસીયા વર્ષે, વૈશાખ માસ કહાયા,	
શુદિ સાતમ ગુરૂ પુણ્ય સંયોગે, પૂરણ કલશ કઢાયા.	૧૧ શ્રી.
અધિક ન્યૂન જે કાંઈ ઈણુમેં, અણુઉપયોગે લિખાયા,	
સુકવિ સવિ શોધી લેજ્યો, કરિ સુનિંજરિ સુપસાયા.	૧૨ શ્રી.
શ્રીરાજનગરનો સધ સોભાગી, તેહને પ્રથમ સુણાયા,	
ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ પ્રગટિ અધિકેરી, આણુંદ અધિક ઉપાયા.	૧૩ શ્રી.

(ગુ. વિ. રત્ન ભાવ.)

—સં. ૧૮૯૦ માગ. શુ. ૧૧ રવિ ભાઈ મુરારજી વાસુદેવ તથા
ભાઈ કચરા. વિજયદેવ સ્ત્રીશ્વર શિ. મહોપાધ્યાય વિનીતવિજય ગણિ

શિ. ૫. તેજવિજય શિ. માનવિજય ગણિ શિ. શુભવિજય શિ. કનક-
વિજય લિ. શિ. રાજેન્દ્રવિજયસ્યાર્થે ૪૦૧ પં. ૧૧ ધો.

—સંવત્ ૧૮૭૧ ના વર્ષે શાકે ૧૭૩૬ પ્રવર્તમાને પ્રથમ ભાદ્રવ
સુદિ ૧ દને મોહપદ્યાય શ્રી શ્રી શ્રી રામવિજય ગણી તત્ શિષ્ય પં.
પ્રતપવિજયગણી તત્ શિષ્ય વવેકવિજય ગણી તત્ શિષ્ય પં. હેત-
વિજયગણી તત્ શિષ્ય પં. લખમીવીજયજી લખાવીતં, શ્રી રાધનપૂર-
મધ્યે આતમાર્યે ૨૬૬-૧૫ વિ. ને. નં. ૩૧૬૫

—સ. ૧૮૫૦ પોસ વદિ ૧૩ ભોમે લિ. ભાવનગર બિંદરે
પત્ર ૩૧૪-૧૧ દા. ૨૬ લી,

—પા. ૧૧૦, તથા બીજી પ્રત પા. ૨૦૪ પ્રે. ૨.

—પાનાં ૧૧૩ ત્રીજા ખંડ સુધી. અમરવિજય—સીતાર.

—સંવત ૧૭૯૮ વર્ષે કાલગુન માસે કૃષ્ણપક્ષે પંચમી ચંદ્રવારે
લખિતંગ શ્રી અમદાવાદ નગરે લૂણસાવાડા મધ્યે સા. લુણલુદાશ સુભ-
ચંદ વાગ્યનાર્થ. ૨૨૧-૧૫ દા. ૮૩ નં. ૧૯૫ હાલાભાઈ ભંડાર પાટણ.

(૯૧૪) +લક્ષ્મીસાગરસૂરિ નિર્વાણરાસ, (ઐ.) સં. ૧૭૮૮ પછી.
આદિ—

શ્રી યુગાદિ જિનવર તણા, પદ પ્રણમું કરજોડિ

ભવિ મન વંછિત પૂરવા, કલ્પતરૂની જોડિ.

૧

શાંતિનાથ પ્રભુ સોલમા, વિશ્વસેન કુલચંદ

અચિરાનંદન જગધણી, પ્રણમું પરમાણંદ.

૨

x x x

તાપગજ નાયક જિનવર, શ્રી લક્ષ્મીસાગરસૂરિ

ગુણુ તેહના ગાર્યું ધણા, આણી આણુંદપૂર.

૭

x x x

અંતે— હાલ ગિર્યારે ગુણુ તુમ્હ તણા એ દેશી

ભવિજન સંલવ જિનની સેવા, ભાવ ધરીને કીજેરે

રાજપૂરામાં એ જિન પૂજા, મણ્ય જનમ ફલ લીજેરે. ૧ લ.

x x x

પ્રુધ શ્રી સુમતિવિજય ગુરૂ સેવક, કહે' ઇણુ પરિ કરજોડીરે;
વાચક રામવિજય ગુરૂ ધ્યાને', લહીઈ સપતિ કોડીરે. ૫

—સં. ૧૭૯૨ વર્ષે વૈશાખ સુદિ ૧૫ દિને લખિતં મુનિ મહિમા-
વિજય ખંભાયત ખંદરે. ૧૨-૧૪ લા૦ ખં.

પ્ર જૈ. ઐ. રાસમાળા ભા. ૧ (મારી પ્રયોજેલી)

(૯૧૫) +ચોવીશી—મહેસાણામાં.

આદિ—

યોગમાયા ગરબે રમેરે—એ દેશી

ઓલધડી આદિનાથની જો, કાંઇ કિજે' મનને' કોડિયો

અંતે—

કલશ.

ધમ ભૂવનભાસન દૂરીતનાસન વિમલશાસન જિનવરા,
ભવભીતિચુરણુ આસપુરણુ સુમતીકારણુ શંકરા,
મેં થુણ્યા ભગતે' વિવિધ જુગતે' નગર મહિસાણું રહી,
શ્રી સુમતીવિજય ચરણુ સાંનિધિ રામવિજય જયસીરી લહી.

—૭-૧૭ આ. ક.; ૧૪. ૯. દા. ૧૧ નં. ૭૬ લેક્ષાર્ધ વકી-
લનો પાટણનો ભં. પ્ર૦ ચો. વી. સંગ્રહ. ૫. ૧૨૬-૧૪૪.

(૯૧૫ક) ૨૦ વિહરમાન સ્તવનો.

આદિ—

ભવિ તુમે વદોરે સુમતિ શાંતિ જિણુંદા—એ દેશી.

સુણિ ભવિ પ્રાણિરે શ્રી સીમધર જિન ધ્યાવો,

પ્રથમ પ્રભૂ વિચરત વિદેહે', ગુણુ તસ અહનિસિ ગાવો.

સૂણો.

*

*

*

*

શ્રી સુમતિ સુગુરૂ સેવા શુદ્ધ મનથી કરતાં સુજસ ઉપાવો,

વાચક રામવિજય કહે જગમાં જીત નિસાન બખવો.

સૂણો.

*

*

*

*

અતે—

શ્રી અન્નિતવીર્યન્નિન વીર્ય અનંતૂં પ્રકટયું ક્ષાયક ભાવેરે,
સહજસમાધિની લીલા વિલસે, તે પ્રભુ એક સમાવેરે.

*

*

*

*

સદ્ગુરુ સુભતિવિજયકવિ આંનિધિ, જગિ લહીઈ જસવાદોરે,
વાચક રામવિજય કહે એ પ્રભુ, ધ્યાને અમૃત આસ્વાદોરે. ૭

—ભાણુકવિજે પઠનાર્થ શ્રીચંદ લખીકૃત. ૧૦-૧૨ દા. ૮૩
નં. ૧૦૩ હાલાભાષ ભંડાર પાટણ.

૪૪૮ રંગવિજય (ત. વિજયદેવ સૂરિ-લખિધવિજય-રત્ન-
વિજય-માનવિજય-વિવેકવિજય-અમૃતવિજય શિ.)

(૬૧૬) સંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ પંચકલ્યાણક ગાલિત પ્રતિષ્ઠા કથપ
સ્તૌ સં. ૧૭૭૯.

*

~

*

*

આદિ—

ભરઅચમાં ઉક્લેશ લલુ, લાલા રયામહવંત,	
તાસ તનય પ્રેમચંદ વલી, મૂલચંદ મતિમંત.	૫
પ્રેમચંદના દો તનુજ, ખુશાલચંદ દેવચંદ,	
મૂલચંદ તે ગુણુનિલય, અગળ તારાચંદ.	૬
ખુશાલચંદને કુલતિલય, પૂત્ર સવાધ્યંદ,	
ધર્ક દિન ગુરુ મુખથી સુણ્યા, શંખેશ્વર ગુણુવંદ.	૭
પિતા પુત્ર ઉઘમ કરી, ખરચી દ્રવ્ય ઉદાર	
મૂર્તિ શંખેશ્વર પાસની, પ્રગટ કરી મનોહાર.	૮
તાસ પ્રતિષ્ઠા કારણે, સામચી, સહુ જોડ	
વિધિપૂર્વક આચ્છવ કરે, દશ દિન મને કોડ.	૯

x

x

x

અંતે—

જિનશાસન ઉત્તન પરસંસા, ખટ દરસનમેં વાધિજી,
 ઇમ સદ્વ્યય કરી લખમી જેણેં, સુર સિવ પદવી લાધિજી,
 તપગઢાકુર ગૂણુમણીઆગર, શ્રીવિજયદેવ સુરિદાજી,
 પ્રતર્યા તમ લગેં નામ એ ગુરુનું, નમ્ય લગેં મેરગિરીદાજી. ૯

તાસ સીસ શ્રી લખિધવિજય વર, પંડિતમાંહે લીહોજી,
 રત્નવિજય ખૂંધ વિનયિ તેહના, વાદિમતંગજ સિંહોજી,
 તાસ સીસ ખૂંધ માનવિજયના, વિવેકવિજય વડભાગીજી,
 તેહના ખૂંધ ગીતારથ સારથ, અમૃતવિજય સોભાગીજી. ૧૦

તસ ચરણાંબુજ મધુકર સેવી, રંગવિજય કહે હેતેજી.
 કર્યું પ્રતિષ્ઠાકલ્પ તવન મેં, લહિ કારણ સકેતેજી;
 ખીન્નું મંદમતિને હેતેં, દશ દિનનું એ વિધાનજી,
 કીધું તો પિણુ સદ્ગુરુ સંગે, કરજો થઈ સાવધાનજી. ૧૧

વિધિકારક વિધિ એહ સુણીને, મત કોઇ દૂષણુ દેખ્યોજી,
 નામ માત્ર એ રચના કિંધી, સુકવિ સુધારી લેખ્યોજી;
 નરનારી ઉપયોગપણાથિ, ભણુર્યેં જે હિત આણીજી,
 મગલમાલા લખિધવિસાલા, લહેર્યેં તે ભવી પ્રાણીજી. ૧૨

કલસ.

ઇમ સયલ સુખકર દુરિત ભયહર પાસજી સંખેસરો,
 નિધિ અખિધ વસુ સસી માન વરષે ગાઘયો અલવેસરો,
 એહ પ્રતિષ્ઠાકલ્પ તવન સાંભલી જે સદ્વલે,
 તે રૂઢિ વૃદ્ધિ સુસિદ્ધિ સધલે સદા રંગવિજય લહે. ૧૩

—અંદવતી રંગે લપીકૃતં ભટેવા પ્રભૂ પ્રસાદત્ ધતિ અં. (અ.) ૩૬૪
 (મત્ર ૧૪ પ્ર. કા.)

૪૪૯ ગજવિજય (ત. વિજયપ્રભસૂરિ-ત્રીતિવિજય શિ૦)

(૯૧૭) જયસેનકૃમાર ચોપદ—સં. ૧૭૭૪ આશો. શુ. સોમ.
 ફલોધીમાં.

અંતે—

શ્રી તપગઢમાંહે રાજ્યો એ, શ્રી વિજયક્ષમા સૂરિકે,
જંપુ થૂલભદ્ર જિમ ગુણવરએ, નામૈ નવનિધિ પૂરકે,
શ્રી તપગઢમાંહી રાજ્યોએ.

૫

રાજ્યોશ્રી તપગઢમાંહિ, શ્રી વિજયદેવ સૂરીસરો,
તસ પટ શ્રી વિજયપ્રભસૂરિ સુલબધ ગોયમગણહરો,
તસુ સીસ પંડિત સુગુણમંડિત શ્રી પ્રીતિવિજય ગુરરાજએ
તસ સીસ ભાસૈ ધણુ ઉલાસૈ, ગજવિજય કવિરાજએ.

૬

અંવત સતર ગુણ્યાસીધં માસ આસોજ મઝાર કૈ,
તિથિ સાતમ શુકલ ગિણોએ, ઉદધિસુત કહો વારકૈ

સંવત સતર ગુણરાસીધં એ.

૭

ગુણ્યાસીધં એ વરસમાંહે, નગર ફલવરધી સહી
શ્રી શાંતિનાથ જિણુંદ મૂરતિ તાસ પસાઇ એ કહી,
સદ્ અંથનો એ માંન જાણો, આરસે ઉપરે,
ધમ સંધ આગે ભાષી રાગે સુંણુજ્યૌ ચિત્ત ભલી પરે.

૮

જિહાં લગ સૂરજ મહી તપે એ જિહાં લગ મેર અડગ કૈ
તિહાં લગ એ રહિજ્યૌ સદાએ ધૂની પરે થિર જગ કૈ. —જિહાં ૯
જિહા લગે એ શાસ્ત્ર સુણતાં ખોધખીજ હુઈ નિરમલો,
ઇહ લોક ને પરલોકમાંહે, વિરતવંત કહીઈ ભલો,
ધમ ભવિક પ્રાણી ચિત્ત આંણી દોષ જાણી પરિહરૌ,
ધમ અંથ સાષે સુગર ભાષે મુગતિ વગરમણી વરો.

૧૦

—ઇતિશ્રી રત્નલોજન વિષએ જયસેનકુમાર ચોપઈ સંપૂર્ણ.
સ. ૧૭૯૬ વરષે મિતિ કાતી વદ ૭ શુક્રે લિપત દુગોલી મધ્યે શ્રી
પાર્શ્વદેવપ્રસાદાત્ પા. ૧૩ પં. ૧૭ ગુ. વિ.

(૯૧૮) ગુણાવલી સં. ૧૭૮૪ વિધા૦

૪૫૦ જિનેંદ્રસાગર (ત૦ જશવંતસાગર શિ૦)

ઋષભ સ્ત૦ ૫ કડી સં. ૧૭૮૦ ક્રા. શુ. ૯

આદિ—

પૂજે ઋષભ જિજ્ઞેસર ભાવધરિ સુવિશાલ, પૂજે૦

અંતે—

સંવત ૧૭ એસીયા વરસે સુદિ કાગણુ નોમિ રસાલ, પૂજે.
જેનેંદ્રસાગર જિનવર પૂજ્યાં હારે લહીઈ મંગલમાલ, પૂજ. ૫

—પં. વિનયગણી શિષ્ય લખ્ખવિજય ત્રિખતાં શિવપૂરી મધે.
મારી પાસે છે.

પર્યુષણ સ્તુતિ.

આદિ—

વરસ દિવસ માંહે સારજ માસ, તિણમાંહે વલી ભાદ્રવ માસ

આઠ દિવસ અતી ખાસ, પરવ પજુસણુ કરિયે ઉદ્ધાસ,

પોસા દ્યો ગુર પાસ, વડા કલપનો ખેલો કીજે

તેહ તણો વખાણુ સુંણીજે, ચવદે સુપન વંચિજે,

પડવે દિવસે જનમ વંચાવો, ઉછવ મહોછવ મંગલ ગાવો

વીર જિજ્ઞેસર ધ્યાવો. ૧

x

x

x

x

અંતે—

શ્રી વિજયરત્નસૂરી ગણધાર, જસવંતસાગર સુગુર ઉદ્ધાર,

જિનેંદ્રસાગર જયકાર. ૪

૧-૧૧ મારી પાસે છે.

સીમંધર સ્ત૦

આદિ—

સિમંધરજીકુ વંદના નિત હોજ્યો હમારી.

અતે—

કવી જસવતસાગરતણો, જેણેંદ થુણુંદારે સી. ૭
 —લિખીતં મુનિ ભક્તિસાગરેણ સંવત ૧૯૦૭ રા ચૈત્ર વદ ૩ દતે.
 મારી પાસે છે.
 ચિંતામણિ પાર્થનાથ સ્ત. ૫ કડી. સં. ૧૭૮૧ ચૈ. શુ. ૧૫.
 કુંગરપુરમાં.

આદિ—

ગિરિપુર નગરે સોહે હો, મનમોહન ભવિયણુના સદા શ્રી
 ચિંતામણિ પાસ.

અતે—

શ્રી તપગણના નાયક હો, ગુરુલાયક જાત્ર સાહિબો શ્રી વિજય—
 ક્ષમા સૂરીદ,
 તે તુઝ દરસણુ કરવા હો આવ્યા છે ઉદ્યાપુરથકી સાથે મુનિજન—
 વંદ. ૪ ગિ.
 સંઘ સવાધ ગિરપુરનો હો પ્રભુ પાસ પસાઈ, દીપતો નિત પ્રણમે
 પ્રભુ પાસ.
 સતરેસેં એકયાસીયેહો સુદ ચૈત્રી પૂનમને દિન, જિણેંદ્રસાગર
 ગુણુગાય. ૫ ગિ.
 —મારી પાસે છે.

અનંતજિનસ્ત.

આદિ—

પ્રભુ આગલ નાચે સૂરપતિ—આંકણી,
 અનંત તીર્થકર શંકર કેરિ, આણા લેધ ગુણુવતી—પ્રભુ.

અતે—

એહ નાટિક જિણેં દીહુ રે હોરયેં ધન ધન ધન્ય તે ગૃહપતિ,
 જસવંત સીસ જૈનેંદ તે નાટિક, જોવણુ ઉચ્છક છે અતિ ૯ પ્રભુ.

+શાંતિનાથ ચક્રવર્તિ રિદ્ધિ વર્ણન સ્ત૦

આદિ—

ચંદ્રાવળાની દેશી.

અગ્નિરાનંદન પ્રભુમીએરે, સમય સમય સોવાર,
સેવાથી સુખ લહેરે, એહ ભવ જશ વિસ્તાર,
એહ ભવ જશ વિસ્તાર તે પામે, શાંતિ જિનેશ્વર સાહેબ નામે
જગમાં શાંતિ થઇ તિણુ સાટે, નામ કચું પ્રભુનું તીણુ માટે.

શ્રી શાંતિ જિનેશ્વરજી. ૧

અંતે—

તપગચ્છનાયક વંદીએરે, વિજયક્ષમા સૂરિરાય,
કાંતિસાગર પડિત વરેરે, તાસ તણે સુપસાય,
તાસ તણે સુપસાય કહાયા, સમર્થ શાંતિ જિનેશ્વર ધ્યાયા,
જસવંતસાગર પડિતરાયા, શિષ્ય જિનેશ્વર સાગર ગુણુ ગાયા. શ્રી. ૨૬

—૫૦ શામળી ભારતરના સર્જન સન્મિત્રમાં પૃ. ૫૮૧-૫૮૫.

૪૫૧ માણેકવિજય (ત૦ રૂપવિજય શિષ્ય)

(૯૧૯) ૨૪ જિનસ્તવન-ચોવીશી સ. ૧૭૮૮ પહેલાં.

આદિ—

દેસી-વારિ માહરા સાહિબા.

શ્રી નાભિરાયાં કુલ દિનમણી હો રાજ, મારદેવી માતમહાર,
વારિ મારા સાહિબા.

સકલ તીરથ સિરસેહર હો રાજ, શેત્રુંજગિરિ સણુગાર,
વારિ મારા સાહિબા.

*

*

*

*

શ્રી રૂપવિજય કવિરાજનો હો રાજ, માંણિક કહે મુઝ તાર.

વારિ મારા સાહિબા. ૭-

અંતે—

૨૫ મું-સિદ્ધાર્થરાય કુલતણો એ દેશી.

રિષભ જિણેસર નિત નમું એ, ખીજા અજિત જિણુદતો,

*

*

*

*

શ્રી રૂપવિજયગુરુ સેવતા ઓ, માંણિકને મંગલમાલનો. ૭

—ધતિ શ્રી ચઢવીસ તીર્થકર સ્તુતિ: ૨૫ સં. ૧૭૮૮ વર્ષે માગ-
શિર વદિ ૫ તિથૌ. ૯-૧૩ દા. ૮૨ નં. ૧૩૩ હાં પાટણ.

૪૫૨ તિલકસૂરિ (વિજયગચ્છ-ક્ષેમસૂરિ-પદ્મસૂરિ-કલ્યાણ-
સાગરસૂરિ-સુમતિસૂરિ-વિજયસાગરસૂરિ-લીમસૂરિ શિષ્ય.)
(૯૨૦) બુદ્ધિસેન ચોપદી સં. ૧૭૮૫ કાર્તિક શુ. ૧૨ ગુરવાર
જગરોટીમાં.

અતે—

“ વિનૈકરણુ વિનૈરાજણુરે જિણુ કાંધી ગચ્છની થાપ,
સખ ગાછ માંહે દીપતૌરે, દિન દિન વધતો રે તેજપ્રતાપ—કિ સ.
ધર્મધુરધર ધર્મદાસણુરે નામ સદા જયવત
ષેમસૂરિજ પ્રગટારે અકળરે આવી પાય નમંત કિ સં.
પદ્મસૂરિ પાપમેઝણુરે ગુણસાગર ગુણુપાણુ કિ સં.
કલ્યાણુકારી છે ભલૌરે સાગરસૂરિ કલ્યાણુ,
સુમતિસૂરિ મતિ આગલૌરે ઉપગારી હો પરમારથ જાણુ કિ સં
વિદ્યાવંતજ ગુણુનિલૌરે શ્રી વિન(જ)યસાગરસૂરિ
લીમસૂરિ ભયભંજણુ વડમાગીરે સોભાતૌ અતિ ભૂરિ કિ સ
સંવત સતરૈ પચ્ચાસીયેરે ક્રાતિગ માસ વપાંણુ
શુકલપક્ષ તેરસિ ભલી શુભવારિ જાર ભલૌ ગુરુ જાણુ, કિ સં
જગરોટીમે દીપતૌરે શ્રીવીરજિણુંદ
અંદણુપુર મહિમા ધણી પદ્મપંકજ રે સેવૌ સુરનરવૃંદ, કિ સં
હીરાપુરી સુહામણુરે સુખ સાતા કો થાંન
આવક તૌ સુધીયા વસૌ ધનવંતારે ધર્મતણુ પરિમાણુ, કિ સં
ચોપદ તૌ બુધસેણુ તણીરે રચી ઢાલ રસાલ
તિલક સૂરિ તૌ વર્ણુવીરે ભવિ સુણુતારે હોજ્યો હર્ષ વિસાલ કિ સં.

ઢાલ તો ભાસી બલીરે, સાદિ મહા સુષ કાર
આદિ તો સોરઠ બલીરે કાંધ અતૈરે ધન્યાસી સાર-દિ સં.

કલસ

બુધસે'ણુ ગાયો ભવિ સુહાયો મન સુષ પાયો આપણો
એ કથા મીડી નવિ દીડી સુણુત ચરિત સુહામણો
વિનૈ ગછમંડણુ દુરિતપંડણુ લીમ સૂરિંદ જુ દીપએ
તિલકસૂરિ કહે સુણો ભવિયણુ દિનદિન મહિમાં જીપ એ. ૭૧

—ઋષિજી શ્રી ૧૦૮ શ્રી મલકૂચંદજી તતશિષ્ય ઋષિ રતનચંદ
લપીકૃત' સિલાવદ નગરી મધ્યે સં. ૧૮૦૦ વર્ષે મિતી માહ સુદિ ૭
કે મંગલવાર.

+ સરખાવો આ ગચ્છના એક લેખકની નીચેની પ્રશસ્તિ.

સં. ૧૭૬૩ વર્ષે શ્રીવિનૈગચ્છે શ્રીલદારિકે શ્રીપૂજ્ય શ્રીસુમતિસાગર
સૂરિજી તત્ શિષ્ય ઋષિ શ્રીવીરચંદ્રજી, ઋષિશ્રી લવાંનીદાસજી ઋષિશ્રી બાલ-
ચંદ્રજી તત્ શિષ્ય ઋષિશ્રી ચતુરાજી તત્ શિષ્ય ઋષિશ્રી મયાચંદ્રજી. આસો
જ માસે કૃષ્ણપક્ષે દ્વાદશી તિથૌ રવિવાસરે મીમચ નગરે લિપીકૃત' પીતાંબર
શ્રી મહારાજાધિરાજ રાણા શ્રી અમરસીંધ રાજ્યૈઃ-ગૌતમ પૃચ્છા બાલાવબોધ
ચેનસાગરજી ભં. ઉદયપુર.

સરખાવો આ ગચ્છના એક સૂરિનો ઉદયપુર પાસેના કેસરીયાનાથ-
ઋષભદેવનો પ્રતિષ્ઠા લેખ:—

૯૦૦ શ્રી ગણેશાય નમઃ । સ્વસ્તિ શ્રી (મ) જિનેન્દ્રાય, સિદ્ધાય
પરમાત્મને । ધર્માત્વયકરુણાય ઋષભાયનમો નમઃ । સંવત્ ૧૭૩૨ વર્ષે
શાકે ૧૫૮૭ પ્રવર્તમાને વૈશાખ શુક્લ પદ્મમ્યાં ગુરૌ પુણ્યનક્ષત્રે શ્રીમેદપાટ
દેશે શ્રીવૃહત્તશકે શ્રી ચ (ચિ)ત્રકોટપતિ સીસોદીયા ગોત્રે મહારાણા શ્રી
જગત્સિંહજી તદ્વંશોદ્ધરણધીર મહારાજાધિરાજ મહારાણા શ્રી રાજસિંહજી
વિજયરાજ્યે શ્રી વૃહત્ ઓસવાલ જ્ઞાતીય સીસોદીયા ગોત્રે સુરપુરીયા વંશે
સંઘવી શ્રી તેજાજી-ચતુર્થ પુત્ર સં દયાલદાસજી તદ્ધાર્યા સૂર્યદેવાત્મદે
પુત્ર સાંવલદાસજી તદ્ધાયા મૃગાદે સમજી પરિવાર સહિતૌ શ્રી ઋષભદેવ-

શ્રી વિજયગન્ધે શ્રી પૂજ્ય કલ્યાણસાગર સૂરીન્દાઃ તત્પદે શ્રી પૂજ્ય શ્રી
પૂજ્ય શ્રી મુમતિસાગર સૂરિવર તત્પદે શ્રી આચાર્ય શ્રી વિજયસાગરસૂરિભિઃ
શ્રી ઋપમદેવવિંવં પ્રતિષ્ઠિતં ।

—૦૦૪૦૦—

૪૫૩ ઉદયસમુદ્ર (ખ૦ જિનચંદ્રસૂરિ સંતાનીય કમલહર્ષ શિ.)

(૯૨૧) રસલહરી—કુલધ્વજ કેવલિ ચરિત્ર. સં. ૧૭૮૬

ફા૦ શુદ્ધિ ૯ રવિ

અતે—

જિનચંદ્ર સૂરી સંતાનીયા કમલરે હર્ષ ગુરૂચાય,

વાચનાચારિજ પદ ધરે જસુ ભેટયાં રે ભાવકિ સદ્ગ જાય. ૧૦ સ.

તાસ પસાયેં ઈમ કહે ઉદયસમુદ્ર ઉવઝાય,

અધિકો ઓહો ઈહાં કહેા, મિચ્છા દુકકડ રૈ હોજ્યો શુભ ભાય. ૧૧ સ.

—ઇતિ શ્રીમદ્વાવશ્યકવૃત્તૌ શીલાવિકારે ઉપાધ્યાય શ્રીઉદયસમુદ્રગણિ
વિરચિતં દાલ ૨૯ ભાષાત્મકં રસલહરી નામકં કુલધ્વજ કેવલી ચરિત્રં
સમાપ્તં. સંવત્ ૧૭૮૬ વર્ષે ફાલ્ગુન સુદિ ૯ નવમ્યાં રવિવાસરે.

—ચેનસાગર ભં. ઉદયપુર—૩૦

—૦૦૦૦૦—

૪૫૩ ક કુશલસિંહ (રામસિંહ શિ.)

(૯૨૧ ક) દશાર્ણભદ્ર ચોઢાગીચું. સ. ૧૭૮૬ સોજતમાં

આદિ—

દૂહા

સારદ સમરૂં મન રલી, સમરૂં સદગુરૂ પાય,

વચન અમીરસ સારિપા, મુઝ દીજ્યો ચિત લાય. ૧

દેસ દસારણુનો ધણી, દસારણુભદ્ર નરિંદ્ર

સંયમ લીધો ચુપસું, છતો ચુરવર ઈદિ. ૨

×

×

×

અંતે—

નગર ભલો સુખદાય હો, સોઝિત સહિર વખાણીયે, રાં
 ગુણુ ગાયા ભલૈ ભાવસું હો, સંવત સત્તર છયાસીયૈ રા. ૫
 ગછ નાયક ગુણવંત, મહિમાસાગર સેવીયૈ, રા.
 રામસિંધજી ગછરાય હો, કુસલ સીસ ગુણુ ગાધયા. રા. ૬

રાજનજી હો.

—નાનાં પાનાં ૪-૧૩ ક. મુ.

૪૫૪ હંસરતન (તં વિજયરાજસૂરિ-જ્ઞાનરતન શિ.)

(૯૨૨) +ચોવીસી સં ૧૭૫૫ માધ વદ ૩ મંગળવાર.

આદિ—

શ્રી રૂપમદેવ સ્તં

અજળ રંગાવો સાહેબા ચૂનડી-એ દેશી
 સકલ વંછિત સુખ આપવા, જગમ સુરતર જોડ

x

x

x.

અંતે—

કલસ

દીડો દીડો રે વામાકો નદન દીડો-એ દેશી,
 મેં ગાયારે ધમ જિન ચોવિશે ગાયા.

x

+

x

સંવત સતર પંચાવન વરષે, અધિક ઉમંગ બઢાયા,
 માધ અસિત તૃતીયા કુજવાસરે, ઉધમ સિદ્ધ ચઢાયારે— ધ. ૫
 તપગણુ ગગન વિભાન દિનકર, શ્રી રાજ્યવિજય સૂરીરાયા,
 શિષ્ય લેસ તસુ અન્વય ગણિવર, ગ્યાનરતન મન ભાયારે— ૬
 તરય અતુચર મુનિ હંસ કહે ધમ. આજ અધિક સુખ પાયા,
 જિનગુણુ જ્ઞાને બોધે ગાવે, લાભ અનંત ઉપાયારે. ૭

પ્ર. ચોવીસી વીસી સંગ્રહ પૃ. ૩૬૮-૩૮૯

(૯૨૩) શિક્ષાશતકોધકાઃ (આમાં સો ઉપર દૂઢા છે) સં. ૧૭૮૬

ફાગણુ વદ ૫ શુર. ઉનામાં

આદિ—

દૂહા.

સકલ શાસ્ત્ર જે વર્ણવ્યો, વર્ણુનમાત્ર અગમ્ય
 અનુભવગમ્ય તે નિતિ નમું, પરમરૂપ પરશ્વલ. ૧

સોપાધિક દષ્ટિ ગ્રહો, દીસે જેહ અનૈક,
 નિરૂપાધિક પદ ચિંતતાં, જે અનેક થઇ એક. ૨

ભૂવર્ણાદિક ભેદથી, જિમ જલ નાના આંતિ,
 પણુ સ્વાભાવિક ગુણુ થકી, જલ ભાલિ ઇક જાતિ. ૩

x

x

x

અંતે—

મૂર્ય ગમિ નહિં ધુંકને, જલદ જવાસા ગાત્રિ
 તોપણિ મહિમાં તેહનો, ન ઘટિ ઇક તિત્ર માત્ર. ૧૦૭

જે અયુક્ત ભાષ્યુ ઇહાં, મિં કાઇ મદ્યુદિ,
 તે સમદષ્ટિ સંતજન, શોધી કરજ્યો શુદ્ધિ, ૧૦૮

નયપ્રમાણુ રત્ને ભર્યો, જે ગંભીર અગાવ
 જિન મત રત્નાકર જયો, અવિત વાક્ય અખાધ. ૧૦૯

સત્તરસેં છયાસી સમેં, એ શિક્ષાશત સાર,
 ક્ષાત્રુણુ વદિ પંચમ ગુરૌ, રચ્યો ઉનાઉ મોઝાર. ૧૧૦

એ શિક્ષાશત જે મુગુણુ, ભણી ધરી મનભાવ
 હંસરતન કહિં તસુ ઘરિ, જયકમલા થર થાય. ૧૧૧

—સં. ૧૮૪૬ પોશ શુ. ૭ બુધે શ્રી દ્રાક્ષા મધ્યે
 લિ. પં. નેણુચંદ્રણુ ધો. ૨-૨૦.

૪૫૫ શાંતસૌભાગ્ય (તંત્રાજસાગરસૂત્ર-વૃદ્ધિસાગર-લક્ષ્મી-
 સાગર-કલ્યાણસાગરસૂત્રિ-સત્યસૌભાગ્ય ઉ.-ઈંદ્રસૌભાગ્ય ઉ.-
 વીરસૌભાગ્ય-પ્રેમસૌભાગ્ય શિષ્ય.)

(૯૨૪) અગડદત્ત ઋષિની ચોપાઇ—સં. ૧૭૮૭ પાટણમાં.
 (પ્રત—ભાંડારકર ઇન્સ્ટિટ્યૂટ. પુના.)
 (ઈંદ્રસૌભાગ્ય માટે જુઓ આ ગ્રંથમાં નં. ૩૦૪ પૃ. ૧૪૧).

૪૫૬ જિનવિજય* (૩). (ત૦ - સત્યવિજયપન્થાસ-કપૂર-
વિજય-ક્ષમાવિજય શિ.)

(૯૨૫)+ કપૂરવિજય ગણિનો રાસ (ઐ૦) સં. ૧૭૭૯ વિજયા-
દશમી. શનિ, વડનગરમાં.

આદિ—

પ્રણમી પ્રેમે પાસ જિન, પુરિસાદાણી દેવ
ચરણકમલ નિત જોહનાં, સેવે ચઢવિધ દેવ. ૧
કમલમુખી કમસે સ્થિતિ, કમલશી કોમલ કાય,
વાણી રસ મુજને દિયો, શારદ કરી સુપસાય. ૨

x x x x

અંતે—

ઢાલ ૯ રાગ આશાવરી.

ધન્ય ધન્ય શ્રી ગુરુ જયકારી, હું જાઉં તોરી બલોહારીરે.
ઉપદેશે કરી જનને તારી, પુન્યવંત પર ઉપગારીરે. ધન્ય. ૧
તાસ શિષ્યમણી મુગટ મનોહર, ક્ષમાવિજય કવિરાયરે
જોહની સેવા કલિયુગમાહી, કલ્પનરૂની છાયરે. ધન્ય. ૨
તાસ ચરણ સુપસાય લહીને, વડનગર રહી ચોમાસોરે
પાસ પંચાસર સાહિય સંનિધિ, સફલ કીઉ અબ્યાસરે. ધન્ય. ૩
નિધિ મુનિ સંયમ ભેદી સંવત્સર, વિજયદશમી શનિવારે
ગણિ જિનવિજય કહે ગુરુ નામે, શ્રી સધને જયકારે. ધન્ય. ૪
ભણુશે ગુણુશે જે સાંભળશે, તસ ઘરે મંગલમાલરે,
બધુર સિંધુર તેજી તુખારા, કમલા આકઝમાલરે. ધન્ય. ૫

—૬—૧૧ ઢા. ૮૨ નં. ૧૧૫ હા૦ પાટણ. (૫૦ મારી જૈન

ઐ. રાસમાળા ભા. ૧ કે જેમાં કવિનું ચરિત્ર પણ આપેલ છે.
જુઓ પુટનોટ.)

*રાજનગરમાં શ્રીમાળી વણિક ધર્મદાસ અને લાડકુંવરના પુત્ર મૂળ-
નામ પ્રસાદ જન્મ સં. ૧૭૫૨. દીક્ષા સં. ૧૭૭૦ કાર્તિક વદ ૬ બુધ
અમદાવાદમાં, સ્વર્ગવાસ સં. ૧૭૯૯ આવણ શુદ્ધ ૧૦ મંગળવાર પાદરામાં.

(૯૨૬)+ ક્ષમાવિનય નિર્વાણરાસ (ઐ૦) સં. ૧૭૮૬ પંજી.

આદિ—

સ્વસ્તિશ્રી વરદાયિની, જિનપદ પદ્મનિવાસ
સુરવર નરવર સેવતા, સા શ્રી ઘો ઉદ્ધાસ. ૧
શારદ ચરણે જે રહ્યો, તે હોયે પંડિત ખ્યાતિ
હંસજાતિ જિમ જગ કરે, ખીર નીર દોય ભાંતિ. ૨
જિન શારદ ચરણે નમી, યુણુચું મુનિ મહિરાણુ,
ક્ષમાવિનય પન્યાસનો, સાંભલજ્યો નિર્વાણુ. ૩

x x x x

અંતે—

દાલ ૧૦મી.

મુગુણુ સોભાગી સહી ગુર સાંભરેરે, જનકમુતા જિમ રામ,
કામ હું રતિને ધામ હું પંથીને રે, વ્યાપારી મની દાસ. સુ. ૧

x x x x

ધમ સધ મુખકર સાત ભયહર, સાત સુખવર દાયકો
ક્ષમાવિનય પન્યાસ પાવન સાધુમંડલી નાયકો
તમુ હસ્ત મુદીક્ષિત પેરે શિક્ષિત, જિનવિનય ગણિ જગે જયો,
મુમતિવિનય કહેણુથી એ વચન રસ સફલો થયો.

—પ્ર૦ મારી જૈ. ઐ. રાસમાળા ભા. ૧.

(૯૨૭)+ ચોવીસી. (૧) આદિ જિનસ્ત૦

આદિ—

વારિ રંગ દોલણું—એ દેશી.

નામિ નરેશર નદના હો રાજ, ચંદન શીતલ વાણી,

વારિ માહરા સાહિબા.

x x x x

ખિમાવિનય કવિ-જિન કહે હો રાજ, દીજે સમકિત દાન. વા. ૫

અંતે—

મહાવીરસ્ત૦

રાગ ધન્યાશ્રી—તે તરીયાની દેશી.

વંદો વીર જિનેશ્વર રાયા, ત્રિશલા દેવી જાચારે,

પંડિત ક્ષમાવિજય સુપસાયા, સેવક જિન સુખદાયારે. વા. ૭

(૯૨૮)+ ચોવીસી (૨)

આદિ—

પ્રથમ જિજ્ઞેસર પૂજવા સહિયર મહારી અંગ ઉલટ ધરી આની.

અંતે—

ક્ષમાવિજય જિન વીર સદાગમ, પામ્યો સિદ્ધિ નિદાનજી.

—લ. સં. ૧૮૫૫ મહાવદ ૧૪ વાર ભોમે પંડિતકુશલ; ૮-૧૪
ગો. ના. ૮-૧૩ આ. ક.—ખતે પ્ર૦ ચોવીસી વીસીસંગ્રહ પૃ. ૧૮૯-૨૨૩.

(૯૨૯)+ વીસી સં. ૧૭૮૯ રાજનગરમાં.

આદિ—

સીમંધર સ્ત.

સુગુણ સુગુણ સોભાગી, જંતુદ્રીપમાં હોજી,

અંતે— શ્રી વિહરમાન જિનસ્ત૦

સત્તર નવ્યાસી, રાજનગર ચોમાસો,

મુનિ દીપવિજયના કહેણથી કિધિ વીશી. ૯

તપગણ ઉદયાચલ તરણ, તરણી ઉપમાન,

વિજયસિંહ સૂરીશ્વર, જિનશાસન સુલતાન. ૧૦

નિજહસ્તે દિક્ષિત, શિક્ષિત આગમ રાસ,

સંવેગ સુરંગી, સત્યવિજય પંન્યાસ. ૧૧

ગંગાજલ ઉજ્જલ, કીરતિ કામિની કંત,

શ્રી કપુરવિજય કવિ, મહીમંડળ જયવંત. ૧૨

વયરાગી ત્યાગી, ભડક ગુણરાગી,

શ્રી ક્ષમાવિજયગણી, સેવાથી મતિ જાગી. ૧૩

આજ પુણ્યોદય મુજ, પરમેસર ગુણ ગાયા,

જિનવિજય સુભડતે, ધર્મધ્યાન સુખ પાયા.

૧૪

પ્ર. ચોવીસી વીસીસંગ્રહ. પૃ. ૭૨૨-૭૩૭.

+ જ્ઞાનપંચમી રતવન સં. ૧૭૯૩ પાટણમાં-જૈ. પ્ર.

+ એકાદશી રત. સં. ૧૭૯૫ (બાણનંદ મુનિચંદ વરસે)

રાજનગરમાં-જૈ. પ્ર.

પંચમહાવ્રત ભાવના સ. ૫

આદિ—

વાસવવંદિત વીરજી, વસુધા પાવન કરીરે,

પ્રથમ મહાવ્રત ઉપદિશે, સુણે ગોચમ ગુણધારીરે.

x

x

x

x

અંતે—

ભરતાદિક લહે કેવલ સિદ્ધિ, જિભાવિજય જિનપાસેં સિદ્ધિ.

અન્ય સંગ્રાથો નામે.

દુમપત્રીયાધ્યયન—(વીરવિમલ કેવલધણીજી, સકલ જંતુ હિત-કાર, ઉત્તરાધ્યયન દશમે કહેજી હિતશિક્ષા અધિકાર), ભગવતી પંચમ અંગ (ધન્ય કુંઅર ત્રિશલાતણે બહેન મારી, ભાખ્યો ભગવતી અંગનો.) સંગ્રાથ (તે બલિયારે તે બલિયા, મોહ મહાભડ દલીયારે), ભગવતીસૂત્ર (ભાવેં ભવિયણુ ભગવધ સાંભલો), ૧૧ ગણધર (દંદિભૂતિ પહેલો ગણધાર), સામૈયા ભાસ (કઠડારા આયા ગુરૂજી પ્રાહુણ), અનાથી મુનિ (મગધદેશ વસુધાધિપ ઐણિક), ગૌતમ ગણધાર (તો સુ પ્રીતિ બધાણી જગતગુરૂ), જિનપ્રતિમા (ભોલા લોકારે ભરમે મત પડો), આવક ૧૨ વ્રત (શ્રુત અમરી સમરી સુહકરી, ક્ષિમાવિજય ગુરૂપદ અનુસરી, કહિર્યું આવકના વ્રત બાર, આરાધો ટાલી અતિયાર), ક્ષમાવિજય ગુરૂ (સમરે ભગવતી ભારતી), ૨૦ સ્થાનક (સુઅદેવી સમરી કહું વીસ સ્થાનક અધિકાર), સુબાહુકુમર (જંબુદ્વીપના ભરતમાં).

(સંગ્રાથસંગ્રહ. આ. ક.)

૪૫૭ માણિકવિજય (ત. ક્ષમાવિજય શિ.)

(૯૩૦) ૨૪ જિનસ્ત૦—ચોવીશી.

આદિનાથસ્ત.

આદિ— માનીતી કાગલ મોકલઈ—એ દેશી.

પ્રથમ જિનેસર પ્રાહુણ જગવાહલા વાર આવો અમહેય ગેહરે
મનમોહનગારે,
ભગતિ કંઈ ભલી ભાંતિસું, જગવાહલા વાર, સાહિબજી સસનેહરે.
મનમોહનગારે. ૧

x

x

x

x

અતે—

સંપ્રતિ શાસન ઇસ, ચરમ જિજ્ઞેસર વાંદીઈ,

શ્રી પીમવિજય યુધ સીસ, કડિ માણિક ચિર નંદીઈ.

—ઇતિ ચક્રવીસ જિનસ્તવાનાનિ લિખિતાનિ કૃતાનિ ચ (કવિની સ્વહસ્તલિખિત પ્રત) પત્ર ૭-૧૨ દા. ૮૩ નં. ૫ હા.

૪૫૮ જિનવિજય (૪) (ત. વિજયસિંહસૂરિ-ગજવિ-
જય-હિતવિજય-ભાણુવિજય શિ.)

(૯૩૧) શ્રીપાળ ચરિત્ર રાસ સં. ૧૭૯૧ આશો શુદ્ધ ૧૦ ગુરૂ.
નવલખ બંદરે.

આદિ—

દ્વહા.

સ્વરિત શ્રી સોભાસુમતિ, દાયક વીરજિણુંદ,

કામિતપૂરણ કામઘટ, પ્રણમ પરમાણુંદ.

સિદ્ધચક્ર સમરૂં સદા. પ્રણમું સદગુરૂપાય,

સારદ નાંમ સદા જપું, વચનસિદ્ધી સુપસાય.

જગમાંહે મોટો અછે, નવપદનો આધાર,

જે સેવતાં પાંમિઈ, રાજ્ય ત્રાદિ જયકાર.

૧

૨

૩

દુષ્ટ કષ્ટ દૂરે, ટલે, સયણું મિલે; સુવિશાલ,
 શ્રી શ્રીપાલ તણી પરે, પામે ભોગ રસાલ. ૪
 તે શ્રીપાલ નરિંદના, ગુણ વર્ણન અધિકાર,
 આગમ પાઠ થકી કહ્યું, નિસુણો સહુ નરનાર્ય. ૫

અંતે— ૪૧ ઢાલ-શાંતિજીને મામણે જાઉં. એ દેશી.

સિદ્ધચક્ર આરાધો ભવિયણ.....

૯

x

x

x

x

એ શ્રીપાલ ચરીત્ર વખાણ્યો, સદગુરને સુપસાયેરે,
 નવલખ મિદરમેં મનરગે, નવલખ પાસ પસાઈરે. સિ. ૬

તપગણપતિ જયવંતા સોહે, શ્રી વિજયદયા સૂરીરાજરે,
 જોડના મહિયલમેં પ્રતિવાસર, વાળે સુયસના વાગરે. સિ. ૭

સત્તરમેં એકાણું વરમેં, આસો શુદ્ધિ તિથિ ખ્યારીરે,
 વિજયદસમી ગુરવાર અનોપમ, રચના કીધી સારીરે. સિ. ૮

શ્રી વિજોદેવ સુરીસ પટોધર, તપગણ તિલક સમાનરે,
 શ્રી વિજયસિંહ મુનીસર પુરંદર સાચો યુગ પરધાનરે. સિ. ૯

મેદપાટપતિ રાણુ-જગતસિંધ સુદ્ધે આવક કીધોરે,
 પલ આખેટકનો વ્રત દઈ લાભ અનોપમ લીધોરે. સિ. ૧૦

તે શ્રી વિજયસિંહ ગુરુ-કેરા, બુધ ગજવિજય સવાધરે,
 વિનય વિવેક વિચાર તણી જસ, જગમેં કીર્તિ ગવાધરે. સિ. ૧૧

તસ સેવક શ્રી હિતવિજય બુધ, બુદ્ધેસર ગુરુ તોલેરે,
 પટ્ટદર્શન આગમનો વેત્તા, ઈમ સદ્ પંડિત બોલેરે. સિ. ૧૨

જસ વાંણી સાકરમેં સારી, સુણુ સહના મન મોહેરે,
 તસપદ સેવક ભાંણુવિજય બુધ, સકલ કલા ગુણુ સોહેરે. સિ. ૧૩

તસ સતીર્થ પંડિત જિનવિજયે, રાસ રચ્યો હિત આંણીરે,
 ભાવ ધરી સિદ્ધચક્ર આરાધો, લાભ અનંતો જાણીરે. સિ. ૧૪

એ એકતાલીસ ઢાલેં સુંદર, રાસ સપૂરણુ કીધોરે,
 જિન કહે શ્રી સિદ્ધચક્ર પ્રતાપે, સકલ મનોરથ સિદ્ધોરે. સિ. ૧૫

—ધતિ શ્રી સિદ્ધચક્ર મહાત્મ્યે શ્રી સિદ્ધચક્રારાધને શ્રીપાલ ચરિત્ર
સસ સંપૂર્ણ. સં. ૧૮૫૫ ના માગસિર વદિ ૫ દિનેં શ્રી દ્વીપચંદ્રે
સકલ ભદ્રારક પુરંદર પૂજ્ય શ્રી જગદ્ગુણ તત્ શિ. પ્રવરપડિત સિરોમણી
પૂજ્યશ્રી વાલ્હણ તત્ શિં વિખીતં ઝઙ્ગળ પીમા. શુભં ભવતુ.

પત્ર ૩૧ પં. ૧૫ ધો. મ. ભં.

—લખ્યા સં. ૧૮૧૬ માગશર વદ ૮. પાનાં ૪૧ ગ્રે. ૨.

—લિ. ૧૮૪૫. કા. શુ. ૧૦ પૃષ્ઠ. રાજકોટ પુ. અ

(૯૩૨) નેમિનાથ સ્લોકો. સં. ૧૯૯૮ દીવાલી. પ્રેમાપુરમાં (અમદાવાદ)
આદિ—

વાણી વરસતિ સરસતિ માતા, કવિજન ત્રાતા કીરતિદાતા,
ઈશ્વાકુ વસ જિન વર બાવીસ. મુનિસુત્રત નેમિ દોય હરિવસ. ૧
બાવીસમો જિનવર નેમિકુમાર, બાલ બ્રહ્મચારી રાગુલ નારિ,
પરણ્યા નહી પિણુ પ્રીતહી પાલી, કહિસ્થું સલોકો સૂત્ર સંભાલી. ૨

x

x

x

x

અંતે—

સત્તર અઠાણું દીવાલી ટાણું, સહરને પાસેં પ્રેમાપુર બાણું,
સંભવ સુખ લહરી કુશલ કલ્યાણી, મોતીમાં ઉજલ કવિ જિન વાણી. ૭૨

—લોકમાયાયાં ૧૦-૭ દા. ૭૯ નં. ૨૦ હા.

(૯૩૩) ધનાશાલિભદ્ર રાસ સ. ૧૭૯૯ આવણુ શુદ્ધ ૧૦

ચુર ચુરતમાં.

આદિ—

ફૂલો.

ઐંદ્ર શ્રેણિનત કમ કમલ, સ્વસ્તિ શ્રી ગુણધામ

વીર ધીર જિનપતિ પ્રતે, પ્રેમે કર પ્રણામ.

વસુધામે વિદ્યા વિપુલ, વરદાતા નિલમેવ

સમરૂ ચિત ચોખે કરી, તે પ્રતિદિન શ્રુતમેવ.

૧

૨

- ગુરુ ચરણાંબુજ સેવવા, મુઝ મન મધુકર લીન
ઉપગારી અવનીતલે, ગુરુ સમ કો ન પ્રવીન. ૩
- સિદ્ધાચલ વૈભારગિરિ, અષ્ટાપદ ગિરનાર
સમંતાદ્રિ એ પંચવર, તીર્થ નમુ' નિત સાર. ૪
- સંધ ચતુર્વિધને સદા, ત્રિકર્ણુ શુદ્ધિ ત્રિકાલ
વંદુ વિધિવંદન થકી, સુકૃત કરણુ સુવિશાલ. ૫
- ધર્મ ચતુર્વિધ ઉપદિસ્યો, જગપતિ જનહિત કાજ
દાન શીયલ તપ ભાવના, ભવજલ તરણુ જિહાજ. ૬
- પ્રથમ દાન પદ ધર્મનો, તેહના પંચ પ્રકાર
અભય સુપાત્ર અનુકંપ તિમ, ઉચિત કીર્તિ સુવિચાર. ૭
- ઘહલોકે સુખ સંખજે, લહિયે' નિલ નવનીધ
અભયદાન દેતે થકે, પરભવ ઋદ્ધિ સમૃદ્ધિ. ૮
- એક શશક ઉગારતે, પામ્યો ઋદ્ધિ ઉદાર
ગજભવથી નરભવ લહ્યો, મેઘકુમાર મનોહાર. ૯
- તિમ સુપાત્ર દાને' કરી, શિવ સુખ પામ્યો જીવ.
ચિત્ત વિત્ત શુભપાત્રથી, ત્રિકરણુ શુદ્ધિ અતીવ. ૧૦
- પાયસાન્ન દાને' કરી, પામ્યો ભોગ રસાલ
ધન્ય શાહ ધર્માગ્રણી, પદ્મપદ મંગલમાત્ર. ૧૧
- શાલિભદ્ર પિણુ દાનથી, સુખ પામ્યો શ્રીકાર
ઐણિક ક્રીયાણે કીધો, નરભવ સુર અવતાર. ૧૨
- દીજે દાન દયા ધરી, કરી ચિત્ત સુપ્રકાશ
મનવહિત સુખ પામીએ, કલ્પદ્રુમ પરિ ખાસ ૧૩
- ધન્ય શાહ ગુણુ વર્ણુનું, વચન થકી લવલેશ
નિદ્રા વિકથા છોડિને, સુણો શ્રોતા સુવિશેષ. ૧૪

અતે—

તસ પદ્મ શ્રી વિજયસિંહ ગુર, મુનિજનકૈરવચંદા,
 ગુણમણિરોહણ ભૂધર ઉપમ, સંઘ સકલ સુખંકદા.
 મેદપાદ પતિ રાણા જગતસિંહ, પ્રતિભોધી જશ લીધો,
 પલ આખેટક નિયમ કરાવી, આવક સમ તે કીધોરે.
 તાસ શિષ્ય સુવિહિત મુનિપુંગવ, બુધ ગજવિજય સવાયા,
 શાંતિ સુધારસ પરમ મહોદધિ, ઉત્તમ સુયશ ઉપાયારે.
 નસ સેવક કોવિદ શિર શખર, હિતવિજય ગુરયાયા,
 પદ દર્શન આગમ જલનિધિમાં, બુદ્ધિ જિહાજ તરાયારે.
 તાસ શિષ્ય પંડિત જિનસિંધૂર, ભાણુવિજય મન ભાયા,
 તાસ સતીર્થ વિબુધ જિનવિજયે, ગિર્યાના ગુણ ગાયારે.
 શ્રી મહાવીરને વારે મનોહર, પંચ પુરુષ સુકહાયા,
 લખિધપાત્ર શ્રી ગૌતમ ગણધર, બુદ્ધે અભય સુહાયારે.
 માને દશાર્ણભદ્ર મહાબલિ, કયવન્નો સૌભાગ્યે,
 ઋદ્ધિ વૃદ્ધિથી શાલિભદ્ર તિમ, નામ લીય ભય ભાગે.
 શાલિભદ્ર ધન્નો ઋષિરાયા, જોહના સુજશ ગવાયા,
 નામ લિયંતાં પાતિક નાસે, નિર્મલ થાયે કાયારે—
 તપગચ્છમાં પંડિત વૈરાગી, દીપવિજય બુધરાયા,
 તેહના શિષ્ય સંવેગી સુંદર, કવિ દયાવિજય સવાયા.
 તસ પદ સેવક કૃષ્ણવિજયવર ભર ધર્મ થકી, ધરે (માયા)
 તસ આગ્રહથી રાસની રચના, કીધી ગુર સુપસાયારે.—
 ઉત્તમ એહ ચરિત્રજ નાણી, ભાવ અનોપમ લાયા,
 સુવિહિતના ગુણ ગુણતે સુણતે, શ્રોતા અતિ સુખદાયારે. ૧૯ મેં
 વૃક્ષોપરિ એ ઢાલ પતાકા, રૂપ કહી મન રંગે,
 સૂરતિમંડળ પાસ પસાયે, સૂરતિમેં સુખ સંગેરે. ૨૦ મેં
 ચ્યાર ઉલ્લાસેં અધિક વિલાસેં, દાંનકલ્પદ્રુમ ગાયો,
 બુધ જિનવિજય કહે વિસ્તરિયો, શતશાષાઘે સુછાયારે. ૨૧ મેં

—મતિ શ્રી ધન્યશાલિ ચરિત્રે પ્રાકૃત પ્રખધે દાનકલ્પદ્રુમાખ્યે-
ચતુર્થે શાખાદ્વયે ધન્યશાલિ સંયમગ્રહણુ અવશનગ્રહણાદિ વર્ણના-
ભિધો ચતુર્થો ઉલાસઃ સર્વ ગાથા ૭૪૫ હાલ રહ અરિમન્ પ્રખધે હાલ
૮૫ ઉલાસ ૪ ગાથા ૨૧૪૨ સૂક્ત ૧૦૮ સર્વ ગાથા ૨૨૫૦ ગ્રંથાગ્રંથ
સખ્યા ૩૦૪૫ પરિમિતો સંપૂર્ણઃ સંવત્ ૧૮૩૪ વર્ષે માસોત્તમ માસે
ફાલ્ગુણમાસે વદિ પક્ષે તૃતીયાયાં તીથૌ સોમવાસરે લિ. શ્રી પાદરાનગરે
શ્રી શાંતિનિનપ્રસાદત્ લેખકવાચક્રયોઃ શુભં.—પત્ર ૧૨૫ પં. ૧૨ આ. ૬.

—સં. ૧૮૭૦ ચૈ. વ. ૧૩ લ. ગાંધી પુખ પ્રાગજી નેતપુર
મધ્યે. પત્ર ૭૫ પ. ૧૬ ધો.

—પ્રથમોલાસે હાલ ૧૭ ગાથા ૪૪૦ દ્વિતીયોલાસે હાલ ગાથા
૩૯૨ તૃતીયોલાસે હાલ ૨૨ ગાથા ૫૪૫ ચતુર્થોલાસે હાલ ૨૬ ગાથા
૭૪૫ સર્વ હાલ ૮૫ સર્વ ગાથા ૨૧૫૮ સર્વમાન ગ્રંથાગ્રંથ ૩૦૦૦.
સં. ૧૮૫૫ વર્ષે માસોત્તમ માસે કૃષ્ણ પક્ષે દ્વિતીયા તિથૌ માર્તિસવારે
લિ. પૂજ્ય પ્રવરપંડિત શ્રી સ્થવજી પૂજ્ય ઋ. ભીમસેનજી તત્પટે
સ્થવરજી પ્રવર પં. પૂજ્ય ઋ. સુમણજી તત્પટે પૂ. ઋ. અમીષરજી
તત્પટે પૂ. ઋ. મનજી ઋ. તથા બ્રાતા પૂજ્ય ઋ. ગંગાધરજી તત્
શ્રિ. લિ. ઋ. દેવજી શ્રી મવા બિંદરે રાસ લખ્યો છે જી શ્રી વાલાંકદેશ
મધ્યે રાજશ્રી વખતસંધજીનો અમલ મધ્યે લખ્યો છે,

પા. ૭૪. ૧૭ ગારીયાધર.

—સં. ૧૯૨૭ માહા શુદ્ધિ ૧૨ લિ. પં. ભીમવિનયજી તત્
શિ. પં. રાજવિનયજી તત્ શિ. પં. તેજવિનયગણી.

પા. ૬૮ પં. ૨૧ ગારીયાધરે.

—સકલ પંડિત શિરોમણિ શ્રી હસ્તીવિનયગણિ તત્ શિ. શ્રી
મુમતિવિનયગણિ તત્ શિ. શ્રીલક્ષ્મીવિનયગણિ તત્ શિ. રૂપવિનયમણિ
લિખિત શ્રી આધાર્ષ નગરે શ્રી અજીતનાથ પ્રસાદત્ સં. ૧૮૮૦ ફાગણ
વદ પ. ૬૬-૧૭ (ચાં).

—સં. ૧૮૧૦ વર્ષે માર્ગશીર્ષ શુદ્ધિ ૫ ગુરો સકલ પં. વિશારદ વિશદદીધીતી પં. શ્રી ૫ શ્રી લાલસાગરગણિ તત્તિષ્ય પં. શ્રી જયસાગર ગણિ તત્તિષ્ય પં. શ્રી હરિતસાગર ગણિ તત્તિષ્ય ગણિ અમૃતસાગરેણુ લિપિતમસ્તિ. શ્રી સૂરતિખંદરે વારતવ્યઃ વિનયવિવેકાદિ સદ્ગુણભૂષિતાન્ સમસ્તશ્રાવકાચારવિચારનિરતાન્ શ્રેષ્ઠ સકલગુણુગ્રિષ્ટાન્ સંધનાયક શ્રેષ્ઠ શ્રી ૫ શ્રી લાલદાસ અમીચંદ સાહચ્યાત્. ૧૦૭-૧૩ ના. બં.

૪૫૮ ક રધુનાથ. (વિદ્યાનિધાન શિ૦)

ગોડી પાઠનાથસ્ત૦ ત્રણ સં. ૧૭૯૨ ચૈત્ર શુ. ૧૫ ગુરુ.

૧ આદિ—

ધીંગધવલ ગોડી ધણીજીલો, પરતા પૂરણહાર હો.

અંતે—

સતરે ખાણુવે સંવતે જીલો, વરદાયક ગુરુવારહો,
ચૈત્ર પૂનિમ નિસિ આંદણીજીલો, સપરિવાર શ્રીકાર. ૮
અવસર જાણી આપણો જીલો, મહિર કરી નિતમેવહો,
નિજસેવક રૂઢનાથનેજી, સુખદાયક દો સેવહો. ૯

૨ આદિ—

ધીંગ ધવલે મુઝ ધરતા ધ્યાન, આવીયા દરસણુ આપરે.

અંતે—

સતર સંવતતણુ ખાણુવે સાર, ચૈત્ર પૂનિમ નિસ ચોંપસું.
સિદ્ધિ યોગે લહો દરસ શ્રીકાર, હરપ થયો મુઝ હીયડે. ૮
સુગુરુ શ્રી-વિદ્યાનિધાન પસાય, જાત્ર કરી જિનરાયની,
વદતાં જિનવર સફલ વિહાય, વિનયસું રૂઢપતિ વીનવે. ૯

૩ આદિ—

સંખલો થલુવડે દેશ સુંહારો હો, ગોડીઆ રાયજી

અંતે—

નિત નિત ત્રિવિધ ત્રિવિધ સિરનામી હો,

પરચો પામી હો ગાત્રે રૂઢપતિ ગણી પ.

—મિતિ આષાઢ વિદિ ૧૧ પં. ગણેશ ત્રિષતં. ૧-૧૩ ક. મુ.

સુગુણખત્તીસી.

આદિ—

ઢાલ ઉતપત્તિની.

સુગુણ બુદ્ધાપો આવીયો, લખાયો નહી બાધ.

રાતદિવસ ધધૈ રહ્યાં, કેઇ કીધ કમાધ.

૧ સુગુણ.

*

*

*

*

*

અંતે—

સુગુણાંતે સમજાવણી, ખત્તીસી એહ

પાઠક શ્રી રૂઢપતિ કહે, સુણિજ્યો સસનેહ.

૩૨ સુગુણ.

—લિ. પં. સિદ્ધરંગેણ મુનિ ૨-૧૬ મારી પાસે છે.

૪૫૯ જ્ઞાનસાગર (પછીથી) ઉદયસાગર સૂરિ (*આં.

કલ્યાણસાગર સૂરિ—અમરસાગર સૂરિ—વિદ્યાસાગર સૂરિ શિ૦)

*આ પોતાના શુદ્ધ વિદ્યાસાગર સૂરિના પદ્ધર થયા ને તે વખતે ઉદયસાગર સૂરિ નામ રાખ્યું. નવાનગર (ભમનગર)ના શા કલ્યાણજી ને તેનાં પત્ની જયવંતીના પુત્ર, સં. ૧૭૬૩ માં જન્મ, સં. ૧૭૭૭ માં દીક્ષા સં. ૧૭૯૭ માં કાર્તિક શુદ્ધિ ૩ રવિને દિને સુરતમાં જ્ઞાનસાગરને આચાર્ય પદ મળ્યું ને નામ ઉદયસાગર સૂરિ રાખ્યું. આચાર્ય પદોત્સવ ખુશાલશાહ, મંત્રી ગોહીદાસ અને જીવણદાસે મહા સમારંભથી કર્યો; અને સં. ૧૭૯૭ ના માગશર શુદ્ધિ ૧૩ ને દિને ગચ્છેશ પદ. સં. ૧૮૨૬ આશ્વિન શુક્લબીજના દિને સુરતમાં સ્વર્ગવાસ. આમણે સ્નાતૃ પંચાશિકા નામનો ગ્રંથ સંસ્કૃતમાં સં. ૧૮૦૪ ના પોષ શુદ્ધિ ૧૫ સોમને દિને પાલીતાણામાં શ્રીમાલી કીકાના પુત્ર કચ્છરાએ કાઢેલા સંઘની સાથે યાત્રા કરતાં રચ્યો. જુઓ. ઐ. રા. સં. ભાગ ૩. વળી સિદ્ધસેન દિવાકરની વર્ધમાન દાત્રિશિકા પર સંસ્કૃત ચૂલિં રચી છે કે જે ભાવનગરની જૈનધર્મપ્રસારક સભાએ છપાવી છે.

(૯૩૪)+ સમકિતની સઝાય—૫ ઢાળ. સં. ૧૭૮૬ ચોમાસું પુરહાનપુર.

આદિ—

ઢાલ ચઉપાઢની.

શ્રી શ્રુતદેવી પ્રણુમી કરી, શ્રી સદ્ગુરૂ ચિતમાંહે ધરી;
સમકિત રૂપ કહું મનરૂલી, જિમ જિન વીર પ્રરૂપું વલી. ૧
તિમહીં કહિવે કરીનેં સ્વામિ, સ્તવના કરસું અતિ અભિરામ;
તેહથી લહીઈં સમકિત રચણુ, સાખિ દીઈં શ્રી ઉત્તરાધ્યયન. ૨

x

x

x

x

અંતે—

જગનાયક જિન વીર જિણેશર, જસ શાસન બહુ રાજેરે;
જહાં લગે મેરૂ મહીધર જાજે, તિહા લગેં એ પણુ ગાજેરે. ૧૧

કલશ.

ધમ સ્તવ્યા શ્રી જિન વીરસ્વામી, સમકિત રૂપ કહી કરી;
પુરહાનપુર ચોમાસ રસગાં મુનિશશિ વરખેં કરી.
શ્રી અમ્યલગછપતિ તેજ દિનપતિ, શ્રી વિદ્યાસાગર સૂરી;
તસ શિષ્ય પ્રભણું જ્ઞાનસાગર, દીઝઈં સમકિત વરૂ. ૧૨

—પ્ર. ૫. ૧૨૦ થી ૧૨૭ વિધિપદ્ધ જિનપૂજન સ્ત. સંગ્રહ. ભી. મા.

(૯૩૫)+ ભાવપ્રકાશ (અથવા છ ભાવ સઝાય) સ. ૧૭૮૭ આસો
માસ ગુરૂવાર પુરહાનપુરમાં.

આદિ—

રાગ દેશી ચોપાઢ.

શ્રી સદ્ગુરૂના પ્રણુમી પાય, સરસ્વતિ સ્વામિની સમરી માય;
છંચે ભાવનો કહું સુવિચાર, અનુયોગદ્વાર તણે અનુસાર. ૧
પહેલો જાણો ઉદયિક ભાવ, બીજો કહીએ ઉપશમ ભાવ;
ત્રીજો ક્ષાયિક ભાવ પવિત્ર, ચોથો ઉપસમ ભાવ વિચિત્ર. ૨

પારિણામિક તે પંચમ જાણુ, છડો સન્નિપાતક સુવખાણુ;
એહનો હવે યથાર્થ કહું, જેહવો ગુરૂ આગમથી લહું.

x

x

x

x

અતે—

ઢાલ ૯ મી. હો મતવાલે સાજના એ દેશી.

તે તરીયા ભવિ તે તરીયા, જે ભાવ વિચારે ભરીઆરે;
સુત્ર આગમ પંચાંગી, સમ ભંગીના દરીઆરે.

તે. ૧

x

x

x

x

ધર્મધુરંધર પુણ્યપ્રભાવક, કસતુરચદ સોભાગીરે;

જિન પૂજે જિન ચૈલ કરાવે, સુત્ર સિદ્ધાંતના રાગીરે.

તે. ૬

શા ભોજન ને દોશી દુર્લભ, ખીજા ખહુ ભવિ પ્રાણીરે;

શ્રી મહાભાષ્ય વિશેષાવશ્યક, સાંભલે ચિત્તમાં આણીરે.

તે. ૭

નેહ તણા આગ્રહથી એ શુભ, ભાવસ્વરૂપ વિચાર્યોરે;

અનુયોગદ્વાર ષડ્શીતિક્રમાંથી, આણ્યો અતિ વિસ્તારોરે.

તે. ૮

ભણતાં ગુણતાં સુણતાં સંપત્તિ, લીલા લલિ ભડારોરે;

જિનવાણી રગે સામલતાં, નિત નિત જય જયકારોરે.

તે. ૯

અમંચલગચ્છે ગિરિઆ ગચ્છપતિ, વિદ્યાસાગર સ્વરિચારોરે;

ભુરહાનપુર શહેરે ગુરૂ મેહરે, ભાવપ્રકાશ મેં ગાચારોરે.

તે. ૧૦

કલશ.

ઈમ કલા ભાવ વિચાર સુંદર, જેહવા ગુરૂ મુખે સુણ્યા;

જિનરાજ વાણી હીએ આણી, નિર્જરા કરણુ શુણ્યા.

સત્તર નયમદ આશ્વિન, સિદ્ધિયોગ ગુરૂવાસરે;

શ્રી સૂરિ વિદ્યા તણો વિનથી, જ્ઞાનસાગર મુખ કરે.

૧૧

પ્ર. પૃ. ૨૦૩-૨૦૬ સ. મા. ભી; પૃ. ૬૯-૮૦ વિધિપક્ષ ગચ્છીય

મુનિકૃત શ્રી જિનપૂજા સ્તવન સંગ્રહ. ભી. મા.

(૯૩૬) ગુણવર્મા રાસ સં. ૧૭૯૭ આપાઠ શુદ્ધિ ૨ સુરતમાં.
આદિ—

કુહા.

સુખ સંપત્તિદાયક સદા, પાયક જસ સુરિદ;	
પ્રણમ પાસ જિનેસર, ગોડી સુરતર કંદ.	૧
શાસનનાયક પ્રણમીએ, વર્ધમાન જિનચંદ;	
સિદ્ધારથ નૃપ કુલતિલક, ત્રિશલાદેવી નંદ.	૨
વળી બ્રાહ્મી લીપિ પ્રણમીએ, ભગવર્ધ અંગે જેહ;	
જોનમ સરીખા જસ નમે. હુ પણ પ્રણમું તેહ.	૩
અચંત ગચ્છે અધિપતિ, વિદ્યાસિધુ સુરિંદ,	
પદપંકજ તે ગુર તણા, પ્રણમ્યા પરમાણંદ.	૪
સદ્ગુરના સુપસાયથી, પૂજનો અધિકાર;	
ગુણવર્મા રાજ તણો, રાસ રચું સુવિચાર.	૫
x	x
x	x
x	x
x	x

અંતે—

(ઢાલ ૧૫ દીડો દીડો રે વામાકો નંદન દીડો-એ દેશી)

પાયો પાયોરે ભલે મેં જિનશાસન પાયો.

સ્વાદ્વાદ અનંત નયાત્મક આગમ મુઝ મન ભાયોરે—ભલે મેં. ૧

ધન ધન વિધિ પક્ષ ગચ્છ પરંપરા, આર્યરક્ષિત સૂરિરાય;

ક્રિયા ઉદ્ધાર કરી કર્યું શાસન, ઉજ્જલ નિર્મોહી નિર્માય—

ભલે મેં જિનશાસન પાયો. ૨

શ્રી જયસિંહ પાટે તે પણ તસ પ્રતિષ્ઠ,

વાદ કરી દ્વિગપદ્મને. છતા, પ્રતિજોધ્યો જયસિંહ ભૂપ રે—ભલે. ૩

સાત કોટિ ગ્રંથ મુખે જેહને, કીધા આવક વંદ;

તસ પાટે ધર્મધોપ સૂરીસર, જસ નમે બહુ નરિંદ રે. ભલે. ૪

જસ ઉપદેશ વિમલ મંત્રીસર, ત્રીજો તીર્થ નિપાયો,

અર્ચુદાયલ ઉપર હરખે, જિનપ્રસાદ કરાયોરે.

ભલે. ૫

- સુવણે પ્રમાણે પૃથવી તલમાં, વિહાર કર્યા મન રંગે,
ગુર પ્રસાદે છે નામોજ રાખ્યો જિનશાસનપ્રસંગેરે. ભલે: ૬
- તસ પદ ઉદ્યાયલ દિનકર, શ્રી ગુર મહેંદ્રસિંહ;
સૂર શિરોમણિ સિંહપ્રભ ગુર, તસ પટે અજિતસિંહરે. ભલે: ૭
- શ્રી દેવેંદ્રસિંહ સૂરોસર, ધર્મપ્રભ સૂરીંદ;
સિંહતિલક ગુર ગચ્છપતિ સોહતાં, મહેંદ્રપ્રભ મુનીંદરે. ૮
- ગણનાયક મેરતુંગ સૂરોસર, જસ મહિમા અત્યંત;
નાગર વાણિયા શ્રાવક કીધા, પ્રણમત સુર મુનિ સંતરે. ૯
- તસ પટ ગયણાગણ શશિ સરિખા, સૂરિ શ્રી જયકીર્તિ;
શ્રી જયકેશર સૂરિ સુખાકર, અદ્ભુત ધર્મની મૂર્તિરે. ૧૦
- શ્રી સિદ્ધાંતસાગર મુનિપતિ, જાણે જૈન સિદ્ધાંત;
ભાવસાગર ગુર ભવનારણ ભણી, અદ્ભુત નાવ મહંતરે. ૧૧
- જ્ઞાનાદિક ગુણ મણિ રોહણ સમ, ગુણુનિધાન ગુરરાજ;
મહાવ્રત પાલી નિજ અણુઆલી, સાર્યા આતમ કાજરે. ૧૨
- તસ પટ ઉદ્યાયલ વાસરમણિ, ધર્મમૂર્તિ સૂરોંદ;
ક્રિયા ઉદ્ધાર કરી ચારિત્ર ચિત્તમરી, જીલા વાદીના વૃદરે. ૧૩
- થોકે થોકે જન તસ ગુણ ગાવે, આજ લગે વિખ્યાત,
શ્રી કલ્યાણોદધિ સૂરિશિરોમણિ, બુદ્ધિ સરસ્વતી સાક્ષાતરે. ૧૪
- તસ પટ ગગને ચંદ્ર સુધાસ્રવી, અમરસાગર સૂરિરાય,
અભિનવ જાણે સુરપતિ સરિખા, સહુ જનને સુખદાયરે. ૧૫
- તસ પટ અંબુજ વિકસત, ભાસ્કર વિદ્યાસાગરસૂરિ,
સંપ્રતિ સમયે તસ ગુણ અતિધણા, કહેતાં વાઘે નૂરરે. ૧૬
- આગમ નિગમને જાણે જે ગુર, જૈન ન્યાય લહે જેહ,
લક્ષણ સાહિત્ય અલંકાર જંદનાં, પાર લલાં ગુણ ગેહરે. ૧૭
- તસ પદ પંકજ મધુકર સરિખા, વિનયી વહે ગુરઆણ,
જ્ઞાનસાગર કહે સુગુર કૃપાથી એ ભાખી સવિ કાણીરે. ૧૮

રસના વસે જે પુન્યાધિકપણું, પ્રભુ મારગથી વિરહ,
તે સહુ ચક્રવિહ સંધને સામે, મિછાદુકડ સુધરે. ૧૯

સંવત નય નિધિ મુનિ શશિ (૧૭૯૭), સુરતી રહી ચોમાસ,
અપાડશુદ્ધિ દ્વિતીયા સિદ્ધિ, જોગે પ્રરણ કીધ એ રાસરે. ૨૦

શ્રી શ્રીમાલી જ્ઞાતી શિરોમણિ, સંધનાયજી સાર,
આપુ સ્ત્રીધાંચલનાં સંધ કાઢ્યા, ખચ્યા દ્રવ્ય અપારરે. ૨૧

તસ સુત રવિસમ કપૂરચદ્દશા, લક્ષ્મિવંત ઉદાર,
આચાર્યપદ મહોત્સવ કીધા, સંધનાયક શ્રીકારરે. ૨૨

ચોરાસી ગચ્છના સાહમી જમાડ્યા, કરી પંકવાન અનેક,
હુ'બડના પણ સામી સંતોખ્યા, રાખી જિનધર્મ ટેકરે. ૨૩

તોહના પુત્ર શશિ સમ નિર્મલ, શાહ ખુશાલચંદ સાર,
ગચ્છનાયકને ચોમાસું રાખી, ધન ખરચે શ્રીકારરે. ૨૪

નવે ક્ષેત્રે ધન બહુ વાવરે, જાચકને દીએ દાન,
સિદ્ધાચલની જાત્રા કરી ભલી, ધણી જુગે ભરત સમાન. ૨૫

તિમ વળી પૌરવાડ જ્ઞાતે સોહતા, મહેતા ગોડીદાસ,
જીવણદાસ એ બેહુ બંધવ, ગુરુ ધર્મરાગી જાસરે. ૨૬

જીવદયાદિક ધર્મક્રિયા કરે, દિયે સુપાત્રે દાન;
સંધભક્તિ ગુરુભક્તિ કરે સદા, આપે વસન અન્નપાન. ૨૭

ઓશવાલજ્ઞાતે અતિ ધણું દીપતા, ધર્મચંદ્ર ધર્મવંત,
ગુરુ ઉપદેશે અતિ આડખરે, કીધા પ્રતિષ્ઠા મહત. ૨૮

વ્રતધારી ગુરુ રાગી અતિ ધણું, હાંસશાના સુત સાર,
સુગુરુએ કૃપાએ જીવાદિક તણાં, અર્થ લહે સુવિચારરે. ૨૯

શાહ ગુલાબ(લ)ચંદ જૈનાગમ રચિ, પંડિતશું ધરે પ્રીતિ,
આગ્રહથી રાસ રચ્યો ભલો, ધરી આગમની પ્રતીતિ. ૩૦

ચક્રવિહ સંધતાણાં મન હરખ્યા, સાંભલી એહ સંબંધ;
આદરજો ભવી શ્રીજિનસેવા, એ ઉપસમ અનુબંધરે. ૩૧

છઠે અધિકાર એ ઢાલ પન્નરમી, સિદ્ધના ભેદ સમાન;
 સુણતાં ભણતાં પાતિક નાસે, મંગલ લહે પરધાનરે. ૩૨
 સર્વ મિલીને ઢાલ પંચાણું, ઇક એકથી અભિખાસ;
 ગ્રંથાગર બહુતર સત સાધિક, શ્લોક પ્રમાણે રાસરે. ૩૩
 શ્રી ગોડી પ્રભુ પાસની સંનિધે, મનહ મનોરથ સિદ્ધ;
 સુખ સંપતિ વધતી દિન દોલત, નવનિધિ ને અડસિદ્ધિરે. ૩૪
 ન્યાયસાગર ને સુકલચંદ્ર લખ્યો, પ્રથમાદર્શ એ રાસ;
 સોવન પ્રુલે વધાવો ભવીજન, જિમ પુહચે મન આસરે. ૩૫

—ઇતિશ્રી અંચલગચ્છાધીરાજ સકલ ભટ્ટારક ચક્રવર્તિ સમાન:
 વિકૃતપર્ષદ્ ભામની ભાલસ્યલતિલકાયમાન પુન્ય પુરંદર પુન્ય ભટ્ટારક
 શ્રી શ્રી શ્રી. ૧૦૮ શ્રી વિદ્યાસાગર સૂરીસ્વરાણાં શિષ્ય પડિત શ્રી જ્ઞાન-
 સાગરાણિ વિરચિતે શ્રી પૂજાધિકારે ગુણુવર્મા ચરિત્રે પ્રાકૃત બંધે પુન્ય
 પવિત્રે સમદસ પૂજા કથા વર્ણુનો નામ ષષ્ઠમોધિકાર સપૂર્ણ.

—પ્રથમ ખડે સર્વ ૬૬૬ દ્વિતીય ખડે ૯૬૫ તૃતીય ખડે
 સર્વ ૮૩૧ ચતુર્થ ખડે સર્વ ૬૬૯ પંચમ ખડે સર્વ ૭૨૪ ષષ્ઠખંડે
 સર્વ શ્લોક ૫૧૬ ગ્રંથાગ્રંથ ૬૨૨૫ વિશુદ્ધ છે. સં. ૧૮૫૧ માધવ
 માસે શુકલ પક્ષે ૩ તિથી લિખિત્મીદં પુસ્તકં શ્રી ભાવનચરે.

—૨૨૮-૧૧ આ. કે. ૨.

—સં. ૧૮૨૭ માહ શુદ્ધિ ૭ બુધવારે લિ. સંધવી કૃત્તેચંદ્ર સૂર-
 સંધ પાલણપુર મધે. ૧૧૦-૧૫ દા. ૪૧ નં. ૩૦ બ ડે.

એટલે સર્વ ગાથા લિખિતે ૪૩૭૧. ગ્રંથાગ્રંથ શ્લોકમાન ૭૨૨૫
 ઇતિશ્રી ગુણુવર્મા રાસ સંપૂર્ણ,

સંવત્ ૧૯૨૪ ના વર્ષે ભાદ્રપદ માસે શુકલપક્ષે ૧૩ ત્રયોદશી
 તિથીવાર બુધે શ્રી ભાવપુર નગરે શ્રી તપાગચ્છે મું । શ્રી થી પં-
 હેમવિજેછ મોતિવિજેચળ શ્રી ભાવપુરે લપીકૃત્ ॥ શ્રી શાંતિનાથ
 પ્રસાદાત્ । શ્રી નેમિનાથ પ્રસાદાત્ । શ્રી સિદ્ધચક્ર પ્રસાદાત્ । શ્રી શ્રી શ્રી ॥

સ્થુલિભદ્ર સં —વિધા

ચોત્રીસ અતિશયનો છંદ.

+ખઠાવશ્યક સં (શ્રી સદ્ગુરુને સદા પ્રણુમીજે) ૨૦૧-૨૧૩
સ. મા. ભી.

+શીયલ સં સુણુ સુણુ પ્રાણી શીખડી ૧૯૫-૧૯૭. સ. મા. ભી.

૪૬૦ ત્રિલોકસિંહ (ગુજરાતી લોં. જયરાજજી શિં)

(૯૩૭) ધર્મદત્ત ધર્મવતી ચોપઈ સં. ૧૭૮૮ આષાઢ વદ ૧૩ સોમ.

આદિ—

પ્રથમ નમુ ચોવીસ જિન, તારણુ તરણુ જિહાજ	
ભવિજન સમરે ભાવસુ, સીજે વાંછિત કાજ.	૧
સમરૂ સદ્ગુરૂ સરસ્વતી, ગ્યાંન અક્ષર દાતાર	
તાસ પ્રસાદે ગ્રંથ રચુ, ચોપી દાલ રસાલ.	૨
સાભલિજ્યો અતિ હેતસુ, વિકથા વાત નિવાર	
આલસ નીંદ દૂરે તજો, સરસ સુણો અધિકાર.	૩
દાન સીલ તપ ભાવના, ચારે સરસ અધિકાર	
પિણુ ધણુ જાગ્યા દાનનો, અતિ મોટો ઉપકાર.	૪
દાંને દોલતિ જિમ લહી, અંદ્રધવલ મહારાય	
તિમ વલિ ધર્મદત્ત ગ્રહપતિ, તે સુણુજ્યો ચિત લાય.	૫
x	x
x	x
x	x
x	x

અંતે—

સવત સતરે અઠયાસી, અસાઢ મહિનૈ વિમાસીહો
નગર નગીનો નીંકો, તિહાં અવિચલ રાજ હીંદૂકો.
ન્યાયે નીત ગુણુ રાગી મહારાજ ભયો વડ ભાગી
વખતસિંધજી તિહા રાજ, વાજે નિત નોખત વાજ
લુંકાગજ ગુરુરાજે, ગુજરાતી અધિક દિવાના

જયરાજજી ગણનાયક આચારિજ બહુ ગુણુ લાયક
 તાસ તણે પરભાવે, મુનિ તિલોકસિંહ ગુણુ ગાવે
 ચતુર સુણે નરનારી, તિહાં સુણતાં લાગે ખ્યારી
 દેશી રાગ વખાંણી, નસ્નારી અધિક સુહાંણી
 વદિ તેરસ શશિવારે, સંપૂર્ણ કરી અધિકાર
 ખંડ ચ્યાર દોય સારા, સાંભલતા લાગે ખ્યારા
 ઢાલ ભણી હોય તીસ, કવિજન મન અધિક જગીસ. ૧૩

—૧૧-૧૩ વિ. ને. નં. ૪૪૯૨. ખંભાત-

૪૬૧ અમર (ખ૦ જિનચંદ્રસૂરિ-ઉદયતિલક શિ૦)

(૯૩૮) સુપ્રતિષ્ઠા ચોપઈ સ. ૧૭૯૪ માગશર રવિ મરોટમાં.

અંતે—

શ્રી ખરતર ગચ્છની પરંપરા, શ્રી જિણચંદ મુનીસ
 ઉદયતિલક પાઠક જગ પરગડા, વાર વિચક્ષણુ સીસ. ૧૧ ધ.
 અમર ભમર સમ ગુરૂપદ કમલનું, અહિનિસ સેવત રંગ,
 ગુરૂદેવ અનુગ્રહથી જસ ગાધયો, સાધુ મહાગુણુ ચંગ. ૧૨ ધ.
 લાભકુશલ ગુલાલ આગ્રહ કરી, સુપ્રતિષ્ઠતણો સુભ રાસ,
 કીયો શ્રી મરોટજ કોટમેં, સુખસ્થું રહ્યા ચોમાસ. ૧૩ ધ.
 સંવત સત્તરેસે ચોરાણુવૈ, રવિ દિન મગસિર માસ,
 ચઢી પ્રમાણુ ભલીયા ચોપાઇ હુચો જ્ઞાન પ્રકાશ. ૧૪ ધ.
 જાં લગે સેસ ધરા સુસુમે રહી, જાં લગે સૂરજચંદ,
 જાં લગે ધ્રુવનો તારો અટલ છે, તાં લગે અથ ઝે નંદ. ૧૫ ધ.

—સવત્ર ૧૭૯૯ પ્રવર્તમાને મૃગશિર વદિ ૫ દિને શુક્રવારે
 પોથી ૬૪. પં. જૈ. શ્વે. ભં. જયપુર શહેર. (ડા. ત્રિભોવનદાસ
 લહેરચંદના પ્રશસ્તિસંગ્રહમાંથી).

(૯૩૯) સુદર્શન ચોપાઇ સં. ૧૭૯૮ ભાદ્ર. શુ. ૫.

અંતે—

વીર સુધર્મા જાંબુહિ સ્વામી કેવલ સીમા કરી
તાસ પર પર થયા પટોધર, સૂરિ ઉઘોતકારી. ૯ ધ.

અનુક્રમ પાટ મયા જિણુચંદ્રજી, શીતલ ચંદ જિ સારી,
તસુ શિષ શીલ સોભાહિ સોમિત, ઉદ્યતિલક ઉવઝારી. ધ. ૧૦

તસુ વિનથી અમરગણિ પમણે, ગુરુદેવ પાય દયારી,
કીડીથી જિણુ કુજર કીયો, અધડ હી ઘાટ ઘટારી. ધ. ૧૧

ગુરુ પ્રસાદ કરિય સદા સુખ, ગ્રંથ પ્રમાણુ ચઢારી,
જયવંતો હો જૈન મહાધર્મ, ધૂ શશિ સરજ ભારી. ધ. ૧૨

મૂલ નાયક શ્રી અનિતદેવજી, દરસય જય અધારી,
પરમ રિદ્ધિ સિદ્ધિ પાવે પૂજે, પૂરણ હોત ધન્ધારી. ધ. ૧૩

વિધવસ રહે ચોમાસના પાસર, પાણી સુખ અધારી,
સદ્ગુરુ શ્રી જિનકુશલ પ્રાસાદે, ઇતરુ ભીત નહારી. ધ. ૧૪

સંવત સત્તર અઠાણુવા વરસે, ભાદવ શુકલ મઝારી,
તિથિ પંચમ કવિ સિધ વૃદ્ધિ યોગે, પૂરણ ભર્મ કથારી. ધ. ૧૫

આઠમ સરગ કરિ રાસ રચ્યો, રસ લહે અડસિદ્ધ વરારી,
સરધા સેંતી સુણહિ સુણાવે, સુખ પાવે નરનારી. ધ. ૧૬

પંચ પરમેષ્ઠી જે સમરેસી, મગલિક આચારી,
તે નર અમર મુગતિ સુખ વિલસે, જૈનધર્મ ઉપકારી. ધ. ૧૭

—ઇતિશ્રી સુદર્શન ચરિત્રે કવિ અમર વિરચિતે સુદર્શન અંતરી
કૃતોપસર્ગ સહન મોક્ષગમન નામાષ્ટમે સર્ગ સમાપ્ત સમજનિ. ઇતિશ્રી
સુદર્શન ચોપાઇ સંપૂર્ણ. સં. ૧૭૯૯ વર્ષે શ્રાવણ વદી ૮ પોથી ૬૪—
પં. જૈ. શ્વે. ભં. જયપુર શહેર. (૩૦ ત્રિં ના પ્રશસ્તિ સંગ્રહમાંથી.)

૪૬૨ રાયચંદ (૨) (લોં. ભાગચંદ શિ.)

(૯૩૯૬) અવંતિ સુકુમાલ ચોદાલીઉં. સં. ૧૭૯૭ આસો
વદ ૦)) માંડવીમાં.

અંતે—

અંતગડ સૂત્રે અધિકાર ગજસુકુમાલનો વિસ્તાર,
કલો જનવરજ હિતકાર.

હો ગજ. ૭

સતર સતાણુ અને આસુ માસ, કીધું માંડવી સહેર ચોમાસ;
દિવાલી દિન ગાયાં ઉલાસ.

હો ગજ. ૮

શ્રી પૂજ્ય ભાગચંદ જોડાંગજ રાયા, ઋષિ ગોવર્ધનજ

સાસન સૂષ્માયા,

સિખ્ય રાયચંદ સાધુ ગુણગાયા.

હો ગજ. ૯

કલશ.

ખીમા ગુણ ગાયા મન સવાયા ઉત્તમ ગુણ ગજસુકુમાલ એ,
ભણે ભાવે સૂણે હિતસ્થું તે વરે સુષ વરમાલ એ.

૧૦

સર્વગાથા ૪૮ ધતિ. (પત્ર. ૨. ગુ. વિ.)

(૯૩૯૭)+ થાવચ્યા કુમાર ચોદાલીઉં ૩૨૭ સ. મા. ભી.

૪૬૩ ગુણવિલાસ (સિદ્ધિવર્ધન શિ.)

(૯૪૦)+ ચોવીસી સં. ૧૭૯૭ માહ ગુ. ૨ જેસલમેરમાં.

આદિ—

રાગ દેવ ગધાર.

અખ મોહિ તારૈ દીનદયાલ,

સખ હી મતમે દેષે જિતતિત, તુમહી નામ રસાલ.

અ.

x

x

x

x

અંતે—

રાગ-ધન્યાસી.

સંવત સતર સતાણુવૈ વરસે, માધ શુકલ દુતીયાએ,

જેસલમેર નયરમે હરખે, કરિ પૂરન સુખ પાએ.

૪

પાઠક શ્રી સિધિવરધન સદગુર, જિહ્વિં વિધિ રાગ બતાએ,
 ગુણવિલાસ પાઠક તિહિં વિધિ સૌ, શ્રી જિનરાજ મલ્હાએ
 ઇહિ વિધ યૌવીસે જિન ગાએ. ૫
 (બધાં યૌવીસે સ્ત૦ રાગ રાગણીમાં હિંદી ભાષામાં છે.)
 ૫-૧૩ આ. ક.; પ્ર. યૌવીસી વીસી સંગ્રહ પૃ. ૪૯૭-૫૦૭

૪૬૪ પુણ્યરત્ન (૨) (પૌ૦ ભાવપ્રભસૂરિ શિ૦)

(૯૪૧)+ ૫. શ્રી ન્યાયસાગર નિર્વાણરાસ સં. ૧૭૯૭ આસો
 વદ ૫ રવિવાર.

આદિ—

સકલ શ્રેય લતા તતી, પ્રભુ પુષ્કર જલધાર	
દુરિત ધામને ટાલવા, સહસકિરણ અનુકાર.	૧
અશ્વસેન કુલધ્વજ સમો, વામા કેરો નંદ	
શ્રી સંખેશ્વર પ્રણમતાં. હોવૈ નિતિ આણુદ.	૨
હવૈં સરસતિને પ્રણુભીયૈ, આપૈ વયણુ વિલાસ	
મુરખને પંડિત કરૈ, જ્યું કીયો કાલિદાસ.	૩
ભાવૈં ગુરને વાદીયૈ, ગુર વિણુ જન નહી કોઇ,	
દેવદાણુવ ગુર શિર ધરૈ, ગુરનિણુ જ્ઞાન ન હોઇ.	૪
શ્રી ગુરના સુપસાયથી, ઉપજ્યો જ્ઞાન વિશાલ,	
૫. શ્રી ન્યાયસાગરતણુ, રચું નિર્વાણુ રસાલ.	૫

×

×

×

×

અંતે— ઢાલ ૧૦ ધન ધન શ્રી રૂપિરાય અનાથી—એ દેશી.

તપગછ માંહે અધિક વિરાજૈ, આનંદવિમલસૂરી ગાજરે
 તેહ સમે ઉવઝાય તે જાણો, શ્રી વિદ્યાસાગર મન આણોરે
 ભવિયણુ ભાવ ધરીને વંદો,
 છઠ્ઠુ છઠ્ઠુ આંખિલનો તપ કીધો, સ્વર્ગતણો સુખ લીધોરે. ભ૦ ૧

તત્પટે ધર્મસાગર ઉવઝાય, સહુ પ્રણમે જોહના પાયારે.

તત્પટે વિમલાંબોધી ધીરા, તત્પટે પદ્માખિ હીરાંરે. ભ૦ ૨

તાસ પાટ ઉવઝાયા સુખંકર, શ્રી કુશલસાગર ધુરંધર,
તત્પટે ઉત્તમસાગરજી સોહે, સવિ પંડિતનાં મન મોહરે. ભ૦ ૩

તાસ પાટ પંકજ સમ જાણો, થયા ન્યાયસાગરજી ભાણોરે
જિનવર ધર્મ બહુ અણુઆણે, કુમતિ વાસનેં ટાલ્યોરે. ભ૦ ૪

શ્રી પુનિમગઢ અધિકો ગાજે, ઢંઢેર શાષા છાજેરે,
શ્રી ભાવપ્રભસૂરિ તપત બિરાજે, વાદિ મદનેં ભાંજેરે. ભ૦ ૫

સંઘે વિનતી ગુરને કહાવી, શિષ્ય મોકલો ચિતમાં ઠરાવીરે
ગુર આદેશેં શિષ્ય પુણ્ય આપ્યા, પુનિમ ગઢ સંઘ મન ભાવ્યારે. ભ૦ ૬

શ્રી પુણ્યરતને વાણી સુંદર, સંઘે કહી અતિ સારીરે
શ્રી જયસાગરજીના કલાથી, નિર્વાણ રચ્યો સુષકારીરે. ભ૦ ૭

શ્રી પુણ્યરતને ગુરપસાયેં પં. ન્યાયસાગર ગુણગાયારે
સંવત સત્તર સત્તાણુંઆ વર્ષે, આશ્વિનવદિરવિવાર સોહાયારે. ભ૦ ૮

પચમિ દિન સંપૂર્ણ કીધો, વિધન રહિત ઉજમાલોરે
ભણુરચેં ગણુરચેં જે સાંભલિરચેં તસ ધર લીલ વિશાલોરે. ભ૦ ૯

—પ્ર૦ જૈ એ. ગૂર્જર કાવ્યસંચય.

(તપગચ્છના મુનિનું વર્ણન પુનિમગચ્છના મુનિ કરે એ ઉદાર
દૃષ્ટાંત આ કાવ્ય પૂરૂં પાડે છે.)

આ કવિના ગુર ભાવપ્રભસૂરિ માટે જીઓ આ પહેલાં નં. ૪૩૦
પૃ. ૫૦૩ કાવ્યનાયક ન્યાયસાગર માટે જીઓ આ પહેલાં નં. ૪૪૬
પૃ. ૫૪૨).

(૯૪૧૬) શંખેશ્વર પાર્થનાથ સ્ત૦ સં. ૧૭૯૭ વૈ. વ. ૪ ગુર
આદિ—

દૂહા.

સુખકર દુખહર ગુણનિધિ, શ્રી ભાવપ્રભસૂરિ;

એહ સુગુર પસાયથી, ગાર્ધસ સ્તવન સત્તર.

ગામ સંખેસર દીપતું, નામ સંખેસર પાસ; ૧
તેહતણો સંબધ જે, તે કહું છું ઉલાસ. ૨
સરસતિ દેવી માતણ, તાહરો સરણો લીધ;
વયણુ વિલાસ દેજે સરસ, જિમ હોઇ કારજ સિદ્ધ. ૩

x

x

x

x

x

અંતે—

સંવત સત્તરસત્તાશુઠ, વૈશાખ વદિ હો ચોખીને ગુરવાર કિ. ૯
શ્રી યાત્ર કરી ભલી લાંતિસુ, સંધજનની હો પુહચી મન આસ.
ભાવપ્રભસરિ શિખ્ય પુણ્ય કહે, મુઝ તૂકા હો સંખેસર પાસ. કિ. ૧૦
શ્રી સંખેસર ગામમાં પુણ્યે રચીયો હો એ તવન રસાલ,
ભણે ગણે જે સાંભણે, તે પામે હો વલી લચ્છિ વિશાલ. કિ. ૧૧
કલસ.

શ્રી સંખેસર પાસ જિનવર દુરિત તિમિર સવિ ખંડણો,
અશ્વસેન રાય કુલતિલક ત્રિભોવન દુખદોહગવિહંડણો;
સકલ સંધ વંછિત પૂરણ સુરદુમથી અધિકો થયો,
શ્રી ભાવપ્રભસરિ શિખ્ય જપે, પુણ્યે સંખેશ્વર લલો.
શંખેસર સ્તવ ૭ કડી.

આદિ—

સુખકારી સંખેસર સેવાળ.

અંતે—

સાહા શ્રી રતનજના સંધને સાથે, યાત્રા કરી સુખ લેવાળ.
ભાવપ્રભસરિ કો પુણ્ય ઇમ જપે સકલ સધ સુખ કરેવાળ.
—ઉપરની બને કૃતિ ૪-૧૫ દા. ૮૩ નં. ૧૨૫ હા.

૪૬૫ મહિમાવર્ધન (કુલવર્ધનસૂરિ શિ.)

(૯૪૨) ધનદત્તરાસ સ. ૧૭૯૬ જેઠ વદ ૫ મંગલ-ખં., લી.

૪૬૫ક ઉદયસાગરસૂરિ (૨) (વિજયગચ્છ-વિજયમુનિ-
ધરમદાસ-ખેમરાજ-વિમલસાગરસૂરિ શિ.)

(૯૪૨ક) મગસી પાર્થનાથ રત્ન

અતે—

શ્રી વિજયગચ્છ મુનિવર અતિ ભલા તત્ર ક. શ્રી નૂનરાજ રૂપિરાયંતો,
શ્રી વિજય મુનીસર જાણીયછ તસ સેવે સુરનર પાય તો. ૫૭
શ્રી ધરમદાસ મુનિ ગુણુભર્યાંતો, શ્રી ખેમરાજ પથ ધારતો,
શ્રી વિમલસાગરસૂરી સેવી તત્ર ક., શ્રી ઉદયસૂરિ સાધારતો. ૫૮
કલશ.

ધય પાસસામી સિદ્ધિગામી માલવદેસઈ જાણીયછ,
મગસિય મડણુ દુરિતખંડણુ નાંમ હિયડછ આણીયછ;
શ્રી ઉદયસાગરસૂરિ પાય પ્રણુમછ અહનિસ પાસ જાણુંદએ,
જિનરાજ આજ દયા દીઠ તું મન હુવઈ આણુંદએ. ૧૯
(પત્ર ૨ પ્ર. કા.)

૪૬૬ સત્યસાગર (ત. લોજસાગર અને રત્નસાગર શિ૦)

(૯૪૩) વજરાજ રાસ સ. ૧૭૯૯ ચોમાસું સુરતમાં.

અતે—

શાંતિનાથ ચરિત્રથી, રચ્યો એ રાસ રસાલ
વજરાજ નરપતિ તણો, અનુપમ ગુણુગણુમાલ.

ઢાલ ૧૬ ભવિજણુ વાંદો ભાવે ગણુધર એ દેશી.
તપગચ્છમંડન દુરિતવિહડણુ, હીરવિજયસૂરિ રાજેજી
આજ લગે પુહવીમંડલમાં, જસતો પડહો વાજેજી
અકબર સાહ અમુર પ્રતિબોધી, જૈન નિસાણુ બખાયા. ૧
તાસ પદ ઉદયાચલ ઉદયો, સૂરિજ જેમ પ્રતાપીજી
વિજયસેન ગુરુ ગુણુમણિ દરિયો, જસ મહિમા જગ વ્યાપીજી

વિજયદેવ ગુરૂ તાસ પટોધર, વિજયપ્રભ સૂરિગયાળ
વિજયરતન ગુરૂ નિજ વિદ્યાયે, વાદી અનેક હરાયાળ.

૨

ક્ષાંત્સાદિક દશ ધર્મ ધુરંધર, વિજયક્ષમા ગુણવતાળ
એકણુ જીભ ગુણ્યા નવિ જાગે, સાયરરયણુ અનંતાળ
તાસ પદ પૂર્વાચલ ઉદયો, ભાનુ સમોવડ તેજેળ
વિજયદયાસૂરિ ગુણુરયણાયર, વાદે ભવિજન હેજેળ.

૩

લક્ષ્મીસાગરસૂરી પરંપર, વિદ્યાસાગર ઉવઝાયાળ
આણુંદંવિમલસૂરિ સંમત શાસન, તપગચ્છ તેજ દીપાયાળ
સહજ વિનય પ્રીતિ જ્ઞાનવદી વીરભાવ સુખદાયાળ
વિનીતસાગર ગુણુ ગિર્યા ધણુવિધિ, તપગચ્છમાંહિ કહાયાળ.

૪

સુગુરૂ વિનીત મહાગુણવંતા, મોટા મહીમા ધારીજી
પાંચ શિષ્ય તેહનાં પરગટ, નામ કહું હિતકારીજી
ધીર ભોજ સુરજ રતનાભિધ, જયંત પંચ ગુરૂભાષજી
તેમાંહિ એક ભોજસાગર ખુધ, પાઠક પદવી પાષજી.

૫

સંવત સતરસેં નિન્નાણુજી, સૂરતિ સહર ચોમાસુંજી
શ્રી પૂજયજી પ્રભુ આપ ગિરાજ્યા, તેહોને રહીયા પાસેજી
આવકના ગુણુ છકવીસ કહીયે, તેહ ગુણુ કરી પૂરોજી
સાહ લાધોજી વિનયવિવેકે, સગલી વાત સન્દરોજી

૬

તેહતણા આગ્રહથી કીધો, વછરાજ નૃપરાસજી
કવિયણુ દેખી કોઇ મત હસજ્યો, જેહવો ખુદ્ધિપ્રકાસજી
સુગુરૂ રત્નસાગર સુપસાયે, રાસ રચ્યો સુવિશાલજી
સત્યસાગર કહે સકલ સંધને, ચાજ્યો મગલમાલજી.

૭

—મુંબઇ બંદરે લિખિતં શ્રી ઉ. સુંદરસૌભાગ્ય ગણિ તત્ સિષ્ય
પડિત શ્રી ૧૯ પં. ખુશાલસૌભાગ્ય ગાં સિષ્ય મુ. રંગસૌભાગ્યેન
લિ. ૬૧-૧૩ લા. નં. ૪૦૧. ખંભાત.

વિક્રમ ૧૮મા શતકની ગદ્યકૃતિઓ.

૫૯૦

અહરમી સહી.

જૈન ગ્રંથોર કવિઓ.

આ શતકમાં અનેલા બાલાવળોથો અનેકનેક છે પણ અહીંતો તે પૈકી તેમની ટીપમાંથી જેનો રમ્યા કે લખ્યા સંવત્ ઉલ્લેખિત કર્યો નજરે પડ્યો તેનો માત્ર નામનિર્દેશ કરેલ છે. આની ટીપ મુખ્યની જૈન-શ્વેતામ્બર કોન્કરન્સ ઓફિસમાં ભંડારનાં નામચાર તૈયાર કરાયેલી મોબૂદ છે. વિશેષમાં પ્રવર્તક કાન્તિવિજય મહારાજશ્રીના વડોદરા તથા છાણીના ભંડારોની ટીપો મળી તેમાંથી જે સાલવાળા મળ્યા છે તેનો પણ નામ નિર્દેશ કર્યો છે.

લખ્યા કે રમ્યા કર્તો

કૃતિ

પત્ર ને ગાથા દાખડો અને તેમાં ભંડારનું સ્થાન

સંવત્

સખ્યા

નંબર

૨. ૧૬૬૫ (?)યશોવિજય

લોકનાલ બા. લ. સં. ૧૭૦૭ ૧૪

લ. ૧૭૦૨

ઉપાસક દશાગ બા.

નં. ૬૬૫

પ્ર. કા. વડો.

૨. ૧૭૦૭ કોમવિજય

કલ્પસૂત્ર બા.

૧૭૪

૬૧-૨૨૫૦

દા. ૧૧

લીં.

પાં

”

૨. ૧૭૦૯ કેશવજી મં.

”

દશાશ્રુતસ્કંધ બા.

૨૦૭

-૨૫૦૦

નં. ૧૦૫૫

અં. (અમ.)

લ. ૧૭૧૦

દશવૈકલિક બા.

૬૫

પ

પ્ર. કા. (વડો).

હા. પાટણ

૨. ૧૭૧૪ કુંવરવિજય

રત્નાકર પંચવિંશતિ બા.

૫

૬૯-

નં. ૧૫૮૦

પ્ર. કા. (વડો).

લ. ૧૭૧૪

દશાશ્રુતસ્કંધ બા.

૧૯-

નં. ૮૩૫

”

”

લ. ૧૭૧૫	પટ્ટપંચાશિકા આ.	૧૬-	નં. ૧૦૮૫	”	પ્ર. ભી. મા.
૨. ૧૭૧૬	જયસોમ નછ કર્મગ્રંથ આ.	૧૩-૭૪૫		પાં	
”	બંધસ્વામિવ કર્મગ્રંથ આ.	૫૭	દા. ૧૯	લો.	
”	કર્મવિપાક ”	૩૧૦-૧૩૯૧૦	નં. ૧૧૮૭	પ્ર કા. (વડો.)	
લ. ૧૭૩૧	કનકસુંદર સ્તાતાધર્મકથાંગ આ.	૬-	નં. ૧૧૧૪	”	
લ. ૧૭૩૨	દાનકુલક આ.		૩૧-૨	લો.	
લ. ૧૭૩૨	કથાણ્ણમદિર સ્તોત્ર આ.	૧૬-૭૭૧		પા.	
૨. ૧૭૩૩	મહાવીરસ્તં આ.	૩૧		ભાવ.	
”	તત્ત્વાર્થ આ.	૫૯	૬૩-૨૦	હા. પાટણુ	
”	જ્ઞાનસાર સ્વોપચ્ચ આ.			લાલન ખાસે	
”	”	૨૨-૩૫૫		પાટણુ	
”	પંચનિગ્રંથી આ.				
”	ની સહાયથી				
૨. ૧૭૧૦	વૃદ્ધિવિનય ઉપદેશમાલા આ.	૧૮૫-	નં. ૮૯૮	પ્ર. કા. (વડો.)	
”	” લ. ૧૭૮૧		દા. ૭૨ નં. ૧૬	લો.	
માનવિનય	નવતત્ત્વ આ.	૨૧-	નં. ૯૯૪	પ્ર. કા. (વડો.)	
”	” લ સં. ૧૭૭૯	૪૩-૧૩૫૦	દા. ૪૧-૩	લો.	
લ. ૧૭૩૬	ચક્રશરણુ આ.	૮	નં. ૬૪૧	”	
”	ઉત્તરાર્ધચયન આ.	૩૪૬-૧૧૦૦૦	નં. ૧૨૧૬	”	

૨. ૧૭૪૪	જાતવિમલ	અખભંપંચાશિકા આ.	૯		પાટણ
૨. ૧૭૪૬	અચૂતસાગર	ધર્મસાગરકૃત સર્વસૂક્તક આ.	૯૨	દા. ૨૦	લીં.
૨. ૧૭૪૮		"	૭૧	"	"
૨. ૧૭૪૮		નવતત્ત્વ આ.	૭-૨૫૦	જે.	જે.
૨. ૧૭૫૪	ગાનવિમલસૂરિ	દેવવંદનાદિ ત્રણ ભાષ્ય આ.	૫૯-૧૭૦૦	દા. ૩૪-૪	લીં.
(૫૮ કે ૬૪)					
"	"	યોગદૃષ્ટિસં આ. લ. સં. ૧૮૧૨	૨૮-૧૦૦૦	દા. ૨૨	લીં.
"	"	પાલિકસૂત્ર આ. તથા સમનય વિવરણ	૧૭૩		પાટણ
"	"	લોકનાલ આ.	૧૧		ખં.
"	"	યશો, કૃત ૩૫૦ ગાથાસ્તં આં	૪૯		અમં
૨. ૧૭૫૬		વૃંદાવૃત્તિ સસ્તયક	૧૪૮-૫૯૭૦	નં. ૮૮૨	પ્ર. કા. (વડો.)
લ. "		લ. સં. ૧૭૭૯			
		આગમોષ્ઠતરી આ.	૧૧		
૨. ૧૭૬૧	ખરતરગચ્છીય...	નવતત્ત્વ આ. લ. સં. ૧૯૦૩	૧૬૭-૩૦૦૦	નં. ૧૩૬૯	"
લ. ૧૭૬૨		યોગશતક આ.	૧૫	દા. ૩૮-૨	લીં.
૨. ૧૭૬૩	સુખસાગર	કલ્પસૂત્ર આ.	૨૨૫-૧૭૬૩	નં. ૧૭૫૪	પ્ર. કા. (વડો.)
"	"	" લ. સં. ૧૮૮૨		દા. ૧૨	લીં.
"	"	દીવાળી " આ.	૪૧	નં. ૩૧૫	પા.
લ. ૧૭૬૩	જિનલ્લેખ	શુભશીલકૃત પૂજ્યપંચાશિકા આ.	૪૦-૧૨૦૦	નં. ૧૦૭૦	પ્ર. કા. (વડો.)
		૨૫-૧૧૫૦		દા. ૩૧-૨૩	લીં.

૨. ૧૭૬૩	જિનહર્ષ	દીવાળી કલ્પ આ. લ. સં. ૧૭૬૫	દા. ૧૧૨-૧૨ પા.
લ. ૧૭૬૬		સંબોધસમતિક્ષા આ.	નં. ૧૦૮૪ પ્ર. કા. (વડો.)
૨. ૧૭૭૨	જિનવિજય	જીવાભિગમ આ.	કોણાય
૨. ૧૭૭૩	સુખસાગર	શ્લો. ૧૪૧૦૦	નં. ૧૧૩૭ પ્ર. કા. (વડો.)
લ. ૧૭૭૪		પાક્ષિક સૂત્ર આ. લ. સં. ૧૮૮૨ ૧૫-	નં. ૭૧૭ "
લ. ૧૭૮૧		યોગસાર ભાષા આ.	નં. ૧૦૭૯ "
લ. ૧૭૮૬	સોમવિમલ	શુણ્વસ્થાનવિચાર ગદ્ય	નં. ૫૦૨ "
		કલ્પસૂત્ર આ. ૨. સં. ૧૬૬૫ ૧૪૩-	નં. ૮૮૦ "
	"	"	નં. ૮૮૧ "
લ. ૧૭૮૮	મેધરાજ	સમવાયંગ સૂત્ર આ.	નં. ૭૩૩ "
લ. ૧૭૮૯		સ્થાનાંગસૂત્ર વાર્તિક-ગદ્ય	નં. ૬૯૫ "
લ. ૧૭૯૧		ભોજપ્રખ્યા આ.	ગો. ના.
લ. ૧૭૯૪	હંસરાજ	દ્રવ્યસંગ્રહ આ.	નં. ૬૬૯ પ્ર. કા. (વડો.)
		"	નં. ૫૧૦ "
લ. ૧૭૯૬		નંદીસૂત્ર આ.	પોથી નં. ૫૭ જૈ. ઓ. ધ.
૨. ૧૭૯૮	ભોજસાગર	રત્નશેખરસૂરિકૃત	પ્રત નં. ૧૬ મુગ્ધ
	(વિનીતસાગરશિ.)	આચારપ્રદીપ આ.	કન્હૈયા લહીઆ
૨. ૧૭૯૯	લક્ષ્મીવિજય	અભિતપ્રભસૂરિકૃત શાંતિનાથચરિત્ર આ.	પાસે અમ.
	(ગંગવિજય-મેધવિજય-ભાણુવિજય શિ)		

લ. ૧૭૯૯ ધૌનઝોકાદશી કથા યા. ૧૩ નં. ૮૫૩
 લ. ૧૭૯૯ દેવચંદ્ર નઝોવીસી સ્વોપસ યા. ૧૩૩-૨૬૦૦ દા. ૨૨ લીં.
 ” ” ૧૦૨ અમ.
 ” નઝિયારસારગદ્ય ૭૪ અમ.
 લ. ૧૭૯૯... ભર્તૃહરી ત્રણુ શતક યા. ૨૭ દા. ૨૮ લીં.
 ૨. ૧૮૦૦ ભાતુવિજય પાર્શ્વનાથચરિત્ર યા. ૪૬૨-૧૯૦૦ નં. ૨૫૫ પ્ર. કા. (વડો).

લ. ” નદીસૂત્ર યા. ૪૯-૨૨૬૫ નં. ૧૭૦૫ ”
 [આ શતકમાં લોકાગમ્હના રત્નસિંહ શિં દેવજી શિષ્ય પ્રસિદ્ધ ધર્મસિંહે પોતાના ગચ્છ માટે ૨૭ સૂત્રપર ટાળા પૂર્યાં. ઉપરાંત ગદ્યમાં સમવાયાંગ સૂત્રની હુંડી વગેરે કૃતિઓ રચી. જન્મ જન્મનગરના દશા-શ્રીમાળી વણિક જિનદાસને ત્યાં તેની શિવા નામની પત્નિથી સં. ૧૬૮૫ માં, દીક્ષા સં. ૧૭૦૦ માં, સ્વ. સં. ૧૭૨૮. તેમણે સં. ૧૭૨૫ ના ક્રાંતિક વદી ૯ સોમવારે ૫૭ હિંદી સવૈયામાં ‘ધર્મસિંહ યાવની’ પદ્ધતિમાં રચી છે. જુઓ ધર્મસિંહ યાવની પ્રં ૨૧૦ વા. મો. શાહ સને ૧૯૧૧.]
 અહારમી સહી. જૈન ગૂર્જર કવિઓ.

જૈન ગૂઝર કવિઓ-ભાગ ૨ જી.

વિક્રમ અઢારમી સદી.

૧ કવિઓની અનુક્રમણિકા.

(નં. ૨૮૮ થી નં. ૪૬૬ ના ૧૭૯ મોટા કવિઓ, અને લગભગ ૩૫ નાના કવિઓ કુલ ૨૧૪ કવિઓ.)

અમૃતચંદ ૩૮૬-૩૫૫

અમયસોમ ૩૦૫-૧૪૨

અમર ૪૬૧-૫૮૨

અમરવંદ ૩૯૮-૩૭૩

અમરવિજય ૩૯૨ખ-૩૬૨

અમીત્યદ ૩૦૬અ-૧૫૨

અમૃતસાગર ૩૬૦-૨૭૧

આણંદ ૨૯૫-૧૨૪

આણ્ણસુનિ ૩૬૬-૨૮૩

આભાળુંદરથી ૩૮૫૫-૩૫૪

આભારવર્ણન ૩૦૭-૧૪૯

ଆମାଳ'ହଧନ ୨୮୮-୧

આનંદસૂરિ ૩૮૮-૩૫૯

ઈંદ્રસૌભાગ્ય ૩૦૪-૧૪૧

ઉત્તમચદ ૩૦૪અ-૧૪૨

ઉત્તમસાગર ૩૦૬-૧૪૭

ઉદ્ધરણ ૪૦૪-૩૮૬

ઉદ્યોગવિજ્ઞ ૩૫૫-૨૫૫

ઉદ્યમસમુદ્ર ૩૫૮-૨૬૮.

843-450

ઉદયસાગરસૂરિ (૧) ૪૫૯-૫૭૪

„ (2) ४३ ५४-५८८

ઉદ્યોગ ૩૨૪-૧૮૬

महद्विजय ४३८-५२३

ऋषभसागर (१) ४०१-३८०

કનકનિધાન ૩૫૬-૨૬૩

કેનકવિલાસ ૩૮૭-૩૫૭

ક્રમલેખ ૪૦૩-૩૮૫

કર્મસિદ્ધિ (૨) ૩૬૧-૨૭૧

કાન્તિવિજય (૧) ૩૨૧-૧૮૧

” (२) ४४०-५२६

अन्तिविमल ४२४-४६८

କାଣ୍ଡାନାମ ୪୭୪୫-୪୪୭

કીર્તિવિજય ૪૨૧૩-૪૬૬

कृतिसागरसूत्रि शि० ३६३-३६३

કીસન (કૃષ્ણદાસ) ૪૨૬-૪૭૨
 કુશલધીર ૩૫૬-૨૫૯
 કુશલસાગર ૩૯૬-૩૬૬,
 ૩૮૫૬-૩૫૪
 કુશલસિંહ ૪૫૩૬-૫૬૦
 કૃષ્ણદાસમુનિ ૪૨૬-૪૭૨
 કેશવદાસ ૩૮૫૬-૩૫૪,
 ૩૯૬-૩૬૬
 કેસર ૪૪૧-૫૩૩
 કેસરકુશલ ૩૧૩-૧૫૮,
 ૩૧૮-૬૭૪
 કેસરવિમલ ૪૧૩-૪૪૨
 ક્ષમાસાગર ૩૬૫૫-૨૮૩
 ખેતો ૩૬૭-૨૮૬
 ખેમચંદ ૪૧૬૬-૪૫૫
 ગજકુશલ ૩૧૦-૧૫૩
 ગજવિજય ૪૪૯-૫૫૩
 ગંગમુનિ (ગાગજી) ૪૧૯-૪૫૯
 ગંગાવિજય ૪૩૬-૫૧૭
 ગાંગજી ૪૧૯-૪૫૯
 ગુણવિલાસ ૪૬૩-૫૮૪
 ગુણસાગર ૩૪૦-૨૨૮
 ગોડીદાસ ૪૧૧-૪૨૪
 ચતુર ૪૩૪-૫૧૫
 ચાંદ્રવિજય (૧) ૩૭૫-૩૦૨
 „ (૨) ૩૭૬-૩૦૩
 જયરંગ ૩૧૫-૧૬૫
 જયસાગર ૩૬૯-૨૯૧

જયસોમ ૨૯૭-૧૨૬
 જયવંતસાગર ૪૧૪૬-૪૪૭
 જિનદત્તસૂરિ ૩૪૬-૨૪૩
 જિનદાસ ૩૨૫-૧૮૭
 જિનદેવસૂરિ ૩૪૫-૨૪૩
 જિનરંગ ૩૬૧૬-૨૭૩
 જિનવિજય (૧) ૩૭૩-૨૯૭
 „ (૨) ૪૦૭-૪૨૦
 „ (૩) ૪૫૬-૫૬૩
 „ (૪) ૪૫૮-૫૬૭
 જિનસુખસૂરિ ૪૩૫-૫૧૬
 જિનસુન્દરસૂરિ ૪૨૦-૪૬૨
 જિનહર્ષ ૨૯૩-૮૧
 જિતેન્દ્રસાગર ૪૫૦-૫૫૫
 જીતવિજય ૩૪૯-૨૪૬
 જીવરાજ ૩૯૨ગ-૩૬૨
 જીવસાગર ૪૨૫-૪૭૧
 જ્ઞાનકીર્તિ ૩૭૭૬-૩૦૬
 જ્ઞાનકુશલ ૩૧૯-૧૭૪
 જ્ઞાનવિજય ૪૪૪-૫૩૭
 જ્ઞાનવિમલસૂરિ (નયવિમલ)
 ૩૭૮-૩૦૮
 જ્ઞાનસાગર (૧) ૨૯૨-૫૭
 „ (૨) ૩૯૪-૩૬૪
 „ (૩) ૪૫૯-૫૭૪
 જ્ઞાનસાગર શિ. ૩૯૫-૩૬૪
 ઝાંઝણ્યતિ ૪૨૧-૪૬૬
 તત્ત્વવિજય (૧) ૩૩૯-૨૨૪

તત્ત્વહંસ ૩૬૩-૨૭૫
 તિલકચંદ ૩૯૨-૩૬૧
 તિલકસાગર ૩૨૨-૧૮૩
 તિલકસૂરિ ૪૫૨-૫૫૮
 તેજમુનિ ૨૯૯-૧૩૦
 તેજપાલ ૩૭૭-૩૦૫
 તેજસિંહ (૧) ૩૭૪-૩૦૦
 " (૨) ૪૨૩-૪૬૮
 ત્રિલોકસિંહ ૪૬૦-૫૮૧
 દયાતિલક ૩૮૩-૩૫૦
 દ્વાનવિજય ૪૧૪-૪૪૫
 દીપસૌભાગ્ય ૩૯૭-૩૬૯
 દીપ્તિ(પ)વિજય (૧) ૪૦૫-૪૧૫
 દેવચંદ્ર ૪૨૭-૪૭૩
 દેવવિજય (૧) ૩૧૩અ-૧૫૮
 " (૨) ૩૮૨-૩૪૯
 " (૩) ૪૨૯-૫૦૦
 ધર્મમંદિર ૩૪૪-૨૩૪
 ધર્મવર્દન ૩૮૦-૩૩૯
 ધર્મસિંહ " "
 નયનશેખર ૩૮૪-૩૫૧
 નયનપ્રભોદ ૩૦૯-૧૫૨
 નયવિમલ (જ્ઞાનવિમલ)
 ૩૭૮-૩૦૮
 નિત્યલાલ ૪૪૫-૫૩૭
 નિત્યવિજય ૩૭૩ક-૨૯૯
 નિત્યસૌભાગ્ય ૩૬૫-૨૭૯
 નેમવિજય ૪૧૬-૪૪૯

નેમિદાસશ્રાવક ૪૨૨-૪૬૭
 ન્યાયસાગર ૪૪૬-૫૪૨
 પદ્મ ૩૦૨-૧૩૯
 પદ્મચંદ્ર ૩૧૧-૧૫૫
 પદ્મનિધાન ૩૭૨-૨૯૬
 પદ્મવિજય (૨) ૩૧૨-૧૫૮
 પરમસાગર ૩૩૭-૨૧૭
 પુણ્યરત્ન (૨) ૪૬૪-૫૮૫
 પુણ્યવિલાસ ૪૪૩-૫૩૬
 પ્રીતિસાગર ૪૧૦-૪૨૪
 પ્રેમચંદ્ર ૪૪૨ક-૫૩૬
 ખાલ ૪૦૮-૪૨૧
 ભાનુ(ણ)વિજય ૩૮૬ક-૩૫૬
 ભાવરત્ન (૨) } ૪૩૦-૫૦૩
 ભાવપ્રભસૂરિ }
 મતિકુશલ ૩૫૭-૨૬૫
 મતિસાગર ૨૯૧-૫૬
 મતિસાર ૨૯૨ક-૮૦
 મહિમાઉદય ૩૨૮-૧૯૩
 મહિમાવર્દન ૪૬૫-૫૮૭
 મહિમાસૂરિ ૩૨૯-૧૯૫
 મહેશ ૩૪૧ક-૨૩૦
 માણિકસાગર (?) ૩૬૯ક-૨૯૪
 માણિકવિજય (૧) ૪૫૧-૫૫૭
 " (૨) ૪૫૭-૫૬૭
 માન ૩૬૫ક-૨૮૨
 માનવિજય (૧) ૨૯૮-૧૨૮
 " (૨) ૩૩૫-૨૦૯

„ (૩) ૩૪૩-૨૩૨

„ (૪) ૩૫૩-૨૫૩

માનસાગર ૩૩૮-૨૨૦

માહાવજી ૩૧૭-૧૭૧

મેઘવિજય ૩૨૬-૧૮૮

મેરલાલ ૩૧૭-૧૭૧

મેરવિજય ૩૨૭-૧૯૦

મોહનવિજય ૪૧૨-૪૨૮

યશોનંદ ૩૪૨-૨૩૦

યશોવર્દન ૪૦૦-૩૭૮

યશોવિજયજી ૨૯૦-૨૦

રંગવિજય ૪૪૮-૫૫૨

રંગવિલાસ ૪૪૨-૫૩૪

રઘુનાથ ૪૫૮૬-૫૭૩

રાજસાર ૩૧૬-૧૬૯

રાજહર્ષ ૨૯૬-૧૨૫

રામચંદ ૩૭૭૫-૩૦૭

રામવિજય (૧) ૪૩૭-૫૨૧

„ (૨) ૪૪૭-૫૪૬

રાયચંદ (૨) ૪૬૨-૫૮૪

રૂચિરવિમલ ૩૮૫-૩૫૨

લક્ષ્મણ (૨) ૪૧૫-૪૪૮

લક્ષ્મિરાત ૩૯૦-૩૬૦

લક્ષ્મિવલ્લભ ૩૪૭-૨૪૩

લક્ષ્મિવિજય ૩૫૨-૨૫૧

લક્ષ્મિવિનય ૪૧૭-૪૫૬

લક્ષ્મિસુરિ ૩૯૧-૩૬૧

લખિંધરજી ૩૦૭૫-૧૫૦

લખિંધવિજય (૧) ૨૯૪-૧૧૯

„ (૨) ૪૧૮-૪૫૮

લખિંધસાગર (૨) ૪૩૩-૫૧૪

લખિંધોદય ૩૦૦-૧૩૪

લાધાશાહ ૪૨૮-૪૯૬

લાભવર્દન ૩૩૬-૨૧૦

લાલચંદ ૩૩૬-૨૧૦

વલ્લભકુશલ ૪૩૯-૫૨૪

વિજયસુરિ ૩૫૧-૨૫૧

વિદ્યારંધ્રિ ૩૧૪-૧૫૯

વિનયચંદ ૪૦૯-૪૨૩

વિનયવિજય ૨૮૯-૪

વિનયલાભ ૩૮૧-૩૪૬

વિનીતકુશલ ૩૩૩-૨૦૪

વિનીતવિજય ૩૬૯-૨૯૩

વિનીતવિમલ ૪૦૧૬-૩૮૩

વિમુખવિજય ૩૬૪-૨૭૮

વિમલવિજય ૪૦૫૬-૪૧૭

વિવેકવિજય (૨) ૩૬૨-૨૭૩

વીરજી ૩૫૪-૨૫૩

વીરવિજય ૩૦૧-૧૩૮

વીરવિમલ ૩૩૦-૧૯૬

વૃદ્ધિવિજય (૧) ૩૦૮-૧૫૦

„ (૨) ૩૫૯-૨૭૦

વેણીરામ ૪૩૧-૫૧૧

શાંતસૌભાગ્ય ૪૫૫-૫૬૨

શાંતિદાસ ૩૬૮-૨૯૦

શીલવિજય ૩૯૯-૩૭૪

શુભવિજય (૨) ૩૨૦-૧૭૯

સલસાગર ૪૬૬-૫૮૮
સમયકીર્તિ ૩૪૧-૨૨૮
સુખસાગર (૧) ૩૬૮-૨૮૭
" (૨) ૪૩૨-૫૧૩
સુમતિરંગ ૩૩૧-૧૯૭
સુમતિવલ્લભ ૩૩૨-૨૦૨
સુમતિવિજય ૪૦૨-૩૮૩
સુમતિહંસ ૩૦૩-૧૪૦
સુરજી ૩૩૪-૨૦૬
સુરવિજય ૩૭૧-૨૯૪

સૌભાગ્યવિજય (૧) ૩૨૦૬-૧૮૦
" (૨) ૪૦૬-૪૧૮
હરખચંદસાધુ ૩૮૯-૩૫૯
હસ્તિરચિ ૩૨૩-૧૮૪
હિમ્મત ૪૦૬૬-૪૧૯
હીરઆવક ૩૫૦-૨૪૮
હીરાણંદ આવક ૩૫૦-૨૪૮
હેમરાજઆવક ૩૪૮-૨૪૬
હેમસૌભાગ્ય ૩૭૯-૩૩૮
હંસરત્ન ૪૫૪-૫૬૧

૨. કૃતિઓની અનુક્રમણિકા.

અગાડત યો. ૯૨૪-૫૬૨
અન્નપુત્ર રાસ ૬૪૫-૧૨૧
અન્નિતસેન કનકાવતી રાસ
૬૨૪-૧૦૦
+અધ્યાત્મકલ્પદ્રુમ યો. ૯૦૧-૫૩૪
+અધ્યાત્મસારમાત્રા ૮૬૩-૪૬૭
અનિરૂદ્ધ હરણુ ૭૫૫-૨૯૧
અમયકુમાર રાસ ૬૩૧-૧૦૮
+ " ૮૫૬-૫૪૬
અમરકુમારચરિત્ર રાસ ૭૨૦-૨૪૩
અમરકુમાર સુરસુદરી રાસ
" " ૬૮૦-૧૮૬
" " ૭૮૦-૩૪૧
અમરદત્ત મિત્રાનંદ રાસ ૬૧૭-૯૪
" " ૭૦૪-૩૩૯

અમરસેન જયસેનરાસ ૬૩૨-૧૦૯
અમરસેન વૈરસેન યો. ૬૭૦-૧૬૫
" ૭૭૮-૩૪૦
" ૮૬૮-૪૭૨
અમૃતમુખી યો. ૭૨૬-૨૪૮
અમ્બડ રાસ ૮૮૫-૫૦૯
+અર્હન્તક રાસ ૬૪૭-૧૨૪
" ૬૬૪-૧૫૨
+અશોકચંદ્ર રોહિણીરાસ ૭૭૦-૩૨૫
અષ્ટપ્રકારી પૂજારાસ ૮૦૮-૩૮૯
આગમસાર ગદ્ય પૃ. ૪૮૨
આત્મમદ્ધપ્રકાશ ૭૧૫-૨૪૨
+આર્દ્રકુમાર યો. ૫૯૭-૭૬
+આનંદમંદિર રાસ ૭૬૮-૩૨૦

આરામશોભા રાસ ૬૩૯-૧૧૩	ગુણનિનરસ -૮૮૬-૫૧૨
આષાઢભૂતિ રાસ ૫૯૩-૬૮	ગુણમંજરીવરદત્ત ચો. ૮૦૪-૩૮૦
દંડભાનુપ્રિયારાસ ૭૫૨-૨૮૭	+ગુણવર્મા રાસ ૯૩૬-૫૭૭
ધલાચીકુમાર ચો. ૫૮૭-૭૧	ગુણવલી રાસ ૮૨૯-૪૨૦
+ઉત્તમકુમાર રાસ ૬૧૫-૯૦	” ૯૧૮-૫૫૪
” ૬૪૪-૧૧૯	ગુરુરાસ (ઐ) ૭૬૨-૩૦૬
” ૭૪૫-૨૭૫	ગૌતમરાસ ૭૫૪-૨૯૦
” ૮૩૪-૪૨૩	+ચંદ્રકેવલી રાસ ૭૬૮-૩૨૦
ઉપદેશરત્નકોશ ચો. ૭૨૬-૨૪૮	ચંદનઆલા ચો. ૭૦૬-૨૨૮
ઋપિદત્તા ચો. ૮૩૮-૪૨૪	ચંદન મલયાગિરિ ચો. ૬૦૨, ૮૧,
કન્યા ૯૦૦ ચો. ૧૦૬-૮૩	” ૬૧૮-૯૪
+કચવન્ના (કૃતપુણ્ય)રાસ ૬૭૧-૧૬૫	” ૬૫૫-૧૪૦
કર્પૂરવિજય રાસ (ઐ.) ૯૨૫-૫૬૩	” ૭૮૬-૩૫૫
+કર્મવિપાક રાસ ૭૩૧-૨૫૩	” ૮૦૨-૩૭૮
કલ્પવૃક્ષ્યાન ૭૭૧-૩૨૮	” ૮૮૯-૫૧૫
+કાન્હડ કઠિયારા રાસ ૭૦૩-૨૨૨	” ૯૦૦-૫૩૩
કામધટ રાસ ૮૫૪-૪૫૩	ચંદ્રરાગ રાસ ૬૫૧-૧૩૦
+કુમારપાળ રાસ ૬૧૬-૯૦	” ૬૬૯-૩૧૪
કુંભધ્વજ કુમારરાસ ૬૭૨-૧૬૯	+ ” ૮૪૫-૪૩૮
” ૭૪૦-૨૬૮=૯૨૧-૫૬૦	ચંદ્રશેખા રાસ ૬૭૩-૧૭૧
+કુસુમશ્રી રાસ ૮૯૨-૫૧૯	” ૭૩૯-૨૬૫
+ક્ષેમાવિજય રાસ (ઐ) ૯૨૬-૫૬૪	ચમ્પક રાસ ૭૮૨-૩૪૯
ખંભાત તીર્થમાળા ૫૮૪-૫૬	ચિત્રસંભૂતિ ચો. ૫૮૯-૬૪
+ખેમા હડાલીઆ રાસ (ઐ.)	ચિત્રસેન પદ્માવતી રાસ ૬૭૯-૧૮૪
૭૯૦-૩૬૦	” ૭૯૮-૩૬૯
ગાજસિંહ કુમાર રાસ ૮૯૧-૫૧૭	+જગદુપ્રમંથ ચો ૬૬૮-૧૫૮=
ગાજસિંહ રાસ ૬૭૬-૧૭૯	૬૭૪-૧૭૪
ગણિતમાર ૭૪૯-૨૮૩	જંબૂકુમારરાસ ૮૭૯-૪૯૭
ગુણકરંડ ગુણવળી રાસ ૬૨૫-૧૦૩	+જંબૂપૃથ્વા રાસ ૭૩૧-૨૫૩
” ૬૬૫-૧૫૩	

+જાંબુરાસ	૫૬૭-૪૦
જાંબુરાસ	૬૩૫-૧૧૨
"	૬૬૬-૧૫૫
"	૬૮૯-૧૯૭
"	૭૬૦-૩૦૩
+ "	૭૬૫-૩૧૫
"	૮૦૭-૩૮૬
જયવિજય પ્રગંધ	૭૫૮-૨૯૭
જયસેન કુમારરાસ	૯૧૭-૫૫૩
જિતારી રાસ	૬૫૨-૧૩૨
જીવવિચાર રાસ	૬૫૬-૧૪૧
+જેસલમેર ચૈત્યપાટી	૮૯૦-૫૧૬
જ્ઞાનકલા ચો.	૬૯૦-૧૯૭
+તીર્થમાળા	૮૦૧-૩૭૪
+ " સ્ત.	૮૨૮-૧૮૮
તેજપાળ રાસ	૯૧૧-૫૪૬
તેજસાર રાસ	૮૫૫-૪૫૪
ત્રિભુવનકુમાર રાસ	૬૬૧-૧૪૭
આવચ્ચા શુકસેલગ ચો.	૬૪૮-૮૨૫
દયાદીપિકા ચો.	૭૧૨-૨૩૬
દેવરાજ વચ્છરાજ ચો.	૭૮૧-૩૪૬
"	૭૮૭-૩૫૭
+દ્રવ્યગુણપર્યાય રાસ	૫૫૭-૨૮
+દ્રવ્યપ્રકાશ ભાષા	૮૭૧-૪૮૦
ધનદત્ત રાસ	૯૪૨-૫૮૭
ધન્નાચારિત્ર ચો.	૬૦૦-૭૯
"	૬૦૧ગ-૮૦
"	૭૧૮-૨૪૩
"	૭૫૧-૨૮૬

"	૭૬૦-૩૦૨
"	૭૮૩-૩૫૦
"	૮૩૦-૪૨૧
"	૮૬૦-૪૫૨
"	૯૩૩-૫૬૯
ધમ્મિલરાસ	૫૮૬-૫૯
ધર્મદત્ત ઋષિરાસ	૯૧૨-૫૪૬
ધર્મદત્તધર્મવતી ચો.	૯૩૭-૫૮૧
ધર્મબુદ્ધિ પાપબુદ્ધિરાસ	૬૯૯-૨૧૫
+ "	૮૧૬-૪૦૬
"	૮૫૪-૪૫૩
+દયાનદીપિકા ચો.	૮૭૦-૪૭૮
દયાનામૃતરાસ	૮૩૫-૪૨૩
દેવજીભુજગકુમાર ચો.	૮૮૮-૫૧૪
નન્દનત્રીશી	૭૪૭-૨૭૯
નન્દિષેણુ રાસ	૫૯૫-૭૧
"	૭૧૭-૨૪૩
નયચક્રરાસ	૭૨૩-૨૪૬
નયચક્રસાર ગદ્ય પૃ.	૪૮૪
+નયવિચાર રાસ	૭૦૯-૨૩૨
+નર્મદાસુદરી રાસ	૬૮૫-૧૯૩
"	૮૪૦-૪૨૮
નવકાર રાસ	૬૧૨-૮૭
"	૭૦૮-૨૩૦
"	૭૧૬-૨૪૨
"	૮૧૦-૩૯૫
"	૮૩૯-૪૨૪
+નવપદ પૂર્ણ	૮૭૩-૪૮૭
+નવવાડ સ.	૮૧૧-૩૯૮
નલાયણુ	૫૯૯-૯૯

+ નેમરાજુલ આરમાસ ૮૮૦૬-૫૦૦	મંગલકલશ રાસ ૭૩૪-૨૫૭
+ " ૮૮૦૫-૫૦૦	" ૭૪૬-૨૭૮
+ " ૮૮૧૬-૫૦૩	+ " ૮૨૬-૪૧૫
+ ન્યાયસાગર રાસ (ઐ.) ૯૪૧-૫૮૧	મત્સ્યોદ્ધર રાસ ૬૦૫-૮૩
પુત્રોપાખ્યાન યો. ૭૪૮-૨૮૧	" ૭૮૫-૩૫૨
પદ્મિની ચરિત્ર ૬૫૩-૧૩૪	મયણુદેહી રાસ ૮૩૬-૪૨૩
પરદેશી રાગ રાસ ૫૯૪-૭૦	મલયચરિત્ર ૯૦૩-૫૩૭
" ૭૯૨-૩૬૧	મહાગલ મલયસુંદરી રાસ
પરમાત્મ પ્રકાશ યો. ૭૧૪-૨૪૦	૬૨૬-૧૦૫
પાંચ ઈન્દ્રિય યો. ૮૩૨-૪૨૧	" ૮૧૩-૩૯૯
પાંડવ ચરિત્ર યો. ૭૦૦-૨૧૫	+ " ૮૯૮-૫૨૬
પાર્શ્વનાથ પ્રબંધ ૬૭૫-૧૭૪	+ મહિપતિરાગ ને મતિસાગર
પુણ્યસાર ૬૫૪-૧૩૯	પ્રધાન રાસ ૮૨૪-૪૧૨
પુન્યપાલ ગુણસુંદરીરાસ ૮૪૪-૪૩૮	+ માનતુંગ માનવતીરાસ ૬૬૦-૧૪૭
પ્રબોધચિંતામણી રાસ ૬૯૦-૧૯૭	" ૮૪૨-૪૩૫
+ " ૭૧૩-૨૩૭	" ૯૦૨-૫૩૬
પ્રશ્નોત્તર યો. ૮૬૧-૪૬૨	મુનિપતિ ચરિત્ર ૭૧૧-૨૩૪
+ આરતત્રયહથ રાસ ૭૬૬-૩૧૮	" ૮૦૯-૩૯૩
આરત રાસ ૮૧૨-૩૯૮	મૃગાંકુષેષા રાસ ૬૨૨-૯૯
બુદ્ધિવિમલ મતીરાસ ૮૮૪-૫૦૭	" ૭૪૪-૨૭૩
બુદ્ધિસેન યો. ૯૨૦-૫૫૮	મોહવિવેક રાસ ૬૯૦-૧૯૭
+ બ્રહ્મચર્ય નવવાડ સ. ૮૧૧-૩૯૮	+ " ૭૧૩-૨૩૭
+ ભક્તામરસ્તોત્ર ભાષા ૭૨૪-૨૪૬	યશોધર રાસ ૮૧૪-૪૦૧
ભાવિનીકર્મરેષા રાસ ૬૮૮-૧૯૬	ચોગરત્નાકર યો. ૭૮૪-૩૫૧
+ ભીમથ યો. (ઐ.) ૭૯૩-૩૬૩	રણસિંહ રાજર્ષિરાસ ૭૬૯-૩૨૪
+ ભુવનભાનુદેવકી રાસ ૮૧૮-૪૦૭	રતનહાસ યો. ૭૧૯-૨૪૩
ભોજચરિત્ર યો. ૭૩૭-૨૬૦	+ રતનકીર્તિસૂરિ યો. (ઐ) ૭૬૯-૩૨૪
" ૭૪૮-૨૮૧	

રતનચૂડ રાસ	૬૨૯-૧૦૮
+ " "	૭૩૮-૨૬૩
" "	૭૬૧-૩૦૫
રતનપંચવીસી રતનચૂડરાસ	
	૭૬૧-૩૦૫
રતનપાળ રાસ	૭૫૬-૨૯૪
+ " "	૮૪૨-૪૩૨
રતનસાર તેજસાર રાસ	૮૫૯-૪૫૯
રતનસાર રાસ	૬૩૩-૧૧૦
રતનસિંહ રાજધિરાસ	૬૧૨-૮૭
રતનગુંદરી રાસ	૭૫૨-૨૮૭
રસરતનાકરરાસ	૮૨૩-૪૧૦
+રોજસાગરસૂરિ રાસ (ઐ)	
	૬૭૮-૧૮૩
" "	૭૭૭-૩૩૮
રાજસિંહ કુમાર રાસ	૭૦૮-૨૩૦
" "	૮૧૦-૩૯૫
" "	૮૩૯-૪૨૪
રાજસિંહ રાજવતી રાસ	
	૮૩૯-૪૨૪
રાત્રિભોજન પરિહારક રાસ	
	૬૩૩-૧૦૯
" " ચો.	૭૨૨-૨૪૫
" " રાસ	૭૪૨-૨૭૧
" " ચો.	૮૦૬-૩૮૫
રામચંદ્ર લેખ પદ્મ-૬૭	
રૂપસેનકુમાર રાસ	૮૮૧-૫૦૧

રોહિણીરાસ	૭૩૩-૨૫૭
" "	૭૪૩ ૨૭૧
+ " "	૭૭૦-૩૨૫
" "	૮૯૫-૫૨૩
+સદ્ગીસાગરસૂરિ નિર્વાણરાસ (ઐ)	
	૮૧૪-૫૫૦
લલિતાંગ રાસ	૮૪૯-૪૪૫
લીલાધરરાસ (ઐ.)	૬૯૪-૨૦૬
લીલાવતી ચો.	૬૫૬-૧૪૪
" " રાસ	૬૯૮-૨૧૩
" " "	૭૩૬-૨૫૯
+લીલાવતી સુમતિવિલાસ રાસ	
	૮૧૫-૪૦૪
વંકચૂડરાસ	૮૪૮-૪૪૪
વજરાજ ચરિત્રરાસ	૮૫૩-૪૫૧
વજરાજ દેવરાજ ચો.	૭૮૧-૩૪૬
" "	૭૮૭-૩૫૭
વજરાજ રાસ	૯૪૩-૫૮૮
વસ્તુપાળ તેજપાળ રાસ	૬૮૩-૧૯૦-
વિક્રમચરિત્ર (લીલાવતી) ચો.	
	૬૫૯-૧૪૪
વિક્રમ ચો.	૬૯૬-૨૧૦
વિક્રમાદિત્ય કનકાવતી રાસ	
	૮૬૭-૪૬૮
" " ચરિત્ર	૬૯૫-૨૦૯
" " પચ્છંડ ચો.	૭૨૧-૨૪૩.
" " રાસ	૭૦૧-૨૧૭
" " શનિશ્વર ચો.	૭૭૬-૩૪૧
" " સુત વિક્રમસેનરાસ	
	૭૦૨-૨૨૦

વિક્રમસેન ખાપરા ચો. ચો.

૬૦૬-૮૩, ૬૫૮-૧૪૩

+વિજયદેવ નિર્વાણરાસ (ઐ)

- ૬૮૨-૧૮૮

+વિજયરત્નસુરિ રાસ (ઐ.)

૮૯૪-૫૨૩

વિદ્યાવિલાસ રાજ ચો. ૬૦૩-૮૨

અને પૃ. ૯૭

„ ૮૦૦-૩૭૩

„ ૮૦૩-૩૮૦

+વિદ્યાભાગરસુરિ રાસ (ઐ)

૯૦૬-૫૪૧

વિનોદવિલાસ રાસ ૮૧૩-૩૯૯

+વીરજિનવર નિર્વાણ ૮૭૬-૪૮૮

વીરભાણુ ઉદયભાણુ રાસ

૭૯૭-૩૬૬

+વીસ સ્થાનકનો રાસ ૬૨૧-૯૮

+વૃદ્ધિવિજયગણિ રાસ (ઐ)

૮૮૭-૫૧૩

+વૃદ્ધિસાગરસુરિ રાસ (ઐ.)

૭૯૯-૩૭૧

વૈદર્ભી ચો. ૬૫૭-૧૪૨

+વ્યાપારી રાસ ૬૮૧-૧૮૭

શત્રુજય તીર્થોદ્ધાર રાસ ૮૧૭-૪૦૭

+શત્રુજય માહાત્મ્ય રાસ ૬૨૭-૧૦૬

શનીશ્વર વિક્રમ ચો. ૭૭૯-૩૪૧

શાન્તિનાથરાસ ૫૮૮-૬૩

+ „ ૯૧૩-૫૪૬

શામ્ભુપ્રદુમ્ન રાસ ૬૦૧-૭૯

શિવચંદ્ર રાસ (ઐ.) ૮૮૦-૪૯૮

શીલપ્રકાશરાસ ૬૬૭-૧૫૮

શીલવતી રાસ ૬૩૦-૧૦૮

+ „ ૮૫૧-૪૪૯

+શુકરાજ રાસ ૫૮૫-૫૭

„ ૬૧૦-૮૫

શ્રીનિર્વાણરાસ (ઐ.) ૬૯૨-૨૦૨

+શ્રીપાલ રાસ ૫૫૫-૧૭

શ્રીપાલ રાસ ૫૯૬-૭૩

„ ૬૧૧-૮૬

„ ૬૧૩-૮૮

„ ૬૫૦-૧૨૮

„ ૬૮૪-૧૯૨

„ ૭૨૯-૨૫૧

„ ૭૩૨-૨૫૫

„ ૭૫૫-૨૯૪

„ ૭૮૯-૩૫૯

„ ૯૩૧-૫૬૭

શ્રેણિકરાસ ૮૯૬-૫૫૪

+સત્યવિજય નિર્વાણરાસ ૬૨૮-૧૦૭

સદેવંત સાવલિંગા રાસ ૯૦૫-૫૩૮

સનતચક્રી રાસ ૫૯૮-૭૭

+સમકિતના છ સ્થાન ચો. ૫૬૨-૩૪

સાગરદત્ત રાસ ૭૨૭-૨૪૯

સાધુવદના ૭૬૩-૩૧૦

સુદર્શનશેક રાસ ૬૨૩-૧૦૦,

„ ૯૩૯-૫૮૩

સુપ્રતિષ્ઠ ચો. ૯૩૮-૫૮૨

સુભદ્રા સતી રાસ ૮૮૩-૫૦૫

સુમંગલાચાર્ય ચો. ૮૫૮-૪૫૮

સુરપ્રિય કુમાર રાસ	૭૯૧-૩૬૧	હરિકેશી સાધુસંઘી	૬૯૧-૨૦૧
સુરસુંદરી અમરકુમાર રાસ	૬૮૦-૧૮૬	હરિબલ માધી રાસ	૬૨૦-૯૬
"	૭૮૦-૩૪૧	"	૮૮૨-૫૦૪
"	૭૮૮-૩૫૯	" રાસ	૭૨૫-૨૪૬
+સુરત ચૈલપરિપાટી	૮૭૯ ક-૪૯૭	હરિવાહન ચો	૮૬૨-૪૬૬
સૂર્યયશાનો રાસ	૮૨૫-૪૧૨	" રાગ રાસ	૮૪૧-૪૩૦
+સ્નેનાત્ર પૂજા	૮૭૨-૪૮૬	હરિવંશ ચરિત્ર	૭૫૦-૨૮૪
+સ્નેથાનક ૨૦ રાસ	૬૨૧-૯૮	" ચો	૮૩૧-૪૨૧
+સ્નેથૂલભદ્ર નવરસો	૫૯૧-૬૬	" રાસ	૮૨૩-૪૧૦
" રાસ	૮૦૮ ક-૩૯૧	હરિશ્વર રાસ	૬૧૯-૯૫
		+હિમચદ્રગણિ રાસ (ચૈ)	૮૯૭-૫૨૫

૩ નાની કૃતિઓની અનુક્રમણિકા.

અક્ષર બત્રીશી	૭૦૭ ક-૨૩૦	+અધ્યાત્મ શુદ્ધ પૃ.	૫૦૯
+ " ૮૨૮ ક-૪૧૯		અધ્યાત્મઆવની	૭૪૩ ક-૨૭૩
અગ્નિભૂતિ ભાસ	૫૬૪ ખ-૩૮	+અધ્યાત્મ સારમાલા	૮૬૩-૪૩૭
અગિયાર અંગ સ્વા.	૫૬૦-૩૨,	અનંત જિન સ્ત.	પૃ. ૫૫૬
	૮૮૭-૪૨૩,	અનાથી મુનિ સ.	પૃ. ૨૫૮
અંગોપાંગ સ. પૃ.	૫૩૫	+અમૃતવેદી સ.	૫૭૭ ક-૪૯
અંજનાસુંદરી સ.	પૃ. ૩૦૯	અવંતિ સુકુમાલ સ.	૬૧૪-૮૯
+અંદાર પાપસ્થાનક સ.	૫૭૭-૪૯	" ચોદાલીઈ	૯૩૯ ક.-૫૮૪
+અમ્હી દ્વીપ સ.	૭૮૦ (૩)-૩૪૫	અષ્ટ પ્રકારી પૂજા	૭૯૬-૩૬૫
અતિચાર સ્ત.	૭૫૫-૨૯૩	+અષ્ટ પ્રવચનમાત સ.	પૃ. ૪૯૩
અતિશય ૩૪ છંદ પૃ.	૫૮૧	અષ્ટમી સ્ત.	૮૮૯ ધ-૫૩૨
અધ્યાત્મ ગીતા.	૫૫૨-૧૫,	અષ્ટાષ્ટ સ્ત.	પૃ. ૪૪૫
+ " ૮૭૫-૪૮૮		આકં શુશુ સ.	પૃ. ૩૩૪

+આઠ દષ્ટિ સ. ૫૬૬-૩૯

આઠમદ સ. પૃ. ૨૩૩

આઠ રૂચિ સ. પૃ. ૫૯૪

આત્મહિતશિક્ષા પૃ. ૪૯૦

આદિનાથ વિનતિ ૫૫૦ ક-૧૪

+આદિનાથ શલોકો ૮૦૪ક-૩૮૩

આન્તરાસ્ત ૭૫૮ ખ-૩૦૦

+આનંદધન અષ્ટપદી ૫૭૯-૫૧

આશુરાજ સ્ત. ૯૦૧ ક-૫૩૬

આર્ચિલ સ્ત, ૫૫૦ ગ-૧૫

આરા છતી એ. ૮૫૦-૪૪૮

+આરાધના સ્ત. ૫૪૮-૧૨

આશોયણ સ્ત ૭૮૦ છ-૩૪૬

+આવશ્યક છ સ્ત ૫૪૯-૧૩,
પૃ ૫૮૧

આષાઢભૂતિ સ. પૃ. ૫૦૯

ઈંદ્રભૂતિ ભાસ ૫૬૪ ખ-૩૮

ઉત્તરાધ્યયન ૩૬ સ. ૭૩૫-૨૫૮

ઉપદેશ આવની ૮૩૯-૪૭૨

+ઉપધાન સ્ત. ૫૪૬-૧૦

ઋષિબ્રહ્મી પૃ. ૧૧૮

ઋષભ સ્ત. ૫૮૨ક-૫૭, ૬૦૧ ખ-

૮૦, પૃ. ૩૦૧, પૃ. ૫૩૨

+એકવીસ પ્રકારી પૂજા ૭૯૫-૩૬૪

એકસો એવીસ અતિયાર સ્ત.

૭૫૫-૨૯૩

એકાદશાંગ સ્થિરિકરણ સ.

૭૫૮ ક-૨૯૯

એકાદશી સ્ત ૮૯૯ ક-૫૩૦

કર્મસ્તવન ૮૪૯ ક-૪૪૭

કલ્યાણમંદિર સ્તોત્રગીતો ૭૭૪-૩૩૩

કાડીઆ ૧૩ સ. પૃ. ૫૦૯

+કારણ ૫ પર સ્ત ૫૫૦-૧૩

કીસન આવની ૮૩૯-૪૭૨

કુચુર સ. ૫૭૭ ગ-૫૦, ૫૮૨-૫૭

કુમતિ ખંડન ૧૦ મત સ્ત.

૫૮૩-૫૫

કેશવદાસ ભાવની ૭૮૫ ક-૩૫૪

ગજસુકુમાલ સ. પૃ. ૪૮૯

ગણધર સ્તવ દેવવંદન ૭૭૩ખ-૩૩૨

ગિરનાર સ્તુતિ પૃ. ૪૯૩

ગુણસ્થાન ૧૪ સ્ત. ૫૪૮ ક-૧૨,

૭૮૦ ગ. ૩૪૪

ગોડીપાસ સ્ત ૮૯૨-ખ-૫૨૨,

૮૯૯ ક-૫૩૨ પૃ. ૫૭૩

ગોડીપ્રભુગીત ૮૬૨ ક-૪૬૬

+ગડતી પડતી સ. ૫૮૨ ક-૫૪

અન્નબાલા સ. પૃ. ૫૩૮

ચાર આહાર સ. ૫૭૭-૫૦

ચિત્રસંભૂતિ સ. ૭૯૨ ગ-૩૬૨

ચિન્તામણી પાર્થસ્ત પૃ. ૫૫૬

એળેલી કથા કવિત દૂહા પૃ. ૧૧૮

એવીસ જિન સ્ત ૫. ૧૫૮,

૫. ૩૦૧, ૮૫૫ ક-૪૫૫

એવીસ જિન સ્તુતિ પૃ. ૪૪૭

,, દંડક સ્ત ૭૮૦ ધ-૩૪૫

ચોવીશી (૧) + આનંદવન ૫૪૨-

„ આં પૃ. ૩૩૭

(૨) આનંદવર્ધન ૬૬૨-૧૪૯

(૩) કાંતિવિજય ૮૯૯-૫૨૯

(૪) ગુણવિજ્ઞાસ ૯૪૦-૫૮૪

(૫) જિનવિજય (૩) ૮૨૭, ૫૬૪,

૯૨૮-૫૬૫

(૬) જ્ઞાનવિમલ ૭૭૨-૩૩૨

(૭) જ્ઞાનસાગર (૨) ૭૯૪-૩૬૪

(૮) તત્ત્વવિજય ૭૦૫-૨૨૦

(૯) + દેવચંદ્ર ૮૭૪-૪૮૭

„ ૮૭૭-૪૯૦

(૧૦) નિલયજ્ઞાસ ૯૦૪-૫૩૮

(૧૧) + ન્યાયસાગરની બે ૯૦૯-

૫૪૫

(૧૨) + માણિકવિજય ૯૧૯-૫૫૭

„ ૯૩૦-૫૬૭

(૧૩) માનવિજય ૭૧૦-૨૩૩

(૧૪) મેઘવિજય ૭૮૭ ક-૩૫૯

(૧૫) મોહનવિજય ૮૪૬-૪૪૨

(૧૬) + યશોવિજય ૫૭૨-૪૭

+ „ ૫૭૩-૪૭

+ „ ૫૭૪-૪૮

(૧૭) + રામવિજય (૧) ૮૯૩-૫૨૨

(૧૮) + „ (૨) ૯૧૫-૫૫૯

(૧૯) + વિનયવિજય ૫૫૩-૧૫

(૨૦) વૃદ્ધિવિજય ૬૬૩-૧૫૨

(૨૧) સુખસાગર ૭૫૩-૨૮૯

(૨૨) હંસરતન ૯૨૨-૫૬૧

ચોવીસી ચોઢાલીઠિ ૮૬૫-૪૬૮

ચૌદ ગુણુસ્થાન' સ. પૃ. ૧૨૭

જસરાજ બાધની ૬૪૩-૧૧૬

જિનપંચ કલ્યાણુક સ્ત. ૮૯૫ક-૫૨૩

જિન પ્રતિમા હુંડી ૬૪૨-૧૧૫

+ જિન સહસ્ર નામ છંદ ૫૮૨ ધ-૫૪

જીવવિચાર સ્ત. ૬૬૨ ખ-૧૫૦

+ જેસલમેર ચૈત્યપાટી ૮૯૦-૫૧૬

જ્ઞાનછત્રીશી ૬૦૧ ક-૭૯

જ્ઞાનપત્રમી સ્ત. પૃ. ૧૨૩, સ્તુતિર ૨૮

જ્ઞાતાસૂત્ર સં ૬૦૮-૮૫

+ ઢંઢેણુ મુનિ સં પૃ. ૪૯૩

આવચ્ચાકુમાર ચોઢાલીઠિ પૃ. ૫૮૪

કંઠક ૨૪ સ્ત. ૭૮૦ ધ-૩૪૫

દશ પત્રખાણુ સ્ત. ૭૬૨ ક-૩૦૭

દશ વૈકલિક અધ્યયન ગીત પૃ. ૧૬૮

„ ચૂલિકા ગીત પૃ. ૧૬૯

દશ શ્રાવક ગીનો પૃ. ૧૬૮

દશાર્ણુભદ્ર ચોઢાળાયું ૯૨૧ ક-૫૬૦

„ ચોપધ ૭૮૦ ક-૩૩૪

+ દ્વિત્વ ૮૪ બોલ ૫૬૮-૪૨

દીવાળી દેવવંદન ૭૭૩ ક-૩૩૨

દ્વાદશાંગી સં પૃ. ૪૮૯

ધના સ. ૫૯૦-૬૬

ધર્મનાથ સ્ત. ૫૪૭-૭૧

+ ધ્યાનમાલા ૮૬૪-૪૬૮

નર્મદાસુંદરી સ. ૬૩૮-૧૧૩

નવતત્ત્વવિચાર સ્ત. ૬૬૨ ગ-૧૫૧

નવપદ પૂજા પૃ. ૫૪, ૮૭૩-૪૮૭

નવવાડ સ. પૃ. ૫૦૯

નિગોદ વિચાર વીર સ્ત. ૯૦૭૬-૫૪૪

નિશ્ચયવ્યવહાર શાંતિ સ્ત. ૫૬૪-૩૭

નેમનાથ સ્ત. ૭૫૮૧-૩૦૦

નેમિનાથ આરમાસ ૫૪૭૬-૧૧,

૮૫૨-૪૫૦, ૮૬૬-૪૬૮,

૮૮૦૬-૫૦૦, ૮૮૦ખ-૫૦૦

૮૮૧૬-૫૦૩

નેમિનાથ બ્રમરગીતાસ્ત. ૫૪૪૬-૬

+ ,, શ્લોકો ૮૧૯-૪૦૯,

,, ,, ૯૩૨-૫૬૯

પ્રત્યખાણુ સ. ૫૫૦ ખ-૧૪

,, સ્ત. ૭૬૨૬-૩૦૭

પાંચકલ્યાણુક સ્ત. પૃ. ૧૨૪

પાંચ પરમેષ્ઠી ગીતા ૫૯૦-૫૨

પાંચમહાવ્રત આવના સ. પૃ ૫૬૬

પાંચમહાવ્રત સ. પૃ ૪૨૧

પટાવલિ સ. ૫૪૫-૮

પર્યુષણ સ્તુતિ પૃ ૫૫૫

પાંચમાવના સ. પૃ. ૪૯૨

પાર્શ્વજિન નમસ્કાર પૃ. ૪૯૩

,, સ્ત. ૯૧૬-૫૫૨

પાર્શ્વનાથ ધ્વજ નિસાંણી પૃ. ૧૧૭

,, છંદ ૬૬૨૬-૧૫૦

,, નામમાલા ૬૮૨૬-૧૮૬

,, સ્તુતિ ૭૯૨ખ-૩૬૨

પિંડદોષ ૯૭, સ. પૃ. ૫૪૩

+પુણ્યપ્રકાશ સ્ત ૫૪૮-૧૨

+પૂજા ૮ પ્રકારી ૭૯૬-૩૬૫

+પૂજા ૨૧ પ્રકારી ૭૯૫-૩૬૪

+પ્રમંજના સ. પૃ. ૪૯૨

પ્રતિક્રમણ હેતુ સ. ૫૫૯-૩૧

ખંભાણુવાડા મહાવીર સ્ત.

૬૫૩૬-૧૩૮

ખાહુખલ સ. ૭૯૨૬-૩૬૨

૮૯૨૬-૫૨૧

બ્રહ્મગીતા ૫૬૬૬-૪૦

+ભગવતી સૂત્ર સ. ૫૫૧૬-૧૫

+હરત ખાહુખલ શ્લોકો ૮૨૧-૪૧૦

ભામા પાર્શ્વસ્ત. પૃ. ૪૧૨

મગસી પાર્શ્વ સ્ત. ૯૪૨ ૬-૫૮૮

મહાવીર ગીત પૃ. ૪૧૩

,, છંદ પૃ. ૧૧૬

,, પાંચકલ્યાણુક સ્ત. પૃ. ૫૩૮

મહાવીર રાગમાળા ૯૦૮-૫૪૪

,, સ્ત. ૫૬૩-૩૬

મૂર્ખની સ. પૃ ૫૩૮

મેઘકુમાર ચોઢાલીઠિ. પૃ. ૧૧૯

મૌન એકાદશી દેવવદન

૭૭૩ગ-૩૩૩

મૌનએકાદશી સ્ત. ૫૬૧-૩૩,

૬૪૬-૧૨૩, ૭૮૬૬-૩૫૬

રાજગીતા સ. પૃ. ૨૫૮

રોહિણી સ. પૃ. ૫૨૨

લખિંધ ૨૮ સ્તં ૭૮૦ ખ-૩૪૪

વયર (વજ) સ્વામી સ. ૬૩૪-૧૧૭

વાડી પાર્શ્વનાથ સ્ત. પૃ. ૧૧૭

વાયુભૂતિ ગીત ૫૬૪ ધ-૩૮

+વાસુપૂજ્ય સ્ત. પૃ. ૫૩૮

+વિજયદેવસૂરિ સ. ૬૭૬ ક-૧૮૦

+વિજયપ્રભસૂરિ નિર્વાણ સ.

૮૨૭ ક-૪૧૭

+વિજયસિંહસૂરિ ,, ,, ૬૫૩ખ-૧૩૮

+વિનયવિલાસ ૫૫૧-૧૫

+વિમલ મેતાનો શ્લોકો ૮૨૨-૪૧૦

વીર જિન નિર્વાણ ૮૭૬-૪૮૮

,, ,, પંચ દ્વિચાલુક ૮૯૨ ગ-૫૨૨

વીર સ્ત. પૃ. ૩૦૧

વીશી

(૧) ઉદયવિજય (ચોવીસી નહિ)

પૃ. ૨૫૮

(૨) જિનવિજય (૩) ૯૨૯-૫૬૫

(૩) જિનહર્ષ ૬૩૭-૧૧૩

(૪) દેવચંદ્ર ૮૭૮-૪૯૧

(૫) ન્યાયસાગર પૃ. ૫૪૬

(૬) યશોવિજય ૫૭૫-૪૮

(૭) રામવિજય (૨) ૯૧૫ક-૫૫૧

(૮) વિનયવિજય ૫૫૪-૧૬

વ્યક્ત ગણધર સ. ૫૬૪ ક-૩૮

+શાંખેશ્વર પાર્શ્વનાથશ્લોકો

૮૦૮ખ-૩૯૩

,, સ્લોકો ૮૨૭-૪૧૭

,, પાર્શ્વસ્ત પૃ. ૨૪૨, પૃ.

૨૫૭, પૃ. ૨૫૮, પૃ.

૨૭૧, ૯૧૬-૫૫૨,

૯૪૧ ક-૫૮૬

શાંત્રુજય ગીત પૃ. ૨૪૨, પૃ. ૨૪૩

શાંત્રુજય સ્ત. પૃ. ૨૦૫, પૃ. ૨૮૩,

પૃ. ૪૧૩, ૮૩૭ક-૪૨૩

શાંતિજિન સ્ત. પૃ. ૩૦૧,

૫૬૪-૩૭

શાંતિનાથ ચક્રવર્તિરિદ્ધિ વર્ણન સ્ત.

પૃ. ૫૫૭

+શાલિભદ્ર શ્લોકો ૮૨૦-૪૦૯

શાશ્વતજિન ભાષ ૫૫૪ક-૧૭

શાશ્વતાશાશ્વત જિનનીર્થમાળા

૭૮૬ખ-૩૫૬

શિક્ષાશતદોષક્રા: ૯૨૩-૫૬૧

શીતલ સ્ત. ૫૮૨ ખ-૫૭,

૮૮૦ગ-૫૦૦

શીયલ નવવાડ સ. ૬૦૭-૮૪

,, સ. પૃ. ૫૮૧

આવકના એકવીસ ગુણ સ. પૃ. ૨૩૩

,, બાર વ્રત સ. પૃ. ૨૩૩

ષડ્ આર પુદ્ગલ પરાવર્ત સ્ત.

૭૮૫ખ-૩૫૪

સંઝાઓ-ઉદયરત્ન પૃ. ૪૧૩

,, જ્ઞાનવિમલ પૃ. ૩૩૫

,, માનવિજય પૃ. ૨૩૪

સત્તરસો જિનનામ સ્ત. ૬૬૮અ-
૧૫૮

સમભંગી વીરસ્ત. પૃ. ૪૪૬

સમકિત સત્તરી સ્ત. ૬૦૯-૮૫

+ ,, સ. ૯૩૪-૫૭૫

+સમતા શતક ૫૭૦-૪૩

+સમાધિશતક ૫૬૫-૪૩

સુભવસરણુ સ્ત. ૭૮૦અ-૩૪૫

+સુમુદ્રહાણુ સંવાદ ૫૫૬-૨૭

સુમ્યકલ્પ સ્ત. ૯૦૭-૫૪૨

સાધુ વંદણા ૫૫૮-૩૦

+સામાયિક દોષ સ. ૮૪૯ખ-૪૪૭

સિદ્ધાચન સ્ત. પૃ. ૪૧૩

,, સ્તુતિ પૃ. ૪૯૩

સીતા મુદ્રી ૬૪૧-૧૧૪

સીમધર જિનવિગ્રહિ ૬૬૪અ-

૧૫૨

,, સ્ત. પૃ. ૫૫૫

,, સ્વામી વિનતિ સ્ત.

૫૭૧-૪૪, આ. પૃ. ૩૩૭

,, સ્વામી સ્ત. ૫૬૫-૩૮,

૫૮૧-૫૨

સુગુણ બતીસી પૃ. ૫૭૪

સુગુર સ્ત. ૫૭૭ખ-૫૧

સુજસવેલી ૬૭૭-૧૮૧

સુધર્મા સ્ત. ૫૬૪અ-૩૮

સુમતિકુમતિ સ્ત. પૃ. ૨૩૩

+સૂક્તિમાલા ૮૪૭-૪૪૨

+સૂર્યપુર ચૈત્યપાટી ૫૪૪-૪

સૌભાગ્ય પંચમી નેમિસ્ત. ૮૯૯ગ-
૫૩૧

,, સ. પૃ. ૨૭૩

,, સ્ત. ૬૪૬ (૧)-૧૨૩

સંયમ શ્રેણિ વિચાર સ.

૫૬૪ક-૩૮, પૃ. ૫૫

સંયોગબતીસી ૭૪૮ક-૨૮૨

સંવેગરસાયન બાવની ૬૭૬ખ-૧૮૧

સ્તવનો-જ્ઞાનવિમલ ૭૭૫-૩૩૩

સ્થૂલભદ્ર રાસ ૮૦૮ક-૩૯૧

,, સ. ૬૩૬-૧૧૨,

,, પૃ. ૫૮૧

+સ્નેહાત્રપૂજા ૮૭૨-૪૮૬

+હરિયાણી પૃ. ૫૫

હીરાવેષ છત્રીશી ૮૯૯ખ-૫૩૦

૪ સંવત્વાર અનુક્રમણિકા.

[+ = સુદ્રિત, આ૦ = આશરે, આસપાસ. ચો૦ = ચોપાદ, બા૦ = બાલાવબોધ, ટબો. લ૦ = લખ્યા સંવત; લે૦ = લેખક. સ૦ = સત્રાય, સ્ત૦ = સ્તવન.]

રચના સંવત	કૃતિ	કર્તા	પૃષ્ઠ.
૧૬૮૦ થી ૧૭૦૦ } + ચોવીસી ને બહોતેરી		આનંદધન	૧-૨
૧૬૯૮	+ સૂર્યપુર પરિપાટી	વિનયવિજય	૪
૧૭૦૦ (૧૭૧૭) } + સસુદ્રવહાણુ સંવાદ		યશોવિજય	૨૭
૧૭૦૦	અમરસેન વયરસેન ચો.	જયરંગ	૧૬૫
૧૭૦૧	+ શુકરાજ રાસ	જ્ઞાનસાગર	૫૭
„	ઉત્તમકુમાર રાસ	લખ્મિધવિજય	૧૭૯
૧૭૦૨	+ અર્ધનક રાસ	આણંદ	૧૨૪
૧૭૦૨(૪)	શ્રીપાલ રાસ	માનવિજય	૧૨૮
૧૭૦૩	જ્ઞાનછત્રીશી	જ્ઞાનસાગર	૭૯
„	અન્નપુત્ર રાસ	લખ્મિધવિજય	૧૨૧
„	થાવચ્ચા શુકસેલગ ચો.	રાજહર્ષ	૧૨૫
„	બારમાવના સ૦	જયસોમ	૧૨૬
૧૭૦૪	ચંદનમલયાગિરિ ચો.	જિનહથ	૮૧
„	કુલધ્વજકુમાર રાસ	રાજસાર	૧૬૯
„	ચંપક રાસ	દેવવિજય (૨)	૩૪૯
૧૭૦૫	ચંદ્રલેખા રાસ	મેરલાભ-મહાવજ્ર	૧૭૧
„	„	લે૦ કર્તા „	૧૭૩
૧૭૦૬	નેમ ભ્રમરગીતા	વિનયવિજય	૬
„	જ્ઞાનગીતા	વૃદ્ધિવિજય (૨)	૨૭૧

૧૭૦૬ (?)	નજગડુ પ્રખંધ ચો.	કેસરકુશલ	૧૫૮, ૧૭૪
૧૭૦૭	ચંદ્રરાજ રાસ	તેજમુનિ	૧૩૦
„	પદ્મિની ચરિત્ર	લખમોદય	૧૩૪
„	પાર્શ્વપ્રખંધ	જ્ઞાનકુશલ	૧૭૪
૧૭૦૮	બંભણવાડા વીરસ્ત.	વીરવિજય	૧૩૮
૧૭૦૯	નવિજયસિંહસૂરિ સ.	વીરવિજય	૧૨૮
„	પુણ્યસાર	પદ્મમુનિ	૧૩૯
૧૭૧૦ (?)	ધન્ના ચો.	મતિસાર	૮૦
૧૭૧૦	પદ્મી પદ્માવલિ સ.	વિનયવિજય	૮
„	„ ઉપધાન સ્ત.	„	૧૦
„	„ નંદ આવશ્યક સ્ત.	„	૧૩
„	„ નંદ ગુણસ્થાન વીર સ્ત.	„	૧૨
૧૭૧૧	નંદગુણપર્યાય રાસ	યશોવિજય	૨૮
„	વિદ્યાવિલાસ ચો.	જિનહર્ષ	૮૨, ૬૭
લ. „	નંદગુણ પર્યાય રાસ	લે. નયવિજય	૩૦
૧૭૧૧	ચંદનમલયાગિરિ ચો.	સુમતિહસ	૧૪૦
„	ઉપધાનવિધિ સ્ત.	ઉત્તમચંદ	૧૪૨
૧૭૧૧	વૈદર્ભી ચો.	અભયસોમ	૧૪૨
„	ઉપપદી	લાભવર્દન	૨૧૩
૧૭૧૧ થી } ૧૭૧૭ }	ચંદ રાજ રાસ	વિદ્યારત્નિ	૧૬૯
૧૭૧૨	ત્રિભુવનકુમાર રાસ	ઉત્તમસાગર	૧૪૭
„	નયોવીસી	આણંદવર્દન	૧૪૯
„	પાર્શ્વનાથ છંદ	લખિંધરત્રિ	૧૫૦
„	શ્રવવિચાર સ્ત.	વૃદ્ધિવિજય (૧)	૧૫૦
૧૭૧૩	નવતત્ત્વ વિચાર સ્ત.	વૃદ્ધિવિજય (૧)	૧૫૧
„	અર્હનક મુનિ પ્રખંધ	નયપ્રમોદ	૧૫૨

„	સીમંધર વિનતિ	અમીચંદ	„
„	ગજસિંહ રાસ	શુભવિજય (૨)	૧૭૯
૧૭૧૩	પછી નવિજયદેવસૂરિ સ.	સૌભાગ્યવિજય (૧)	૧૮૦
„	„	મેઘવિજય	૧૮૮
૧૭૧૪	મંગલકલશ યો.	જિનહર્ષ	૮૨
„	ગુણાવલી ગુણકરંડ રાસ	ગજકુશલ	૧૫૩
„	જખૂસ્વામી રાસ	પદ્મચંદ્ર	૧૫૫
૧૭૧૫	ધમ્મિલ રાસ	જ્ઞાનસાગર	૫૯
લ.૧૭૧૫	શ્રીપાલ રાસ		૧૩૦
૧૭૧૫	શીલપ્રકાશ રાસ	પદ્મવિજય (૨)	૧૫૮
૧૭૧૫	પછી નરાજસાગર નિર્વાણુ રાસ	તિલકસાગર	૧૮૩
૧૭૧૬ (?)	નગકુપ્તચંદ રાસ	કેસરકુશલ	૧૫૮, ૧૭૪
૧૭૧૬	૧૭૦૦ જિનનામ સ્ત.	દેવવિજય	૧૫૮
„	અંજનાસુંદરી સ.	કર્તા અને શે.	૨૦૯
		માનવિજય	
લ.૧૭૧૭	ધન્ના યો.		૮૧
૧૭૧૭	ચિત્રસેન પદ્માવતી રાસ	હસ્તિચિ	૧૮૪
„	નંદાંજરિયા મુનિ સ.	„	૧૮૬
૧૭૧૯	ધલાચીકુમાર યો.	જ્ઞાનસાગર	૬૧
„	સુરસુંદરી રાસ	ઉદયસૂરિ	૧૮૬
„	ન્યાપારી રાસ	જિનદામ આવક	૧૮૭
૧૭૨૦	શાંતિનાથ રાસ	જ્ઞાનસાગર	૬૩
„	શ્રી નિર્વાણુરાસ (ઐ).	સુમતિવલ્લભ	૨૦૨
લ.૧૭૨૧	પહેલાં રાજસાગરસૂરિ નિર્વાણુ રાસ (ઐ.)	હેમસૌભાગ્ય	૩૩૮
૧૭૨૧	સાધુવદ્ધણા	યશોવિજય	૩૦
„	ચિત્રસંભૂતિ યો.	જ્ઞાનસાગર	૬૪

”	ધન્ના અણુગાર સ.	”	૬૬
”	સ્થૂલભદ્ર રાસ (નવરસો)	”	૬૬
”	નકયવન્ના (કૃતપુણ્ય રાસ)	જ્યરંગ	૧૬૫
”	નપાર્શ્વનાથ નામમાલા	કર્તા અને લે. મેઘવિજય	૧૮૯
”	નવસ્તુપાલ તેજપાલ રાસ	મેઘવિજય (૧)	૧૯૦
લ. ”	પાર્શ્વપ્રગંધ	લે. કર્તા જ્ઞાનકુશલ	૧૭૯
૧૭૨૨	નવપદ (શ્રીપાલ) રાસ	મેઘવિજય (૧)	૧૯૨
”	શ્રીપાલ રાસ	મહિમાઉદય	૧૯૩
”	નૈત્યપરિપાટી	મહિમાસૂરિ	૧૯૫
”	ભાવીની કર્મરેખારાસ	વીરવિમલ	૧૯૬
લ. ”	”	લે. ધીરવિમલ	૧૯૬
૧૭૨૨	પ્રબોધચિતામણિ રાસ	સુમતિરંગ	૧૯૭
”	નશત્રુંજય તીર્થમાલા	વિનીતકુશલ	૨૦૪
”	નશત્રુંજય સ્તં	”	૨૦૫
૧૭૨૨ (?)	વિક્રમાદિત્ય ચરિત્ર	માનવિજય	૨૦૯
”	૨૮ લબ્ધિ સ્તં	ધર્મવર્દન	૩૪૪
૧૭૨૨	} પ્રતિક્રમણ સ.	યશોવિજય	૩૧
(? ૧૭૪૪)			
”	૧૧ અંગ સ.	”	૩૨
૧૭૨૩	રામચંદ્ર લેખ	જ્ઞાનસાગર	૬૭
”	૯૦૦ કન્યા ચો.	જિનહર્ષ	૮૩
”	વિક્રમ ખાપરા ચો. }		
”	વિક્રમચરિત્ર ખાપરા ચો.	અભયસોમ	૧૪૩
”	વિક્રમ ચો.	લાલવર્દન=લાલચંદ	૨૧૦
૧૭૨૪	આપાદભૂતિ રાસ	જ્ઞાનસાગર	૬૭
”	પરદેશીરામ રાસ	”	૭૦
”	વિક્રમચરિત્ર (લીલાવતી)ચો.	અભયસોમ	૧૪૪

અઢારમી સદી, જૈન ગૂર્જર કવિઓ.

૬૧૫

	વિક્રમાદિત્ય રાસ	પરમસાગર	૨૧૭
	વિક્રમસેન ચો. ૬	માનસાગર	૨૨૦
	અમરદત્ત મિત્રાનંદ રાસ	તત્ત્વવિજય	૨૨૪
	ચોવીસી	„	૨૨૭
	ચંદનબાલા ચો.	ગુણસાગર	૨૨૮
૧૭૨૫	નંદિષેણુ રાસ	જ્ઞાનસાગર	૭૧
	જિનપ્રતિમા હુંડી	જિનહર્ષ	૧૧૫
	સીતામુદ્રડી	„	૧૧૪
૧૭૨૫	જિતારીરાજ રાસ	તેજમુનિ	૧૩૨
	ભુવનાનંદ ચો.	સમયકીર્તિ	૨૨૮
૧૭૨૫	અક્ષરબ્રીશી	મહેશ	૨૩૦
	મુનિપતિ ચરિત્ર	ધર્મમંદિર	૨૩૪
	નંદિષેણુ મુનિ	જિનદેવસૂરિ	૨૪૩
	ધના ચો.	જિનદત્તસૂરિ	„
	રત્નહાસ ચો.	લક્ષ્મીવલ્લભ	„
	અમરકુમાર ચરિત્ર	„	„
૧૭૨(૪)૫	સાગરદત્તરાસ	હીરાચુંદ	૨૪૯
૧૭૨૬	શ્રીપાલરાસ	જ્ઞાનસાગર	૭૩
	રાજસિંહ રાસ	યશોનંદ	૨૩૦
	નયચક્ર રાસ	હેમરાજ	૨૪૬
	ભક્તામર ભાષા	„	„
૧૭૨૬	હરિબલ રાસ	જીતવિજય	૨૪૬,
લ. „ આ.	„	„ શિ. જસવિજય	૨૪૭
૧૭૨૭	નિઆર્દ્રકુમાર ચો.	જ્ઞાનસાગર	૭૬
	ધનાચારિત્ર	„	૭૯
	શાંખપ્રણુમ્ન રાસ	„	૭૯
૧૭૨૭	માનતુંગમાનવતી ચો.	અભયસોમ	૧૪૭

„	હરિકેસી સાધુસંઘી	સુમતિરંગ	૨૦૧
„	વિક્રમાદિત્ય પંચદંડ રાસ	લક્ષ્મીવલ્લભ	૨૪૩
૧૭૨૭	ઉપદેશરત્ન કોશ } =અમૃતમુખી ચો. }	હીરાણંદ	૨૪૮
„	રોહિણી ચોઢાળ	વિજયસૂરિ	૨૫૧
„	શ્રીપાળ મયણાસુંદરી રાસ	લક્ષ્મીવિજય	૨૫૧
„	ઋષભ સ્તંભ	તેજ	૩૦૧
„	ધનાશાલિભદ્ર રાસ	જિનવિજય (૨)	૨૪૧
લ. ૧૭૨૭	આષાઢભૂતિ રાસ	લે. સુદરસાગર	૬૯
૧૭૨૮ આ.	સાતનય રાસ	માનવિજય (૩)	૨૩૨
૧૭૨૮	લીલાવતી રાસ	લાભવર્ધન	૨૦૩
„	શંખેશ્વર મોહું સ્તંભ	ધર્મમંદિર	૨૪૨
„	પાંડવ ચરિત્ર રાસ	માનવિજય (૪)	૨૫૩
„	નકર્મવિપાક જંબુપૃષ્ઠા રાસ	વીરજી	„
„	શ્રીપાલ રાસ	ઉદયવિજય	૨૫૫
„	લીલાવતી રાસ	કુશલધીર	૨૫૯
„	નરતનચૂડ રાસ	કનકનિધાન	૨૬૩
„	ચંદ્રલેખા રાસ	મતિકુશલ	૨૬૫
„	કુલધ્વજ રાસ	ઉદયસમુદ્ર	૨૬૮, ૫૬૦
„	સાધુવદના	નયવિમલ=જ્ઞાનવિમલ	૩૧૦
લ. „	નંદિષેણુ ચો.	લે. વિનીતકુશલ	૭૩
લ. „	સુમતિકુમતિ સ્તંભ	માનવિજય (૩)	૨૩૩
૧૭૨૯	નપુણ્યપ્રકાશ સ્તંભ	વિનયવિજય	૧૨
„	નશીયલ નવવાડ સ્તંભ	જિનહર્ષ	૮૪
૧૭૨૯	ભોજચરિત્ર ચો.	કુશલધીર	૨૬૦
„	ન૧૪ ગુણુસ્થાન સ્તંભ	ધર્મવર્ધન	૩૪૪
„	નઅઢીદ્વીપ સ્તંભ	„	૩૪૫

અઢારમી સદી, જૈન ગૂર્જર કવિઓ.

૬૧૭

લ. ૧૭૨૯	નધર્મનાથ સ્ત૦		૧૧
" "	ધમ્મિલ રાસ		૬૧
" "	ઉપદેશરત્નકોશ= } અમૃતમુખી ચો. }	લે. મનોહર	૨૪૯
૧૭૩૦ આ.	દશવૈકલિક સ.	વૃદ્ધિવિજય (૨)	૨૭૦
૧૭૩૦	સનત્તયકી રાસ	જ્ઞાનસાગર	૭૭
"	શંખેશ્વર સ્ત૦	વૃદ્ધિવિજય (૨)	૨૭૧
"	રાહિણી ચો.	કર્મસિંહ (૨)	૨૭૧
"	રાત્રિભોજનપરિહાર રાસ	અમૃતસાગર (૧)	"
"	મૃગાંકુલેખા રાસ	વિવેકવિજય (૨)	૨૭૩
" "	વજ્રગજ દેવરાજ ચો.	વિનયલાભ	૩૪૬
લ. "	શ્રીપાલ રાસ		૭૫
"	"		૭૫
૧૭૩૧	અધ્યાત્મખાવની	જિનરંગ	૨૭૩
"	ઉત્તમકુમાર ચો.	તત્ત્વહસ	૨૭૫
"	નદ્યત્રીશી	કર્તા અને લે. નિત્ય- સૌભાગ્ય	૨૭૬
"	પંચાખ્યાન ચો. (કર્મરેખાં ભાવિની ચો.)	નિત્યસૌભાગ્ય	૨૮૧
"	સંયોગ અતીસી	માન	૨૮૨
"	ગણિતસાર ચો.	આણુંદ	૨૮૩
"	શત્રુજય સ્ત૦	ક્ષમાસાગર	"
લ. ૧૭૩૧	શ્રીપાલ મયણાસુંદરી રાસ	લે. કર્તાશિષ્ય લક્ષ્મી- વિજય	૨૫૨
૧૭૩૨	નપંચકારણ સ્ત૦	વિનયવિજય	૧૩
"	મંગલકલશ રાસ	વિપ્રુધવિજય	૨૭૮
"	ઈદ્રિમાતુ...ચો.	સુખસાગર	૨૮૭
"	ચોવાસી	"	૨૮૯

૧૭૩૨	ગૌતમસ્વામી રાસ	શાંતિદાસ શ્રાવક	૨૯૦
"	અનિરુદ્ધ હરણુ	જયસાગર (દિ.)	૨૯૧
"	૧૨૪ અતિયારમય વીર સ્તં	વિનીતવિજય	૨૯૩
"	શ્રીપાળ રાસ	માણિક્યસાગર	૨૯૪
"	રત્નપાળ રાસ	સુરવિજય	૨૯૪
લ. ૧૭૩૨	ધમ્મિલ રાસ		૬૧
"	શ્રીપાલ રાસ		૭૬
"	ગૌતમસ્વામી રાસ		૨૯૧
"	વિક્રમચરિત્ર (લીલાવતી) ચો. લે. કૃતેકુશલ		૧૪૬
૧૭૩૨(૧૭૩૪)	નિશ્ચલ વ્યવહારશાંતિ સ્તં	યશોવિજય	૩૭
"	દશમત સ્તં	" (?)	૫૫
"	(૧૭૩૬) મૌન એકાદશી ૧૫૦ કલ્યાણુક સ્તં	"	૩૩
૧૭૩૩	નસમકિત છસ્થાન સ્વરૂપ સં	યશોવિજય	૩૪
"	નમહાવીર (હુંડી) સ્તં	"	૩૬
"	વીર સ્તં	તેજ	૩૦૧
"	શાંતિ સ્તં	"	"
લ. "	ભુવનાનંદા ચો.	લે. રંગવિજય	૨૨૯
૧૭૩૪ પહેલાં	નરભવદશ દૃષ્ટાંત સ.	જ્ઞાનવિમલ	૩૧૨
" આ.	ધનાશાલિભદ્ર ચો.	ચંદ્રવિજય (૧)	૩૦૨
૧૭૩૪	બાર વ્રતવિચાર	પદ્મનિધાન	૨૯૬
"	જયવિજય પ્રબંધ	જિનવિજય (૧)	૨૯૭
"	એકાદશાંગ સ.	નિત્યવિજય	૨૯૯
"	૨૪ જિન સ્તં	તેજ	૩૦૧
"	જંબુકુમાર રાસ	ચંદ્રવિજય (૨)	૩૦૩
લ. ૧૭૩૪	ચિત્રસભૂતિ ચો.		૬૬
"	જંબુકુમાર રાસ		૩૦૫
૧૭૩૫	આંતરા સ્તં	તેજસિંહ	૪૦૦

અઢરમી સદી, જૈન ગૂર્જર કવિઓ. ૬૧૯

	રતનપંચવીસી રતનચૂડ ચો. તેજપાલ	૩૦૫
લ. ૧૭૩૫	ધમ્મિલ રાસ	૬૨
” , ,	દીપ્તભાતુ...ચો. લે. કર્તા સુખસાગર	૨૮૯
૧૭૩૬	જ્ઞાતાસૂત્ર સં	જિનહર્ષ ૮૫
”	સમક્રિતસિત્તરી	”
૧૭૩૬	+શાંતિ સ્તં	જ્ઞાનવિમલ ૩૧૪
”	સુરસુંદરી રાસ	ધર્મવર્દન ૩૪૧
”	અમરસેન વૈરસેન રાસ	” ૩૪૦
”	શનિશ્વર વિક્રમ ચો.	”
૧૭૩૬	ધના રાસ	દયાતિલક ૩૫૦
”	યોગ રતનાકર ચો.	નયનશેખર ૩૫૧
”	મત્સ્યોદર રાસ	રચિત્રવિમલ ૩૫૨
”	કેશવદાસ આવની	કેશવદાસ ૩૫૪
૧૭૩૬	છઆરા સ્તં	આણુંદરચિ ૩૫૪
”	ચંદનમલયાગિરિ રાસ	અણ્ણતચદ ૩૫૫
લ. ૧૭૩૬	શ્રીપાલ રાસ	લે. અમૃતકુશલ ૭૫
” , ,	સમક્રિતસિત્તરી	૮૫
” , ,	ત્રિભુવનકુમાર	૧૪૯
૧૭૩૭	શુકરાજ રાસ	જિનહર્ષ ૮૫
”	ગુરૂ રાસ (ઐ.)	જ્ઞાનકીર્તિ ૩૦૬
”	મૌન એકાદશી સ્તં	ભાતુ (ણ) વિજય ૩૫૬
૧૭૩૮	ભગવતી સૂત્ર સં	વિનયવિજય ૧૫
-	અધ્યાત્મગીતા, ચોવીસી, વિનય	
-	વિલાસ, વીશી	” ૧૫-૧૬
૧૭૩૮	+શ્રીપાલ રાસ	વિનયવિજય તથા ૧૭
-	યશોવિજય	
”	જસરાજઆવની	જિનહર્ષ ૧૧૬

„	રાત્રિભોજન ચો.	લક્ષ્મીવલ્લભ	૨૪૫
„	હરિવંશ ચરિત્ર	આણંદ	૨૮૪
„	૧૦ પદ્યખાણુ સ્ત૦	રામચંદ	૩૦૭
„	નજંબૂ રાસ	જ્ઞાનવિમલ	૩૧૫
„	દેવરાજ વછરાજ ચો.	કનકવિલાસ	૩૫૭
લ. „	રતનપાળ રાસ	લે. કનકસોમ	૨૯૬
૧૭૩૯	નજંબૂરાસ	યશોવિજય	૪૦
„	ચિત્રસેન પદ્માવતી ચો.	દીપસૌભાગ્ય	૩૬૯
„	ચોવીસી	મેઘવિજય	૩૫૯
„	નરતનકીર્તિ ચો. (ઐ.)	સુમતિવિજય	૩૮૩
લ.૧૭૩૯	ચિત્રસેન પદ્માવતી ચો.	લે. મોહનવિજય	૩૭૧
૧૭૪૦	પહેલાં ચોવીસી	જ્ઞાનસાગર (૨)	૩૬૪
૧૭૪૦(૪૨)	શ્રીપાદ રાસ	જિનહર્ષ	૮૬
૧૭૪૦	દયાદીપિકા ચો.	ધર્મમંદિર	૨૩૬
„	સુરસુંદરી રાસ	આનંદસૂરિ	૩૫૯
„	શ્રીપાદ ચરિત્ર	હરખચંદ	૩૫૯
લ.૧૭૪૦	શ્રીપાદ રાસ	લે. વૃદ્ધિકુશલ	૭૫
લ. „	„	„	૧૯૩
લ. „	નચ્છેન્નકરાસ	લે. વિજયાનંદ	૧૨૫
૧૭૪૧ આ.	સુરપ્રિયકુમાર રાસ	લક્ષ્મીરતનસૂરિ	૩૬૧
૧૭૪૧	રતનસિંહ રાજધિ રાસ	જિનહર્ષ	૮૭
„	અવતિ સુકુમાલ સ.	„	૮૯
„	નપ્રખાધયિતામણિ- મોહવિવેકરાસ }	ધર્મમંદિર	૨૩૭
„	નખેમા હડાલીયા રાસ (ઐ.)	લક્ષ્મીરતન	૩૬૦
„	પરદેશી સંબંધ	તિલકચંદ	૩૬૧
„	બાહુબલ સ.	પ્રાગજી	૩૬૨

૧૭૪૨	નાનો શ્રીપાળ રાસ	જિનહર્ષ	૮૮
"	મુકુમારપાળ રાસ	"	૯૦
"	ધર્મપુદિ પાપપુદિ રાસ	લાલવર્ધન	૨૧૫
"	પરમાન્મપ્રકાશ ચો.	ધર્મમદિર	૨૪૦
"	ચિત્રસંજ્ઞાનિ સ.	શુવરાજ	૩૬૨
"	મ્તીમણ ચો. (અ.)	કીર્તિસાગર શિ.	૩૬૩
લ. "	રતનચૂડ ચો.		૩૦૬
૧૭૪૩	મરૂ પ્રકારી પૂજા	જ્ઞાનસાગર શિ.	૩૬૪
"	મઅટપ્રકારી પૂજા	"	૩૬૫
લ. "	ચાવચ્યા શુકસેલગ ચો.	લે. સમયમાણિક્ય	૧૨૭
"	સજાય મંચડ	કર્તા-માનવિજય (૩)	૨૩૪
૧૭૪૪	અમરદત્ત મિત્રાનંદ રાસ	જિનહર્ષ	૯૪
"	ચંદનમલયાગિરી રાસ	"	૯૪
"	હરિશ્ચંદ રાસ	"	૯૫
લ. "	ચંદનામલયાગિરિ રાસ	કર્તા. લે. જિનહર્ષ	૯૫
૧૭૪૫	ઉત્તમકુમાર રાસ	જિનહર્ષ	૯૦
"	વીશી	"	૧૧૩
"	વીરભાણુ ઉદયભાણુ રાસ	કુશલસાગર (કેશવ)	૩૬૬
"	વિદ્યાવિલાસ (પવાડો) રાસ	અમરચંદ	૩૭૩
" આ. ૦	મુજસવેલી	કાંતિવિજય	૧૮૧
૧૭૪૬	મહરિચ્છલ માછી રાસ	જિનહર્ષ	૯૬
"	મકાનહડ કઠિયારો રાસ	માનસાગર	૨૨૨
"	મ્તીર્યમાલા	શીલવિજય	૩૭૪
લ. "	જિતારી રાજા રાસ	લે. ઠાકુર	૧૩૪
૧૭૪૭ આ.	મટ્ટહિસાગર રાસ (અ.)	દીપસૌભાગ્ય	૩૮૧
૧૭૪૭	ચંદનમલયાગિરિ રાસ	યશોવર્ધન	૩૭૬
લ. "	મત્સ્યોદર રાસ		૩૫૪

૧૭૪૮	+વીરસ્થાનક રાસ	જિનહર્ષ	૯૮
"	મૃગાંકલેખા રાસ	"	૯૯
"	સીમંધર રતન	તેજ	૩૦૨
૧૭૪૮ (?)	ગુણમંજરી વરદત્ત ચો-	ઋષભસાગર	૩૮૦
	વિદ્યાવિલાસ રાસ	"	"
લ. ૧૭૪૮	+તીર્થમાલા		૩૭૮
૧૭૪૯ પહેલા	+આદિનાથ શલોકો	વિનીતવિમલ	૩૮૩
૧૭૪૯	સુદર્શન રાસ	કર્તા અને લે. જિનહર્ષ	૧૦૦
"	જંધુસ્વામી રાસ	ઉદયરત્ન	૩૮૬
"	શાશ્વતાશાશ્વત તીર્થમાલા	ભાતુ (૭) વિજય	૩૫૬
"	+મંગલકલશ રાસ	દીપ્તિ (૫) વિજય	૪૧૫
લ. ૧૭૪૯	આષાઢભૂતિ રાસ	લે. ડુંગરસાગર	૬૯
" "	૨૪ જિનસ્તન		૧૫૮
" "	+ભીમજી ચો. (ઐ.)	લે. મોહનસાગર	૩૬૪
૧૭૪૯ પછી	+વિજયપ્રભ નિર્વાણ સ.	વિમલવિજય	૪૧૭
૧૭૫૦	+આરવત દીપ રાસ	જ્ઞાનવિમલ	૩૧૮
૧૭૫૦	રાત્રિભોજન ચો.	કમલહર્ષ	૩૮૫
"	તીર્થમાલા રતન	સૌભાગ્યવિજય (૨)	૪૧૮
"	+અક્ષર બ્રહ્મીશી	હિંમત	૪૧૯
"	+શીલવતી રામ	નેમવિજય	૪૪૯
લ. ૧૭૫૦	શ્રીપાલ રાસ		૭૫
૧૭૫૧ પહેલાં	દીવાલી કલ્પ વાર્તિક ગદ્ય	જિનહર્ષ	૯૦
૧૭૫૧	અનિતસેન કનકાવતી રાસ	"	૧૦૦
"	ગુણકરંડ ગુણાવલી રાસ	"	૧૦૩
"	મહાબલ મલયસુંદરી રાસ	"	૧૦૫
"	ગુણાવલિ રાસ	જિનવિજય (૨)	૪૨૦
	હરિબલ ચો.	"	૪૨૧

૧૭૫૧	પાંચઈંદ્રિય યો.	બાલ	૪૨૧
લ. ૧૭૫૧	દીવાલીકલ્પ વાતિક ગદ્ય		૯૦
"	નઅર્હન્નક રાસ	લે. માનરત્ન	૧૨૫
"	વિક્રમચરિત્ર (લીલાવતી)યો.	લે. લાલચંદ	૧૪૬
૧૭૫૨	ઉત્તમકુમાર ચરિત્ર	વિનયચંદ્ર	૪૨૩
	ધ્યાનામૃત રાસ	"	"
	મયણુરેહા રાસ	"	"
૧૭૫૨	ઋષિદત્તા યો.	પ્રીતિસાગર	૪૨૪
લ. ૧૭૫૨	વિક્રમાદિત્ય પંચદંડ રાસ		૨૪૪
લ. "	લીલાવતી રાસ	લે. પ્રભુકુશલ	૨૬૦
લ. ૧૭૫૩	જીવવિચાર પ્રકરણ		૧૪૧
" "	ત્રિભુવનકુમાર રાસ	લે. કેસરવિજય	૧૪૯
૧૭૫૪	નઆલોચણુ સ્ત.	ધર્મવર્દન	૩૪૬
૧૭૫૪ (૧)	નનર્મદાસુંદરી રાસ	મલિવિજય	૪૨૮
૧૭૫૪.	નસૂકિતમાલા	કેસરવિમલ	૪૪૨
"	નનેમિ બારમાસ	નેમવિજય	૪૫૦
"	જિનકલ્યાણુક સ્ત.	ઋદ્ધિવિજય	૫૨૩
લ. "	વિદ્યાવિલાસ રાસ	લે. અમરવિજય	૯૮
૧૭૫૫	નશત્રુંજય માહાત્મ્ય રાસ	કર્તા અને લે. જિનહર્ષ	૧૦૬
"	અષ્ટપ્રકારી પૂજા	ઉદયરત્ન	૩૮૯
"	નતીર્થમાલા	જ્ઞાનવિમલ	૩૧૯
"	૧૧ અંગ સ.	વિનયચંદ્ર	૪૨૩
"	શત્રુંજય સ્ત.	"	"
"	નવકાર રાસ	ગોડીદાસ	૪૨૪
"	હરિવાહનરાગ્ન રાસ	મોહનવિજય	૪૩૦
લ. "	સુરસુંદરી રાસ		૧૮૬
" "	વૃદ્ધિસાગર રાસ (ઐ.)	લે. રૂપવિજય	૩૭૨

૧૭૫૬	+સત્યવિજય નિવણિરાસ [ચૈ.] જિનહર્ષ	૧૦૭
”	વક્રચૂડ રાસ કેસરવિમલ	૪૪૪
”	અષ્ટાપદ સ્ત. દાનવિજય	૪૪૫
”	+ઝાંઝરીઆ મુનિ સ. ભાવરતન	૫૧૦
૧૭૫૭	રત્નચૂડરાસ જિનહર્ષ	૧૦૮
”	દશાર્ણભદ્ર ચો. ધર્મવર્દન	૩૪૪
૧૭૫૮	પહેલાં કર્મસ્ત જસવંતસાગર	૪૪૭
૧૭૫૮	અભયકુમાર રાસ જિનહર્ષ	૧૦૮
”	+સામાયિક દોષ સ. કાલાનંદ	૪૪૭
”	છ આરા ચો. લક્ષ્મણ (૨)	૪૪૮
”	વહરાજ રાસ નેમવિજય	૪૫૧
લ. ”	પદ્મિની ચરિત્ર લે. ઋષકુશલ	૧૩૭
લ. ”	હરિવાહન રાસ	૪૩૨
લ. ”	કર્મસ્તવ લે. અજબસાગર	૪૪૭
૧૭૫૯	રાત્રિભોજન પરિહાર (અમરસેન જયસેન) રાસ } જિનહર્ષ	૧૦૯
”	રત્નસાર નૃપરાસ	૧૧૦
”	વયરસ્વામી સ.	૧૧૧
”	સ્થૂલભદ્ર સ.	૧૧૨
”	” નવરસો ઉદયરતન	૩૯૧
”	+શંખેશ્વર સ્ત.	૩૯૩
લ. ”	+ચોવીસી લે. આણંદવિજય	૧૪૯
” ”	ચંદનમલયાગિરિ રાસ લે. ખાલા	૩૮૦
૧૭૬૦	જયુસ્વામિ રાસ જિનહર્ષ	૧૧૨
”	+રત્નપાલ રાસ મોહનવિજય	૪૩૨
”	+માનતુંગ માનવતી રાસ	૪૩૫
”	નેમરાણુલ આરમાસ દેવવિજય (૩)	૫૦૦

૧૭૬૦	તેજપાલ રાસ	રામવિજય (૨)	૫૪૬
લ. ,	ચંદ્રલેખા ચો.	લે. ક્ષેમવિમલ	૨૬૬
લ. ,	ઐકાદશાંગ સ.	લે. દેવવિજય	૨૯૯
લ. ,	ચોવીસી-		૩૬૪
૧૭૬૧	નર્મદાસુંદરી સ.	કર્તા અને લે. જિનહર્ષ	૧૧૨
,,	આરામશોભા રાસ	,,	૧૧૩
,,	મુનિપતિ રાસ	ઉદયરત્ન	૩૯૩
,,	લલિતાંગ રાસ	દાનવિજય	૪૪૫
,,	૨૪ જિન સ્ત.	ખેમચદ	૪૫૫
,,	+અભયકુમાર રાસ	કર્તા અને લેખક	
		લક્ષ્મીવિજય	૪૫૬
,,	સુભંગલાચાર્ય ચો.	લખ્મિવિજય (૨)	૪૫૮
,,	રત્નસાર તેજસાર રાસ	ગંગા	૪૫૯
લ. ૧૭૬૧	વીશી	કર્તા અને લે. જિનહર્ષ	૧૧૩
,,	પદ્મિની ચરિત્ર	લે. પુન્યસાગર	૧૩૮
,,	૨૪ જિન સ્ત.	લે. વીરચદ્ર	૪૫૬
૧૭૬૨	વસુદેવ રાસ	જિનહર્ષ	૧૧૪
૧૭૬૨	રાજસિંહ (નવકાર)રાસ	ઉદયરત્ન	૩૯૫
,,	પ્રશ્નોત્તર ચો.	જિનસુંદરસરિ	૪૬૨
લ. ,	અજિતસેન કનકાવતી રાસ	લે. વાહલ્લચંદ્ર	૧૦૩
,,	રત્નસાર વૃપરાસ		૧૧૧
૧૭૬૩	+અલ્પચર્ય નવવાડ સ.	ઉદયરત્ન	૩૯૮
,,	પુન્યપાલ ગુણસુંદરી રાસ	મોહનવિજય	૪૩૮
લ. ,	અજિતસેન કનકાવતિ રાસ		૧૦૩
,,	સંયોગ બતીશી		૨૮૨
૧૭૬૪	જંબુ રાસ	લાધા સાહ	૪૯૭
લ. ,	શાંતિનાથરાસ	લે. કેસરવિજય	૬૪

” ”	નવીસ સ્થાનક રાસ	લે. જયકલરા	૯૯
૧૭૬૫	આરવત રાસ	ઉદયરત્ન	૩૯૮
”	નિઘ્યાતમસારમાલા	નેમિદાસ આવક	૪૬૭
લ. ”	ચંદ્રલેખા ચો.	લે. ખેતસિંહ	૨૬૭
” ”	હરિવાહન ચો.	ઝાંઝણુ	૪૬૬
૧૭૬૬	મલયસુંદરી રાસ (વિનોદવિલાસ રાસ) }	ઉદયરત્ન	૩૯૯
”	ગોડી પ્રભુગીત	કીર્તિવિજય	૪૬૬
”	નિઘ્યાનમાલા	નેમિદાસ આવક	૪૬૮
”	નિઘ્યાનદીપિકા ચો.	દેવચંદ્ર	૪૭૮
”	સમ્યક્વ વીર સ્ત.	ન્યાયસાગર	૫૪૨
”	ધર્મદત્ત ઋષિરાસ	રામવિજય (૨)	૫૪૬
લ. ”	ચંદ્રલેખા રાસ	લે. હીરકુશલ	૨૬૬
૧૭૬૭	પાંડવચરિત્ર ચો.	લાભવર્દન	૨૨૫
”	યશોધર રાસ	ઉદયરત્ન	૪૦૧
”	નક્ષીલાવતી સુમતિવિલાસરાસ	”	૪૦૪
”	નેમરાજિમતિ આરમાસ	તેજસિંહ (૨)	૪૬૮
”	વિક્રમ કનકાવતી રાસ	કાન્તિવિમલ	૪૬૮
”	નિઘ્યાપ્રકાશ ભાષા	દેવચંદ્ર	૪૮૦
લ. ”	રત્નસાર તેજસાર રાસ	લે. વિજયકર્ણુ	૪૬૧
૧૭૬૮	નિઘર્મશુદ્ધિ પાપશુદ્ધિ રાસ	ઉદયરત્ન	૪૦૬
”	” કામધટ રાસ	નેમવિજય	૪૫૩
”	અમરસેન વયરસેન ચરિત્ર	જીવસાગર	૪૭૧
”	કીસન (ઉપદેશ) બાવની	કીસન	૪૭૨
લ. ”	જયવિજય પ્રબંધ		૨૯૮, ૨૯૯
૧૭૬૯	શત્રુંજયતીર્થ રાસ	ઉદયરત્ન	૪૦૭
”	નિલુવનભાતુ કેવલીરાસ	”	૪૦૭

અઢારમી સદી, જૈન ગૂર્જર કવિઓ.

૬૨૭

”	શીતલનાથ સ્ત.	દેવવિજય (૩)	૫૦૦
”	હરિયલ માધીરાસ	ભાવરત્ન	૫૦૪
”	ગુણજિન રસ	વેણિરામ	૫૧૨
• ”	+વૃદ્ધિવિજય રાસ (ઐ).	સુખસાગર	૫૧૩
”	એકાદશી સ્ત૦	કાંતિવિજય (૨)	૫૩૦
લ. ”	નાનો શ્રીપાલ રાસ		૮૯
” ”	વિક્રમચરિત્ર ખાપરા યો.		૧૪૪
૧૭૭૦	+શ્રીચંદકેવલી (આનંદમંદિર)		
	રાસ	જ્ઞાનવિમલ	૩૨૦
	રણસિંહ રાજર્ષિરાસ	”	૩૨૪
૧૭૭૦	+શાલિભદ્ર શલોકો	ઉદયરત્ન	૪૦૯
	+નેમનાથ ”	”	”
૧૭૭૦	ધ્વજભુજંગ યો.	લલિતસાગર (૨)	૫૧૪
લ. ”	શ્રીપાલરાસ		૭૫
લ. ”	પંચાખ્યાન યો.	લે. યશશ્વર	૨૮૨
૧૭૭૧	ચંદનમલયાગિરિ યો.	ચતુર	૫૧૫
”	+જેસલમેર ચૈત્યપાટી	જિનસુખ	૫૧૬
”	બાહુબલ સ.	રામવિજય (૧)	૫૨૧
લ. ”	પદ્મિની ચરિત્ર	લે. ગાંગજી	૧૩૮
” ”	વિક્રમાદિત્યરાસ		૨૧૯
” ”	+આનંદમંદિર રાસ	લે. સુખસાગર	૩૨૩
૧૭૭૨	સત્તભંગી વીરસ્ત.	દ્વાનવિજય	૪૪૬
”	ગજસિંહ રાસ	ગંગવિજય	૫૧૭
”	ગોડીપાસ સ્ત૦	રામવિજય (૧)	૫૨૨
”	રોહિણીરાસ	ઋદ્ધિવિજય	૫૨૩
લ. ”	+વૃદ્ધિસાગર રાસ (ઐ.)		૩૭૩
૧૭૭૩	ચોવીસી	નેમિદાસ આવક	૪૬૮

	વીરકલ્યાણ સ્ત.	રામવિજય (૧)	૫૨૨
	ચોવીસી	"	"
લ. ૧૭૭૩	શ્રીપાલરાસ	"	૭૬
" "	પદ્મિની ચરિત્ર	લે. ન્યાનવિજય	૧૩૮
" "	વિક્રમસેન રાસ		૨૨૨
" "	ચંદ્રલેખા ચો.		૨૬૬
" "	હરિવાહન રાસ	લે. જિનવિજય	૪૩૨
૧૭૭૩ પછી	+વિજયરતનમૂરિ રાસ	રામવિજય (૧)	૫૨૩
૧૭૭૪	+અશોકચંદ્ર રોહિણી રાસ	જ્ઞાનવિમલ	૩૨૫
	કલ્પવ્યાખ્યાન	"	૩૨૮
	ચોવીસી	"	૩૩૨
	દીવાળી ને ગણધર વંદન	"	"
	મૌન એકાદશી વંદન તથા	"	"
	અનેક બાળાવખોધ વગેરે	"	૩૩૩-૩૩૮
૧૭૭૪	સમ્યક્ત્વ સ્ત. સ્વોપજાતલા.	ન્યાયસાગર	૫૪૩
૧૭૭૫	શ્રેણિક રાસ	વલ્લભકુશલ	૫૨૪
"	+મહાઅલ મલયસુંદરી રાસ	કાંતિવિજય (૨)	૫૨૬
લ. "	+જંથુ રાસ		૩૧૭
લ. "	+અશોકચંદ્ર રાસ		૩૨૮
૧૭૭૬	+આગમસાર ગદ્ય	દેવચંદ્ર	૪૮૨
"	ચંદન મલયાગિરિ ચો.	કેસર	૫૩૩
"	વાસુપૂજ્ય સ્તં	નિત્યલાલ	૫૩૮
૧૭૭૭	+કુસુમશ્રી રાસ	ગંગાવિજય	૫૧૯
"	+અધ્યક્ષકલ્પકુમ ચો.	રંગવિલાસ	૫૩૪
૧૭૭૮	રૂપસેનકુમાર રામ	દેવવિજય (૨)	૫૦૧
"	ચોવીસી	કાંતિવિજય (૨)	૫૨૯
લ. "	ચોવીસી		૫૨૯

૧૭૭૬	ભાભાપાર્શ્વનાથ સ્ત.	ઉદયરતન	૪૧૨
„	આયુરાજ સ્ત.	ત્રેમચંદ	૫૩૬
„	જયસેનકુમાર યો,	ગજવિજય	૫૫૩
લ. „	શાંતિનાથ રાસ	લે. રત્નવિજય	૬૪
લ. „	મત્સ્યોદર રાસ	લે. ગંગાવિજય	૩૫૩
૧૭૮૦	માનતુંગમાનવતી રાસ	પુણ્યવિલાસ	૫૩૬
„	ઋષભસ્વ૦	જિનેન્દ્રસાગર	૫૫૫
૧૭૮૧	મલયચરિત્ર	જ્ઞાનવિજય	૫૩૭
„	મહાવીર કલ્યાણુક યોદ્ધાલ	નિત્યલાભ	૫૩૮
„	ચોવીસી	„	„
„	૯૭ પિંડદોષ સ.	ન્યાયસાગર	૫૪૩
„	ચોવીસી ખે	„	૫૪૫
„	વીસી	„	૫૪૬
૧૭૮૧	ચિંતામણી પાર્શ્વસ્ત,	જિનેન્દ્રસાગર	૫૫૬
લ. ૧૭૮૧	અનિરૂદ્ધહરણુ	લે. માનરાજ	૨૯૩
„ „	સુરસુંદરીરાસ	લે. ગુલાલવિજય	૩૪૩
„ „	શીલવતીરાસ	લે. રામવિજય	૪૫૦
૧૭૮૨	નચંદનઆળા સ.	નિત્યલાભ	૫૩૮
„	સદેવંત સાવલિંગા રાસ	„	„
લ. „	માનતુંગમાનવતી યો.	લે. સંતોષવિજય	૧૪૭
„ „	દશશ્રાવક ગીતો	લે. લાખણુસી	૧૬૮
લ. „	માનતુંગમાનવતી રાસ	લે. કર્તી પુણ્યવિલાસ	૫૩૭
„ „	સમ્યક્ત્વવીર સ્ત૦	લે. મોહનવિજય	૫૪૩
લ. ૧૭૮૩	શ્રીપાલ રાસ		૮૭
„ ૧૭૮૩	વચરસ્વામી સ.	લે. જિનેન્દ્રસોમ	૧૧૨
„ „	નકાન્હડ કકિયારા રાસ		૨૨૪
„ „	રોહિણી રાસ	લે. કલ્યાણુવિજય	૨૫૭

” ”	+આનંદમંદિર રાસ	લે. જીતવિજય	૩૨૩
” ”	વિદ્યાવિલાસ રાસ	લે. મેઘસાગર	૩૭૪
” ”	+માનતુંગમાનવતી રાસ		૪૩૭
” ”	+આગમસાર ગદ્ય		૪૮૩
૧૭૮૪	શંખેશ્વર શલોકો	દીપવિજય	૪૭૧
”	ગુણાવલી	ગજવિજય	૫૫૪
લ. ”	+જંખૂરાસ		૩૧૭
” ”	મહાવીરરાગમાલા		૫૪૪
૧૭૮૫	શાંતિજિનરાસ	રામવિજય (૨)	૫૪૬
”	બુદ્ધિસેન ચો.	તિલકસૂરિ	૫૫૮
લ. ૧૭૮૫	ચંદ્રરાગરાસ	લે. ભાણુજી	૧૬૪
” ”	ચંદ્રલેખારાસ		૨૬૭
૧૭૮૬ (૨૮)	કુલધ્વજરાસ	ઉદયસમુદ્ર	૫૬૦, ૨૬૮
૧૭૮૬	દશાણુભદ્ર ચો.	કુશલસિંહ	૫૬૦
લ. ”	જીવવિચાર સ્ત.		૧૫૧
” ”	વિક્રમાદિત્ય રાસ	લે. ખુશાલવિજય	૨૧૬
” ”	રત્નપાલ રાસ	લે. ખુશાલચંદ્ર	૨૯૬
” ”	જંખૂરાસ		૩૧૮
” ”	+રત્નપાલ રાસ	લે. ખુશાલચંદ્ર	૪૩૪
” ”	+માનતુંગમાનવતી રાસ	લે. ધનજી	૪૩૮
” ”	કુલધ્વજચરિત્ર		૫૬૦
૧૭૮૭	તેજસાર રાસ	કર્તા અને	
		લે. નેમવિજય	૪૫૪
લ. ”	પરમાત્મપ્રકાશ ચો.	લે. લાખણસી	૨૪૨
” ”	નવકાર રાસ		૪૨૭
૧૭૮૮	પહેલાં ચોતીસી	માણેકવિજય	૫૫૭
લ. ૧૭૮૮	ધમ્મિલરાસ	લે. શિવજી	૬૨

„ લ. ૧૭૮૮	વિક્રમસેનરાસ		૨૨૨
„ „	+રત્નચૂડ રાસ		૨૬૪
„ „	+મંગલકલશ રાસ	લે. રાજવિજય	૪૧૭
„ „	હરિવાહન રાસ		૪૩૨
„ „	ચોવીસી		૫૫૮
૧૭૮૮	પદ્મી+લક્ષ્મીસાગરસૂરિ રાસ (ઐ.)	રામવિજય (૨)	૫૫૦
૧૭૮૯	+સિદ્ધાચલ સ્ત.	ઉદયરત્ન	૪૧૩
લ. „	ત્રિભુવનકુમાર રાસ	લે. અખયકુશલ	૧૪૮
„ „	+જ'પૂરાસ	લે. કુંઅરવિજય	૩૧૭
„ „	અમરસેન વયરસેન ચરિત્ર	લે. ગુણુવિજય	૪૭૨
લ. ૧૭૯૦	સીતારાસ	બાલ	૪૨૨
લ. ૧૭૯૧	ચંદ્રલેખારાસ	લે. સત્યલાલ	૨૬૬
„ „	દૃષ્ટિસંઝાય બાલાં	લે. ત્રંબક	૩૩૭
લ. ૧૭૯૨	વિક્રમચરિત્ર (લીલાવતી) ચો.		૧૪૬
„ „	+લક્ષ્મીસાગરસૂરિ રાસ (ઐ.)	લે. મહિમાવિજય	૫૫૧
૧૭૯૩	+સૂરત ચૈત્યપાટી	લાધાસાહ	૪૯૭
„ „	+હેમચંદ્રગણી રાસ (ઐ.)	વલ્લભકુશલ	૫૨૫
લ. „	વિક્રમસેન રાસ	લે. જિનેન્દ્રહર્ષ	૨૨૨
„ „	વિક્રમાદિત્ય પંચદંડ રાસ		૨૪૪
„ „	નવકાર રાસ	લે. મોહનવિજય	૪૨૭
„ „	વંકચૂલ રાસ	લે. વિવેકસાગર	૪૪૫
„ „	+ધ્યાનમાલા		૪૬૮
લ. ૧૭૯૪	ત્રિભુવનકુમાર રાસ	લે. રાજસાગર	૧૪૯
૧૭૯૫	+વિમલમેતા શલોકો	ઉદયરત્ન	૪૨૦
૧૭૯૫	+શિવચંદ રાસ (ઐ.)	લાધાસાહ	૪૯૮
„ „	નેમરાણુલ બારમાસ	દેવવિજય (૩)	૫૦૩
લ. „	શ્રીપાલ રાસ	લે. નાનજી	૧૩૨

૧૭૬૫	નવિચારસાર ગદ્ય	દેવચંદ્ર	૪૬૫
લ. ૧૧	પરદેશી રાગ રાસ	લે. પ્રેમચંદ	૭૧
૧૧	વિક્રમચરિત્ર (લીલાવતી)ચો.	લે. ઉદયવિજય	૧૪૬
૧૧	નનર્ભદાસુંદરી રાસ	લે. અમીવિજય	૪૩૦
૧૧	નરતનપાલ રાસ	લે. અખયચંદ્ર	૪૩૪
૧૧	જયસેન ચો.		૫૫૪
૧૭૬૭	સુભદ્રા રાસ	ભાવરતન	૫૦૫
લ. ૧૧	નદશ્વિસત્રાય બા.	લે. દેવવિજય	૩૩૬
૧૭૬૮	નવિધાસાગરસૂરિ રાસ (ચિ.)	નિત્યલાભ	૫૪૧
લ. ૧૧	નશુકરાજરાસ		૫૮
૧૧	નજાંબૂરાસ		૩૧૭
૧૧	નચંદરાજ રાસ	લે. કનકવિજય	૪૪૧
૧૧	નચોવીસી		૪૬૧
૧૧	શાંતિજિન રાસ		૫૫૦
૧૭૬૯	હરિવંશ રાસ	ઉદયરતન	૪૧૦
	મહિપતિમતિસાગર રાસ	"	૪૧૨
૧૭૭૯	બુદ્ધિવિમલા રાસ	ભાવરતન	૫૦૭
૧૧	સૌભાગ્યપંચમી સ્ત.	કાંતિવિજય (૨)	૫૩૧
લ. ૧૭૯૯	ચંદરાજ રાસ	લે. વિનયરતન	૧૬૪
૧૮૦૦	અંબડ રાસ	ભાવરતન	૫૦૯
૧૧	પાર્શ્વનાથ ચરિત્ર બા.	ભાતુવિજય	૪૩૨
લ. ૧૧	બુદ્ધિસેન ચો.	લે. રતનચંદ	૫૫૯
લ. ૧૮૦૧	[હવેથી લખ્યા સંવત્ષર આવશે.]		
૧૧	ઉપધાનવિધિ સ્ત.		૧૪૨
લ. ૧૮૦૨	વિક્રમાદિત્ય પંચદંડ રાસ		૨૪૪
	અમાધિશતક દોહા, સમનય		
	રાસ અને સામ્યશતક લે. સંધવી કૃતેચંદ		૪૪

„	રણસિંહ રાસ		૩૨૫
„	+અશોકચંદ્ર રાસ		૩૨૮
„	ગુણજિનરસ		૫૧૩
લ. ૧૮૦૩	સુભદ્રા રાસ	લે. માણિક્યચંદ	૫૦૬
„ ૧૮૦૪	ગુણસ્થાનક સ.	લે. સદાસાગર	૧૨૮
લ. ૧૮૦૬	+નેમિષારમાસ	લે. પ્રમોદકુશલ	૪૫૦
લ. ૧૮૦૭	૧૪ ગુણસ્થાન સ્ત.		૧૩
„	+આહદષ્ટિ સ.	લે. અમૃતસાગર	૩૯
„	રાજસિંહ રાસ		૩૯૮
„	+માનતુંગ માનવતી રાસ	લે. રતન	૪૩૭
લ. ૧૮૦૮	ધમ્મિભ રાસ	લે. નાથા	૬૨
„	સુદર્શન રાસ		૧૦૦
લ. ૧૮૦૯	સનત્કૃષ્ણ રાસ	લે. વિનોદવિજય	૭૯
„	અજિતસેન કનકાવતી રાસ	લે. ભીમચિજય	૧૦૩
લ. ૧૮૧૧	+દ્રવ્યગુણ પર્યાય રાસ		૩૦
„	+સૂક્તિમાલા	લે. રતન	૪૪૩
લ. ૧૮૧૨	મહાબલભલયસુંદરી રાસ		૧૦૫
„	ગુણાવલી રાસ		૪૨૧
લ. ૧૮૧૩	રણસિંહ રાસ	લે. રંગસૌભાગ્ય	૩૨૫
„	+લીલાવતી સુમતિવિલાસ રાસ	લે. રતનકુશલ	૪૦૫
„	+મંગલકવચ રાસ		૪૧૭
લ. ૧૮૧૫	શ્રીપાલ રાસ	લે. રંગસૌભાગ્ય	૧૯
„	+ત્રોવીસી		૪૯૧
લ. ૧૮૧૭	+દ્રવ્યગુણ પર્યાય રાસ	લે. અમૃતવિજય	૩૦
લ. „	અજિતસેન કનકાવતી રાસ	લે. મોહન	૧૦૩
„	વચસ્વામી સ.		૧૧૨
„	તીર્થમાલા સ્ત.	લે. અમૃતવિજય	૪૧૯

લ. ૧૮૧૮	નમલયસુંદરી રાસ		
લ. ૧૮૧૯	મૃગાંકલેખા રાસ	લે. પીતાંબર	૫૨૮
"	મેઘકુમાર ચોદાલ	લે. ગણેશ	૯૯
"	વિક્રમચરિત્ર (લીલાવતી)ચો.		૧૧૯
લ. ૧૮૨૧	નકુમારપાલ રાસ	લે. જનસાગર	૧૪૫
લ. ૧૮૨૨	નમલયસુંદરી રાસ	લે. કૃત્તેહચંદ	૯૪
"	"		૫૨૯
લ. ૧૮૨૩	વિક્રમકનકાવતી રાસ	લે. "	"
લ. ૧૮૨૪	નકુમારપાલ રાસ	લે. વિનયવિજય	૪૭૦
લ. ૧૮૨૬	નવસો કન્યા ચો.		૯૩
ર. ૧૮૩૦	સીમંધર સ્તંભા	પદ્મવિજય	૮૪
લ. ૧૮૩૦	અજીતસેન કનકાવતી રાસ	લે. દયારામ	૪૫
લ. ૧૮૩૩	કીસનઆવની		૧૦૨
લ. ૧૮૩૫	નકુમારપાલ રાસ		૪૭૨
લ. ૧૮૩૫	નમાનતુંગ માનવતી રાસ	લે. વિવેકવિજય	૯૩
લ. ૧૮૩૬	ચોગરનાકર ચો.		૪૩૭
"	નવકાર રાસ	લે. રતનપ્રભ	૩૫૨
લ. ૧૮૪૦	વજ્રરાજ રાસ	લે. અમૃતવિજય	૪૨૬
લ. ૧૮૪૧	શ્રીપાલ રાસ		૪૫૩
"	નયંદનાની રાસ	લે. પ્રેમવિજય	૮૭
લ. ૧૮૪૨	નમાનતુંગ માનવતી રાસ	લે. જ્ઞાનવિજય	૪૪૦
લ. ૧૮૪૬	મલયસુંદરી રાસ		૪૩૭
લ. ૧૮૪૭	નંદિપ્રેણ ગસ		૪૦૧
"	મંગલકલશ ચો.		૭૩
"	ગુણકરંડ ગુણાવલી રાસ	લે. લક્ષ્મીરત્ન	૮૩
લ. ૧૮૪૭	નશીલવતી રાસ	લે. દુલીચંદ	૧૦૪
"	સદેવંત સાવલિંગા રાસ	લે. હેમસાગર	૪૫૦
			૫૪૧

લ. ૧૮૪૯	મહાવીર સ્ત૦		૩૭
„	સ્થૂલભદ્ર રાસ	લે. ખુમાણવિજય	૩૯૩
લ. ૧૮૫૦	ગુણકરંડ ગુણાવલી રાસ	લે. કીર્તિવિજય	૧૦૪
„	નયંદરાગ્ન રાસ	લે. શિવસાગર	૪૪૦
„	શાંતિજિન રાસ		૫૫૦
લ. ૧૮૫૧	નગ્ન ખૂરાસ	લે. રાધવજી	૪૨
„	નશુકરાજ રાસ	લે. તીર્થવિજય	૫૮
„	ધમ્મિલ રાસ	લે. મોહનવિજય	૬૨
„	અષ્ટપ્રકારી પૂજારાસ	લે. ભાણુવિજય	૩૯૧
લ. ૧૮૫૨	નરતનચૂડ રાસ	લે. માણિક્યવિજય	૨૬૪
	નવીશી	લે. દંદ્રિભાણુ	૪૯૨
લ. ૧૮૫૪	નમલયાસુંદરી રાસ	લે. લક્ષ્મીકીર્તિ	૫૨૯
„	સદેવંત સાવલિંગા રાસ	લે. અમૃતવિજય	૫૪૧
લ. ૧૮૫૫	નગ્ન ખૂરાસ		૪૨
„	અષ્ટપ્રકારીપૂજા રાસ		૩૯૧
લ. ૧૮૫૬	નમંગલકલશ રાસ	લે. ધીરવિજય	૪૧૭
„	નરતનપાલ રાસ	લે. મંછારામ	૪૩૫
„	નમાનતુંગમાનવતી રાસ		૪૩૭
લ. ૧૮૫૭	નકુમારપાલ રાસ		૯૪
„	રાજસિંહ રાસ	લે. ધનવિજય	૩૯૮
લ. ૧૮૫૮	નલીલાવતી સુમતિવિલાસ રાસ		૪૦૫
„	હરિવંશ રાસ	લે. ધનવિજય	૪૧૨
„	સૌભાગ્યપંચમી સ્ત.		૫૩૧
લ. „	ગુણકરંડ ગુણાવલી રાસ	લે. રૂપચંદ	૧૦૫
	નસૂકિતમાલા	લે. ધનવિજય	૪૪૪
	મલયસુંદરી રાસ	લે. રતનવિજય	૫૨૮
લ. ૧૮૬૧	નલીલાવતી સુમતિવિલાસરાસ	લે. રાજેન્દ્રસાગર	૪૦૬

લ. ૧૮૬૨	પાર્શ્વનાથ ચરિત્ર આં	લે. ઋષભવિજય	૫૩૩
લ. ૧૮૬૩	જંખૂરાસં	લે. રંગરત્ન	૩૮૯
લ. ૧૮૬૭	વિક્રમકનકાવતી રાસ	લે. રંગવિજય	૪૭૦
લ. ૧૮૬૮	નસુકિતમાલા	લે. અમરવિજય	૪૪૪
લ. ૧૮૬૯	નાનો શ્રીપાલ રાસ		૮૯
"	નઆનંદમંદિર રાસ		૩૨૩
"	નમાનુગમાનવતી રાસ	લે. રંગસાગર	૪૩૭
લ. ૧૮૭૦	વિક્રમાદિત્ય પંચદંડ રાસ	લે. હેતવિજય	૨૪૫
લ. ૧૮૭૧	મૃગાંકલેખા રાસ		૨૭૫
"	હરિવંશ ચરિત્ર	લે. વેલણ	૨૮૬
"	શાંતિજિન રાસ		૫૫૦
લ. ૧૮૭૨	વહરાજ દેવરાજ ચો.		૩૪૯
લ. ૧૮૭૩	આનંદધન ચોવીસી.		૧
"	લીલાવતી ચો.	લે. પુદ્ગલસં	૨૧૫
લ. ૧૮૭૪	વિક્રમાદિત્ય રાસ		૨૨૦
લ. ૧૮૭૬	સીમંધર સ્ત.	લે. મોતીવિજય	૩૯
"	નલીલાવતી સુમતિવિલાસ રાસ		૪૦૫
લ. ૧૮૭૮	વીરભાણુ ઉદયભાણુ રાસ		૩૬૮
"	મલયસુંદરી રાસ		૪૦૧
"	વિક્રમકનકાવતી રાસ	લે. જ્ઞાનવિજય	૪૭૦
લ. ૧૮૭૯	આષાઢભૂતિ રાસ		૬૮
"	જંખુરવામી રાસ		૧૫૦
"	કયવત્તા રાસ		૧૬૭
"	વિક્રમ ચો.	લે. મોતીસાગર	૨૧૩
"	રત્નપાલ રાસ	લે. અવેરચંદ	૨૯૬
લ. ૧૮૮૦	ચંદનમલયાગિરિ ચો.	લે. અનોપવિજય	૫૩૪
લ. ૧૮૮૧	નચંદરાજ રાસ	લે. કલ્યાણવિજય	૪૪૧

અઢારમી સદી, જૈન ગૂર્જર કવિઓ.

૬૩૬-

..	ગુણજનરાસ	લે. ભીમવિજય.	૫૧૨
..	મલયાસુંદરી રાસ		૫૨૮
લ. ૧૮૮૨	અન્નપુત્ર રાસ	લે. સા ખીમરાજ	૧૨૨
..	વિક્રમચરિત્ર (લીલાવતી) ચો.	લે. ચતુર્ભુજ	૧૪૬-
..	વિક્રમાદિત્ય ચરિત્ર		૨૧૦
લ. ૧૮૮૩	+શ્રીપાલ રાસ		૧૯
..	યશોવિજય વીશી	લે. રાજવિજય	૪૯
..	મૃગાંકુલેખા રાસ	લે. માણેકચંદ	૧૦૦
..	વીરભાણુ ઉદયભાણુ રાસ		૩૬૯
લ. ૧૮૮૪	+આનંદમંદિર રાસ		૩૨૩
લ. ૧૮૮૫	+પંચકારણુ રત.		૧૪
..	કુલંવજ રાસ	લે. દેવવિમલ	૨૭૦
લ. ૧૮૮૬	રથૂલભદ્ર રાસ	લે. મંદરજી	૩૯૩
..	+લીલાવતી સુમતિવિલાસ રાસ	લે. ખીમચંદ	૪૦૬
..	+રત્નપાલ રાસ	લે. કુકમવિજય	૪૩૬
લ. ૧૮૮૯	મંગળકલસ રાસ	લે. રામવિજય	૨૭૬
લ. ૧૮૯૦	અષ્ટપ્રકારી પૂજા રાસ	લે. તેજરત્ન	૩૯૧
..	શાંતિજિન રાસ	લે. કનકવિજય	૫૫૮
લ. ૧૮૯૩	+લીલાવતી સુમતિવિલાસ રાસ	લે. શિવરામ	૪૦૫
લ. ૧૮૯૪	+દ્વિમારપાલ રાસ		૯૨
લ. ૧૮૯૬	સનત્વચ્છી રાસ		૭૯
લ. ૧૮૯૮	+ખેમા દાડાલીજા રાસ		૩૬૧
લ. ૧૮૯૯	ચોતીસી ચોઢાસ		૪૬૮
લ. ૧૯૦૦	છવવિચાર રત.		૧૫૧
લ. ૧૯૦૨	+ચંદરાજ રાસ		૪૮૧
લ. ૧૯૦૬	૨૮ લખિય રત.	લે. વર્ગીય	૧૪૮
..	+૧૪ ગુપ્તરાજ અ.	..	૧૪૫

લ. ૧૯૦૭	આનંદધન બહોતરી	લે. જોસી મનોરદાસ	૨
"	પ્રશ્નોત્તર ચો.	લે. દાનવિજય	૪૬૬
"	સીમંધર સ્ત.	લે. ભક્તિસાગર	૫૫૬
લ. ૧૯૧૧	+સુકિતમાલા		૪૪૪
લ. ૧૯૧૨	રૂપસેન રાસ	લે. રતનસી	૫૦૨
લ. ૧૯૧૪	દયાદીપિકા ચો.	લે. રૂપચંદ	૨૩૭
લ. ૧૯૧૬	૧૪ ગુણુસ્થાન વીર સ્ત.		૧૩
"	ઉત્તમકુમાર ચો.	લે. રતનચંદ	૨૭૭
લ. ૧૯૧૮	+અષ્ટ પ્રવચનમાતા સ.		૪૯૪
લ. ૧૯૧૯	અભયકુમાર રાસ	લે. તેજવિજેજી	૧૦૯
લ. ૧૯૨૦	+સીયલ નવવાડ સ.	લે. પ્રમોદસાગર	૮૪
લ. ૧૯૨૩	સાધુ વંદણા	યશોવિજય	૩૦
લ. ૧૯૨૪	ધર્મિલ રાસ	લે. સુરજમલ	૬૨
"	કર્મવિપાક (જ'ખૂપૃચ્છા) રાસ	લે. ભાઇચંદ	૨૫૫
લ. ૧૯૨૫	+રતનપાલ રાસ		૪૩૫
લ. ૧૯૩૦	કલ્પ વ્યાખ્યાન		૩૩૨
લ. ૧૯૩૧	+કુમારપાલ રાસ		૯૩
"	સમ્યક્ત્વ વીર સ્તં બાં		૫૪૩
લ. ૧૯૩૫	મહાબલ મલયસુંદરી રાસ		૧૦૬
લ. ૧૯૩૬	ગૌતમ રાસ	લે. પ્રેમવિજય	૨૯૭
" ૧૯૩૯	+કુમારપાલ રાસ	લે. ખુશાલવિજય	૬૩
લ. ૧૯૪૩	+આર્દ્રકુમાર ચો.	મુદ્રક. જગદીશ્વર પ્રેસ	
લ. ૧૯૪૬	કીસનઆવની	શિલા છાપ	૭૭
લ. ૧૯૫૧	+કુમારપાલ રાસ		૪૭૨
લ. ૧૯૭૦	આયુરાજ સ્તં	મુદ્રક ડાહ્યાભાઈ લલુ-	
		ભાઈ ને બીબા	૯૪
			૫૩૬

જૈન ગૂર્જર કવિઓ ભાગ ૨ નો.

પરિશિષ્ટ ૧ લું.

જૈન કથા નામ કોષ.

રામાયણ, મહાભારત, પુરાણો ઇત્યાદિ જૈનેતર ધર્મગ્રંથોમાં જે ચરિત્રો આવે છે તેનો હુંક સાર અક્ષરાનુક્રમ પ્રમાણે નામ વાર સ્વર્ગ-સ્થ કવિવર્ય શ્રી નર્મદાશંકર દ્વાદશશંકરે પોતાના ‘નર્મ કથા કોષ’ એ નામના પુસ્તકમાં સુઘટિત રીતે આપેલ છે. એવીજ રીતે જૈન કથાઓનો કોષ એજ દબ્બમાં હજી સુધી કોઈ પણ વિદ્વાન જૈન કે જૈન સંસ્થા તરફથી બહાર પડેલો નથી એ શોચનીય બીના છે. શા. ભી-મશી માણેક તરફથી ‘જૈન કથારત્ન કોષ’ એ નામના પુસ્તકોના આઠ દશ ભાગ બહાર પડ્યા છે, પણ તેમાં માત્ર અમુક ગ્રંથો કે રાસાઓ આપી તે અંગે જે કથાઓ આવે તે આપેલી છે.

જૈન કથાઓનો કોષ થવાની ઘણી જરૂર છે, પણ અહીંનો એવો પ્રયત્ન કરવામાં આવ્યો છે કે બની શકે તેટલા ગ્રંથોમાંથી કથાઓનાં ચરિત્ર નાયકોનાં નામ પ્રમાણે ગોઠવી તે કથા તે પૈકી કયા ગ્રંથમાં જોવાથી મળી શકશે તે પુસ્તકનું નામ હુંક અક્ષરમાં જણાવેલું છે. આટલું કર્યા પછી ભવિષ્યમાં કોઈ વિદ્વાન નીકળી આવશે કે જે નર્મકથાકોષની પદ્ધતિ પર જૈનકથાકોષ ઘડી કાઢશે અને કોઈ જૈન સંસ્થા તેને બહાર પાડશે, એવી હૃદયપૂર્વક આશા રાખીએ છીએ. આવાં અનેક ચરિત્રો પરથી રાંસ, ચોપાઇ આદિનાં વસ્તુ ધડાયાં છે તેથી તે ક્યાં ક્યાં આવ્યાં છે તેનાં સ્થાનો મળી શકે તે માટેનો આ અપૂર્ણ કોશ પણ ઉપયોગી થશે. આધાર માટે જે જે પુસ્તકો મળી શક્યાં અને મારાથી જોવાયાં છે તેનાં હુંકાં નામ મૂકવામાં આવ્યાં છે. તે નીચે પ્રમાણે:—

આ+પ્ર૦=આત્મ પ્રબોધ ભાષાંતર પ્રિં જૈન આત્માનંદ સભા, ભાવનગર,
જ્ઞ૦=જ્ઞપિમંડળવૃત્તિ-ભાષાંતર. પૂર્યાર્ધ.

(પ્રકાશક-જૈન વિદ્યાશાળા અમદાવાદ સં. ૧૯૫૮).

ઉ૦=ઉપદેશમાળા-ભાષાંતર (પ્ર૦ જૈન ધર્મ પ્રસારક સભા. ભાવનગર.
સં. ૧૯૬૧).

ઉ૦ પ્રા૦=ઉપદેશ પ્રાસાદ (પ્ર૦ જૈન ધર્મ પ્રસારક સભા.)

ચ૦ પ્ર૦=ચતુર્વિંશતિ પ્રબંધ-ભાષાંતર (પ્ર૦ વડોદરા કેળવણી ખાતું.)

ત્રિ૦ શ૦ પુ૦=ત્રિષષ્ઠિ શલાકા, પુરુષ ચરિત્ર, ભાષાંતર

(પ્ર૦ જૈન ધર્મ પ્રસારક સભા.)

પ્ર૦ ચ૦=પ્રભાવક ચરિત્ર-સંસ્કૃત મૂળ.

(પ્ર૦ નિર્ણય સાગર પ્રેસ, મુંબઈ.)

ભ૦=ભરતેશ્વર બાહુબલી વૃત્તિ-ભાષાંતર (પ્ર૦ મગનલાલ હડીસંગ,
અમદાવાદ. સં. ૧૯૬૫.)

ચ૦=ચોગશાસ્ત્ર-ભાષાંતર (પ્ર૦ શા ભીમશી માણેક.),

શ્ી૦મા૦=શ્ીયોપદેશમાળા (પ્ર૦ જૈન વિદ્યાશાળા, અમદાવાદ.

સને ૧૯૦૦.)

આંકડા જે મૂક્યા છે તે ઉપદેશ પ્રાસાદ નામના ગ્રંથ સિવાયના સખધે પૃષ્ઠ સૂચવે છે. ઉપદેશ પ્રાસાદનું ભાષાંતર પાંચ ભાગમાં છપાયેલું બહાર પડ્યું છે, તેથી તેના ભાગ ૧ લામાં સ્તંભ ૧ થી ૪, ભાગ ૨જમાં સ્તંભ ૫ થી ૯, ભાગ ૩જમાં સ્તંભ ૧૦ થી ૧૪, ભાગ ૪ થામાં સ્તંભ ૧૫ થી ૧૯ અને ભાગ ૫ મામાં સ્તંભ ૨૦ થી ૨૪ છે. આ દરેક સ્તંભ જૂદા જૂદા વ્યાખ્યાનમાં વહેંચાયેલા છે, તેથી તે સ્તંભ અને વ્યાખ્યાન દર્શાવવા માટે બે આંકડા ઉપદેશ પ્રાસાદના સંબંધે મૂકવામાં આવ્યા છે તેમાં પ્રથમ આંકડો સ્તંભ, અને બીજો આંકડો વ્યાખ્યાન સૂચવે છે.

અગડદત્ત. ૩૮૨ શ્ી૦મા૦

અગિભૂતિ (મહાવીરના બીજા ગણધર) ૪-૫૬ ઉ૦ પ્રા૦

અંગારમર્દકાર્ય ૨૩૦ ઉ., ૪-૬૦ ઉ. પ્રા.

અવ્યકારી (અંચુકારી) ભટ્ટા, ૪-૫૦ ઉ. પ્રા.

અંજનાસુંદરી ૭-૯૨ ઉ. પ્રા, ૩૨૩ થી ૩૨૫ ભ.,

૨૧૩ શી. મા.

અતિમુક્ત મુનિ ૩૦૯ આ. પ્ર., ૧૧-૧૫૮ ઉ. પ્રા., ૬૪ ભ.

અંધકવૃષ્ણિ રાજના પુત્રો ૩૪૫ ઋ.

અન્નિકા પુત્ર તથા ઉદ્ધતી રાજ ૫૮ થી ૬૪ ભ. (જુઓ

અલિકા પુત્ર.)

અનાથી મુનિ. ૩-૪૨ ઉ. પ્રા.

અભયકુમાર. ૧-૫ ઉ. પ્રા., ૩૪ થી ૫૩ ભ., ૨૨૦ થી ૧૦

અભયદેવ સૂરિ (સ્તંભન પાર્શ્વનાથ ઉત્પત્તિ) ૧૮-૨૬ ઉ.

પ્રા., ૨૬૧ પ્ર. ચ.

અમ્મડના શિષ્યો ૮-૧૧૪ ઉ. પ્રા.

અમ્મિકા આલિકા ૧૧-૧૬૨ ઉ. પ્રા.

અમરચંદ્ર કવિ. ૧૦૯ ચ. પ્ર.

અમરદત્ત ને મિત્રાનંદ ૧૭-૨૪૧ ઉ. પ્રા.

અર્જુનમાળી જુઓ સુદર્શન ને અર્જુનમાળી.

અલિકાપુત્ર ૨૩૫ ઉ., જુઓ અનિકાપુત્ર.

અર્હદદત્ત ૨૧-૩૦૫ ઉ. પ્રા.

અર્હન્મિત્ર ૨૨-૩૧૯ ઉ. પ્રા.

અર્હતક મુનિ ૨૦-૨૯૩ ઉ. પ્રા.

અરનાથ ૧૨૯ થી ૧૩૧ ઋ.

અવ્યક્તવાદી (૩જો નિન્હવ) ૧૮-૩૬૨ ઉ. પ્રા.

અર્વાત સુકુમાળ ૧૫૯ ભ.

અશોકચંદ્ર }

અશોકરાજ } ૧૮-૨૬૪ ઉ. પ્રા., ૨૧૦ આ. પ્ર.

અશ્વમિત્ર મુનિ (૪ થા નિન્હવ) ૧૮-૨૬૯ ઉ. પ્રા.

અપાઢાચાર્ય ૧૭-૨૫૨ ઉ. પ્રા.

અહમ્મદ બાદશાહ ૯-૧૨૯ ઉ. પ્રા.

આદિનાથ ૩ થી ૨૯ ઋ. જુઓ ઋષભદેવ.

આણંદ ગ્રાવક ૨૬૦ આ. પ્ર. ૨-૧૬ ઉ. પ્રા., ઉપાસક દશાંગસૂત્ર.

આનંદ બલદેવ ૧૫૧ ઋ.

આભલ ૧૭૮ ચ. પ્ર.

આભિરિવંચક વણિક ૨૨-૨૩૦ ઉ. પ્રા.

આરોગ્ય વિપ્ર ૪-૫૧ ઉ. પ્રા.

આર્દ્રકુમાર ૫-૭૨ ઉ. પ્રા. ૨૧૭ ભ., ૬૦ શી. મા.

અર્ધ્યખપુતાચાર્ય ૧૫ ચ. પ્ર.

આર્ય નંદીલ ૩૧ પ્ર. ચ.

„ અને ક્ષપક ૮ ચ. પ્ર.

આર્ય મહાગિરિ ૨૧૮ ઉ., ૧૮૨ ભ.

આર્ય રક્ષિત સૂરિ ૨૨-૩૨૮ ઉ. પ્રા., ૧૩ પ્ર. ચ., ૧૮૭ થી ૧૮૯ ભ.

આર્ય સમિત સૂરિ (સિદ્ધ પ્રભાવક) ૯૨ આ. પ્ર.

આર્ય સુહસ્તિ સૂરિ ૧૮૨ થી ૧૮૭ ભ.

આપાઢભૂતિ મુનિ ૧૭-૨૪૩ ઉ. પ્રા., ૨૫૭ ભ.

ઇંદ્ર ૫૧ શી. મા.

ઈલાચી કુમાર } ૭-૧૦૦ ઉ. પ્રા.

ઈલાચી પુત્ર } ૧૭૧ થી ૧૭૩ ભ.

ઉઝિતમુનિ ૨૩-૩૩૧ ઉ. પ્રા.

ઉત્તમચરિત્ર કુમાર ૨૪૧ થી ૨૫૨ ભ.

ઉદયન (વત્સરાજ) } ૧૫૫ ચ. પ્ર.

ઉદયન રાજર્ષિ } ૧૮૯ ભ.

ઉદયી રાજ (હેલ્લા રાજર્ષિ), ૧૦-૧૪૯ ઉ. પ્રા., ૫૮ થી

૬૪ ભ.

ઉદાધી રાજ (કોણિક) અને વિજયરાજ ૩-૩૮ ઉ. પ્રા.

ઉદાધી રાજને મારનાર ૭૧ ઉ.

ઋષિદત્તા ૩૧૦ થી ૩૨૨ ભ., ૨૪૬-૨૫૧ મા.,

ઋષભદત્ત શ્રેષ્ઠી ૧૩-૧૯૨ ઉ. પ્રા.

ઋષભદેવ ૩-૨૯ ઋ. ૨૯ ચો. તથા ત્રિ. શ. પુ. ચ. પર્વ ૧

જુઓ આદિનાથ.

ઋષિસુંદરી ને રતિસુંદરી ૨૧-૩૧૧ ઉ. પ્રા.

કદંબવિપ્ર ૨૨-૩૨૪ ઉ. પ્રા.

કનકકેતુ ૨૦૪ ઉ.

કપટક્ષપ તપસ્વી ૩૧૮ ઉ.

કપિલમુનિ (કેવળી) ૧૫-૨૨૦ ઉ. પ્રા.

કમલા ૨૮૮ શી. મા.

કચવન્ના (જુઓ કૃતપુણ્ય).

કરકંડુ ૧૦૯ ભ., ૨૪-૩૪૯ ઉ. પ્રા.

કલાવતી ૩૫૧ ભ. ૨૯૪ શી. મા., ૭-૯૮ ઉ. પ્રા.

ક્ષપક જુઓ આર્યનદિલ

ક્ષપકમુનિ ૨૩-૩૨૪ ઉ. પ્રા.

ક્ષુદ્રકકુમાર ૧૬-૨૩૨ ઉ. પ્રા.

ક્ષુદ્રકમુનિ ૧૮-૨૬૭ ઉ. પ્રા. ૨૫૩ ભ.

„ (ખીજા) અને સુલોચના ૨૫૪ ભ.

ક્ષુદ્રકશિષ્ય ૧૮-૨૬૯ ઉ. પ્રા.

ક્ષેમકંઠમુનિ ૨૫૨ ભ.

ક્ષેમર્ષિ (વિચિત્ર અભિગ્રહ ધારક) ૧૯-૨૮૩ ઉ. પ્રા.

કામદેવ (મહાતીરના ખીજા આવક) ૨૬૩ આ. પ્ર., ૩૭
ઉ., ૧૯-૨૭૨ ઉ. પ્રા.

કાકજંઘ ને કોકાસ ૪-૫૯ ઉ. પ્રા.

કાર્તિક શેઠ ૩૩૫ થી ૩૩૮ ઋ., ૪-૪૮ ઉ. પ્રા.

કાલવૈશિક મુનિ ૨૧-૩૧૫ ઉ. પ્રા.

કાલસુરિ પ્રબધ ૩૬ પ્ર. ચ.

કાલિકાચાર્ય (પેલા) ૧૯૨ ભ. } ૧૬૫ ઉ., ૨-૧૭ ઉ. પ્રા.,
 „ (બીજા) ૧૯૩ ભ. } ૩૪૫ આ. પ્ર.
 „ (ત્રીજા) ૧૯૬ ભ. }

કાષ્ઠમુનિ ૩-૩૧ ઉ. પ્રા.

કીર્તિધર અને સુકેશલમુનિ ૩૩૮ થી ૩૪૫ ઋ.

કુંચિકર્ણુ (પરિગ્રહ) ૯-૧૦૮ ઉ. પ્રા. ૨૧૬, ચો.

કુંડકોલિક (મહાવીરના ૬ ઠા આવક) ૨૬૯ આ, પ્ર.

કુંડરિક અને પુરુગિક ૧૦૫ ભ., ૨૭૨ ઉ. ૧૫-૨૨૧ ઉ. પ્રા.

કુંડલિક આવક ને રત્નાકરસુરિ ૧૮-૨૬૫ ઉ. પ્રા.

કુંતી ૩૩૮ ભ.

કુંચુનાથ ૧૨૬ થી ૧૨૯ ઋ.

કુબેરદત્ત (સંસારભાવના) ૩૫૪ આ. પ્ર.

કુબેરદત્ત ને કુબેરદત્તા (અહાર નાતરાં) ૭-૯૫ ઉ. પ્રા.

કુમાર ને દેવચન્દ્ર (બે રાજપુત્રો) ૬-૮૬ ઉ. પ્રા.

કુમારપાલ—ઉ. પ્રા. નાં વ્યાખ્યાનો ૬૨, ૬૩, ૬૮, ૮૧, ૧૧૧,
 ૧૨૯, ૧૬૯, ૧૮૩, ૧૮૫, ૨૧૬-૧૭, ૨૫૯, ૨૬૪, ૨૭૪,

૨૭૬ અને જુઓ હિમચન્દ્રસુરિ.
 કુરગહુ (કૂચટ) મુનિ-૩-૪૧ ઉ. પ્રા., ૨૨૮ ભ.

કુરુક ઉકુરુક મુનિ (ગૌધ્યાન) ૯-૧૩૧ ઉ. પ્રા.

કુરુદત્ત ૨૨-૩૧૬ ઉ. પ્રા.

કુલવાલુકમુનિ ૧-૧૪ ઉ. પ્રા., ૩૩૮ શી. મા.

કુમાપુત્ર ૧૨-૧૮૦ ઉ. પ્રા.

કૃતપુષ્પ (ક્યવત્રા) કુમાર ૧૨-૧૬૭ ઉ. પ્રા. ૯૭ ભ.

કૃપણ ૨૫૬ ભ.

કૃષ્ણ પ્રબધ ૨૨૭ ઉ.

કૃષ્ણ વાસુદેવ ૪-૫૮ ઉ. પ્રા.

કૃષિબલ ૧-૩ ઉ. પ્રા.

કેશરી ચોર (૯મું પ્રત) ૧૦-૧૪૪ ઉ. પ્રા.

કેશવ (આવક પ્રતિમા) ૨૭૮ આ. પ્ર.

કેશીગણધર ને પ્રદેશીરાજ ૧૬૦ ઉ., ૧૦૬ ભ.

કોણિક રાજ ૨૦૭ ઉ.

કોશા ગણિકા (રાજાભિયોગ) ૧૪૯ આ. પ્ર., ૪-૪૮ ઉ. પ્રા.

કૌશિક તાપસ ૬-૭૭ ઉ. પ્રા., ૧૬૫ ચો.

ગંગાચાર્ય (૫ મા નિન્હવ) ૧૮-૨૬૮ ઉ. પ્રા.

ગજસુકુમાળ ૧૨૨ ઉ., ૧૫૬ ભ.

ગાન્ધારી ૩૫૭ ભ.

ગુણકંરસુરિ ૧૦૩ આ. પ્ર.

ગુણમંજરી ને વરદત્ત ૧૫-૨૧૫ ઉ. પ્રા.

ગુણસુંદર ૮-૧૧૯ ઉ. પ્રા.

ગુણસુંદરી ૨૧-૩૧૩ ઉ. પ્રા.

ગુણસુંદરી અને પુણ્યપાલ ૬ શી. મા.

ગોવિન્દવાચક ૨૫ આ. પ્ર.

ગોશાલક ૧૭-૨૫૪-૨૫૫ ઉ. પ્રા.

ગોષ્ઠામાહિલ (૭મા નિન્હવ) ૧૬-૨૩૮ ઉ. પ્રા.

ગૌતમસ્વામી ૧-૮ ઉ. પ્રા., ૪-૫૫ ઉ. પ્રા.

ગારી ૩૫૭ ભ.

ચંદ્રકૌશિક ૨૪૩ આ. પ્ર., ૩-૪૪ ઉ. પ્રા.

ચંડાળ (ત્રેણિક ઉપદેશક) ૧-૧૩ ઉ. પ્રા., ૨૭૬ ઉ.

ચંડક આચાર્ય ૨૨૯ ઉ., ૧૮-૨૫૮ ઉ. પ્રા.

ચંદનખાળા ૩૧ ઉ. ૨૬૮ ભ.

ચંદ્ર ૫૦ શી મા.

ચંદ્રકુમાર જીઓ સુર.

ચંદ્રા અને સર્ગ ૫-૬૯ ઉ. પ્રા.

ચંદ્રાવતંસક રાજ ૧૮૦ ઉ., ૧૦-૧૧૧ ઉ. પ્રા. ૨૫૪ ચો.

- ચંપક શ્રેષ્ઠી ૧૧-૧૬૫ ઉ. પ્રા.
 ચાણાક્ય ૨૦૯ ઉ., ૨૩-૩૪૦ ઉ. પ્રા.
 ચારદત્ત ૮-૧૧૨ ઉ. પ્રા.
 ચિત્રકાર ૧૩-૧૯૧ ઉ. પ્રા.
 ચિત્રગુપ્ત કુમાર ૧૦-૧૩૭ ઉ. પ્રા.
 ચિદાતીપુત્ર ૯૪ ઉ. ૧-૧૦ ઉ. પ્રા., ૧૭૩ ભ., ૬૪ ચે.
 ચિલ્લણા ૩૩૪ ભ.
 ચુલણી રાણી ૨૦૦ ઉ.
 ચુલની પિતા (મહાવીરના ૩૦૦ આવક) ૨૬૬ આ. ઉ. ૨૫૬ ચે.
 ચુલશતક (મહાવીરના ૫ મા આવક) ૫૦ શી. માં.
 જગદુશા ૧૫-૨૧૬-૧૭ ઉ. પ્રા.
 જમાલી (૧ લો નિન્દવ) ૩૪૭ ઉ., ૧-૭ ઉ. પ્રા.
 જમ્બૂવતી ૩૫૭ ભ.
 જમ્બુ સ્વામી ૭૭ ઉ., ૨૪-૩૫૨ ઉ. પ્રા. ૧૩૬ થી ૧૫૪ ભ.
 જય ચક્રવર્તી ૧૪૧ ઝ.
 જયદેવ ૩૮૧ આ. પ્રા.
 જયન્તી ૩૪૧ ભ.
 જયધોપ દ્વિજ ૨૧-૩૦૧ ઉ. પ્રા.
 જયસેના ૧-૧૫ ઉ. પ્રા.
 જયેષ્ઠા ૩૪૬ ભ.
 જાલિ વગેરે કુમારો ૩૬૦ ઝ.
 જાસાસાસાનું દષ્ટાંત ૭૩ ઉ.
 જિનદાસ ને સૌભાગ્યદેવી ૧૫-૨૧૯ ઉ. પ્રા.
 જિનદાસ આવક ૫-૬૪ ઉ. પ્રા.
 જિનદાસ શ્રેષ્ઠી ૧૩-૧૯૦ ઉ. પ્રા. ૧૯-૨૮૨ ઉ. પ્રા.
 જિનપાલ ને જિનરક્ષિત ૬-૮૮ ઉ. પ્રા.
 જીર્ણશ્રેષ્ઠી ૩-૩૯ ઉ. પ્રા.

અવદેવસૂરિ ૧૧ થી ૧૫ ચ. પ્ર. ૭૮ પ્ર. ચ.

ઢંઢણુઝપિં (કૃષ્ણપુત્ર) ૨૨-૩૨૫ ઉ. પ્રા.

ઢંઢણુકુમાર ૯૭ ઉ. ૩૭૩ ઝ. ૫૩ ભ.

ઢુંઢકમત ઉત્પત્તિ ૧૬-૨૪૦ ઉ. પ્રા.

ત્રિદંડી ૨૮૩ ઉ.

ત્રિવિક્રમ ૩-૪૦ ઉ. પ્રા.

તામલી તપાસ ૧૪૧ ઉ. ૧૬-૨૩૬ ઉ. પ્રા.

તિઅગુમ (૨ જો નિહવ) ૨-૧૯ ઉ. પ્રા.

તિલક ૮-૧૦૮ ઉ. પ્રા. ૨૧૬ ચો.

તિલભટ્ટ ૯-૧૨૪ ઉ. પ્રા.

તેતલીપિતા (મહાવીરના ૧૦ માં શ્રાવક) ૨૭૫ આ. પ્ર.

તેતલીપુત્ર ૧૨-૧૭૭ ઉ. પ્રા.

દત્ત ને કાલિકાચાર્ય (સત્ય) ૩૪૫ આ. પ્ર.

દત્તદુહિતા ૩૬૨ શી. મા.

દત્તમુનિ ૧૫૬ ઉ.

દમદંત મહામુનિ ૩૯૩ થી ૩૯૭ ઝ.

દમયંતી ૨૮૬ થી ૨૯૨ ભ. ૧૫-૨૧૨ ઉ. પ્રા.

દવદંતી ૨૬૨ શી. મા.

દુર્દુરાંક દેવ ૩૩૪ ઉ.

દશાર્ણભદ્ર ૧૨૬ થી ૧૨૮ ભ. ૧૩-૧૮૧ ઉ. પ્રા.

દ્રાવિડ ને વાલિખિલ્લ ૧૫-૨૨૫ ઉ. પ્રા.

દુમક ૧૮૮ ઉ.

દ્રોપદી ૩૪૫ થી ૩૫૦ ભ.

દ્વિમુખમુનિ (૩ જા પ્રત્યેકયુદ્ધ) ૨૪-૨૪૯ ઉ. પ્રા.

દ્વેપાયનઝપિં ૧૮ શી. મા.

દામન્નક ૧૭-૨૪૯ ઉ. પ્રા.

દાસીપુત્ર ૫-૬૭ ઉ. પ્રા.

દુર્ગધા (ત્રિલિંગરાજની રાણી થઇ તે) ૨-૨૧ ઉ. પ્રા.
દંડપ્રહારી ૧૯-૨૮૫ ઉ. પ્રા. ૧૯૩ ઉ. ૨૨૫ ભ.

૬૦ ચો.

દેવકી ૩૪૪ ભ.

દેવકીના ૭ પુત્રો ૩૬૧ થી ૩૭૩ ઋ.

દેવપાળ ૩-૩૭ ઉ. પ્રા.

દેવદિંગણિ (પ્રવચન પ્રભાવક) ૮૦ આ. પ્ર.

દેવસૂરિ પ્રબંધ ૨૭૮ પ્ર. ચ.

દેવસેનની માતા (દીપકપૂજા) ૫૨ આ. પ્ર.

ધનદત્ત શેઠ ૯-૧૨૯ ઉ. પ્રા.

ધનદેવ અને ધનમિત્ર ૨૩૮ થી ૨૪૧ ભ.

ધનપાળ પંડિત-પુરોહિત ૧૩૯ આ. પ્ર., ૨-૨૩ ઉ. પ્રા.

ધનશર્મા સાધુ ૧૯-૨૮૦ ઉ. પ્રા.

ધનશેઠ (તીર્થયાત્રાપર) ૬૫ આ. પ્ર.

ધનશેઠ (પાંચમું વ્રત) ૨૦૫ આ. પ્ર.

ધનશ્રી ૪૩૮ શ્રી. મા.

ધનસાર (પુષ્પ પૂજા) ૪૮ આ. પ્ર.

ધનસાર ત્રણિક ૨૨-૩૩૩ ઉ. પ્રા.

ધન્યકુમાર ૧૬૦ થી ૧૭૧ ભ. જુઓ ધનો

ધન્યમુનિ (અનશનતપ) ૧૯-૨૮૪ ઉ. પ્રા.

ધનાવહ શ્રેષ્ઠી ૧૨-૧૬૮ ઉ. પ્રા.

ધનેશ્વરસૂરિ ૨૦-૨૯૦ ઉ. પ્રા.

ધનો (શાળિભદ્રનો અનેવી) ૧૫-૨૧૮ ઉ. પ્રા.

ધનોત્રણિક ૧૫-૨૧૩ ઉ. પ્રા.

ધર્મચુદ્ધિ-પાપચુદ્ધિ ૯-૧૨૮ ઉ. પ્રા.

ધર્મરાજ (૭ મું વ્રત) ૯-૧૨૨ ઉ. પ્રા.

ધર્મરૂચિ ૯-૧૨૧ ઉ. પ્રા.

ધારિણી (૧ લી ને ૨ જી) ૩૫૦ લ.

શાવમ્યા પુત્ર ૩૭૬ થી ૩૮૯ ઋ.

નમગનિ મુનિ (૪થા પ્રત્યેકયુદ્ધ) ૨૪-૩૫૦ ઉ. પ્રા.

નન્દ (નવ) ૮-૧૦૮ ઉ. પ્રા.

નન્દ (પરિચ્છેદ) ૨૧૬ ચો.

નન્દનબલદેવ ૧૫૨ ઋ.

નન્દનઋષિ (મહાવીરનો જીવ) ૨૩-૩૩૬ ઉ. પ્રા.

નન્દની પિતા (મહાવીરના ૯ મા શ્રાવક) ૨૭૫ આ. પ્ર.

નન્દ મણિકાર ૧૧-૧૫૯ ઉ. પ્રા.

નન્દયન્તી ૩૬૮ લ. ૩૨૪ શી. મા.

નન્દા ૩૦૩ લ.

ન દ્વિષેષુ મુનિ (પેલા) ૯૩ લ. } ૮૬ આ. પ્ર. (વસુદેવ) ૧-૧૧
 „ (ખીજા) ૯૫ લ. } ઉ. પ્રા. ૨-૨૬ ઉ. પ્રા. ૬૯
 „ } શી. મા. ૨૬૬ ઉ.

નમીરાજર્ષિ (ખીજા પ્રત્યેકયુદ્ધ) ૨-૫૨ ઉ. પ્રા.

નર્મદાસુંદરી ૨૯૨ થી ૨૯૮ લ. ૨૨૫ શી. મા.

નાગદત્ત (પેલા) ૬૫ લ. } ૧૮૭ આ. પ્ર.
 „ (ખીજા) ૬૭ લ. }

નાગશ્રી ૧૨-૧૭૨ ઉ. પ્રા.

નાગાર્જુન ૧૫૨ થી ૧૫૫ આ. પ્ર.

નાગિલ ૬-૮૫ ઉ. પ્રા.

નારદઋષિ ૩૮૯-૩૯૩ ઋ. ૨૫ શી. મા.

નુપૂર પંડિતા ૭-૧૦૩ ઉ. પ્રા. ૩૫૧ શી. મા.

નેમિનાથના નવ ભવ ૮૧ શી. મા.

પંચકશેઠ (સુપાત્રદાન) ૨૫૨ આ. પ્ર.

પદ્મ બલદેવ ૧૫૨ થી ૨૭૬ ઋ.

પદ્મશેખર રાજા ૩-૪૫ ઉ. પ્રા. ૧૩૪ આ. પ્ર.

પદ્માવતી ૩૨૨ ભ. ૩૫૭ ભ.

પૃથ્વકશિષ્ય-સેલકાચાર્ય ૨૬૫ ઉ.

પરદેશી રાજા જુઓ પ્રદેશીરાજા

પર્વતીથિ પર વ્યાખ્યાનો:—

ચોમાસી ૭-૧૦૪, અઠ્ઠાઈ-પર્યુષણ પર્વારાધન ૧૦-૧૪૭, વાર્ષિક-
કૃત્યો ૧૦-૧૪૮, પર્વારાધન અવસ્ય કરવા વિષે ૧૧-૧૫૧-૫૨, દીપો-
ત્સવી ૧૪-૨૧૦, ખેસતું વર્ષ ૧૫-૨૧૧, જ્ઞાનપંચમી ૧૫-૨૧૪,
કાર્તિકી પૂર્ણિમા ૧૫-૨૨૫, મૌન એકાદશી ૧૭-૨૫૧, રોહિણીવ્રત
૨૭-૩૩૭, હુતાશની ૨૩-૩૪૫ ઉ. પ્રા.

પૃથુપાળ (ધર્મદુર્લભતા) ૩૮૧ આ. પ્ર.

પ્રદ્યુમ્ન કુમાર ૧૬૮ ભ.

પ્રદેશી રાજા ૧૨-૧૭૧ ઉ. પ્રા. ૩૬૬ શી. મા.

પ્રભવસ્વામી ૨૧૫ ભ.

પ્રભાકર વિપ્ર (સતસંગ) ૪૫-૨૨૨ ઉ. પ્રા.

પ્રભાવતી ૩૫૭ ભ.

પ્રભાસ ગણધર ૪-૫૭ ઉ. પ્રા.

પ્રભાસ ચિત્રકાર (આત્મશુદ્ધિ) ૨૭ આ. પ્ર.

પ્રહ્લાદન રાજા ૨૪-૩૫૫ ઉ. પ્રા.

પ્રસન્નચંદ્ર રાજર્ષિ ૪૧ ઉ, ૧૨૮ થી ૧૩૪ ભ.

પ્રિયંકર રાજા ૧૬-૨૨૬ ઉ. પ્રા.

પાર્ણવત સુરિ ૧૬ થી ૨૫ ચ. પ્ર. ૪૭ મ. ચ. ૩-૩૩ ઉ. પ્રા.

પાણ્ડવ ૨૬૭ મ્હ.

પાલક અભવ્ય (૫૦૦ મુનિ પીલનાર) ૧૭-૨૫૩ ઉ. પ્રા.

પુણ્ડરિક-કુંડરિક ૧૦૫ ભ.

પુણ્યપાલ (શુભસુંદરી) ૬ શી. મા.

પુણ્યસાર ૬-૭૮ ઉ. પ્રા.

પુષ્પચૂડા ૧-૬ ઉ. પ્રા. ૩૫૭ ભ.

- પૂરણ તાપસ ૧૭૪ ઉ. પ્રા.
 પૂરણ શેઠ (સુપાત્રદાન) ૨૫૩ આ. પ્ર.
 પૃથ્વીપાળ રાજા ૧૧-૧૬૪ ઉ. પ્રા.
 પેથડ શ્રાવક ૮-૧૦૭ ઉ. પ્રા.
 ખમ્પભટ્ટીસુરિ ૩-૩૫ ઉ. પ્રા., ૪૮ થી ૮૨ ચ. પ્ર., ૧૨૮ પ્ર. ચ.
 ખલદેવ રથકાર ૧૭૧ ઉ.
 ખલમદ્ર ખળદેવ ૨૭૬ થી ૨૮૫ ઋ.
 અલદત ચક્રી ૫૦૭૧ ઉ. પ્રા.
 અલ્લા ૪૯ શી. મા.
 બાહુબલિ ૪૯ ઉ., ૧૭-૨૪૨ ઉ. પ્રા., ૧-૧૦ ભ.
 બ્રાહ્મી ૩૩૬ ભ.
 બુદ્ધિસુંદરી ૨૧-૩૧૨ ઉ. પ્રા.
 ભદ્ર ખલદેવ ૧૪૯ ઋ.
 ભદ્રબાહુ સ્વામી ૨-૩૦ ઉ. પ્રા. ૨ ચ. પ્ર. ૧૨૪ ભ.
 ભદ્રા ૭૦૩ ભ.
 ભરત ચક્રી ૩૮૬ ઉ., ૧ થી ૧૦ ભ. ૨૯ ચા.
 ભરૂંહરી રાજા (ત્રણ શતક કર્તા) ૬-૯૦ ઉ. પ્રા.
 ભવદેવ (જખૂસ્વામીનો જીવ) ૨૪-૩૫૧ ઉ. પ્રા.
 ભાવડશ્રેષ્ઠી ૯-૧૨૬ ઉ. પ્રા.
 ભુવનતિલક મુનિ ૧-૧૨ ઉ. પ્રા.
 ભુવનાનંદ રાણી ને રિપુમર્દન રાજા, ૩૪ શી. મા.
 ભૂતદિનના ૩૬૦ ભ.
 ભૂતા ૩૬૦ ભ.
 ભૂમિપાલ રાજા ૨૨-૩૨૩ ઉ. પ્રા.
 ભોગસાર શ્રેષ્ઠી ૧૮-૨૭૦ ઉ. પ્રા.
 મધવાન્ ચક્રવર્તી ૬૭ ઋ.
 મંગલકુંભ (મંગલકલશ) ૨૪-૩૫૬ ઉ. પ્રા.

મંગૂસુરિ ૨૪૬ ઉ., ૨૦-૨૮૬ ઉ. પ્રા.

મંદુક આવક ૨૯૯ આ. પ્ર.

મત્સ્યોદર ૧૭-૨૫૦ ઉ. પ્રા.

મદનકીર્તિ કવિ (દ્વિગંજર) ૧૧૩ ચ. પ્ર.

મદનરેખા ૨૭૩ ભ.

મદનવર્મા ૧૬૪ ચ. પ્ર.

મનકપુત્ર ૧૯૧ ભ.

મનોરમા ૨૭૩ ભ.

મામણ્યશેઠ ૭-૧૦૮ ઉ. પ્રા.

મરિચિકુમાર ૨૨-૩૨૧ ઉ. પ્રા.

મરદેવા ૨૩૯ ઉ., ૬૦ ચો.

મસ્ત્રવાદી ૩૬ ચ. પ્ર., ૧૨૩ પ્ર. ચ.

મસ્ત્રીનાથજી ૨૯૫ થી ૩૨૮ ઝ., ૭-૧૦૧ ઉ. પ્રા., ૧૨૦

શી. મા.

મહાણસિંહ (માયાકપટ વિરમણ) ૯-૧૨૮ ઉ. પ્રા.

„ (પ્રતિક્રમણ) ૧૦-૧૩૯ ઉ. પ્રા.

મહાપદ્મ ચક્રવર્તી ૧૩૧ થી ૧૪૦ ઝ.

મહાનંદ કુમાર ૯-૧૧૩ ઉ. પ્રા.

મહાજલ કુમાર ૧-૨ ઉ. પ્રા.; ૧૪૩ ઝ.

મહાશતક ૨૭૨ આ. પ્ર. ૧૧-૧૬૧ ઉ. પ્રા.

મહાશાલ ૧૧૭ ભ. જુઓ સાલ.

મહાવીર ૨૯ થી ૫૯ ઝ. ત્રિ. શ. પુ. ચ. ૧૦ સું પર્વ,
૨ થી ૧૮ ચો.

મહાવીરના પૂર્વભવો ૧૬૮ ઉ.

મહેન્દ્રસુરિ પ્રબંધ ૨૨૪ પ્ર. ચ.

માતંગપુત્ર ૨૦-૨૮૮ ઉ. પ્રા.

માનનુંગસુરિ પ્રબંધ ૧૮૦ પ્ર. જ. ૩-૩૫ ઉ. પ્રા.

માનદેવસૂરિ „ ૧૯૧ પ્ર. ચ.

માધવુપ મુનિ ૧૮-૨૬૧ ઉ. પ્રા. ૨૪ આ. પ્ર.

મુગ્ધશ્રેણી પુત્ર ૯-૧૨૬ ઉ. પ્રા.

મુનિસુવત સ્વામી ૫-૭૦ ઉ. પ્રા.

મુંજરાજ ૭-૧૦૫ ઉ. પ્રા.

મૂળદેવ ૧૨-૧૭૫ ઉ. પ્રા. ૨૦૫ ભ.

મૃગસુંદરી ૯-૧૩૪ ઉ. પ્રા. ૨૩૧ આ. પ્ર.

મૃગાપુત્ર ૫-૬૬ ઉ. પ્રા. ૨૧-૩૦૭ ઉ. પ્રા.

મૃગાવતી ૭૫ ઉ. ૩૨૯ ભ.

મેઘકુમાર ૨૨૦ ઉ. ૨૨૯ ભ.

મેતાર્યમુનિ ૧૪૮ ઉ. ૬૯ થી ૭૪ ભ.

યક્ષદિના ૩૬૦ ભ.

યક્ષા ૩૬૦ ભ.

યવ રાજપિ ૧૫-૨૧૪ ઉ. પ્રા.

યશોધર રાજ ૧૩-૧૮૮ ઉ. પ્રા.

યશોભદ્રસૂરિ ૨૪-૩૪૬ ઉ. પ્રા., ૧૩૪ ભ.

યશોવર્મ રાજ ૯-૧૨૫ ઉ. પ્રા.

યાસા સાસા (દર્શાંત) ૭-૯૧ ઉ. પ્રા. જુઓ જાસા સાસા.

યુગબાહુ મુનિ ૧૭૫ ભ.

રજની સાધ્વી (ભાષાસમિતિ) ૧૯-૨૭૯ ઉ. પ્રા.

રતિસુંદરી ૩૭૨ ભ., ૨૩૮ શી. મા.

રતિસુંદરી ને ઋષિસુંદરી ૨૧-૩૧૧ ઉ. પ્રા.

રત્નચૂડ ૧૨-૧૭૮ ઉ. પ્રા.

રત્નઆવક ૧૬૯ અ. પ્ર.

રથનેમિ ૩૪૬ થી ૩૬૦ ઋ., ૭૪ શી. મા.

રવિગુપ્ત આજ્ઞા ૨૨-૩૪૨ ઉ. પ્રા.

રાજર્ષિ (ઉપશ્રમ) ૧૨૦ આ. પ્ર.

રાજિમતી ૩૦૬ થી ૩૧૦ ભ., ૨૧-૩૦૩ ઉ. પ્રા.

રાવણ ૧૬-૨૩૦ ઉ. પ્રા., ૧૯૨, ચો.

રિપુમર્દનરાજ ને ભુવનાનંદ રાણી ૩૪ શી. મા.

રૂકિમણી ૩૫૮ થી ૩૬૦ ભ.

રેણા ૩૬૦ ભ.

રેવતી ૩૩૮ ભ.

રોહક ૨૩-૩૪૧ ઉ. પ્રા.

રોહગુપ્ત (૬ઠા નિહવ) ૧૮-૨૬૩ ઉ. પ્રા.

રોહિણી (વિક્રમા પર) ૯-૬૩૩ ઉ. પ્રા.

રોહિણી (જેના નામથી તપ પ્રવર્ત્યોછે) ૨૩-૩૩૭ ઉ. પ્રા.

રોહિણી સતી ૬-૮૭ ઉ. પ્રા., ૨૭૦ ભ.

રોહિણ્ય (રૌહિણ્ય) ચોર ૬-૮૦ ઉ. પ્રા. ૩૭૦ આ. પ્ર.

૧૬૯ ચો.

લક્ષ્મણા ૩૫૭ ભ. જુઓ મુજ્જસિરિ.

લક્ષ્મીધુજ ૬-૮૪ ઉ. પ્રા.

લક્ષ્મીરાણી ને વિજયપાલ રાજ ૪૧ શી. મા.

લોપત્રેથી ૧૬-૨૭૧ ઉ. પ્રા.

લોહપુર ચોર ૬-૮૩ ઉ. પ્રા.

લોહનંદ ૧૦-૧૪૬ ઉ. પ્રા.

વંકચૂડ ૮-૧૨૦ ઉ. પ્રા., ૨૧૬ આ. પ્ર. ૧૮૧ શી. મા.

૧૫૪ ભ., ૧૩૪ થી ૧૪૧ ચ. પ્ર.

વંચક્રેથી ૫-૮૨ ઉ. પ્રા.

વજ્રકર્ણ ૨-૧૮ ઉ. પ્રા.

વજ્રપ્રબંધ ૧ પ્ર. ચ., ૮૧ ભ., ૧૫૪ ઉ., ૧૫૧ શી. મા.

વજ્રમુનિ ૧૧૧ ઉ.

વજ્રસૂરિ ૨-૨૪ ઉ. પ્રા.

વરહમુનિ ૧૭૫ ઉ., ૧૯-૨૭૮ ઉ. પ્રા.,

- વરાહમિહિર જુઓ ભદ્રપાદ.
 વલ્લભચીરી ૭-૮૪ ઉ. પ્રા.
 વસુ(રાજ) ૬-૭૫ ઉ. પ્રા., ૧૬૨ ચો., ૧૭૭ આ. પ્ર.
 વસુભૂતિ ૨૦-૨૯૬ ઉ. પ્રા.
 વસેભિરા ૯-૧૩૦ ઉ. પ્રા.
 વસ્તુપાલ ૧૮૪ થી ૨૩૩ ચ. પ્ર.
 વાર્તાક્રમુનિ ૩૭ આ. પ્ર.
 વાદીદેવસૂરિ ૨-૨૭ ઉ. પ્રા.
 વિક્રમતૃપ ૪-૫૪ ઉ. પ્રા., ૧૪૧ થી ૧૫૨ ચ. પ્ર.
 વિજય (બલદેવ) ૧૪૮ ઝ.
 વિજયપાલરાજ ને લક્ષ્મીરાણી ૪૧ શી. મા.
 વિજયશેઠ અને વિજયાશેઠાણી ૬-૮૯ ઉ. પ્રા.
 વિજયસિંહસૂરિ પ્રખંધ ૬૯ પ્ર. ચ.
 વિદ્યાપતિ ૮-૧૦૬ ઉ. પ્રા.
 વિપુલભતિ ૨૦-૨૯૪ ઉ. પ્રા.
 વિપુલસિંહસૂરિ ૨૦-૨૮૯ ઉ. પ્રા.
 વિષ્ણુકુમારમુનિ ૧૫-૨૧૧ ઉ. પ્રા.
 વિહલકુમાર ૧૮૪ ભ.
 વારપ્રખંધ ૨૭૨ જુઓ શ્રીવીર.
 વૃદ્ધવાદીસૂરિ અને સિદ્ધસેન દ્વિવંકર ૨-૨૯. ઉ. પ્રા. ૬૧
 પ્ર. ચ., ૨૫ થી ૨૬ ચ. પ્ર.
 વેગવતી ૬-૭૭ ઉ. પ્રા.
 વેણા ૩૬૦ ભ.
 શકટાલમંત્રી ૨૧-૩૧૪ ઉ. પ્રા.
 શંખશ્રાવક ૧૦-૧૫૦ ઉ. પ્રા.
 શશિપ્રભ રાજ ૨૭૪ ઉ.
 શ્રમણુભદ્ર ૨૨-૩૧૮ ઉ. પ્રા.

શ્રીકાંત શ્રેષ્ઠી ૬-૭૬ ઉ. પ્રા.

શ્રીકૃષ્ણ પ્રબંધ જુઓ કૃષ્ણ.

શ્રીદત્ત શ્રેષ્ઠી ૨૩-૩૪૪ ઉ. પ્રા.

શ્રીદેવી ૩૨૫ ભ.

શ્રીધરશેક ૨-૨૦ ઉ. પ્રા.

શ્રીમતી ૩૭૫ ભ.

શ્રીયક ૫૪ થી ૫૮ ભ.

શ્રીવિજયસિંહ સૂરિ પ્રબંધ ૬૯ પ્ર. ચ.

શ્રીવીરપ્રબંધ ૨૦૬ પ્ર-ચ.

શ્રેણિકરાગ ૧-૪, ૨૫-૩૫૪ ઉ. પ્રા.

શ્રેયાંસકુમાર ૨૧૭ થી ૨૨૫ ભ.

શાન્તિનાથ ૭૭ થી ૧૨૬ ઋ, ૫-૭૦ ઉ. પ્રા.

શાન્તિસૂરિ પ્રબંધ ૨૧૭ પ્ર. ચ.

શામ્ભકુમાર ૧૯૮ ભ.

શાલમુનિ ૧૧૭ ભ.

શાલિમદ્ર ૧૧-૧૬૪ ઉ. પ્રા., ૧૧૯ થી ૧૨૪ ભ. ૧૪૨ ઉ.

શાલિવાહન રાગ ને કાળકાર્ય ૧૬-૨૩૩ ઉ. પ્રા.

શિતળાચાર્ય ૧૬-૨૩૪ ઉ. પ્રા.

શિવાસતી ૩૪૧ ભ.

શીલવતી (પેલી) ૬-૮૬ ઉ. પ્રા. } ૩૬૧ થી ૩૬૮ ભ.
(ખીજ) ૭-૯૭ ઉ. પ્રા.

શુભંકરશેક (દિવદ્રવ્ય) ૧૩-૧૯૨ ઉ. પ્રા.

શૂરસેન મહિસેન (અનર્થ દંડ) ૧૦-૧૩૬ ઉ. પ્રા.

શેણા ૩૬૦ ભ.

સકકાલપુત્ર (આવક) ૪-૪૭ ઉ. પ્રા.

સમર (પરિગ્રહ) ૨૧૬ ચા.

સમર ચક્રીના પુત્રો ૨૩-૩૪૩ ઉ. પ્રા.

સંગમક (સુનિદાન) ૨૬૪ ચો.

સંગ્રામશૂર રાજા ૪-૪૬ ઉ. પ્રા.

સત્યકી વિદ્યાધર ૨૨૪ ઉ.

સત્યકી ને સુજ્યેષ્ઠા ૭-૧૦૨ ઉ. પ્રા.

સત્યભામા ૩૫૮ ભ.

સદાલપુત્ર આવક (મહાવીરના ૭ મા આવક) ૨૬૯ આ. પ્ર.

સર્વર્મ રાજા ૪-૪૯ ઉ. પ્રા.

સનતકુમાર ચક્રી ૫૮ ઉ., ૨૧-૩૦૪ ઉ. પ્રા., ૬૮ થી ૭૭ ઞંડ.

સમ્પ્રતિ રાજા ૧૩-૧૮૬ ઉ. પ્રા.,

સમ્બાધન રાજા ૩૫ ઉ.

સમુદ્રપાલ ૨૨-૩૧૭ ઉ. પ્રા.

સંયતનમુનિ ૨૨-૩૨૯ ઉ. પ્રા.

સત્યંભવસૂરિ ૨૨૯ ભ., ૧૩-૧૮૯ ઉ. પ્રા.

સર્વજ્ઞસૂરિ (ઞેષ્ઠીપુત્ર) ૨-૨૫ ઉ. પ્રા.

સહજમલ ૧૯૫ ઉ.

સહસ્ત્રમલ (૮મા નિહવ-દ્વિગંધર) ૧૬-૨૩૯ ઉ. પ્રા.

સાગરશેઠ (દેવદ્રવ્ય) ૫૭ આ. પ્ર., ૧૩-૧૯૩ ઉ. પ્રા.

સાગરશેઠ (લોભ) ૧૭-૨૪૪ ઉ. પ્રા.

સાગરચંદ્ર (પૌષધ) ૧૧-૧૬૦ ઉ. પ્રા.

સાગરચંદ્રકુમાર ૧૮૧ ઉ.

સાગરાચાર્ય ૧૮-૨૫૬ ઉ. પ્રા.

સાતવાહનભૂપતિ ૧૧૮ ચ. પ્ર.

સાન્તુમંત્રી ને એક સાધુ ૨૪-૩૫૫ ઉ. પ્રા.

સામ્યકુમાર (કૃષ્ણપુત્ર) ૨૪-૩૫૩ ઉ. પ્રા.

સાવધાચાર્ય ૧૩-૧૯૪ ઉ. પ્રા.

સાલને મહાસાલ ૨૧-૩૦૬ ઉ. પ્રા.

સિદ્ધિસૂરિ પ્રગ્ધ ૧૯૬ પ્ર. ચ.

સિદ્ધસેન દિવાકર ૨-૨૯ ઉ. પ્રા., ૬૫ આ. પ્ર.,
જુઓ વૃદ્ધવાદી.

સિંહગિરિ ૬૭ ભ.

સિંહચુકાવાસી મુનિ ૧૩૨ ઉ.

સિંહશ્રેષ્ઠી ૮-૧૧૦ ઉ. પ્રા.

સીતા ૨૯૮ થી ૩૦૩ ભ.

સુકુમારિ(લિ)કા ૨૪૧ ઉ, ૨૧-૩૦૯ ઉ. પ્રા.

,, (ખીજી) ૭-૯૩ ઉ. પ્રા.

સુકોરાલમુનિ ૩૩૮ થી ૩૪૫ ઋ., ૧૦૩ ભ.,
૨૨-૩૨૬ ઉ. પ્રા.

સુજ્જસિરિ તથા લક્ષ્મણા સાધ્વી ૨૦-૨૯૧ ઉ. પ્રા.

સુજ્યેષ્ઠા ૩૨૭ ભ.

સુદર્શન (ખલદેવ) ૧૫૧ ઋ.

સુદર્શનશેઠ ૧૧૪ થી ૧૧૭ ભ.

સુદર્શનશેઠ ને અનુર્નમાણી ૧-૯ ઉ. પ્રા.

સુદર્શનશેઠ ને અમયારાણી ૪-૫૩ ઉ. પ્રા., ૨૦૩ થા.

સુધર્મ (શ્રેષ્ઠી) ૨૦-૩૦૦ ઉ. પ્રા.

સુધર્મ રાજા (અતુકંપા) ૧૨૦ આ. પ્ર.

સુનક્ષત્ર મુનિ ૧૫૮ ઉ.

સુન્દરશેઠ ને એક બ્રાહ્મણી ૬-૭૭ ઉ. પ્રા.

સુન્દરી ૩૨૬ થી ૩૨૮ ભ., ૨૦૮ શી. આ.

સુપ્રભ (ખલદેવ) ૧૫૧ ઋ.

સુભદ્ર ૨૧-૩૦૮ ઉ. પ્રા.

સુભદ્રા સતી (જયું વ્રત) ૧૯૬ આ. પ્ર., ૩૦૩ થી ૬ ભ.

સુભદ્રા સાધ્વી (ખહુપુત્રિકા દેવી થય તે) ૨૦-૨૯૫ ઉ. પ્રા.

સુભાતુકુમાર ૨૧-૩૧૦ ઉ. પ્રા.

સુભૂમચક્રી-પરશુરામ ૨૧૪ ઉ. ૧૭-૨૪૫ ઉ. પ્રા.,
૧૨૨ ચો.

સુમંગલ મુનિ (પ્રમાદ) ૩૪૭ આ. પ્ર.

સુમતિ ને નાગિલ ૧-૯ ઉ. પ્રા.

સુમિત્ર (૧૦ મુ વ્રત) ૧૦-૧૪૫ ઉ. પ્રા.

સુર ને ચંદ્રકુમાર ૫-૭૪ ઉ. પ્રા.

સુરાદેવ શ્રાવક (મહાવીરના ૪થા શ્રાં) ૨૬૭ આ. પ્ર.

સુલસ (કાળસૌકરિક પુત્ર) ૩૪૨ ઉ. ૪-૫૧ ઉ. પ્રા. ૧૪૯ ચો.

સુલસા ૩-૩૬ ઉ. પ્રા., ૨૬૧ થી ૮ ભ.

„ (પ્રથમ વ્રત) ૧૯૧ આ. પ્ર.

સુલોચના ૨૫૪ ભ. જુઓ કુલ્લક.

સુવ્રત શેઠ ૧૭-૨૫૧ ઉ. પ્રા.

સુશીમા ૩૫૭ ભ.

સુસ્થિત મુનિ ૨૦-૨૯૭-૮ ઉ. પ્રા.

સૂરાચાર્ય પ્રબંધ ૨૪૫ પ્ર. ચ.

સૂર્યનીકથા ૫૦ શી. મા.

સૂર્યયશા ૧૧-૧૫૨ ઉ. પ્રા.

સેલકાચાર્ય ને પંથકશિષ્ય } ૨૬૬ ઉ.

સેલગાચાર્ય } ૧૫-૨૨૪ ઉ. પ્રા.

સોમવસુ ૨૧-૩૦૨ ઉ. પ્રા.

સૌદાસ (દીપ્તિલોલુપતા) ૩૪૯ ચો.

સૌભાગ્યદેવી ને જિનદાસ જુઓ ૧૫-૨૧૯ ઉ. પ્રા.

સ્કંધકુમાર ૨૩૧ ભ., ૧૯૭ ઉ.

સ્કંધકુમુનિ (૫૦૦ શિષ્યવાળા) ૨૨-૩૨૦ ઉ. પ્રા., ૧૦૦ ઉ.

સ્કંધક સાધુ (મહાવીરના શિષ્ય) ૨૦-૨૮૭ ઉ. પ્રા.

સ્કંધકાચાર્ય ૨૩૨ ભ. ૩૩૮ થી ૩૫ ઋ.

સ્થૂલભદ્ર ૧૨૫ ઉ., ૭૪ થી ૮૧ ભ., ૩૧૫ ચો.,

૧૮-૨૫૮, ૨૩-૩૩૯ ઉ. પ્રા., ૧૩૬ શી. મા.

હરિકેશી બળમુનિ ૨૩૪ થી ૨૩૮ ભ.

હરિકેશી મુનિ ૧૦૪ ઉ., ૨૦-૨૬૯ ઉ. પ્રા.

હરિબળ માછી ૫-૬૫ ઉ. પ્રા.

હરિભદ્રસૂરિ ૩-૩૪ ઉ. પ્રા., ૪૪ ચ. પ્રા., ૧૦૩ પ્ર. ચ.

હરિવાહન ૩-૪૩ ઉ. પ્રા.

હરિષેણુ ચક્રવર્તિ ૧૪૦ ઋ.

હરિહર કવિ ૧૦૪ ચ. પ્ર.

હર્ષકવિ ૯૭ ચ. પ્ર.

હલ્લકુમાર ૧૧૪ ભ.

હંસ રાજા ૬-૭૯ ઉ. પ્રા.

હીરવિજયસૂરિ (ચરિત્ર) ૨૪-૩૫૯-૬૦ ઉ. પ્રા.

૧૦-૧૪૭ ઉ. પ્રા.

હેમચંદ્રસૂરિ ૩-૩૨, ૧૮-૨૬૫, ૧૯-૨૭૩ ઉ. પ્રા.,

૮૨ ચ. પ્રા., ૨૬૬ પ્ર. ચ.

પરિશિષ્ટ ૨.

જૈનગચ્છાની ગુરૂપદાવલીઓ.

અસ્તાવ—

Indian Antiquary નામના પુરાતત્ત્વ સંબંધીના અંગ્રેજી માસિકના પુસ્તક ૧૧ ના સપ્ટેમ્બરના અંકમાં પૃ. ૨૪૫ થી ૨૫૬ માં Extracts from the Historical Records of the Jainas એટલે ‘જૈનોની ઐતિહાસિક નોંધોમાથી ઉતારા’ એ નામના વિષય નીચે ૩૦ Johannes Klatt Ph. D. (બલિન) એ નામના વિદ્વાને ખરતરગચ્છ અને તપગચ્છની પદાવલીઓ અંગ્રેજીમાં સારરૂપે લખેલી પ્રકટ થઇ છે, આ પૈકી પહેલીનું ગૂજરાતી ભાષાંતર ‘સનાતન જૈન’ નામના માસિકનો હું ‘ઉપતંત્રી’ હતો ત્યારે તેના ૧૯૦૭ ના જુલાઈના અંકમાં ‘ખરતરગચ્છની પદાવલી’ એ મથાળા નીચે, અને બીજીનું તે પત્રના ડીસેમ્બર ૧૯૦૭-ફેબ્રુઆરી ૧૯૦૮ (પુ, ૩ અંક ૬-૭)માં ‘તપગચ્છની પદાવલી’ એ મથાળા નીચે મેં કરેલું પ્રગટ થયું હતું. તેમાં રહેલી અશુદ્ધિઓ દૂર કરી અનેક ટિપ્પણો મારા તરફથી ઉમેરી આ બંને પદાવલીઓ તેમજ મેં તૈયાર કરેલી તે બંને ગચ્છની કેટલીક શાખાઓની પદાવલીઓ પરિશિષ્ટરૂપે અત્ર આપવામાં આવી છે.

ડાક્ટર કલાટે ખરતરગચ્છના આચાર્યોની નોંધ લખવામાં ક્ષમા-કલ્યાણજીની ખરતરગચ્છ પદાવલીનો, અને તપગચ્છના આચાર્યોની નોંધ લખવામાં મુનિસુંદરકૃત ગુર્વાવલી તથા ધર્મસાગરકૃત પદાવલીનો સુખ્યત્વે આધાર લીધો છે એમ સરખાવતાં માલૂમ પડે છે. દરેક ગચ્છની જૂદી જૂદી પદાવલીઓ છે અને એક એક ગચ્છની પણ જૂદા જૂદા વિદ્વાનોએ તૈયાર કરેલી જૂદી જૂદી પદાવલીઓ છે, છતાં આ પૈકી એક મુનિસુંદરસૂરિ કૃત ગુર્વાવલી (પ્ર. શ્રી યશોવિજય ગ્રંથમાલા)

સિવાય એકે મૂળસ્વરૂપે ને અખંડપણે પુસ્તકાકારે હજી મુદ્રિત થઈ બહાર પડેલ નથી, તે ઓછું શોકજનક નથી. પ્રકાશિની સંસ્થાઓએ આવાં ઐતિહાસિક મૂલ્યવાન સાધનો પ્રત્યે કેવલ ઉપેક્ષા કરી છે તે અક્ષમ્ય ને અસહ્ય છે.

અમદાવાદના પુરાતત્ત્વમંદિરના આચાર્ય શ્રી જિનવિજયજીએ પોતાના ત્રિમાસિક નામે 'જૈન સાહિત્ય સંશોધક'માં ખંડ ૨ અંક ૧માં મૂળ સંસ્કૃતમાં ઉપકેશ ગચ્છાની પદ્યાવલી પ્રકટ કરી છે, તથા પોતે ખરતરગચ્છાની સંસ્કૃતમાં ચાર પદ્યાવલીઓ (કે જેમાં સં. ૧૫૮૨ની, તથા ક્ષમાકલ્યાણજીની રમ્યા સં. ૧૮૩૦ નો સમાવેશ કર્યો છે) અલગ છંપાવી છે પણ હજી તેમાં તે ગચ્છાની વિશેષ બે એક પદ્યાવલીઓ ઉમેરવાની હોવાથી તે પુસ્તકરૂપે બહાર પડી શકી નથી. આશા છે કે થોડા સમયમાં તે પ્રકાશમાં આવશે.

ગૂજરાતી ભાષામાં તપગચ્છાદિની પદ્યાવલીઓ પ્રથમ બહાર પાડવાનો પ્રયાસ ઉપર જણાવેલ 'સનાતન જૈન' દ્વારા મેં કર્યો હતો; સારપછી મેં 'જૈન શ્વેતાંબર કોન્ફરન્સ હેરલ્ડ'ના તંત્રી તરીકે 'તપગચ્છાની પદ્યાવલી' વિસ્તૃતરૂપમાં એક હસ્તપ્રત (જરા અધૂરી મળી તે) માંથી અક્ષરશઃ ઉતારી તે પત્રના સને ૧૯૧૫ ના પુસ્તક ૧૫માં પ્રકટ કરેલા ખાસ 'જૈન ઇતિહાસ-સાહિત્ય અંક'માં પૃ ૩૨૮ થી ૩૭૩માં પ્રકટ કરી હતી. આજ 'વીરવંશાવલી' એ નામે પૂર્ણ પ્રત મળી તેમાંથી ઉક્ત શ્રી જિનવિજયજીએ પોતાના ઉક્ત ત્રિમાસિક 'જૈન સાહિત્ય સંશોધક'માં ખંડ ૧ અંક ૩ માં પ્રકટ કરી. ખરતરગચ્છાની પદ્યાવલી 'મહાજનવંશ મુક્તાવલિ' (રામલાલ ગણિ કૃત પ્ર. વીકાનેર જૈનવિદ્યાશાલા સં. ૧૯૬૭) અને 'રત્નસાગર' એ નામનાં પુસ્તકોમાં બહાર પડી ગઈ હતી. આ સર્વેની પહેલાં અંચલ ગચ્છાની પદ્યાવલી સ્વર્ગસ્થ ભીમશી માણેકે તે ગચ્છાના પંચપ્રતિકંભણ સૂત્રનું પુસ્તક બહાર પાડતાં તેમાં પ્રકટ કરી હતી (કે જે ઉપરથી ઉપરોક્ત ડૉક્ટર કલાટે 'અંચલગચ્છાની પદ્યાવલી' અંગ્રેજીમાં સારરૂપે લખેલી તે Indian Antiquary ના

પુસ્તક ૨૩ ના જુલાઈ ૧૮૯૪ના અંકમાં પૃ. ૧૭૪ થી ૧૭૮ માં પ્રકટ થઈ, કે જેની સાથે સાથે ગોયરક્ષ શાખાની, તપ ગચ્છની, વિજયા-નંદસૂરિ ગચ્છની, વિજય શાખાની, વિમલ ગચ્છની, પાર્શ્વચંદ્ર ગચ્છની પદાવલીઓનો પણ જૂદા જૂદા મથાળાથી ઉલ્લેખ કરી ડ્યાંક ડ્યાંક સાર આપ્યો છે. સં. ૧૯૬૮ (સન ૧૯૧૨)માં ‘મુધર્મગચ્છ પરીક્ષા’ એ નામની પાર્શ્વચંદ્ર સૂરિના પ્રશિષ્ય બ્રહ્મર્ષિએ વિક્રમ સત્તરમી સદીમાં બનાવેલી ગૂર્જરાતી પદ્યકૃતિ કચ્છના રવજી દેસરે છપાવી પ્રસિદ્ધ કરી. સં. ૧૯૭૩ માં અમદાવાદના જૈનયુવકમંડળે નાગપુરીય તપાગચ્છની પદાવલી પ્રકટ કરી, અને તેજ વર્ષમાં અત્રત્રયથી એકત્રું કરી ‘ગચ્છમત-પ્રબંધ’ એ નામની ચોપડી (હાલ રૂ.૦) શ્રી બુદ્ધિસાગરસૂરિએ લખેલી તે અધ્યાત્મજ્ઞાનપ્રસારક મંડળ તરફથી પ્રકટ થઈ.

મૂલ જે જે પદાવલીઓ-ગુરુપરંપરાઓ-ગુર્વાવલીઓ હોય તે પ્રકટ થાય, તેને ખીજાં ઐતિહાસિક સાધનોથી-અંથ પ્રશસ્તિઓ, પ્રતિમાલેખો વગેરેથી કરી તેનાં પર ટિપ્પણો વિસ્તૃત પ્રમાણમાં કરવામાં આવે-બલાબલ ને સત્યાસત્યનો નિણય કરવામાં આવે તો જૈન ઇતિહાસપર ભારે પ્રકાશ પડી શકશે એ નિર્વિવાદ છે.

આ અંથમાં અમુક ગચ્છના અમુક સૂરિના રાજ્યમાં આ કૃતિ થઈ, એમ અનેક સ્થલે કવિઓએ પોતાની કૃતિની અતની પ્રશસ્તિમાં નોંધ કરી છે, તેથી તે તે સૂરિનો સમય જાણતાં કૃતિની રચનાનો સમય નિર્ણય કરવામાં ઘણી સહાય મળી શકે; તેથી અત્ર જૈન શ્વેતામ્બરીય મુખ્ય ગચ્છોની જે પદાવલીઓ મારાં ટિપ્પણો સાથે આપી છે તે ઉપયોગી નિવડશે.

મુ'અઈ. ૧૬-૯-૨૭.

મોહનલાલ દલીચંદ દેસાઈ.

॥ ૐ અર્હમ્ ॥

(૧) ખરતર ગ્રંથની પદ્ધતિઓ.

અંગ્રેજીમાં લેખક:-ડૉક્ટર કલાદ પી. એચ. ડી. (અર્હિન.)

ડૉક્ટર ભાઉદાજીએ રાયલ એશિયાટિક સોસાયટીની મુંબઈ શાખા પાસે નિબંધ વાંચ્યો હતો તેમાં તેણે મેરુતુંગની ચેરાવલિ અને બીજાં પુસ્તકોને આધારે જૈનોના પ્રાચિન ઇતિહાસપર ધણું પ્રકાશ પાડ્યું હતું. આ પૃષ્ઠોમાં જૈનોના બે મુખ્ય ગ્રંથ ખરતર અને તપગ્રંથની પદ્ધતિઓમાંથી સૌથી અગત્યની તારીખ-કાલ હું આપીશ. આ સર્વ રર હસ્તલિખિત પ્રતોમાંથી લીધું છે. તેમાંથી ૨૦ પ્રતો મુંબઈની મુંબઈના કેળવણી ખાતાના ડાયરેક્ટર કે. એમ. ચૈટ્ટોજીની સહાયતાથી મળી છે તેથી તેનો ઉપકાર માનું છું અને બીજા બે પ્રતો અર્હિનમાંથી મેળવી છે.

[બૃહત્] ખરતર ગ્રંથની પદ્ધતિઓ.

મહાવીર—કુલ ઇક્ષ્વાકુ, ગોત્ર, કાશ્યપ, પિતા ક્ષત્રિયકુંડ આમના રાજા સિદ્ધાર્થ, માતા ત્રિશલા, જન્મ ચૈત્ર શુદ્ધિ ત્રયોદશીમાં, નિર્વાણ ચતુર્થ આરાના અંત પહેલાં ૩ વર્ષ અને ૮૧ મહિને પાપા શહેરમાં ૭૨ વર્ષની ઉંમરે કાતિક અમાવાસ્યાને દિને થયું તેમને ૧૧ મુખ્ય શિષ્યો-ગણધરો હતા.

તેમના પ્રથમ શિષ્ય ગૌતમ ઉર્ફે ઇન્દ્રભૂતિ હતા. તેમના ગોત્રનું નામ ગૌતમ, પિતાનું નામ બ્રાહ્મણ વસુભૂતિ, માતાનું નામ બ્રાહ્મણી પૃથ્વી હતા. જન્મ મગધના ગોપર આમમાં થયો. નિર્વાણ વીરના નિર્વાણ પછી વીરાત્ ૧૨ વર્ષ ૯૨ વર્ષની ઉંમરે રાજગૃહમાં પામ્યા. ગૌતમે દીક્ષિત કરેલા સાધુઓ પોતાની પહેલાં ગત થવાથી, અને બીજા નવ ગણધરોએ પોતાના શિષ્ય સાધુઓ મુદ્ધમાનિ સોંપી દેવાથી, ૫ મા

ગણધર સુધર્માની પાટ ગણાઈ અને તે પાટ પાંચમા આરાના અતે થનાર દુઃખસહસ્રરિ સુધી ચાલશે.

વીર પછી ૧૫ વર્ષ ગયાં પછી જમાલિ નામનો પહેલો નિન્હુવ થયો. અને ૧૬ વર્ષ ગયાં પછી તિષ્યગુપ્ત (પ્રાદેશિક) નામનો બીજો નિન્હુવ થયો.

૨ સુધર્મા—જન્મ કોણાકઆમમાં, ગોત્ર અગ્નિવૈશ્યાયન, પિતા ધર્મિશ્વર, માતા ભદ્રિકા; ગૃહસ્થપણે ૫૦ વર્ષ, હન્રસ્થ તરીકે ૪૨ વર્ષ અને કેવલી તરીકે આઠ વર્ષો રહ્યા. વીર નિર્વાણ પછી—વીરાત્ ૨૦ વર્ષે ૧૦૦ વર્ષની વયે નિર્વાણ પામ્યા.

૩ જમ્બૂ—જન્મ રાજગૃહમાં, ગોત્ર કાશ્યપ, પિતા શ્રેષ્ઠી ઋષભદત્ત, માતા ધારિણી; ગૃહસ્થ તરીકે ૧૬ વર્ષ, હન્રસ્થ તરીકે ૨૦ વર્ષ અને કેવલી તરીકે ૪૪ વર્ષ રહ્યા. નિર્વાણ વીર પછી ૬૪ વર્ષે* ૮૦ વર્ષની વયે પામ્યા. આ છેલ્લા કેવલી હતો.

૪ પ્રભુવ—ગોત્ર કાત્યાયન, પિતા જયપુરના રાજા વિધ્ય, ગૃહસ્થપણે ૩૦ વર્ષ, સામાન્ય વ્રતી તરીકે ૪૪ (કોઈ કહે છે ૬૪) વર્ષ અને આચાર્ય તરીકે ૧૧ વર્ષ રહ્યા. મરણ વીરના નિર્વાણ પછી એટલે વીરાત્ ૭૫ વર્ષે ૮૫ (અથવા ૧૦૫) વર્ષની વયે થયું.

૫ સુચ્યમ્ભુવ—જન્મ રાજગૃહ, ગોત્ર વાત્સ્ય; તેમણે શાંતિજિનની પ્રતિમાનાં દર્શન કરવાથી જૈન દીક્ષા લીધી, પોતાના પુત્ર મનકે વાસ્તે દશ વૈકાલિક સૂત્ર રચ્યું. ૨૮ વર્ષ ગૃહસ્થાશ્રમમાં, ૧૧ વર્ષ વ્રતી તરીકે અને ૨૩ વર્ષ આચાર્ય તરીકે ગાળ્યાં. વીરાત્ ૯૮ વર્ષે ૬૨ વર્ષની વયે સ્વર્ગ પામ્યા.

૩ * સરખાવો હેમાચાર્યનું પરિશિષ્ટ પર્વ ૪, ૬૧

શ્રી વીરમોક્ષદિવસાદપિ હાયનાનિ

ચત્વારિ ષષ્ટિમપિ ચ વ્યતિગમ્ય જમ્બૂઃ ।

કાત્યાયનં પ્રમવમાત્મપદે નિવેશ્ય

કર્મક્ષયેણ પદમવ્યયમાસસાદ ॥

૬ યશોભદ્ર—ગોત્ર તુંગીયાયન, ગૃહસ્થપણે ૨૨ વર્ષ, વ્રતી તરીકે ૧૪ વર્ષ, અને આચાર્ય તરીકે ૫૦ વર્ષ રહ્યા. વીરાત્ ૧૪૮ વર્ષે ૮૬ વર્ષની વયે સ્વર્ગસ્થ થયા.

૭-૮ સમ્ભૂતિવિજય અને તેના લઘુ ગુરુબ્રાતા ભદ્રબાહુ.

સમ્ભૂતિવિજય—ગોત્ર માકર, ગૃહસ્થપણે વર્ષ ૪૨, વ્રતી તરીકે ૪૦, યુગપ્રધાન તરીકે ૮ વર્ષ ગાળ્યાં અને વીરાત્ ૧૫૬ વર્ષે ૬૦ વર્ષની ઉંમરે ગત થયા.

ભદ્રબાહુ—ગોત્ર પ્રાચીન. તેમણે ઉપસર્ગહસ્તોત્ર, કલ્પસૂત્ર, અને આવશ્યક, દશવૈકાલિક વગેરે ૧૦ શાસ્ત્રો પર નિર્યુક્તિઓ રચી. ગૃહસ્થપણે વર્ષ ૪૫, વ્રતી તરીકે ૧૭ અને યુગપ્રધાન તરીકે ૧૪ વર્ષ રહ્યા. અને વીરાત્ ૧૭૦ વર્ષે ૭૬ વર્ષની વયે દેવગત થયા.

૯. સ્થૂલભદ્ર—(સમ્ભૂતિવિજયના શિષ્ય, અહીં ભદ્રબાહુના શિષ્યો મૂકી દીધા છે) જન્મ પાટલીપુત્ર, ગોત્ર ગૌતમ, પિતા શકડાલ (તપગચ્છની પદ્માવલીમાં શકડાલ) કે જે નવમા નંદના મંત્રી હતા, માતા લાહલદેવી (હિમચંદ્રના પરિશિષ્ટમાં લક્ષ્મીવતી). તેઓ કૌશ્યા નામની વેશ્યાને જૈનધર્મમાં લાવ્યા. તે ૧૪ પૂર્વના જાણનારમાં હોવા હતા. પણ તેમાં ફેરફાર નીચે પ્રમાણે કરવો જોઈએ:—

દશ પૂર્વાણિ વસ્તુઘ્નયેન ન્યૂનાનિ સૂત્રતોઽર્થતઃ પ્રપાઠ, અન્ત્યાનિ ચત્વારિ પૂર્વાણિ તુ સૂત્રત પવાધોતવાન્નાર્થત ઇતિ વૃદ્ધપ્રવાદ.

તેઓ ગૃહસ્થ તરીકે ૩૦ વર્ષ, વ્રતી તરીકે ૨૦ અને સૂરિ તરીકે ૪૯ વર્ષ રહ્યા. વીરાત્ ૨૧૯ વર્ષે ૯૯ વર્ષની વયે દેવગત થયા.

વીરાત્ ૨૧૪ વર્ષે અવ્યક્ત નામનો ત્રીજો નિન્હુવ આપાદાચાર્યે ઉત્પન્ન કર્યો. વીરાત્ ૨૨૦ વર્ષે સામુદ્ધેદિક નામનો ચોથો નિન્હુવ અધિમિત્રે ઉત્પન્ન કર્યો. અને વીરાત્ ૨૨૮ વર્ષે ગંગા

૯ * ગંગને એકસ્મિન્ સમયે અનેક ક્રિયોપયોગવાદી જાણીવેલ છે. ક્ષ. = ક્ષમાકલ્યાણકૃત ખરતર ગચ્છની પદ્માવલી. ભદ્રબાહુ ૧૪ પૂર્વધર હતા. મો. દ. દે.

(દિક્રિય) નામનો પાંચમો નિન્હવ થયો.

૧૦-૧૧ આર્યમહાગિરિ અને તેના લઘુગુરુબ્રાતા આર્યસુહસ્તિ.

૧૦. આર્યમહાગિરિ—ગોત્ર એલાપલ્ય ગૃહસ્થ તરીકે ૩૦ વર્ષ, વ્રતી તરીકે ૪૦ વર્ષ, અને સૂરિ તરીકે ૩૦ વર્ષ રહ્યા. વીરાત્ ૨૪૯ વર્ષે (સામાન્ય રીતે વીરાત્ ૨૪૫ વર્ષે) ૧૦૦ વર્ષની ઉમરે દેહલ્યાગ કર્યો.

૧૧. સુહસ્તિન—ગોત્ર વાશિષ્ઠ. ગૃહસ્થ તરીકે ૩૦ વર્ષ, વ્રતી તરીકે ૨૪ વર્ષ અને સૂરિ તરીકે ૪૬ વર્ષ રહ્યા. વીરાત્ ૨૬૫ વર્ષે ૧૦૦ વર્ષની વયે સ્વર્ગસ્થ થયા. તેઓ વીરાત્ ૨૩૫ × વર્ષે રાજ્ય કરતા અને શ્રેણિકની ૧૭ મી પેઢીએ ઉતરી આવેલા સંપ્રતિ રાજાને પોતાના જૈનધર્મમા લાવ્યા, અને ત્રિખણ્ડ-ત્રણે ખંડને પ્રાસાદ, ખિન્મો આદિથી સુશોભિત કર્યું અને અનાર્ય દેશમાં વિહાર સ્થાપના કરી. અવન્તિસુકુમાલ અને બીજા ધણાઓને તેમણે જૈન દીક્ષિત કર્યા.

૧૨. આર્યસુસ્થિત—(આ સુહસ્તિના શિષ્ય હતા. આર્યમહાગિરિને બહુલ અને બલિસ્સહ નામના બે શિષ્યો હતા. બલિસ્સહના શિષ્ય પરંપરાની દીપ આવશ્યક અને નન્દીસૂત્રની સ્થવિરાવલિમાં આપેલ છે.) આર્યસુસ્થિતને કૌટિક (કૌટિવાર સૂરિમત્ર જપવાથી) અને કાકંન્દિક (કાકંદીનગરીમાં જન્મવાથી) નામના બે ખિરદ હતાં. ગોત્ર વ્યાધાપલ્ય; ગૃહસ્થ તરીકે વર્ષ ૩૧, વ્રતી તરીકે ૧૭ અને સૂરિ તરીકે ૪૮ વર્ષ રહ્યા. અને વીરાત્ ૩૧૩ વર્ષે ૯૬ વર્ષની વયે પંચતવ પામ્યા. તેમનાથી કૌટિકગચ્છ જન્મ પામ્યો. તેમના લઘુબ્રાતાનું નામ સુપ્રતિષ્ઠ હતું.

૧૧ × ટોડરાજસ્થાન વો. ૧ પૃ. ૨૦૭ (બીજા આવૃત્તિમાં) આ- સંખં-ધાનું વર્ષ વીરાત્ ૨૦૨ આપે છે. સંપ્રતિ તે ચંદ્રગુપ્ત પુત્ર બિંદુસારના પુત્ર અશોકના કુણ્ડલનો પુત્ર. મો. દ. દે. 'તેણે સવાલાખ પ્રતિમા-નવીન જિનપ્રાસાદ કરાવ્યા. સવા કરોડ ખિન્મો કરાવી તેની પ્રતિષ્ઠા કરાવી, તેરહજાર જીર્ણોદ્ધાર, ૯૫ હજાર પિત્તલની પ્રતિમા, ૭૦૦ સત્રાગાર, બેહજાર ધર્મશાલા કરાવી.' ક્ષ.

૧૩. ઈન્દ્રદિન્ન.

૧૪. દિન્ન.

૧૫. સિંહગિરિ—અતિસ્મરણુજ્ઞાનવાન.

આ વખતે પાદસિપ્તાચાર્ય, વૃદ્ધવાદિસૂરિ અને વૃદ્ધવાદિ-સૂરિના શિષ્ય સિદ્ધસેન દિવાકર (કે જેમણે દીક્ષા નામ કુમુદચંદ્ર પ્રાપ્ત કર્યું હતું પ્રભાવકચરિત્ર ૮, ૫૭) થયા. સિદ્ધસેન દિવાકરે પોતાના કલ્યાણમંદિર સ્તવના પ્રભાવે ઉજ્જયિનિના મહાકાલ મંદિરમાં રૂદ્રનું લિંગ તોડી તેમાંથી પોતાના પાર્શ્વનાથની પ્રતિમા પ્રગટ કરી બતાવી. તેમણે વીરાત્ ૪૭૦ વર્ષે વિક્રમાદિત્યને જૈન બનાવ્યા.+

૧૬. વજ્ર—ગોત્ર ગૌતમ, પિતા ધનગિરિ, માતા સુનન્દા. જન્મ પુરુષવનઆમમાં વીરાત્ ૪૯૬ વર્ષે થયો. ગૃહસ્થ તરીકે ૮ વર્ષ, વ્રતી તરીકે ૪૪ વર્ષ અને સૂરિ તરીકે ૩૬ વર્ષ રહ્યા. વીરાત્ ૫૮૪ વર્ષે ૮૮ વર્ષની ઉમરે કાલવશ થયા. તેઓ સિંહગિરિ પાસેથી ૧૧ અંગ શિષ્યા. ત્યાર પછી તેઓ ૧૨ મું દૃષ્ટિવાદાંગ દશપુરથી અવન્તિ (ઉજ્જયિનિ)માં ભદ્રગુપ્ત પાસે શિખવા ગયા. ૧૦ પૂર્વ જાણનારામાં તે છેલ્લા હતા. વજ્રસ્વામિતો દશમપૂર્વ-ચતુર્થસંહનનાદિ વ્યુ-ચ્છેદઃ) અને તેમણે જૈન ધર્મનો પ્રસાર દક્ષિણ નરકના બૌદ્ધ રાજ્યમાં કર્યો. આ વજ્રમાંથી વજ્રશાખા થઇ.

૧૨ બલિસ્સહના શિષ્ય હમાસ્વાતિ (તત્ત્વાર્થાધિગમસૂત્રના કર્તા) હતા; હમાસ્વાતિના શિષ્ય શ્યામાચાર્ય (પ્રજ્ઞાપનાના કર્તા) હતા કે જેમનો સ્વ-ર્જિવાસ વીરાત્ ૩૭૬ માં થયો એમ મનાય છે. મો. દ. દે.

૧૫ + પટ્ટાવલિમાં વિક્રમને જૈન બનાવવાનું ૪૭૦ વીરાત્ એ વર્ષ આપ્યું નથી. તેમાં એ વાત જણાવી ઉમેર્યું છે કે વિક્રમરાજ્ય વીરાત્ ૪૭૦ વર્ષે થયું. વિક્રમાદિત્ય રાજ વીરાત્ ૪૭૦ વર્ષે થયો. ક્ષ.

૧૬ + જેમણે આકાશગામિની વિદ્યાથી સંધરક્ષા કરી, દક્ષિણ દિશામાં બૌદ્ધરાજ્યમાં જિનેન્દ્રપૂલનિમિત્તે પુષ્પાદિ લાવીને પ્રવચન પ્રભાવના કરી, જેઓ દેવથી વંદાયા, અને જેઓ દશપૂર્વવિદ્યામાં અપશ્ચિમ-છેદ્યા હતા. ક્ષ.

વીરાત્ ૫૨૫ વર્ષે શરૂજય તીર્થનો ઉચ્છેદ થયો. અને વીરાત્ ૫૭૦ માં તે તીર્થનો પુનરુદ્ધાર જાવડે કર્યો. વીરાત્ ૫૪૪ માં ત્રૈરાશિક નિનહવને રોહિગુપ્તે ઉત્પન્ન કર્યો.

૧૭. વજ્રસેન—ગોત્ર ઉત્કોશિક? તેમણે સોપારકમાં શ્રેષ્ઠી જિનદત્ત અને તેની સ્ત્રી ઈશ્વરીના ચાર પુત્ર નામે નાગેન્દ્ર, ચન્દ્ર, નિવૃત્તિ અને વિદ્યાધર કે જે ચારે, ચાર કુલોના સ્થાપક હતા, તેમને જૈનધર્મ દીક્ષિત કર્યા.

૧૮. ચન્દ્ર—ગૃહસ્થ તરીકે ૩૭ વર્ષ, વ્રતી તરીકે ૨૩ અને સૂરિ તરીકે ૭ વર્ષ એટલે બધાં મળી ૬૭ વર્ષ જીવ્યા.

૧૭ 'એકદા બાર દુકાળી અંતે વ્રજસ્વામિના વચનથી સોપારકે જઈને જિનદત્ત શ્રેષ્ઠીની ભાર્યા નામે ઈશ્વરીએ લક્ષ મૂલ્યનું ધાન્ય લાવી રસોઇ માટે અગ્નિપર ચડાવી હાંડલીમાં વિધ નાંખેલું જોઈને 'પ્રાતઃકાલે સુકાલ યશે' એવું જણાવી વિધનિષ્કેપ નિવારી નાગેન્દ્ર-ચન્દ્ર-નિવૃત્તિ-વિદ્યાધર નામના ચાર સકુટુંબ શ્રેષ્ઠિપુત્રોને પ્રવ્રજ્યા આપી. તે પરથી સ્વ સ્વનામથી અંકિત ચાર કુલો' થયા.'ક.

નાગેન્દ્ર કુલાદિની પરંપરા ભૂદી થઈ છે પણ તેની અખંડ પદ્ધતિપરંપરા ઉપલબ્ધ નથી. નાગેન્દ્રકુલમાં જંબુએ જિનશતક રચ્યું ને તેના પર તેના શિષ્ય સામ્યમુનિએ દીકરા રચી સં. ૧૦૨૫. નાગેન્દ્રગચ્છમાં મહેન્દ્રસૂરિ-શાંતિ-સૂરિ-આનંદ અને અમરસૂરિ-હરિભદ્રસૂરિ-વિજયસેનસૂરિ (કે જેમણે સં. ૧૨૮૮ માં વસ્તુપાલ તેજપાલના ગિરનાર પરના મંદિરમાં પ્રતિષ્ઠા કરી.) થયા. મો. દ. દે.

૧૮ 'ચન્દ્રથી ચાન્દ્રકુલ પ્રસિદ્ધ થયું આથીજ અમારા ગચ્છમાં હજી પણ બૃહદ્દીક્ષા અવસરે અમ્હણં કોહિઓ ગણો, વયરી સાહા, ચંદ્રં કુલં, અમુગ ગણનાયગા, અમુગ મહોજ્ઞાયા સંતિ, મહત્તરા નત્થિ' એવો પાઠ નવીન શિષ્ય પ્રતિ આચાર્ય પાસે રહેલા વૃદ્ધા સંભળાવે છે' એવો સંપ્રદાય છે. ક.

'આર્યરક્ષિતે સાધિકનવ પૂર્વ શિષીને સમગ્ર નિજકુટુંબને પ્રતિબોધ્યું' અને જિનશાસન પ્રભાવના કરનાર તેઓ થયા. તેમના શિષ્ય દુર્ણલિકા પુષ્પમિત્રસૂરિ થયા. ક.

તેજ સમયે પુરોહિત સોમદેવ અને તેની ભાર્યા રૂદ્રસોમાના પુત્ર આર્યરક્ષિત દશપુરમાં વસતા હતા. તે પોતે વજ્ર પાસેથી નવ પૂર્વ અને ૧૦ માં પૂર્વનો એક ખંડ શીખ્યા અને પોતે તે સર્વ પોતાના શિષ્ય દુર્ધલિકાપુષ્પ મિત્રને શિખવ્યા.

વીરાત્ ૫૮૪ વર્ષે ગોષ્ઠામાહિલ નામનો સાતમો નિન્હવ ઉત્પન્ન થયો. વીરાત્ ૬૦૯ વર્ષે દિગંબરોની ઉત્પત્તિ થઈ.*

૧૯. સમન્તભદ્ર—તેનું વનવાસી પણ નામ હતું.

૨૦. દેવ—અપરનામ વૃદ્ધ.

૨૧. પ્રદોતન.

૨૨. માનદેવ—શાન્તિસ્તવના કર્તા.

૨૩. માનતુંગ—ભક્તામર અને ભયહર સ્તોત્રોના કર્તા.

૨૪. વીર—વીરાત્ ૯૮૦ વર્ષે વલ્લભી પરીપદ્માં લોહિલ સૂરિના શિષ્ય દેવધિગણિ ક્ષમાશ્રમણે + સિદ્ધાંતો લેખખદ્ધ કર્યા. દેવધિના સમયમાં એકાઝ પૂર્વ રહ્યું હતું.

વીરાત્ ૯૯૩ વર્ષે કાલકે ભાદ્રપદ શુક્લ પંચમીમાંથી ચતુર્થાપર પર્યુપણ પર્વ ફેરવ્યું. અહીં હસ્તલિખિત પ્રતો Intercalate થાય છે કે એકજ નામના બે આચાર્યો કાલક નામના આ કાલક પહેલાં થયા. તેમાંના એક નામે ડ શ્યામે પ્રજ્ઞાપના રચી હતી અને નિગોદોનો અર્થ કર્યો હતો અને બીજાએ ગર્દભિદ્ધને વીરાત્ ૪૫૩ વર્ષે હાંકી કહાડ્યો.

૧૮ * સાત નિન્હવો સંબંધી જુઓ વેળરનો ધર્મસાગરકૃત કુપક્ષ કૌશિકાદિત્યપર લેખ બર્લિન એકેડેમિ ૧૮૮૨. પૃ. ૭૯૪ દિગંબરો સંબંધી તેજ લેખ પૃ. ૭૯૬-૮૦૧.

૧૯-૨૦ પછી સમન્તભદ્ર વનવાસી, પછી દેવસૂરિ વૃદ્ધ આમ પદ્માવલિમાં છે. ક્ષ

૨૪ + બીજી રીતે તેમનું નામ દેવવાચક અને તેમના ગુરુનું નામ દુષ્પગણિ કહેવામાં આવે છે.

૨૪ ડ શ્યામાચાર્ય વીરાત્ ૩૭૬ માં થયા. ક્ષ.

વળી હસ્તલિખિત પ્રતો વધારે ઉલ્લેખે છે કે જિનભદ્રગણિ ક્ષમાશ્રમણ હતા. તેઓએ વિશેષાવસ્થાકાદિ ભાષ્ય* રચ્યું છે તેના શિષ્ય નામે શિલાંક અપર નામ કેટલાયાર્થે પ્રથમ અને દ્વિતીય અંગો ઉપર વૃત્તિઓ રચી છે, :-

હરિભદ્ર—જન્મે આહાણુ લતા. તેમને જિનભદ્રે જૈન ધર્મમાં દીક્ષા આપી હતી. હરિભદ્રના બે શિષ્યો હંસ, અને પદ્મહસને ભોટ-દેશના જોધોએ મારી નાખ્યા હતા. તેમણે ૧૪૪૪ (કેટલાક ૧૪૦૦ કહે છે. જિનદત્તના ગણધર સાર્વશતક ઉપર થયેલી ટીકામાં હરિભદ્રના લગભગ ૩૦ ગ્રંથોની ટીપ આપી છે તેમાંના ધણા હસ્તલિખિત છે) ગ્રંથો લખ્યા છે જેવાં કે—અષ્ટક, પંચાશક.

૨૫. જયદેવ. [વીરસૂરિપદે]

૨૬. દેવાનન્દ.

૨૭. વિક્રમ.

૨૮. નરસિંહ.

૨૯. સમુદ્ર.

૩૦. માનદેવ.

૩૧. વિષ્ણુધ્રમભ.

૩૨. જયાનન્દ.

૩૩. રવિપ્રભ.

૩૪. યશોભદ્ર.

૩૫. વિમલચંદ્ર.

* જુઓ કિલ્હોર્ન સંસ્કૃત હસ્ત પ્રતોનો રીપોર્ટ ૧૮૮૦-૮૧ પૃ. ૩૭. [આ ભાષ્ય 'યશોવિજયજી ગ્રંથમાલામાં છપાઈ ગયું છે. મો.]

÷ પ્રભાવક ચરિત્ર લ. શ્લો. ૧૦૫ પ્રમાણે તેમણે ૧૧ અંગોપર વૃત્તિઓ રચી કે જેમાં બે અંગોપરની વૃત્તિ 'સિવાયની બધી હુમ થઈ છે. આચારાંગ વૃત્તિમાં રચ્યા 'સંવત્ શક ૭૬૮ છે, પણ જે શ્લોકમાં તે સંવત્ આપેલ છે તે શ્લોક હસ્તપ્રતની પ્રશસ્તિ પછી હમરેલો હોવાથી બહુ વજનવાળો ગણાય નહિ એમ લાગે છે. કલાટ. હાલની શોધ પ્રમાણે તે વર્ષ ખરું લાગે છે.

૩૬. દેવ. સુવિહિત પક્ષ ગચ્છના સ્થાપક.

૩૭. નેમિચન્દ્ર.

૩૮. ઉદ્યોતન.* તેમના શિષ્યોથી વર્તમાન ૮૪ ગચ્છોની ઉત્પત્તિ થઇ. ઉદ્યોતને માલવક દેશથી શત્રુંજય જઈ ઋષભને વાંદવાની યાત્રા કરવા માથે લીધું હતું; તે યાત્રાએ જતાં તેઓ દેવગત થયા.

૩૯. વર્ધમાન—ખરતરગચ્છ ના પ્રથમ સૂરિ. તેઓ પહેલાં ચૈત્યવાસી જિનચંદ્રના શિષ્ય હતા પણ પાછળથી ઉદ્યોતનના થયા હતા.

૩૬ તેમનું સુવિહિત માર્ગે આચરણ હોવાથી ‘સુવિહિત પક્ષ ગચ્છ’ એમ પ્રસિદ્ધિ થઇ.

૩૮ * સુસ્થિતના મરણ અને વિક્રમાદિત્ય વચ્ચેના ૧૫૭ વર્ષના આંતરામાં ૧૩ થી ૧૫ નંબરના ઉપરોક્ત ત્રણ આચાર્યો થયા. વજ્રના સ્વર્ગવાસથી અને દેવર્ષિના વચ્ચેના ૪૦૦ વર્ષનો સમય ૧૭ થી ૨૪ નંબરના ઉપરોક્ત આઠ આચાર્યોએ લીધો; અને દેવર્ષિ અને ઉદ્યોતન વચ્ચેના ૫૫૦ વર્ષોનો કાલ ઉપરોક્ત ૨૫ થી ૩૮ નંબરના ચૈત્ય આચાર્યોએ લીધો. આ ગણતરીમાં સ્પષ્ટ રીતે મોટા ગાળડાં (gaps) છે.

૩૯ ૬ ખરતરગચ્છની હસ્તલેખિત પ્રતોની પ્રશસ્તિઓમાં પોતાના આદ્ય પુરૂષ તરીકે સામાન્ય રીતે આરંભ વર્ધમાનથી થાય છે.

એકદા ઉદ્યોતનસૂરિને મહા વિદ્વાન અને શુદ્ધ ક્રિયાપાત્ર જાણી બીજા ૮૩ સ્થવિરોના ૮૩ શિષ્યો પઠનાર્થે આવ્યા તેમને સારી રીતે શુદ્ધ ભણાવતા હતા. તે અવસરે અમ્ભોહર દેશમાં સ્થવીરમંડળીમાં વૃદ્ધ જિનચન્દ્રાચાર્ય ચૈત્યવાસીના શિષ્ય નામે વર્ધમાને સિદ્ધાંતનું અવગાહન કરી ૮૪ આશાતનાનો અધિકાર આવ્યો ત્યારે પોતાના તે શુરને એમ કહ્યું ‘સ્વામિ ! ચૈત્યમાં વસતા અમોની આશાતના ય્યે તેમ નથી, તેથી તે વ્યવહાર મને રૂચતો નથી’ એ સાંભળી શુરએ જોમ તેમ સમજાવ્યો કે જેથી સ્વશ્રદ્ધાથી ભ્રષ્ટ ન થાય. પછી ઉદ્યોતનસૂરિને શુદ્ધ ક્રિયાવંત સાંભળી તેની પાસે આવી તેનોજ શિષ્ય થઈ ઉપસંપદ્ ગ્રહણ કરી. પછી શુરએ યોગાદિક વહન કરાવી સર્વ સિદ્ધાંતો ભણાવ્યા. અનુક્રમે યોગ્ય જાણી તે વર્ધમાનને આચાર્યપદ આપ્યું વગેરે કં. પટ્ટાવલિ બુઝો.

તેણે સોમ નામના આહાણના શિવેશ્વર અને બુદ્ધિસાગર નામના બે પુત્રોને અને કલ્યાણવતી નામની પુત્રીને જૈન દીક્ષા આપી હતી. દીક્ષા વખતે શિવેશ્વરે જિનેશ્વર નામ ધારણ કર્યું.

તદા ત્રયોદશસુરત્રાણછત્રોદ્દાલકચન્દ્રાવતોનગરીસ્થા-
પક-પોરવાહજ્ઞાતીય શ્રી વિમલમન્થિણા શ્રી અર્બુદાચલે
ઋષભદેવપ્રાસાદઃ કારિતઃ.....તત્રાઘાપિ વિમલવસહી રૂતિ
પ્રસિદ્ધિરસ્તિ । તતઃ શ્રીવર્ધમાનસૂરિઃ સંવત્ ૧૦૮૮ મધ્યે
પ્રતિષ્ઠાં કૃત્વા પ્રાન્તેડનશનં ગૃહીત્વા સ્વર્ગં ગતઃ ॥ *

૪૦. જિનેશ્વર (૧)—પોતાના બ્રાતા+ બુદ્ધિસાગરને લઈ મર-
દેશથી ગુર્જરદેશમાં ચૈત્યવાસીઓ સાથે વાદ કરવા ગયા.

૩૯ * આમાં આપેલ ૧૦૮૮ ની સાલ શિલાલેખોથી પ્રમાણિત થાય
છે. જુઓ હંટર, ઈમ્પી. ગેઝે આણુ વૉલ્યુ. ૧ પૃ. ૪ ડા. બર્જેસે આ-
પેલ વર્ણન.

ઉદ્ધોતનસૂરિનો શિલાલેખ સં. ૯૩૭ નો પ્રાપ્ત થયો છે તેમાં ગચ્છનો
નામ નિર્દેશ નથી તેથી તે વખતે ગચ્છની ઉત્પત્તિ થઈ ન હતી એમ અનુ-
માન કોઈ કરે છે. જુઓ ના. ૨. પૃ. ૧૬૪

૪૦ + શ્રી બુદ્ધિસાગરસૂરિશ્ચક્રે વ્યાકરણં નવં ।

સહસ્રાષ્ટકમાનં તત્ શ્રી બુદ્ધિસાગરામિધં ॥

—પ્રભાવક ચરિત્ર ૯-૯૧.

ચૈત્યવાસીઓ પરાજય પામવાથી કોમલાઃ—‘કુંવલા’ એ નામ પામ્યા.
આ રીતે સુવિહિત પક્ષધારક જિનેશ્વરસૂરિ વિ. સં. ૧૦૮૦ માં ‘ખસ્તર’
ખિરદધારક થયા. ક્ષ. જ્યારે બીજી પ્રદાવલીઓમાં આ ખિરદપ્રાપ્તિનું વર્ષ
સં. ૧૦૨૪ આપે છે. જેમકે:—

(૧) હસસય ચિહ્નુ વીસેહી નયર પાટણ અણહલપુરિ,

હુઓ વાદ સુવિહિત ચઈવાસીસુ બહુપરિ,

હલલ નરવધ સભા સુમુખિ જિણિ હેલ્લઈ વજિત્તલ,

ચિત્તવાસ ઉત્થપિઅ દેશ’ ગુરજર હિવ દિત્તઉ,

વિક્રમ સં. ૧૦૮૦માં ગુર્જર દેશમાં અણહિલપુરના રાજા દુર્લભની રાજસભામાં સરસ્વતિભાંડાગારમાંથી દશવૈકલિક સૂત્ર લાવી સાધ્વા-આર વિષયપરની ગાથાઓ વાંચી સમજાવી, જિનેશ્વર ચૈત્યવાસીઓનો પરાભવ કર્યો. આથી તેમણે ખરતર એ નામનું ‘ખિરદ’ મેળવ્યું.

૪૧. જિનચંદ્ર (૧)—સંવેગરંગશાલા પ્રકરણના કર્તા;

૪૨. અભયદેવ—જિનચંદ્રના લઘુ ગુરુ-બ્રાતા, પિતા ધારા નગરીના શ્રેષ્ઠી ધન અને માતા ધનદેવી, તેમનું મૂળ નામ અભયકુમાર હતું. અતિશય દેહદમન કરવાથી (પદ્માવલિમાં-પૂર્વના કર્મના ઉદયથી) તેમને કોઠ થયો હતો, હાથ તૂટી પડ્યા હતા પણ એક ચમત્કારથી સર્વ રોગ નાશ પામ્યો હતો. તેમણે સ્તંભનક પાસે પાર્શ્વની પ્રતિમાને

સુવિહિત ગચ્છ ખરતર ખિરદ દુલભ નરવધ તિહાં દિયહ,
શ્રી વર્ધમાન પદ્મ તિલહ સૂરિ જિણેસર ગહગહહ

—સં. ૧૬૭૫ આસપાસની ખં પદ્માવલી.

(૨) શ્રી પત્તને દુર્લભરાજ રાજ્યે વિજિત્ય વાદે મઠવાસિસૂરીન્ ।

વર્ષેઽન્વિ પક્ષાબ્રજશિ પ્રમાણે લેમેઽપિ ચૈ. ચરતરો વિરુદ્ધયુગ્મં (૧) ॥

—સં. ૧૫૮૨ ની ખં પદ્માવલી.

પરંતુ સં. ૧૦૨૪ કે સં. ૧૦૮૦ એ ખંને ચૈક્રી એક પણ વર્ષ ખરં લાગણ નથી. કારણ કે દુર્લભરાજે સં. ૧૦૬૬ થી સં. ૧૦૭૮ સુધી રાજ્ય કર્યું છે.

મે. દ. દે.

૪૧. જિનચંદ્ર એકદા દિલ્હી નગરે ગયા ગુરુએ કહેલ હતું કે તું દિલ્હીપતિ થઈશ. મૌલદિન સુરત્રાણે તેમનો પ્રવેશોત્સવ કર્યો, અને ધનપાલ શ્રીમાલના ગૃહે નિવાસ કરાવ્યો. ધનપાલ આવક થયો, તેના સંબંધીઓ ખીન્ન ઘણા શ્રીમાલી આવક થયા અન્યજાતિના પણ કેટલાક રાજ્યાધિકારીઓ આવક થયા. તેમને પાદશાહે બહુ મહત્ત્વ આપ્યું. તેથી તેઓનું ‘મહત્તીયાણ’ એ ગોત્ર સ્થાપ્યું. ચોથી ચોથી પાટ ‘જિનચંદ્ર’ નામ આપવું એમ પદ્માવલીએ પ્રત્યક્ષ ધર્મ કર્યું. ત્યારથી તેવી વ્યવસ્થા થઈ. ક.

જયતિહુયણુ સ્તોત્રથી પ્રકટ કરી હતી. તેમણે નવ અંગ પર ટીકાઓ રચી; અને ગુર્જર દેશમાં કમ્પડવણિજ આમમાં સ્વર્ગવાસ કર્યો.

૪૩. જિનવલ્લભ—પહેલાં તેઓ જિનેશ્વરસૂરિ કે જે કૂચપુર-ગચ્છના ચૈત્યવાસી હતા તેમના શિષ્ય હતા પછીથી અમયદેવના શિષ્ય થયા. તેમના રચિત ગ્રંથો આ છે:—પિંડવિશુદ્ધિ પ્રકરણ, ગણધરસાર્ધશતક, ષડશીતિ વગેરે. સંવત્ ૧૧૬૭માં તેમને (ચિત્રકૂટમાં) દેવભદ્રાચાર્યે સૂરિપદ આપ્યું (પદસ્થાપના કરી) અને ત્યાર પછી તેઓ છ મહિને સ્વર્ગે ગયા.

તેમના વખતમાં મધુ ખરતરશાખા જુદી ચર્ધ (નીકળી) અને આથી પહેલો ગચ્છલેદ થયો,

૪૪. જિનદત્ત—પિતા વાહિગ મંત્રી, માતા વાહડ દેવી, (ધધૂકા નગર વાસી.) ગોત્ર હુમ્મડ, જન્મ સંવત્ ૧૧૩૨, મૂલ નામ સોમચંદ્ર, દીક્ષાકાલ સંવત્ ૧૧૪૧ (વાયક ધર્મદેવ પાસે) અને સૂરિમંત્ર સંવત્ ૧૧૬૯ના વૈશાખ વદિ છઠ્ઠે દિને ચિત્રકૂટમાં દેવભદ્રાચાર્ય પાસેથી મળ્યો. તેમણે ધણું શહેરોમાં ચમત્કાર દર્શાવ્યા; આથી જૈનધર્મ ધણો ફેલાવ્યો. તેમણે સંદેહદોષાવલિ અને ખીજ ધણા ગ્રંથો રચ્યા (જેવી રીતે ગણધર સાર્ધશતક કે જે જિનવલ્લભે રચ્યો હતો તેજ નામનો ગ્રંથ તેમણે પણ લખ્યો હતો), સંવત્ ૧૨૧૧ના આષાઢ શુદ્ધ એકાદશિએ અજયમેરમાં મરણવશ થયા.

૪૨ જ્યેષ્ઠે કે ડભ થી ૧૧મા (અંગો) ઉપર, તદુપરાંત ૧લા ઉપાંગ ઉપર પ્રો. જેકોબી અલયદેવસૂરિની ૨ ના ઉપાંગ ઉપરની વૃત્તિનો પણ ઉલ્લેખ કરે છે. Z D M. G. વૉલ્ફ. ૩૩ પૃ. ૬૯૪ પરંતુ તે સંબંધી મને શંકા છે. બર્લિન હસ્તલિખિત પ્રતોની પ્રશસ્તિઓ અનુસાર તેણે સ્થાન અને જ્ઞાતાધર્મકથા પર સંવત્ ૧૧૨૦માં, સમવાય અને ભગવતી ઉપર સં. ૧૧૨૮ માં અણહિલપાટકમાં વૃત્તિઓ રચી.

૪૩. દશહબ્દ જટલા વાગડના આક્ષેપને પ્રતિબોધ્યા. ચિત્રકૂટમાં ચંડિકા પ્રતિબોધી. સૂરિમંત્રપાલથી ધનવાન થયેલા સધારણ નામના આવકે કરાવેલા ૭૨ જિનાલયમંડિત વીરસ્વામિ ચૈત્યની પ્રતિષ્ઠા કરી. ક્ષ.

સંવત્ ૧૨૦૪ માં જિનશેખરાચાર્યે સુદ્રપદ્ધિમા સુદ્રપદ્ધીય ખર-
તરશાખાન સ્થાપી. આ ધીજે ગચ્છસેદ થયો.

૪૫. જિનચન્દ્ર (૨)—જન્મ સંવત્ ૧૧૯૭ ભાદ્રપદ શુદ્ધ અષ્ટમી,
પિતા શાહ રાસલ અને માતા દેહલુદેવી. દીક્ષાકાલ અજયમેરમાં સંવત્
૧૨૦૩ના ફાલ્ગુન વદિ નવમીને દિને. આચાર્યપદ જિનદત્તે વિક્રમપુરમાં

૪૪ + આ ગચ્છમાં સોમતિલકસૂરિ થયા હતા કે જેમણે શિલોપદેશ-
માલા પર વૃત્તિ રચી; અને તેમના શિષ્ય દેવેન્દ્રે પ્રસાતર રત્નમાલા પર
વૃત્તિ સં. ૧૪૨૬ માં રચી, બર્લિન હસ્તલિખિત પ્રતોના અંતે આપેલાં
વંશવૃક્ષો જુઓ. કલાટ.

તેમણે વિક્રમપુર (વીકાનેર)માં મારિ નિવાર્યો, અને તેથી માહેશ્વરી
લોકોને પ્રતિજ્ઞાધી જૈન કર્યા. (સં. ૧૫૮૨ ની પદ્માવલિ તથા ક્ષ.) ૫૦૦
સાધુ અને ૭૦૦ સાધ્વીને દીક્ષા આપી. તેમણે ઘણાં નગરોમાં નાહટ,
રાખેચા, ભણુશાલી, નવલખા, ડાગા, લૂણીયા આદિ ગામવાળા એક લાખથી
અધિક આવકો કર્યા. ખરતર ગચ્છના તેમને 'મોટા દાદા' તરીકે કહે છે.
દીક્ષા નામ પ્રજોધચન્દ્ર અજમેરના રાજા અણેરાજથી બહુ માન મેળવ્યું
હતું. અજમેરમાં વીસલપુર નામે તળાવને કાંઠે તેમનો સ્વપ્ન કરવામાં આવ્યો
હતો. તેમણે રચેલ ગ્રંથો:-સંદેહદોલાવલી, ગણુધર સમ્પતિ, ચર્ચારી,
હત્યૂતપદોદ્ધટનકુલક, ગણુધર સાર્ધશતક, શુશ પારતચ્ચ સ્તોત્ર, તંજ્યો
સ્તોત્ર, પદસ્થાપનવિધિ, પાર્શ્વનાથ સ્તોત્ર, પ્રજોધોદય વગેરે.-જુઓ ધન-
પતસિંહ ભણુશાલી લિખિત તેમનું જીવન.

૪૫ જિનચન્દ્રને જિનદત્તસૂરિએ વિક્રમપુરમાં સં. ૧૨૦૫ માં આચાર્ય
પદ આપ્યું એમ ૧૫૮૨ ની પદ્માવલિમાં જણાવ્યું છે.—

વર્ષે વાણસ્પક્ષચન્દ્ર સુમિતે શ્રી વિક્રમાખ્યે પુરે

યસ્યોદારમહોત્સવઃ સમમવત્ પદ્મામિષેકક્ષણે ।

ચંચચ્ચન્દ્રનિમાનનો નરમણી માલો વિશાલો ગુણૈઃ

સોડયં શ્રી જિનચન્દ્રસૂરિ તિલકો જીયાન્મનોમીષ્ટદઃ ॥

આમાં જન્મ સંવત્ આખ્યો નથી. ક્ષમાકલ્યાણની પદ્માવલિ (કે જે
પરથીજ કલાટે પોતાનો લેખ તૈયાર કર્યો જણાય છે) તેમાં સં. ૧૨૧૧ નીજ
સાક્ષ આચાર્યપદની આપી છે. તે આચાર્યપદનો હત્સવ રાસલે કર્યો હતો.

સંવત્ ૧૨૧૧ ના વૈશાખ શુદ્ધિ છઠ્ઠે દિવસે આપ્યું (ઉમર ૧૪ ! ની હતી). મરણ સંવત્ ૧૨૨૩ના ભાદ્રપદ વદી ચતુર્દશીને દિને દિલ્હિમાં થયું. ત્યાં તેમના નામનો સ્તૂપ કરવામાં આવ્યો. તેમના મસ્તકમાં મણિ હોવાનું કહેવાય છે.

૪૬. જિનપત્તિ—જન્મ સંવત્ ૧૨૧૦ ચૈત્ર વદિ ૮, (ગિત્ર માદ્ધ), પિતા શાહ યશોવર્ધન, માતા સૂઢવદેવી. દીક્ષા સંવત્ ૧૨૧૮ના ફાલ્ગુન વદિ ૮ને દિને દિલ્હીમાં લીધી. સંવત્ ૧૨૨૩ના કાર્તિક શુદ્ધિ ત્રયોદશીએ તેમનું પદ સ્થાપન જયદેવાચાર્યે કર્યું. અને સંવત્ ૧૨૭૭માં ૬૭ વર્ષની વયે પાદહણુપુરમાં મરણ થયું.

સંવત્ ૧૨૧૩ માં આંચલિકમતની ઉત્પત્તિ થઈ અને સંવત્ ૧૨૮૫માં ચિત્રવાલગચ્છના જગચંદ્રસૂરિથી તપાગણુની ઉત્પત્તિ થઈ.

૪૭. જિનેશ્વર § (૨)—જન્મ મરોટમાં સંવત્ ૧૨૪૫ માર્ગશીર્ષ શુદ્ધિ ૧૧, (મરોટ વાસી) પિતા ભાંડાગારિક નેમિચન્દ્ર, અને માતા લક્ષ્મી, મૂળનામ અચ્ચડ. ખેડનગરમાં સંવત્ ૧૨૫૫માં દીક્ષા લીધી તે સમયે વીરપ્રભ નામ ધારણ કર્યું. સંવત્ ૧૨૭૮ના માધ શુદ્ધિ ૬ને દિને સર્વ-દેવાચાર્યે તેમની જલોર (જવાલપુર) નગરમાં પદસ્થાપના કરી. સંવત્ ૧૩૩૧ના આશ્વિન વદિ ૬ને દિને મરણ થયું.

તેજ વર્ષમાં જિનસિંહસૂરિએ ત્રીજો ગચ્છસિંહ નામે લઘુ અરતર શાખા સ્થાપી.

૪૬ ૧૫૮૨ ની પદાવલિમાં શ્લો. ૫૭ જણાવ્યું છે કે ૧૨૨૩ માં બાહ્વારક નગરે (સૂરિ) પદ મળ્યું બખ્ખેર ગામમાં ૩૬ વાહીઓ પર જથ મેળવ્યો. નાગપુરમાં જીધરણ મંત્રિએ કરાવેલ દેવગૃહમાં પ્રતિષ્ઠા કરી. તે મંત્રીના પુત્ર કુલધરે બાહડમેરમાં મોહું મંદિર બંધાવ્યું. ક્ષ.

૪૭ § તેમના શિષ્ય ધર્મતિલકગણિએ સં. ૧૩૨૨ માં જિનવલ્લભના, ‘ઉલ્લાસિક્રમ’થી શરૂ થતા અજિતશાંતિ સ્તવ ઉપર વૃત્તિ રચી. જુઓ તે વૃત્તિની પ્રશસ્તિ—કલાટ જિનેશ્વરસૂરિનો આચાર્યપદોત્સવ માદ્ધ ગોત્રીય સાહ ખીમસીએ ૧૨ હજારના ખર્ચે કર્યો. ક્ષ. આ સૂરિના પિતા નેમિચંદ ભાંડાગારીકે ૧૧મીશતક પ્રાકૃતમાં રચ્યું છે. મો. દ. દે.

૪૮. જિનપ્રબોધ—દુર્ગપ્રબોધવ્યાખ્યાના કર્તા. પિતા શાહ શ્રીચંદ, માતા સિરીયાદેવી. જન્મ સંવત્ ૧૨૮૫, મૂલનામ પર્વત. દીક્ષા સંવત્ ૧૨૯૬ના ફાલ્ગુન વદિ પંચમીને દિને થિરાપદ્ર (થરાદ) નગરમાં લઘ પ્રબોધમૂર્તિ નામ ધારણ કર્યું. તેમનો પદ્માભિષેક સંવત્ ૧૩૩૧ના આશ્વિન વદિ પંચમીને દિને (સક્ષેપે) થયો અને તેજ વર્ષના ફાલ્ગુન વદિ અષ્ટમીને દિને તેમનો પદ્મહોત્સવ થયો. તેઓ સંવત્ ૧૩૪૧માં સ્વર્ગ પામ્યા.

૪૯. જિનચન્દ્ર (૩)—જન્મ સંવત્ ૧૩૨૬ના માર્ગશીર્ષ શુદ્ધ ચતુર્થીને દિને, સ્થાન સમિયાણાગ્રામમાં, પિતા મન્ત્રિ દેવરાજ, ગોત્ર છાજ્ઞ હડ, માતા કમલાદેવી, મૂલનામ ખંભરાય. દીક્ષા જલોરમાં સં. ૧૩૩૨ માં, પદ્મહોત્સવ સંવત્ ૧૩૪૧ વૈશાખ શુદ્ધ ત્રીજ ને સોમવારે. તેમણે ચાર રાજ્યોને જૈન કર્યા, અને ‘કલિ કેવલી’ નામના બિરદથી પ્રસિદ્ધ થયા. મરણ સં. ૧૩૭૬માં કુસુમાણાગ્રામમાં થયું.

૫૦. જિનકુશલ—(ચૈત્યવંદન કુલ વૃત્તિના રચનાર) પ્રસિદ્ધ

૪૮ તેમનો પણ આચાર્યપદ મહોત્સવ જલોરવાસી માલદ્વ ગોત્રીય સાહ ખીમસીએ ૬૫ હજાર ખર્ચી કર્યો. ક્ષ.

૪૯ તેમનો પણ આચાર્યપદ મહોત્સવ ઉક્ત ખીમસીએ ૧૨ હજાર ખર્ચી કર્યો. ક્ષ, તેમના વારામાં ખરતર ગચ્છ રાજગચ્છ તરીકે પ્રસિદ્ધિ પામ્યો ક્ષ. પ્રતિમા લેખ સં. ૧૩૫૧-૬૬ જુઓ છુ. ૨

૫૦ ક્ષ. પદ્માવલિમાં જન્મસાલ સં. ૧૩૩૦ છે. માતાનું નામ જયંતશ્રી આપેલ છે. પ્રતિમા લેખ સં. ૧૩૮૧, ૧૩૮૭, ૧૩૯૯ ? જુઓ નાં ૨, સં. ૧૩૮૦, ૧૩૮૧ ના માટે જુઓ છુ ૧.

તેઓ ‘નાના દાદા’ના નામથી પ્રસિદ્ધ છે. (મોટા દાદા જિનદત્તસૂરિ). તેમના શિષ્યોમાં જયધર્મ, લખ્ધિનિધાન, વિનયપ્રભ આદિ ઉપાધ્યાયો, જિનપદ્મસૂરિ—એ મુખ્ય હતા. તેમણે તરણપ્રભને સૂરિપદ આપ્યું હતું; સં. ૧૩૮૧ માં જિનપ્રબોધસૂરિની મૂર્તિની પ્રતિષ્ઠા કરી હતી કે જે મૂર્તિ ઉદેપુર પાસે દેલવાડાના મંદિરમાં છે. જુઓ. રત્નસાગર ખીજે ભાગ પૃ. ૧૧૮.

૫૦ આચાર્ય પદોત્સવ પાટણવાસી સાહ તેજપાલે કર્યો. ૨૪૦૦ સાધુ સાધ્વીને તથા ૭૦૦ વેષધારી દર્શની પ્રમુખને વંચા આપ્યાં, તથા તે અંબ-

‘દાદોજી’ નામથી થયા. જન્મ સંવત્ ૧૩૩૭ સમિયાણા ગ્રામમાં, પિતા મંત્રિ જીલ્લાગર, માતા જયતિશ્રી, ગોત્ર છાજહડ, દીક્ષા સંવત્ ૧૩૪૭ માં, સૂરિમંત્ર રાજેન્દ્રાચાર્ય પાસેથી સં ૧૩૭૭ના જ્યેષ્ઠ વદિ એકાદ-શીતે દિને લીધો. મરણ દેરાઊરામાં સં ૧૩૮૯ના ફાલ્ગુન વદિ અમા-વાસ્યાને દિને થયું.

૫૧. જિનપદ્મ—૧૨ છાજહડ, જન્મ પંજાબમાં. સૂરિમંત્ર તરણપ્રભાચાર્ય પાસેથી લીધો અને પાટણમાં સં ૧૪૦૦ ના વૈશાખ શુદ્ધ ૧૪ ને દિને મરણ થયું.

૫૨. જિનલખિધ—નાગપુરમાં સંવત્ ૧૪૦૬ મા મૃત્યુ થયું.

સરે દિલ્લી વાસી મહત્તીયાણુ ગોત્રના વિજયસિંહ શ્રાવકે ત્યાં આવ્યા તે તેણે પણ ધણું ધન ખર્ચી તે ઉત્સવ કર્યો. સં. ૧૩૮૦ માં સાહ તેજપાલે કાઢેલ સંઘ સાથે શત્રુજય તીર્થ ગયા, ને ત્યાં માનવુંગ નામના ખરતરવસતિ-પ્રાસાદે ૨૭ અંશુલ પ્રમાણુ શ્રી આદિનાથભિળની પ્રતિષ્ઠા કરી. તથા વળી જલોર નગરમાં પાર્શ્વનાથ પ્રતિષ્ઠા કરી. તથા આગરા વાસી સધના આગ્ર-હથી તેની સાથે શત્રુજય યાત્રા કરી ભોદ્રપદ વદિ ૭ ને દિને પાટણનગરે આવ્યા. તે શુદ્ધ ૧૨૦૦ સાધુનો ને ૧૦૫ સાધ્વીનો સંપ્રદાય થયો. તેમણે વિનયપ્રભ આદિ શિષ્યોને હંપાધ્યાય પદ આપ્યું. તે વિનયપ્રભ હંપાધ્યાય નિર્ધન થયેલ પોતાના ભાઈની સંપત્તિમાં વૃદ્ધિ થાય તે અર્થે મંત્ર ગર્ભિત ‘ગોતમરાસો’ (જુઓ જૈન ગૂર્જર કવિઓ ભાગ ૧. પૃ. ૧૫) રચ્યો ને તેથી તેમનો ભાઈ ફરી ધનવાન થયો. ક્ષ.

૫૧. સં. ૧૩૮૯ જ્યેષ્ઠ સુદિ ૬ દેરાઊરપુરમાં સાહ હરપાલે નંદિ મહો-ત્સવ કર્યો. પછી આઠમે વર્ષે તરણપ્રભાચાર્ય સૂરિમંત્ર આપ્યો. પાટણ પાસે ‘બાલધવલ ક્યાર્લ સરસ્વતી’ બિરૂદ તેમણે પ્રાપ્ત કર્યું. ક્ષ.

તરણપ્રભે જિનચંદ્રસૂરિ પાસે દીક્ષા લીધી હતી. યશઃ કીર્તિ અને રાજેન્દ્રચંદ્ર પાસે અભ્યાસ કર્યો હતો. તેમણે શ્રાવક પ્રતિક્રમણ સૂત્ર વિવરણ સં. ૧૪૧૧ માં રચ્યું હતું, મો. દ. દે. જિનપદ્મના પ્રતિમા લેખ સં. ૧૩૯૧ જુઓ ના. ૨

૫૨. તેમનો આચાર્ય પદોત્સવ પાટણ વાસી નવલંબી ગોત્રીય સાહ ઉશ્વરે કર્યો. તરણપ્રભાચાર્યે સૂરિમંત્ર આપ્યો. ક્ષ.

૫૩. જિનચન્દ્ર(૪)—સ્તમ્ભતીર્થમાં સંવત્ ૧૪૧૫ ના આષાઢ વદિ ૧૩ ને દિને મૃત્યુ થયું.

૫૪. જિનોદય—પિતા શાહ રૂંદપાલ પાલણુપુરમાં વસતા હતા, માતા ધારલદેવી, જન્મ સં. ૧૩૭૫, મૂળનામ સમરો તેમનું પદસ્થાપન સ્તમ્ભતીર્થમાં તરણુપ્રભાચાર્યે સંવત્ ૧૪૧૫ ના આષાઢ સુદિ ૨ ને દિને કર્યું તેજ જગ્યાએ જિનોદયે અન્નિતનું ચૈત્ય સ્થાપિત (પ્રતિષ્ઠિત) કર્યું અને શત્રુજય ઉપર તેમણે પાંચ પ્રતિષ્ઠાઓ કરી. મરણુ સં. ૧૪૩૨ ના ભાદ્રપદ વદિ એકાદશીને દિને પાટણમાં થયું.

તેમના સમયમાં સં. ૧૪૨૨ માં ચોથો ગચ્છલેહ નામે વેગડ ખરતર શાખાની ઉત્પત્તિ થઇ. તેના સ્થાપક ધર્મવલ્લભ ગણિ હતા.

૫૫. જિનરાજ (૧)—સં. ૧૪૩૨ ના ફાલ્ગુન વદિ ૬ ને દિને પાટણમાં તેમને સૂરિપદ મળ્યું. સ્વર્ગગમન દેલવાડામાં સં. ૧૪૬૧ માં થયું.

૫૩ સં. ૧૪૦૬ માઘ શુદ્ધિ ૧૦ ને દિને નાગપુરવાસી શ્રીમાલ સાહ હાથીએ કરેલ નંદિ મહોત્સવ સહિત પદસ્થાપના થઇ. તરણુ પ્રભાચાર્યે સૂરિ મંત્ર આપ્યા. ક્ષ. પ્રતિમા લેખ સં. ૧૪૧૨ ના. ૧.

૫૪ પદસ્થાપનનો ઉત્સવ લૂણીયા ગોત્રના સાહ જેસલે કરેલ નંદિ મહોત્સવથી થયો તેમણે સ્તંભતીર્થમાં અન્નિત જિનચૈત્ય પ્રતિષ્ઠિત કર્યું, તથા શત્રુજય યાત્રા કરી ત્યાં પાંચ પ્રતિષ્ઠા કરી. ક્ષ.

સં. ૧૩૮૨ માં ભીમપટ્ટી (ભીલડી)માં જિનકુશલસૂરિ પાસે દીક્ષા લીધી. દીક્ષા નામ સોમપ્રભ. સં. ૧૪૦૬ માં જેસલમેરમાં વાચનાચાર્ય પદ. દિલ્લીવાસી રતના, પૂનિગે પદ સ્થાપનાનો ઉત્સવ કર્યો ને જેસલે તો અન્નિત ચૈત્ય કરાવ્યું તેમાં આ સૂરિએ પ્રતિષ્ઠા કરી.—જુઓ જિનોદય વિવાહલો.

૫૫ સૂરિપદ નંદિ મહોત્સવ પાટણમાં સાહ ધરણે કર્યો. સવાલાખ પ્રમાણુ ન્યાય ગ્રંથ તેમને મોઢે હતા. શ્રી સુવર્ણપ્રભ, હુવનરત્ન અને સા-ગરચંદ્રને (આચાર્યપદ આપી) આચાર્યપદે સ્થાપ્યા હતા. ક્ષ. પ્રતિમા લેખ સં. ૧૩૩૮-૪૧-૫૬ જુઓ ના. ૧ અને સં. ૧૪૫૮ જુઓ ખુ. ૧.

૫૬. જિનભદ્ર—પહેલાં જિનવર્ધનસૂરિને સં. ૧૪૬૧ માં જિનરાજની પાટે સ્થાપિત કર્યા હતા પણ ચતુર્થ વ્રતનો ભંગ કર્યોથી તેમને અપાત્ર ઠરાવ્યા અને તેમની જગ્યા જિનભદ્રને સં. ૧૪૭૫ના માધ શુદ્ધિ પૂર્ણિમાને દિને આપવામાં આવી. જિનભદ્રનું ગોત્ર ભણુશાલિક હતું. મૂળનામ ભાડે. તેમણે ધણી પ્રતિભાઓ સ્થાપી, ઘણાં મંદિરો અને ભંડારો—પુસ્તકાલયો સ્થાપ્યાં અને સંવત્ ૧૫૧૪ ના માર્ગશીર્ષ વદિ નવમીને દિને કુંભલમેર (તાળે ઉદયપુર) મા સ્વર્ગવાસ પામ્યા.

ઉપર્યુક્ત જિનવર્ધન સૂરિએ સં. ૧૪૭૪ માં પાંચમો ગરુડ ભેદ નામે પિરપલક ખરતર શાખા સ્થાપી.

૫૭. જિનચન્દ્ર (૫)—પિતા શાહ વચ્છરાજ, માતા વાહલાદેવી,

૫૬ સૂરિપદે સ્થાપ્યા ત્યારે ભણુસાલિક નાલ્હા સાહે સવાલાખના ખર્ચે નંદિમહોત્સવ કર્યો અર્ધુદાયલ, ગિરિનાર, જેસલમેર પ્રમુખ સ્થાને ણિળ પ્રાસાદની પ્રતિષ્ઠા કરી. ભાવપ્રભાચાર્ય, કીર્તિરત્નાચાર્યને સ્થાપ્યા હતા. સ્થાને સ્થાને પુસ્તક ભાંડાગારો સ્થાપ્યા હતા. ક્ષ.

પુસ્તક ભંડારો, જેસલમેર, જળાલિપુર, (જલોર), દેવગિરિ (હોલતા-ખાદ), અહિપુર (નાગોર) અને પત્તન (પાટણ)માં સ્થાપ્યા. સૂરિપદ ફાગણ વદ ૬ ૧૪૩૨ (ખીજ પ્રત ૧૪૩૩) લોકહિતાચાર્યે આપ્યું. સં. ૧૪૪૪ માં ચિતોડગઢ પર આદિનાથ ણિળની પ્રતિષ્ઠા કરી. વિશેષ માટે-જુઓ જિનવિજયજી સંપાદિત વિજ્ઞાપિ ત્રિવેણી પ્રસ્તાવના પૃ. ૪૬-૬૨.

જિનભદ્રના પ્રતિભાલેખો પુષ્કળ સાંપડે છે: સં. ૧૪૭૯-૮૪-૯૭, ૧૫૦૩-૦૪-૦૭-૦૯-૧૧-૧૨-૧૫ જુઓ ના. ૧ સં. ૧૪૮૨-૯૩-૯૯, ૧૫૦૩-૦૭-૦૯-૧૧-૧૭ જુઓ ના. ૨; ૧૫૦૫-૦૯ જુઓ યુ. ૨ ૧૪૭૯-૮૮-૯૨-૯૬-૯૯-૧૫૦૫-૦૯-૧૦-૧૧-૧૨ જુઓ યુ. ૧.

૫૭ આચાર્યપદે આપ્યું ત્યારે કુંભલમેરવાસી કૂકડ ચોપડા ગોત્રના સાહ સમરસિંહે નંદિમહોત્સવ કર્યો હતો. અને કીર્તિરત્નાચાર્યે પદસ્થાપના કરી હતી. પછી અર્ધુદાયલ ઉપર નવદંણ પાર્શ્વનાથની પ્રતિષ્ઠા કરી. ધર્મ-રત્ન, ગુણુરત્નસૂરિ પ્રમુખ અનેકની (આચાર્ય) પદ પર સ્થાપના કરી. ક્ષ.

પ્રતિભા લેખ સં. ૧૫૧૯-૨૮-૧૫૩૨ ?-૩૩ ? જુઓ યુ. ૨; ૧૫૧૫-

ગોત્ર ચમ્મ, જન્મ સવત્ ૧૪૮૭ જેસલમેરમાં; દીક્ષા સં ૧૪૯૨, સરિપદ સં ૧૫૧૪ ના વૈશાખ વદિ ૨. મરણ જેસલમેરમાં સં ૧૫૩૦ માં.

સં ૧૫૦૮ માં લેખક લૌકે અહમદાબાદથી મૂતિ ઉત્થાપી, અને સંવત્ ૧૫૨૪ માં પોતાના નામથી ઓળખાતો મત ઉભો કર્યો.

(તદ્વારકે સં ૧૫૦૮ અહમદાવાદે લૌકાખ્યેન લેખકેન પ્રતિમા ઉત્થાપિતાઃ ।

૫૮. જિનસમુદ્ર—પિતા દેકાશાહ, માતા દેવલદેવી, ગોત્ર પારધ, દીક્ષા સં ૧૫૨૧, પદ્મસ્થાપના સં ૧૫૩૦ માં શુદ્ધિ ૧૩, મરણ સં ૧૫૫૫ અહમદાવાદમાં.

૫૯. જિનહંસ—પિતા શાહ મેધરાજ, માતા કમલાદેવી, ગોત્ર

૧૬-૧૯-૨૬-૨૯-૧૫૩૧ ?-૩૨ ?-૩૩ ? જુઓ ના. ૨; ૧૫૧૭-૧૯-૨૮-૨૯-૩૨-૩૪-૩૫-૩૬ ના. ૧; ૧૫૧૬-૧૯-૨૩-૨૪-૨૮-૩૨ જુ. ૧. ૧૫૧૫-૩૪ નિ. ૨

૫૮ આચાર્યપદ લીધું ત્યારે જેસલમેર વાસી સંઘપતિ સોનપાલે નંદિ મહોત્સવ કર્યો અને જિનચંદ્રસૂરિએ સ્વહસ્તે તે પદ પર તેમની સ્થાપના કરી. ઈ. તેમના આદેશથી કમલસંયમોપાધ્યાયે (જિનસંદ્રસૂરિ શિષ્યે) ઉત્તરાધ્યયન સત્ર પર ૧૪૦૦૦ શ્લોક પ્રમાણે ટીકા રચી ને તેનું સ શોધન લાનુચંદ્ર વાચકે કર્યું. પ્રતિમાલેખ સં. ૧૫૪૭-૪૯ જુ. ૧, ૧૫૩૬-૩૭-૪૮-૫૧-૫૩ ના. ૧; સં. ૧૫૫૩ અને ૧૫૫૫ ના. ૨. સં ૧૫૩૬ નિ. ૨.

૫૯ પિતા સાહ મેધરાજ સેત્રાવા નગરના વાસી અને ચોપડા ગાંત્રીય હતા. સં ૧૫૫૬ વૈશાખ શુદ્ધિ ૩ રોહિણી નક્ષત્રે વીકાનેર નગરમાં કરમસી મંત્રીએ પીરોજ લાખ (૩.)ના વ્યયથી પુનઃ પદસ્થાપના-મહોત્સવ કર્યો. આગરા સંઘના આગ્રહથી ત્યાં ગયાં ત્યારે પાતસાહે મોકલેલા હાથી, અશ્વ, પાલખી વાદિત્ર આદિ આડંબરથી તેમનો પ્રવેશોત્સવ થયો. પાછળથી કોઈના ભંભેરવાથી પાતસાહે ગુરૂને જોલાવ્યા. ધવલપુરમાં રક્ષા થઈ. ગુરૂએ પાતસાહનું દિલ રંજિત કર્યું. ૫૦૦ અંદિનન છોડાવી અમારિ ઘોષણા કરાવી ઉપાશ્રયે આવ્યા, તેમણે ત્રણ નગરે પ્રતિષ્ઠા કરી હતી, અનેકને સંઘપતિ સ્થાપ્યા હતા. ઈ. પ્રતિમા લેખ સં. ૧૫૫૭ જુ. ૧, સં. ૧૫૫૮-૬૦-૬૩-૬૫-૬૮-૭૬ ના. ૧, ૧૫૫૯-૬૨ ના. ૨.

ચોપડા, જન્મ સં ૧૫૨૪, દીક્ષા સં. ૧૫૩૫, પદ્મસ્થાપના સં ૧૫૫૫
અમદાવાદમાં, મરણ સંવત્ ૧૫૮૨ પાટણમાં થયું.

સં ૧૫૬૪ માં મર દેશમાં છટ્ટો ગચ્છલેદ નામે આચાર્યિક
ખરતર શાખા આચાર્ય શાન્તિસાગરે સ્થાપી.

૬૦. જિનમાણિક્ય—પિતા શાહ જીવરાજ, માતા પદ્માદેવી,
ગોત્ર કુકડા ચોપડા, જન્મ સં ૧૫૪૯, દીક્ષા સં ૧૫૬૦, પદ્મસ્થા-
પના સં ૧૫૮૨ ના ભાદ્રપદ વદિ ૯, મરણ સં ૧૬૧૨ ના આષાઢ
શુદ્ધિ પંચમીને દિને થયું.

૬૧. જિનચન્દ્ર—(૬) પિતા શાહ શ્રીવન્ત, માતા સિરિયાદેવી,
ગોત્ર રીહડ, જન્મ તિમરી નગર (જેઘપુર) પાસેના વડલી ગામમાં સંવત્

૬૦ સૂરિપદ વખતે સાહ દેવરાજે નંદિ મહોત્સવ કર્યો હતો ને જિન-
હંસ સૂરિએ સ્વહસ્તે પદ્મસ્થાપના કરી પછી ગુર્જર દેશ, પૂર્વદેશ, સિંધુ
દેશાદિમાં વિહાર કર્યો; સં. ૧૫૯૩ માં વીકાનેરવાસી વચ્છા સુત મંત્રિ
કર્મસિંહે કરાવેલા નમિનાથ ચૈત્યે ણિંળ પ્રતિષ્ઠા કરી. જેસલમેરમાં કેટલાંક-
વર્ષો રહ્યા ત્યારે મુનિમાં શિથિલાચાર થયો, પ્રતિભાત્યાપક મત બહુ વિસ્તાર
પામ્યો, પછી વીકાનેરવાસી વચ્છાવંત મંત્રિ સંગ્રામસિંહે ગચ્છસ્થિતિરક્ષ-
ણાર્થે બોલાવ્યા. પોતે દેરાહર નગરે જિનકુશલસૂરિ ચાંત્રા કરી પછી ત્યાં
જેના વિચાર રાખ્યો. દેરાહર ગયો. દર્શન કરી જેસલમેર આવતાં જલના
અભાવથી પિપાસા પરિષદ થયો. તે વખતે સ્વર્ગવાસ થયો. સ. પ્રતિમા
લેખ. સં. ૧૫૮૩-૯૩-૯૮ છુ. ૧, ૧૫૮૪ છુ. ૨, ૧૬૦૬ ના. ૨.

૬૧ સૂરિપદ વખતે જેસલમેર નગરે રાહત માલદેવ (રાજા) એ નંદિ
મહોત્સવ કર્યો. ગચ્છનું શિથિલત્વ જોઈ મંત્રિ સંગ્રામસિંહ પુત્ર કર્મચંદ્રના
આગ્રહથી વીકાનેર ગયા. ક્રિયાદ્ધાર કર્યો પ્રતિભાત્યાપક મતને ટાળ્યો. અહ-
મદાવાદ નગરમાં ચીલડાના વ્યાપારથી આજીવિકા કરનાર અન્યદર્શની
પ્રાગ્વાટ જ્ઞાતિના સિવા-સોમજી નામના બે ભાઈઓને પ્રતિબોધી સકુટબ
મહા ધનવંત આપક કર્યો. શાસનવાદ ૮૪ ગચ્છના મુનિ સમક્ષ કર્યો સર્વેએ
નવાંગીવૃત્તિ કરનાર અભયદેવસૂરિ ખરતરગચ્છ થયા એમ સ્વીકાર્યું. કુમતિ
કુદાલ ગ્રંથ અશુદ્ધ બન્યો. તથા ફલોદિમાં પર્શ્વનાથ મંદિરે તંપાગચ્છનાં એ.

૧૫૬૫, દીક્ષા ૧૬૦૪, સૂરિપદ જ્ઞેસલમેરમાં સં. ૧૬૧૨ ના ભાદ્રપદ શુદ્ધિ નવમીને (ગુર) દિને. તેમણે અકબર આદશાહને જૈન ધર્મી બનાવ્યા એમ કહેવાય છે. તેમને ૯૫ શિષ્યો હતા—સમયરાજ, મહિમારાજ, ધર્મનિધાન, રત્નનિધાન. જ્ઞાનવિમલ વગેરે; અને તેમનું મરણ વેનાતટ (ખિલાડા-મારવાડમાં) સંવત્ ૧૬૭૦ ના આશ્વિન વદિ ખીજને દિને થયું.

સં. ૧૬૨૧ માં ભાવહર્ષોપાધ્યાયે ૭મો ગચ્છલેહ નામે ભાવહર્ષીય ખરતર શાખા સ્થાપી.

૬૨. જિનસિંહ—પિતા શાહ ચાંપસી, માતા ચતુરંગાદેવી, ગોત્ર ગણધર ચોપડા, જન્મ ખેતાસર ગ્રામમાં સંવત્ ૧૬૧૫ ના માર્ગશીર્ષ શુદ્ધિ પૂર્ણિમાને દિને, મૂલનામ માનસિહ, દીક્ષા વીકાનેરમાં સંવત્ ૧૬૨૩ ના માર્ગશીર્ષ વદિ ૫, વાયકપદ જ્ઞેસલમેરમાં સં. ૧૬૪૦ માધ શુદ્ધિ ૫, આચાર્યપદ લાહોરમાં સં. ૧૬૪૯ ફાલ્ગુન શુદ્ધિ ૨, સૂરિપદ વેનાતટમાં (ખિલાડા-મારવાડ) માં સં. ૧૬૭૦, મરણ મેડતામાં સં. ૧૬૭૪ પૌષ વદિ ૧૩ ને દિને થયું.

દીધેલ તાળાં હધાડયાં. વળી એકદા મંત્રિ કર્મચંદ્રના મુખથી ગુરનું મહત્વ સાંભળી પાતસાહે દર્શનાર્થે ખોલાવ્યા તેથી લાહોર નગરે જઈ અકબરને પ્રતિજોધી સક્લદેશે દુરમાણુક કઢાવી અષ્ટાન્ડકામાં અમારિપાલન કરાવ્યું, તથા (એક) વર્ષ સુધી ખંભાતના સમુદ્રના મત્સ્યોને છોડાવ્યા. પાતસાહે યુગ-પ્રધાનપદ આપ્યું. તે વખતેજ અકબરના આગ્રહથી ગુરએ જિનસિંહસૂરિને સ્વહસ્તે આચાર્ય પદે સ્થાપ્યા. તે વખતે કર્મચંદ્ર મંત્રિએ મહોત્સવ કર્યો. ૯ ગામ, ૯ હાથી, ૫૦૦ ઘોડા ચાચકોને આપી સવા કરોડ દ્રવ્ય ખર્ચ્યું. સં. ૧૬૫૨ માં પંચ નદી સાધી અનેક દેવાદિ સાધ્યા. સં. ૧૬૬૯ સલેમ પાતસાહે મુનિઓ સામે એક કરમાણુ કઢયું; ગુરએ જઈ તે દરમાણુ રદ કરાવ્યું. ક. જુઓ કર્મચંદ્ર મંત્રી પ્રબધ; પ્રતિમા લેખ સં. ૧૬૨૩-૬૧-૬૪ ખુ. ૧, ૧૬૫૩-૬૬ ના. ૨. ૧૬૬૧-૬૪ જિ. ૨.

૬૨ લાહોરમાં આચાર્યપદ વખતે વીકાનેરવાસી મંત્રિ કર્મચંદ્રે મહોત્સવ કર્યો, ક. સં. ૧૬૬૭-૭૭ ના પ્રતિમા લેખ જુઓ ખુ. ૨.

૬૩. જિનરાજ (૨)—પિતા શા ધર્મસી, માતા ધારલદેવી, ગોત્ર યોહિત્યરા, જન્મ સં. ૧૬૪૭ વૈશાખ શુદ્ધિ ૭, દીક્ષા વીકાનેરમાં સં. ૧૬૫૬ ના માર્ગશીર્ષ શુદ્ધિ ૩, દીક્ષાનામ રાજસમુદ્ર, વાયકપદ સં. ૧૬૬૮ અને સૂરિપદ મેડતામાં સં. ૧૬૭૪ ના ફાલ્ગુન શુદ્ધિ ૭ ને દિને મળ્યું. તેમણે ઘણી પ્રતિષ્ઠાઓ કરી. દાખલા તરીકે સં. ૧૬૭૫ વૈશાખ શુદ્ધિ ૧૩ ને શુક્રવારે (રાજનગરવાસી પ્રાગ્વાટ સ્થાતિના સંઘપતિ સોમજીપુત્ર રૂપજીએ કરાવેલ ચતુર્દાર વિહારમાં) સત્રુંજય ઉપર તેમણે ઋષભ અને બીજા જિનોની ૫૦૧ મૂર્તિઓ બનાવરાવી. તેમણે નૈષધીય કાવ્યપર 'જૈનરાજ' નામની વૃત્તિ રચી છે અને બીજા ગ્રંથો રચ્યા છે; મરણ પાટણમાં સં. ૧૬૯૯ ના આષાઢ શુદ્ધિ ૯ ને દિને થયું.

સં. ૧૬૮૬ માં આચાર્ય જિનસાગર સૂરિથી આઠમો ગચ્છભેદ નામે લઘવાચાર્યિય ખરતર શાખા ઉત્પન્ન થઈ અને સમયસુંદરના શિષ્ય હર્ષનન્દને વધારી (હર્ષનન્દન ઋષિમંડલ ટીકાના કર્તા હતા.)

સં. ૧૭૦૦ માં રંગવિજયગણીએ નવમો ગચ્છભેદ નામે શ્રી રંગવિજય ખરતર શાખા ઉત્પન્ન કરી. અને આ શાખામાંથી શ્રી-સારોપાધ્યાયે ૧૦ મો ગચ્છભેદ નામે શ્રીસારીય ખરતર શાખા

૬૩ વાયકપદ આસાહલિપુરમાં જિનચંદ્રસૂરિએ આપ્યું સૂરિપદવખતે, મેડતામાં ચોપડા ગોત્રના સાહ આસકરણે મહોત્સવ કર્યો, ને જિનરાજસૂરિ નામ રાખ્યું. તથા બીજા શિષ્ય યોહિત્યરા ગોત્રના સિદ્ધગણિને પણ આ-ચાર્યપદ આપી જિનસાગરસૂરિ નામ આપ્યું. જિનરાજસૂરિએ લોદ્રવપત્તને જસલમેડવાસી ભણસાલિક સાહ થાહરે ઉદ્ધાર કરેલ વિહારમાં શ્રી ચિંતા-મણિ પાર્શ્વની પ્રતિષ્ઠા કરી. (શત્રુંજય પર પ્રતિષ્ઠા કર્યા પછી) ભાનુ(ણ)-વડ ગામે સાહ ચાંપસીએ કરાવેલ દેવગૃહમાં શ્રી અમૃતઝરા પાર્શ્વનાથ પ્રમુખ ૮૦ બિંબોની પ્રતિષ્ઠા કરી. તથા મેડતામાં ગણુધર ચોપડા ગોત્રના સંઘપતિ આસકરણ સાહે કરાવેલ ચૈલમાં અધિષ્ઠાયક શ્રી શાંતિનાથની પ્રતિષ્ઠા કરી. અંબિકાદત્ત વરથી ધંધાણીપુરમાં ન્દત્તી મૂર્તિઓ પ્રકટ કરી. સ્ત. પ્રતિમા લેખ સં. ૧૬૭૫-૮૬-૯૮ ના. ૨, ૧૬૭૭-૮૬-૯૮-૯૦ ના. ૧. ૧૬૭૫-૭૭-૮૨ જિ. ૨.

ઉત્પન્ન કરી. ઇકાદશસ્તુ બૃહત્ત્વરતર નામામૂલગચ્છ ઇવમેકા-
દશમેદઃ સ્વરતરગચ્છઃ

૬૪. જિનરત્ન—વાસી સેરણુઆમના, પિતા શાહ તિલોકશી,
માતા તારાદેવી, ગોત્ર લૂણીય, મૂળ નામ રૂપચંદ્ર, સૂરિમંત્ર સંવત્
૧૬૯૯ આષાઢ શુદ્ધિ ૭ ને દિને મળ્યો. મરણુ અકબ્બરાબાદમાં સંવત્
૧૭૧૧ ના શ્રાવણ વદિ ૭ને દિને થયું.

૬૫. જિનચન્દ્ર (૭)—પિતા શાહ આસકરણુ, માતા સુપિયા-
રદેવી, ગોત્ર ગણધર ચોપડા, મૂલનામ હેમરાજ, દીક્ષાનામ હર્ષલાભ,
પદસ્થાપના સંવત્ ૧૭૧૧ ના ભાદ્રપદ વદિ ૧૦ ને દિને થઈ અને
મરણુ સૂરતમાં સવત્ ૧૭૬૩ માં થયું.

૬૬. જિનસૌખ્ય—પિતા શાહ રૂપસી, માતા સુરૂપા, ગોત્ર
સાહલેયા છુહરા, વાસ ફોગપત્તનમાં, જન્મ સં ૦ ૧૭૩૯ ના માર્ગશિર્ષ
શુદ્ધિ ૧૫ ને દિને થયો, દીક્ષા પુણ્યપાત્રસર આમમા સં ૦ ૧૭૫૧ ના
માઘ શુદ્ધિ ૫ને દિને લીધી, દીક્ષાનામ સુખકીર્તિ, સૂરિપદ સં ૦ ૧૭૬૩
ના આષાઢ શુદ્ધિ ૧૧ ને દિને મળ્યું, મરણુ રિણીમાં સં ૦ ૧૭૮૦ ના
જ્યેષ્ઠ વદિ ૧૦ ને દિને થયું.

૬૪ પોતાની માતા સહિત દીક્ષા લીધી હતી. સૂરિમંત્ર જિનરાજસૂ-
રિએ આપ્યો હતો. ક્ષ

૬૫ પદસ્થાપનામાં રાજનગરે નાહટા ગોત્રના સાહ જયમદ્ધ તેજસીની
માતા કસ્તૂરબાઈએ મહોત્સવ કર્યો હતો. ત્યાર પછી તેમણે લેધપુરવાસી
સાહ મનોહરદાસ કાઢેલા સંઘ સાથે જઈ રાત્રીજય યાત્રા કરી હતી અને
મંડોવર નગરે સંઘપતિ મનોહરદાસે કરાવેલા ચૈત્યમાં ઋષભાદિ ૨૪
જિનોની પ્રતિષ્ઠા કરી હતી. ક્ષ

૬૬ દીક્ષા નામ સુખકીર્તિ. સૂરિપદ વખતે સૂરત ખિંદરવાસી ચોપડા
ગોત્રના પારિખ સામીદાસે ૧૧ હજાર રૂપિયા ખર્ચી પદમહોત્સવ કર્યો હતો.
પછી એકલા ઘોઢા બંદરે નવખંડ પાર્શ્વનાથની યાત્રા કરી. ક્ષ.

૬૭. જિનભક્તિ—પિતા શાહ હરિચંદ્ર અને માતા હરિસુખ-
દેવી, ગોત્ર શેઠ, વાસ ઇન્દ્રપાલસર ગ્રામમાં, જન્મ સં. ૧૭૭૦ના જ્યેષ્ઠ
શુદ્ધિ ૩ને દિને થયો. મૂલનામ ભીમરાજ. દીક્ષા સં. ૧૭૭૯ ના માઘ
શુદ્ધિ ૭ ને દિને લીધી, દીક્ષાનામ ભક્તિક્ષેમ, સ્તરિપદ રિણીમા સં. ૧૭૮૦ ના જ્યેષ્ઠ વદિ ૩ને દિને (૬૨ વર્ષની વયે!) મળ્યું; મરણ
કચ્છ દેશના માંડવીમાં સંવત્ ૧૮૦૪ ના જ્યેષ્ઠ શુદ્ધિ ૪ ને દિને થયું.

૬૮. જિનલાભ—પિતા શાહ પચાયણદાસ, માતા પદ્માદેવી,
ગોત્ર ખોહિત્યગ, વતન વિકાનેર (પણુ) જન્મ વાપેઉ ગ્રામમાં સં.
૧૭૮૪ના શ્રાવણ શુદ્ધિ ૫ને દિને થયો, મૂલનામ લાલચંદ્ર, દીક્ષા જ્ઞેશલ-
મેરૂમાં સંવત્ ૧૭૯૬ ના જ્યેષ્ઠ શુદ્ધિ ૬ ને દિને લીધી, દીક્ષાનામ

૬૭ સ્તરિપદ મહોત્સવ રિણીપુરના સંઘે કર્યો અન્ને પદ્ધતિ આચાર્યે
પોતાના હસ્તથી આચાર્યપદ આપ્યું. ગૂઢા નગરમાં અજિતજિન ચૈત્યમાં
પ્રતિષ્ઠા કરી હતી તેમના ભક્તિમાન શિષ્યો નામે રાજસોમ ઉપાધ્યાય,
રામવિજય ઉપાધ્યાયાદિ પાસે સેવા કરતા હતા ત્યારે સ્વર્ગવાસ થયા ક્ષ

૬૮ પદસ્થાપના વખતે છાજડહ ગોત્રના સાહ ભોજરાજે નદિમહોત્સવ
કર્યો હતો. ત્યાં જ સલમેર વીકાનેર આદિ અનેક પુરે વિહાર કરી સં.
૧૮૧૬ જ્યેષ્ઠ વદ ૫ ને દિને ૭૫ સાધુ સાથે શ્રી ગોડીપાર્શ્વની યાત્રા કરી.
પછી સં. ૧૮૨૧ ફાગણ સુદિ ૧ ને દિને ૮૫ મુનિઓ સહિત અર્ધદાન્યલ
યાત્રા કરી. પછી ઘાણેરાવસાદડી ગામે આવી પરપક્ષીને જીલ્યા. પછી તે
દેશના રાણપુરાદિ પંચતીર્થી વંદી વેનાતટ, મેડતા, રૂપનગર, જયપુર, ઉદ-
યપુર આદિ નગરે વિહાર કરી સં. ૧૮૨૫ વૈશાખ સુદ ૧૫ ને દિને ૮૮
મુનિ સાથે શ્રી ધૂલેવગઢના અધિષ્ઠિત ઋષભદેવની યાત્રા કરી. પછી પલ્લિકા,
સત્યપુર, રાધનપુર આદિ સ્થલે વિહાર કરી શ્રી રાંખેશ્વર પાર્શ્વની યાત્રા
કરી શેઠ ગુલાબચંદ શેઠ ભાઈદાસ શ્રી સંઘના આગ્રહથી સૂરત ગયા. ત્યાં
સં. ૧૮૨૭ વૈશાખ સુદિ ૧૨ દિને આદિ ગોત્રીય સાહ નેમિદાસના પુત્ર
ભાઈદાસે કરાવેલ ત્રણ ભૂમિના પ્રાસાદમાં શીતલનાથ, સહસ્રકણ પાર્શ્વ,
ગોડી પાર્શ્વ આદિ ૧૮૧ બિંબોની પ્રતિષ્ઠા કરી. તથા સં. ૧૮૨૮ વૈશાખ
સુદિ ૧૨ ને દિને ત્યાં જ દેવગૃહમાં શ્રી મહાવીર આદિ ૮૨ બિંબોની પ્રતિષ્ઠા

લક્ષ્મીલામ, પદસ્થાપના માંડવીમાં સં. ૧૮૦૪ના જ્યેષ્ઠ શુદ્ધિ પને દિને થઇ. તેમણે ઘણી યાત્રાઓ અને પ્રતિષ્ઠાઓ કરી. તેમનું મરણ ગુઢામાં સંવત્ ૧૮૩૪ના આશ્વિન વદી ૧૦ને દિને થયું.

૬૯ જિનચન્દ્ર (૮)—પિતા રૂપચંદ્ર, માતા કેસરદેવી, ગોત્ર વછા-વતમુંહતા, ગામ વીક્રનેર, જન્મ કલ્યાણસરગ્રામમાં સં. ૧૮૦૬માં થયો. મૂલનામ અનુપચંદ્ર, દીક્ષા મડોવરમાં સંવત્ ૧૮૨૨માં લીધી, દીક્ષા-

કરી. ભરૂચ, રાજનગર. ભાવનગર, ઘોઘા, પાલિતાણા યાત્રાએ ગયા. ત્યાં શત્રુજયની યાત્રા ૭૫ મુનિસહિત સં. ૧૮૩૦ માઘ વદિ ૫ દિને કરી, ત્યાંથી જૂનાગઢ આવી તેજ વર્ષના ફાગણ સુદિ ૯ દિને ૧૦૫ સાધુસહિત ગિરનાર-મંડન નેમિજિનની યાત્રા કરી. ત્યાંથી વેલાકૂલપત્તન (વેરાવલ), નવાનગર જઈ, કચ્છદેશ માંડવીમાં શરૂપદ સ્થાપનાને વંદી ક્રમે રાણપુર નગરે ચિંતામણિપાર્શ્વ વંદી સં. ૧૮૩૩ ચૈત્ર વદિ ૨ને દિને ગોડીપાર્શ્વની યાત્રા કરી. ઈ. પ્રતિમા લેખ સં. ૧૮૨૧ જુઓ ના. ૧.

૬૯ દીક્ષાનામ આ પ્રતમાં દયાસાર આપ્યું છે. સૂરિપદ વખતે ગૂઢામદ ક્રૂકટ ચોપડા ગોત્રીય દોસી લક્ષ્મીસાહે ઉત્સવ કર્યો હતો. ત્યાંથી મહેવાદિ-પુરનાં ચૈત્ય વંદી ગોડીપાર્શ્વને નમી ક્રમે જેસલમેર વીક્રનેરમાં ચિંતામણિ પાર્શ્વનાથાદિની યાત્રા કરી. જેસલમેરમાં આવશ્યાદિ યોગક્રિયા કરી. પછી અથોધ્યા કાસી ચંદ્રાવલી પાટલીપુત્ર ચંપા મકસુદાબાદ સંમેતશિખર ખાવાપુરી રાજગૃહ મિથિલા દુતારા-પાર્શ્વનાથ ક્ષત્રિયકુંડ કાકંદી હસ્તિનાગ-પુરાદિ યાત્રા કરી. તે પૂર્વદેશમાં લક્ષ્યાલ નગરે નાહટા ગોત્રના સુશ્રાવક રાજ નામે વચ્છરાજે ત્રણ ચાતુર્માસ મહોત્સવથી કરાવ્યાં. ત્યાં બહુ ફેલાયલ પ્રતિમેત્યાપક મત નિરાકૃત કર્યો. તે નગરના ઉદ્યાનમાં રાજાએ જિનકુશલ સૂરિનો સ્તૂપ કરાવ્યો. બ્યાંથી ગિરનાર શત્રુજય તીર્થની યાત્રા કરી. પાદ-લિપ્તપુર (પાલિતાણા)માં પરપક્ષીય સાથે વિવાદ કરી તેમને જીત્યા, રાજાએ બહુમાન કર્યું. ત્યાંથી એક વર્ષ પછી મોરવાડ ગામમાં ગોડીપાર્શ્વની યાત્રાએ આવેલ એક લાખથી વધારે માણસોના સંઘમાં ત્યાંના અમાત્યાદિ પ્રધાન પુરૂષના વચનથી બંને લક્ષગ્રેનો પરસ્પર મેલ થયો. ત્યાંથી દક્ષિણદેશમાં અંતરિક્ષ પાર્શ્વની યાત્રા કરી. સૂરતમાં સં.....માં સ્વર્ગવાસ કર્યો. ઈ.

પ્રતિમા લેખ સં. ૧૮૪૪-૪૮-૪૯-૫૬ ના. ૧, ૧૮૪૯ ના. ૨

નામ ઉદયસાર, સૂરિપદ ગુહામાં સં ૧૮૩૪ના આશ્વિન વદિ ૧૩ ને દિને મેળવ્યું. મરણ સૂરતમાં સં ૧૮૫૬ના જ્યેષ્ઠ શુદ્ધ ૩ને દિને થયું. (આના રાજ્યમાં ક્ષમાકલ્યાણે સં. ૧૮૫૦ માં વીકાનેરમાં જીવવિચાર વૃત્તિ રચી.)

૭૦. જિનહર્ષ—જન્મ વાલીવાગ્રામમાં થયો. પિતા શાહ તિલો-કચ્છ, અને માતા તારાદેવી, ગોત્ર મીઠ્ઠીયા બુહરા, દીક્ષા આગિયામમાં સં ૧૮૪૧માં લીધી, સૂરિપદ સૂરતમાં સં ૧૮૫૬ ના જ્યેષ્ઠ શુદ્ધ ૧૫ ને દિને મળ્યું.

અહીં ક્ષમાકલ્યાણ મુનિની પદ્માવલિ મુખ્યપણે સં ૧૮૩૦ ફાગણ સુદિ ૬ દિને જીર્ણગદમાં રચાયલી પૂર્ણ થાય છે. તે મુનિ, જિનલક્ષ્મીસૂરિના શિષ્ય પ્રીતિસાગરના શિષ્ય અમૃતધર્મના શિષ્ય હતા. તેમણે આના રાજ્યમાં સં. ૧૮૫૦ માં વીકાનેરમાં જીવવિચાર વૃત્તિ રચી હતી.

૭૦ હક્ત પદ્માવલિની અનુપૂર્તિમાં આપેલ છે તે પ્રમાણે—સૂરિપદ લીધા પછી સુરતમાંજ ચૈત્ય બિંબ પ્રતિષ્ઠા કરાવી. તથા સં. ૧૮૬૦ અક્ષય ત્રીજે દેવીકોટ વાસી સંઘે બનાવેલ દેવગૃહમાં ૧૫૦ બિંબોની પ્રતિષ્ઠા કરી. સં. ૧૮૬૬ ચૈત્ર સુદિ ૧૫ ને દિને ગિડિયા સંઘપતિ રાજરામ, લૂણીયા ગોત્રના સાહ તિલોકચંદે કાઢેલા સંઘ કે જેમાં સવાલાખ આવક, ૧૧૦૦ સાધુ હતા તેની સાથે ગિરનાર-પુંડરીકાદિની યાત્રા કરી. સં. ૧૮૭૦ શિખરગિરિની યાત્રા કરી. વળી સં. ૧૮૭૬ માં સંઘ સાથે તેજ ગિરિની યાત્રા કરી. ત્યાર પછી દક્ષિણ દેશમાં અંતરીક પાર્શ્વનાથ, મગસી પાર્શ્વનાથ, ધુલેવગઢ ઇત્યાદિ તીર્થ યાત્રા કરી. સં. ૧૮૮૭ આષાઢ સુદિ ૧૦ દિને શ્રી વીકાનેરમાં સીમંધર સ્વામિના મંદિરમાં ૨૫ બિંબોની પ્રતિષ્ઠા કરી. સં. ૧૮૮૯ મા. સુ ૧૦ દિને વીકાનેરમાં સેઠિયા ગોત્રના સાહ અમી-ચંદે કરાવેલ સમ્મેતશિખર ગિરિના ભાવવાળા મંદિરમાં પ્રતિષ્ઠા કરી સિદ્ધા-ચલગિરિ પ્રતિ જતાં મંડોવરમાં સં. ૧૮૯૨ કા. વ. ૯ દિને સ્વર્ગવાસ કર્યો. આ જિનહર્ષસૂરિના પ્રતિમા લેખો સં. ૧૮૬૩-૬૪-૭૧-૭૩-૭૫-૭૭-૮૫-૮૬ જુઓ ના. ૨, તથા ૧૮૫૫-૬૧-૭૧-૭૪-૭૫-૭૭-૧૯૦૦ માટે જુઓ ના. ૧ તથા સં. ૧૮૮૫-૮૭-૮૮-૯૧ જુઓ ગે. ૨ આના રાજ્યમાં આ પદ્માવલિકાર ક્ષમાકલ્યાણે સં. ૧૮૬૦ માં જેસલમેરમાં પચુષણાશાન્દિક રચ્યું.

અહિં હસ્તલિખિત પદ્માવલિ અટકે છે, કે જે સંવત્ ૧૮૭૬માં લખાયેલી છે. કલાટ.

૭૧. જિનસૌભાગ્ય—મારવાડ વાસ્તવ્ય સ્વાધ સેરકાગ્રામે સ. ૧૮૬૨માં જન્મ, મૂલનામ સુરતરામ, ગણુધર ચોપડા કાઠારી ગોત્રના શાહ કરમચંદ પિતા, કર્ણાદેવી માતા, સં. ૧૮૭૭માં સિંધિયા દોલત-રાવના લશ્કરમાં દીક્ષા, સૌભાગ્યવિશાલ દીક્ષાનામ, સં. ૧૮૯૨ માર્ગ-શીર્ષ શુદ્ધિ ૭ ગુરવારે વિક્રમનગરે (વીકાનેરે) ખ્ખનનચી સાહ લાલ-ચંદ સાલમસિંહના કરેલા મહોત્સવપૂર્વક સૂરિપદ મળ્યું. (એક ખરતર-ગચ્છ પદ્માવલિમાંથી.)

યાવજીવ એકલકાણું. શાશ્વદુશાલા વગેરે ઓઢવાનો ત્યાગ અને પાદ-વિહારનો નિયમ સાચવ્યો. વીકાનેરના મહારાજ રત્નસિંહ અને સરદાર-સિંહ અત્યંત ભક્તિવાળા થયા ને સુવર્ણમુદ્રિકાવડે ચરણકમલની પૂજા કરી. મુર્શિદાબાદમાં ચોમાસું ને નેમિનાથના જિંજની પ્રતિષ્ઠા. કલકતા-ત્યાં દૂગડખાખુ પ્રતાપસિંહનો ઉત્સવ. ખલુચરમાં ઈંદ્રચંદ્રજીએ તેમના ઉપદેશથી શત્રુંજયનો સધ કાઢ્યો. રસ્તામાં ચંપાનગરીમાં વીકાનેરના સંઘે ખનાવેલા જિનમંદિરમા પ્રતિષ્ઠા કરી. સં. ૧૯૦૨માં સિદ્ધગિરિ. તે વર્ષમાં વીકાનેર આવ્યા ત્યાં સુપાર્શ્વનાથના મંદિરમાં પ્રતિષ્ઠા સં. ૧૯૦૪ માધ શુદ્ધિ ૧૦. ને ચિંતામણિ પાર્શ્વનાથના મંદિરનાં જિન-જિંજોની પ્રતિષ્ઠા સં. ૧૯૦૫ વૈશાખ શુદ્ધિ ૫. મડોવરમાં ખરતરગચ્છ અધિષ્ઠાયક ગોરા નામના ક્ષેત્રપાલને પ્રસન્ન કર્યો સ. ૧૯૦૬ માગસર શુદ્ધિ ૧૩. વીકાનેરમાં પ્રતિષ્ઠા સં. ૧૯૧૪ આષાઢ શુદ્ધિ ૧, નાલગામમાં પ્રતિષ્ઠા સં, ૧૯૧૬ વૈશાખ વદિ ૬. વીકાનેરમાં સ્વર્ગવાસ સં. ૧૯૧૭ માધ શુદ્ધિ ૩. આ સૂરિના પ્રતિમા લેખો સં. ૧૮૯૩, ૧૯૦૫ ના. ૨, સં. ૧૯૦૦-૦૩-૦૪-૦૭-૧૦ ના. ૧. સં. ૧૯૧૦ ગે. રે.

[સં. ૧૮૯૨ માં જિનમહેંદ્રસૂરિયા ૧૧ મો ગચ્છલેદ નીકળ્યો—મહાજન વંશમુક્તાવલી]. આ જિનમહેંદ્રના પ્રતિમા લેખો સં. ૧૮૯૩-૯૬-૯૭-૧૯૦૬-૧૦-૧૩-૧૪ માટે જુઓ ના. ૨; સં. ૧૮૯૩-૧૯૦૩ ગે. રે.

૭૨. જિનસિંહ—કુલટી ગામના ગોતાણી ગોત્રના શાહ મન-
સુખ પિતા, જયદેવી માતા. જન્મ સં. ૧૯૦૦, મૂલનામ હિતરામ. દીક્ષા
વીકાનેરમાં સં. ૧૯૧૭ ફાગણ વદિ ૫, તે ઉત્સવ ચોપડા કોઠારી
ગોવરચંદ્રે કર્યો. દીક્ષાનામ હિતવદ્ભમ. પછી આચાર્યપદ. તેનો ઉત્સવ
વચ્છાવત અમરચંદ્ર તથા આલારાપાટણ નિવાસી છાજેડ ભુરામલજી
તથા ગોલચ્છા જ્ઞાનચંદ્રજી વગેરેએ કર્યો. વીકાનેરના મહારાજાએ બે
ચાર વખત સૂરિનાં દર્શન કર્યાં, અને ગજનેરાદિમાં ભક્તિ કરી. સૂરિ
મુર્શિદાબાદ ગયા ત્યાં સં. ૧૯૨૪ ફાગણ વદિ ૪ દૂગડ પ્રતાપચંદ્રના
પુત્ર રાવજહાદુર લક્ષ્મીપતિસિંહ અને ધનપતિસિંહની બનાવેલ ચાર
જિનપાદુકાઓ સમેતશિખરજીપર પ્રતિષ્ઠિત કરી. અજીમગજમાં પ્રતિષ્ઠા
સં. ૧૯૨૬ ફાગણ શુદ્ધિ ૭. વીકાનેર આવ્યા સં. ૧૯૨૯. ત્યાં કુંથુ-
નાથજી મંદિરમાં પ્રતિષ્ઠા સં. ૧૯૩૧ જેઠ શુદ્ધિ ૧૦, તથા ચિંતા-
મણિજીના દેરાસરમા જિનબિંબ પ્રતિષ્ઠા સં. ૧૯૩૨. સ્વર્ગગમન
વીકાનેરમાં સં. ૧૯૩૫ કાર્તિક વદિ ૧૨.

૭૩. જિનચંદ્ર (૯)—ગોલચ્છા ગોત્રીય. આચાર્યપદ સં.
૧૯૩૫ માધ શુદ્ધિ ૧૧. હાલ વિદ્યમાન છે.

(નં. ૭૧ના બીજા પારાથી તે ૭૩ સુધીની હકીકત ‘ગચ્છમત-
પ્રબંધ’માંથી લીધી છે. તેમાં આખી પટ્ટાવલિ ૪૨મા પટ્ટધરથી આપી
છે કે જેમાં ક્ષમાકલ્યાણની પટ્ટાવલિનો સાર આવે છે. જુઓ પૃ.
૨૩૪ થી ૨૭૯).

(નં. ૭૧ પછી મહાજનવંશ મુક્તાવલીમાં નીચે પ્રમાણે પટ્ટધર
આપેલ છે:--)

૭૨ જિનહંસ પ્રતિમા લેખો સ. ૧૯૨૦-૨૧-૨૫-૩૨-૩૪
જુઓ ના. ૨.

૭૩ જિનચંદ્ર પ્રતિમા લેખો સં. ૧૯૫૦-૫૧-૫૬ ના. ૨.

૭૪ જિનકીર્તિ (વર્તમાન બદ્ધારક.)

૧ ક. ચોથી ખરતર વેગડશાખાની પદ્મપરંપરા.

(આ શાખાની સ્થાપના ધર્મવલ્લભ ગણિએ કરી. જુઓ મૂળ પદ્મવલિ નં. ૫૪ જિનોદયની નીચે.) તે પોતાને પંડમા જિનચંદ્રસૂરિના શિષ્ય-પદ્મધર ગણાવે છે.)

૫૪. ધર્મવલ્લભ (અપર નામ પછીથી) જિનેશ્વરસૂરિ—
સં. ૧૪૨૨માં વેગડગચ્છની સ્થાપના. છાજડહા મૂલગોત્ર, પિતા ઝાંઝણુ માતા ઝમકુ, તેમણે માલૂનો મદ ઉતાર્યો. અણુહિલવાડમાં ખાનને પરતો પૂર્યો ને મહાજનના બદ છોડાવ્યા. રાજનગરમાં મહમદશાહ (બેગડો?) ને પ્રતિબોધ્યો ને શાહે તેને વેગડનું બિરુદ આપ્યું. સાચોર વગેરે સ્થલે વિહાર કર્યો. સકિતપુરમાં સં. ૧૪૩૦માં સ્વર્ગવાસ કર્યો.

૫૫. જિનશેખર.

૫૬. જિનધર્મ.

૫૭. જિનચંદ્ર.

[આ સૂરિના રાજ્યમાં સં. ૧૫૮૮માં ૫. દેવભદ્રગણિએ સ્વશિષ્ય ૫. મહિમમંદિરમુનિના પઠનાર્યે દુર્ગસિંહકૃત કાતંત્ર વ્યાકરણ વૃત્તિની પ્રત લખી છે.]

૫૮. જિનમેર.

૫૯. જિનગુણ.

૬૦. જિનેશ્વર.

૬૧. જિનચંદ્ર. બાકણા ગોત્ર, પિતાનું નામ રૂપસી.

૬૨. જિનસમુદ્ર.

(આ સૂરિના પસાયથી ગુરજિન ગર્ભિત ચતુવિંશતિ સ્તવ વેગડશાખાનાજ મહિમાહર્ષે સં. ૧૭૨૨ના સંવતસરી દિને (ભાદ્રપદ શુદ્ધ ૫) સ્તંભતીર્થમા બાપામાં રચ્યું છે. તે ઉપરથી ઉપરની પદ્મ-પરંપરા લીધી છે. આ જિનસમુદ્રસૂરિએ બાપામાં કેટલીક નાની નાની કૃતિઓ રચી છે જેવી કે ઉદયપુરસ્થ શ્રી શાંતિનાથ જિનસ્તોત્ર (૨૧

કડીનું), પાર્શ્વનાથગીત, વિધિ ચૈત્રી પૂર્ણિમા ગણિત શત્રુજય તીર્થ-સ્તવન, પંચમી તપ રૂપક વર્ધમાન જિનસ્તોત્ર સં. ૧૬૯૮માં સમી-યાણુનગરે, સ્થૂલભદ્ર સજ્ઞાય એ એક ૧૪ અને બીજી ૧૭ કડીની, જીવ અને કરણીનો સંવાદ, પંચમી સ્તોત્ર ૯ કડી, ચંદ્રોપમા ગણિત પાર્શ્વનાથ સ્તવ ૧૩ કડી, સીમંધર સ્વામિ વિનતિ સ્તોત્ર સં. ૧૬૯૮ શિવાણામાં. અધ્યાત્મપચીસી વગેરે. વગેરે.)

(ઉપરની હકીકત ‘ખરતરગચ્છ વેગડશાખાની કંઈક માહિતી’ એ નામના પં. હરગોવિન્દદાસ ત્રિ. શેઠના લેખમાથી એકઠી કરી છે. —જીઓ જૈન શ્વે૦ કૉન્ફરન્સ હેરલ્ડ પત્રનો ખાસ ઇતિહાસ અંક જીલાઈ-આકટોબર સને ૧૯૨૫.)

૧ જી. પાંચમી શાખા પિપ્પલક ખરતરની પરંપરા.

૫૭. જિનવર્ધન—પિપ્પલક ખરતર શાખાના સ્થાપક સં. ૧૪૭૪. તેમના સં. ૧૪૬૯, ૧૪૭૩, ૧૪૭૫ ના પ્રતિષ્ઠા લેખો મળી આવે છે. જીઓ નાહરકૃત જૈન લેખસંગ્રહ બંને ખંડ. સં. ૧૪૭૩ ગે. ૨.

સં. ૧૪૬૯માં જિનદેવ સૂરિ શિષ્ય મેરનંદન ઉ૦ ની મૂર્તિની પ્રતિષ્ઠા કરી (દેવકુલપાટક પૃ. ૨૧).

સં. ૧૪૭૩માં ચૈત્ર શુદ્ધ ૧૫ ના દિવસે જેસલમેરમાં જિનબિં-બોની પ્રતિષ્ઠા કરી. (જીઓ શ્રીધર રામકૃષ્ણ કૃત બીજો રીપોર્ટ પૃ. ૯૩).

પૂનાના ભાંડારકર ઇન્સ્ટિટ્યૂટમાં તાત્પર્યપરિચ્છદ્ધિ નામનું પુસ્તક તાડ-પત્ર પર લખાયેલું છે તેની અતે સંવત્ ૧૮૭૧ વર્ષે શ્રી ચરતરગચ્છે શ્રી જિનરાજસૂરિપદે શ્રી જિનવર્ધનસૂરીણાં પુસ્તકં । લખેલું છે

૫૮. જિનચંદ્ર.

સં. ૧૪૮૬ માં તેમણે જિનવર્ધનસૂરિની મૂર્તિ બનાવરાવી અને આદિનાથપ્રાસાદમાં પ્રતિષ્ઠા કરી. જીઓ ઉક્ત સંગ્રહ. આ સંગ્રહના બીજા ખંડમાં સં. ૧૪૬૯ અને ૧૪૭૬ ના પ્રતિષ્ઠા લેખો છે. ના. ૨.

૫૯. જિનસાગર.

સં. ૧૪૦૧ થી ૧૫૧૦ સુધીના પ્રતિષ્ઠા લેખો મળે છે. એટલે કે ૧૪૯૧—૯૪—૯૫—૯૬—૯૭, ૧૫૦૧—૦૩—૦૭—૦૮—૧૦ ના. ૨, ૧૪૯૫—૧૫૦૩—૧૦, ૧૫૨૦ (?) ખુ. ૧. સં. ૧૫૦૫ જિ. ૨.

સં. ૧૪૮૯ના ક્ષાત્ર્યુત સુદિ ૩ના દિવસે જાઓરમાં સુપાર્શ્વજિન-યુત દેવકુલિકાની, ૧૪૯૧માં દેવકુલપાટકમાં સ્વચર જિનચંદ્રસૂરિની મૂર્તિની, સં. ૧૪૯૪માં નાગદા ગામમાં શાંતિ ત્રિંબની, તથા ૧૪૯૬ જ્યેષ્ઠ સુદિ ૩ ખુધવારે કરેડા (કરહેડા)ના મંદિરમાં વિમલનાથની દેવકુલિકાની પ્રતિષ્ઠા કરી હતી. (જુઓ તે તે ગામેના શિલાલેખો, દેવકુલપાટક પૃ. ૧૭-૨૧.

તેમણે પં. ઉદયશીલ ગણિના આગ્રહથી હૈમલગુવૃત્તિના ચાર અધ્યાયની દીપિકા બનાવી છે; વળી કર્પૂરપ્રકરણ પર અવચૂરિ વગેરે રચેલ છે. તેમના ઉપદેશથી સં. ૧૪૯૫ના કાર્તિક સુદિ ૧૧ દિને ધર્મોપદેશ-માલાવૃત્તિની પ્રત લખાયેલી લોંબડીના ભંડારમાં છે; તેમજ સં. ૧૪૯૨ માં મેદપાટ દેશના દેવકુલપાટકપુરમાં કુંભકર્ણુ રાજ્યે ઉકેશવંશી શ્રાવકે આવશ્યક વૃહદ્વૃત્તિ લખાવી (પી. રી. ૩, ૧૮૮૭).

૬૦. જિનસુંદર. પ્રતિમા લેખો સં. ૧૫૧૫-૧૬ ના. ૧, અને ખુ. ૧.

૬૧. જિનહર્ષ.

સં. ૧૫૨૩ અને ૧૫૨૮ના લેખો ના. ૨ માં, સં. ૧૫૧૯-૨૭-૨૮-૩૧-૫૧ ના. ૧ માં, ૧૫૧૯-૪૩-૪૯-૫૫ ખુ. ૧ અને ૧૫૨૩ જિ. ૨ માં મળે છે.

૬૨. જિનચંદ્ર.

સં. ૧૫૬૭ અને ૧૫૭૨ ના લેખો ના. ૨ માં મળે છે, અને ૧૫૬૬-૬૭ ના ના. ૧ માં મળે છે.

—આ આચાર્યના સમયમાં સં. ૧૫૭૩માં મહાખંડન ટીકા વિદ્યાસાગરીની પ્રત લખાઈ છે તેમાં આ શાખાના મૂળથી તે આ આચાર્ય સુધીની પદ્મપરંપરાનો ક્રમ આપેલ છે કે:—

‘સંવત્ ૧૫૭૩ વર્ષે પ્રાવૃષિ ઋતૌ આવણિકે માસે કૃષ્ણપક્ષે દ્વિતીયા તિથૌ સૂર્યવાસરે પ્રાતઃકાલે શ્રી ચિત્રકૂટ કોટોત્તમે શ્રી સંત્રામરાજો વિજયિનિ રાજ્યે શ્રી ખરતરગચ્છે સ્વચ્છે તુચ્છેતરે શ્રી જિનવર્દ્ધનસૂરિ પદે શ્રી જિનચંદ્ર સૂરયસ્તપદે શ્રી જિનસાગર સૂરય સ્તપદાંભોજમાર્તઙાઃ શ્રી જિનસુંદર સૂરય સ્તત્ પદોદયાદ્રિનિસ્તદ્રમિત્રાઃ શ્રી જિનહર્ષ સૂરયોડબુવન્ । અથ તત્પદસત્કૈરવાકર વિકસ્વર ક્રિયોદયતેષુ સાંપ્રતં શ્રી જિનચંદ્ર સૂરિષુ નિજગણાધીશત્વં કુર્વત્સુ તત્સતીર્થેઃ શ્રી કમલસંયમોપાધ્યાયૈઃ સ્વહસ્તેનૈષા શ્રી મહાખડન ટીકાં વિદ્યાસાગરીમિત્યભિધાનાં સ્વસ્માન્યસ્ય લોધાયા લેખિતમ્ ॥ (પાટણના સંધના ભડારની પ્રત).

આજ પ્રમાણે કમલસંયમના ઉપદેશથી સં. ૧૫૭૦ વૈશાખ વદિ અમાવાસ્યા ભૃગુવારે અણહિલપુરપત્તને ઠાણાંગ વૃત્તિ લખાઇ છે. તેમાં પણ ઉપરોક્તજ ક્રમ છે.

૬૩. જિનશીલ. સં. ૧૫૮૫ નો લેખ બુ. ૧

૬૪. જિનકીર્તિ.

૬૫. જિનસિંહ. સં. ૧૬૯૦ લેખ ના. ૨.

૬૬. જિનચંદ્ર. આના રાજ્યમા સં. ૧૭૦૨ માં હૈમવ્યાકરણનો પ્રાકૃત અષ્ટમ અધ્યાય લખાયો.

ગુરુપદાવલી અઉપધ.

સમરં સરસતિ ગૌતમ પાય, પ્રણમું સહિગુરુ ખરતર રાય,

જસુ નામઈ હોયધ સંપદા, સમરંતા નાવધ આપદા. ૧

પહિલા પ્રણમું ઉદોતનસૂરિ, બીજ વર્દ્ધમાન પુન્ય પૂરિ,

કરિ ઉપવાસ આરાહિ દેવી, સૂરિમંત્ર આપ્યો તસુ હેવિ. ૨

વહરમાન શ્રીમધર સ્વામિ, સો ધાવિ આવ્યહિ શિરનામિ,

ગૌતમ પ્રતઘ વીરઘ ઉપહિસ્યર્થ, સૂરિમંત્ર સૂધહ જિન કલ્હર્. ૩

શ્રી સીમધર કહધ દેવતા, ધૂરિ જિન નામ દેખ્યો આપતાં,

તાસ પદિ જિનેશ્વર સૂરિ, નામઈ હુખ વલી જાધ દૂરિ. ૪

- પાયાણુ નયર દુલ્લભરાય યદા, વાદ દુઝો મઠપતિસ્થું તદા,
સંવત દસ અસીયઈ વલી, ખરતર ખીરદ દીયઈ મનિ રલી. ૫
- ચઉથઈ પદ્મિ જિનચંદ સૂરિંદ, અભયદેવ પંચમઈ મુણિંદ,
નવંગિ વૃત્તિ પાસ થંભણુઉ; પગટયો રોગ ગયુ તતુ તણુઉ. ૬
- શ્રી જિનવલ્લભ છઠઈ જાણી, ક્રિયાવંત ગુણુ અધિક વખાણી,
શ્રી જિનદત્ત સૂરિ સાતમઈ, ચોસઠિ જોગણી જસુ પય નમઈ. ૭
- આવન વીર નદી વલી પંચ, માણુભદ્રસ્થું થાપી સંચ,
અંતર ખીજ મનાવી આણુ, થૂલ અજમેર સોહઈ જિમ ભાણુ. ૮
- શ્રી જિનચંદ્ર સૂરિ આઠમઈ, નરમણિ ધારક દીલ્લી તપઈ,
તાસ સિસ જિનપતિ સૂરિંદ, નવમઈ પદ્મિ નમું સુખકંદ. ૯
- જિનપ્રબોધ જિનેશ્વરસૂરિ, શ્રી જિનચંદ્ર સૂરિ યશ પૂરિ,
વંદું શ્રી જિનકુશલ મુણિંદ, કામકુંભ સુરતર મણિકંદ. ૧૦
- ચઉદસમઈ જિનપદ્મસૂરિસ, લખિંધ સૂરિ જિનચંદ મુનીસ,
સતરસમઈ જિનોદયસૂરિ, શ્રી જિનરાજ સૂરિ ગુણુ ભૂરિ. ૧૧
- પાટિ પ્રભાકર મુકુટ સમાણુ, શ્રી જિનવર્દન સૂરિ સુખાણુ,
શીલઈ સુદરસણુ જંપુકુમાર, જસુ મહિમા નવિ લાભઈ પાર. ૧૨
- શ્રી જિનચંદ્ર સૂરિ વીસમઈ, સમતા સમર ઈંદ્રી દમઈ,
વંદો શ્રી જિનસાગર સૂરિ, જસ પસાઈ વિધન સવિ દૂરિ. ૧૩
- ચઉરાસી પ્રતિષ્ઠા કીદ, અમ્હમદાબાદ થૂલ સુપ્રસિદ્ધ,
તાસુ પદ્મ જિનસુંદર સૂરિ, શ્રી જિનહર્ષ સૂરિ સુચ પૂરિ. ૧૪
- પંચવીસમઈ જિનચંદ્ર સૂરિદ, તેજ કરિ નમ જાણુઈ ચંદ,
શ્રી જિનશીલ સૂરિ ભાવઈ નમો, સંકટ વિકટ ચક્રી ઉપસમઉ. ૧૫
- શ્રી જિનકીર્તિસૂરિ સૂરીસ, જગ ચલઉ જસુ કરમ પ્રશંસ,
શ્રી જિનસિંહસૂરિ તસુ પદ્મ ભણું, ધન આવઈ સમરતા ધણું. ૧૬
- વર્તમાન વંદો ગુરુપાય, શ્રી જિનચંદ સૂરિસર રાય,
જિનશાસન ઉદયો એ ભાણુ, વાદીભંજણુ સિંધસમાણુ. ૧૭

એ ખરતર ગુર પદાવલી, કીધી ચક્રપદ મનનિ રલી,
ઓગણત્રીસ એ ગુરનાં નામ, લેતાં મનવંછિત થાએ કામ. ૧૮

પ્રહ ઊઠી નરનારી જેહ, ભણુધ ગુણુધ ઝહિ પામઈ તેહ,
રાજસુંદર મુણિવર ધમ ભણુધ, સધ સદ્ગુણ આણુંદ કરધ. ૧૯

—ધતિ શ્રી ગુર પદાવલી ચક્રપદ સમાપ્ત ॥ શ્રા૦ કીજ્જાઈ પઠ-
નાર્યે ૧-૧૩ મારી પાસે છે. મો. ૬. દે.

—આ પદાવલી શ્રી જિનચંદ્રના શિષ્ય પં. રાજસુંદરે દેવકુલ
પાટનમાં સં. ૧૬૬૯ના વૈશાખ વદિ ૬ સોમવારે આવિકા થોભણુદેના
માટે લખેલી છે—જુઓ દેવકુલપાટક પૃ. ૧૬.

૧ ગ. આઠમીશાખાના જિનસાગરસૂરિની પદ્મપરંપરા. *

[જિનસાગર માટે મુખ્ય પદાવલી નં. ૬૩ જિનરાજસૂરિમા જુઓ.]

૬૩ જિનસાગર—ખોહિત્યરા ગોત્રના વીકાનેર વાસી સાહ વચ્છ-
રાજ પિતા, મિરગાદે માતા. સં. ૧૬૫૨ કાર્તિક સુદિ ૧૪ રવિને દિને
જન્મ, ચોલા મૂલનામ. સં. ૧૬૬૧ માહ સુદિ ૭ ને દિને અમરસ-
રમાં જિનસિંહ સૂરિએ દીક્ષા આપી. શ્રીમાલ ચુહરા અચૂકા આવકે
નંદીમહોત્સવ કર્યો. વાદી શ્રી હર્ષનંદનગણિએ બાલ્યપણાથી સર્વશાસ્ત્રો
શીખવ્યાં. સં. ૧૬૭૪ ફાગુણ સુદ ૭ ને દિને મેડતા નગરમાં ચોપડા
ગોત્રના સાહ આસકરણે કરેલા મહોત્સવ પૂર્વક સૂરિપદ લીધું, ને નામ
જિનસાગરસૂરિ રાખ્યું; અને બીજા શિષ્ય ખોહિત્યરા ગોત્રના રાજસમુદ્ર-
ગણિ—તેણે આચાર્યપદ લધ જિનરાજસૂરિ નામ રાખ્યું. ત્યારપછી બાર
વર્ષ શ્રી પૂજ્યની આજ્ઞામાં રહ્યા. પછી આચાર્ય જિનરાજસૂરિ સમયમાં
ત્રણુથી ત્રણ ગચ્છ જુદા થયા. તેની વ્યવસ્થા આ પ્રમાણે:—સં. ૧૬૯૯માં

* આ પુરાતત્ત્વમંદિરના આચાર્ય શ્રી જિનવિનયજીએ છપાવેલ
ખરતર ગચ્છ પદાવલિ સંગ્રહમાંથી તેના સંસ્કૃતનું ગૂજરાતી ભાષાંતર છે.
મો. ૬. દેશાઈ.

બૃહત્ ભટ્ટારક શ્રી રંગવિજયથી રંગવિજય ખરતર શાખા ભિન્ન થઇ. આ નવમો ગચ્છભેદ. પછી તેમાંથી શ્રીસાર ઉપાધ્યાયથી શ્રીસારીય ખરતર શાખા ભિન્ન થઈ તે દશમો ગચ્છભેદ. પછી સં. ૧૭૧૨ માં આચાર્ય જિનરાજસૂરિના બીજા શિષ્ય રૂપચંદ્રથી લઘુ ભટ્ટારક ખરતર શાખા ભિન્ન થઇ, તે અગિયારમો ગચ્છભેદ થયો. ભટ્ટારક શ્રી જિન-સાગર સૂરિએ સં. ૧૬૭૪ વૈશાખ સુદિ તેરસ ને શુક્રે શ્રી રાજનગર વાસી પ્રાગ્વાટ જ્ઞાતિના સંઘપતિ સોમજી પુત્ર રૂપજીએ કરાવેલા શ્રી શત્રુંજય ઉપરના ચતુર્ધાર વિહાર માટે શ્રી ઋષભાદિ જિનની ૫૦૧ પ્રતિમા પ્રતિષ્ઠિત કરી. આવા જિનમતની ઉત્પત્તિ કરનાર, અંબિકાએ આપેલ વર ધારણ કરનાર, સમસ્ત તર્ક વ્યાકરણ છંદ અલંકાર કવિ કાવ્ય આદિ વિવિધશાસ્ત્રના જ્ઞાતા, શ્રાવકોથી સ્થાને સ્થાને માન્ય, પરમ સવેગી, ભાગ્ય સૌભાગ્યવાળા ભટ્ટારક શ્રી જિનસાગર સૂરિ અહમદાવાદ નગરે સં. ૧૭૨૦ ના જ્યેષ્ઠ વદિ ૩ ને દિને ૧૧ દિન અનશન કરી સ્વપદ્મે જિનધર્મસૂરિને સ્થાપી સર્વ શિષ્યોને શિષ્યામણુ આપી સ્વર્ગે ગયા. આ આઠમો બૃહત્ખરતર નામનો મૂલગચ્છ. આ રીતે ૧૧ ગચ્છભેદ ખરતર ગચ્છના.

૬૪. જિનધર્મ—ભણુશાલી ગોત્રના શ્રી વીકાનેરવાસી શાં-રિણુમલ ભાર્યા રતનાદેતા પુત્ર, સં. ૧૬૯૮ પૌષ સુદિ ૨ અભિજિત નક્ષત્રે જન્મ, ખરહથ મૂલનામ. સં. ૧૭...વૈશાખ સુદિ ૩ દિને જિન-સાગરસૂરિ પાસે દીક્ષા, વાદિ હર્ષનંદન ગણિ પાસે બાલ્ય વયમાં શા-સ્ત્રોતું પઠન કર્યું. સં. ૧૭૧૧ માઘ સુદિ ૧૨ આચાર્ય પદ મહોત્સવ ચર્ચ (?) ભાર્યા વિમલાદેએ કર્યો. સં. ૧૭૨૦ માં વિક્રમપુરે ભટ્ટારકપદ મહોત્સવ ગોલવચ્છા અચલદાસજીએ કર્યો. પછી ભટ્ટારક જિનધર્મ સૂરિએ સાહ ઉગ્રસેન રતનકૃત શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ સન્નયાત્રા કરી; વળી શત્રુંજયે ૫૪ અષ્ટમાદિ તપ કર્યા, સર્વ દેશે વિહાર કર્યો. સં. ૧૭૪૬ મૃગસિર વદિ ૮ જિનચંદ્ર સૂરિને ગચ્છભાર આપી સ્વપદ્મે સ્થાપી લૂણ-કરણસરમાં સ્વર્ગસ્થ થયા.

૬૫. જિનચન્દ્ર—વાવડીય ગ્રામવાસી વુહરા ગોત્રના શાહ સામલદાસ સાહિબતાના પુત્ર, સં. ૧૭૨૯ માં જન્મ, સુખમલ્લ નામ. સં. ૧૭૩૮ માં જિનધર્મસૂરિ પાસે દીક્ષા. સં. ૧૭૪૬ માગસર સુદિ ૧૨ લૂણકરણસરમાં ભટ્ટારક પદ, તેનો ઉત્સવ હાજહડ રતનસી જોધાણી એ કર્યો. દેશવિહાર. સં. ૧૭૮૫ વીકાનેરમાં જિનવિજયસૂત્રને આચાર્ય પદ પોતે આપ્યું. પછી પોતે સ. ૧૭૯૪ જ્યેષ્ઠ સુદિ ૧૫ વીકાનેરમાં ૬૫ વર્ષની ઉંમરે સ્વર્ગે ગયા.

૬૬. જિનવિજય—નાહટા ગોત્રના શાહ ડુગરસી દાડિમદેના પુત્ર સં. ૧૭૪૭ માં જન્મ, નામ રતનસી. સં. ૧૭૫૩ માં જિનચન્દ્ર-સૂરિ પાસે દીક્ષા; સં. ૧૭૮૫ માં વીકાનેરમાં આચાર્યપદ, તેનો ઉત્સવ હાજખાનડેરાવાસી ડેહરા થાહરમલ્લે કર્યો. સં ૧૭૯૪ માં વીકાનેરમાં ભટ્ટારકપદ, તેનો ઉત્સવ ડાગા પુંજણીએ કર્યો—પ્રભાવના બાઈ કૂલાએ કરી. સં. ૧૭૯૭ આસો વદિ ૬ દિને જોસલમેર દુર્ગે સ્વર્ગવાસ.

૬૭. જિનકીર્તિ—મારવાડવાસી ખીવસરા ગોત્રના શાહ ઉચસેન પિતા, ઉચ્છરંગ દેવી માતા, સં. ૧૭૭૨ વૈશાખ સુદિ ૭ ફલવર્ધ્ધી (ફલોધી) માં જન્મ, કિસનચન્દ્ર મૂલનામ, સં. ૧૭૯૭ માં જોસલમેરમાં ભટ્ટારક પદ, અનેક દેશમાં વિહાર, પૂર્વ દેશ સમેતશિખરાદિ તીર્થયાત્રા કરી મુકસુદાગ્રામમાં ત્રણ ચોમાસાં કર્યા પછી વિહાર કરી વિક્રમપુરે આવ્યા. પછી સ. ૧૮૧૯ માં વિક્રમપુરે સ્વર્ગવાસ કર્યો. સ. ૧૮૦૩ નો તેમનો પ્રતિષ્ઠા લેખ મળે છે જીવ્યો. ના. ૧.

૬૮. જિનચુકત—મારવાડવાસી વુહરા ગોત્રના શાહ હંસરાજ પિતા, લાહલદેવી માતા, સ. ૧૮૦૩ વૈશાખ સુદિ ૫ જન્મ, મૂલનામ જીમણ. સં. ૧૮૧૫ જિનકીર્તિસૂરિ પાસે દીક્ષા. અનેક શાસ્ત્રનો અભ્યાસ. સ. ૧૮૧૯ ભટ્ટારક પદ વિક્રમપુરમાં, તેનો ઉત્સવ ગોલેચાએ કર્યો. ત્યાંથી વિહાર કરી જોસલમેર દુર્ગમાં સં. ૧૮૨૩ આસો ૧૨ દિને સ્વર્ગવાસ.

૬૯ જિનચન્દ્ર—ગ્રામ ભગૂવાવાસી રેહડગોત્રના શાહ ભાગચન્દ્ર

પિતા, માતા ભક્તાદેવી. સં. ૧૮૦૩ ચૈત્ર સુદિ ૧૩ જન્મ, સં. ૧૮૨૦ જિનયુક્તાસૂરિ પાસે દીક્ષા. વ્યાકરણાદિમાં અભ્યાસ, પરમતખંડન પ્રવીણ. સં. ૧૮૨૪ જેસલમેરમાં આચાર્યપદ, તેનો ઉત્સવ લાખ ખર્ચા ભૂપાલ મૂલસિંધે કર્યો. અન્યદા રતલામમાં આતુર્માસ, ત્યાં જિનબિંબ પ્રતિષ્ઠા કરી. ત્યાંથી શત્રુંજ્યાદિ યાત્રા કરી વિક્રમપુર આવ્યા. એકદા તેમના મુખથી ધર્મ સાંભળી વિક્રમપુરનો રાજા પરમ શ્રાવક થયો. આ સૂરિ જેસલમેરમાં સં. ૧૮૭૫ કાતિક સુદિ પૂણિમા સ્વર્ગવાસ પામ્યા.

૭૦. જિનઉદય—સૌવમપાલ ગામના વોત્થરા ગોત્રના શાહ જયરાજ પિતા, જયદેવી માતા, સં. ૧૮૩૨ માધ સુ. ૭ જન્મ, સં. ૧૮૪૭ માગસર સુદિ ૩ જિનચંદ્રસૂરિ પાસે દીક્ષા. સં. ૧૮૭૫ માગસર સુદિ ૫ જેસલમેર દુર્ગમાં આચાર્યપદ, ઉત્સવ સધવી તિલોકચંદે હજાર ખર્ચો કર્યો. અન્યદા મંદસોર ગયા, ત્યાં સં. ૧૮૯૩ વૈશાખ સુદિ ૩ ઋષભજિન બિંબ પ્રતિષ્ઠિત કર્યું. વિક્રમપુરે સં. ૧૮૯૭ વૈશાખ સુદિ ૬ શાંતિનાથબિંબની પ્રતિષ્ઠા. સં. ૧૮૯૭ વૈશાખ સુદિ ૧૩ વિક્રમપુરે સ્વર્ગગમન.

૭૧. જિનહેમ—સાણિયાલા ગામના વાસી શાહ પૃથ્વીરાજ બાર્યા પ્રભાદેવીના પુત્ર, સ. ૧૮૬૬ આષાઢ શુદ્ધ ૧ પુષ્ય નક્ષત્રે જન્મ, હુકમચંદ મૂલ નામ. સં. ૧૮૮૩ વૈશાખ સુદિ ૩ જિનઉદયસૂરિ પાસે દીક્ષા, કસ્તુરચંદ્ર ગણિ પાસે બાલ્યાવસ્થામાં શાસ્ત્રતું પઠન. સં. ૧૮૯૭ જ્યેષ્ઠ સુદિ ૫ વિક્રમપુરે ભટ્ટારક પદ, તેનો ઉત્સવ ડાગા સુરતરામજીએ કર્યો. ત્યાર પછી ભટ્ટારકે ઈંદોરમાં ઋષભબિંબની પ્રતિષ્ઠા કરી. ત્યાં સંઘનો દ્વિધાભાવ નિવાર્યો, પછી મનોદગામમાં પાર્શ્વબિંબ પ્રતિષ્ઠા કરી. પછી શત્રુંજ્યાદિ તીર્થયાત્રા કરી વિક્રમપુરે આવ્યાં. ત્યાં ઘણા વખત સુધી પદ ભોગવ્યુ. [અહીં પટ્ટાવટિ અટકે છે.]

(૨) તપાગચ્છની પદાવલી.

અંગ્રેજીમાં લેખક—ડૉક્ટર જહાન્નેસ કલાટ, પી. એચ. ડી. (બર્લિન).

તપાગચ્છની પદાવલિ પણ મહાવીરથી તે ખરતર ગચ્છના ૩૮ મા સૂરિ ઉદોતન સૂધીના આચાર્યોની સરખાનુ દીપ આપે છે. પરંતુ તેમાં થોડા ફેરફાર આવે છે. પહેલાં મહાવીરનો સમાવેશ કરેલો નથી.

તીર્થકૃતો હ્યાચાર્યપરિપાઠ્યા ઉપત્તિહેતવો મવન્તિ । ન પુનસ્તદન્તર્ગતા ॥

૧ સુધર્મા પ્રથમ ઉદયના પહેલા આચાર્ય.

૨ જમ્બૂ-આના સંબંધી નીચેના શ્લોકો ટાંક્યા છે.

સત્કૃતે જમ્બુના ત્યક્તા નવોઢા નવ કન્યિકાઃ ॥

તન્મન્યે મુક્તિવધ્વાન્યો ન વૃતો ભારતો નરઃ ॥૧॥

ચિત્તં ન નીતં વનીતાવિકારૈઃ ચિત્તં ન નીતં ચતુરૈશ્ચ ચૌરૈઃ ।

યદેહેગેહે દ્વિતયં નિશીથે જમ્બૂકુમારાય નમોઽસ્તુ તસ્મૈ ॥૨॥

મળ ૧ પરમોદિ ૨ પુલા ૩ । આહરણ ૪ સ્વર્ગ ૫ ઉવસમ ૬ કપ્પે ૭ ।

સંજમતિગ ૮ કેવલ ૯ સિજ્ઞણા ય ૧૦ જંબુમિ બુચ્છિજ્ઞા ॥૧॥

૩ પ્રભવ.

૪ શશ્યલવ-તેના સંબંધી નીચેના શ્લોકો ટાંક્યા છે.

કૃતં વિકલવેલાયાં દશાધ્યયનગર્મિતં ।

દશવૈકાલિકમિતિ નામ્ના શાસ્ત્રં વમૂવ તત્ ॥૧॥

અતઃ પરં ભવિષ્ય પ્રાણિનો હ્યલ્પમેધસઃ ।

કૃતાર્થાસ્તે મનકવદ્ભવન્તુ ત્વત્પ્રસાદતઃ ॥૨॥

શ્રુતામ્મોજસ્ય કિજ્જલ્લં દશવૈકાલિકં હ્યદઃ ।

આચમ્યાચમ્ય મોદન્તામનગારમધુવ્રતાઃ ॥૩॥

૧ સુધર્મા સ્વામી-જુઓ આચાર્યક આદિ.

૨ જમ્બુસ્વામિ માટે જુઓ પરિશિષ્ટ પર્વ સર્ગ ૧ થી ૪.

૩ પ્રભવ-પરિશિષ્ટ પર્વ સર્ગ ૨ અને ૫.

૪ શશ્યલવ-પૃ ૫૦ પૃ ૫૦ સર્ગ ૫ તેમજ દશવૈકાલિક સૂત્ર.

इति संघोपरोधेन श्रीशार्ङ्गभवसूरिभिः ।

दशवैकालिकग्रन्थो न संवत्से महात्मभिः ॥४॥

[હેમચન્દ્ર પરિશિષ્ટ પર્વ ૫, ૮૬, ૧૦૩-૫.]

૫ યશોભદ્ર.

૬ સમ્ભૂતવિજય અને ભદ્રબાહુ ઉમાવપિ ષષ્ટપદ્ધતૈ.

૭ સ્થૂલભદ્ર—આહિઆ ખરતર ગચ્છ પદ્ધતિમાં આપેલ કાલથી જરાક ભિન્ન વર્ષો જોવામાં આવે છે. તેઓ ગૃહસ્થ તરીકે ૩૦ વર્ષ, વ્રતી તરીકે ૨૪ અને યુગપ્રધાન તરીકે ૪૫ વર્ષ રહ્યા. સ્વર્ગગમન વીરાત્ ૨૧૫ વર્ષે ૯૯ વર્ષની વયે થયું. (આજ વર્ષમાં નવમા નન્દનો વધ અંદ્રગુપ્તે કર્યો હતો) પરંતુ આની સાથે ખરતર ગચ્છ પદ્ધતિમાં આપેલ વર્ષો પણ ખતાવ્યાં છે.

૮ આર્ય મહાગિરિ અને આર્ય સુહસ્તિ (અને ગુરુબ્રાતા)—આમાંથી પહેલા, ગૃહસ્થી તરીકે ૩૦ વર્ષ, વ્રતમાં ૪૦, યુગપ્રધાન તરીકે

૫ યશોભદ્ર—૫૦ પર્વ સર્ગ ૫-૬.

૬ સમ્ભૂતવિજય—૫૦ પર્વ સર્ગ ૮.

૬ સંભૂતવિજયના બાર સ્થવિર—૧ સ્થવિર નંદનભદ્ર ૨ ઉપનંદ ૩ તીશભદ્ર ૪ યશોભદ્ર ૬ સુમનભદ્ર ૬ ગણિભદ્ર ૭ પૂર્ણભદ્ર ૮ સ્થૂલભદ્ર ૯ ઋજુમતિ ૧૦ જંબૂ ૧૧ દીર્ઘભદ્ર અને ૧૨ પાંડુભદ્ર. સ્થવિર (થેર) એટલે મહા આચાર્ય.—જૈન મતવૃક્ષ.

૬ ભદ્રબાહુ—જુઓ પરિશિષ્ટ પર્વ સર્ગ ૬ અને ૯ તથા આવશ્યક સૂત્ર, તેમના પ્રથમ શિષ્ય ગોદાસથી ગોદાસ નામનો ગચ્છ નીકળ્યો. તે ગચ્છની ચાર શાખાઓ (૧) તામલિષ્ઠિ (૨) કોટિવર્ધિકા ૩ પાંડવર્ધનિકા ૪ અને દાસીખર્પટિકા નીકળી. ભદ્રબાહુના બીજા શિષ્યો (૨) સ્થવિર અગ્નિદત્ત ૩ સ્થવિર ચક્ષુદત્ત ૪ સ્થવિર સોમદત્ત.—જૈનમતવૃક્ષ

૭ સ્થૂલભદ્ર—જુઓ ૫૦ પર્વ સર્ગ ૮, ૯, ૧૦.

૮ આર્ય મહાગિરિ અને આર્ય સુહસ્તિ—જુઓ ૫૦ પર્વ સર્ગ ૧૧.

આર્ય મહાગિરિના મુખ્ય ૮ સ્થવિર શિષ્યો (૧) સ્થવિર ઉત્તર (૨) બહુલ અને બલિસ્સહ તે પૈકી બલિસ્સહથી ઉત્તર બલિસ્સહ ગચ્છ થયો ને તે

૩૦ એટલે બધાં મળી ૧૦૦ વર્ષ જીવ્યા. બીજા, ગૃહસ્થ તરીકે વર્ષ ૩૦, વ્રતી તરીકે ૨૪, અને યુગપ્રધાન તરીકે ૪૬ બધાં મળી ૧૦૦ વર્ષ જીવ્યા અને વીરાત્ ૨૯૧ વર્ષે સ્વર્ગ પામ્યા. પદ્માવલિના કતાં નીચેની વાતની અશક્યતા પર ધ્યાન ખેંચે છે.

ગચ્છની ૪ શાખા નામે કોશાંબિકા, સુભવર્તિકા, કોટંબાની, અને ચંદ્રનગરી થઈ, (૩) ધનાર્ધ (૪) ઋર્ધ (૫) કૌડિન્ય (૬) નાગ, (૭) નાગમિત્ર (૮) ષટ્કલ્લુક રોહગુપ્ત. આ રોહગુપ્તે દ્રવ્યગુણાદિ છ પદાર્થ માનનાર વૈશેષિક મત કાઢ્યો. જુઓ આવશ્યકસૂત્ર, કલ્પસૂત્ર, ઉત્તરાધ્યયનસૂત્ર, સમ્યક્ત્વ સમ્પત્તિકા વગેરે.—જૈનમતવૃક્ષ.

આર્યસુહસ્તિના મુખ્ય સ્થવિર શિષ્યો ૧૨ (૧) આર્ય રોહણ સ્થવિર-તેમાંથી ઉદ્દેહ ગચ્છ નિકળ્યો. તે ગચ્છની ચાર શાખા નામે ઉદ્દંબ-રિધિયા, માસપૂરિકા, મતિપત્રિકા અને પન્નપતિયા થઈ તથા છ કુલો નામે નાગભૂત, સોમભૂત, ઉલ્લગચ્છ, હસ્તલિહ, નંદિનજનમ અને પરિહાસ થયાં. (૨) સ્થવિર યશ-તેમાંથી ઋતુવાટિકા ગચ્છ થયો ને તેની ૪ શાખા નામે ચંપિજિજિયા, ભદિજિજિયા, કાકંદિયા અને મેહતિજિજિયા, તથા ૩ કુલ નામે ભદનસિય, ભદગુત્તિય, યશભદ્ર થયાં. (૩) સ્થવિર મેઘગણિ (૪) સ્થવિર કામર્ક્ષિ-તેમાંથી વેષવાટિકા ગચ્છ થયો કે જેની ૪ શાખા નામે સાવસ્થિયા, રજ્જનપાલિયા, અંતરિજિજિયા અને ખેમલિજિજિયા તથા ૪ કુલ નામે ગણિય, મહિય, કામક્રિય અને ઇંદ્રપુરગ થયાં. (૫-૬) સ્થવિર સુન્દિથત અને સ્થવિર સુપ્રતિખર્ધ-આ બેથી કોટિક ગચ્છ નિકળ્યો તેની ૪ શાખા નામે ઉચ્ચનાગરી, વિદ્યાધરી, વયરીય અને મજ્જિમિલા તથા ૪ કુલ નામે બંભલિનજ્જ, વચ્ચલિનજ્જ, વાણિનજ્જ અને પચ્છેહ વારણુ થયાં (૭) સ્થવિર રક્ષિત (૮) સ્થવિર રોહગુપ્ત (૯) સ્થવિર ઋષિગુપ્ત કે જેમાંથી માણવગચ્છ થયો-તેની ૪ શાખા નામે કાસવજિજિયા, ગોયમજિજિયા, વાસક્રિયા, સોરક્રિયા તથા ૩ કુલ નામે ઋષિગુપ્ત, ઋષિદત્તિક અને અલિનયંત થયા (૧૦) સ્થવિર શ્રીગુપ્ત તેમાંથી ચારણગચ્છ ને તેમાંથી ૪ શાખા નામે હારીય માલાગારી, સંકાસિયા, ગવેધુઆ ને વિનજ્જનાગરી તથા ૭ કુલ નામે વચ્ચલિનજ્જ, પીઠધમ્મીય, હાલિનજ્જ, પુષ્પમિત્તિનજ્જ, માલીનજ્જ, અનજ્જવેડીય અને કચ્છેહ થયાં. (૧૧) સ્થવિર બ્રહ્મગણિ, અને (૧૨) સ્થવિર સોમગણિ કલ્પસૂત્ર આદિ જુઓ.—જૈનમતવૃક્ષ.

યદ્યપિ શ્રીસ્થૂલભદ્રસ્ય ૨૧૫ વર્ષે સ્વર્ગો ગુર્વાવલયનુસારેણોક્તઃ શ્રી મહાગિરિસુહસ્તિનૌ ત્રિશદ્વર્ષગૃહસ્થપર્યાયાવપિ શતવર્ષજીવિનૌ દુષ્યમાસં-
ઘસ્તોત્રયંત્રકાનુસારેણોક્તૌ તથા ચ સતિ શ્રી આર્યસુહસ્તી શ્રી સ્થૂલભદ્ર-
દીક્ષિતો ન સંપદ્યેત તથાપિ ગૃહસ્થપર્યાયવર્ષાણિ ન્યૂનાનિ વ્રતવર્ષાણિ ચાધિ-
કાનીતિ વિભાવ્ય ઘટનીયં । ક્વચિજીર્ણપદ્માવલ્યાં સપાદશતદ્વયે ૨૨૫
શ્રી સ્થૂલભદ્રસ્ય સ્વર્ગ ઉક્તો દૃશ્યતે । તથા ચ ન કિંચિદનુપપન્નં ॥

૯ સુસ્થિત અને સુપ્રતિષ્ઠા—સુહસ્તિના શિષ્યો, અપરનામ
કૌટિક અને કાકડિક, તે સમયથી નિર્ઘેયોનાં નામ બદલાઈ કૌટિક
ગચ્છ પડ્યું.

સુધર્મસ્વામિનોઽષ્ટૌ સૂરીન્યાવન્નિર્ગન્થાઃ સાધવોઽનગારાદિત્યાદિસામા-
ન્યાર્થમિધાયિન્યાખ્યાસીત્ । નવમે ચ પદ્યે કોટિકા इति विशेषार्थावबोधकं
द्वितीयं नाम प्रादुर्भूतं ॥

હસ્તલેખો એવું જણાવે છે કે નન્દીની સ્થવિરાવલિમાં અને આવ-
શ્યક સૂત્રમાં એમ કહેલ છે કે જોડીઆભાઈ બહુલ અને બલિસ્સહ
મહાગિરિના શિષ્યો હતા; તત્વાર્થ અને અન્ય ગ્રંથોના રચનાર સ્વાતિ,
બલિસ્સહના શિષ્ય હતા; પ્રજ્ઞાપનાના રચનાર શ્યામાર્થ જે વીરાત્
૩૭૬ વર્ષે (ખ્રીષ્ ૩૮૬ વર્ષે કહે છે) સ્વર્ગવાસ પામ્યા હતા તે સ્વા-
તિના શિષ્ય હતા અને જીતમર્યાદાના રચનાર નશાણ્ડિલેય શ્યામાર્થના
શિષ્ય હતા. (શ્યામાર્થ માટે સરખાવો ખરતર પદ્ય. નં. ૨૪ ના પેટામાં.)

+ શાંડિલ્ય પછીની પરંપરા આ પ્રમાણે છે:—(જીતધર)—સમુદ્ર-મંત્ર
[ધર્મ-લદ્રગુપ્ત-વજ્ર-આર્યરક્ષિત] નંદિલ ક્ષપણુ-નાગહસ્તિ-રેવતિ-સિંહ
(બ્રહ્મદીપિકા શાખા)—રુકંડિલાચાર્ય (માથુરી વાચના)—હિમવત્-નાગાર્જુન-
[ગાવિંદ—] ભૂતદિન્ન-લોહિત્ય-દેવવાચક (નંદીસૂત્રના કર્તા)—નંદિસ્થવિરા-
વલી જુઓ.

૯ સુસ્થિત સુપ્રતિષ્ઠાના પાંચ સ્થવિર થયા (૧) સ્થવિર ઈંદ્રદિન
(૨) સ્થવિર પ્રિયગ્રંથ-તેનાથી માધ્યમિકા શાખા નીકળી. (૩) સ્થવિર વિદ્યા-
ધર ગોપાલ-તેનાથી વિદ્યાધરી શાખા નીકળી (૪) સ્થવિર ઋષિદત્ત (૫)
સ્થવિર અરિહત્ત. કલ્પસૂત્ર જુઓ. શ્યામાચાર્ય માટે જુઓ કલ્પસૂત્ર પદ્ય-
વલી.—જૈનમતપદ્ય.

૧૦ ઇન્દ્રદિન.

ગર્દભિલ્લના ઉચ્છેદક કાલકસ્તુરિ વીર પછી ૪૫૩ વર્ષમાં વિદ્યમાન હતા. ખીન્ન હસ્તલેખો પ્રમાણે તેજ કાલકે પર્યુષણ તીથિ ફેરવી હતી. આની સાખીતી તરીકે સ્થાનકવૃત્તિ, ધર્મોપદેશમાલાવૃત્તિ, પુષ્પમાલાવૃત્તિ, સમસ્ત કાલકાર્યાર્થ કથા અને પ્રભાવક ચરિત્ર (શૃંગ ૪) નાં પ્રમાણ આપે છે.

આર્યખપુત જીર્ણ પટ્ટાવલિ પ્રમાણે તેજ સમયમાં એટલે વીરાત્ ૪૫૩ વર્ષે વિદ્યમાન હતા પણ તે ઉપરાંત એમ કહેવામાં આવે છે કે વર્ષ વીરાત્ ૪૮૪ માં હતા એમ પ્રભાવકચરિત્ર આપે છે.

શ્રી વીરમુક્તિઃ શતચતુષ્ટયે ચતુરશિતિ સંયુક્તે ।

વર્ષોળાં સમજાયત સ શ્રી માનાર્યખપુતગુરુઃ ॥૬-૭૭॥

વીરાત્ ૪૬૭ વર્ષમાં આર્ય મંગુ, વૃદ્ધવાદી, અને પાદલિપ્ત વિદ્યમાન હતા. તેજ સમયમાં કલ્યાણમંદિર સ્તવના કર્તા અને વિક્ર-માદિયને જૈન ધર્મમાં લાવનાર સિદ્ધસેન દિવાકર વિદ્યમાન હતા. (વીરાત્ ૪૭૦). અહીં પ્રાકૃત ગાથાઓ આપે છે. આ પ્રોફે. બુહલરે ઇ. એ. વો. ૨, પૃ. ૩૬૨ માં (શ્લોક ૩ માં નહવાહણને બદલે 'નહ-વાણ વાંચવું) ટાંકી છે. બૃહદ્ ગચ્છની એક ગુર્વાવલિમાં નીચેની બે ગાથાઓ ઉમેરી છે.

સુજમુર્ણિવયજુતા ૪૭૦ જિણકલા વિક્રામો વરિસસદ્ધી ॥ ૬૦ ॥

ધમ્માહચ્ચો ચાલીસ ૪૦ ગાઇલ પળવીસ ૨૫ નાહલે અઠ ૮॥

ઈકંમિ ૩ વાસસણ ગયંમિ પળતીસ વચ્છરસદિણ ૧૩૫ ।

વિક્રમકાલાઽ સાગા ણ વચ્છરો પુણ વિ સંજાઓ ॥

૧૧ દિન.

૧૦-૧૧ ઇન્દ્રદિન (વીરાત્ ૪૨૧) તથા દિન માટે જીઓ કલ્પસૂત્ર પટ્ટાવલી. દિનના એક શિષ્ય શાંતિએણિક કે જેનાથી ઉચ્ચ નાગરીશાખા નીકળી; અને ખીન્ન સિંહગિરિ.

૧૨ સિંહગિરિ.

૧૩ વળ-જન્મ વીરાત્ ૪૯૬, સ્વર્ગવાસ વીરાત્ ૫૮૪, વગેરે અરતર પદ્માવલિ નં. ૧૬ જુઓ.

તત્ર શ્રી વીરાત્ ૫૩૩ વર્ષે શ્રી આર્યરક્ષિતસૂરિણા શ્રીમદ્રગુપ્તાચાર્યો નિર્યામિતઃ સ્વર્ગભાગિતિ પદ્માવલ્યાં દૃશ્યતે । પર દુષ્યમાસંઘસ્તવયન્ત્રકાનુ-સારેણ ૫૪૪ વર્ષાતિક્રમે શ્રી આર્યરક્ષિતસૂરીણાં દીક્ષા વિજ્ઞાયતે ॥ તથા ચોક્તસંવત્સરે નિર્યામણં ન સંભવતીત્યેતદ્વહુશ્રુતગમ્યં ॥ તથા ૫૪૮ વર્ષાન્તે જૈરાશિકજિત્ શ્રી ગુપ્તસૂરિઃ સ્વર્ગભાક્ ॥

પણ ખીજ હસ્તલેખો પ્રમાણે ભદ્રગુપ્તેનું સ્વર્ગગમન વીરાત્ ૫૫૩ માં અને આર્યરક્ષિતનું ૫૫૭ માં અને શ્રી ગુપ્તનું વીરાત્ ૫૮૪ માં થયું.

૧૪ વળસેન-ગૃહસ્થી તરીકે ૯ વર્ષ, વ્રતી તરીકે ૧૧૬ (?), યુગપ્રધાન તરીકે ૩ ગાળ્યા; સ્વર્ગગમન ૧૨૮ વર્ષની વયે (I) વીરાત્

૧૨ આર્યસિંહગિરિના ૫ સ્થવિર શિષ્ય (૧) સ્થવિર ધનગિરિ (જુઓ ૫૦ પર્વ સર્ગ ૧૨) (૨) સ્થવિર આર્ય વળસ્વામી-તેમાંથી વયરી શાખા નીકળી (૩) સ્થવિર આર્યસમિત-તેમાંથી બ્રહ્મદીપિકા શાખા નીકળી (૪) સ્થવિર અરિહરિન્ન અને (૫) સ્થવિર આર્યશાંતિ શ્રેણિક-તેમાંથી ઉચ્ચનાગરી શાખા નીકળી. તે શાંતિશ્રેણિકના ચાર શિષ્ય નામે આર્યશ્રેણિક કે જેમાંથી આર્યશ્રેણિક શાખા નીકળી, આર્યતાપસ કે જેમાંથી આર્યતાપસી શાખા નીકળી, આર્ય કુબેર કે જેમાંથી આર્ય કુબેરી શાખા નીકળી, અને આર્ય ઋષિપાલિત કે જેમાંથી આર્યઋષિપાલિત શાખા નીકળી કલ્પસૂત્ર પદ્માવલી જુઓ.-જૈનમતવૃક્ષ.

૧૩ વળસ્વામી-જુઓ કલ્પસૂત્ર, આવશ્યકસૂત્ર, ૫૦ પર્વ સર્ગ ૧૨ અને ૧૩, પ્રભાવક ચરિત્ર.

૧૪ વળસ્વામીના શિષ્ય સ્થવિર વળસેનથી નાગલી શાખા નીકળી, અને ખીજ શિષ્ય આર્યપદ્મ સ્થવિરથી આયપદ્મ શાખા નીકળી અને ત્રીજા શિષ્ય આર્યરથથી આર્યજયંત શાખા નીકળી. પ્રવૃત્તિવાચનાનુસાર કલ્પસૂત્રમાં આર્યરથથી તે દેવર્કિંગણિ ક્ષમાત્રમણ સુધીની પદ્મપરંપરા આ પ્રમાણે છે.

૬૨૦ માં થયું.

આર્યરક્ષિતના મરણ વર્ષ સંબંધી નીચલા પર ભાર મૂકાય છે:-
શ્રીમદાર્યરક્ષિતસૂરિ: ૫૧૭ વર્ષાન્તે સ્વર્ગમાગિતિ પદાવલ્યાદૌ
દૃશ્યતે । પરમાવશ્યકવૃત્ત્યાદૌ શ્રીમદાર્યરક્ષિતસૂરિણાં સ્વર્ગગમનાન્તરં ૫૮૪
વર્ષાન્તે સપ્તમનિહ્નવોત્પત્તિરુક્તાસ્તિ ॥ તેનૈદ્વહુશ્રુતગમ્યમિતિ ॥

દુર્ખલિકાપુષ્પ વીરાત્ ૬૧૬ વર્ષે સ્વર્ગમાં ગયા. વીરાત્ ૬૧૭
વર્ષે પહેલો ઉદય પુરો થાય છે, અને ખીજો શરૂ થાય છે. વીરાત્
૬૨૦ વર્ષે ઉજ્જયન્તગિરૌ જાવહ્યુદ્ધાર:

૧૫ ચન્દ્ર તસ્માન્ચન્દ્રગચ્છતિ તૃતીયં નામ પ્રાદુર્મૂતં ॥

આર્યરથ-તેના આર્ય-પુષ્પગિરિ-ફલ્ગુમિત્ર, -ધનગિરિ-શિવભૂતિ-(દુર્ગચક્રભુ-
કોટિક)-ભદ્ર, નક્ષત્ર, -નાગ-જેહિલ-વિભલ-કાલક-[સંપલિત તથા ભદ્ર]-
વૃદ્ધ, -સંધપાલિત-હસ્તિન-(કાશ્યપગોત્ર)-ધર્મ(સુવ્રત ગોત્ર)-[હસ્ત-ધર્મ] સિં-
હધર્મ-શાંડિલ્ય (જંબૂ-નંદિત, દેશિગણિ, સ્થિરગુપ્ત, કુમારધર્મ, દેવર્દ્ધિગણિ
ક્ષમાશ્રમણ વહ્નિલીવાચના કરનાર) જુઓ કલ્પસૂત્ર જુઓ રા. કે. પ્રે.
મોદીનો ઉપોદ્ધાત-તત્ત્વાર્થાધિગમસૂત્ર (જૈન એમ મંડલ, મહેસાણા). તથા
જુઓ નં. ૨૧ વીર.

શ્રી હેમચન્દ્રસૂરિ પરિશિષ્ટ પર્વમાં વજ્રસ્વામિના વજ્રસેન સંબંધી
કંઈક જણાવી વજ્રસ્વામિનો વંશ વિસ્તાર પામ્યો, એમ કહી ત્યાંજ અટકે
છે તે સકારણ લાગે છે.

૧૫ થી ૩૧ એટલે વજ્રસેનના શિષ્ય ચન્દ્રથી યશોદેવસૂરિના બધા
મળી ૧૭ આચાર્યો થયા તેમાં ચન્દ્રસૂરિના ગુરૂ વજ્રસેનનો કાલ વીરાત્ ૬૨૦
ગણાય છે ને યશોદેવના સમયમાં વીરાત્ ૧૨૭૨ માં પાટણની સ્થાપના થાય
છે તેથી લગભગ ૬૫૨ વર્ષ નીચ છે. તો દરેકને સરાસરી ૩૮ વર્ષ અપાય
ત્યારે તેમ બને

વિજયસેનસૂરિપ્રત્યોત્તર (શુભવિજય સંગ્રહીત) માં એક પ્રશ્ન એવો
પૂછાયો છે કે સ્થવિરાવલીમાં વજ્રસેનના ચન્દ્રાદિ શિષ્યો કેમ નથી બતાવ્યા
અને ખીનજ શિષ્યો જણાવ્યા છે? વળી તે ખીન શિષ્યો ચાલુ પદાવલીમાં
કેમ નથી?—તેનો ઉત્તર એવો ત્યાં આપ્યો છે કે માથુરી અને વાલલી એમ
બે વાચના થઈ તેથી સ્થવિરાવલીમાં પાઠભેદ થયો સંભવિત છે વગેરે વગેરે.

૧૬ સામન્તભદ્ર તસ્માન્નતુર્થ નામ વનવાસીતિ પ્રાદુર્ભૂતં ॥

૧૭ વૃદ્ધદેવ—કોરુષ્ટકે નાહુમન્ત્રિ નિર્મોપિતપ્રાસાદં શ્રીમહાવીર-
પ્રતિષ્ઠાકૃત્ । સા ચ પ્રતિષ્ઠા વિક્રમાત્સપાદશતવર્ષાન્તે ગુર્વાવલ્યામુક્તા ।
તથા ચ સતિ વીરાત્ ૫૯૫ વર્ષાણિ સંપદ્યતે । તન્ન સમ્યગ્ ન વિદ્મઃ
યતસ્તત્રૈવ વીરાત્ ૬૨૦ વર્ષે શ્રી વજ્રસેનસ્ય સ્વર્ગો નિગદિતઃ । પશ્ચાન્ન
શ્રી ચન્દ્રસૂરિઃ સામન્તભદ્રસૂરિશ્ચેતિ પદ્મધરદ્વયં સંજાતં । તતશ્ચ શ્રી વૃદ્ધ-
દેવસૂરિણા વીરાત્ ૫૯૫ વર્ષે પ્રતિષ્ઠા કૃતેતિ કથં ઘટતે । ઇતિ વિચાર-
ણ્યા મૂયાત્ કાલઃ સંપદ્યતે ઇતિ ભાવઃ ॥

૧૮ પ્રયોતન.

૧૯ માનદેવ.

૨૦ માનતુંગ માલવેશ્વરચૌહુવ્યવયરસિંહદેવામાત્યઃ તેણે આજી
અને મયૂરની ધન્ડાલથી છેતરાયેલા તે રાજાને વારાણસીમાં ભક્તા-
મર સ્તવનથી જૈન પનાવ્યો હતો, અને નાગરાજની ભયહરસ્તવનથી
આત્રી કરી આપી હતી. તેમણે ભક્તિમરથી શરૂ થતું એક સ્તવન
પણ રચ્યું છે.

શ્રી પ્રભાવકચરિત્રે પ્રથમં શ્રીમાનતુંગચરિત્રમુક્તં । પશ્ચાન્ન વૃદ્ધદેવ-
સૂરિશિષ્યશ્રીપ્રયોતનસૂરિશિષ્યશ્રીમાનદેવસૂરિપ્રવન્ધ ઉક્તઃ । પરં ન તત્ર
શક્ત્વા યતસ્તત્રાન્યેઽપિ પ્રવન્ધા વ્યસ્તતયોક્તા દ્રશ્યન્તે ॥

૨૧ વીર.

નાગપુર નેમિમવનપ્રતિષ્ઠ્યા, મહિતપાણિ સૌભાગ્યઃ ।

અમવદ્વીરાચાર્યત્રિમિઃ શતૈઃ સાધિકૈઃ રાજઃ ॥ ૧ ॥

(ખરતર પદાવલિ પ્રમાણે વીર, દેવધિગણિના સમકાલિન હતા-
વીરાત્ ૯૮૦ અથવા સંવત્ ૫૧૦)

૨૨ જયદેવ.

૨૩ દેવાનન્દ.

શ્રીવીરાત્ ૮૪૫ વલમી મજ્ઞઃ । ડું ૮૨૬ ક્વચિત્ ૮૮૬ વ્રહ્મદ્વી-
પિકાઃ । ૮૮૨ ચૈત્યસ્થિતિઃ ॥

૨૪ વિક્રમ.

૨૫ નરસિંહ.

નરસિંહ સૂરિરાસીદતોઽખિલગ્રન્થપારગો યેન ।

યક્ષો નરસિંહપુરે માંસરતિં ત્યાજિતઃ સ્વગિરા ॥ ૧

૨૬ સમુદ્ર.

સ્વોમાળરાજકુલજોઽપિ સમુદ્રસૂરિર્ગચ્છં શશંસ કિલ યઃ પ્રવળપ્રમાણી ।

જિત્વા તદા ક્ષપણકાન્ સ્વવશં વિતેને નાગહ્રદે ભુજગનાથનમસ્ય તીર્થ ॥ ૧

૨૭ માનદેવ.

વિદ્યાસમુદ્રહરિભદ્રમુનીંદ્રમિત્રં

સૂરિર્વભૂવ પુનરેવ હિ માનદેવઃ ।

માન્દ્યાત્પ્રયાતમપિ યોઽનઘસૂરિમન્ત્રં

લેમેઽમ્બિકામુખગિરા તપસોજયન્તે ॥ ૧

વીરાત્ ૧૦૦૦ ગ્રાં સત્યમિત્ર સાથે છેલ્લું પૂર્વ નષ્ઠ થયું.

નાગહસ્તી, રેવતીમિત્ર, બહ્મદ્વીપ, નાગાણુન, ભૂતદિન્ન અને વીરાત્

૨૩ ડું સરખાવો પ્રભાવક ચરિત્ર શ્લો. ૭૯, ૮૦.

શ્રી વર્ધમાન સંવત્સરતો વત્સરશતાષ્ટકેઽતિગતે ।

પંચાધિકચત્વારિશતાધિકે સમજનિ વલમ્યાઃ ॥

મંગસ્તુરુષ્કવિહિતઃ

૨૬ સરખાવો મુનિમુંદર ગુર્વાવલી પૃ. ૪.

સ્વોમાળ મૂમૃત્કુલજસ્તતોઽમૂત સમુદ્રસૂરિઃ સ્વવશં ગુરુયઃ

ચકાર નાગહ્રદ પાર્શ્વતીર્થ વિદ્યામ્બુધિર્દિગ્વસનાન્ વિજિત્ય ॥૨૧॥

—ખોમાણુ રાતના કુલમાં થયેલ સમુદ્રસૂરિએ દિગમ્બરોને છતીને નાગ-
હ્રદ (નાગદા-દેલવાડા પાસે આવેલા એકદિગજના ડુંગરની તળેટીમાં
આવેલું) નું પાર્શ્વનાથનું તીર્થ પોતાને સ્વાધીન કર્યું હતું.

૯૯૩ માં પર્યુષણ પર્વને ફેરવનાર કાલક-આ છએ યુગપ્રધાનો વજ્રસેનઃ
(નં. ૧૪) અને સત્યભિત્રની વચ્ચમાં થયા.

વીરાત્ ૧૦૫૫ માં એટલે સં. ૫૮૫ માં યાકિનીના પુત્ર હરિ-
ભદ્રસૂરિએ સ્વર્ગનાસ કર્યો.

નિશીથવૃહત્કલ્પમાખ્યાવચ્ચકાદિચૂર્ણિકારાઃ શ્રીજિનદાસગણિમહત્તરા-
દયઃ પૂર્વગતશ્રુતધર શ્રીપ્રદ્યુમ્નક્ષમાશ્રમણાદિશિષ્યત્વેન શ્રી હરિભદ્રસૂરિતઃ
પ્રાચીના એવ યથાકાલભાવિનો બોધ્યાઃ ।

વીરાત્ ૧૧૧૫ માં (ખીજી હાથપ્રત પ્રમાણે ૧૧૫૦) યુગપ્રધાન
જિનભદ્રગણિ વિદ્યમાન હતા તેમણે જિનભદ્રીય ધ્યાનશાતક નામનું
પુસ્તક બનાવ્યાથી તેમને બિન્ન ગણવામાં આવતા. તસ્ય ચતુરુત્તરશત-
વર્ષાયુષ્કલ્પેન શ્રીહરિભદ્રસૂરિકાલેડપિ સંભવાન્નાશંકાવકાશ્ચ ઇતિ ॥

૨૮ વિષ્ણુધ્રુવ.

૨૯ જ્યાનન્દ.

૩૦ રવિપ્રભ—તેમણે વીરાત્ ૧૧૭૦ માં એટલે સં. ૭૦૦માં
નરેન્દ્રપુરમાં નેમિનાથનું મંદિર બંધાવ્યું.

વીરાત્ ૧૧૯૦ માં ઉમાસ્ત્રાતિ યુગપ્રધાન વિદ્યમાન હતા-
(શ્રાવકપ્રજ્ઞપ્ત્યાદિકરણાદન્યઃ)

૩૧ યશોદેવ.

વીરાત્ ૧૨૭૨ માં એટલે સં. ૮૦૨ માં વનરાજે અણહિ-
દસપુર પાટણ સ્થાપ્યું.

વીરાત્ ૧૨૭૦ માં એટલે સં. ૮૦૦ માં ભાદ્રપદ શુકલ ૩ ને
દિને અશ્વિન રાત્રિને જૈન ધર્મમાં લાવનાર * બ્રહ્મભદ્રિનો જન્મ થયો
હતો, અને તેમનું સ્વર્ગગમન વીરાત્ ૧૩૬૫ માં એટલે સં. ૮૯૫ ના
ભાદ્રપદ શુકલ ૬ ને દિને થયું હતું,

૩૧ * આ વખતે લક્ષ્મણાવતિમાં (ગૌડદેશમાં) ગૌડવંશના કર્તા વાક-
પતિરાજ, તથા કન્યકુબ્જના રાજ યશોવર્મન વિદ્યમાન હતા. બુદ્ધો પ્રભાત
વચ્ચરિત્ર ૯.

૩૨ પ્રદ્યુમ્ન.

૩૩ માનદેવ—ઉપધાનવાચ્ય અને ખીજા ગ્રથોના કર્તા.

૩૪ વિમલચંદ્ર.

૩૫ ઉદ્યોતન—વીરાત ૧૪૬૪ એટલે સં. ૯૯૪ ડું માં સર્વદે-
વસૂરિને (ખીજા કહે છે કે આઠ સૂરિઓને) મોટા વડ નીચે અર્ધુદાયલ
ઉપર આવેલ ટેલીગ્રામમાં સૂરિપદ આપ્યાં. આહીથી વૃહદ્ અથવા વડ
(વટ) ગરુડ (પાંચમું નામ) ઉત્પન્ન થયો.

૩૬ સર્વદેવ.

અયં ચ શ્રી સુધર્મસ્વામિનઃ પચ્ચદશપટ્ટમૃતશ્ચન્દ્રગચ્છસંજ્ઞાહેતો. શ્રી
ચન્દ્રસૂરેરેકવિંશતિતમો વૃહદ્ગચ્છસંજ્ઞાયાઃ પ્રથમ આચાર્યઃ । કેચિત્તુ શ્રી
સંભૂતવિજયશ્રીમદ્રવાહુ ૨ શ્રીઆર્યમહાગિરિસુહસ્તિનૌ ૨ શ્રી સુસ્થિતસુપ્ર-
તિવદ્ધસૂરિ ૩ ચેતિ યુગલત્રયાણામપ્યાચાર્યાણાં પૃથક્ પૃથક્ પટ્ટધરત્વવિ-
વક્ષ્યા શ્રી મહાવીરસ્થાપિ ગણનાપંક્તૌ પ્રક્ષેપાચ શ્રી મહાવીરત એકોનવિં-
શતિતમં શ્રીચન્દ્રસૂરિં વદન્તિ । તદિહ ન વિવક્ષિતં તીર્થકૃતઃ કસ્યાપિ
પટ્ટધરત્વાભાવાત્ । યુગલત્રયે ચૈકૈકસ્યૈવ સંતાનસ્ય પ્રવર્તનાત્ । તસ્માત્
શ્રીસુધર્મોસ્વામિતઃ શ્રી સર્વદેવસૂરિઃ ષટ્તૃંશત્તમ પટ્ટધર इति बोध्यं । કેચિત્
શ્રી પ્રદ્યુમ્નસૂરિસુપધાનપ્રકરણપ્રણેતૃશ્રીમાનદેવસૂરિં ચ પટ્ટધરતયા ન મન્યન્ત્ ।
તદભિપ્રાયેણ ચતુસ્તૃંશત્તમ इति ॥

આ ઉપરાંત નીચેનાં શ્લોકો પણ (મુનિસુન્દરસૂરિએ સ. ૧૪૬૬
માં ખનાવેલી ગુર્વાવલિમાંથી) ટાંક્યા છે.

ચરિત્રશુદ્ધિ વિધિવજ્જનાગમાત્ વિધાય મવ્યાનમિતઃ પ્રબોધયત્ ।

ચકાર જૈનેશ્વરશાસનોજ્ઞર્તિ યઃ શિષ્યલબ્ધ્યાભિર્નવો નુ ગૌતમઃ ॥ ૧

૩૫ ડું ખરતર પટ્ટાવલી પ્રમાણે ઉદ્યોતનના એક શિષ્ય વર્ધમાન સં.
૧૦૮૮ માં સ્વર્ગસ્થ થયા. તે સાલ ખરી હોય તો સર્વદેવને સૂરિપદ આપ-
વાની સાલ મોડી લેઈએ.

નૃપાદશાગ્રે શરદાં સહસ્રે ૧૦૧૦, યો રામસૈન્યાહ્નપુરે ચકાર ।

નામેયચૈત્યેઽષ્ટમતીર્થરાજવિમ્બપ્રતિષ્ઠાં વિધિવત્સદર્ચ્યઃ ॥ ૨

ચન્દ્રાવતી† ભૂપતિનેત્રકલ્પં શ્રી કુંકુળં મન્ત્રિણમુચ્ચ ઋદ્ધિં ।

નિર્માપિતોત્તુંગવિશાલાચૈત્યં, યોઽદીક્ષયચ્છુદ્ધગિરા પ્રવોદ્ય ॥ ૩

—સં. ૧૪૬૬ ની મુનિસુન્દરની શુર્વાવલીમાંથી.

સંવત્ ૧૦૨૯ માં ધનપાલે દેશી નામમાલા રચી. ‡

સં. ૧૦૯૬ માં શાન્તિસૂરિ (થારાપદગચ્છના, વાદિવેતાલ) સ્વર્ગ પામ્યા તેમણે ઉત્તરાધ્યયનસૂત્રપર ટીકા રચી છે. (જુઓ પ્રભાવક ચરિત્ર શૃંગ ૧૬).

૩૭ દેવ અપરનામ રૂપશ્રી,

૩૮ સર્વદેવ.

૩૯ યશોભદ્ર અને નેમિચંદ્ર (ગુરુબ્રાતાઓ)

સંવત્ ૧૧૩૫ માં (ખીખાઓ ૧૧૩૯ કહે છે) નવ અંગપર વૃત્તિઓ રચનાર અભાયદેવસૂરિ દેવલોક પામ્યા.

તથા કૂર્ચપુરગચ્છીયચૈત્યવાસિજિનેશ્વર સૂરિશિષ્યો જિનવલ્લભશ્ચિત્રકૂટે ષષ્ટકલ્યાણકપ્રરૂપણયા વિધિસંઘો વિધિધર્મે રૂપાદિ નામ્ના નિજમતં પ્રરૂપ્ય પ્રવચનવાહ્યો જાતઃ । સા ચ પ્રરૂપણા વિ. ૧૧૪૫ તથા ૧૧૫૦ વર્ષે સંભાવ્યતે ॥

(ખરતર-પદ્માવલિ નં. ૪૩ માં સરખાવો)

૪૦ મુનિચંદ્ર—તેમના ગુરુ, નેમિચંદ્રના ગુરુબ્રાતા વિનયચંદ્ર હતા. આ સંબંધી નીચેના શ્લોકો (મુનિસુન્દરની શુર્વાવલિમાંથી ૬૬-૬૯ અને ૭૨) ટાંક્યા છે.

૩૬ † સંપ્રતિ સીમપલી.

‡ પ્રભાવકચરિત્ર ૧૭, ૧૯૪.

સર્વજ્ઞ પુરતસ્તત્રોપવિરય સ્તુતિમાદધો,

જય જંતુકપ્પેત્યાદિ ગાથા પંચાશતમિમાં ॥

આમાં પ્રાકૃત શબ્દો છે તે ઋષભ પંચાશિકાના આદ્ય શબ્દો છે.

सौवीरपायीति तदेकवारिपानाद्विधिज्ञो विरुदं वभार ।
जिनागमाम्भोनिधिधैतबुद्धिर्यः शुद्धचारित्रिपलब्धरेख ॥ १
संविग्नमौलिर्विकृतीः समस्तास्तत्याज देहेऽप्यममः सदा यः ।
विद्वद्विनेयालिवृतः प्रभावप्रभागुणौघैः किलगौतमाभः ॥ २
हरिभद्रसूरिरचिताः श्रीमदनेकान्तजयपताकाद्याः ।
ग्रन्थनगा विबुधानामप्यधुना दुर्गमा येऽत्र ॥ ३
सत्पञ्जिकादिपद्याविरचनया भगवता कृता येन ।
मन्दधियामपि सुगमास्ते सर्वे विश्वहितबुद्ध्या ॥ ४
अष्टहृयेष्ट १११८ मितेऽब्दे विक्रमकालादिवं गतो भगवान् ।
श्रीमुनीचन्द्रमुनीन्द्रो ददातु भद्राणि संघाय ॥ ५

श्री मुनिचन्द्रसूरिगुरुभ्राता चन्द्रप्रभाचार्य. संविग्नत्वादिगुणगरिष्ठेषु
श्रीमुनिचन्द्रसूरिषु बहुमानपरायणस्य कस्यचिन्महर्द्धिकश्राद्धस्य जिनबिम्ब-
प्रतिष्ठासहसि श्रीमुनिचन्द्रसूरिमहिमानं दृष्ट्वा मात्सर्यात् श्राद्धप्रतिष्ठां व्यव-
स्थाप्य मतमेदकरणाय पूर्णिमापाक्षिकं प्ररूपयन् संघेन निवारितोऽपि श्राद्ध-
प्रतिष्ठा पूर्णिमापाक्षिकं चेत्युभयमप्यनादिसिद्धं त्वं प्ररूपयेति मम स्वप्ने
'पद्मावत्योक्तमित्यसद्भाषणपुरस्सरं स्वामिनिवेशमत्यजन् श्री संघेन वहि-
ष्कृतः । ततो वि. ११९५ वर्षे पौर्णिमीयक्रमतोत्पत्तिः तत्प्रतिबोधाय च
श्री मुनिचन्द्रसूरिभिः पाक्षिकसप्ततिका कृतेति ॥

मुनियंके पोतानां सगां आनन्दसूरिअने णीज्जओने धर्मदीक्षा आपी.

मुनियंरना ओकं शिष्य देवसूरिने। द्विगंयर कुमुदयद्राचार्य साथे
अणुदिलपुर पट्टणना राम जयसिंहदेव (जेतुं अपर नाम सिद्धराज
छे राज्ञ्य सं. ११५०-११८८ सुधी; समक्ष पाद सं. ११८१ मां थयो ओम.

चन्द्राष्टशिव वर्षेऽत्र वैशाखे पूर्णिमादिने ।

आहूतौ वादिशालायां तौ वादिप्रतिवादिनौ ॥

—આ શ્લોકમાં તે વિષે કહેલ છે) સભામાં વાદ થતાં જીત મેળવી આથી તે શહેરમાં દિગંબરોના પ્રવેશનો અટકાવ થયો. સં. ૧૨૦૪ માં દેવસૂરિએ ફલવધિ (ફલોધી ભા. ક) ગ્રામમાં ચૈત્ય બંધાવ્યું. (તત્તીર્થ સંપ્રત્યપિ પ્રસિદ્ધ) અને આરાસણમાં નેમિનાથ પ્રતિષ્ઠા કરી. તેમણે સ્વાદવાદ રત્નાકર નામનો એક પ્રમાણુ ગ્રંથ રચ્યો કે જેમાંથી ચતુર્વિંશતિસૂરિ શાખા જન્મ પામી. દેવસૂરિનો જન્મ સં. ૧૧૪૩, દીક્ષા ૧૧૫૨, સૂરિપદ ૧૧૭૪, સ્વર્ગ ૧૨૨૬ ના શ્રાવણ વદિ ૭ ગુરૂ. §

આજ સમયે દેવચંદ્રસૂરિના શિષ્ય હેમચંદ્રસૂરિ વિદ્યમાન હતા તેમણે કુમારપાલને જૈન બનાવ્યા હતા. તેમણે ત્રણ કોટિગ્રંથો (ગાથા પ્રમાણુ) રચ્યા છે. જન્મ સવત્ ૧૧૪૫ ના કાર્તિક શુદ્ધ ૧૫, દીક્ષા ૧૧૫૦ માં, સૂરિપદ ૧૧૬૬ માં અને સ્વર્ગ ૧૨૨૬+

૪૧ અજિતદેવ.

તત્સમયે વિ. ૧૨૦૧ વર્ષે જિનદત્તેન જિનવલ્લભવ્યવસ્થાપિતં વિધિ-સંઘમેવ (સરખાવો ખરતર પટ્ટા. નં. ૪૩, ૪૪) શરણીકૃત્ય તદ્વદ્યે

૪૦ § સરખાવો પ્રભાવક ચરિત્ર ૨૧, ૨૮૭.

શિખિવેદશિવે જન્મ દીક્ષા, યુગ્મશરેશ્વરે ।

વેદાશ્ચ શંકરે વર્ષે સૂરિત્વમભવત્રમોઃ ॥

રસયુગ્મરવૌ, વર્ષે શ્રાવણે માસિ સંગતે ।

કૃષ્ણપક્ષસ્વ સપ્તમ્યામપરાહે ગુરોર્દિને ॥

મર્ત્યલોકસ્થિતં લોકં પ્રતિવોદ્ય પુરંદર— ।

વોધકા ઇવ તે જગ્મુર્દિવં શ્રીદેવસૂરયઃ ॥

૪૦ + સરખાવો પ્રભાવક ચ. ૨૨ પૃ. ૮૫૧.

શરવેદેશ્વરે વર્ષે કાર્તિકે પૂર્ણિમાનિશિ ।

જન્માભવત્રમોવ્યોમવાણશંભૌ વ્રતં તથા ॥

રસપદ્મીશ્વરે સૂરિપ્રતિષ્ઠા સમજાયત ।

નન્દદ્વયરવૌ વર્ષેઽવસાનમભવત્રમોઃ ॥

મિથ્યાદક્ ચામુણ્ડારાધિતા । તતો વિધિસંઘસ્યેવ ચામુણ્ડિક ઇતિ । નામ તથા પત્તનેX સ્ત્રીજિનપૂજોત્થાપનન સંઘતાડનમયાદુષ્ટ્રવાહના જાવલપુર ગતઃ । તતો લોકે સ એવૌષ્ટ્રિક ઇત્યુક્તન્નામ શ્રવણાજ્ઞાતક્રોધેન સરોષં માષમાણઃ સ્વરતરપ્રકૃતિકત્વાજ્ઞાતઃ । સ્વરતર ઇત્યાખ્યાસ્યાતઃ (સરખાવે ખરતર પદાવલિ નં. ૪૦).

વારસવાસસણ્ણ વિક્કમકાલાઽ જલહિઅહિણ્ણં ।

જિણવલ્લહકોહાઓ કુચ્ચયરગણાઽ સ્વરહરયા ॥ ૧ ॥

ઇતિ વૃદ્ધસંપ્રદાયગાથાયાં જિનવલ્લભાત્સ્વરતરોત્પત્તિરુક્તા । તન્ન જિન-વલ્લભસ્થાપિતો વિધિસંઘ એવ જિનદત્તદૌષ્ટ્રિકસ્વરતરાદિખ્યાતિમાક્ । વિધિ-સંઘસ્ય તુ મૂલં જિનવલ્લભ એવેત્યભિપ્રાયેણોક્તં બોધ્યં ॥

તથા વિ० ૧૨૧૩ વર્ષે વિઝળપગ્રામે પૌર્ણિમીયકૈકાક્ષનરસિહોપા-ધ્યાયનાઠીશ્રાવિકાભ્યામાશ્ચલિકમતોત્પત્તિઃ ।

વિ० ૧૨૩૬ વર્ષે પૌર્ણિમીયકનરસિંહસૂરિતઃ સાર્ધપૌર્ણિમીયકોત્પત્તિઃ ।

વિ० ૧૨૫૦ વર્ષે પૌર્ણિમીયાશ્ચલિકમતનિર્ગતાભ્યા દેવમદ્રશીલગુણાભ્યાં શ્રીશત્રુંજયપરિસરે આગમિકમતોત્પત્તિઃ । યદુક્તં ।

હું નન્દેન્દ્રિયરુદ્રકાલ ૧૧૫૯ જનિતઃ પક્ષોઽસ્તિરાકાંકિતો । વેદા-આરુણકાલ ૧૨૦૪ ઔષ્ટ્રિકમવો વિશ્વાર્કકાલો ૧૨૧૩ઽશ્વલઃ । ષટ્ટ્રય્ય-કૈષુ ૧૨૩૬ ચ સાર્ધપૌર્ણિમ ઇતિ વ્યોમેન્દ્રિયાર્કે ૧૨૫૦ પુનઃ । કાલે ત્રિસ્તુતિકઃ કલૌ જિનમતે જાતા. સ્વકીયાગ્રહાત્ ॥ ?

નોંદ—(ખીજ ગચ્છ એટલે તપગચ્છની પદાવલિનો પાઠ એમ છે. કે કાલે ત્રિસ્તુતિકોઽક્ષમંગલરવૌ ૧૨૮૫ મોઘક્રિયાસ્તાપસાઃ ॥ આ પાંચ ગચ્છ માટે વેશર જુઓ પૃષ્ઠ ૮૦૨-૮૦૭).

૪૨ વિજયસિંહ—તેમણે વિવેકમંજરી (વૃત્તિ) સંશોધી.*

* ૪૧ * એટલે અણહિલપુર પાઠણમાં.

૪૨ * આમ ૬૦ ધર્મસાગર કહે છે, પણ આ પ્રાંતિયુક્ત છે. આસડ કવિએ પ્રાયઃ સં. ૧૨૪૮ માં વિવેકમંજરી રચી, અને તેના પર વૃત્તિ રચનાર બાલયદ્રસૂરિ મંત્રી વસ્તુપાલના સમકાલીન સં. તેરમી સદીના.

૪૩ સોમપ્રભ અને મણિરત્ન.

૪૪ જગચ્છન્દ્ર-તપાગચ્છના પ્રસિદ્ધ સ્થાપક.

ક્રિયાશિથિલમુનિસમુદાયં જ્ઞાત્વા ગુર્વાજ્ઞયા વૈરાગ્યરસૈકસમુદ્રં ચૈત્રગ-
ચ્છીય શ્રીદેવમદ્રોપાધ્યાયં સહાયમાદાય ક્રિયાયામૌઘ્યાદ્ હીરલાજગચ્છન્દ્ર
સૂરિ રિતિ ख्यातिभाग् वभूव । केचित्तु आघाटपुरे द्वात्रिंशता दिगम्ब-
राचार्यैः सह विवादं कुर्वन् हीरकवदमेधो जात इति राज्ञा हीरलाजगच्छन्द्र-
सूरिरिति भणित इत्याहुः । तथा यावज्जीवमाचाम्लतपोऽमिग्रही द्वादशवर्षे
तपाविरुदमाप्तवान् । ततः षष्ठं नाम वि. १२८५ वर्षे तपा इति प्रसिद्धं ।
तथा च निर्ग्रन्थ १ कौटिक २ चन्द्र ३ वनवासि ४ बृहद्गच्छ ५ तपा
६ इति षण्णां नाम्नां प्रवृत्तिहेतव आचार्याः क्रमेण श्री सुधर्म स्वामि १
श्री सुस्थित २ श्री चन्द्र ३ श्री सामन्तभद्र ४ श्री सर्वदेव ५ श्री
जगच्चन्द्र ६ नामानः षट् सूरयः ॥ वे० २२तुं पृ. ८०५ गृ० ७०.

૪૫ દેવેન્દ્ર.

આ સમયે વિજયચ્છન્દ્ર વિધમાન હતા તેઓ વસ્તુપાલના ગૃહમાં
લેખ્યકર્મ કરનાર મંત્રિ હતા. એમને સૂરિપદ જગચ્છન્દ્રે આપ્યું.

લોકૈશ્વ વૃદ્ધશાલાયાં સ્થિતત્વાત્ શ્રીવિજયચ્છન્દ્રસમુદાયો વૃદ્ધશાલિક
इत्युक्तः । तथा लघुशालायां स्थितत्वात् श्री देवेन्द्रसूरिमिश्रितसमुद्रायस्य
लघुशालिक इति ख्यातिः । यथा पौर्णिमीयकमतोत्पत्त्यनन्तरं तत्प्रतिपक्ष-
भूतस्य तीर्थस्य चतुर्दशीयक इति नाम ॥

સં. ૧૩૦૨ માં દેવેન્દ્ર ઉજ્જયિનિના મહેલ્ય જિનચંદ્રના બે
પુત્રો નામે વીરધવલ અને ભીમસિંહને જૈનદીક્ષા આપી અને સં.
૧૩૨૩ માં (ક્વચિત્ ૧૩૦૪ માં) વીરધવલનું વિદ્યાનન્દસૂરિ નામ

ઉત્તરાર્ધમાં વિધમાન હતા. એટલે એ સદીના પ્રારંભમાં વિધમાન આ વિ-
જયસિંહ સૂરિ, તેના સ્વર્ગવાસ પછી ત્યાંથી એ ગ્રંથનું શોધન ન
કરી શકે એ સ્વાભાવિક છે. આલચંદ્રસૂરિએ પોતાની વૃત્તિના સંશોધક
તરીકે પોતાના સમકાલીન મોર્ગેન્દ્રગચ્છીય વિજયસેનનો નિર્દેશ કરેલ છે.
'સિદ્ધશન અને જૈનો' એ નામનો પંડિત આલચંદ્રનો લેખ.

આપી સૂરિપદ આપ્યું; અને ભીમસિંહનું ધર્મકીર્તિ નામ આપી ઉપાધ્યાયપદ આપ્યું. વિદ્યાનન્દે વ્યાકરણ બનાવ્યું. કહ્યું છે કે:—

વિદ્યાનન્દાભિધં येन कृतं व्याकरणं नवं ।

भाति सर्वोत्तमं स्वल्पसूत्रं बहुर्थसंग्रहं ॥

—મુનિસુંદરની ગુર્વાવલિમાંથી શ્લોક ૧૭૧.

દેવેન્દ્રે નીચલા ગ્રંથો રચ્યા:—

શ્રાદ્ધ દિનકૃત્ય સૂત્રવૃત્તિ ૨, નવ્યકર્મ ગ્રંથ પચકસૂત્રવૃત્તિ ૨, સિદ્ધપંચાશિકા સૂત્રવૃત્તિ ૧, ધર્મરત્નવૃત્તિ ૧, સુદર્શનાચરિત્રમ્ ૧, ત્રીણિ ભાષ્યાણિ-ત્રણ ભાષ્ય ૩, સિરિ ઉસહવદ્ધમાણપ્રભૃતિસ્તવાદયઃ કેચિત્તુ શ્રાવકદિનકૃત્યસૂત્રં ચિરન્તનાચાર્યાન્તરકૃતમિત્યાહુઃ ॥

દેવેન્દ્રનું સ્વર્ગગમન માલવામાં સ. ૧૩૨૭ માં થયું, અને તેમના નીમાયલા ઉત્તરાધિકારી વિદ્યાનદસૂરિનું વિદ્યાપુરમાં તેને ૧૩ મે દિવસે થયું, તેથી વિદ્યાનંદના ભાગ્ય ધર્મકીર્તિ ઉપાધ્યાયે ધર્મગ્રંથોનું નામ ધરી સૂરિપદ લીધું.

૪૬ ધર્મઘોષ.

અહીં સાધુ પૃથ્વીધર અને તેના પુત્ર ઝાંઝણની કથા કહી છે. ધર્મઘોષના ગ્રંથો નીચે પ્રમાણે છે:—

સંધ્યાચારાખ્ય ભાષ્યવૃત્તિ, સુઅધર્મેતિ રતવં, કાયરિયતિ અને ભવસ્થિતિ પર સ્તવનો, ચતુર્વિંશતિ જિન સ્તવ ૨૪, શાસ્તાશર્મેતિ નામનું આદિસ્તોત્ર, દેવેન્દ્રેરનિશમ્ નામનું શ્લેષસ્તોત્ર, યુયં યુવા ધૃતિ શ્લેષસ્તુતયઃ, જય વૃષભેતિ આદિસ્તુત્યાદયઃ. તેમનું સ્વર્ગગમન સં. ૧૩૫૭માં થયું.

૪૭ સોમપ્રભ. જન્મ, સં. ૧૩૧૦, તત ૧૩૨૧, સૂરિપદ ૧૩૩૨ અને સ્વર્ગવાસ ૧૩૭૩.

તેમના ગ્રંથો નીચે પ્રમાણે છે:—

નમિઝ્ઞ મળે एवं इत्यादि आराधनामूत्रं, સવિસ્તર-યતિર્જાતકવ્ય-સૂત્રં, યત્રાણિલેત્યાદિ ૨૮ સ્તુતયઃ, જિનેન યેનેતિ સ્તુતયઃ, ઔગચ્છમે ત્યાદયઃ ।

તેમણે પોતાના શિષ્ય વિમલપ્રભને સૂરિપદ સં. ૧૩૫૭ માં આપ્યું, અને તે શિષ્ય સ્વર્ગસ્થ થવાથી તેમના શિષ્યો—પરમાનંદ અને સોમતિલકને સૂરિપદ આપ્યાં. સોમતિલક તેમની પાટે બેઠા.

૪૮ સોમતિલક. જન્મ સં. ૧૩૫૫ માધ, દીક્ષા ૧૩૬૯, સૂરિપદ ૧૩૭૩, સ્વર્ગ ૧૪૨૪.

રચેલા ગ્રંથો:—

વૃહચ્ચક્ષેત્રસમાસસૂત્રમ્, સત્તરિસયઠાણમ્, યત્રાશિલ-જયવૃષમ-શાસ્તાર્શમ-વૃત્તયઃ, શ્રીતીર્થરાજચતુર્થા સ્તુતિઃ તદ્વૃત્તિશ્ચઃ, શુભમાવાનતઃ શ્રીમદ્વીરં સ્તુવે इत्यादि कमलबन्धस्तव, शिवशिरसि० श्री नाभिसंभव० श्रीशैवेय इत्यादिनि बहूणि स्तवनानि ॥

તેમણે અતુકમે પદ્મતિલકને, અન્દ્રશેખરને, જયાનન્દને અને દેવ-સુન્દરને સૂરિપદ આપ્યાં.

પદ્મતિલક એક વર્ષ પછી સ્વર્ગ પામ્યા.

અન્દ્રશેખરનો જન્મ સં. ૧૩૭૩, વ્રત ૧૩૮૫, સૂરિપદ સં. ૧૩૯૩, (મુનિસુંદરની ગુર્જાવસિ પ્રમાણે), સ્વર્ગગમન સં. ૧૪૨૩ અને અન્દ્રશેખરના રચેલા ગ્રંથો:—

ઉષિતમોજનકથા (=વાસિક મોજ્ય કથાનક), ચવરાજર્ષિકથા, શ્રીમત્સંમનકહારવન્ધાદિસ્તવનાનિ (શત્રુંજય રૈવતસ્તુતિ).

જયાનન્દ. જન્મ સં. ૧૩૮૦. વ્રત ધારા (નગરી)માં ૧૩૯૨ ના આષાઢ શુદ્ધ ૭ શુક્રે. સૂરિપદ અણહિલપુર પાટણમાં સં. ૧૪૨૦ વૈશાખ શુદ્ધ ૧૦, સ્વર્ગગમન સં. ૧૪૪૧. તેમના રચેલા ગ્રંથો:—

સ્થૂલમદ્રચરિત્ર, દેવા.પ્રમો યં પ્રમૃતીનિ સ્તવનાનિ.

૪૯ દેવસુંદર. જન્મ સં. ૧૩૯૬, વ્રત ૧૪૦૪ મહેશ્વર ગ્રામમાં, સૂરિપદ અણહિલપુર પત્તનમાં ૧૪૨૦; તેમને પાંચ શિષ્ય હતા:—સાનસાગર, કુલમંડન, ગુણરત્ન, સાધુરત્ન અને સોમસુંદર.

૪૯ દેવસુંદરસૂરિનો પ્રતિષ્ઠા લેખ મળે છે. સં. ૧૪૫૮ નો ના. ર. ૧૪૬૬ ખુ. ૧. ગુણરત્નનો સં. ૧૪૬૬ ખુ. ૧

જ્ઞાનસાગર—જન્મ સં. ૧૪૦૫, દીક્ષા ૧૪૧૭, સૂરિપદ ૧૪૪૧, સ્વર્ગ ૧૪૬૦. તેમના રચેલા ગ્રંથો:—આવશ્યક, ઓધનિર્ધુક્તિ અને બીજા ગ્રંથો ઉપર અવચ્છિન્નિઓ, શ્રીમુનિસુવ્રતસ્તવ, ધનૌધનવખંડ-પાર્શ્વનાથસ્તવ ઇત્યાદિ.

કુલમંડન—જન્મ સં. ૧૪૦૯, વ્રત ૧૪૧૭, સૂરિપદ ૧૪૪૨, સ્વર્ગ ૧૪૫૫ ના ચૈત્રમાં. તેમના રચેલા ગ્રંથો:—

સિદ્ધાન્તાલાપકોદ્ધાર, વિશ્વશ્રીધરેત્યાદ્યષ્ટાદશારચક્રવન્ધસ્તવ, ગરિયો હારવન્ધસ્તવ-વગેરે. તથા વિચારામૃતસંગ્રહ સં. ૧૪૪૩.

ગુણુરત્ન—તેમના રચેલા ગ્રંથો:—કિયારત્નસમુચ્ચય, ષઢ્ઢર્શન-સમુચ્ચય વૃહદ્વૃત્તિ, લઘુક્ષેત્રસમાસ અવચ્છૂર્ણિ વગેરે.

સાધુરત્ન—તેમણે યતિજીતકદંપ પર વૃત્તિ સં. ૧૪૫૬ (નં. ૪૭ સરખાવો) ઇત્યાદિ ગ્રંથો રચ્યા.

૫૦ સોમસુન્દર—જન્મ સં. ૧૪૩૦ માધ વદિ ૧૪ શુક્રે, વ્રત ૧૪૩૭, વાયકપદ ૧૪૫૦, સૂરિપદ, ૧૪૫૭, સ્વર્ગ ૧૪૯૯. ૧૪૯૬ માં રાણપુર પ્રતિષ્ઠા. ભાવનગર શિલાલેખો પૃ. ૧૧૩, ૧૧૭.

તેમણે રચેલા ગ્રંથો:—યોગશાસ્ત્ર-ઉપદેશમાલા-પડાવશ્યક-નવ-તત્ત્વ ઇત્યાદિ ઉપર બાલાવખોધ કર્યા. તેમના શિષ્યો ૧ મુનિસુન્દર, ૨ જયસુન્દર, (બીજા જયચંદ્ર કહે છે. આ સમયે પ્રખ્યાત ક્ષેત્રમંડર વિદ્યમાન હતા. તેઓ સંભવિત રીતે સિંહાસન દ્વાત્રિશિકાની જૈન

૫૦ સોમસુન્દર સૂરિના પ્રતિષ્ઠાલેખો પુષ્કળ મળે છે સં. ૧૪૭૫-૮૫-૯૬-૯૯-ના. ૧; ૧૪૮૨-૮૪-૮૫-૮૭-૮૮-૮૯-૯૧-૯૨-૯૪ ના. ૨; ૧૪૪૯-૭૨-૭૪-૭૮-૭૯-૮૧-૮૨-૮૩-૮૪-૮૫-૮૬-૮૭-૮૮-૮૯-૯૦-૯૧-૯૩--૯૪-૯૫-૯૬-૯૮ છુ ૧, ૧૪૭૧-૭૪-૭૯-૮૦-૮૫-૮૬-૮૭-૮૮-૮૯-૯૦-૯૧-૯૩ છુ ૨; ૧૪૮૫-૧૪૯૬ (રાણપુર) જિ. ૨.

જયચંદ્રના પ્રતિષ્ઠાલેખો સં. ૧૫૦૩-૦૪-૦૫ છુ. ૧, ૧૪૯૬-૧૫૦૨-૦૩-૦૪-૦૫-૦૬ છુ. ૨, ૧૫૦૩-૦૪ ના. ૧, ૨.

સુવત્સુન્દર—પ્રતિષ્ઠાલેખ સં. ૧૪૮૩ ના. ૧.

પદ્ધતિની વાર્તાના કર્તા હતા.) ૩ ભુવનસુંદર અને ૪ જિનસુંદર; જયસુંદરનું કૃષ્ણ સરસ્વતિ ખિરદ હતું. જિનસુંદર દીપાલિકા કલ્પના કર્તા હતા.

(ખીજાઓ એમ આપે છે કે જ્ઞાનસાગર ૫૦ મા, કુલમંડન ૫૧ મા, અને સોમસુંદર ૫૨ મા પદ્ધતિ છે).

૫૧ મુનિસુંદર—(ખિરદ કાલિસરસ્વતિ-સ્થામસરસ્વતી) જન્મ સં. ૧૪૩૬, વ્રત ૧૪૪૩, વાચકપદ ૧૪૬૬, સૂરિપદ ૧૪૭૮, સ્વર્ગ ૧૫૦૩ કાર્તિક સુદિ ૧. તેમણે નીચેના ગ્રંથો રચ્યા છે:—

ઉપદેશ રત્નાકર, સંતિકરં ઇતિ સમહિમશાન્તિસ્તવ, ગુર્વાવલિ. (સં. ૧૪૬૬માં એક વ્રત પ્રમાણે) ઇત્યાદિ.

૫૨ રત્નશેખર—(ખિરદ ખાલ સરસ્વતિ), જન્મ સં. ૧૪૫૭ (અર્થાત્ ૧૪૫૨), વ્રત ૧૪૬૩, પડિતપદ ૧૪૮૩, વાચકપદ ૧૪૯૩, સૂરિપદ ૧૫૦૨. સ્વર્ગવાસ ૧૫૧૭ પૌષ વદિ ૬.

તેમણે રચેલા ગ્રંથો—શ્રાદ્ધપ્રતિક્રમણવૃત્તિ (મં. ૧૪૯૬) શ્રાદ્ધ-વિધિસવૃત્તિ (સં. ૧૫૦૬) આચારપ્રદીપ (સં. ૧૫૧૬) (તથા લઘુ-ક્ષેત્રસમાસ વગેરે)

૫૧. મુનિસુંદરના પ્રતિષ્ઠાલેખો સં. ૧૫૦૧ ના. ૧, ૧૪૮૮-૧૫૦૦-૦૧ ના. ૨; ૧૪૯૭-૯૯-૧૫૦૦-૦૧ યુ. ૧, ૧૪૮૯-૯૯-૧૫૦૧ યુ. ૨.

૫૨. રત્નશેખર-સ્તંભતીર્થે બાળી નામના ભટ્ટે બાલ્યવયમાં બાલસર-સ્વતી એવું નામ આ સૂરિને આપ્યું. ૧૧ વર્ષે યુગપ્રધાન પદવી રાખી. (લ પૌ. પદ્ધતિ) તેમણે જેને નામે લક્ષ્મીસાગરસૂરિ અને સોમદેવસૂરિને આચાર્યપદવી આપેલી હતી. રત્નશેખરને ઉપાધ્યાય પદ દેવગિરિવાસી મહા-દેવ દેવલાડા (મેલાડ) માં કરેલા ઉત્સવપૂર્વક સોમસુંદરસૂરિએ આપ્યું હતું (જુઓ સોમસૌમાન્ય કાવ્ય)

તેમના પ્રતિષ્ઠાલેખો સં. ૧૫૦૬-૦૭-૦૮-૦૯-૧૦-૧૧-૧૨-૧૩-૧૪-૧૫-૧૬ યુ. ૧, ૧૫૦૬-૦૭-૦૮-૦૯-૧૦-૧૧-૧૨-૧૩-૧૫-૧૭ યુ. ૨, સં. ૧૫૦૭-૧૦-૧૨-૧૩-૧૪-૧૫-૧૬ ના. ૧; સં. ૧૫૦૨-૦૪-૦૬-૦૭-૦૮-૦૯-૧૦-૧૧-૧૨-૧૩-૧૬-૧૭ ના. ૨, ૧૫૦૮-૧૩ જિ. ૨.

સં. ૧૫૦૮માં લુંકા અથવા લુંપાકમત, લેખક લુંકાએ સ્થાપ્યો, અને આ મતમાંથી 'વેશધરો' ઉત્પન્ન થયા. સં. ૧૫૩૩.

૫૩ લક્ષ્મીસાગર—જન્મ સં. ૧૪૬૪ ભાદ્રં વદિ ૨, દીક્ષા ૧૪૭૦, પંચાસપદ ૧૪૯૬, વાયકપદ ૧૫૦૧, સૂરિપદ ૧૫૦૮, ગચ્છનાયકપદ. ૧૫૧૭.

૫૩. લક્ષ્મીસાગર—મુડસ્થલમાં મુનિસુંદરસૂરિએ આપેલ વાયકપદ, પેથાપુરમાં પદસ્થાપના. વિઠાપુર લાટાપલ્લિમાં પદાનિ (પદસ્થાપના). સાહ નગરાજે પદમહોત્સવ કર્યો સં. ૧૫૧૮ માં યુગપ્રધાન પદવી લાટાપલ્લી (લાટોલ) માં સંધવી મહાદેવે (જુઓ દેવકુલપાટક પૃ. ૮, તથા ગુરુગુણરત્નાકર કાવ્ય સર્ગ ૩ શ્લો. ૫-૭) કરેલા મોટા ઉત્સાહપૂર્વક આ સૂરિએ સુધાનંદન અને હેમહંસને વાચનાચાર્યની અને ચૂલા ગણિની સાધ્વીને મહત્તરની પદવી આપી હતી. લ. પૌ. પદ્મવલીમાં લખ્યું છે કે તે મહાદેવના ઉત્સવપૂર્વક બેને ઉપાધ્યાયની અને ૧૧ ને આચાર્ય પદવી આપી હતી. ગિરિપુર (હુગરપુર) માં શાહ સાલ્હાકે પ્રતિમા ત્રણ કરાવી તે પ્રતિષ્ઠિત કરી તેમાં એક ગભારાપાર્શ્વનો પ્રાસાદ હતો. (પાર્શ્વપ્રભુના મંદિરનો ઉદ્ધાર સાલ્હાકે કર્યો એ સં. ૧૫૨૫ ના આંતરીના શાંતિનાથ મંદિરની પ્રશસ્તિમાંથી જણાય છે—ઓઝાજી). મંડપ (હુગ) માં સં. ચાંદાકે ૭૨ દેવાલય ૩૬ પૂજોપકરાઢય ૨૪ પદ કરાવ્યા તેમાં પ્રતિષ્ઠા કરી સુમતિસાધુને સૂરિપદ આપ્યું, તેનો ઉત્સવ મંડપના સં. સૂરા અને વીરાએ કર્યો. ઉબરહટ્ટમાં ૨૪ પદપ્રતિષ્ઠા કરી શુભરતને સૂરિપદ આપ્યું—પત્તનમાં દેવગિરિના સંધવી નગરાજ અને ધનરાજના કરેલા ઉત્સવપૂર્વક. અમદાવાદના શ્રી સંધમુખ્ય સંધવી ગદાકે અર્જુનમાં પરિકર સહિત ૪૦ અંગુલની પ્રતિમા કરાવી ખીન્નઓને સૂરિપદ સીરોહીમાં સં. ખીમાકે આપવાનો ઉત્સવ કર્યો. પેથાપુરમાં ચારને ઉપાધ્યાય પદવી આપી. તેમાં પંડિત ચરણ-પ્રમોદગણિ શિષ્ય પ્રમુખ ૨૪ ને પંડિતપદવી આપી. તે ચરણપ્રમોદગણિએ ઘણા સાધુપરિવારને કલ્પપ્રદાન કર્યું વિશુધ, મહત્તર, પ્રવર્ત્તિનીની પદવી ઘણાને આપી. ૫૦૦ સાધુને દીક્ષા આપી, આમ મહાભાગ્યસૂરિ થયા. (લ. પૌ. પદ્મવલી). પુનઃ માલવદેશમાં ધારનગરે તેમના ઉપદેશથી પ્રાગ્નાટ વૃદ્ધ સં. હર્ષસિંહે સમધડી સુવર્ણ સુકૃતિ પ્રાસાદ અગ્યાર નિખળવ્યા. સં. ૧૫૪૭

૫૪ સુમતિસાધુ.

માં ગુર્જરદેશે ધાનધાર ખંડે (પાલણપુર પાસેના દેશમાં) શ્રીયક્ષની ઉત્પત્તિ થઈ. સૂરિએ ભુતગામે બલદુકે પાંચ પ્રાસાદ પ્રતિષ્ઠયા. સં. ૧૫૩૭ (?) માં હોડોતીદેશે સુમાહલી ગામમાં શ્રી સૂરિનો સ્વર્ગવાસ થયો. સોમદેવસૂરિનો વાગડદેશના વઢિયાર નગરમાં સ્વર્ગવાસ થયો. (વીરવંશાવલી જૈ. સા. સંશોધક ખંડ ૧ પૃ. ૪૬-૫૦)

તેમના પ્રતિષ્ઠા લેખો સં. ૧૫૧૭-૧૬-૨૧-૨૨-૨૩-૨૪-૨૫-૨૭-૨૯-૩૦-૩૨-૩૩-૩૪-૩૫-૩૬-૩૭-૩૮ ના ૧; ૧૫૧૮-૧૬-૨૦-૨૧-૨૨-૨૩-૨૪-૨૫-૨૭-૨૯-૩૦-૩૪-૩૫-૩૬-૪૧-૪૨-૫૦ ના. ૨, ૧૫૧૭-૧૮-૧૯-૨૦-૨૧-૨૨-૨૩-૨૪-૨૫-૨૭-૨૮-૨૯-૩૦-૩૧-૩૨-૩૩-૩૪-૩૫-૩૬-૩૭-૩૮-૪૦-૪૨ યુ. ૧; ૧૫૧૮-૨૧-૨૨-૨૭-૨૮-૨૯-૩૦-૩૧-૪૨-૪૩ યુ. ૨. ૧૫૧૮-૧૫૨૫ જિ. ૨.

તેમણે ૧૧ ને આચાર્યપદ આપેલ તેનાં નામ:—સુધાનંદન, રત્નમંડન, શુભરત્ન, સોમજય-જિનસોમ-જિનહંસ-સુમતિમંદિર-સુમતિસાધુ, ઇંદ્રનંદિ, રાજપ્રિય આદિ.

૫૪. સુમતિસાધુ—જન્મ સં ૧૪૯૪ મેવાડના ભડર (ભવર) માં પિતા ગજપતિશાહ, માતા સંપૂરીદેવી, મૂલનામ નપરાજ. દીક્ષા રત્નશેખરસૂરિ પાસે સં. ૧૫૧૧, દીક્ષાનામ સુમતિસાધુ. લક્ષ્મીસાગરસૂરિએ પંડિતપદ આપ્યું ને તેજ સૂરિએ પછી સં. ૧૫૧૮ માં ઇડરમાં શ્રીપાલ આદિના કરેલા હિત્સવપૂર્વક આચાર્યપદ (ગચ્છનાયકપદ) આપ્યું. સ્વર્ગવાસ (ખમાચૂર ગામમાં) સં. ૧૫૫૧-જુઓ 'સુમતિસાધુસૂરિ વિવાહલો' ઐ. રા. સં. ભાગ ૧.

'વીરવંશાવલી' માં એમ આપ્યું છે કે:—જન્મ અર્ધુદાસને વેલાંગરી નગરે પ્રા. વૃ. નારણગોત્રે શા ટિહુ, સ્ત્રી રૂડી કુળે સં. ૧૪૯૪, દીક્ષા સં. ૧૫૧૧, ગચ્છનાયકપદ ૧૫૧૮ (? ૧૫૩૮ હોય). તેમણે જસલમેર, કૃષ્ણગઢ, અર્ધુદાસન, દેવકપદ્મણુ, ગઢનગર, ખંભાયત, ગંધાર, ઇંડર નગરે જ્ઞાનકોશ ગીતાર્થ પાસે શોધાવ્યા. તેમના ઉપદેશથી માલવદેશે માંડવગઢે પ્રા. વૃ. સરહડીયા ગોત્રે સા સહસ્રાએ અર્ધુદગિરિ ઉપર અચલગઢમાં પાંચલાખ મનુષ્યનો સંઘ લઈ જઈ ઋષભદેવનો ચતુર્મુખ પ્રાસાદ નિખળવી તેમાં ચાર ખિંબ કરાવ્યાં. તેમાં ૮ ખિંબ કાઢસગિયા ને ૪ ખિંબ ચતુર્મુખ પ્રાસાદના.

૫૫ હેમવિમલ.

સં. ૧૫૬૨માં ત્રિસ્તુતિક મતમાંથી કટુક મત જુદો પડ્યો.

સં. ૧૪૫૪ (? ૧૫૪૪)માં સૂરિએ પ્રતિષ્ઠા કરી સં. ૧૫૫૧ માં ખમાશ્વર ગામમાં સ્વર્ગવાસ 'જૈ. સા. સંશોધક ખંડ ૧ અંક ૩ પૃ ૫૧.

‘લ પા. પદ્માવલી’માં જણાવ્યું છે કે:—તેઓ મંડપ (દુર્ગ) ગયા ત્યાં પ્રવેશોત્સવ મહાડંબરથી કરવામાં આવ્યો. ૧૧ શેર સુવર્ણ ને ૨૨ શેર ડાંપાની પ્રતિમાની પ્રતિષ્ઠા કરી. વટપદ્મીમાં સૂરિમંત્ર આરાધી હેમવિમલ-સૂરિને પદ્મધર સ્થાપ્યા તેની પૂર્વે સૂરિપદ્મર ઈદ્રનંદિ તથા કમલકલશને સ્થાપ્યા હતા, પણ તે ગચ્છલેદ કરશે એમ નાણી પોતાના પદ્મર તે પૈકી કોઇને સ્થાપ્યા નહિ ૬૦૦ સાધુને દીક્ષા આપી. ૧૮૦૦ સાધુનો પરિવાર હતો.’

તેમના પ્રતિષ્ઠાલેખો સં ૧૫૪૪-૪૬-૪૭-૪૮ જુ ૧; ૧૫૪૦-૪૬-૪૭ જુ ૨

૫૫ હેમવિમલ-જન્મ મારવાડના વડગામમાં સં ૧૫૨૨ કાર્તિક સુદ ૧૫, પિતા ગંગરાજ, માતા ગંગારાણી, મૂલનામ હાલકુમાર, દીક્ષા લક્ષ્મીસાગરસૂરિ પાસે સં ૧૫૩૮, દીક્ષાનામ હેમધર્મ, આચાર્યપદ પંચલાસ (ચૂનરાત)માં શ્રીમાલી પાતુએ (પાતાકે) કેરેલા ઉત્સવપૂર્વક સુમતિસૂરિએ આપ્યું સં. ૧૫૪૮, સૂરિનામ હેમવિમલ, કિયોદ્ધાર સં ૧૫૫૬, પછી ઈરવાસી કોઠારી સાયર અને શ્રીપાલે તેમનો ગચ્છનાયક તરીકે પદમહોત્સવ કર્યો કે જેમાં ત્યાંના રાજા રાયલાણે ભાગ લીધો હતો. સ્વર્ગવાસ સં. ૧૫૬૮-એ રા સં ૩ પૃ. ૮૦ આ સ્વર્ગવાસનો સંવત્ ૧૫૬૮ ખોટો છે ને તે સં. ૧૫૮૩ (માત્ર ૧૫૮૪) નેધએ વીરવંશાવલીમાં ૧૫૬૮ જ ભૂલથી છપાયો લાગે છે તે પરથીજ આ એં ૨૧ સંગ્રહકારની ભૂલ થયેલી

‘વીરવંશાવલી’માં વિરોધ આપ્યું છે કે ‘સં ૧૫૫૫ વર્ષે ગુર્જરાતે વઢિયાર ખડે પંચાસરા નગરઈ શ્રીમાલી વ. સં. પાતઈ સૂરી પદોત્સવ કીધો.’

તેમના શિષ્ય હર્ષકૃલે સં, ૧૫૮૩માં સુચગડાંગ દીપિકા રચી

તેમના પ્રતિષ્ઠા લેખો સ. ૧૫૪૧-૪૬-૪૭-૪૮-૫૧-૫૨-૫૩-૫૪-૫૫-૫૬-૫૭-૫૮-૬૧-૬૩-૬૪-૬૭-૭૧-૭૨-૭૬-૭૭-૭૮-૮૧-૮૪ જુ. ૧; ૧૫૫૧-૫૩-૫૫-૫૬-૬૩-૬૫-૬૬-૬૭-૬૮-૭૭-૮૦-૮૪-૮૭ ? જુ. ૨. ૧૫૫૬-૬૪-૬૬-૭૧-૭૬ ના. ૧; ૧૫૫૨-૫૪-૫૭-૬૦-૬૧-૬૫-૬૬-૮૦ ના. ૨.

તેનો સ્થાપક ગૃહસ્થ કટુક (કડવો) હતો. સં. ૧૫૭૦માં હુંકામતમાંથી વીજા નામના વેશધરની અસરથી વીજામત ગૃહો પડ્યો; અને સં. ૧૫૭૨માં નાગપુરીય તપાગચ્છમાંથી ઉપાધ્યાય પાર્શ્વચંદ્ર (યા પાશચંદ્ર)ની અસરથી તેના નામ પરથી કહેવાતો પાર્શ્વચંદ્રમત (પાચચંદ્રમત) ગૃહો પડ્યો.

પદ્મ આનન્દવિમલ—જન્મ સં. ૧૫૪૭ ઇલાદુર્ગ (ઇડર) માં,

પદ્મ આનન્દવિમલ—પિતા ઓસવાળ મેઘજી, માતા માણેકદે, મૂળ નામ વાઘજી, દીક્ષા હંમવિમલસૂરિ પાસે, દીક્ષાનામ આનન્દવિમલ (અમૃતમેરૂ-વીરવંશાવલી), ઉપાધ્યાયપદ્મ તેજસૂરિએ આપ્યું સં. ૧૫૬૮, પછી સિદ્ધ-પુરમાં આચાર્યપદ્મ, સં. ૧૫૭૦ ડાબલામાં ખંભાતવાસી સોની જીજી અને જગરાજે કરેલા ઉત્સવપૂર્વક પદ્મસ્થાપના થઈ. આ સમયે શિથિલતા પ્રવર્તતી હતી. તપક્રિયા વગર મોટી પદ્મી ધરાતી હતી, જિનાજ્ઞા વિરૂદ્ધ આચરણ હતું. કથણી કંઈ, ને રહેણી કંઈ એમ છતાં લોક પાસે વંદના કરાવાતી. અભિમાન વિશેષ, પરિગ્રહનું ગ્રહણ આદિથી શુદ્ધ સાધુતા નહોતી. આથી તેમણે શુદ્ધ સાધુનો હવે આચાર પાલી અને સ્થળે સ્થળે જઈ હવે વિહાર કરી ક્રિયાદ્ધાર સં. ૧૫૮૨ માં પાટણ પાસે વડાવલીમાં કર્યો. તેમાં શિષ્ય વિનયભાવની મદદ લીધી. સોમપ્રલસૂરિએ પૂર્વે મરૂભૂમિમાં પાણીના દુર્લભ-પણાથી સાધુવિહાર બંધ કરેલો. તે તેમણે મરૂભૂમિમાં વિહાર કરી ખુલ્લો કર્યો. જસલમેરનાં ૬૪ દેરાસરો બંધ હતાં તે હથડાવી તેમાં પૂજા ચાલુ કરાવી સં. ૧૫૯૬ ના ચૈત્ર શુદ્ધ ૭ ને દિને અમદાવાદમાં સ્વર્ગસ્થ. તેઓએ ઉપવાસઆદિ બહુ તપ કર્યો હતો.

તેમણે સં. ૧૫૮૨ માં ગચ્છભાર પોતાના ગુરૂભાઈ સૌભાગ્યહર્ષને આપ્યો કે જેમણે લઘુશાલા લઘુપૌશાલ નામની એક શાળા કાઢી પોતાની પાટ સોમવિમલસૂરિને સ્થાપ્યા હતા. ખીજી બાજુ આ આણંદવિમલસૂરિએ પોતાની પાટ વિજયદાનસૂરિને સ્થાપ્યા. (જુઓ આણંદવિમલ સૂરિરાસ ઐ. રા. સ. ભાગ ૩, તે સૂરિની સંગ્રામે ઐ. સંગ્રામમાળા, તથા જૈન ઐ. ગૃહસ્થસંચય.)

તેમના પ્રતિષ્ઠાલેખ સં. ૧૫૯૫ ના. ૨, સં. ૧૫૯૦-૯૫ છુ. ૧, ૧૫૯૫ છુ. ૨,

વ્રત ૧૫૫૨, સૂરિપદ ૧૫૭૦, સ્વર્ગસ્થ ૧૫૮૬ ચૈત્ર સુદિ ૭ અહમ્મ-મદાવાદમાં. સં. ૧૫૮૭ માં દો. કર્માએ શત્રુંજયોદ્ધાર કર્યો.

૫૭ વિજયદાન—જન્મ સં. ૧૫૫૩ જામલામાં, દીક્ષા ૧૫૬૨, સૂરિપદ ૧૫૮૭, સ્વર્ગસ્થ ૧૬૨૨ વૈશાખ સુદિ ૧૨ વટપટ્ટીમાં (વડલીમાં).

૫૮ હીરવિજય—કે જેમણે અકબર બાદશાહને જૈન કર્યો (સરખાવો ખરતર પટ્ટાવલિ નં. ૬૧ ના પેટામાં) જન્મ સં. ૧૫૮૩

૫૭ વિજયદાન—જામલા ગામ ગૂર્જરાતના હિમ્મતનગરથી ઉત્તરમાં ૬ મૈલ પર છે. પિતા ભાવડ, માતા ભરમાદે. મૂળનામ લક્ષ્મણ. દીક્ષા દાનહર્ષ પાસે સં. ૧૫૬૨, દીક્ષાનામ ઉદયધર્મ. દાનહર્ષની રાજથી આનંદવિમલસૂરિએ તેમને આચાર્યપદ શીરોહીમાં આપ્યું સં. ૧૫૮૭, સૂરિનામ વિજયદાવસૂરિ, સ્વં વડાવલી ગામ-પાટણ પાસેનું.

તેમણે ઘણા દેશ ગામમાં વિહાર કરી અનેક જિનપ્રતિષ્ઠા કરી હતી. તેમના ઉપદેશથી સુલતાન મહમ્મદના મંત્રી ગલરાજે (ઉર્ફે મલિકશ્રી નગદલે) છ મહિનાનો કર છોડાવી શત્રુંજયનો મોટો સંઘ કાઢ્યો; વળી ગંધારના રામજીશાહે તથા અમદાવાદના કુંવરજીશાહે શત્રુંજયપર યોગ્ય, અષ્ટાપદ વગેરેનાં મંદિરો અને દેરીઓ કરાવી ગિરિનારના જીર્ણુપ્રાસાદનો ઉદ્ધાર કરાવ્યો. સં. ૧૬૧૯ માં ધર્મસાગરને ગચ્છબહાર ને તેના અંથ નામે 'કુમ-તિકંદકુદાલ' ને જલશરણુ કરેલ હતા.

તેમના પ્રતિષ્ઠાલેખ સં. ૧૬૦૩-૧૬૧૨ ના. ૧; સં. ૧૫૯૬-૧૬૦૧-૧૬-૧૭-૧૯-૨૨ ના. ૨ ૧૫૯૬-૧૬૧૫-૧૭ જી. ૧, ૧૫૯૨-૯૫-૯૬-૯૮-૧૬૦૪-૧૨-૧૭ જી. ૨. ૧૬૨૦ ગે. ૨ે

૫૮ હીરવિજય—વીસા ઓશવાલ કુંરા (કુંવરજી) પિતા, નાથી માતા, મૂળ નામ હીરજી, સૂરિપદ સં. ૧૬૧૦ પૌષ સુદિ ૫. અકબરબાદશાહને એકંદર ત્રણ વખત મળ્યા. તેમાં પહેલા સં. ૧૬૦૯ ન્યેષ્ટ વદિ ૧૩ ફતેપુર-સીકરીમાં, તે વખતે બાદશાહે પ્રસન્ન થઈ પુસ્તકોનો ભંડાર ભેટ કર્યો કે જે આગ્રામાં સ્થાપિત કર્યો આ પછી અમુક સમયે પર્યુષણના આઠ દિવસોમાં કોઈ પણ જીવની હિંસા ન થાય એવા હુકમની માગણી કરી. બાદશાહે ચાર દિવસ ચોતાની તરફથી ઉમેરી એકંદર બાર દિવસ (આ. વદિ ૧૦ થી ભા. સુદિ

માર્ગશીર્ષ સુદિ ૯ પ્રહ્લાદનપુર (પાલણપુર) માં, દીક્ષા ૧૫૯૬ ક્રાંતિક વદિ ૨ પાટણમાં, વાયકપદ ૧૬૦૮ માધ સુદિ ૫ નારદપુરિમા (નાડલાઇમાં), સૂરિપદ ૧૬૧૦ શિરોહીમાં, સ્વર્ગગમન ૧૬૫૨ ભાદ્રપદ સુદિ ૧૧ ઉન્નાનગરમાં (ઉના-કાઠિયાવાડમાં).

પદ વિનયસેન—જન્મ સં. ૧૬૦૪ નારદપુરિમાં. દીક્ષા ૧૬૧૩, બાદશાહ અકબર પાસેથી ‘કાલિ સરસ્વતી’નું ગિરદ મેળવ્યું, સ્વર્ગસ્થ ૧૬૭૧ જ્યેષ્ઠ વદિ ૧૧ સ્તંભતીર્થ (ખંભાત) માં.

ક સુધી) માં પ્રાણીવધ બંધ રહે તેનાં છ ફરમાન કાઢી ગુજરાત, માળવા, અજમેર, દીલ્લી, ફતેપુર અને લાહોર એમ પાંચ સ્થળે મોકલી, છઠું સૂરિ-જીને આપ્યું. પછી વર્ષમાં છ માસ સુધી જીવદયા પાળવાના, ઘોડા, ગાય, બળદ, ભેંસ અને પાડા એ જીવોનો વધ બંધ કરવાના, ઘણા કેદીઓના મુક્ત કરવાના, જજીયા વેરો બંધ કરવાના, શત્રુજ્યાદિ તીર્થ કરમુક્ત કરવાના રાજહુકમ મેળવ્યા હતા. ‘જગદેશ્વર’નું ગિરદ મળ્યું.

તેમણે જંબુદ્વીપ પ્રજ્ઞાપિ દીકા, અંતરીક પાર્શ્વનાથ સ્તવ આદિ કૃતિઓ રચી છે. આ મહા પ્રભાવક આચાર્ય થયા છે. સ્વર્ગવાસ પછી ઉનામાં લાડકીબાઇએ સૂરિનો સ્વૃલ બનાવી પગલાંની સ્થાપના કરી હતી. વિશેષ માટે જુઓ સંસ્કૃત હીરસૌભાગ્ય કાવ્ય (નિર્ણુસાગર સુદ્રિત), ઋષભદાસ કૃત હીરવિનય સૂરિનો રાસ (આ. કા. મહોદધિ), સૂરીશ્વર અને સત્રાટ્ (મુનિ વિદ્યાવિનયજી), તે સૂરિપદની સગાયાદિ (એ સગાયમાળા અને જૈ. ઐ. ગૂ. કા. સં.). તેમના પ્રતિષ્ઠાલેખો પુષ્કળ છે:—સં. ૧૬૧૧-૨૩-૨૮-૩૦-૩૪-૩૮-૪૪-૪૭ ના. ૧; સં. ૧૬૧૭-૨૪-૨૭-૨૮-૩૩-૩૭-૩૮-૪૧-૪૨-૪૪-૫૧ ના. ૨; ૧૬૨૪-૨૮-૩૦-૩૬-૩૭-૫૩. ૧; ૧૬૨૨-૨૪-૨૬-૨૭-૨૮-૩૦-૩૧-૩૨-૩૭-૩૮-૪૪-૫૩ ૫૩. ૨; ૧૬૨૦-૪૨-૫૦ ગે. ૨.

પદ વિનયસેન—જન્મ ૧૬૦૪ ફા. સુ. ૧૫ નાડલાઈ મારવાડમાં; ઉદય-સિંહના રાજ્યમાં ઓશવાલ વંશે વૃક્ષશાખામાં શાહ કલાશા પિતા, કોડાં દે માતા. મૂલનામ જયસિંહ, દીક્ષા ૧૬૧૩ જ્યેષ્ઠ સુ ૧૧ સૂરતમાં વિનયદાનસૂરિ પાસે. દીક્ષા નામ જયવિમલ, પંડિતપદ ખંભાતમાં શ્રાવિકા પૂનીના કરેલા ઉત્સવપૂર્વક સં. ૧૬૨૬, ઉપાધ્યાય પદસહિત આચાર્યપદ અમદાવાદમાં મૂલા

૬૦ વિજયદેવ—જન્મ સં. ૧૬૩૪, દીક્ષા ૧૬૪૩, પંન્યાસ પદ ૧૬૫૬; જહાંગીર આદશાહ તરફથી ‘ મહાતપા ’ બિરૂદ મેળવ્યું. સ્વર્ગસ્થ સં. ૧૭૧૩ આષાઢ સુદિ ૧૧ ઉમ્ના નગર (ઉના) માં. પોતે નીમેલા ઉત્તરાધિકારી વિજયસિંહ પૌતાની પહેલાં સ્વર્ગસ્થ થયા.

શેઠ અને દીપા પારેખે કરેલા ઉત્સવપૂર્વક મળ્યું સં. ૧૬૨૮ ફાગણ શુદ્ધિ ૭. તેમની પાટસ્થાપના પાટણમાં સં. ૧૬૩૦ પૌષ વદિ ૪. સ્વર્ગવાસ ખંભાતના અકબરપુરમાં સં. ૧૬૭૨ ના જ્યેષ્ઠ વદિ ૧૧.

તેમના પ્રતિષ્ઠાલેખો, સં. ૧૬૪૩-૫૨-૫૩-૫૮-૬૭ ના ૧; ૧૬૩૩-૪૩-૫૨-૫૬-૬૧-૬૭-૭૦ ના. ૨; સં. ૧૬૪૨-૪૩-૫૪-૫૫-૫૬-૬૩ છુ. ૧; ૧૬૩૨-૪૨-૪૩-૪૪-૫૪-૫૬-૫૮-૫૯-૬૧-૬૨-૬૮ છુ. ૨; ૧૬૫૦-૫૨ ગે. રે.

૬૦ વિજયદેવ—જન્મ ઇડરવાસી ઓશવાલ સાહ ચિરાને ત્યાં રૂપાઈથી. દીક્ષા અમદાવાદમાં વિજયસેનસૂરિ પાસે. પંન્યાસ પદ સિકન્દરપુરમાં; સૂરિ-પદ સં. ૧૬૫૬ ના વૈશાખ સુદિ ૪ ખંભાતના શ્રીમદ્ભ શાહે અઢાર સહજ અર્થી કરેલા ઉત્સવપૂર્વક મળ્યું. પાટણના પારેખ સહસવીરે પાંચ હજાર અર્થી ગણાજાનો નંદમહોત્સવ કર્યો સં. ૧૬૬૧ પૌષ વદિ ૬ રવિ. ભટ્ટારક પદ સં. ૧૬૭૧. જહાંગીરઆદશાહે ‘ મહાતપા ’ બિરૂદ માંડવગઢમાં આપ્યું સં. ૧૬૭૪. તેમના ઉપદેશથી ઉદેપુરના રાણા જગત્સિંહજીએ પાંછાલા અને ઉદયસાગર એ બે તળાવમાં માછલાંની જળ ખંધ કરી, રાજ્યાભિષેક દિને, જન્મમાસમાં, ભાદ્રપદમાસમાં કોઈ જીવ ન મારે તેવો રાજ્યમાં હુકમ કર્યો. મર્ચાંદકુર્ગમાં કુંભારાણાએ કરાવેલ જિનચૈત્યનો ઉદ્ધાર કર્યો. ૧૬૭૫ માં આરાસણમાં (કુંભારીઆમાં) પ્રતિષ્ઠા કરી. ૬૪ પંડિતો ઇડરમાં કર્યા સં. ૧૭૦૫; સ્વર્ગગમનના સ્થાન ઉનામાં શેઠ રાયચંદ બણશાળીએ તેમનો સ્તૂલ હીરવિજયસૂરિના સ્તૂલ પાસે કરાવ્યો. વિશેષ માટે જુઓ વિજયદેવ માહાત્મ્ય આદિ ગ્રંથો.

તેમના પુષ્કળ પ્રતિષ્ઠાલેખો છે:-સં. ૧૬૫૮-૬૮-૭૪-૭૭-૮૩-૮૪-૮૫-૮૬-૮૭-૯૪-૧૭૦૦-૦૩ ના. ૧; સં. ૧૬૫૧-૬૭-૭૪-૭૭-૮૫-૮૬-૮૭-૯૪-૯૭-૯૯-૧૭૦૧-૦૫-૦૭ ના ૨; ૧૬૬૩-૭૦-૭૨-૭૪-૭૫-૭૭-૭૮-૮૧-૮૨-૮૩-૯૬-૧૭૦૧-૦૫-છુ. ૧; ૧૬૬૬-૭૭-૮૩-૯૩-૯૭-૧૭૦૦ છુ. ૨. ૧૬૬૫-૬૬-૭૪-૭૫-૮૧-૮૬-૮૭ જિ. ૨. ૧૬૭૬-૮૬-૯૬ ગે. રે.

વિજયસિંહ—જન્મ સં. ૧૬૪૪ મેડતામાં, દીક્ષા ૧૬૫૪, વાચકપદ ૧૬૭૩, સૂરિપદ ૧૬૮૨. સ્વર્ગસ્થ ૧૭૦૯ આપાઠ સુદિ ૨.

૬૧ વિજયપ્રભ—જન્મ સં. ૧૬૭૭ કચ્છના મનોહરપુરમાં, દીક્ષા ૧૬૮૬, પંન્યાસપદ ૧૭૦૧, સૂરિપદ ૧૭૧૦ ગંધાર બંદિરમાં, સં. ૧૭૩૨ માં નાગોરમાં પોતાના પટ્ટધર તરીકે વિજયરત્નની નિમણુક કરી.

અહીં હસ્તલિખિત પ્રત પૂરી થાય છે.

બલિન માર્ય ૧૮૮૨.

કલાટ.

વિજયસિંહ—પિતા ઓસવાળ નયમલ્લ, માતા નાયકદે. મૂલનામ કર્મચંદ્ર પિતા સાથે વિજયસેનસૂરિ પાસે દીક્ષા સં. ૧૬૫૪ મહા સુદિ ૨, દીક્ષાનામ કનકવિજય, પંડિતપદ સં. ૧૬૭૦, ઉપાધ્યાય-વાચકપદ પાટણમાં શ્રાવિકા લાલિએ કરાવેલી પ્રતિષ્ઠા વખતે વિજયદેવસૂરિએ આપ્યું સં. ૧૬૭૩. સૂરિપદ ૧૬૮૧ (૨) વૈશાખ સુદિ ૬ ઇડરમાં વિજયદેવસૂરિએ આપ્યું. સં. ૧૬૮૪ પૌષ સુદિ ૬ બુધે જલોરમાં મંત્રી જયમલ્લે ગણાનુજ્ઞાનો નંદિ-મહોત્સવ કર્યો. મેડતા, કિશનગઢમાં પ્રતિષ્ઠાઓ. સ્વર્ગવાસ અમદાવાદના નવીનપુરા (નવાપુરા)માં થયો. જુઓ ઓ. સગાયમાળા.

તેમના પ્રતિષ્ઠાલેખો, સં. ૧૬૮૪-૮૬-૮૭-૮૮-૯૩-૯૭-૧૭૦૧ ના ૧; સં. ૧૬૮૬-૯૩-૯૬-૧૭૦૧-૦૩ ના. ૨; ૧૬૯૩-૧૭૦૫ ધુ. ૧, ૧૭૦૦ જિ. ૨. ૧૬૮૬-૯૬-૧૭૧૦ ગે. ૨.

૬૧. વિજયપ્રભ—કચ્છદેશ વરાહી ગામે પિતા ઓશવાલ શા શિવગણુ, માતા ભાણી. માઘ સુદિ ૧૧. દીક્ષા વિજયદેવસૂરિ પાસે લઈ નામ વીરવિજય રાખ્યું. સૂરિપદ સં. ૧૭૧૦ (૧૭૦૯) વૈશાખ સુદ ૧૦ ગંધારમાં, તેનો હિત્સવ અમદાવાદવાસી અખેચંદ દેવચંદની પત્નિ સાહિબદેએ કર્યો હતો. સં. ૧૭૧૧ માં અમદાવાદમાં સૂરાના પુત્ર સા. ધનજીએ આઠ હજાર ખર્ચી ગણાનુજ્ઞાનો નંદિમહોત્સવ કર્યો હતો. (વંદન મહોત્સવ અમદાવાદમાં ૧૭૧૧ કાર્તિક વદિ ૨ દિને થયો હતો.) સં. ૧૭૪૯ માં હનામાં સ્વર્ગવાસ. (જેઠ શુદિ ૧૨).

તેમના પ્રતિષ્ઠાલેખો. સં. ૧૭૧૩-૧૭૧૪ ના. ૨; ૧૭૧૩ ધુ. ૨, ૧૭૨૧ જિ. ૨. ૧૭૧૦ ગે. ૨.

૬૨ વિજયરત્ન—પિતા પાલણુપુર વાસી ઓશવાલ હીરા, માતા હીરાદે. મૂલનામ જેઠો યા જયતસી. જન્મ સં. ૧૭૧૧, ગિરનાર યા-ત્રાએ જઈને માતા સહિત દીક્ષા સં. ૧૭૧૭, દીક્ષાનામ જીતવિજય, સં. ૧૭૨૬ માં તેર વર્ષની વયે પંચાસ પદ લીધું. આચાર્યપદ સં. ૧૭૩૨ માધ વદિ ૬ રવિ દિને નાગોરમાં મૂણોત મોહનદાસે ખાર હજાર ખર્ચી કરેલા ઉત્સાહપૂર્વક વિજયપ્રભ સૂરિએ આપી પાટ પર સ્થાપ્યા. સં. ૧૭૩૩ વર્ષે નડુલાઈમાં આવક સા. રાયકરણે મેડતા મધ્યે વાંદણા મહોત્સવ કીધો. સ્વર્ગવાસ ઉદયપુરમાં સં. ૧૭૭૩ ભાદરવા વદિ ૨. ત્યાં થૂમ કરાવી છે. તેમના પ્રતિષ્ઠાલેખો સં. ૧૭૬૫-૧૭૭૧ ના. ૧.

૬૩ વિજયક્ષમા—જન્મ મારવાડના પાલીમાં પિતા ચતુરજી, માતા ચતુરંગદે, જન્મ સં. ૧૭૩૨, નામ ખીમસી; સં. ૧૭૩૯ માં પાલિમાં વિજયરત્નસૂરિ પાસે દીક્ષા, સં. ૧૭૫૬ માં પંચાસ પદ, આ-ચાર્યપદ ઉદયપુરમાં મહારાણા સંગ્રામસિંહની હાજરીમાં સં. ૧૭૭૩ ભાદરવા સુદિ ૮ મંગળને દિને વિજયરત્ને આપ્યું. તે વખતે દેવવિજય, લખિંધવિજય અને હિતવિજયને પાઠકપદ (ઉપાધ્યાય પદ) અપાયાં. આ ઉત્સવમાં ઉદેપુર સંઘે વીસ હજાર ખર્ચ્યા. મહા શુદ્ધ ૬ દિને પદ મહો-ત્સવ ઉદયપુરના સંઘે કર્યો તે વખતે ત્રણસે સાધુઓને પંચાસ પદ અપાયું. (જુઓ જિજ્ઞંસાગરકૃત વિજયક્ષમાસૂરિનો શ્લોકોકો). સં. ૧૭૮૫ માં દીવમાં સ્વર્ગવાસ.

૬૪ વિજયદયા—સૂરિપદ દીવળંદરે સં. ૧૭૮૫. માંગરોળમાં પાટ પર સ્થપાયા. સૂરતમાં ૧૪ (કોષ્ટ નવ કહે છે.) ચોમાસાં કર્યા. સ્વર્ગવાસ સોરઠના ધોરાજીમાં સં. ૧૮૦૯ વૈશાખ વદ ૭, ત્યાં થૂમ કરવામાં આવ્યો. પ્રતિષ્ઠાલેખ સં. ૧૭૮૫-૯૫ ખુ. ૧. ૧૭૮૮-૮૫ ગે. ૨.

૬૫ વિજયધર્મ—જન્મ મેવાડના રૂપનગરમાં ઓસવાલ પ્રેમ-ચંદ સુરાણાને ત્યાં માતા પાટમદેવી થયો. સં. ૧૮૦૩ માં માગદર

શુદ્ધિ ૫ ને દિને ઉદેપુરમાં આચાર્યપદ, સં. ૧૮૦૬ માં મારવાડના કછોલી ગામમાં (આયુષાસે) ગચ્છનાયક પદ. સં. ૧૮૨૬ માં સુરતના વાસી કચ્છરાભાઈ તારાચંદે સિદ્ધાયલ-શત્રુંજય પર આચાર્ય પાસેધણું જિનબિંબોની પ્રતિષ્ઠા કરાવી. તેમણે જુજનગરના અધિપતિના અન્યાય મટાડી તેને જિનમાર્ગપર રક્ત અને મઘમાંસત્યકત કર્યો હતો. સં. ૧૮૪૧ માર્ગશીર્ષ વદિ ૧૦ દિને મારવાડના બલુદા ગામમાં સ્વર્ગવાસ. સં. ૧૮૪૧ મેઝતા મધ્યે ભંડારી લવાનદાસે બે સહસ્ત્ર ખરચી નિર્વાણ મહોત્સવ કર્યો હતો. પ્રતિષ્ઠાલેખ સં. ૧૮૦૮ ના. ૨; ૧૮૨૫-૨૮-૩૬ યુ. ૧;

૬૬ વિજયજિનેન્દ્ર—મારવાડમાં શુદ્ધંતિ (સોજલ) માં જન્મ સં. ૧૮૦૧, મેતા હરખચંદ પિતા, ગમાનગાઈ માતા, દીક્ષા સં ૧૮૧૭, સ્થરિપદ સં. ૧૮૪૧ માગસર સુદિ ૫; અને પાટપર સ્થપાયા. માગસર શુદ્ધ ૧૦ દિને ભટ્ટારક પદ જેતારણ મધ્યે સૂરિમત્રારાધન. સુરતના મોદી પ્રેમચંદ લવજીએ વિજયધર્મસૂરિના ઉપદેશથી સિદ્ધાયલ પર બાંધેલા બાવન જિનાલય મદિરમાં અનેક જિનબિંબોની પ્રતિષ્ઠા કરી સં. ૧૮૪૩ માધ સુદિ ૧૧, વિહારમાં પ્રતિષ્ઠા સં. ૧૮૪૫, પાટણમાં સહસ્ત્રકૂટ આદિ બે હજાર બિંબની પ્રતિષ્ઠા સં. ૧૮૫૭ માધ સુદિ ૭ વગેરે અનેક સ્થલે પ્રતિષ્ઠા કરી. સ્વ૦ સં. ૧૮૮૪ પોસ વદિ ૧૧ સિરોહીમાં. તેમના પ્રતિષ્ઠાલેખો સં. ૧૮૪૫ ના. ૧; સં. ૧૮૪૮-૭૩-૭૬-૮૦ ના. ૨; ૧૮૪૫-૫૪-૬૧-૭૩ યુ. ૧; ૧૮૪૩-૪૫-૬૦ ગે. ૨.

૬૭ વિજયદેવેન્દ્ર. મારવાડના સેત્રાવનગરમાં જન્મ, દીક્ષા શત્રુંજયમાં સં. ૧૮૭૭, સ્થરિપદ સીરોહીમાં સં. ૧૮૮૪ માધ સુદિ ૧, ઉદયપુરના મહારાણા ભીમસિંધજી યુવાનસિંધજીએ ચંગીર, ચામર, છડી, દુસાલા અને પાલખી મોકલી, મહારાજ શિવસિંધજીએ પણ દુસાલા વગેરે ચીજો મોકલી.

(૬૭-૬૮ ની હકીકત ભાંડારકર ઇન્સ્ટિટ્યૂટમાં એક પદ્માવલીની પ્રત કે જે સં. ૧૮૮૮ ના પોસ વદ ૧ ને દિને માણેકવિજય ઉપાધ્યાયે

લખી છે તે પરથી લીધી છે.) પ્રતિષ્ઠાલેખ સં. ૧૮૮૦-૮૮-૯૨ ખુ.
૧. ૧૮૯૭-૧૯૦૫-૧૧-૨૪ ગે. રે.

૬૮ વિજયધરજીન્દ્ર. તેમનો પ્રતિષ્ઠાલેખ સં. ૧૯૩૧ નો મળે
છે (જુઓ નં. ૧૪૬૯ ના. ૨ એટલે નાહરકૃત જૈન લેખ સંગ્રહ
ખંડ ૨ જો).

૬૯ વિજયરાજ.

તેમનો પ્રતિષ્ઠાલેખ સં. ૧૯૪૯ ના. ૧, ૧૯૪૩-૧૯૪૮ ના.
૨. મળે છે.

૨ ક વૃદ્ધ (પૌશાલિક) તપાગચ્છની પદ્માવલી.

[મૂલ શ્રી મહાવીર પ્રભુથી માડીને આ ગચ્છની પદ્માવલી સંસ્કૃ-
તમાં ગૂજરાત પુરાતત્ત્વ મંદિરના આચાર્ય સાક્ષર શ્રી જિનવિજયજી
પાસેથી મળી છે તેમાંથી આના સ્થાપકથી શરૂ કરી નીચે ગૂજરાતીમાં
સાર રૂપે આપવામાં આવેલ છે.]

૪૩ વિજયચંદ્ર—(જુઓ મૂળ તપાગચ્છ પદ્માવલી નં. ૪૫
નીચે) દેવેન્દ્ર સૂરિ અને આ ખંડે શ્રી જગચ્છંદ્રસૂરિના ગુરુભ્રાતા થાય.

૪૩ વિજયચંદ્રને ૪૩ મા પદ્ધતિ કહ્યા છે કારણકે આ પદ્માવલીમાં
૩૮ મા સર્વદેવસૂરિ છે, તેજ મૂલ પદ્માવલીમાં ૩૮ મા છે. પછી આ
પદ્માવલીમાં ૩૯ મા ધનેશ્વરસૂરિ, ૪૦ મા ભુવનચંદ્રસૂરિ, ૪૧ મા દેવભદ્ર
ગણિ અને ૪૨ મા જગચ્છંદ્રસૂરિ જણાવ્યા છે, કે જેના સંબંધી વિગત
આગલી પદ્માવલીમાં કુટનોટ નીચે જણાવી છે. આગલી પદ્માવલી પ્રમાણે—

વિજયચંદ્ર તે મૂળ પ્રસિદ્ધ ગૂજરાત મંત્રીવર્ય વસ્તુપાલને ત્યાં હિસાબ
લખનર મહેતા હતા. ખંભાતમાં વસ્તુપાલની પાસે તેની સ્ત્રી અનેપદેએ
એવો આગ્રહ કર્યો કે દેવભદ્ર હપાધ્યાય (જગચ્છંદ્રસૂરિના ગુરુ) પાસે તેને
દીક્ષા લેવરાવી તે મહેતાને જાણમુક્ત કરવો. આથી વસ્તુપાલે દેવભદ્રજીને
વિનતિ કરતાં તેમણે દીક્ષા આપી. પછી અનેપદેની વિનતિથી તેમને આ-

કારણ કે બધા દેવમદ્રના શિષ્યો, એમ વિજયચંદ્રના પદ્મધર ક્ષેમકીર્તિ-એ પોતાની વૃહત્કલ્પવૃત્તિની પ્રશસ્તિમાં જણાવ્યું છે. (પદ્માવલીમાં આ પ્રશસ્તિ, તેમજ દેવેન્દ્રસૂરિકૃત ધર્મરત્નપ્રકરણ વૃત્તિ અને શ્રાદ્ધદિનકૃત્ય-વૃત્તિની પ્રશસ્તિઓ તથા ગુણુરત્નસૂરિ કૃત ક્રિયારત્ન સમુચ્ચયની પ્રશસ્તિ-માંથી ઉતારા આપી તે હકીકત પુરવાર કરવા પ્રયત્ન કર્યો છે.)

હવે દેવમદ્ર અને જગચ્ચંદ્ર બંને ગુરુઓ સ્વર્ગરથ થયા. પછી તેવામાં દેવેન્દ્રસૂરિ માલવામાં વિચરતા હતા. વિજયચંદ્રસૂરિ સ્તંભતીર્થમાં હતા ત્યારે દેવેન્દ્રસૂરિને બોલાવ્યા પણ કારણવશથી ન આવ્યા તેથી સ્તં-

ચાર્યપદ પણ આપ્યું. દેવેન્દ્રસૂરિએ પ્રથમ આચાર્યપદ લીધું હોવાથી તેમના પ્રત્યે ભક્તિભાવ વિજયચંદ્ર કરવા લાગ્યા. વિજયચંદ્ર ખંભાતમાંજ વર્ષોવર્ષ મોટા ઉપાશ્રયમાં રહેવા લાગ્યા. દેવેન્દ્રસૂરિએ વર્ષોવર્ષ એક ગામમાં રહેવું એ શાસ્ત્રવિરુદ્ધ છે એ પ્રત્યે વખતોવખત ધ્યાન ખેંચ્યું છતાં તે પર લક્ષ ન દેવાયું. દેવેન્દ્રસૂરિ ખંભાત આવ્યા, પણ મોટા ઉપાશ્રય વિજયચંદ્રે રોકેલ હોવાથી પોતે નાના ઉપાશ્રયમાં, ઉતર્યા. વિજયચંદ્ર દેવેન્દ્રને વંદન કરવા ન ગયા તેમ વિધવિધ પ્રરૂપણા કરવા લાગ્યા, જેવી કે વૈદ્યક ક્રિયા, મંત્રતંત્રાદિ કરવાની કરી. ધર્મસાગર ઉપાધ્યાયની શોધિત પદ્માવલી તેમની પ્રરૂપણા સંબંધી એમ કહે છે કે:-૧ ગીતાર્થો વસ્ત્રની પોટલીઓ રાખી શકે,-૨ હોમેશાં ધી દ્વધ વગેરે ખાઈ શકે-૩ કપડાં ધોઈ શકે-૪ ફળ અને શાક લઈ શકે-૫ સાધ્વીએ આણેલો આહાર વાપરી શકે અને-૬ આવકોને આવ-ર્જિત (ખુશી) કરવા તેમની સાથે બેસીને પ્રતિક્રમણ પણ કરી શકે. આમ સુખશીલ મુનિધર્મની પ્રરૂપણા થઈ એમ જણાવવામાં આવે છે-જુઓ મુનિ-સુંદર કૃત ગુર્વાવલી ૧૨૩-૧૩૯, ઋષભદાસ કૃત હીરવિજયસૂરિ રાસ પૃ. ૨૫૮-૨૬૩. કંઈપસૂત્ર-લાવણ્યલદ્રે લખેલ. અંતભાગ પી. રી. ૪ (૧૮૯૪).

બ્રહ્મ ઋષિ ચિત્રાવાલગચ્છ-(કે જેમાંથી તપાગચ્છ થયો) મૂળ એવો હોવાનું જણાવે છે કે 'તેમા ગચ્છની આચરણાનું વિજ્ઞાન નહોતું, માલારો-પણ ઉપધાનની ક્રિયા નહોતી, આવકને ચરવલો રાખવાનો અધિકાર નહોતો, સમાચારી સૂત્રપંથને ઢીલો કરી રાખવામાં આવી હતી અને સૂત્રવિરુદ્ધ કંઈ થાય તો પરંપરાને આગળ કરવામાં આવતી.'-જુઓ બ્રહ્મ ઋષિકૃત મુધર્મ-ગચ્છ પ્રરીક્ષા ચોપઈ ગાથા ૧૧૮-૧૨૨.

ભતીર્થમાં સંઘે વિજયચંદ્રને ગણધર પદે સ્થાપ્યા. આ સાંભળી દેવે-
દ્રસૂરિ પણ સ્તંભતીર્થે આવ્યા ને જુદા સ્થાને ઉતર્યા. ત્યાં હેમકલશ
આદિ સાધુએ વિજયચંદ્રસૂરિના સમુદાયને વૃદ્ધશાલિકાઃ એમ કહ્યો અને
દેવેંદ્રસૂરિનાને લઘુશાલિકાઃ કહ્યો. એ પ્રમાણે બંને સમુદાયની
ખ્યાતિ થઈ.

વિજયચંદ્રનો વ્યતિકર-અહેવાલ એ છે કે પૂર્વે માણસા નગરમાં
એસ વંશના મંત્રી ગજરાજકુલમાં વીરધવલ નૃપતિ રાજવ્યાપારી પાં-
ચસો ગામના અધિપતિ જૈન મંત્રી વિજયપાલ હતા. એક અવસરે તેઓ
દેવભદ્ર ગુરૂને વિદ્યાપુર (હાલનું વીજપુર ગાયકવાડનું)માં વિચરતા સાંભળી
૨૫ નૈગમના પરિવાર તેમજ અન્ય પરિવાર સહિત વિદ્યાપુરમાં ગુરૂ
સમીપે ચતુર્દશી પૌષઘોષવાસ લેવા આવ્યા. દેશના સાંભળી વૈરાગ્ય
આવતાં ઘેર જઈ મંત્રી વસ્તુપાલને સર્વાધિકાર આપી પુષ્કળ દ્રવ્ય પુર-
સ્સર વસ્તુપાલે કરેલા સયમોત્સવપૂર્વક ૨૫ નૈગમ સહિત પુત્ર કલત્ર
સાથે દેવભદ્રગુરૂના હાથે સયમ-દીક્ષા લીધી. ગુરૂ પાસે શાસ્ત્રાભ્યાસ
કરેલો જોઈ વસ્તુપાલ મહામાલ હર્ષિત થયા ને દેવભદ્ર અને જગન્ન-
દ્રસૂરિને વિજ્ઞાપિત કરી એટલે દેવેંદ્રસૂરિ સાથે વિજયચંદ્રને પણ સુરિપદ
આપ્યું. તેનો ઉત્સવ વસ્તુપાલજીએ કર્યો એમ વૃદ્ધો કહે છે. સ્તંભતી-
ર્થમાં ચતુઃપથ પર આવેલ કુમારપાલ-વિહારમાં વ્યાખ્યાનમાં ૧૮૦૦
મુખવસ્ત્રિકાસહિત મંત્રી વસ્તુપાલ આદિ ગુરૂને વાંદવા આવતા ને બહુ-
માન કરતા ! +

૪૪ દ્વેષકીર્તિ—વિજયચંદ્રસૂરિના પદધર. તેમણે સં. ૧૩૩૨ના
જેઠ શુદ્ધ ૧૦ મીએ ૪૨૦૦૦ શ્લોકની (આદિના ૪૬૦૦ શ્લોક મલય-

+ આ પછી પદાવલીકાર હમેરે છે કે ‘જે ન્યૂનાધિક કહે છે તેની
વાત તે જાણે, અમે તો બંને ગુરૂઓ (દેવેંદ્ર અને વિજયચંદ્ર)ના ગુણરાગી
છીએ. વૃદ્ધાન્નાયથી આ વ્યતિકર લખ્યો છે. તત્ત્વ કેવલિગમ્ય છે.’—આ
પરથી જાણ્યું છે કે વિજયચંદ્ર વિરૂદ્ધ જે કંઈ તપગચ્છની મૂળ પદાવલીમાં
કહેવામાં આવ્યું છે તે આ પદાવલીલેખકના સમયમાં પણ કહેવાતું હશે.

ગિરિકૃત અને બાહીના પોતાના) બૃહત્કલ્પસૂત્ર પર વૃત્તિ રચી. + ભૂપ સભામાં વાદીઓને જીત્યા. તે વૃત્તિની પ્રશસ્તિમાં પોતે જણાવ્યું છે કે:— વિજયચંદ્રસૂરિનો ગચ્છભાર ત્રણ શિષ્યો વહતા હતા. ૧ વજ્રસેન ૨ પદ્મચંદ્ર ૩ ક્ષેમકીર્તિ.

આ ક્ષેમકીર્તિના શિષ્ય નયપ્રભે ગુરુત્તત્વપ્રદીપ યાને સૂત્રકંદકુદાલ નામનો ગ્રંથ રચ્યો.

૪૫ હેમકલશ—સારંગદેવ ભૂપે અનેક પંડિતજનને લઇને કર્ણાવતીમાં પ્રભાતથી સાંજ સુધી આ ગુરુનો ઉપદેશ સાંભળ્યો હતો, અને તે તેમજ ઘણા સમ્યક્ત્વવાસિત થયા હતા.

આ સૂરિએ સ્થાપેલા આચાર્ય યશોભદ્ર પણ વિખ્યાત પ્રભાવક થયા છે.

૪૬ રત્નાકર—આ યથાર્થનામા ગુણવાળા હતા અને તેમના નામથી વૃદ્ધ તપગણુ રત્નાકર ગચ્છથી ખ્યાતિ પામ્યો. સ્તંભતીર્થ વાસી વ્યવહારી શાહ શ્રી શાણુરાજે ગિરિનાર પર વિમલનાથ પ્રાસાદ બંધાવ્યો તેમાં આપેલી પ્રશસ્તિમાં જણાવ્યું છે કે ‘તેમની પાસેથી ધર્મ પ્રાપ્તિ કરી પૃથ્વીધરે (પેથડે) ૯૨ વિહાર રચ્યા તથા સિદ્ધાચલ પર ઋષભનાથ મંદિર હેમકલશવાળું બંધાવ્યું; ગિરિનાર પર હેમમય ધ્વજ ચડાવી. રત્નાકરસૂરિએ સં. ૧૩૭૧ મા સમરા શાહ કરાવેલા શત્રુંજય

૪૪ + જુઓ મુનિસુંદર કૃત ગુર્વાવલી શ્લોક ૧૪૦-૪૧.

૪૫ ઉક્ત ગુર્વાવલીના શ્લોક ૧૪૨-૪૬ માં એવો ક્રમ છે કે: હેમકલશ, યશોભદ્ર, રત્નાકર, રત્નપ્રભ, મુનિશેખર, ધર્મદેવ, જ્ઞાનચંદ્ર, અભયસિંહ, હેમચંદ્ર જયતિલક, માણિક્ય, જ્યારે આ પદ્માવલીના ક્રમમાં હેમકલશ પછી યશોભદ્ર નથી ને ત્યારપછી અભયસિંહ સુધી બરાબર ક્રમ આવે છે, પણ ત્યારપછી હેમચંદ્ર નથી આવતા. જયતિલક પછી માણિક્યનું નામ નથી. હેમચંદ્ર માટે જુઓ ૪૭ પુટનોટ, તથા ૫૧ મા અભયસિંહમાં છેવટનો પારા.

૪૬ પ્રસિદ્ધ આત્મનિર્દા—આલોચના ૩૫ હૃદયદ્રાવક રત્નાકર પંચવિં-શતિકાના કર્તા આ રત્નાકરસૂરિ સંભવે છે.

મૂલનાયક ઋષભનાથની પ્રતિમાની પ્રતિષ્ઠાનો ઉત્સવ કર્યો ને તે સ્થાપી તેનો શ્લોક નીચે પ્રમાણે છે:—

વર્ષે વિક્રમતઃ કુસત્તદહનૈકસ્મિન્ ૧૩૭૧ યુગાદિપ્રમુઃ

શ્રી શત્રુંજયમૂલનાયકમતિ પ્રૌઢે પ્રતિષ્ઠોત્સવમ્ ।

સાધુ શ્રી સમરામિધલ્લિભુવની માન્યો વદાન્યઃ ક્ષિતૌ

શ્રી રત્નાકરસૂરિર્મિર્ગળધરૈર્યઃ સ્થાપયામાસિવાન્ ॥ ૭૨ ॥ +

+આજ ગચ્છના પં. વિવેકધીરગણિએ સં. ૧૫૮૭ માં રચેલ શત્રુંજય તીર્થોદ્ધારમાં આ શ્લોક ઉતારી મૂક્યો છે અને તેની હપર એક શ્લોક એ મૂક્યો છે કે—

આસન્ વૃદ્ધતપાગણે સુગુરવો રત્નાકરાહ્યાઃ પુરા

ડયં રત્નાકરનામમૃતપ્રવવૃતે ચેભ્યો ગણો નિર્મલઃ ।

તૈશ્ચક્રે સમરાણ્ય સાધુરચિતોદ્ધારે પ્રતિષ્ઠા શશિ—

દ્વીપત્ર્યેકમિતેષુ ૧૩૭૧ વિક્રમનૃપાદન્દેષ્વતીતેષુ ચ ॥૬૩॥

જુઓ શ્રી નિનવિનયજી સંપાદિત પ્ર. જૈ. આ. સ. લાવનગર.

આજ ગચ્છના કવિ નયસુંદર શત્રુંજયરાસ ઢાલ ૬ કડી ૯૩-૯૪ માં તેજ પ્રમાણે લખે છે. આ પ્રમાણે પોતાના ગચ્છના એ ઉક્ત કથનની પરંપરા ચાલુ રાખી છે.

પરંતુ કક્કસુરિએ સમરાસાહુના સમયમાંજ રચેલ નામિનંદનોદ્ધારપ્રવંધ માં જણાવ્યું છે કે મૂલનાયક આદીશ્વર પ્રભુની પ્રતિષ્ઠા કરનાર તેમના ગુરુ હન પકેશ ગચ્છના સિદ્ધસરિજ મુખ્ય છે જોકે તેમાં રત્નાકરસૂરિનો ઉલ્લેખ આ પ્રમાણે છે કે ‘બૃહદ્ગચ્છના રત્નાકરસૂરિ સંઘ સાથે આહ્યા હતા’ એટલે પ્રતિષ્ઠા પ્રસંગમાં અન્ય આચાર્યો સાથે આ આચાર્ય પણ સંમિલિત હતા. આ બૃહદ્ગચ્છના રત્નાકરસૂરિ અને વૃદ્ધ તપાગચ્છના રત્નાકરસૂરિ એ બન્ને એક હોય તોપણ પ્રતિષ્ઠા કરનાર સિદ્ધસૂરિજ હતા એમ જણાય છે. આ પ્રસંગમાં રત્નાકરસૂરિએ અન્ય પ્રતિમાઓની પ્રતિષ્ઠા કરી હોય એમ સંભવી શકે. પં. લાલચંદ લ. ગાંધી જુઓ ‘શ્રી શત્રુંજય તીર્થ’નો ઉદ્ધારક સમર-સિંહ’ એ લેખ જૈનયુગ ૧, પૃ. ૨૫૮-૨૫૯

આ સંબંધે એવી એક વાત પટ્ટાવલિમાં આપી છે કે ‘ આ ગુરુ એક વખત ગિરનાર તીર્થે નેમિયાત્રાર્થે જતાં અંબિકાદેવીએ તેમની પરીક્ષા કરવા ચિંતામણિને પર્વતપર દેખાડ્યો. શિષ્યે પૂછ્યું કે પૂજ્ય ! આ મણિ કેવો છે ? ગુરુએ કહ્યું, કે ચિંતારત્ન છે. શિષ્યે પૂછ્યું કે તેની પરીક્ષા શું ? ગુરુએ કહ્યું ‘ હે મણિ ! સ્તંભતીર્થના જ્ઞાનમંડારમાંથી સૃષ્ટિક ભગવતી સૂત્ર લાવ’ ત્યારે તેજ ક્ષણે તે લાવવામાં આવ્યું. આ પરીક્ષાથી તે ચિંતામણિ છે તેમ જણાયું. ગુરુએ નિર્લોભતાથી મણિને ત્યાં જ મૂકી ગયા, ને તે અદૃષ્ટ થયો, કોઈએ પૂછ્યું કે કોઈ શ્રદ્ધાલુને આપવામાં કેમ ન આવ્યો ? ગુરુએ કહ્યું કે -તે નિરીહનો આચાર નથી. આથી બધા ચમત્કૃતિ પામ્યા.

૪૭ રત્નપ્રભ—રત્નાકરસૂરિના પદ પર આ સૂરિ થયા. કોઈ એમ કહે છે તે માત્ર આચાર્ય હતા પણ ઉક્ત પ્રશસ્તિમાં પદધર તરીકે જણાવેલ છે. +

૪૮ મુનિશેખર.

૪૯ ધર્મદેવસૂરિ—આરાસન તીર્થની પ્રતિષ્ઠા કરનાર; એમ ઉક્ત પ્રશસ્તિમાં જણાવ્યું છે.

૫૦ જ્ઞાનચંદ્ર—આ પદધર ધર્મદેવના હતા. ક્યાંક તેને માત્ર આચાર્ય કહ્યા છે, તથા ધર્મદેવસૂરિએ સ્થાપેલ આચાર્ય સિંહદત્તસૂરિ હતા, કે જેમણે મેઘપાટ, ખડ્ગ, વાગડ દેશમાં વિચરીને ત્યાં અનેક પ્રાસાદ પ્રતિમા કરાવી તે હજી સુધી જેવામાં આવે છે.

૪૭ + સં. ૧૪૨૯ ના એક પ્રતિમાલેખમાં રત્નાકરસૂરિના પદધર હેમચંદ્રસૂરિ મળે છે ? સં. ૧૩૯૧ના એક લેખમાં રત્નાકરસૂરિના શિષ્ય સોમતિલકસૂરિ જેવાં છે. હેમચંદ્રસૂરિ માટે જુઓ ૫૧ મા અભયચંદ્રમાં છેવટનો પારા.

રત્નાકરસૂરિથી તે જ્ઞાનચંદ્રસૂરિ સુધીના આચાર્યોનો પદ્ધત્તમ બતાવનાર પ્રતિમાલેખો મળ્યા નથી પરંતુ અભયચંદ્રથી તે ત્યારપછી ઠંઠ ભુવનકીર્તિ સુધીનો (૫૧ થી ૬૨) પદ્ધત્તમ-પ્રતિમાલેખોથી બરાબર મળે છે.

૫૧ અભયચંદ્ર—ઉપરોક્ત ગિરનાર પ્રશસ્તિ પ્રમાણે જ્ઞાનચંદ્ર-સૂરિના પદે આ સૂરિ છે જ્યારે પદાવલી અનુસાર ધમદેવસૂરિના પદે આ સૂરિ છે. તેમણે મહાવીર તપ કર્યું હતું. કહ્યું છે કે:—

અમૂચ્ચરમ તીર્થકૃત સમસ્ત માસ્વત્તપોઃ ।

તતસ્તપમહોદય સ્ત્વમયસિંહસૂરિર્ગુરુઃ ॥

આચાર્ય પદ લીધા પછી છએ વિકૃતિઓને તજી હતી, વળી પાંચ પચાશત આચાર્ય (આચળિય) તપ નિરંતર ત્રીજે વારે કરતા હતા અને દુઃસાધ્ય એવી અગ વિધાનુ પુસ્તક અર્થસહિત સારી રીતે વાંચ્યું હતું.

ઉપરોક્ત પદાવલીમાં એક સ્થળેથી લઈ જળ્યાબ્યું છે કે:—

આખૂ તારણ ગઢ ગિરિહિં છઠ ક્રિયા ધગવીસ,
વિમલાચલિ સિત્તરી કીઆ, રેવઘગિરિ અડવીસ. ૧

સિવ કુમારના છઠ ક્રિય, દોસય એગુણીતસ,
દુસમ રવાલસ વિવિધ તપ, સોસીઅ તણુ નિસિદ્ધિસ. ૨

તવ સિગાર અલક્રિય દેહં, નિમ્મલ્લ ચરણ કરણ વરગેહં,
અભયસિંહ સુરિ હરિસિયં, કરીઅસુ તપ છ માસી વરસીય. ૩

ષટ પદ વરસી તપ સિરિ, મુગટ ખેડ છમ્માસી,

કુંડલ ચઉમાસી દોમાસી, હાર અધ હારસુ,

નિમ્મલ્લભદ્ર મહાભદ્ર ખેડ, બાહિરષા વખાણું;

પ્રતિમા સર્વતોભદ્ર રૂદ્ધ, સિરિ વસુ જાણું.

અખિલ નિરંતર પચ સદ્યં, મહારણુ મયહાર ખય,

શિરિ અભયસિંહ સૂરિ ગુરિ કિંદ્દ દેહ સિણુગાર તપ. ૪

વળી કુમારપાલ વૃપના પ્રતિબોધક હેમચંદ્રસૂરિના સંભારણા તરીકે આ સૂરિએ એક હેમચંદ્ર નામના આચાર્ય સ્થાપ્યા હતા.

૫૨ જયતિલક—કર્પાચક્ષે મહિમા પ્રકટ કર્યો. અનેક આચાર્ય ઉપાધ્યાય પડાશ (? પન્યાસ) મુનીશ્વર મહત્તર વગેરે ૨૨૦૦ સાધુ સાધ્વીના પરિકરવાળા, ૨૧-વાર શત્રુંજયાદિ તીર્થયાત્રા કરનાર, ૧૨૫

આવકતે સધપતિનું તિલક આપનારા થયા. તેમણે ત્રણને આચાર્ય
ખનાવ્યા:—ધર્મશેખરસૂરિ, માણિક્યસૂરિ, રત્નસાગરસૂરિ; (પછી કરેલા)
ચોથા આચાર્ય સંઘતિલકસૂરિ પ્રભાવક થયા કે જેમણે નિર્વિકલ્પ સૂરિ-
મંત્રકલ્પ કાઢ્યો.

પ્રતિષ્ઠા લેખ સં. ૧૪૫૯ ખુ૦૨.

પ૩, રત્નસિંહ—આના સંબંધમાં (ઉપરોક્ત ગિરિનાર પ્રશ-
સ્તિમાંથી) સંસ્કૃત શ્લોક ૭૭ થી ૮૨ મૂક્યા છે તેનો સાર એ છે કે
જયતિલક સૂરિના પદે રત્નસિંહ થયા, તેમણે સં. ૧૫૦૯ માધ શુદ્ધ
૫ ને દિને વિમલનાથના પ્રાસાદમાં ગિરનાર પર પ્રતિષ્ઠા કરી. (તે સં-
બંધી ૭૯ મો શ્લોક નીચે પ્રમાણે છે.)

પ્રાસાદં વિમલાર્હદાદિ સકલ શ્રી તીર્થકૃન્મંડલી

પ્રત્યષ્ટાદતિશાયિલન્ધિનિલયઃશ્રી રત્નસિંહ પ્રમુઃ ।

નંદાકાશતિથિપ્રમેય સમયે ૧૫૦૯ શ્રી વિક્રમાદ્ વાસરે

પંચમ્યાઃ સિત માઘ માસિ વસુધા-ધીશાર્ચિતાદ્રિદ્વયઃ ॥૭૯॥

તેમના ત્રણ મોટા શિષ્યો થયા: ૧ હેમસુંદરસૂરિ, ૨ ઉદયવલ્લ-
ભસૂરિ અને ૩ જ્ઞાનસાગર સૂરિ. [બાર પછી ઉક્ત પ્રશસ્તિના ૬ થી
૩૭ શ્લોક ટાક્યા છે તેનો સાર એ છે કે:] ‘સ્તંભતીર્થ (ખલાત) ના
શ્રીમાલી વંશના શાણુરાજની વંશાવલી આપી છે કે પૂના-જગત-વાધ-
ણનો પુત્ર વિક્રમાદિત્ય થયો કે જેણે તિમિરપુરમાં પાર્શ્વનાથનું ઉચું
વિશાલ મંદિર બધાવ્યું. તેના પુત્ર માલદેવે સધ કાઢી શત્રુંજય ને ગિર-
નારની યાત્રા કરી ‘સંઘપતિ’ બિરદ મેળવ્યું; તેના પુત્ર વયરસિંહને ભાર્યા
ધવલદેવી પાંચ પુત્રો થયા ૧ + હરપતિ, ૨ વયર, ૩ કર્મસિંહ, ૪ રામ

+ હરપતિ સંબંધી ગિરનાર ઉદ્ધાર રાસમાં નયસુંદરે જણાવ્યું છે કે:—

શ્રી જયતિલકસુરોદ, જસ ઉપદેશે આણુદ,

શ્રી શ્રીમાલી ત્રિભૂષણ, હરપતિ સાહ વિચક્ષણ;

વિક્રમ રાયથી વરસે, ચૈદશે ઓગણપચારો,

રેવત પ્રાસાદે નેમ, ઉધરિયો અતિ પ્રેમ.

પ ચંપક. હરપતિને બે ભાઈ નામે હેમાદે અને નામદેથી છ પુત્રો સન્નનાદિ થયા; અને હરપતિએ સં. ૧૪૪૨ માં પડેલા દુકાળમાં બહુ અન્ન વસ્ત્રદાન કર્યું. પિષ્પલકું ગામના રહીશોને ત્યાંના અધિપે બંદીવાન કર્યા હતા તે છોડાવ્યા; ગૂર્જર પાતશાહ પાસે સારી ખ્યાતિ મેળવી અને જયતિલકસૂરિના ઉપદેશથી સં. ૧૪૪૯ માં ગિરનાર પર નેમિપ્રાસાદનો ઉદ્ધાર કર્યો. પાતશાહનું પુરમાન લઈ ૭ દેવાલય સાથે સિદ્ધગિરિ અને ગિરનાર પર સંઘ લઈ યાત્રા કરી અને સં. ૧૪૫૨ માં સ્તભતીર્થમાં જયતિલક સૂરિએ રત્નસિંહને આચાર્યપદ આપ્યું તેનો મહોત્સવ કર્યો. રત્નચૂલા સાધવીને મહત્તર પદ આપ્યું. તેના ઉક્ત પુત્ર સન્નનાસિંહને કૌતુગદેથી શાણુરાજ નામનો પુત્ર થયો, કે જોણે પોતાની બહેન કર્મદેવીના શ્રેયાર્થે મહેસાણામાં ઋષભદેવનો પરિકર રચાવ્યો. મોટરાપુર વાસી દ્વિજ ને વણિક જાતિના બહિવાનને છોડાવ્યા. તેણે વિમલનાથ પ્રાસાદ ગિરનાર પર બધાવ્યો. ચાર ગૂર્જર પાતશાહ અહમદાદિની પાસે સાઈ માન મેળવ્યું.

રત્નસિંહસૂરિના ઉપદેશથી સાધુશ્રી શાણુરાજે સાતે ક્ષેત્રમાં ધન ખર્ચ્યું. તે સૂરિએ ગિરિપુર (કુંગરપુર) નગરમાં 'ધીઆ વિહાર' નામના વૃષભદેવ પ્રાસાદમાં ૧૨૫ થી અધિક મણના પિત્તલના સપરિકર ઋષભદેવ બિંબની ચૈલ પ્રતિષ્ઠા કરી. તેજ ચૈલમાં હજુ પણ (પટ્ટાવલીકારના સમયમાં) શેર બાર રૂપાની આરતી, મગલપ્રદીપ, બે આમર તે વખતના જોવામાં આવે છે. તથા કોટ નગરમાં પિત્તલમય સભવન્નિન બિંબ ને પ્રાસાદની પ્રતિષ્ઠા કરી. એમ માલવક, મેદપાટ, ખડગ, વાગડ, ગૂર્જર, સૌરાષ્ટ્ર, કુકણ, દક્ષિણપથ વગેરે દેશોમાં સ્થાને સ્થાને રત્નસિંહસૂરિનાં પ્રતિષ્ઠિત ચૈલબિંબો જોવામાં આવે છે. કહ્યું છે કે:

તત્પદે સૂરયઃ શશ્વદ્ રત્નાસિંહાદિ દીપિરે ।

સદમ્ભયઃ સ્વેષ્ટપ્રદાનેન ચૈ લ્લબ્ધ્યા ગૌતમાયિતં ॥

જાયતે સ્માઽહમ્મદા વાદાધિપઃ શાહિરહિમ્મદઃ ।

તં પ્રવોચ્ય મહીપીઠે ચક્રિરે શાસનોન્નતિ ॥

—એટલે અમદાવાદના સુલતાન બાદશાહ અહમ્મદને પ્રતિબોધ્યો તે શાસનની ઉન્નતિ કરી. એમ કહેવાય છે કે રત્નસિંહસૂરિ સોળ વર્ષ સુધી પૃથ્વીમાં વિચરતા હતા, તે સમયે અહમ્મદ બાદશાહે અહમ્મદનગર વસાવ્યું. તેને પથરનો દુર્ગ બંધાવ્યો. તે દુર્ગમાં ૬૪ કોટક (કોઠા) કર્યા હતા. તેમાં ૬૪ જોગણીનો નિવેશ થયો. રાત્રે સુરત્રાણ પલંગ પરથી ભૂમિ પર પડતો. આથી મુસ્લામા વચનથી બધા જૈન દર્શનીઓને દેશ બહાર કર્યા. અહીં રાજનગર—અહમદાવાદમાં શેક શ્રીમાલી ભાઇઓ વ્યવહારી રત્ના કૃતા નામના રત્નસિંહસૂરિના ભક્ત ભાઇઓ હતા. તે સમયે સુરત્રાણે સર્વે અન્ય દર્શનીક બોલાવી પૂછ્યું કે યોગિનીનો ઉપદ્રવ નિવારનાર કોણ છે? તેઓએ અનેક ઉપાયો બતાવ્યા પરંતુ એકે ઉપાયથી આ ઉપદ્રવ શમ્યો નહિ. (અહીં સુધી આવી પટ્ટાવલી અટકે છે. પટ્ટાવલી અપૂર્ણ ઉતરી લાગે છે.) (આ પછી રત્નસિંહસૂરિએ આ ઉપદ્રવ શમાવ્યો હશે અને તેથી અહમ્મદશાહની પ્રીતિ મેળવી હશે એમ જણાય છે.)

આ સુલતાન અહમદશાહે સં. ૧૫૦૯ માં શુદ્ધિ પ ને દિને આ આચાર્યના પગની પૂજા કરી. તેમના ઉપર જણાવેલ મહાશિષ્યો ઉપરાંત અન્ય શિષ્યો નામે શિવસુન્દર ગણિ,† ઉદયધર્મ (વાઙ્યપ્રકાશના કર્તા સં. ૧૫૦૭), ચારિત્રસુંદર (મહીપાલ ચરિત, કુમારપાલ ચરિત આદિના કર્તા—જુઓ કુમારપાલ ચરિતની પ્રસ્તાવના) વગેરે હતા.

+ શિષ્ય તેહ પંડિત મુખ્ય, શ્રી શિવસુન્દર ગ્રંથક દક્ષ
હેમસિદ્ધિ વિદ્યાનુ ધણી, બીજી લખાધિ સુણીજી ધણી
શ્રી ગિરનારિ પાજ બંધાર્થ, તુ જી તે ગુર સદ્ગુણ પસાય,
શિવસુન્દરી પાજનું નામ, આજ લગિ દીસઇ અભિરામ.

—સં. ૧૬૬૨ કનકસુંદરકૃત કપૂરમંજરી રાસપ્રશસ્તિ.

ચારિત્રસુંદર પોતાના કુમારપાલચરિતની પ્રશસ્તિમાં જણાવે છે કે: રત્નાકરસૂરિના પદ્ધર અતુકમે યોગીંદ્ર ચુડામણિ અભયસિંહ તેમની પાટે જયપુન્ડ્ર (જયતિલક)સૂરિ-તેમની પાટે રત્નસિંહસૂરિ (વાદીને જીતનારા) થયા કે જેના અનેક શિષ્યો પૈકી એક પોતે એટલે ચારિત્રસુંદર ગણિ હતા. રત્નસિંહસૂરિના શિષ્ય માણિક્યસુંદર ગણિ એ સં. ૧૫૦૧ માં મલધારી હેમચંદ્ર કૃત ભવભાવના સૂત્ર પર ગૂજરાતી બાલાવબોધ દેવકુલપાટક (મેવાડ)માં રચ્યો હતો.

રત્નસિંહસૂરિના પ્રતિભા લેખો મળે છે. સં. ૧૪૮૯, ૧૫૧૦-૧૧-૧૨-૧૩ ના. ૨ સં. ૧૪૮૧-૮૯-૧૫૧૩ ના. ૧, ૧૪૫૯ (?) - ૮૪-૮૫-૮૭-૮૮-૯૩-૧૫૦૦-૦૩-૦૪-૦૫-૦૮-૦૯-૧૦-૧૧-૧૪-૧૫-૧૭-૧૮ યુ. ૧, ૧૪૮૧-૮૬-૮૮-૧૫૦૩-૦૭-૦૯-૧૦-૧૧-૧૩-૧૬-૧૭ યુ. ૨.

૫૪ ઉદયવલ્લભ.

તેમના પ્રતિષ્ઠાલેખ સં. ૧૫૧૯ ના. ૧, સં. ૧૫૨૧ ના. ૨, ૧૫૧૪-૧૯-૨૧ યુ. ૧, ૧૫૧૯-૨૨ યુ. ૨.

૫૫ જ્ઞાનસાગર. સં. ૧૫૧૭ માં ખંભાતમાં વિમલનાથ ચરિત્ર રચ્યું.

તેમના પ્રતિષ્ઠાલેખ સં. ૧૫૨૫-૨૮ ના. ૨, સં. ૧૫૩૨-૩૬-૪૯-૫૧ ના. ૧, ૧૫૨૦-૨૩-૨૪-૨૭-૨૮-૩૧ યુ. ૧, સં. ૧૫૨૪-૨૭-૨૮-૨૯-૩૦-૩૧ યુ. ૨; ૧૫૦૦ જિ. ૨.

૫૬ ઉદયસાગર.

તેમના પ્રતિષ્ઠાલેખો સં. ૧૫૩૩-૩૫-૫૨-૫૩ ના. ૨, સં. ૧૫૩૩-૩૫-૩૬-૪૨-૪૩-૪૬-૪૯-૫૪ યુ. ૧, ૧૫૩૨-૩૬-૪૬-૫૧ ના. ૧, ૧૫૩૩-૩૪-૩૭-૪૯-૫૨-૫૩-૫૪-૭૩ યુ. ૨.

૫૭ લખિંધસાગર.

તેમણે સં. માં શ્રીપાલ કથા રચી સ. ૧૫૫૭ પોશ શુદ્ધિ ૮ સોમ. આ કથાની પ્રશસ્તિમાં જયતિલકથી પોતાના મુધીની પદ્મપરંપરા

આપી છે. પ્રતિષ્ઠાલેખ સં. ૧૫૬૧-૬૨-૬૬ યુ. ૧; ૧૫૫૯-૬૦-૬૧-૬૪-૬૫ યુ. ૨.

૫૮ ધનરત્ન.

પ્રતિમાલેખ સં. ૧૫૭૦, સં. ૧૫૮૨ ના. ૧. ૧૫૦૬ (?૧૫૮૬)

૧૫૭૨-૭૬-૮૪-૮૭-૮૮-૯૧ યુ. ૧; ૧૫૭૬ યુ. ૨.

આના બીજા પદ્ધત્ સૌભાગ્યસાગરસૂરિ થયા કે જેના પ્ર. લેખ સ. ૧૫૭૯-૮૪ મળે છે.

૫૯ અમરરત્ન.

પ્રતિમાલેખ સ. ૧૬૦૪ યુ. ૨.

૬૦ દેવરત્ન.

આ સૂરિના શિષ્ય રાજસુદરના શિષ્ય પદ્મસુદરે ભગવતી સૂત્રપર સુંદર અને સરલ ગૂજરાતી ગદ્યમાં બાલાવબોધ-ટપ્પો રચેલ છે.

૬૧ જયરત્ન.

૬૨ ભુવનકીર્તિ.

પ્રતિમા લેખ સં. ૧૭૦૩ યુ. ૧. સ્વર્ગવાસ સ. ૧૭૧૦.

૬૩ રત્નકીર્તિ,

પિતા શ્રીમાલી પુંજશાહ, માતા પ્રેમલદે; જન્મ સં. ૧૬૭૯ રાજનગરમાં, મૂલ નામ રામજી. દીક્ષા લાંજ રાજપુરામાં સં. ૧૬૮૬ વૈશાખ શુદ્ધ ૫, દીક્ષાનામ રાજકીર્તિ, આચાર્યપદ સં. ૧૭૦૭ વૈશાખ શુદ્ધ ૩ અમદાવાદમાંજ, સ્વર્ગવાસ ડભોઈમાં સ. ૧૭૩૪ પોસ વદી ૨.

આના રાજ્યમાં રાજસુંદર ઉપાધ્યાય શિષ્ય ઉપરોક્ત પદ્મસુદરગણિએ ભગવતી અંગપર સુદર ગુજરાતી બાલાવબોધ રચ્યો છે.

૬૪ ગુણુસાગર—દીક્ષા નામ ગગવિજય. સૂરિપદ રાજનગરના સદે આચ્યું સં. ૧૭૩૪ના પોશ પછી. [જુઓ શ્રીજિનવિજયજી સપાદિત જૈન ઐ. ગૂ. કાવ્ય સત્ય પ્રસ્તાવના પૃ. ૨-૫, વિશેષમાં આનંદકાવ્ય મહોદધિ મૌ. ૬ની પ્રસ્તાવનામાં મારો ‘કવિવર નયસુંદર’ ઉપર નિબંધ.]

(૨) સ્વ લઘુપૌશાલિક ગચ્છની પદાવલી.

૫૫ હેમવિમલ—(જુઓ નં. ૫૫ મૂલ તપાગચ્છ પદાવલી.)

તેમના સમયમાં ઇંદ્રનંદિસૂરિ+ અને કમલકલશસૂરિએ* કુતુબપુરા અને કમલકલશા એમ અનુક્રમે જુદા ગચ્છ કાઢ્યા. મૂલ શાખા પાલણુ-પુરા એમ ત્રણ શાખા થઈ. હેમવિમલસૂરિની હેમ શાખા વધુ જામી. સં. ૧૫૫૦ માં દેવદત્તના સ્વભાતુસાર સ્તભતીર્થના શ્રી સધ સાથે શત્રુંજયની યાત્રા હેમવિમલસૂરિએ મહોત્સવપૂર્વક કરી. સ. ૧૫૫૨માં સોની જીવા જાગાએ કરેલી પ્રતિષ્ઠા. દાનધીરને સૂરિપદ આપ્યું પણ તે છ માસમાં સ્વર્ગવાસ પામ્યા; ત્યારપછી ગુરૂએ લાલપુર ચોમાસું કર્યું. ત્યાં સં. ૦ ધિરા સમક્ષ સૂરિમંત્ર આરાધ્યો; તે પ્રમાણે સં. ૧૫૭૦ માં ડાબિલા ગામમા સ્તભતીર્થના સોની જીવા જાગાએ આવી કરેલા મહોત્સવપૂર્વક આનંદવિમલને સૂદિપદવી અને દાનશેખર તથા માણિક્ય-શેખરને વાચક પદવી આપી. સં. ૧૫૭૨માં સ્તંભતીર્થ જવા ઇડરથી ચાલતાં કર્પટવાણિજય (કપડવંજ) આવતાં સંઘે મોટો પ્રવેશોત્સવ કર્યો. કોઇ આડીઆએ આવા પ્રવેશોત્સવ માટે પાતશાહ મુદાફર પાસે

+ ઇંદ્રનંદિસૂરિ પ્ર લેખ સં. ૧૫૫૨ અને ૧૫૬૯ ના. ૧, ૧૫૫૬-૫૮-૬૧-૬૩ જુ. ૨, ૧૫૬૩ જુ. ૧, તેના શિષ્ય સૌભાગ્યનંદિ સૂરિ (સં. ૧૫૭૧ થી ૧૫૯૦) પ્ર લેખ સં. ૧૫૭૧ જિ. ૨, ૧૫૯૧ ના. ૧, ૧૫૭૬-૮૯-૯૦-૯૭ જુ. ૧, અને પ્રમોદસુંદર પ્ર લેખ. ૧૫૭૧ ના. ૧. ઇંદ્રનંદિ નિગમ પ્રાદુર્ભાવક-નિગમીઆ તપાગચ્છ કાઢનાર અને કુતુબપુરા ગચ્છના ઇંદ્રનંદિ કદાચ એક હશે સં. ૧૫૫૫ માં ઉપદેશ કલ્પવલ્લીના કર્તા નિગમીઆ ઇંદ્રહંસગણિ (ઇંદ્રનંદિ શિષ્ય ધર્મહંસ વાચકના શિ) પોતાની પ્રશસ્તિમાં ઇંદ્રનંદિને લક્ષ્મીસાગરસૂરિ-સોમદેવસૂરિ-રત્નમંડનસૂરિ-સોમજ-સસૂરિ અને તેના શિષ્ય તરીકે જણાવે છે.

* કમલકલશ (લક્ષ્મીસાગર તથા સોમજયસૂરિ શિ. સુમતિસુંદરસૂરિ શિષ્ય) ગચ્છનાયક (પ્ર. લે. ૧૫૫૨-૫૩-૧૬૦૩ ના. ૧); તેના શિષ્ય જય-કલ્યાણસૂરિ પ્ર. લેખ સં. ૧૫૬૬ જિ. ૨, ૧૫૬૩ જુ. ૨.

વાત કરી; તેણે પકડવા બંદિ મોકલ્યા. ગુરુ ચુણેલી આવતાં આ વિઘ્નની ખબર પડતાં રાતોરાત નિકળી સોજત્રા ને ત્યાંથી ખંભાત પહોંચી ગયા. ખોળકોએ ગુરુને બંદીસ્થાનકે રક્ષિત કર્યાં. સંઘપાસેથી ખાર હજાર લીધા. પછી તેમણે સૂરિમત્ર આરાધ્યો. ત્યારપછી શતાર્થી પં. હર્ષકુલ-ગણિ, પં સંઘહર્ષગણિ, પં. કુશલસંયમગણિ, શીઘ્રકવિ પં. શુભશીલ-ગણિ એ ચારને ચંપકદુર્ગે (ચાંપાનેર) મોકલ્યા. તેમણે સુલતાનને સ્વકાબ્યથી રંજીત કરી દ્રવ્ય પાછું વળાવ્યું ને સૂરિને સુલતાને વંદન કર્યું. સં. ૧૫૭૮ માં પત્તનમાં ચોમાસું કર્યું. સ્તંભતીર્થમાં પ્રતિષ્ઠા કરી. પુનઃ પત્તને દો. ગોપાકે નિનપટ્ટ કરાવ્યા, ને સૂરિએ પ્રતિષ્ઠિત કર્યાં. વિદ્યાનગરે કોઠારી સાયર શ્રીપાલે કરાવેલ પ્રાસાદમાં પ્રતિષ્ઠા કરી. ૫૦૦ સાધુને દીક્ષા આપી. તે વર્ષમાં આણંદવિમલ સૂરિએ કુમરગિરિમાં ચોમાસું કર્યું ને શ્રીપૂજ્યની આજ્ઞા વિના નાની વયની સાધ્વીને દીક્ષા આપી, ને પછી મિદ્ધપુર સિરોહીમાં ૪ ચોમાસાં આણંદવિમલે કર્યાં. ગૂજરાતમાં આવી શ્રીપૂજ્યને પૂછ્યા વગર ૧૫૮૨ વૈશાખ શુદ્ધ ૩ ને દિને જુદા ઉપાશ્રયમાં રહ્યા. ત્યાં તેલ ધૂસરથી મલિન વસ્ત્રોની ઋષિ-મતિ જેવી પ્રવૃત્તિ થઇ. શ્રીપૂજ્ય ૧૫૮૩ માં વીસલનગરમાં અસમાધિ થતાં વટપક્ષિથી ચોમાસું રહેલા આણંદવિમલને બોલાવી ગચ્છભાર લેવા કહ્યું. પોતાને ગચ્છભારની જરૂર નથી એમ કહ્યું એટલે હેમવિમલસૂરિએ સ્વહસ્તથી સૌભાગ્યહર્ષસૂરિને પોતાના પદે સ્થાપ્યા. સં. ૧૫૮૩ આશ્વિન શુદ્ધ ૧૩ દિને સ્વર્ગસ્થ થયા. ૧૫૮૩ માં ઋષિમતની ઉત્પત્તિ થઇ. ઋષિમતમાંથી બિવંદનીક ગચ્છમા આવેલા રાજવિજયસૂરિએ લઘુ ઉપાશ્રયમત કાઢ્યો. લ. પૌ. ૫.

પદ્મ સૌભાગ્યહર્ષ—જન્મ સં. ૧૫૫૫, પં. હર્ષદાનગણિ વિહાર કરતાં વૃદ્ધનગર આવ્યા ત્યાં સ. ૧૫૬૩ માં હેમવિમલસૂરિએ આપેલ દીક્ષા, તેજ સૂરિએ સૂરિપદ આપી નિનપટ્ટે સ્થાપ્યા સં. ૧૫૮૩ આશ્વિન શુ. ૧૦. તે વખતે વ્યવહારિ ભીમસી રૂપા દેવદત્ત ક્યા જયવત પ્રમુખે એક લાખ ખર્ચી પદ્મ મહોત્સવ કર્યો. સં. ૧૫૮૬

માં અલવરનગરથી આવેલ ને વૃદ્ધનગરમાં રહેતા ટંકસાલીય સા. ૩૬૬ પ્રમુખ ભધરવદાસ ભવાનીદાસ ત્યાંના ગૂર્જરાતના શ્રી સંઘ સહિત આ સૂરિ સાથે પત્તનથી માંડી શત્રુંજય ગિરિનાર સુધી દરેક નગરે સુવર્ણ ટંક ખર્ચી સ્તંભતીર્થની યાત્રા કરી. સ્તંભતીર્થમાં સં. ૧૫૮૯ જ્યેષ્ઠ શુ. ૯ રવિવારે ગચ્છનાયક પદ મહોત્સવ થયો. વિદ્યાપુર (વીજાપુર)માં સં. ૧૫૯૫ પોષ શુદ્ધ ૫ ગુરૂ પુણ્ય યોગે અમદાવાદના સંઘને મળીને પં. સોમવિમલને વાચકપદ આપ્યું. તેજ વર્ષે ઇડરમાં ૫૦૦ પાષાણુ પ્રતિમાને ૭૦૦ દિગંબર, ૫૦૦ અન્યગચ્છીય યતિ, ૭૦૦ દર્શન પરિધાપનિકાપૂર્વક પ્રતિષ્ઠિત કરી.

સં. ૧૫૯૬ માં અમદાવાદ આવ્યા. શ્રી સંઘે સં. ૧૫૯૭ આશ્વિન શુદ્ધ ૫ દિને વાચક સોમવિમલ તથા સકલહર્ષ મુનિને સૂરિ-પદવી આપી. તેનો મહોત્સવ શા. ગંગાદાસ પુત્ર દેવચંદે કર્યો. વિજય-કુલ અને વિનયકુલને ઉપાધ્યાય પદવી આપી. સં. ૧૫૯૭ કાતિ શુદ્ધ ૧૨ સ્વર્ગવાસ. તેમણે ઓસવંશના ૩૦૦ ને સાધુ દીક્ષા આપી.

[પ્રતિષ્ઠા લેખ સં. ૧૫૮૪ યુ. ૨, ૧૫૯૦ યુ. ૧.

આ સૂરિના રાજ્યમાં આગમ ગચ્છીય લક્ષ્મીકલ્પોલ્લે આચાર્ય-રાંગની અવચૂર્ણિતો ઉદ્ધાર સં ૧૫(૮)૯ માં કર્યો. જુઓ તેની પ્રશસ્તિ. રો. એ. મુબદ્ધ]

૫૭ સોમવિમલ—ખંભાત પાસે કંસારી ગામના વૃદ્ધ પ્રાગ્વાટ મંત્રી સમધરવંશે મંત્રિ રૂપા (કવચિત્ શ્રીવંત) ભાર્યા અમરાદે કુખે જન્મ સં. ૧૫૭૦, હેમવિમલ સૂરિપાસે દીક્ષા અમદાવાદમાં સં. ૧૫૭૪ વૈ. શુદ્ધ ૩. તેનો દીક્ષા મહોત્સવ સં. ભૂભય જન્મકે કર્યો. ખંભાતમાં પ્રાગ્વાટ સા. કીકાએ ગણિપદ સં. ૧૫૯૦ ફા. વદ ૫ ને દિને બહુ દ્રવ્યનો વ્યય કરી અપાવ્યું. સીરોહીમાં સં. ૧૫૯૪ ફા. વ. ૫ ને દિને સૌભાગ્યહર્ષસૂરિએ ગાંધી રાણા જોધાએ કરેલા ઉત્સવપૂર્વક પંડિતપદ આપ્યું. અખહરીમાં શારદા આરાધી વર લીધો. ત્યાંથી ગુરૂ સાથે

વિદ્યાપુર આવ્યા. ત્યાં દો. તેજ માંગાએ ઉત્સવ કરી વાચકપદ અપાવ્યું. સં. ૧૫૯૫. અમદાવાદમાં સૌભાગ્યહર્ષસૂરિએ સ. ૧૫૯૭ માં સૂરિપદ આપ્યું. તેજ વર્ષમાં ચૈત્ર માસે વીજપુરના દો. તેજએ બહુ ગામના સંઘ સાથે ૩૦૦ સાધુ સહિત સોમવિમલસૂરિ સાથે વિમલાચલ યાત્રા ૪ લાખના વ્યયથી યાત્રા કરી. સં. ૧૫૯૯ પાટણમાં ચાતુર્માસ. સં. ૧૬૦૦ કાર્તિક શુદ્ધ ૧ દિને પત્તનના સંઘ સાથે શત્રુંજય, રૈવતાચલની યાત્રાએ ગયા. ત્યાંથી દીવ બંદર જઈ ચૈત્ર શુદ્ધ ૧૪ દિને અભિગ્રહ લીધો. તે પૂરે થયા પછી શત્રુંજય યાત્રા કરી ઘોળકા, પછી ખંભાત, ને ત્યાંથી કાન્હમ દેશે વણુછરા ગામે આવ્યા. ત્યાં આણંદપ્રમોદને વાચકપદ દીધું. પછી આત્રપદ (આમોદ) આવીને સં. માડણના કરેલા ઉત્સવપૂર્વક વિદ્યારત્ન, વિદ્યાજયને વિશુધની પદવી આપી. અમદાવાદ ચાતુર્માસ સં. ૧૬૦૨. પછી વાગડદેશમાં ગોલનંગર, ત્યાંથી ઇડર. સં. ૧૬૦૫ માં ખંભાત ચોમાસુ. ત્યાં ૧૬૦૫ ના માઘ શુદ્ધ ૫ દિને ગચ્છાધીશ પદ મળ્યું. સં. ૧૬૦૮ રાજપુરમાં ચોમાસુ. પછી હાલિદ-પુરમાં માસકલ્પ. સં. ૧૬૧૦ માં પાટણમાં ફરી ચોમાસુ. પછી ત્યાં વૈશાખ શુદ્ધ ૩ ને દિને ચીઠીઆ અમીપાલે કરાવેલી પ્રતિમાઓ પ્રતિષ્ઠી. સં. ૧૬૧૭ માં અક્ષયદુર્ગે ચોમાસુ. ત્યાં આશો શુદ્ધ ૧૪ દિને અશુભ. સૂર્યક જોતાં સધને જણાવ્યું કે તે દુર્ગનો ભંગ થશે, એમ કહી સાતમે ગુરૂ હાથિલ ગામમાં જઈ હુંડપદની મરફી નિવારવા ત્યાંના સંઘથી હુંડ-પદમાં જઈ મરફી નિવારી. સં. ૧૬૧૯ માં ખંભાત ચોમાસુ પછી દુરઆરમાં. સં. ૧૬૨૩ અમદાવાદમાં છ વિગયને ત્યાગવાનો અભિગ્રહ. અનેક અભિગ્રહો ધર્યાં ને તે પાળ્યા. અષ્ટાવધાની, ઇચ્છાલિપિ વાચક, વર્ધમાન વિદ્યા સૂરિમંત્ર સાધક, ચૌર્યાદિમય તથા કુષ્ઠાદિરોગ નિવારક, કલ્પસૂત્ર ટપાર્યાદિ બહુ સુગમ ગ્રંથકારક, શતાર્થબિરૂદધારક થયા. સ.. ૧૬૩૭ માર્ગશીર્ષ માસે સ્વર્ગવાસ. કુલ ૨૦૦ ને સાધુદીક્ષા આપી, તેમના પ્રતિશ્રાલેખો સં. ૧૬૦૩-૨૨ ખુ. ૨ જુઓ.

આણુંદસોમ—જન્મ સં. ૧૫૯૬ કા. શુ. ૧૫., દીક્ષા સં. ૧૬૦૧ કા. શુ. ૧૫., પંડિતપદ પા. સાંડાએ કરેલ ઉત્સવપૂર્વક મળ્યું. સં. ૧૬૨૫ વૈ. શુ. ૫ દિને પત્તનમાં સં. દેવજકૃત ઉત્સવથી શ્રી સોમવિમલસૂરિએ સૂરિપદ આપ્યું. અમદાવાદમાં સં. ૧૬૩૦ માધ શુ. ૫ આચાર્યવંદન મહોત્સવ થયો, તે વખતે હંસસોમ અને દેવસોમને વાચક પદવી આપી. તે ઉત્સવ વૃદ્ધનગરના સંઘવી લખમણ પુત્ર નાનજી આદિએ કર્યો. સ્વર્ગવાસ સં. ૧૬૩૬ ભાદ્ર. વદિ ૫ દિને થયો. આથી સોમવિમલસૂરિએ પછી હેમસોમને સૂરિપદ આપ્યું.

૫૮ હેમસોમ—ધાણધાર (પાલણપુર પાસેના) દેશમાં પ્રાગ્વાટ વૃદ્ધ સા. જોધરાજના પત્ની રૂડી શ્રી સં. ૧૬૨૩ માં જન્મ, મૂલનામ હરજો (હર્ષરાજ) આઠ વર્ષની વયે વડગામ આવેલ સોમવિમલસૂરિને વાંદવા જતાં ત્યાં દીક્ષા સં. ૧૬૩૦, દીક્ષાનામ હેમસોમ, પંડિતપદ સં. લખમણે કરેલા ઉત્સવ પૂર્વક સં. ૧૬૩૫, સૂરિપદ સં. ૧૬૩૬ વૈશાખ વદિ ૨ દિને સં. લખમણ વૃદ્ધનગરવાસી બધા સંઘે મળીને સોમવિમલસૂરિના હસ્તે આપ્યું.

અહીં+ પદ્માવલી અટકે છે અને ત્યાર પછી જે પદ્ધતિ આવ્યા તેનાં નામો ઉમેરાયાં છે તે નીચે મૂક્યાં છે.

[હેમસોમસૂરિના રાજ્યમાં સં. ૧૬૫૪ માં સઘવીરગણિ શિષ્ય ઉદયવીર ગણિએ સં. પાર્શ્વનાથ ગદગંધ લઘુચરિત્ર રચ્યું. (મુદ્રિત પ્ર. જૈન ધર્મ પ્રસારક સભા ભાવનગર.)

હેમસોમના પ્રતિષ્ઠા લેખો સં. ૧૬૬૭-૮૭ ખુ. ૧.]

૫૮ વિમલસોમ. પ્રતિષ્ઠા લેખ સં. ૧૬૭૧ ખુ. ૧.

૬૦ વિશાલસોમ.

+ આ પદ્માવલીની પ્રત પ્રવર્તક મુનિ મહારાજશ્રી કાન્તિવિજયજીના વડોદરાના ભંડારમાં છે અને તે પરથી ઉતારેલી પ્રત શ્રીમત્ જિતવિજયજી પાસેથી મને મળી તેના અન્ન ઉપયોગ કર્યો છે.

૭૪૮ ૨ ગ વિજયાણુંદસૂરિ ગચ્છની પટ્ટાવલી.

૬૧ ઉદયવિમલ.

૬૨ ગજસોમ.

૬૩ સુનીંદ્રસોમ.

૬૪ રાજસોમ.

૬૫ આણુંદસોમ.

૬૬ દેવેન્દ્રવિમલસોમ.

૬૭ તત્ત્વવિમલસોમ.

૬૮ પુણ્યવિમલસોમ.

૨ ગ વિજયાણુંદસૂરિગચ્છ (આણુંદસૂર ગચ્છ) શાખા.

પદ વિજયસેન—(જુઓ મૂળ તપગચ્છપટ્ટાવલી નં. ૫૯)
તેમની પાટે જુદા જુદા આચાર્ય થયા ૧ વિજયદેવસૂરિ ૨ વિજયતિલક-
સૂરિ ૩ રાજસાગરસૂરિ.

૬૦ વિજયતિલક—નીસલનગરના પોરવાડ પિતા દેવજી શાહને
ત્યા માતા જયવંતીથી જન્મ સં. ૧૬૩૫, મૂળ નામ રામજી. દીક્ષા
વિજયસેનસૂરિ પાસે સં. ૧૬૪૪, દીક્ષાનામ રામવિજય. આચાર્યપદ
વિજયસેનસૂરિ સ્વર્ગસ્થ થતાં કેટલાક મુનિઓએ ભેગા મળી રાજનગરમાં
આપ્યું સં. ૧૬૭૩ પૌષ સુદિ ૧૨ બુધ. મકરંદખાને સાઈ માન આપ્યું.
સં. ૧૬૭૬ ના પૌષ સુદિ ૧૪ શીરોહીમાં સ્વ૦. તેમનો પાદુકાલેખ
સીરોહીમાં સં. ૧૬૭૬ ફાગણ સુદિ ૨ નો છે.

(વીર વંશાવલીમાં કહે છે કે પિતાનું નામ પ્રા. વ. હલસર
ગોત્રીય દેવરાજ હતું, જન્મ સં. ૧૬૫૨. દીક્ષા પાવાગઢમાં સં. ૧૬૨૨
દીક્ષાનામ રામવિજય, પડિતપદ જીર્ણગઢમાં સં. ૧૬૬૭, ગચ્છનાયક
ખંભાતમાં સં. ૧૬૭૩.)

૬૧ વિજયાણુંદ—મારવાડના રોહ ગામમાં જન્મ સં. ૧૬૪૨
આવળ સુદ ૮, (આવળમા ચઢ્યાણુ ગોત્ર-વીર વં.) પોરવાડ શ્રીવંત

પિતા, સિણુગારદે માતા, મૂલનામ કલો, દીક્ષા હીરવિજયસૂરિ પાસે સં. ૧૬૫૧ મહા શુદ્ધ ૬, દીક્ષાનામ કમલવિજય, પડિતપદ વિજયસેનસૂરિએ આપ્યું. સં. ૧૬૭૦, આચાર્યપદ વિજયતિલકસૂરિએ શિરોહીમાં આપ્યું, સં. ૧૬૭૨ પૌષ સુદિ ૧૩ (૧૪ શુક્ર) સૂરિનામ વિજયાણુંદસૂરિ.+ તેમણે દેવસૂરિ સાથે મેલ કર્યો સં. ૧૬૮૧ પ્રથમ ચૈત્ર સુદિ ૯. વળી ભેદ-ભાવ રહ્યા, એટલે વિજયરાજને પોતાની પાટપર સ્થાપ્યા. ધણું તીર્થોની યાત્રા કરવા ઉપરાંત ધણું જિનગિઓની પ્રતિષ્ઠા કરી હતી. એકલા કચરવાડામાં એક સાથે ૨૫૦ ગિઓની પ્રતિષ્ઠા કરી (સં. ૧૬૮૦-સં. ૧૬૮૪ માં વીરપ્રતિમા પ્રતિષ્ઠિત કરી.) *

+ તપગચ્છમાં ધર્મસાગર ઉપાધ્યાયની ચળવળ આ પહેલાં બહુ થઈ ને તેમા અનેક કલહ ભેદભાવ તેને પરિણામે થયા, તેમાં હવે બે ભાગ પડ્યા. દેવસૂર (વિજયદેવસૂરિની આજ્ઞા માનનારનો), અને આણુંદસૂર (વિજયા-ણુંદસૂરિની આજ્ઞા માનનાર.)

*દેવવિજય કચરવાડા વીરસ્તવન રચ્યું છે તેમાં જણાવ્યું છે કે:—

તપગચ્છ મંડણરાયરે સંતિ સોહમ, શ્રી વિજયાણુંદસૂરી વદિષ્યએ. ૩૬
.....વિજયદસમી દિનઈ, સંવત સોલિંચાસીઘએ. ૩૯

માણિકવિજય (વિધમાન સં. ૧૭૨૯ માં) પોતાના હાથથી લખિત પોતાની કચરવાડા વીર સ્તુતિમાં કહે છે કે:—

મેઘશેઠ મોટઈ મડાણુધ, પ્રતિષ્ઠા કરી સુખકારીજ,

સવત સોલચોરાસિ વરસે, જિનગિજ ભરાવ્યો સારોજ;

શ્રી વિજયઆણુંદ સૂરીસ્વર હાથઈ, વ્રત ઉચાર ત્યાં કીધોજ,

કનકપુરઈ સધ સદા વિવેકી, સખલો જસ ત્યાં લીધોજ.

આ કનકપુર તે કચરવાડાનું બીજું નામ છે કે જે આ માણિક-વિજયના ગુરૂ મેરૂવિજયે આપ્યું હતું, જ્યારે તે પહેલાં વિજયરાજસૂરિએ શ્રી બારેજથી સમસ્ત સધને કાગલ મોકલ્યો ત્યારે કચરવાડાનું નામ કપૂરવિજય પોતે રચાવ્યું હતું એમ આ કવિ જણાવે છે. પ્રતિષ્ઠા લેખ સ. ૧૬૮૩ યુ. ૧

સ્વ૦ ખંભાતમાં સં. ૧૭૧૧ આષાઢ વદિ ૧ મંગળવાર. (જુઓ મારી જૈન ઐતિહાસિક રાસમાળા નિવેદન પૃ. ૩૦-૩૧ ઐ. સમ્રાટ-માળા ભાગ ૧ પ્રસ્તાવના પૃ. ૧૮-૨૦)

(વીર વંશાવલીમાં વિશેષમાં કહ્યું છે કે પંડિતપદ અણુહિલપ-ત્તને શ્રી પંચાસર પાસ પ્રાસાદે મળ્યું.) સીરોહીમાં પદ મહોત્સવ પ્રા. ૬. પોલિટયા ગોત્રે સં૦ મેહોજલે કીધો. તે મેહોજલે ૭ તીર્થ-સિદ્ધા-ચલ, ગિરિનાર, તારણગિરિ, અર્ધુદગિરિ, ઘોઘા નવખંડ પાસ, શંખેશ્વર પાસ, બંભણવાડ સંઘ કાઠી પોતે સંઘાધિપતિ થયો. વધુ માટે જુઓ વીરવંશાવલી. આ સૂરિના પ્રતિષ્ઠા લેખ સં. ૧૭૦૬ ના. ૨, ૧૬૮૩-૧૭૦૬ ખુ. ૨.

૬૨ વિજયરાજ.

ગુર્જરદેશના કડી વાસી શ્રીમાલી વંશીય ખીમા શાહ પિતા, ગમતાદે માતા, મૃળ નામ કુંવરજી, જન્મ સં. ૧૬૭૯ વૈશાખ શુદ્ધ ૩, દીક્ષા વિજયાણુંદ સૂરિ પાસે પિતા સહિત રાજનગરમાં લીધી સં. ૧૬૮૯ આષાઢ શુદ્ધ ૧૦, દીક્ષા-ઉત્સવ રાજનગરમાં શાહ મનજીએ કર્યો, દીક્ષા નામ કુશલવિજય, સૂરિપદ સં. ૧૭૦૪ (૧૭૦૩)મા સિરોહીમાં વિજયાણુંદસૂરિએ આપી પોતાના પદ્ધર બનાવ્યા; સા રાહિતે પદ મહોત્સવ કર્યો. (સં. ૧૭૦૫ માં ખંભાતમાં વિમલાદે શ્રાવિકાએ વાંદણા મહોત્સવ કર્યો) ૧૭૦૬ માં ભટ્ટારકપદ ખંભાતમા. ૧૭૨૦ મા કાળ પડતાં અમદાવાદના મનિયા સુત શાંતિદાસે તે માટે પુષ્કળ દ્રવ્ય ખર્ચ્યું. ૨૧૦ સં. ૧૭૪૨ આષાઢ વદિ ૧૩ ખંભાતમાં.

મોઢ જાતીય શ્રીવંત લાલજી પિતા તથા લલિતાદે માતાના બે પુત્રો નામે માલજી અને રામજીએ અમદાવાદથી શત્રુંજયનો સધ કાઢ્યો ને સૂરિ સાથે યાત્રા કરી સ. ૧૭૨૩ ફાગણ સુદ ૭. (જુઓ વિજયરાજસૂરિ રાસ પરથી હકીકત જૈનયુગ કાં-માગશર ૧૯૮૩ નો અંક).

તેમના પ્રતિષ્ઠાલેખ સં. ૧૭૦૬-૧૭૧૦ ના. ૨; ૧૭૦૬-૨૧
પુ. ૧, ૧૭૦૬-૧૦-૨૧ પુ. ૨, ૧૭૨૧ જિ. ૨.

૬૩ વિજયમાન.

ખરાનપુરમાં પોરવાડ શાહ વાઘજીને ત્યાં વિમલાદે (વીરમદે) થી
જન્મ સં. ૧૭૦૭, મૂલનામ મોહન, દીક્ષા પોતાના મોટા ભાઈ ઇંદ્રજી
સાથે લીધી સં. ૧૭૧૯, દીક્ષા નામ માનવિજય. આચાર્યપદ સિરો-
હીમાં વિજયરાજ સૂરિએ સં. ૧૭૩૬ માં મહા શુદ્ધ ૧૩ આપ્યું અને
તેનો ઉત્સવ સા. ધર્મદાસે કર્યો હતો. પટ્ટધર પદ વિજયરાજ સૂરિની
પાટે સં. ૧૭૪૨ કાગણુ વદ ૪. સ્વં સાણુદમાં સં. ૧૭૭૦ મહા
શુદ્ધ ૧૩.

૬૪ વિજયઋદ્ધિ.

મારવાડમાં આપુ પાસે સ્થાણુના વતની વીશા પોરવાડ મૂલનામ
જશવંત શાહ. અમદાવાદમાં વિજયમાનસૂરિ પાસે દીક્ષા, દીક્ષાનામ
સૂર વિજય, આચાર્યપદ તેજ સૂરિએ સિરોહીમાં આપ્યું સં. ૧૭૬૬.
સ્વં સં. ૧૭૯૭.

વીરવંશાવલીમાં કહ્યું છે કે:—વૃદ્ધ મરૂધર દેશે ભેટાહલ્લા નગરે
શ્રીં વૃં લિંબ ગોત્રે સા. જશવંત સ્ત્રી યશોદા તેહનો પુત્ર સં. ૧૭૨૭
વર્ષે જન્મ, સ. ૧૭૪૨ વર્ષે પિતા સા. જશવંત પુત્ર સહિત શ્રી રૂક-
પુરે દીક્ષા, સં. ૧૭૬૬ વર્ષે સીરોહીમાં આચાર્યપદ, સાં હરરાજ
ખીમકરણે પદોત્સવ કર્યો. સં. ૧૭૭૧ ગચ્છનાયક પદ સાણુદમાં,
મહેતા દેવચંદ મહેતા મદને પાટ મહોત્સવ કર્યો. સં. ૧૮૦૬ માં સુરત
બંદરે સ્વર્ગવાસ થયો.

પ્રતિષ્ઠા લેખ સં. ૧૭૯૮ વૈશાખ શુદ્ધ ૧. નં. ૧૭૪૫ નાં ૨.

[આ આચાર્યના બે પટ્ટધર થયા. ૧ સૌભાગ્ય સૂરિ. ૨ પ્રતાપ-
સૂરિ. વિજયસૌભાગ્ય સૂરિના વિજયલક્ષ્મીસૂરિ અને વિજયપ્રતાપ
સૂરિના પટ્ટધર વિજયઉદયસૂરિ થયા.]

વિજયઉદય સૂરિ—જન્મ મારવાડના ગાંકલી ગામમાં આચાર્ય-
પદ મુદ્દાડામાં. મુખ્ય દક્ષિણ દેશમાં વિચર્યાં. ત્યાં ઉપકાર કરી સુરત
આવ્યા ત્યાં સ્વર્ગવાસ સં. ૧૮૩૭ પોષ શુદ્ધિ ૧૦.

૬૫ વિજયસૌભાગ્ય.

પાટણના ઓસવાત્ર. સં. ૧૭૯૫ પોસ મુદ્દ ૨ રવિને દિને
ગોડવાડના સાદડી ગામમાં (અન્યત્ર સિરોહીમાં) આચાર્યપદ; અને વાંદણા
મહોત્સવ અમદાવાદમાં મનીઆ દોસીને ત્યાં થયો હતો. સ્વર્ગવાસ
સીનોરમાં સં. ૧૮૧૪માં ચૈત્ર શુદ્ધ ૧૦ (આ મિતિની તેમની પાદુકાનો
લેખ સીનોરમાં છે.)

તેમની પાદુકાનો લેખ ૧૮૧૫ ખ્રુ. ૨.

૬૬ વિજયલક્ષ્મી.

મારવાડમાં આપુ પાસેના પાલડી ગામના રહીશ પોરવાડ વણિક
હેમરાજ પિતા, આણંદ માતા, જન્મ સં. ૧૭૯૭ ચૈત્ર શુદ્ધ ૫, મૂલ-
નામ સૂર્યદેવ, દીક્ષા સં. ૧૮૧૪ મહા શુદ્ધ ૫ શુક્ર વિજય સૌભાગ્ય-
સૂરિ પાસે સીનોરમાં- દીક્ષાનામ મુવિધિવિજય. સૂરિપદ તેજ વર્ષમાં
ચૈત્ર શુદ્ધ ૯ શુક્ર સીનોરમાં, ને તેનો ઉત્સવ ત્યાંના છીતા વસનજી તથા
સંઘે કર્યો. સ્વર્ગવાસ પાલીમાં સં. ૧૮૬૯

(ઉપર જણાવ્યું તેમ જુદા પટકર વિજય ઉદયસૂરિ થયા. તેમનો
સ્વર્ગવાસ થયા પંચી સં. ૧૮૪૯ મા તેમની પણ પાટપર વિજયલક્ષ્મી
સૂરિને સ્થાપી ખંને પરંપરાને એક કરી દીધી. વિશેષ હકીકત માટે
જુઓ દીપવિજયજી કૃત સોહમકુલ પદ્માવલી રાસ રચ્યા સં. ૧૮૭૩,
કે જેપરથી ‘આણંદસૂર ગચ્છ સંબંધી કંઈક માહિતી’ એ નામનો લેખ
જૈન ૧૦-૧-૧૯૧૫ના અંક પૃ ૨૫ થી ૨૮ પ્રકટ થયો છે, ‘વિજય
લક્ષ્મીસૂરિ’ એ લેખ જૈનયુગ ફાગણ ૧૯૮૨નો અંક પૃ. ૨૪૯ થી
૨૫૪, મારી જૈન ઐ. રાસ માળા. તેમની પાદુકાનો લેખ સં. ૧૮૬૮
ખ્રુ. ૨. પ્રતિષ્ઠા લેખ સં. ૧૮૪૪ જિ. ૨.

૬૭ વિજયદેવેન્દ્ર.

સુરતના શ્રીમાળી હતા. સૂરિપદ ને વાંદણા મહોત્સવ વડોદરામાં સં. ૧૮૫૭. સ્વ. અમદાવાદમાં સં. ૧૮૬૦ (૧૮૬૧).

૬૮ વિજયમહેન્દ્ર.

ઓસવાળ દીક્ષા ભિન્નમાલના આમોદમાં જ્યાં ગાંધીને ત્યાં સં. ૧૮૨૭, સૂરિપદ ને વાંદણા મહોત્સવ અમદાવાદમાં સં. ૧૮૬૦ (૧૮૬૧), સ્વ. સં. ૧૮૬૩ (દીપવિજયજી પોતાના ઉપરોક્ત રાસમાં સ્વ. ૧૮૬૫ વાઝપુરમાં થયો એમ જણાવે છે.)

૬૯ વિજયસૂરીન્દ્ર.

જન્મ ગોઢાણુ દેશના ઝવડા ગામમાં, પિતા હરનાથ, માતા પુરાદે, સૂરિપદ પુનામાં સં. ૧૮૬૫ માગશર. દક્ષિણ-ગૂજરાત-મારવાડમાં વિહાર, અનેક તીર્થોની જાત્રાઓ કરી. તેમના રાજ્યમાં સં. ૧૮૭૩મા દીપવિજયજીએ સોહમકુલ રત્ન પદ્માવલી રાસ સુરતમાં રચ્યો.

આ ગચ્છમાં (વિજય) ધનેશ્વરસૂરિનો સં. ૧૮૯૩ નો પ્રતિષ્ઠા લેખ છે યુ. ૧. ગે. ૨. તથા તેના પદ્ધર (વિજય) વિદ્યાનંદનો સ. ૧૯૧૧નો લેખ ગે. ૨.

(૨) ઘ તપગચ્છ વિમલ શાખા પદ્માવલી.

વિજયપ્રભસૂરિ-જીઓ મુખ્ય તપગચ્છ પદ્માવલી નં. ૬૧ પૃ. ૭૨૮.

૬૨ જ્ઞાનવિમલ—ભિન્નમાલના વીસા ઓસવાલ વાસવગોત્રી વાસવ શેઠ પિતા, કનકાવલી માતા, જન્મ સ. ૧૬૯૪, મૂલ નામ નાથુમલ. દીક્ષા ધીરવિમલગણિ (તપગચ્છ નં. ૫૬ના આનંદવિમલસૂરિ-હર્ષવિમલ-જયવિમલ-કીર્તિવિમલ-વિનયવિમલ શિષ્ય) પામે સ. ૧૭૦૨, દીક્ષાનામ નયવિમલ; પંન્યાસ પદ વિજયપ્રભ સૂરિએ ધાણેરાવમા સં.

૭૫૪ ૨ ઘ તપગચ્છ વિમલ શાખા પટ્ટાવલી.

૧૭૨૭ મહા શુદ્ધિ ૧૦, આચાર્યપદ વિજયપ્રભસૂરિની આજ્ઞાથી મહિમા-
સાગર સૂરિએ સંકેસરમાં સં. ૧૭૪૮ (૧૭૪૯) ફાગણ સુદિ ૫ ગુરૂ.
સ્વ૦ ખંભાતમાં ૮૯ વર્ષની વયે ૧૭૮૨ આસો વદ ૪ ગુરૂ.

તેમના ઉપદેશથી સુરતના શેઠ પ્રેમજી પારેખે શત્રુંજયનો મંથ
કાઢ્યો હતો. સં. ૧૭૭૭. (જુઓ સુખસાગરકૃત પ્રેમવિલાસ રાસ)
તેમણે અનેક સંસ્કૃત, પ્રાકૃત, ગૂજરાતી કૃતિઓ રચી છે. (જુઓ
પ્રાચીન સ્તવન રત્નસંગ્રહ પ્ર. શેઠ જમનાભાઈ ભગુભાઈ અમદાવાદ).

તેમના પ્રતિષ્ઠાલેખ સં. ૧૭૬૪ નાર; ૧૭૫૧-૫૯ ખુ. ૧,
૧૭૬૪-૬૫-૮૪ ખુ. ૨.

વીરવંશાવલીમાં કહેલું છે કે સં. ૧૭૪૯માં પં. નયવિમલ થકી
સંવિષ્ણ મત થયો.

૬૩ સૌભાગ્યસાગર.

૬૪ સુમતિસાગર.

૬૫ વિષ્ણુધવિમલ.—જન્મ સીતપુરના પોરવાડ ગોકલ મહેતાને
ભાં, રધ્યા ભાર્યાથી મૂલ નામ લખમીચદ. દીક્ષા બાલપણે ઋદ્ધિવિમલના
શિષ્ય કીર્તિવિમલ મુનિ પામે. દીક્ષા નામ લખમીવિમલ. સ. ૧૭૯૮
વૈશાખ શુદ્ધિ ૩ સુમતિસાગર સૂરિએ શખેશ્વરમાં સૂરિપદ આપ્યું. સં.
૧૮૧૪ માગશર વદી ૩ ઔરંગાબાદમાં સ્વર્ગવાસ. તેમણે સમ્યક્ત્વપરીક્ષા
ગ્રંથપર ગૂજરાતીમાં બાલાવબોધ રચ્યો છે. [જુઓ વિષ્ણુધવિમલસૂરિ
રાસ-જૈન ઐ૦ ગૂર્જર કાવ્ય સંચય] તેમણે સ. ૧૭૮૦ વિજયાદશ-
મીને દિને ગૂજરાતીમાં વીશી (૨૦ વિહરમાન જિન સ્તવન) રચેલ છે.

૬૬ મહિમાવિમલ.

સં. ૧૮૧૩ ફાગણ સુદિ ૫ વિષ્ણુધવિમલસૂરિએ સૂરિપદ ઔરંગા-
બાદમાં આપ્યું. [જુઓ ઉપરોક્ત સમ્યક્ત્વપરીક્ષા બાલાવબોધની પ્રશસ્તિ.]

(૨) હ તપગચ્છ સાગર શાખા પટ્ટાવલી.

વિજયસેન—(જુઓ મુખ્ય તપગચ્છ પટ્ટાવલી નં. ૫૯ પૃ. ૭૨૬).

૬૦ રાજસાગર.

ગુર્જર દેશના સિહપુર (વડનગર પાસેનું શીપુર) ગામમાં ઝોસ-
નાલ દેવીદાસ પિતા, કોડાં (કોડમદે) માતા. મૂળ નામ મેધજી, જન્મ
સં. ૧૬૩૭, દીક્ષા પ્રસિદ્ધ ધર્મસાગરના શિષ્ય લલ્પિધસાગર પાસે લીધી;
દીક્ષા નામ મુક્તિસાગર, પંડિતપદ મળ્યું સં. ૧૬૬૫ નાડલાધમાં, ઉપા-
ધ્યાય પદ સં. ૧૭૬૯, સૂરિપદ વિજયદેવસૂરિથી આપત્રમાં આપ્યું
રાજનગરમાં સં. ૧૬૮૬ જ્યેષ્ઠ માસમાં, તેનો ઉત્સવ વર્ધમાનના પુત્ર
વસ્તુપાલે કર્યો હતો. પ્રસિદ્ધ શાંતિદાસ શેઠે આમાં ખાસ ભાગ લીધો
હતો, તેમણે આ સૂરિની સહાયથી સાગરગચ્છ કાઢ્યો અને તેમણે આ
સૂરિના ઉપદેશથી ૧૧ લાખ રૂ. ધર્મ કાર્યમાં ખર્ચ્યા હતા. શાંતિદાસ સ્વર્ગસ્થ
સં. ૧૭૧૫. સૂરિનો સ્વં સ. ૧૭૨૧ ભાદ્રપદ શુદ્ધ ૬ અમદાવાદમાં.
[જુઓ મારી જૈન ઐતિહાસિક રાસમાળા ભા. ૧, અને જૈન અતિ-
હાસિક ગૂર્જર કાવ્ય સંચય.]

લલ્પિધસાગરનો પ્રતિષ્ઠાલેખ સ. ૧૬૬૧, ૧૬૬૫-૬૬ જિ. ૨.

આના રાજ્યમાં અને વૃદ્ધિસાગરસૂરિના યૌવરાજ્યમાં સ. ૧૭૦૭
માં શાંતિસાગર (ધર્મસાગર ઉ.-શ્રુતસાગર શિ.) વાયકે કલ્પકૌમુદી રચી.
૬૧ વૃદ્ધિસાગર.

ગૂજરાતના ચાણુસમામાં શ્રીમાલી શા. ભીમજી પિતા, ગમતાદે
માતા. જન્મ સં. ૧૬૪૦ ચૈત્ર સુદ ૧૧ રવિ. મૂલ નામ હરજી, દીક્ષા
ખભાતમાં પાટણના રૂપજી દોસીએ કરેલા ઉત્સવપૂર્વક સ. ૧૬૮૯,
દીક્ષાનામ હર્ષમાગર, આચાર્ય પદ અમદાવાદમાં શાહ શ્રીપાત્રના પુત્ર
વાધજીએ કરેલા ઉત્સવપૂર્વક રાજસાગર સૂરિએ આપ્યું સં. ૧૬૯૮
પૌષ સુદ ૧૫, સૂરિનામ વૃદ્ધિસાગર, લાજ વંદના મહોત્સવ સં. ૧૭૦૭
વૈશાખ સુદ ૭. સ્વર્ગવાસ સં. ૧૭૪૭ આસો સુદ ૩ અમદાવાદમાં ૬૭
વર્ષની વયે (જુઓ વૃદ્ધિસાગર રાસ ઐ. ૦ રાસ સંગ્રહ ભાગ ૩).

તેમના રાજ્યમા અમૃતસાગરે (ત. ધર્મસાગર ઉ.—શ્રુતસાગર—
શાંતિસાગર શિં) સર્વગ્રંથો પર ગૂં બાલાવબોધ (લીં. બં.) રચ્યો.

૬૨ લક્ષ્મીસાગર.

મારવાડના સિવાણચી ગામ વાસી હાજડ ગોત્રના ઓસવાલ વણિક
હેમરાજ પિતા, રામબાઈ માતા, ખંભાતમાં જન્મ સં. ૧૭૨૮ ચૈત્ર
સુદિ ૫, મૂલ નામ ધનજી. દીક્ષા વટોદરામાં વૃદ્ધિસાગરસૂરિ પાસે સં.
૧૭૩૬ વૈશાખ સુદિ ૩, દીક્ષા નામ નિધિસાગર, સૂરિપદ અમદાવાદમાં
શાંતિદાસ શેઠના પુત્ર લખમીચંદ શેઠના ઉત્સવપૂર્વક સં. ૧૭૪૫ વૈશાખ
વદ ૨. સૂરિનામ લક્ષ્મીસાગર, સ્વં સુરતમાં સં. ૧૭૮૮ આશો વદ
૭. (જુઓ મારી જૈન ઐં રાસમાળા ભા. ૧ નિવેદન પૃ. ૨૦-૨૧).

૬૩ કલ્યાણસાગર.

મારવાડના શ્રીપુર ગામના વાસી ઓસવાલ સોલંકી ગોત્રના સા.
સામલજી પિતા, સૌભાગ્યદે માતા. દીક્ષા અમદાવાદમાં લક્ષ્મીસાગરસૂરિ
પાસે બાલવયમાં સં. ૧૭૫૨ વૈ. શુ. ૧૦ ગુરૂ. દીક્ષાનામ પ્રમોદસાગર,
પડિત પદ પછી ઉપાધ્યાય પદ સુરતમાં, આચાર્યપદ સ. ૧૭૮૮ વિ-
જયાદશમી ગુરૂ સુરતમાં, સ્વં સં. ૧૮૧૧ જેઠ વદ ૨ સુરતમાં. ૬૭
વર્ષની વયે [જુઓ કલ્યાણસાગરસૂરિ રાસ. જૈન ઐં ગૂ. કાવ્ય સંચય].

૬૪ પુણ્યસાગર.

સૂરિપદ અમદાવાદમાં કલ્યાણસાગરસૂરિના હાથે સ. ૧૮૦૮ વિજ-
યાદશમી ગુરૂ. તેમના ઉપદેશથી રાધનપુરમાં શાંતિનાથ મંદિર થયું ને
ત્યાં તેમણે સં. ૧૮૩૮માં મૂર્તિઓ તેમજ ગુરૂપાદુકા પ્રતિષ્ઠિત-સ્થાપિત
કરી. જુઓ જિનવિજયજીકૃત પ્રાચીન લેખ સંગ્રહ ભા. ૨ લેખ
નં. ૪૬૦.

૬૫ ઉદયસાગર. પ્રતિષ્ઠા લે. સં. ૧૮૪૫ ખુ. ૧.

૬૬ આણંદસાગર.

૬૭ શાંતિસાગર.—પ્રતિષ્ઠાલેખ ૧૮૯૨-૯૩-ખુ. ૧; સ.
૧૯૦૫ ના ૨; સં. ૧૮૮૬-૮૯-૯૩-૧૯૦૫ ગે. રે.

(૨) ચ નાગપુરીય તપાગચ્છની પદ્માવલી.

[આ પદ્માવલિ મુખ્યપણે અમદાવાદના જૈનયુવક મંડળ (કાર્યાલય અને લાયબ્રેરી) તરફથી પ્રસિદ્ધ થએલ આચાર્ય શ્રી બ્રાતૃચદ્રસૂરિ ગ્રંથમાલા નં. ૧. તરીકેનો શ્રીમન્નાગપુરીય તપાગચ્છની પદ્માવલીમાંથી ઉતારેલ છે.]

તપાગચ્છની મૂલ પદ્માવલિમાં મુનિચંદ્રસૂરિ (નં. ૪૦) થયા તેના શિષ્ય વાદિદેવસૂરિ થયા., તેમના સમયમાં એટલે વિ. સં. ૧૧૭૪ (કવચિત્ ૧૧૭૭) માં નાગપુરીય તપા એ નામ પડ્યું. તે એવી રીતે કે તેમના શિષ્ય પદ્મપ્રભ સૂરિએ ગુરૂની આજ્ઞાથી વિચરતાં નાગોર નગરમાં સં. ૧૧૭૭ માં આવીને ઉચ્ચ તપ કર્યો અને ઉપદેશથી રાણાને જૈનધર્મો કર્યો તેથી તે રાણાએ 'નાગપુરીય તપા શ્રી પદ્મપ્રભસૂરિ' એ નામ આપ્યું. વાદિદેવ સૂરિએ ગોવીસને આચાર્ય-પદે સ્થાપ્યા હતા તેમનાં નામઃ—પદ્મપ્રભ, મહેન્દ્ર (આવશ્યક સમતિ ટીકાના કર્તા), રત્નપ્રભ (રત્નાવતારિકા ટીકા ને ઉપદેશમાલા ટીકાના કર્તા), મનોરમ, ભદ્રેશ્વર, માનતુંગ, શાન્તિ, વર્ધમાન, ચદ્રપ્રભ, જયપ્રભ, પૂર્ણભદ્ર, પરમાનંદ, દેવેન્દ્ર, પૂર્ણદેવ, યશોભદ્ર, વજ્રસેન, પ્રસન્નચંદ્ર, કુમુદ, પદ્મદેવ, માનદેવ, પેણુ, હરિષેણુ, અને સોમ (વૃત્તરત્નાકર ટીકાના કર્તા). વાદિ દેવસૂરિના જન્મઆદિ વર્ષ મૂળ પદ્માવલિમાં આપેલ છે. તેમનું દીક્ષા નામ રામચંદ્ર હતું અને કહેવાય છે કે ૩૫ હજાર ધરને જૈન બનાવ્યા હતા. તેમણે નાગપુરના રાજા આલ્હાદત્તને પ્રતિ-બોધ્યો જેથી એ આચાર્ય ઉપર પૂર્ણ શ્રદ્ધા થઇ હતી.

૪૧ ×વાદિ દેવસૂરિ.

* આજ ગચ્છના ચંદ્રકીર્તિ સૂરિ છંદઃકોશ પરની પોતાની વૃત્તિની પ્રશસ્તિમાં જણાવે છે કે—

વર્ષે: ચતુ: સપતિ યુક્તરુદ્ર શતૈ ૧૧૭૪ રતીતૈરથ વિક્રમાર્કાત્ ।

વાદિન્દ્રમુખ્યો ગુરુ દેવસૂરિ: સૂરીશ્ચતુર્વિંશતિમભ્યષિંચત્ ॥

તેષાં ચ યો દીપકશાસ્ત્રકર્તા પદ્મપ્રભ: સૂરિવરો વભૂવ ।

યદિય શાસ્ત્રા પ્રથિતા ક્રમેણ રૂપાતા ક્ષિતૌ નાગપુરી તપેતિ ॥

તેમના સમયમાં શ્રીહૃમયંદ્રાચાર્યના ગુરુ દેવચંદ્રસૂરિ સ્વર્ગસ્થ થયા સં. ૧૧૬૭. એવામાં અનેક ગ્રંથના રચનાર નંદીસૂત્ર ટીકા વગેરેના કતો મલ્લયગિરિસૂરિ સ્વર્ગે ગયા. કુમારપાલ મંત્રી ઉદ્ધયનસુત વાગ્મદે શત્રુંજય પર ‘બાહડવસહી’—એ નામના દેરાં ત્રણ કરોડના ખર્ચે કરાવ્યાં. આ વાગ્મદે મંત્રી બહુ વિક્રાન્ હતા. તેણે કાવ્યાનુશાસન રચેલ છે.

૪૨ +પદ્મપ્રભ—સં. ૧૧૯૪ આચાર્યપદ. ભુવનદીપક નામનો જ્યોતિષનો ગ્રંથ સં. ૧૨૨૧ માં રચ્યો; ૧૫૦૦ રજપૂતોને પ્રતિબોધ્યા. તેમના ગુરુભાઈ રત્નપ્રભસૂરિએ ઉપદેશમાલા પર દોષદ્રવી વૃત્તિ, અને પ્રમાણુનયતત્વાલોકાલંકાર પર રત્નાવતારિકા વૃત્તિ, નેમિનાથ ચરિત્ર પ્રાકૃત વગેરે ગ્રંથો રચ્યા. પદ્મપ્રભનો સ્વર્ગવાસ સં. ૧૨૪૦.

૪૩ પ્રસન્ન (પ્રભ) ચંદ્ર—આચાર્યપદ સં. ૧૨૩૬. તેમણે ૫૦૦ ઘર મોઢ માહેશ્વરીનાં, જૈન કર્યાં. સ. ૧૨૮૬માં સ્વર્ગસ્થ.

૪૪ ગુણસમુદ્ર—આચાર્યપદ પાટણમાં. સ્વ. સ. ૧૩૦૧.

૪૫ જયશેખર—આચાર્યપદ નાગોરમાં સં. ૧૩૦૧. ૧૨ ગામ પ્રતિબોધ્યા.

પદ્મપ્રભસૂરિના ભુવનદીપકપર વૃત્તિ વિષ્ણુચંદ્રસૂરિ શિ. સિંહલિલક સૂરિએ સં. ૧૩૨૬ માં રચી; વળી તેમણે વર્ધમાન વિદ્યાકલ્પ રચ્યો.

૪૬ વજ્રસેન—સં. ૧૩૪૨ માં સારંગ ભૂપતિએ તે વર્ષમાં ‘દેશના જળધર’ એ મિરદ આપ્યું. તેજ વર્ષમાં આચાર્યપદ (કવચિત્ સં. ૧૩૫૪). લોઢાગોત્રીય એક હજાર ઘર જૈન કર્યાં. સિંહડ મંત્રીને પ્રતિબોધ્યો તેથી અદલાહદીનની શ્રદ્ધા થઈ રણુગામમાં કેટલીક સનંદો મળી. તેમણે લઘુ ત્રિપષ્ઠી શલાકા પુરુષચરિત્ર, તથા ગુરુગુણ પટ્ટત્રિશિકા રચેલ છે. આવશ્યક સમિતિની ટીકા રચવામાં મહેશ્વરસૂરિને સહાય કરી હતી. એમના શિષ્ય હરિમુનિએ કર્પૂર પ્રકર, નેમિનાથચરિત્ર વગેરે ગ્રંથો રચ્યા છે. સં. ૧૩૮૩ માં સ્વર્ગસ્થ.

૪૭ હેમતિલક—આચાર્ય પદે સં. ૧૩૮૨. સં. ૧૩૯૯ સુધી વિદ્યમાન. તેમણે બાટી રાજને તેમજ દુલચીરાયને ઉપદેશી જૈનધર્મ-રક્ત કર્યા હતા.

૪૮ રત્નશેખર—જન્મ સં. ૧૩૭૨, દીક્ષા સં. ૧૩૮૫, ૧૩૯૯ (યા ૧૪૦૦)માં ખીલાડા નગરે આચાર્યપદ. ‘મિથ્યાંધકાર નભોમણિ’ નામનું ગ્રંથ લખ્યું. એક હજાર ધર જૈન કર્યાં. સં. ૧૪૦૭ માં દિલ્લીની ગાદીપર ફિરોજશાહ તખલખ ગાદીશાહને પ્રતિષ્ઠાપ્રદ. તેમના રચેલા ગ્રંથો:—ગુણસ્થાનક કમારોહ સ્વોપનવૃત્તિ, લઘુક્ષેત્ર સમાસ સ્વોપનવૃત્તિ, ગુરુ ગુણપટ્ટત્રિશિક્ષા વૃત્તિ, શ્રીપાલચરિત્ર પ્રાકૃત, સંબોધસિત્તરી સટીક, છંદઃકોશ, સિદ્ધયત્ર ચક્રોદ્ધાર, વગેરે. આ મૂળ તપગચ્છના મુનિસુંદર સૂરિના પદ્ધર રત્નશેખર સૂરિ (સં. ૧૫૦૨ થી ૧૫૧૭ સુધીમાં રચેલા)થી ભિન્ન જાણવા.

આ નાગોરી રત્નશેખરસૂરિનો પ્રતિષ્ઠાલેખ સં. ૧૪૨૨ ના. ૨.

૪૯ હેમચંદ્ર—પોતાના ઉપરોક્ત ગુરૂના શ્રીપાલચરિત (આદિ) ગ્રંથનો પ્રથમાદર્શ સં. ૧૪૨૮ માં લખ્યો.

૫૦ પૂર્ણચંદ્ર—હિંગડગોત્રીય, આચાર્યપદ સં. ૧૪૩૦ (ખીજે ૧૪૨૪).

૫૧ હેમહંસ—ખડેવાલગાત્રીય (તથા અત્રણ શાખા હિંગણુ ગોત્રીય) જન્મ સં. ૧૪૩૧, દીક્ષા સં. ૧૪૩૯, આચાર્યપદ સં. ૧૪૫૩ તેમણે કલ્યાંતરવાચના વગેરે ગ્રંથ લખ્યા.

તેમના એક શિષ્ય રત્નસાગરને સૂરિપદ આપ્યું. તે રત્નાકરસૂરિ તરીકે પ્રસિદ્ધ થયા. તેમણે રત્નાકર પંચવિંશતિ રચી (?)

હેમહંસસૂરિના પ્રતિષ્ઠાલેખો મળે છે તે સં. ૧૪૮૫-૯૦-૧૫૦૭ ના. ૧, સં. ૧૪૫૩-૬૬-૭૫-૯૦-૯૬-૯૮-૧૫૦૧-૦૪-૧૦-૧૧-૧૩ ના. ૨;

હેમહંસસૂરિની પદ્ધે હેમસમુદ્રસૂરિ થયા કે જેના પ્રતિષ્ઠાલેખો સં. ૧૫૧૭-૧૫૨૧ મળે છે ના. ૧; અને હેમસમુદ્રની પાટે હેમરત્નસૂરિ

થયેલા કે જેનો પ્રતિષ્ઠાલેખ સં. ૧૫૩૭ ના. ૨ મળે છે; અને જેના રાજ્યમાં ક્ષમાસમુદ્દે સં. ૧૫૩૨ માં લખેલ પ્રત સુનીશ્ચના ભં. નયાધાટ કાશીમાં છે.

પર લક્ષ્મીનિવાસ—આચાર્યપદ સં. ૧૪૭૦ માં વિદ્યમાન.

પ૩ પુણ્યરત્ન—આચાર્યપદ સં. ૧૪૯૯ માં વિદ્યમાન.

પ૪ સાધુરત્ન—સધવી ગોત્રીય સં. ૧૫૩૭ આચાર્યપદ. સ્વ. સં. ૧૫૬૫. આ સમયમાં આ નાગોરી ગચ્છમાં સોમરત્નસૂરિ પણ હતા એમ તેમના સં. ૧૫૪૫ અને સં. ૧૫૭૯ ના. ૧ ના પ્રતિષ્ઠાલેખ પરથી જણાય છે.

પ૫ પાર્શ્વચંદ્ર—હમીરપુરવાસી પ્રાગવશ વેલ્હગશાહ પિતા, વિ-મલાદે માતા. જન્મ સં. ૧૫૩૭, દીક્ષા સં. ૧૫૪૬, ઉપાધ્યાય પદ સં. ૧૫૫૪, આચાર્યપદ સં ૧૫૬૫; યુગપ્રધાનપદ સં. ૧૫૯૯, સ્વર્ગગમન સ. ૧૬૧૨ માગસરશુદ્ધિ ૩ જ્યેષ્ઠપુર. અનેક ગૂર્જરભાષામાં ગદ્યપદ કૃતિઓ રચી. તેમના એક શિષ્ય વિજયદેવ સૂરિ હતા કે જેના શિષ્ય અહ્લાર્ષિ (વિજયદેવ સૂરિ) થયા કે જેમણે દશાશ્રુત સ્કંધ સૂત્રવૃત્તિ, જંબૂદ્વીપ પત્રાતિ વૃત્તિ, પાખી સૂત્રવૃત્તિ વગેરે રચેલ છે. વળી તેમના સંધ્યાકામાં રાજરત્નસૂરિ, ને તેમના શિષ્ય ચંદ્રકીર્તિસૂરિ, વગેરે હતા.

આ પાર્શ્વચંદ્રથી પાર્શ્વચંદ્ર (પાયચંદ) ગચ્છશાખા નીકળી.
પ્રતિષ્ઠાલેખ સં. ૧૫૭૭ ના. ૨;

પ૬ સમરચંદ્ર—સિદ્ધપુર પાટણ (અણહિલપુર પાટણ) વાસી શ્રીમાલી પિતા ભીમાશાહ, માતા વાલાદે. જન્મ સં. ૧૫૬૦ માગસર શુદ્ધિ ૧૧, દીક્ષા સ. ૧૫૭૫ માગસર સુદ ૫, ઉપાધ્યાય પદ સં. ૧૫૯૯, સૂરિપદ સં. ૧૬૦૪, સ્વર્ગવાસ સં. ૧૬૨૬ જેઠ વદી ૧ ખભાતમાં.

તેમના સમુદાયમાં વિનયકીર્તિસૂરિ, માનકીર્તિસૂરિ (જય(રાજ)શેખર-સોમરત્ન-રાજરત્ન-ચંદ્રકીર્તિ શિ.), હર્ષકીર્તિસૂરિ (ચંદ્રકીર્તિ શિ.)

વગેરે વિચરતા હતા. હર્ષકીર્તિએ સારસ્વતની ટીકા, સિદ્ધરપ્રકરણ વૃત્તિ, કલ્યાણમંદિર સ્તોત્ર વૃત્તિ સં. ૧૬૬૮, બૃહત્શાંતિ વૃત્તિ સં. ૧૬૫૫, અનિટ્કારિકા વિવરણ સં. ૧૬૬૩, ધાતુપાઠ તરંગિણિ-ધાતુપાઠ વિવરણ, શારદી નામ માળા, શ્રુતબોધ વૃત્તિ, યોગચિતામણિ (વૈદ્યક), વૈદ્યક સારોદ્ધાર (વૈદ્યક) રચેલા છે.

વળી આનંદમેરૂ શિષ્ય પદ્મમેરૂ સૂરિના શિષ્ય પદ્મસુંદર ગણિ થયા તેમણે રાયમદ્વાભ્યુદય મહાકાવ્ય, સં. ૧૬૧૫, પાર્શ્વનાથ મહાકાવ્ય સં. ૧૬૨૬, જંબુસ્વામિચરિત્ર (પ્રાકૃત), પ્રમાણસુંદર ન્યાય ગ્રંથ, પદ્યચિંતામણિ, શબ્દાર્ણવ, સુંદરપ્રકાશ, જ્ઞાનચંદ્રોદય નાટક, આદિ રચેલ છે. અકબરની સમામાં નેઓ પ્રસિદ્ધ થયા છે; વિદ્યમાન સં. ૧૬૧૨ થી ૧૬૩૫ સુધીમાં. તેમનો ગ્રંથભંડાર તેમની હયાતીઆદ દરબારમાં ગયેલો તે અકબર બાદશાહે હીરવિજય સૂરિને આપવા માંગ્યો, તે તેમણે ન રાખ્યો એટલે આગરામાં તે પુસ્તકભંડાર ખોલવામાં આવ્યો [પ્રમાણસુંદર આ પદ્મસુંદરે સ. ૧૭૩૨ (કરાચિ જલધોદુ વર્ષે, રચ્યો નં. ૭૨ પ્ર. કા. વડો. તે ઉપરોક્ત અકબરની વાત આદિ કેમ ઘટે? એ પ્રશ્ન થાય છે.)

૫૭ રાજ્યચંદ્ર—જંબુગામે શ્રીમાલી દોશી ભાવડ (જવડ) પિતા, કમલાદે માતા, જન્મ સં. ૧૬૦૬ બાદરવા વદિ ૧, દીક્ષા સં. ૧૬૨૫ (૧૬૨૬), આચાર્યપદ સં. ૧૬૨૬ વૈશાખ સુદિ ૯ ખંભાતમાં, સ્વર્ગવાસ સં. ૧૬૬૯ જ્યેષ્ઠસુદ ૬ ખંભાતમાં. આ આચાર્યે સંત્રારો શાસ્ત્રોક્ત રીતે કર્યો હતો.

તેમની સં. ૧૬૫૦ માં લખેલી પ્રત વઢવાણના વિજયકેસરસૂરિના ભંડારમાં છે. તેમના રાજ્યમાં મેધરાજે (શ્રવણ શિ.) ગૂ. માં સાધુ સમાચારી સં. ૧૬૬૯ માં રચી. (વૃદ્ધિયદ્રજી ભં. ભાવનગર.)

૫૮ વિમલચંદ્ર—રાજનગરના શ્રીમાલી સંઘવી રાજપાલ પિતા, સુખમાદે માતા, દીક્ષા સ ૧૬૫૬ વૈશાખ શુદ્ધ ૬, આચાર્યપદ સં.

૭૬૨ ૨ ચ નાગપુરીય તપાગચ્છની પદ્માવલી.

૧૬૬૯ વૈશાખ સુદિ ખંભાતમાં, સ્વર્ગ. સં. ૧૬૭૪ આસો સુદ ૧૩ રાજનગરે.

તેમના ગુરુભાઈ રત્નચંદ્રના શિષ્ય વચ્છરાજે શાંતિનાથ ચરિત્ર સંસ્કૃતમાં, સમ્યક્ત્વકૌમુદી રાસ આદિ રચેલ છે. આ સમયમાં ઉચિતપધારી પુંજ ઝાપિ થયા.

૫૯ જયચંદ્ર—વીકાનેરના રાકાગોત્રીય ઓશવાલ જેતાશાહ પિતા, જેતલદે માતા. દીક્ષા વીકાનેરમાં સ. ૧૬૬૧ મહાસુદિ ૫, આચાર્યપદ સં. ૧૬૭૪ આસો સુદિ ૧૩ ખંભાતમાં (વા શ્રીરાજનગરમાં). સ્વર્ગવાસ સં. ૧૬૯૯ અષાઢ સુદિ ૧૫.

માનકીર્તિસૂરિ શિષ્ય અમરકીર્તિસૂરિએ સમ્રાધસિત્તરીપર ટીકા રચી. અને સં. ૧૬૭૭ માં સૌંદર્યલહરી સટીકની પ્રત લખી.

૬૦ પદ્મચંદ્ર—રાજનગર શ્રીમાલી સંઘવી શિવજી પિતા, સુરિમાદે (સુરમદે) માતા, જન્મ સં. ૧૬૮૨ ચૈત્ર શુદ્ધ ૧૫, દીક્ષા સં. ૧૬૯૮ કાગણ સુદ્ધ ૩, આચાર્યપદ સં. ૧૬૯૯ આસાઢ સુદિ ૧૫ (વૈશાખ સુદિ ૩) રાજનગરમાં, સ્વર્ગવાસ સં. ૧૭૪૪ આસો વદિ ૧૦ વીરમગામ.

૬૧ મુનિચંદ્ર—જોધપુરના સોનિગોત્રે ઓશવાલ શાહ ધનરાજ પિતા, ધારલદે માતા, જન્મ સં. ૧૬૯૩ જેઠ સુદ્ધ ૭, દીક્ષા સં. ૧૭૦૭ માગસર સુદ્ધ ૫ આગ્રામાં, આચાર્યપદ સં. ૧૭૨૨ અસાઢ સુદ્ધ ૧૦ ખંભાતમાં (ગચ્છ પ્રળંધમાં સં. ૧૭૩૭), ભટ્ટારક પદ સં. ૧૭૪૪ વીકાનેરમાં, સ્વર્ગ. સં. ૧૭૫૦ આસોવદ ૧૦ વીરમગામમાં.

[સં. ૧૭૨૮ માં આ આચાર્યના શિષ્ય પં ગોવિંદજી તત્ શિષ્ય ત્રીકમજીએ અંતગડ સૂત્રની પ્રત લખી. રો. એ. સો. મુખ્ય પાસેની.]

૬૨ નેમિચંદ્ર—રત્નપુર (સુરપુર) ના નાહાડ ગોત્રીય ઓશવાલ શાહ ભારમલ પિતા, ભક્તાદે માતા, જન્મ સં. ૧૭૩૧ ચૈત્ર વદિ ૫, દીક્ષા સં. ૧૭૪૦ વૈશાખ શુદ્ધ ૩ વીકાનેરમાં, આચાર્યપદ સં. ૧૭૫૦

બાદરવા સુદિ ૧૫ વીરમગામમાં, બદારક પદ સં. ૧૭૫૦ આસો વદી ૧૧, સ્વર્ગવાસ સં. ૧૭૬૭ વૈશાખ વદિ ૫ વીકાનેરમાં.

૬૩ કનકચંદ્ર—વીકાનેર (દક્ષીરવાસ) ના મુણોત ગોત્રીય શા માધ-
દાસ પિતા, મદિમાદે માતા. જન્મ સં. ૧૭૪૬ આવણ સુદિ ૩, દીક્ષા સં.
૧૭૫૭ મહા સુદિ ૫, આચાર્યપદ સં. ૧૭૫૬ મહાશુદ્ધિ ૧૩ વીકાનેરમાં,
બદારક પદ સં. ૧૭૬૭ આષાઠ સુદ ૨ વીકાનેરમાં, સ્વર્ગવાસ સં.
૧૮૧૦ મહાવદ ૯ વીકાનેરમાં.

૬૪ શિવચંદ્ર—માંડલના શ્રીમાલી ગાંધી શા દીપચંદ પિતા, ધન-
બાઈ માતા, જન્મ સં. ૧૭૫૬ કાર્તિક સુદ ૬, દીક્ષા સં. ૧૭૭૪ અસાડ
શુદ્ધ ૨, આચાર્યપદ સં. ૧૮૧૦ મહાવદ ૬ વીકાનેર, ત્યાંજ બદારકપદ
સં. ૧૮૧૧ મહાશુદ્ધિ ૫, સ્વર્ગવાસ સં. ૧૮૨૩ પ્રથમ ચૈત્ર સુદ
૯ વડુ ગામે.

૬૫ ભાનુચંદ્ર—કરમાવાસના ઓસવાલ ભણશાલી શા પ્રેમરાજ
પિતા, પ્રેમાદે માતા, જન્મ સં. ૧૮૦૩, દીક્ષા સં. ૧૮૧૫ વૈશાખ
સુદ ૭ વીકાનેર, આચાર્યપદ સં. ૧૮૨૩ પ્રથમ ચૈત્ર સુદ ૯ વડુ
ગામમાં, બદારક પદ તેજ વર્ષમાં ખીજ ચૈત્ર સુદ ૫ સોમ; સ્વર્ગવાસ
સં. ૧૮૩૭ કાર્તિક વદ ૯ વીરમગામમાં.

૬૬ વિવેકચંદ્ર—જલોરના ઓસવાલ સંઘની શા મૂળચંદ પિતા,
મદિમાદે માતા, જન્મ સં. ૧૮૦૬ સં. ૧૮૨૦ નાગોરમાં, આચાર્યપદ
સં. ૧૮૩૭ આસો સુદ ૨ વીરમગામ, બદારક પદ સં. ૧૮૩૭ મહા
સુદી ૫ વીરમગામ, સ્વર્ગવાસ સં. ૧૮૫૪ આવણ વદિ ૧૩ ઉજ્જૈણીમાં.

૬૭ હાલિચંદ્ર—વીકાનેરના ઓસવાલ હાજેડ ગોત્રના પિતા શા.
ગિરધર, માતા ગોરમદે. જન્મ સં. ૧૮૩૫ આવણ વદ, દીક્ષા સં.
૧૮૪૯ વૈશાખ સુદ ૩ ખંભાત, આચાર્યપદ સં. ૧૮૫૪ આવણ વદ
૯ ઉજ્જૈણીમાં, બદારકપદ સં. ૧૮૫૪ માગસર વદ ૫ ઉજ્જૈણીમાં,
સ્વર્ગવાસ સં. ૧૮૮૩ કાર્તિક વદ ૧૦ વીકાનેર. તેમણે સિદ્ધાન્ત-
રત્નિકા વ્યાકરણ જ્યોતિષ જાતક ગ્રંથ વગેરે રચ્યા. એમના ઉપદેશથી

ઉદ્દેપુર વાસી પટવા જોરાવરમલ્લજીએ ૨૫ લાખ ખર્ચાં શત્રુંજયનો સંઘ કાઢ્યો.

૬૮ હર્ષચંદ્ર—ખંગાલના સાધાસર (સાધાસણ) ગામના ઓસવાણ સંઘથી ગોત્રીય શગતા શાહ પિતા, વખતાદે માતા. દીક્ષા સં. ૧૮૮૧ મહા શુદ્ધ ૧૩, આચાર્યપદ સં. ૧૮૮૩ કારતક વદિ ૭ વીકાતેરમાં—તેજ વર્ષમાં ભદ્રારક પદ મહા શુદ્ધ ૫, સ્વર્ગવાસ સં. ૧૯૧૩ ફાગણ વદ ૧૩ શખેશ્વરમાં. સં. ૧૯૦૮ નો પ્રતિષ્ઠાએખ ગે. રે.

તેમના ઉપદેશથી મુશિંદાબાદ વાળા પ્રતાપસિંહ આપ્તુએ સં. ૧૯૦૪ માં કેશરીઆજીનો સંઘ કાઢ્યો. આના શિષ્ય કુશલચંદ્ર ગણિ (કચ્છ કોડાય વીશા ઓસવાળ જેતસિહના ભીમબાઈથી પુત્ર જન્મસં. ૧૮૮૭, દીક્ષા સં. ૧૯૦૭ માગશર શુદ્ધ ૨, સ્વ. ૧૯૭૦ ભાદરવા શુદ્ધ ૧૦ કચ્છ કોડાયમાં) થયા.

૬૯ હેમચંદ્ર—કચ્છ કોડાયના ઓસવાળ જ્ઞાતિ શાહ ડુંગરશી પિતા, દીક્ષા સં. ૧૯૧૪ વૈશાખ શુદ્ધ ૩, આચાર્યપદ સં. ૧૯૧૫ વીકાતેરમાં, સ્વર્ગવાસ સં. ૧૯૬૭ ચૈત્ર વદી ૭ વીકાતેરમાં.

૭૦ ભ્રાતૃચંદ્ર—જન્મ વાંકડીયા વડગામ (મરૂધર દેશમાં) બ્રાહ્મણ ઔદિચ્ય દાનમલજી પિતા, વિજયા માતા, જન્મ સં. ૧૯૨૦, દીક્ષા સં. ૧૯૩૫ ફાગણ સુદ ૨ વીરમગામમાં, આચાર્યપદ સં. ૧૯૬૭ વૈશાખ સુદ ૧૩ શિવગંજમાં, સ્વર્ગવાસ સં. ૧૯૭૨ ના વૈશાખ વદ ૮ બુધ રાજનગર-અમદાવાદમાં.

૭૧ દેવચંદ્ર—હાલ વિદ્યમાન છે. કે જેમણે સં. ૧૯૮૨ માં સુંબઘમાં ભરાયેલી યતિપરિષદમાં પ્રમુખસ્થાન લીધું હતું.

[આ પટ્ટાવલીની હકીકત મુખ્યત્વે કરી ગચ્છપ્રબંધમાં છપાયેલ તે પટ્ટાવલિ પૃ. ૧૭૨ થી ૧૮૯, તથા શ્રીમન્નાગપુરીય તપાગચ્છની—પ્ર૦ જૈન યુવકમંડળ અમદાવાદ એ ખંને પરથી ટૂંક સાર રૂપે સમન્વય કરી લીધી છે.]

૩ વિધિપક્ષ ગચ્છ-અંચલ ગચ્છની પદ્માવલી.

ઉદ્યોતનસૂરિ.

૩૬. સર્વદેવ.

૩૭. પદ્મદેવ.—શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથની યાત્રાએ આવતા ત્યાં સાંખ્ય દર્શનીઓને વાદમાં હુતવાથી તેમનું બીજું નામ સાંખ્યસૂરિ પડ્યું, અને શંખેશ્વરમાં એ વાત બની તેથી શંખેશ્વર ગચ્છની સ્થાપના થઈ.

૩૮ ઉદયપ્રભ.

૩૯ પ્રભાનંદ.

નાણક ગામમાં ત્યાના આવકોએ ધણાં નાણા ખર્ચી મહોત્સવ પૂર્વક તેમનો નગર પ્રવેશ કરાવ્યો. નાણક ગામ પરથી આ ધણું નાણું ખચ્યું તેથી નાણક ગચ્છની સ્થાપના થઈ.

+૪૦ ધર્મચંદ્ર

૪૧ સુવિનયચંદ્ર

૪૨ ગુણસમુદ્ર

૪૩ વિજયપ્રભ

૪૪ નરચંદ્ર

૪૫ વીરચંદ્ર

૪૬ જયસિંહ

+૪૭ આર્યરક્ષિત

ભાંડારકર રીપોર્ટ ૧૮૮૩-૮૪ પૃ. ૩૨૧ માં નીચેની પરપગ આપે છે:—ઉદ્યોતન, સર્વદેવ, પદ્મદેવ, ઉદયપ્રભ, પ્રભાનંદ, ધર્મચંદ્ર, સુમનચંદ્ર, ગુણચંદ્ર, વિજયપ્રભ, નરચંદ્ર, વીરચંદ્ર, મુનિતિલક, જયસિંહ, આર્યરક્ષિત.

મેરુતુગની પ્રબંધ ચિંતામણીની પ્રસ્તાવનામાં પૃ. ૧૦ એમ છે કે—ઉદ્યોતન, સર્વદેવ, (ધનપાલ વિ. ૧૦૨૯) પદ્મદેવ, ઉદયપ્રભ, નરચંદ્ર, શ્રીગુણસૂરિ, વિજયપ્રભ, નરચંદ્ર, વીરચંદ્ર, આર્યરક્ષિત.

આત્મારામજીના વંશવૃક્ષમાં એમ છે કે:—સર્વદેવસૂરિના સમયમાં આઠ શાખા થઈ—સર્વદેવ, પદ્મદેવ, ઉદયપ્રભ, પ્રભાનંદ, ધર્મચંદ્ર, શ્રીવિનયચંદ્ર, ગુણસમુદ્ર, વિજયપ્રભ, જયસિંહ, નરચંદ્ર, વિજયચંદ્ર, આર્યરક્ષિત.

૭૬૬ ૩ વિધિપદ્ધ ગચ્છ-અંચલ ગચ્છની પદ્ધતિ.

+આર્યરક્ષિત-દંત્રાણા ગામમાં પ્રાગ્યાટ વણિક નામે કોણુ પિતા, જન્મ સં. ૧૧૩૬ મુલનામ ગોદુ, દીક્ષા સં. ૧૧૪૬ (મેરુતુંગના પ્રમુખધર્મિતામણી ની અમદાવાદ આવૃત્તિની પ્રસ્તાવનામાં સં. ૧૧૪૧, શતપદી સમુદ્ધારમાં સં. ૧૧૪૨)-જયસિંહ સૂરિ પાસે દીક્ષા નામ વિજયચંદ્ર. દશનૈકલિક આદિ સત્ર વાંચી સાધુ આચાર પ્રમાણે શુદ્ધ-નિરવધ આહાર લેવો, તપ કરવું વગેરે ક્રિયા કરવા લાગ્યા. ગુરૂએ ઉપાધ્યાય પદ આપ્યું. અમુક વખત સુધી શુદ્ધ આહાર ન મળ્યો. પાવાગઢ પાસે ચક્રેશ્વરીદેવીના કથ-નથી ભાલેજ નગરમાં આહાર મળ્યો. ત્યાં યશોધન ભણુશાલીએ મોટું નવું દેરાસર બંધાવો પ્રતિષ્ઠા કરાવી. ઉપાધ્યાયજીની વિધિસહિત શુદ્ધ ક્રિયાના પ્રશંસા દેવવાણીએ કરી. તે ત્યાંથી સં. ૧૧૬૯ મા વર્ષે, મૂળ નાણુક ગચ્છને બદલે વિધિપદ્ધ ગચ્છની સ્થાપના થઈ. (જુઓ ભાંડા-રકર રીપોર્ટ સન ૧૮૮૩-૪ પૃ. ૪૪૨).

વિજયચંદ્ર ઉપાધ્યાયે માલવદેશમાં વિહાર કર્યો. ૨૧૦૦ સાધુને, ૧૧૦૦ સાધ્વીને દીક્ષા આપી. ગુરૂએ (જયસિંહ સૂરિએ) વિજયચંદ્રને મદાકર નગરે આચાર્યપદ આપી આર્યરક્ષિત સૂરિ નામ રાખ્યું. સં. ૧૨૦૨. સ્વર્ગવાસ સં. ૧૨૩૬ મા થયો.

સૂરિપદ લીધા પહેલાં આ વિજયચંદ્ર ઉપાધ્યાયે વિણુપ નગરમાં કોડી (કોટી) વ્યવહારીને પ્રતિબોધ્યો. તેની પુત્રી-સમયશ્રીએ દીક્ષા લીધી. આ વ્યવહારીને જસિંગદે (સિદ્ધરાજ જયસિંહે) પોતાનો ભડારી કર્યો હતો. તે કુમારપાલના સમયમા પ્રતિક્રમણ કરતાં હેમાચાર્યને પોતાના વસ્ત્રોનો છોડો રાખીને વાંદણાં દેવા લાગ્યો. કુમારપાલ રાજ્યએ તેને વસ્ત્રા-ચક્ષે કેમ વાંદણા આપે છે એમ પ્રશ્ન કરતાં હેમચંદ્રાચાર્યે કહ્યું કે તે પ્રમાણે

+ મેરુતુંગની લઘુશતપદીમાં એવો ક્રમ છે કે:-ઉદ્યોતન, સર્વદેવ, પદ્મ-દેવ, ઉદયપ્રભ, પ્રભાનંદ, ધર્મચંદ્ર, સુગુણચંદ્ર, ગુણસમુદ્ર, વિજયપ્રભ, નરચંદ્ર, વીરચંદ્ર, મુનિતિલક, જયસિંહ, આર્યરક્ષિત. ભા. ક. શા ૨૧૭ દેવરાજ સુદ્રિત સં. ૧૯૫૧.

સિદ્ધાંતનો માર્ગ છે. ત્યારે કુમારપાત્ર રાજ્યએ વિધિપક્ષ ગચ્છ એવું નામ સ્વીકૃત છે એમ કહી પ્રશંસા કરી વિધિપક્ષ નામ રાખવાને ઉત્સુક થઈ અચ્ચલ ગચ્છ નામ રચાયું છે.

આ સૂરિએ ૨૧૦૦ સાધુને ૧૧૩૦ સાધ્વીને દીક્ષા આપી, ૧૨ સાધુને આચાર્યપદ, ૨૦ સાધુને ઉપાધ્યાય પદે, ૭૦ સાધુને પંડિત પદે, ૧૦૩ ને—(અમયશ્રી આદિ સાધ્વીઓને મહત્તરા પદે, ૮૨ મોટી સાધ્વી ને પવત્તાશ્રી—પ્રવર્તિની પદે) સ્થાપિત કર્યા—કુલ ૩૫૧૭ સાધુ આદિનો પરિવાર થયો.

૪૮ જયસિંહ. (૨)

કુંકણદેશે સોપારાપુરમાં ઢાટિ દ્રવ્યનો ધણી દાહડ શેઠ પિતા, નેદી માતા, જન્મ સં. ૧૧૭૯ મૂલનામ જ્ઞેસિંહકુમાર, દીક્ષા વિજયચંદ્ર ઉપાધ્યાય પાસે થિરાદ (યરાદ) માં સં. ૧૧૯૩ (મેર. પ્ર. તથા શત. ૧૧૯૭), સૂરિપદ સં. ૧૨૩૬, સ્વર્ગ ૦ સ. ૧૨૬૮ ઉમર વર્ષ ૭૯.

આ સૂરિએ મુંગીપટ્ટણથી કુમારપાત્ર રાજ્યએ બોલાવેલા ને પીરાણા પાટણમાં પોતાના ભટ્ટારક સહિત આવેલા દિગંબરી સાળવીઓને તેના ભટ્ટારક સાથે વાદ કરી તેને છૂતી શ્વેતાંબર કર્યા. આ દિગંબરી શાખાના—યતિઓ હમણાં પણ હુર્પના સંઘાડાના કહેવાય છે. તે સર્વ અચ્ચલ ગચ્છના જાણવા.

તેમના સ્વર્ગવાસનુ વર્ષ ભંડારકર રીપોર્ટ ૧૮૮૩-૮૪ પૃ. ૩૨૩ માં ૧૨૪૯ નું આપે છે ને વળી ઉપદેશચિતામણીની પ્રશસ્તિ પૃ. ૪૪૨ ઉતારે છે કે:—

મૌલિં ધુનોતિ સ્મ વિલોક્ય યસ્ય નિ.સંગતા વિસ્મિતચિત્તવૃત્તિઃ ।

શ્રી સિદ્ધરાજઃ સ્વસમાજમધ્યે સોઽમૂત્તતઃ શ્રી જયસિંહસૂરિઃ ॥

૪૯. ધર્મધાપ—(મરદેશે) માહવપુરે ચદ્ર વ્યવહારી પિતા, રાજલદે માતા, જન્મ સં. ૧૨૦૮, દીક્ષા સં. ૧૨૧૬, સૂરિપદ સયં-બરી નગરીમાં સં. ૧૨૩૪, સ્વ. સં. ૧૨૬૮ ઉમર વર્ષ ૫૯.

+તેમણે શાકંભરી (સાંભર) દેશમાં રાજાને દાર અને આહેડા (શિકાર)નું વ્યસન મુકાવી પાર્શ્વપ્રતિમા પૂજાનો કીધો. સં. ૧૨૬૩માં શતપદી (અષ્ટાદશ પ્રશ્નોત્તર ૩૫) અંથ પ્રાકૃતમાં રચ્યો (જુઓ પીટર્સન રીપોર્ટ ૧, પૃ. ૬૩ પરિશિષ્ટ પૃ. ૧૨). તેમનું 'વાદિસિહ શાદ્દલ' એ મિશ્ર હુ. છે.

૫૦. મહેન્દ્રસિંહ—સર નામના નગરમાં શ્રેષ્ઠ દેવપ્રસાદ પિતા, ખીરદેવી માતા (શત૦ સ્થિરાદેવી), જન્મ સં. ૧૨૨૮ (મેર. પ્ર. સં. ૧૨૨૦), મૂલ નામ મહેન્દ્ર. દીક્ષા સં. ૧૨૩૭, આચાર્યપદ સં. ૧૨૬૩, ગચ્છનાયકપદ સં. ૧૨૬૯, સ્વ. ૮૨ વર્ષની વયે તયરવાડે સં. ૧૩૦૯. તેમણે પોતાના ગુરૂના શતપદી અંથપર સં. ૧૨૯૪માં દીક્ષા રચી કે જેને બૃહત્ શતપદી કહેવામાં આવે છે, અને ૧૧૧ પ્રાકૃત ગાથાનું તીર્થમાલાસ્તવન રચ્યું કે જે વિધિપક્ષ પ્રતિક્રમણમાં છપાયું છે.

૫૧. સિંહપ્રભ—વીજાપુરના શ્રેષ્ઠી અરિસિંહ પિતા, પ્રીતિમનિ માતા, જન્મ સં. ૧૨૮૩, દીક્ષા સં. ૧૨૯૧, આચાર્ય તથા ગચ્છનાયક પદ સં. ૧૩૦૯ (મેર. પ્ર૦ સં. ૧૩૦૮), સ્વ૦ ૩૦ વર્ષની વયે સં. ૧૩૧૩.

૫૨. અજિતસિંહ—ડોડ ગામમાં (મેર૦ પ્ર૦ તથા શત૦ માં કોક ગામમાં) જિનદેવ શેઠ પિતા, જિનદેવી માતા, જન્મ સં. ૧૨૮૩, દીક્ષા સં. ૧૨૯૧, આચાર્ય ૧૩૧૪ (અણુહિત્રપાટણમાં), ગચ્છનાયકપદ અલોરમાં સ. ૧૩૧૬ સ્વ૦ ૫૬ ની વયે સં. ૧૩૩૯.

તેમણે સુવર્ણ નગરી(અલોર)ના રાજા સમરસિંહને પ્રતિબોધી દેશમાં થતી શુવર્હિસા બંધ કરાવી (શિલાલેખ સં. ૧૩૪૨ અને ૪૪ ક્રીસ્ટીઅન).

+ધર્મધોપસૂરિ અનેક થયા છે ઓધિત-શાકંભરીભૂપ: એવા ધર્મધોપસૂરિ તે શીલભદ્રસૂરિના શિષ્ય હતા તે ધર્મધોપસૂરિના શિષ્ય યશોભદ્રસૂરિના શિષ્ય દેવસેનગણિના શિષ્ય પૃથ્વીચંદ્રસૂરિએ પોતાના કલ્પટિપ્પનની પ્રશસ્તિમાં જણાવ્યું છે. નં. ૧૬૩ સન ૧૮૮૧-૮૨ ક્રિસ્ટીઅન રીપોર્ટ.

ઈ. ઓ. વૉ. ૧૪ પૃ. ૩૪૫-૫૫, વૉ. ૨૦ પૃ. ૧૩૭. જૈન શિલા-
લેખ જ. ઓ. સો. મુંબઈ વૉ. ૫૫, ભાગ ૧ પૃ. ૪૭). ૧૫ ને એક
સાથે આચાર્ય પદની આપી.

૫૩. દેવેન્દ્રસિંહ—પાલણપુરમાં શ્રીમાલી સાંતૃશેઠ પિતા, સંતોષ-
શ્રી માતા, જન્મ સં. ૧૨૯૯, દીક્ષા ચિરાદ (ચરાદ)માં ૧૩૦૬, આ-
ચાર્યપદ તિમિરપુરમાં ૧૩૨૩, ગચ્છનાયકપદ ૧૩૩૯, સ્વ. ૧૩૭૧
અણહિલપુર પાટણમાં ૭૨ વર્ષની વયે.

૫૪. ધર્મપ્રભુ—મિત્રમાલમાં શ્રીમાલી સ્ત્રીબાશેઠ પિતા, વિજલદે
માતા, જન્મ સં. ૧૩૩૧, દીક્ષા નવોરમાં ૧૩૪૧, આચાર્યપદ ૧૩૫૯,
ગચ્છનાયકપદ અણહિલપુર પાટણમાં ૧૩૭૧,

ભુવનતુંગસૂરિ શાખાચાર્ય થયા. તેને રાઉલ ખેંગારની સમક્ષ
જુનાગઢમાં (ખેંગાર ૪ થો રાજ્ય સં. ૧૩૩૬-૯૦ જુઓ આર્કો
સર્વે વેસ્ટ ઇંડિયા ૨, પૃ. ૧૬૪-૫) તક્ષનાગને પ્રત્યક્ષ આણી ૧૬
ગાંડીઓના વાદ જીત્યા ને તેમની પાસે જીંદગી સુધી સર્પ પકડવાનો
ને ખેલાવવાનો ધંધો ન કરવો એવો નિયમ કરાવ્યો. પાતસાહની મંજૂ-
રીયાતથી સવાલાખ જલ છોડાવી, ૫૦૦ ભઠી બંધ કરાવી.

ધર્મપ્રભુ બીજું નામ પ્રજાતિલકસૂરિ હતું. તે આચાર્ય ૬૩વર્ષની
વયે આસોટી ગામમાં સ્વર્ગસ્થ થયા. સં. ૧૩૯૩.

તેમણે અંકાષ્ટયક્ષ (સં. ૧૩૮૯)માં કાલિકાચાર્ય કથા રચી (જુઓ
જયસોમનો વિચારરત્નસંગ્રહ, અને સમયસુંદરનું સામાચારી શતક). આ
કથાનું સંશોધન જર્મન ડા. લાયમને કરી જર્મન જર્મન ઓર. સો.
વૉ. ૪૭ પૃ. ૫૦૫-૯માં પ્રકટ કર્યું છે.

૫૫. સિંહતિલક—મરદેશે અધવપુરે (મેર. પ્ર. અને શત.
આદિલવાટકે) આશાધર શેઠ પિતા, ચાંપલદે માતા, જન્મ સં. ૧૩૪૫,
દીક્ષા ૧૩૫૨, આચાર્ય ૧૩૭૧ આણંદપુરમાં, ગચ્છનાયકપદ પાટણમાં
૧૩૯૩, સ્વ. સ્તંભતીથે ૫૦ વર્ષની વયે ૧૩૯૫.

૫૬. મહેન્દ્રપ્રભ—(શત૦ મહેન્દ્રપ્રભુ)-વડગામમાં ગ્રામસં
આશા શેઠ (મેરૂં પ્ર૦ પારેખ આલા) પિતા, જીવણદે માતા, જન્મ
સં. ૧૩૬૩, દીક્ષા વીજાપુરે ૧૩૭૫ (મેરૂં પ્ર૦ અને શત૦ ૧૩૬૫),
આચાર્યપદ ૧૩૯૩ (મેરૂં પ્ર૦ ૧૩૮૯) અણહિલપુર પાટણમાં,
ગચ્છનાયકપદ સ્તભતીર્થખંભાત ખંદેરે ૧૩૯૮, સ્વ૦ ૮૧ વર્ષનું આયુષ્ય
લોગવી સં. ૧૪૪૪ (મેરૂં પ્ર૦ અને શત૦ ૧૪૪૩).

તેમના સમયમાં શાખાચાર્ય અમ્બયસિંહસૂરિ થયા. તેના ઉપદેશથી
સં. ૧૪૩૨ માં પાટણવાસી મીઠડિયા ગોત્રના શાં ખેતો નોડીએ પા-
ર્શ્વપ્રતિમા ભરાવી કે જે શ્રી ગોડી પાર્શ્વનાથજી હાલ વિદ્યમાન છે.
(જુઓ ગોડીપાર્શ્વનાથ ચોઢાલીઉં-વિધિપદ્ધ પ્રતિક્રમણમાં છપાયું છે તે,
તથા ભંડારકર ૧૮૮૩-૮૪ નો રીપોર્ટ પૃ. ૩૨૩).

મહેન્દ્રપ્રભનો પ્રતિષ્ઠાલેખ ૧૪૫૪ યુ. ૧.

૫૭. મેરૂતુંગ—નાણી (મરદેશે જીર્ણુપુરમાં) ગામમાં પોરવાડ
વોરા વધરસિંહ પિતા, નાહૂલજીદે માતા, જન્મ સં. ૧૪૦૩, દીક્ષા
૧૪૧૮, આચાર્યપદ ૧૪૨૬, ગચ્છનાયક પદ ૧૪૪૬, સ્વ૦ ૬૮ વર્ષની
વયે ૧૪૭૧.

એમણે વઢીયાર દેશમાં શંખેશ્વર પાસે લોલાડ ગ્રામમાં જીરીકાપદ્ધી
પાર્શ્વનાથના પોતે રચેલા ઓં નમો દેવદેવાય એથી શરૂ થતા સ્તોત્રથી
તેની સ્તવના કરી વિઘ્ન નિવાર્યું અને તેજ ગામમાં બાદશાહ મહમદની
ફૈજ લઈ આવતાં તેની ફૈજને પાર્શ્વનાથના મહિમાથી પાછી વાળી.
વડનગરના નાગર વાણીયાનાં ત્રણસો ઘર ત્યાંના નગરશેઠના પુત્રને
ડંખેલ સર્પનું ઘેર પોતાના ઉપરોક્ત સ્તોત્રથી નિવારી આવક કર્યાં. આ
સ્તોત્ર વિધિપદ્ધ પ્રતિક્રમણમાં છપાયું છે.

પ્રતિષ્ઠાલેખો સં. ૧૪૫૬-૬૮-૭૦ યુ. ૧, ૧૪૪૫-૬૮ યુ. ૨.
૧૪૬૯ ના. ૨, ૧૪૪૭-૪૯ ના. ૧.

તેમના ગ્રંથોન—કાલિદાસ માધ આદિનાં પચકાવ્ય પેઠે પોતે પાંચ કાવ્ય રચ્યાં (૧) નાભિવંશકાવ્ય. (૨) યદુવંશસંભવ કાવ્ય. (૩) નેમિદ્રત કાવ્ય વગેરે. ઉપરાંત નવીન વ્યાકરણની રચના કરી. સૂરિમંત્ર કલ્પ (જુઓ પીટર્સન રીપોર્ટ ડ પૃ. ૩૬૪-૫) અને બીજા ગ્રંથો રચ્યા. મેઘદૂતકાવ્ય પણ (જુઓ તેજ રીપોર્ટ પૃ. ૨૪૮) રચ્યું, શતપદીસમુદ્ધાર પોતાની પૃથ્વા વર્ષની વયે (એટલે સં. ૧૪૫૬) અથવા તે શતકના પૃથ્વા વર્ષે (એટલે સં. ૧૪૫૩માં), (લઘુશતપદી સં. ૧૪૫૦ માં) શ્રી કકાલય રસાધ્યાય (જુઓ વેબર વર્ક. ૧, પૃ. ૨૯૭) રચ્યાં.

કલાટ કહે છે કે પ્રબંધચિંતામણી, ઉપદેશ-શત અને કાતંત્ર-વ્યાખ્યાન આ સૂરિથી મોટા મેરુતુંગસૂરિ કે જે નાગેન્દ્ર ગચ્છના હતા તેમણે રચ્યા છે.

લોખડીમંડારમાં મેરુતુંગસૂરિનો રાસ (દા. ૪૨ નં. ૨૫) છે તે આ સૂરિના સબંધમાં વધારે પ્રકાશ પાડી શકે તેમ સંભવ છે.

જયશેખરસૂરિ—આના સમયમાં શાખાચાર્ય થયા. તેઓ મહેન્દ્ર-સૂરિના શિષ્ય હતા. તેમણે (શેકડા ગ્રામમાં) ઉપદેશચિંતામણિ ૧૨૦૦૦ શ્લોકમાં (સ. ૧૪૩૬ જુઓ ભાંડારકર રીપોર્ટ ૧૮૮૩-૪ પૃ. ૧૩૦, ૪૪૨-૩), પ્રબોધચિંતામણિ-સં. ૧૪૬૨ (કીલહર્ન રીપોર્ટ પૃ. ૬૫ જુઓ), સંબોધસત્તરી (જુઓ પીટર્સન પહેલો રીપોર્ટ પૃ. ૧૨૫), આત્માવબોધકુલક અને બીજા (કુલક ૧૨) તેમજ બીજા નાની કૃતિઓ જેવી કે બૃહદ્અતિયાર (વિધિપક્ષ પ્રતિકર્મણુમાં છંપાયેલો છે. પૃ. ૮૮-૨૨૮), અજીતશાતિસ્તવન (તેમાં પૃ. ૩૫૭-૬૫) રચેલ છે.

+ આ મેરુતુંગસૂરિએ સમ્પતિલાખ્યટીકા સં. ૧૪૪૯ માં રચી છે તેમાં પોતાના જે અન્ય ગ્રંથોનો ઉલ્લેખ કરે છે તેનાં નામ:-મેઘદૂત સવૃત્તિ, મહદર્શન સમુચ્ચય બાલાવબોધવૃત્તિ, અને ધાતુપારાયણ.

વિશેષમાં કુમારસંભવ કાવ્ય,† તથા ધમ્મિલ ચરિત્ર (સં. ૧૪૬૨) છે. પ્રતિષ્ઠા લેખ ૧૫૧૭ ખુ. ૧.

માણિક્યસુંદર સૂરિ—ખીજ શાખાચાર્ય મેરતુંગના શિષ્ય છે. તેમણે ગુણવર્મા ચરિત્ર (જુઓ બે-૩૬૬. જર્ન૦ પૃ. ૬૪), સત્તરભેદી પૂજા કથા, પૃથ્વીચંદ્ર ચરિત્ર (જુઓ વેપર વર્જ૦ ૨ પૃ. ૧૭૫ નં. ૨૪૧ સન ૧૮૭૩-૭૪ બુહલરરી; કસ્તૂરસાગર ભં. ભાવનગર), ચતુર્ધર્મા કથા ધર્મદત્તસ્થાનક આદિ રચેલ છે. વળી શુકરાજ કથા (૧૮૮૦-૮૧ રીપોર્ટ પૃ. ૨૭), મલયસુંદરી કથા—ગૂજરાતના શંખરાજની સભામાં (પીટર્સન પહેલો રીપોર્ટ પૃ. ૧૨૩), સંવિભાગ-વ્રત-કથા (મિત્ર, નોટી-સંજ ૮, પૃ. ૨૩૭-૮) પણ રચેલ છે.

માણિક્યશેખરસૂરિ—નામના મેરતુંગના શિષ્યે આવશ્યક નિર્ધુ-ક્તિદીપિકા રચી (નં. ૩૭૬-સન ૧૮૭૯-૮૦ ભં. ઇ.) તેમાં તેણે પોતાના અન્ય ગ્રંથોનો ઉલ્લેખ કરેલ છે તેનાં નામ:-પિંડનિર્ધુક્તિદીપિકા, આધનિર્ધુક્તિદીપિકા, દશવૈકલિક દીપિકા, ઉત્તરાધ્યયનદીપિકા, આચારાંગદીપિકા અને નવતત્ત્વ વિવરણ. પિંડનિર્ધુક્તિદીપિકા (નં. ૩૮૯ સન ૧૮૭૯-૮૦ ભાં. ઇ.) વિશેષમાં કલ્પનિર્ધુક્તિ પર અવચૂરી (નં. ૧૯ સન ૧૮૭૭-૭૮ ભાં. ઇ.) રચી.

પદ જયકીર્તિ—તિમિરપુરમાં શ્રીમાલી ભૂપાલ શેઠ પિતા, ભરમાદે માતા, જન્મ સં ૧૪૩૩, દીક્ષા ૧૪૪૪, સૂરિપદ ખંભાત ખંદે ૧૪૬૭, ગચ્છનાયકપદ પાટણમાં ૧૪૯૩, સ્વ૦ ૬૭ વર્ષની વયે સં. ૧૫૦૦.

† તેમના શિષ્ય ધર્મશેખરે કુમારસંભવ કાવ્ય પર દીકા સં. ૧૪૮૨ માં રચી છે. તેમાં આ પ્રમાણે છે.

શ્રીમદંબલાચ્છે શ્રી જયશેખર સૂરયઃ ।

ચત્વારસ્ત્ર મહાપ્રંયાઃ કવિચક્રૈર્વિનિર્મિતાઃ ॥

પ્રવોધશ્વોપદેશશ્ચ ચિંતામણિ કૃતોત્તારો ।

કુમારસંભવં કાવ્યં ચરિત્રં ધમ્મિલસ્ય ચ ॥

તેમના શિષ્ય શીલરત્નસુરિએ મેરુતુંગના મેઘહત કાવ્યપર વૃત્તિ રચી સં. ૧૪૯૧ ચૈત્ર વદ ૫ શુક્ર અશ્વિહિલ્લપુર પાટણમાં. તેને ઉપરોક્ત માણિક્યસુંદરસુરિએ સંશોધી. (જુઓ પીટર્સન ત્રીજે રીપોર્ટ પૃ. ૨૬૬-૫૦ તથા ઈ. એ. વૉ. ૧૯ પૃ. ૩૬૬).

જયકીર્તિના પ્રતિષ્ઠા લેખ સં. ૧૪૮૧-૮૭-૮૮-૯૩-૯૯-૧૫૦૩-૦૫ યુ. ૧; ૧૪૭૩-૮૪-૮૭-૯૦-૯૧-૯૯ યુ ૨; ૧૪૮૧-૮૩ ના. ૧, ૧૪૮૩-૯૦-૯૪ ના. ૨.

પદ જયકેસરી—પાંચાલદેશે શ્રીયાન (યાન)નગરે શ્રીમાલી દેવસિંહ શેઠ પિતા, લાખણદે માતા, જન્મ સં. ૧૪૬૧, મૂપ નામ ધનરાજ, દીક્ષા સં. ૧૪૭૫, આચાર્યપદ ૧૪૯૪, ગચ્છનાયકપદ ચાંપાનેરમાં ૧૫૦૧, સ્વ. ૮૧ વર્ષની ઉમરે ૧૫૪૨. તેમણે અનેક ચમત્કાર કર્યા છે.

પ્રતિષ્ઠા લેખ સં. ૧૫૦૭-૦૮-૦૯-૧૦-૧૧-૧૩-૧૬-૧૭-૧૯-૨૦-૨૨-૨૪-૨૫-૨૬-૨૭-૨૮-૨૯-૩૨-૩૬ યુ. ૧; ૧૫૦૪-૦૮-૧૨-૧૩-૧૭-૨૦-૨૧-૨૨-૨૭-૨૮-૨૯-૩૧ યુ. ૨; ૧૫૦૩-૦૭-૦૯-૨૨-૨૩ ૩૦-૩૧-૩૨-૩૬ ના. ૧; ૧૫૦૫-૦૯-૧૩-૧૫-૨૩-૨૪-૨૭-૨૮-૨૯-૩૦ ના. ૨.

૬૦ સિદ્ધાંતસાગર—પાટણ નગરે ઓસવાલ સોની, જવડ પિતા, પૂરલદે માતા, જન્મ સં. ૧૫૦૬, મૂલ નામ સોનપાલ, દીક્ષા ૧૫૧૨, આચાર્યપદ ૧૫૪૧, ગચ્છનાયક પદ ૧૫૪૨, સ્વ. ૫૪ વર્ષની વયે સં. ૧૫૬૦.

પ્રતિષ્ઠાલેખ સં. ૧૫૪૫-૪૭-૪૮-૪૯-૫૨-૫૩-૫૫ યુ. ૧, ૧૫૪૨-૪૮-૫૧-૫૩-૫૭-૬૦ યુ. ૨; ૧૫૫૧ ના. ૧; ૧૫૪૫-૫૪-૫૫ ના. ૨.

૬૧ ભાવસાગર—મારવાડ દેશે નરસાણી ગામે શ્રીમાલી વેરા સાંગા પિતા, સિગારદે માતા, જન્મ સં. ૧૫૧૦, મૂલ નામ ભાવડ, દીક્ષા જયકેસરિસુરિને હાથે ખલાયત બંદરે ૧૫૨૦, આચાર્ય ને ગચ્છેશ પદ માંડલ ગામમાં ૧૫૬૦, સ્વ. ૭૩ વર્ષની વયે સં. ૧૫૮૩.

તેમના રાજ્યમાં વિનયહંસે સં. ૧૫૭૨ માં દશવૈકાલિક પર વૃત્તિ રચી (જુઓ મિત્ર, નોટીસઝ ૮, પૃ. ૧૬૮-૯.)

તેમના પ્રતિષ્ઠાલેખ સં. ૧૫૬૦-૬૪-૬૫-૬૬-૬૭-૬૮ જી. ૧; ૧૫૬૦-૬૧-૬૩-૮૧ જી. ૨; ૧૫૬૧-૬૫-૭૪-૭૬ ના. ૧;

ફર ગુણુનિધાન—પાટણનગરે શ્રીમાલી નગરાજ પિતા, લીલાદે માતા, જન્મ સં. ૧૫૪૮ મૂલ નામ સોનપાલ, દીક્ષા સિદ્ધાંતસાગર-સરિ હાથે ૧૫૫૨, સૂરિપદ ને ગમ્મશેષપદ સ્તંભતીર્થે ૧૫૮૪, સ્વ. ૫૪-વર્ષે સં. ૧૬૦૨.

તેમના રાજ્યમાં સં. ૧૫૯૮ માં એક પ્રત તે ગમ્મના દયાશીલને આપવામાં આવી (ધોધા ભં.)

પ્રતિષ્ઠાલેખ સ. ૧૫૮૭-૯૧ જી. ૧, ૧૫૮૪-૮૭-૯૧-૧૬૦૦ જી. ૨; ૧૫૭૯ ના. ૨.

ફ૩ ધર્મમૂર્તિ—ત્રંબાવતી-અંભાતના શ્રીમાલી હંમરાજ વણિક પિતા, હાંસલદે માતા, જન્મ સં. ૧૫૮૫, મૂલ નામ ધર્મદાસ, દીક્ષા ૧૫૯૯, આચાર્યપદ અમદાવાદમાં ૧૬૦૨, ગમ્મનાયક પદ એજ વર્ષમાં. સ્વં પાટણમાં ૮૫ વર્ષે સં. ૧૬૭૦.

તેઓ ઉચ્ચ લાગી હતા. તેમના રાજ્યમાં ઉત્તરાધ્યયન-દીપિકાની પ્રત સં. ૧૬૪૩-૪ માં લખાઈ હતી. (જુઓ વેબર વર્ગ. ૨, પૃ. ૭૧૮) અને વ્યવહારસૂત્રની પ્રત સં. ૧૬૬૫ માં લખાઈ હતી. (જુઓ તેજ પૃ ૬૩૮). તેમણે પોતે વૃદ્ધચૈલવંદન (આવક પ્રતિક્રમણાદિ સૂત્ર ૧૮૮૬ મુંબઈ પૃ. ૪૮-૫૫ માં મુદ્રિત) અને પ્રદ્યુમ્ન ચરિત (જુઓ. કુતે રીપોર્ટ ૧૮૮૧, પૃ. ૪૪) રચેલ છે.

તેમના રાજ્યમાં સં. ૧૬૬૬ માં સૂત્રકૃતાંગ નિર્ચુકિતની પ્રત લખાઈ. (વઢવાણ શહેર વિદ્યાશાલા ભંડાર.)

પ્રતિષ્ઠાલેખ સં. ૧૬૨૯ જી. ૧; ૧૬૪૪-૫૪ (અલાઈ ૪૨) જી. ૨; ૧૬૨૧ ના. ૨

૬૪ કલ્યાણસાગર.

લોલાડા ગામના શ્રીમાલી કોઠારી નાનિગ પિતા, નામિકદે માતા, જન્મ સં. ૧૬૩૩, મૂલ નામ કોડણ, દીક્ષા ધવલપુરે સ. ૧૬૪૨, આચાર્યપદ અમદાવાદે ૧૬૪૯, ગચ્છેશપદ પાટણે ૧૬૭૦, સ્વ. ભુજ નગરમાં ૮૫ વર્ષની વયે ૧૭૧૮.

તેમણે કચ્છના અધિપતિને પ્રતિબોધ આપી આહુડો (શિકાર) મૂકાવ્યો. સં. ૧૬૭૬ માં લાલણુ ગોત્રે ઓસવાલ જ્ઞાતિના શા વર્ધમાન પદ્મસીએ નવલાખ મહમુદી ખર્ચી આ શુરના ઉપદેશથી નવાનગરમાં મોટો જિનપ્રાસાદ કરાવ્યો. તેમાં ૯૧ મોટાં બિંબ પધરાવ્યાં, ૪૪૧ નાનાં બિંબ ભરાવ્યાં; તથા તેજ શા વર્ધમાન પદ્મસીએ શત્રુંજય પર મોટું જિનાલય કરાવ્યું ને ત્યાં બીજા સાત દેરાસરમાં પ્રતિષ્ઠા કરાવી.

વળી સં. ૧૬૭૫ ના વૈશાખ શુદ્ધ ૮ રવિવારે નવાનગર વાસી ઓસવાલ જ્ઞાતિ નાગડગોત્રના અચલગચ્છના શા રાજસીએ ૫૫૧ જિન બિંબ ભરાવી એક મોટું બાવન જિનાલય ચૈલ કરાવ્યું તેમાં પ્રતિષ્ઠા વખતે આજ આચાર્ય હતા. એક દેરાસર પર નવલાખ મહમુદી ખર્ચી તથા ૨૧ પ્રાસાદ બીજા કરાવ્યા તેમાં ચોરાશી લાખ કોરી ખર્ચી.

તેમના ઉપદેશથી આગ્રાથી કોનપાલ અને સોનપાલે સમેતશિખરનો સંઘ કાઢ્યો ને ત્યાં વીસે તીર્થંકરનાં પગલાં સમરાવી પ્રતિષ્ઠા કરાવી. તે યાત્રા સં. ૧૬૭૧ માં થઇ. આ બંને ભાઇઓએ સં. ૧૬૭૧ માંજ આ સ્થરિના હસ્તથી જિનબિંબો પ્રતિષ્ઠિત કરાવ્યાં છે. જુઓ 'કુરપાલ સોણપાલ પ્રશસ્તિ' એ લેખ પૃ. ૨૫ થી ૩૫ જૈન સાહિત્યસંશોધક ખંડ ૨-અંક ૧.

તેમના રાજ્યમાં જાતકપદ્ધતિ વૃત્તિ સં. ૧૬૭૩ માં રચાઇ (જે-કોપીનો સંગ્રહ) અને અભિધાન-ચિંતામણિ પરની વ્યુત્પત્તિ રત્નાકર નામની વૃત્તિ સં. ૧૬૮૬ માં દેવસાગરે (અં. પુણ્યચંદ્ર-માણિક્યચંદ્ર-વિનયચંદ્ર-રવિચંદ્ર શિ.) રચી (જુઓ વેપાર વર્ગ ૦ ૨, પૃ. ૨૫૭).

આ સૂરિના શિલાલેખો સં. ૧૬૭૫ અને ૧૬૮૩ માટે (જુઓ એપિ-
ગ્રાફિક ઇલિકા વો. ૨, ૩૯) ગે. રે.

તેમણે પોતાના શિષ્ય વિનયસાગર માટે મિત્રલિંગકોશ રચ્યો (પ્ર.
કા. છાણી.)

અને તે શિષ્ય વિનયસાગરે ભોજવ્યાકરણ રચ્યું (જુઓ વેબર વર્ક.
પૃ. ૨૦૩-૪ સરખાવો પૃ. ૧૨૦૬) તથા સારસ્વતનાં સૂત્રોને છંદમાં
મૂકી વૃદ્ધચિંતામણિ રચ્યો.

પ્રતિષ્ઠા લેખ સં. ૧૬૬૭-૮૧-૮૩ ખુ. ૨; ૧૬૭૧-૭૬-૭૮-
૧૭૦૨ ના. ૨.

૬૫ અમરસાગર—મેવાડના ઉદયપુરમાં (કરહટપુરમાં) શ્રીમાત્રી
(ઓસ) એધરી એધા પિતા, સોના માતા, જન્મ સં. ૧૬૯૪ મૂલ
નામ અમરચંદ્ર, દીક્ષા ૧૭૦૫, આચાર્યપદ ખંભાયતમાં ૧૭૧૫,
ગચ્છેશપદ કચ્છના જુજનગરમાં ૧૭૧૮, સ્વ. ધોલકામાં ૬૮ વર્ષની
આયુએ સં. ૧૭૬૨ માં.

તેમના રાજ્યમાં ઉપદેશ-ચિંતામણિની પ્રત સં. ૧૭૩૯ માં
લખાઇ (જુઓ ભંડારકર રીપોર્ટ ૧૮૮૩-૮૪ પૃ. ૪૪૩)

[પાલીતાણીય શાખા આ સૂરિથી નીકળી છે. જુઓ નયશેખરની
ચોગરતનાકર ચોપાઈની પ્રશસ્તિ]

[સં. ૧૭૩૮ માં અચલગચ્છના ધર્મસાગરસૂરિ શિષ્ય હેમસા-
ગરસૂરિ શિષ્ય લાલજીએ લખેલ પ્રત ભાવનગરના સંઘના ભંડારમાં છે.]

૬૬ વિદ્યાસાગર—કચ્છદેશે ખીરસરા ખંદરમાં ઓસવાલ
શા કર્મસિંહ (કરસના) પિતા, કમલાદે માતા, જન્મ સં. ૧૭૪૭
આસોવદ ૩, મૂલ નામ વિદ્યાધર, દીક્ષા ૧૭૫૬ કાલ્યુન શુદ્ધિ ૨, આ-
ચાર્ય ધોલકામાં ૧૭૬૨ આવણુ શુદ્ધ ૧૦ કે જેનો મહોત્સવ વોરા

+ જુઓ વિદ્યાસાગરસૂરિ રાસ (અં ૦ રાસ સંગ્રહ ભાગ ૩) નિલલાલ
કૃત રચ્યા સં. ૧૭૬૮ પોસ ૧૦ અંતરમાં.

અમયચંદ્રે કર્યો, ભટ્ટારક પદ માતર ગામમાં ૧૭૬૨ કાર્તિક વદ ૪
પુષ, સ્વ. ૫૦ વર્ષની વયે ૧૭૬૭ કાર્તિક શુદ્ધ ૫.

પ્રતિષ્ઠાલેખ સં. ૧૭૮૫ પુ ૧,

વિદ્યાસાગરસૂરિસ્તવન નિત્યલાભકૃત વિધિપક્ષ પ્રતિક્રમણ મુખ્ય
૧૮૮૯ની આવૃત્તિ પૃ. ૪૫૧માં પ્રકટ થયું છે.

વિદ્યામાગર શિષ્ય જ્ઞાનસાગર ગણિએ (પછીથી ઉદયસાગરસૂરિએ)
ગુણવર્મા ચરિત્ર (જુઓ મિત્ર, નોટીસીઝ ૮, પૃ. ૧૪૫-૬) અને
ચોત્રીશ અતિશયનો છંદ (જૈન કાવ્ય પ્રકાશ ભાગ ૧ મુખ્ય ૧૮૮૩
આવૃત્તિ પૃ. ૭૪-૫માં મુદ્રિત) રચ્યા છે.

સત્યસાગર ગણિ માટે જુઓ આ પદાવલીનો નં. ૬૯.

૬૭. ઉદયસાગર—નવાનગરમાં(જમનગરમાં) ઓશવંશના શા.
કલ્યાણજી પિતા, જયવંતી માતા, જન્મ સં. ૧૭૬૩, મૂલનામ ઉદય-
ચંદ, દીક્ષા સં. ૧૭૭૭, દીક્ષાનામ જ્ઞાનસાગર, આચાર્યપદ ૧૭૯૭
કાર્તિક શુદ્ધ ૩ રવિ, ગચ્છેશ પદ તેજ વર્ષ માગશર શુદ્ધ ૧૩, સ્વં ૬૩
વર્ષની વયે ૧૮૨૬ આસો શુદ્ધ ૨ સુરતમાં. (વિદ્યાસાગરસૂરિ રાસમાં આ
સૂરિતું મૂલ સંસારી નામ ગોવર્ધન હતું એમ જણાવ્યું છે).

તેમણે સ્નાત્ર પંચાશિકા સં. ૧૮૦૪ (અબ્ધિ ખાષ્ટેદુમિતે
વર્ષે) પાલીતાણામાં શ્રીમાલી કીકાના પુત્ર કચરાએ કાઢેલા સંધની સાથે
યાત્રા કરતાં રચેલ છે (પીટર્સન ત્રીજે રીપોર્ટ પરિશિષ્ટ પૃ. ૨૩૬-૯).
ક્ષમાસાગરગણિ માટે જુઓ આ પદાવલીનો નં. ૬૯.

૬૮. કીર્તિસાગર—કચ્છના દેસલપુરમાં ઓસવંશી સાહ માલ-
સિંહ પિતા, આસબાઇ માતા, જન્મ સં. ૧૭૯૬ મૂલનામ કુંઅરજી,
ઉદયસાગરસૂરિના શિષ્ય થયા સં. ૧૮૦૪, દીક્ષા સં. ૧૮૦૯
માંડવી બંદરમાં, આચાર્યપદ સુરતમાં ૧૮૨૩ કે જે વખતે શા. ખુશા-
લચંદ તથા લુખણદાસે છ હજાર ખર્ચી મહોત્સવ કર્યો, ગચ્છેશપદ
અંજારમાં ૧૮૨૬, સ્વં ૪૮ વર્ષની વયે સુરતમાં ૧૮૪૩ ભાદરવા શુદ્ધ ૬.

૭૭૮ ૩ વિધિપક્ષ ગચ્છ-અચલ ગચ્છની પદ્મવતી.

૬૯. પુણ્યસાગર—ગૂજરાતના વડોદરાના પોરવાડ સા. રાયસી પિતા, મીઠીબાઈ માતા, જન્મ સં. ૧૮૧૭, મૂલનામ પાનાચંદ, કીર્તિ-સાગર સૂરિના આવકપણે શિષ્ય સં. ૧૮૨૪, દીક્ષા ભુજમાં ૧૮૩૩, આચાર્ય અને ગચ્છેશ પદ સુરતમાં ૧૮૪૩ કે જેનો મહોત્સવ શા. લાલચંદે કીધો. સ્વ. પાટણમાં ૫૩ વર્ષની વયે ૧૮૭૦ કાનિક શુદ્ધ ૧૩.

તેમનો શિલાલેખ ૧૮૬૧ નો (એપિ. ઇ. વૉ. ૨, ૩૯) ગે. રે. તેજસાગરે સુરત બદિરે સં. ૧૮૪૪ શક ૧૭૦૯ આષાઠ શુદ્ધ ૫ બુધે બલિન સંગ્રહની ૨૦૧૩ નંબરની પ્રત લખી છે. તેજસાગર, અમરસાગરસૂરિ (નં. ૬૫) ના શિષ્ય સત્યસાગર ગણિના શિષ્ય ક્ષમા-સાગર ગણિના શિષ્ય હતા.

૭૦ રાજેન્દ્રસાગર—સુરતમાં જન્મ; સ્વ. માંડવીમાં સં. ૧૮૯૨. તેમનો સં. ૧૮૮૫ નો શિલાલેખ (ઓપ. સિટ ૩૯) સં. ૧૮૮૬ નો ગે. રે.

૭૧ મુક્તિસાગર—માલવદેશે ઉજ્જૈણીના ઓસવાલ શા ખીમચંદ પિતા, ઉમેદ માતા, જન્મ સં. ૧૮૫૭, મૂલ નામ મોતીચંદ, દીક્ષા ૧૮૬૭ વૈશાખ શુદ્ધ ૩, આચાર્ય ને ગચ્છેશ પદ પાટણમાં ૧૮૯૨ વૈશાખ શુદ્ધ ૧૨ કે જેનો મહોત્સવ શેઠ નથુ ગોકલજીએ કર્યો; સ્વ. ૫૭ વર્ષની વયે સ. ૧૯૧૪ માં.

તેમણે સં. ૧૮૯૩ માં પાલીતાણામાં શેઠ ખીમચંદ મોતીચંદે અજન શલાકા કરી તેમાં ૭૦૦ બિંબની પ્રતિષ્ઠા કરી. ૧૮૯૭ મહા શુદ્ધ ૫ ને દિને નલિનપુરમાં (કચ્છના નલિયામાં) શેઠ નરસિંહ નાથા (લઘુરાતીય નાગડા ગોત્રીય) એ કરાવેલ ચદ્રપ્રભની પ્રતિષ્ઠા કરી. તે શેઠે સિદ્ધાચલ પર દેરાસર કરાવ્યા વગેરે અનેક સુકૃત કર્યાં. સં. ૧૮૯૭ ફાગણ શુદ્ધ ૩ ને દિને શા આપસી ભીમશીવીસા ઓસવાલે ચિંતામણી પાર્શ્વનાથના બિંબની પ્રતિષ્ઠા ગુરૂ પાસે કરાવી. ખંભાતની પાસે વટાં-દરામાં ગોડીજીની પ્રતિષ્ઠા ગુરૂએ કરી. સં. ૧૯૦૫ મહાશુદ્ધ ૫ ને દિને જખોમાં જીવરાજ રતનસિંહે કરાવેલ મહાવીર ચૈત્યમાં પ્રતિષ્ઠા કરી.

શેઠે ત્રણ લાખ કોરી ખર્ચો પુસ્તકોનો ભંડાર કરાવ્યો. સં. ૧૯૧૦ નલિયામાં ભારમલ તેજસીએ દેરાસર કરાવ્યું ને ગામ સાંધાણમાં શેઠ માંડણ તેજસીએ નવું દેરાસર કરાવ્યું વગેરે.

શિલાલેખ સં. ૧૯૦૫ (એપિ. ઇ. વૉ ૨, ૩૯) ગે. રે.

૭૨ રત્નસાગર—કચ્છના મોથારા ગામના શા લાડણ પચાણ પિતા, ઝુમાખાઇ માતા, જન્મ સં. ૧૮૯૨, દીક્ષા ૧૯૦૫, આચાર્યપદ ને ગચ્છેશ પદ ૧૯૧૪, સ્વં સુથરીમાં ૩૬ વર્ષની વયે ૧૯૨૮ શ્રાવણ શુદ્ધ ૨.

એમના સમયમાં ઓસવંશીય શેઠ નરસિંહ નાથાએ સાતે ક્ષેત્રમાં પુષ્કળ દ્રવ્ય ખર્ચું તથા એજ જ્ઞાતિના શેઠ કેશવજી નાયકે દશલાખ રૂપીઆ ખર્ચો પાલિતાણામાં અંજનશલાકા કરીને ૬૦૦૦ જિન-મિત્ર ભરાવ્યાં.

આના શિલાલેખ સં. ૧૯૧૮ (જુઓ ડી. પી. ખખખરનો રીપોર્ટ કચ્છપ્રાંત. પૃ. ૭૫), સં. ૧૯૨૧ નો (જુઓ એપિગ્રાફિક ઇન્ડિકા વૉ. ૨ ૩૯)—ગે. રે.

અન્ય પ્રતિષ્ઠાલેખ—સં. ૧૯૨૧ યુ. ૧; ૧૯૨૧ રત્નશેખર (? રત્ન-સાગર) સિદ્ધક્ષેત્રે કેશવજી નાયકની પ્રતિષ્ઠા ના. ૨.

૭૩. વિવેકસાગર—કચ્છના આશંબીયા ગામના ઓસવાલ શા. ટાકરસિંહના પુત્ર, જન્મ સં. ૧૯૧૧, આચાર્યપદ ને ગચ્છેશપદ મુંગમમાં સં. ૧૯૨૮. સ્વં મુંગામમાં ૩૭ વર્ષની વયે સં. ૧૯૪૮ ફાગણ શુદ્ધ ૩. પ્રતિષ્ઠાલેખ સં. ૧૯૪૦ ગે. રે.

૭૪. જિનેંદ્રસાગર.—કચ્છના ગોધરા ગામના ઓસવાળ સા કલ્યાણજીના પુત્ર.

ગૌતમસાગર.

[આ અંચલગચ્છની પદ્માવલી માટે કચ્છકોડાવવાળા શ્રાવક રવજી દેવરાજે શતપદી ભાષાંતર સં. ૧૯૫૧ માં પ્રકટ કરેલ તેમાં છેવટે આપેલ પદ્માવલી વગેરે જોઈ. આમાં આવશ્યક સુધારો વધારો કર્યો છે, છતાં તે જોઈ જવા ભલામણ છે. વળી જુઓ ઇ. એ; વૉ. ૨૩ પૃ. ૧૭૪-૧૭૮.]

પરિશિષ્ટ ૪.

રાજવલી.

૧ [શ્રીમેરુતુંગસૂરિની વિચારશ્રેણી=સ્થવિરાવલીમાંથી.]
જૈન સાહિત્ય સંશોધક ખંડ ૨-અંક ૩-૪.

‘ જ’ રથણિં કાલગચ્છો અરિહા તિથંકરો મહાવીરો,
તં રથણિમવંતિવર્ધ અહિસિતો પાલગો રાયા. ’

—જે રાત્રિએ શ્રી અહંન્ તીર્થંકર મહાવીર કાલગત થયા—મોક્ષ પામ્યા તે રાત્રિએ [ઉજ્જયિનીમાં ચંડપ્રદોત મરણ પામતાં તેના પદે તેનો પુત્ર] પાલક રાજ્ય અવતિપતિ તરીકે અભિષિક્ત થયો.

‘ સદ્ગી પાલગરન્નો પણવન્નસયં તુ હોર્ધ નંદાણું
અર્ધસયં મુરિયાણું તીસચ્ચિય પૂસમિત્તસ્સ. ।
બલમિત્ત-ભાણુમિત્તાણુ સાર્દ્ધ વરિસાણિ ચત્ત નહવહણે
તહ ગદ્ધભિલ્લરજ્જં તેરસ વાસે સ્સગરસ ચઠી । ’

—પાલક રાજાનું ૬૦ વર્ષ રાજ્ય થયું. નંદોનું ૧૫૫ વર્ષ, મૌર્યોનું ૧૦૮, પુષ્પમિત્રનું ૩૦, બલમિત્ર-ભાનુમિત્ર બંનેનું ૬૦, અને નભોવાહનનું ૪૦ વર્ષ. પછી ગદ્ધભિલ્લનું રાજ્ય ૧૩ અને શકોનું ૪. [એમ કુલ ૪૭૦ વર્ષ.]

તે પાટલી પુત્રમાં કૂણિકના પુત્ર ઉદાયિ નૃપને કોષ્ટએ મારી નાંખ્યા પછી ગણિકાપુત્ર નંદ વીરાત્ ૬૦ વર્ષે નૃપ થયો. જુઓ પરિશિષ્ટપર્વ:—

અનન્તરઃ વર્જ્ઞમાનસ્વામિનિર્વાણવાસરાત્ ।

ગતાયાં ષષ્ટિવત્સર્યામિષ નન્દોઽભવન્નૃપઃ ॥

નવ નંદો પાટલીપુરમાં અનુક્રમે થયા. તેમનું રાજ્ય ૧૫૫ વર્ષ રહ્યું. આમ કુલ ૨૧૫ વર્ષ. પરિશિષ્ટપર્વમાં જે કહ્યું છે કે:—

‘एवं च श्री महावीरमुक्तेर्वर्षशते गते ।

पंचपंचाशदधिके चन्द्रगुप्तो ऽभवन्तृपः ॥

એટલે કે મૌર્ય ચંદ્રગુપ્ત મહાવીરના નિર્વાણથી ૧૫૫ વર્ષે રાજ થયો.’ તે વિચારવા યોગ્ય છે. આથી આમ ૬૦ વર્ષ તૂટે છે, અને અન્ય ગ્રંથો સાથે વિરોધ આવે છે.

ત્યારપછી ૧૦૮ વર્ષ મૌર્યોતું રાજ્ય. મૌર્યો તે નવમા નંદને ઉથાપી ચાણક્યે પાટલીપુત્રમાં ચંદ્રગુપ્તાદિ સ્થાપ્યા તે. કુલ આમ ૩૨૩. ત્યારપછી—મૌર્ય રાજ્ય પછી પુષ્યમિત્ર રાજનું ૩૦ વર્ષ રાજ્ય. પછી બાલમિત્ર—ભાતુમિત્ર એ બંને રાજનું ૬૦ વર્ષ રાજ્ય. આ તેજ કે જેઓ કલ્પચૂલિમાં ચતુર્થા પર્વના કરનાર કાલકાચાર્યને કાઢી મૂકનારા ઉજ્જયિનીમાં હતા જણાવ્યા છે તે. ત્યારપછી નભોવાહનનું ૪૦ વર્ષ રાજ્ય. આ કેાઇ નરવાહન રાજ થયો કહેવાય છે. એમ વીર નિર્વાણથી ૪૫૩ વર્ષ થયાં આ વર્ષમાં ગર્દભિલ્લના ઉચ્છેદક કાલકાચાર્યની સ્મરિપદે પ્રતિષ્ઠા થઈ. તથા નભોવાહન રાજ પછી ગર્દભિલ્લનું રાજ્ય ૧૫૨ નર્ષ જાણુતું. એવો ભાવ છે કે ગર્દભિલ્લ વગેરેનું રાજ્ય તે ગર્દભિલ્લરાજ્ય. અહીં જ્યારે જે રાજ ખ્યાતિમાન થયો ત્યારે તેનું રાજ્ય ગણાય છે. તેમાં પદ્માનુક્રમ નથી.

તેથી નભોવાહન પછી ગર્દભિલ્લે ઉજ્જયિનીમાં ૧૩ વર્ષ રાજ્ય કર્યું. તે વખતે શ્રી કાલકાચાર્યે બહેન સરસ્વતીના પ્રધટ્ટકમાં ગર્દભિલ્લને ઉચ્છેદી ઉજ્જયિનીમાં શકરાજ્યો સ્થાપ્યા. તેઓએ ૪ વર્ષ રાજ્ય કર્યું. એમ ૧૭ વર્ષ. ત્યારપછી ગર્દભિલ્લનાજ પુત્ર વિક્રમાદિત્ય રાજ્યે ઉજ્જયિનીનું રાજ્ય મેળવી સુવર્ણપુરુષ-સિદ્ધિબલથી પૃથિવીને અનૃણી કરી વિક્રમસંવત્સર પ્રવર્ત્યા. તે વાર્ષિક દાનના વર્ષથી શ્રી વીરસંવત્સરથી ૫૧૨ વર્ષે થયેલો જાણવો. વિક્રમનું રાજ્ય ૬૦ વર્ષ, પછી તેના પુત્ર વિક્રમચરિત્ર અપરનામ ધર્માદિત્ય રાજનું રાજ્ય ૪૦ વર્ષ. પછી ભાઇલ્લરાજનું રાજ્ય ૧૧ વર્ષ. પછી શ્રી નાઇલ (નાઇલ)નું રાજ્ય ૧૪ વર્ષ. પછી શ્રી નાઇડનું રાજ્ય ૧૦ વર્ષ રહ્યું. તેના વારામાં

૯૯ લક્ષ ધનપતિઓએ અપ્રાપ્તનિવાસ એવો જાલઉરપુર સમીપના સુવર્ણગિરિના શિખરે શ્રી મહાવીર નાથનો શ્રી ચક્ષવસનિ નામનો મહા-પ્રાસાદ બનાવરાવ્યો.

વિક્રમાદિત્ય પછી વર્ષ ૧૩૫. તેમાં ૧૭ વર્ષ ક્ષિત્ર થનાં સર્વ વર્ષ ૧૫૨.

વિક્રમરાજ્ય પછી ૧૭ વર્ષે વત્સરની પ્રવૃત્તિ થઇ. શા માટે ? નભોવાહન રાજ્યથી ૧૭ વર્ષે વિક્રમાદિત્યનું રાજ્ય અને તે ગળ્ય પછી ત્યારેજ વત્સરપ્રવૃત્તિ થઇ. પછી ૧૫૨ માં ૧૭ વર્ષ જતાં બાકી ૧૩૫ વિક્રમકાલમાં ઉમેર્યા; એટલે વિક્રમાદિત્યથી અંકિત સંવત્સરથી શ્રાક સંવત્સર સુધીનો જોડલો કાલ તે વિક્રમકાલ. તે પૂર્વોક્ત ૧૩૫ વર્ષનું માન.

વિક્રમરજ્જરમાં પરઓ સિરિ વીરનિવૃધ્ ભણિયા,
સુન્ન-મુણિ-વેય-જુતો વિક્રમકાલાડ જિણકાલો.

[તિથ્યગ્ગાલી પ્રકાર્ણિક]

વિક્રમકાલના વર્ષમાં શૂન્ય (૦), મુનિ (૭), વેદ (૪) એટલે ૪૭૦ વર્ષ તે શ્રી મહાવીર અને વિક્રમાદિત્યની વચ્ચેનું અંતર છે. વિક્રમ રાજ્યના આરંભથી શ્રી વીરનિવૃત્તિ-નિર્વાણ આ રીતે ગણવી:—

પાલક	૬૦	તે પછી વિક્રમાદિત્ય	૬૦
નંદ	૧૫૫	ધર્માદિત્ય	૪૦
મૌર્ય	૧૦૮	ભાષલ	૧૧
પુષ્યમિત્ર	૩૦	નાષલ	૧૪
બાલમિત્ર-માનુમિત્ર	૬૦	નાહડ	૧૦
નભોવાહન	૪૦		
ગર્દભિલ	૧૩	એ રીતે	૧૩૫
શક	૪		
	<hr/>		<hr/>
	૪૭૦.	અને મળી	૬૦૫

ત્યારથી શાક સંવત્સર પ્રવૃત્તિ થઇ.

શ્રી વીરનિર્વૃત્તેર્વર્ષેઃ षड્ભિ પંચોત્તરૈઃ શતૈઃ ।

શાકસંવત્સરસ્યૈષા પ્રવૃત્તિ ધેરતેડમવત્ ॥

એટલે વિક્રમ સંવત્માં ૪૭૦ ઉમેરવાથી અને શક સંવત્માં ૬૦૫ ઉમેરવાથી વીર સંવત્-વીરનિર્વાણ સંવત્-વીરાત્ આવે.

શ્રી વીરના ઉપાસક શ્રેણિક (ગિમ્મિસાર)નો પુત્ર કુણિક (અગ્નત-શત્રુ) તેનો પુત્ર ઉદાયિ-તેની પછી પાટલીપુત્રમાં નવ નદે રાજ્ય કર્યું. તેને ઉત્થાપી ચાણિક્યે ચંદ્રગુપ્તને રાજા સ્થાપ્યો. તેનો પુત્ર બિન્દુસાર, તેનો પુત્ર અશોકશ્રી, તેનો પુત્ર કુણાલ અંધ હતો. તેનો પુત્ર સંપ્રતિરાજ ઉજ્જયિનીમાં થયો. તેના વંશમાજ ગર્દભિલ્લ રાજા થયો. તેના ઉચ્છેદ કરી શક રાજા થયો. પછી ગર્દભિલ્લનાજ પુત્ર વિક્રમાદિત્યે શકને ઉચ્છેદી ત્યાંજ રાજા કર્યું. તેણે શ્રી વીરમોક્ષથી ૪૭૦ વર્ષે સંવત્સર અંકિત કર્યો-કાઢ્યો.

+ [ચાવડા વંશ]

ત્યાર પછી ૮૨૧ વર્ષે વૈશાખ સુદિ ૨ સોમે ચાવડા વંશમાં ઉત્પન્ન થયેલ શ્રી વનરાજે શ્રી અણહિલપુર સ્થાપ્યું.

વનરાજ	સં.	૮૨૧ થી ૮૮૧	(૬૦ વર્ષ)
ચોગરાજ	સં.	૮૮૧—૮૯૦	(૯ વર્ષ)
રત્નાદિત્ય	,,	૮૯૧—૮૯૪	(૩ વર્ષ)
વૈરસિંહ	,,	૮૯૪—૯૦૫	(૧૧ વર્ષ)
ક્ષેમરાજ	,,	૯૦૫—૯૪૪	(૩૯ વર્ષ)
ચામુંડરાજ	,,	૯૪૪—૯૭૧	(૨૭ વર્ષ)
ધાધડ	,,	૯૭૧—૯૮૮	(૨૭ વર્ષ)
પૂચડ	,,	૯૮૮—૧૦૧૭	(૧૯ વર્ષ)

કુલ ૮ રાજા

૧૯૬ વર્ષ

+ રાજવલી-કાષ્ઠકમાં એમ જણાવ્યું છે કે:—

‘વનરાજ સં. ૮૦૨-૮૬૨, ચોગરાજ ૮૬૨-૮૯૭, ક્ષેમરાજ ૮૯૭-૯૬૨,

§ [સોલંકી વંશ]

મૂલરાજ	સં. ૧૦૧૭—૧૦૫૨	(૩૫ વર્ષ)
વલ્લભરાજ	૧૦૫૨—૧૦૬૬	(૧૪ વર્ષ)
દુર્લભરાજ	૧૦૬૬—૧૦૭૮	(૧૨ વર્ષ)
ભીમદેવ	૧૦૭૮—૧૧૨૦	(૪૨ વર્ષ)
કર્ણદેવ	૧૧૨૦—૧૧૫૦	(૩૦ વર્ષ)
નયસિંહદેવ	૧૧૫૦—૧૧૯૯	(૪૯ વર્ષ)
કુમારપાલ	૧૧૯૯—૧૨૨૯	(૩૦ વર્ષ)
અનયપાલ	૧૨૨૯—૧૨૩૨	(૩ વર્ષ)
લઘુમૂલરાજ	૧૨૩૨—૧૩૩૪	(૨ વર્ષ)
ભીમદેવ	૧૨૩૪—૧૨૩૬	(૨ વર્ષ)

(પછી ગજજનક-ગીઝનીનું રાજ્ય થયું)

ભૂયડ ૯૯૨-૯૫૧, વૈરિસિંહ ૯૫૧-૯૭૬, રત્નાદિત્ય ૯૭૬-૯૯૧ સામંતસિંહ ૯૯૧-૯૯૮.'

§ રાજવલી-કોષ્ટકમાં જણાવ્યું છે કે. —

‘વૃક્ષમૂલરાજ સં ૯૯૮-૧૦૫૩, ચામુંડરાજ ૧૦૫૩-૧૦૬૬, દુર્લભરાજ ૧૦૬૬-૧૦૭૮, ભીમરાજ ૧૦૭૮-૧૧૨૦, કર્ણદેવ ૧૧૨૦-૧૧૫૦, નયસિંહ ૧૧૫૦-૧૧૯૯, કુમારપાલ ૧૧૯૯-૧૨૩૦, અનયપાલ સં. ૧૨૩૩-૧૨૬૩. (અનયપાલના બે સૂત લઘુમૂલ-ભીમ અત્ર ધણા વિસંવાદ દેખાય છે. અમે કીર્તિકૌમુદી અનુસારે લખ્યું છે.) લઘુમૂલરાજ સં. ૧૨૬૬ (?) -૧૨૭૪ લઘુભીમ સં. ૧૨૭૪.....આમ ૨૭૬ વર્ષમાં ૧૧ ચૈત્રક્યરાજ થયા.’

ઓગ્રાજ જણાવે છે કે:—

‘મૂલરાજ સં. ૧૦૧૭-૧૦૫૨, ચામુંડરાજ ૧૦૫૨-૧૦૬૬, વલ્લભરાજ ૧૦૬૬ (ભીમસ), દુર્લભરાજ ૧૦૬૬-૭૮, ભીમદેવ ૧૦૭૮-૧૧૨૦, કર્ણ ૧૧૨૦-૧૧૫૦, સિદ્ધરાજ નયસિંહ ૧૧૫૦-૧૧૯૯, કુમારપાલ ૧૧૯૯-૧૨૩૦, અનયપાલ ૧૨૩૦-૩૩, મૂલરાજ (૨) ૧૨૩૩-૩૫, ભીમદેવ (૨) ૧૨૩૫-૯૮, અને ત્રિભુવનપાલ ૧૨૯૮-૧૩૦૦.’

*(વાઘેલાવંશ)

વીસલદેવ (વીરધવજબધુ) સ.	૧૩૦૦—૧૩૧૮
અર્જુનદેવ	૧૩૧૮—૧૩૩૧
સારંગદેવ	૧૩૩૧—૧૩૫૩
લઘુકર્ણ	૧૩૫૩—૧૩૬૦

સં. ૧૩૬૦ માં માધવ નાગરવિપ્ર યવનોને લાબ્યો.

૨. હવે પછીનું રાજવલીકોષ્ટકમાંથી (લ. સં. ૧૫૮૭ ગુઓઃ શ્રીજિનવિજય સપાદિત શત્રુંજય તીર્થોદ્ધાર પ્રબંધનુ પરિશિષ્ટ.)

ગૂજરાત્રામાં ઉમરા થયા. અલૂખાન. પછી ભજહુરે (ખલોરમાં) કાન્હડદે ચક્રાણુ. ખાનખાના, દફરખાન, તતારખાન.

* ‘વાઘેલા વંશમાં આનજી, મૂલજી, સીહરણુ, વસ્તુપાલાદિએ સ્થાપેલ વીરધવલરાજ થયો સં. ૧૨૮૨-૧૨૯૪, વીસલદેવ ૧૨૯૪-૧૩૨૮, અર્જુનદેવ ૧૩૨૮-૧૩૩૦, સારંગદેવ ૧૩૩૦-૧૩૫૧, અધિલકર્ણ સં. ૧૩૫૧-૧૩૫૭.

આ રીતે અણહિલપુરની સ્થાપનાથી સં. ૧૩૪૯ વર્ષ, ૧ માસ ને દિન ૨૫ માં ૫૩૭ વર્ષ ૮ માસ ૨૯ દિનમાં ૨૪ છત્રપતિ (રાજ) તેમાં અધિલ (ધેલો) એવો કર્ણુ ભયત્રસ્ત હતો. સં. ૧૩૫૧ વર્ષે માસ ૧ દિન (?) સ્વ પ્રભવતી પદ્મિની લઈ જવાથી રૂઢ નાગરમંત્રી માધવના પ્રયોગથી ગૂર્જરાત્રામાં યવનપ્રવૃત્તિ થઈ. ’

—રાજવલી કોષ્ટક.

ઓગ્રાજી—‘અણોરાજને કુમારપાલે વાઘેલા ગામ આપ્યું તેનો પુત્ર લવણપ્રસાદ ભીમદેવનો મંત્રી થયો ને જગીરમાં ધોલકા મળ્યું. પછી તેનો પુત્ર વીરધવલ પછી રાજસંચાલક થયો તેના મંત્રીઓ વસ્તુપાલ-તેજપાલ થયા ઘણા દેશ જીતી સં. ૧૨૯૪ કે ૯૫ માં સ્વર્ગસ્થ પછીથી તેના પુત્ર વીસલદેવે ૧૩૦૦ માં પાટણનું રાજ્ય ત્રિભુવનપાલ પાસેથી છીનવી લઈ સં. ૧૩૧૮ સુધી રાજ્ય કર્યું અર્જુનદેવ ૧૩૧૮-૩૧; રામદેવ-ચોડા સમય, સારંગદેવ ૧૩૩૧-૫૩, કર્ણુદેવ ૧૩૫૩-૧૩૫૬.’

દિલ્લીના પાદશાહો.

૧ સુલતાન મહમદ	સં. ૧૦૪૫ થી ૧૧૦૭ વર્ષ ૬૨
૨ સાબર	સં. ૧૧૦૭ થી ૧૧૮૩ „ ૭૬
૩ મોજદીન	સં. ૧૧૮૩-૧૨૨૨ „ ૩૯
૪ કુતબદીન વૃદ્ધ	સં. ૧૨૨૨-૧૨૪૦ „ ૧૮
૫ સહાબદીન	૧૨૪૦-૧૨૬૬ „ ૨૬

વીસવાર જોણે સહાબદીનને ક્રેદ કરી છોડેલ છે એવા પૃથ્વીરાજને તેણે ક્રેદ કર્યો.

૬ રૂકમદીન	૧૨૬૬-૧૨૬૭ „ ૧
૭ ખીખી જૂઆં	૧૨૬૭-૧૨૭૦ „ ૩
૮ મોજદીન	૧૨૭૦-૧૨૯૮ „ ૨૮
૯ અલાવદીન	૧૨૯૮-૧૩૧૯ „ ૨૧
૧૦ નસરત વૃદ્ધ	૧૩૧૯-૧૩૩૨ „ ૧૩
૧૧ ગ્યાસદીન વૃદ્ધ	૧૩૩૨-૧૩૪૪ „ ૧૨ માસ ૬
૧૨ મોજદીન	૧૩૪૪-૧૩૪૬ „ ૨
૧૩ સમસદીન	૧૩૪૬-૧૩૪૭ „ ૧
૧૪ જલાલદીન	૧૩૪૭-૧૩૫૪ „ ૭
૧૫ અલાવદીન	૧૩૫૪-૧૩૭૩ „ ૧૯ માસ ૬

સં. ૧૩૫૪ વર્ષમાં અલાવદીન. ૮૪ રાજને છતનાર હમીરદેવને

ગીઝનીવંશ—સુલતાન મહમૂદ ગજની સં. ૧૦૫૮-૧૦૮૭ (મૃત્યુ), મસૂદ ૧૦૮૭-૧૦૯૯, મૌદૂદ ૧૦૯૯-૧૧૦૫. પછી ૧૧૦૫ થી ૧૧૭૪ માં ૭૦ વર્ષમાં ગજનીની ગાદીપર ૮ સુલતાન થયા. પછી બહેરામશા સં. ૧૧૭૫ તેને અલાવદીન ઘોરીએ હત્યા.

—ઓઝાજી.

ઘોરીવંશ:—અલાઉદ્દીન પછી ગ્યાસુદ્દીનઘોરી. પછી શાહશુદ્દીન યા મહમૂદ ઘોરીએ હિંદપર ઘણી ચઢાઈઓ કરી. મરણ સં. ૧૨૬૩. તેના શુલા-મળતિના સેનાપતિ કુતુબુદ્દીને વિ. સં. ૧૨૫૦ માં દિલ્લી લઈ ત્યાં રાજધાની કરી, ને પોતે સં. ૧૨૬૩ માં ગાદીપર બેઠા.

—ઓઝાજી.

છત્રો. રણ્યભોરનો દુર્ગ લીધો. ગૂર્જરાનામાં ઉલ્ખાનને મોકલ્યો અલા-
વદીન આદિ છ સુરનાણોએ દિલ્લી અને ગૂર્જરાના ભોગવી.

૧૬ કુતબદીન	૧૩૭૩-૧૩૭૭	વર્ષ ૪
૧૭ સલાબદીન	૧૬૭૭-૧૩૭૮	„ ૧
૧૮ ખસરખદીન	૧૩૭૮-૧૩૭૮	માસ ૬
૧૯ આસદીન	૧૩૭૮-૧૩૮૨	„ ૪
૨૦ મહિમુંદ	૧૩૮૨-૧૪૦૭	„ ૨૫
૨૧ પીરોજ	૧૪૦૭-૧૪૪૫	„ ૩૮
૨૨ ખૂતક	૧૪૪૫-૧૪૪૬	„ ૧
૨૩ તુગલક	૧૪૪૬-૧૪૪૭	„ ૧
૨૪ મહિમુંદ	૧૪૪૭-૧૪૪૮	„ ૧

દેશે દેશે યવનો થયા.

ગુલામવંશ:—કુતુબુદ્દિન સં. ૧૨૬૩-૧૨૬૭, આરામ ૧૨૬૭-૬૮, અલ્તમસ ૧૨૬૮-૬૩, રકનુદ્દીન ૧૨૬૩-૨જ્યાણેગમ ૧૨૬૩-૬૬, મલ્લુદ્દીન ૧૨૬૬-૬૮, અલાઉદ્દિન ૧૨૬૮-૧૩૦૩, નાસરુદ્દિન ૧૩૦૩-૨૨, ગ્યાસુદ્દીન ૧૩૨૨-૪૪, કૈકુબાદ ૧૩૪૪-૪૭.

ખીલજવંશ:—જલાલુદ્દિન સં. ૧૩૪૭-૫૨, અલાઉદ્દિન ૧૩૫૨-૭૨, ઉમર ૧૩૭૨-૭૩, મુબારક ૧૩૭૩-૭૭, ખુશરૂ ૧૩૭૭-૮૭.

તઘલખવંશ:—ગ્યાસુદ્દિન સં. ૧૩૮૭-૯૨, મહમદતઘલખ ૧૩૯૨-૧૪૦૮, ફીરોજુદ્દિન ૧૪૦૮-૪૫, ગ્યાસુદ્દિન (૨) ૧૪૪૫-૪૬, અબુબકર ૧૪૪૬, નાસરુદ્દિન ૧૪૪૬-૪૯, મહમદ (૨) ૧૪૪૯-૬૯, સરદાર દોલતખાં ૧૪૬૯-૭૧.

સૈયદવંશ —ખીજરખાં સં. ૧૪૭૧-૭૮, મુબારક ૧૪૭૮-૯૦, મહમુદ ૧૪૯૦-૧૫૦૦, અલાઉદ્દિન ૧૫૦૦-૦૭

લોદીવંશ:—ખહીલોલખાં સં. ૧૫૦૭-૪૫, સીકંદર ૧૫૪૫-૭૪, ઇબ્રા-
હીમ ૧૫૭૪-૮૩

મુગલવંશ:—બાબર સં. ૧૫૮૩-૮૭, હુમાયુ ૧૫૮૭-૧૬૧૩, અકબર ૧૬૧૩-૬૨, જહાંગીર ૧૬૬૨-૮૪, શાહજહાં ૧૬૮૪-૧૭૧૫, ઔરંગઝેબ (આલમગીર ૧) ૧૭૧૫-૬૪, બહાદુરશાહ (શાહઆલમ ૧) ૧૭૬૪-૬૯,

* ગૂર્જરાત્રામાં સુરત્રાણ (ગૂર્જરાતના સુલતાનો.)

મુજ્જફર સં. ૧૪૩૦—૧૪૫૪ વર્ષ ૨૪
(તેનાં બીજાં બે નામ મલમલેગતિસફમલિક અને ઉજ્જલેલ.)

આને ઉપરના પીરોજશાહે ગૂર્જરાતનું રાજ્ય આપ્યું.

અહિમદ ૧૪૫૪—૧૪૮૫ વર્ષ ૩૨

(અમદાવાદના સ્થાપક સં. ૧૪૬૮ વૈશાખ વદિ ૭ રવિ પુષ્પે)

મહિમુંદ ૧૪૮૫—૧૫૦૭ વર્ષ ૨૧

કુતુબદીન ૧૫૦૭—૧૫૧૫ ,, ૮ માસ ૧૧

મરિમુંદ બેગડુ ૧૫૧૫—૧૫૬૭ ,, ૫૨

(પાવાગઢ-જૂનાગઢ લેનાર)

બહાદુરશાહ ૧૭૬૯-૭૦, ફરોકશીર ૧૭૭૦-૭૬, મહમદશાહ ૧૭૭૬-૧૮૦૫, અહમદશાહ ૧૮૦૫-૧૧, આલમગીર (૨) ૧૮૧૧-૧૬, શાહઆલમ (૨) ૧૮૧૬-૬૩, અકબર (૨) ૧૮૬૩-૯૪, મહમદ બહાદુરશાહ ૧૮૯૪-૧૯૧૪ [કે જે વર્ષ છે સં. ૧૮૫૭ નું પ્રખ્યાત વર્ષ છે. તે વખત પછી બ્રિટિશ રાજ્યની સત્તા સમગ્ર હિંદ પર લમી.]

(હુમાયુના સમયમાં સુરવંશ દિલ્લીની ગાદી પર આવી ગયો તે વંશના શિરશાહ સં. ૧૫૬૭-૧૬૦૨, સલીમશાહ ૧૬૦૨-૧૦, ને આદીલશાહ ૧૬૧૦-૧૩ થયા ને પછી હુમાયુ ને અકબર આવ્યા).

—જુઓ મોહનલાલ જે. બારોટ કૃત હિંદના ઇતિહાસનો મુખેસર હેવાલ.

* ગૂર્જરાતના સુલતાનોની વંશાવળી શ્રી બુદ્ધિસાગર કૃત વિજયપુર વૃત્તાંતમાં આપેલી છે તેમાં આપેલ ઇ. સ ના વર્ષમાં ૫૭ હમેરી વિ. સં. કરતાં રાજ્યવર્ષો-એ છે કે:—મુજ્જફરશાહ (૧) સં. ૧૪૬૪-૧૪૬૮, અહમદશાહ (૧) ૧૪૬૮-૧૪૯૮, મહમ્મદશાહ ૧૪૯૮-૧૫૦૬, કુતુબદીનશાહ ૧૫૦૬-૧૫૧૬, દાહદશાહ ૧૫૧૬, મહમૂદશાહ (૧) ૧૫૧૬-૧૫૭૦, મુજ્જફરશાહ (૨) ૧૫૭૦-૧૫૮૩, સિકંદરશાહ ૧૫૮૩, મહમૂદશાહ, બહાદુરશાહ લતીફખાન પછી મહમ્મદશાહ શાહ (૨) ૧૫૯૩, મહમદશાહ (૩) ૧૫૯૩-૧૬૧૧, અહમદશાહ (૨) ૧૬૧૧-૧૬૧૮, મુજ્જફરશાહ (૩)=ખોટો હલો કરેલો છાક્રો નથુ ૧૬૧૮-૧૬૩૦.

મુજબ્દર	૧૫૬૭—૧૫૮૨ ,, ૧૫ માસ ૭ દિન ૪
શકંદર	૧૫૮૨, ચૈત્ર શુ. ૩ માસ ૨ દિન ૭
મહિમુંદ	૧૫૮૨—૧૫૮૩ માસ ૨ દિન ૧૧ રાત્ર્ય જ્યેષ્ઠ વદ ૬ ભૃગુવાર.
બાધરશાહ	૧૫૮૩ રાજ્યાભિષેક ભાદ્રપદ શુદ્ધિ ૨ ગુરૂ મધ્યાહ્ને.

પરિશિષ્ટ ૫

જૈન ગૂર્જર કવિઓ-પ્રથમ ભાગ સંબંધી અભિપ્રાયો.

૧ ગૂર્જર સાક્ષર શિરોમણિ દિ. બ. કેશવલાલ હર્ષદરાય ક્રુષ. ખી. એ. આ પુસ્તકની પહેાંચ સ્વીકારતાં.

(૧) જૈન શ્વે૦ કૉન્ફરન્સના સ્થાનિક જનરલ સેક્રેટરીઓને પોતાના ૨૫-૧૧-૨૬ ના પત્રથી જણાવે છે કે:—

“ આપશ્રીના તરફથી ‘જૈન ગૂર્જર કવિઓ-પ્રથમ ભાગ’ એ નામનુ પુસ્તક આજે ભેટ મળ્યું, તેની પહેાંચ આનંદ તથા આભાર સાથે આપતાં લખવાની રમ્મ લેજા છું કે કૉન્ફરન્સે એ પુસ્તક બહાર પાડી પરમ ઉત્સાહી સંશોધક મોહનલાલ દલીયદ દેશાઈએ અંતરના

દિલ્લીના મોગલ બાદશાહ અકબરે ગૂર્જરાત જીતી લીધું સં. ૧૬૩૦. (જુઓ મુગલવંશ આદિ) અત્ર વડોદરાની ગાદી પર રાજ્યકર્તા જણાવવા યોગ્ય છે:—દામાજીરાવ, પછી પીલાજીરાવ સં. ૧૭૮૧-૮૬, દામાજીરાવ ૧૭૮૬-૧૮૨૫, સયાજીરાવ ૧૮૨૫-૩૫, કૃત્તોહસિંહરાવ ૧૮૩૫-૫૦, ગોવિંદરાવ ૧૮૫૦-૫૭, આનંદરાવ ૧૮૫૭-૭૬ સયાજીરાવ (૨) ૧૮૭૬-૧૯૦૪, ગણપતરાવ ૧૯૦૪-૧૩, ખડેરાવ ૧૯૧૩-૨૭, મલ્હારરાવ ૧૯૨૭-૩૨, સયાજીરાવ ૧૯૩૨ થી ચાલુ.

ઉમગથી લીધેલા પરિશ્રમની કદર કરી છે અને ગૂજરાતી જૈન સાહિત્ય વિષે માહિતી સર્વસુલભ કરી ગૂજરાતી સાહિત્યના અભ્યાસને અપૂર્વ અનુકૂળતા પૂરી પાડી છે. મહાભારત, રામાયણ અને પુરાણના આધારનું ગૂજરાતી સાહિત્ય ચોટે ચક્રે ગવાતું હતું. પરંતુ પુષ્ટિમાર્ગીય, સત્સંગી અને જૈન સાહિત્ય મદિર અને ઉપાશ્રયમાં જ તેની પવિત્રતાની સુવંસ ફેલાવતું હતું. આ કારણથી ઇતર પંથ અને ધર્મની જાણપહાર તે અત્યારસુધી રહ્યું છે. આ સૂચિથી તે સંબંધી અજ્ઞાન ધણે દરજ્જે દૂર થશે. ખંડિત મૂર્તિરૂપે, ધસાઈ ગયેલા સિક્કા રૂપે, ત્રુટિત પાનાં રૂપે જૂનાં સસ્મરણો જનતાનો અને સાહિત્યનો ઇતિહાસ ધડવામાં બહુ ઉપયોગી નીવડે છે, તો જૈન ગૂજરાતી સાહિત્યના બહાર વિષે શું કહેવું? ફરીને એક વાર મોક્ષલેલી અમૃત્ય ભેટ માટે આભાર પ્રદર્શિત કરી તથા ‘જૈન ગૂર્જર કવિઓ-દ્વિતીય ભાગ’ વેળાસર મારા જેવા વૃદ્ધ મનુષ્યથી લાભ લેવાય એમ પ્રગટ થવાની વિજ્ઞાપના કરી વિરમું છું.

લે. આધીન સેવક,

કેશવલાલ હર્ષદરાય ટ્રુવ.

(૨) તથા આ પુસ્તકના પ્રયોજકને પરબારા તેજ તારીખના એક કાર્ડથી તેઓશ્રી જણાવે છે કે:—

સદા સ્નેહી મોહનલાલભાઈ,

આજે, બહુ દિવસથી જેની હું વાટ જોતો હતો તે જૈન ગૂર્જર કવિઓ-પ્રથમ ભાગ અને મળ્યો. તમારી મહેનત અથાગ છે. તમે જૈન ગૂજરાતી સાહિત્યની જેવી સેવા બજાવી છે તેવી જૈનેતર ગૂજરાતી સાહિત્યની સેવા બજાવનાર કોઈ નથી-શેષપૂતિ ક્યારે થશે તેનો પણ ખ્યાલ આવતો નથી. બીજો ભાગ હવે ક્યારે સોરો બહાર પડશે?

તમારી સૂચિ હું આઈંત અવકાશમાં વાંચી જઈશ. પણ અવશ્યએ મારા (પર) અમલ જમાવવા માંડ્યો છે તેથી તમારી સૂચનાઓ મારાથી કેટલે દરજ્જે પળાશે તે શક પડતું છે.....”

(૩) તથા તા. ૮-૩-૨૮ ના તાજ પત્રથી જણાવે છે કે:—

‘જૈન ગુર્જર કવિઓ’ નું બીજું પુસ્તક અહાર પડી ચૂક્યું કે શું? જૈન સાહિત્યને પ્રકાશમાં લાવવાના તમારા ભગીરથ પ્રયત્નને ધન્યવાદ ઘટે છે.

૨—વડોદરાથી પાંડિત લાલચંદ ભગવાનદાસ ગાંધી જણાવે છે કે:—

‘શ્રીમતી જૈન સ્વેચ્છા કોઠા ઓફિસે આવા અંથને પ્રકાશમાં મૂકીને અને સાહિત્યરસિક ઇતિહાસપ્રેમી મધ્યસ્થ સજ્જન સાક્ષરવર્ગમાં અમૂલ્ય વિતરણની યોજના કરીને અતીવ પ્રશંસાપાત્ર કાર્ય કર્યું છે એમ સહજ ઉદ્ગાર પ્રકટ થાય છે. પ્રકાશક સંસ્થાને મહારાં અન્તરનાં અભિનદન છે, તે સાથે સંગ્રાહક અને સંપ્રયોજક શ્રીયુત મોહનલાલ દ. દેશમુખના સુપ્રશસ્ત પ્રયત્ન માટે ધન્યવાદ ઉચ્ચાર્યા સિવાય રહી શકાતું નથી. આ અંથ સંગ્રહમા મહારો વિશેષ અભિપ્રાય અંચતું આંતર અવલોકન કર્યા પછી આગળ ઉપર જણાવીશ.’

૩—પ્રસિદ્ધ લેખક શ્રીયુત ‘સુશીલ’ ૧૮-૧૨-૨૬ ના ટૂંક પત્રમાં જણાવે છે કે:—

‘ગુર્જર જૈન કવિઓ વાળું પુસ્તક પણ, રા. દેવચંદભાઈ (જૈન પત્રના તત્રી) પાસેથી માગી લીધું. મેં તો ધાર્યું કે પાંચ-પચીસ દાર-મનો અથ હશે. પણ મોટું દળદાર વૈદ્યુત નીહાળી હું તો દંગજ થઈ ગયો—આ ડીક્ષનેરી જેવડો અંથ હું ક્યારે વાંચી શકીશ? આપની ધીરજને પણ ખરેખર ધન્યવાદ ઘટે છે. સાહિત્ય એક સાધના છે—તેમાં અનંત ધૈર્ય કેટલું આવશ્યક છે તે તમારા આ પ્રકાશન ઉપરથી સમ-જાય છે. સમાલોચનાની ખાતર નહીં તો પણ મારા પોતાના વિનોદની ખાતર વાંચીશ. કારણકે મને પોતાને તેમાંથી ઘણું નવું જાણવાનું મળશે.’

૪—સાક્ષર શ્રી કૃષ્ણલાલ મોહનલાલ ઝવેરી, M. A. L. L. B. મુંબઈની સ્મોલ કોર્ટના વડા જજસાહેબે જે અભિપ્રાય ૧૯૨૬ ના ડીસેમ્બરમાં આપ્યો તે જન્યુઆરીના ૨૭ ના મોડર્ન રિવ્યુમાં પ્રકટ થયો છે:—

JAIN GURJAR POETS PART I: + *By Mohanlal Dalchand Desai, B. A. LL. B., Vakil, High Court, Printed at the Diamond Jubilee Printing Press, Ahmedabad. Cloth Cover. Pp 320 + 656. Price Rs. 5-0-0 (1926).*

This is a treasure house of old poems written by Jain poets in Gujarati between the XIIth and XVII centuries of the Vikrama Era. The collection is the 'result' of Mr. Desai's persistence and assiduity as he has left hardly a single Jain Bhandar unexplored, wherever and whenever he could help it. His opinion is that prior to the XIIIth century, the literature of Gujarat was written in *Apabramsha* (very old Gujarati) and hence he has taken that century as the starting point for his collection. A preface of staggering volume consisting of 320 pages, containing a *short* history of old Gujarati forms an important part of this book. If the author calls this a *short* history we wonder what the 'size' his preface would have been, had it been a full one. He passes in rapid review the different stages of the development of the language from Sanskrit to Prakrit, thence to Shaurseni and Paishachi, Apa-

bramsha, old Gujarati to its present state. He asserts the principle that the prior or older forms of the language were not dying or becoming dead, but that they were developing and presenting an altered exterior. The preface is replete with quotations, from very old writers in support of the facts stated by the writer who is at pains to show that so far as the language or vehicle for expression was concerned there was no difference or distinction between the writings of Jain and Non-Jain (Brahmin) writers in those far off days, just as there is none now. We congratulate Mr. Desai in his *magnum opus*, and await the second part with great interest.

K. M. J.

Modern Review January 27.

આનું ગૂજરાતી ભાષાંતર એ છે કે:—

જૈન ગૂર્જર કવિઓ ભાગ ૧લો—કર્તા 'મોહનલાલ દલીપ' દેશાઈ બી. એ. એલ એલ. બી. વકીલ હાઇકોર્ટ. મુદ્રિત—ડાયમંડ બ્લુ-પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ અમદાવાદ. લુગડાનું પુઠું ૫. ૩૨૦+૬૫૬ કિંમત રૂ. પાંચ (૧૯૨૬)

આ પુસ્તક વિક્રમ સંવત્ ૧૩ મા સૈક્રથી તે ૧૭ મા સૈક્ર સુધીના ગૂજરાતીમાં જૈન કવિઓએ લખેલાં જૂનાં કાવ્યોનો એક ખજાનો સંગ્રહ—મહા સંગ્રહનિધિ છે. આ સંગ્રહ મી. દેશાઈના સતત આયત્ન અને અતવાળા ઉદ્યમનું 'પરિણામ' છે કારણ કે તેણે પોતાથી બની શક્યું ત્યાં ત્યાં અને ત્યારે ત્યારે કોઈ પણ જૈન ભઠારને તપાસ્યા વગરનો ભાગ્યેજ રાખેલ છે. તેનો અભિપ્રાય એ છે કે ૧૩ મા શત-

કની પહેલાં ગૂજરાતનું સાહિત્ય અપભ્રંશ (ધણી જૂની ગૂજરાતી) માં લખાયું હતું અને તેથી તેણે પોતાના આ સંગ્રહના પ્રારંભના અગ્રખંડ તરીકે તેજ-તેરમા શતકને લીધું છે. જૂની ગૂજરાતીના ‘સંક્ષિપ્ત’ ઇતિહાસ વાળી ૩૨૦ પૃષ્ઠોની આંજી નાંખે તેટલા મોટા પ્રમાણવાળી પ્રસ્તાવના એ આ ગ્રંથનો એક અગત્યનો ભાગ સારે છે. જે કર્તા આને ‘સંક્ષિપ્ત’ ઇતિહાસ કહે છે તો અમને અચ્ચરજ એ થાય છે કે તે પૂરો ઇતિહાસ હોત, તો પોતાની પ્રસ્તાવનાનું ‘કદ’ કેવડું હોત ! તે સંસ્કૃત-માથી પ્રાકૃતમાં, પછી શૌરસેની અને પૈશાચી, અપભ્રંશ, જૂની ગૂજરાતી તે અત્યારની વર્તમાન સુધીના ભાષાના વિકાસની જુદી જુદી ક્રમિક અવસ્થાઓનું ઝડપથી અવલોકન કરે છે. ભાષાનાં પૂર્વનાં યાતો વધુ જૂનાં રૂપો મરતાં નહોતાં યા મૃત થતાં નહોતાં પરંતુ તેઓ વિકાસ-પામીને ફેરફાર થયેલો-વિકૃત થયેલો બાહ્ય ઘાટ દાખવતા હતા એ મુખ્ય સિદ્ધાંતને તેણે સિદ્ધ-સ્થાપિત, યા નિશ્ચયપૂર્વક પ્રતિપાદિત કરેલ છે. આ પ્રસ્તાવના લેખકે મૂકેલી હકીકતોના સમર્થનમાં લીધેલાં ઘણા પ્રાચીન લેખકોનાં અવતરણોથી ભરપૂર છે. કર્તાએ શ્રમ લખને બતાવ્યું છે કે જ્યાં સુધી ભાષા અથવા વિચારપ્રદર્શન માટેના વાહનને લાગે વળગે છે ત્યાં સુધી જેવી રીતે વર્તમાનમાં બીલકુલ નથી તેજ પ્રમાણે તે જૂના કાલમાં પણ જૈન અને જૈનેતર (બ્રાહ્મણ) લેખકોનાં લખાણોમાં કંઈ પણ તફાવત કે ભેદ હતો નહિ. મી. દેશાધને તેના આ મહાભારત ગ્રંથ માટે અમે અભિનંદન આપીએ છીએ અને તેના બીજા ભાગની અતિ રસપૂર્વક રાહ જોઈએ છીએ.

કે. એ. ઝ.

મોડર્ન રિવ્યુ જાન્યુ. ૨૭.

૫—શ્રીયુત મંજુલાલ રણછોડલાલ મજમુદાર B. A. LL. B.—લ્હારી વિસ્તૃત પ્રસ્તાવના જૂની ગૂજરાતીના સંબંધમાં હકીકતની ખાણ રૂપ છે. હું ધાડું છું, તહેમાં આવી છે તહેવી અને તેટલી હકીકત

એક ઠેકાણે તો માત્ર ત્હમારા પુસ્તકમાંજ કેન્દ્રસ્થ કરવામાં આવેલી છે. વળી ત્હમે સંસ્કૃત અને પ્રાકૃત અપભ્રંશના અર્થનો રફાટ પણ ગૂજ-રાત્રીમાં આપ્યો છે તેથી ત્હમારી પ્રસ્તાવનાનો ઉપયોગ ખૂબ બહોળો થવા સંભવ છે. આટ આટલી હકીકતોને એક ઠેકાણે આપવા માટે, ખરેખર ત્હમારા પ્રેમ-પરિશ્રમને અભિનન્દન જ ધટે છે.’
વડોદરા તા. ૩૧-૧૨-૨૬

—

૬—સૌરાષ્ટ્રમાં ‘કલાને મંદિરે’ એ મથાળા નીચે વિદ્વાન લેખક રા. કેતુ નીચે પ્રમાણે જણાવે છે:—

જૈન સાહિત્યકારોએ ગુર્જરી વાણીની શી શી સેવા કરી તેની આજ પ્રતીતિ પડે છે. નરસિંહ મહેતાની પૂર્વે પણ પાંચ-છ સદીઓ સુધી ગુર્જર સાહિત્યનું ગૌરવ, મધપૂડામાં મધુ પૂરતી મધમાખીઓની માફક પુષ્કળ જૈન કવિઓ સંધરી રહ્યા હતા—અને તે કેવળ એક જ દિશામાં નહિ: ઇતિહાસ, વાર્તા, કાવ્યો, સુભાષિતો, અલંકારશાસ્ત્રો અને કઠોર વ્યાકરણ: એવી સર્વદેશીય સાહિત્ય-આરાધનામાં સાધુઓ સુદ્ધાં શામિલ હતા. ખેશક, ભાષા તે વખતે અપભ્રંશ હતી. પણ તે અપભ્રંશ હોવાને કારણે જ શિષ્ટ અશિષ્ટ સહુ નરનારીઓને સુગમ્ય હતી. અપભ્રંશ હતી, છતાં અર્થવાહિની, ઉંડાણવાળી, ગજરમાન અને સુમિષ્ટ કેવી હતી તે એનાં સુભાષિતો જતાવે છે:—

મહુ કન્તહો ખે ફોસડા, હેલ્લિ મ ઝંખહિ આલુ

ફેતહો હઊં પર ઉવરિઅ જુન્ઝન્તઓ કરવાલુ

[હે સખી ! મારા કથના ખે દોષ : આળ મ દે : એક તો તેના (દાન) દેતાં દેતાં હું જ ફક્ત ઉગરી. અને ઝુઝતાં ઝુઝતાં ફક્ત તલવાર જ બચી !]

જીણુ મારગ કેહરિ વુવો, રજ લાગી તિરણાંહ

તે ખડ ઉભી સખસી, નહિ ખાસી હરિણાંહ

આજ એ દુહો ભાષા-પલટો ખાધને એમ બોલાય છે કે,

જે મારગ કેસરી ગયો, રજ લાગી તરણાં
તે ખડ ઉભાં સૂકશે, નવ ખાશે હરણાં.

ન ભૂલીએ કે એક દિવસ આ ભાષા જીવતી હતી. લોકોના પ્રાણમાંથી બહોતી હતી. આ દૃષ્ટાંતો તો ગિન્દુ સમાનજ છે. એક પ્રચૂર સાહિત્ય-ખાણની એ નિશાની છે.

*

*

*

*

પાંચ સદીઓની આ અંધારી ગુફામાં મશાલ લાઇ જવાનો યશ રા. મોહનલાલ દલીયંદ દેસાઈને મળે છે. આ દૃષ્ટાંતેલ સમૃદ્ધિની મૂળ ભાળ દેનાર તો સ્વ. મનસુખભાઈ. પરંતુ બા. દેસાઈના અપરિશ્રાંત ઉદ્યમ વિના એ રત્નાકર ઉખેળવાનો સમય આટલો નજીક કોણ લાવત ! સવા વર્ષથી એ બંધુ ‘જૈનયુગ’ નામનું માસિક કાઢી, ઇતિહાસ, ભાષા અને સંસ્કૃતિની દૃષ્ટિએ સુપ્રત્યાપ સંગીન સંશોધન કર્યે જાય છે. પણ કમલાગ્યે જનસમુદાયની આંખો આડે પંથ-દૃષ્ટિના કાચો જડાયા હોવાથી એમના પ્રયાસો બહુ થોડાનીજ નજરે ચડતા હશે. દરમીઆન આજ એમણે ‘જૈન ગુર્જર કવિઓ’ નામનો છસો પૃષ્ઠોનો સંશોધન-ગ્રંથ ગુજરાતને ખેળે મેલ્યો છે. અને એની પાછળ ખીજો ભાગ પણ ચાલ્યો આવે છે. અમને લાગે છે કે ગ્રંથ-દૃષ્ટિની સંકુચિતતા ભેદી અન્યોન્ય સેવા-વિનિમયનો ભાવ જગાડવામાં આ પ્રયાસ મોટો ફાળો આપશે.

સૌરાષ્ટ્ર ૫-૨-૨૭.

૭. ‘નવો ફાલ’ એ મથાળાથી નીચે પ્રમાણે તા. ૫-૨-૨૭ના સૌરાષ્ટ્રમાં વળી સમાલોચના પ્રકટ થઇ છે:—

સંશોધન.

જૈન ગુર્જર કવિઓ (પ્રથમ ભાગ): પ્રયોજક મોહનલાલ દલી-
યંદ દેસાઈ. બી. એ. એલ એલ. બી, પ્રકાશક શ્રી જૈન કોન્ફરન્સ
ઓફીસ, મુંબાઈ. પાકું પૃષ્ઠ, પૃષ્ઠ ૬૫૬, મૂલ્ય પાંચ રૂપિયા.

ગુર્જર સાહિત્યમાં પ્રાંતિક અસ્મિતાની જે જ્વાલા પ્રગટ થઈ છે, તેને અજવાળે અજવાળે આપણી ભાષા તથા ઇતિહાસના ઉડા ભૂત-કાળની ગુફામાં પ્રાચીનતાના અનેક આશકો આજે પરિભ્રમણ કરી કરી, આપણા અસલી બળતું પ્રેરણા-સ્થળ શોધી રહ્યા છે. એ ત્વરિત ગતિથી ખોદાઈ રહેલા સશોધન પ્રદેશમાં પ્રસ્તુત ગ્રંથના કર્તાએ કરેલું અપૂર્વ સાહસ આજે ગુજરાત સહર્ષ વધાવી લેશે. નરસિંહ મહેતાની પૂર્વે તો કેમ જાણે ગુજરાતી સાહિત્ય જીવંતજ નહોતું, એવી તમામ જામણા-ઓને વિદ્યારીને આ ગ્રંથ દસમી સદીથી માંડીને સત્તરમી સદી સુધીના અપભ્રંશ સાહિત્યના વિપુલ ખજાનાને આપણી સમક્ષ પ્રુલ્લેખ મૂકી દે છે. આશ્ચર્ય ઉપજાવે તેટલા બધા પ્રાચીન રાસાઓ અને હસ્તલિખિત પુસ્તકોમાંથી અવતરણો ટાંકી ટાંકી, પ્રકરણોવાર એ વિષયને ક્રમશઃ બહેચી નાખી, ગુર્જર સાહિત્યના પાયામાં બળવાન ચણતર કરનાર ત્રણસો જેટલા જૈન કવિઓનાં કાવ્યો ઉતારી, ગ્રંથકાર વિદ્વાતોએ સિદ્ધ કરે છે કે અપભ્રંશ વાણી વાટે વિકસેલું ગુર્જર સાહિત્ય સારી પેઠે સમૃદ્ધિવત્ હતું. ભાષાના ધડતર ઉપર તો આ ગ્રંથ અત્યંત ઉજ્જવલ જ્યોતિ પાથરે છે, અને ગુર્જર સાહિત્યને જાગવલ્યમાન બનાવવામાં જૈન કવિઓનો મહાન્ હિસ્સો પૂરવાર કરે છે. ગ્રંથકારના આવા ભગીરથ પરિશ્રમ માટે ઉચ્ચ આદર ઉપજે છે.

સૌરાષ્ટ્ર તા. ૫-૨-૨૭.

૮. શ્રીયુત નાનાલાલ ચીમનલાલ મહેતા આઈ. સી. એસ. ડિપ્યુટી કમિશનર પર્તાગઢ, અવધ તા. ૧૭ મી ફેબ્રુઆરી ૧૯૨૭ના પત્રથી આ સંબંધે જણાવે છે કે:—

I have read the introduction of your book which alone I am in a position to appreciate. Your book is really a book for the book-makers. There is so much matter new and interesting

that nobody interested in Jaina and Prakrit literatures can afford to ignore it. The only criticism I have to make is that the presentation might have been more concise and systematic with a detailed Synopsis at the beginning. A few footnotes for the old verses would have been also useful.

—મેં તમારા પુસ્તકની પ્રસ્તાવના વાંચી છે, કે જે એકજની કદર કરવાની સ્થિતિમાં હું છું. તમારું પુસ્તક ખરેખર પુસ્તકના કર્તા થવા માંગતાને માટે છે. તેમાં એટલું બધું નવું અને રસપ્રદ દ્રવ્ય-વસ્તુ છે કે જેન અને પ્રાકૃત સાહિત્યોમાં રસ લેનાર કોઈને પણ તેથી અગ્નિ-જ્વાલા રહેવાનું પાલવે નહિ. ફક્ત એક ટીકા-સૂચન મારે કરવું પડે છે કે આરંભમાં વિગતવાર સારાંશ આપીને વસ્તુનિવેદન-પ્રતિપાદન વધુ સંક્ષિપ્ત અને વધુ વ્યવસ્થિત કદાચ થઈ શકત. જૂની કવિતા માટે થોડી 'પ્રુટનોટ' પણ ઉપયોગી નિવડત.

૯. માર્ચ ૧૯૨૭ ના 'સાહિત્ય'માં નીચે પ્રમાણે 'અથાવલોકન'માં પ્રગટ થયું છે:—

જૈન ગુજર કવિઓ—પહેલો ભાગ સંધરનાર મોહનલાલ દલી ચંદ દેશાઈ, મુંબાઈ. જૈન શ્વેતામ્બર કોનફ્રન્સ ઓફિસ કિંમત રૂ. ૫) આ સાલમાં બહાર પડેલાં પુસ્તકોમાં આને અમે સૌથી અગત્યનું ગણીએ છીએ; તેનાં એ કારણો આઃ આમાં જુની ગુજરાતી ભાષાનો સંક્ષિપ્ત ઇતિહાસ એ નામનો નિબંધ લાઈ મોહનલાલે લખ્યો છે, અને વિક્રમના તેરમા સૈકાની કવિતા પહેલી વાર બહાર પાડી છે. એ ખરું, કે નિબંધ જૂદી જૂદી તૈયાર સામગ્રી પરથી ઘડાયો; પરંતુ મુદ્દાની વાત એ કે તૈયાર સામગ્રીની યથાયોગ્ય આજવણી કરીને ઉપયોગી સાધનોને એકઠાં કરી તે પરથી માન્ય થઈ શકે એવા સિદ્ધાંતો બાંધવા એ

સુસ્કેલ કામ ભાઇ મોહનલાલે કર્યું છે. એમનો આ નિબંધ ભાષાશાસ્ત્રીને જોય આપે તેવો અને ભાષાશાસ્ત્રના અભ્યાસીને કામમાં લાગે તેવો છે. એમાં વિદ્વતા, વાંચન અને મનનનાં પરિણામો સ્પષ્ટ તરવરી રહે છે. એઓ સાચું કહે છે કે “જૂની અપભ્રંશ સંસ્કૃત અને પ્રાકૃત સાથે મળતી છે અને પાછળની અપભ્રંશ જૂની ગુજરાતીને મળતી છે.” આગળ ચાલતાં તેઓ સારી રીતે સાબીત કરી શક્યા છે કે “તેરમી યૌદ્ધમી સદીમાં ગુજરાતીનું વાંગમય નિર્માણ થયું, તેથી ગુજરાતી ભાષા તેટલી પ્રૌઢ થઇ હતી એવું જણાય છે. તે પૂર્વે ત્રણ સદી તો તે બોલાતી હોવી જોઇએ. + + આ સંબંધે કેવળ અનુમાન પર તે વાતનો આધાર રાખવા જેવું નથી રહ્યું. + + સંવત ૮૩૫ માં રચાયેલી કુવલયમાળામાં મુખ્ય દેશમાં + + ગુર્જર લોક ને તેમની ભાષાનો સ્પષ્ટ ઉલ્લેખ છે:—

‘ ન ઉરે ભક્ષઈ બાણિરે અહ પેચ્છઈ ગુજ્જરે અવરે

એટલે—પછી ગુર્જર લોકોને જોયા. એ લોકો x x ન ઉરે ભક્ષઈ એમ બોલનારા હોય છે. ” મતલબ કે અમારી માન્યતા છે કે ગુજરાતી ઘણી જુની છે.—પારસીઓના હિંદમાના વસવાટ જેટલી જુની છે, તે બીજી રીતે ભાઇ મોહનલાલ સાબીત કરી શક્યા છે. હવે જોવાનું છે, કે પૂ. નરસિંહરાવ ભાઈ કેવી રીતે આનું ખંડન કરે છે.

આ નિબંધમાંના એક મતલબનો અમારે વિરોધ કરવો જોઇએ. ભાઇ મોહનલાલ માને છે, કે જૈનો અને બ્રાહ્મણોનાં સાહિત્ય જુદાં જુદાં ખીલ્યાં નહોતાં આને માટે કશો આધાર તેઓ આપી શક્યા નથી. પોતાની વિરૂદ્ધનો પુરાવો એમણે પ્રગટ કરેલી આ ચોપડીથી મળી રહે છે. ‘જૈન ગુર્જર કવિઓ’ એ નામ સંપ્રદાયનું, તેમ અંદરની કવિતા પણ સંપ્રદાયની છે. એથીજ અમે કહીએ છીએ, કે જૈન ગુજરાતીને જુની ગુજરાતી માનવાની ભૂલ ન કરો. જૈન ગુજરાતી એજ તે તે કાળના હિંદુ લખનારની ભાષા હતી અને હાલનાં રૂપ તો બહુ-પ્રતના (?) ક્રમને લીધે લાઘ્યાં એમ કહેવું ન્યાયયુક્ત નથી. એ ચર્ચા જવા

દર્શુ, અને આ ચોપડીમાંથી સંવત ૧૨૪૧ માં લખાયેલ કવિતાની બે ચાર લીટી વાનગી તરીકે રજુ કરી અટકીશું.

“ ગુણુ ગણુહં એ તણુઉં ભંડાઈ, સાલિભદ્રસૂરિ જાણીધએ
કીધીઉ એક તિણી ચરિતુ ભરહ નરેસર રાસુ છંદિધ

* * * *
સંવત એ બાર એકતાલિ કાગણુ પંચમિધ એઉ કીઉએ
સાહિત્ય. માર્ચ. ૨૭.

૧૦—‘ગુજરાત’માં મી. જ્યોતીન્દ્ર હ. દવે M. A. ‘નવું સાહિત્ય’ એ નામના વિભાગમાં ફાલ્ગુન સં. ૧૯૮૩ ના અંકમાં નીચે પ્રમાણે લખે છે:—

જૈન ગુર્જર કવિઓ:—પ્રથમ ભાગ: પ્રયોજક રા. મોહનલાલ દલીયદ દેસાઈ: પ્રકાશક: શ્રી જૈન શ્વેતાંબર કેન્દ્રસં ઓફીસ, મુંબાઈ. મૂલ્ય રૂ. પાંચ.

જૈન સાહિત્યના પ્રખર અભ્યાસક તરીકે રા. મોહનલાલનું નામ સુપરિચિત છે. સંસદ પ્રયોજિત ‘ગુજરાતી સાહિત્ય’ના પાંચમા ખંડમાં તેમણે મધ્ય યુગના જૈન કવિઓનો પરિચય કરાવ્યો છે.

આ પુસ્તકમાં વિક્રમના તેરમા શતકથી તે સત્તરમા શતક સુધીના ગુજરાતી ભાષાના જૈન કવિઓની તેમની કૃતિમાંથી નમુના આપીને જોળખાણ કરાવી છે.

આપણા આદિ કવિ નરસિંહ મહેતા પહેલાં અનેકાનેક જૈન કવિઓ થઈ ગયા છે; અને ત્યાર પછી પણ ઘણા થઈ ગયા છે. એ સર્વની કૃતિઓનું પરિશીલન કરીને તેમાંથી સારદોહન કરવાનું કાર્ય કેટલું કઠણ છે તે સહજ સમજાય એમ છે. પ્રસ્તુત સંગ્રહ તૈયાર કરતાં રા. મોહનલાલને કેટલો પરિશ્રમ કરવો પડ્યો હતો, કેટકેટલી પ્રતોનું અવલોકન કરવું પડ્યું હતું તેનો જાણો જ્યાલ ‘નિવેદન’ વાંચ્યાથી આવે એમ છે. આ ગ્રંથને જૈન સાહિત્યની Encyclopedeanું નામ આપીએ તો તેમાં જરા પણ અતિશયોક્તિ નથી.

આ ઉપરાંત ગ્રંથના આરંભમાં ‘ગુજરાતી ભાષાનો સંક્ષિપ્ત ઇતિહાસ’ આપ્યો છે તે બહુ ઉપયોગી છે. એના સાત વિભાગ પાડ્યા છે. પહેલા વિભાગમાં સંસ્કૃત અને પ્રાકૃત ભાષા સંબંધી વિવેચન છે. બીજા વિભાગમાં દશમી સદીથી માંડી સોળમી સદી સુધી અપભ્રંશ સાહિત્યનો પરિચય કરાવવામાં આવ્યો છે. ત્રીજા વિભાગમાં હેમચંદ્રાચાર્ય તથા તેના વ્યાકરણ પર વિસ્તારપૂર્વક ચર્ચા કરવામાં આવી છે. ચોથા વિભાગમાં સોમપ્રભાચાર્યના કુમારપાલ પ્રતિબોધ વીશે, પાંચમામાં પ્રબંધ ચિંતામણિ વીશે બહુજ ઉપયુક્ત માહિતી આપવામાં આવી છે. છઠ્ઠા વિભાગમાં ‘અપભ્રંશ સંબંધી કેટલીક હકીકતો’ અને સાતમામાં ‘જુની ગુજરાતી સંબંધી કેટલીક હકીકતો’ આપવામાં આવી છે. ૩૨૦ પાનાનો આ વિસ્તૃત નિબંધ ઘણી રીતે ઉપયોગી છે. વર્ષોના અભ્યાસનું એ પરિણામ છે એમ તરત જણાઈ આવે છે. આખો નિબંધ રા. મોહનલાલ છુટ્ટો છપાવશે તો ગુજરાતી ભાષાના અભ્યાસીઓ પર એમનો મોટો ઉપકાર થશે.

રા. મોહનલાલ આનો બીજો ભાગ સત્વર પ્રગટ કરશે એવી આશા સાથે વિરમીશું.

ગુજરાત—ફાલ્ગુન ૧૯૮૩.

૧૧--જૈન સાહિત્ય સંશોધક નામના ત્રિમાસિકના ફાલ્ગુન સં. ૧૯૮૩ ના અંકમાં તેના વિદ્વાન તત્ત્વી ગૂજરાત પુરાતત્ત્વ મંદિરના આચાર્ય શ્રી જિનવિજય નવ પ્રકાશિત ગ્રંથપરિચયમાં પોતાના વિચારો અને ઉદ્દગારો નીચે પ્રમાણે જણાવે છે:-

જૈન ગૂજર કવિઓ—પ્રથમ ભાગ. [ચિત્રમ તેરમા શતકથી તે સત્તરમા શતક સુધીના ગૂજરાતી ભાષાના જૈન કવિઓની તેમની કૃતિ સહિત વિસ્તૃત સૂચિ. ‘જુની ગૂજરાતી ભાષાના ઇતિહાસ’ ની વિસ્તૃત પ્રસ્તાવના સમેત સંગ્રાહક અને સંપ્રયોજક શ્રીયુત મોહનલાલ દલ્વીચંદ’ દેસાઈ. બી. એ. એલ્.એલ. બી. વકીલ હાઇકોર્ટ મુંબઈ. પ્રકાશક જૈન શ્વેતાંબર કોન્ફરન્સ ઓફીસ, મુંબઈ.]

આ ગૌરવ ભરેલા અંચના 'સંપ્રયોગક' શ્રીયુત મોહનલાલ. દ. દેશાધ આ વિષયમાં, અમારા સમવ્યસની અને સમસ્વભાવી ચિરમિત્ર છે. જૈન સાહિત્ય અને જૈન ઇતિહાસના પરિશીલનનો તેમને ધણો જૂનો રોગ છે. જે વખતે અમને ક્લમયે ઝાલતાં નહોતી આવડતી તે વખતના એ જૈન ઇતિહાસ અને જૈન સાહિત્યના વિચારધેલા અને અનન્ય આશક બનેલા છે. કોઇ ૨૦-૨૨ વર્ષથી જે એક પોતાના પ્રિય-વિચારક સુપુત્રની એ પ્રતિપાલના કરતા આવ્યા છે તેના લગ્નોત્સવ સમાન સૌભાગ્ય ભરેલા સુપ્રસંગ જેવો, આ અંચને પ્રકાશમાં મૂકવાનો તેમના માટે સુઅવસર આવેલો ગણાય, અને એ સુઅવસરને જેવા મોહનભાઈ સફળ થયા તે માટે અમે એમને વધામણી આપીએ છીએ.

આ યુગના જૈન વ્યવસાયી ગૃહસ્થોમાં મોહનભાઈ જૂના જૈન ગૂજરાતી સાહિત્યના અભ્યાસી તરીકે સર્વાંચ છે એમ જો કહીએ તો તેમાં જરાયે અમને અતિશયતા નથી લાગતી. ક્યાં તો વકીલાતનો વહેતો ધંધો અને ક્યાં આ અખંડ સાહિત્ય સેવા ! ખરી રીતે જ્યાં આ બે પ્રવૃત્તિઓને જરાયે મેળ નથી ત્યાં મોહનભાઈ આવું અત્યુત્તમ ફળ નીપજવી શક્યા તે માટે એમના ઉદ્યોગની શી વર્ણુના કરી શકાય. કેવળ સાહિત્ય પ્રવૃત્તિ એજ જેમના જીવન નિર્વાહનો ખાસ ઉપાય હોય અને એજ જાતનું જીવન જીવવા માટે જેઓ સરજાયા હોય તેવા પુરુષો પણ, જે કાર્ય મોહનભાઈએ કરી બતાવ્યું છે તે, કરી બતાવવા ભાગ્યેજ ભાગ્યશાળી નીવડે છે. મોહનભાઈ જો ન જન્મ્યા હોત તો કદાચ જૈન ગૂર્જર કવિઓની ઝાંખી કરવા જગતને ૨૧ મી સદીની વાટ જરૂર જોવી પડત.

હવે મુદ્દા ઉપર આવીએ; આ અંચમાં ગૂજરાતી ભાષામાં પદ્મ રૂપે જે જે જૈન વિદ્વાનો, જે કંઈ લખી ગયા છે તેની વિગતવાર યાદિ આપવાનો મુખ્ય ઉદ્દેશ રાખેલો છે. આ ભાગમાં ૨૮૦ લેખકોની ૫૪૦ કૃતિઓની નોંધ આવેલી છે અને તેણે લગભગ ૬૦૦ પાનાં રોકેલાં છે. એ એકલી નોંધજ નથી પણ ખરી રીતે ૫૦૦ વર્ષના ગાળામાં

થયેલા ૩૦૦ જેટલા ગૂજરાતી ભાષાના ઉત્કર્ષ અને પોષક એવા જૈન વિકાસોના જીવનકાર્યનું સારભૂત તારણ છે. આ ૬૦૦ પાનાના મૂળગ્રંથ ઉપર ૩૦૦ કરતાં વધારે પાનાની 'પ્રસ્તાવના(!)' છે. એનું નામ પ્રસ્તાવના છે, પણ વાસ્તવિકમાં ગૂજરાતી ભાષાના બંધારણ અને ઇતિહાસ ઉપર પ્રકાશ પાડનારા અનેકાનેક પ્રસ્તાવો—પ્રકરણો—પ્રમંથોના સંગ્રહનો આ એક મોટો ગ્રંથ જ બનેલો છે. સુંદના ગાંધિયે ગાંધી જેવા બનેલા સાક્ષર વર્ગમાંના મોટા ભાગને તો આ ગ્રંથનાં પૂરાં પાનાં ફેરવી જવાં જેટલું ધૈર્ય પણ હોવું કઠણ છે ત્યારે મોહનભાઈ તો આવા અનેક ભાગો લખી, સુધારી, છપાવી બહાર પાડવાના હજી તો મોટા મનોરથો કરી રહ્યા છે. ભગવતી શ્રુતદેવતા એમના એ મહનીય મનોરથોને સફળ કરવાની શુભ તક આપે.

—જૈન સાહિત્ય સંશોધક-ફાલ્ગુન સં. ૧૯૮૩.

૧૨. શ્રી આત્માનંદ પ્રકાશ, પુ. ૨૪, અંક ૮ પૃ. ૨૩૪-૩૫.

જૈન ગુર્જર કવિઓ. પ્રથમ ભાગ—સંગ્રહક અને પ્રયોજક મોહનલાલ દલીપંદ દેશાઈ બી. એ. એલ. એલ. બી. જૈનયુગના તંત્રી, પ્રકાશક શ્રી જૈન શ્રવેતામ્બર કોન્ફરન્સ-મુંબઈ કિંમત રૂ. ૫-૦-૦] આપણી વિજયવતી જૈન કોન્ફરન્સ સાહિત્ય માટે જે પ્રયાસો કરે છે તેની આ એક વૃદ્ધિ છે. જૈન ગ્રંથાવલી, જૈન રાસમાળાની ટીપ એ પ્રકાશ થયેલ હતા તેમાં આ ગ્રંથ પ્રસિદ્ધ કરી ગુર્જર સાહિત્યમાં જૈનોનો મોટો ફાલો પ્રથમથી જ છે તેવી ઉદ્દેશભૂતા કરી છે. આ ગ્રંથમાં શતકવાર રચના કાળના અનુક્રમ પ્રમાણે કવિઓની સંકલના કરી છે. તેરમા સૈકાથી પ્રારંભ કરી સત્તરમા સૈકા સુધીનો સંગ્રહ આ પ્રથમ ભાગમાં આપવામાં આવેલ છે. કર્તાનામ, તેમનો મઝ્છ અને કોના શિષ્ય તેનો પરિચય, કૃતિનો રચના સમય, સ્થલ, આદિ ભાગ, પ્રશસ્તિ વિભાગ, પાનાં, પંક્તિ વગેરે અનેક હકીકત બરાબર ગોઠવેલ હોવાથી સુંદર રચના હોવા સાથે જિજ્ઞાસુઓને પઠન પાઠન માટે સર-

લતા કરી આપેલ છે. ભાઈ શ્રી મોહનલાલની આ ઉત્તમ રચના સાથે પ્રસ્તાવનામાં જુની ગુજરાતી ભાષાનો સંક્ષિપ્ત ઇતિહાસ નામનો લખા-
યેશો નિમ્નધ તેમનું પ્રયત્નપૂર્વકનું સંશોધનપણું અને વિદ્વતા જણાવે
છે, તેટલુંજ નહિ પરંતુ તે નિમ્નધનું અવલોકન કરનાર ગમે તે મનુ-
ષ્યને ગુજરાતી સાહિત્યની શરૂઆત જૈનોથી થયેલી હોય તેના મૂલ્ય
પાયા રૂપ જૈન સાહિત્ય જ છે તેમ જણાયા સિવાય રહેશે નહિ.
અનેક પ્રનો, ગ્રંથો, સાધનો અને અનેક ભંડારોની તપાસણીને અંતે
લખાયેલ આ ગ્રંથ ખરેખર વિશેષ અગત્યનો અમો માનીએ છીએ.
જુદી જુદી સામગ્રીઓ અને સાધનો મેળવી ભાઈ મોહનલાલે તૈયાર
કરેલી આ વાનીમાંથી ભાષાના અભ્યાસીઓને નવીન અને રસપ્રદ
જણાવા જેવું ઘણુંજ મળી આવશે. આવી તૈયાર કરેલી વસ્તુને શ્રીમતી
જૈન કૉન્ફરંસ ઓફીસ અને તેના મુખ્ય કાર્યવાહકોએ પ્રગટ કરવા
ખતાનેકી ઉદારતા અને કાર્યદક્ષતા માટે ધન્યવાદ ઘટે છે. દરેક જૈન કે
જૈનેતર મનુષ્યે અવશ્ય તેનો લાભ ખાસ લેવા જેવું છે. કિંમત યોગ્ય
છે. મળવાનું સ્થળ શ્રી જૈન કૉન્ફરંસ ઓફીસ, પાયધુની-મુંબાઈ.

—શ્રી આત્માનંદ પ્રકાશ કાદગુન. વીરાટ ૨૪૫૩.

૧૩. શ્રી જૈન ધર્મ પ્રકાશ, પુસ્તક ૪૩. અંક ૧. પૃ. ૩૬.

જૈન ગુર્જર કવિઓ. પ્રથમ ભાગ—પ્રયોજક મોહનલાલ
દલીયંદ દેશાઈ-પ્રકાશક શ્રી જૈન પેન્ ૬૦ કૉ ૦ ઓફીસ-મુંબઈ. કિંમત
રૂ. ૫) આ સંગ્રહમાં પ્રયોજકે અત્યંત પ્રયાસ કર્યો છે. પ્રારંભમાં ૭
વિભાગમાં જુદાં જુદાં પ્રકરણો પાડીને તેમાં ભાષા સંબંધી તેમજ જૈન
વિદ્વાનો સંબંધી અનેક હકીકતો સમાવી છે; ચાર પછી પૃષ્ઠ ૫૦૩માં
જૈન ગુર્જર કવિઓ ૨૮૭ ની અનુક્રમણિકા, તેમની કરેલી કૃતિઓ ૫૪૧
ના પ્રારંભમાં ને અંતના થોડા થોડા ભાગ સાથે આપેલી છે. ચારખાંડ
એ કૃતિઓની અક્ષરવાર અને કર્તાઓની અક્ષરવાર અનુક્રમણિકા આપી
છે. છેવટે સંવતવાર અનુક્રમણિકા આપી છે. કુલ પૃષ્ઠ ૧૦૦૦ છે.

આનો ખીજે ભાગ હજી હવે બહાર પડનાર છે. ગુજરાતી ભાષામાં જૈન સાહિત્ય કેટલું છે તેનો આ ધણો પ્રશ્ન સાપાત્ર ચિતાર આપે છે. આ બુક દરેક શ્રીમતોએ ખરીદ કરીને ધૂરમાં રાખવા લાયક છે. અમે એના પ્રયોજકને અંતઃકરણથી ધન્યવાદ આપીએ છીએ.

—જૈનધર્મ પ્રકાશ ચૈત્ર સં. ૧૯૮૩.

૧૪. પ્રાકૃત શબ્દ મહાર્ણવ નામનો પ્રાકૃત કોશ રચનાર કલકત્તામાં પ્રાકૃત ભાષાના પ્રૌફેસર પંડિત શ્રી હરગોવિન્દદાસ જણાવે છે કે:—

‘જૈન ગુર્જર કવિઓ’નો પ્રથમ ભાગ મારા જોવામાં આવ્યો. રા. રા. દેશાઈએ આ પુસ્તક તૈયાર કરવામાં બંગ્લીરથ પ્રયત્ન કર્યો છે એમ, તેમાં આપેલી ૩૨૦ પૃષ્ઠોની સુવિસ્તૃત પ્રસ્તાવના અને વિક્રમની તેરમી સદીથી લઈને સતરમી સદી સુધીના ૨૮૭ જૈન કવિઓની ૫૪૧ નાની મોટી પદ્યકૃતિઓના નમૂનાઓ સાથે કરવામાં આવેલા ઉલ્લેખો ઉપરથી, સ્પષ્ટ રીતે જણાઈ આવે છે. પ્રસ્તાવનામાં અર્ધભાગધી, મહારાષ્ટ્રી, શૌરસેની, પૈશાચી, અપભ્રંશ અને જીદી ગુજરાતી ભાષા સંબંધે ઘણી ઉપયોગી હકીકતોનો સંગ્રહ કરવામાં આવેલ છે. ચિરંજીવી પ્રાકૃત ભાષાને તો જૈનોએજ અપનાવી છે અને સંસ્કૃત ભાષાના સાહિત્યની વૃદ્ધિમાં જૈન ગ્રંથકારોએ મોટો ફાળો આપેલ છે આ તથ્ય જેમ પશ્ચિમના અને પૂર્વના વિદ્વાનોના પરિશ્રમથી પ્રકાશમાં આવ્યું છે તેમ પ્રાચીન ગુજરાતી ભાષાના સાહિત્યની શ્રીવૃદ્ધિ પણ મોટે ભાગે જૈનોનેજ આભારી છે’ આ સત્યને બહાર લાવવામાં રા. દેશાઈનું આ એકજ પુસ્તક પૂરતું છે, એમ કહેવું અત્યુક્ત ભરેલું નથી.

કલકત્તા, ૫ જોકશન લાઇન,
તા. ૫-૮-૨૭.

} —હરગોવિન્દ ત્રિકમચંદ શેઠ.

૧૫. ‘ગુજરાતી’ પોતાની સાહિત્યપૂર્તિ તા. ૨૭-૧૧-૨૭
માં તેના વિદ્વાન ઉપતંત્રી સાક્ષરશ્રી અંબાલાલ બુલાખીરામ જાની

ખી. એ. વિસ્તૃત સમાલોચના લે છે અને તેમાં પહેલો હપ્તો નીચે પ્રમાણે આપે છે:—

“ જૈન ગુર્જર કવિઓ ”

(૧)

પ્રથમ ભાગ: [વિક્રમના તેરમા શતકથી તે સત્તરમા શતક સુધીના ગુજરાતી ભાષાના જૈન કવિઓની તેમની કૃતિઓ સહિત વિસ્તૃત સૂચી] ‘ જુની ગુજરાતી ભાષાના ઇતિહાસ’ની વિસ્તૃત પ્રસ્તાવના સમેત સચાહક અને સપ્રયોજક રા. મોહનલાલ દલ્દીચંદ દેશાઈ, ખી. એ. એલ. એલ ખી વટીલ હાઇકોર્ટ, મુંબાઈ [જૈન રાસમાળા પૂરવણી, જૈન ઐતિહાસિક રાસમાળા, જૈન કાવ્યપ્રવેશ “ જૈન શ્વેતાંબર કોન્ફરંસ હેરોલ્ડ ” અને ચાલુ “ જૈનયુગ ” ના ત્રી] વિ. સં. ૧૯૮૨. ઇ. સ. ૧૯૨૬, પૃષ્ઠ ૨૪+૩૨૦+૬૫૬=કુલ ૧,૦૦૦; કિંમત રૂ. પાંચ. પ્રકાશક શ્રી જૈન શ્વે. કોન્ફરંસ ઓફિસ, ૨૦, પાયધુની, મુંબાઈ.

મનુષ્ય જેમ કાળને આધીન છે તેમ કોઈ ધારેલું કાર્ય પાર ઉતરવું તે પણ કાલ અને સન્નેગના બળને આધીન છે. ઘણીક વખત એમ બને છે કે કોઈ કાર્ય વિલંબને ધકકે કદિમદિ ચઢી ગયું હોય છે તો તે વિલંબની આંટાફેરીમાંથી સહજ મુક્ત થઈ શકતું નથી અને દૂર ને દૂર ધક્કેલાયાં જાય છે. આમ થવામાં કેટલાકો મનુષ્યને, તે નિમિત્ત લેખાતો હોઈને, દોષપાત્ર ગણે છે. અલબત્ત મનુષ્ય કંઈક અંશે દોષપાત્ર ખરો એની ના કહેવાય નહીં, પરંતુ વાસ્તવિક રીતે તો જે ચોક્કસ કાર્ય જે એક ચોક્કસ સમયે થવાને નિર્માયું હોય છે, તે સમય આવે ત્યારેજ પરિણત થાય છે. અસ્તુ. ગમે તેમ પણ અકરણાત્ મંદકરણં વરમ્ એ નીતિસૂત્ર અનુસાર સં. ૧૯૮૨ ના આષાઢ-શ્રાવણમાં પ્રકટ થયેલા આ મહત્વના અને ઉપયોગી પુસ્તક “ જૈન ગુર્જર કવિઓ ” ના પ્રથમ ભાગનો પરિચય આટલે અસુરેથી થોડો થોડો પણ કરાવવો એ આવશ્યક છે. તેમ થતાં જૈન ધર્મશાસ્ત્ર, જૈન સાહિત્ય,

જૈન તત્ત્વજ્ઞાન, જૈન ઇતિહાસ આદિના પ્રખર અભ્યાસી અને પર્યેષક રા. રા. મોહનલાલ દલીયદ દેશાઈને તેમના ભૂરિ પરિશ્રમ અને ઇષ્ટ કર્તવ્યપાલન માટે યથાયોગ્ય ન્યાય મળે છે, એટલુંજ નહીં પણ સાથે સાથે ગુજરાતી સાહિત્યના એક મુખ્ય અને મહત્વના અંગ જૈન સાહિત્ય અને જૈન ગૂર્જર ગ્રંથકારોને પણ આવશ્યક ન્યાય મળે છે.

આ મોટા ગ્રંથને પહેલી નજરે જોતાં એ સત્ય તરતજ નજરે તરી આવે છે કે રા. રા. મોહનલાલ દલીયદ દેશાઈએ પ્રાચીન જૈન સાહિત્ય રૂપી અત્યાર સુધીમાં અપ્રકાશિત રહેલી રત્નખાણુમાયી મહાન અનેક મૂલ્યવંતાં કવિરત્નોત્તો, અલખત અલ્પ પ્રમાણમાં, પરિચય કરાવ્યો છે. એ સાદુજીવન જીવનારા મહાત્મા જૈનકવિઓએ પોતાના સમયમાં પોતાના સહર્ષદુ, અલ્પજ્ઞ વા જિજ્ઞાસુ અને જ્ઞાનપિપાસુ જન-સમૂહને પોતાની આખ્યાન કૃતિઓ દ્વારા ધર્મ, તત્ત્વ, સાહિત્ય, ઉપ-દેશ, ભક્તિ, નીતિ, સંસાર સંબંધમાં આવશ્યક માર્ગદર્શક જ્ઞાનજ્યોતિ દાખવી, અને તેમનામાં ઉન્નત જીવન જીવવાનું બળ ઉદ્ભાવ્યું અને સદાગ્રહ પ્રેર્યો છે. એ નિરભિમાની, લોકહૃદયજ્ઞ કવિઓની અત્યાર સુધી જૈન ભંડારમાં સચવાઈ રહેલી કૃતિઓની તેના રચનસવતવાર યાદી વ્યવસ્થિત રીતે આનુપૂર્વી અને સંકલના અનુસાર ગોઠવી આ પ્રથમ ભાગમાં રા. મોહનલાલે પ્રકટ કરી છે; અને તેમ કરવામાં રા. મોહન-લાલે પરિશ્રમની કાંઈ કચાશ રાખી નથી. તે ઉપરાંત તેમણે પોતાના ધ્વજ અને અન્ય કર્તવ્યનો પણ ભારે ભોગ આપી, જૈન સાહિત્ય પ્રત્યેના પ્રીતિકાર્યની સાધના સિદ્ધ કરી છે.

વળી તેમણે આ ગ્રંથ સાથે જૂની ગુજરાતી ભાષાનો વિશાળ અને સર્વગ્રાહી ઇતિહાસ આગ્રેખ્યો છે. અને ને માટે જરૂરી સામ-ગ્રીઓ અને સાધનો એકઠાં કરવામાં, અવલોકવામાં અને તેના અવ-તરણોનો યથાયોગ્ય સ્થળે ઉપયોગ કરવામાં વિશેષ યુદ્ધિપરિશ્રમ પણ કર્યો છે; તેમ તેમણે સાથે સાથે આ ગ્રંથ ‘રેકરન્સ’ તત્ત્વદર્શી સૂચક-આકર ગ્રંથ તરીકે અભ્યાસકોને તેમ પર્યેષકોને પણ ઉપયોગી

થઈ શકે તે સારૂ તેના અંત ભાગમાં વિવિધ સૂચિઓ અને અનુક્રમણિકાઓ અને આરંભમાં પણ વિસ્તૃત વિષયાનુક્રમણી સંયુક્ત કરી છે. આટલાથી રા. મોહનલાલને સંતોષ થયો નથી જણાતો. તેઓ ધર્મજ્ઞ અને કર્તવ્યનિષ્ઠ હોઇને હવે પછી આ ગ્રંથના તૈયાર થતા ખીજા ભાગમાં “જૈનો અને તેમનું સાહિત્ય” એ સંખ્યાની એક વિસ્તૃત નિબંધ તથા ખરતર, અંગ્રજી વગેરે ગદ્યછોની પદ્ધતિઓ, શતકનાર કવિઓની કાવ્યપ્રસાદી વગેરે ‘ધણી ઉપયુક્ત બાબતો’ પ્રકટ કરવા ધારે છે.

આટલો અછરો પરિચય પ્રાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના જ્ઞાતા અને પર્યાયકને આ ઉપયોગી ગ્રંથ પ્રત્યે આકર્ષણે એટલુંજ નહિ પણ સંતુષ્ટ હૃદયથી તેને સાધન અવલોકવાને ઉત્કંઠિત કરશે, એટલી ખાતરી રહે છે. છતાં તેનો સર્વ સાધારણ પરિચય કરાવવાને તેના ઉંડાણમાં વિગતસર ઉતરવાની અપેક્ષા જણાય છે.

વાસ્તવિક રીતે જૈને પ્રાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની સ્પષ્ટ સંજ્ઞા આપી શકીએ, એ ગદ્યપદ્યમય સાહિત્યનો ઉદય ક્યારથી થયો, અને કાણે-આદ્યે સાહિત્યના સર્જકોએ કે જૈની સાહિત્યના સર્જકોએ, તેનો આરંભ કર્યો, તેનું પરિણામ કયું, તે ચોક્કસ કહી શકાતું નથી, એનાં કારણે ધણું છે તેમાંનું વિશેષ કરીને મુખ્ય કારણ તેના પૂર અને વિષય સંબંધી અજ્ઞાન-અપરિચય, એ છે; જે કંઈ પ્રાચીન ગદ્ય-પદ્ય સાહિત્ય જૈન તેમજ આદ્યે ભંડારોમાં કે જાહેર તેમજ ખાનગી સંગ્રહાલયોમાં સુરક્ષિત સચવાયલું છે અને વ્યવસ્થિતપણે ગોઠવાયલું છે તે બધાની વિષયવાર, કવિવાર અને સંવતવાર સંયોજિત યાદીઓ થઈ નથી. આ એક શોચનીય વસ્તુસ્થિતિ છે. વળી જે કંઈ યાદીઓ કે નોંધો છૂટક છૂટક પ્રકટ થઈ છે તે પણ જિજ્ઞાસુ અભ્યાસીઓના જાણવામાં વા અવલોકનમાં આવી નથી. આથી પ્રાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનું પૂર કેટલું છે અને તેમાં કયા કયા વિષયો, કયાં કયાં દષ્ટિબિંદુઓથી, કયા કયા આશયથી, કેવા કેવા સ્વરૂપમાં આલેખાયા

છે, તેની માહિતી તજ્ઞોને મળી શકી નથી. આવી સ્થિતિ ઉપલબ્ધ અને સંગ્રહિત સાહિત્ય સંબંધમાં છે. અને તે એના સ્વરૂપનો વાસ્તવ ક્યાસ બાંધતાં અભ્યાસક્રમે અટકાવે છે; અને એ કારણે પ્રાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઉદયસમય સુનિશ્ચિત થઈ શક્યો નથી તેમ તેના સ્વરૂપનો ક્યાસ બંધાઈ શક્યો નથી. પદ્યગદ્ય હજી ધણાક સંગ્રહો અપ્રકટ અને દુર્ભિલ છે તે સંશોધાવાની અને તેમાંના ગ્રંથોની સૂચીઓ પ્રકટ થવાની અગત્ય છે; વિધારસિક ગુજરતમા હજી જોઇએ તેવો અને તેટલો ખંતીલો અને ઉત્સાહી પ્રયાસ આ દિશામાં થયો નથી. પ્રસ્તુત ગ્રંથના સંયોજક રા. મોહનલાલેજ થોડાંક વર્ષ ઉપર જે “જૈન રાસમાળાની પૂરવણી” પ્રકટ કરી હતી તેના કરતાં તેમના સાંપ્રત ગ્રંથમાં મોટા પ્રમાણમાં માહિતી જૈન કવિઓ અને તેમની કૃતિઓ સંબંધમાં મળે છે. તેનું પરિશીલન કરતાં જે કાંઈ ફલિતાર્થ સાહિત્યના સ્વરૂપ અને બંધારણ સંબંધમાં તેમણે તે વેળાએ બાંધ્યો હતો તેમાં પ્રસ્તુત ગ્રંથના પરિશીલનથી, તેમનેજ ધણાક પલટો કરવો પડ્યો છે. અલગત્ત, આ વિષયજ એવો વિષય છે કે વિશેષ માહિતી મળતા સાચા સાહિત્યશોધકને એમ કરવું પડે. અર્થાત્ હજી સંગ્રહાયલું સાહિત્ય-જૈની તેમજ બ્રાહ્મણી જે પ્રકટ અને ઉપલબ્ધ પંજુ અપ્રકટ સાહિત્ય કરતાં પૂરમાં વિશેષ હોવું સંભવે છે તેને રા. મોહનલાલ દ્વિતીય દેશાઈ જેવા સંગ્રાહકો અને સંયોજકો સાહિત્યરસિક ધનિકો અને સરચાઓના આશ્રયથી શોધી બહાર આણીને ત્યાર પછીજ ગુજરાતી સાહિત્યના ઉદયસમય અને સ્વરૂપ વિષે ચોક્કસ, યથાગોચ્ય ક્યાસ બાંધી શકશે. દરમ્યાન જે કાંઈ ક્યાસ બંધાયો છે તેથી અને બંધાતો જાય છે તેથી તેને ખાંડવનારી, અગભૂત ચોક્કસ કોમોને પોતાની કોમના કવિઓની કદર યથાગોચ્ય થયેલી લાગતી નથી, અને ઉલટો એવો ક્યાસ અન્યાય કરનારો લાગ્યો છે, એ સાહિત્યપ્રકાશનની નીચેની ટુંકી તવારીખથી જણાઈ આવશે.

રખડપટ્ટીના અને અસાચારના વમળે ચઢાવનારી પેશ્વાઈ ગુજ-
રાતમાંથી ગયા પછી ઇંગ્રેજ અમલમાં થાજે પડતાં ગુજરાતી પ્રજાની

સાહિત્યરસિક વૃત્તિ પુનઃ ઉત્તેજિત થઇ અને લીથો પ્રેસમાં નરસિંહ, મીરાં, અખો, પ્રેમાનંદ, શામળ, વલ્લભભટ્ટ, દયારામ આદિની કૃતિઓ પ્રકટ થવા માંડી. પછી છાપાકળા વધતાં પ્રકાશકોએ તે કાર્ય ઉપાડ્યું; અને શુદ્ધિ અશુદ્ધિનો, સવ્યાપસાવ્યનો વિચાર સરખોએ ન કરતાં પૂરપાટ ગ્રંથો છપાવી પ્રસાવવા માડ્યાં; પછી નર્મદાશંકર, દલપતરામ, રા. ખ. હરગોવિંદદાસ કાંટાવાળા, રા. ઇચ્છારામ સૂર્યરામ દેશાઇ આદિએ કાવ્યમાળા અને કાવ્યદોહનો કાઢ્યાં; ધીરે ધીરે પ્રખ્ખનો સાહિત્યરસ પૂરપાટ ખીલ્યો અને બહેલ્યો.

આમ થતાં પ્રકટ થયેલા ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ તારવવાની વૃત્તિ અભ્યાસીઓને હુગી આવી અને શાસ્ત્રી વ્રજલાલ, પડિત ડાહ્યાભાઈ, કવીશ્વર દલપતરામ, કવિ નર્મદાશંકર, રા. ખ. હરગોવિંદદાસ, રા. છોટાલાલ નરભેરામ, રા. ઇચ્છારામ સૂર્યરામ દેશાઇ, રા. હરિલાલ હર્ષદરાય ધ્રુવ, રા. ગોવર્ધનરામ માખરામ ત્રિપાઠી, રા. કેશવ હર્ષદ ધ્રુવ આદિએ પ્રકટ અને ઉપલબ્ધ પણ અપ્રકટ કૃતિઓ અવલોકી કવિઓ અને તેમની કૃતિઓનો પરિચય કરાવવા માંડ્યો. એમ થતાં કંઈક નિશ્ચિત સ્વરૂપમાં ગુજરાતી સાહિત્યના ત્રણ યુગ પડ્યા છે: (૧) પ્રાચીન ગુજરાતી કે અપભ્રંશ યુગ. વિક્રમના દશમા, અગીઆરમા, શતકથી ચૌદમા શતક સુધીનો; (૨) મધ્યકાલીન કે જૂની ગુજરાતીનો યુગ પદ્મરમા શતકથી સત્તરમા સૈકા સુધીનો; (૩) અર્વાચીન ગુજરાતી યુગ સત્તરમા શતકથી ઓગણીશમા શતક સુધીનો. વળી એ સહુ વિવેચકોએ જૂની ગુજરાતીના યુગની કાવ્યકૃતિઓનું અવલોકન કરી જૂનાગઢના ભક્ત કવિ નરસિંહ મેહેતાને આદિકવિપદે મૂક્યા છે. પરંતુ વખત જતાં જેમ જેમ નવાનવા આહ્વાણી અને જૈની કવિઓની સાહિત્યકૃતિઓ વિશેષને વિશેષ પ્રકાશમાં આવતી ગઇ અને તેનાં અવલોકનો થતાં ગયાં તેમ તેમ જણાયું કે જુની ગુજરાતી સાહિત્યનો ઉદયસમય નરસિંહ મેહેતાના સમયથી પણ પૂર્વે આગળ જાય છે અને એ કાળના આહ્વાણી સાહિત્યને અવલોકીને બધાયેલો ખ્યાલ જૈન સાહિત્યના અવલોકનથી બદલવો પડે.

એમ છે; તેમજ કેવળ વિષ્ણુભક્તિનું સાહિત્યજ લખાયું છે એ ખ્યાલ પણ બદલવો પડે એમ છે.

પરંતુ આ સક્રાંતિકાલમાં જે કંઈક નિશ્ચિત આલેખન થયું તેથી જૈન ભાઈઓ, કે જેમના મુનિ મહારાજો સૂરિઓએ પણ અથાક અને અગાધ પ્રમાણમાં ગુજરાતી સાહિત્યની અભિપ્રેત અને પ્રશસ્ત સેવા બખવેલી છે તેમની તેમજ તેઓની કૃતિઓની જાણી યુઝીને અવજ્ઞા અને અનાદર કરાયાં છે, એવી ફર્યાદ ઉઠી; જે કે વાસ્તવમાં તેવું કાંઈ હેતુપૂર્વક થયલું હતુંજ નહીં અને હોષ ન શકે. જૈનો ભલે અન્ય બ્રાહ્મણી ધર્મીઓથી ધર્મના સ્વરૂપમાં ભિન્ન માર્ગે હોય; છતાં નિત્યના સર્વ વ્યવહારોમાં તો સરળ રીતે સંયુક્ત છે, તેમની સાહિત્ય-કૃતિઓ અને સાહિત્યભાવનાથી બ્રાહ્મણી સાહિત્યના રસિકો અલિપ્ત રહી શકે નહીં, અને વસ્તુસ્થિતિથી પૂરવાર કરે (! થાય) છે તેમ જૈની સાહિત્યસર્જકો અને ઉપદેશકો તેમજ બ્રાહ્મણી સાહિત્ય-સર્જકો અને ઉપદેશકો પરસ્પરની સાહિત્યપ્રવૃત્તિથી અલિપ્ત રહી શક્યા નથી, અને ભવિષ્યમાં અલિપ્ત રહી શકશે પણ નહીં.

આથી જણાશે કે જાણી યુઝીને પણ અન્યાય કરવા ખાતર, અનાદર અને અવગણના ખાતર જૈન સાહિત્યકારો અને તેમની સંમાન્ય કૃતિઓ તરફ ઉપેક્ષાપુર્વક બ્રાહ્મણી સાહિત્યના અવલોકનકારોએ અને અભ્યાસીઓએ દાખવી નથી. માત્ર સમયની તાણ, સાધનોની તંગી, સ્ફુરણા-પ્રેરણાબળની ઊણપ એજ એવા દેખાતા અનાદરનું કારણ છે.

છતાં કેટલાક જૈન વિદ્વાનોને એમ લાગ્યું અને ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદના રાજકોટના તૃતીય અધિવેશનથી રા. રા. મનસુખલાલ કીરતચંદ મહેતા, રા. મનસુખલાલ રવજીભાઈ મહેતા આદિએ જૈન સાહિત્યનો ગુજરાતી સાહિત્યમાં ફાળો, ગુજરાતી સાહિત્યના આરંભનો જૈનોનો યશ, એવાં એવાં દૃષ્ટિબિંદુઓવાળા, સારા વિચારણીય નિબંધો લખવા લખાવવા માંડ્યા, અને જૈન રાસમાળાની સૂચિઓ; જૈન બૃહ-

દ્રાવ્યદોહન, આદિ સંગ્રહો પ્રકટ કરવા માંડ્યા. ભાવનગર પરિપદમાં તે સંબંધી નિબંધોની અતિશયિતા થઇ હતી.

પરંતુ એનું એક સુદ્ધ આપણે અત્યારે જોઇએ છીએ. જૈન સાહિત્યરસિક લેખકોની આવી સ્તુત્ય આતુરતા અને ઉત્સાહને પરિણામે અનેક જૈન રાસાઓ, રાસાસંગ્રહો, કાવ્યસંગ્રહો તેમ ગદ્યકૃતિઓ પ્રકટ થવા માંડી છે અને ગુજરાતી સાહિત્યના અભ્યાસીઓ પણ તેનું પરિશીલન રસપૂર્વક કરતા થયા છે. આનંદ દ્રાવ્યમહોદધિનાં સાત મૌક્તિકો શેક શ્રી દેવચંદ લાલચંદ જૈન પુસ્તક ભંડાર તરફથી શેક શ્રી જીવજીવ્યંદ સાકરચંદ ઝવેરીએ ભારે પરિશ્રમ લેઈ પ્રકટ કર્યા છે અને પોતાની સદ્બુદ્ધિ અને ઉચી કર્તવ્યનિષ્ઠાનો પરિચય ગુર્જરી સાહિત્યરસિક જનતાને કરાવ્યો છે, અને હજી નવાં મૌક્તિકો પ્રકટ કરવાનો તેમનો ઉત્સાહ સતત સચેત રહ્યો જણાય છે.

તેમજ રા. રા. મોહનલાલ દલીચંદ દેશાઈએ જે પરમ સ્તુત્ય પરિશ્રમ લેઈને પ્રસ્તુત વિસ્તૃત ગ્રંથનો પહેલો ભાગ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે અને બીજો ભાગ પણ ટુંક સમયમાં પ્રકટ કરનાર છે, તે પણ એનું બીજું મહાન સુદ્ધ છે.

જેમ જૈન બંધુઓની પોતાના સહધર્મી સાહિત્યસર્જકોને અન્યાય થયાની આવી ક્રિયા છે તેમ મુસલમાની બંધુઓ, જેમનો નિકટ પરિચય ગુજરાતી પ્રજાને વિક્રમની ૧૪ મી સદીથી થતો રહ્યો છે, તેમણે પણ ગુજરાતી સાહિત્ય ઉપર સીધી નહીં તો આડકતરી અસર અવશ્યે કરેલી છે, ગુજરાતી ભાષાના અંધારણમાં તો એ અસર સ્પષ્ટ છે, તેમની એવાનો પરિશોધ થવો અને યથાયોગ્ય કદર પણ થવી ઘટે છે. સં. ૧૯૮૩ના “ગુજરાતી”ના વિજયાંકમાં એક સાહિત્યરસિક મુસ્લીમ લેખક રા. કોકીલે એ સંબંધી કંઇક સૂચન પણ કર્યું છે. ગમે તેમ પણ જે મુસલમાની સાહિત્યસર્જકોની અસર અને ફાળાનો ઘટતો પરિશોધ અને કદર થશે, તથા એમના ગુર્જરી સાહિત્યનું પરિશીલન અને અવલોકન

યશે ત્યારે પોતાના પ્રાચીન મુસલમાની સાહિત્યકારોને થયેલા અન્યાયનો જે આક્ષેપ ગુજરાતી સાહિત્યરોને શિરે મૂકાય છે તે દૂર થશે.

આટલું તવારીખી દિગ્દર્શન પ્રાપ્ય ગુજરાતી સાહિત્યના પ્રકાશન અને સંશોધનને અંગે બધાયલો કેટલોક ભ્રમજનક ક્યાસ દૂર કરશે.

હુંકમાં ઉપર કહ્યું તેમ નરસિંહ મહેતાને પ્રાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના આદિકવિનું પદ અપાય છે, તે માત્ર લાક્ષણિક છે, દિગ્મધન વિધિને અનુસરતું છે. જૈન કવિઓની કૃતિઓ તેમાં નરસિંહ મહેતાના પૂર્વના અને સમકાલીન બ્રાહ્મણી કાવ્યસાહિત્યના અપૂરતા પરિચયથી એ મત બધાયો છે, અને જૈનોથી ગુજરાતી સાહિત્યનો પુરો સંશોધ હજી થયો નથી, તથા આસમાની સુલતાનોથી તેમજ ખંતીલી ચિવ્વટની ઉણપથી ઘણુંક સાહિત્ય નષ્ટ થઈ ગયું છે. (ઘણુંક) તો અતોબ્રષ્ટ તતોબ્રષ્ટ થયું છે, તેમજ ગુજરાત વર્નાક્યુલર સોસાયટી, શ્રી કાર્પાસ ગુજરાતી સભા, શ્રીમંત ગાયકવાડ સરકારનું પ્રાચીન પુસ્તક સંગ્રહ ખાતું આદિ સંસ્થાઓએ, પ્રાચીન સાહિત્યરસિક સંશોધકોએ (? ને) ઉત્તેજ, હજીયે એળે જતું, અસ્તવ્યસ્ત થતું, કીડા ઉધાધઓના ખોરાક થતું, વા જલપ્રલયોમાં તણાઈ જતું સાહિત્ય સંગ્રહાવું અને સંશોધાવું ઘટે છે.

(અપૂર્ણ)

‘ગુજરાતી’ની સાહિત્યપૂર્તિ ૨૭-૧૧-૨૭

(આનું અનુસધાન હવે પછી ‘ગુજરાતી’માં બહાર પડશે ત્યાર-પછી તે અમો વાચકો સમક્ષ સાદર રજુ કરીશું. વિદ્વાન્ અવલોકનકાર હજી ઘણું ઘણું લખી નવો પ્રકાશ ફેંકનાર છે તેની રાહ આતુરતાથી જોવાય છે.)

૧૬. પ્રસ્થાનના તંત્રી સાક્ષરશ્રી રામનારાયણ પાઠક સં. ૧૯૮૩ ના દીપોત્સવી અંકમાં પોતાનો અભિપ્રાય પ્રકટ કરે છે કે:—

જૈન ગુર્જર કવિઓ. અથમ લાગ:—સંગ્રહક અને સંપ્રયો-જક: મોહનલાલ દલીયંદ દેસાઈ ખી. એ. એલ. એલ. ખી. વકીલ, હાઇકોર્ટ મુંબઈ. કિંમત પાંચ રૂપીઆ.

જૈન સાહિત્યના વિષયના અભ્યાસી તરીકે આ 'કર્તાનું' નામ સાહિત્યમાં સુપ્રસિદ્ધ છે. આ ગ્રંથ તેમની અથાગ મહેનતના ફલરૂપ છે. આ મોટા ગ્રંથમાં વિક્રમ તેરમા શતકથી સત્તરમા શતક સુધીના ગૂજરાતી ભાષાના જૈન કવિઓની વિસ્તૃત સૂચી આપેલી છે. ગ્રંથના પ્રારંભમાં ૩૨૦ પૃષ્ઠનો જૂની ગૂજરાતી ભાષાનો ઇતિહાસ આપેલો છે જે આપણી ભાષાના ઇતિહાસમાં એક મૂલ્યવાન ઉમેરો ગણાવો જોઈએ. આ ગ્રંથ સ્વતંત્ર પુસ્તક તરીકે પણ બહાર પાડ્યો હોત તો સાફ એમ લાગે છે. ગૂજરાતીનો અપભ્રંશ જોડેનો સંબંધ બતાવેલો છે. અને વિષયની ચર્ચામાં સદ્ગત ડૉ. ગુણે અને ચિમનલાલ દલાલ તથા શ્રી ગૌરીશંકર ઓઝા જેવા પ્રમાણભૂત વિદ્વાનોના લેખોનો ઉપયોગ કર્યો છે તેથી ઇતિહાસનો ભાગ અભ્યાસીને સારી રીતે ઉપયોગી બન્યો છે.

મૂળ પુસ્તકમાં ઘણાખરો ભાગ પદાત્મક જ છે અને છેવટનાં થોડાં પાનાં ગદ્યનાં છે. અંતે કવિઓની, મોટી કૃતિઓની, નાની કૃતિઓની અને સંવતવાર એમ ચાર અનુક્રમણિકાઓ આપેલી છે.

પુસ્તક જૈન કવિઓનું જ છે પણ ગૂજરાતી ભાષાના સર્વ અભ્યાસીઓને ઉપકારક છે.

આ પુસ્તકને માટે સંગ્રહકને અમે અભિનંદન આપીએ છીએ. આવા સંગ્રહની કદર સામાન્ય રીતે વાંચનાર કરતો નથી. સંગ્રહની ગણના મૌલિક ગ્રંથથી ઉતરતી કરાય છે પણ આવા શાસ્ત્રીય સંપાદનની કિંમત સાહિત્યમાં ઘણી મોટી છે અને તેની મહેનત તો તે પ્રકારનું કામ જેણે થોડું ઘણું કર્યું હોય તે જ સમજે છે. અમે આશા રાખીએ છીએ કે ગૂજરાત આ સાહિત્યસેવાની કદર કરશે.

પ્રસ્થાન-દીપાત્સવી અંક ૧૯૮૩.

૧૭. પાટીદારના વિદ્વાન તંત્રી શ્રીયુત નરસિંહલાલ ઇશ્વરભાઈ પટેલ (ગ્રંથ પરિચય) માં જણાવે છે કે:—

જૈન ગુર્જર કવિઓ. પ્રથમ ભાગ:—પ્રયોજક—મોહનલાલ દલીયંદ દેસાઈ, બી. એ., એલ. એલ. બી., વકીલ હાઇકોર્ટ, મુંબઈ; પ્રકાશક—શ્રી જૈન શ્વે. કોન્કરન્સ ઑરીસ, મુંબઈ; પૃ. ૨૪+૩૨૦+૬૫૬, પાકું પૂઠું; કીમત પાંચ રૂપીઆ. આર્યોની વેદભાષા પૂર્વે કંઈ ભાષા હતી તેનાં સ્પષ્ટ લક્ષણ હજી પ્રત્યક્ષ રીતે સિદ્ધ નથી થયાં. વેદ ભાષા પણ લોકભાષા નહોતી, સાહિત્ય ભાષા હતી; છતાંજે લોકભાષાથી બહુ દૂર નહોતી. તે સમયની લોકભાષામાંથી રૂપરૂપાન્તર પામતી પામતી ભાષાઓ આજે વિવિધ પ્રાન્તોમાં બોલાય છે. અને તેમાં વેદભાષાનાં અનેક તત્ત્વો—પાણિનિની સંસ્કૃત ભાષામાં નહિ ઉતરેલાં એવાં અનેક તત્ત્વો—ઉતરી આવ્યાં છે, સચવાઈ રહ્યાં છે. વેદભાષામાંથી બીજી બાજુએ સંસ્કાર પામતી પામતી સાહિત્યની સંસ્કૃત ભાષા ઉત્પન્ન થઈ તે તે પાણિનિ આદિ આચાર્યોએ વ્યાકરણબદ્ધ કરી દીધી. એ ભાષા પંડિતોની હતી, લોકસમાજમાં કદી પણ બોલાતી નહિ. આમ લોકભાષા તે પ્રાકૃત અને પંડિતભાષા અથવા સાહિત્યભાષા તે સંસ્કૃત. સંસ્કૃત ભાષા વ્યાકરણના નિયમોથી બંધાયેલી તે સરોવરના જેવી રિથર થઈને એનું સાહિત્ય આજ સુધી સચવાઈ રહ્યું. પ્રાકૃતભાષા નદીની પેઠે વહેતી ચાલી ને તેમાંથી દેશકાળને અનુસાર જુદી જુદી—મુખ્ય છ—પ્રાકૃતભાષાઓ બોલાતી થઈ. માણસ બાળક મટી કિશોર અને કિશોર મટી યુવાન ક્યે વર્ષે, ક્યે દિવસે ને કંઈ પણ થયો ને જેમ સ્પષ્ટ રીતે કહી શકાય નહિ, તેમ જ ક્યે વર્ષે, દિવસે ને પણ પાછલી પ્રાકૃત બોલાતી બધ થઈ ને નવી બોલાતી શરૂ થઈ એ પણ કહી શકાય નહિ. એ વિકાસ તો ધીરે ધીરે જ થાય, લોકમુખે બોલાતાં ધસાઈ ધસાઈને ભાષા ધીરે ધીરે સ્વરૂપ બદલે. પાંચસો વર્ષ ઉપર, આજથી જુદી જ તરેહની ગુર્જરાતી ભાષામાં રચાયેલાં નરસિંહ મહેતાનાં ને મીરાંબાઈનાં ભજન રૂપિઆની પેઠે ધસાઈને આજનું સ્વરૂપ પામ્યાં છે. લોકમુખે ચઢેલે સાહિત્યે આમ ધસાતાં વર્તમાન સ્વરૂપ ધારણ કર્યું, પણ એમ લોકમુખે નહિ ચઢેલું સાહિત્ય મૂળ સ્વરૂપમાં જ બંધાય રહ્યું. નરસિંહની અને મીરાંની સહેજ પછી થયેલા પદનાભના ‘કાન્હડદે પ્રમંથ’ની ભાષા લોકમુખે નહિ ચઢ્યાથી

મૂળ સ્વરૂપે જ બધાઈ રહી છે. બેશક લલિયાં નકલ કરતાં તેમાં કરી નાખે એટલો ફેરફાર તો થાય જ. આ ગ્રંથમાં ૨૪મા પૃષ્ઠ ઉપર ‘પ્રમો-ધચિન્તામણિ’ની શરૂઆત આમ છે:

“ પહિલું પરમેસર નમી, અવિગતુ અવિચલ ચિત્તિ;
સમરિસુ સમરસિ ઝીલતી, હંસામણિ સરસતિ. ”

ત્યારે સાક્ષરથી કેશવલાલના અહુણા જ પ્રસિદ્ધ થએલા ‘પ્રાચીન ગુજર કાવ્ય’માં પૃષ્ઠ ૯૬ ઉપર એનો પાઠ આમ છે.

“ પહિલઉં પરમેસર નમી અવિકલ અવિચલ ચિત્તિ;
સમરિસુ સમરસિ ઝીલતી હંસામણી સરસતિ. ”

પણ આ તો જે તે સમયની લોકભાષાનું જ પ્રતિબિંબ જ છે.

વળી લોકમુખે ન ચઢેલું સાહિત્ય લાંબે કાળે લુપ્તાયું. જૈનકથા ‘તરંગવતી’ ધણું કરીને પહેલા બીજા સૈકામાં આચાર્ય પાદલિપ્તે પોતાના સમયની લોકભાષામાં રચેલી, તે વખત જતાં ભાષા બદલાતી ચાલી એટલે સમજવી કઠણ થઈ પડી, ને ત્યાર પછી હજારેક વર્ષે નેમિચન્દ્ર ગણિએ પોતાના સમયની લોકભાષામાં એ કથાનો ‘તરંગશેલા’ને નામે પુનરુદ્ધાર ના કર્યો હોત તો મૂળ કથાનો ક્યારનોય લોપ થઈ ગયો હોત. આમ આપણું પુષ્કળ લોકસાહિત્ય-પ્રાકૃત સાહિત્ય-નાશ પામી ગયું છે. બહુ પ્રાચીન કાળનું આપણું સાહિત્ય આજે મળવું વિરલ થઈ ગયું છે. જે સાહિત્ય મળે છે તે ધણું કરીને દશમા સૈકા પછીનું જ છે. બેશક આપણા પ્રાચીન સમ્પ્રદાય પ્રમાણે ત્યારે પણ ‘ગુજરાતી’નું સ્વરૂપ ધારણ કરતા જતા શુદ્ધ લોકપ્રાકૃતમાં તેમજ પંડિતોના સાહિત્યપ્રાકૃતમાં-અપભ્રંશમાં-સાહિત્ય રચાતું. અને એ પ્રાકૃત ભાષા પણ લોકમાં બોલાતી ભાષા કરતાં તો ઉચી, એટલે સાહિત્ય ગુજરાતી (High Gujarati) હતી. સં. ૧૫૨૧ ના અરસામાં યશસ્વીર્તિએ અપભ્રંશમાં રચેલા ચંદ-પ્લહંચરિયનો આદિભાગ: “ ભુમિર્ગણ વિમલકેવલલચ્છી સંવગદિસ્ય પરિરંભ, ” સં. ૧૫૧૬ માં ન્યાયસુંદરે સાહિત્યગુજરાતીમાં રચેલી

ચોપાદ: “સંવત પતર સોલ વરસંમિ, સંધ વેયણુ એવિહિય સુરામ”^૨
અને વળી એજ સાલમાં મોડાસાની ભાગેળે બોલાતી ગુજરાતીમાં લખા-
એલો હીરવાવનો લેખ: “ સંવત ૧૫૧૬ માહે કાગણુ વદી ૬ .: આ
લવાવ બાધ હીરની બંધાવી. ગાઉ હરાના વાવ રાસુતી દીકરી તે શ્રી
બીકાના સેટિની દીકરાની દીકરી.”^૩ આ નમુનાથી એક જ સમયે વપ-
રાએલી ત્રણે ભાષા વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ સમજાશે. તે સમયે મારવાડી ને
ગુજરાતી એ બે રાજસ્થાનીની પુત્રીઓ ક્યારનીયે જુદી પડી ગઈ હતી.
અપભ્રંશ અને જે તે કાળની ગુજરાતી એ બંને ભાષાઓમાં આદ્યણુ
તેમ જ જૈનસંપ્રદાયના સાહિત્યરસિકોએ ધણું લખ્યું છે ને જૈન સાહિત્ય
તો જૈનોના સરસ્વતિ બંડારોમાં ધણું સચવાઈ પણ રહ્યું છે.

બાધ મોહનલાલે એ અનેક ગ્રંથોનું શોધન ને દોહન કરી, વિક્ર-
મના ૧૩માથી ૧૭મા સૈકા સુધીના જૈન ગૂર્જર કવિઓની કૃતિઓને
તારવી કાઢી, તેના નમુના આ ગ્રંથમાં કાળક્રમે ગોઠવ્યા છે. આમ કર-
વામાં એમણે અગાધ શ્રમ લીધો છે તે સ્પષ્ટ રીતે જણાઈ આવે છે.
પણુ એથીયે ઉપયોગી તો ૩૨૦ પૃષ્ઠમાં અપભ્રંશ અને જુની ગુજરાતી
ભાષાના ઇતિહાસ સંબંધે કરેલી ચર્ચા છે. બેશક એમાં ઇતિહાસની
દૃષ્ટિ છે એટલી ભાષાતત્ત્વની નથી, પણુ છતાંયે એ ભૂમિકા ભાષાના
અભ્યાસીને અતિ ઉપયોગી છે. કોઈ સ્થળે શંકા થાય પણ ખરી: (૧)
લેખક લખે છે કે “કન્ કે જેનો અર્થ નાનું છે,...કન્યામાં તે મોજુદ
છે.”^૪ મને લાગે છે કે કન્યામાં કન્ ધાતુ પ્રીતિઅર્થે છે અને એ જ
ધાતુમાંથી એ જ અર્થે કનક અને કાનન શબ્દો નિપજ્યા છે.^૫ (૨)
“ જૂના લહીઆઓ દિત્તવાળા અક્ષર બતાવવા માટે બે વાર અક્ષર
(જોડાક્ષર) લખવાના પરિશ્રમથી બચવા માટે અક્ષર ઉપર અતુસ્વાર

૧ ભૂમિકા પૃ. ૮૫. ૨ ગ્રંથ પૃ. ૫૧. ૩ ‘સાહિત્ય’ નવેમ્બર ૨૭
પૃ. ૭૭૪. ૪ ભૂમિકા પૃ. ૧૧૭. ૫ તારાનાથ તર્કવાચસ્પતિનો શબ્દસ્તોમ-
મહાનિધિ: ।

જેવું મોંડું મૂકતા હતા, તે કેટલાક શબ્દોમાં તેને બ્રમથી 'ન' શ્રુતિ ગણવામાં આવી. જેમકે સં. મર્કટ, પ્રા. મરુડ; તેને મંકડ લખવામાં આવ્યું, પછી બ્રમથી મંકડ સમજાયું. "૧ આ વાત સાચી નથી લાગતી. મોટે ભાગે તો બોલેલી ભાષા લખાય છે, લખેલી ભાષા બોલાતી નથી. મંકડ શબ્દ બોલાતો થયા પછીજ લખાયો હોવો જોઈએ. સં. અક્ષિ, પ્રા. અક્ષી, ગુ. આંખ; સં. इटिका, પ્રા. इटिका, ઈટ; સં. पृथुकाः, પ્રા. પઠુઆ, ગુ. પહુવા; સં. पाशक, પ્રા. પાસક, ગુ. ફાંસો; સં. छाया, પ્રા. છાયા, ગુ. છાંયડો અને એવા અનેક શબ્દો છે કે જેમાં દ્વિત્વ અક્ષર લખવાના પરિશ્રમમાંથી બચવા ૦ લખવાનું છે જ નહિ. કોઈ નિયમે ગભીર-ગંભીર, સતત-સંતત, તીર્થંકર-તીર્થંકર એમ બેવડાં સ્વરૂપ છે; કોઈ નિયમે સંસ્કૃત इदित્ ધાતુઓ इपाभ्यान्માં અનુનાસિક લે છે; घट् અવાજ કરવો, એ ધાતુ इदित્ છે માટે घण्टयते; પણ घट् એટલા કરવી, એ इदित્ નથી, માટે घटते. વળી અમે ચરોતરમાં તો ગામને ગાંમ, નામને નાંમ અને માણસને માંણસ બોલીએ, ત્યાં વળી જુદો જ નિયમ છે અને એમ અનુનાસિક થવાના તો અનેક નિયમ છે, પણ આવી આવી શંકાઓ તો નજીવી છે ને લેખકના અથાગ શ્રમમાં ક્યાંય ઢંકાઇ જાય છે. વળી અન્થને છેડે (૧) કવિ-ઓની, (૨) તેમની કૃતિઓની અને (૩) તેમના કાળક્રમની સૂચિઓ આપીને વાચકને બહુ સરળતા કરી આપી છે. આ અન્થને આમ અનેક રીતે શાસ્ત્રીય સ્વરૂપે રચવા માટે ગુજરાતના સાહિત્યસેવકોએ બાઇ મોહનલાલને ખરેજ ધન્યવાદ આપવો ધટે. આશા છે કે બાઇ મોહનલાલ આ અન્થનો ૨ જો ભાગ પણ વહેલે મોડે પ્રસિદ્ધ કરશે જ. શ્રમ અતિશય પડશે, પણ એટલો સેવાશ્રમ ઉઠાવી ગુજરાતને ઝડપી કરશે એવી આશા અનુગતી નથી.

—પાટીદાર, પોષ ૧૯૮૪.

૧૮. 'જૈન' પોતાના ૧૮-૨-૨૮ ના અંકમાં જણાવે છે કે:—

જૈન ગુર્જર કવિઓ (અથમ ભાગ)

પ્રયોજક:—મોહનલાલ દલીપદ દેશાધ

પ્રકાશક:—શ્રી જૈન શ્વે. કોન્કરન્સ ઓશીસ, મુંબઈ, મૂલ્ય
રૂ. ૫-૦-૦.

પ્રયોજકે આ ગ્રંથ તૈયાર કરવામાં લગભગ પંદર વર્ષ ખર્ચ્યા છે એ એક જ વાત આ પુસ્તકની મહત્તા સૂચવવા બસ થશે. ભાષાનો ક્રમિક વિકાસ કેવી રીતે થયો, ક્યા ક્યા કવિએ ભાષા સાહિત્યના અંગને કેવી રીતના શૃંગાર સમગ્યા અને એ દરેક કવિની પ્રતિભા કેટલી ધારદાર હતી તે બતાવવા માટે પ્રયોજકે પ્રસ્તાવનામાં કહ્યું છે તેમ “ ધૂળધોયા ” તરિકેનો આનંદ અનુભવી શકે તેજ કંઈક પોતાનો અધિકાર સ્થાપી શકે અને અમને જાણીને આનંદ થાય છે કે માત્ર જૈન સાહિત્યસેવકોએ જ નહીં પણ ગુજરાતી સાહિત્યના સર્વ ઉપાસકોએ રા. દેશાધના આ ગ્રંથ તેમજ તે પાછળના અનન્ય પ્રીતિપરિશ્રમનો મુક્તાકંઠે પ્રશંસા કરી છે. જૈન ગુર્જર કવિઓ એ એકી સાથે પ્રશસ્તિઓનો વિશાળ સંગ્રહ જ નથી, કવિઓ અને ઐતિહાસિક તથ્યોનો એક સરસ કોપ પણ છે એમ ખુશીથી કહી શકાય. નર્મી જીવનચરિત્રો કરતાં જે સાહિત્યે એ ચરિત્રો વિકસાવવામાં સહાય કરી હોય તે સાહિત્ય ઇતિહાસનું મુખ્ય પ્રેરક બળ બની રહે છે. ભાઈ દેશાધએ એકે એક પ્રાચીન સદીને છૂટી પાડી કાગ્ય, ઇતિહાસ ને ભાષાની દૃષ્ટિએ તેની વિશિષ્ટતા બતાવી આપી છે. જૈન સાહિત્યના દરેક અભ્યાસીને માટે આ ગ્રંથ એક માર્ગદર્શક રૂપ થઈ પડશે એવી અમને સંપૂર્ણ ઉમેદ છે. જૈન શ્વે. કોન્કરન્સ ઓશીસે આવાં ગ્રંથ પ્રકટ કરવા પાછળ જે ખત બતાવી છે તે પણ નેટલીજ સ્તુત્ય છે. ભાઈ દેશાધ જૈન ગુર્જર કવિઓના બીજા ભાગ પણ આજ પ્રમાણે સાહિત્ય-સરસ્વતીના ચરણે ધરવાને વિશેષ શક્તિમાન થાય એમ અતઃકરણપૂર્વક ઇચ્છીએ છીએ.

—જૈન તા. ૧૮-૨-૨૮.

૧૯. શ્રીયુત ઉમરાવસિંઘ ટૅન્ક, પ્લીડર, માલવારા દિલ્હી, પ્રયોજક પરના ૭-૨-૨૮ના પત્રમાં જણાવે છે કે:—

I heartily admire your wonderful energy, patient labour and critical sense.

—હું આપની આશ્ચર્યકારક કાર્યશક્તિ, ધૈર્યપૂર્વક મહેનત અને વિવેચક બુદ્ધિને અંતઃકરણપૂર્વક વખાણું છું.

૨૦. શ્રી અભેયંદ કાલીદાસ, વકીલ, જેતપુર (કાકિયાવાડ) પ્રયોજક પરના પોતાના ૧૫-૬-૨૮ ના પત્રથી જણાવે છે કે:—

ઉપર ઉપરથી આ પુસ્તક જેતાં તથા ગુજરાતી ભાષાના ઇતિહાસ સંબંધીનાં પ્રકરણો જેતાં આપની અથાક મહેનત તથા અવલોકનશક્તિની ખાત્રી થાય છે; અને તેની સાથે અધારામાં રહેલા જૈન કવિઓ તથા તેમના સાહિત્યને અજવાળામાં લાવી વાસ્તવિક ધનસાફ આપેલો છે. આપના આના પરિશ્રમને માટે ધન્યવાદ છે.

૨૧. રા. મધુસુદન ત્રિમનલાલ મોદી M.A. એ અંગ્રેજીમાં લખેલા 'Origin and Nature of the Dialect (or Dialects) called Apabhransha'—'અપભ્રંશ નામની ભાષા (યા ભાષાઓ) ની ઉત્પત્તિ તથા સ્વરૂપ' એ નામના નિબંધમાં નીચે પ્રમાણે જણાવ્યું છે:—

The awakenment and consciousness among Jains of the vast literature that their religion has produced have led to the establishment of societies like Jain S'wetambar Conference &c. for the publication of this ignored literature. The Gujarat Sahitya Parisad has recognised the great importance of the contributions of Jainas. The most important outcome of these activities is the publication of 'Jain Gurjara Kavis' Part I with an introductory essay on Apabhrams'a and Old

Gujarati by M. D. Desai, published by Jain S'wetambar Conference 1926. The publication is the most monumental bibliographical work. The second part of the same work is in press. It is an outcome of fifteen years of strenuous and hard labour. He has examined almost all the Bhandars of Gujarat and some of Rajputana to which he got free access as a Jain. He also examined the collections of old Mss. in the private possession of Jain priests and congregations. He says that so many collections of Mss. in private possessions of priests remain to be examined both in Rajputana—in the places like Jesalmere, Bikaner, Jodhpur etc, in Gujarat in the places like—Patan, Cambay, Ahmedabad etc. (Preface p. 8') If all this booty he gathered, what a vast literature will be revealed! It would be really a wonder to stare at. It is reported that Prof. Velankar of Wilson College, Bombay is preparing the detailed catalogue of Jain works (preface p. 7). It will be, we expect, a land-mark in the history of Jain literature as a whole, and so also in the history of અપભ્રંશ literature. We have within these last ten years unearthed most valuable and great bulk of અપભ્રંશ literature. And the flood-gates, as it were, for the study of અપભ્રંશ, as hundreds of books in Mss. have seen the light of the day, are opened for the persevering specialists to work upon.

—જૈનોમાં જાગૃતિથી અને પોતાના ધર્મે કૃતપન્ન કરેલા વિશાલ સાહિત્ય સંબંધી પ્રતીતિથી જૈન શ્વેતામ્બર કૉન્ફરન્સ આદિ જેવી મહાસંસ્થાઓની સ્થાપના આ ઉપેક્ષિત સાહિત્યના પ્રકાશન માટે થઇ છે. ગૂજરાત સાહિત્ય પરિષદે જૈનોના સાહિત્ય-કાળાની મહાન્ ઉપયોગિતા પીછાણી છે. આ સક્રિય ચળવળોનું સૌથી મહત્વનું પરિણામ અપભ્રંશ અને જૂની ગૂજરાતી ઉપર પ્રસ્તાવનામાં આપેલા નિબંધ સહિતનો એમ. ડી. દેશાઈ કૃત ‘જૈન ગૂર્જર કવિઓ’ પ્રથમ ભાગ એ નામનો જૈન શ્વેતામ્બર કૉન્ફરન્સે પ્રકટ કરેલો ગ્રંથ છે. આ પ્રકટ થયેલ ગ્રંથ સૌથી મોટો કીર્તિસ્થંભરૂપ-શકવર્ત્તી પુસ્તક-વર્ણનની માહિતીવાળો ગ્રંથ છે. આજ ગ્રંથનો બીજા ભાગ પ્રેસમાં છપાય છે. આ ગ્રંથ, ગ્રંથકારની જહેમત ભરી સખત મહેનતવાળાં પંદર વર્ષોનું પરિણામ છે. તેણે જૈન તરીકે ઇશ્ટથી જોવાની તક મળી તેવા ગૂજરાતના લગભગ બધા અને રાજપૂતાનાના થોડા ભંડારો તપાસ્યા છે. વળી તેણે જૈન સાધુઓ અને સંઘોના અંગત-ખાનગી કબજામાં જૂની હસ્ત-લિખિત પ્રતોના સંગ્રહો પણ તપાસ્યા છે. તે જણાવ છે કે સાધુઓના તેમજ અંગત કબજાના ભંડારો-જેસલમેર, વિકાનેર, જોધપુર વગેરે રાજપૂતાનાનાં સ્થલોમાં અને પાટણ, ખંભાત, અમદાવાદ વગેરે ગૂજરાતનાં જોવાનાં બાકી છે. (નિવેદન પૃ. ૮). જો આ મેળવેલી નિધિ એકઠી કરવામાં આવે તો કેવું વિશાલ સાહિત્ય પ્રકાશમાં આવે! તે પ્રત્યે નજર રાખી રહેતાં આશ્ચર્યજ થાય! એમ કહેવામાં આવે છે કે મુખ્યની વિદ્વસન કૉલેજના પ્રોફેસર વેલચુકર જૈન પુસ્તકોનું વર્ણનાત્મક કેટલોગ તૈયાર કરે છે (નિવેદન પૃ. ૭). આપણે આશા રાખીએ છીએ કે સમગ્ર જૈન સાહિત્યના ઇતિહાસમાં, તેમજ અપભ્રંશ સાહિત્યમાં તે એક સીમાચિન્હ થશે. આપણે આ છેલ્લાં દશ વર્ષોમાં આ અપભ્રંશ સાહિત્યનો અત્યંત મૂલ્યવાન અને મોટો જથ્થો છૂપો હતો તે બહાર કાઢ્યો છે. અને હસ્તલિખિત સેંકડો પ્રતો પ્રકાશમાં આવ્યાથી અપભ્રંશના સાહિત્ય માટે જલપ્રવાહનાં દારો ખંતથી સતત કાર્ય કરનારા વિશારદોને માટે ખુલ્લાં થયા છે.

❧ મોહનલાલ દલીચંદ દેશાઈ કૃત પુસ્તકો. ❧

૧ **Shrimad Yashovijayaji**—આ શ્રીમદ્ યશોવિજયજીના સંક્ષિપ્ત ચરિત્રરૂપે અંગ્રેજીમાં નિબંધ છે. કિંમત ચાર આના. મેઘજી હીરજી બુક્સેલર પાંચધુની મુંબઈથી મળી શકશે.

૨ **જૈન ઐતિહાસિક રાસમાળા**—આમાં અમદાવાદના નગરશેઠ પ્રસિદ્ધ શાંતિદાસ શેઠ તેમજ તેમના કુટુંબમાં થયેલ નામાંકિત પુરૂષોત્તું, દેવલાલ જૈનાચાર્ય તેમજ સાધુઓના પદ્યમય ચરિત્રો છે ને તેનો સાર પ્રસ્તાવનામાં ટિપ્પણો સહિત મૂકેલો છે. પ્ર૦ અધ્યાત્મ જ્ઞાન પ્રસારક મંડળ, પાદરા, પાસેથી મળશે.

૩ **જિનદેવદર્શન**—જિન પ્રભુનાં ખરાં દર્શન કરવાની ઉત્તમ રીત જોઈતી હોય તો આમાં છે. ચૈત્યવંદન, તેનો અર્થ, અને વિધિમાં રહેલ ઉત્તમ હેતુ આમાં ખાસ બતાવેલ છે. પ્રભુપૂજ કરનાર દરેક આવકે આવિકાને અવશ્ય વાંચવા યોગ્ય છે. બીજી આવૃત્તિ હમણાંજ બહાર પડી છે. કિં. છ આના પ્ર. મેઘજી હીરજી બુક્સેલર પાંચધુની મુંબઈ.

૪ **જૈન કાવ્ય પ્રવેશ**—આમાં આપણા વિદ્વાન્ સાધુ પુરૂષોનાં રચેલાં ૮૮ કાવ્યો છે. તેમાં સ્તવન, સંજ્ઞાય, પદ વગેરે ચુટી કાઢી તેનો સર્વ અર્થ પૂરેલ છે. દરેક આવકે આવિકાને ‘સ્વાધ્યાયકાળ’-‘ભાવના’માં ઉપયોગી થાય તેમ છે તેમજ જૈનશાળાના વિદ્યાર્થીઓને ઉપયોગી થાય તેડું શાળાપ-યોગી પુસ્તક છે. આની નકલ ખપી ગઈ છે. બીજી આવૃત્તિ બહાર પડનાર છે.

૫ **નયકર્ણિકા**—આમાં મૂળ શ્લોકો, તેનો અર્થ, સાતે નયો પર વિસ્તારપૂર્વક વિવેચન આપેલ છે આના કર્તા કલ્પસુખોધિકાકાર શ્રી ચિન-યવિજયજીનું જીવનચરિત્ર છે જૈન તત્ત્વજ્ઞાનમાં પ્રવેશ કરવા અર્થે આ ઉપ-યોગી છે. કિં. છ આના. મેઘજી હીરજી, પાંચધુની મુંબઈ.

૬ **Naya Karnika**—આ ઉપરના ગ્રંથની અંગ્રેજી આવૃત્તિ છે જૈન ગેઝેટ, મદ્રાસને ત્યાંથી મળશે.

૭-૮ **જૈન ગૂર્જર કવિઓ પ્રથમ અને બીજો ભાગ**—પહેલામાં એક હજાર પૃષ્ઠનો દળદાર શકવર્તી ગ્રંથ વિક્રમ તેરમી સદીથી સત્તરમી સદીના જૈન કવિઓ તેમની ગૂર્જરાતી કૃતિઓ સહિતનું વર્ણુનાત્મક સૂચિ-પત્ર—તેમજ ગૂર્જરાતી ભાષાની ઉત્પત્તિ-વિકાસમાં જૈનોએ શું જળર ફાળો આપ્યો છે તે, સર્વ કવિઓ ને કૃતિઓના સમય-નિર્દેશ—તે જ્યાં મળી શકે છે તે સર્વ આપ્યું છે. બીજામાં ૧૮ માં સૈકાના કવિઓનું તે પ્રમાણે છે ને તેમાં જૈન સાહિત્યનો સંક્ષિપ્ત ઇતિહાસ પણ છે. પ્ર૦ જૈન શ્રેતાંબર કૉન્ફ-રન્સ આફિસ, પાંચધુની મુંબઈ, દરેકની કિંમત રૂ ૫૦, મેઘજી હીરજી બુક્સેલર, પાંચધુની મુંબઈ પાસેથી પણ મળી શકશે.

જૈન શ્લોક કોલેક્શન ઓફિસથી પ્રકાશિત પુસ્તકો.

શ્રી જૈન ગ્રંથાવલી—૪૮૦ પાનાનો દળદાર રોયલ ઓક્ટોવો ગ્રંથ
પાકું પુંદું. તેમાં આગમો તેમજ બીજું
સંસ્કૃત પ્રાકૃત જૈન સાહિત્યનું સૂચિપત્ર છે.
પુસ્તકનું નામ, તેનું શ્લોક પ્રમાણ, કર્તા,
રચ્યા સંવત્ અને ક્યા ભંડારમાં તે મળી
શકે છે તેનો નિર્દેશ કરી ધણી ઉપયોગી
માહિતી ધણાં વર્ષોના પરિશ્રમથી મેળવી પૂરી
પાડી છે. મુદ્રિત સં. ૧૯૬૫ માં. તેની મૂળ
કિ. ત્રણ રૂ. હતી તે ઘટાડીને કિંમત રૂ. ૧-૮-૦

શ્રી જૈન ડિરેક્ટરી ભાગ ૧ અને ૨ સાથે. રૂ. ૧-૦-૦

શ્રી જૈન ડિરેક્ટરી ભાગ ૧. રૂ. ૦-૮-૦

શ્રી જૈન શ્વેતાંબર મંદાવલી. રૂ. ૦-૧૨-૦

જૈન ગૂર્જર કવિઓ પ્રથમ ભાગ. રૂ. ૫-૦-૦

જૈન ગૂર્જર કવિઓ બીજો ભાગ. રૂ. ૫-૦-૦

જૈન ન્યાયાવતાર-સવૃત્તિ with English Notes
by Dr. P. L. Vaidya.

ત્રેસમાં છે

પાંડવ લક્ષ્મીનામમાલા-મહાકવિ ધનપાલકૃત પ્રાકૃત
નામનો કોશ. સં. પંડિત બહેચરદાસ. રૂ. ૧-૦-૦

લખો

શ્રી જૈન શ્વેતાંબર કોલેક્શન

૨૦ પાયધુની પોસ્ટ નં. ૩ મુંબઈ.

